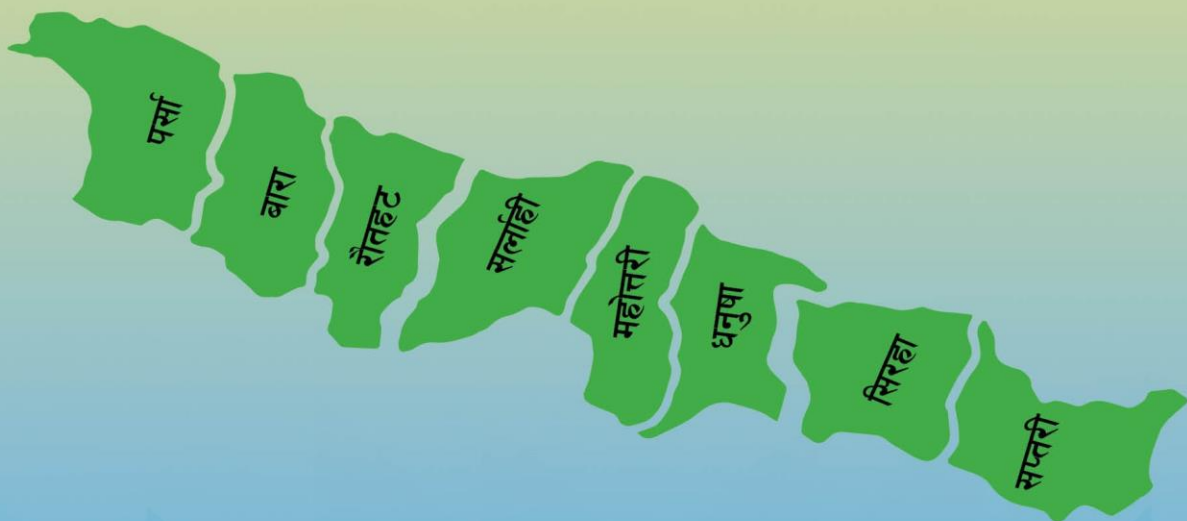

प्रदेश पार्श्वचित्र (Province Profile)

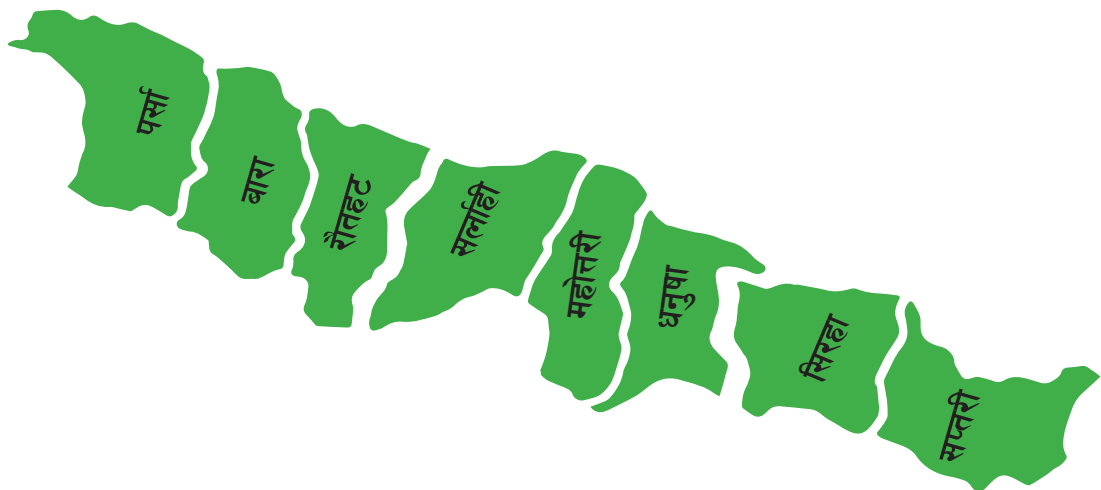
२०७७

प्रदेश सरकार
प्रदेश नीति तथा योजना आयोग
प्रदेश नं. २, जनकपुरधाम, नेपाल

प्रदेश पार्श्वचित्र (Province Profile)

२०७७

प्रदेश सरकार
प्रदेश नीति तथा योजना आयोग
प्रदेश नं. २, जनकपुरधाम, नेपाल

प्रकाशक : प्रदेश सरकार
प्रदेश नीति तथा योजना आयोग
प्रदेश नं. २, जनकपुरधाम, नेपाल
फोन नं. ०४१-५२२९१९
इमेल : statepcp2@gmail.com
वेबसाइट : pc.p2.gov.np

प्रकाशन वर्ष : २०७७ वैशाख
सर्वधिकार : प्रदेश नीति तथा योजना आयोग
मुद्रण प्रति : ५००

मुद्रक : एपोलो अफसेट प्रेस प्रा.लि.
चाबहिल-७, काठमाडौं, नेपाल
फोन नं. ०१-४५६९२२२, ४५७१५८४

मा. लालबाबु राउत
Hon. Lalbabu Raut
मुख्यमन्त्री
Chief Minister

प्रदेश सरकार
State Government
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय
Office of the Chief Minister & the Council of Ministers
प्रदेश नं.२
Province No. 2

फोन फ्याक्स नं.: ०४१-५२७३०३, ५२३१३३
PH. Fax No.: 041-527303, 523133
निजी सचिवालय
Personal Secretariat
जनकपुरधाम, धनुषा, नेपाल
Janakpurdham, Dhanusha, Nepal
Website : www.ocmcm.p2.gov.np

पत्र संख्या :
च नं. (Ref No).

मन्तव्य

संघीय संरचनाको मर्म अनुरूप प्रदेशको विकासलाई योजनावद्ध तरिकाबाट अगाडि बढाउन प्रदेश नीति तथा योजना आयोगको गठन पश्चात व्यवस्थित योजना निर्माणको थालनी भैसकेको छ। विकासको लाभ प्रत्यक्ष रूपमा जनता सामु पुर्‍याउन प्रदेश सरकार कटिबद्ध रहेको छ। विभिन्न कठिनाईको बावजुद सरकारसँग उपलब्ध स्रोत र साधनको अधिकतम परिचालन गरी समतामूलक समाजको निर्माणको लागि विकासका कार्यक्रमहरू जनताको घरदैलोसम्म पुर्‍याउने कामको शुरुवात गरिएकोछ। विकासमा जनताको पहुँचलाई तल्लोस्तरसम्म पुर्‍याउन विकासका गतिविधिहरूलाई केलाउने विभिन्न सूचकहरू तथा तथ्याङ्कको आवश्यकता पर्दछ। यस्ता सूचना तथा तथ्याङ्कले सम्बन्धित स्थानको पूर्ण जानकारी भई योजना निर्माण गरी विकासलाई द्रुत गतिमा अगाडि बढाउन सहयोग गर्दछ। प्रदेश सरकार, प्रदेश नम्बर २ को “प्रदेश पार्श्वचित्र” प्रदेश भित्रका महत्वपूर्ण तथ्याङ्कहरूको सङ्ग्रह हो। यसमा प्रदेशभित्रका आवश्यक तथ्याङ्कहरूलाई एकै ठाउँमा एकत्रित गरिएको छ। यसले प्रदेशको विकास निर्माणमा अभिरूचि राख्ने सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूलाई महत्वपूर्ण जानकारी उपलब्ध गराई योजना तर्जुमा तथा यसको कार्यान्वयन गर्नमा सहयोग गर्नेछ। पार्श्वचित्र निर्माणको लागि अग्रसरता लिई नेतृत्व लिनुभएका आयोगका माननीय उपाध्यक्ष डा. भोगेन्द्र भा. लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी वर्गलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु। अन्तमा, यस पार्श्वचित्रले प्रादेशिक सूचना प्रदान गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने आशा एवम् विश्वास लिइएको छ।

मा.लालबाबु राउत

मुख्यमन्त्री

मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय

प्रदेश सरकार

प्रदेश नम्बर २

जनकपुरधाम, नेपाल

प्रदेश सरकार

प्रदेश नं. २

निजी सचिवालय

पत्र संख्या :

चलानी नं.:

माननीय विजय कुमार यादव
मन्त्री

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
प्रदेश नं. २, जनकपुरधाम, धनुषा, नेपाल

मन्तव्य

मिति:.....

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालमा प्रादेशिक संरचनाको प्रादुर्भाव सँगसँगै प्रादेशिक सरकारहरूको स्वाभाविक रूपमा गम्भीर उत्तरदायित्व निर्वाह गर्नुपर्ने यथार्थ सर्वविदितै छ । संघीयताको मर्म अनुरूप प्रदेशको विकासको गतिलाई जन आकांक्षा अनुरूप अग्रसारित गर्नुपर्ने जिम्मेवारी प्रदेश सरकारको रहेकोले तदनुकुल योजना तथा कार्यक्रमहरू निर्माण एवम् कार्यान्वयनको दिशामा प्रदेश नं. २ को सरकार अग्रसर रहेको छ । इतिहासको लामो कालखण्डदेखि प्रदेश र प्रदेशका नागरिकहरू विकासका सफल प्रयासहरूको बोध गर्न नसकेको परिदृश्यमा नवीन शासकीय पद्धति अन्तर्गत जनअपेक्षा अत्याधिक छ । यस्तो परिस्थितिमा जनभावना अनुकुल नीति तथा योजना कार्यक्रम आदि निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्नु अपरिहार्य रहेको तथ्य सर्वविदितै नै छ । जनभावना एवम् परिस्थिति अनुकुल नीति, योजना र कार्यक्रम निर्माण गर्न विविध क्षेत्रका सूचनाहरू अत्यन्त नै आवश्यक हुन्छ । प्रादेशिकस्तरका यस्ता सूचना तथा तथ्याङ्कहरू छरिएर रहेको हुनाले तिनको सही उपयोग हुन सकिरहेको छैन । प्रस्तुत प्रदेशको पार्श्वचित्रले छरिएर रहेका तिनै सूचना तथा तथ्याङ्कहरूलाई एकीकृत गरी सम्प्रेषण गरेको छ । प्रदेश सरकारहरूले अगामी दिनमा निर्माण गर्ने सबै प्रकारका कार्यक्रम तथा योजनाहरूका लागि अपेक्षित आधारभूत सूचना प्रदान गर्न, तिनीहरूको औचित्य पुष्टि गर्न र सञ्चालित कार्यक्रम तथा योजनाहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्नसमेत यस पार्श्वचित्रमा सङ्ग्रहित सूचनाले सहयोग गर्ने कुरामा म विश्वस्त छु । यति महत्वपूर्ण विवरण तयार गरी/ गराई प्रकाशित गर्न लागेकोमा प्रदेश नीति तथा योजना आयोग र यस कार्यमा सहयोग गर्ने प्रदेश सरकारका मन्त्रालयहरू, निकायहरू, कर्मचारीहरू, संघसंस्था र व्यक्ति सबैलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

मा. विजय कुमार यादव

मन्त्री

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
जनकपुरधाम, नेपाल

प्रदेश सरकार
प्रदेश नीति तथा योजना आयोग

प्रदेश नं.२

जनकपुरधाम, धनुषा, नेपाल

Ph No.- 041522919
Fax No.- 041-522919
Email:
statepcp2@gmail.com

प.सं. २०७६/०७७

च नं

मन्तव्य

प्रादेशिक संरचनाको प्रादुर्भाव पश्चात प्रदेश सरकार प्रादेशिक विकासको दिशामा अग्रसर रहेको छ । जनआकांक्षा अनुरूपका विकासका कार्यक्रमहरूलाई व्यवस्थित रूपमा अगाडि बढाउन प्रदेश नीति तथा योजना आयोगको गठन गरी नीति, रणनीति तथा योजनाहरूको निर्माण गर्ने कार्यको थालनी भएको छ । प्रादेशिक संरचनाको विकासमा नीति, योजना, मार्गदर्शन तथा कार्यविधिहरूले महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने गर्छ । प्रदेश नीति तथा योजना आयोगले प्रादेशिक स्तरको विकासमा आवश्यक नीति तथा योजना तर्जुमा तथा आवश्यक सूचनाको लागि तथ्याङ्क सङ्कलन गरी सहयोग गर्ने गर्दछ । यी पक्षहरूहरूलाई मध्यनजर गर्दै प्रदेश भित्रका उपलब्ध द्वितीय सूचनाहरूलाई एकै ठाउँमा एकत्रित गरी सूचना बैंकको रूपमा प्रादेशिक पार्श्वचित्र बनाउने प्रयास गरिएको छ । यसले प्रदेशका नीति, रणनीति, कार्यविधि तथा योजना बनाउन आवश्यक मार्गदर्शन प्रदान गर्नेछ । यसैगरी, यस संग्रहले प्रादेशिक विकासमा अभिरूचि राख्ने संघ संस्था, अध्ययन अनुसन्धानकर्ता, विद्यार्थी, वुद्धिजीवी, पेशाकर्मी एवम् स्थानीय तहहरूलाई समेत सहयोग पुऱ्याउनेछ ।

यो पार्श्वचित्रलाई नौ परिच्छेदभित्र बाँडिएको छ। पहिलो परिच्छेदमा परिचय अन्तर्गत भौगोलिक अवस्थिति, धरातलीय स्वरूप, हावापानी, जनसङ्ख्या लगायत धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थान एवम् भाषाभाषीहरूको वारेमा उल्लेख गरिएको छ । दोस्रो परिच्छेदमा प्रदेशको समष्टिगत अवस्था अन्तर्गत कुल ग्राहस्थ उत्पादन, मूल्य अभिवृद्धि, सार्वजनिक वित्त, भन्सार विन्दुहरू, राजस्व सङ्कलन, वित्तीय हस्तान्तरण, दिगो विकासका आधार तथ्याङ्क लगायतका विषयवस्तुहरू समेटिएको छ । तेस्रो परिच्छेदमा आर्थिक क्षेत्र अन्तर्गत भूमि, कृषि, पशुपन्छी, मत्स्यपालन, सिँचाइ, उद्योग, खानी, पर्यटन, बैंक तथा वित्तीय संस्था, विमा कम्पनी तथा सहकारीका विषयवस्तुहरू समावेश गरिएको छ । चौथो परिच्छेदमा सामाजिक क्षेत्र अन्तर्गत शिक्षा, स्वास्थ्य र पोषण, बालबालिका, युवा, महिला, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता जस्ता विषयवस्तुहरू समेटिएको छ । पाँचौँ परिच्छेदमा पूर्वाधार क्षेत्र अन्तर्गत जलस्रोत, ऊर्जा, यातायात सञ्जाल, खानेपानी तथा सरसफाइको पूर्वाधार, आवासको सूचना तथा तथ्याङ्कहरू समेटिएको छ । छैठौँ परिच्छेदमा वन क्षेत्र अन्तर्गत प्रदेश तथा स्थानीय तहमा वन क्षेत्रको

अवस्था, विभिन्न प्रकारका वनहरूका बारे जानकारी, निकुञ्ज तथा आरक्ष र जैविक विविधता बारे उल्लेख गरिएको छ । सातौँ परिच्छेदमा चुरे क्षेत्र अन्तर्गत चुरेको भू बनौट, सम्बेदनशील क्षेत्रहरू, खानेपानीको स्रोत तथा सिमसार क्षेत्र बारे उल्लेख गरिएको छ । आठौँ परिच्छेदमा अन्तरसम्बन्धित विषय क्षेत्र अन्तर्गत फोहरमैला व्यवस्थापन, विपदका घटना, सूचना तथा सञ्चारका माध्यमहरू, श्रम तथा रोजगारी, मानव विकास सूचकाङ्क र बहुआयामिक गरिवी जस्ता विषयवस्तुहरू समेटिएको छ । नवौँ परिच्छेदमा शासकीय व्यवस्था, मानव अधिकार र निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश व्यवस्थापिका तथा कार्यपालिका, जनशक्ति व्यवस्था र शान्ति सुरक्षा जस्ता विषयवस्तुहरू समावेश छ । यी परिच्छेद अन्तर्गतका सूचनाहरूको विस्तृत विवरणहरूलाई ५६ वटा अनुसूची अन्तर्गत विस्तृत रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ । यो पुस्तक प्रदेशको नीति रणनीति तथा योजना तर्जुमा गर्नमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नुका साथै यो क्षेत्रमा कार्यरत र अभिरूचि राख्ने सबै पक्षलाई महत्वपूर्ण हुने आशा एवम् विश्वास लिइएको छ ।

यो पार्श्वचित्र बनाउने क्रममा संघीय सरकार र प्रदेश सरकारका विभिन्न मन्त्रालय, निकाय तथा अङ्गहरूसँग निकटतम समन्वय गरी सूचनाहरू सङ्कलन गरिएका छन् । यस्तै, प्रदेशका स्थानीय तहहरू एवम् संघ संस्था तथा वृद्धिजीवीहरूसँग छलफलहरू गरिएका छन् । यो पार्श्वचित्र तयार गर्दा उपलब्ध सबै सूचनाहरू समेट्ने प्रयास गरिएको छ । तथापि केही प्राविधिक त्रुटिहरू भएका हुनसक्छन् । यस्ता त्रुटिहरूलाई अगामी दिनमा सच्याउदै थप परिमार्जन सहितको उपयोगी बनाउने प्रयास गरिनेछ ।

अन्तमा, यो दस्तावेज तयार गर्ने क्रममा प्रदेश सरकारका माननीय मुख्यमन्त्री, मन्त्री, मुख्य न्यायाधिवक्ता, प्रमुख सचिव तथा विभिन्न मन्त्रालयका सचिवहरू तथा कर्मचारीहरू लगायत प्रत्यक्ष, अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग गर्ने सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । यस पार्श्वचित्र तयारीमा सहयोग गर्ने प्रदेश नीति तथा योजना आयोगका सम्पूर्ण कर्मचारीहरू धन्यवादका पात्र हुनुहुन्छ । पार्श्वचित्र तयारीका क्रमका आवश्यक सूचना उपलब्ध गराई सहयोग गर्ने सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय एवम् संघ संस्थाहरूलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । साथै यो महत्वपूर्ण सूचनाहरूको अभिलेख “प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७” तयार पार्न आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग गर्ने संस्था EPI (समुन्नति) लाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

डा. भोगेन्द्र भा

उपाध्यक्ष

प्रदेश नीति तथा योजना आयोग

प्रदेश नं. २, जनकपुरधाम, नेपाल

विषय सूची

परिच्छेद १: परिचय.....	१
१.१ भौगोलिक अवस्थिति	१
१.२ धरातलीय स्वरूप.....	२
१.३ हावापानी	४
१.४ प्रमुख नदी/खोलाहरू	४
१.५ जनसङ्ख्या	५
१.६ मौलिक संस्कृति र परम्परा तथा रीतिरिवाज	९
१.७ महत्वपूर्ण धार्मिक, ऐतिहासिक एवम् पर्यटकीय स्थानहरू	९
१.८ प्रमुख जातजाति	१०
१.९ प्रमुख भाषाभाषी	१०
१.१० स्थानीय तह	११
१.११ सूचनाको स्रोत, विधि र सीमाहरू	१२
परिच्छेद २: प्रदेशको समष्टिगत अवस्था.....	१४
२.१ प्रदेशको आर्थिक र सामाजिक अवस्था.....	१४
२.२ प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र क्षेत्रगत मूल्य अभिवृद्धि	१४
२.३ जिल्लागत कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र प्रतिव्यक्ति आय.....	१७
२.४ सार्वजनिक वित्त	१८
२.४.१ प्रदेशको आन्तरिक आय	१८
२.४.२ प्रदेश सरकारको खर्च	१९
२.४.३ रियल स्टेट, घर/भवन नक्सापास र घरजग्गा रजिष्ट्रेशन	२२
२.५ भन्सार विन्दु र आयात तथा निर्यात.....	२२
२.५.१ प्रदेशमा रहेका भन्सार विन्दुहरू.....	२२
२.५.२ भन्सार विन्दुहरूबाट भएका आयात निर्यातको अवस्था.....	२३
२.६ प्रदेशमा रहेका आन्तरिक राजस्व कार्यालयहरू र राजस्व सङ्कलन.....	२४

२.६.१	आन्तरिक राजस्व कार्यालयहरूबाट सङ्कलित राजस्व	२४
२.६.२	आन्तरिक राजस्व कार्यालयहरूबाट सङ्कलित राजस्व	२५
२.७	वित्तीय हस्तान्तरण	२६
२.७.१	नेपाल सरकारबाट प्रदेशहरूमा गरिएको वित्तीय हस्तान्तरण.....	२६
२.७.२	नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहमा गरिएको वित्तीय हस्तान्तरण.....	२७
२.७.३	प्रदेशबाट स्थानीय तहमा गरिएको वित्तीय हस्तान्तरण	२७
२.८	दिगो विकासको आधार तथ्याङ्क.....	२८
२.९	विकासका प्रादेशिक लक्ष्य, गन्तव्य र सूचकहरू	२८
परिच्छेद ३: आर्थिक क्षेत्र.....		२९
३.१	भूमि	२९
३.१.१	भू-उपयोगको अवस्था	२९
३.१.२	भूमिको प्रकार र क्षमता	३०
३.१.३	कृषि भूमिको अवस्था	३१
३.१.४	गुठी जमिनको अवस्था	३३
३.२	कृषि	३४
३.२.१	प्रमुख खाद्यान्न बालीहरू	३४
३.२.२	प्रमुख नगदे बालीहरू.....	३६
३.२.३	प्रमुख दलहन बालीहरू.....	३७
३.२.४	प्रमुख तेलहन बालीहरू.....	३९
३.२.५	प्रमुख तरकारी बालीहरू.....	४१
३.२.६	प्रमुख फलफुलहरू.....	४२
३.२.७	प्रमुख मसला बालीहरू	४४
३.२.८	कृषि उत्पादनका विशेष क्षेत्रहरू	४५
३.२.९	कृषिजन्य उपजहरूको वासलात.....	४६
३.३	पशुपन्छी	४८
३.३.१	प्रमुख पशुपन्छीहरू	४८
३.३.२	दूध उत्पादन.....	४८
३.३.३	मासु उत्पादन	४९

३.३.४	अण्डा उत्पादन.....	५०
३.३.५	ऊन उत्पादन.....	५१
३.३.६	घाँस उत्पादन	५१
३.४	मत्स्य पालन.....	५२
३.४.१	माछा उत्पादन.....	५२
३.४.२	माछाको भुरा उत्पादन.....	५३
३.५	सिँचाइ.....	५४
३.५.१	सिँचाइको उपयुक्तता.....	५४
३.५.२	सिँचित भूमि.....	५५
३.५.३	निर्माणाधिन र अन्य सिँचाइ सुविधा अनुसार भूमिको विवरण	५६
३.५.४	सिँचाइका स्रोतहरू	५७
३.५.५	मुख्य सतह सिँचाइ आयोजनाहरू.....	५९
३.६	उद्योग	५९
३.६.१	ठूला उद्योगहरू.....	५९
३.६.२	मझ्यौला उद्योगहरू	६०
३.६.३	साना उद्योगहरू	६१
३.६.४	प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी	६२
३.६.५	घरेलु उद्योगहरू.....	६२
३.६.६	चिनी उद्योगहरू	६३
३.६.७	सिमेन्ट उद्योगहरू.....	६४
३.६.८	आर्थिक प्रतिष्ठानहरू	६५
३.६.९	उद्यमको प्रकार.....	६६
३.६.१०	कारोबारको लेखा राख्ने र नराख्ने आर्थिक प्रतिष्ठानहरू	६८
३.६.११	प्रदेशबाट विदेश निर्यात भएका वस्तुहरू.....	६९
३.७	खानी	६९
३.८	पर्यटन.....	७०
३.८.१	पर्यटक र पर्यटकीय सुविधाहरूको विवरण	७०
३.८.२	पर्यटकीय स्थल	७१

३.९	अनौपचारिक क्षेत्रका आर्थिक प्रतिष्ठानहरू	७८
३.१०	बैंक तथा वित्तीय संस्था	७९
३.१०.१	बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको सङ्ख्या	७९
३.१०.२	प्रदेशमा केन्द्रीय कार्यालय रहेका घ वर्गका विकास बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू	८०
३.१०.३	मनि चेन्नर तथा विदेशी मुद्रा सटहीको अनुमति प्राप्त एजेन्सीहरू	८२
३.१०.४	वचत तथा कर्जाको स्थिति	८२
३.१०.५	कृषि कर्जा	८३
३.१०.६	औद्योगिक कर्जा	८५
३.११	विमा कम्पनीहरू	८६
३.१२	सहकारी	८७
३.१२.१	सहकारीको प्रकार र सङ्ख्या	८७
३.१२.२	सहकारीको सदस्य र लैङ्गिक सहभागिता	८८
३.१२.३	सहकारीको शेयरपूँजी, वचत तथा ऋण लगानी	९१
३.१२.४	सहकारी संस्थाहरूको निक्षेप सङ्कलन (रु हजारमा)	९३
३.१२.५	सहकारी संस्थाहरूको ऋण लगानी (हजारमा)	९५
परिच्छेद ४: सामाजिक क्षेत्र		९७
४.१	शिक्षा	९७
४.१.१	साक्षरताको स्थिति	९७
४.१.२	काम गर्ने उमेका जनसङ्ख्याको शैक्षिक स्थिति	९८
४.१.३	विद्यालय सङ्ख्या	१००
४.१.४	विद्यालय भर्ना	१०२
४.१.५	कुल भर्नादर	१०४
४.१.६	खुद भर्नादर	१०७
४.१.७	विद्यालय छाड्ने दर	१०९
४.१.८	विद्यार्थी शिक्षक अनुपात	१११
४.१.९	प्राविधिक शिक्षालय	११२
४.१.१०	क्याम्पसहरू	११३
४.२	स्वास्थ्य र पोषण	११३

४.२.१	प्रजनन.....	११३
४.२.२	मृत्युदर.....	११४
४.२.३	गर्भवती महिला र नवजात शिशुको स्याहार.....	११४
४.२.४	बाल स्वास्थ्य र पोषण.....	११५
४.२.५	एच.आई.भी. र एड्ससम्बन्धी जानकारी	११६
४.२.६	झाडापखाला र निमोनिया सम्बन्धी विवरण	११६
४.२.७	मातृशिशु सेवाका सूचकहरू.....	११७
४.२.८	एच.आई.भि एड्स र क्षयरोग सम्बन्धी विवरण.....	११८
४.२.९	स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्थाहरू.....	११९
४.२.१०	नसर्ने रोगहरूको अवस्था.....	१२०
४.३	बालबालिका	१२४
४.३.१	बालबालिकाको जनसङ्ख्या	१२४
४.३.२	बालगृह	१२४
४.३.३	श्रम बजारमा बालबालिका	१२६
४.३.४	बाल अधिकार हननको अवस्था	१२७
४.४	युवा.....	१२७
४.४.१	युवा जनसङ्ख्या.....	१२७
४.४.२	श्रम बजार बाहिर रहेका युवाहरू	१२८
४.४.३	युवा उद्यमी	१२८
४.४.४	युवा उद्यमको व्यवस्थापक.....	१२९
४.५	महिला.....	१३०
४.५.१	आर्थिक गतिविधिमा महिलाहरूको उपस्थिति	१३०
४.५.२	महिला उद्यमी	१३१
४.५.३	महिला हिंसाको घटना.....	१३१
४.६	ज्येष्ठ नागरिक	१३२
४.७	अपाङ्गता	१३३
४.७.१	अपाङ्गताको स्थिति.....	१३३
४.७.२	अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण	१३३

परिच्छेद ५: पूर्वाधार क्षेत्र.....	१३५
५.१ जलस्रोत.....	१३५
५.१.१ प्रमुख नदीहरू.....	१३५
५.१.२ सिमसार क्षेत्र.....	१३६
५.२ ऊर्जा.....	१३७
५.२.१ सौर्य ऊर्जा उत्पादनको अवस्था.....	१३७
५.२.२ बायोग्यास र सौर्य ऊर्जाको उपयोगको अवस्था.....	१३८
५.२.३ सुधारिएको चुलो र घट्टको अवस्था.....	१३९
५.२.४ खाना बनाउने ईन्धन.....	१३९
५.२.५ बत्तीको स्रोत.....	१४०
५.३ यातायात सञ्जाल.....	१४२
५.३.१ रणनीतिक सडक.....	१४२
५.३.२ प्रादेशिक सडक.....	१४२
५.३.३ ग्रामीण सडक.....	१४४
५.३.४ विमानस्थल.....	१४४
५.४ खानेपानी तथा सरसफाइको पूर्वाधार.....	१४५
५.४.१ खानेपानीको उपलब्धता.....	१४५
५.४.२ आधारभूत खानेपानीका स्रोतहरू.....	१४६
५.४.३ सरसफाइको अवस्था.....	१४७
५.५ आवास.....	१४८
५.५.१ आवासको प्रकार.....	१४८
५.५.२ घरको जगको प्रकार.....	१४९
५.५.३ घरको गारोको प्रकार.....	१५०
५.५.४ घरको छानोको प्रकार.....	१५१
५.६ प्रदेशमा रहेका संघीय सरकारका प्रमुख आयोजनाहरू.....	१५२
५.६.१ राष्ट्रिय गौरवका आयोजना.....	१५२
५.६.२ लगानी बोर्डको आयोजना बैकमा रहेका प्रदेशका आयोजनाहरू.....	१५४
परिच्छेद ६: वन क्षेत्र.....	१५६

६.१	वन क्षेत्रको अवस्था.....	१५६
६.२	स्थानीय तहमा वन क्षेत्रको अवस्था.....	१५६
६.३	वन अतिक्रमणको अवस्था.....	१५८
६.४	वनका प्रकारहरू.....	१५९
६.४.१	सामुदायिक वन.....	१५९
६.४.२	संरक्षित वन.....	१६०
६.४.३	साझेदारी वन.....	१६०
६.५	मुख्य वनस्पति, जडीबुटी र फलफुलहरू.....	१६१
६.६	निकुञ्ज र आरक्ष.....	१६२
६.६.१	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज.....	१६२
६.६.२	कोसी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष.....	१६३
६.७	जैविक विविधता.....	१६४
६.८	काठ दाउरा उत्पादन र विक्री.....	१६५
परिच्छेद ७: चुरे क्षेत्र		१६७
७.१	भू-वनौट र उपयोग.....	१६७
७.१.१	चुरे क्षेत्रको समग्र भूवनौट.....	१६७
७.१.२	चुरे पहाडको भूउपयोगको अवस्था.....	१६८
७.१.३	दुनको भूउपयोगको अवस्था.....	१६९
७.१.४	भावरको भूउपयोगको अवस्था.....	१६९
७.२	संवेदनशील क्षेत्र.....	१७०
७.२.१	भूस्खलनका दृष्टिले सम्वेदनशील क्षेत्रहरू.....	१७०
७.२.२	बाढीका दृष्टिले सम्वेदनशील क्षेत्रहरू.....	१७१
७.३	कृषि प्रणाली.....	१७१
७.४	वन र घाँसे मैदान.....	१७२
७.५	पशुपालन.....	१७३
७.६	सिमसार क्षेत्रको विवरण.....	१७३
७.७	खानेपानी स्रोत.....	१७४
७.८	चुरे क्षेत्रमा उर्जा उपयोगको अवस्था.....	१७५

७.९	चुरे क्षेत्रको जनसङ्ख्याको जातिगत विवरण.....	१७६
७.१०	नदीजन्य पदार्थ भएको स्थल.....	१७६
परिच्छेद ८: अन्तरसम्बन्धित विषय क्षेत्र		१७८
८.१	फोहरमैला व्यवस्थापन.....	१७८
८.२	विपदका घटना.....	१७९
८.३	सूचना तथा सञ्चारका माध्यमहरू.....	१८१
८.३.१	प्रेस काउन्सिलमा दर्ता भएका पत्र पत्रिकाहरू.....	१८१
८.३.२	पत्र पत्रिकाको प्रकाशनको नियमितता र अनियमितताको स्थिति.....	१८१
८.३.३	अनलाइन सञ्चारमाध्यमहरूको विवरण	१८२
८.३.४	एफएम रेडियो.....	१८२
८.३.५	टेलिभिजन च्यानलहरू.....	१८२
८.४	श्रम तथा रोजगारी	१८३
८.४.१	श्रम स्विकृति लिनेको सङ्ख्या	१८३
८.४.२	बैदेशिक रोजगारीको क्रममा मृत्यु भएकाहरूको सङ्ख्या	१८३
८.४.३	बैदेशिक रोजगारीको क्रममा अङ्गभङ्ग र गम्भीर विरामी भएकाहरूको सङ्ख्या	१८४
८.४.४	आंशिक र पूर्ण रोजगारीको अवस्था.....	१८४
८.४.५	औपचारिक र अनौपचारिक रोजगारी	१८६
८.४.६	मासिक आम्दानी.....	१८७
८.४.७	बेरोजगारी र श्रम सहभागिता दर.....	१८७
८.५	मानव विकास सूचकाङ्क.....	१८९
८.६	बहुआयामिक गरिबी	१८९
परिच्छेद ९: शासकीय व्यवस्था, मानव अधिकार, निर्वाचन र सुशासन.....		१९१
९.१	प्रदेश व्यवस्थापिका र कार्यपालिका.....	१९१
९.१.१	प्रदेश व्यवस्थापिकाको गठन.....	१९१
९.१.२	प्रदेश प्रमुखको नियुक्ति.....	१९१
९.१.३	प्रदेशसभाका सभामुख र उपसभामुखको निर्वाचन	१९२
९.१.४	प्रदेश कार्यपालिकाको गठन.....	१९२
९.१.५	प्रदेशसभाका विषयगत समितिहरू.....	१९३

१.१.६	प्रदेश नीति तथा योजना आयोग	१९३
१.१.७	कानून निर्माण	१९३
१.१.८	मुख्य न्यायाधिवक्ता	१९४
१.२	जनशक्ति व्यवस्था	१९४
१.३	शान्ति सुरक्षा	१९७
१.४	आपराधिक घटना नियन्त्रण	१९८
१.५	कारागार र कैदीबन्दी सम्बन्धी विवरण	१९९
१.६	मानव अधिकार	२००
१.७	स्थानीय निर्वाचन	२००
१.७.१	अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख, उपप्रमुख र वडाअध्यक्षहरूको दलगत विवरण	२००
१.७.२	दलित महिला सदस्य र सदस्यहरूको दलगत विवरण	२०१
१.८	सुशासनसम्बन्धी आम धारणा	२०२
१.८.१	स्थानीय क्रियाकलापहरूमा जनसहभागिताको अवस्था	२०२
१.८.२	स्थानीय योजना तर्जुमामा जनसहभागिताको अवस्था	२०३
१.८.३	आम नागरिकप्रतिको इमान्दारिता प्रदर्शनको अवस्था	२०३
१.८.४	भ्रष्टाचार नियन्त्रण	२०४
१.८.५	सार्वजनिक सुनुवाई	२०४
१.८.६	सामाजिक परीक्षण	२०५
१.८.७	आयोजनासम्बन्धी सूचना बोर्ड	२०५
१.८.८	सरकारी कार्यालयमा हुने विभेद	२०६
सन्दर्भ सामग्रीहरू		२०७
अनुसूचीहरू		२१२
अनुसूची १: अनुपस्थित जनसङ्ख्या		२१३
अनुसूची २: जातजातिको जिल्लागत विवरण		२१९
अनुसूची ३: भाषाभाषीको जिल्लागत विवरण		२२५
अनुसूची ४: स्थानीय तहको संक्षिप्त विवरण		२२९
अनुसूची ५: स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूको विवरण		२३८
अनुसूची ६: संघीय सरकारबाट भएको वित्तीय हस्तान्तरण (रु.लाखमा)		२५३

अनुसूची ७: प्रदेश सरकारबाट भएको वित्तीय हस्तान्तरण(रु.हजारमा)	२५८
अनुसूची ८: प्रदेश सरकारबाट भएको सशर्त, विशेष र सममपुरक अनुदान (रु.हजारमा)	२६७
अनुसूची ९: दिगो विकासका लक्ष्यहरूको आधार तथ्याङ्क	२७२
अनुसूची १०: राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक लक्ष्य, गन्तव्य र सूचकहरू	२९०
अनुसूची ११: प्रमुख खाद्यान्न बाली उत्पादनको अवस्था	२९९
अनुसूची १२: प्रमुख नगदे बाली उत्पादनको अवस्था	३००
अनुसूची १३: प्रमुख दलहन बाली उत्पादनको अवस्था	३०१
अनुसूची १४: प्रमुख तेलहन बाली उत्पादनको अवस्था	३०३
अनुसूची १५: प्रमुख तरकारी बाली उत्पादनको अवस्था	३०५
अनुसूची १६: प्रमुख फलफुल उत्पादनको अवस्था	३०६
अनुसूची १७: प्रमुख मसला बाली उत्पादनको अवस्था	३०८
अनुसूची १८: माछाको भुरा उत्पादन	३०९
अनुसूची १९: मुख्य सतह सिचाई आयोजनाहरू	३१२
अनुसूची २०: उद्योगहरू (लगानी रु. लाखमा)	३१७
अनुसूची २१: आर्थिक प्रतिष्ठान र सोमा संलग्न जनशक्ति	३४३
अनुसूची २२: लेखा राख्ने आर्थिक प्रतिष्ठानहरूको हिस्सा	३४९
अनुसूची २३: प्रदेशबाट भएको विदेश निर्यात	३५४
अनुसूची २४: धार्मिक र सांस्कृतिक पर्यटकीय स्थलहरू	३५७
अनुसूची २५: दर्ता भएका र नभएका आर्थिक प्रतिष्ठान र त्यसमा संलग्न जनशक्ति	३६२
अनुसूची २६: क वर्गका बैंकका जिल्लागत शाखा सङ्ख्या	३७१
अनुसूची २७: विमा कम्पनीहरू	३७३
अनुसूची २८: विद्यालय सङ्ख्या	३७५
अनुसूची २९: विद्यालय भर्ना	३८५
अनुसूची ३०: कुल भर्नादर	४३२
अनुसूची ३१: खुद भर्नादर	४५६
अनुसूची ३२: विद्यालय छाड्ने दर	४७२
अनुसूची ३३: विद्यार्थी शिक्षक अनुपात	४९९
अनुसूची ३४: प्राविधिक शिक्षालयहरूको विवरण	५१०

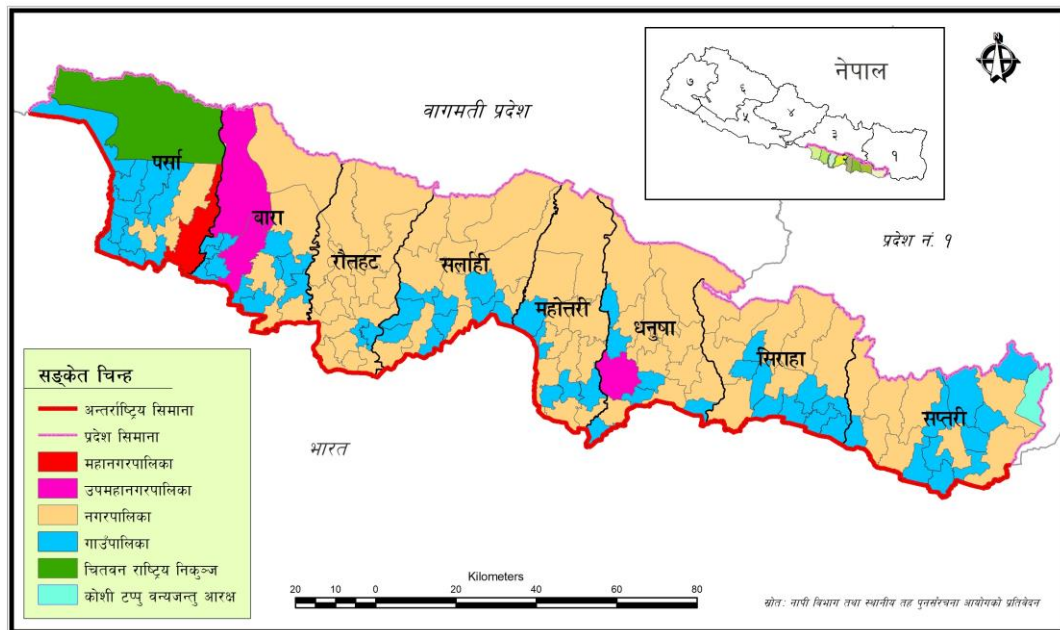
अनुसूची ३५: क्याम्पस/कलेजहरूको विवरण	५२२
अनुसूची ३६: झाडा पखाला र नियोनियाँको अवस्था	५२६
अनुसूची ३७: मातृशिशु सेवा	५३२
अनुसूची ३८: नसर्ने रोगसँग सम्बन्धित बानी व्यहोरा	५३८
अनुसूची ३९: नदी/खोलाहरूको जिल्लागत विवरण	५४२
अनुसूची ४०: नदी प्रणालीका जिल्लागत जिआइएस नक्शा	५५३
अनुसूची ४१: खाना पकाउने ईन्धन	५६१
अनुसूची ४२: बत्तीको स्रोत	५६६
अनुसूची ४३: रणनीतिक सडकहरूको जिल्लागत विवरण	५७२
अनुसूची ४४: आधारभूत खानेपानीको पहुँच	५७४
अनुसूची ४५: आवासको प्रकार	५८१
अनुसूची ४६: घरको जगको प्रकार	५८७
अनुसूची ४७: घरको गारोको प्रकार	५९३
अनुसूची ४८: घरको छानाको प्रकार	५९९
अनुसूची ४९: स्थानीय तह अनुसार वनक्षेत्रको तथ्याङ्क	६०४
अनुसूची ५०: प्रमुख चराहरू	६०९
अनुसूची ५१: अनलाइन पत्रिकाहरूको विवरण	६२६
अनुसूची ५२: एफएम रेडियो स्टेशनहरूको विवरण	६२८
अनुसूची ५३: प्रतिनिधिसभा सदस्यमा निर्वाचित सांसदहरूको विवरण	६३२
अनुसूची ५४: प्रदेशसभा सदस्यमा निर्वाचित सदस्यहरूको विवरण	६३३
अनुसूची ५५: कानून निर्माणहरू	६३५
अनुसूची ५६: प्रहरी एकाइहरू	६३८

परिच्छेद १: परिचय

१.१ भौगोलिक अवस्थिति

नेपालको मध्य-पूर्वी तराईका सप्तरीदेखि पर्सासम्मका आठवटा जिल्लाहरू यस प्रदेशमा पर्दछन्। ९६६१ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल र मूलतः समतल भूभाग भएको यो प्रदेशको पूर्व र उत्तर-पूर्वमा प्रदेश नं. १ र उत्तर र पश्चिममा बागमती प्रदेश तथा दक्षिणमा भारत अवस्थित छ। पूर्वमा प्रदेश नं. १ को सुनसरी जिल्ला, पश्चिममा बागमती प्रदेशको चितवन जिल्ला, उत्तरमा बागमती प्रदेशको मकवानपुर र सिन्धुली जिल्ला तथा प्रदेश १ को उदयपुर जिल्ला र दक्षिणमा भारत पर्दछ। प्रदेशका जिल्लामध्ये क्षेत्रफलको हिसावले सबैभन्दा ठूलो जिल्ला बारा हो भने सबैभन्दा सानो पर्सा हो। स्थानीय तहहरूमध्ये क्षेत्रफलको हिसावले सबैभन्दा ठूलो स्थानीय तह महोत्तरीको बर्दिवास नगरपालिका हो भने सबैभन्दा सानो स्थानीय तह बारा जिल्लाको परवानीपुर गाउँपालिका हो। नापी विभागका अनुसार यो प्रदेश २६ डिग्री २३ मिनेट ३८ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांशदेखि २७ डिग्री २८ मिनेट १७ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांशसम्म र ८४ डिग्री २७ मिनेट ४ सेकेण्ड पूर्वी देशान्तरदेखि ८६ डिग्री ५४ मिनेट ३० सेकेण्ड पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ।

नक्शा १.१: अवस्थिति, राजनीतिक/ प्रशासनिक विभाजन

१.२ धरातलीय स्वरूप

यस प्रदेशको भौगोलिक स्वरूपलाई मूलतः चार भागमा वर्गीकरण गर्न सकिन्छ— क) चुरे पर्वत ख) दुन, ग) भावर र घ) तराई-मधेश। यस प्रदेशको १ लाख ५२ हजार ३ सय ३९ हेक्टर अर्थात १५.८८ प्रतिशत जमिनमा चुरे पर्वत, ३५५ हेक्टर अर्थात ०.०४ प्रतिशत जमिनमा दुन, २ लाख ४५ हजार ८ सय २९ हेक्टर अर्थात २५.६२ प्रतिशत जमिनमा भावर र ५ लाख ६० हजार ९ सय ४३ हेक्टर अर्थात ५८.४६ प्रतिशत जमिनमा तराई-मधेश फैलिएको छ। थप विवरण तालिका १.२ मा र तल प्रस्तुत छ।

तालिका १.२: प्रदेशको धरातलीय स्वरूप

भौगोलिक क्षेत्र	चुरे पर्वत	नदीले बनाएका सौघुरा खोंच	दुन	भावर	तराई मधेश	जम्मा
नेपाल	१३,५२,४३३	८८,०८६	३,२८,०१८	५८४,४९९	१५,७२,१६८	३९,२५,२०४
प्रतिशत	३४.४६	२.२४	८.३६	१४.८९	४०.०५	१००
प्रदेश	१५२,३३९		३५५	२४५,८२९	५६०,९४३	९५९,४६७
प्रतिशत	१५.८८		०.०४	२५.६२	५८.४६	१००.००
सप्तरी	१७,२३१		३०७	४१,८५३	६८,९४२	१२८,३३३
सिराहा	१८५९५			१८,१६४	७७,२९४	११४,०५२
धनुषा	३०,३५३			१६,११९	७२,४८७	११८,९५८
महोत्तरी	१४,७३२			२६,१०७	५९,२९०	१००,१३०
सर्लाही	१८,९६६			२५,७०२	८१,७९१	१२६,४५९
रौतहट	७,९१७			२०,८७५	७४,८६१	१०३,६५३
बारा	१५,६९८			४०,०९४	७१,४५८	१२७,२५०
पर्सा	२८,८४८		४८	५६,९१५	५४,८२०	१४०,६३२

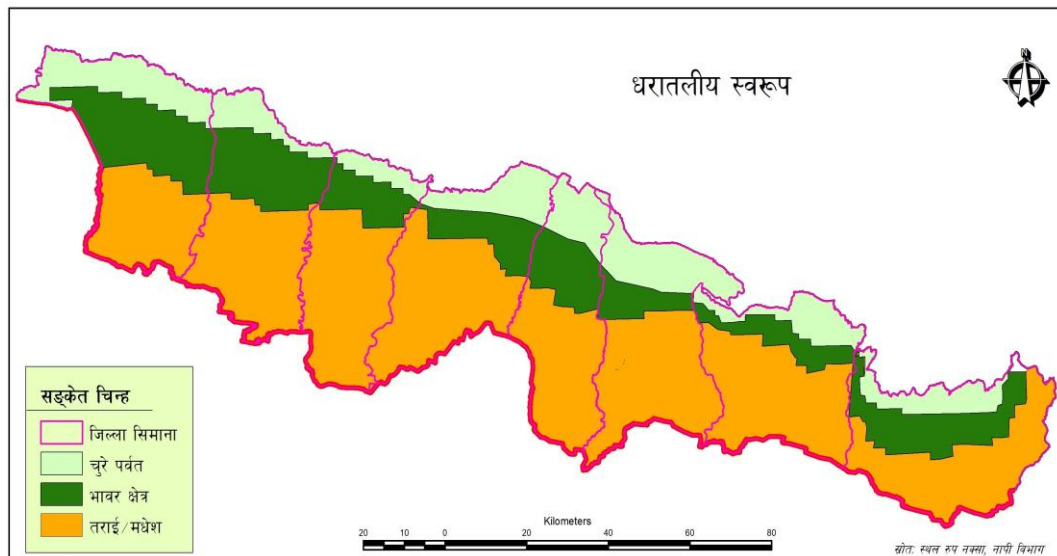
स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ (खण्ड १) र प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

क) चुरे पर्वत

चुरे पर्वत हिमालय पर्वत श्रृङ्खलाको सबैभन्दा दक्षिणमा अवस्थित पर्वत श्रृङ्खला हो। प्रदेशको उत्तरी भेगको पूर्वदिशि पश्चिमसम्म फैलिएको यो पर्वत श्रृङ्खला भौगर्भिक इतिहासको पछिल्लो कालखण्डमा निर्मित पर्वत भएको हुँदा यसको बनोट निक्कै कमजोर छ। यो क्षेत्र मूलतः कंकड, पत्थर, बालुवा, अभ्रख र बलौटे ढुंगा जस्ता चट्टानबाट निर्मित छ। यो पर्वत पश्चिम क्षेत्रमा अग्लो र पूर्वीतिर क्रमशः खिईदै गएको/होचो हुँदै गएको छ। यो पर्वत सिवालिकको नामलेसमेत प्रसिद्ध छ। यसको पूर्व

पश्चिम सिधा लम्बाइ करिब २५५ किलोमिटर छ। औसतमा यो भेग समुद्र सतहबाट ५०० मिटरभन्दा होचो छ।

नक्शा १.२: प्रदेशको धरातलीय स्वरूप

नोट: अन्य क्षेत्रको तुलनामा दुन क्षेत्रको क्षेत्रफल ज्यादै थोरै भएकोले माथिको नक्शामा नदेखिएको।

ख) दुन

दुन क्षेत्र चुरे पर्वतको उत्तरतर्फ रहेको भित्री मधेशको क्षेत्र हो। यस प्रदेशमा दुन क्षेत्र सप्तरी र पर्सा जिल्लामा मात्र छ। सप्तरी जिल्लामा रहेको कुल ३०७ हेक्टर दुन क्षेत्रमध्ये ४० हेक्टर जमिन कृषि र अन्य कार्य भैरहेको छ भने ८९ हेक्टर जमिन वन झाडी र घाँसे मैदान रहेको छ र १७८ हेक्टर जमिन नदी बगर आदिले चर्चेको छ। त्यसैगरी, पर्सा जिल्लाको दुन क्षेत्रको ४८ हेक्टर जमिन वन झाडी र घाँसे मैदान छ। यसरी हेर्दा यस प्रदेशमा कुल ३५५ हेक्टर जमिनमामात्र दुन क्षेत्र छ। यो नेपालको कुल दुन क्षेत्रको केवल ०.११ प्रतिशत मात्र हो।

ग) भावर

तराई-मधेशको समथर मैदानको उत्तरी भाग खासगरी चारकोशे झाडी देखि चुरे पर्वतको फेदसम्म चुरेसँगै पूर्वदिखि पश्चिमसम्म फैलिएको क्षेत्र नै भावर क्षेत्र हो। यस क्षेत्रमा उत्तरबाट बगेर आएका नदीको ढाल तीव्ररूपमा परिवर्तन हुने हुँदा यहाँ उक्त नदीहरूबाट बगेर आएका चटन, बालुवा तथा माटो जम्मा हुने गर्दछ। त्यसैले यो क्षेत्रमा साना ढूङ्गा, बालुवा र फुस्रो तथा नरम माटो पाइन्छ। यसै क्षेत्रमा नेपालको प्रसिद्ध चारकोसे झाडी रहेको छ। तराई-मधेश क्षेत्रमा बग्ने अधिकांश खहरे खोलाहरूको उद्गम स्थलसमेत रहेको यो क्षेत्र भौगोलिक रूपमा अत्यन्त संवेदनशील क्षेत्रका रूपमा रहेको छ।

घ) तराई-मधेश

भावर क्षेत्रदेखि दक्षिणतर्फ भारतीय सीमानासम्म फैलिएको समथर र मलिलो भूभाग नै तराई-मधेश हो। अवस्थितिका दृष्टिकोणले यो क्षेत्र भारतीय उपमहाद्विपको गंगा मैदानको शीर भाग र हिमाल पर्वत श्रृङ्खलाको काखका रूपमा छ। समथर यो भूभाग कृषिका लागि निकै उपयोगी छ। यस प्रदेशको सबैभन्दा बढी भौगोलिक क्षेत्र यही भूभागले ओगटेको छ। पहाडबाट बग्दै आएका नदी/खोलाको धार कम भई नदी र खोलाको गति र क्षमतासमेत घट्न गई बगाएर ल्याएका बालुवा, माटो र अन्य वस्तुहरू क्रमशः छाड्दै जाने हुँदा तराई मधेश क्षेत्रमा नदी/खोलाले यसको दायँबायाँको ठूलो भूभाग प्रभाव पार्दछ।

१.३ हावापानी

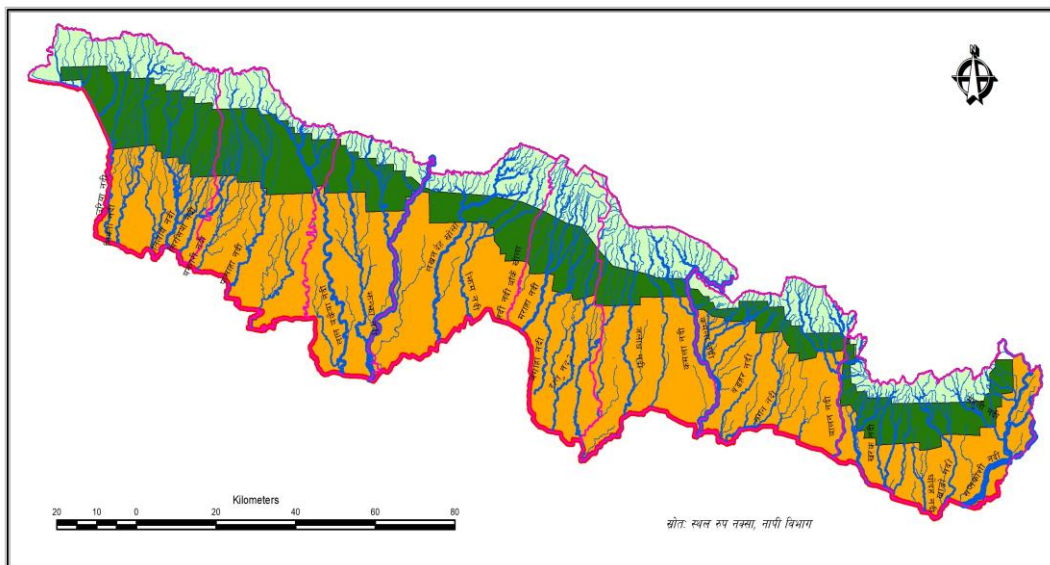
यस प्रदेशको हावापानीलाई धरातलीय उचाई र बंगालको खाडीबाट आउने हावाले प्रभाव पार्दछ। अधिकांश भूभाग समथर रहेको यस प्रदेशमा उष्ण मनसुनी हावापानी पाइन्छ। सामान्यतः गर्मी मौसममा यहाँको तापक्रम ३८ डिग्री सेल्सीयसदेखि ४० डिग्री सेल्सीयस र जाडो समयमा १० देखि ५ डिग्री सेल्सीयस रहन्छ। वार्षिक औसत वर्षा ११०० देखि २१०० मिमिसम्म वर्षा हुने गर्दछ।

१.४ प्रमुख नदी/खोलाहरू

यस प्रदेशको सबभन्दा ठूलो नदी सप्तकोशी नदी हो। यो एक हिमनदी हो। यो नदी यस प्रदेशको पूर्वी सिमानाको रूपमा रहेको छ। यस नदीको लम्बाई लगभग ४२ किलोमिटर छ। यसबाट सप्तरी जिल्लामा सिंचाईको लागि नहर पनि निकालिएको छ। कोशी नदीपछिको सबभन्दा ठूलो नदी बागमती नदी हो। यो नदी सर्लाही र रौतहट जिल्लाको सीमा नदी पनि हो। बागमती नदीको पानीबाट बागमती सिंचाई आयोजना सञ्चालन भई रौतहट र सर्लाही जिल्लाको लगभग ५० हजार हेक्टर जमिनमा सिंचाइको सुविधा उपलब्ध भएको छ। बागमती नदीको चार वर्षको औसत जलप्रवाह (१९६५—१९६८) १६१.६ घन मी. प्रति सेकेण्ड रहेको छ। कर्मेयास्थित बागमती जलप्रवाह मापक केन्द्रका अनुसार उक्त अवधिमा सबैभन्दा बढी प्रवाह २८१० घन मी. प्रति सेकेण्ड र सबैभन्दा कम प्रवाह ४.९ घन मी. प्रति सेकेण्ड रहेको थियो। कमला नदी एक अर्को महत्वपूर्ण नदी हो। महाभारत पहाडको दक्षिणबाट उत्पत्ति भई निस्केको ध्वाङ खोलासँग मिसिएको यो नदी चुरे पहाडको बीचबाट यस प्रदेशमा प्रवेश गरेको छ। घुर्मी र बतहा खोलालाई सहायक बनाएको यो नदी सिराहा र धनुषाको सिमाना हुँदै दक्षिण भारततर्फ प्रवेश गरेको छ। कार्तिक पूर्णिमाका दिन कमला नदी किनारमा मेला लाग्नुका साथै स्नान गर्ने भक्तजनहरूको घुइँचो लाग्दछ। त्यसैगरी, लखनदेई नदी पनि एक अर्को महत्वपूर्ण नदी हो। यो नदी सर्लाही जिल्लाभित्र रहेको सबैभन्दा ठूलो नदी हो। यो नदी सर्लाहीको उत्तर पूर्वी कुनाको चुरेक्षेत्रबाट शुरू भई दक्षिण पश्चिम हुँदै भारतमा पसेको छ। यसका सहायक नदीहरूमा नारायण, मदार, वामन्ती, दाइने, अत्रौली, चापीनी, कोटी, घुर्मी आदि प्रमुख हुन्। यस नदीमा

निकै सङ्ख्यामा खहरे तथा स—साना खोल्साहरू पनि मिसिएका छन्। दुधमती नदी पौराणिक कथासँग जोडिएको एक पवित्र नदी हो। जनकपुरधाममा अवस्थित राम मन्दिरदेखि लगभग ३.५ किलोमिटर पश्चिममा यो नदी छ। यस सम्बन्धमा एउटा प्रचलित जनश्रुति अनुसार माता जानकी पृथ्वीबाट उत्पत्ति हुँदा कामधेनु गाईले प्रेम विहल भई आफ्नो दूध जानकीको मुखमा राखदा केही दूध भुँइमा पोखिन गयो र सो दूध दूधमती नदीको रूपमा बगेको हो। चुरे पर्वतबाट उत्पत्ति भएको हर्दिनाथ नदी दक्षिणतर्फ बग्दै जाँदा भावर खण्ड पार गरिसकेपछि जगदर नदीमा मिसिन्छ। यहाँदेखि यो नदी हर्दिनाथ नदीले चिनिन्छ। यो नदी सिँचाइको लागि महत्वपूर्ण मानिन्छ। त्यसैगरी, मैनावती नदी चुरे पहाडको दक्षिणी फेदीबाट उत्पत्ति भई असनपुर, देवीपुर र लगडीगोड हुदै दक्षिणतर्फ बग्दछ। सिराहा जिल्लामा यस नदीबाट नै सिँचाई गरिन्छ। यस बाहेक यस प्रदेशमा अन्य धेरै नदी/खोलाहरू पनि रहेका छन्। यससम्बन्धी थप विवरण परिच्छेद ५ र ६ मा प्रस्तुत छ।

नक्शा १.४: प्रदेशका प्रमुख नदी प्रणालीहरू

१.५ जनसङ्ख्या

क. जनसङ्ख्याको आकार र वृद्धिदर

यस प्रदेशको कुल जनसङ्ख्या ५४,०४,१४५ छ। यो सङ्ख्या नेपालको कुल जनसङ्ख्याको २०.४१ प्रतिशत हो। पछिल्ला तीन जनगणनाको जनसङ्ख्या र यसको वृद्धिदरको प्रवृत्ति तालिका १.५(क) मा छ। तालिका अनुसार वि.स. २०४८ देखि २०५८ को जनसङ्ख्या वृद्धिदर २.२४ प्रतिशत छ। यसैगरी, २०५८ देखि २०६८ को जनसङ्ख्या वृद्धिदर १.६ प्रतिशत छ। प्रदेशको पछिल्ला दुई जनगणनाको औसत वृद्धिदर राष्ट्रिय औसतभन्दा बढी छ। २०६८ को जनगणनाको जिल्लागत विवरण अनुसार सबैभन्दा धेरै जनसङ्ख्या सर्लाही र सबैभन्दा कम पर्सा जिल्लामा छ।

तालिका १.५(क): जनसङ्ख्या र वृद्धिदरको प्रवृत्ति

जिल्ला	जनगणना २०४८		जनगणना २०५८		जनगणना २०६८		वार्षिक वृद्धिदर	
	सङ्ख्या	%	सङ्ख्या	%	सङ्ख्या	%	२०४८-२०५८	२०५८-२०६८
नेपाल	१८४९१०९७	१००	२३१५१४२३	१००	२६४९४५०४	१००	२.२५	१.३५
प्रदेश	३६०५२७७	१९.५०	४६०४७१३	१९.८९	५४०४१४५	२०.४१	२.४५	१.६
सप्तरी	४६५६६८	२.५२	५७०२८२	२.४६	६३९२८४	२.४१	२.०३	१.१४
सिरहा	४६०७४६	२.४९	५७२३९९	२.४७	६३७३२८	२.४१	२.१७	१.०७
धनुषा	५४३६७२	२.९४	६७१३६४	२.९	७५४७७७	२.८५	२.११	१.१७
महोत्तरी	४४०१४६	२.३८	५५३४८१	२.३९	६२७५८०	२.३७	२.२९	१.२६
सर्लाही	४९२७९८	२.६७	६३५७०१	२.७५	७६९७२९	२.९१	२.५५	१.९१
रौतहट	४१४००५	२.२४	५४५१३२	२.३५	६८६७२२	२.५९	२.७५	२.३१
बारा	४१५७१८	२.२५	५५९१३५	२.४२	६८७७०८	२.६	२.९६	२.०७
पर्सा	३७२५२४	२.०१	४९७२१९	२.१५	६०१०१७	२.२७	२.८९	१.९

स्रोत: Population Monograph of Nepal, 2014, Volume 1, Table 2.5.

ख. उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या

प्रदेशको कुल जनसङ्ख्यामा पाँच वर्षमुनिको बालबालिकाको हिस्सा १०.९८ प्रतिशत छ भने ५ देखि १४ वर्ष उमेर समूहका विद्यालय उमेरका बालबालिकाको हिस्सा २७.५८ प्रतिशत छ। त्यसैगरी, १५-३९ वर्ष उमेर समूहका युवाहरूको हिस्सा ३७.७९ प्रतिशत छ भने ४०-५९ वर्ष उमेर समूहका प्रौढको जनसङ्ख्या १६.१४ प्रतिशत र ६०-६९ वर्ष उमेर समूहका वृद्धको जनसङ्ख्या ४.९४ प्रतिशत छ। ७० वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका ज्येष्ठ नागरिकहरूको जनसङ्ख्या २.५७ प्रतिशत छ। थप विवरण तालिका १.५(ख) मा छ।

तालिका १.५(ख): उमेर समूहको आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण

जिल्ला	उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या						जम्मा जनसङ्ख्या
	०-४ वर्ष	५-१४ वर्ष	१५-३९ वर्ष	४०-५९ वर्ष	६०-६९ वर्ष	७० र माथि	
प्रदेश	५९३,५०२	१,४९०,१९३	२,०४२,३९५	८७२,३९७	२६६,९०४	१३८,७५४	५,४०४,१४५
प्रतिशत	१०.९८	२७.५८	३७.७९	१६.१४	४.९४	२.५७	१००.००
सप्तरी	६३,२५७	१६९,५५९	२४३,३७९	१११,६३५	३४,११५	१७,३३९	६३९,२८४
सिराहा	६८,९९५	१७६,१४५	२३५,४०४	१०६,७५४	३२,९३१	१७,०९९	६३७,३२८
धनुषा	७५,३३२	२०४,००३	२९१,९४५	१२७,०३१	३७,८४०	१८,६२६	७५४,७७७
महोत्तरी	७१,३०९	१७६,६५४	२२५,७४४	१०३,६६३	३३,५६४	१६,६४६	६२७,५८०
सर्लाही	८६,८४६	२१४,३९१	२८७,८८८	१२२,५४८	३७,३९५	२०,६६१	७६९,७२९

। ६ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

जिल्ला	उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या						जम्मा जनसङ्ख्या
	०-४ वर्ष	५-१४ वर्ष	१५-३९ वर्ष	४०-५९ वर्ष	६०-६९ वर्ष	७० र माथि	
रौतहट	८१,४३२	१९६,९७८	२५५,१२४	१०१,६९५	३२,९११	१८,५८२	६८६,७२२
बारा	७८,४८८	१९१,५०९	२६४,२३४	१०५,१९१	३१,६९३	१६,५९३	६८७,७०८
पर्सा	६७,८४३	१६०,९५४	२३८,६७७	९३,८८०	२६,४५५	१३,२०८	६०१,०१७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ बाट विभेक्षित।

ग. अनुपस्थित जनसङ्ख्या

प्रदेशमा अनुपस्थित सदस्य भएका परिवारको प्रतिशत १९.२ प्रतिशत छ जुन नेपालको २५.४ प्रतिशतको तुलनामा कम हो। जिल्लागत रूपमा धनुषा जिल्लाको ३४.५ प्रतिशत परिवारका कुनै न कुनै सदस्य विदेशमा रहेको देखिन्छ। यो प्रदेशका ८ जिल्लामा सबैभन्दा बढी हो। त्यसैगरी, पर्सा जिल्लाको ६.६ प्रतिशत परिवारका कुनै न कुनै सदस्य विदेशमा रहेको देखिन्छ जुन प्रदेशका ८ जिल्लामा सबभन्दा कम हो। थप विवरण तालिका १.५(ग) र अनुसूची १ मा छ।

तालिका १.५(ग) : अनुपस्थित जनसङ्ख्या

जिल्ला	जम्मा घरपरिवार सङ्ख्या	अनुपस्थित सदस्य भएका घरपरिवार सङ्ख्या	अनुपस्थित जनसङ्ख्या			अनुपस्थित सदस्य भएका घरपरिवार (प्रतिशतमा)
			पुरुष	महिला	जम्मा	
नेपाल	५४२३,२९७	१३,७८,६७८	१६,८४,०२९	२,३७,४००	१९,२१,२९४	२५.४
प्रदेश	९,३२,०८७	१,७८,५७६	२,१८,२६२	६,१७८	२,२४,४७९	१९.२
प्रदेशको हिस्सा (%)	१७.२	१३.	१३.	२.६	११.७	
सप्तरी	१,२१,०६४	२१,७१२	२५,६७६	७५२	२६,४३३	१७.९
सिराहा	१,१७,९२९	३६,७८७	४५,२९३	४९०	४५,७९०	३१.२
धनुषा	१,३८,२२५	४७,६३३	५९,५७०	८१५	६०,४००	३४.५
महोत्तरी	१,११,२९८	३१,५००	३९,६२१	९११	४०,५४१	२८.३
रौतहट	१,०६,६५२	७,४१३	८,९९९	३३०	९,३३१	७.०
सर्लाही	१,३२,८०३	१६,९८०	१९,७४७	१,६५४	२१,४०१	१२.८
बारा	१,०८,६००	१०,२६४	११,९००	६२९	१२,५३०	९.५
पर्सा	९५,५१६	६,२८७	७,४५६	५९७	८,०५३	६.६

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८ बाट विभेक्षित।

घ. बसाईसराइ

जन्मस्थानको आधारमा प्रदेशको खुद बसाईसराइ दर नकारात्मक छ। जिल्लागत रूपमा हेर्दा बारा जिल्ला बाहेक बाँकी सबै जिल्लाहरूको खुद बसाईसराइ दर नकारात्मक छ। यसले बाहिरबाट आउनेभन्दा बाहिर बसाई सरी जानेको सङ्ख्या बढी भएको देखाउँछ। सबैभन्दा बढी खुद बसाईसराइ

दर सप्तरी जिल्लामा छ भने सबैभन्दा कम सर्लाही जिल्लामा छ। थप विवरण तालिका १.५(घ) मा छ।

तालिका १.५(घ): बसाईसराईको अवस्था

जिल्ला	जनसङ्ख्या	बसाई सरी आउने)	बसाई सरी जाने	बसाई सरी आउनेको प्रतिशत	बसाई सरी जानेको प्रतिशत	खुद बसाई सराई दर
प्रदेश	५४०४१४५	२५६२६६	३५३४८०	४.७	६.५	-१.८
सप्तरी	६३९,२८४	१६,०६१	५०,००७	२.५	७.८	-५.३
सिराहा	६३७,३२८	१९,२६५	३९,९४१	३.०	६.३	-३.२
धनुषा	७५४,७७७	३०,०७५	५६,९५८	४.०	७.५	-३.६
महोत्तरी	६२७,५८०	३१,२९२	३९,१८०	५.०	६.२	-१.३
रौतहट	६८६,७२२	२८,४७५	३८,४२८	४.१	५.६	-१.४
सर्लाही	७६९,७२९	५१,२८१	५२,८३६	६.७	६.९	-०.२
बारा	६८७,७०८	५१,१८६	४०,८६६	७.४	५.९	१.५
पर्सा	६०१,०१७	२८,६३१	३५,२६४	४.८	५.९	-१.१

स्रोत: Population Monograph of Nepal, 2014, Volume 1.

ड. धर्म

यस प्रदेशका ८४.८ प्रतिशत जनता हिन्दु धर्मावलम्बी छन भने करिब ९ प्रतिशत जनता इस्लाम धर्मावलम्बी छन्। अन्य धर्मावलम्बीहरूमा ४.४ प्रतिशत बौद्ध धर्मावलम्बी, ३ प्रतिशत किँरात धर्मावलम्बी, १.३ प्रतिशत क्रिश्चियन धर्मावलम्बी छन् भने १ कम जनता अन्य धर्मका अनुयायी छन्। थप विवरण तालिका १.५(ड) मा छ।

तालिका १.५(ड): धर्म अनुसारको जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)

धर्म	नेपाल	प्रदेश	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
हिन्दू	८१.३	८४.८	८५.७	९०.२	८९.३	८४.२	८५.६	७७.८	८१.७	८३.१
बौद्ध	९.०	३.०	४.७	१.७	१.५	२.०	५.७	१.८	४.५	१.७
इस्लाम	४.४	११.५	८.९	७.५	८.४	१३.३	७.९	१९.७	१३.	१४.५
किराँत	३.०	०.१	०.१	०.१	०	०	०	०.१	०.२	०.४
क्रिश्चियन	१.४	०.१	०	०.१	०.१	०.१	०.२	०.२	०.२	०.१
प्रकृति	०.५	०.१	०	०.१	०.१	०	०.३	०.२	०.१	०
अन्य	०.३	०.३	०.६	०.४	०.६	०.२	०.३	०.३	०.२	०.२
जम्मा	१००.	१००.	१००.	१००.	१००.	१००.	१००.	१००.	१००.	१००.

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८ बाट विक्षेपित।

१.६ मौलिक संस्कृति र परम्परा तथा रीतिरिवाज

यस प्रदेशमा विभिन्न समुदायहरूको आफ्नै मौलिक संस्कृति, परम्परा र रीतिरिवाज छन्। त्यसमा पनि मधेशी समुदायको बाहुल्यता रहेको यस प्रदेशमा प्रमुख चाडपर्वमा मुख्यतः छठ, दशैं, तिहार, रामनवमी, जनैपूर्णिमा, माघे सङ्क्रान्ति, चैते दशैं आदि पर्दछन्। थर तथा गोत्रका आधारमा विभिन्न संस्कार जस्तै जन्म, पास्नी, चूडाकर्म, विवाह तथा मृत्यु संस्कारहरू प्रचलनमा छन्। हिन्दू धर्मको बाहुल्य भएका कारण यस प्रदेशमा मठमन्दिरको सङ्ख्या अन्य धार्मिक सम्प्रदायको तुलनामा अधिक पाइन्छ भने धार्मिक स्थलहरू पनि यसै धर्मसँग सम्बन्धित अधिक छन्। शहरी क्षेत्रमा सबै प्रकारका धर्म मान्ने मानिसको बसोबास भएका कारण मठ मन्दिर, गुम्बा, मस्जिद तथा चर्चहरू मिसिएर रहेका छन्।

१.७ महत्वपूर्ण धार्मिक, ऐतिहासिक एवम् पर्यटकीय स्थानहरू

यस प्रदेशमा धार्मिक, ऐतिहासिक र पर्यटकीय हिसाबले धेरै महत्वपूर्ण स्थानहरू रहेका छन्। ती मध्ये धनुषाको जनकपुरधाममा रहेको जानकी मन्दिर, दुलहा—दुलही मन्दिर, जनक मन्दिर, मिथिला आर्ट हाउस, विवाह मण्डप, राम मन्दिर, राजदेवी मन्दिर, लक्ष्मण मन्दिर, मणिमण्डप, धानुषाधाम, जनकपुर रेलवे र गंगा सागर, महोत्तरीको जलेश्वरमा रहेको जलेश्वरनाथ मन्दिर, मटिहानीको लक्ष्मीनारायण मन्दिर, बर्दिबासको पंचधुरा माईस्थान, रौजा बजारमा रहेको मुस्लिमहरूको रौजा मजार र टुटेश्वरमा रहेको टुटेश्वरनाथ मन्दिर, सिराहाको बन्दीपुरमा रहेको बाबा ताल, महसोठाको राजा सलहेश स्थान, ढोढनाको राजदेवी पञ्चवती मन्दिर र लहानमा रहेको सलहेश फुलबारी, लहानको पकडिया गढ, पर्साको पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज, रामभौरी भाटामा रहेको दुग्धेश्वर महादेव मन्दिर, वीरगञ्जको घडिअर्वा पोखरी, संकचार्य गेट, घण्टाघर, महुवनको पारसनाथ मन्दिर, बाराको अमलेखगञ्जमा रहेको चुरियामाई मन्दिर, सिम्रौनगढमा रहेको कंकालिनी मन्दिर र रानीबास, गढीमाई मन्दिर, रौतहटको गौरमा रहेको बाराहवा ताल, नजरपुरको निन्जाधाम, शिवनगरको पशुपतिनाथ मन्दिर, बागमतीको नूनथर र चन्द्रनिगाहापुरको शहीद पार्क, सर्लाहीको सलेमपुरमा रहेको चमेलीमाई मन्दिर, बागमतीको हरिहर क्षेत्र, चन्द्रनगरको नाधी ताल, लालबन्दीमा रहेको राधाकृष्ण मन्दिर र सागरनाथको सागरनाथ जङ्गल सहितका वन क्षेत्र, सप्तरीको छिन्नमस्ता सखडा भगवती मन्दिर, भारदहको कंकालिनी मन्दिर र कोसी टापु, तिरहुत गाउँपालिकामा रहेको लहजरा ताल, राजविराजको राजदेवी मन्दिर आदी केही महत्वपूर्ण धार्मिक, ऐतिहासिक र पर्यटकीय स्थलहरू हुन्। यसका आधारमा हेर्दा प्रदेशको पसदिखि सप्तरीसम्म रहेका धार्मिक स्थलहरूलाई 'धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्र' का रूपमा विकास गरेर पर्यटक भित्र्याउन सकिने संभावना देखिन्छ। प्रमुख धार्मिक र पर्यटकीय क्षेत्रहरूको थप जानकारी परिच्छेद ३ मा प्रस्तुत छ।

१.८ प्रमुख जातजाति

यस प्रदेशमा पहिचान नखुलेकासहित ११६ जातजातिको उपस्थिति छ। जातिगत हिसाबले यादवहरूको सङ्ख्या बढी छ। प्रदेशको कुल जनसङ्ख्या ५४०४१४५ मध्ये सबैभन्दा बढी ७९८७७० अर्थात् १४.७८ प्रतिशत बसोबास यादवहरूको रहेको छ। त्यसपछि मुसलमान ६२५७११ अर्थात् ११.५८ प्रतिशत, थारू २८४४९८ अर्थात् ५.२६ प्रतिशत, तेली २७५२०४ अर्थात् ५.०९ प्रतिशत र कोइरी/कुशवाहा २४६३२८ अर्थात् ४.५६ प्रतिशत छ। थप विवरण अनुसूची तालिका १.८ र अनुसूची २ मा छ।

तालिका १.८: प्रमुख ५ जातजातिको जनसङ्ख्या र प्रतिशत

जिल्ला	यादव	मुसलमान	थारू	तेली	कोइरी/कुशवाहा
सप्तरी	१००७८१	५७१४५	७३६८८	४६७१३	६४६०
सिराहा	१५५३९१	४७७१५	२६३७६	३०५६२	३८३२५
धनुषा	१३२००७	६३६९७	४३९९	३९२११	३८१६५
महोत्तरी	९५०७७	८३८४९	९८९०	२५६४४	३६१७१
सर्लाही	११९३५९	६०७५४	२१७६८	४१३२३	६१०१९
रौतहट	८४०१७	१३५५१९	३०७८३	३८५५७	१६५४६
बारा	७२२५३	८९८२६	७१९८४	२८३३८	३०६४४
पर्सा	३९८८५	८७२०६	४५६१०	२४८५६	१८९९८
प्रदेश	७९८७७०	६२५७११	२८४४९८	२७५२०४	२४६३२८
प्रतिशत	१४.७८	११.५८	५.२६	५.०९	४.५६

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८ बाट विक्षेपित।

१.९ प्रमुख भाषाभाषी

यस प्रदेशमा पहिचान नखुलेका र अन्य भाषासहित कुल ६२ भाषाभाषी बोल्ने मानिसहरू छन्। यस प्रदेशका ४५.३ प्रतिशत मानिसको मैथिली, १८.५७ प्रतिशतको भोजपुरी, १४.६५ प्रतिशतको वज्जिका, ६.६७ प्रतिशतको नेपाली र ५.८८ प्रतिशतको मातृभाषा उर्दु रहेको छ। यस प्रदेशका प्रमुख ५ भाषाभाषीको विवरण तालिका १.९ र थप विवरण अनुसूची ३ मा छ।

तालिका १.९ : प्रमुख ५ भाषा बोल्ने जनसङ्ख्या र प्रतिशत

जिल्ला	मैथिली	भोजपुरी	बज्जिका	नेपाली	उर्दु
सप्तरी	५०५८९७	५२७		२६२७०	२४९०१
सिराहा	५४६९२५	२७४	११	२७३५८	२३१३२
धनुषा	६४७४३३	७६३	२७	३३७०७	१८२२५

जिल्ला	मैथिली	भोजपुरी	बज्जिका	नेपाली	उर्दु
महोत्तरी	५०६६९६	९०१	४८	३४९५८	४५६९७
सर्लाही	१६३५३७	६८३७	३७७३२७	९०८५३	४८७३४
रौतहट	२०५८२	२९४७६	४१३८९०	४२०७८	१३२१९८
बारा	२६२५५	४९५३०७	६३	६६४४६	११६०७
पर्सा	३०६५३	४६९६१९	९५	३८६०६	१३१२२
प्रदेश	२४४७९७८	१००३७०४	७९१४६१	३६०२७६	३१७६१६
प्रतिशत	४५.३	१८.५७	१४.६५	६.६७	५.८८

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८ बाट विक्षेपित।

१.१० स्थानीय तह

यस प्रदेशमा १ महानगर (वीरगञ्ज महानगरपालिका), ३ उपमहानगर (कलैया, जीतपुर-सिमरा र जनकपुरधाम), ७३ नगरपालिका र ५९ गाउँपालिका गरी जम्मा १३६ स्थानीय तह र १२७१ वडाहरू रहेका छन्। नेपालको कुल स्थानीय तहमा यस प्रदेश प्रदेशको हिस्सा १८ प्रतिशत छ। सरकारको सवैभन्दा सानो एकाइको रूपमा रहेको नेपालका ६,७४३ वडाहरूमध्ये १,२७१ (१९ प्रतिशत) वडाहरू यस प्रदेशमा रहेका छन्। थप विवरण तालिका १.१० (क) मा छ। स्थानीय तहको संक्षिप्त जानकारी र पदाधिकारीहरूको नामावली क्रमशः अनुसूची ४ र ५ मा छ।

तालिका १.१०(क): प्रदेशको स्थानीय तहको विवरण

जिल्ला	स्थानीय तहको सङ्ख्या				जम्मा स्थानीय तहको सङ्ख्या	जम्मा वडाको सङ्ख्या
	गा.पा.	न.पा.	उ.म.न.पा.	म.न.पा.		
नेपाल	४६०	२७६	११	६	७५३	६,७४३
प्रदेश	५९	७३	३	१	१३६	१,२७१
प्रदेशको हिस्सा (%)	१२.८	२६.४	२७.३	१६.७	१८.१	१८.८
सप्तरी	९	९	०	०	१८	१६४
सिराहा	९	८	०	०	१७	१६४
धनुषा	६	११	१	०	१८	१६९
महोत्तरी	५	१०	०	०	१५	१३८
सर्लाही	९	११	०	०	२०	२००
रौतहट	२	१६	०	०	१८	१५७
बारा	९	५	२	०	१६	१६७
पर्सा	१०	३	०	१	१४	११२

स्रोत: संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, २०७६।

गाउँपालिकामा प्रदेशको कुल जनसङ्ख्याको २८.०३ प्रतिशत र नगरपालिकामा ७१.९७ प्रतिशत जनताको बसोबास छ। नगरपालिकामा बसोबास गर्ने प्रदेशको जनसङ्ख्याको हिस्सा राष्ट्रिय औसत (६२.९५ प्रतिशत)भन्दा बढी हो। थप विवरण तालिका १.१० (ख) मा छ।

तालिका १.१० (ख): गाउँपालिका र नगरपालिकाहरूको जनसङ्ख्या र क्षेत्रफल

जिल्ला	जनसङ्ख्या (संस्थागत जनसङ्ख्या बाहेक)			क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)		
	जम्मा	गापा	नपा	कुल	गापा	नपा
नेपाल	२६२४०४९ ८	९७२२५७३	१६५१७९२५	१३६९३५	९२९२२	४४०१३
	१००	३७.०५	६२.९५	१००	६७.८६	३२.१४
प्रदेश	५,३८०,२४२	१,५०७,८३०	३,८७२,४१२	८,८९४.९	२,१३७.२	६,७५७.७
प्रतिशत	१००	२८.०३	७१.९७	१००.००	२४.०३	७५.९७
सप्तरी	६२७,७९०	२४०,२६७	३८७,५२३	१,२१३.१	४२१.१	७९२.०
सिरहा	६३६,३६१	१९४,५५२	४४१,८०९	१,१४०.६	३०७.४	८३३.२
धनुषा	७४२,७८४	१४४,३२१	५९८,४६३	१,१८९.७	१६४.५	१,०२५.२
महोत्तरी	६२७,१३९	१६४,८०७	४६२,३३२	१,००१.४	१७१.४	८३०.०
सर्लाही	७६९,३३०	२४०,६७८	५२८,६५२	१,२५४.७	२८४.९	९६९.८
रौतहट	६८९,९१५	४६,४८३	६४३,४३२	१,०३८.४	३६.५	१,००१.९
बारा	६९०,८३७	२३२,७२३	४५८,११४	१,२७२.५	२६२.६	१,००९.९
पर्सा	५९६,०८६	२४३,९९९	३५२,०८७	७८४.६	४८८.९	२९५.८

स्रोत: जनगणना २०६८ को आधारमा विभेष्टित।

१.११ सूचनाको स्रोत, विधि र सीमाहरू

प्रस्तुत पार्श्वचित्रमा मूलतः द्वितीय स्रोतबाट प्राप्त सूचनाहरू समावेश गरिएका छन्। वि.स. २०६८ को जनगणनाको प्रतिवेदन, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागका पछिल्ला सर्वेक्षण प्रतिवेदनहरू, संघीय तथा प्रदेश मन्त्रालयले तयार पारेका विभिन्न दस्तावेजहरू, राष्ट्रिय योजना आयोगका प्रकाशनहरू, नेपाल राष्ट्रबैंकका प्रकाशनहरू, तथ्याङ्क कार्यालय तथा तत्कालीन जिल्ला विकास समितिले तयार पारेका जिल्लाको पार्श्वचित्रहरू, जिल्ला तथा अन्य निकाय एवम् प्राज्ञिक र व्यवसायिक अनुसन्धान प्रतिवेदन, विकासका साझेदार र निजी तथा गैरसरकारी निकायबाट उपलब्ध भएका अध्ययन प्रतिवेदनहरू यो दस्तावेज तयार गर्दाका प्रमुख स्रोतहरू हुन्।

पार्श्वचित्रमा समावेश गर्नु पर्ने आवश्यक सूचनाहरूको पहिचान र सङ्कलनको लागि सर्वप्रथम प्रदेशका सबै मन्त्रालयहरूसँग छलफल गरिएको थियो। मन्त्रालयहरूबाट प्राप्त सूचनाहरू र आवश्यक । १२ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

अन्य जानकारीहरूसमेतलाई ध्यानमा राखी माथि उल्लिखित स्रोतहरूबाट संभव भएसम्मका अद्यावधिक सूचनाहरू सङ्कलन गरी मस्यौदा प्रतिवेदन तयार गरिएको थियो। उक्त मस्यौदा प्रतिवेदनलाई प्रदेश नीति तथा योजना आयोगको आयोजना र समन्वयमा प्रदेशका सबै मन्त्रालयहरूसँग संयुक्त र छुट्टाछुट्टै रूपमा प्रस्तुत गरिएको थियो। उक्त अन्तरक्रियाहरूबाट प्राप्त सूझाव र प्रतिक्रियाहरूसमेतलाई समावेश गरी मस्यौदा प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप दिइएको छ।

यो पार्श्वचित्र तयार गर्दा उपलब्ध भएसम्मका अद्यावधिक तथ्याङ्कहरू प्रयोग गरिएको छ। प्रस्तुत प्रतिवेदन छोटो अवधिमा तयार गरिएको हुँदा कतिपय विवरण मानवीय तथा प्राविधिक त्रुटीका कारण मेल नखाने हुन सक्छन्। आयोगमा प्राप्त समग्र सूचना, विवरण र दस्तावेजका आधारमा यो दस्तावेज तयार गरिएको भए तापनि कतिपय महत्वपूर्ण विषय छुट हुन सक्ने हुँदा आगामी दस्तावेजमा ती विषय समेत समावेश गरी परिमार्जन तथा संशोधन मार्फत परिष्कृत गरिनेछ।

परिच्छेद २: प्रदेशको समष्टिगत अवस्था

२.१ प्रदेशको आर्थिक र सामाजिक अवस्था

राष्ट्रिय योजना आयोगको १५ औं आवधिक योजनाका अनुसार प्रदेशको प्रमुख आर्थिक र सामाजिक सूचकहरूको अवस्था तालिका २.१ बमोजिम छ।

तालिका २.१: प्रदेशको प्रमुख आर्थिक सामाजिक परिसूचकहरूको विवरण (आ.व. ०७५/७६)

सूचकहरू	नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको स्थान
औसत आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशत)	६.८	६.५	तेस्रो
प्रतिव्यक्ति आय (अमेरिकी डलर)	१०४७	६४५	छैटौं
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा योगदान (प्रतिशत)	-	१२.८	तेस्रो
बहुआयामिक गरिवीमा रहेको जनसङ्ख्या (प्रतिशत)	२८.६	४७.९	छैटौं
अपेक्षित आयु(वर्ष) (जन्म हुँदाको)	६९.७	६८.९	चौथो
साक्षरता दर (१५ वर्ष माथि, प्रतिशत)	५८.०	४०.०	अन्तिम
मानव विकास सूचकाङ्क	०.५७९	०.४९७	अन्तिम

स्रोत: राष्ट्रिय योजना आयोग, १५ औं आवधिक योजनाको प्रदेशगत तथ्याङ्कीय तालिका।

नोट: प्रदेश नं १, प्रदेश नं. २, गण्डकी प्रदेश र कर्णाली प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर ६.५ प्रतिशत छ।

२.२ प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र क्षेत्रगत मूल्य अभिवृद्धि

प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र क्षेत्रगत मूल्य अभिवृद्धि तालिका २.२(क) मा छ। तालिकामा नेपालको विवरणसमेत संलग्न छ। तालिका अनुसार नेपालको कुल मूल्य अभिवृद्धि रु. ३० खर्ब ६१ अर्ब र कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. ३४ खर्ब ६४ अर्ब छ। प्रदेशको कुल मूल्य अभिवृद्धि रु. चार खर्ब ७ अर्ब र कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. चार खर्ब ४४ अर्ब छ। प्रदेशको कुल मूल्य अभिवृद्धिमा कृषि क्षेत्रको योगदान करिब ४० प्रतिशत छ। गैरकृषितर्फ उद्योगको १३.३१ प्रतिशत र थोक तथा खुद्रा व्यापारको १३.२६ प्रतिशत छ। मुलुकको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस प्रदेशको योगदान १२.८३ प्रतिशत छ। यसैगरी, मुलुकको समग्र कृषि क्षेत्रको उत्पादनमा यस प्रदेशको कृषि क्षेत्रको योगदान करिब २० प्रतिशत छ। मत्स्यपालनमा यस प्रदेशको योगदान करिब ५७ प्रतिशत छ। प्रदेशको क्षेत्रगत कुल मूल्य अभिवृद्धि ग्राफ चित्र २.२ (क) मा समेत प्रस्तुत छ। यसैगरी, गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत योगदान ग्राफ चित्र २.२ (ख) मा छ।

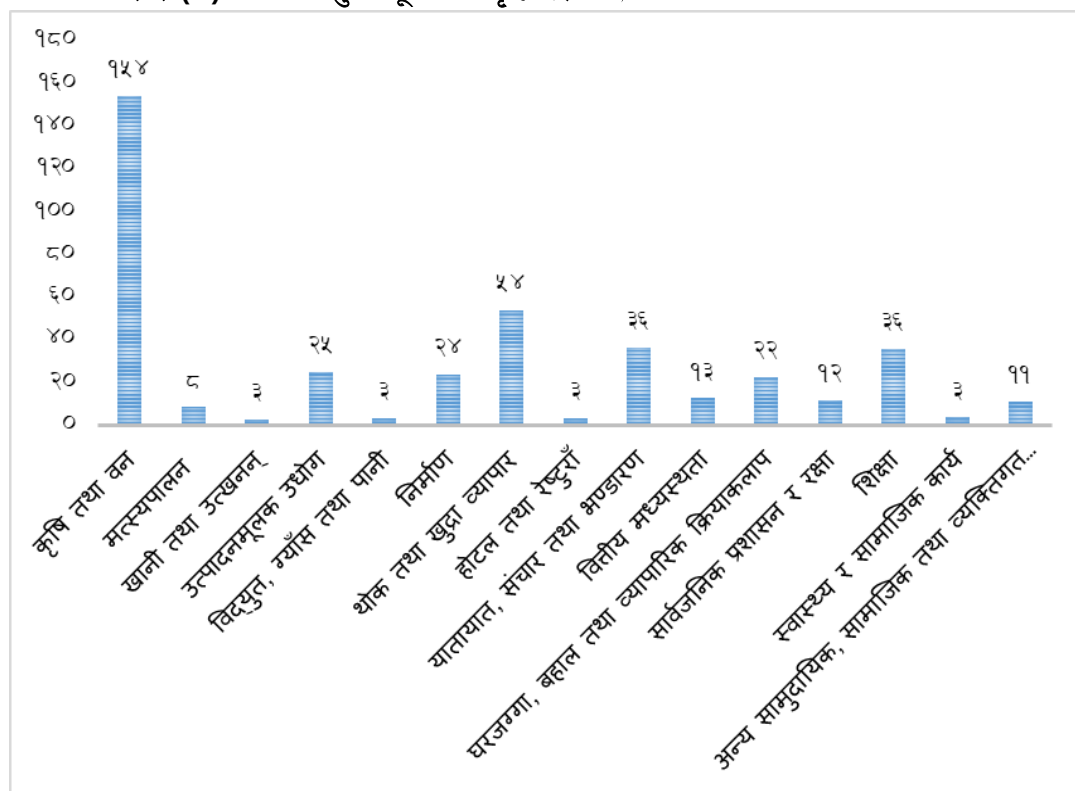
तालिका २.२(क) : प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र क्षेत्रगत मूल्य अभिवृद्धि (आ.व. ०७५/७६)

क्षेत्रहरू	नेपाल		प्रदेश		मुलुकको कुल क्षेत्रगत उत्पादनमा प्रदेशको क्षेत्रगत उत्पादनको प्रतिशत
	रु. अर्ब	प्रतिशत	रु. अर्ब	प्रतिशत	
कृषि	८२६	२६.९८	१६२	३९.९४	१९.६७
कृषि तथा वन	८११	२६.५०	१५४	३७.९०	१९.००
मत्स्यपालन	१५	०.४८	८	२.०४	५६.६०
गैरकृषि	२२३५	७३.०२	२४४	६०.०६	१०.९३
उद्योग	४६६	१५.२१	५४	१३.३१	११.६२
खानी तथा उत्खनन्	१९	०.६०	३	०.६५	१४.२५
उत्पादनमूलक उद्योग	१७१	५.५९	२५	६.१५	१४.६१
विद्युत, ग्याँस तथा पानी	३८	१.२५	३	०.७३	७.७४
निर्माण	२३८	७.७७	२४	५.७८	९.८९
सेवा	१७६९.६४	५७.८१	१९०.१६	४६.७५	१०.७५
थोक तथा खुद्रा व्यापार	४४०	१४.३७	५४	१३.२६	१२.२६
होटल तथा रेष्टुराँ	६३	२.०५	३	०.७४	४.७९
यातायात, सञ्चार तथा भण्डारण	२२१	७.२३	३६	८.९४	१६.४३
वित्तीय मध्यस्थता	१९३	६.३२	१३	३.०८	६.४७
घरजग्गा, बहाल तथा व्यापारिक क्रियाकलाप	३५३	११.५३	२२	५.४८	६.३१
सार्वजनिक प्रशासन र रक्षा	८३	२.७१	१२	२.९२	१४.३१
शिक्षा	२१६	७.०६	३६	८.७६	१६.४८
स्वास्थ्य र सामाजिक कार्य	५३	१.७५	३	०.८५	६.४७
अन्य सामुदायिक, सामाजिक तथा व्यक्तिगत सेवाहरू	१४६	४.७८	११	२.७३	७.५८
कुल मूल्य अभिवृद्धि	३०६१	१००.००	४०७	१००.००	१३.२९
अप्रत्यक्ष रूपमा मापन गरिएको वित्तीय मध्यस्थता सेवा	१२८		८		
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)	२९३३		३९८		१३.५९

क्षेत्रहरू	नेपाल		प्रदेश		मुलुकको कुल क्षेत्रगत उत्पादनमा प्रदेशको क्षेत्रगत उत्पादनको प्रतिशत
	रु. अर्ब	प्रतिशत	रु. अर्ब	प्रतिशत	
खुद वस्तु तथा सेवा उत्पादन कर	५३२		४६		
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	३४६४		४४४		१२.८३

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको Regional (Provincial) National Accounts (2019) का आधारमा विश्लेषित।

ग्राफ चित्र २.२ (क): प्रदेशको कुल मूल्य अभिवृद्धि (रु. अर्ब)

स्रोत: तालिका २.२(क)

आ.व. ०७५/७६ को औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार क्षेत्रगत मूल्य अभिवृद्धि तालिका २.२(ख) मा छ। तालिका अनुसार प्रदेशमा प्राथमिक क्षेत्र, द्वितीय क्षेत्र र तृतीय क्षेत्रको योगदान १६। प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

क्रमश ४०.६ प्रतिशत, १२.७ प्रतिशत र ४६.८ प्रतिशत छ। नेपालका सन्दर्भमा यी क्षेत्रको योगदान क्रमश २७.६ प्रतिशत, १४.६ प्रतिशत र ५७.८ प्रतिशत छ।

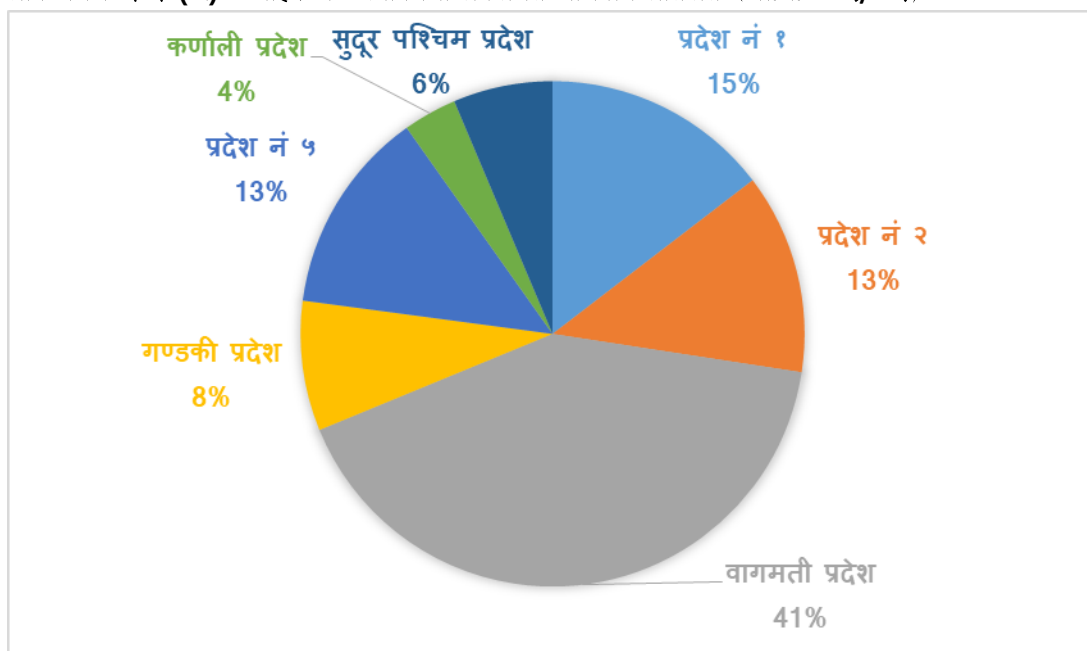
तालिका २.२(ख) : औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार क्षेत्रगत मूल्य अभिवृद्धि(प्रतिशत)

विवरण	नेपाल	प्रदेश
प्राथमिक क्षेत्र (कृषि, वन र खानी तथा उत्खनन्)	२७.६	४०.६
द्वितीय क्षेत्र (उद्योग, विद्युत, ग्याँस र पानी, निर्माण)	१४.६	१२.७
तृतीय क्षेत्र (सेवा)	५७.८	४६.८

स्रोत: तालिका २.२(क)।

आ.व. ०७५/७६ मा नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा) रू ३४ खर्ब ६४ अर्ब मध्ये बागमती प्रदेशको योगदान सबभन्दा बढी ४१ प्रतिशत र सबभन्दा कम कर्णाली प्रदेशको ३.४ प्रतिशत छ। यस प्रदेशको १३ प्रतिशत छ (ग्राफ चित्र २.२)।

ग्राफ चित्र २.२ (ख) : गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत योगदान प्रतिशत (आ.व.०७५/७६)

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको Regional (Provincial) National Accounts (2019) का आधारमा विश्लेषित।

२.३ जिल्लागत कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र प्रतिव्यक्ति आय

सन् २०११ र २०१९ को प्रदेश र जिल्लाहरूको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन तालिका २.३ मा छ। तालिकामा नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसमेत छ। तालिका अनुसार सन् २०११ मा

प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २ । १७ ।

नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. १३६७ अर्ब थियो। सन् २०१९ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. ३४६४ अर्ब छ। यसैगरी, सन् २०११ मा नेपालको प्रतिव्यक्ति आय करिब रु. ५२ हजार रहेकोमा सन् २०१९ मा रु. एक लाख २१ हजार छ। सन् २०११ मा प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. २२१.९२ अर्ब रहेकोमा सन् २०१९ मा रु. ४४४.४९ अर्ब पुगेको छ। यस अवधिमा प्रदेशको प्रतिव्यक्ति आय रु ४१ हजारबाट बढेर रु. ७२ हजार पुगेको छ। प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सबभन्दा बढी बारा जिल्लाको करिब २१ प्रतिशत योगदान छ। यसपछि पर्सा जिल्लाको १४.८० प्रतिशत छ। सबभन्दा कम महोत्तरी जिल्लाको ८.५३ प्रतिशत र सिराहाको ८.७७ प्रतिशत छ। प्रतिव्यक्ति आय पनि सबभन्दा बढी बारा जिल्लाको रु. एक लाख ११ छ। यसपछि पर्सा जिल्लाको रु ९३ हजार छ। सबभन्दा कम महोत्तरी जिल्लाको रु. ५४ हजार र सिराहा जिल्लाको रु. ५५ हजार नौसय छ।

तालिका २.३ : प्रदेशका जिल्लाहरूको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र प्रतिव्यक्ति आय (चालु मूल्यमा)

जिल्ला	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन(रु. अर्ब)		प्रतिव्यक्ति आय (रु.)	
	२०११	२०१९	२०११	२०१९
नेपाल	१३६७	३४६४	५१,८७९	१२१७४७
प्रदेश	२२१.९२	४४४.४९	४१०६४	७२१७३
प्रदेश %	१६.२३	१२.८३		
सप्तरी	२२.८०	४५.६७	३५,८३८	६४९३७
सिराहा	१९.४७	३९.००	३०,८२०	५५९८४
धनुषा	३१.४५	६३.००	४१,९५१	७५६४९
महोत्तरी	१८.९२	३७.९०	३०,४३६	५४०८१
सर्लाही	२७.७५	५५.५७	३६,१७७	६३०५१
रौतहट	२३.२०	४६.४८	३३,८४०	५६२२४
बारा	४५.४७	९१.०७	६६,१७५	१११८६८
पर्सा	३२.८५	६५.८०	५४,७०६	९३६००

स्रोत: सन् २०११ को विवरणका लागि नेपाल मानव विकास प्रतिवेदनबाट विक्षेपित गरिएको। सन् २०१९ का लागि सन् २०११ को जिल्लागत अनुपातका आधारमा प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनलाई सन् २०१९ को जिल्लागत प्रक्षेपित जनसङ्ख्याका आधारमा अनुमान गरिएको।

२.४ सार्वजनिक वित्त

२.४.१ प्रदेशको आन्तरिक आय

आ.व. ०७५/७६ मा सङ्कलित प्रदेशको यर्थाथ आन्तरिक आयको विवरण तालिका २.४.१ मा छ। तालिका अनुसार प्रदेशको कुल आन्तरिक आय रु. १ अर्ब ८९ करोड छ। सबभन्दा बढी

आन्तरिक आय सवारी साधन कर वापत रू. ७३ करोड र चालक अनुमति पत्र वापत रू. ४९ करोड छ। यसपछि घरजग्गा रजिस्ट्रेशन रू. २८ करोड छ।

तालिका २.४.१: प्रदेशको आन्तरिक आय, आ.व. ०७५/७६ (रू. हजार)

सि.नं.	राजस्व शीर्षक	जम्मा
१	स्वास्थ्य सेवा कर	१९
२	शिक्षा सेवा शुल्क: शैक्षिक संस्था	४.७०
३	सवारी साधन कर (सवारी दर्ता, वार्षिक सवारी कर तथा पटके सवारी कर)	७३०,१८८
४	कृषिसुधार शुल्क	३
५	कम्पनी रजिष्ट्रेशन दस्तुर	१२
६	एजेन्सी रजिष्ट्रेशन दस्तुर	६१२
७	व्यवसाय, रजिष्ट्रेशन दस्तुर तथा व्यवसाय कर	१५९,३५२
८	चालक अनुमति पत्र, सवारी दर्ता किताब (Blue Book) सम्बन्धी दस्तुर	४९४,०६६
९	सरकारी सम्पत्तिको बहालबाट प्राप्त आय	३३८
१०	बाँडफाँड भई प्राप्त दहतर बहतरको विक्रीबाट प्राप्त हुने आय	३,७४९
११	घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर	२८३,८७५
१२	अन्य बाँडफाँड हुने राजस्व	५७,४४२
१३	कृषि उत्पादनको विक्रीबाट प्राप्त रकम	४,०४७
१४	सरकारी सम्पत्तिको विक्रीबाट प्राप्त रकम	५१
१५	अन्य विक्रीबाट प्राप्त रकम	२२७
१६	निजीधारा वापतको शुल्क	१०५
१७	अन्यसेवा शुल्क तथा विक्री	९५३
१८	परीक्षा शुल्क	१५
१९	यातायात क्षेत्रको आम्दानी	१११,२०५
२०	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	२८,५३०
२१	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	२,१७२
२२	अन्य राजस्व	४
२३	बेरूजु	१३,५०६
	जम्मा	१,८९०,४७७

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय।

२.४.२ प्रदेश सरकारको खर्च

प्रदेश सरकारको आ.व. ०७५/७६ को खर्चको विवरण तालिका २.४.२ मा छ। तालिका अनुसार आ.व. ०७५/७६ मा प्रदेशको कुल खर्च रू. १५ अर्ब ९ करोड २३ लाख छ। यसमा चालु

खर्च रू. ६ अर्ब ६२ करोड (४३.९१ प्रतिशत) र पूँजीगत खर्च रू ८ अर्ब ४६ करोड छ। चालु खर्चमा सबभन्दा बढी हिस्सा स्थानीय तह अनुदान हस्तान्तरण (चालु तथा पूँजीगत) को छ भने पूँजीगत खर्चमा सार्वजनिक निर्माणको छ।

तालिका २.४.२: प्रदेश सरकारको खर्च आ.व., ०७५/०७६

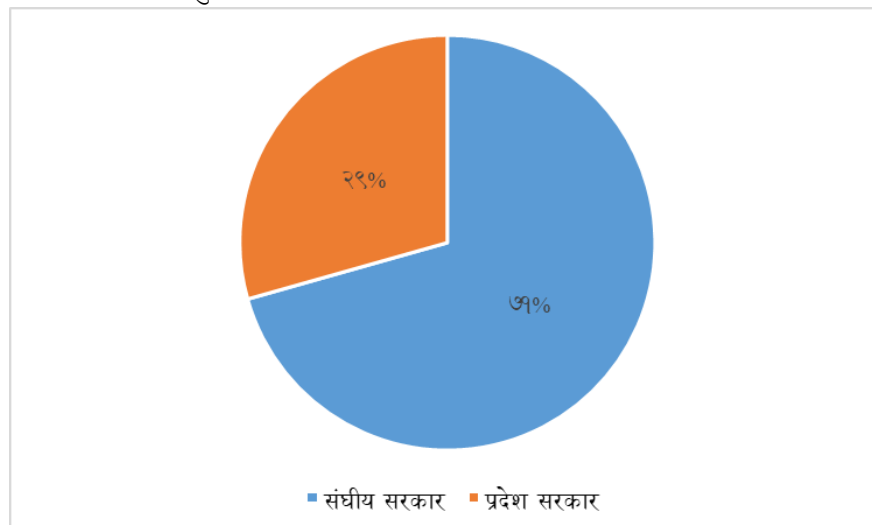
खर्चका शिर्षकहरू	खर्च रू हजारमा
चालु खर्च	
नगदमा दिईने पारिश्रमिक र सुविधा	८६२,०१५
जिन्सी वा जिन्सी वापत दिईने पारिश्रमिक	६६,३८६
कर्मचारी भत्ता	९७,०६०
पदाधिकारी भत्ता तथा अन्य सुविधा	१२३,५२७
कर्मचारी सामाजिक सुरक्षा खर्च	६२
सेवा महसुल	२९,४८४
सवारी साधनको सञ्चालन तथा सम्भार	७३,२३३
मेशिनरी तथा औजार सञ्चालन	५,५३९
निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको सम्भार	१७,६०२
अन्य सम्पत्तिहरूको सञ्चालन	२५३
कार्यालय सामान तथा सेवाहरू	८३,३२८
परामर्श तथा अन्य सेवा शुल्क	१११,१२५
तालिम तथा गोष्ठी	३१८,०३१
उत्पादन सामग्री, सेवा तथा अन्य	१,०८५,६०१
अनुगमन, मूल्याङ्कन र भ्रमण खर्च	७२,३८२
विविध खर्च	४३,८५६
वित्तीय व्यवसायहरूलाई सहायता	१,८८३
अन्य सामाजिक संस्थालाई सहायता	५,२५५
स्थानीय निकाय चालु अनुदान	२२,६८७
स्थानीय निकाय पूँजीगत अनुदान	१,१०७,४६५
आन्तरिक अनुदान	५३२,८००
चालु अनुदान	१,५४६,०७५
पूँजीगत अनुदान	२३५,६७८
सामाजिक सुरक्षा	९०१
सामाजिक सहायता	१६६,६२२
जग्गाको भाडा	१७,९७६

खर्चका शिर्षकहरू	खर्च रू हजारमा
भैपरी आउने चालु खर्च	६४१
जम्मा चालु खर्च	६,६२७,४६६
पूँजीगत खर्च	
भवन तथा संरचना	१,४१७,६९०
सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार	७०३,५६९
अन्य पूँजीगत खर्च	२,५५३
सार्वजनिक निर्माण	५,३३४,२५६
पूँजीगत सुधार खर्च	९९९,८६७
जग्गा प्राप्ति	६,९७३
जम्मा पूँजीगत खर्च	८,४६४,९०८
कूल खर्च	१५,०९२,३७४

स्रोत : आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय ।

कुल खर्चमा अनुदान, राजस्व बाँडफाँडसहित सबै गरेर संघीय सरकारको हिस्सा रू. १० अर्ब ६५ करोड ८३ लाख (करिब ७१ प्रतिशत) छ । यसैगरी, प्रदेश सरकारको हिस्सा रू. ४ अर्ब ४३ करोड छ । प्रतिशतगत विवरण ग्राफ चित्र २.४.२ मा छ ।

ग्राफ चित्र २.४.२: कुल खर्चमा संघ र प्रदेशको भार प्रतिशत

स्रोत : आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय ।

२.४.३ रियल स्टेट, घर/भवन नक्सापास र घरजग्गा रजिष्ट्रेशन

तालिका २.४.३ मा रियल स्टेट, घर/भवन नक्सापास र घरजग्गा रजिष्ट्रेशनको सङ्ख्या र सोबाट सङ्कलित राजस्वको विवरण छ। आ.व. २०७५/७६ मा प्रदेशमा कूल २०२,०६२ घरजग्गा रजिस्ट्रेशन र ८४४ वटा घर/भवन स्थायी नक्सा पास भए। घरजग्गा रजिष्ट्रेशन राजस्व रु. १ अर्ब ९८ करोड ६३ लाख जम्मा भएको छ।

तालिका २.४.३ : रियल स्टेट, घर/भवन नक्सापास र घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, आ.व. २०७५/७६

जिल्ला	घरजग्गा रजिष्ट्रेशन सङ्ख्या	घर/भवन स्थायी नक्सा पास सङ्ख्या	घरजग्गा रजिष्ट्रेशन राजस्व (रु. दश लाखमा)
नेपाल	७९५३८६	७२०१४	२१५८९
प्रदेश	२०२०६२	३८९८	१९८६.३२
प्रदेशको हिस्सा	२५.४०	५.४१	९.२०
सप्तरी	२३२७७	२१	१२४.९
सिराहा	३८७८७	४४८	२३४
धनुषा	३४८९४	१२२३	३२९.५
महोत्तरी	१७४१२	७६	१७८.६८
सर्लाही	२९०३७	५२३	२१०.६८
रौतहट	१२७५६.००	२२२.००	१२६.८७
बारा	३१२६१	५४१	३३१.४
पर्सा	१४६३८	८४४	४५०.५१

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, विराटनगर, जनकपुर र वीरगञ्ज शाखा, २०७५/७६ (अप्रकाशित)।

नेपालमा कूल ७९५३८६ घरजग्गा रजिस्ट्रेशन र ७२०१४ वटा घर/भवन स्थायी नक्सा पास भए। घरजग्गा रजिष्ट्रेशन राजस्व रु २१ अर्ब ५८ करोड ९० लाख जम्मा भएको छ। नेपालको तुलनामा प्रदेशको हिस्सा घरजग्गा रजिस्ट्रेशनमा २५.४ प्रतिशत, घर/भवन स्थायी नक्सा पासमा ५.४१ प्रतिशत र राजस्व सङ्कलनमा ९.२ प्रतिशत छ।

२.५ भन्सार विन्दु र आयात तथा निर्यात

२.५.१ प्रदेशमा रहेका भन्सार विन्दुहरू

भन्सार विभागका अनुसार पर्सामा ११ वटा, धनुषामा ८ वटा, सप्तरीमा ७ वटा, सर्लाहीमा ७ वटा, महोत्तरीमा ६ वटा, सिराहामा ५ वटा र रौतहटमा ५ वटा गरी कुल ४९ वटा छोटो भन्सार कार्यालयहरू यस प्रदेशमा छन्। थप विवरण तालिका २.५.१ मा छ।

तालिका २.५.१: छोटी भन्सार कार्यालयहरू

सि.नं.	भन्सार कार्यालयहरूको नाम	ठेगाना	छोटी भन्सार कार्यालयहरूको सङ्ख्या	छोटी भन्सार कार्यालयहरूको नाम
१	राजविराज भन्सार कार्यालय, तिलाठी कोइलाडी, सप्तरी	सप्तरी	७	(१) बनैनीया (२) स्वर्णपट्टी (३) कोदरकट्टी (४) हनुमाननगर (५) गोविन्दपुर (६) बेल्ली (७) कुशाहपातो
२	ठाँडी भन्सार कार्यालय, ठाँडी, सिराहा	ठाँडी, सिराहा	२	(१) नवराजपुर (झाँझपट्टी) (२) कचनारी (नरंगी)
३	सिराहा भन्सार कार्यालय, माडर, सिराहा	सिराहा	३	(१) लगडीगदयानी (सिखाज्योती) (२) औरही (३) बरियारपट्टी
४	जनकपुर भन्सार कार्यालय, जनकपुरधाम, धनुषा	धनुषा, जनकपुर	८	(१) इनर्वा (२) कठाल (३) खजुरी स्टेशन (४) खजुरी महुवा (५) महिनाथपुर (६) वैदेही (७) भडरिया (८) लगमा (जटही)
५	जलेश्वर भन्सार कार्यालय, भिट्टामोड, जलेश्वर	महोत्तरी	६	(१) बथनाहा (२) सिसवा (कटैया) (३) रघुनाथपुर (४) पोखरभिडा (५) साम्सी (६) मटिहानी
६	सर्लाही भन्सार कार्यालय, मलङ्गवा, सर्लाही	मलङ्गवा, सर्लाही	७	(१) त्रिभुवननगर (२) धर्मपुर (भांडसर) (३) फेनरा (४) पर्सा (५) संग्रामपुर (६) बारा (७) बलरा
७	गौर भन्सार कार्यालय, गौर, रौतहट	गौर, रौतहट	५	(१) ब्रम्हपुरी (२) औरैया (३) रामपुर खाप (४) मठिया (५) बंकुल
८	वीरगन्ज भन्सार कार्यालय, वीरगन्ज, पर्सा	वीरगन्ज, पर्सा	११	(१) अलौ (२) कवही (३) मटिअर्वा (४) भिन्ना (५) सिम्रौनगढ (६) गाडपसौनी भाठा (७) कचर्वा (८) अमृतधारा (ठोरी) (९) पिपरपाटी (१०) जानकीटोला नाका (११) सिसिया नाका
९	सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय, सिसिया, पर्सा	सिसिया, पर्सा	०	
जम्मा			४९	

स्रोत: भन्सार विभाग, २०७६।

२.५.२ भन्सार विन्दुहरूबाट भएका आयात निर्यातको अवस्था

भन्सार विभागको अभिलेख अनुसार यस प्रदेशका भन्सार विन्दुहरूबाट आ.व. २०७४/७५ मा करिब ५ खर्ब ६४ अर्ब रूपैयाँ आयात भएकोमा आ.व. २०७५/७६ मा सो बढेर करिब ६ खर्ब

प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २ । २३ ।

करोड ५५ अर्ब पुगेको देखिन्छ। उक्त आयात नेपालको सोही अवधिको कुल आयातको क्रमशः ४५.३२ र ४६.१५ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। त्यसैगरी, उक्त भन्सार विन्दुहरूबाट आ.व. २०७४/७५ मा करिब १८ अर्ब ९६ करोड रूपैया बराबरको वस्तु निर्यात भएकोमा आ.व. २०७५/७६ मा सो बढेर करिब २६ अर्ब ४ करोड रूपैया बराबरको वस्तु आयात भएको देखिन्छ। उक्त निर्यात नेपालको सोही अवधिको कुल निर्यातको क्रमशः २३.३१ र २६.८२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका २.५.२ मा छ।

तालिका २.५.२: भन्सार विन्दुहरूबाट भएको आयात निर्यातको अवस्था (रु. हजारमा)

क्र. सं.	भन्सार विन्दुहरू	२०७४/७५		२०७५/७६	
		आयात	निर्यात	आयात	निर्यात
१	वीरगञ्ज	४२१,९३९,५६४	१४,०६३,७६६	४९२,६६८,१४५	२१,६८२,०७७
२	ड्राइपोर्ट	१३०,६३९,०४०	४,८३५,८१७	१४६,७४५,२४८	४,२३६,५१३
३	जलेश्वर	८,३९२,१३१	-	१०,७२८,९०८	-
४	जनकपुर	१,३८३,६७७	-	१,३०७,३२४	-
५	सर्लाही	१,३१२,२१८	२,५१७	१,३८३,६१४	४८
६	गौर	४१३,३१९	६२,८५१	१,३९९,३८४	१२६,२०४
७	सिराहा	१७५,०२६	-	३७०,९९५	१,८७६
८	ठाढी			७९,७७२	-
९	राजविराज			१८१,६९६	१०,७७२
जम्मा		५६४,२५४,९७५	१८,९६४,९५१	६५४,६०३,६१८	२६,०४६,७१७
नेपाल		१,२४५,१०३,२२३	८१,३५९,७९६	१,४१८,५३५,३४३	९७,१०९,५२१
प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)		४५.३२	२३.३१	४६.१५	२६.८२

स्रोत: भन्सार विभाग, २०७६।

२.६ प्रदेशमा रहेका आन्तरिक राजस्व कार्यालयहरू र राजस्व सङ्कलन

२.६.१ आन्तरिक राजस्व कार्यालयहरूबाट सङ्कलित राजस्व

यस प्रदेशमा चारवटा आन्तरिक राजस्व कार्यालय र चारवटा करदाता सेवा कार्यालयहरू छन्। लहान, जनकपुर, सिमरा र वीरगञ्जमा आन्तरिक राजस्व कार्यालयहरू छन् भने बर्दिबास, मलङगावा, राजविराज र गौरमा करदाता सेवा कार्यालयहरू छन्। संघीय सरकारले यी आठ कार्यालयहरूबाट राजस्व सङ्कलन गर्ने गरेको छ।

२.६.२ आन्तरिक राजस्व कार्यालयहरूबाट सङ्कलित राजस्व

आन्तरिक राजस्व कार्यालय र करदाता सेवा कार्यालयहरूबाट यस प्रदेशमा आ.व. २०७५/०७६ आयकर वापत करिब ५ अर्ब ७५ करोड, बहाल कर वापत करिब ३४ करोड, ब्याजकर वापत करिब २३ करोड, मूल्य अभिवृद्धि कर (आन्तरिक) वापत करिब ३ अर्ब ९२ करोड, अन्तःशुल्क (आन्तरिक) वापत करिब १६ करोड, स्वास्थ्य सेवा कर वापत करिब १ अर्ब १२ करोड र शिक्षा सेवा शुल्क वापत करिब ३ करोड गरी कुल करिब २५ अर्ब ७ करोड रूपैयाँ राजस्व सङ्कलन भएको देखिन्छ। थप विवरण तालिका २.६.२ मा छ।

तालिका २.६.२ : आन्तरिक राजस्वका कार्यालय र सङ्कलित राजस्व, आ.व. ०७५/७६ (रु. हजारमा)

कार्यालयहरू	आयकर (क)	बहाल कर (ख)	ब्याज कर (ग)	मु.अ.क. (आन्तरिक) (घ)
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, जनकपुर	१४०२८१७	१०२३२६	७३०००	९२५६८८
करदाता सेवा कार्यालय, बर्दिबास	२३६०१०	४४३३५	७१०५	६७८४२
करदाता सेवा कार्यालय, मलङगावा	२१४६८१	११४०६	२१५६३	८४१४३
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, लहान	११०८२५६	८२८०१	४९३२२	६२३९८७
करदाता सेवा कार्यालय, राजविराज	१८४६८९	१४३५०	१३६८०	४६९३७
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमरा	७५४०६१	३८३६६	२७९३०	७९२३२९
करदाता सेवा कार्यालय, गौर	२६५८८३	१७०४३	६५८४	१६९४५५
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, वीरगञ्ज	१५८५९७९	२७७७४	३१५४५	१२०६३०५
जम्मा	५७५२३७६	३३८४०१	२३०७२९	३९९६६८६

तालिका २.६.२: आन्तरिक राजस्वका कार्यालय र सङ्कलित राजस्व, आ.व. ०७५/७६ (रु. हजारमा)
(क्रमशः)

कार्यालयहरू	अन्तःशुल्क (आन्तरिक) (ङ)	स्वास्थ्य सेवा (च)	शिक्षा सेवा शुल्क (छ)	कूल (क+ख+ग+घ+ङ+च+छ)
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, जनकपुर	७६७६२५	९७८५	१२१२६	३२९३३६७
करदाता सेवा कार्यालय, बर्दिबास	२५२६	२७९४	११७८	३६१७९०
करदाता सेवा कार्यालय, मलङगावा	१५८९७६	७२९	२७३५	४९४२३३
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, लहान	५९९२१४	३६३९	८१७४	२४७५३९३

कार्यालयहरू	अन्तःशुल्क (आन्तरिक) (ड)	स्वास्थ्य सेवा (च)	शिक्षा सेवा शुल्क (छ)	कूल (क+ख+ग+घ+ङ+च+छ)
करदाता सेवा कार्यालय, राजविराज	३१६४	९१	१०९४	२६४००५
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमरा	७२२९०३०	१०९६५२५	२६९३	९९४०९३४
करदाता सेवा कार्यालय, गौर	१५९९३	७०५	८५०	४७६५१३
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, वीरगञ्ज	४८९९७७२	५८६८	३१५१	७७६०३९४
जम्मा	१३६७६३००	११२०१३६	३२००१	२५०६६६२९

स्रोत: आन्तरिक राजस्व विभाग, २०७६।

२.७ वित्तीय हस्तान्तरण

२.७.१ नेपाल सरकारबाट प्रदेशहरूमा गरिएको वित्तीय हस्तान्तरण

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले सिफारिस गरेको सुत्र अनुसार आ.व. ०७५/७६ र ०७६/७७ मा सबै प्रदेशले प्राप्त गरेको वित्तीय समानीकरण र राजस्व बाँडफाँडको विवरण तालिका २.७.१ मा छ। तालिका अनुसार आ.व. ०७५/७६ मा यस प्रदेशले रु. सात अर्ब दुई करोड वित्तीय समानीकरण अनुदान प्राप्त गरेको थियो। यसैगरी, आ.व. ०७६/७७ मा रु. सात अर्ब ९ करोड प्राप्त गरेको छ। प्रतिशतका हिसाबले आ.व. ०७५/६६ मा १६.२२ प्रतिशत र आ.व. ०७६/७७ मा १४.७१ प्रतिशत प्राप्त गरेको छ। यसैगरी, राजस्व बाँडफाँडमा आ.व. ०७५/७६ मा रु. आठ अर्ब ४८ करोड प्राप्त गरेको थियो। आ.व. ०७६/७७ मा रु. १० अर्ब ४४ करोड प्राप्त गरेको छ। कुल राजस्व बाँडफाँडमा आ.व. ०७५/६६ मा १८.७० प्रतिशत र आ.व. ०७६/७७ मा १९.३६ प्रतिशत प्राप्त गरेको छ। वित्तीय समानीकरणमा पछिल्लो वर्ष कुल रकममा वृद्धि भएतापनि प्रतिशतमा कम देखिन्छ भने राजस्व बाँडफाँडमा पछिल्लो वर्ष कुल रकम र प्रतिशत दुवैमा वृद्धि भएको छ।

तालिका २.७.१: वित्तीय समानीकरण र राजस्व बाँडफाँड (रु. अर्बमा)

प्रदेश	वित्तीय समानीकरण अनुदान		राजस्व बाँडफाँड	
	०७५/७६	०७६/७७	०७५/७६	०७६/७७
कुल अनुदान	४३.२८	४८.२१	४५.३४	५३.९३
प्रदेश	७.०२	७.०९	८.४८	१०.४४
प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)	१६.२२	१४.७१	१८.७	१९.३६

स्रोत: राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग, २०७६।

२.७.२ नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहमा गरिएको वित्तीय हस्तान्तरण

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले सिफारिस गरेको सुत्र अनुसार नेपाल सरकारले स्थानीय तहलाई बाँडफाँड गरेको वित्तीय समानीकरण र राजस्व बाँडफाँडको विवरण तालिका २.७.२ मा छ। तालिका अनुसार यस प्रदेशका स्थानीय तहले आ.व. ०७५/७६ र आ.व. ०७६/७७ मा क्रमशः रु. १६ अर्ब २ करोड र रु. १६ अर्ब ८३ करोड वित्तीय समानीकरण अनुदानमा प्राप्त गरेका छन्। यसैगरी, राजस्व बाँडफाँड वापत क्रमशः रु. ९ अर्ब ८५ करोड र रु. ११ अर्ब ७८ करोड प्राप्त गरेका छन्। वित्तीय हस्तान्तरण भएका सबै स्थानीय तहको विवरण अनुसूची ६ मा छ।

तालिका २.७.२: नेपाल सरकारबाट पालिकाहरूमा गरिएको वित्तीय हस्तान्तरण (रु. अर्बमा)

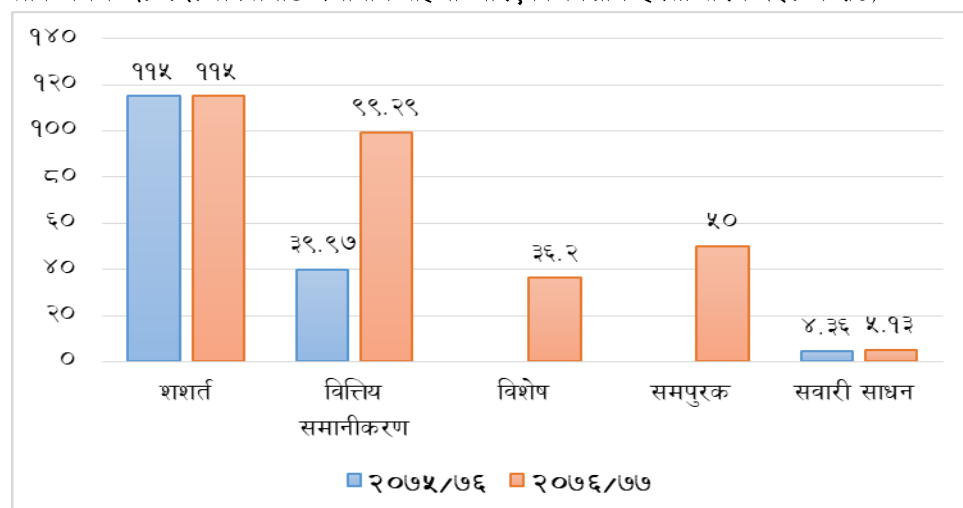
प्रदेश	स्थानीय तहको सङ्ख्या	वित्तीय समानीकरण		राजस्व बाँडफाँड	
		२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७
जम्मा	७५३	८५.२१	८९.९५	५३.८२	६४.३७
प्रदेशका स्थानीय तह	१३६	१६.०२	१६.८३	९.८५	११.७८
प्रदेशको हिस्सा(प्रतिशत)	१८.०६	१८.८०	१८.७१	१८.३०	१८.३०

स्रोत: राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग, २०७६।

२.७.३ प्रदेशबाट स्थानीय तहमा गरिएको वित्तीय हस्तान्तरण

सवारी साधन करको बाँडफाँडसहित प्रदेशबाट स्थानीय तहमा गरिएको वित्तीय हस्तान्तरणको विवरण ग्राफ चित्र २.७.३ मा छ। चित्र अनुसार आ.व. ०७५/७६ र आ.व. ०७६/७७ मा रु. १ अर्ब १५ करोडका दरले सशर्त अनुदान बाँडफाँड गरिएको छ। आ.व. ०७५/७६ मा वित्तीय समानीकरण रु. ३९ करोड ९७ लाख बाँडफाँड गरिएकोमा आ.व.०७६/७७ मा रु. ९९ करोड २९ लाख हस्तान्तरण गरिएको छ। यसैगरी, सवारी साधन कर पहिलो वर्ष रु. चार करोड ३६ लाख बाँडफाँड गरिएकोमा दोश्रो वर्ष रु. ५ करोड १३ लाख हस्तान्तरण गरिएको छ। विशेष र सम्पुरक अनुदान पहिलो वर्ष बाँडफाँड गरिएको छैन भने दोश्रो वर्ष क्रमशः रु. ३६ करोड र रु. ५० करोड हस्तान्तरण गरिएको छ। वित्तीय हस्तान्तरण गरिएका सबै स्थानीय तहको विवरण अनुसूची ७ र ८ मा छ।

ग्राफ चित्र २.७.३: प्रदेशबाट स्थानीय तहमा गरिएको वित्तीय हस्तान्तरण (रु. करोड)

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय।

२.८ दिगो विकासको आधार तथ्याङ्क

प्रदेश सरकारले यस प्रदेशको दिगो विकासको आधार तथ्याङ्क तयार गरेको छ। दिगो विकासका १७ लक्ष्यहरू मध्ये नेपालका लागि १६ वटा लक्ष्यहरू सान्दर्भिक छन्। सो मध्ये प्रदेश सरकारले दिगो विकासको राष्ट्रिय आधार तथ्याङ्क समेतलाई ध्यानमा राखी १४ वटा लक्ष्यसँग सम्बन्धित छनौट गरिएका सूचकहरूको आधार तथ्याङ्क तयार गरेको छ। उक्त आधार तथ्याङ्कमा गरिबी, खाद्य सुरक्षा, पोषण, जीवनस्तर सुधार, समावेशी र गुणस्तरीय शिक्षा, लैङ्गिक समानता, खानेपानी र सरसफाइ, ऊर्जा, दिगो आर्थिक विकास, उत्पादनशील रोजगारी, उत्थानशील पूर्वाधार, असमानता न्यूनिकरण, जैविक विविधताको संरक्षण, समावेशी संस्थाहरूको निर्माण लगायतका सूचकहरूका आधार तथ्याङ्क समावेश छन्। थप विवरण अनुसूची ९ मा छ।

२.९ विकासका प्रादेशिक लक्ष्य, गन्तव्य र सूचकहरू

पन्ध्रौँ योजनाको एक हिस्साको रूपमा राष्ट्रिय योजना आयोगले सबै प्रदेशको प्रादेशिक लक्ष्य, गन्तव्य र सूचकहरू निर्धारण गरेको छ। उक्त लक्ष्य, गन्तव्य र सूचकहरूमा समष्टिगत आर्थिक सूचकहरू, सार्वजनिक वित्त, वित्तीय क्षेत्र, उद्योग, वाणिज्य र आपूर्ति, व्यवसायिक प्रतिष्ठान, श्रम तथा रोजगारी, गरिबी र असमानता, स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या, शिक्षा, भौतिक पूर्वाधार, मानव विकास र लैङ्गिक समानता, आवास र शहरीकरण, वातावरण र विपद व्यवस्थापन, सामाजिक सुरक्षा, मानव सुरक्षा र राष्ट्रिय एकता, मानव अधिकार, सुशासनसँग सम्बन्धित प्रादेशिक लक्ष्य, गन्तव्य र सूचकहरू समावेश छन्। उक्त सूचकहरूमा समृद्धि र सुखका सूचकहरू समेटिएका छन्। थप विवरण अनुसूची १० मा छ।

परिच्छेद ३: आर्थिक क्षेत्र

३.१ भूमि

३.१.१ भू-उपयोगको अवस्था

प्रदेशको कुल कृषि भूमि करीव ६१ प्रतिशत छ। यो अङ्क राष्ट्रिय औषत (२४.०७ प्रतिशत) को तुलनामा निकै बढी हो। आधाभन्दा बढी भूमि कृषि भूमिको रूपमा रहनु प्रदेशको लागि

नेपालमा करिब २४ प्रतिशतमात्र कृषि भूमि छ तर प्रदेश नं. २ मा करीव ६१ प्रतिशत कृषि भूमि छ। नेपालको करिब ६३ प्रतिशत कृषि भूमिमामात्र चिस्यान वा ओसिलोपन छ तर यस प्रदेशको ९४ प्रतिशत कृषिभूमिमा चिस्यान वा ओसिलोपन छ। यो प्रदेशले कृषिमा क्रान्ति गरेर विकासको फड्को मार्न सक्छ भन्ने यो एउटा बलियो आधार हो।

एक विशिष्ट पहिचान हो। यसले प्रदेशमा कृषि विकासको सम्भावना तुलनात्मक रूपले बढी छ भन्ने देखाउँछ। वन क्षेत्र करीव २६ प्रतिशत, घाँसे भूमि र आवासिय भूमि करीव ३/३ प्रतिशत छ। खाली भूमि केवल १.४७ प्रतिशत मात्र छ। प्रदेशको भू-उपयोगको अवस्था तालिका ३.१.१ मा छ।

तालिका ३.१.१: प्रदेशको भू-उपयोगको अवस्था (हेक्टरमा)

जिल्ला	कृषि भूमि	खाली भूमि	वन क्षेत्र	आवासीय क्षेत्र	नदी/पोखरी	घाँसे भूमि	हिउँ र हिमनदी	जम्मा
नेपाल	३५५७७६४	१४५५८२५	६४२२५१३	१३०९०५	३५३६६९	१५१२२२२	१३४६१६४	१४७७९०६२
नेपाल %	२४.०७	९.८५	४३.४६	०.८९	२.३९	१०.२३	९.११	१००.००
प्रदेश	५८५,००८	१४,०६५	२४७,२८७	३०,५६३	४९,४७०	३३,२७९		९५९,६७२
प्रदेश %	६०.९६	१.४७	२५.७७	३.१८	५.१५	३.४७		१००.००
नेपालमा प्रदेशको %	१६.४४	०.९७	३.८५	२३.३५	१३.९९	२.२०		६.४९
सप्तरी	७९,२४१	२,०२६	१८,८०८	३,१३८	८,६६९	१६,४६२		१२८,३४५
सिराहा	८१,४३१	५,६६२	१४,९५१	४,७३१	३,५९९	३,६६६		११४,०४०
धनुषा	७६,९१४	५१	२५,६४०	५,८०३	६,०४३	४,४८१		११८,९३३
महोत्तरी	६८,५४८	५०६	१९,०४४	२,२१६	५,८९७	३,९३८		१००,१४९
सर्लाही	८७,३४१	१,९७०	२३,४६०	४,६४५	५,८६८	३,१००		१२६,३८४
रौतहट	६६,४९४	३,६९९	२४,८२५	३,३६९	४,६२८	८३९		१०३,८५४

जिल्ला	कृषि भूमि	खाली भूमि	वन क्षेत्र	आवासीय क्षेत्र	नदी/पोखरी	घाँसे भूमि	हिउँ र हिमनदी	जम्मा
बारा	६९,६५५	१२९	४५,२५७	३,८४४	८,१०६	३१५		१२७,३०६
पर्सा	५५,३८३	२१	७५,३०२	२,८१७	६,६५९	४७९		१४०,६६१

स्रोत: Irrigation Master Plan, 2019, National (Unpublished) and Irrigation Master Plan, 2019, Province 2, Department of Water Resources and Irrigation(Unpublished).

३.१.२ भूमिको प्रकार र क्षमता

यस प्रदेशको कुल भूभागमध्ये ६८.३ प्रतिशत भूभाग समथर छ भने ८.९ प्रतिशत भूभाग हल्का ढल्केको र ०.२ प्रतिशत भूभाग कान्ला बनाएर कृषि गर्न सकिने खालको छ। बुट्यान र चरण क्षेत्रका लागि २.१ प्रतिशत भूभाग उपयुक्त छ भने १४ प्रतिशत भूभाग प्रकृति र वन्यजन्तु संरक्षणका लागि उपयुक्त छ भने ५.२ प्रतिशत भूमिमा खोला र पानी छ। थप विवरण तालिका ३.१.२ मा छ^१।

तालिका ३.१.२: भू-क्षमता विवरण

क्षमता वर्ग	जमिनको क्षमताको विवरण	नेपाल	प्रदेश
१	लगभग समतल, गहिरो माटो र कृषिको लागि थोरैमात्र सीमाहरू भएको	११.८	६८.३
२	हल्का ढल्केको, गहिरो र बग्ने खाले माटो, भू-क्षय रोक्न आवश्यक भएको	४.८	८.९
३	सामान्य देखि धेरै ढल्केको, सामान्य गहिरो माटो, खेतीका लागि कान्ला (गरा) बनाउनै पर्ने खालको	१६.०	०.२
४	कान्ला बनाउन धेरै नै ढल्केको र कृषिका लागि अयोग्य, घाँस-दाउरा बुट्यानको लागि उपयुक्त भएको	२५.५	१.०
५	उच्च पर्वतीय वा प्राय बाढीग्रस्त क्षेत्र, माटोको गहिराई कम, चरण क्षेत्रको लागि उपयुक्त भएको	३.७	१.१
६	वनस्पति भएको, माटोको कम गहिराई, वन्यजन्तु र जलाधार क्षेत्र संरक्षण, मनोरंजन र पर्यटनको लागि उपयुक्त भएको	१८.०	१४.०

प्रस्तुत तथ्याङ्क सन् १९७८ मा भएको जमीन स्रोत नक्शाङ्कन परियोजना (Land Resource Mapping Project/LRMP)ले तयार पारेको तथ्याङ्क हो। त्यसपछि यस प्रकारको नक्शाङ्कन भएको पाइदैन। प्रदेश २ का साथै अन्य प्रदेशको जमीनको सम्बन्धमा उक्त तथ्याङ्कले आधारभूत जानकारी दिनसक्ने भएकोले त्यसलाई नै यहाँ प्रस्तुत गरिएको हो।

१. ३०। प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

क्षमता वर्ग	जमिनको क्षमताको विवरण	नेपाल	प्रदेश
७	ढुङ्गा र हिउँ भएको	१८.२	०.०
८	खोला/पानी भएको	१.५	५.२
९	अन्य	०.५	१.२

स्रोत: नेपाल सरकार, भूमि स्रोत नक्शाङ्कन परियोजना (LRMP), १९७८।

३.१.३ कृषि भूमिको अवस्था

क. कृषि चलन र क्षेत्रफल

जिल्लागत रूपमा सबैभन्दा बढी कृषि चलनको सङ्ख्या सर्लाही जिल्लामा र सबैभन्दा कम पर्सा जिल्लामा छ। जमिनको औसत कित्ता सङ्ख्या सबैभन्दा बढी धनुषा जिल्लामा र सबैभन्दा कम सप्तरी जिल्लामा छ। थप विवरण तालिका ३.१.३ (क) मा छ।

तालिका ३.१.३ (क): कृषि चलन, क्षेत्रफल र कित्ताको जिल्लागत विवरण

प्रदेश	कृषि चलन (Holdings)				कित्ता (Parcels)	
	सङ्ख्या	ओसिलो जमिन (हेक्टर)	सुख्खा जमिन (हेक्टर)	जम्मा जमिन (हेक्टर)	कुल कित्ता सङ्ख्या	औसत कित्ता सङ्ख्या
नेपाल	३८३१०९३	१५८४२०८	९४१४३१	२५२५६३९	१२०९६४१७	३.२
प्रदेश	६७२९२७	५०८७२९.६	३२५३८.९	५४१२६८	२२२०८४०	३.३
सप्तरी	८९२४१	७०८२५.५	३०८२.३	७३९०७.७	२८५२३५	३.२
सिराहा	८८५२७	७०९०१	७८९६.५	७८७९७.५	३२३२१७	३.७
धनुषा	९६००६	६७२१२	५०९५.२	७२३०७.२	३७७०९९	३.९
महोत्तरी	८०८४४	५९०७४.७	५९०२.५	६४९७७.२	२६७७४२	३.३
सर्लाही	९८२८८	७६८३१.६	३८४६.८	८०६७८.४	२३४१३५	२.४
रौतहट	७९२३३	६२७०८.२	२१२६.७	६४८३४.९	२५३०१२	३.२
बारा	८१२९२	५२६२७.५	४२३९.२	५६८६६.७	२७४१५७	३.४
पर्सा	५९४९६	४८५४९.१	३४९.७	४८८९८.७	२०६२४३	३.५

स्रोत: राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८।

ख. कृषि जमिनको ओसिलो र सुख्खापन

राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८ अनुसार यस प्रदेशको ९४ प्रतिशत जमिनमा चिस्यानको मात्रा वा ओसिलोपन रहेको देखिन्छ जुन नेपालको सबैभन्दा धेरै हो। चिस्यानको मात्रा बढी रहनु भनेको जमिनको उर्वराशक्ति बढी रहनु हो। जमिनको ओसिलोपनसम्बन्धी थप विवरण तालिका ३.१.३(ख).१ मा छ।

तालिका ३.१.३(ख).१ : जमिनको ओसिलो र सुख्खापनको अवस्था

जमिनको प्रकार	ओसिलो जमिन	सुख्खा जमिन	जम्मा जमिन
नेपाल	६२.७	३७.३	१००
प्रदेश	९४	६	१००

स्रोत: राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८।

जिल्लागत रूपमा सबैभन्दा बढी ओसिलो जमिन पर्सा जिल्लामा (९९.३ प्रतिशत) छ। दोश्रो स्थानमा रौतहट जिल्ला पर्दछ जसको ९६.७ प्रतिशत जमिन ओसिलो छ। सबैभन्दा कम ओसिलो जमिन सिरहामा (९० प्रतिशत) छ। थप विवरण तालिका ३.१.३(ख).२ मा छ।

तालिका ३.१.३(ख).२ : जमिनको ओसिलो र सुख्खापनको जिल्लागत विवरण

जमिनको प्रकार	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	प्रदेश
ओसिलो जमिन	९५.८	९०	९३	९०.९	९५.२	९६.७	९२.५	९९.३	९४
सुख्खा जमिन	४.२	१०	७	९.१	४.८	३.३	७.५	०.७	६
जम्मा जमिन	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००

स्रोत: राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८।

ग. कृषि भूमिको स्वामित्व

नेपालमा खेती गरिएको कुल जमिनमध्ये ८८.३ प्रतिशत जमिन आफ्नै स्वामित्वको र ११.४ प्रतिशत जमिन भाडाको छ भने यस प्रदेशमा खेती गरिएको कुल जमिनमध्ये ९१.३ प्रतिशत जमिन आफ्नै स्वामित्वको छ जुन नेपालको औसतभन्दा बढी हो। आफ्नै स्वामित्वको जमिनमा खेती गर्ने अभ्यासले व्यवसायिक खेतीको प्रवर्धन गर्नुपर्ने आवश्यकतालाई औल्याउँदछ। जिल्लागत हिसाबले पर्सा जिल्लामा १६.३ प्रतिशत भाडाको जमिनमा खेती भएको देखिन्छ जुन प्रदेशको सबैभन्दा बढी भाडाको जमिनमा खेती गरिने जिल्ला हो भने महोत्तरी जिल्लामा ४.२ प्रतिशत भाडाको जमिनमा खेती गरिन्छ जुन प्रदेशको सबैभन्दा कम भाडाको जमिनमा खेती गरिने जिल्ला हो। थप विवरण तालिका ३.१.३ (ग) मा छ।

तालिका ३.१.३ (ग) : कृषि भूमिको स्वामित्व अनुसार क्षेत्रफल (हेक्टर र प्रतिशतमा)

जिल्ला		कुल जमिन	आफ्नै जमिन	भाडाको जमिन	अन्य जमिन
नेपाल	हेक्टर	२५२५६३९	२२२९०११	२८७५८८	९०४१
	प्रतिशत	१००	८८.३	११.४	०.४
प्रदेश	हेक्टर	५४१,२६८.८०	४९४,२११.३०	४६,०७९.९०	९७७.६
	प्रतिशत	१००	९१.३	८.५	०.२
सप्तरी	हेक्टर	७३,९०७.७०	६९,००२.९०	४,७४३.७०	१६१.१
	प्रतिशत	१००	९३.४	६.४	०.२
सिराहा	हेक्टर	७८,७९७.६०	७२,५८५.१०	६,११०.००	१०२.५
	प्रतिशत	१००	९२.१	७.८	०.१
धनुषा	हेक्टर	७२,३०७.२०	६७,३६७.५०	४,९३९.००	२३.७
	प्रतिशत	१००	९३.२	६.८	०
महोत्तरी	हेक्टर	६४,९७७.४०	६२,२३९.२०	२,७०९.५०	२८.७
	प्रतिशत	१००	९५.८	४.२	०
सर्लाही	हेक्टर	८०,६७८.५०	७३,५८१.५०	६,९२७.३०	१६९.७
	प्रतिशत	१००	९१.२	८.६	०.२
रौतहट	हेक्टर	६४,८३४.९०	५९,५००.२०	५,२६२.१०	७२.६
	प्रतिशत	१००	९१.८	८.१	०.१
बारा	हेक्टर	५६,८६६.८०	४९,०११.६०	७,४६१.९०	३९३.३
	प्रतिशत	१००	८६.२	१३.१	०.७
पर्सा	हेक्टर	४८,८९८.७०	४०,९२३.३०	७,९४९.४०	२६
	प्रतिशत	१००	८३.७	१६.३	०.१

स्रोत: राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८।

३.१.४ गुठी जमिनको अवस्था

गुठी संस्थानका अनुसार यस प्रदेशको सबै जिल्लाहरूमा गुठी जग्गा छ। सबैभन्दा धेरै गुठी जग्गा (११,७३० विगाहा) महोत्तरी जिल्लामा छ भने सबैभन्दा कम जग्गा (१४६ विगाहा) सप्तरी जिल्लामा छ। गुठी अन्तर्गत गुठी अधिनस्थ^१, गुठी रैतान नम्बरी^२ र गुठी तैनाथी^३ गरी ३ किसिमका

गुठी अधिनस्थ: व्यक्तिले कानून बमोजिम माहियानी हक प्राप्त गरेका, जग्गा धनि गुठी र मोही महलमा व्यक्ति जनिई दर्ता भएका, दर्तावाला मोहीले गुठीमा कुत बुझाउनु पर्ने र मोहीयानी हक खरिद विक्री हुने जग्गा।

गुठी रैतान नम्बरी: गुठी संस्थान ऐन, २०३३ को दफा ३६ बमोजिम दर्तावाला मोहीका नाममा गुठी रैतान नम्बरी जग्गामा परिणत भई दर्ता भएका, जग्गा धनिको महलमा व्यक्तिको नाम लेखिई दर्ता भएका, दर्तावालाको

प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २ । ३३ ।

जग्गाहरू रहेको देखिन्छ। यस प्रदेशमा गुठी रैतान नम्बरी जग्गा सबैभन्दा धेरै (३५६०२ विगाहा) छ भने गुठी अधिनष्ट जग्गा सबैभन्दा कम (१३५१ विगाहा) छ। गुठी जग्गासम्बन्धी थप विवरण तालिका ३.१.४ मा छ।

तालिका ३.१.४: गुठी जग्गाको जिल्लागत विवरण

जिल्ला	गुठी जग्गाको किसिम (विगाहामा)			जम्मा क्षेत्रफल	प्रतिशत
	गुठी अधिनस्थ	गुठी रैतान नम्बरी	गुठी तैनाथी		
प्रदेश	१३५१	३५६०२	१५३०	३८४८३	१००.००
सप्तरी		१३०	१६	१४६	०.३८
सिराहा	९१	१४१०	१	१५०२	३.९०
धनुषा	४२६	६४९७	५१५	७४३८	१९.३३
महोत्तरी	७५४	१०३७२	६०४	११७३०	३०.४८
सर्लाही		५००		५००	१.३०
रौतहट		२८४८	३१	२८७९	७.४८
बारा	४३	७०५६	१९४	७२९३	१८.९५
पर्सा	३७	६७८९	१६९	६९९५	१८.१८

स्रोत: गुठी संस्थान, २०७६।

३.२ कृषि

३.२.१ प्रमुख खाद्यान्न बालीहरू

प्रदेशका मुख्य खाद्यान्न बालीहरूमा धान, मकै, कोदो, गहुँ र फापर हुन्। प्रदेशमा धानको उत्पादकत्व प्रति हेक्टर ३.४ मे.ट. छ भने नेपालको समग्र उत्पादकत्व ३.५ प्रति हेक्टर छ। यस हिसाबले हेर्दा यस प्रदेशको धानको उत्पादकत्व नेपालको औसतभन्दा कम देखिन्छ। गहुँको उत्पादकत्व नेपालको २.८ प्रति हेक्टर छ भने यस प्रदेशको ३.३ प्रतिहेक्टर छ जुन नेपालको

नेपालको कुल गहुँ उत्पादनको झण्डै एक-तिहाइ उत्पादन यो प्रदेशमा हुन्छ। यतिमात्र होइन, यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसत उत्पादकत्वभन्दा प्रतिहेक्टर ०.५ मेट्रिक टनले बढी छ।

औसतभन्दा बढी हो। धानको उत्पादकत्व सबभन्दा बढी पर्सा जिल्लामा छ भने सबभन्दा कम रौतहट जिल्लामा छ।

हक र हैसियत सरकारी रैकर जग्गाको जग्गावाला सरह भएका र दर्तावालाले गुठीमा मालपोत बुझाउनु पर्ने जग्गा।

गुठी तैनाथी: सम्पूर्ण हक अधिकार संस्थानमा भएका, अन्य कोही कसैको हक नभएका, संस्थानले बन्दोबस्त गर्न पाउने, देवस्थल, पाटी, पौवा, सत्तल आदि रहेका, जात्रा पर्व आदि हुने स्थान समेतभएको जग्गा।

। ३४ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

प्रदेशमा मकैको उत्पादकत्व प्रति हेक्टर २.५ मे.ट. छ भने नेपालको समग्र उत्पादकत्व २.७ प्रति हेक्टर छ। यस हिसाबले हेर्दा यस प्रदेशमा मकैको उत्पादकत्व नेपालको औसतभन्दा कम देखिन्छ। कोदोको उत्पादकत्व नेपालको १.२ प्रति हेक्टर छ भने यस प्रदेशको १ प्रतिहेक्टर छ जुन नेपालको औसतभन्दा कम हो। तर प्रदेशमा जौको उत्पादकत्व प्रति हेक्टर १.४ मे.ट. छ भने नेपालको समग्र उत्पादकत्व १.२ प्रति हेक्टर छ। यस हिसाबले हेर्दा यस प्रदेशमा जौको उत्पादकत्व नेपालको औसतभन्दा बढी देखिन्छ। थप विवरण तालिका ३.२.१ र अनुसूची ११ मा छ।

तालिका ३.२.१: प्रमुख खाद्यान्न बालीको उत्पादन (क्षेत्रफल (हे) उत्पादन (मे.ट))

बाली र उत्पादन		नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको अंश (प्रतिशत)
धान	क्षेत्रफल	१,४६९,५४५	३८२,१३७	२६
	उत्पादन	५,१५१,९२५	१,२८५,८४३	२४.९६
	उत्पादकत्व	३.५	३.४	
गहुँ	क्षेत्रफल	७०६,८४३	१७१,८६३	२४.३१
	उत्पादन	१,९४९,००१	५६६,८९५	२९.०९
	उत्पादकत्व	२.८	३.३	
मकै	क्षेत्रफल	९५४,१५८	५२,०२६	५.४५
	उत्पादन	२,५५५,८४७	१३१,६६८	५.१५
	उत्पादकत्व	२.७	२.५	
कोदो	क्षेत्रफल	२६३,४९७	१,७११	०.६५
	उत्पादन	३१३,९८७	१,६६७	०.५३
	उत्पादकत्व	१.२	१	
जौ	क्षेत्रफल	२४६४८	१५०	०.६१
	उत्पादन	३०५१०	२१६	०.७१
	उत्पादकत्व	१.२	१.४	
जम्मा	क्षेत्रफल	३,४१८,६९१	६०७,८८७	१८
	उत्पादन	१०,००१,२७०	१,९८६,२८९	२०
	उत्पादकत्व	२.९३	३.२७	

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/18, Ministry of Agriculture and Livestock Development.

३.२.२ प्रमुख नगदे बालीहरू

कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयले अनुसार तेलबाली, आलु, उखु र जुटलाई प्रमुख नगदे बालीको सूचीमा राखेको छ। नेपालको तेलबालीको कुल उत्पादनको करिब १८ प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशमा हुने भए तापनि यसको उत्पादकत्व भने नेपालको औसतभन्दा कम छ। त्यसैगरी, नेपालको कुल आलु उत्पादनको करिब १३ प्रतिशत आलु यही प्रदेशबाट उत्पादन हुन्छ तर यसको पनि उत्पादकत्व नेपालको औसतभन्दा कम छ।

नेपालको कुल उखु उत्पादनको करिब ६६ प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशमा हुन्छ यद्यपि यसको उत्पादकत्व नेपालको औसतभन्दा कम छ। त्यसैगरी, नेपालको कुल जुट उत्पादनको करिब

नेपालको करिब दुई-तिहाइ उखु उत्पादन यो प्रदेश एकैले गर्दछ। नेपालभरिमा यही प्रदेशमा मात्र उखुको सहकारी छ त्यो पनि चार दर्जन। सानाठुला गरी १४ वटा त चिनी कारखानाहरू छन्।

१.३ प्रतिशत जुट यही प्रदेशबाट उत्पादन हुन्छ। यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसतभन्दा कम छ।

यस प्रदेशमा १ लाख २२ हजार ६ सय ७७ हेक्टर जमिनमा माथि उल्लिखित प्रमुख नगदे बालीहरूको खेती गरिन्छ। जुन नेपालको सोही प्रकारको बाली लगाईएको जमिनको करिब २४ प्रतिशत हुन आउँछ भने उत्पादनको हिसाबले नेपालमा प्रमुख नगदे बालीको कुल उत्पादनको करिब ४२ प्रतिशत उत्पादन यस प्रदेशमा हुने गर्दछ। थप विवरण तालिका ३.२.२ र अनुसूची १२ मा छ।

तालिका ३.२.२ : प्रमुख नगदे बालीको उत्पादन (क्षेत्रफल (हे) उत्पादन (मे.ट)

नगदे बाली र उत्पादन		नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)
तेलबाली	क्षेत्रफल	२२४,५९५	४४,००३	१९.५९
	उत्पादन	२४५,८६७	४३,४४६	१७.६७
	उत्पादकत्व	१.१	१	
आलु	क्षेत्रफल	१९५,१७३	२५,४२८	१३.०३
	उत्पादन	२,८८१,८२९	३७०,६४६	१२.८६
	उत्पादकत्व	१४.८	१४.६	१९.५९
उखु	क्षेत्रफल	७८,६०९	५३,१२३	६७.५८
	उत्पादन	३,६७९,५०८	२,४२६,७९१	६५.९५
	उत्पादकत्व	४६.८	४५.७	
जुट	क्षेत्रफल	७,५०७	१२३	१.६४
	उत्पादन	११,१५९	१४६	१.३१
	उत्पादकत्व	१.५	१.२	

नगदे बाली र उत्पादन		नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)
जम्मा	क्षेत्रफल	५०५,८८४	१२२,६७७	२४.२५
	उत्पादन	६,८१८,३६३	२,८४१,०२९	४१.६७
	उत्पादकत्व	१३.५	२३.२	

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/18, Ministry of Agriculture and Livestock Development.

३.२.३ प्रमुख दलहन बालीहरू

मसुरो, चना, रहर, मास, खेसरी, गहत र भटमास लगायतका बालीहरू यस प्रदेशका लागि प्रमुख दलहन बालीहरू हुन्। नेपालमा कुल मसुरो उत्पादनको करिब ३५ प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशमा हुन्छ जुन प्रदेशगत रूपमा धेरै हो तर यसको उत्पादकत्व नेपालको औसतभन्दा कम छ।

यो प्रदेश मसुरो र चना उत्पादनको लागि पनि प्रख्यात छ। यो प्रदेशले एकैले नेपालको एक-तिहाइ मसुरो र एक-चौँथाइ चना उत्पादन गर्दछ।

त्यसैगरी, नेपालको कुल चना उत्पादनको करिब २५ प्रतिशत चना यही प्रदेशबाट उत्पादन भएको देखिन्छ। यसको उत्पादकत्व भने नेपालको औसत उत्पादकत्वभन्दा केही बढी छ।

नेपालमा कुल रहर दाल उत्पादनको करिब ५९ प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशमा हुन्छ जुन प्रतिशतका हिसाबले धेरै नै हो। यसको उत्पादकत्व नेपालको औसतसँग लगभग बराबर छ।

रहरको दाल उत्पादनमा पनि यो प्रदेश अब्बल छ। हामीले उपभोग गर्ने नेपालमा उत्पादन भएको हरेक १० किलो रहरको दालमा ६ किलो रहर दाल यही प्रदेशमा उत्पादन हुन्छ।

त्यसैगरी, नेपालको कुल मास उत्पादनको करिब ५ प्रतिशत मास यही प्रदेशमा उत्पादन हुन्छ। यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसत उत्पादकत्वसँग लगभग बराबर छ।

नेपालमा कुल खेसरी उत्पादनको करिब २६ प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशमा हुन्छ तर यसको उत्पादकत्व नेपालको औसतभन्दा कम छ। त्यसैगरी, नेपालको कुल गहत उत्पादनको करिब १२ प्रतिशत गहत यही प्रदेशबाट उत्पादन भएको देखिन्छ। यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसतभन्दा कम रहेको देखिन्छ।

नेपालको कुल भटमास उत्पादनको करिब १ प्रतिशत उत्पादन मात्र यस प्रदेशमा हुन्छ। यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसतभन्दा कम छ। त्यसैगरी, नेपालको कुल अन्य दलहन बालीको उत्पादनको करिब १३ प्रतिशत यही प्रदेशमा उत्पादन हुन्छ तर यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसत उत्पादकत्वभन्दा कम छ।

मसुरो, चना, रहर, मास, खेसरी, गहत र भटमास अन्य प्रमुख दलहन बालीहरूको खेती यस प्रदेशको कुल ९२ हजार ९ सय २५ हेक्टर जमिनमा गरिन्छ जुन नेपालको कुल दलहन बाली लगाईएको भूमिको करिब ३० प्रतिशत हुनु आउँछ। त्यसैगरी, नेपालको कुल दलहन बालीको

उत्पादनको करिब २९ प्रतिशत बाली यही प्रदेशमा उत्पादन हुन्छ। थप विवरण तालिका ३.२.३ र अनुसूची १३ मा छ।

तालिका ३.२.३ : प्रमुख दलहन बालीको उत्पादन (क्षेत्रफल (हे) उत्पादन (मे.ट))

खाद्यान्न बाली	उत्पादन र उत्पादकत्व	नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)
मुसुरो	क्षेत्रफल	१९७,६६२	७२,५१०	३६.६८
	उत्पादन	२४७,९५०	८७,९८९	३५.४९
	उत्पादकत्व	१.३	१.२	
चना	क्षेत्रफल	९,४८३	२,३१४	२४.४
	उत्पादन	१०,६९५	२,६८६	२५.१२
	उत्पादकत्व	१.१	१.२	
रहर	क्षेत्रफल	१६,३२२	९,६३६	५९.०३
	उत्पादन	१६,०८४	९,५३३	५९.२७
	उत्पादकत्व	१	१	
मास	क्षेत्रफल	२२,३७५	१,१३०	५.०५
	उत्पादन	१९,०११	८८८	४.६७
	उत्पादकत्व	०.८	०.८	
खेसरी	क्षेत्रफल	७,७१२	२,०५९	२६.७
	उत्पादन	९,१२०	२,३४५	२५.७१
	उत्पादकत्व	१.२	१.१	
गहत	क्षेत्रफल	६,०५७	८७१	१४.३८
	उत्पादन	५,५४८	६६९	१२.०६
	उत्पादकत्व	०.९	०.८	
भटमास	क्षेत्रफल	२२,५०७	२३१	१.०३
	उत्पादन	२८,३३५	२७५	०.९७
	उत्पादकत्व	१.३	१.२	
अन्य	क्षेत्रफल	२९,२६५	४,१७३	१४.२६
	उत्पादन	३१,९९७	४,०३१	१२.६
	उत्पादकत्व	१.१	१	
जम्मा	क्षेत्रफल	३११,३८३	९२,९२४	२९.८४
	उत्पादन	३६८,७४०	१०८,४१६	२९.४०

खाद्यान्न बाली	उत्पादन र उत्पादकत्व	नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)
	उत्पादकत्व	१.२	१.२	

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/18, Ministry of Agriculture and Livestock Development.

३.२.४ प्रमुख तेलहन बालीहरू

तोरी, सरसिँउ, रायो, सूर्यमुखी, तील, बदाम, आलस र झुसेतील यस प्रदेशका प्रमुख तेलहन बालीहरू हुन्। नेपालमा कुल तोरी उत्पादनको करिब १४ प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशमा हुन्छ तर यसको उत्पादकत्व नेपालको औसतभन्दा कम छ। त्यसैगरी, नेपालको कुल सरसिँउ उत्पादनको करिब ३१ प्रतिशत सरसिँउ यही प्रदेशबाट उत्पादन भएको देखिन्छ। यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसत उत्पादकत्वभन्दा केही कम छ।

नेपालमा कुल रायो (वियाँ) उत्पादनको करिब ३५ प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशमा हुन्छ तर यसको उत्पादकत्व नेपालको औसतसँग लगभग बराबर छ। त्यसैगरी, नेपालको कुल सूर्यमुखी (वियाँ) उत्पादनको करिब १४ प्रतिशत सूर्यमुखी यही प्रदेशबाट उत्पादन हुन्छ। यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसत उत्पादकत्वभन्दा केही कम छ। आ.व. २०७४/७५ मा धनुषा, महोत्तरी र बारा जिल्लाहरूमा रायो र सूर्यमुखीको उत्पादन भएको देखिँदैन।

नेपालमा कुल तील उत्पादनको करिब ४३ प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशमा हुन्छ तर यसको उत्पादकत्व नेपालको औसतभन्दा कम छ। त्यसैगरी, नेपालको कुल बदाम उत्पादनको करिब ६ प्रतिशत बदाम यही प्रदेशबाट उत्पादन हुन्छ। यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसत उत्पादकत्वभन्दा केही कम छ। आ.व. २०७४/७५ मा महोत्तरी र बारा जिल्लाहरूमा तील र बदामको उत्पादन भएको देखिँदैन।

नेपालमा कुल आलस उत्पादनको करिब ४९ प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशमा हुन्छ। यसको उत्पादकत्व नेपालको औसतसँग बराबर छ। त्यसैगरी, नेपालको कुल झुसेतील उत्पादनको करिब ७ प्रतिशत यही प्रदेशबाट उत्पादन हुन्छ। यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसत उत्पादकत्वभन्दा केही कम छ। आ.व. २०७४/७५ मा महोत्तरी र बारा जिल्लाहरूमा आलस र झुसेतीलको उत्पादन भएको देखिँदैन।

यस प्रदेशको ४४ हजार ४ हेक्टर जमिनमा तोरी, सरसिँउ, रायो, सूर्यमुखी, तील, बदाम, आलस र झुसेतीलको खेती गरिन्छ। यो नेपालको कुल तेलहन बाली लगाईएको भूमिको करिब २०

प्रतिशत हुनु आउँछ। त्यसैगरी, नेपालको कुल तेलहन बालीको उत्पादनको करिब १८ प्रतिशत बाली यही प्रदेशबाट उत्पादन हुने गरेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ३.२.४ र अनुसूची १४ मा छ।

तालिका ३.२.४: प्रमुख तेलहन बालीको उत्पादन (क्षेत्रफल (हे) उत्पादन (मे.ट))

तेलहन बाली र उत्पादन		नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)
तोरी	क्षेत्रफल	१७३,२२८	२६,२१०	१५.१३
	उत्पादन	१८२,९१७	२५,३९७	१३.८८
	उत्पादकत्व	१.१	१	
सरसिउ	क्षेत्रफल	१२,५६६	४,२५९	३३.८९
	उत्पादन	१२,८९९	४,०२६	३१.२१
	उत्पादकत्व	१	०.९	
रायो	क्षेत्रफल	३,८७९	१,३०१	३३.५५
	उत्पादन	३,८४२	१,३५९	३५.३७
	उत्पादकत्व	१	१	
सूर्यमुखी	क्षेत्रफल	८,६३९	१,४५४	१६.८३
	उत्पादन	१९,३३६	२,७६८	१४.३१
	उत्पादकत्व	२.२	१.९	
तील	क्षेत्रफल	६,०४७	३,१६०	५२.२५
	उत्पादन	४,७६२	२,०५५	४३.१७
	उत्पादकत्व	०.८	०.७	
बदाम	क्षेत्रफल	३,११२	२२७	७.२९
	उत्पादन	४,८६७	३१५	६.४७
	उत्पादकत्व	१.६	१.४	
आलस	क्षेत्रफल	१५,०००	७,१४४	४७.६२
	उत्पादन	१४,८१६	७,३०५	४९.३
	उत्पादकत्व	१	१	
झुसेतील (नाईजर)	क्षेत्रफल	२,१२४	२४९	११.७५
	उत्पादन	२,४२९	१७६	७.२५
	उत्पादकत्व	१.१	०.७	
जम्मा	क्षेत्रफल	२२४५९५	४४००४	१९.५९
	उत्पादन	२४५८६८	४३४०१	१७.६५

तेलहन बाली र उत्पादन	नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)
उत्पादकत्व	१.१	१.०	

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/18, Ministry of Agriculture and Livestock Development.

३.२.५ प्रमुख तरकारी बालीहरू

गोलभेंडा, फर्सी, घिरौला, लौका, सिमी, बोडी, भान्टा, भिंडी र करेला लगायतका तरकारी बालीहरू प्रमुख वर्षे तरकारी बालीहरूमा हुन् भने मुख्य हिउँदे तरकारी बालीहरूमा काउली, बन्दा, मुला, गोलभेंडा, रायो र चम्सुर आदी हुन्। नेपालमा कुल वर्षे तरकारी उत्पादनको करिब ३३

नेपालमा उत्पादन हुने फर्सी, घिरौला, लौका, सिमी, बोडी, करेला र गोलभेंडा लगायतका वर्षे तरकारी बालीको एक-तिहाइ उत्पादन यो प्रदेश एकैले गर्दछ। यी तरकारी बालीको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसतभन्दा बढी छ।

प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशमा हुन्छ र यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसतभन्दा केही बढी छ। त्यसैगरी, नेपालको कुल हिउँदे तरकारी उत्पादनको करिब २१ प्रतिशत यही प्रदेशबाट उत्पादन हुन्छ तर यसको उत्पादकत्व भने नेपालको औसत उत्पादकत्वभन्दा केही कम छ।

त्यसैगरी, नेपालमा कुल तरकारीजन्य कन्दमुल उत्पादनको करिब २० प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशमा हुन्छ र यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसतभन्दा केही बढी छ। त्यसैगरी, नेपालको अन्य तरकारी बाली उत्पादनको करिब ६९ प्रतिशत यही प्रदेशबाट उत्पादन भएको देखिन्छ र यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसत उत्पादकत्वभन्दा केही बढी छ।

यस प्रदेशको ७९ हजार १६ हेक्टर जमिनमा वर्षे, हिउँदे र अन्य तरकारी तथा कन्दमुलको खेती गरिन्छ जुन नेपालको कुल तरकारी बाली लगाईएको भूमिको करिब २८ प्रतिशत हुनु आउँछ। त्यसैगरी, नेपालको कुल तरकारी बालीको उत्पादनको करिब २७ प्रतिशत बाली यही प्रदेशबाट उत्पादन हुने गर्दछ। थप विवरण तालिका ३.२.५ र अनुसूची १५ मा छ।

तालिका ३.२.५: प्रमुख तरकारी बालीको उत्पादन (क्षेत्रफल (हे) उत्पादन (मे.ट))

तरकारी बाली र उत्पादन	नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)
वर्षे तरकारी	क्षेत्रफल	११४,८२९	३७,०२२
	उत्पादन	१,५१७,०१२	४९६,५०६
	उत्पादकत्व	१३.२	१३.४
हिउँदे तरकारी	क्षेत्रफल	१५४,८२५	३४,२५०
	उत्पादन	२,२०७,२०७	४७१,०९९
	उत्पादकत्व	१४.३	१३.८
कन्दमुल	क्षेत्रफल	७९७९	१,४२०

तरकारी बाली र उत्पादन		नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)
	उत्पादन	९९,०९१	२०,२००	२०
	उत्पादकत्व	१२.४	१४.२	
अन्य तरकारी	क्षेत्रफल	९,२३१	६,३२४	६९
	उत्पादन	१३४,९२०	९३,७४९	६९
	उत्पादकत्व	१४.६	१४.८	
जम्मा	क्षेत्रफल	२८६,८६४	७९,०१६	२८
	उत्पादन	३,९५८,२३०	१,०८१,५५४	२७
	उत्पादकत्व	१३.८	१३.७	

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/18, Ministry of Agriculture and Livestock Development.

३.२.६ प्रमुख फलफुलहरू

आँप, केरा, अम्बा, मेवा, कटहर, भूईँकटहर, लिची, सुपारी र नरिवल यस प्रदेशका प्रमुख फलफुलहरू हुन्। नेपालमा कुल आँप उत्पादनको करिब ७१ प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशमा हुन्छ र यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसतभन्दा बढी छ। त्यसैगरी, नेपालको कुल केरा उत्पादनको

नेपालमा उत्पादन हुने हरेक १० किलो आँपमा ७ किलो आँपको उत्पादन यस प्रदेशमा हुन्छ। नेपालको आँपको औसत उत्पादकत्व प्रतिहेक्टर ९ मेट्रिक टन छ भने यस प्रदेशको प्रतिहेक्टर ९.७ मेट्रिक टन छ।

करिब २३ प्रतिशत यही प्रदेशबाट उत्पादन हुन्छ र यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसतभन्दा बढी नै छ।

त्यसैगरी, नेपालमा कुल अम्बा उत्पादनको करिब १० प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशमा हुन्छ र यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसतभन्दा केही बढी छ। त्यसैगरी, नेपालको कुल मेवा उत्पादनको पनि करिब १० प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशमा हुन्छ र यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसत उत्पादकत्वभन्दा बढी नै छ।

नेपालमा कुल कटहर उत्पादनको करिब २४ प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशमा हुन्छ तर यसको उत्पादकत्व नेपालको औसतभन्दा केही कम छ। त्यसैगरी, नेपालको कुल भूईँकटहर उत्पादनको पनि करिब २१ प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशबाट हुन्छ र यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसत उत्पादकत्वभन्दा बढी नै छ।

त्यसैगरी, नेपालमा कुल लिची उत्पादनको करिब ५४ प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशमा हुन्छ। यसको उत्पादकत्व नेपालको औसतसँग बराबर रहेको देखिन्छ। नेपालको कुल सुपारी उत्पादनको १ प्रतिशतभन्दा कम उत्पादन यही प्रदेशमा हुन्छ र यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसत

नेपालमा उत्पादन हुने ५० हजार मेट्रिक टन लिचीमध्ये २७ हजार मेट्रिक टन यस प्रदेशमा उत्पादन हुन्छ। यो भनेको नेपालको कुल लिची उत्पादनको ५४ प्रतिशत हो।

उत्पादकत्वभन्दा कम नै छ। त्यसैगरी, नेपालको कुल नरिवल उत्पादनको करिब १४ प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशमा हुन्छ र यसको उत्पादकत्व नेपालको औसत उत्पादकत्वभन्दा धेरै कम छ।

यस प्रदेशको ३१ हजार ६ सय ५७ हेक्टर जमिनमा आँप, केरा, अम्बा, मेवा, कटहर, भुईँकटहर, लिची, सुपारी र नरिवल लगायतका प्रमुख फलफूलको खेती गरिन्छ जुन नेपालको कुल फलफूल लगाईएको भूमिको करिब ४५ प्रतिशत हुन आउँछ। समग्रमा नेपालको कुल फलफूल उत्पादनको करिब ४५ प्रतिशत उत्पादन यही प्रदेशबाट हुने गरेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ३.२.६ र अनुसूची १६ मा छ।

तालिका ३.२.६ : प्रमुख फलफूलको उत्पादन (क्षेत्रफल (हे) उत्पादन (मे.ट))

जिल्ला		नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)
आँप	उत्पादनशील क्षेत्रफल	३६,५४५	२३,८३४	६५.२२
	उत्पादन	३२८,२७१	२३१,८०६	७०.६१
	उत्पादकत्व	९	९.७	
केरा	उत्पादनशील क्षेत्रफल	१५७६५	२९७१	१८.८५
	उत्पादन	२५४४०३	५८०२९	२२.८१
	उत्पादकत्व	१६.१	१९.५	
अम्बा	उत्पादनशील क्षेत्रफल	३१३१	२८८	९.१८
	उत्पादन	२८१०७	२९४६	१०.४८
	उत्पादकत्व	९	१०.२	
मेवा	उत्पादनशील क्षेत्रफल	११४४	१०८	९.४
	उत्पादन	१४५०५	१५०५	१०.३८
	उत्पादकत्व	१२.७	१३.९	
कटहर	उत्पादनशील क्षेत्रफल	२२०६	५५०	२४.९२
	उत्पादन	२६२८१	६४३०	२४.४७
	उत्पादकत्व	११.९	११.७	
भुईँ कटहर	उत्पादनशील क्षेत्रफल	९४३	१६१	१७.०७
	उत्पादन	१३,३८९	२,७४९	२०.५३
	उत्पादकत्व	१४.२	१७.१	
लिची	उत्पादनशील क्षेत्रफल	६,७४८	३,६६१	५४.२६
	उत्पादन	५०,०३६	२७,०००	५३.९६
	उत्पादकत्व	७.४	७.४	

जिल्ला		नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)
सुपारी	उत्पादनशील क्षेत्रफल	३,९४६	४१	१.०४
	उत्पादन	१३,९०५	६५	०.४७
	उत्पादकत्व	३.५	१.६	
नरिवल	उत्पादनशील क्षेत्रफल	३२२	४४	१३.६८
	उत्पादन	४५४४	८८	१.९३
	उत्पादकत्व	१४.१	२	
जम्मा	उत्पादनशील क्षेत्रफल	७०७५०	३१६५८	४४.७५
	उत्पादन	७३३४४१	३३०६१८	४५.०८
	उत्पादकत्व	१०.४	१०.४	

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/18, Ministry of Agriculture and Livestock Development.

३.२.७ प्रमुख मसला बालीहरू

अदुवा, लसुन, बेसार र सुकेको खुर्सानी यस प्रदेशका प्रमुख मसला बालीहरू हुन्। नेपालमा कुल अदुवा उत्पादनको १.३ प्रतिशत उत्पादन यस प्रदेशमा हुन्छ र यसको उत्पादकत्व नेपालको औसतभन्दा केही कम छ। त्यसैगरी, नेपालको कुल लसुन उत्पादनको करिब १० प्रतिशत उत्पादन यस प्रदेशमा हुन्छ र यसको उत्पादकत्व पनि नेपालको औसत उत्पादकत्वभन्दा केही कम छ।

नेपालमा कुल बेसार उत्पादनको १६ प्रतिशत उत्पादन यो प्रदेशमा हुन्छ र यसको उत्पादकत्व नेपालको औसतभन्दा बढी छ। त्यसैगरी, नेपालको कुल सुकेको खुर्सानीको उत्पादनको करिब ५ प्रतिशत उत्पादन यो प्रदेशमा हुन्छ। यसको उत्पादकत्व नेपालको औसत उत्पादकत्वभन्दा करिब आधा कम छ।

यस प्रदेशको ३ हजार ३ सय ७६ हेक्टर जमिनमा अदुवा, लसुन, बेसार र सुकेको खुर्सानीको उत्पादन गरिन्छ जुन यी मसला बाली लगाईएको नेपालको कुल भूमिको करिब ५ प्रतिशत हुनु आउँछ। त्यसैगरी, नेपालको कुल मसला बाली उत्पादनको करिब ५ प्रतिशत उत्पादन यस प्रदेशमा हुन्छ। थप विवरण तालिका ३.२.७ र अनुसूची १७ मा छ।

तालिका ३.२.७: प्रमुख मसला बालीको उत्पादन (क्षेत्रफल (हे) उत्पादन (मे.ट))

जिल्ला		नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)
अदुवा	क्षेत्रफल	२३,०००	३०१	१.३
	उत्पादन	२८४,०००	३,६३५	१.३
	उत्पादकत्व	१२.३	१२.१	
लसुन	क्षेत्रफल	८,५००	९४६	११.१
	उत्पादन	५९,५००	६,०४०	१०.२

जिल्ला		नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)
	उत्पादकत्व	७	६.४	
बेसार	क्षेत्रफल	७,३००	९५३	१३.१
	उत्पादन	७१,५००	११,४१५	१६
	उत्पादकत्व	९.८	१२	
सुर्खेत	क्षेत्रफल	१०,५००	१,१७६	११.२
	उत्पादन	५२,५००	२,७२३	५.२
	उत्पादकत्व	५	२.३	
जम्मा	क्षेत्रफल	४९,३००	३,३७६	६.८
	उत्पादन	४६७,५००	२३,८१३	५.१
	उत्पादकत्व	९.५	७.१	

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/18, Ministry of Agriculture and Livestock Development.

३.२.८ कृषि उत्पादनका विशेष क्षेत्रहरू

कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने स्पष्ट मार्गचित्रका साथ कृषि उपजको उत्पादनका लागि आवश्यक प्रविधि तथा उत्पादन सामग्रीको व्यवस्थापन, बाली/वस्तु उत्पादनमा यान्त्रीकरण, प्रसोधन तथा बजारीकरणको लागि आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्था जस्ता प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाका कृषकलापहरू मार्फत् कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरणको परिकल्पना गरिएको छ। यसका लागि कृषि क्षेत्रको सघनतालाई ध्यानमा राखी सुपर जोन, जोन, ब्लक र पकेट क्षेत्रहरू निर्धारण गरी कृषिक्षेत्रको उत्पादनलाई जोड दिइएको छ। प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाका अनुसार यस प्रदेशमा माछाका २ वटा सुपर जोन, धानको ३, तरकारीको २ र आँपको १ गरी ६ वटा जोन, धानका ८, माछाका ५ र तरकारीका ३ गरी कुल १६ वटा ब्लक र ४३५ वटा पकेट क्षेत्रहरू छन्। यी क्षेत्रहरूको थप विवरण तालिका ३.२.८ मा छ।

तालिका ३.२.८ : कृषि उत्पादनका विशेष क्षेत्रहरू

जिल्ला	सुपरजोन	जोन	ब्लक	साविकको गाविस र नपाहरू	पकेट क्षेत्रहरू
सप्तरी		आँप	धान	ओकारहा र कञ्चनपुर	५५
			तरकारी	ईटहरी, किसनपुर, वरहीहरपुर	
सिरहा		धान	धान	फलाह, राजपुर, अर्नामा, चतरी, बेलहा	५५

जिल्ला	सुपरजोन	जोन	ब्लक	साविकको गाविस र नपाहरू	पकेट क्षेत्रहरू
			माछा	फुलकाहपट्टी, महान, पडरीया, दुर्गापुर, वलही	
धनुषा	माछा	धान	धान	यदुकहा, खरिहानी, बल्लावाखर, ठिल्ला, रघुनाथपुर, सबैला	५५
			माछा	क्षीरेश्वर नपा, शान्तिपुर, वटेश्वर, दिगम्बरपुर	
महोत्तरी		उखु	धान	रामगोपालपुर, धरमपुर, सिगियाई र हथिसर्वा	५५
			माछा	श्रीपुर, रामगोपालपुर, हरिहरपुर, औरही, सोनामाई	
सर्लाही		धान	धान	अत्रौली, ब्रम्हपुरी, डुमरीया	५५
		उखु	माछा तरकारी	ईश्वरपुर नपा, चन्द्रनगर नपा र ब्रम्हपुरी	
रौतहट,		तरकारी	धान	जयनगर, मुहम्बतपुर, सखुहवा	५०
			माछा	मलाही, रघुनाथपुर, वरियारपुर	
बारा	माछा		धान	कलैया नपा, भलुही, भरवलीया	६०
			तरकारी	बागवाना, मधवनमथौल र विरूवागुठी	
पर्सा		तरकारी	तरकारी	वीरगञ्ज उप महानगरपालिका, हरपतगञ्ज, भवानीपुर, एगोनी विर्ता	५०
			धान	बागवाना, मधवनमथौल र विरूवागुठी	
जम्मा	२	६	१६		४३५

स्रोत: प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, २०७६।

३.२.९ कृषिजन्य उपजहरूको वासलात

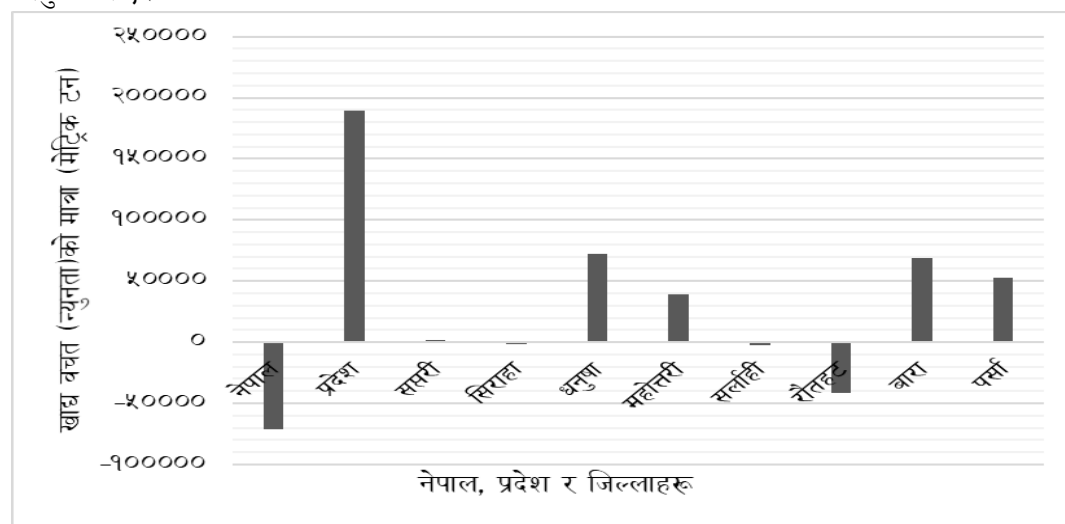
प्रदेशमा कुल खाद्य उपलब्धता १२ लाख, ५३ हजार ९ सय ९९ मे.ट. रहेको देखिन्छ भने आवश्यकता चाहिँ १० लाख ७४ हजार ८ सय ४ मे.ट. रहेको देखिन्छ। यसरी हेर्दा प्रदेशमा कुल १ लाख, ८९ हजार १ सय ९५ मे.ट. खाद्य वचत रहेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ३.२.९ मा छ।

तालिका ३.२.९: कृषिजन्य उपजहरूको वासलात

जिल्ला	जनसङ्ख्या	मेट्रिक टन		
		खाद्य उपलब्धता	आवश्यकता	वासलात
नेपाल	२८५३५०८५	५३५५२३२	५४२६६३९	-७९३९९
प्रदेश	५९३८९४७	९२६३९९९	९०७४८०४	९८९९९५
प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)	२०.८	२३.६	९९.८	
सप्तरी	६८५९९८	९२६२०८	९२४९५९	२०५७
सिराहा	६८९४३९	९२९४९५	९२३३३९	-९८४४
धनुषा	८९९०५२	२९९२०५	९४६८००	७२४०५
महोत्तरी	६७७४९३	९६९४३९	९२२६९२	३८८९९
सर्लाही	८५८२९६	९५२४८६	९५५३५२	-२८६६
रौतहट	७८९२०५	९९७६९	९४९३९८	-४९६२९
बारा	७७२९९६	२०९९४९	९३९९९२	६९२३७
पर्सा	६६९८३६	९७४२५६	९२९२४०	५३०९६

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/18, Ministry of Agriculture and Livestock Development.

समग्रमा नेपाल खाद्य न्यूनता भएको मुलुक भएता पनि यो प्रदेश भने खाद्य वचत भएको प्रदेश हो। समष्टिमा प्रदेशमा खाद्य वचत भएता पनि तर प्रदेशका ८ मध्ये ३ जिल्लाहरू क्रमशः सिराहा, सर्लाही र रौतहटमा खाद्य न्यूनता रहेको देखिन्छ। यी तीन जिल्लामध्ये पनि रौतहटमा सबैभन्दा बढी खाद्य न्यूनता रहेको देखिन्छ। ग्राफचित्र ३.२.९ ले खाद्य वचत र न्यूनताको तुलनात्मक अवस्था प्रस्तुत गर्दछ।

स्रोत: तालिका ३.२.९।

३.३ पशुपन्छी

३.३.१ प्रमुख पशुपन्छीहरू

गाई, भैसी, भेंडा, बाख्रा, सुँगुर/बुंगुर, कुखुरा र हाँस यस प्रदेशका प्रमुख घरपालुवा पशुपन्छीहरू हुन्। नेपालको कुल पशुपन्छीको सङ्ख्यामा यस प्रदेशको पशुपन्छीको तुलना गर्दा गाई १४.९२ प्रतिशत, भैसी १४.७८ प्रतिशत, भेंडा ०.९७ प्रतिशत, बाख्रा १३.३४ प्रतिशत, सुँगुर/बुंगुर ६.६४ प्रतिशत, कुखुरा ५.९६ प्रतिशत र हाँस २०.५० प्रतिशत हुन आउँछ। थप विवरण तालिका ३.३.१ मा छ।

तालिका ३.३.१: प्रमुख घरपालुवा पशुपन्छीको विवरण

जिल्ला	गाई	भैसी	भेंडा	बाख्रा	सुँगुर/बुंगुर	कुखुरा	हास
नेपाल	७,३७६,३०६	५,२७७,८१९	८००,७४९	११,६४७,३१९	१,४३५,३६९	७२,२४५,७२३	४०४,६७०
प्रदेश	१,१००,९००	७८०,०४७	७,७३६	१,५५३,४४०	९५,३२७	४,३०३,८५०	८२,९६२
प्रदेशको हिस्सा (%)	१४.९२	१४.७८	०.९७	१३.३४	६.६४	५.९६	२०.५
सप्तरी	२३२,१००	१८३,९४३	२,७१५	१९७,०८६	२१,८९८	१,०४९,९९८	२३,०००
सिराहा	८९,५६७	९२,३४०	१,१३२	१२५,३३४	५,५६७	८४९,८७८	९,८७६
धनुषा	१३९,८५४	६५,८८४	६५२	२२५,१८७	५,९९८	५७८,०५२	८,८६७
महोत्तरी	१२४,२३४	७१,५०८	६४५	२००,९३९	१३,३०६	३३७,०६७	६,०७५
सर्लाही	१८५,९६५	८५,५६४	१,१९२	२२२,५१८	८,७६५	२४३,१५७	९,०००
रौतहट	११८,४३७	८०,३३४	९२०	१८०,८८५	८,५६७	२३२,९९८	७,८३४
बारा	१३२,८७८	१५०,५६७	३३५	२८५,३४९	२१,१७६	३६७,००९	१०,४४३
पर्सा	७७,८६५	४९,९०७	१४५	११६,१४२	१०,०५०	६४५,६९१	७,८६७

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/218, Ministry of Agriculture and Livestock Development.

३.३.२ दूध उत्पादन

यस प्रदेशमा दूध दिने गाईको सङ्ख्या १५८,५२४ र भैसीको सङ्ख्या २८९१६९ छ। गाईको दूध उत्पादन १०८९४६ मे.ट. र भैसीको दूध उत्पादन १८५२४९ मे.ट. गरी यस प्रदेशमा कुल २९४१९५ मे.ट. दूध उत्पादन हुन्छ। नेपालको तुलनामा दूध दिने गाईको सङ्ख्या करिब १५ प्रतिशत र दूध उत्पादन करिब १४ प्रतिशत छ। दुधालु भैसीको सङ्ख्या १९ प्रतिशत र दूध उत्पादन करिब १४ प्रतिशत छ। यसरी हेदा गाई र भैसीको दूध उत्पादन बढाउन सकिने प्रशस्तै आधार देखिन्छ। प्रदेशको गाईको वार्षिक दूध उत्पादकत्व नेपालको औसतभन्दा केही कम छ। त्यसैगरी,

भैंसीको वार्षिक दूध उत्पादकत्व पनि नेपालको औसतभन्दा केही कम छ। यस प्रदेशमा दुधालु गाईकोभन्दा दुधालु भैंसीको सङ्ख्या बढी छ तर भैंसीकोभन्दा गाईको उत्पादकत्व केही छ। थप विवरण तालिका ३.३.२ मा छ।

तालिका ३.३.२ : दुधालु पशु र दूध उत्पादनको विवरण (उत्पादन मे.ट.मा)

जिल्ला	दुधालु गाईको सङ्ख्या	दुधालु भैंसीको सङ्ख्या	जम्मा गाईको दूध उत्पादन	जम्मा भैंसीको दूध उत्पादन	जम्मा दूध उत्पादन	गाईको उत्पादकत्व	भैंसीको उत्पादकत्व
नेपाल	१,०३९,५३८	१,५३५,९४८	७५४,१२६	१,३३८,२७७	२,०९२,४०३	०.७३	०.८७
प्रदेश	१५८,५२३	२८९,१६९	१०८,९४६	१८५,२४९	२९४,१९५	०.६९	०.६४
प्रदेशको हिस्सा(%)	१५.२५	१८.८३	१४.४५	१३.८४	१४.०६		
सप्तरी	३३,४२२	५२,१८६	१८,९३२	२८,१२५	४७,०५७	०.५७	०.५४
सिराहा	१२,८९१	५२,७२५	९,५४१	२७,८९९	३७,४४०	०.७४	०.५३
धनुषा	२०,२२५	४०,७१२	१५,४२२	२३,९६९	३९,३९१	०.७६	०.५९
महोत्तरी	१७,७९९	४२,६२५	१२,१२२	२०,४५५	३२,५७७	०.६८	०.४८
सर्लाही	२६,९२१	२४,५२२	१६,२२२	१८,९३६	३५,१५८	०.६०	०.७७
रौतहट	१६,८२५	२२,२१०	१३,९२२	१७,८५५	३१,७७७	०.८३	०.८०
बारा	१८,७७८	३९,८६६	१५,२३०	३२,१२२	४७,३५२	०.८१	०.८१
पर्सा	११,६६२	१४,३२३	७,५५५	१५,८८८	२३,४४३	०.६५	१.११

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/218, Ministry of Agriculture and Livestock Development.

३.३.३ मासु उत्पादन

प्रदेशको कुल मासु उत्पादन ४६९४२ मे.ट. छ। राँगाको मासु २७६५४ मे.ट. भेंडाको मासु २४ मे.ट. बाख्राको मासु १०६८६ मे.ट., सुँगुर/बंगरको मासु २१३८ मे.ट., कुखुराको मासु ६३८९ मे.ट. र हाँसको मासु ५१ मे.ट. छ। यस प्रदेशमा राँगाको मासु त्यति खपत हुँदैन तर प्रदेशमा भैंसीको सङ्ख्या बढी भएकोले सोबाट उत्पादित पाडा र राँगाहरू विक्रीको लागि अन्य प्रदेशमा पठाइन्छ। सोही कारणले प्रदेशमा राँगाको मासुको उत्पादन अन्य पशुको तुलनामा बढी देखिएको हो। नेपालमा उत्पादन हुने मासुमध्ये यस प्रदेशमा राँगाको मासु १४.९३ प्रतिशत, भेंडाको मासु ०.८७ प्रतिशत, बाख्राको मासु १५.०९ प्रतिशत, सुँगुर/बंगरको मासु ७.५८ प्रतिशत, कुखुराको

मासु १०.६३ प्रतिशत, हाँसको मासु १८.२१ प्रतिशत मासु उत्पादन हुन्छ। थप विवरण तालिका ३.३.३ मा छ।

तालिका ३.३.३: मासु उत्पादन (मे.ट.)

जिल्ला	रौगाको मासु	खसीको मासु	सुँगुर/बंगुर को मासु	भेडाको मासु	कुखुराको मासु	हाँसको मासु	जम्मा मासु
नेपाल	१८५,१८०	७०,८०२	२८,२१४	२,७५४	६०,१२२	२८०	३४६,१७९
प्रदेश	२७,६५४	१०,६८६	२,१३८	२४	६,३८९	५१	४६,९४२
प्रदेशको हिस्सा(%)	१४.९३	१५.०९	७.५८	०.८७	१०.६३	१८.२१	१३.५६
सप्तरी	३,९९८	२,३५१	३८५	७	१,४५५	१५	८,२११
सिराहा	३,४०१	१,२७६	३६२	३	८८४	५	५,९३१
धनुषा	२,५९४	१,५५६	९८	३	५२५	६	४,७८२
महोत्तरी	२,४८३	९११	३२१	२	५७३	४	४,२९४
सर्लाही	२,९१७	१,१३९	१९२	४	८८४	५	५,१४१
रौतहट	२,७६७	१,१५५	१८८	३	४९५	४	४,६१२
बारा	५,१५८	१,३१२	३९५	२	१,०९८	८	७,९७३
पर्सा	४,३३६	९८६	१९७	-	४७५	४	५,९९८

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/218, Ministry of Agriculture and Livestock Development.

३.३.४ अण्डा उत्पादन

यस प्रदेशमा अण्डा दिने कुखुराको सङ्ख्या ७९३,०८८ र अण्डा दिने हाँसको सङ्ख्या ४४९६७ छ। कुखुराको अण्डा ९९७४३ हजार र हाँसको अण्डा ३,४०८ हजार गरी कुल अण्डा उत्पादन १०३१५१ हजार हुन्छ। नेपालको तुलनामा यस प्रदेशमा अण्डा दिने कुखुरा ६.३४ प्रतिशत र अण्डा उत्पादन ६.६६ प्रतिशत छ भने हाँसको सङ्ख्या २४.०६ प्रतिशत र अण्डा उत्पादन २३.९३ प्रतिशत छ। कुखुरा र हाँसको गरी नेपालको कुल अण्डा उत्पादनको करिब ७ प्रतिशत अण्डा यस प्रदेशमा उत्पादन हुन्छ। थप विवरण तालिका ३.३.४ मा छ।

तालिका ३.३.४ : अण्डा उत्पादन (कुखुरा/हाँस सङ्ख्यामा, अण्डा सङ्ख्या हजारमा)

जिल्ला	अण्डा दिने कुखुरा	अण्डा दिने हाँस	कुखुराको अण्डा	हाँसको अण्डा	जम्मा अण्डा दिने कुखुरा र हाँस	जम्मा अण्डा
नेपाल	१२,५१७,५५८	१८६,९१२	१,४९८,०२४	१४,२४१	१२,७०४,४७०	१,५१२,२६५

जिल्ला	अण्डा दिने कुखुरा	अण्डा दिने हाँस	कुखुराको अण्डा	हाँसको अण्डा	जम्मा अण्डा दिने कुखुरा र हाँस	जम्मा अण्डा
प्रदेश	७९३,०८८	४४,९६७	९९,७४३	३,४०८	८३८,०५५	१०३,१५१
प्रदेशको हिस्सा	६.३४	२४.०६	६.६६	२३.९३	६.६०	६.८२
सप्तरी	१९१,९३०	१४,५०७	२२,०१२	१,०४२	२०६,४३७	२३,०५४
सिराहा	१५३,८५२	३,७०४	१९,३०५	३२३	१५७,५५६	१९,६२८
धनुषा	१०५,८०९	३,८८९	१३,१५२	२९८	१०९,६९८	१३,४५०
महोत्तरी	६३,१२५	३,०९४	८,४५८	२३६	६६,२१९	८,६९४
सर्लाही	४६,१५९	४,३९५	६,२५५	३३०	५०,५५४	६,५८५
रौतहट	४२,८८५	३,६६२	६,२८१	२७९	४६,५४७	६,५६०
बारा	६८,१२८	८,२४१	९,८२८	६२०	७६,३६९	१०,४४८
पर्सा	१२१,२००	३,४७५	१४,४५२	२८०	१२४,६७५	१४,७३२

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/218, Ministry of Agriculture and Livestock Development.

३.३.५ ऊन उत्पादन

नेपालमा कुल भेंडाको सङ्ख्या ८००७९४ भएकोले यसबाट ५९४६३९ के.जी. ऊन उत्पादन हुन्छ। नेपालको कुल ऊन उत्पादनको तुलनामा प्रदेशको उत्पादन ०.९ प्रतिशत मात्र छ। थप विवरण तालिका ३.३.५ मा छ।

तालिका ३.३.५ : ऊन उत्पादन (उत्पादन के.जी.मा)

जिल्ला	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	प्रदेश	नेपाल	प्रदेशको हिस्सा
भेंडाको सङ्ख्या	२,७१५	१,१३२	६५२	६४५	१,१९२	९२०	३३५	१४५	७,७३६	८००,७४९	०.९७
ऊन उत्पादन	१,६९८	७७५	४८५	४७५	८८५	६८६	२४८	१०५	५,३५७	५९४,६३९	०.९

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/218, Ministry of Agriculture and Livestock Development.

३.३.६ घाँस उत्पादन

प्रदेशमा कुल ४९३८८ हेक्टर जमिनमा घाँस खेतीको लागि उपयुक्त छ। कुल ५८०२ हेक्टर जमिनमा घाँस खेती गरिएको छ भने उन्नत घाँस लगाएको क्षेत्रफल २७६८ प्रतिशत र घाँस प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २ । ५१ ।

उत्पादन ४३९८२१ मे.ट. छ। यसरी हेर्दा पशुको तुलनामा घाँसको उत्पादन न्यून देखिन्छ। थप विवरण तालिका ३.३.६ मा छ।

तालिका ३.३.६ : घाँस उत्पादन (मे.ट.)

विवरण	घाँस खेतीको लागि सम्भावित क्षेत्रफल (हे)	घाँस खेती गरिएको क्षेत्रफल (हे)	उन्नत घाँस लगाईएको क्षेत्रफल (हे)	जम्मा घाँस उत्पादन (मे.ट.)
जम्मा	४९३८८	५८०२	२७६८	४३९८२१
सप्तरी	१८९०८	८४८	१८२	२७५०
सिराहा	२७७०८	१९५	१०५	७६७३
धनुषा	५४७	३६५	२००	२१४५०
महोत्तरी	२५६	१३०	१३०	१९५००
सर्लाही	२४०	१३५	६२	१०४३२
रौतहट	७६२	३३३२	१४३२	२३३१२०
बारा	८१४	४३५	४३५	१३०५००
पर्सा	१५३	३६२	२२२	१४३९६

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०१९ (अप्रकाशित)।

३.४ मत्स्य पालन

३.४.१ माछा उत्पादन

केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्रका अनुसार यस प्रदेशमा आ.व. २०७५/७६ को वार्षिक माछा उत्पादन ३५०८९८८ के.जी. छ भने उत्पादकत्व ४९६५ के.जी. प्रति हेक्टर छ। यस प्रदेशको माछाको उत्पादकत्व नेपालको औसत उत्पादकत्वभन्दा केही बढी छ। नेपालमा रहेको कुल माछा पोखरीमध्ये करिब ३९ प्रतिशत पोखरी यस प्रदेशमा छन् भने नेपालको माछा पालन

नेपालभरिका ४६ हजार पोखरीमध्ये करिब १८ हजार पोखरी यस प्रदेशमा मात्र छ। नेपालको कुल माछा उत्पादनमा यस प्रदेशको योगदान ५७ प्रतिशत छ। यस प्रदेशको माछाको उत्पादकत्व नेपालको औसतभन्दा बढी छ। यहाँका ६२ वटा ह्याचरी/फार्मले माछाको अण्डाबाट वार्षिक ९० लाख माछाको भुरामात्र उत्पादन गर्छन्।

गरिएको कुल जलाशयको क्षेत्रफलको करिब ५६ प्रतिशत जलाशयको क्षेत्रफल यस प्रदेशमा छ। नेपालको कुल माछा उत्पादनमा यस प्रदेशको योगदान करिब ५७ प्रतिशत छ। थप विवरण तालिका ३.४.१ मा छ।

तालिका ३.४.१: माछा उत्पादनको जिल्लागत विवरण

जिल्ला	पोखरी सङ्ख्या	जलासय क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (के.जी.)	उत्पादकत्व (के.जी./हेक्टर)
नेपाल	४५,९३६	१२७४९.४२	६२७२५६२४	४९२०
प्रदेश	१८,०९८	७१५१.९३	३५५०८९८८	४९६५
प्रदेश प्रतिशत	३९.४०	५६.१०	५६.६१	
सप्तरी	२७३४	१०६२	४९६१९८४	४६७२
सिराहा	२२१९	८८२.४४	४०५२३७२	४५९२
धनुषा	२४४२	११२३.१७	५५०१८१७	४८९८
महोत्तरी	२०१०	८४८.७७	३९४०३३२	४६४२
सर्लाही	१३१०	५८१.५	२७५६३५९	४७४०
रौतहट	१२३७	५८७.०९	३२८८१४८	५६०१
बारा	४२९०	१४८८.६७	७८८६७०२	५२९८
पर्सा	१८५६	५७८.२९	३१२१२७३	५३९७

स्रोत: केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र, २०७६।

३.४.२ माछाको भुरा उत्पादन

केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्रका अनुसार यस प्रदेशमा माछाको अण्डाबाट भुरा उत्पादन गर्ने ह्याचरी/फार्मको सङ्ख्या आ.व. २०७५/७६ सम्ममा ६२ वटा पुगिसकेको छ भने तिनीहरूले वार्षिक कुल ८९ लाख ७७ हजार भुरा उत्पादन गरेका छन्। सबैभन्दा बढी ह्याचरी बारा जिल्लामा छ भने सबैभन्दा बढी भुरा उत्पादन सिराहा जिल्लामा हुने गरेको छ। प्रदेशको सबै जिल्लामा माछाको भुरा उत्पादन गर्ने ह्याचरीहरू छन्। थप विवरण तालिका ३.४.२ मा छ। माछाको भुरा उत्पादन गर्ने ह्याचरी र तिनीहरूको औसत वार्षिक उत्पादनको विवरण अनसुची १८ मा छ।

तालिका ३.४.२: आ.व. २०७४/७५ को औषत वार्षिक भुरा उत्पादन

ह्याचरी सङ्ख्या र उत्पादन	प्रदेश	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
ह्याचरी/फार्मको सङ्ख्या	६२	५	१२	१४	२	३	६	१५	५
वार्षिक भुरा उत्पादन (हजार)	८९७७	२८७	६५०९	७५९	२१	९४	५६	११०५	१४६

स्रोत: केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र, २०७६।

३.५ सिँचाइ

३.५.१ सिँचाइको उपयुक्तता

नेपाल सरकार जलस्रोत तथा सिँचाइ विभागले तयार गरेको यस प्रदेशको सिँचाइ गुरू योजनाले यस प्रदेशको जमिनलाई सिँचाइको उपयुक्तताको आधारमा अति उपयुक्त^५, उपयुक्त^६, हल्का उपयुक्त^७ र थोरै उपयुक्त^८ गरी चार वर्गमा विभाजन गरेको छ। उक्त योजनाका अनुसार प्रदेशमा कुल ५ लाख ६५ हजार ७ सय ५५ हेक्टर जमिन सिँचाइयोग्य छ भने कुल १९ हजार २ सय ५३ हेक्टर जमिन सिँचाइको लागि उपयुक्त देखिदैन। प्रदेशमा कुल ५ लाख ८५ हजार ८ हेक्टर कृषि भूमि छ। प्रदेशको कुल कृषि भूमिको करिब ५६.९९ प्रतिशत अति उपयुक्त, १०.१४ प्रतिशत उपयुक्त, २९.५६ प्रतिशत हल्का उपयुक्त र ०.०४ प्रतिशत थोरैमात्र उपयुक्त गरी कुल कृषि भूमिको ९६.७१ प्रतिशत भूमि सिँचाइयोग्य छ। महोत्तरी र सर्लाहीमा गरी कुल ९५ हेक्टर कृषि भूमिमात्र सिँचाइको लागि थोरैमात्र उपयुक्त भूमि छ भने ३.२९ प्रतिशत कृषि भूमि सिँचाइको लागि उपयुक्त छैन जुन अन्य प्रदेशको तुलनामा ज्यादै न्यून हो।

थप विवरण तालिका ३.५.१ मा छ।

तालिका ३.५.१: सिँचाइको उपयुक्तता अनुसार भूमिको विवरण (हेक्टरमा)

जिल्ला	अति उपयुक्त	उपयुक्त	हल्का उपयुक्त	थोरैमात्र उपयुक्त	कुल सिँचाइयोग्य भूमि	सिँचाइ अनुपयुक्त भूमि	कुल कृषि भूमि
प्रदेश	३३३,४०५	५९,३२७	१७२,९२८	९५	५६५,७५५	१९,२५३	५८५,००८
प्रतिशत	५६.९९	१०.१४	२९.५६	०.०२	९६.७१	३.२९	१००.००
सप्तरी	४७,५८७	८,९५७	१८,६०१		७५,१४५	४,०९६	७९,२४१
सिराहा	४८,१७०	८,८०९	२२,५३८		७९,५१७	१,९१४	८१,४३१
धनुषा	४५,९३६	१०,३०३	१९,८१६		७६,०५५	८५९	७६,९१४

^५ अति उपयुक्त (Highly Suitable): सहजै पानी लाग्ने र ९० से.मी. भन्दा बढी माटोको गहिराई भएको जमिन

^६ उपयुक्त (Moderately Suitable): सहजै पानी लाग्ने र ६० देखि ९० से.मी. सम्म माटोको गहिराई हलुका माटो भएको जमिन

^७ हल्का उपयुक्त (Marginally Suitable): पानी लाग्ने ३० से.मी. सम्म हलुका माटोको गहिराई भएको १० देखि २५ डिग्रीसम्मको भिरालो जमिन

^८ थोरै उपयुक्त: गरा बनाएर धानबाली लगाउन सकिने ६० डिग्रीसम्मको भिरालो जमिन । ५४ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

जिल्ला	अति उपयुक्त	उपयुक्त	हल्का उपयुक्त	थोरैमात्र उपयुक्त	कुल सिँचाइयोग्य भूमि	सिँचाइ अनुपयुक्त भूमि	कुल कृषि भूमि
महोत्तरी	२५,२७७	९,६९६	३०,८८३	३७	६५,८९४	२,६५५	६८,५४८
सर्लाही	६२,११९	६,९४०	१४,८०७	५८	८३,९२४	३,४१८	८७,३४१
रौतहट	२९,७५६	२,४८०	३२,९२३		६५,१६०	१,३३५	६६,४९४
बारा	३५,०२५	९,११३	२२,६६६		६६,८०५	२,८५०	६९,६५५
पर्सा	३९,५३४	३,०२७	१०,६९४		५३,२५६	२,१२७	५५,३८३

स्रोत: Irrigation Master Plan, Province 2, 2019, Department of Water Resources and Irrigation (Unpublished).

३.५.२ सिँचित भूमि

सिँचाइ गुरु योजना अनुसार प्रदेशको कुल सतह सिँचाइ आयोजना र डिप ट्युबवेल तथा स्यालो ट्युबवेलबाट गरी कुल ४ लाख १४ हजार ७ सय ५६ हेक्टर जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुगेको छ। सोमध्ये सतह सिँचाइ आयोजनाहरूबाट कुल २ लाख ३१ हजार ७ सय ४ हेक्टर अर्थात् ५५.८७ प्रतिशत जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुगेको छ भने १ लाख ८५ हजार ५२ हेक्टर अर्थात् ४४.१३ प्रतिशत जमिनमा डिप र स्यालो ट्युबवेलबाट सिँचाइ सुविधा पुगेको छ। थप विवरण तालिका ३.५.२ मा छ।

तालिका ३.५.२: सिँचित भूमिको क्षेत्रफल (हेक्टरमा)

जिल्ला	सतहसिँचाइ आयोजनाहरूबाट सिँचित क्षेत्रफल (हेक्टरमा)					जमिनमुनिको पानीबाट सिँचित क्षेत्रफल (हेक्टरमा)			कुल जम्मा
	सिँचाइ विभाग	किसानद्वारा सञ्चालित (क) ^९	किसानद्वारा सञ्चालित (ख) ^{१०}	अन्य सिँचाइ (स्प्रिङ्गलर, डिप सिँचाइ, कुवा आदि)	जम्मा	डिप ट्युबवेल	स्यालो ट्युबवेल	जम्मा	
प्रदेश	१५४,७२०	६५,०३२	१०,९८४	९६८	२३१,७०४	१७३,९१३	९,१३९	१८३,०५२	४१४,७५६

^९ “किसानद्वारा सञ्चालित (क)” भन्नाले संघ संस्थाहरूको सहयोगमा सम्पन्न भई किसानहरूले सञ्चालन गरिरहेको सिँचाइ आयोजनाहरू भन्ने बुझाउँछ।

^{१०} “किसानद्वारा सञ्चालित (ख)” भन्नाले संघ संस्थाहरूको सहयोगमा नलिई सम्पन्न भई किसानहरूले सञ्चालन गरिरहेको सिँचाइ आयोजनाहरू भन्ने बुझाउँछ।

जिल्ला	सतह सिँचाइ आयोजनाहरूबाट सिँचित क्षेत्रफल (हेक्टरमा)					जमिनमुनिको पानीबाट सिँचित क्षेत्रफल (हेक्टरमा)			कुल जम्मा
	सिँचाइ विभाग	किसानद्वारा सञ्चालित (क) ^९	किसानद्वारा सञ्चालित (ख) ^{१०}	अन्य सिँचाइ (स्प्रिङ्गलर, ड्रिप सिँचाइ, कुवा आदि)	जम्मा	डिप ट्युबवेल	स्यालो ट्युबवेल	जम्मा	
प्रतिशत	३७.३०	१५.६८	२.६५	०.२३	५५.८७	४१.९३	२.२०	४४.१३	१००.००
सप्तरी	२७,८९१	२०,६७४		१९२	४८,७५७	२०,८७३	६८०	२१,५५३	७०,३१०
सिराहा	१२,५००	३,०९७	२,४४९	११६	१८,१६२	२४,३२९	१,३८८	२५,७१७	४३,८७९
धनुषा	१२,७४०	११,८०९		१२३	२४,६७२	२०,४८३	३,१५४	२३,६३७	४८,३०९
महोत्तरी		४,५५०	१,२३२	८५	५,८६७	१५,९७४	१,५२८	१७,५०२	२३,३६९
सर्लाही	३५,१४३	८,७९८	१,६२७	९९	४५,६६७	२२,८४३	८४६	२३,६८९	६९,३५६
रौतहट	२९,०३५	१०,८८५	१,७६०	६५	४१,७४५	२३,२१३	१४०	२३,३५३	६५,०९८
बारा	१६,६५०	२,७५४	१,९४६	११८	२१,४६८	३२,२४०	१,०००	३३,२४०	५४,७०८
पर्सा	२०,७६१	२,४६५	१,९७०	१७०	२५,३६६	१३,९५८	४०३	१४,३६१	३९,७२७

स्रोत: Irrigation Master Plan, Province 2, 2019, Department of Water Resources and Irrigation (Unpublished).

३.५.३ निर्माणाधिन र अन्य सिँचाइ सुविधा अनुसार भूमिको विवरण

यस प्रदेशमा केही सिँचाइ आयोजनाहरू निर्माणाधिन अवस्थामा रहेका छन्। उक्त आयोजनाहरू सम्पन्न भएपछि थप ६ हजार ८ सय ७८ हेक्टर जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुग्ने अनुमान गरिएको छ। त्यसैगरी, न्यून जानकारी भएका सिँचाइ आयोजनाहरूबाट १८ हजार १ सय ३२ हेक्टर जमिनमा सिँचाइ पुगेको अनुमान गरिएको छ। थप विवरण तालिका ३.५.३ मा छ।

तालिका ३.५.३: निर्माणाधिन सिँचाइ र अन्य सिँचाइ सुविधा अनुसार भूमिको विवरण (हेक्टरमा)

जिल्ला	निर्माणाधिन	आंशिक जानकारी भएका	हाल चालु अवस्थामा नभएका	पहिचान नभएका	जम्मा
प्रदेश	६,८७८	१८,१३२	१२,७७८	११,४४६	४९,२३४
सप्तरी					-
सिराहा	१,४३४	५५२		२,४५५	४,४४१

जिल्ला	निर्माणाधिन	आंशिक जानकारी भएका	हाल चालु अवस्थामा नभएका	पहिचान नभएका	जम्मा
धनुषा	३,६०९	३,८३२			७,४४१
महोत्तरी	९९१	७,३१६	१०६	२,४६०	१०,८७३
सर्लाही	६७५	१,६२४	३७५	६२५	३,२९९
रौतहट		२,०१०	११,८५९		१३,८६९
बारा		२,२१०			२,२१०
पर्सा	१६९	५८७	४३८	५,९०६	७,१००

स्रोत: Irrigation Master Plan, Province 2, 2019, Department of Water Resources and Irrigation (Unpublished).

३.५.४ सिँचाइका स्रोतहरू

यहाँ उल्लेखित तथ्याङ्क केही पुरानो भएको हुनाले सिँचित भूमिको सन्दर्भमा हालको एकीन तथ्याङ्क दिन नसके पनि सिँचाइका स्रोतहरूका सम्बन्धमा मोटामोटी जानकारी दिन सक्दछ। सोही कारणले तलको तथ्याङ्क प्रस्तुत गरिएको हो। राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८ अनुसार यस प्रदेशमा नदी, तलाउ, पोखरी आदिबाट सहित सिँचाइको माध्यमबाट ८१ हजार २ सय ६० हेक्टर जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुगेको छ भने सोही स्रोतहरूबाट पम्पिङको माध्यमबाट ५७ हजार ५ सय ४५ हेक्टर जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुगेको छ। बाँध/रिजर्भ्वारबाट करिब ६६ हजार हेक्टर जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुगेको छ। त्यसैगरी, ट्युबवेल/ बोरिङ १ लाख ८० हजार ९ सय ९६ हेक्टर, अन्य स्रोत १० हजार १ सय २४ हेक्टर र मिश्रित स्रोतबाट १७ हजार ९ सय ९५ हेक्टर जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुगेको छ। थप विवरण तालिका ३.५.४ (क) मा छ।

तालिका ३.५.४(क) : सिँचाइका स्रोतहरू

स्रोतहरू		कृषि चलन र क्षेत्रफल	प्रदेश		नेपाल	
			सङ्ख्या	प्रतिशत	सङ्ख्या	प्रतिशत
कुल		कृषि चलन सङ्ख्या	६७२,९२७.०	९७.९	३,८३१,०९३.०	७२.७
		क्षेत्रफल	५४१,२६८.४	७०.०	२,५२५,६३९.२	४६.७
नदी, तलाउ, पोखरी	सिँचाइ	कृषि चलन सङ्ख्या	१२३,८२३.८	१८.४	१,२८१,५५५.७	३३.५
		क्षेत्रफल	८१,२५९.५	१५.०	५१४,०७९.४	२०.४
	पम्पिङ	कृषि चलन सङ्ख्या	९८,७२३.१	१४.७	२१८,२९७.२	५.७

स्रोतहरू	कृषि चलन र क्षेत्रफल	प्रदेश		नेपाल	
		सङ्ख्या	प्रतिशत	सङ्ख्या	प्रतिशत
	क्षेत्रफल	५७,५४४.८	१०.६	११२,९६५.५	४.५
बाँध/ रिजरभवाएर	कृषि चलन सङ्ख्या	९९,६१४.७	१४.८	३५१,९४८.८	९.२
	क्षेत्रफल	६६,३०२.५	१२.२	२०८,१३६.४	८.२
ट्युबवेल/ बोरिङ	कृषि चलन सङ्ख्या	२८४,०३३.७	४२.२	६७०,६७६.९	१७.५
	क्षेत्रफल	१८०,९९५.८	२६.९	३९१,८४६.०	१०.२
अन्य स्रोत	कृषि चलन सङ्ख्या	२४,८२६.२	३.७	२०३,१९७.४	५.३
	क्षेत्रफल	१०,१२४.०	१.९	५५,६८७.३	२.२
मिश्रित स्रोत	कृषि चलन सङ्ख्या	२७,७४१.७	४.१	५८,१०५.१	१.५
	क्षेत्रफल	१७,९९५.२	३.३	३०,६९१.८	१.२

स्रोत: राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८ बाट विश्लेषित।

नेपाल राष्ट्र बैंकको सर्वेक्षण अनुसार यस प्रदेशमा कुलो, नहर, पोखरी र बोरिङ गरी चारवटा स्रोतबाट प्रदेशको कुल ४ लाख ९९ हजार ४ सय ६९ हेक्टर जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुगेको छ। तथ्याङ्क सङ्कलनको समय फरक परेको हुनाले कुल सिँचित भूमिको क्षेत्रफल अन्य र सिँचाइ गुरुयोजनामा उल्लेखित क्षेत्रफलसँग मिल्न नगएको हो। यसका बावजुद पनि राष्ट्र बैंकको प्रतिवेदनले सिँचाइका स्रोतहरूका सम्बन्धमा उपयोगी जानकारी दिन सक्दछ। सोही कारणले तलको विवरण प्रस्तुत गरिएको हो। थप विवरण तालिका ३.५.४ (ख) मा छ।

तालिका ३.५.४ (ख) : सिँचाइका स्रोतहरू सिँचित क्षेत्रफल (हेक्टरमा)

जिल्ला	सिँचाईको प्रकार				क्षेत्रफल (हे)		
	कुलो	नहर	पोखरी	बोरिङ	कुल सिँचित क्षेत्रफल	कुल खेतीयोग्य क्षेत्रफल	खेती गरिएको क्षेत्रफल
नेपाल	४२७७२७	६४१७४२	११५००	१३२३७१	१२४७७२७	३२३६२३९	२६२५५२६
प्रदेश	६४५०५	१९४२१८	५०५२	५७६६८	३५७७९३	५७४३६०	४९९४६९
प्रदेश प्रतिशत	१५.०८	३०.२६	४३.९३	४३.५७	२८.६८	१७.७५	१९.०२
सप्तरी	१२१००	२२८०८		६२७३	४११८१	८१६६८	७२४८२
सिराहा	१५००	३६४६६	२६४०	९३०४	४९९१०	७३९१४	६०७५७
धनुषा	१३४००	२९७३२	१८५	१४०६०	५७३७७.५	७६५३१	६५१०६

जिल्ला	सिँचाईको प्रकार				क्षेत्रफल (हे)		
	कुलो	नहर	पोखरी	बोरिङ्ग	कुल सिँचित क्षेत्रफल	कुल खेतीयोग्य क्षेत्रफल	खेती गरिएको क्षेत्रफल
महोत्तरी	८६२०	८००९	२१४०	१६६३८	३५४०७	६७३५२	६५०३३
सर्लाही		५०३२४		१००१८	६०३४२	८४६७८	८४६७८
रौतहट	-	३४,१७९	२५	९५	३४,२९९	६५,९६९	५८,४४०
बारा	२८८८४.५०	१२७००.००	६२.००	१२८०.००	४२९२६.५०	६९५१६.००	४२९२६.५०
पर्सा	-	-	-	-	३६३५०.००	५४,७३२	५०,०४६

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, विराटनगर, जनकपुर र वीरगञ्ज शाखा, २०७५/७६ (अप्रकाशित)।

३.५.५ मुख्य सतह सिँचाई आयोजनाहरू

राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समितिका अनुसार यस प्रदेशमा कुल ९९ वटा सतह सिँचाई आयोजनाहरू छन् र सोबाट कुल १९७.८ हेक्टर जमिनमा सिँचाई सुविधा पुगेको छ। सिँचाई आयोजनाको सङ्ख्याको हिसाबले सबैभन्दा सिँचाई आयोजनाहरू सिराहा र बारा जिल्लामा छन् भने सबैभन्दा कम सप्तरी जिल्लामा छन्। सिँचित भूमिको हिसाबले सबैभन्दा बढी सप्तरी जिल्लामा र सबैभन्दा कम महोत्तरी जिल्लामा सिँचाई सुविधा पुगेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ३.५.५ र अनुसूची १९ मा छ।

तालिका ३.५.५: जिल्लागत सतह सिँचाई आयोजनाको सङ्ख्या र सिँचित क्षेत्रफल (हेक्टरमा)

विवरण	प्रदेश जम्मा	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
सिँचाई योजना सङ्ख्या	९९	१०	१६	११	११	१३	११	१६	११
सिँचाई हुने क्षेत्र हेक्टरमा (हजारमा)	१९७.८	३९.४	२०.६	१८	८.५	३३.५	३०.६	२७.४	१९.९

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ (खण्ड १) र प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

३.६ उद्योग

३.६.१ ठूला उद्योगहरू

उद्योग विभागका अनुसार शुरुदेखि २०७६ माघ १७ गतेसम्ममा यस प्रदेशमा सञ्चालन हुने १३५ वटा ठूला उद्योगहरू दर्ता भएका छन् जसमा ८१ अर्ब ६२ करोड २१ लाख पूँजी लगानी भएको छ र २४ हजार ६ सय ९७ जनाले प्रत्यक्ष रोजगारी पाएका छन्। यी उद्योगहरू सबभन्दा बढी बारा जिल्लामा सञ्चालन हुनेगरी ६४ वटा, त्यसपछि पर्सा जिल्लामा सञ्चालन हुनेगरी ३४ वटा र तेश्रोमा धनुषा जिल्लामा सञ्चालन हुनेगरी १३ वटा दर्ता भएका छन्। सबभन्दा थोरै अर्थात् ३ वटा

उद्योगहरू सप्तरी जिल्लामा सञ्चालन हुनेगरी दर्ता भएका छन्। थप विवरण तालिका ३.६.१ र अनुसूची २० मा छ।

तालिका ३.६.१: प्रदेश २ मा रहेका ठूला उद्योगहरू (लगानी रू. लाखमा)

जिल्ला	उद्योगको सङ्ख्या	कुल पूँजी	स्थिर पूँजी	चालु पूँजी	रोजगारी पाउनेको सङ्ख्या
नेपाल	१,१५२	१७८८७२७६.१	१६७१५७३७.४	११७१५३८.७	१६१,३४५
प्रदेश जम्मा	१३५	८१६२२१.१	६२९७६८.७	१८६४५२.५	२४६९७
प्रदेश प्रतिशत	११.७२	४.५६	३.७७	१५.९२	१५.३१
सप्तरी	३	५०६८.६	४४६८.९	५९९.७	५१६.००
सिराहा	५	१९०७२६.९	१७२१३१.३	१८५९५.६	१९२७.००
धनुषा	१३	७५९१३.६	६२०७४.७	१३८३८.९	२०६२.००
महोत्तरी	४	१८९६७.५	१७१५४.४	१८१३.१	७५१.००
सर्लाही	८	६३९२८.१	५५५५०.८	८३७७.३	३०२१.००
रौतहट	४	१५१२२.४	१३२५०.५	१८७२.०	८६२.००
बारा	६४	२४३९३३.५	१७८०२.७	७२१३०.९	९९२३.००
पर्सा	३४	२०२५६०.६	१३३३३५.५	६९२२५.०	५६३५.००

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६।

३.६.२ मझौला उद्योगहरू

शुरुदेखि २०७६ माघ १७ गतेसम्ममा उद्योग विभागमा यस प्रदेशमा सञ्चालन हुने २२५ वटा मझौला उद्योगहरू दर्ता भएका छन्। उक्त उद्योगहरूमा कुल २४ अर्ब ७७ करोड ५६ लाख पूँजी लगानी भएको छ भने २१ हजार ७१ जनाले प्रत्यक्ष रोजगारी पाएका छन्। यी उद्योगहरू सबैभन्दा बढी अर्थात् ११४ वटा बारा जिल्लामा सञ्चालन हुनेगरी, दोश्रोमा ७३ वटा पर्सा जिल्लामा सञ्चालन हुनेगरी र तेस्रोमा १९ वटा धनुषा जिल्लामा सञ्चालन हुनेगरी दर्ता भएका छन्। सबभन्दा थोरै अर्थात् २ वटा उद्योगहरू सप्तरी जिल्लामा सञ्चालन हुने गरी दर्ता भएका छन्। थप विवरण तालिका ३.६.२ र अनुसूची २० मा छ।

तालिका ३.६.२: प्रदेश २ मा रहेका मझौला उद्योगहरू (लगानी रू. लाखमा)

जिल्ला	उद्योगको सङ्ख्या	कुल पूँजी	स्थिर पूँजी	चालु पूँजी	रोजगारी पाउनेको सङ्ख्या
नेपाल	१,८३४	१,८९४,५३९.५	१,३४३,७४९.८	५५०,७८९.७	१६६,४८१
प्रदेश जम्मा	२२५	२४७७५५.९	१५६८०३.४	९०९५२.५	२१०७१
प्रदेश प्रतिशत	१२.२७	१३.०८	११.६७	१६.५१	१२.६६

जिल्ला	उद्योगको सङ्ख्या	कुल पूँजी	स्थिर पूँजी	चालु पूँजी	रोजगारी पाउनेको सङ्ख्या
सप्तरी	२	१११९.८	१०११.६	१०८.२	१४७
सिराहा	४	४४८७.३	३४४०.३	१०४७.०	३१२
धनुषा	१९	२०३७२.९	१५२०१.०	५१७१.९	१३४३
महोत्तरी	४	४२९०.०	२८६७.७	१४२२.४	३९०
सर्लाही	५	४४५२.१	३१६२.१	१२९०.०	१३२
रौतहट	४	६०९७.५	४५८०.२	१५१७.३	४९८
बारा	११४	१२१९०१.९	७६८३०.३	४५०७१.६	१११५२
पर्सा	७३	८५०३४.४	४९७१०.२	३५३२४.२	७०९७

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६।

३.६.३ साना उद्योगहरू

उद्योग विभागमा शुरूदेखि २०७६ माघ १७ गतेसम्ममा यस प्रदेशमा सञ्चालन गर्नका लागि १८१ वटा साना उद्योगहरू दर्ता भएका छन्। उक्त उद्योगहरूमा ४ अर्ब ४५ करोड ५६ लाख पूँजी लगानी भएको छ भने १० हजार ४ सय ९८ जनाले प्रत्यक्ष रोजगारी पाएका छन्। यी उद्योगहरूमध्ये सबैभन्दा बढी पर्सा जिल्लामा सञ्चालन हुनेगरी ८० वटा, दोश्रोमा बारा जिल्लामा सञ्चालन हुनेगरी ६६ वटा र तेस्रोमा धनुषा जिल्लामा सञ्चालन हुनेगरी १३ वटा उद्योगहरू दर्ता भएका छन्। महोत्तरी जिल्लामा सञ्चालन हुने गरी उद्योग विभागमा एउटा पनि साना उद्योग दर्ता भएको छैन। थप विवरण तालिका ३.६.३ र अनुसूची २० मा छ।

तालिका ३.६.३: प्रदेश २ मा रहेका साना उद्योगहरू (लगानी रु. लाखमा)

जिल्ला	उद्योगको सङ्ख्या	कुल पूँजी	स्थिर पूँजी	चालु पूँजी	रोजगारी पाउनेको सङ्ख्या
नेपाल	५,१८८	८९२,६६८.२	५६८,८०७.८	३२३,८६०.४	२८४,१९८
प्रदेश जम्मा	१८१	४४५५५.६	२३५५०.९	२१००४.७	१०४९८
प्रदेश प्रतिशत	३.४९	४.९९	४.१४	६.४९	३.६९
सप्तरी	७	१५२१.५	६९२.२	८२९.३	४७६
सिराहा	४	१०२०.०	६९६.५	३२३.५	२०५
धनुषा	१३	१९२६.३	१४७८.३	४४८.०	७४१
महोत्तरी	०	०.०	०.०	०.०	०
सर्लाही	७	१२१८.९	५५६.२	६६२.७	९०३

जिल्ला	उद्योगको सङ्ख्या	कुल पूँजी	स्थिर पूँजी	चालु पूँजी	रोजगारी पाउनेको सङ्ख्या
रौतहट	४	२९९.८	२२०.०	७९.८	१२४
बारा	६६	२०४०७.६	१०९३२.३	९४७५.४	३४६२
पर्सा	८०	१८१६१.५	८९७५.५	९१८६.०	४५८७

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६।

३.६.४ प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी

उद्योग विभागमा शुरूदेखि २०७६ माघ १७ गतेसम्ममा यस प्रदेशमा सञ्चालन गर्ने गरी १५६ वटा प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी भएका उद्योग/आयोजनाहरू दर्ता भएका छन् जसमा ६ अर्ब ५ करोड ६५ लाख पूँजी लगानी भएको छ। उक्त उद्योग/आयोजनाहरूमा ७ हजार १९ जनाले प्रत्यक्ष रोजगारी पाएका छन्। थप विवरण तालिका ३.६.४ मा छ।

तालिका ३.६.४: प्रदेश २ मा भएको प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानीको विवरण

जिल्ला	उद्योग/ आयोजनाहरूको सङ्ख्या	कुल लगानी	स्थिर पूँजी	चालु पूँजी	वैदेशिक लगानी	रोजगारी सिर्जना
नेपाल	४९८०	५१०५७५२.७	४३६७०६६.८	७३८६८५.९	३२२५९९१	२६६३८४
प्रदेश	१५६	२४६५२४	१९३७४९.९	५२७७४.१	१४३०११	१५४६३
प्रदेश प्रतिशत	३.१३	४.८३	४.४४	७.१४	४.४३	५.८०
सप्तरी	३	४३००	३९४५	३५५	२९९४	१९०
सिराहा	७	६०,९२८.४०	५०,६६६.७०	१०२६१.७	४१,६४३.७०	१,५८३
धनुषा	५	३९६०.४	२६५१.७	५०८.७	१८०५.२	३६८
महोत्तरी	२	२५१४.४	१८०५.७	७०८.७	२५१४.४	५२
सर्लाही	१	३००	२६६.६	३३.४	१५०	३४
रौतहट	२	५६९१.८	५१५७.८	५३४	५४०.६	६३९
बारा	७०	१०९,०६३.७०	८४,१६०.५०	२४९०३.२	४९,८९९.९०	५,५७८
पर्सा	६६	६०,५६५.३०	४५,०९५.९०	१५,४६९.४	४३,४६३.२०	७,०१९

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६।

३.६.५ घरेलु उद्योगहरू

यस प्रदेशमा रहेका घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयहरूमा शुरूदेखि आ.व. २०७३/७४ सम्ममा उद्योग ३९ हजार ४ सय १२ वटा लघु, कुटिर साना उद्योगहरू दर्ता भएका छन्। थप विवरण तालिका ३.६.५ मा छ।

तालिका ३.६.५: प्रदेश २ मा रहेका लघु, कुटीर र साना उद्योगका प्रकारहरू

जिल्ला	सङ्ख्या								
	उत्पादनमूलक	उर्जा	कृषि र वन	पर्यटन	खनिज	सेवा	परामर्श	सुचना प्रविधि	जम्मा
नेपाल	८३८०३	५५७	५०५४०	३५२८१	४७६	१२४६६६	७२६२	१८९	३०२७७४
प्रदेश	११९०१	८	४९२५	८९९	२२	१९९४७	१७१२	१	३९४१५
प्रदेशको प्रतिशत	१४.२०	१.४४	९.७४	२.५५	४.६२	१६.००	२३.५७	०.५३	१३.०२
सप्तरी	७९३	२	४८९	३३	२०	१९७८	१७५	०	३४९०
सिराहा	१६४९	०	६४८	७६	०	३२१६	९	०	५५९८
धनुषा	१४६९	३	५०६	१५१	०	३७०१	७	१	५८३८
महोत्तरी	९७०	०	३४१	८७	०	२१८८	३३५	०	३९२१
सर्लाही	१३४५	०	४२०	१३६	०	२०४८	२७३	०	४२२२
रौतहट	९६६	०	८०१	३७८	०	१३८९	३९६	०	३९३०
बारा	१५३९	३	९६५	२६	२	१८७७	२५	०	४४३७
पर्सा	३१७०	०	७५५	१२	०	३५५०	४९२	०	७९७९

स्रोत: औद्योगिक प्रवर्धन तथ्याङ्क, घरेलु तथा साना उद्योग विभाग, ०७३/७४।

३.६.६ चिनी उद्योगहरू

यस प्रदेशमा १४ वटा चिनी उद्योगहरू छन्। ती उद्योगहरू सिराहा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, रौतहट, बारा र पर्सा जिल्लामा छन्। सर्लाही जिल्लामा ५ वटा, महोत्तरीमा ३ वटा, धनुषामा २ वटा र रौतहट, बारा र पर्सा जिल्लामा १/१ वटा चिनी उद्योगहरू छन्। यी उद्योगहरूमा कुल १० अर्ब ४४ करोड २ लाख रूपैयाँ लगानी भएको छ। उद्योग विभागमा १४ वटा उद्योगहरू दर्ता रहेको भएता पनि हाल ८ वटा उद्योगहरूमात्र सञ्चालनमा छन्। थप विवरण तालिका ३.६.६ मा छ।

तालिका ३.६.६: प्रदेश २ मा भएका चिनी उद्योगहरू र लगानी (रु. लाखमा)

क्र.सं.	जिल्ला	उद्योगको नाम	कुल पूँजी	स्थिर पूँजी	चालु पूँजी
१	सिराहा	हिमाल सुगर मिल्स प्रा.लि.	१२०००	१०४००	१६००
२	धनुषा	मिथिला सुगर मिल्स प्रा.लि.	२५०००	१९०००	६०००
३		जानकी खडासरी चिनी उद्योग प्रा.लि.	१००	६९	३१
४	महोत्तरी	एभरेष्ट सुगर एण्ड केमिकल इन्डस्ट्रिज लिमिटेड	६०००	६०००	०

क्र.सं.	जिल्ला	उद्योगको नाम	कुल पूँजी	स्थिर पूँजी	चालु पूँजी
५		सिद्धि विनायक सुगर एण्ड केमिकल ईन्डस्ट्रीज प्रा.लि.	९५४८	८९१४	६३३
६		सोनामाई खडासरी सुगर ईन्डस्ट्री प्रा.लि.	१४९०	९९०	५००
७	सर्लाही	ईन्दु शंकर चिनी उद्योग लि.	२७५०	७००	२०५०
८		पवन चिनी उद्योग प्रा.लि.	४०००	३४००	६००
९		अन्नपूर्ण सुगर एण्ड जनरल ईन्डस्ट्री प्रा.लि.	८४१०	७४३०	९८०
१०		सर्लाही सुगर ईन्डस्ट्रीज प्रा.लि.	१००००	८८००	१२००
११		मनकामना सुगर ईन्डस्ट्रीज प्रा.लि.	१३६७५	१२८००	८७५
१२	रौतहट	बाबा बैजुनाथ सुगर एण्ड केमिकल ईन्डस्ट्रीज प्रा.लि.	६९२०	५९४९	९७१
१३	बारा	रिलायन्स सुगर एण्ड केमिकल ईन्डस्ट्रीज प्रा.लि.	३९२९	३४४३	४८६
१४	पर्सा	ओम लक्ष्मण खण्डासरी चिनी एण्ड जनरल ईन्डस्ट्री	५८०	४९०	९०
जम्मा			१०४४०२	८८३८६	१६०१६

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६।

३.६.७ सिमेन्ट उद्योगहरू

यस प्रदेशमा २० वटा सिमेन्ट उद्योगहरू छन्। ती उद्योगहरू सिराहा, धनुषा, बारा र पर्सा जिल्लामा छन्। बारामा ७ वटा, पर्सामा शुभश्री जगदम्बा सिमेन्टका २ वटा प्लान्ट सहित ७ वटा, सिराहामा मारुती सिमेन्टका तीनवटा प्लान्ट सहित ४ वटा र धनुषामा २ वटा सिमेन्ट उद्योगहरू सञ्चालनमा छन्। यी उद्योगहरूमा कुल ७ अर्ब ८४ करोड २ लाख रूपैयाँ लगानी भएको छ। थप विवरण तालिका ३.६.७ मा छ।

तालिका ३.६.७: सिमेन्ट उद्योग र लगानी (रु. लाखमा)

क्र.सं.	जिल्ला	उद्योगको नाम	कुल पूँजी	स्थिर पूँजी	चालु पूँजी
१	सिराहा	मारुती सिमेन्टस् लि.	७२३८	६२३४	१००५
२		मारुती सिमेन्टस् लि. युनिट १	९७००	८२८८	१४१२
३		मारुती सिमेन्टस् लि. ब्रान्च युनिट १	२५७८८	१९७८८	६०००
४		मनकामना सिमेन्ट प्रा.लि.	६६६	५४५	१२०
५	धनुषा	धनुषा सिमेन्ट ईन्डस्ट्रीज प्रा.लि.	७८००	४०००	३८००
६		कोसमोस सिमेन्ट ईन्डस्ट्रीज प्रा.लि.	१२५०	८००	४५०
७	बारा	युनिटेक सिमेन्ट प्रा.लि.	५०८०	३८५०	१२३०
८		आरएमसी सिमेन्ट प्रा.लि.	५०००	४६००	४००
९		रिलायन्स सुपरटेक सिमेन्ट प्रा.लि.	५०००	३९५०	१०५०

क्र.सं.	जिल्ला	उद्योगको नाम	कुल पूँजी	स्थिर पूँजी	चालु पूँजी
१०		नारायणी सिमेन्ट उद्योग प्रा.लि.	७६८	५५१	२१७
११		कृष्ण सिमेन्ट कं. प्रा.लि.	८२०	४६०	३६०
१२		शिवम् सिमेन्ट प्रा.लि.	११५०	७५०	४००
१३		चेतन सिमेन्ट इन्डस्ट्री प्रा.लि.	१०००	७९५	२०५
१४	पर्सा	बाबा सिमेन्ट प्रा.लि.	१५००	११५०	३५०
१५		अम्बे सिमेन्ट प्रा.लि.	१०८७	७४७	३४०
१६		श्री सिमेन्ट इन्डस्ट्री प्रा.लि.	५९८	३२०	२७८
१७		शम्भुश्री जगदम्बा सिमेन्ट मिल्स	१०००	४१२	५८८
१८		शुभश्री जगदम्बा सिमेन्ट मिल्स ब्रान्च युनिट १	४७५	३१५	१६०
१९		इन्टरनेशनल सिमेन्ट प्रा.लि.	१५००	३२०	११८०
२०		विश्वकर्मा सिमेन्ट प्रा.लि.	९९२	६५०	३४२
जम्मा			७८४११	५७७२५	२०६८७

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६।

३.६.८ आर्थिक प्रतिष्ठानहरू

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०१८ का अनुसार यस प्रदेशमा १ लाख १७ हजार ६ सय ७० आर्थिक प्रतिष्ठानहरू छन् जुन नेपालको कुल आर्थिक प्रतिष्ठानको करिब १३ प्रतिशत हो। यसमा ३२ लाख २८ हजार ४ सय ५७ जना जनशक्ति संलग्न छन्। थप विवरण तालिका ३.६.८ र अनुसूची २१ मा छ।

तालिका ३.६.८: आर्थिक प्रतिष्ठान र संलग्न जनशक्तिको विवरण

क्र.सं.	जिल्ला	कुल उद्यम सङ्ख्या	संलग्न व्यक्ति		
			पुरुष	महिला	जम्मा
	नेपाल	९२३,३५६	२,०१२,२३७	१,२१६,२२०	३,२२८,४५७
	प्रदेश	११७,६७०	२६८,२७९	८६,७१५	३५४,९९४
	प्रदेशको प्रतिशत	१२.७४	१३.३३	७.१३	११.००
१	सप्तरी	१६,२९५	२८,५९८	१३,६५४	४२,२५२
२	सिराहा	१३,१३७	२९,१०१	११,४१२	४०,५१३
३	धनुषा	१७,९६५	४३,२७३	१३,२०२	५६,४७५
४	महोत्तरी	१४,०४९	२८,१६१	८,८३७	३६,९९८
५	सर्लाही	१५,२६०	२७,९३१	१०,७२६	३८,६५७

क्र.सं.	जिल्ला	कुल उद्यम सङ्ख्या	संलग्न व्यक्ति		
			पुरुष	महिला	जम्मा
६	रौतहट	१२,७९०	३२,११७	९,१४८	४१,२६५
७	बारा	१२,४४९	३८,२७९	१०,४४५	४८,७२४
८	पर्सा	१५,७२५	४०,८१९	९,२९१	५०,११०

स्रोत: National Economic Census, 2018, Provincial Summary Report, Province 2, CBS.

३.६.९ उद्यमको प्रकार

राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०१८ अनुसार कुल उद्यममा थोक तथा खुद्रा व्यापारसँग सम्बन्धित उद्यमहरू ६३.०८ प्रतिशत छन् जुन नेपालको औसतभन्दा करिब ९ प्रतिशतले बढी हो। प्रदेशको दोश्रो स्थानमा उत्पादनमुखी उद्योगको हिस्सा १०.७५ प्रतिशत र तेश्रोमा अतिथि सेवासँग सम्बन्धित उद्यमको हिस्सा ९.१९ प्रतिशत छ। थप विवरण तालिका ३.६.९ (क) र (ख) मा छ।

तालिका ३.६.९ (क): उद्यमको प्रकार अनुसारको सङ्ख्या

क्र.सं.	उद्यमको प्रकार	नेपाल		प्रदेश	
		जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत
१	कृषि, वन र माछापालन	२४,२२९	२.६२	१,२३१	१.०५
२	खानी तथा उत्खनन्	६६३	०.०७	३७	०.०३
३	उद्योग/उत्पादनमुखी	१०४,०५८	११.२७	१२,६५४	१०.७५
४	विद्युत, ग्यास	१,२४२	०.१३	१०	०.०१
५	पानी	२,५२५	०.२७	१८५	०.१६
६	निर्माण	१,६०८	०.१७	११०	०.०९
७	थोक तथा खुद्रा व्यापार	४९८,०६९	५३.९४	७४,२२२	६३.०८
८	यातायात, गोदाम	३,१८२	०.३४	३२८	०.२८
९	अतिथि सेवा, खाना	१३०,५४०	१४.१४	१०,८१३	९.१९
१०	सूचना, सञ्चार	२,७९६	०.३	२४६	०.२१
११	वित्त, विमा	१७,९९६	१.९५	१,३६९	१.१६
१२	घरजग्गा कारोबार	२०७	०.०२	२९	०.०२
१३	पेशागत, वैज्ञानिक, प्राविधिक	८,२०४	०.८९	१,०५५	०.९
१४	प्रशासनिक, सेवा व्यवसाय	६,८७३	०.७४	८९५	०.७६
१५	शिक्षा	४०,८३९	४.४२	४,३२४	३.६७

क्र.सं.	उद्यमको प्रकार	नेपाल		प्रदेश	
		जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत
१६	स्वास्थ्य र सामाजिक	१९,९९०	२.१६	१,७२५	१.४७
१७	कला, मनोरञ्जन	२,८२१	०.३१	१५३	०.१३
१८	अन्य सेवाहरू	५७,५१४	६.२३	८,२८४	७.०४
	जम्मा	९२३,३५६	१००	११७,६७०	१००

स्रोत: National Economic Census, 2018, National Report, CBS.

तालिका ३.६.९ (ख): जिल्लागत रूपमा उद्यमको प्रकार

क्र. सं.	उद्यमको प्रकार	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
१	कृषि, वन र माछापालन	१८०	९१	५८	१७६	२३१	२१७	१५२	१२६
२	खानी तथा उत्खनन्	२	-	५	२२	२	४	१	१
३	उद्योग/उत्पादनमुखी	१,९२३	१,३४३	२,०५७	१,२७५	१,७३९	१,४४६	१,२२५	१,६४६
४	विद्युत, ग्यास	२	-	१	२	१	१	२	१
५	पानी	१०	१३	१८	४	११	४१	२१	६७
६	निर्माण	३९	११	२१	९	४	१२	३	११
७	थोक तथा खुद्रा व्यापार	९,६३३	८,८६३	११,०७०	९,४७६	९,७५१	७,९०५	७,७९९	९,७२५
८	यातायात, गोदाम	४३	१३	२३	१६	२७	६०	४९	९७
९	अतिथि सेवा, खाना	१,३२१	१,०२५	१,७४९	१,३३४	१,३८३	१,१००	१,३६१	१,५४०
१०	सूचना, सञ्चार	१६	२१	६१	१२	२०	२९	३५	५२
११	वित्त, विमा	१३३	१३६	१९०	१०३	१८८	१४०	१९९	२८०
१२	घरजग्गा कारोबार	१	-	२७	-		१		
१३	पेशागत, वैज्ञानिक, प्राविधिक	१७३	७४	३३९	७२	८३	११६	७७	१२१
१४	प्रशासनिक, सेवा व्यवसाय	७२	९४	१७५	१७२	७१	८४	६४	१६३

क्र. सं.	उद्यमको प्रकार	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
१५	शिक्षा	६३७	५३१	६५५	४५४	६०४	४५९	४८३	५०१
१६	स्वास्थ्य र सामाजिक	३२७	२१०	२९०	१८७	१७३	१७९	१२९	२३०
१७	कला, मनोरञ्जन	५५	१४	२२	११	१३	५	७	२६
१८	अन्य सेवाहरू	१,७२८	६९८	१,२०४	७२४	९५९	९९१	८४२	१,१३८
जिल्ला जम्मा		१६,२९५	१३,१३७	१७,९६५	१४,०४९	१५,२६०	१२,७९०	१२,४४९	१५,७२५

स्रोत: National Economic Census, 2018, National Report, CBS.

३.६.१० कारोबारको लेखा राख्ने र नराख्ने आर्थिक प्रतिष्ठानहरू

यस प्रदेशका आर्थिक प्रतिष्ठानहरूमध्ये करिब ३८ प्रतिशतले मात्र आफ्नो कारोबारको लेखा राख्ने गरेका छन् जुन नेपालका लेखा राख्ने करिब ४७ प्रतिशतको तुलनामा करिब ९ प्रतिशतले कम हो। थप विवरण तालिका ३.६.१० र अनुसूची २२ मा छ।

तालिका ३.६.१०: कारोबारको लेखा राख्ने र नराख्ने आर्थिक प्रतिष्ठानहरूको विवरण

क्र. सं.	जिल्ला	सङ्ख्यामा				प्रतिशतमा		
		कुल	लेखा राख्ने	लेखा नराख्ने	उल्लेख नभएको	लेखा राख्ने	लेखा नराख्ने	उल्लेख नभएको
	नेपाल	९००,९२४	४२७,२४१	४७२,३५०	१,३३३	४७.४२	५२.४३	०.१५
	प्रदेश	११५,७१७	४४,०१५	७१,४८७	२१५	३८.०४	६१.७८	०.१९
१	सप्तरी	१५,६३४	५,२४२	१०,३९४	७८	३३.५३	६५.९७	०.५०
२	सिराहा	१३,००२	४,६६१	८,३४०	१	३५.८५	६४.१४	०.०१
३	धनुषा	१७,७७९	५,६७४	११,९८७	११८	३१.९१	६७.४२	०.६६
४	महोत्तरी	१३,९३५	२,६५३	११,२८२	-	१९.०४	८०.९६	०.००
५	सर्लाही	१५,०९०	७,३७०	७,७२०	२	४८.८४	५१.१५	०.०१
६	रौतहट	१२,५८०	४,८३३	७,७४७	१२	३८.४२	६१.४९	०.१०
७	बारा	१२,२१२	८,५०३	३,७०९	४	६९.६३	३०.३४	०.०३
८	पर्सा	१५,४८५	५,०७९	१०,४०६	-	३२.८०	६७.२०	०.००

स्रोत: National Economic Census, 2018, National Report, CBS.

३.६.११ प्रदेशबाट विदेश निर्यात भएका वस्तुहरू

वीरगञ्ज उद्योग वाणिज्य संघका उत्पत्तिको प्रमाणपत्र जारी भएको आधारमा आ.व. २०७५/०७६ मा यस प्रदेशबाट कुल २१ अर्ब, १४ करोड, ५९ लाख रुपैयाँ बराबरको ७१ वटा वस्तुको निर्यात भएको थियो। सोमध्ये प्रमुख १० वस्तुहरूको निर्यात मूल्य १८ अर्ब, ७२ करोड ४५ लाख रुपैयाँ थियो भने अन्य वस्तुको निर्यात मूल्य २ अर्ब ४१ करोड ८३ लाख रुपैयाँ थियो। प्रमुख १० वस्तुको निर्यात परिमाण र मूल्य तालिका ३.६.११ मा र निर्यात भएका सबै वस्तुको विस्तृत विवरण अनुसूची २३ मा छ।

तालिका ३.६.११: प्रदेशबाट आ.व. २०७५/०७६ मा भएको विदेश निर्यात (रकम रू. हजारमा)

क्र.सं.	निर्यात हुने वस्तुहरू	अङ्ग्रेजी नाम	निर्यात परिमाण	एकाइ	रकम
१	पामोलिन तेल	Refined Palmolien Oil	९,४६३,७७३.००	KGS	५,५८४,२८६.९६
२	जुस	Juice	६६,२३४,०९२.८५	KGS	४,७४१,९४५.६८
३	धामो	Acrylic Yarn	३७८,९४९.५०	KGS	२,४६४,८७६.७२
४	भटमासको तेल	Refined Palmolien Oil	६,४०४,३७५.००	KGS	२,३००,३९८.६९
५	प्लाष्टिकको बोरा	PP Woven Fabrics	८४८,०१०.३०	KGS	९४३,८४७.५६
६	दन्त मुक्ता	Dant Mukta	१,४७०,११२.००	KGS	७४७,७६५.३७
७	पिना	Soya Oil Cake	२,३१३,३७०.००	KGS	६८६,३९२.६७
८	कुखुराको दाना	Feed Premix	२,०४७,०७५.००	KGS	५०६,९२०.०३
९	डिसिपी मिश्रण	DCP Mishran (Special)	४५१,५०७.५५	KGS	४४६,९२१.९८
१०	पाचन चूर्ण	Pachan Churan	१,०७३,०४१.००	KGS	३०१,१६२.८८
प्रमुख १० वस्तुको निर्यात मूल्य					१८,७२४,५१८.५४
अन्य वस्तुहरूको निर्यात मूल्य					२,४१८,३४१.०६
कुल निर्यात					२१,१४२,८५९.६०

स्रोत: वीरगञ्ज उद्योग वाणिज्य संघ, २०७६।

३.७ खानी

राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समितिका अनुसार यस प्रदेशमा करिब ८५ वटा खानीहरू उत्खनन् भैरहेका छन् र ५६ वटा उत्खनन् संभाव्य स्थलहरू रहेका छन्। थप विवरण तिका ३.७ मा छ।

तालिका ३.७: खानी उत्खनन्

जिल्ला	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	प्रदेश
हाल उत्खनन गरिएका स्थल (सङ्ख्या)	९	१८	१६	२	२०	७	५	८	८५
उत्खनन सम्भाव्य स्थल (सङ्ख्या)	३	१६	३	७	७	५	११	४	५६
जम्मा	१२	३४	१९	९	२७	१२	१६	१२	१४१

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२, राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

३.८ पर्यटन

३.८.१ पर्यटक र पर्यटकीय सुविधाहरूको विवरण

तालिका ३.८.१ मा पर्यटक र पर्यटकीय सुविधाहरूको विवरण छ। पर्यटक स्तरीय होटलहरू ३४९ वटा छन् र तिनीहरूमा जम्मा ७१०१ पर्यटकीय शैयाहरू छन्। प्रदेशमा कूल ६०९२२२ पर्यटक आएका थिए। भारतीय पर्यटक ३९७०३३ र तेस्रो मुलुकबाट २१२१८९ पर्यटक आएका थिए। नेपालको तुलनामा प्रदेशमा पर्यटकीय पर्यटक स्तरीय होटल तथा लजको प्रतिशत १०.५६, होटल शैयाको प्रतिशत ७.७७ र पर्यटक आगमन ४९.११ प्रतिशत छ।

तालिका ३.८.१ पर्यटकीय सुविधा र पर्यटक सङ्ख्या

जिल्ला	पर्यटकस्तरीय होटल/लजको सङ्ख्या	होटलको शैया सङ्ख्या	पर्यटक आगमन सङ्ख्या	भारत	तेस्रो मुलुक
नेपाल	३३०४	९१३७६	१२४०५२७		
प्रदेश	३४९	७१०१	६०९२२२	३९७०३३	२१२१८९
प्रदेश प्रतिशत	१०.५६	७.७७	४९.११		
सप्तरी	६	१४९			
सिराहा	२४	८८१			
धनुषा	५१	१४७५	५०००००	३५००००	१५००००
महोत्तरी	१७	९००	२३०००	१८०००	५०००
सर्लाही	१५५	२३२५	७७०००	२२०००	५५०००
रौतहट	२०	४००			

जिल्ला	पर्यटकस्तरीय होटल/लजको सङ्ख्या	होटलको शैया सङ्ख्या	पर्यटक आगमन सङ्ख्या	भारत	तेस्रो मुलुक
बारा	१७	२७०	८०००	७०००	१०००
पर्सा	५९	७०१	१,२२२	३३	१,१८९

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, विराटनगर, जनकपुर र वीरगञ्ज शाखा, २०७५/७६(अप्रकाशित)।

३.८.२ पर्यटकीय स्थल

यस प्रदेशमा अनगिन्ती धार्मिक, सांस्कृतिक र ऐतिहासिक पर्यटकीय स्थलहरू छन्। यसका अतिरिक्त पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज र कोसी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष गरी २ वटा वनमा आधारित पर्यटकीय स्थलहरू रहेका छन्। यी दुई स्थलको विस्तृत चर्चा निकुञ्ज र आरक्ष शिर्षकमा गरिएको छ। यस प्रदेशमा असङ्ख्या रूपमा रहेका धार्मिक, सांस्कृतिक र ऐतिहासिक पर्यटकीय स्थलहरूमध्ये केही प्रमुख स्थलहरूको संक्षिप्त चर्चा तल प्रस्तुत छ।

क. जनकपुरधाम

ऐतिहासिक मिथिला सभ्यताको केन्द्रविन्दु, राजा जनकको कर्मभूमि तथा जगतजननी माता जानकीको जन्मस्थलका रूपमा जनकपुरधामलाई चिनिन्छ। धनुषा जिल्लामा रहेको यस क्षेत्रलाई जनकपुरधामको रामायण, वेद, पुराण, उपनिषद र मिथिला माहात्म्यमा धार्मिक महत्वको सँगसँगै पवित्र तीर्थस्थलको रूपमा वर्णन तथा व्याख्या गरिएको छ। प्राचिन मिथिला नगरीको राजधानी जनकपुरधाम देश विदेशका हिन्दु एवम् श्रद्धालु भक्तजनहरूका लागि पवित्र तीर्थस्थल पनि हो। यहाँ आयोजना हुने विवाह पञ्चमी, रामनवमी, जानकी नवमी, झुला अन्तरगृह परिक्रमा, छठपर्व तथा प्रत्येक महिना लाग्ने पूर्णिमा मेलामा देश विदेशबाट श्रद्धालु भक्तजनहरूको घुइँचो लाग्ने गर्दछ। यो स्थान ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, धार्मिक, व्यापारिक र राजनीतिक हिसाबले पनि महत्वपूर्ण मानिन्छ। यहाँका मन्दिर, देवस्थल र पोखरी प्रशंसायोग्य छन्। त्यसैले '५२ कुटी, ७२ कुण्डा, सुरमुनि सब नावही मुण्डा' भन्ने यहाँको प्रचलित उखान बनेको छ।

ख. धनुषाधाम एवम् धनुष मन्दिर

जनकपुरबाट करिब १८ कि.मी.को दूरीमा धनुषाधाम छ जहाँ धनुष मन्दिर पनि छ। त्रेता युगमा राजा जनकको दरबारमा रहेको शिव धनुषमा भगवान् श्री रामद्वारा स्वयम्बरका समयमा बाँण चढाउन लाग्दा सो धनुष ठूलो आवाज र कम्पनसहित विष्फोट भई तीन टुक्रा भएको र धेरै टाढासम्म पुगेको भनाइ रहेको छ। यसरी भाँचिएको उक्त धनुषका तीन टुक्राहरूमध्ये एक टुक्रा स्वर्ग गएको, दोश्रो टुक्रा पाताल गएको (पाताल गएको स्थानमा विद्यमान धनुष सागर बनेको विश्वास गरिन्छ) र

तेस्रो टुक्रा हालको धनुषाधाममा खसेको सनातन बनाइ रहिआएको छ। उक्त धनुष खसेको यसै स्थानमा धनुष मन्दिर र ५०० वर्षभन्दा पुरानो पिपलको वृक्ष रहेको छ। यस धनुषको दर्शन गर्नाले रामेश्वरधामको दर्शन गरेको फल मिल्ने धार्मिक मान्यता छ।

धार्मिक पुस्तकहरूमा वर्णन गरिए अनुसार तत्कालीन समयमा वृत्तासुर राक्षसले सारा देवी देवता र विश्वलाई पराजित गरी उपद्रो मच्चाएपछि देवराज इन्द्रसहित सम्पूर्ण देवतागण ब्रह्माजीको गएका र ब्रह्माजीको सुझावअनुसार त्यससमयका ठूला तपस्वी ऋषि दधिचीको अस्थिपञ्जरबाट निर्मित हतियारबाट मात्र उक्त राक्षसको वध गर्न सकिने बताएपछि इन्द्र, विष्णुलगायतका देवताहरू दधिची ऋषिको आश्रममा शरणागत हुन गए। ऋषिले यस शुभ कार्यका लागि भनी स्वेच्छाले देहत्याग गरेपछि उनको अस्थिपञ्जरका विभिन्न भागबाट विभिन्न भगवानहरूका लागि विश्वकर्माले विभिन्न किसिमका हतियार निर्माण गरेका र सोमध्येको एक हतियार उक्त शिव धनुष हो भनिएको छ जसलाई पिनाक पनि भनिन्छ। उक्त धनुष भगवान् शिवको लागि निर्माण गरिएको, अत्यन्त शक्तिशाली हुनुका अतिरिक्त त्यसको शक्ति आवश्यकता अनुसार घटबढ गर्न सकिने र ऋषिको अस्थिद्वारा निर्माण भएको हुँदा ब्रह्माजीले यसमा प्राण सञ्चारसमेत गरिदिएका थिए भन्ने उल्लेख भएको पाइन्छ। धनुषाधाम पुस्तकमा उल्लेख गरिएअनुसार यस धनुषको आकार प्रत्येक २—३ वर्षमा पूर्व दिशातर्फ बढ्दै गएको छ जसका कारण यस स्थानमा निर्माण गरिएको पर्खाल पटक पटक भत्काई पुननिर्माण गरिएको छ। यहाँ मकर संक्रान्ति, रामनवमी, विवाह पञ्चमीलगायतका अवसरमा श्रद्धालुको अपार भीड लाग्ने गर्दछ। यसरी पौराणिक महत्वको धनुष रहेको स्थान भएको हुँदा जिल्लाको नामकरण धनुषा गरिएको हो।

ग. पाताल कुण्ड

धनुषाधामस्थित धनुषको टुक्राको नजिक धनुष मन्दिर मुनि एक आश्चर्यजनक भ्वाङ रहेको छ, जसलाई पाताल कुण्ड नामले चिनिन्छ। यस कुण्डमा बाहिरबाट जति पनि पानी वा दूध चढाए पनि बाहिर नआउने स्थानीय बनाइ रहेको छ। यस कुण्डको पानी कहिल्यै पनि नसुक्ने, यहाँको जल ठीक स्तरमा रहेको अवस्थामा समयमा वर्षा हुने तथा खेतीपाती पनि राम्रो हुने तर जब यहाँको जलस्तर घट्न जान्छ, समयमा पानी नपर्ने र खेतीपाती पनि राम्रो नहुने जनविश्वास रहिआएको छ।

घ. जानकी मन्दिर

भगवान राम र सीतासँग सम्बन्ध जोडिएका कारण जनकपुरधामको यो मन्दिर क्षेत्र विशेष गरी हिन्दु धर्मावलम्बीहरूको एक महत्वपूर्ण तीर्थस्थल बनेको छ। जनकपुरधामको मुख्य बजार क्षेत्रमा मुगल शैलीमा बनाइएको यो भव्य मन्दिर नेपालभरिकै सबैभन्दा ठूलो मन्दिर हो। ई.सं. १९११ मा टिकमगढ(भारत)की राजकुमारी वृषभानुदेवीद्वारा निमार्ण गरिएको भनिए तापनि ई.सं. १९६८ मा टिकमढकै नरेश प्रतापनारायण सिंहले निमार्ण गरेको भन्ने पनि इतिहासमा पाइन्छ। सर्वप्रथम यस मन्दिरको निमार्ण गर्दा नौ लाख रूपैयाँ खर्च भएको थियो भनिन्छ। त्यसैले यसलाई नौलखा मन्दिर पनि भन्ने गरिन्छ। पहिले यहाँका राम र जानकी दुवै मन्दिर एकै सरह मानिन्थ्यो र पछि जानकीपट्टी भनी दुई भागमा छुट्याइयो। राम मन्दिरका प्रबन्धक सन्यासी र जानकी मन्दिरका

महन्त वैष्णव रहने प्रचलन छ। तत्कालीन राजा रणबहादुर शाहका पालामा उनका सेनापति अमरसिंह थापाले वि.स. १८८२ मा यस मन्दिरको जीर्णोद्धार गरी निर्माण गरे भने ई.सं. १९९० मा वैदेही शरणले विभिन्न कुवा तथा पोखरीहरू पत्ता लगाई विकास गरेको इतिहासमा पाइन्छ।

ड. राम जानकी विवाह मण्डप एवम् विवाह पञ्चमी

जानकी मन्दिरको दक्षिण पश्चिम कोणमा त्रेता युगमा राम-जानकी विवाहको समयमा प्रयोग गरिएको विवाह मण्डपको प्यागोडा शैलीको पुनर्निर्मित आकर्षक विवाह मण्डप रहेको छ। तत्कालीन समयमा विश्वभरिबाट आएका भनिएका राजा महाराजा एवम् वीर पुरुषहरूलाई एकै ठाउँमा भेला गराई अयोध्याका राजा दशरथका जेष्ठ सुपुत्र राजकुमार राम र राजा जनककी सुपुत्री सीताको विवाहस्थल भएको हुँदा यस स्थानमा विवाह पञ्चमीका अवसरमा हरेक वर्ष श्रद्धालुहरूको ठूलो भीड लाग्नुका अतिरिक्त राम-सीता विवाह उत्सव समेत मनाउने प्रचलन रही आएको छ। यस अवसरमा तत्कालीन पात्रहरू ऋषि विश्वामित्र, राजा दशरथ आदिको अभिनय गरी जन्तीहरू अयोध्याबाट यहाँ आउने र नेपालबाट विशिष्ट व्यक्तिहरूले जन्तीहरूको स्वागत, सम्मान गरी तिलकोत्सव गर्ने गरिन्छ। यस अवसरमा स्थानीय नाट्य कला परिषद्का कलाकारहरूले राम र सीताको विवाहको त्रेतायुगकालीन झलक दिने गीति नाटकलगायतका सांस्कृतिक कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गरी भव्यरूपमा विवाह उत्सव मनाउने गरिन्छ।

च. गंगा सागर

विभिन्न कथामा वर्णन भए अनुसार यस क्षेत्रका राजा निमीको छोरा थिएनन्। यसै कारण उनीसहित त्यहाँका सबै प्रजा ज्यादै दुखी थिए। यही चिन्ताले गर्दा राजा निमीको मृत्यु भयो। याज्ञवल्क्य, विश्वामित्र आदि महामुनिहरू मिली निमीको मृत शरीर मथन गर्दा मिथि नामक बालकको जन्म भयो। सो मथन हेर्न गंगा जमुना आदि नदीहरू पनि आएका थिए र तिनीहरूकै पानीबाट यो गंगासागर बनेको भन्ने विश्वास गरिन्छ। यसरी गंगासागरको ठूलो धार्मिक महत्व रहेको हुँदा जनकपुर आउने प्राय यात्रीहरूले यस सागरमा स्नान गर्ने गरेका छन्। यसमा स्नान गर्नाले पाप नाश हुने जनविश्वास रहेको छ। अर्को किंवदन्ती अनुसार आफ्ना गृह देवी देवतालाई सलामी सुपारी राखेर निम्तो दिइ पूजा गरेर पैदलयात्रामा हिँडेर गंगा स्नान गरी सिद्धि प्राप्त हुने विश्वासका साथ गंगा सागरमा स्नान गर्ने चलन रहदै आएको छ। कार्तिक पूर्णिमाको दिन पवित्र स्नान गर्दा सिकेको गुण स्थायी हुन्छ, सिकारूले दसैँमा जादु टुना सिकने, काली पूजामा सिद्धी गर्ने र कार्तिक पूर्णिमाको विहान स्नान गरेर सिकेको गुणलाई स्थायी बनाउन स्नान गर्ने गरिन्छ। यसलाई जलपुजनसमेत भन्ने गरिन्छ। हातमा बेतको छडी घुमाउँदै ठूलो स्वरमा चिच्याउँदै जनकपुरको गंगासागरमा स्नान गरी मन्त्र सिद्धि

तथा परिपूर्ण हुने विश्वास गरिन्छ। जनकपुरधाम स्नान गर्न आएका धामीझाँकी मन्त्र सिद्धिसँगै मठ मन्दिर दर्शनका साथै जोडी परेवा उडाएर फर्कने चलन छ।

छ. जलेश्वरनाथ

पौराणिक ग्रन्थ पद्म पुराणमा उल्लेख भएको जलेश्वर महादेवस्थलको बारेमा एउटा किम्बदन्ती अनुसार धेरै समय पहिले जगदीश नाम गरेको एक योगी घुम्दै यस स्थानमा आइपुगेछन्। त्यसबेला आजको जलेश्वर निर्जन वन क्षेत्र थियो। राती सुतेको बेलामा उनलाई यस ठाउँमा जलेश्वर महादेव भएको र जङ्गल फाँडी जमिनभित्र मूर्ति झिकी स्थापना गर्नु र खर्चको निम्ति यसको केही पर उत्तरतर्फ गई खनेमा सुन भेट्याउने कुरा पनि सपनामा देखेछन्। यसरी जुन ठाउँमा सुन पत्ता लागेको थियो त्यस ठाउँलाई अहिले सुन उखडागढ भनिन्छ। त्यहीबाट सुन ल्याई मानिसहरू जम्मा पारेर ती योगीले जङ्गल फडानी गरी जमिन खन्न लगाउँदा जलेश्वर महादेव उत्पत्ति भएको हो। यहाँ स्थापित जलेश्वर महादेवको प्रतिमा सधैं पानीले ढुविरहन्छ जसले गर्दा यो महादेवस्थान अरुभन्दा पृथक रहेको र यसै कारण यसलाई जलेश्वर महादेव भनिएको हो। यस मन्दिरमा शिवलिङ्ग, पार्वती र महावीरका मूर्तिहरू स्थापित छन्। यसको उत्तरतर्फ सतिदेवीको मन्दिर रहेको छ। यस स्थानमा दैनिक नित्य पूजा हुने र रामनवमी, विवाह पञ्चमी, परिक्रममा तीर्थयात्रा आदिका समयमा विशेष र भव्य मेला लाग्ने गर्दछ। यही मन्दिरको नामका आधारमा जलेश्वरधाम नामाकरण गरिएको किंवदन्ती रहेको छ।

ज. मटिहानी मठ

महोत्तरी जिल्लाको सदरमुकामबाट लगभग ६.५ किलोमिटर पूर्वमा नेपाल भारत सीमा नजिकै अवस्थित मटिहानी नेपालका ठूला मठहरूमध्ये एक मानिन्छ। यहाँबाट जनकपुरी जानकीको विवाहको बेलामा विवाह मण्डप बनाउन माटो लुगिएको भन्ने किंवदन्ती पाईन्छ। माटो खानी लुगिएका कारण यस ठाउँको नाम मृत्खनी रहेको र पछि अपभ्रंस भई मटिहानी हुन गएको भन्ने भनाई रहेको छ। माटो खनिएको ठाउँमा हाल विशाल पोखरी रहेको छ भने भगवान लक्ष्मी नारायणको मन्दिर सीताराम मन्दिर तथा साधुसन्त बस्नका लागि धर्मशालाहरू बनेका छन्।

झ. प्राचिन राजदेवी मन्दिर

सप्तरी जिल्लाको राजविराज नगरपालिकाको पूर्वी भाग भलुवाही नदीको पूर्वीभागमा यो मन्दिर अवस्थित छ। प्राचिन सेनराजाहरूको इष्टदेवीका रूपमा पुजिएको यो मन्दिरलाई यसक्षेत्रको महत्वपूर्ण शक्तिपीठका रूपमा लिइन्छ। मन्दिरकै नामबाट राजविराज नगरपालिकाका नामाकरण गरिएको भनाई रहदै आएको छ। गुम्बज शैलीमा रहेको यो मन्दिरलाई हाल स्थानीयहरूको पहलमा प्यागोडा शैलीमा पुनर्निर्माण गरिएको छ। मन्दिर ५ कठ्ठा जमिनमा अवस्थित रहेको छ।

ञ. छिन्नमस्ता भगवती मन्दिर

सप्तरी जिल्लाको राजविराज नगरपालिकादेखि ११ किलोमिटर दक्षिण भारतीय सीमाको लगभग १ माइल उत्तर सखडा गाउँमा यो मन्दिर छ। सखडेश्वरी भगवतीको रूपमा प्रख्यात यस

मन्दिरमा भारतको विहार क्षेत्रका एवम् सप्तरी लगायतका छेउछाउका जिल्लाका बासिन्दाहरूले शक्ति पिठका रूपमा आराधना तथा पूजा गर्छन्। किंवदन्ती अनुसार दक्षिण भारत कर्नाटकका कर्नाटवंशी राजा नान्यदेव मुसलमानी आक्रमणले गर्दा भागी पाटलीपुत्र (पटना) हुँदै मिथिला आइपुगेर सिमरौनगढ(बारा)मा राजधानी कायम गरे। यिनै नान्यदेव वंशको पाँचौँ पिढीमा शुक्रसिंहदेव राजा भए। उनले आफ्नो नाबालक छोरा हरिसिंहदेवलाई राजगद्दीमा राखी आफू निर्वासित जीवन बिताउनका लागि सप्तरी आई कुलदेवीका रूपमा भगवती राखेको र राजाले नै भगवती स्थापना गरेकोले सो भगवतीको नाम शुक्रेश्वरी रहेको विश्वास गरिन्छ। सोही शुक्रेश्वरी विस्तारै अपभ्रंश भई हाल सखण्डेश्वरी भएको जनविश्वास छ। मुसलमानहरूले पुनः आक्रमण गरी उक्त मन्दिरमा राखिएको भगवतीको मूर्तिलाई पोखरीमा फालिएको मान्यता छ। जीर्णोद्धारका क्रममा पछि मूर्ति खोज्दै जादा मूर्तिको शीर नभेटिएको र अन्यभाग मात्र पुनर्स्थापना गरेको हुनाले मन्दिरको नाम छिन्नमस्ता रहन गएको विश्वास गरिन्छ। प्यागोडा शैलीमा निर्माण गरिएको यो मन्दिरमा भक्तजनहरूको घुइँचो लाग्ने गर्दछ।

ट. शम्भुनाथ मन्दिर

सवैभन्दा लामो समयसम्म धार्मिक मेला लाग्ने यो मन्दिर यस प्रदेशको अर्को महत्वपूर्ण धार्मिक क्षेत्र हो। सप्तरी जिल्लाको शम्भुनाथ नगरपालिकामा पर्ने यो प्राचिन मन्दिर क्षेत्रमा प्रत्येक वर्षको बैशाख मसान्तदेखि १ महिनाभर मेला लाग्ने गर्दछ। स्थानीय थारू समुदायले स्थापना गरेको जनविश्वास रहेको यस मन्दिरभित्र शम्भुनाथको ८ फिट जति अग्लो र ३ फिट जति मोटो कालो पत्थरको शिवलिङ्ग रहेको छ। स्थानीय जनविश्वासका आधारमा थारूहरू भगवान बुद्धको वंशजसमेत रहेको मानि आएकोले यो मन्दिरमा बौद्धधर्मात्मबीहरूको पनि घुइँचो लाग्ने गरेको पाइन्छ।

ठ. टुटेस्वर महादेव

पूर्व-पश्चिम राजमार्गबाट ६ किलोमिटर उत्तरमा रहेको यो मन्दिर नेपालको बाबाधामका रूपमा परिचित रहेको छ। चारहजार वर्ष पहिले स्थापना भएको मानिएको यो मन्दिरमा साउन महिनाको हरेक सोमबार भारत तथा नेपालका तीर्थालुहरूको घुइँचो लाग्ने गर्दछ। यस मन्दिरको दक्षिणतर्फ हाल बौद्ध गुम्बा स्थापना गरिएको छ। किंवदन्ती अनुसार किँरातेश्वर महादेवले अर्जुनलाई यही स्थानमा पाशुपतास्त्रको ज्ञान दिएको मानिन्छ।

ड. महुवन मठ

पर्सा जिल्लाको पश्चिम उत्तर गण्डक नहरको छेउमा अवस्थित धार्मिक, सांस्कृतिक, पुरातात्विक एवम् ऐतिहासिक दृष्टिले महत्वपूर्ण यो मठ अन्तर्गत प्रसिद्ध ऐतिहासिक पारसनाथ महादेवको मन्दिर रहेको छ। सयौँ वर्ष पहिले भननाथ बाबा भन्ने एकजन सन्तले पारसनाथ महादेवको लिङ्गको स्थापना गर्नुभएको र वि.स. १७०७ मा मकवानपुरका राजा माणिक्य सेनले पारसनाथ मन्दिरको निर्माण गरेको विश्वास गरिन्छ। महुवन मठको क्षेत्रभित्र राणाकालमा ५२ कोठाको नाचघरसमेत बनाएको थियो तर १९९० को भुकम्पबाट उक्त नाचघर खण्डहर भएको भनाई छ।

यहाँ वसन्त पञ्चमी र शिवरात्रीमा मेला लाग्ने गर्दछ। यही मन्दिरको नामको आधारमा पर्सा जिल्लाको नामाकरण गरिएको इतिहासविदहरूले उल्लेख गरेको पाइन्छ।

ढ. गीता मन्दिर

वीरगञ्ज नगरको केन्द्रमा अवस्थित घडिअर्वा पोखरीको पूर्वपट्टी जोडिएर रहेको गीता मन्दिर धार्मिक र सांस्कृतिक दृष्टिले निकै महत्त्वपूर्ण छ। यस मन्दिरमा श्री कृष्ण भगवानको जीवनमा घटेका महत्त्वपूर्ण घटनाहरूलाई मन्दिरभित्रका भित्ताहरूमा विभिन्न मूर्तिहरूद्वारा बडो आकर्षक ढङ्गले प्रस्तुत गरिएको छ। श्रीमद्भगवत गीताका सम्पूर्ण अध्यायहरू सँगमरमरमा लेखी भित्तामा टाँसिएको छ। वीरगञ्जवासीहरू तथा अन्य भक्तजनहरूको सहयोगबाट निर्माण गरिएको यस मन्दिरमा विभिन्न समयमा विभिन्न धार्मिक कार्यहरू हुने गर्दछ।

ण. बौद्ध चैत्य, भिस्वा

वीरगञ्ज नयाँ बसपार्कभन्दा पूर्वउत्तरको कुनामा रहेको ऐतिहासिक यो चैत्य धार्मिक, सांस्कृतिक एवम् पुरातात्विक दृष्टिले पनि निकै महत्त्वपूर्ण छ। वि.सं. २०४४ सालदेखि बौद्ध चैत्यको स्थापना भएपश्चात हालसम्म ५ वटा बौद्ध प्रस्तर मूर्तिहरू स्थापना भइसकेका छन्। चारैतिर वृक्षारोपण गरी संरक्षण गरिएको यो स्थान पर्यटकीय दृष्टिले पनि महत्त्वपूर्ण छ। यस चैत्यको मर्मत सम्भार तथा प्रचार प्रसार गरी वीरगञ्जमा प्रशस्त स्वदेशी तथा विदेशी धार्मिक पर्यटकहरू भित्र्याउने सम्भावना रहेको छ।

त. गढीमाईको मन्दिर

गढीमाईको मन्दिर बाराको कलैयाबाट ७ किलोमिटर पूर्व महागढीमाई नगरपालिका—१ बरियारपुरमा अवस्थित छ। झण्डै आठ कठ्ठा क्षेत्रफलमा रहेको गढीमाई देवीको स्थापना लगभग २ सय ६५ वर्षअघि बारा सिम्रौनगढका तिरहुतेहरूको शासनकालमा भएको मानिन्छ। पाँच-पाँच वर्षमा यहाँ सेतो मुसा, पाठो, सुँगुर र राँगाको बली पूजा गर्ने चलन छ। मन्दिरका तर्फबाट पूजा गरी बली दिएपछिमात्र भक्तहरूलाई पूजा तथा बलीका लागि अनुमति दिने चलन छ। संसारकै सबभन्दा धेरै पशुबली चढाइने यो मन्दिरको स्थापनाका सम्बन्धमा लगभग ४०० वर्ष पहिले भगवानदाश चौधरी नाम गरेका एक निरपराध बन्दीले मकवानपुर गढीकी तुलजा भवानी (अर्थात गढीमाई)लाई रात्रीको समयमा बरियारपुर ल्याई स्थापना गरेको भन्ने किम्बदन्ती रहेको छ। अर्को स्थानीय जनश्रुतिअनुसार कुनै बेला त्यस भेगका रसोगुरु नामक एकजना सिद्ध व्यक्तिले देवीलाई प्रसन्न पारेर बाघलाई आफ्नो अधिनमा लिन्थे अनि गोरू र राँगासहित अन्नपातको दाउनी गर्न प्रयोग गर्दथे। यो कुरा सिम्रौनगढका तत्कालीन राजा सुरज सिंहले थाहा पाएपछि रसोगुरुलाई सोध्दा कालिमाईको शक्ति भनेपछि राजाकै आग्रहमा अंश स्वरूपा भगवतीलाई कलकत्ताबाट ल्याई बरियापुरमा स्थापित गरी राजालाई दर्शन गराइएको भनाइ छ। गढीमाईको पूजाअन्तर्गत विशेष दीप प्रज्वलन गरिन्छ। मेला अवधिभर नेपाल तथा भारतका विभिन्न राज्यबाट करोडौंको सङ्ख्यामा पर्यटक एवम् भक्तजन उपस्थित हुन्छन्।

थ. शिवनगर महादेव

रौतहटको गौर नगरपालिकामा धार्मिक तथा ऐतिहासिक शिवनगर महादेव मन्दिर रहेको छ। यो मन्दिरमा प्रत्येक आईतवार नियमित जल चढाए कुष्ठ रोग निको हुने, छोराछोरी हुने र श्रीपञ्चमी तथा महाशिवरात्रीमा शिवनगर महादेव स्थानमा भेन्टा चढाएमा छाला रोग निको हुने मानिने र मुसो स्वतः हराउने जनविश्वास छ। मन्दिरमा सोमवार र श्रीपञ्चमीको अवसरमा दर्शनार्थीको घुईचो लाग्ने गर्दछ।

द. लक्ष्मीनाथ महादेव

सर्लाही जिल्लाको हरिपुरस्थित ऐतिहासिक एवम् धार्मिक स्थलका रूपमा लक्ष्मीनाथ महादेव मन्दिर (चितायन मन्दिर) रहेको छ। मुसालगायत छालाको रोग निको हुने विश्वासका साथ हरेक वर्ष महाशिवरात्रीका दिन चितायन मन्दिरमा भ्यान्टाको भार चढाउने प्रचलन छ। त्यस्तै चिताएको भाकल पूरा हुने विश्वासका साथ परालले बाँधेको धानको मटका (मौर) चढाउने कार्य भक्तजनहरूले गर्दै आएका छन्। चिताएका कुरा पूरा हुने हुनाले चितायन मन्दिर भनिएको किंवदन्ती छ। यस मन्दिरमा महाशिवरात्रीको मेला तीन सय वर्षदेखि लाग्दै आएको जनविश्वास छ। भक्तजनले यो मन्दिरमा महाशिवरात्री बाहेक हरेक मंगलबार भ्यान्टाको भार तथा धानको मटका चढाउने गरेका छन्।

ध. सिम्रौनगढ

ऐतिहासिक र पुरातात्विक महत्व बोकेको सिम्रौनगढ सिमरा वनगढ, सिम्मनगाडा, पाटा आदि नामले समेत परिचित छ। यसकै नामबाट बारा जिल्लाको दक्षिण पूर्वी भागमा रहेको एक नगरपालिकाको नाम सिम्रौनगढ नगरपालिका रहन गएको हो। सिम्रौनगढ वीरगञ्जबाट २८ किलोमिटर पूर्व र काठमाडौँबाट ९० किमी दक्षिणमा अवस्थित छ। यो गढ घनासाल सिसौको वनभित्र रहेको भन्ने इतिहासमा उल्लेख भएको पाइन्छ। मैथिली वा भोजपुरी भाषामा सिमललाई सिमर भनिन्छ। यसकारण घना जङ्गलभित्र आवाद भएको ठाउँ र सिमलका रूख धेरै भएकाले गढको नाम सिमरौनगढ रहन गएको हो भनिन्छ। सिम्रौनगढमा ११ औँ देखि १४ औँ शताब्दीसम्मका सिम्रौन कर्नाटवंशी राज्य र १८०० वर्ष पुरानो गुप्ताकालीन पुरातात्विक कलाकृति तथा पुरावशेषहरू भेटिएका छन्। सय वर्ष पुरानो रानीवास मन्दिरलाई यहाँको सांस्कृतिक धरोहरका रूपमा लिइने गरिन्छ। मुसलमानी इतिहासकार फिरिस्ताको लेखाईमा सिमरौनगढभन्दा दक्षिण घना जङ्गल थियो र जङ्गलभित्रको गढ र आवादीमा कसैको आखाँ परेको थिएन। बंगालबाट फर्किएका मुसलमानका सेनालाई स्वयं गएर हरिसिंहदेवका सेनाले जिस्काए पछि भएको युद्धमा यो गढलाई नोक्सानी पुगेको मानिन्छ। यो कुरा स्थानीय जनश्रुतिसँग पनि मेल खान्छ।

न. सलहेसको फूलबारी

सिराहाको सिसवानीमा लगभग ९ विगाहा क्षेत्रफलमा फैलिएको यो फूलबारी दुसाध र दनुवार जातिका इष्ट देवता सलहेसको फूलबारीको रूपमा प्रसिद्ध छ। यस फूलबारीको मध्य भागमा रहेको

हाराम नामको रूखको हाँगामा प्रत्येक नयाँ वर्षको पहिला दिन एकविहानै एक दिनका लागि माला आकारमा सेतो फूल फूल्दछ। शताब्दीऔदेखि यसरी नै फूलदै आएको यो फूल त्यसैदिन साँझ पख ओइलाएर जान्छ। फूलको बोटमा फूल फुल्नु कुनै अनौठो विषय होइन तर एकै रूखमा प्रत्येक वर्ष एकदिन मात्र मालाकार भएर फूल फूलने गरेको देख्दा सर्वसाधारणलाई अनौठो लाग्नु स्वाभाविक पनि हो। अतः यसलाई अलौकिक शक्ति मानेर युवा युवतिहरू उक्त फूललाई साक्षी राखी प्रणयसुत्रमा बाँधिने पनि गर्दछन्। सो दिन यस फूलबारीमा घुइँचो लाग्ने गर्दछ।

न. शंकराचार्यद्वार

वीरगञ्ज — रक्सौल सडकको नेपाल भारत सिमाना नजिक इनरवा भन्ने स्थानमा रहेको यो प्रसिद्ध द्वार नेपालको ऐतिहासिक मन्दिरहरूको वास्तुकला प्रतिविम्बित हुने किसिमले निकै आकर्षक ढङ्गमा निर्माण गरिएको र नेपाल प्रवेश गर्ने द्वारको रूपमा यसले नेपाली कलाकृतिको बेजोड नमूना प्रस्तुत गर्न गरेको छ। वीरगञ्ज आउने सबैलाई अवलोकन गर्न लोभ्याउने यो द्वारको शिलान्यास २०३१ साल जेष्ठ ४ गते जगतदुरू शंकराचार्य श्री १००८ जयेन्द्र सरस्वती स्वामी महाराजको करकमलबाट भएकोमा उहाँबाट नै २०४४ साल चैत्र ७ गत उदघाटन गरिएको थियो।

प. नूनथर बाबा

रौतहट जिल्ला चन्द्रपुर नगरपालिकाको उत्तरपूर्वी क्षेत्रमा बागमती नदी किनारमा अवस्थित नूनथर भन्ने स्थानमा यस क्षेत्रमा प्रसिद्ध नूनथर बाबाको मन्दिर रहेको छ। श्रावण महिनाभरी र खासगरी शिवरात्रीको समयमा र अन्य समयमासमेत मेला लाग्ने यस स्थानमा वर्षेभरि तीर्थालुहरूको आगमन भइरहेको हुन्छ। श्रावणमा लाग्ने मेला निकै भीडभाडपूर्ण हुन्छ र यस महिनामा एक लाखभन्दा बढी हिन्दु धर्मावलम्बीहरू खासगरी भारत र नेपालका विभिन्न स्थानहरूमा भगवान शिवको पूजाका लागि आउने गर्दछन्। यहाँको पानी तथा ढुंगासमेत नुनिलो रहेको छ। तीर्थालुहरू यहाँ अघिल्लो दिन बेलुकी आइपुग्ने, भोलिपल्ट स्नान गरी बागमतीबाट जल लिएर शिव मन्दिरमा चढाउने गर्दछन्। यस बाहेक महोत्तरीको बटेश्वर तथा भारतको मडिया भन्ने स्थानमासमेत यहाँबाट नै जल लिएर पूजा गर्न जाने चलन छ भन्ने स्थानीय भनाइ रहेको छ। नूनथर विकास समितिसमेत गठन भई नयाँ मूर्तिहरू स्थापना गर्ने, परिसर पर्खाल निर्माण गर्ने लगायतका कामहरू भइरहेका छन्।

धार्मिक साँस्कृतिक र पर्यटकीय स्थलहरूको थप विवरण अनुसूची २४ मा छ।

३.९ अनौपचारिक क्षेत्रका आर्थिक प्रतिष्ठानहरू

राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०१८ अनुसार नेपालमा करिब ७४ प्रतिशत आर्थिक प्रतिष्ठानहरू दर्ता छन् तर यस प्रदेशमा भने करिब ६२ प्रतिशत आर्थिक प्रतिष्ठानहरू दर्ता छन्। करिब ३८ प्रतिशत आर्थिक प्रतिष्ठानहरू दर्ता नभएको हुनाले यस प्रदेशमा आर्थिक क्रियाकलापमा अनौपचारिक क्षेत्रको हिस्सा नेपालको औसतभन्दा बढी रहेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ३.९ र अनुसूची २५ मा छ।

तालिका ३.९: औपचारिक र अनौपचारिक क्षेत्रको आर्थिक प्रतिष्ठानहरूको विवरण

जिल्ला	कुल	औपचारिक (दर्ता भएका)	दर्ता नभएका	उल्लेख नभएका	अनौपचारिक (दर्ता नभएका र उल्लेख नभएका)
नेपाल	३,२२८,४५७	२,३९४,०९७	८३२,१८७	२,१७३	८३४,३६०
प्रतिशत	१००.००%	७४.१६%	२५.७८%	०.०७%	२५.८४%
प्रदेश	३५४,९९४	२२०,८२७	१३३,८७६	२९१	१३४,१६७
प्रतिशत	१००.००%	६२.२१%	३७.७१%	०.०८%	३७.७९%
सप्तरी	४२,२५२	२४,५०१	१७,६६१	९०	१७,७५१
सिराहा	४०,५१३	२७,३२६	१३,१३०	५७	१३,१८७
धनुषा	५६,४७५	३५,९९३	२०,३६३	११९	२०,४८२
महोत्तरी	३६,९९८	१८,०२९	१८,९६८	१	१८,९६९
सर्लाही	३८,६५७	२२,११९	१६,५२३	१५	१६,५३८
रौतहट	४१,२६५	२५,६५०	१५,६०६	९	१५,६१५
बारा	४८,७२४	३४,४४२	१४,२८२	-	१४,२८२
पर्सा	५०,११०	३२,७६७	१७,३४३	-	१७,३४३

स्रोत: National Economic Census, 2018, National Report, CBS.

३.१० बैंक तथा वित्तीय संस्था

३.१०.१ बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको सङ्ख्या

यस प्रदेशमा हालसम्म ४४९ निजी बैंकसहित कुल ५९२ वटा क, ख र ग वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाका केन्द्रीय तथा शाखा कार्यालयहरू रहेका छन्। जुन नेपाल देशभरिको सङ्ख्या (५४७०) को तुलनामा १०.८२ प्रतिशत हो। नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्राप्त २०७६ पुस मसान्तसम्मको तथ्याङ्क अनुसार यस प्रदेशमा क वर्गका एक्सटेन्सन काउन्टरसहित ४६४ (७८.३८ प्रतिशत), ख वर्गका ९७ (१६.३९ प्रतिशत), ग वर्गका ३१ (५.३४ प्रतिशत) छन्। यो प्रदेशका सबै स्थानीय तहमा बैंकको उपस्थिति छ। यस प्रदेशका ८ जिल्लामध्ये सबैभन्दा बढी बैंकका शाखाहरू धनुषा (८६ वटा), बारा (८५ वटा) र सबैभन्दा कम सप्तरी (५६ वटा) जिल्लामा रहेका छन्। जिल्लागत रूपमा क, ख र ग वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाको विवरण तालिका ३.१०.१ मा छ।

तालिका ३.१०.१: जिल्लागत रूपमा क, ख र ग वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाको विवरण

जिल्ला	क वर्ग	ख वर्ग	ग वर्ग	कुल	जनसङ्ख्या	प्रतिशाखा जनसङ्ख्या
नेपाल	३९५१	१२९०	२२९	५४७०	२९६०९६२३	५४१३
प्रदेश	४६४	९७	३१	५९२	६०३९५४३	१०,२०२
प्रदेशको अंश (प्रतिशत)	११.७४	७.५२	१३.५४	१०.८२	२०.४	
सप्तरी	४१	७	८	५६	७१४,४४८	१२,७५८
सिराहा	६८	१३	२	८३	७१२,२६३	८,५८१
धनुषा	६७	१४	५	८६	८४३,५२१	९,८०८
महोत्तरी	४९	१६	४	६९	७०१,३६८	१०,१६५
सर्लाही	६१	१३	२	७६	८६०,२३१	११,३१९
रौतहट	५२	८	१	६१	७६७,४६४	१२,५८१
बारा	६८	१२	५	८५	७६८,५६६	९,०४२
पर्सा	५८	१४	४	७६	६७१,६८२	८,८३८

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

यस प्रदेशमा क वर्गका २८ वटा बैंकहरूका कुल ४४९ वटा शाखा (एक्सटेन्सन काउन्टरसहित ४६४ वटा) कार्यालयहरू रहेका छन्। ती कार्यालयहरूको जिल्लागत विवरण अनुसूची २६ मा छ।

३.१०.२ प्रदेशमा केन्द्रीय कार्यालय रहेका घ वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू

यस प्रदेशमा केन्द्रीय कार्यालय रहेका विकास बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू १४ वटा रहेका छन्। यस प्रदेशमा केन्द्रीय कार्यालय रहेकामध्ये एउटाको नेपालभर र केही वित्तीय संस्थाहरूको कार्यक्षेत्र बागमती प्रदेश तथा प्रदेश नं. १ सम्म रहेको छ। थप विवरण तालिका ३.१०.२ मा छ।

तालिका ३.१०.२ : प्रदेशमा केन्द्रीय कार्यालय रहेका विकास बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू

क्र.सं	नाम	केन्द्रीय कार्यालय	सञ्चालन मिति	कार्य क्षेत्र
१	सहयोगी विकास बैंक लि.	जनकपुरधाम, धनुषा	२०६०।०७।०६	धनुषा, महोत्तरी र सिन्धुली
२	कपरेट डेभलपमेन्ट बैंक लि.	वीरगञ्ज, पर्सा	२०६४।७।२१	पर्सा, मकवानपुर र काभ्रेपलाञ्चोक
३	सहारा विकास बैंक लि.	मलङ्गवा, सर्लाही	२०६७।०७।१०	सर्लाही

क्र.सं	नाम	केन्द्रीय कार्यालय	सञ्चालन मिति	कार्य क्षेत्र
४	जानकी फाइनेन्स कम्पनी लि.	जनकपुरधाम, धनुषा	२०५३।११।२४	धनुषा, महोत्तरी र सिराहा
५	मल्टीपर्पस फिनेन्स कम्पनी लि.	राजविराज, सप्तरी	२०५५।०१।०२	सप्तरी
६	मिथिला लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	ढल्केवर, धनुषा	२०६६।०१।१६	सिन्धुली, महोत्तरी, धनुषा, सिराहा, सर्लाही, सप्तरी, रौतहट, उदयपुर, बारा, रामेछाप, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रेपलाञ्चोक, नुवाकोट, दोलखा र ओखलढुङ्गा
७	महुली लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	बगधुवा, सप्तरी	२०७०।०३।०१	सप्तरी, सिराहा, उदयपुर, खोटाङ, सुनसरी, भोजपुर, ओखलढुङ्गा, सिन्धुली, धनकुटा, रामेछाप, तेह्रथुम, संखुवासभा, सोलुखुम्बु, सर्लाही र महोत्तरी
८	समता लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	पिप्रा, सिमरा	२०७०।०५।०९	बारा, रौतहट, सर्लाही, महोत्तरी, सिन्धुली, पसाव, सुनसरी, धनुषा, उदयपुर र चितवन
९	सहकार्य लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	हरिवन, सर्लाही	२०७४।१०।१८	सर्लाही, रौतहट, महोत्तरी, उदयपुर, सिन्धुली, रामेछाप, दोलखा, ओखलढुङ्गा, खोटाङ र सोलुखुम्बु
१०	समाज लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	मलङ्गवा, सर्लाही	२०७५।१।०२	धनुषा, सर्लाही र महोत्तरी
११	ग्रामीण स्वयमसेवक लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	हरिवन, सर्लाही	२०७५।०६।१५	प्रदेश नं. २
१२	स्वास्तिक लघुवित्त संस्था लि.	लहान, चसराहा	२०७५।१२।१२	प्रदेश नं. २
१३	गरिबी न्युनिकरण लघुवित्त वित्तीय संस्था	राजविराज, सप्तरी	२०७५।११।२७	प्रदेश नं ३
१४	श्रृजनशील लघुवित्त वित्तीय संस्था	गोलबजार, सिराहा	२०७५।१२।०१	राष्ट्रियस्तर

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६।

३.१०.३ मनि चेञ्जर तथा विदेशी मुद्रा सटहीको अनुमति प्राप्त एजेन्सीहरू

तालिका ३.१०.३ मा मनिचेञ्जर तथा विदेशी मुद्रा सटहीको अनुमति प्राप्त एजेन्सीहरूको विवरण छ। तालिका अनुसार प्रदेशमा जम्मा ३० मनि चेन्जर, २ वटा होटेल/रिसोर्ट गरी जम्मा ३२ वटा विदेशी मुद्रा सटही गर्ने एजेन्सीहरू छन्। नेपालमा कूल ३७३ वटा मनी चेन्जर, २२७ होटेल/रिसोर्ट, ९३८ ट्राभल एजेन्सी, १५७८ ट्रेकिङ र अन्य १७७ गरी जम्मा ३२९३ विदेशी मुद्रा सटही गर्ने एजेन्सीहरू छन्। नेपालको तुलनामा प्रदेशमा ८.०४ प्रतिशत मनी चेन्जर, ०.८८ प्रतिशत होटेल/रिसोर्ट गरी जम्मा ०.९७ प्रतिशत विदेशी मुद्रा सटही गर्ने एजेन्सीहरू छन्।

तालिका ३.१०.३ मनिचेञ्जर तथा विदेशी मुद्रा सटहीको अनुमति प्राप्त एजेन्सीहरू

जिल्ला	मनिचेञ्जर	होटेल/रिसोर्ट	ट्राभल एजेन्सी	ट्रेकिङ	अन्य	जम्मा
नेपाल	३७३	२२७	९३८	१५७८	१७७	३२९३
प्रदेश	३०	२	०	०	०	३२
प्रदेश प्रतिशत	८.०४	०.८८	०.००	०.००	०.००	०.९७
सप्तरी	१					१
सिराहा						०
धनुषा	११	१				१२
महोत्तरी	२					२
सर्लाही						०
रौतहट	०	०	०	०	०	०
बारा	४	०	०	०	०	४
पर्सा	१२	१	०	०	०	१३

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, विराटनगर, जनकपुर र वीरगञ्ज शाखा, २०७५/७६ (अप्रकाशित)।

३.१०.४ बचत तथा कर्जाको स्थिति

तालिका ३.१०.४ मा निक्षेप तथा कर्जाको विवरण प्रस्तुत छ। बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट यस प्रदेशमा आ.व. २०७४/७५ मा कुल १ खर्ब २२ अर्ब ८६ करोड र आ.व. २०७५/७६ मा १ खर्ब ५० अर्ब ९६ करोड निक्षेप सङ्कलन भएको छ। आ.व. २०७४/७५ मा कुल १ खर्ब ९९ अर्ब १९ करोड र आ.व. २०७५/७६ मा २ खर्ब ४३ अर्ब ९८ करोड कर्जा लगानी भएको छ।

तालिका ३.१०.४: निक्षेप सङ्कलन तथा कर्जा लगानीको स्थिति (रु. करोडमा)

जिल्ला	निक्षेप सङ्कलन		कर्जा लगानी	
	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७४/७५	२०७५/७६
नेपाल	२६८२३२.५	३१९६०६.४	२३३४४८.६	२८००३७.५
प्रदेश	१२२८६.१	१५०९६.४	१९९१८.९	२४३९७.८
प्रदेश प्रतिशत	४.५८	४.७२	८.५३	८.७१
सप्तरी	११०९.७	१३८२.१	११८४.६	१४५४.७
सिराहा	१३४४.१	१७७९.९	२१२१.२	२४५६.२
धनुषा	२५६८.९	२८७८.७	२४०८.०	३०६८.३
महोत्तरी	७४७.९	११२५.१	९७३.६	१४७६.३
सर्लाही	९६५.३	१२८१.५	१२४२.१	१७२४.८
रौतहट	८४८.५	९७५.१	९०६.४	१३६८.७
बारा	१११२.६	१३५१.५	११३७.३	१५८७.३
पर्सा	३५८९.१	४३२२.५	९९४५.८	११२६१.५

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, विराटनगर, जनकपुर र वीरगञ्ज शाखा, २०७५/७६ (अप्रकाशित)।

नेपालको तुलनामा यस प्रदेशमा निक्षेप सङ्कलन आ.व. २०७४/७५ मा ४.५८ प्रतिशत र आ.व. २०७५/७६ मा ४.७२ प्रतिशत छ। त्यसै गरी कर्जा लगानी आ.व. २०७४/७५ मा ८.५३ प्रतिशत र २०७५/७६ मा ८.७१ प्रतिशत छ। यसरी हेर्दा नेपालको तुलनामा प्रदेशमा निक्षेप सङ्कलन कम र कर्जा लगानी बढी छ।

३.१०.५ कृषि कर्जा

तालिका ३.१०.५ (क) मा कृषि क्षेत्रमा भएको कर्जा लगानीको विवरण छ। विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट यस प्रदेशमा आ.व. २०७४/७५ मा कृषि क्षेत्रमा रु. २३ अर्ब १३ करोड ९२ लाख लगानी भएको छ। नेपालको कूल कृषि क्षेत्रको लगानी रु. १ खर्ब ५९ अर्ब १७ करोड ९६ लाख छ। नेपालको तुलनामा प्रदेशको कृषि क्षेत्रको लगानी १४.५४ प्रतिशत छ।

तालिका ३.१०.५ (क): कृषि क्षेत्रमा भएको बैंकको कर्जा लगानी (रु लाखमा)

लगानीको क्षेत्र	नेपाल		प्रदेश	
	रु. लाखमा	प्रतिशत	रु. लाखमा	प्रतिशत
अन्न बाली	१२४५६०	७.८३	२७७७७	१२.००
तरकारी बाली	१०८३६०	६.८१	१४०३२	६.०६
चिया/कफी	३५८३८	२.२५	३६५	०.१६

लगानीको क्षेत्र	नेपाल		प्रदेश	
	रु. लाखमा	प्रतिशत	रु. लाखमा	प्रतिशत
सूति	९३९	०.०६	४३४	०.१९
सनपाट	११३७०	०.७१	५३	०.०२
अन्य नगदे बाली	४२६६५	२.६८	१११०८	४.८०
फलफुल तथा पुष्पखेती	१७४८७	१.१०	७३८	०.३२
शीत भण्डारण	२००१३	१.२६	४०९१	१.७७
मलखाद तथा किटनाषक	३९३५०	२.४७	३७५२	१.६२
पशुपालन/पशु बधशाला	२६४५९०	१६.६२	२३९०६	१०.३३
पन्छीपालन	३२७७१०	२०.५९	२७२९८	११.८०
माहुरीपालन	५१३८	०.३२	३७६	०.१६
अन्य कृषि तथा कृषिजन्य सेवाहरू	४८४७३०	३०.४५	८५१६३	३६.८०
सिंचाई	१९९७	०.१३	१७३	०.०७
वन र माछापालन	१०७०५०	६.७३	३२१२७	१३.८८
जम्मा	१५९१७९६	१००.००	२३१३९२	१००.००
नेपालको कुल लगानीमा प्रदेशको हिस्सा				१४.५४

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, विराटनगर, जनकपुर र वीरगञ्ज शाखा, २०७५/७६(अप्रकाशित)।

आ.व. २०७४/७५ मा यस प्रदेशमा भएको रु. २३ अर्ब १३ करोड ९२ लाख कुल कृषि कर्जामध्ये सबैभन्दा बढी पर्सा जिल्लामा २९.४९ प्रतिशत, दोश्रोमा सर्लाही जिल्लामा १३.२३ प्रतिशत, तेश्रोमा सिराहा जिल्लामा १२.२५ प्रतिशत, चौथोमा धनुषा जिल्लामा १०.८८ प्रतिशत, पाँचौमा बारा जिल्लामा १०.०५ प्रतिशत, छैठौमा रौतहट जिल्लामा ८.९९ प्रतिशत, सातौमा महोत्तरी जिल्लामा ८.३६ प्रतिशत र सबैभन्दा कम सप्तरी जिल्लामा ६.७४ प्रतिशत कर्जा लगानी भएको छ। थप विवरण तालिका ३.१०.५ (ख) मा छ।

तालिका ३.१०.५ (ख) : जिल्लागत कृषि कर्जा लगानीको क्षेत्र र लगानी (रु लाखमा)

लगानीको क्षेत्र	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
अन्न बाली	२२३७	२३४४	३४९०.४	२६६९.८	४०१४.५	५५९८	४५७९	२८४५
तरकारी बाली	६८६	३३८६.४	२०४१	९११.५	२४५६.६	१८०५	१३४६	१४००
चिया/कफी	६	६९.९	३.३	४८.२	१४४	३७	५१	६

लगानीको क्षेत्र	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
सूति	१३	२०	२००	८	१०		३	१८०
सनपाट		१३.९					३	३६
अन्य नगदे वाली	९४	१५९७.९	१०३७.४	२०८२.४	२७१३	८९३	१५३६	११५४
फलफुल तथा पुष्पखेती	१५	३६७.८	११.९	५७.७	१२.८	१२३	१४४	५
शीत भण्डारण	४१	३१६.४	२१०.३	१५७	४८७.५	१११	१०६५	१७०२
मलखाद तथा किटनाशक	१३९	१३९.५	१११.७	३७८.९	४३२	४१७	६०४	१५३०
पशुपालन/पशु बधशाला	११७२	४३९१	२९९०.१	३१९९.३	१६०२.५	२०८०	२४९६	५९७५
पन्छीपालन	३१०	३१५९.८	२०८२.८	१३७२.८	२७२१.८	१६०८	११२०	१४९२३
माहुरीपालन	५	८५.१	५७.१	७५.३	२८.६		७९	४६
अन्य कृषि तथा कृषिजन्य सेवाहरू	१०११५	९८३३.५	९४६७.३	७४६७.३	१३३०७.३	५९९५	६७३४	२२२४३
सिंचाई	१४१	९.३			९.३	७	३	४
वन र माछापालन	६२७	२६०६.७	३४७६.८	९२३.५	२६८४.८	२११८	३४९५	१६१९५
जिल्लागत कुल लगानी	१५६०१	२८३४१	२५१८०.१	१९३५१.७	३०६२४.७	२०७९३	२३२५७	६८२४४
प्रदेशको लगानीमा जिल्लाको हिस्सा (%)	६.७४	१२.२५	१०.८८	८.३६	१३.२३	८.९९	१०.०५	२९.४९

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, विराटनगर, जनकपुर र वीरगञ्ज शाखा, २०७५/७६(अप्रकाशित)।

३.१०.६ औद्योगिक कर्जा

तालिका ३.१०.६ मा औद्योगिक कर्जा लगानीको विवरण छ। यस प्रदेशमा आ.व. २०७४/७५ मा कुल औद्योगिक लगानी रु. ८३ अर्ब ८६ करोड ९० लाख छ। सबैभन्दा बढी (रु. ६२ अर्ब ९१ करोड ८० लाख) कर्जा लगानी उत्पादन सम्बन्धी (कृषि, वन तथा पेय पदार्थ एवम् गैर खाद्यवस्तु) मा छ भने सबैभन्दा कम (रु. ३० करोड ९० लाख) विद्युत, ग्यास तथा पानी क्षेत्रमा लगानी भएको छ। सो आर्थिक वर्षको नेपालको कूल औद्योगिक क्षेत्रको लगानी रु. १० खर्ब ४४ अर्ब ५६ करोड ९० लाख छ। नेपालको तुलनामा प्रदेशको औद्योगिक लगानी ८.०३ प्रतिशत छ।

तालिका ३.१०.६ औद्योगिक कर्जा लगानी (रु लाखमा)

जिल्ला	खानी सम्बन्धी	उत्पादन सम्बन्धी (कृषि, वन तथा पेय पदार्थ एवम् गैर खाद्यवस्तु)	निर्माण	विद्युत, ग्यास तथा पानी	धातूका उत्पादन, मेसिनरी तथा ईलेक्ट्रोनिक	पर्यटन उद्योग/सेवा	जम्मा
नेपाल	८६६४०	४६५१२३०	२९३७१८०	११८८०५०	३७३६६०	१२०८९३	१०४४५६९०

जिल्ला	खानी सम्बन्धी	उत्पादन सम्बन्धी (कृषि, वन तथा पेय पदार्थ एवम् गैर खाद्यवस्तु)	निर्माण	विद्युत, ग्यास तथा पानी	धातुका उत्पादन, मेसिनरी तथा ईलेक्ट्रोनिक	पर्यटन उद्योग/सेवा	जम्मा
						०	
प्रदेश	५६३०	६२९१८०	१३०२४०	३०९०	३१४२०	३९१३०	८३८६९०
प्रदेश प्रतिशत	६.५०	१३.५३	४.४३	०.२६	८.४१	३.२४	८.०३
सप्तरी	६	१०५६७	५७९८	८६	१११९	४२०	१७९९७
सिराहा	६४.९	२०२११.२	२५०८५.५	२९१.७	१३६९.२	१५२७.७	४८५५०
धनुषा	४२५.६	२६२३६.१	१९५९५.४	२१६.६	५२४९.७	३८५९	५५५८३
महोत्तरी	४००.९	१३९१७.६	७००८.९	२०	३४८१.६	२०८५.२	२६९१४
सर्लाही	२.४	२९११५.५	८९४८	३२५.५	७८७.७	५१०६.१	४४२८५
रौतहट	१५११	११५७८	७४०७	१९४	१९३५	२००८	२४६३३
बारा	३९४	१८३०५	१५०४०	१६३	१११५	४०८३	३९१००
पर्सा	२८२३	४९९२५४	४१३६१	१७९२	१६३५९	२००३७	५८१६२५

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, विराटनगर, जनकपुर र वीरगञ्ज शाखा, २०७५/७६ (अप्रकाशित)।

३.११ विमा कम्पनीहरू

विमा समितिका अनुसार ०७६ साल मंसिर महिनासम्ममा यस प्रदेशमा विमा कम्पनीहरूका ५ प्रादेशिक, ५ क्षेत्रीय, १५९ शाखा, १२३ उपशाखा, १८ एक्स्टेन्सन काउन्टर र ४ वटा प्रिमियम सङ्कलन केन्द्रहरू छन्। विमा समितिका अनुसार यस विवरणमा लुम्बिनी जनरल ई. क. लि. र सूर्य लाईफ ई. क. लि. को विवरण समावेश छैन। थप विवरण तालिका ३.११ मा र अनुसूची २७ मा छन्।

तालिका ३.११: विमा कम्पनीहरूको विवरण

प्रदेश र बीमा व्यवसाय	प्रादेशिक कार्यालय	क्षेत्रीय कार्यालय	शाखा कार्यालय	उपशाखा कार्यालय	एक्स्टेन्सन काउन्टर	सङ्कलन केन्द्र
नेपाल	४२	४४	१,३२८	८४७	१२५	५९
जीवन बीमा	२९	३३	७५०	६६४	४	२३
निर्जीवन बीमा	१३	११	५७८	१८३	१२१	३६
प्रदेश नं. २	५	५	१५९	१२३	१८	४
जीवन बीमा	३	४	९६	१००		

। ८६ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

प्रदेश र बीमा व्यवसाय	प्रादेशिक कार्यालय	क्षेत्रीय कार्यालय	शाखा कार्यालय	उपशाखा कार्यालय	एक्सटेन्सन काउण्टर	सङ्कलन केन्द्र
निर्जीवन बीमा	२	१	६३	२३	१८	४

नोट: विमा समिति, २०७६।

३.१२ सहकारी

३.१२.१ सहकारीको प्रकार र सङ्ख्या

तालिका ३.१२.१ मा सहकारीहरूको प्रकृति र जिल्ला अनुसारको सङ्ख्या दिइएको छ। प्रदेशमा कुल सहकारीहरूको सङ्ख्या ५८५७ वटा छन्। यीमध्ये वचत तथा ऋण १८६८ वटा, बहुउद्देश्यीय ४३९ वटा, कृषि २४६७ वटा, दुग्ध २८६ वटा, उपभोक्ता ४६० वटा, विद्युत ११ वटा, मौरीपालन ८ वटा, सञ्चार १४ वटा, स्वास्थ्य १८ वटा, उखु ४८ वटा र अन्य २३२ वटा छन्। जिल्ला अनुसार सबैभन्दा बढी सहकारीहरूको सङ्ख्या सर्लाहीमा (८५७ वटा) र सबैभन्दा कम पर्सा (५१२ वटा) छ। नेपालको कुल सहकारी सङ्ख्यामा यस प्रदेशको सहकारीहरूको सङ्ख्या १७ प्रतिशत छ। उखु सहकारी यस प्रदेशमा मात्र छ।

तालिका ३.१२.१ सहकारीहरूको प्रकृति र जिल्ला अनुसारको सङ्ख्या

सहकारीको किसिम	नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
वचत तथा ऋण	१३५७८	१८६८	१३.८	२०२	२३७	३२१	२०३	२६३	१३८	२२८	२७६
बहुउद्देश्यीय	४३७१	४३९	१०	८३	३८	६९	२७	५८	४३	५३	६८
कृषि	१०९२१	२४६७	२२.६	३०५	३००	३४३	३१२	२६०	४१५	३८१	१५१
दुग्ध	१६५८	२८६	१७.२	९	११	१८	३८	१५३	३६	१५	६
उपभोक्ता	१४२३	४६०	३२.३	१२५	२९	८२	११८	५०	४२	३	११
विद्युत	४६३	११	२.४			७		४			
तरकारी तथा फलफूल	१९३	६	३.१	२		१		२		१	
चिया	१०८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
कफि	१५५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जडिवुटी	१८६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
मौरीपालन	९३	८	८.६					८			
सञ्चार	१४३	१४	९.८		२	१	२	४	२	३	
स्वास्थ्य	१२८	१८	१४.१	४	५	२	२	५			

सहकारीको किसिम	नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
उखु	४८	४८	१००		३	२३	२०	१	१		
जुनार	४५	०	०								०
अन्य	९९९	२३२	२३.२		२२	४२	७५	४९	१५	२९	०
जम्मा	३४५१२	५८५७	१७	७३०	६४७	९०९	७९७	८५७	६९२	७१३	५१२

स्रोत: सहकारी विभाग, २०७४/७५।

३.१२.२ सहकारीको सदस्य र लैङ्गिक सहभागिता

तालिका ३.१२.२(क) देखि तालिका ३.११.२(घ) सम्ममा सहकारीका प्रकार र लिङ्ग अनुसार सदस्य सङ्ख्या दिइएको छ। कृषि सहकारीमा ६६,७५९ महिला र ९८,६७८ पुरुष छन्, बहुउद्देश्यीय सहकारीमा २७,८०७ महिला र १०६,५१५ पुरुष, वचत तथा ऋण सहकारीमा ११५,३४६ महिला र २४२,९४४ पुरुष, उपभोक्तामा ४,६६९ महिला र ९,५७३ पुरुष छन्। त्यसैगरी दुग्ध सहकारीमा ४,५४४ महिला र १५,९६२ पुरुष छन्। यी सहकारीहरूमा महिला सदस्यको प्रतिशत नेपालको औसतभन्दा कम छ। थप विवरण तालिका ३.११.२(क) मा छ।

तालिका ३.१२.२(क): कृषि, बहुउद्देश्यीय वचत तथा ऋण सहकारीका सदस्यहरूको लैङ्गिक अवस्था

जिल्ला	कृषि		बहुउद्देश्यीय		वचत ऋण	
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
नेपाल	६१४७१६	४७७५४९	६१८२३६	६५५५४१	१७७६०८९	१६६९४६५
प्रतिशत	५६.३	४३.७	४८.५	५१.५	५१.५	४८.५
प्रदेश	६६७५९	९८६७८	२७८०७	१०६५१५	११५३४६	२४२९४४
प्रतिशत	४०.४	५९.६	२०.७	७९.३	३२.२	६७.८
सप्तरी	४३३६	४६८५	११६५८	५५८८३	५३९४	३६८४
सिराहा	३६६२	२४४२०	३६१५	३३३४	२०३६१	१८३९१
धनुषा	४४२१	६८४०	४७७१	६८४०	३३६८६	४०३९१
महोत्तरी	७११६	४१७१	१०७७	८६२	१०४१०	१३८९३
सर्लाही	५४८५	३४९९२	३२९९	३०९५५	७६०६	७४६९३
रौतहट	१८५२८	११८४३	८६६	१३५८	१०३०६	१२१८१
बारा	२२३२४	१०४५४	१५९१	६१६८	१८५८६	२७०५७
पर्सा	८८७	१२७३	९३०	१११५	८९९७	५२६५४

स्रोत: सहकारी विभाग, २०७४/७५।

नेपालमा उपभोक्ता सहकारीमा महिला र पुरुषको अनुपात ४१:५९ र दुग्ध सहकारीमा ३०:७० छ भने प्रदेशमा उक्त सहकारीहरूमा महिला र पुरुषको अनुपात क्रमशः ३३:६७ र २२:७८ छ। यसरी हेर्दा यी सहकारीहरूको सदस्यमा महिला सदस्यहरूको अनुपात नेपालको औसतभन्दा कम छ। थप विवरण तालिका ३.१२.२(ख) मा छ।

तालिका ३.१२.२(ख): उपभोक्ता र दुग्ध सहकारीका सदस्यहरूको लैङ्गिक अवस्था

जिल्ला	उपभोक्ता		दुग्ध	
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
नेपाल	२९१५०	४१५७५	३१७४८	७४१४५
प्रतिशत	४१.२	५८.८	३०.०	७०.०
प्रदेश	४६६९	९५७३	४५४४	१५९६२
प्रतिशत	३२.८	६७.२	२२.२	७७.८
सप्तरी	१४६३	३०८९	१३४९	५४९६
सिराहा	२७७	५३३	७५	२२२
धनुषा	८४७	१२९५	५५८	५३८
महोत्तरी	११४४	१९५२	२६२	१०१५
सर्लाही	३०३	११५८	५०४	५५९४
रौतहट	३२४	८६७	५४७	१४३०
बारा	६८	७४	११८४	१४९२
पर्सा	२४३	६०५	६५	१७५

स्रोत: सहकारी विभाग, २०७४/७५।

नेपालको तरकारी/फलफुल, स्वास्थ्य, सञ्चार र उखुका सहकारीहरूमा महिला र पुरुषको अनुपात क्रमशः ५३:४७, ४४:५६, ३१:६९ र ४२:५८ भने प्रदेशमा उक्त सहकारीहरूमा महिला र पुरुषको अनुपात क्रमशः ३९:६१, ३१:५९, ३०:७० र ४२:५८ छ। नेपालको अन्य प्रदेशमा उखुको सहकारी नभएकोले यस प्रदेशको सहकारीको सदस्य नै नेपालको उखुको सहकारीमा जस्ताको तस्तै गणना गरिएको हुनाले उखुको सहकारीमा महिला र पुरुषको अनुपात नेपालसँग समान देखिएको हो। तरकारी/फलफुल, स्वास्थ्य र सञ्चारका सहकारीहरूमा महिला सदस्यहरूको अनुपात नेपालको औसतभन्दा कम छ। थप विवरण तालिका ३.१२.२(ग) मा छ।

तालिका ३.१२.२(ग): सहकारीका सदस्यहरूको लैङ्गिक अवस्था

जिल्ला	तरकारी/फलफुल		स्वास्थ्य		सञ्चार		उखु	
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
नेपाल	१०७२३	९५४४	६३२२	८१३१	५३६२	११६९१	१२२९	१७२५
प्रतिशत	५२.९	४७.१	४३.७	५६.३	३१.४	६८.६	४१.६	५८.४

जिल्ला	तरकारी/फलफुल		स्वास्थ्य		सञ्चार		उखु	
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
प्रदेश	१०२	१५९	४७१	१०५३	२५३	६०४	१२२९	१७२५
प्रतिशत	३९.१	६०.९	३०.९	६९.१	२९.५	७०.५	४१.६	५८.४
सप्तरी	१३	२०	११३	३३२				
सिराहा			७८	६०	३४	४४	१३	४८
धनुषा	०	२६	१५	६५	२	३१	५५९	१२१५
महोत्तरी			१७४	४६७	२०	५७	६३७	४२४
सर्लाही	११	४२	९१	१२९	१८८	४०५	०	२८
रौतहट					६	५०	२०	१०
बारा	७८	७१			३	१७		
पर्सा								

स्रोत: सहकारी विभाग, २०७४/७५।

नेपालको विद्युत, माहुरीपालन र अन्य सहकारीहरूमा महिला र पुरुषको अनुपात क्रमशः २२:७८, ५०:५० र ६१:३९ छ भने प्रदेशमा उक्त सहकारीहरूमा महिला र पुरुषको अनुपात क्रमशः २६:७३, २५:७५ र ६३:३७ छ। विद्युत र अन्य सहकारीहरूमा महिला सदस्यहरूको अनुपात नेपालको औसतभन्दा बढी छ भने माहुरी पालनमा कम छ। थप विवरण तालिका ३.१२.२(घ) मा छ।

तालिका ३.१२.२(घ): सहकारीका सदस्यहरूको लैङ्गिक अवस्था

जिल्ला	विद्युत		माहुरीपालन		अन्य	
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
नेपाल	१७८७०	६३५००	२१८७	२१५४	८८३५६	५५५८९
प्रतिशत	२२.०	७८.०	५०.४	४९.६	६१.४	३८.६
प्रदेश	४९०	१३८८	९२	२८३	१५१३७	८७२१
प्रतिशत	२६.१	७३.९	२४.५	७५.५	६३.४	३६.६
सप्तरी						
सिराहा					७६	८५
धनुषा	८०	९५६			१०४३५	३६८१
महोत्तरी					२९९१	२७९६
सर्लाही	४१०	४३२	९२	२८३	४०४	१२६७
रौतहट					७०६	२९३
बारा					५२५	५९९
पर्सा						

स्रोत: सहकारी विभाग, २०७४/७५।

नेपालमा ३२ लाख १ हजार ९ सय ८८ महिला र ३० लाख ७० हजार ६ सय ९ पुरुष गरी कुल ६२ लाख ७२ हजार ५ सय ९७ जना व्यक्तिहरू सहकारी संस्थामा सदस्यको रूपमा आवद्ध छन् भने यस प्रदेशमा २ लाख ३६ हजार ८ सय ९९ महिला र ४ लाख ८७ हजार ६ सय ५ जना पुरुष गरी कुल ७ लाख २४ हजार ५ सय ४ जना व्यक्तिहरू सहकारी संस्थाहरूमा सदस्यको रूपमा आवद्ध छन्। सहकारी संस्थाहरूमा महिला र पुरुष सदस्यको नेपालको औसत अनुपात ५१:४९ छ भने यस प्रदेशको अनुपात ३३:६७ छ। यस तथ्यले यस प्रदेशका सहकारीहरूमा महिला सदस्यहरूको अनुपात नेपालको औसतभन्दा कम छ भन्ने देखाउँछ। थप विवरण तालिका ३.१२.२(ड) मा छ।

तालिका ३.१२.२(ड): सहकारीका कुल सदस्यहरूको लैङ्गिक अवस्था

जिल्ला	सदस्य (सङ्ख्यामा)			सदस्य (प्रतिशतमा)	
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष
नेपाल	३२०१९८८	३०७०६०९	६२७२५९७	५१.०५	४८.९५
प्रदेश	२३६८९९	४८७६०५	७२४५०४	३२.७०	६७.३०
सप्तरी	२४३२६	७३१८९	९७५१५	२४.९५	७५.०५
सिराहा	२८१९१	४७१३७	७५३२८	३७.४२	६२.५८
धनुषा	५५३७४	६१८७८	११७२५२	४७.२३	५२.७७
महोत्तरी	२३८३१	२५६३७	४९४६८	४८.१७	५१.८३
सर्लाही	१८३९३	१४९९७८	१६८३७१	१०.९२	८९.०८
रौतहट	३१३०३	२८०३२	५९३३५	५२.७६	४७.२४
बारा	४४३५९	४५९३२	९०२९१	४९.१३	५०.८७
पर्सा	१११२२	५५८२२	६६९४४	१६.६१	८३.३९

स्रोत: सहकारी विभाग, २०७४/७५।

३.१२.३ सहकारीको शेयरपूँजी, बचत तथा ऋण लगानी

तालिका: ३.११.३ (क) र ३.११.३ (ख) मा सहकारी संस्थाहरूको शेयर पूँजी दिइएको छ। प्रदेशमा रहेका कृषि सहकारीहरूको शेयर पूँजी रु. २८ करोड ५९ लाख ४१ हजार, बहुउद्देश्यीयको रु. ३८ करोड ५२ लाख २० हजार, बचत तथा ऋणको रु. १ अर्ब ४७ करोड ९४ लाख ६४ हजार, उपभोक्ताको रु. १ करोड २ लाख ६५ हजार, दुग्धको रु. २ करोड ९८ लाख १० हजार, तरकारी/फलफुलको रु. ७ लाख २६ हजार रहेको छ। यी सहकारीहरूको थप विवरण तालिका ३.१२.३ (क) मा छ।

तालिका ३.१२.३ (क): सहकारी संस्थाहरूको शेयर पूँजी (रु हजारमा)

जिल्ला	कृषि	बहुउद्देश्यीय	बचत ऋण	उपभोक्ता	दुग्ध	तरकारी/फलफुल
नेपाल	५,०८५,८१०	१०,७५३,८५०	५४,३८४,७६९	३२३,५७२	३३०,९८०	४३,४१२

जिल्ला	कृषि	बहुउद्देशीय	बचत ऋण	उपभोक्ता	दुग्ध	तरकारी/फलफुल
प्रदेश	२८५,९४१	३८५,२२०	१,४७९,४६४	१०,२६५	२९,८१०	७२६
प्रदेशको हिस्सा	५.६	३.६	२.७	३.२	९.०	१.७
सप्तरी	८,२५०	१९,२५९	२४,०५७	५०७	३,०५९	१६
सिराहा	२४,२३९	६,०५५	५६,३२६	२४५	१६०	
धनुषा	३२,६३४	३०८,२३४	४१४,७०९	४३५	१८,२२४	१४
महोत्तरी	१८,१७१	७,४४४	७७,२२१	१,००६	३४५	
सर्लाही	१९,०१२	१२,३२४	२९२,७९०	१,०९८	५७९	५६८
रौतहट	५९,५२३	३,९९६	९४,३५९	३,६४१	१,५१७	
बारा	११९,१४५	१५,१५०	२४५,६५५	१,४४२	५,६६२	१२८
पर्सा	४,९६७	१२,७५८	२७४,३४७	१,८९१	२६४	

स्रोत: सहकारी विभाग, २०७४/७५।

यसैगरी, प्रदेशमा रहेका स्वास्थ्य सहकारीहरूको शेयर पूँजी रु. ९८ लाख ४१८९ हजार, सञ्चार सहकारीको रु. ६७ लाख ३० हजार, उखु सहकारीको रु. ६३ लाख ३५ हजार, विद्युत सहकारीको रु. २३ लाख ८४ हजार, माहुरीपालन सहकारीको ३ लाख २० हजार र अन्य सहकारीको रु. ५ करोड ५६ लाख ७४ हजार रहेको छ। यी सहकारीहरूको थप विवरण तालिका ३.१२.३ (ख) मा छ।

तालिका ३.१२.३ (ख) : सहकारी संस्थाहरूको शेयर पूँजी (रु हजारमा)

जिल्ला	स्वास्थ्य	सञ्चार	उखु	विद्युत	माहुरीपालन	अन्य
नेपाल	५७९,०१५	२९२,४४३	६,३३५	१९७,५६४	९,२९४	९७४,६०१
प्रदेश	९,८८९	६,७३०	६,३३५	२,३८४	३२०	५५,६७४
प्रदेशको हिस्सा	१.७	२.३	१००.०	१.२	३.४	५.७
सप्तरी	९१७					
सिराहा	२,४१५	१५६	६१			२१०
धनुषा	२०३	३,२००	५,४५८	१,६८३		२९,२८०
महोत्तरी	५,७६१	१३५	७६४			९,११२
सर्लाही	५९३	२५	२७	७०१	३२०	९,४०४
रौतहट		२,७९३	२५			३,३५४
बारा		४२१				४,३१४
पर्सा						

स्रोत: सहकारी विभाग, २०७४/७५।

नेपालमा सहकारीहरूको कुल शेयर पूँजी रु. ७२ अर्ब ९८.२ करोड छ भने यस प्रदेशमा रहेका सहकारीहरूको कुल शेयर पूँजी रु. २ अर्ब २७.३ करोड छ जुन नेपालका सहकारीहरूको कुल शेयर पूँजीको ३.१ प्रतिशत मात्र हो। जिल्लागत रूपमा सहकारीको सबैभन्दा धेरै शेयर पूँजी धनुषा जिल्लामा ८१.४ करोड, दोश्रोमा बारा जिल्लामा ३९.२ करोड, तेश्रोमा सर्लाही जिल्लामा ३३.७ करोड र सबैभन्दा कम सप्तरी जिल्लामा ५.६ करोड रूपैया रहेको छ। थप विवरण तालिका ३.१२.३ (ग) मा छ।

तालिका ३.१२.३ (ग): सहकारी संस्थाहरूको कुल शेयर पूँजी (रु करोडमा)

जिल्ला	नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
शेयर पूँजी	७२९८.२	२२७.३	३.१	५.६	९.०	८१.४	१२.०	३३.७	१६.९	३९.२	२९.४

स्रोत: सहकारी विभाग, २०७४/७५।

३.१२.४ सहकारी संस्थाहरूको निक्षेप सङ्कलन (रु हजारमा)

प्रदेशमा रहेका कृषि सहकारीहरूको निक्षेप सङ्कलन रु ३२ करोड ५६ लाख ८६ हजार, बहुउद्देश्यीयको ३० करोड २९ लाख ९७ हजार, वचत ऋणको ५ अर्ब १७ करोड ८६ लाख ६३ हजार, उपभोक्ताको १ करोड २५ लाख ५३ हजार, दुग्धको १ करोड ५२ लाख ९९ हजार र तरकारी/फलफुलको ६ लाख २२ हजार छ। थप विवरण तालिका ३.१२.४(क) मा छ।

तालिका ३.१२.४(क): निक्षेप सङ्कलन (रु हजारमा)

जिल्ला	कृषि	बहुउद्देश्यीय	वचत ऋण	उपभोक्ता	दुग्ध	तरकारी/फलफुल
नेपाल	१६,५४७,०७८	६३,२६५,५०४	२१७,४९२,८४३	७७३,३६२	८५०,६६९	९०,८२२
प्रदेश	३२५,६८६	३०२,९१७	५,१७८,६६३	१२,५५३	१५,२९९	६२२
प्रदेशको हिस्सा	२.०	०.५	२.४	१.६	१.८	०.७
सप्तरी	२१,९३०	१५,९८७	२५,७२५	१,१४९	०	३२
सिराहा	३१,८२९	१,६४२	११७,६४७	६५८	६१५	
धनुषा	१०,९८८	२००,७८७	७४३,५६५			
महोत्तरी		१९,४८३	४५६,७०६			
सर्लाही	१९,२०२	१२,४४७	२९५,७१८	१,१०९	५८५	२२६
रौतहट	१३,७५०	२,३०४	८०,५६०		१२०	
बारा	१७६,९८०	४३,३५५	५३९,७३९	१८	१३,६३४	३६४
पर्सा	५१,००७	६,९१२	२,९१९,००३	९,६१९	३४५	

स्रोत: सहकारी विभाग, २०७४/७५।

त्यसैगरी, स्वास्थ्य सहकारीको १ करोड ४२ लाख ८७ हजार, सञ्चार सहकारीको १ लाख ५६ हजार, उखुको सहकारीको १ करोड ७३ लाख ४४ हजार, विद्युत सहकारीको ७ ला ८ हजार, माहुरीपालन सहकारीको ३ लाख २३ हजार र अन्य सरकारीहरूको २१ करोड १० लाख ४९ हजार रूपैया निक्षेप सङ्कलन रहेको छ। थप विवरण तालिका ३.१२.४(ख) मा छ।

तालिका ३.१२.४ (ख): निक्षेप सङ्कलन (रु हजारमा)

जिल्ला	स्वास्थ्य	सञ्चार	उखु	विद्युत	माहुरीपालन	अन्य
नेपाल	३३७,९८७	८५,२८१	१७,२७३	९०,९०१	९,२४१	२,४९७,१५८
प्रदेश	१४,२८७	१५६	१७,३३४	७०८	३२३	२११,०४९
प्रदेशको हिस्सा	४.२	०.२	१००.४	०.८	३.५	८.५
सप्तरी						
सिराहा	२,४१५	१५६	६१			२१०
धनुषा			१७,२७३			२०९,२३०
महोत्तरी	११,८७२					
सर्लाही				७०८	३२३	
रौतहट						१८४
बारा						१,४२५
पर्सा						

स्रोत: सहकारी विभाग, २०७४/७५।

नेपालमा सहकारी संस्थाहरूको कुल निक्षेप सङ्कलन रु. ३ खर्ब २ अर्ब ५.८ करोड छ भने यस प्रदेशमा रु. ६ अर्ब ८ करोड छ जुन नेपालमा सहकारी संस्थाहरूले सङ्कलन गरेको कुल निक्षेपको केवल २.०१ प्रतिशत मात्र हो। जिल्लाहरूमा सबैभन्दा बढी पर्सा जिल्लामा रु. २ अर्ब ९८.७ करोड, दोश्रोमा धनुषा जिल्लामा रु. १ अर्ब १८.२ करोड, तेस्रोमा बारा जिल्लामा रु. ७७.६ करोड र सबैभन्दा कम सप्तरी जिल्लामा रु. ६.५ करोड निक्षेप सङ्कलन छ। थप विवरण तालिका ३.११.४ (ग) मा छ।

तालिका ३.१२.४ (ग): सहकारी संस्थाहरूको कुल निक्षेप सङ्कलन (रु करोडमा)

जिल्ला	नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
निक्षेप	३०२०५.८	६०८.०	२.०१	६.५	१५.५	११८.२	४८.८	३३.०	९.७	७७.६	२९.८.७

स्रोत: सहकारी विभाग, २०७४/७५।

३.१२.५ सहकारी संस्थाहरूको ऋण लगानी (हजारमा)

प्रदेशमा रहेका कृषि सहकारीहरूको ऋण लगानी रू. ३२ करोड ११ लाख १ हजार, बहुउद्देश्यीय सहकारीको रू. ५३ करोड १५ लाख ६९ हजार, बचत तथा ऋण सहकारीको रू. ७ अर्ब १९ करोड ५० लाख १६ हजार, उपभोक्ता सहकारीको रू. ८९ लाख ९८ हजार, दुग्ध सहकारीको रू. १ करोड ४ लाख २३ हजार ऋण लगानी छ। थप विवरण तालिका ३.१२.५ (क) मा छ।

तालिका ३.१२.५(क): सहकारी संस्थाहरूको ऋण लगानी (रू हजारमा)

जिल्ला	कृषि	बहुउद्देश्यीय	बचत ऋण	उपभोक्ता	दुग्ध
नेपाल	२४,९७१,७९२	६२,३८५,०२६	१७९,८७९,७१६	९३०,९१६	८१२,०९७
प्रदेश	३२१,१०१	५३१,५६१	७,१९५,०१६	८,९९८	१०,४२३
प्रदेशको हिस्सा	१.३	०.९	४.०	१.०	१.३
सप्तरी	३,१९३	८,२७०	२९,३५५	३७१	०
सिराहा	१९,२६२	२,६१८	२,४१९	६८७	४५९
धनुषा	१२,५६५	४१८,७६५	५१८,८३४		
महोत्तरी			५०३,५१८		
सर्लाही	४३,४५६	८,२१६	२,८५९,२५७		
रौतहट	१३,५४६	१,८५०	९३,५३०		११५
बारा	१८३,८३३	६६,६१७	६८६,५५०	१,८९५	९,८४९
पर्सा	४५,२४६	२५,२२५	२,५०१,५५३	६,०४५	०

स्रोत: सहकारी विभाग, २०७४/७५।

यसैगरी, तरकारी/फलफुल सहकारीको ४ लाख २८ हजार, उखु सहकारीको २ करोड ४६ लाख ८६ हजार, विद्युत सहकारीको १६ लाख ८६ हजार र अन्य सहकारीको ४० करोड ४१ लाख ८७ हजार रूपैयाँ ऋण लगानी रहेको छ। थप विवरण तालिका ३.१२.५ (ख) मा छ।

तालिका ३.१२.५(ख): सहकारी संस्थाहरूको ऋण लगानी (रू हजारमा)

जिल्ला	तरकारी/फलफुल	स्वास्थ्य	सञ्चार	उखु	विद्युत	माहुरीपालन	अन्य
नेपाल	७२,४६६	५०७,३८०	१११,१६६	२४,६८६	१४७,४६४	१९,३३२	१२,७७६
प्रदेश	४२८	०	०	२४,६८६	१,६८६	०	४०४,१८७
प्रदेशको हिस्सा	०.६	०.०	०.०	१००.०	१.१	०.०	३१६३.६
सप्तरी	४८						
सिराहा							
धनुषा				२४,६८६	१,६८६		४०१,३९१
महोत्तरी							

जिल्ला	तरकारी/ फलफुल	स्वास्थ्य	सञ्चार	उखु	विद्युत	माहुरीपालन	अन्य
सर्लाही							
रौतहट							२५५
बारा	३८०						२,५४९
पर्सा							

स्रोत: सहकारी विभाग, २०७४/७५।

नेपालमा सहकारी संस्थाहरूले कुल रु. २ खर्ब, ६९ अर्ब, ८७.५ करोड ऋण लगानी गरेका छन् भने यस प्रदेशका सहकारीहरूले रु. ८ अर्ब ४९.८ करोड ऋण लगानी गरेका छन्। यो अङ्क नेपालको कुल ऋण लगानीको ३.१५ प्रतिशत मात्र हो। सहकारीहरूले सबैभन्दा बढी ऋण लगानी सर्लाही जिल्लामा रु. २ अर्ब ९१.१ करोड, दोश्रोमा पर्सा जिल्लामा रु. २ अर्ब ५७.८ करोड, तेस्रोमा धनुषा जिल्लामा रु. १ अर्ब ३७.८ करोड र सबैभन्दा कम सिराहा जिल्लामा २.५ करोड ऋण लगानी गरेका छन्। थप विवरण तालिका ३.१२.५ (ग) मा छ।

तालिका ३.१२.५ (ग): सहकारी संस्थाहरूको कुल ऋण लगानी (रु. करोडमा)

जिल्ला	नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
ऋण लगानी	२६९,८७.५	८४९.८	३.१५	४.१	२.५	१३७.८	५०.४	२९१.१	१०.९	९५.२	२५७.८

स्रोत: सहकारी विभाग, २०७४/७५।

परिच्छेद ४: सामाजिक क्षेत्र

४.१ शिक्षा

नेपालको संविधानले शिक्षा सम्बन्धी अधिकारलाई मौलिक हकको रूपमा स्विकार गरी सबैका लागि आधारभूत शिक्षा निःशुल्क तथा अनिवार्य र माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा निःशुल्क हुने व्यवस्था गरेको छ। राज्यका निर्देशक सिद्धान्त अनुसार शिक्षालाई नागरिकको आधारभूत अधिकारको रूपमा वर्गीकरण गरी सबै नागरिकलाई शिक्षाको अधिकार उपलब्ध गराउनु राज्यको दायित्व हो। दिगो विकासका लक्ष्य अनुरूप समावेशी र समन्यायमा आधारित शिक्षा आम नागरिकमा पुऱ्याउनसमेत शिक्षा क्षेत्रको विकास जरूरी छ। शिक्षा प्रणालीलाई आर्थिक-सामाजिक रूपान्तरणको सम्बाहकको रूपमा विकास गर्ने, शिक्षालाई रोजगारमुखी बनाउने, विद्यालय शिक्षामा सबैको समतामूलक पहुँचको सुनिश्चित गर्ने, गुणस्तर सुधारमा जोड दिने तथा व्यवस्थापकीय क्षमतामा सुधार ल्याई आर्थिक-सामाजिक विकासका लक्ष्य र उद्देश्यहरू हासिल गर्ने दिशामा संघ तथा प्रदेश सरकारका शिक्षा क्षेत्रका नीति तथा कार्यक्रम छन्।

४.१.१ साक्षरताको स्थिति

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ मा ५ वर्ष वा सोभन्दा माथिल्लो उमेरका लेख पढ्न जान्ने व्यक्तिलाई साक्षर मानी साक्षरता दर गणना गरिएको छ। उक्त गणना अनुसार यस प्रदेशमा १०,३०,७९१ साक्षर सङ्ख्या छ र प्रदेशको कुल साक्षरता दर ४९.५४ प्रतिशत छ जुन नेपालको कुल साक्षरता दर ६५.९४ प्रतिशतभन्दा १६ प्रतिशतले कम हो। यसमा पनि महिलाको साक्षरता दर पुरुषकोभन्दा २२ प्रतिशतले कम छ। प्रदेशका जिल्लाहरूमध्ये पर्साको साक्षरता दर ५५.९० प्रतिशत छ जुन सबैभन्दा बढी हो र रौतहटको साक्षरता दर ४१.६९ प्रतिशत छ जुन सबैभन्दा कम हो। जिल्लागत साक्षरता सम्बन्धी विवरण तालिका ४.१.१ मा छ।

तालिका ४.१.१: ५ वर्ष माथिको साक्षरता दर

जिल्ला	लिंग	५ वर्षभन्दा माथिको जनसङ्ख्या	लेख र पढ्न सक्ने	लेख मात्रै सक्ने	लेख पढ्न दुवै नसक्ने	शिक्षा उल्लेख नभएको	साक्षरता दर
नेपाल	जम्मा	२३,९२६,५४१	१५,७७७,७८६	६०२,७७७	७,५२४,४२७	२१,५५१	६५.९४
	पुरुष	११,५३४,०८४	८,६६६,२८२	२८३,७०८	२,५७५,९३५	८,१५९	७५.१४
	महिला	१२,३९२,४५७	७,१११,५०४	३१९,०६९	४,९४८,४९२	१३,३९२	५७.३९
प्रदेश	जम्मा	४,८१०,६४३	२,३८३,१२२	१४४,९३३	२,२७२,६६१	९,९२७	४९.५४
	पुरुष	२,४१६,८४३	१,४५२,३६२	७१,९०२	८८८,५४३	४,०३६	६०.०९
	महिला	२,३९३,८००	९३०,७६०	७३,०३१	१,३८४,११८	५,८९१	३८.८८

जिल्ला	लिंग	५ वर्षभन्दा माथिको जनसङ्ख्या	लेख र पढ्न सक्ने	लेख मात्रै सक्ने	लेख पढ्न दुवै नसक्ने	शिक्षा उल्लेख नभएको	साक्षरता दर
सप्तरी	जम्मा	५७६,०२७	३१३,९२४	१७,२३०	२४४,१९२	६८१	५४.५०
	पुरुष	२८१,४६५	१८८,५३९	८,१६६	८४,५०५	२५५	६६.९८
	महिला	२९४,५६२	१२५,३८५	९,०६४	१५९,६८७	४२६	४२.५७
सिरहा	जम्मा	५६८,३३३	२८५,०३७	१५,७७१	२६६,१११	१,४१४	५०.१५
	पुरुष	२७४,७६७	१६९,९५६	७,७५२	९६,५४८	५११	६१.८५
	महिला	२९३,५६६	११५,०८१	८,०१९	१६९,५६३	९०३	३९.२०
धनुषा	जम्मा	६७९,४४५	३४२,६९४	२२,७८९	३११,३४३	२,६१९	५०.४४
	पुरुष	३४०,३००	२०६,२५०	१०,९७३	१२१,९९२	१,०८५	६०.६१
	महिला	३३९,१४५	१३६,४४४	११,८१६	१८९,३५१	१,५३४	४०.२३
महोत्तरी	जम्मा	५५६,२७१	२५८,३४२	१३,८३०	२८२,२०४	१,८९५	४६.४४
	पुरुष	२७५,०१७	१५५,५३२	६,८५८	१११,७९५	८३२	५६.५५
	महिला	२८१,२५४	१०२,८१०	६,९७२	१७०,४०९	१,०६३	३६.५५
सर्लाही	जम्मा	६८२,८८३	३१६,१६८	१९,२१३	३४६,९१२	५९०	४६.३०
	पुरुष	३४५,५४४	१९२,६९१	९,६२०	१४३,०११	२२२	५५.७६
	महिला	३३७,३३९	१२३,४७७	९,५९३	२०३,९०१	३६८	३६.६०
रौतहट	जम्मा	६०५,२९०	२५२,३४१	२२,३७०	३२८,९९७	१,५८२	४१.६९
	पुरुष	३१०,२३८	१५७,८४५	११,३६४	१४०,३६१	६६८	५०.८८
	महिला	२९५,०५२	९४,४९६	११,००६	१८८,६३६	९१४	३२.०३
बारा	जम्मा	६०९,२२०	३१६,५५१	१८,३४५	२७३,८३०	४९४	५१.९६
	पुरुष	३११,४६४	१९५,४४८	९,२७०	१०६,५५६	१९०	६२.७५
	महिला	२९७,७५६	१२१,१०३	९,०७५	१६७,२७४	३०४	४०.६७
पर्सा	जम्मा	५३३,१७४	२९८,०६५	१५,३८५	२१९,०७२	६५२	५५.९०
	पुरुष	२७८,०४८	१८६,१०१	७,८९९	८३,७७५	२७३	६६.९३
	महिला	२५५,१२६	१११,९६४	७,४८६	१३५,२९७	३७९	४३.८९

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ बाट विक्षेपित।

४.१.२ काम गर्ने उमेरका जनसङ्ख्याको शैक्षिक स्थिति

नेपालको औसत र यस प्रदेशको काम गर्ने उमेरका जनसङ्ख्याको शैक्षिक स्थितिको तुलनात्मक विवरण तालिका ४.१.२ मा छ। प्रदेशमा काम गर्ने उमेरका अशिक्षित जनसङ्ख्या ५०.१ प्रतिशत छ, भने नेपालको यस्तो जनसङ्ख्या ३३ प्रतिशत छ। प्रदेशमा आधारभुत तहभन्दा मुनिको

शिक्षा प्राप्त गर्नेहरू १९.६८ प्रतिशत छ भने नेपालमा यस्तो जनसङ्ख्या २१.११ प्रतिशत छ। प्रदेशमा माध्यमिक तहभन्दा मुनिको शिक्षा प्राप्त गरेका नागरिकहरू १५.४ प्रतिशत छन् भने यस्तो जनसङ्ख्या नेपालमा २१.०४ प्रतिशत छ। प्रदेशमा माध्यमिक तहसम्म अध्ययन गर्ने नागरिकहरू ५.४९ प्रतिशत छन् भने यस वर्गका नागरिक नेपालको औषत ८.७१ प्रतिशत छन्। प्रदेशमा माध्यमिक तहभन्दा माथि अध्ययन गर्ने नागरिक २.७९ प्रतिशत भएकोमा यो वर्गको नागरिक नेपालको औषत ५.३८ प्रतिशत छन्। थप विवरण तालिका ४.१.२ मा छ।

तालिका ४.१.२: काम गर्ने उमेका जनसङ्ख्या (हजारमा) र शैक्षिक स्थिति (१५ वर्ष माथिको)

शैक्षिक अवस्था	नेपालको अवस्था		प्रदेशको अवस्था	
	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
कुल जनसङ्ख्या	२०७४४	१००.००	३९७३	१००.००
अशिक्षित	६८४५	३३.००	१९८७	५०.०१
बालशिक्षा प्राप्त	२९	०.१४	२०	०.५०
साक्षर (अनौपचारिक)	९१७	४.४२	४१	१.०३
आधारभूत तहभन्दा मुनि	४३७९	२१.११	७८२	१९.६८
आधारभूत तह	१२८९	६.२१	२०१	५.०६
माध्यमिक तहभन्दा मुनि	४३६४	२१.०४	६१२	१५.४०
माध्यमिक तह	१८०६	८.७१	२१८	५.४९
माध्यमिक तहभन्दा माथि	१११६	५.३८	१११	२.७९
पुरुष	९२०८	१००.००	१७८५	१००.००
अशिक्षित	१९१५	२०.८०	६२२	३४.८५
बालशिक्षा प्राप्त	१३	०.१४	९	०.५०
साक्षर (अनौपचारिक)	३५६	३.८७	१६	०.९०
आधारभूत तहभन्दा मुनि	२३६४	२५.६७	४५३	२५.३८
आधारभूत तह	६६८	७.२५	११५	६.४४
माध्यमिक तहभन्दा मुनि	२२१६	२४.०७	३५१	१९.६६
माध्यमिक तह	९७१	१०.५५	१३७	७.६८
माध्यमिक तहभन्दा माथि	७०६	७.६७	८३	४.६५
महिला	११५३७	१००.००	२१८८	१००.००
अशिक्षित	४९३०	४२.७३	१३६५	६२.३९

शैक्षिक अवस्था	नेपालको अवस्था		प्रदेशको अवस्था	
	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
बालशिक्षा प्राप्त	१६	०.१४	११	०.५०
साक्षर (अनौपचारिक)	५६१	४.८६	२५	१.१४
आधारभूत तहभन्दा मुनि	२०१५	१७.४७	३३०	१५.०८
आधारभूत तह	६२१	५.३८	८६	३.९३
माध्यमिक तहभन्दा मुनि	२१४८	१८.६२	२६२	११.९७
माध्यमिक तह	८३५	७.२४	८१	३.७०
माध्यमिक तहभन्दा माथि	४११	३.५६	२८	१.२८

स्रोत: Nepal Labour Force Survey, 2017/18, CBS.

४.१.३ विद्यालय सङ्ख्या

क. कुल विद्यालय सङ्ख्या (सामुदायिक र संस्थागत दुबै)

प्रदेशमा कुल ४ हजार ८ सय ८६ वटा प्रारम्भिक बाल विकास (प्रा.बा.वि.)केन्द्र छन्। त्यसैगरी कक्षा १ देखि ५ सम्म पढाई हुने विद्यालय १ हजार ७ सय २० वटा, कक्षा १ देखि ८ सम्म पढाई हुने विद्यालय ५ सय ३४ वटा, कक्षा १ देखि १० सम्म पढाई हुने विद्यालय ४ सय ९० वटा र कक्षा १ देखि १२ सम्म पढाई हुने विद्यालय ३ सय १३ वटा गरी कुल ३ हजार ५७ वटा विद्यालय रहेका छन्। थप विवरण तालिका ४.१.३ (क) र अनुसूची २८ मा छ।

तालिका ४.१.३ (क): कुल विद्यालय सङ्ख्या

जिल्ला	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.बा.वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२
प्रदेश	३०५७	४८८६	१७२०	५३४	४९०	३१३
सप्तरी	३४६	७२६	१८४	६९	६०	३३
सिराहा	४५९	७५६	२५०	७९	८४	४६
धनुषा	४४३	६७९	२२२	७६	९३	५२
महोत्तरी	२८७	५९३	१३४	५३	५४	४६
सर्लाही	४३४	५१४	२८४	५४	४९	४७
रौतहट	३५५	४६१	१९३	७३	६५	२४
बारा	३९३	६०३	२३९	७५	३७	४२
पर्सा	३४०	५५४	२१४	५५	४८	२३

नोट: कुल विद्यालय सङ्ख्यामा प्रा.बा.वि. केन्द्रको सङ्ख्या समावेश छैन।

स्रोत: Flash Report, 2018/19.

ख. सामुदायिक विद्यालय सङ्ख्या

प्रदेशमा कुल ४ हजार ३ सय ७५ वटा समुदाय वा सामुदायिक विद्यालयमा आधारित प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्र रहेका छन्। त्यसैगरी कक्षा १ देखि ५ सम्म पढाई हुने विद्यालय १ हजार ६ सय ६५ वटा, कक्षा १ देखि ८ सम्म पढाई हुने विद्यालय ४ सय ६६ वटा, कक्षा १ देखि १० सम्म पढाई हुने विद्यालय ३ सय ६४ वटा र कक्षा १ देखि १२ सम्म पढाई हुने विद्यालय २ सय ८४ वटा गरी कुल २ हजार ७ सय ७९ वटा सामुदायिक विद्यालय रहेका छन्। थप विवरण तालिका ४.१.३ (ख) र अनुसूची २८ मा छ।

तालिका ४.१.३ (ख): सामुदायिक विद्यालय सङ्ख्या

जिल्ला	कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या					
	कुल विद्यालय सङ्ख्या (प्रा.बा. वि.केन्द्र बाहेक)	प्रा.बा.वि.केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२
प्रदेश	२७७९	४३७५	१६६५	४६६	३६४	२८४
सप्तरी	३२९	६८६	१८१	६६	५०	३२
सिराहा	३५३	५२१	२३२	४४	३५	४२
धनुषा	३६७	५८५	२०२	६०	६४	४१
महोत्तरी	२६१	५२४	१२७	५०	४५	३९
सर्लाही	४०८	४७२	२८०	४८	३७	४३
रौतहट	३५५	४६१	१९३	७३	६५	२४
बारा	३८४	५९२	२३७	७२	३३	४२
पर्सा	३२२	५३४	२१३	५३	३५	२१

स्रोत: Flash Report, 2018/19.

ग. संस्थागत विद्यालय सङ्ख्या

प्रदेशमा कुल ५ सय ११ वटा संस्थागत विद्यालयमा आधारित प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्र रहेका छन्। त्यसैगरी, कक्षा १ देखि ५ सम्म पढाई हुने विद्यालय ५५ वटा, कक्षा १ देखि ८ सम्म पढाई हुने विद्यालय ६८ वटा, कक्षा १ देखि १० सम्म पढाई हुने विद्यालय १ सय २६ वटा र कक्षा १ देखि १२ सम्म पढाई हुने विद्यालय २९ वटा गरी कुल २ सय ७८ वटा संस्थागत विद्यालय रहेका छन्। थप विवरण तालिका ४.१.३ (ग) र अनुसूची २८ मा छ।

तालिका ४.१.३ (ग): कुल विद्यालय सङ्ख्या

जिल्ला	कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या					
	कुल विद्यालय सङ्ख्या (प्रा.बा. वि.केन्द्र बाहेक)	प्रा.बा.वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२
प्रदेश	२७८	५११	५५	६८	१२६	२९
सप्तरी	१७	४०	३	३	१०	१
सिराहा	१०६	२३५	१८	३५	४९	४
धनुषा	७६	९४	२०	१६	२९	११
महोत्तरी	२६	६९	७	३	९	७
सर्लाही	२६	४२	४	६	१२	४
रौतहट	०	०	०	०	०	०
बारा	९	११	२	३	४	०
पर्सा	१८	२०	१	२	१३	२

स्रोत: Flash Report, 2018/19.

४.१.४ विद्यालय भर्ना

क. प्रारम्भिक बाल विकास/पूर्व प्राथमिक शिक्षा केन्द्र

यस प्रदेशमा कुल १ लाख ३३ हजार ६८ जना साना बालबालिकाहरू प्रारम्भिक बाल विकास/पूर्व प्राथमिक शिक्षा केन्द्रमा भर्ना भएका छन् जसमा बालिकाको हिस्सा ५३.६ प्रतिशत रहेको छ। थप विवरण तालिका ४.१.४ (क) र अनुसूची २९ मा छ।

तालिका ४.१.४ (क): प्रारम्भिक बाल विकास/पूर्व प्राथमिक शिक्षा केन्द्रका भर्ना भएका बालबालिका

जिल्ला	जम्मा			सामुदायिक			संस्थागत		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
नेपाल	४४९०७५	५२४८२५	९७३९००	२५१५९६	२५४८१८	५०६४१४	१९७४७९	२७०००७	४६७४८६
प्रतिशत	४६.१	५३.९	१००.०	४९.७	५०.३	१००.०	४२.२	५७.८	१००.०
प्रदेश	६१७३१	७१३३७	१३३०६८	४५८९२	४४६१९	९०५११	१५८३९	२६७१८	४२५५७
प्रतिशत	४६.४	५३.६	१००.०	५०.७	४९.३	१००.०	३७.२	६२.८	१००.०
सप्तरी	६८५६	७१९७	१४०५३	६१५१	५९७०	१२१२१	७०५	१२२७	१९३२
प्रतिशत	४८.८	५१.२	१००.०	५०.७	४९.३	१००.०	३६.५	६३.५	१००.०

जिल्ला	जम्मा			सामुदायिक			संस्थागत		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सिराहा	१३४६४	१९५९५	३३०५९	६५४४	६७५३	१३२९७	६९२०	१२८४२	१९७६२
प्रतिशत	४०.७	५९.३	१००.०	४९.२	५०.८	१००.०	३५.०	६५.०	१००.०
धनुषा	८७२६	१०६२८	१९३५४	४९७४	४८१४	९७८८	३७५२	५८१४	९५६६
प्रतिशत	४५.१	५४.९	१००.०	५०.८	४९.२	१००.०	३९.२	६०.८	१००.०
महोत्तरी	७६५०	९२७८	१६९२८	६००१	६६७१	१२६७२	१६४९	२६०७	४२५६
प्रतिशत	४५.२	५४.८	१००.०	४७.४	५२.६	१००.०	३८.७	६१.३	१००.०
सर्लाही	६६२४	६५५०	१३१७४	५५५६	४९२४	१०४८०	१०६८	१६२६	२६९४
प्रतिशत	५०.३	४९.७	१००.०	५३.०	४७.०	१००.०	३९.६	६०.४	१००.०
रौतहट	३९३५	३६४०	७५७५	३९३५	३६४०	७५७५	०	०	०
प्रतिशत	५१.९	४८.१	१००.०	५१.९	४८.१	१००.०			
बारा	७९१७	८१८६	१६१०३	७१०९	६९९७	१४१०६	८०८	११८९	१९९७
प्रतिशत	४९.२	५०.८	१००.०	५०.४	४९.६	१००.०	४०.५	५९.५	१००.०
पर्सा	६५५९	६२६३	१२८२२	५६२२	४८५०	१०४७२	९३७	१४१३	२३५०
प्रतिशत	५१.२	४८.८	१००.०	५३.७	४६.३	१००.०	३९.९	६०.१	१००.०

स्रोत: Flash Report, २०१८/१९.

ख. आधारभूत र माध्यमिक तहको विद्यालय भर्ना

यस प्रदेशमा आधारभूत तहमा कुल १०५४५८२ विद्यार्थी भएका भएका छन् जसमध्ये ५४६६७९ जना छात्रा र ५०७९०३ जना छात्र छन्। त्यसैगरी, माध्यमिक विद्यालयमा भर्ना भएका कुल विद्यार्थी सङ्ख्या २१९३५२ छ। ती मध्ये १०६८७९ छात्रा र ११२४७३ छात्र छन्। नेपालमा आधारभूत र माध्यमिक तहमा भर्ना भएका छात्रा र छात्रको अनुपात करिब ५०:५० छ भने प्रदेशको भने आधारभूत तह र माध्यमिक तहमा उक्त अनुपात क्रमशः ५२:४८ र ४९:५१ छ। थप विवरण तालिका ४.१.४ (ख) र अनुसूची २९ मा छ।

तालिका ४.१.४ (ख): आधारभूत र माध्यमिक तहको विद्यालय भर्ना

जिल्ला	आधारभूत (कक्षा १ देखि ८)			माध्यमिक (कक्षा ९ देखि १२)		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
नेपाल	२७७१२४२	२७८४१३७	५५५५३७९	८३६५१७	८२२६२९	१६५९१४६
प्रतिशत	४९.८८	५०.१२	१००.००	५०.४२	४९.५८	१००.००
प्रदेश	५४६६७९	५०७९०३	१०५४५८२	१०६८७९	११२४७३	२१९३५२

जिल्ला	आधारभुत (कक्षा १ देखि ८)			माध्यमिक (कक्षा ९ देखि १२)		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
प्रतिशत	५१.८४	४८.१६	१००.००	४८.७२	५१.२८	१००.००
नेपालमा प्रदेशको हिस्सा	१९.७३	१८.२४	१८.९८	१२.७८	१३.६७	१३.२२
सप्तरी	५७४२५	४९८०१	१०७२२६	१३६५५	१२७०९	२६३६४
प्रतिशत	५३.५६	४६.४४	१००.००	५१.७९	४८.२१	१००.००
सिराहा	७७१३७	८८९८६	१६६१२३	१६०७५	१७१२६	३३२०१
प्रतिशत	४६.४३	५३.५७	१००.००	४८.४२	५१.५८	१००.००
धनुषा	७०८५०	६४४०९	१३५२५९	१५६२१	१६६२९	३२२५०
प्रतिशत	५२.३८	४७.६२	१००.००	४८.४४	५१.५६	१००.००
महोत्तरी	७०७००	६४३०८	१३५००८	१३९९८	१४६३२	२८६३०
प्रतिशत	५२.३७	४७.६३	१००.००	४८.८९	५१.११	१००.००
सर्लाही	७६१५५	६७९९०	१४४१४५	१५८१०	१५६१३	३१४२३
प्रतिशत	५२.८३	४७.१७	१००.००	५०.३१	४९.६९	१००.००
रौतहट	६७९७९	६३७५१	१३१७३०	१०१७४	१३०५२	२३२२६
प्रतिशत	५१.६०	४८.४०	१००.००	४३.८०	५६.२०	१००.००
बारा	७०९४२	६१५१९	१३२४६१	१३१५१	१३१६६	२६३१७
प्रतिशत	५३.५६	४६.४४	१००.००	४९.९७	५०.०३	१००.००
पर्सा	५५४९१	४७१३९	१०२६३०	८३९५	९५४६	१७९४१
प्रतिशत	५४.०७	४५.९३	१००.००	४६.७९	५३.२१	१००.००

स्रोत: Flash Report, 2018/19.

४.१.५ कुल भर्नादर

क. प्रारम्भिक बाल विकास/पूर्व प्राथमिक शिक्षा केन्द्र

प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्र/पूर्व प्राथमिक शिक्षा केन्द्रको कुल भर्ना दर भनेको त्यस्ता केन्द्रमा भर्ना भएका सबै बालबालिकाको र सो तहमा पढ्ने औपचारिक उमेर समूह अर्थात ३-४ वर्ष उमेर समूहका कुल बालबालिकाको अनुपात हो। यस अनुपातले प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्र/पूर्व प्राथमिक शिक्षा केन्द्रमा भर्ना भएका विद्यार्थी र भर्ना हुनुपर्ने विद्यार्थी बीचको सम्बन्ध देखाउँछ। यस प्रदेशमा प्रारम्भिक बाल विकास/पूर्व प्राथमिक शिक्षा केन्द्रमा बालिकाको भर्ना दर ४७.६४ प्रतिशत,

बालकको भर्नादर ५२ प्रतिशत र दुबैको कुल भर्ना दर ४९.८८ प्रतिशत छ जुन नेपालको औसतभन्दा कम हो। थप विवरण तालिका ४.१.५ (क) र अनुसूची ३० मा छ।

तालिका ४.१.५ (क): प्रारम्भिक बाल विकास/पूर्व प्राथमिक शिक्षा केन्द्र

जिल्ला	३-४ वर्षको अनुमानित जनसङ्ख्या			कुल भर्ना दर		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
नेपाल	५५२७९२	५९६४३०	११४९२२२	८१.२४	८७.९९	८४.७
प्रतिशत	४८.१	५१.९	१००.०			
प्रदेश	१२९५८८	१३७१७८	२६६७६६	४७.६४	५२.००	४९.८८
प्रतिशत	४८.६	५१.४	१००.०			
नेपालमा प्रदेशको हिस्सा (%)	२३.४	२३.०	२३.२			
सप्तरी	१३६८२	१४७५५	२८४३७	५०.११	४८.७८	४९.४
प्रतिशत	४८.१	५१.९	१००.०			
सिराहा	१४९२१	१६०८६	३१००७	९०.२४	१२१.८	१०७
प्रतिशत	४८.१	५१.९	१००.०			
धनुषा	१६४४१	१७४२३	३३८६४	५३.०७	६१	५७.२
प्रतिशत	४८.६	५१.४	१००.०			
महोत्तरी	१५६४८	१६४०५	३२०५३	४८.८९	५६.५६	५२.८
प्रतिशत	४८.८	५१.२	१००.०			
सर्लाही	१८८९३	२०१४२	३९०३५	३५.०६	३२.५२	३३.७
प्रतिशत	४८.४	५१.६	१००.०			
रौतहट	१७९८९	१८६०८	३६५९७	२१.८७	१९.५६	२०.७
प्रतिशत	४९.२	५०.८	१००.०			
बारा	१७१५४	१८१२४	३५२७८	४६.१५	४५.१७	४५.६
प्रतिशत	४८.६	५१.४	१००.०			
पर्सा	१४८६०	१५६३५	३०४९५	४४.१४	४०.०६	४२
प्रतिशत	४८.७	५१.३	१००.०			

स्रोत: Flash Report, 2018/19.

ख. आधारभूत तहमा कुल भर्नादर

आधारभूत तह भन्नाले कक्षा १ देखि ८ सम्मको शिक्षाको तहलाई जनाउँछ। यसलाई कक्षा १-५, कक्षा ६-८ र कक्षा १-८ गरी तीन समूहमा विभाजन गरेर अध्ययन गर्ने पनि गरिन्छ। प्राथमिक तह (कक्षा १-५) को कुल भर्नादर भनेको सो तहमा भर्ना भएका बालबालिका र सो तहमा पढ्ने

औपचारिक उमेर समूह अर्थात ५-९ वर्ष उमेर समूहका बालबालिकाको अनुपात हो। यस अनुपातले प्राथमिक तहमा भर्ना भएका विद्यार्थी र भर्ना हुनुपर्ने विद्यार्थी बीचको सम्बन्ध देखाउँछ। त्यसैगरी, निम्न माध्यमिक तह (कक्षा ६-८) को कुल भर्ना दरले उक्त तहमा भर्ना भएका विद्यार्थी र सो तहमा भर्ना हुनुपर्ने १०-१२ वर्ष उमेर समूहका बालबालिका बीचको सम्बन्ध देखाउँछ भने आधारभूत तह (कक्षा १-८) को कुल भर्ना दरले सो तहमा भर्ना भएका विद्यार्थी र सो तहमा भर्ना हुनुपर्ने ५-१२ वर्ष उमेर समूहको बालबालिका बीचको सम्बन्ध देखाउँछ।

यस प्रदेशमा प्राथमिक तहको कुल भर्ना दर १०२.१ प्रतिशत छ जुन नेपालको औसतभन्दा कम हो। प्रदेशमा बालिकाको कुल भर्ना दर बढी छ। निम्न माध्यमिक तहको कुल भर्ना दर ७०.८ प्रतिशत छ जुन नेपालको औसतभन्दा कम हो। यस तहमा बालकको कुल भर्ना दर बढी छ। आधारभूत तहको कुल भर्ना दर ९०.८ प्रतिशत छ। यो प्रतिशत पनि नेपालको औसतभन्दा कम हो। यस तहमा बालिकाको भर्ना दर बढी छ। थप विवरण तालिका ४.१.५ (ख) र अनुसूची ३० मा छ।

तालिका ४.१.५ (ख): आधारभूत तहमा कुल भर्नादर

जिल्ला	प्राथमिक तह (कक्षा १-५)			निम्न माध्यमिक तह (कक्षा ६-८)			आधारभूत तह (कक्षा १-८)		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
नेपाल	११८.४	११९.२	११८.८	९६.५	९२.७	९४.६	११०.०	१०८.८	१०९.३
प्रदेश	१०७.६	९६.७	१०२.१	७३.५	६८.३	७०.८	९५.५	८६.४	९०.८
सप्तरी	९६.९	९८.०	९७.३	७७.५	८३.७	७८.९	८९.८	९०.९	८८.२
सिराहा	१३२.५	१५१.७	१४२.३	८८.७	९७.४	९३.२	११६.६	१३१.५	१२४.२
धनुषा	१०६.९	९९.९	१००.५	७३.१	६३.७	६८.३	९४.१	८२.६	८८.२
महोत्तरी	११७.९	१०४.७	१११.३	८४.२	८९.४	८३.८	१०५.९	९५.०	१००.४
सर्लाही	१०७.८	९९.९	९९.५	७०.९	६६.७	६८.७	९४.७	८२.३	८८.३
रौतहट	१०४.९	९५.४	१००.०	६३.४	६४.४	६२.४	९०.८	८३.३	८७.०
बारा	१११.६	९८.१	१०२.५	७३.७	६९.२	६९.७	९८.५	८३.७	९०.१
पर्सा	१०२.२	९६.६	९६.२	७१.०	६४.३	६७.५	९१.७	७९.८	८२.८

स्रोत: Flash Report, 2018/19.

ग. माध्यमिक तहमा कुल भर्नादर

माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०) को कुल भर्ना दरले उक्त तहमा भर्ना भएका विद्यार्थी र सो तहमा भर्ना हुनुपर्ने १३-१४ वर्ष उमेर समूहका बालबालिका बीचको सम्बन्ध देखाउँछ भने उच्च माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२)को कुल भर्ना दरले उक्त तहमा भर्ना भएका विद्यार्थी र सो तहमा भर्ना हुनुपर्ने १५-१६ वर्ष उमेर समूहका बालबालिका बीचको सम्बन्ध देखाउँछ भने माध्यमिक तह (कक्षा

९-१२)को कूल भर्ना दरले उक्त तहमा भर्ना भएका विद्यार्थी र सो तहमा भर्ना हुनु पर्ने १३-१६ वर्ष उमेर समूहका बालबालिका बीचको सम्बन्धलाई देखाउँछ।

यस प्रदेशको कक्षा ९-१० को कुल भर्ना दर ६६.२ प्रतिशत छ जुन नेपालको औसतभन्दा कम हो। यस तहमा बालकको कुल भर्ना दर बढी छ। कक्षा ११-१२ को कुल भर्ना दर २६.८ प्रतिशत छ। यो पनि नेपालको औसतभन्दा कम हो। यस तहमा बालिकाको भर्ना दर केही बढी छ। त्यसैगरी, कक्षा २-१२ को कुल भर्ना दर ४६.९ प्रतिशत छ। यो पनि नेपालको औसतभन्दा कम हो। यो तहमा बालकको भर्ना बालिकाकोभन्दा थोरै बढी छ। थप विवरण तालिका ४.१.५ (ग) र अनुसूची ३० मा छ।

तालिका ४.१.५ (ग): माध्यमिक तहमा कुल भर्नादर

जिल्ला	माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०)			उच्च माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२)			माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२)		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
नेपाल	९२.१	९१.२	९१.६	४६.५	४३.५	४५.०	६७.५	६५.०	६६.२
प्रदेश	६३.१	६९.३	६६.२	२७.०	२६.६	२६.८	४६.३	४७.४	४६.९
सप्तरी	७१.८	७७.७	७३.९	२६.३	२८.७	२५.९	४८.२	५३.१	५०.५
सिराहा	७७.९	८९.१	८३.६	३०.५	२८.६	२९.५	५४.६	५७.४	५६.१
धनुषा	६८.९	७४.८	७१.९	२०.४	२२.३	२१.४	४५.४	४६.३	४५.९
महोत्तरी	६७.५	७६.१	७१.८	३१.८	३२.३	३२.१	५१.३	५३.७	५२.६
सर्लाही	६१.७	६७.८	६३.७	२१.५	२९.४	२५.५	४२.९	४८.६	४४.८
रौतहट	५९.९	७१.६	६५.७	३२.५	३१.६	३२.०	४५.६	४६.९	४६.०
बारा	६०.७	६०.२	६०.४	४५.३	३६.७	४०.५	५३.३	४७.८	५०.३
पर्सा	५७.६	६६.४	६२.१	२४.१	१३.६	१८.१	४१.२	३७.२	३९.०

स्रोत: Flash Report, 2018/19.

४.१.६ खुद भर्नादर

क. आधारभूत तहमा खुद भर्नादर

प्राथमिक तह (कक्षा १-५) को खुद भर्ना दरले उक्त तहमा भर्ना भएका ५-९ वर्ष उमेर समूहका बालबालिका र सो तहमा भर्ना हुनुपर्ने सोही उमेरका कुल बालबालिकाको अनुपात देखाउँछ। निम्न माध्यमिक तह (कक्षा ६-८)को खुद भर्ना दरले सो तहमा भर्ना भएका १०-१२ वर्ष उमेर समूहको विद्यार्थी र सोही उमेर समूहका कुल बालबालिकाको अनुपात देखाउँछ। त्यसैगरी, आधारभूत तह (कक्षा १-८)मा भर्ना भएका ५-१२ वर्ष उमेर समूहका विद्यार्थी र सोही उमेर समूहका कूल बालबालिकाको अनुपात देखाउँछ।

यस प्रदेशको प्राथमिक तहको खुद भर्ना दर ९५.५ प्रतिशत छ जुन राष्ट्रिय औसतभन्दा थोरै कम छ। यस तहमा बालकको खुद भर्नादर बढी छ। निम्न माध्यमिक तहको खुद भर्ना दर ६३.८ प्रतिशत छ। यो पनि नेपालको औसतभन्दा कम छ। त्यसैगरी आधारभूत तहको खुद भर्ना दर ७९.६ प्रतिशत छ जुन नेपालको औसतभन्दा कम हो। यस तहमा बालकको खुद भर्ना दर बढी छ। थप विवरण तालिका ४.१.६ (क) र अनुसूची ३१ मा छ।

तालिका ४.१.६ (क): आधारभूत तहमा खुद भर्नादर।

जिल्ला	प्राथमिक तह (कक्षा १-५)			निम्न माध्यमिक तह (कक्षा ६-८)			आधारभूत तह (कक्षा १-८)		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
नेपाल	९५.७	९७.२	९६.६	८७.५	९०.२	८८.९	९१.६	९३.७	९२.७
प्रदेश	९४.६	९६.४	९५.५	५९.३	६८.२	६३.८	७७.०	८२.३	७९.६
सप्तरी	९४.५	९६.२	९५.३	७२.५	८२.३	७७.४	८३.५	८९.२	८६.४
सिराहा	९६.७	९७.०	९६.९	५७.४	६१.४	५९.४	७७.१	७९.२	७८.१
धनुषा	९६.८	९७.९	९७.३	५३.४	६०.१	५६.८	७५.१	७९.०	७७.१
महोत्तरी	९६.३	९७.७	९७.०	७६.४	८७.७	८२.०	८६.४	९२.७	८९.५
सर्लाही	९६.६	९७.९	९७.३	४९.६	६१.८	५५.७	७३.१	७९.९	७६.५
रौतहट	८७.७	९३.४	९०.५	४८.५	६३.१	५५.८	६८.१	७८.२	७३.२
बारा	९४.५	९६.०	९५.३	६८.६	६७.८	६८.२	८१.५	८१.९	८१.७
पर्सा	९३.७	९४.९	९४.३	४८.०	६१.४	५४.७	७०.८	७८.२	७४.५

स्रोत: Flash Report, 2018/19.

ख. माध्यमिक तहमा खुद भर्नादर

कक्षा ९-१० को खुद भर्ना दरले उक्त तहमा भर्ना भएका १३-१४ वर्ष उमेर समूहका बालबालिका र सो तहमा भर्ना हुनुपर्ने सोही उमेरका कुल बालबालिकाको अनुपात देखाउँछ। कक्षा ११-१२ को खुद भर्ना दरले सो तहमा भर्ना भएका १५-१६ वर्ष उमेर समूहको विद्यार्थी र सोही उमेर समूहका कुल बालबालिकाको अनुपात देखाउँछ। त्यसैगरी, कक्षा ९-१२ मा भर्ना भएका १३-१६ वर्ष उमेर समूहका विद्यार्थी र सोही उमेर समूहका कुल बालबालिकाको अनुपात देखाउँछ।

यस कक्षा ९-१० को खुद भर्ना दर ५८.२ प्रतिशत छ जुन राष्ट्रिय औसतभन्दा कम छ। यस तहमा बालकको खुद भर्नादर बढी छ। कक्षा ११-१२ को खुद भर्ना दर २२.१ प्रतिशत छ। यो पनि नेपालको औसतभन्दा केही कम छ। यस तहमा बालिकाको खुद भर्ना दर बढी छ। त्यसैगरी, कक्षा ९-१२ को खुद भर्ना दर ४०.२ प्रतिशत छ जुन नेपालको औसतभन्दा कम हो। यस तहमा बालकको खुद भर्ना दर बढी छ। थप विवरण तालिका ४.१.६ (ख) र अनुसूची ३१ मा छ।

तालिका ४.१.६ (ख): माध्यमिक तहमा खुद भर्नादर।

जिल्ला	माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०)			उच्च माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२)			माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२)		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
नेपाल	६८.३	६७.९	६८.१	२५.०	२४.४	२४.७	४६.६	४६.१	४६.४
प्रदेश	५५.०	६१.४	५८.२	२२.७	२१.४	२२.१	३८.९	४१.४	४०.२
सप्तरी	६८.६	७६.१	७२.३	२५.९	२४.९	२५.४	४७.२	५०.५	४८.९
सिराहा	५१.९	६८.७	६०.३	२७.७	२६.३	२७.०	३९.८	४७.५	४३.७
धनुषा	६०.७	६५.०	६२.९	१६.४	१६.९	१६.७	३८.६	४१.०	३९.८
महोत्तरी	५६.७	५३.८	५५.२	२०.९	१८.१	१९.५	३८.८	३५.९	३७.३
सर्लाही	५६.५	६६.३	६१.४	२१.१	२८.९	२५.०	३८.८	४७.६	४३.२
रौतहट	५८.८	७०.३	६४.५	३०.६	२०.३	२५.४	४४.७	४५.३	४५.०
बारा	५४.१	५३.३	५३.७	२६.८	२३.२	२५.०	४०.५	३८.३	३९.४
पर्सा	३३.१	३७.९	३५.५	१२.४	१२.७	१२.६	२२.८	२५.३	२४.०

स्रोत: Flash Report, २०१८/१९.

४.१.७ विद्यालय छाड्ने दर

क. प्राथमिक तहमा विद्यालय छाड्ने दर

यस प्रदेशमा औसत विद्यालय छाड्ने दर कक्षा १ मा ४.९ प्रतिशत, कक्षा २ मा ४.३ प्रतिशत, कक्षा ३ मा ३.२ प्रतिशत, कक्षा ४ मा ३.४ प्रतिशत र कक्षा ५ मा ३.६ प्रतिशत र समग्रमा कक्षा १-५ मा ३.९ प्रतिशत छ। प्रदेशमा कक्षा १ र ४ को विद्यालय छाड्ने दर नेपालको औसतभन्दा केही बढी छ भने कक्षा २ र ३ को केही कम छ। कक्षा ५ को भने प्रदेश र नेपालको औसत बराबर छ। प्राथमिक तह (कक्षा १-५)को विद्यालय छाड्ने दर भने नेपालको औसतभन्दा केही बढी छ। थप विवरण तालिका ४.१.७ (क) र अनुसूची ३२ मा छ।

तालिका ४.१.७ (क): प्राथमिक तहमा विद्यालय छाड्ने दर

विवरण		नेपाल	प्रदेश	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
कक्षा १	बालिका	४.७	४.६	५.४	५.८	५.०	४.८	४.०	४.४	३.६	३.३
	बालक	५.०	५.२	६.५	६.६	५.२	५.०	४.५	५.०	४.३	३.९
	जम्मा	४.८	४.९	५.९	६.२	५.१	४.९	४.२	४.७	४.०	३.६
कक्षा २	बालिका	४.२	४	४.०	४.३	३.९	३.९	३.६	३.०	४.६	४.३
	बालक	४.५	४.६	५.३	५.२	४.७	४.६	४.३	३.३	४.७	४.७
	जम्मा	४.४	४.३	४.६	४.८	४.३	४.२	३.९	३.२	४.६	४.५
कक्षा ३	बालिका	३.२	३	२.९	३.१	३.०	२.९	३.२	३.१	३.०	२.६
	बालक	३.६	३.४	३.६	३.३	३.२	३.७	३.२	३.७	३.७	३.१
	जम्मा	३.४	३.२	३.२	३.२	३.१	३.३	३.२	३.४	३.३	२.८
कक्षा ४	बालिका	२.९	३.२	३.३	२.४	३.१	३.६	३.६	२.२	२.४	५.१

विवरण		नेपाल	प्रदेश	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
	बालक	३.२	३.७	४.०	२.९	३.७	४.५	३.८	२.४	३.२	५.८
	जम्मा	३.०	३.४	३.६	२.६	३.४	४.०	३.७	२.३	२.७	५.४
कक्षा ५	बालिका	२.८	३	३.१	२.९	३.१	३.२	३.०	१.७	२.५	४.६
	बालक	३.२	३.३	३.४	३.३	३.३	३.६	२.९	१.९	३.३	४.८
	जम्मा	३.०	३.१	३.३	३.१	३.२	३.४	३.०	१.८	२.८	४.६
कक्षा १-५	बालिका	३.६	३.६	३.८	३.९	३.६	३.८	३.५	२.९	३.३	३.९
	बालक	४.०	४.२	४.७	४.५	४.१	४.४	३.८	३.३	३.९	४.४
	जम्मा	३.८	३.९	४.२	४.२	३.८	४.०	३.६	३.१	३.६	४.२

स्रोत: Flash Report, 2018/19.

ख. माध्यमिक तहमा विद्यालय छाड्ने दर

यस प्रदेशमा विद्यालय छाड्ने दर कक्षा ६ मा ३.२ प्रतिशत, कक्षा ७ मा ३.४ प्रतिशत, कक्षा ८ मा ५.२ प्रतिशत, कक्षा ९ मा ३.३ प्रतिशत र कक्षा १० मा ०.८ प्रतिशत तथा समग्रमा कक्षा ६-८ मा ४ प्रतिशत र कक्षा ९-१० को २ प्रतिशत छ। प्रदेशमा कक्षा ७, ८ र १० को विद्यालय छाड्ने दर नेपालको औसतभन्दा केही बढी छ भने कक्षा ६ र ९ को केही कम छ। कक्षा ६-८ को विद्यालय छाड्ने दर नेपालको औसतभन्दा केही बढी तर कक्षा ९-१० को भने नेपालको औसतभन्दा केही कम छ। थप विवरण तालिका ४.१.७ (ख) र अनुसूची ३२ मा छ।

तालिका ४.१.७ (ख): माध्यमिक तहमा विद्यालय छाड्ने दर

विवरण		नेपाल	प्रदेश	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
कक्षा ६	बालिका	३.०	२.९	२.९	३.०	३.१	३.१	२.७	२.३	३.१	३.२
	बालक	३.७	३.५	४.१	३.५	३.२	३.६	३.२	२.५	४.०	३.४
	जम्मा	३.३	३.२	३.४	३.३	३.१	३.४	३.०	२.४	३.५	३.३
कक्षा ७	बालिका	२.९	३.१	२.७	३.६	३.९	२.९	३.०	१.३	२.८	४.३
	बालक	३.६	३.८	४.४	४.२	३.१	३.६	४.०	१.५	३.७	५.३
	जम्मा	३.३	३.४	३.५	३.९	३.६	३.२	३.५	१.४	३.२	४.८
कक्षा ८	बालिका	४.७	४.९	४.६	५.६	४.०	७.०	४.३	२.७	४.५	५.७
	बालक	५.५	५.५	५.४	६.५	३.७	७.२	५.०	२.७	५.३	७.३
	जम्मा	५.१	५.२	५.०	६.१	३.८	७.१	४.७	२.७	४.९	६.५
कक्षा ९	बालिका	३.४	२.९	२.६	३.०	२.१	३.५	२.९	१.६	३.४	४.२
	बालक	४.१	३.७	३.५	३.८	२.५	४.०	४.०	२.३	४.४	४.८
	जम्मा	३.८	३.३	३.१	३.४	२.३	३.७	३.५	२.०	३.९	४.५
कक्षा १०	बालिका	०.५	०.७	०.२	०.७	०.३	३.२	०.४	०.५	०.३	०.३

विवरण		नेपाल	प्रदेश	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
	बालक	०.६	१.०	०.२	०.६	०.५	३.६	१.४	०.६	०.३	०.४
	जम्मा	०.५	०.८	०.२	०.६	०.४	३.४	०.९	०.६	०.३	०.४
कक्षा ६-८	बालिका	३.६	३.६	३.४	४.१	३.७	४.३	३.३	२.१	३.५	४.४
	बालक	४.३	४.३	४.७	४.७	३.४	४.९	४.१	२.२	४.४	५.४
	जम्मा	३.९	४	४.०	४.४	३.५	४.६	३.७	२.२	३.९	४.९
कक्षा ९-१०	बालिका	२.३	२	१.६	२.१	१.३	३.४	१.९	१.२	२.१	२.५
	बालक	२.८	२.६	२.२	२.७	१.७	३.८	३.०	१.६	२.६	२.९
	जम्मा	२.६	२.३	१.९	२.४	१.५	३.६	२.५	१.४	२.४	२.७

स्रोत: Flash Report, 2018/19.

४.१.८ विद्यार्थी शिक्षक अनुपात

क. आधारभूत तहको विद्यार्थी शिक्षक अनुपात

यस प्रदेशमा प्राथमिक तहमा एक जना शिक्षकको भागमा ३७ जना विद्यार्थी पर्दछ। यो अनुपात नेपालको औसतभन्दा बढी हो। त्यसैगरी, निम्न माध्यमिक तहमा एक जना शिक्षकको भागमा ६८ जना विद्यार्थी पर्दछ। यो अनुपात पनि नेपालको औसतभन्दा बढी हो। आधारभूत तहमा एक जना शिक्षकको भागमा ४३ जना विद्यार्थी पर्दछ। यो अनुपात पनि नेपालको औसतभन्दा बढी हो। थप विवरण तालिका ४.१.८ (क) र अनुसूची ३३ मा छ।

तालिका ४.१.८ (क): प्राथमिक र निम्न माध्यमिक तहको विद्यार्थी शिक्षक अनुपात

जिल्ला	विद्यार्थी सङ्ख्या			शिक्षक सङ्ख्या			विद्यार्थी शिक्षक अनुपात		
	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा १-८	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा १-८	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा १-८
नेपाल	३७३०६०२	१८२४७७७	५५५५३७९	१९८४५१	५४०७१	२५२५२२	१९	३४	२२
प्रदेश	७६७४०७	२८७१७५	१०५४५८२	२०५६२	४२४७	२४८०९	३७	६८	४३
सप्तरी	७४३०२	३२९२४	१०७२२६	२२०४	५४७	२७५१	३४	६०	३९
सिराहा	१२१४५४	४४६६९	१६६१२३	५५५७	९०९	६४६६	२२	४९	२६
धनुषा	९६२९५	३८९६४	१३५२५९	२५६४	६३५	३१९९	३८	६१	४२
महोत्तरी	९६७५६	३८२५२	१३५००८	२३४३	४७४	२८१७	४१	८१	४८
सर्लाही	१०४७०७	३९४३८	१४४१४५	२०२१	५१६	२५३७	५२	७६	५७
रौतहट	१०००२२	३१७०८	१३१७३०	१६६१	२९४	१९५५	६०	१०८	६७
बारा	९९०५५	३३४०६	१३२४६१	२३०५	४६२	२७६७	४३	७२	४८
पर्सा	७४८१६	२७८१४	१०२६३०	१९०७	४१०	२३१७	३९	६८	४४

स्रोत: Flash Report, 2018/19.

ख. माध्यमिक तहको विद्यार्थी शिक्षक अनुपात

यस प्रदेशमा कक्षा ९-१० मा एक जना शिक्षकको भागमा ४९ जना विद्यार्थी पर्दछ। यो अनुपात नेपालको औसतभन्दा बढी हो। त्यसैगरी, कक्षा ११-१२ मा एक जना शिक्षकको भागमा ६३ जना विद्यार्थी पर्दछ। यो अनुपात पनि नेपालको औसतभन्दा बढी हो। माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२) मा एक जना शिक्षकको भागमा ५२ जना विद्यार्थी पर्दछ। यो अनुपात पनि नेपालको औसतभन्दा बढी हो। थप विवरण तालिका ४.१.८ (ख) र अनुसूची ३३ मा छ।

तालिका ४.१.८ (ख): प्राथमिक र निम्न माध्यमिक तहको विद्यार्थी शिक्षक अनुपात

जिल्ला	विद्यार्थी सङ्ख्या			शिक्षक सङ्ख्या			विद्यार्थी शिक्षक अनुपात		
	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२
नेपाल	१०२७५१२	६३१६३४	१६५९१४६	४३१८७	१८५११	६१६९८	२४	३४	२७
प्रदेश	१५६०९९	६३२५३	२१९३५२	३१९६	१००६	४२०२	४९	६३	५२
सप्तरी	१९२६९	७०९५	२६३६४	३५६	११७	४७३	५४	६१	५६
सिराहा	२३२८५	९९१६	३३२०१	६९५	२३८	९३३	३४	४२	३६
धनुषा	२३८२२	८४२८	३२२५०	५३५	१७२	७०७	४५	४९	४६
महोत्तरी	१९६८०	८९५०	२८६३०	४३५	१०६	५४१	४५	८४	५३
सर्लाही	२१२३७	१०१८६	३१४२३	२९२	८६	३७८	७३	११८	८३
रौतहट	१६४६६	६७६०	२३२२६	२३१	४६	२७७	७१	१४७	८४
बारा	१७४७१	८८४६	२६३१७	३३०	१७०	५००	५३	५२	५३
पर्सा	१४८६९	३०७२	१७९४१	३२२	७१	३९३	४६	४३	४६

स्रोत: Flash Report, 2018/19.

४.१.९ प्राविधिक शिक्षालय

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद्का अनुसार यस प्रदेशमा ७ वटा आङ्गिक शिक्षालय, ४४ वटा प्राविधिक शिक्षा (TECS) कार्यक्रम सञ्चालित सामुदायिक विद्यालय, ५६ वटा सम्बन्धन प्राप्त निजी संस्था र ४ वटा साझेदारी कार्यक्रम सञ्चालित शिक्षण संस्थाहरू छन्। थप विवरण अनुसूची ३४ मा छ।

४.१.१० क्याम्पसहरू

यस प्रदेशमा ९ वटा आङ्गिक, ४० वटा सामुदायिक र ७९ वटा निजी गरी कुल १२८ वटा क्याम्पसहरू छन्। प्रदेशका कुल क्याम्पसमा आङ्गिक, सामुदायिक र निजी क्याम्पसहरूको हिस्सा क्रमशः ७.०३ प्रतिशत, ३१.२५ प्रतिशत र ६१.७ प्रतिशत छ। संक्षिप्त विवरण तालिका ४.१.१० मा र थप विवरण अनुसूची ३५ मा छ।

तालिका ४.१.१० : प्रदेशमा रहेका क्याम्पसका जिल्लागत विवरण

जिल्ला	जम्मा सङ्ख्या	आङ्गिक		सामुदायिक		निजी	
		सङ्ख्या	प्रतिशत	सङ्ख्या	प्रतिशत	सङ्ख्या	प्रतिशत
नेपाल	१४२५	१३७	९.६१	५३८	३७.७५	७५०	५२.६
प्रदेश	१२८	९	७.०३	४०	३१.२५	७९	६१.७
सप्तरी	१९	१	५.२६	४	२१.०५	१४	७३.७
सिराहा	१६	१	६.२५	४	२५.००	११	६८.८
धनुषा	२६	३	११.५४	२	७.६९	२१	८०.८
महोत्तरी	१२	२	१६.६७	३	२५.००	७	५८.३
सर्लाही	११	०	०.००	७	६३.६४	४	३६.४
रौतहट	१६	०	०.००	१२	७५.००	४	२५.०
बारा	१०	०	०.००	६	६०.००	४	४०.०
पर्सा	१८	२	११.११	२	११.११	१४	७७.८

स्रोत: University Grant Commission, 2017/18.

४.२ स्वास्थ्य र पोषण

४.२.१ प्रजनन

नेपालका महिलाहरूले प्रजनन उमेर (१५-४९ वर्ष) भित्र औसतमा २.३ शिशुलाई जन्म दिन्छन् भने यस प्रदेशका सोही उमेर समूहका महिलाहरूले औसतमा ३ शिशुलाई जन्म दिन्छन्। नेपाल जनसाङ्ख्यिक तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण, २०१६ भैरहँदा नेपालका कुल ४.२ प्रतिशत महिला गर्भवती थिए भने यस प्रदेशमा ६.३ प्रतिशत महिला गर्भवती थिए। थप विवरण तालिका ४.२.२ मा छ।

तालिका ४.२.१: प्रजनन सम्बन्धी विवरण

सूचकहरू	नेपाल	प्रदेश
कुल प्रजनन दर	२.३	३
१५-४९ वर्षका महिलाहरूमा गर्भवती महिलाको प्रतिशत	४.२	६.३
हाल २५-४९ वर्षका महिलाहरूले आफ्नो पहिलो शिशु जन्माउँदाको उमेर	२०.४	१९.२

सूचकहरू	नेपाल	प्रदेश
आमा बनेका १५-१९ वर्षका किशोरीहरूको प्रतिशत	१६.७	२७.३

स्रोत: Nepal Demographic and Health Survey, 2016, Ministry of Health.

४.२.२ मृत्युदर

नेपाल जनसङ्ख्यिक तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण, २०१६ अनुसार यस प्रदेशको मृत्युदर सम्बन्धी सूचकहरू नेपालको औसतभन्दा बढी देखिन्छ। नेपालको औसत नवजात शिशु मृत्युदर २१ हुँदा यस प्रदेशको ३० छ। त्यससँगै बाल मृत्युदर नेपालको औसत ६ हुँदा यस प्रदेशको १० छ। पाँच वर्ष मुनिको बाल मृत्युदर नेपालको ३९ हुँदा प्रदेशको ५२ छ। थप विवरण तालिका ४.२.१ मा छ।

तालिका ४.२.२: मृत्युदरसम्बन्धी सूचकहरू

मृत्युदर	नेपाल	प्रदेश
नवजात शिशु मृत्युदर (Neonatal mortality)	२१	३०
नवजात शिशु पश्चातको मृत्युदर (Post Neonatal Mortality)	१२	१३
शिशु मृत्युदर (Infant Mortality)	३२	४३
बाल मृत्युदर (Child Mortality)	६	१०
पाँच वर्ष मुनिको मृत्युदर (Under Five Mortality)	३९	५२
सन्दर्भ समयावधि (Reference Period)	५ वर्ष	१० वर्ष

स्रोत : Nepal Demographic and Health Survey, 2016, Ministry of Health.

४.२.३ गर्भवती महिला र नवजात शिशुको स्याहार

नेपालका ८३.६ प्रतिशत गर्भवती महिलाले तालिम प्राप्त वा दक्ष्य स्वास्थ्यकर्मीबाट गर्भवती जाँच (ए.एन्.सि.) सेवा लिने गर्दछ भने यस प्रदेशका ८१.६ प्रतिशत गर्भवती महिलाले सो सेवा लिने गर्दछ। यस प्रदेशमा स्वास्थ्य संस्थामा जिवित बच्चा जन्माएका महिलाहरूको प्रतिशत ४४.६ प्रतिशत छ भने नेपालको ५७.४ प्रतिशत छ। थप विवरण तालिका ४.२.३ मा छ।

तालिका ४.२.३: गर्भवती महिला तथा नवजात शिशुको स्याहार

सूचकहरू	नेपाल	प्रदेश
तालिम प्राप्त वा दक्ष्य स्वास्थ्यकर्मीबाट गर्भवती (ए.एन्.सि.) सेवा लिने महिलाको प्रतिशत	८३.६	८१.६
गर्भवती (ए.एन्.सि.) सेवा नलिने महिलाको प्रतिशत	५.९	५.६
स्वास्थ्य संस्थामा जिवित बच्चा जन्माएका महिलाहरूको प्रतिशत	५७.४	४४.६
पछिल्लो पटक गर्भवती हुँदा कुनै तयारी नगर्ने महिलाको प्रतिशत (जिवित बच्चा जन्माउने मध्ये)	१६.२	२३.३
सुरक्षित गर्भपतन गराउने ठाउँको जानकारी भएका सबै महिलाको प्रतिशत	४८	५३.१

स्रोत: Nepal Demographic and Health Survey, 2016, Ministry of Health.

४.२.४ बाल स्वास्थ्य र पोषण

यस प्रदेशमा जन्मेका लगभग १३.७ प्रतिशत शिशुहरू अतिकम तौलका (२.५ के.जी. भन्दा कम) छन्। यो नेपालकोभन्दा केही बढी हो। नेपाल सरकारद्वारा अति आवश्यक तोकेका खोपहरू नलगाउने १२-२३ महिनाका शिशुको प्रतिशत नेपालमा ३८.६ प्रतिशत छ भने यस प्रदेशमा २९ प्रतिशत छ। त्यसैगरी, यो प्रदेशका ५ वर्षभन्दा कम उमेरका १.५ प्रतिशत बच्चाहरू स्वास प्रस्वास समस्याबाट ग्रसित छन्। बाल स्वास्थ्य सम्बन्धी थप विवरण तालिका ४.२.४(क) मा छ।

तालिका ४.२.४(क) : बाल स्वास्थ्य

सूचकहरू	नेपाल	प्रदेश
जन्मिदा तौल मापन गरेका मध्ये कम तौल (२.५ किलोग्रामभन्दा कम) भएका शिशुहरूको प्रतिशत	१२.३	१३.७
तोकिएका सबै खोप लगाउने १२-२३ महिनाका शिशुहरूको प्रतिशत	३८.३	२९
श्वास-प्रश्वास समस्याका (ए.आर.आइ.) लक्ष्य देखिएका ५ वर्ष मुनिका शिशुको प्रतिशत	२.४	१.५
शिशुको दिशा सुरक्षित तरिकाले फाल्नेको प्रतिशत	४६	११.५

स्रोत: Nepal Demographic and Health Survey, 2016, Ministry of Health.

यस प्रदेशमा भिटामिन ए खाएका ६-५९ महिनाका शिशुहरू ७७.६ प्रतिशत छ जुन नेपालको औसतभन्दा कम हो। नेपालका ६-५९ महिनाका आधाभन्दा धेरै शिशुहरूमा रक्त अल्पताको लक्षण छ भने यस प्रदेशमा त्योभन्दा केही बढी छ। त्यसैगरी नेपालका १७.२ प्रतिशत प्रजनन उमेर (१५-४९ वर्ष) का महिला कम तौलका छन् भने यस प्रदेशका २९.१ प्रतिशत महिलामा सो समस्या छ। पोषणसम्बन्धी थप विवरण तालिका ४.२.४(ख) मा छ।

तालिका ४.२.४(ख): बाल तथा महिला पोषण

सूचकहरू	नेपाल	प्रदेश
सर्वेक्षणको ६ महिना अघिसम्म भिटामिन ए खाएका ६-५९ महिनाका शिशुहरूको प्रतिशत	८६.३	७७.६
रक्त अल्पताको लक्षण देखिएका ६-५९ महिनाका शिशुहरूको प्रतिशत	५२.७	५९.४
कम पोषण भएका (दुब्ला) १५-४९ वर्षका महिलाको प्रतिशत	१७.२	२९.१
मोटोपन भएका १५-४९ वर्षका महिलाको प्रतिशत	५.१	१.७

सूचकहरू	नेपाल	प्रदेश
रक्त अल्पताको लक्षण देखिएका १५-४९ वर्षका महिलाहरूको प्रतिशत	४०.८	५७.८

स्रोत: Nepal Demographic and Health Survey, 2016, Ministry of Health.

४.२.५ एच.आई.भी. र एड्ससम्बन्धी जानकारी

यस प्रदेशका १५-१९ वर्षका ४२.८ प्रतिशत महिला र लगभग सबै पुरुषले एच.आई.भी. र एड्सको बारे सुनेका छन् भने कहाँ गएर एच.आई.भी. को जांच गराउन सकिन्छ भन्ने जानकारी क्रमशः १५.२ र ५८.८ प्रतिशतमा छ। एच.आई.भी. र एड्ससम्बन्धी थप विवरण ४.२.५ मा छ।

तालिका ४.२.५ : एच.आई.भी. र एड्स सम्बन्धी जानकारी, धारणा र व्यवहार

सूचकहरू	नेपाल	प्रदेश
एड्स बारे सुनेका १५-४९ वर्षका महिलाको प्रतिशत	८०.५	४२.८
एड्स बारे सुनेका १५-४९ वर्षका पुरुषहरूको प्रतिशत	९७.६	९६.७
एच.आई.भी. संक्रमबाट बच्न सधैं कण्डमको प्रयोग गर्नुपर्ने र एच.आई.भी. संक्रमित नभएको एकजना व्यक्ति/संगमात्र यौन सम्बन्ध कायम गर्नुपर्छ भन्ने १५-४९ वर्षका महिलाहरूको प्रतिशत	६९.७	३५.७
एच.आई.भी. संक्रमणबाट बच्न सधैं कण्डमको प्रयोग गर्नुपर्ने र एच.आई.भी. संक्रमित नभएको एकजना व्यक्ति/संगमात्र यौन सम्बन्ध कायम गर्नुपर्छ भन्ने १५-४९ वर्षका पुरुषहरूको प्रतिशत	८८.५	८८.६
एच.आई.भी. जांच कहाँ गर्न सकिन्छ भन्ने जानकारी भएका महिलाहरूको प्रतिशत	३३.८	१५.२
एच.आई.भी. जांच कहाँ गर्न सकिन्छ भन्ने जानकारी भएका पुरुषहरूको प्रतिशत	५८.१	५८.८

स्रोत: Nepal Demographic and Health Survey, 2016, Ministry of Health.

४.२.६ झाडापखाला र निमोनिया सम्बन्धी विवरण

तालिका ४.२.६ मा झाडापखाला र निमोनिया सम्बन्धी विवरण छ। झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका बच्चाहरू ३३.७ प्रतिशत, झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका बच्चाहरू लाई जिन्क र ओ आर एस बाट उपचार गरीएको प्रतिशत ९७.१ प्रतिशत छ। ५ वर्ष मुनिका श्वाश प्रश्वास सम्बन्धी समस्या भएका बच्चाहरूको इन्सिडेन्स (प्रति १००० मा) ४४३ जना छ। ५ वर्ष मुनिका प्रति १००० बच्चाहरूमा निमोनियाको इन्सिडेन्ट दर ४१ प्रतिशत, निमोनिया भएका विरामी बच्चाहरू (५ वर्ष मुनिका बच्चाहरू) को प्रतिशत १९.३ र एन्टिबायोटिक्सबाट निमोनियाको उपचार गरेका विरामीहरूको प्रतिशत २९६.५ छ। थप विवरण तालिका ४.२.६ र अनुसूची ३६ मा छ।

तालिका ४.२.६ : झाडापखाला र निमोनिया सम्बन्धी विवरण

जिल्ला	झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका वच्चाहरू प्रतिशत	झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका वच्चाहरू लाई जिन्क र ओ आर एस बाट उपचार गरीएको प्रतिशत	५ वर्ष मुनिका श्वाश प्रश्वास सम्बन्धी समस्या भएका वच्चाहरूको इन्सिडेन्स (प्रति १००० मा)	५ वर्ष मुनिका प्रति १००० वच्चाहरूमा निमोनियाको इन्सिडेन्ट रेट (स्वास्थ्य संस्था र आउटरिच	निमोनिया भएका विरामी वच्चाहरू (५ वर्ष मुनिका वच्चाहरू) (प्रतिशत)	एन्टिबायोटिक्सबाट निमोनियाको उपचार गरेका विरामीहरूको प्रतिशत
नेपाल	३८.५	९५.२	५८७	५४	२२.०	१९३.१
प्रदेश	३३.७	९७.१	४४३	४१	१९.३	२९६.५
सप्तरी	४३.९	१०४.५	५१०	२६	१०.३	४१९.२
सिरहा	४६.१	९०.६	६५९	६५	२१.१	२९५.४
धनुषा	३१.२	१०२.९	४४४	४२	१९.३	२२०.७
महोत्तरी	३२.५	९४.६	५००	५३	२०.६	२३७.३
सर्लाही	२१.०	९३.३	३३२	३२	२०.१	१०५.६
रौतहट	३५.९	९६.६	४०६	५५	२५.८	२३३.५
बारा	३१.२	९६.७	४१६	२५	१६.३	५६०.१
पर्सा	३१.७	९५.९	३२१	३२	२०.०	५४७.२

स्रोत: HMIS database, 2074/75.

४.२.७ मातृशिशु सेवाका सूचकहरू

तालिका ४.२.७ मा मातृशिशु सेवाका सूचकहरूहरू छन्। कम्तीमा १ पटक गर्भ परीक्षण गराउने गर्भवती महिला ९४.२ प्रतिशत, प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भ परीक्षण गर्ने महिला ३४.२ प्रतिशत, गर्भावस्थामा १८० दिन फोलिक एसिड र आइरन चक्री खाने महिला ४५.८ प्रतिशत छन्, स्वास्थ्य संस्थामा गई वच्चा जन्माउने महिला ३४.४ प्रतिशत, प्राटोकल अनुसार वच्चा जन्मेपछि ३ पटक परीक्षण गराउने महिला १३.८ प्रतिशत, मातृ मृत्यु सङ्ख्या ३१ र नवजात शिशुको मृत्यु सङ्ख्या १७९ छ। थप विवरण तालिका ४.२.७ र अनुसूची ३७ मा छ।

तालिका ४.२.७ : मातृशिशु सेवाका सूचकहरू

सूचक	जिल्ला									
	सप्तरी	सिरहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	प्रदेश	नेपाल
कम्तीमा १ पटक गर्भ परीक्षण गराउने गर्भवती महिला	१०१.४	१०४.८	८६.१	११६.९	६६.९	१०४.९	८१.९	९७.५	९४.२	१०२.८

सूचक	जिल्ला									
	सप्तरी	सिरहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	प्रदेश	नेपाल
प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भ परीक्षण गर्ने महिला	६५.०	३७.८	१९.१	४५.५	२१.२	३६.१	२४.२	३०.१	३४.२	४९.८
गर्भावस्थामा १८० दिन फोलिक एसिड र आइरन चक्री खाने महिला	६६.९	७०.६	३२.४	७४.७	३०.६	३८.७	२६.२	३२.७	४५.८	४५.०
स्वास्थ्यसंस्थामा गई वच्चा जन्माउने महिला	२८.०	४६.९	६.९	२६.२	२०.०	३७.०	३६.५	८४.९	३४.४	५४.२
प्राटोकल अनुसार वच्चा जन्मेपछि ३ पटक परीक्षण गराउने महिला	२२.३	६.७	७.९	१८.८	१०.८	२५.९	७.५	११.२	१३.८	१५.५
मातृ मृत्यु सङ्ख्या	०	०	८	१	१७	१	४	०	३१	२३९
नवजात शिशुको मृत्यु सङ्ख्या	३	१३	१९	८३	४३	५	११	२	१७९	२१९०
गर्भपतन केस	९०८	१९८३	३५६	१६८	२६५	३७८	२७२	१९८१	६३११	९८६४०

स्रोत: HMIS database, 2074/75.

४.२.८ एच.आई.भि एड्स र क्षयरोग सम्बन्धी विवरण

तालिका ४.२.८ मा एच.आई.भि एड्स र क्षयरोग सम्बन्धी विवरण छ। प्रदेशमा ५३५७ जनामा एचआईभि एड्सको परीक्षण गरिएको थियो। १३३ जना नयां एचआईभि पोजेटिभ देखियो। नेपालमा कूल १३९५६७ मा परीक्षण गरिएको थियो भने २०१३ मा पोजेटिभ देखिएको थियो। त्यसैगरी कूल ४५४२ दर्ता भएका क्षयरोगको केस थिए र ८०.६ प्रतिशतको सफलतापूर्वक उपचार भएको छ।

तालिका ४.२.८ : एच.आई.भि एड्स र क्षयरोग सम्बन्धी विवरण

जिल्ला	एच.आई.भि एड्स		क्षयरोग	
	एचआईभि एड्सको परीक्षण गरिएको	नयां एचआईभि पोजेटिभ केस सङ्ख्या	दर्ता भएका क्षयरोगको केस	क्षयरोग उपचारमा भएको सफलता (प्रतिशत)
नेपाल	१३९५६७	२०१३	२५८७५	८६.२
प्रदेश	५३५७	१३३	४५४२	८०.६
सप्तरी	९७	७	४०६	७९.६

जिल्ला	एच.आई.भि एड्स		क्षयरोग	
	एचआईभि एड्सको परीक्षण गरिएको	नयां एचआईभि पोजेटिभ केस सङ्ख्या	दर्ता भएका क्षयरोगको केस	क्षयरोग उपचारमा भएको सफलता (प्रतिशत)
सिरहा	१७	१४	५७४	९१
धनुषा	०	०	५९४	९५.३
महोत्तरी	२१६६	३९	७४७	७५.४
सर्लाही	११७७	२२	३०१	७५.९
रौतहट	११४२	२४	२५८	७८
बारा	५७०	६	८३८	८१.४
पर्सा	१८८	२१	८२४	७१.७

स्रोत: HMIS database, 2074/75.

४.२.९ स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्थाहरू

तालिका ४.२.९ मा स्वास्थ्यसेवा प्रदायकहरूको सङ्ख्या देखाईएको छ। कुल स्वास्थ्यसेवा प्रदायकहरू ९९१ वटा छन्। तीमध्ये १३ वटा अस्पताल, ३२ वटा प्राथमिक स्वास्थ्य उपचार केन्द्र, ७४५ वटा स्वास्थ्य चौकी, १७ वटा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, ७ वटा सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई र ८ वटा अन्य स्वास्थ्य सेवा प्रदायक छन् भने १६९ गैरजनस्वास्थ्य सेवा केन्द्र छन्।

तालिका ४.२.९ : स्वास्थ्यसेवा प्रदायक संस्थाहरू

जिल्ला	अस्पताल	प्राथमिक स्वास्थ्य उपचार केन्द्र	स्वास्थ्य चौकी	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई	अन्य स्वास्थ्यसेवा प्रदायक	जम्मा	गैर सरकारी स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	जम्मा स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरू (सरकारी र गैर सरकारी)
नेपाल	१२५	१९८	३८०८	३७४	२९९	५९	४८६३	२०७१	६९३४
प्रदेश जम्मा	१३	३२	७४५	१७	७	८	८२२	१६९	९९१
प्रतिशत	१०.४०	१६.१६	१९.५६	४.५५	२.३४	१३.५६	१६.९०	८.१६	१४.२९
सप्तरी	२	४	१११	१	०	१	११९	७	१२६
सिराहा	२	४	१०४	२	०	१	११३	५९	१७२
धनुषा	१	५	९८	१	१	१	१०७	१७	१२४
महोत्तरी	२	३	७२	४	३	२	८६	१३	९९

जिल्ला	अस्पताल	प्राथमिक स्वास्थ्य उपचार केन्द्र	स्वास्थ्य चौकी	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई	अन्य स्वास्थ्यसेवा प्रदायक	जम्मा	गैर सरकारी स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	जम्मा स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरू (सरकारी र गैर सरकारी)
सर्लाही	१	५	९४	०	०	१	१०१	९	११०
रौतहट	२	३	९३	०	०	०	९८	८	१०६
बारा	१	५	९४	५	३	१	१०९	२२	१३१
पर्सा	२	३	७९	४	०	१	८९	३४	१२३

स्रोत: HMIS database, 2074/75.

४.२.१० नसर्ने रोगहरूको अवस्था

नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद्को Population based Prevalence of Selected Non-Communicable Diseases in Nepal(2019) नामक अनुसन्धानमुलक प्रतिवेदनले खास गरी मधुमेह (Diabetes Mellitus), दीर्घकालीन मृगौला रोग (Chronic Kidney Disease), कोरोनरी धमनी सम्बन्धी रोग (Coronary Artery Disease) र दीर्घकालीन अवरोधक श्वासमार्ग रोग (Chronic Obstructive Pulmonary Disease) का सम्बन्धमा पछिल्लो तथ्याङ्क सार्वजनिक गरेको छ। यी रोगहरूको संक्षिप्त जानकारी तल प्रस्तुत छ।

क. मधुमेह

रगतमा चिनीको मात्रा आवश्यकताभन्दा बढी हुने अवस्थालाई चाहि मधुमेह अर्थात चिनीरोग भएको भन्दछौं। हाम्रो शरीरमा इन्सुलिन भन्ने हर्मोन हुन्छ । यो हर्मोन पेटमा अर्थात पेडक्रियाजले उत्पादन गर्छ । यसको उत्पादन कम भयो भने या हर्मोनले राम्रोसँग काम गर्ने अवस्था भएन भने रगतमा चिनीको मात्रा बढ्छ। रगतमा चिनीको मात्रा बढेपछि यसलाई हामी मधुमेह रोग लागेको भन्दछौं। नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद्को माथि उल्लेखित अनुसन्धान प्रतिवेदनले खाली पेट वा खाना खानु अघि रगतमा ग्लुकोजको मात्रा १२६ एमजी वा सोभन्दा बढी र खाना खाएपछि सो मात्रा २०० एमजी वा सोभन्दा बढी भएको वा हाल मधुमेहको औषधि प्रयोग गरिरहेको (Raised fasting glucose ($\geq 126\text{mg}$) or raised post prandial blood glucose level ($\geq 200\text{mg}$) or if the participant is currently on medication) अवस्थालाई मधुमेह रोग लागेको अवस्था मानेको छ। उक्त प्रतिवेदन अनुसार यस प्रदेशको ८.५ प्रतिशत जनतामा मधुमेह रोग रहेको देखिन्छ। यो नेपालको औसत बराबर हो। थप विवरण तालिका ४.२.१० (क) मा छ।

तालिका ४.२.१० (क): मधुमेह रोगको अवस्था

रोग	नेपाल	प्रदेश	अन्य प्रदेशको तुलनामा प्रदेश नं. २ को स्थान
मधुमेह रोग	८.५ %	८.५ %	तेश्रो (धेरै प्रतिशतबाट थोरै प्रतिशततर्फ)

स्रोत: Population based Prevalence of Selected Non-Communicable Diseases in Nepal(2019), Nepal Health Research Council.

ख. दीर्घकालीन मृगौला रोग

कैयौं महिनादेखि वर्षौंसम्म क्रमशः निरन्तर र पुरानो स्वस्थ अवस्थामा नफर्कने गरी मृगौलाले काम नगर्ने समस्यालाई मृगौलाको दीर्घरोग (क्रोनिक किडनी डिजिज) भनिन्छ । यस्तो दीर्घरोगमा मृगौलाको काम गराई मन्द गतिमा तर निरन्तर रूपमा कम हुँदै जान्छ । लामो समयावधि पछि यो, त्यो अवस्थामा पुग्छ, जहाँबाट मृगौलाले पूर्णरूपमा काम गर्न छोड्छ । मृगौलाको दीर्घरोग एउटा सुसुप्त रहने रोग हो र प्राय यो रोग भएको थाहा नै पाइँदैन । यो रोगको प्रारम्भिक चरणमा संकेत र लक्षणहरू अत्यन्त कम हुन्छन् या त हुँदैनन् । नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद्को माथि उल्लेखित अनुसन्धान प्रतिवेदनले शुरू र पछिको दुवै जाँचको क्रममा पिसाबमा एलबुमिन र क्रियटिनाइनको अनुपात ३० एमजीएजी वा सोभन्दा बढी र/वा ग्लोमेरुलर फिल्ट्रेशन दर ६०भन्दा कम भएको (Urinary albumin to creatinine ratio of ≥ 30 mg/g and/or glomerular filtration rate < 60 both at baseline and follow up) अवस्थालाई मृगौलाको दीर्घरोग मानेको छ । उक्त प्रतिवेदन अनुसार यस प्रदेशको ६.६ प्रतिशत जनतामा मृगौलाको दीर्घ रोग रहेको देखिन्छ । यो नेपालको औसतभन्दा बढी हो । थप विवरण तालिका ४.२.१० (ख) मा छ ।

तालिका ४.२.१० (ख): दीर्घकालीन मृगौला रोगको अवस्था

रोग	नेपाल	प्रदेश नं. २	अन्य प्रदेशको तुलनामा प्रदेश नं. २ को स्थान
दीर्घकालीन मृगौला रोग	६.० %	६.६ %	दोश्रो (धेरै प्रतिशतबाट थोरै प्रतिशततर्फ)

स्रोत: Population based Prevalence of Selected Non-Communicable Diseases in Nepal(2019), Nepal Health Research Council.

ग. कोरोनरी धमनी रोग

कोरोनरी धमनी रोग अर्थात कोरोनरी हृदय रोग एक गंभीर अवस्था हो । यसमा मुटुसम्म अक्सिजन र पोषक तत्वयुक्त रक्त पुग्ने धमनीको प्लक जम्ने भएकाले वा क्षतिग्रस्त भएको कारण मुटुसम्म रगत पुग्न पाउँदैन । खासगरी प्लकको कारण कोरोनरी धमनी खुम्चिन पुग्छ । यसले गर्दा मुटुमा कम मात्रामा रक्त प्रवाह हुन्छ । छातीमा तीब्र दुखाई हुनु, छातीमा केहीले थिचेको जस्तो महसुस हुनु, बेचैनी वा पसिना निस्कनु, सास लिनमा मुस्किल हुनु वा सास बढ्नु र पेटमा ग्यास बन्नु

वा अपच हुनु यसका केही लक्षणहरू हुन्। नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद्को माथि उल्लेखित अनुसन्धान प्रतिवेदन अनुसार यस प्रदेशको २.४ प्रतिशत मानिसलाई यो रोग लाग्न सक्छ (Possible) भने ०.२ प्रतिशत लाग्ने संभावना बढी (Probable) छ र ०.२ प्रतिशतलाई पक्कै लाग्ने (Definite) देखिन्छ। यसरी, यस प्रदेशका कुल २.८ प्रतिशत मानिस कोरोनरी धमनीको रोगको जोखिममा रहेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ४.२.१० (ग) मा छ।

तालिका ४.२.१० (ग): कोरोनरी धमनी रोगको अवस्था

रोग	नेपाल	प्रदेश नं. २	अन्य प्रदेशको तुलनामा प्रदेश नं. २ को स्थान
हुनसक्ने (Possible)	२.१ %	२.४ %	दोश्रो (धेरै प्रतिशतबाट थोरै प्रतिशततर्फ)
संभाव्य (Probable)	०.३ %	०.२ %	चौथो (धेरै प्रतिशतबाट थोरै प्रतिशततर्फ)
हुने (Definite)	०.५ %	०.२ %	तेस्रो (धेरै प्रतिशतबाट थोरै प्रतिशततर्फ)

स्रोत: Population based Prevalence of Selected Non-Communicable Diseases in Nepal(2019), Nepal Health Research Council.

घ. दीर्घकालीन अवरोधक श्वासमार्ग रोग

दीर्घकालीन अब्स्ट्रक्टिभ पल्मोनरी रोग एक प्रकारको अवरोधक फोक्सो रोग हो जसको मुख्य लक्षण भनेको दीर्घकालीक रूपमा कमजोर श्वासप्रश्वास प्रवाह हो। यस रोगलाई दीर्घकालीन अवरोधक फोक्सो रोग र दीर्घकालीन अवरोधक श्वासमार्ग रोग नामले पनि चिनिन्छ। विशेषतः यो समयसँगै बिग्रँदै जान्छ। मुख्य लक्षणहरूमा स्वाँस्वाँ हुने, खोकी, र खकार निस्कने पर्दछ। धुमपान, वायु प्रदूषण र वंशाणुगत गुणहरू लगायतका कारणले यो रोग लाग्दछ। नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद्को माथि उल्लेखित अनुसन्धान प्रतिवेदन अनुसार यस प्रदेशको १६.४ प्रतिशत मानिसलाई यो रोग लागेको देखिन्छ। यो नेपालको औसतभन्दा बढी हो। थप विवरण तालिका ४.२.१० (घ) मा छ।

तालिका ४.२.१० (घ): दीर्घकालीन अवरोधक श्वासमार्ग रोगको अवस्था

रोग	नेपाल	प्रदेश	अन्य प्रदेशको तुलनामा प्रदेश नं. २ को स्थान
दीर्घकालीन अवरोधक श्वासमार्ग रोग	११.७ %	१६.४ %	दोश्रो (धेरै प्रतिशतबाट थोरै प्रतिशततर्फ)

स्रोत: Population based Prevalence of Selected Non-Communicable Diseases in Nepal(2019), Nepal Health Research Council.

ङ. नसर्ने रोगसम्बन्धी बानी व्यहोरा

नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषदले नेपालमा नसर्ने रोग सम्बन्धी जोखिम तत्वको सर्वेक्षण (STEPS सर्वेक्षण) फेब्रुअरी देखि मे २०१९ सम्म गरेको थियो। उक्त सर्वेक्षणमा जनसाङ्ख्यिक र बानीव्यहोरा (सुर्तिजन्य पदार्थ, मदिरा, आहार, शारीरिक क्रियाकलाप) सम्बन्धी विवरणहरू सङ्कलन गरिएको थियो। मोटोपन र उच्च रक्तचापको व्यापकता पत्ता लगाउन उचाइ, तौल र रक्तचाप जस्ता । १२२ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

शारीरिक मापन गरिएको थियो। त्यसैगरी, रगतमा चिनी र कोलेस्ट्रॉलको मात्रा पत्ता लगाउन बायोकेमिकल मापनहरू सङ्कलन गरिएको थियो। सो सर्वेक्षण १५-६९ वर्ष उमेर समूहका वयस्कहरूको जनसङ्ख्यामा आधारित छ। उक्त सर्वेक्षणको नतिजाको संक्षिप्त विवरण तालिका ४.२.१० (ड) र थप विवरण अनुसूची ३८ मा छ।

तालिका ४.२.१० (ड): दीर्घकालीन अवरोधक श्वासमार्ग रोगको अवस्था

सूचकहरू	नेपाल	प्रदेश
हाल सुतिजन्य पदार्थ (धुम्रपान वा धुँवारहित) सेवन गर्नेको प्रतिशत	२८.९	२९.७
जीवनमा कहिल्यै मद्यपान सेवन नगर्नेको प्रतिशत	७२.२	८६.२
औसतमा १ दिनमा खाने गरेको फलफुल र/वा तरकारीको सर्भिडको औसत सङ्ख्या (१ सर्भिड = ८० ग्राम)	२.०	२.३
नुन बढी मात्रामा हालिएको तयारी खानेकुरा (जंक फुड) सधैं वा प्रायजसो खानेको प्रतिशत	१९.५	१४.३
अपर्याप्त शारीरिक गतिविधि गर्नेको प्रतिशत (प्रति हप्ता १५० मिनेटभन्दा कम समय मध्यम परिश्रम पर्ने वा सो सरहको गतिविधि भनेर परिभाषित गरिएको)	७.४	८.५
पाठेघरको मुखको क्यान्सरको (सर्विकल क्यान्सर)को परीक्षण गराउनेको प्रतिशत	८.२	६.३
विगत १२ महिनाभित्र दन्त चिकित्सकसँग स्वास्थ्य जाँच गराउनेको प्रतिशत	२.८	१.१
विगत १२ महिनामा सडक दुर्घटनामा पर्नेको प्रतिशत	३.८	१.५
केही वा धेरै मात्रामा घरमा हुने सामान्य तनावको प्रतिशत	६२.३	६४.६
विगत १२ महिनामा, दुर्घटनाबाहेक अरु कारणले एक महिनाभन्दा बढी समयसम्म जोर्नीमा वा जोर्नीको वरिपरी दुखाइ, अहोरोपन वा सुजन हुनेको प्रतिशत	१७.०	१२.५
अधिक वजन र मोटोपन हुनेको प्रतिशत (BMI $\geq$ २५ kg/m ²)	२४.३	१९.९
रक्तचाप बढी हुने वा हाल उच्च रक्तचापको लागि औषधी खाइरहेकाको प्रतिशत	२४.५	१८.७
उच्च रक्तचापको लागि सामान्यतया सरकारी संस्था/सेवा प्रदायककोमा जानेको प्रतिशत	४०.०	१९.६
रगतमा चिनीको मात्रा बढी हुनेको प्रतिशत	५.८	११.३
स्वास्थ्य विमा कार्यक्रममा सदस्यता भएकाको प्रतिशत	६.९	२.६

स्रोत: नेपाल STEPS सर्वेक्षण, २०१९ संक्षिप्त नतिजा, नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद्।

४.३ बालबालिका

४.३.१ बालबालिकाको जनसङ्ख्या

यस प्रदेशमा ५ वर्ष मुनिको बालबालिका ५ लाख ९३ हजार ५ सर २ जना रहेको छ भने ५ देखि ९ वर्षका बालबालिका ७ लाख ६२ हजार ९ सय ८६ जना रहेको छ। त्यसैगरी १० देखि १४ सम्मका बालबालिकाको सङ्ख्या ७ लाख २७ हजार २ सय ७ जना रहेको छ। थप विवरण तालिका ४.३.१ र अनुसूची ४ मा छ।

तालिका ४.३.१ : बालबालिकाको जनसङ्ख्या

उमेर समूह (वर्ष)	जनसङ्ख्या				लैंगिक अनुपात		जम्मा
	महिला	प्रतिशत	पुरुष	प्रतिशत	प्रदेश	नेपाल	
०-४	२९२४०७	११	३०१०९५	११	१०३.	१०४.९	५,९३,५०२
५-९	३७२३१५	१४	३,९०,६७१	१४	१०४.९	१०४.२	७,६२,९८६
१०-१४	३५३६७७	१३	३,७३,५३०	१४	१०५.६	१०३.१	७,२७,२०७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८।

४.३.२ बालगृह

तालिका ४.३.२ (क) मा बालगृहहरूको सङ्ख्या छ। प्रदेशमा जम्मा १५ वटा बालगृहहरू छन्। संरक्षित बालबालिका ३२४ छन्। ती मध्ये २५२ बालक र ७२ बालिका छन्। नेपालमा जम्म ५६६ बालगृह र त्यसमा आश्रित बालबालिकाको सङ्ख्या १६५२९ छन्। नेपालको तुलनामा प्रदेश बालगृहको अंश २.६५ प्रतिशत र आश्रित बालबालिकाको अंश १.९६ प्रतिशत छ।

तालिका ४.३.२(क) : बालगृह र बालबालिकाको सङ्ख्या

जिल्ला	बालगृह सङ्ख्या	संरक्षित बालक	संरक्षित बालिका	जम्मा बालबालिका
नेपाल	५६६	८३१३	८२१६	१६५२९
जम्मा	१५	२५२	७२	३२४
प्रतिशत	२.६५	३.०३	०.८८	१.९६
सप्तरी	१	२४	०	२४
सिराहा	१	४	९	१३
धनुषा	१	२	७	९
महोत्तरी	१	१	१	२
सर्लाही	५	५९	४६	१०५
रौतहट	१	२३	३	२६

जिल्ला	बालगृह सङ्ख्या	संरक्षित बालक	संरक्षित बालिका	जम्मा बालबालिका
बारा	१	११	६	१७
पर्सा	४	१२८	०	१२८

स्रोत: आवासीय बाल गृहहरूको विवरण, २०७३, केन्द्रीय बालकल्याण समिति।

यस प्रदेश भित्र रहेका आवासीय बालगृहहरूको विवरण तालिका ४.३.२ (ख) मा छ। प्रदेशमा १४ वटा आवासीय बालगृहहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। यि बालगृहहरूमा ७२ जना बालिकाहरू र २५२ जना बालकहरू गरि ३२४ जना बालबालिकाहरूले संरक्षण पाईरहेका छन्।

तालिका ४.३.२ (ख): बालगृहहरूको विवरण

क्र.सं	बालगृहको नाम	ठेगाना	संरक्षित बालबालिकाहरू		
			बालक	बालिका	जम्मा
सप्तरी					
१	बालकल्याण गृह	राजविराज, सप्तरी	२४	०	२४
सिरहा					
२	मेरी चिल्ड्रन स्कुल	लहान— सिरहा	४	९	१३
धनुषा					
३	सदगुरु कविर अनाथबालवात्सल्य आश्रम	जनकपुर—८, जनकपुरधाम	२	७	९
महोत्तरी					
४	प्रेयर हाउस अफेन चिल्ड्रेन होम	महोत्तरी—३	१	१	२
सर्लाही					
५	ग्लोरियस मिसन नेपाल	दुङ्गेखोला, सर्लाही	५	११	१६
६	चेतना सन्देश नेपाल	घुर्कोली सर्लाही	१७	१८	३५
७	नेपाल बाल सँगठन	मलङ्गवा, सर्लाही	१०	०	१०
८	पदम भुवनेश्वरी बृद्धा सेवा सदन	नेत्रगंज सर्लाही	२	२	४
९	सर्भिस फर पिस	हरिवन, सर्लाही	२५	१५	४०
रौतहट					
१०	वंशीराम जयसवाल अनाथालय	गौर	२३	३	२६
बारा					
११	अमृता अनाथ आश्रम	कलैया उप— महानगरपालिका—५	११	६	१७
पर्सा					
१२	आवर संसार नेपाल	पर्सा	८	०	८
१३	एतिम खाना दारुल यतामा ईस्लामिया	पर्सा	८५	०	८५

क्र.सं	बालगृहको नाम	ठेगाना	संरक्षित बालबालिकाहरू		
			बालक	बालिका	जम्मा
१४	जनजाती कल्याण आश्रम नेपाल	पर्सा	१४	०	१४

स्रोत: आवासीय बाल गृहहरूको विवरण, २०७३, केन्द्रीय बालकल्याण समिति।

४.३.३ श्रम बजारमा बालबालिका

नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण, २०१७/०१८ अनुसार यस प्रदेशका विद्यालय उमेरका ४.२१ प्रतिशत बालबालिकाहरू श्रम बजारमा रहेका छन्। प्रदेशका शहरी क्षेत्रका ४.३६ प्रतिशत र ग्रामीण क्षेत्रका ३.८९ प्रतिशत बालबालिका श्रम बजारमा रहेका छन्। थप विवरण तालिका ४.३.३ मा छ।

तालिका ४.३.३ : श्रम बजारमा बालबालिका

विवरण	काम गरिरहेका			काम नगरेका			कुल बालबालिका
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	
सङ्ख्यामा							
नेपाल	१६७	११९	२८६	३,४६४	३,३२४	६,७८८	७,०७४
शहर	१०२	७१	१७३	२,१४६	२,००२	४,१४८	४,३२१
गाउँ	६८	४८	११४	१,३१८	१,३२२	२,६४०	२,७५४
प्रदेश २	३९	२४	६३	७५५	७२०	१,४७५	१,४९८
शहर	२८	१६	४४	४७५	४९०	९६६	१,०१०
गाउँ	१२	८	१९	२४०	२३०	४७०	४८९
प्रतिशतमा							
नेपाल	२.३६	१.६८	४.०४	४८.९७	४६.९९	९५.९६	१००.००
शहर	२.३६	१.६४	४.००	४९.६६	४६.३३	९६.००	१००.००
गाउँ	२.४७	१.७४	४.१४	४७.८६	४८.००	९५.८६	१००.००
प्रदेश २	२.६०	१.६०	४.२१	४७.७३	४८.०६	९५.७९	१००.००
शहर	२.७७	१.५८	४.३६	४७.०३	४८.५१	९५.६४	१००.००
गाउँ	२.४५	१.६४	३.८९	४९.०८	४७.०३	९६.११	१००.००

स्रोत: Nepal Labour Force Survey, 2017/18, CBS.

४.३.४ बाल अधिकार हननको अवस्था

तालिका ४.३.४ मा बाल अधिकार हननको घटना छ। प्रदेशमा जम्मा २११ वटा बाल अधिकार हननका घटना भएका छन्। ती मध्ये सबैभन्दा बढी बलात्कार १४५, यौन दुर्व्यवहार ४७, बालबालिका बेचबिखन ९ र बालविवाह भएका घटना ८ छन्।

तालिका: ४.३.४: बालअधिकार हननको अवस्था

जिल्ला	घटनाको प्रकार					
	बालविवाह	बलात्कार	विधालयमा शारीरिक सजाय	यौन दुर्व्यवहार	बालबालिका बेचबिखन	जम्मा
नेपाल	५१	८१८	४२	२४५	७२	३७०
प्रदेश	८	१४५	२	४७	९	२११
प्रदेश %	१५.७	१७.७	४.८	१९.२	१२.५	५७.०
सप्तरी	३	३५	१	१३		५२
सिराहा	२	२६		५		३३
धनुषा	१	१४		४	३	२२
महोत्तरी		१३		१०		२३
सर्लाही		११		२		१३
रौतहट	१	१८		५		२४
बारा	१	१४	१	५		२१
पर्सा		१४		३	६	२३

स्रोत: नेपाल मानव अधिकार वर्ष पुस्तक, २०१९, इन्सेक।

४.४ युवा

४.४.१ युवा जनसङ्ख्या

राष्ट्रिय युवा नीतिले १५ देखि ३९ वर्ष उमेर समूहका मानिसहरू युवा भनि परिभाषित गरेको छ। प्रदेशका १५ देखि १९ वर्ष उमेर समूहका करिब ५ लाख, २० देखि २४ वर्ष उमेर समूहका करिब ४ लाख, २५ देखि २९ वर्ष उमेर समूहका करिब ४ लाख, ३० देखि ३४ वर्ष उमेर समूहका करिब ३.६ लाख र ३५ देखि ३९ वर्ष उमेर समूहका गरी करिब करिब २० लाख जनसङ्ख्या युवा रहेको छ। थप विवरण तालिका ४.४.१ र अनुसूची ४ मा छ।

तालिका ४.४.१: युवा जनसङ्ख्या

उमेर समूह (वर्ष)	जनसङ्ख्या				लैंगिक अनुपात		जम्मा
	महिला	प्रतिशत	पुरुष	प्रतिशत	प्रदेश	नेपाल	
१५-१९	२४१०३४	९	२,७३,७५८	१०	११३.६	९६.९	५,१४,७९२
२०-२४	२२०८१८	८	१,९९,१६६	७	९०.२	७९.४	४,१९,९८४
२५-२९	२१६९४९	८	१,९०,२४१	७	८७.७	७८.९	४,०७,१९०
३०-३४	१९६६०७	७	१,६३,००७	६	८२.९	७९.९	३,५९,६१४
३५-३९	१७४६२५	७	१,६६,१९०	६	९५.२	८५.७	३,४०,८१५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८।

४.४.२ श्रम बजार बाहिर रहेका युवाहरू

नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण, २०१७/०१८ का अनुसार प्रदेको झण्डै आधा अर्थात ४८.३ प्रतिशत युवाहरू श्रम बजारका लागि आवश्यक शिक्षा, रोजगारी र तालिममा सहभागी छैनन्। उक्त हिस्सा नेपालको औसतभन्दा बढी हो। थप विवरण तालिका ४.४.२ मा छ।

तालिका ४.४.२: शिक्षा, रोजगारी र तालिममा संलग्न नभएका युवाहरू

विवरण	जनसङ्ख्या (हजारमा)	शिक्षा, रोजगारी र तालिममा संलग्न नभएका युवाहरू (हजारमा)	प्रतिशत
नेपालको	५६५४	१९९९	३५.३
शहरको	३७१८	११६०	३१.२
गाउँको	१९३६	८३८	४३.३
प्रदेशको	१०९०	५२७	४८.३

स्रोत: Nepal Labour Force Survey, 2017/18, CBS.

४.४.३ युवा उद्यमी

प्रदेशका १०.८५ प्रतिशत उद्यमीहरू ३० वर्ष मुनि रहेका छन् भने २३.३२ प्रतिशत युवाहरू ३० देखि ३९ वर्ष उमेर समूहका रहेका छन्। यस हिसाबले हेर्दा प्रदेशको कुल उद्यमीमा युवा उद्यमीहरूको हिस्सा ३४.३७ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ४.४.३ मा छ।

तालिका ४.४.३: युवा उद्यमीहरूको हिस्सा

जिल्ला	उद्यमको मालिकको उमेर र सङ्ख्या						
	जम्मा	३० वर्षमुनि	३०-३९ वर्ष	४०-४९ वर्ष	५०-५९ वर्ष	६० वर्ष वा माथि	उल्लेख गर्न अनुपयुक्त
नेपाल	३,२२८,४५७	३५०,२९०	७५२,८३७	६८४,६६९	४०७,५२४	१८८,१२५	८४५,०१२

जिल्ला	उद्यमको मालिकको उमेर र सङ्ख्या						
	जम्मा	३० वर्षमुनि	३०-३९ वर्ष	४०-४९ वर्ष	५०-५९ वर्ष	६० वर्ष वा माथि	उल्लेख गर्न अनुपयुक्त
प्रतिशत	१००.००	१०.८५	२३.३२	२१.२१	१२.६२	५.८३	२६.१७
प्रदेश	३५४,९९४	४३,५५२	९३,३२५	८६,७७६	४१,४७२	२४,२७७	६५,५९२
प्रतिशत	१००.००	१२.२७	२६.२९	२४.४४	११.६८	६.८४	१८.४८
सप्तरी	४२,२५२	३,४७०	१०,४६०	११,८१८	५,५५०	२,९९९	७,९५५
सिराहा	४०,५१३	४,६८७	११,९७८	१०,६६७	४,०३९	३,०४०	६,१०२
धनुषा	५६,४७५	६,७९८	१४,९९८	१३,३७८	६,९९६	३,०२०	११,२८५
महोत्तरी	३६,९९८	५,१२२	११,८८९	८,२१६	३,७५१	२,९७७	५,०४३
सर्लाही	३८,६५७	५,१३९	१०,६३९	१०,३८७	४,२७२	१,८६४	६,३५६
रौतहट	४१,२६५	६,२६५	१०,१२२	१०,२५३	४,१७२	२,९७९	७,४७४
बारा	४८,७२४	५,८२९	१०,८६५	८,९४७	६,१२४	३,८५०	१३,१०९
पर्सा	५०,११०	६,२४२	१२,३७४	१३,११०	६,५६८	३,५४८	८,२६८

स्रोत: National Economic Census, २०१८, National Report, CBS.

४.४.४ युवा उद्यमको व्यवस्थापक

प्रदेशका १४.८५ प्रतिशत उद्यम व्यवस्थापकहरू ३० वर्ष मुनिका रहेका छन् भने ३०.२७ प्रतिशत युवाहरू ३० देखि ३९ वर्ष उमेर समूहका रहेका छन्। यस हिसाबले हेर्दा प्रदेशको कुल उद्यमीमा युवा उद्यमीहरूको हिस्सा झण्डै आधा अर्थात ४५.१२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ४.४.४ मा छ।

तालिका ४.४.४: युवा उद्यम व्यवस्थापकहरूको हिस्सा

जिल्ला	उद्यमको व्यवस्थापको उमेर						
	सङ्ख्यामा						
	जम्मा	३० वर्षमुनि	३०-३९ वर्ष	४०-४९ वर्ष	५०-५९ वर्ष	६० वर्ष वा माथि	उल्लेख नभएको
नेपाल	३,२२८,४५७	४७९,२९४	९७७,३५१	९१७,०९७	५६८,२९४	२२२,४३५	६३,९८६
प्रतिशत	१००.००	१४.८५	३०.२७	२८.४१	१७.६०	६.८९	१.९८
प्रदेश जम्मा	३५४,९९४	५२,४८२	१०६,९७३	१००,७९०	६१,०९१	२६,२७७	७,३८१
प्रतिशत	१००.००	१४.७८	३०.१३	२८.३९	१७.२१	७.४०	२.०८

जिल्ला	उद्यमको व्यवस्थापको उमेर						
	सङ्ख्यामा						
	जम्मा	३० वर्षमुनि	३०-३९ वर्ष	४०-४९ वर्ष	५०-५९ वर्ष	६० वर्ष वा माथि	उल्लेख नभएको
सप्तरी	४२,२५२	४,१७६	१२,५९८	१३,५६५	७,६०५	३,४५२	८५६
सिराहा	४०,५१३	५,६२९	१२,६७०	१२,२४०	६,७०३	३,१७१	१००
धनुषा	५६,४७५	८,३५३	१६,८२९	१५,३८९	११,८२८	३,४५७	६१९
महोत्तरी	३६,९९८	५,८१५	१२,९५०	१०,३८१	४,४७१	३,१३५	२४६
सर्लाही	३८,६५७	५,४४६	१२,५६७	१२,०३३	५,६१७	१,९७९	१,०१५
रौतहट	४१,२६५	७,११७	११,००८	११,७८०	६,३३४	३,२१९	१,८०७
बारा	४८,७२४	८,४७१	१३,४३३	१०,९२०	१०,४१४	४,१७८	१,३०८
पर्सा	५०,११०	७,४७५	१४,९१८	१४,४८२	८,११९	३,६८६	१,४३०

स्रोत: National Economic Census, 2018, National Report, CBS.

४.५ महिला

४.५.१ आर्थिक गतिविधिमा महिलाहरूको उपस्थिति

प्रदेशका ८.५८ प्रतिशत उद्यम व्यवस्थापकहरू महिला रहेका छन् भने ९१.२६ प्रतिशत उद्यम व्यवस्थापकहरू पुरुष रहेका छन्। प्रदेशको महिला उद्यम व्यवस्थापकको हिस्सा नेपालको औसतभन्दा कम हो। थप विवरण तालिका ४.५.१ मा छ।

तालिका ४.५.१: उद्यमको व्यवस्थापकको लैङ्गिक अवस्था

जिल्ला	जम्मा	पुरुष	महिला	उल्लेख नभएका
नेपाल	३,२२८,४५७	२,६०३,०७५	६०९,३३१	१६,०५१
प्रतिशत	१००.००%	८०.६३%	१८.८७%	०.५०%
प्रदेश	३५४,९९४	३२३,९६९	३०,४४२	५८३
प्रतिशत	१००.००%	९१.२६%	८.५८%	०.१६%
सप्तरी	४२,२५२	३७,५४३	४,५३७	१७२
सिराहा	४०,५१३	३६,२५२	४,२१२	४९
धनुषा	५६,४७५	५१,५९२	४,७००	१८३
महोत्तरी	३६,९९८	३३,१९४	३,८०४	-

जिल्ला	जम्मा	पुरुष	महिला	उल्लेख नभएका
सर्लाही	३८,६५७	३४,७१२	३,९४४	१
रौतहट	४१,२६५	३७,७५९	३,३४७	१५९
बारा	४८,७२४	४५,५७४	३,१३१	१९
पर्सा	५०,११०	४७,३४३	२,७६७	-

स्रोत: National Economic Census, 2018, National Report, CBS.

४.५.२ महिला उद्यमी

प्रदेशका ८.१९ प्रतिशत उद्यमीहरू महिला रहेका छन् भने ७४.१२ प्रतिशत उद्यमीहरू पुरुष रहेका छन्। प्रदेशको महिला उद्यमीको हिस्सा नेपालको औसतभन्दा कम हो। थप विवरण तालिका ४.५.२ मा छ।

तालिका ४.५.२: उद्यमको मालिकको लैङ्गिक अवस्था

जिल्ला	जम्मा	पुरुष	महिला	उल्लेख गर्न अनुपयुक्त
नेपाल	३,२२८,४५७	१,९१७,७८५	४९०,११४	८२०,५५८
प्रतिशत	१००.००%	५९.४०%	१५.१८%	२५.४२%
प्रदेश जम्मा	३५४,९९४	२६३,१२८	२९,०७८	६२,७८८
प्रतिशत	१००.००%	७४.१२%	८.१९%	१७.६९%
सप्तरी	४२,२५२	३१,००९	३,६०९	७,६३४
सिराहा	४०,५१३	३१,२९६	३,१६१	६,०५६
धनुषा	५६,४७५	४०,१५९	५,२६७	११,०४९
महोत्तरी	३६,९९८	२८,२३०	३,८०७	४,९६१
सर्लाही	३८,६५७	२९,०३६	३,८२५	५,७९६
रौतहट	४१,२६५	३०,७९६	३,१५२	७,३१७
बारा	४८,७२४	३३,४२६	३,१९२	१२,१०६
पर्सा	५०,११०	३९,१७६	३,०६५	७,८६९

स्रोत: National Economic Census, 2018, National Report, CBS.

४.५.३ महिला हिंसाको घटना

तालिका ४.५.३ मा महिला हिंसाका घटना छ। प्रदेशमा जम्मा २३५ वटा महिला अधिकार हननका घटना भएका छन्। ती मध्ये ५९/५९ पारीवारिक हिंसा र बहुविवाह, ५६ बलात्कार, २० बोक्सको आरोप, ३/३ गर्भपतन र वेचविखन का घटना छन्। नेपालको तुलनामा प्रदेशमा भएका महिला अधिकार हननका घटना ८.४ प्रतिशत छ।

तालिका ४.५.३: महिला हिंसाका घटना

घटनाको प्रकार	नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
बोक्सीको आरोप	६३	२०	३१.७	८	१	६			१	४	
बलात्कार	४७५	५६	११.८	१४	१०	६	५	४	५	४	८
बलात्कारको प्रयास	१५५	३०	१९.४	४	१४	४		२	३	१	२
बहुविवाह	३२६	५९	१८.१	२०	१३	७	३	१	६	८	१
पारिवारीक हिंसा	१६३२	५९	३.६	३०	८	१६		४		१	
यौन दुर्व्यवहार	७९	५	६.३	२	१	१	१				
गर्भपतन	६	३	५०	१		२					
बेचबिखनको प्रयास	७४	३	४.१								३
जम्मा	२८१०	२३५	८.४	७९	४७	४२	९	११	१५	१८	१४

स्रोत: नेपाल मानव अधिकार वर्ष पुस्तक, २०१९, इन्सेक।

४.६ ज्येष्ठ नागरिक

प्रदेशमा ७० वर्षमाथिको ज्येष्ठ नागरिकहरूको सङ्ख्या करिब १ लाख ३८ हजार रहेको छ। सो मध्ये ७० देखि ७४ वर्ष उमेर समूहमा करिब ७७ हजार, ७५ देखि ७९ वर्ष उमेर समूहमा करिब ३५ हजार, ८० देखि ८४ वर्ष उमेर समूहमा करिब १६ हजार ज्येष्ठ नागरिक रहेका छन्। थप विवरण तालिका ४.६ र अनुसूची ४ मा छ।

तालिका ४.६: ज्येष्ठ नागरिकको जनसङ्ख्या

उमेर समूह (वर्ष)	जनसङ्ख्या				लैंगिक अनुपात		जम्मा
	महिला	प्रतिशत	पुरुष	प्रतिशत	प्रदेश	नेपाल	
७०-७४	३५,६५९	१	४१,३१८	२	११५.९	१०२.१	७६,९७७
७५-७९	१६,४४२	१	१८,२६७	१	१११.१	९९.६	३४,७०९
८०-८४	७,५४८	०	८,१९१	०	१०८.५	९५.१	१५,७३९
८५-८९	२,६६९	०	२,८२२	०	१०५.७	९६.६	५,४९१
९०-९४	१,५६९	०	१,४००	०	८९.२	७८.५	२,९६९
९५+	१,६५७	०	१,२१२	०	७३.१	६०	२,८६९
जम्मा	६५,५४४	२	७३,२१०	३	६०४	५३२	१३८,७५४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८।

४.७ अपाङ्गता

४.७.१ अपाङ्गताको स्थिति

प्रदेशमा कुनै पनि अपाङ्गता नभएको जनसङ्ख्या ९८.७ प्रतिशत रहेको छ। अपाङ्गता भएका मध्ये कुनै न कुनै अपाङ्गता सबैभन्दा धेरै, दोश्रोमा शारीरिक अपाङ्गता र तेस्रोमा दृष्टि सम्बन्धी अपाङ्गता रहेको छ। थप विवरण तालिका ४.७.१ मा छ।

तालिका ४.७.१: अपाङ्गताको स्थिति

अपाङ्गताको स्थिति	प्रदेश २			नेपाल		
	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
शारीरिक अपाङ्गता भएका (%)	०.५	०.६	०.४	०.७	०.८	०.६
दृष्टी सम्बन्धी अपाङ्गता भएका (%)	०.३	०.३	०.३	०.४	०.४	०.४
सुनाई सम्बन्धी अपाङ्गता भएका (%)	०.१	०.२	०.१	०.३	०.३	०.३
दृष्टी तथा सुनाई सम्बन्धी अपाङ्गता भएका (%)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
बोली सम्बन्धी अपाङ्गता भएका (%)	०.२	०.२	०.१	०.२	०.३	०.२
मानसिक अपाङ्गता भएका (%)	०.१	०.१	०.१	०.१	०.१	०.१
बौद्धिक अपाङ्गता भएका (%)	०.०	०.०	०.०	०.१	०.१	०.१
बहु-अपाङ्गता भएका (%)	०.१	०.१	०.१	०.२	०.२	०.१
कुनै न कुनै अपाङ्गता भएकाको (%)	१.३	१.५	१.१	१.९	२.२	१.७
कुनैपनि अपाङ्गता नभएका (%)	९८.७	९८.५	९८.९	९८.१	९७.८	९८.३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग।

४.७.२ अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण

२०७५ असार मसान्त सम्मको विवरण अनुसार प्रदेशमा ६४२४ जनाले क वर्गको , १०८२२ जनाले ख वर्गको, ९८३६ जनाले ग वर्गको र ५१०२ जनाले घ वर्गको अपाङ्गता परिचय पत्र प्राप्त गरेका छन्। थप विवरण तालिका ४.७.२ मा छ।

तालिका ४.७.२: अपाङ्गता परिचय पत्रवितरण

जिल्ला	क वर्ग	ख वर्ग	ग वर्ग	घ वर्ग
नेपाल	४१०२२	८२१९२	७६५८५	५१५३७
प्रदेश	६४२४	१०८२२	९८३६	५१०२
प्रदेशको अंश	१५.७	१३.२	१२.८	९.९
सप्तरी	४५४	९१९	१७९८	७०८
सिराहा	९३६	१७३६	१३४९	५७०
धनुषा	४९८	१२७५	१०९६	३२४
महोत्तरी	५७६	१०७७	७२२	४६४
सर्लाही	१२५८	१०३७	८०३	८७७
रौतहट	९३३	१७४७	१५३२	१०४९
बारा	११९६	१८९३	१९१२	९०५
पर्सा	५७३	११३८	६२४	२०५

स्रोत: वार्षिक प्रतिवेदन, महिला तथा बालबालिका विभाग, २०७४/७५ ।

परिच्छेद ५: पूर्वाधार क्षेत्र

५.१ जलस्रोत

५.१.१ प्रमुख नदीहरू

यस प्रदेशको सबैभन्दा ठूला नदी कोसी र बागमती नदी वाहेकका अन्य सबै नदीहरू उत्तरको चुरे डाँडा क्षेत्रबाट शुरू भएका छन् र क्रमशः दक्षिणतिर बग्दै भारत पस्दछन्। धेरै जसो स—साना खोला र खहरेहरू छन्।

क) सप्तकोसी नदी

यो सप्तकोसी नदी यस प्रदेशको पूर्वी सिमानाको रूपमा रहेको छ। सप्तकोसीको लम्बाई लगभग ४२ किलोमिटर रहेको छ। यसबाट पूर्व प्रदेश १ को सुनसरीतर्फ र सप्तरी जिल्लामा सिँचाईको लागि नहर पनि निकालिएको छ।

ख) बागमती

सर्लाही जिल्लाको पश्चिमी सिमाना रौतहट जिल्लालाई छुट्याउदै उत्तरबाट दक्षिण भारत तर्फ बागमती नदी बगेको छ। बागमती नदीको पानीबाट बागमती सिँचाई आयोजना सञ्चालन भइ रौतहट र सर्लाही जिल्लाको लगभग ५० हजार हेक्टर जमिनमा सिँचाईको सुविधा उपलब्ध भएको छ। बागमती नदीको चार वर्षको औसत जलप्रवाह (१९६५—१९६८) १६१.६ घन मी. प्रति सेकेण्ड उक्त अवधिमा सबैभन्दा बढी प्रवाह २८१० घन मी. प्रति सेकेण्ड र सबैभन्दा कम प्रवाह ४.९ घन मी. प्रति सेकेण्ड रहेको जानकारी जिल्लाको कर्मैयास्थित रहेको बागमती जलप्रवाह मापक केन्द्रले गराएको थियो।

ग) लखनदेही

यस प्रदेशको सर्लाही जिल्लाभित्र रहेको सबैभन्दा ठूलो नदी हो (करीब ६४ कि.मी. लामो)। यो नदी सर्लाहीको उत्तर पूर्वी कुनाको चुरेबाट शुरू भई दक्षिण पश्चिममा सिमरासम्म बगी दक्षिण तर्फ भारतमा पसेको छ। यसका सहायक नदीहरूमा नारायण, मदार, वामन्ती, दाइने, अत्रौली, चापीनी, कोटी, घुर्मी आदि प्रमुख हुन साथै निकै सङ्ख्यामा खहरे तथा स—साना खोलाहरू पनि मिसिएका छन्।

घ) कमला नदी

महाभारत पहाडको दक्षिणबाट उत्पत्ति भई निस्केको ध्वाड खोलासँग मिसिएको यो नदी चुरे पहाडको बीचबाट यस प्रदेशमा प्रवेश गरेको छ। घुर्मी र बतहा खोलालाई सहायक बनाएको यो नदी

सिराहा र धनुषाको सिमाना हुदै दक्षिण भारततर्फ प्रवेश गरेको छ। कार्तिक पूर्णिमाका दिन कमला नदी किनारमा मेला लाग्नुका साथै स्नान गर्ने भक्तजनहरूको घुइँचो लाग्दछ।

ड) दुधमती नदी

यो नदीको पौराणिक महत्व समेत छ। जनकपुरधाममा अवस्थित राम मन्दिरदेखि लगभग ३.५ किलोमिटर पश्चिममा यो नदी रहेको छ। यस सम्बन्धमा एउटा भनाई छ जानकी पृथ्वीबाट उत्पत्ति हुँदा कामधेनु गाईले प्रेम विहल भई आफ्नो दूध जानकीको मुखमा राखेकी र केही दूध भुँइमा चुहिन गई दूधधवति नामले नदीको रूपमा बगेको भन्ने जनश्रुति छ।

च) हर्दिनाथ नदी

चुरे पर्वतबाट उत्पत्ति भएको यो नदी दक्षिणतर्फ बग्दै जाँदा भावर खण्ड पार गरिसकेपछि जगदर नदीमा मिसिन्छ। यहाँदेखि यो नदी हर्दिनाथ नदीले चिनिन्छ। यो नदी सिँचाइको लागि महत्वपूर्ण मानिन्छ।

छ) मैनावती नदी

चुरे पहाडको दक्षिणी फेदीबाट उत्पत्ति भई असनपुर, देविपुर, लगडीगोड हुदै दक्षिणतर्फ बगेको यो नदी सिराहा जिल्लामा पर्दछ। सिराहा जिल्लामा यस नदीबाट नै सिँचाई गरिने गरिन्छ।

ज) बलान नदी

चुरे पहाडको उत्पत्ति भई भावर हुँदै दक्षिणतर्फ बगेको यो नदी सप्तरी र सिराहा दुवै जिल्लामा पर्दछ। समुन्द्र सतहबाट ६७ मिटरदेखि ८२३ मिटरसम्मको उचाइमा रहेको हुनाले यस नदीले सम्वेदशिल नदी मानिन्छ। सप्तरी जिल्लामा यस नदीमा चाहाका खोला र सिराहा जिल्लामा खुट्टीखोला, ससेंखोला र मुनानी नदी मिसिएर यो नदी बनेको छ।

झ) रातु नदी

चुरे पहाडको उत्पत्ति भई भावर हुँदै दक्षिणतर्फ बगेको यो नदी धनुषा र महोत्तरी दुवै जिल्लामा पर्दछ। समुन्द्र सतहबाट ६९ मिटरदेखि ५३५ मिटरसम्मको उचाइमा रहेको छ। यस नदीमा बडहरी र सुनझरी खोला मिसिएको छ।

अन्य नदी/खोलाहरूको जिल्लागत विवरण अनुसूची ३९ मा र नदी प्रणालीहरूको जिल्लागत जिआइएस नक्शा अनुसूची ४० मा छ।

५.१.२ सिमसार क्षेत्र

राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समितिका अनुसार यस प्रदेशमा १३४ वटा सिमसार क्षेत्रहरू छन्। सबभन्दा धेरै सिमसार क्षेत्र सिराहमा, त्यसपछि धनुषा र सर्लाहीमा रहेका छन्। थप विवरण तालिका ५.१.२ मा छ। प्रदेशका प्रमुख सिमसार क्षेत्रहरूको थप विवरण परिच्छेद ७ मा प्रस्तुत छ।

तालिका ५.१.२: सिमसार क्षेत्रको सङ्ख्या

जिल्ला	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	जम्मा
सिमसार क्षेत्र (सङ्ख्या)	१०	३५	२७	१३	२३	१२	८	६	१३४

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना खण्ड १, राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति, २०७२।

५.२ ऊर्जा

५.२.१ सौर्य ऊर्जा उत्पादनको अवस्था

विद्युत विकास विभागको २०७६ मंसिर १३ गते सम्मको अध्यावधिक विवरण अनुसार यस प्रदेशमा सौर्य विद्युत उत्पादनको लागि १५ वटा कम्पनीले सर्वेक्षण अनुमति पत्र पाएका छन्। उक्त कम्पनीहरूले १ मेगावाट देखि १२० मेगावाटसम्मको सौर्य विद्युत उत्पादन गर्ने लक्ष्य राखेका छन्। सर्वेक्षण अनुमति पाएका कम्पनीहरूले कुल २५६ मेगावाट विद्युत उत्पादन हुन सक्ने प्रारम्भिक अनुमान गरिएको छ। थप विवरण तालिका ५.२.१ मा छ।

तालिका ५.२.१ सौर्य विद्युत उत्पादनको लागि सर्वेक्षण अनुमति पाएका कम्पनीहरूको विवरण

क्र.सं.	आयोजना	क्षमता (मे.वा.)	प्रवर्धक	स्थान। जिल्ला
१	सोलार पावर प्रोजेक्ट, सिमरा	१	अपि पावर कम्पनी प्रा.लि.	
२	सोलार पावर प्रोजेक्ट, ढल्केबर	१	अपि पावर कम्पनी प्रा.लि.	ढल्केबर, धनुषा
३	ग्रीड कनेक्टेड सोलार पावर प्रोजेक्ट, लहान	४	एसियन टेक कर्पोरेशन प्रा.लि.	लहान, सिराहा
४	ग्रीड कनेक्टेड सोलार पावर प्रोजेक्ट, वीरगञ्ज (33 kV S.S)	१.५	कान्तिपुर ईनर्जी ईन्भेष्टमेन्ट एण्ड कन्स्ट्रक्सन प्रा. लि.	वीरगञ्ज, पर्सा
५	ग्रीड कनेक्टेड सोलार पावर प्रोजेक्ट, वीरगञ्ज (11 kV S.S)	२	कान्तिपुर ईनर्जी ईन्भेष्टमेन्ट एण्ड कन्स्ट्रक्सन प्रा. लि.	वीरगञ्ज, पर्सा
६	ग्रीड कनेक्टेड सोलार पावर प्रोजेक्ट, ढल्केबर (33 kV S.S)	३	सगरमाथा ईनर्जी एण्ड कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि.	ढल्केबर, धनुषा
७	सोलार पावर प्रोजेक्ट, लहान (11 kV S.S)	१	एसियन टेक कर्पोरेशन प्रा.लि.	लहान, सिराहा
८	मिथिला २ सोलार पीभी प्रोजेक्ट, धनुषा	१०	ईको पावर डेभलपमेन्ट प्रा.लि.	बेङ्गाडावर, धनुषा
९	मधुबासा अन ग्रीड सोलार पीभी प्रोजेक्ट	५	सन ऊर्जा नेपाल प्रा. लि.	पुष्पलपुर, धनुषा
१०	ग्रीड कनेक्टेड सोलार पीभी प्रोजेक्ट, पर्सा	१०	यशवर्धन मोरे	वीरगञ्ज, पर्सा
११	परवानीपुर सोलार फार्म, पर्सा	३०	सीजी ईनर्जी ईन्फ्रास्ट्रक्चर प्रा.लि.	गढी, पर्सा
१२	सोलार पीभी प्रोजेक्ट बर्जु, सुनसरी	५०	सीजी ईनर्जी ईन्फ्रास्ट्रक्चर प्रा.लि.	धौवनी, पर्सा

क्र.सं.	आयोजना	क्षमता (मे.वा.)	प्रवर्धक	स्थान। जिल्ला
१३	सोलार पीभी प्रोजेक्ट, ढल्केवर, धनुषा	१२०	सीजी ईनर्जी इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रा.लि.	
१४	परवानीपुर सोलार पीभी प्रोजेक्ट, पर्सा	८	अपि पावर कम्पनी प्रा.लि.	गढी, पर्सा
१५	ग्रीड कनेक्टेड सोलार पीभी प्रोजेक्ट, जलेश्वर	९.५	फर्चुन डेभलपर्स प्रा.लि.	जलेश्वर, महोत्तरी
	जम्मा	२५६		

स्रोत: विद्युत विकास विभाग २०७६।

५.२.२ बायोग्यास र सौर्य ऊर्जाको उपयोगको अवस्था

यस प्रदेशमा घरेलु बायोग्यासका प्लान्ट २७९५७ वटा, ठूला बायोग्यास प्लान्ट १० वटा, सोलार होम सिस्टम १३१३२२ वटा, संस्थागत सोलार फोटोभोल्टेइक सिस्टम १५ वटा, फोटोभोल्टेइक सिस्टम पम्पिङ सिस्टम २ वटा, सोलार सिँचाई ४३ वटा र सोलार ड्रायर कुकर ४ वटा रहेका छन्। थप विवरण तालिका ५.२.२ मा छ

तालिका ५.२.२: बायोग्यार र सौर्य ऊर्जाको प्रयोगको अवस्था

जिल्ला	बायोग्यास: घरेलु	बायोग्यास: ठूला	सोलार होम सिस्टम (साना समेत)	संस्थागत सोलार फोटोभोल्टेइक सिस्टम	फोटोभोल्टेइक पम्पिङ सिस्टम	सोलार सिँचाई	सोलार ड्रायर र कुकर
नेपाल	४३१६२९	२२०	९५२९०३	२५१२	१९०	३०६	२३८६
प्रदेश	२७९५७	१०	१३१३२२	१५	२	४३	४
प्रदेशको हिस्सा (%)	६.४८	४.५५	१३.७८	०.६०	१.०५	१४.०५	०.१७
सप्तरी	११८२	३	१२८९९	०	०	३४	०
सिराहा	११८५	२	८३४२	५	०	०	०
धनुषा	१२५७	०	२६८१७	२	०	०	०
महोत्तरी	३३६७	०	१८१५	३	०	१	०
सर्लाही	७००७	३	१६९६१	२	०	०	२
रौतहट	४९००	०	२५१००	३	०	०	१
बारा	६७४५	२	१९८०	०	२	१	०
पर्सा	२३१४	०	३७४०८	०	०	७	१

स्रोत: Environmental Statistics of Nepal, 2019, CBS.

५.२.३ सुधारिएको चुलो र घट्टको अवस्था

यस प्रदेशमा माटोको सुधारिएको चुलो २४४०६२ वटा, सुधारिएको फलामे चुलो ११३६३ वटा, संस्थागत सुधारिएको चुलो १ वटा र सुधारिएको पानी घट्ट ७ वटा स्थापना भएका छन्। थप विवरण तालिका ५.२.३ मा छ।

तालिका ५.२.३: सुधारिएको चुलो र घट्टको अवस्था

जिल्ला	सुधारिएको चुलो: माटो	सुधारिएको चुलो: फलाम	संस्थागत सुधारिएको चुलो	सुधारिएको पानी घट्ट
नेपाल	१२८१०३७	१५३५१७	२८१	१०३९६
प्रदेश	२४४०६२	११३६३	१	७
प्रदेशको हिस्सा (%)	१९.०५	७.४०	०.३६	०.०७
सप्तरी	८१६६	१८८४	०	०
सिराहा	१९३४१	८६५	०	०
धनुषा	२१५५६	८००	०	०
महोत्तरी	४१९२९	६२०	०	०
सर्लाही	५२०१२	२३३३	०	७
रौतहट	७८७१४	३२६१	०	०
बारा	११८८८	८००	१	०
पर्सा	१०४५६	८००	०	०

स्रोत: Environmental Statistics of Nepal, 2019, CBS.

५.२.४ खाना बनाउने ईन्धन

खाना बनाउन प्रयोग हुने ईन्धनको आधारमा यस प्रदेशलाई विश्लेषण गर्दा प्रदेशका घरपरिवारहरू मध्ये ८९.९५ प्रतिशतले काठ, दाउरा र गुइँठा, २१.०३ प्रतिशतले एलपी ग्यास, २.४३ प्रतिशतले गोबर ग्यास र २.०९ प्रतिशतले मट्टितेल र अन्य ईन्धनको प्रयोग गरिरहेका छन्। थप विवरण तालिका ५.२.४ र अनुसूची ४१ मा छ।

तालिका ५.२.४: खाना पकाउने ईन्धनको प्रयोगका आधारमा घरधुरी विवरण

जिल्ला	काठ, दाउरा, गुइँठा	मट्टितेल	एलपी ग्यास	गोबर ग्यास	विजुली	अन्य	जम्मा
नेपाल	४०३३३५०	५५६१०	११४०६६२	१३१५९६	४५२३	५७५५६	५४२३२९७
प्रतिशत	७४.३७	१.०३	२१.०३	२.४३	०.०८	१.०६	१००
प्रदेश	८३८३९३	११८३२	५४१३३	७११६	३१०	२०३०३	९३२०८७

जिल्ला	काठ, दाउरा, गुइँठा	मट्टितेल	एलपी ग्याँस	गोबर ग्याँस	विजुली	अन्य	जम्मा
प्रतिशत	८९.९५	१.२७	५.८१	०.७६	०.०३	२.१८	१००
नेपालसँग प्रदेशको प्रतिशत	७६.७१	२१.२८	४.७५	५.४१	६.८५	३५.२८	१७.१९
सप्तरी	१११६६९	२१०१	५०१५	३९०	३९	१८५०	१२१०६४
प्रतिशत	९२.२४	१.७४	४.१४	०.३२	०.०३	१.५३	१००
सिरहा	११०७६७	१२०२	४१६४	२४८	५२	१४९६	११७९२९
प्रतिशत	९३.९३	१.०२	३.५३	०.२१	०.०४	१.२७	१००
धनुषा	११९१२२	१५२४	१३९८८	३५६	३६	३१९९	१३८२२५
प्रतिशत	८६.१८	१.१	१०.१२	०.२६	०.०३	२.३१	१००
महोत्तरी	१०२७५०	१३४६	३३४४	६०८	२०	३२३०	१११२९८
प्रतिशत	९२.३२	१.२१	३	०.५५	०.०२	२.९	१००
सर्लाही	१२०१११	१८९७	५२७२	२४५५	७८	२९९०	१३२८०३
प्रतिशत	९०.४४	१.४३	३.९७	१.८५	०.०६	२.२५	१००
रौतहट	९८३२४	१६४८	२२६३	७६८	१४	३६३५	१०६६५२
प्रतिशत	९२.१९	१.५५	२.१२	०.७२	०.०१	३.४१	१००
बारा	९७८५१	१०४७	५११७	२०३३	३७	२५१५	१०८६००
प्रतिशत	९०.१	०.९६	४.७१	१.८७	०.०३	२.३२	१००
पर्सा	७७७९९	१०६७	१४९७०	२५८	३४	१३८८	९५५१६
प्रतिशत	८१.४५	१.१२	१५.६७	०.२७	०.०४	१.४५	१००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ बाट विभेष्टित।

५.२.५ बत्तीको स्रोत

यस प्रदेशका नागरिकहरू मध्ये ५,५६,३४२ (५९.६९ प्रतिशत) घरधुरीहरूले उज्यालोको लागि विजुली प्रयोग गर्छन र विजुली प्रयोगको राष्ट्रिय औसत ६७.६३ प्रतिशत छ। यस प्रदेशका नागरिकहरूको विजुलीको प्रयोग राष्ट्रिय औसतभन्दा ८ प्रतिशतले कम छ। त्यसैगरी, ३,४८,२३२ (३७.३६ प्रतिशत) नागरिकहरू मट्टितेल टुकी बत्तीमै छन। मट्टितेल प्रयोगको राष्ट्रिय औसत १८.२८ प्रतिशत रहेकोभन्दा २ गुणा बढी छ। थप विवरण तालिका ५.२.५ र अनुसूची ४२ मा छ।

। १४० । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

तालिका ५.२.५: बत्ती वालन प्रयोग हुने स्रोतको आधारमा घरघुरी विवरण

जिल्ला	विजुली	मट्टितेल	गोबर ग्याँस	सोलार	अन्य	नखुलेको	जम्मा
नेपाल	३६४७७४६	९९१५१०	१५२६४	४०३५०४	३३०१७०	३५१०३	५४२३२९७
प्रतिशत	६७.२६	१८.२८	०.२८	७.४४	६.०९	०.६५	१००
प्रदेश	५५६,३४२	३४८,२३२	१,९८५	१२,२३४	२,२०६	११,०८८	९३२,०८७
प्रतिशत	५९.६९	३७.३६	०.२१	१.३१	०.२४	१.१९	१००
प्रदेशको प्रतिशत	१५.२५	३५.१२	१३	३.०३	०.६७	३१.५९	१७.१९
सप्तरी	छग,ठढठ	६६,९७५	२७७	१,२१३	१५६	१,६९६	१२१,०६४
प्रतिशत	४१.९२	५५.३२	०.२३	१	०.१३	१.४	१००
सिरहा	७९,३३५	३५,६०४	२६३	१,३६५	३७६	९८६	११७,९२९
प्रतिशत	६७.२७	३०.१९	०.२२	१.१६	०.३२	०.८४	१००
धनुषा	१०१,२२६	३२,५१७	४०७	१,५२९	१९२	२,३५४	१३८,२२५
प्रतिशत	७३.२३	२३.५२	०.२९	१.११	०.१४	१.७	१००
महोत्तरी	७०,३३९	३८,७३७	२०९	१,२१५	१६१	६३७	१११,२९८
प्रतिशत	६३.२	३४.८	०.१९	१.०९	०.१४	०.५७	१००
सर्लाही	६१,८५९	६५,६६७	२८०	३,०४५	४८९	१,४६३	१३२,८०३
प्रतिशत	४६.५८	४९.४५	०.२१	२.२९	०.३७	१.१	१००
रौतहट	४९,६६७	५३,८३९	२०१	९७९	२९८	१,६६८	१०६,६५२
प्रतिशत	४६.५७	५०.४८	०.१९	०.९२	०.२८	१.५६	१००
बारा	७४,१६९	३१,९३४	१७९	९२६	२२६	१,१६६	१०८,६००
प्रतिशत	६८.३	२९.४१	०.१६	०.८५	०.२१	१.०७	१००
पर्सा	६९,०००	२२,९५९	१६९	१,९६२	३०८	१,११८	९५,५१६
प्रतिशत	७२.२४	२४.०४	०.१८	२.०५	०.३२	१.१७	१००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ बाट विश्लेषित।

५.३ यातायात सञ्जाल

५.३.१ रणनीतिक सडक

यस प्रदेशमा जम्मा १०८ वटा रणनीतिक सडक सञ्जाल छन् । ती सडकमध्ये ६५८.३ किलोमिटर, कालोपत्रे, ४५७.२६ किलोमिटर ग्रेभल र ३५९.६६ किलोमिटर कच्ची सडक छन्। सबै प्रकारका गरी कुल १४६६ किलोमिटर रणनीतिक सडक यस प्रदेशमा छ। थप विवरण तालिका ५.३.१ र अनुसूची ४३ मा छ।

तालिका ५.३.१: रणनीतिक सडक सञ्जाल (किलोमिटरमा)

सि.नं.	जिल्ला	सङ्ख्या	कालोपत्र	ग्रेभल रोड	कच्ची	जम्मा
	प्रदेश	१०८	६५८.३	४५७.२६	३५०.६६	१४६६
१	सप्तरी	१९	१७१.१	४८.५	३०	२४९.६
२	सिराहा	११	९३.९३	१८	३३	१४४.९
३	धनुषा	१७	९३.९१	८०.३२	७७.२५	२५१.५
४	महोत्तरी	१४	५६.७२	९७.८१	६१.०६	२१५.६
५	सर्लाही	१२	३२.७९	१५३.६३	२	१८८.४
६	रौतहट	११	७१.८३	३३	३३	१३७.८
७	बारा	१५	१०९.२	२६	५४.३५	१८९.६
८	पर्सा	९	२८.८२	०	६०	८८.८२

स्रोत: सडक विभागको एएआरएन २०१७/१८।

५.३.२ प्रादेशिक सडक

रणनीतिक सडक (राष्ट्रिय सडक) बाहेक यस प्रदेशमा प्रादेशिक राजमार्ग १४१३ किलोमिटर, प्रादेशिक सहायक राजमार्ग ८९९.६ किलोमिटर र स्थानीय सडक ६५५.४ किलोमिटर गरी कुल २९६८ किलोमिटर प्रादेशिक सडक सञ्जाल छ। थप विवरण तालिका ५.३.२ मा छ।

तालिका ५.३.२: प्रादेशिक सडक सञ्जाल (किलोमिटरमा)

सडकको प्रकार	कालोपत्रे	ग्रेभल	कच्ची	जम्मा
सप्तरी पूर्वाधार विकास कार्यालय				
प्रादेशिक राजमार्ग	१.७९	२५२	२०६	४५९.८

सडकको प्रकार	कालोपत्रे	ग्रेभल	कच्ची	जम्मा
प्रादेशिक सहायक राजमार्ग	०	३२.४९	१७९.९	२१२.४
स्थानीय सडक	२.४३	३०.९९	९५.०९	१२८.५
जम्मा	४.२२	३१५.५	४८१	८००.६
धनुषा पूर्वाधार विकास कार्यालय				
प्रादेशिक राजमार्ग	१४.८८	२३९	१३४.४	३८८.३
प्रादेशिक द्वितीय राजमार्ग	४.१६	९९.१७	१०५.४	२०८.७
स्थानीय सडक	२.८१	७६.६९	६९.९३	१४९.४
जम्मा	२१.८५	४१४.८	३०९.८	७४६.४
रौतहट पूर्वाधार विकास कार्यालय				
प्रादेशिक राजमार्ग	११.१३	१९५.१	६५.७५	२७१.९
प्रादेशिक द्वितीय राजमार्ग	४.६२	१४६.३	६०.९८	२११.९
स्थानीय सडक	७.७१	१२३.६	६४.९८	१९६.२
जम्मा	२३.४६	४६४.९	१९१.७	६८०
पर्सा पूर्वाधार विकास कार्यालय				
प्रादेशिक राजमार्ग	७.१२	२५०.९	३४.९	२९२.९
प्रादेशिक द्वितीय राजमार्ग	९	१६७.३	९०.३३	२६६.६
स्थानीय सडक	१.१	१०२.४	७७.७४	१८१.२
जम्मा	१७.२१	५२०.६	२०३	७४०.८
प्रदेश जम्मा				
प्रादेशिक राजमार्ग	३४.९२	९३७	४४१.१	१४१३
प्रादेशिक द्वितीय राजमार्ग	१७.७७	४४५.२	४३६.६	८९९.६
स्थानीय सडक	१४.०५	३३३.६	३०७.७	६५५.४
कुल जम्मा	६६.७४	१७१६	११८५	२९६८

स्रोत: भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय।

५.३.३ ग्रामीण सडक

माथि उल्लिखित बाहेक प्रदेशमा १८ वटा ग्रामीण सडकहरू छन्। तीनीहरूको कुल लम्बाई २३६ किलोमिटर छ। सबभन्दा धेरै सडक सिराहा र सर्लाही जिल्लामा छ भने महोत्तरीमा १ वटामात्र ग्रामीण सडक छ। थप विवरण तालिका ५.३.३ मा छ।

तालिका ५.३.३: ग्रामीण सडकको जिल्लागत तथ्याङ्क

जिल्ला	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	प्रदेश
सडक खण्ड (सङ्ख्या)	२	५	१	१	३	२	२	२	१८
सडकको लम्बाई (कि.मी.)	२१.६२	५६.	१७.	११.	५२.५	३२.	१९.२	२७.	२३६

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना खण्ड १, राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति, २०७२।

५.३.४ विमानस्थल

क. सिमारा विमानस्थल

सन् १९५८ मा स्थापना भएको यो विमानस्थल बारा जिल्लाको जितपुर—सिमारा उपमहानगरपालिकामा छ। नापी विभागको स्थलरूप नक्साअनुसार समुद्र सतहदेखि १३९ मिटर (४५६ फिट) को उचाइमा रहेको पक्की धावनमार्गयुक्त यो विमानस्थलको लम्बाइ ११९२ मिटर तथा चौडाइ ३० मिटर छ। यहाँ एउटा मध्यमस्तरको र चारवटा साना जहाजका लागि पार्किङ क्षेत्र उपलब्ध छ। यो विमानस्थल बाह्रै महिना सञ्चालनमा रहने विमानस्थल हो। यहाँ हाल बुद्ध एयर र नेपाल एअरलाईन्सका जहाजहरूले काठमाडौँ—सिमारा—काठमाडौँ उडानको सेवा प्रदान गरिरहेका छन्। विमानस्थलमा इन्टरनेट तथा केवल टेलिभिजनको सुविधा छ। विमानस्थल नजिकै स्तरीय होटल तथा रेष्टुरेन्टहरू तथा त्यहाँसम्म पुग्न ट्याक्सी, भ्यान, इ—रिक्साहरूको उपलब्धता छ। राजधानी काठमाडौँसँग ३९ माइल मात्रको दुरीमा र भारतीय शहर रक्सौलबाट २० किमीको दुरीमा अवस्थित यो विमानस्थल नेपालको द्वारको रूपमा रहेको र आफैँमा पनि औद्योगिक र व्यवसायिक शहरको रूपमा रहेको वीरगञ्जबाटसमेत नजिकको दुरीमा अवस्थित छ। प्राकृतिक विपत्तिलगायत सडक यातायात प्रभावित भएको अन्य आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने भएको हुँदा यो विमानस्थलको उच्च रणनीतिक महत्व छ।

नेपाल पर्यटन विकास बोर्डले सन् २०१० मा गरेको अध्ययन अनुसार जमिनको बाटो भएर आउने भारतीय पर्यटकहरूमध्ये १६.८ प्रतिशतले यो विमानस्थल प्रयोग गर्दछन्। नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको तथ्याङ्कअनुसार यस विमानस्थलमा सन् २०१६ मा कुल ३९६३५ यात्री आएका र कुल ३९१२१ यात्रु यहाँबाट बाहिर गएको देखिन्छ। यस तथ्याङ्कलाई हेर्दा यस विमानस्थलमा औसत दैनिक १०८ जना यात्रु आउने र १०७ जना यात्रु जाने गरेको देखिन्छ।

ख. जनकपुर विमानस्थल

धनुषा जिल्लाको जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाबाट एक कि.मी दक्षिणी भागमा अवस्थित जनकपुर विमानस्थल वि.सं. २०१६ फागुन १ तदनुसार १३ फेब्रुअरी १९६० देखि सञ्चालनमा छ। नापी विभागको स्थलरूप नक्साअनुसार समुद्र सतहदेखि ७१ मिटर (२३३ फिट) को उचाइमा रहेको यो विमानस्थलमा पूर्व—पश्चिम लम्बिएको १३०० मिटर लामो तथा ३० मिटर चौडा पक्की धावनमार्ग रहेको छ। यहाँ एकवटा मध्यमस्तरको तथा दुईवटा साना जहाजका लागि पार्किङ क्षेत्र उपलब्ध छ। कुल ४८०१८०.०६ वर्ग मिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको यस विमानस्थलमा सबै मौसममा उडान गर्न मिल्ने जमिन तथा पूर्वाधार छ र सोही अनुसार यहाँ बाह्रै महिना हवाई सेवा उपलब्ध छ। यस विमानस्थलमा हाल बुद्ध, यति र श्री एयरले काठमाडौँ—जनकपुर—काठमाडौँ उडानको सेवा प्रदान गरिरहेका छन्। ठूलो शहरको नजिक रहेको हुँदा आगन्तुकहरूका लागि खाने बस्ने सुविधा सहितका स्तरीय होटलहरूको उपलब्धता रहेको छ।

राजा जनकको राज्य, माता सीताको जन्मभूमि, भव्य जानकी मन्दिर, गंगा सागर तथा मिथिला संस्कृतिको महत्वपूर्ण केन्द्रका रूपमा रहेको जनकपुरमा अवस्थित भएको हुँदा यस विमानस्थलले आन्तरिक पर्यटकका अलावा खासगरी भारतीय पर्यटक प्रवर्धन गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दै आएको छ। नेपाल पर्यटन विकास बोर्डले सन् २०१० मा गरेको अध्ययन अनुसार जमिनको बाटो भएर आउने भारतीय पर्यटकहरूमध्ये १८.७ प्रतिशतले यो विमानस्थल प्रयोग गर्दछन्। यस प्रदेशलाई काठमाडौँसँग जोड्ने महत्वपूर्ण सेतुका रूपमा समेत यस विमानस्थलको महत्व छ।

ग. राजविराज विमानस्थल

सप्तरी जिल्लाको सदरमुकाम राजविराजबाट करिब सात किमी दक्षिणमा अवस्थित यो विमानस्थल करिब तीन किमी लम्बाइ तथा ६० मिटर चौडाइ रहेको छ। सन् १९५९ मा स्थापना भएको यो विमानस्थल सप्तरी जिल्लाको सदरमुकाम राजविराजदेखि ५ कि.मी. दक्षिणमा रहेको छ। वि.सं. २०१६ सालमा शिलान्यास भई प्रायः बन्द अवस्थामा रहेको यो विमानस्थल पर्यटन वर्ष २०२० लाई लक्षित गरी हाल सञ्चालनमा छ।

५.४ खानेपानी तथा सरसफाइको पूर्वाधार

५.४.१ खानेपानीको उपलब्धता

खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभागका अनुसार आ.व. २०७५/७६ सम्ममा नेपालमा आधारभूत खानेपानी सुविधा ८७.८८ प्रतिशत परिवारमा पुगेको छ भने यस प्रदेशमा पनि लगभग बराबर अर्थात् ८७.८५ प्रतिशत परिवारमा पुगेको छ। जिल्लागत रूपमा सबैभन्दा बढी आधारभूत खानेपानीको सुविधा पर्सा जिल्लामा (९४.७ प्रतिशत परिवारमा) पुगेको छ भने सबैभन्दा कम सिराहा जिल्लामा (८४ प्रतिशत परिवारमा)। थप विवरण तालिका ५.४.१ र अनुसूची ४४ मा छ।

तालिका ५.४.१: आ.व. २०७५/७६ सम्ममा खानेपानीको पहुँचको अवस्था

जिल्ला	कुल घरधुरी	आधारभूत खानेपानी सुविधा पुगेको		आधारभूत खानेपानी सेवा नपुगेको	
		घरधुरी	प्रतिशत	घरधुरी	प्रतिशत
नेपाल	५४९९९३५	४८३३२१७	८७.८८	६६६७१८.०२५	१२.१२
प्रदेश	९३१३११	८१८१९५	८७.८५	११३११६	१२.१५
सप्तरी	१२०३२८	१०३४८६	८६.००	१६८४२	१४.००
सिराहा	११८५९८	९९६२५	८४.००	१८९७३	१६.००
धनुषा	१४२४३८	१२१८७५	८५.५६	२०५६३	१४.४४
महोत्तरी	१११०३४	९७३८४	८७.७१	१३६५०	१२.२९
सर्लाही	१३५३२०	१२४३५४	९१.९०	१०९६६	८.१०
रौतहट	१०००६४	९००३८	८९.९८	१००२६	१०.०२
बारा	१०६८५४	८९८८२	८४.१२	१६९७२	१५.८८
पर्सा	९६६७५	९१५५१	९४.७०	५१२४	५.३०

स्रोत: खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभाग, २०७६।

५.४.२ आधारभूत खानेपानीका स्रोतहरू

खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभागका अनुसार निजी धारा, सार्वजनिक धारा, निजी हाते पम्प, सार्वजनिक हाते पम्प र अन्य स्रोत (ढाकिएको ईनार कुवा आदि) आधारभूत खानेपानीका स्रोतहरू हुन्। यस प्रदेशमा ४३.६१ प्रतिशत निजी हाते पम्प र ४४.४४ प्रतिशत सार्वजनिक हाते पम्प आधारभूत खानेपानीका प्रमुख स्रोत हुन्। थप विवरण तालिका ५.४.२ मा छ।

तालिका ५.४.२: आ.व. २०७५/७६ सम्ममा आधारभूत खानेपानीको स्रोत

जिल्ला		निजी धारा	सार्वजनिक धारा	निजी हाते पम्प	सार्वजनिक हाते पम्प	अन्य स्रोत	जम्मा घरधुरी
नेपाल	घरधुरी	८६८४६५	१९७०१५६	१०४४३८६	७९५४२८	१५४७८२	४८३३२१७
	प्रतिशत	१७.९७	४०.७६	२१.६१	१६.४६	३.२०	१००.००
प्रदेश	घरधुरी	५६४९५	३६८४१	३५६७९६	३६३५७७	४४८६	८१८१९५
	प्रतिशत	६.९०	४.५०	४३.६१	४४.४४	०.५५	१००.००
सप्तरी	घरधुरी	१२७७	५०७	४१५६०	५९८५५	२८७	१०३४८६
	प्रतिशत	१.२३	०.४९	४०.१६	५७.८४	०.२८	१००.००
सिराहा	घरधुरी	३६२८	२४१८	४६४५०	४६७४६	३८३	९९६२५

। १४६ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

जिल्ला		निजी धारा	सार्वजनिक धारा	निजी हाते पम्प	सार्वजनिक हाते पम्प	अन्य स्रोत	जम्मा घरधुरी
	प्रतिशत	३.६४	२.४३	४६.६२	४६.९२	०.३८	१००.००
धनुषा	घरधुरी	१३४५१	४३०७	५२००६	५०८७७	१२३४	१२१८७५
	प्रतिशत	११.०४	३.५३	४२.६७	४१.७५	१.०१	१००.००
महोत्तरी	घरधुरी	१२२८६	२८४७	३१७००	५०३३५	२१६	९७३८४
	प्रतिशत	१२.६२	२.९२	३२.५५	५१.६९	०.२२	१००.००
सर्लाही	घरधुरी	६०६४	१०२३७	५६११९	५०४८०	१४५४	१२४३५४
	प्रतिशत	४.८८	८.२३	४५.१३	४०.५९	१.१७	१००.००
रौतहट	घरधुरी	२५८२	३९८३	५७१०३	२५९९७	३७३	९००३८
	प्रतिशत	२.८७	४.४२	६३.४२	२८.८७	०.४१	१००.००
बारा	घरधुरी	९२६२	६७५१	४९२००	२४४२७	२४२	८९८८२
	प्रतिशत	१०.३०	७.५१	५४.७४	२७.१८	०.२७	१००.००
पर्सा	घरधुरी	७९४५	५७९१	२२६५८	५४८६०	२९७	९१५५१
	प्रतिशत	८.६८	६.३३	२४.७५	५९.९२	०.३२	१००.००

स्रोत: खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभाग, २०७६।

५.४.३ सरसफाइको अवस्था

खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभागका अनुसार प्रदेशका सबै घरधुरीमा शौचालय सुविधा पुगिसकेको छ। २०७४।१२।०९ देखि २०७६।०५।३१ सम्ममा सबै जिल्ला खुल्ला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणा भैसकेको छ। थप विवरण तालिका ५.४.३ मा छ।

तालिका ५.४.३: सरसफाइको अवस्था

क्र.सं.	जिल्ला	घरधुरी	शौचालय भएको घरधुरी	खुल्ला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणा भएको मिति
१	सप्तरी	११८७७८	११८७७८	२०७४/१२/२१
२	सिराहा	११८५९७	११८५९७	२०७४/१२/०९
३	धनुषा	१४०४५३	१४०४५३	२०७६/०५/३०
४	महोत्तरी	१११०३४	१११०३४	२०७६/०५/३१
५	सर्लाही	१३५३२०	१३५३२०	२०७६/०५/३०
६	रौतहट	१०३९३३	१०३९३३	२०७५/०९/१४
७	बारा	१०७७८५	१०७७८५	२०७६/०५/२८

क्र.सं.	जिल्ला	घरधुरी	शौचालय भएको घरधुरी	खुल्ला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणा भएको मिति
८	पर्सा	९७७४९	९७७४९	२०७६/०५/२७
जम्मा		९३३६४९	९३३६४९	

स्रोत: खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभाग, २०७६।

५.५ आवास

५.५.१ आवासको प्रकार

परिवारले प्रयोग गरेको आफ्नो स्वामित्वमा रहेको घरको प्रयोगको आधारमा हेर्दा ९६.१७ प्रतिशत परिवारहरूसँग आवासीय प्रयोजनको लागि आफ्नै घर छ जुन राष्ट्रिय औषत ८५.२६ प्रतिशतभन्दा बढी हो। ३.७४ प्रतिशत परिवारहरू भाडाको घरमा बस्छन्। यस हिसाबले हेर्दा अत्यधिक सङ्ख्या अर्थात ९६ प्रतिशतभन्दा बढी परिवारहरूसँग आफ्नै घर छ। थप विवरण तालिका तालिका ५.५.१ मा र अनुसूची ४५ छ।

तालिका ५.५.१: प्रयोगको आधारमा घरको विवरण

जिल्ला	निजी घर	भाडाको घर	संस्थागत घर	अन्य घर	जम्मा
नेपाल	४६२३६५३	६९४७०१	३४३१३	७०६३०	५४२३२९७
प्रतिशत	८५.२६	१२.८१	०.६३	१.३	१००
प्रदेश	८९६,३६९	२५,९७०	३,२८४	६,४६४	९३२,०८७
प्रतिशत	९६.१७	२.७९	०.३५	०.६९	१००
सप्तरी	११६,४५१	२,६५४	३६४	१,५९५	१२१,०६४
प्रतिशत	९६.१९	२.१९	०.३	१.३२	१००
सिरहा	११३,९६०	२,३२६	४९६	१,१४७	११७,९२९
प्रतिशत	९६.६३	१.९७	०.४२	०.९७	१००
धनुषा	१३१,४१८	५,३११	६२२	८७४	१३८,२२५
प्रतिशत	९५.०८	३.८४	०.४५	०.६३	१००
महोत्तरी	१०९,२९८	१,३४५	२१६	४३९	१११,२९८
प्रतिशत	९८.२	१.२१	०.१९	०.३९	१००
सर्लाही	१२९,२४०	२,५५९	२६०	७४४	१३२,८०३
प्रतिशत	९७.३२	१.९३	०.२	०.५६	१००
रौतहट	१०४,९९५	१,०६९	१२५	४६३	१०६,६५२
प्रतिशत	९८.४५	१	०.१२	०.४३	१००

जिल्ला	निजी घर	भाडाको घर	संस्थागत घर	अन्य घर	जम्मा
बारा	१०४,३५२	२,९५५	५५१	७४२	१०८,६००
प्रतिशत	९६.०९	२.७२	०.५१	०.६८	१००
पर्सा	८६,६५५	७,७५१	६५०	४६०	९५,५१६
प्रतिशत	९०.७२	८.११	०.६८	०.४८	१००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ बाट विभेदित।

५.५.२ घरको जगको प्रकार

यस प्रदेशमा कूल ९,३२,०८७ घरपरिवारमध्ये सबैभन्दा बढी ५,७८,९७१ अर्थात ६२.२१ प्रतिशत परिवार बस्ने घरहरू काठको पिल्लारमा बनेका कच्ची, दोश्रोमा २,१३,९२२ अर्थात २२.९५ प्रतिशत सिमेन्ट जडित ईटा ढुङ्गावाट बनेको पक्की, ६७,५८८ अर्थात ७.२५ प्रतिशत माटो जडित कच्ची घरहरूमा वसोवास गरिरहेका छन प्रदेशमा ६९.४६ प्रतिशत घरहरू कच्ची हुनुले भूकम्पीय जोखिम, बाढी तथा आगलागी लगायतका हिसाबले जोखिमपूर्ण अवस्थामा रहेको स्पष्ट हुन्छ। जिल्लागत विस्तृत विवरण तालिका ५.५.२ र अनुसूची ४६ मा छ।

तालिका ५.५.२: घरको किसिमको आधारमा परिवारको विवरण

जिल्ला	माटो जडित ईटा	सिमेन्ट जडित ईटा ढुङ्गा	ढलान पिल्लर सहितको	काठको पिल्लर	अन्य	नखुलेको	जम्मा
नेपाल	२३९७४४१	९५२७०२	५३९००४	१३५०१५१	१२६२८१	५७७५८	५४२३२९७
प्रतिशत	४४.२१	१७.५७	९.९४	२४.९०	२.३३	१.०६	१००.००
प्रदेश	६७,५८८	२१३,९२२	३९,००३	५७८,९७१	१८,३३८	१४,२६५	९३२,०८७
प्रतिशत	७.२५	२२.९५	४.१८	६२.१२	१.९७	१.५३	१००.००
सप्तरी	८,५८४	२२,६८२	४,२७३	७८,७६५	४,४९८	२,२६२	१२१,०६४
प्रतिशत	७.०९	१८.७४	३.५३	६५.०६	३.७२	१.८७	१००.००
सिरहा	६,५६९	२६,०२८	४,५११	७७,५६३	१,७१८	१,५४०	११७,९२९
प्रतिशत	५.५७	२२.०७	३.८३	६५.७७	१.४६	१.३१	१००.००
धनुषा	८,७८५	३८,२०६	५,१७६	८१,८२४	१,२७५	२,९५९	१३८,२२५
प्रतिशत	६.३६	२७.६४	३.७४	५९.२०	०.९२	२.१४	१००.००
महान्तरी	४,५०७	२४,८५५	३,६७२	७६,०६३	१,३६८	८३३	१११,२९८
प्रतिशत	४.०५	२२.३३	३.३०	६८.३४	१.२३	०.७५	१००.००
सर्लाही	८,३११	२५,२०७	६,९६६	८७,२६०	३,३९१	१,६६८	१३२,८०३
प्रतिशत	६.२६	१८.९८	५.२५	६५.७१	२.५५	१.२६	१००.००
रौतहट	१५,४४३	१७,२५६	३,१२९	६६,५४१	२,०८९	२,१९४	१०६,६५२

जिल्ला	माटो जडित ईटा	सिमेन्ट जडित ईटा ढुङ्गा	ढलान पिल्लर सहितको	काठको पिल्लर	अन्य	नखुलेको	जम्मा
प्रतिशत	१४.४८	१६.१८	२.९३	६२.३९	१.९६	२.०६	१००.००
बारा	१२,७३८	२८,७८८	५,९००	५६,२१५	३,४८७	१,४७२	१०८,६००
प्रतिशत	११.७३	२६.५१	५.४३	५१.७६	३.२१	१.३६	१००.००
पर्सा	२,६५१	३०,९००	५,३७६	५४,७४०	५१२	१,३३७	९५,५१६
प्रतिशत	२.७८	३२.३५	५.६३	५७.३१	०.५४	१.४०	१००.००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ बाट विभेष्टित।

५.५.३ घरको गारोको प्रकार

यस प्रदेशमा कूल ९,३२,०८७ घरपरिवारमध्ये सबैभन्दा बढी ५,७१,३९६ अर्थात ६१.३० प्रतिशत परिवार बस्ने घरहरूको भित्ता बाँसबाट, निर्माण भएको छ जुन राष्ट्रिय औषत २०.२३ प्रतिशतभन्दा धेरै हो। जसका कारण आगलागी, सर्पदंश, डुवान लगायतका हिसाबले जोखिमपूर्ण अवस्थामा रहेको स्पष्ट हुन्छ। जिल्लागत विस्तृत विवरण तालिका ५.५.३ र अनुसूची ४७ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका ५.५.३: बाहिरी गाहोको वनावटको आधारमा घरको विवरण

जिल्ला	माटो जडित ईटा ढुङ्गा	सिमेन्ट जडित ईटा ढुङ्गा	काठ	बाँस	काँचो इट्टा	अन्य	नखुलेको	जम्मा
नेपाल	२२४४११२	१५५८८२३	२८७८५९	१०९६९८८	६१३१७	११२६९४	६१५०४	५४२३२९७
प्रतिशत	४१.३८	२८.७४	५.३१	२०.२३	१.१३	२.०८	१.१३	१००.००
प्रदेश	५२,४४१	२४०,२५१	४०,९१४	५७१,३९६	२,९००	८,६०९	१५,५७६	९३२,०८७
प्रतिशत	५.६३	२५.७८	४.३९	६१.३०	०.३१	०.९२	१.६७	१००.००
सप्तरी	६,३४९	२५,३६७	१,५११	८४,००१	२३७	१,०९३	२,५०६	१२१,०६४
प्रतिशत	५.२४	२०.९५	१.२५	६९.३९	०.२०	०.९०	२.०७	१००.००
सिरहा	५,३३०	२९,४९५	३,४४८	७७,०३९	२२६	६९८	१,६९३	११७,९२९
प्रतिशत	४.५२	२५.०१	२.९२	६५.३३	०.१९	०.५९	१.४४	१००.००
धनुषा	६,८९७	४२,१५६	४,४९६	८०,५२८	६९७	३४९	३,१०२	१३८,२२५
प्रतिशत	४.९९	३०.५०	३.२५	५८.२६	०.५०	०.२५	२.२४	१००.००
महोत्तरी	३,५७५	२६,८३८	३,६१५	७५,९८९	११४	२४०	९२७	१११,२९८
प्रतिशत	३.२१	२४.११	३.२५	६८.२८	०.१०	०.२२	०.८३	१००.००
सर्लाही	५,३००	२९,१०९	८,१७८	८७,४९२	१९९	७९०	१,७३५	१३२,८०३

जिल्ला	माटो जडित ईष्टा दुङ्गा	सिमेन्ट जडित ईष्टा दुङ्गा	काठ	बाँस	कौँचो इष्टा	अन्य	नखुलेको	जम्मा
प्रतिशत	३.९९	२१.९२	६.१६	६५.८८	०.१५	०.५९	१.३१	१००.००
रौतहट	११,८२८	१९,२८६	५,६९८	६५,४१४	५१२	१,४९७	२,४१७	१०६,६५२
प्रतिशत	११.०९	१८.०८	५.३४	६१.३३	०.४८	१.४०	२.२७	१००.००
बारा	१०,३१३	३२,१६४	९,६९०	५१,४६०	७८८	२,४९५	१,६९०	१०८,६००
प्रतिशत	९.५०	२९.६२	८.९२	४७.३८	०.७३	२.३०	१.५६	१००.००
पर्सा	२,८४९	३५,८३६	४,२७८	४९,४७३	१२७	१,४४७	१,५०६	९५,५१६
प्रतिशत	२.९८	३७.५२	४.४८	५१.८०	०.१३	१.५१	१.५८	१००.००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ बाट विभेष्टित।

५.५.४ घरको छानोको प्रकार

यस प्रदेशमा वनेका घरहरूमध्ये सबैभन्दा बढी ५२.९९ प्रतिशत घरहरूको छाना टायल खपटाको छ जुन राष्ट्रिय औसत २६.६८ प्रतिशतभन्दा दुईगुणाले हो। त्यसैगरी, दोश्रोमा खर परालको छाना भएको घरको सङ्ख्या २२.७१ प्रतिशत छ, जुन राष्ट्रिय औसत १९.०३ भन्दा बढी हो। यसर्थ यस प्रदेशमा कच्ची तथा अर्ध पक्कि घरहरूको सङ्ख्या धेरै देखिन्छ। थप विवरण तालिका ५.५.४ र अनुसूची ४८ मा छ।

तालिका ५.५.४ : घरको छानोको आधारमा घरधुरीको विवरण

जिल्ला	घरको छानाको प्रकार							जम्मा
	खर/पराल	जस्ता टिन	टायल खपटा	सिमेन्ट ढलान	काठ	माटो	अन्य	
नेपाल	१०३२२८२	१५३२८०४	१४४६९९८	१२१९०६०	४४०६९	५९०२९	८९०५५	५४२३२९७
प्रतिशत	१९.०३	२८.२६	२६.६८	२२.४८	०.८१	१.०९	१.६४	१००
प्रदेश	२११,६३७	५१,६१३	४९३,८७१	१४७,८८३	८,१५१	०	१८,९३२	९३२,०८७
प्रतिशत	२२.७१	५.५४	५२.९९	१५.८७	०.८७	०	२.०३	१००
प्रदेशको प्रतिशत	२०.५	३.३७	३४.१३	१२.१३	१८.५	०	२१.२६	१७.१९
सप्तरी	६२,४६५	२७,७१६	१३,६०२	१४,१६७	६१७	०	२,४९७	१२१,०६४
प्रतिशत	५१.६	२२.८९	११.२४	११.७	०.५१	०	२.०६	१००
सिरहा	४२,८९२	७,७५७	४८,०३१	१६,४१४	१,०५१	०	१,७८४	११७,९२९
प्रतिशत	३६.३७	६.५८	४०.७३	१३.९२	०.८९	०	१.५१	१००
धनुषा	२०,१४२	३,०७६	८२,२६३	२७,५७३	१,६५३	०	३,५१८	१३८,२२५

जिल्ला	घरको छानाको प्रकार							जम्मा
	खर/पराल	जस्ता टिन	टायल खपटा	सिमेन्ट ढलान	काठ	माटो	अन्य	
प्रतिशत	१४.५७	२.२३	५९.५१	१९.९५	१.२	०	२.५५	१००
महोत्तरी	१६,६२०	१,२८४	७६,६१९	१४,५२०	७७७	०	१,४७८	१११,२९८
प्रतिशत	१४.९३	१.१५	६८.८४	१३.०५	०.७	०	१.३३	१००
सर्लाही	१९,३०१	१,८५९	९५,१३७	१२,९४०	१,०९९	०	२,४६७	१३२,८०३
प्रतिशत	१४.५३	१.४	७१.६४	९.७४	०.८३	०	१.८६	१००
रौतहट	१५,३७९	१,६११	७४,२५१	११,०६२	१,२६५	०	३,०८४	१०६,६५२
प्रतिशत	१४.४२	१.५१	६९.६२	१०.३७	१.१९	०	२.८९	१००
बारा	१७,१०३	४,७४८	६२,४३३	२१,४६२	९०७	०	१,९४७	१०८,६००
प्रतिशत	१५.७५	४.३७	५७.४९	१९.७६	०.८४	०	१.७९	१००
पर्सा	१७,७३५	३,५६२	४१,५३५	२९,७४५	७८२	०	२,१५७	९५,५१६
प्रतिशत	१८.५७	३.७३	४३.४८	३१.१४	०.८२	०	२.२६	१००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ बाट विश्लेषित।

५.६ प्रदेशमा रहेका संघीय सरकारका प्रमुख आयोजनाहरू

५.६.१ राष्ट्रिय गौरवका आयोजना

आर्थिक तथा वातावरणीय दृष्टिकोणले राष्ट्रिय महत्वका प्राथमिकताप्राप्त आयोजनाहरूलाई नेपाल सरकारले आ.व. ०६८/६९ देखि राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाका रूपमा वर्गीकरण गरी विशेष प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन र अनुगमन गर्दै आएको छ। उक्त आयोजनाहरूमध्ये यस प्रदेशसँग प्रत्यक्ष रूपमा सम्बन्धित सात वटा आयोजनाको आधारभूत जानकारी तल प्रस्तुत छ।

क. काठमाडौँ तराई दुरतमार्ग

राजधानी काठमाडौँलाई मधेशसँग छिटो छरितो किसिमले जोड्ने उद्देश्यले सुरु गरिएको यो मार्ग बारा जिल्लाको निजगढदेखि काठमाडौँसम्म चार लेनमा निर्माण भइरहेको छ। आ.व. ०७७/७८ सम्ममा सम्पन्न गर्ने लक्ष्यसहित आ.व. २०६४/६५ मा सुरु गरिएको यो आयोजनाको संशोधित कुल लम्बाइ ७२ किमी रहेको छ भने कुल लागत रु. १११ अर्ब रहने अनुमान गरिएको छ। यो मार्गको निर्माण सम्पन्न भएपछि मधेशलाई काठमाडौँसँग जोड्ने सबैभन्दा छोटो सडक मार्ग हुनेछ भने मधेशलाई काठमाडौँसम्म जोड्ने अन्य सडक मार्गमा रहेको यातायातको विद्यमान चापलाई ठूलो हदसम्म न्यूनीकरण हुने अपेक्षा गरिएको छ।

ख. दोश्रो अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल, निजगढ, बारा

अन्तर्राष्ट्रियस्तरको बैकल्पिक विमानस्थलको रूपमा आ.व. २०७१/७२ मा सुरु गरिएको यो विमानस्थल आ.व.०७८/७९ मा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य लिइएको थियो। रु. १२० अर्ब कुल अनुमानित लागत रहेको यस विमानस्थलको निर्माणका लागि आ.व. २०७४ मा निजी स्वामित्वको कुल ११० विगाह जग्गामध्ये १० विगाह १२ धुर र सरकारी स्वामित्वको २ विगाह १० धुर जग्गा आयोजनाको स्वामित्वमा ल्याइसकिएको छ। निजी स्वामित्वको सबै जग्गाको अधिग्रहणको प्रक्रिया टुंगिएको छ। वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनको मस्यौदा प्राप्त भएको र नदी कटान नियन्त्रणसम्बन्धी तालिम भैरहेको छ। यस विमानस्थलको निर्माणपश्चात् त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा रहेको अत्यधिक चाप न्यूनीकरण हुनुका साथै मुलुकको पर्यटन प्रवर्धनमा समेत योगदान पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ।

ग. राष्ट्रपति चुरे संरक्षण कार्यक्रम

नेपालको भौगर्भिक इतिहासमा सबैभन्दा पछिल्लो समयमा निर्माण भएको हुँदा चुरे क्षेत्रको भौगर्भिक बनोट अत्यन्त कमजोर रहेको छ। यहाँको जमिनमा ढुंगा, गिट्टी, बालुवाको अधिकता रहेको र यहाँ सघन वन क्षेत्र रहेको हुँदा चुरे क्षेत्रले पहाड (उपल्लो तट) बाट बगेर आएको पानीलाई जमिनमुनि सिंचित गर्ने काममा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दै आएको छ। यहाँको वन र वातावरण संरक्षण मधेशको सुरक्षाका लागि महत्वपूर्ण रहेको तर विगत केही दशकयता यस क्षेत्रमा बढ्दो वातावरणीय दोहन, यस क्षेत्रको वातावरणीय संवेदनशीलता तथा मधेशमा बाढी तथा डुबानको बढ्दो जोखिमलाई मध्यनजर गरी आ.व. २०६७।६८ बाट यस कार्यक्रममा नेपाल सरकारले पूर्ण लगानी गर्दै आएको छ। यस आयोजनाले उपल्लो तथा तल्लो तटीय वासिन्दाबीच समूह संजालीकरण गर्ने र नयाँ स्थायी नर्सरी निर्माण तथा व्यवस्थापन गर्ने लक्ष्य राखेको छ।

घ. हुलाकी लोकमार्ग

नेपालको पूर्वमा झापाको केचनादेखि पश्चिमी सिमाना कञ्चनपुरको चाँदनी दोधारासँग जोड्ने गरी सुरु गरिएको हुलाकी राजमार्गले मधेशका २० जिल्लाका ८० लाख जनसङ्ख्यालाई लाभ पुर्‍याउने उद्देश्य राखेको छ। यस राजमार्गको कुल लम्बाइ ९ सय ७५ किमीमध्ये २८८ किमी (पूर्वमा कोशी ब्यारेजदेखि पश्चिममा अमुवा पोष्ट, ठोरीसम्म) अर्थात् करिब ३० प्रतिशत यस प्रदेशअन्तर्गत रहेको छ। यस आयोजनाको प्रारम्भिक अनुमानित लागत ४७ अर्ब २४ करोड रहेकोमा संशोधित लागत ६५ अर्ब २० करोड पुगेको छ। आ.व. २०७९।८० मा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको भए पनि यस आयोजनाको प्रगति मन्द गति अघि बढेको छ।

ङ. अमलेखगञ्ज पथलैया मोतिहारी पेट्रोलियम पाइपलाइन गुरुयोजना

पेट्रोलियम पदार्थको अन्तरदेशीय ढुवानका लागि नेपालको अमलेखगञ्जदेखि भारतको मोतिहारीसम्म विस्तारित दक्षिण एसियाको यो पहिलो सीमा पार परियोजनाको कुल लम्बाइ ६९.२ किमी छ। पहिलो चरणमा डिजेल मात्र ढुवानी गरिएको छ भने पर्याप्त पूर्वाधार र भण्डारण

व्यवस्थापनपछि मट्टितेल र पेट्रोलसमेत सोही पाइपमार्फत् ढुवानी गर्ने लक्ष्य राखिएको छ। रक्सौल नाकाबाट दैनिक १५० भन्दा बढी गाडीमा पेट्रोल र डिजेल आयात हुने गरेकोमा योजना सञ्चालनपश्चात् ढुवानी लागत न्यूनीकरण हुन गई वार्षिक करिब दुई अर्ब बचत हुने नेपाल आयल निगमको अनुमान छ। आवश्यकताअनुसार चौबीसै घण्टा चल्ने यो पाइपलाइनबाट प्रतिघण्टा २०० लिटर तेल ढुवान गर्ने क्षमता छ। आयात भएको परिमाण, चुहिएको, रोकिएको वा कुनै अवरोध भएमा त्यसको सूचना कम्प्युटर प्रणालीमा प्राप्त हुने व्यवस्थासमेत रहेको हुँदा पेट्रोलियम पदार्थको आयातमा यस योजनाले थप सहजता र प्रभावकारिता वृद्धि गरेको छ।

च. पूर्व पश्चिम रेलमार्ग

पूर्व मेचीदेखि पश्चिम महाकालीसम्म कुल ९४६ कि.मि. लामो रेल वे लाइन निर्माणको लक्ष्य रहेको यस आयोजनाको कुल लागत रु. ६९ अरब ५२ करोड छ। विराटनगर—जोगवनी रेलमार्गका लागि ६६ हेक्टर, जयनगर—जनकपुर—बर्दिवास खण्डका लागि १६८ हेक्टर र बर्दिवास—सिमरा खण्डका लागि १६८ हेक्टर जग्गा खरीद गर्ने प्रक्रिया अघि बढेको छ र ४४ वटा कल्भर्ट निर्माण भइसकेको छ। पूर्व पश्चिम रेलमार्गको बर्दिवास—काकडभिट्टा खण्डको विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार भैरहेको छ भने बुटवल—गङ्गाचौकी खण्डको प्रतिवेदन तयारी भएको छ।

छ. सुख्खा बन्दरगाह

मुलुकको आयात निर्यातलाई प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले वीरगञ्जको सिर्सियामा सुख्खा बन्दरगाह सञ्चालन भइरहेको छ। चौध वर्षअघि निर्माण भएको सुख्खा बन्दरगाह आयात र निर्यात कारोबारको चापले साँघुरो बन्न थालेपछि हालै बन्दरगाहबाट पश्चिम, पदमरोड दक्षिण र आईसीपी सडकको पूर्वको ९१९ ओटा कित्ताको जग्गा अधिग्रहण गरी बन्दरगाह विस्तार कार्य सुरु गरिएको छ।

५.६.२ लगानी बोर्डको आयोजना बैकमा रहेका प्रदेशका आयोजनाहरू

प्रदेशमा सञ्चालन हुने गरी नेपाल सरकारको लगानी बोर्डको आयोजना बैकमा रहेका आयोजनाहरू देहाय बमोजिमका छ वटा आयोजना छन्।

तालिका ५.७.२ : लगानी बोर्डका प्रमुख आयोजनाहरू

क्र. सं.	आयोजनाको नाम	आयोजना सञ्चालनहुने स्थान	आयोजनाको विकास ढाँचा	आयोजनाको प्रका
क.	औद्योगिक पूर्वाधार			
१	विशेष आर्थिक क्षेत्रको विकास, सिमरा ब्लक बी र सी	गढीमाई नगरपालिका, बारा	सार्वजनिक निजी साझेदारी	विशेष आर्थिक क्षेत्र

क्र. सं.	आयोजनाको नाम	आयोजना सञ्चालन हुने स्थान	आयोजनाको विकास ढाँचा	आयोजनाको प्रका
२	रसायनिक मल उत्पादन प्लान्ट	ढल्केवर	सार्वजनिक निजी साझेदारी	उत्पादन प्लान्ट
ख	शिक्षा र स्वास्थ्य पूर्वाधार			
३	शिक्षा, स्वास्थ्य र खेलकुद नगर	गोलबजार नगरपालिका, सिराहा	सार्वजनिक निजी साझेदारी	शिक्षा, स्वास्थ्य र खेलकुदको एकीकृत शहर निर्माण
ग	यातायात पूर्वाधार			
४	पूर्व-पश्चिम विद्यतीय रेलमार्ग	काँकडभिट्टाबाट प्रदेश हुँदै महेन्द्रनगरसम्म	सार्वजनिक निजी साझेदारी	शहरी रेल यातायात
घ	शहरी पूर्वाधार			
५	एकीकृत फोहरमैला व्यवस्थापन आयोजना, जीतपुर सिमरा	जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका, कलैया उपमहानगरपालिका, महागढीमाई नगरपालिका, निजगढ नगरपालिका र कोल्हवी नगरपालिका	सार्वजनिक निजी साझेदारी	फोहरमैला व्यवस्थापन
६	एकीकृत फोहरमैला व्यवस्थापन आयोजना, जनकपुर	जनकपुर	सार्वजनिक निजी साझेदारी	फोहरमैला व्यवस्थापन

स्रोत: लगानी बोर्ड, नेपाल, २०७६।

परिच्छेद ६: वन क्षेत्र

६.१ वन क्षेत्रको अवस्था

वन विभागको तथ्याङ्क अनुसार राष्ट्रिय निकुञ्ज र आरक्षको जमिनबाहेक यस प्रदेशको वन क्षेत्रको क्षेत्रफल २,०२,२०२ हेक्टर छ जुन प्रदेशको कुल जमिन ८,८६,७७१ हेक्टर को २२.८ प्रतिशत हो। प्रदेशका जिल्लाहरूमा सबैभन्दा बढी ३६.३९ प्रतिशत वन क्षेत्र बारा जिल्लामा छ भने सबैभन्दा कम १५.८८ प्रतिशत सिराहा जिल्लामा छ। थप विवरण तालिका ६.१ मा छ।

तालिका ६.१ : प्रदेशको वनक्षेत्रको विवरण

जिल्ला	क्षेत्रफल (हेक्टरमा)		
	जम्मा जमिन (निकुञ्ज र आरक्षबाहेक)	वन क्षेत्र (निकुञ्ज र आरक्षबाहेक)	वन क्षेत्रको हिस्सा
नेपाल	१४२६२५६७	६२३०५३७	४३.६८
प्रदेश	८८६७७१	२०२२०२	२२.८०
प्रदेश प्रतिशत	६.२२	३.२५	
सप्तरी	१२०६२५	२०२३४	१६.७७
सिराहा	११३५०८	१८०२८	१५.८८
धनुषा	११८४५०	२६८६२	२२.६८
महोत्तरी	९९७३२	२२०६१	२२.१२
सर्लाही	१२५९३०	२५५७८	२०.३१
रौतहट	१०३५०३	२६०८३	२५.२०
बारा	१२६७५४	४६१३२	३६.३९
पर्सा	७८२६९	१७२२४	२२.०१

स्रोत: Forest Cover Maps of Local Levels (753) of Nepal, Volume II: Forest Cover Maps of Province 2 2018 (Unpublished), Ministry of Forests and Soil Conservation.

६.२ स्थानीय तहमा वन क्षेत्रको अवस्था

वन तथा भूसंरक्षण मन्त्रालयको २०१८ को तथ्याङ्क अनुसार यस प्रदेशमा वन क्षेत्रको क्षेत्रफल २ लाख २ हजार २ सय २ हेक्टर छ। सोमध्ये १८ हजार १ सय २३ हेक्टर वनक्षेत्र

। १५६ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

गाउँपालिकाहरूमा, १ लाख ६४ हजार ८ सय २७ हेक्टर वनक्षेत्र नगरपालिकाहरूमा, १७ हजार ७ सय ३७ हेक्टर वनक्षेत्र उमहानगरपालिकाहरूमा र १ हजार ५ सय १५ हेक्टर जमिन महानगरपालिकामा रहेको देखिन्छ। यस तथ्याङ्क अनुसार सबैभन्दा बढी वन क्षेत्र नगरपालिकाहरूमा र सबैभन्दा कम क्षेत्र वीरगञ्ज महानगरपालिकामा रहेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ६.२ (क) र अनुसूची ४९ मा छ।

तालिका ६.२(क): स्थानीय तहको प्रकार अनुसार वन क्षेत्रको अवस्था

स्थानीय तह	क्षेत्रफल (हेक्टरमा)		वन क्षेत्रले ढाकेको क्षेत्र (प्रतिशतमा)	
	कुल जमिन	वन क्षेत्र	स्थानीय तहभित्र	जम्मा क्षेत्रमा
गाउँपालिका	२,१२,८८८	१८,१२३	८.५%	९.०%
नगरपालिका	६,०९,५६०	१,६४,८२७	२७.०%	८१.५%
उपमहानगरपालिका	५१,१५०	१७,७३७	३४.७%	८.८%
महानगरपालिका	१३,१७३	१,५१५	११.५%	०.७%
जम्मा	८,८६,७७१	२,०२,२०२	२२.८%	१००.०%

स्रोत: Forest Cover Maps of Local Levels (753) of Nepal, Volume II: Forest Cover Maps of Province 2 2018 (Unpublished), Ministry of Forests and Soil Conservation.

प्रदेशका १३६ स्थानीय तहमध्ये ८४ स्थानीय तह (६१.७६ प्रतिशत)मा कुनै वनक्षेत्र रहेको देखिदैन भने १६ स्थानीय तह (११.७६ प्रतिशत)मा १ वर्ग किलोमिटरभन्दा कम, २ स्थानीय तह (१.४७ प्रतिशत)मा १ देखि १० वर्ग किलोमिटर, २१ स्थानीय तह (१५.४४ प्रतिशत)मा १० देखि ५० वर्ग किलोमिटर, ६ स्थानीय तह (४.४१ प्रतिशत)मा ५० देखि १०० वर्ग किलोमिटर, अरू ६ स्थानीय तह (४.४१ प्रतिशत)मा १०० देखि २०० वर्ग किलोमिटर र १ स्थानीय तह (०.७४ प्रतिशत)मा २०० देखि ४०० वर्ग किलोमिटर वन क्षेत्र रहेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ६.२ (ख) मा छ।

तालिका ६.२ (ख): वनको आकार अनुसार वन क्षेत्रको अवस्था

स्थानीय तह	वन क्षेत्रको आकार (वर्ग कि.मी.)								जम्मा
	०	०-१	१-१०	१०-५०	५०-१००	१००-२००	२००-४००	>=४००	
गाउँपालिका	४८	४	१	४	२	-	-	-	५९
नगरपालिका	३४	१२	१	१६	४	५	१	-	७३
उपमहानगरपालिका	२	-	-	-	-	१	-	-	३
महानगरपालिका	-	-	-	१	-	-	-	-	१
जम्मा	८४	१६	२	२१	६	६	१	-	१३६

स्रोत: Forest Cover Maps of Local Levels (753) of Nepal, Volume II: Forest Cover Maps of Province 2 2018 (Unpublished), Ministry of Forests and Soil Conservation.

त्यसैगरी, वनक्षेत्रको अनुपात १०० स्थानीय तह (७३.५३ प्रतिशत)मा ०.५ प्रतिशतभन्दा कम रहेको देखिन्छ भने १ स्थानीय तह (०.७४ प्रतिशत)मा ०.५ देखि ५ प्रतिशतबीच, अर्को १

स्थानीय तह (०.७४ प्रतिशत)मा ५ देखि १० प्रतिशतबीच, ७ स्थानीय तह (५.१५ प्रतिशत)मा १० देखि २५ प्रतिशतबीच, १७ स्थानीय तह (१२.५ प्रतिशत)मा २५ देखि ५० प्रतिशतबीच र १० स्थानीय तह (७.३५ प्रतिशत)मा ५० देखि ७५ प्रतिशतबीचमा रहेको देखिन्छ। खासगरी प्रदेशको उत्तरी क्षेत्रका स्थानीय तहहरूमा वनक्षेत्रको अनुपात बढी र दक्षिणी क्षेत्रका स्थानीय तहहरूमा वनक्षेत्रको अनुपात कम रहेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ६.२(ग) मा छ।

तालिका ६.२(ग): वनको अनुपात अनुसार वन क्षेत्रको अवस्था

स्थानीय तह	वन अनुपातको प्रकार (प्रतिशतमा)							जम्मा
	<०.५%	०.५-५%	५-१०%	१०-२५%	२५-५०%	५०-७५%	>=७५%	
गाउँपालिका	५२	१	-	२	२	२	-	५९
नगरपालिका	४६	-	१	४	१५	७	-	७३
उपमहानगरपालिका	२	-	-	-	-	१	-	३
महानगरपालिका	-	-	-	१	-	-	-	१
जम्मा	१००	१	१	७	१७	१०	-	१३६

स्रोत: Forest Cover Maps of Local Levels (753) of Nepal, Volume II: Forest Cover Maps of Province 2 2018 (Unpublished), Ministry of Forests and Soil Conservation.

६.३ वन अतिक्रमणको अवस्था

वन तथा वातावरण मन्त्रालय मन्त्रालयको आ.व. २०७४/७५ को वार्षिक प्रतिवेदन अनुसार प्रदेशको ७ हजार ७ सय १९ हेक्टर वन क्षेत्र अतिक्रमणमा परेको देखिन्छ। सबैभन्दा बढी रौतहट जिल्लामा ३ हजार १ सय ९० हेक्टर, दोश्रो बढी बारा जिल्लामा १ हजार १ सय ९४ हेक्टर, तेस्रो बढी सिराहा जिल्लामा ९ सय ९७ हेक्टर वन क्षेत्र अतिक्रमणमा परेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ६.३ मा छ।

तालिका ६.३: वन क्षेत्रको अतिक्रमणको अवस्था

क्र. सं.	जिल्ला	जम्मा क्षेत्रफल(हेक्टर)	घरधुरी	स्थान
१	बारा	१,१९४	२,६१२	५३
२	धनुषा	९३४	२,२४६	१७
३	महोत्तरी	६७८	#	#
४	पर्सा	३८२	#	#
५	रौतहट	३,१९०	१,०९०	९७
६	सप्तरी	७	#	#
७	सर्लाही	३३७	#	#
८	सिराहा	९९७	#	#

क्र. सं.	जिल्ला	जम्मा क्षेत्रफल(हेक्टर)	घरधुरी	स्थान
प्रदेश जम्मा		७,७१९	#	#
नेपाल		१०४,५४३	#	#
प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)		७.३८	#	#

= तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको

स्रोत: हाम्रो वन (आ.व. २०७४/७५), नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय।

६.४ वनका प्रकारहरू

६.४.१ सामुदायिक वन

यस प्रदेशमा कुल ५ सय १२ वटा सामुदायिक वनहरू छन् जुन नेपालको कुल सामुदायिक वन २२ हजार २ सय ३३ को २.३ प्रतिशत हुन आउँछ। सबैभन्दा बढी सप्तरी जिल्लामा १३ वटा र सबैभन्दा कम पर्सा जिल्लामा ४ वटा सामुदायिक वनहरू रहेका छन्। प्रदेशमा सामुदायिक वनको लागि कुल ७७ हजार ६ सय ४३ हेक्टर वनक्षेत्र हस्तान्तरण भएको छ। प्रदेशमा सामुदायिक वनहरूबाट कुल २ लाख २२ हजार ७ सय ८६ घरधुरीले प्रत्यक्ष लाभ लिएको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ६.४.१ मा छ।

तालिका ६.४.१: सामुदायिक वनहरूको विवरण

क्र. सं.	जिल्ला	सामुदायिक वनको सङ्ख्या	हस्तान्तरित क्षेत्रफल (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी सङ्ख्या
१	बारा	४०	८,१०२.८६	११,७६१
२	धनुषा	४०	८,८५६.४५	७,८०२
३	महोत्तरी	७४	७,५५७.१३	१२,३८४
४	पर्सा	४	७.५१	१७,९०६
५	रौतहट	४३	७,२५६.२१	५४,०४१
६	सप्तरी	१३२	१७,९४०.६१	२९,५२७
७	सर्लाही	७७	१३,२६०.००	३१,५७९
८	सिराहा	१०२	१४,६६२.२९	५७,७८६
जम्मा		५१२	७७,६४३.०६	२२२,७८६
नेपाल		२२,२६६	२,२३७,६७०.५२	२,९०७,८७१
प्रदेशको हिस्सा (%)		२.३०	३.४७	७.६६

स्रोत: हाम्रो वन (आ.व. २०७३/७४), नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय।

६.४.२ संरक्षित वन

नेपालमा कुल १० वटा संरक्षित वनहरू रहेका छन् भने यस प्रदेशमा केवल १ वटा मात्र संरक्षित वन रहेको छ। कुल ३६० हेक्टर क्षेत्रफल भएको धनुषाधाम वनलाई २०६९।१०।४ मा संरक्षित वन घोषणा गरिएको थियो। थप विवरण तालिका ६.४.२ मा छ।

तालिका ६.४.२: संरक्षित वनको विवरण

जिल्ला	संरक्षित वनको सङ्ख्या	संरक्षित वनको नाम	संरक्षित वन घोषणा भएको मिति	क्षेत्रफल (हेक्टर)
नेपाल	१०			१९०,८०९
प्रदेश	१			३६०
प्रदेश प्रतिशत	१०.००			०.१९
सिराहा	नभएको			
सप्तरी	नभएको			
धनुषा	१	धनुषाधाम	२०६९/१०/४	३६०
महोत्तरी	नभएको			
सर्लाही	नभएको			
रौतहट	नभएको			
बारा	नभएको			
पर्सा	नभएको			

स्रोत: हाम्रो वन (आ.व. २०७३/७४), नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय।

६.४.३ साझेदारी वन

यस प्रदेशमा १६ वटा साझेदारी वनहरू रहेका छन्। उक्त वनहरू कुल ४० हजार ९ सय १२ हेक्टर क्षेत्रफलमा फैलिएको छ। उक्त जमिन नेपालको कुल साझेदारी वनको क्षेत्रफल ७३ हजार १२ हेक्टरको करिब ५६ प्रतिशत हुन आउँछ। प्रदेशको सबैभन्दा ठूलो साझेदारी वन बारा जिल्लाको सहजनाथ साझेदारी वन हो जुन ४ हजार ३ सय ५६ हेक्टरमा फैलिएको छ भने सबैभन्दा सानो साझेदारी वन महोत्तरीको टुटेश्वरनाथ साझेदारी वन हो जुन ९ सय ९८.१ हेक्टरमा फैलिएको छ। साझेदारी वनमा प्रदेशका कुल ५ लाख १ सय ८९ घरधुरीमा रहेका २८ लाख ४९ हजार २ सय ९७ जनसङ्ख्याले प्रत्यक्ष लाभ लिएको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ६.४.३ मा छ।

तालिका ६.४.३: साझेदारी वनको विवरण

जिल्ला	साझेदारी वनको नाम	क्षेत्रफल(हेक्टर)	संलग्न घरधुरी	लाभान्वित जनसङ्ख्या
नेपाल		७३,०१२.२६	८६४,०१५.००	४,३७५,०३८

जिल्ला	साझेदारी वनको नाम	क्षेत्रफल(हेक्टर)	संलग्न घरधुरी	लाभान्वित जनसङ्ख्या
प्रदेश		४०,९९२.३४	५००,९८९	२,८४९,२९७
प्रदेशको हिस्सा		५६.०३	५७.८९	६५.९३
धनुषा	जलाइघ	२,९९०.७३	२७९२३	९४८,००३
महोत्तरी	बाँकेमरहा	२,२६३.४६	४८४९७	२८३,९०३
	टुटेधरनाथ	९९८.९०	३०५४४	९६७,३६५
	गढन्ता बर्दिबास	९,९७७.२२	३२९५६	९७२,४६७
सर्लाही	फूलजोरबाबा	९,६५०.५०	४०७७०	२३७,२४८
	लालबन्दी	२,५८९.५७	२७९५३	९६९,७३०
	जानकीनगर	९,२९४.२७	४९७४३	९३७,६९९
रौतहट	रंगपुर	३,४९४.६९	३४५३५	२०७,७४८
	जङ्गलसहिया	४,०४९.५६	३४९५६	२२४,४३२
	रामलाल वृन्दावन	३,८५३.५९	२४२६९	९५४,२५२
बारा	सहजनाथ	४,३५६.२७	९९४४८	९३०,९०२
	हलखोरिया	९,९३८.४६	३४४२६	२२०,२५२
	तामागढी	२,५८०.००	९८०३२	९९९,४८३
	गढीमाई	९९८.३२	९६२५७	९०९,२५०
पर्सा	सबैया	३,९८८.६०	३९,७७४	२४९,८०८
	विन्दबासिनी	४,२८९.००	२९७०६	९४०,८३५

स्रोत: हाम्रो वन (आ.व. २०७३/७४), नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय।

६.५ मुख्य वनस्पति, जडीबुटी र फलफुलहरू

यो प्रदेशमा मुख्यगरी साल, खयर, साज, सिसौ, सिमल, जामुन लगायतका वनस्पतिहरू पाइन्छ भने डालेघाँसका रूपमा प्रयोग गरिने भालो, खन्यु, टाँकी, डबडवे र बडहर लगायत वनस्पतिहरू पनि पाइन्छ। त्यसैगरी नीम, कुरिलो, हरो, बरो, अमला लगायतका जडिबुटीहरू पनि पाइन्छ। जङ्गल क्षेत्रमा जंगली आँप, केरा, बयर, जामुन, क्यामुन लगायतका फलफुलहरू पनि पाइन्छ।

६.६ निकुञ्ज र आरक्ष

६.६.१ पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज

यो राष्ट्रिय निकुञ्ज वि.सं. २०४० सालमा पर्सा वन्यजन्तु आरक्षको रूपमा स्थापना भएको हो। २०७४।३।१९ गतेको राजपत्रको सूचना अनुसार पर्सा वन्यजन्तु आरक्षलाई पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्जको रूपमा नामाकरण गरिएको छ। यसले चितवन, मकवानपुर, बारा र पर्सा जिल्लाका केही भू-भागहरूमा ओगटेको छ र निकुञ्ज चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको पूर्वपट्टिको सीमानासँगै जोडिएको छ। यसको क्षेत्रफल स्थापना भएको समयमा ४९९ वर्ग कि.मि. थियो। २०७२ साल भाद्र ७ गतेको राजपत्रको सूचना अनुसार क्षेत्र विस्तार गरी ६२७.३९ वर्ग कि.मि. कायम गरिएको छ। निकुञ्ज घोषणाको अभिप्राय पुरानो चारकोशे जङ्गलको प्रतिनिधित्व गर्ने वन र वन्यजन्तुको संरक्षण गर्नु हो। सबैजसो भू-भागहरू ५०० देखि ९५० मिटरसम्म अग्लो चुरे पर्वतले ढाकेको छ। यो भावर प्रदेश भएको कारण भौगोलिक बनौट छुट्टै प्रकारको छ। यहाँका नदीनाला सुख्खा देखिन्छन् भने पानी सतह मुनिबाट बग्दछ।

उपलब्ध वन्यजन्तुहरू:

यहाँका प्रमुख वन्यजन्तु जंगली हात्ती, पाटेबाघ, चितुवा, जरायो, नीलगाई, बँदेल, गौरीगाई आदि हुन्। सन् २०१३ को गणना अनुसार यस निकुञ्जमा ७ वटा पाटे बाघ रहेकोमा सन् २०१८ को गणना अनुसार बाघको सङ्ख्या वृद्धि भई १८ वटा पुगेको छ। सन् २०१५ को गणना अनुसार यस निकुञ्जमा ३ वटा एकसिङ्गे गैडा रहेका छन्।

उपलब्ध वनस्पतिहरू

चुरेको उच्च भागमा रानी सल्लाका रूखहरू पाइए तापनि ९० प्रतिशत भू-भाग सालको जङ्गलले ढाकेको छ। नदीको छेउछाउमा नदि तटीय वनमा सिसौ र खयरका रूखहरू पाइन्छन्। केही दशक अगाडिसम्म यो क्षेत्रलाई प्रख्यात चारकोशे झाडी क्षेत्र भनिन्थ्यो र यसलाई प्रमुख शिकार स्थलको रूपमा लिइन्थ्यो।

प्रमुख सरिसृपहरू: अजिङ्गर र सुनगोहोरो यस निकुञ्जमा पाइने मुख्य सरिसृपहरू हुन्।

संरक्षित वन्यजन्तुहरू

यस निकुञ्जमा पाइने प्रमुख संरक्षित वन्यजन्तुहरूको विवरण तालिका ६.६.१ मा छ।

तालिका ६.६.१: पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्जमा पाइने संरक्षित वन्यजन्तु

स्तनधारी वन्यजन्तु	अङ्ग्रेजी नाम	वैज्ञानिक नाम
सालक	Pangolin	Manis pentadactyla
हुँडार। हँड्डी बाघ	Hyaena	Hyaena hyaena
चौसिङ्ग	Four Horned Antelope	Tetracerus quadricornis

स्तनधारी वन्यजन्तु	अङ्ग्रेजी नाम	वैज्ञानिक नाम
जंगली हात्ति	Asian Elephant	Elephas maximus
पाटेबाघ	Royal Bengal Tiger	Panthera tigris
गौरी गाई	Bison	Bos gaurus
एक सिङ्गे गैडा	One Horned Rhino	Rhinoceros unicornis
संरक्षित पन्छी		
राजधनेश	Giant Hornbill	Buceros bicornis
संरक्षित घस्रने वन्यजन्तु		
अजिङ्गर	Asiatic Rock Python	Python molurus
सुनगोहोरो	Golden Monitor lizard	Varanus flavescens

स्रोत: नेपालका संरक्षित क्षेत्रहरू, राष्ट्रिय निकुन्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग, २०७५।

६.६.२ कोसी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष

यो आरक्ष सुनसरी र सप्तरी जिल्लामा सप्तकोसी नदीले बनाएको टापूमा अवस्थित छ। आरक्ष घोषणाको मुख्य उद्देश्य नेपालमा अति दुर्लभ मानिएको अर्ना (जङ्गली भैंसी) को संरक्षण गरी अर्नाको सङ्ख्या वृद्धि गराउनु हो।

उपलब्ध वनस्पतिहरू

यो आरक्ष नदीको बालुवाबाट बनेको टप्पू भएकोले यहाँ प्रायः नदि तटीय सिसौ र खयरको जङ्गल पाइन्छ।

अर्नाको सङ्ख्या

सन् २०१६ को गणना अनुसार अर्नाको सङ्ख्या ४३२ रहेकोमा सन् २०१८ को गणना अनुसार अर्नाको सङ्ख्या ४४१ पुगेको छ।

उपलब्ध पन्छीहरू:

यो आरक्ष पन्छीहरूको मुख्य बासस्थानका रूपमा रहेको छ। यहाँ हाँसका विभिन्न जातहरू, दुई किसिमका लालसर र धेरै किसिमका बकुल्ला, गरुड, सारस र अन्य पानी चराहरू समेत गरी करिब ४९० प्रजातिका पन्छीहरू पाइन्छन्। यिनै कारणबाट यस आरक्षलाई सन् १९८७/१२/१७ तारिखमा रामसार सूचीमा समावेश गरिएको छ।

सरीसृपहरू:

यो आरक्षले कोसी नदीको तराई क्षेत्रको अधिकांश भूभाग समेट्ने भएकोले यहाँ जलचरहरूमा घडियाल गोही, मगरगोही, सोंस र विभिन्न प्रजातिका माछाहरू (जलकपुर) र पन्छीहरू अवलोकनको लागि यो प्रमुख गन्तव्य हो।

यहाँ पर्यटनको माध्यमबाट स्थानीय समुदायमा रोजगारीका अवसरहरू सृजना भई जीविकोपार्जनमा टेवा पुगेको छ। आरक्षको आम्दानीबाट प्राप्त हुने बजेटबाट मध्यवर्ती क्षेत्रमा संरक्षण, विकास तथा आयआर्जनका कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएका छन्।

प्रमुख वन्यजन्तुहरू

यस टप्पुमा पाइने प्रमुख वन्यजन्तुहरूको विवरण तालिका ६.६.२ मा छ।

तालिका ६.६.२: कोसी टप्पुमा पाइने प्रमुख वन्यजन्तुहरू

स्तनधारी वन्यजन्तु	अङ्ग्रेजी नाम	वैज्ञानिक नाम
सालक	Pangolin	Manis pentadactyla
हुडार/हंडी बाघ	Hyaena	Hyaena hyaena
अर्ना	Wild Water Buffalo	Babulus arnee
साँस	Dolphin	Elephas maximus
संरक्षित पन्छी		
कालो गरुड	Black Stork	Ciconia nigra
सेतो गरुड	White Stork	Ciconia Ciconia
ठूलो खरमयुर	Bengal Florican	Houbaropsis bengalensis
सानो खरमुजूर	Lesser Florican	Sypheotides indica
संरक्षित घस्रने वन्यजन्तु		
अजिङ्गर	Asiatic Rock Python	Python molurus
घडियाल गोही	Gharial crocodile	Gavialis gangetica
सुनगोहोरो	Golden Monitor lizard	Varanus flavescens

स्रोत: नेपालका संरक्षित क्षेत्रहरू, राष्ट्रिय निकुन्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग, २०७५।

६.७ जैविक विविधता

जैविक विविधताको हिसाबले यो प्रदेश पनि नेपालका अन्य प्रदेश जस्तै धनी छ। नेपालमा पाइने पुतली समूहको ६३५ प्रजातिमध्ये ३२५ प्रजाति यस प्रदेशमा पाइन्छ। यसैगरी, माछा, सरिसृप, चरा र स्तनधारी समूहका धेरै प्रजातिहरू यस प्रदेशमा पाइन्छ। थप विवरण तालिका ६.७ मा छ।

तालिका ६.७ : जैविक विविधताको विवरण

समूह	नेपालमा पाइने सङ्ख्या	चुरे तराईमा पाइने सङ्ख्या		नेपालमा पाइने सङ्कटापन्नको सङ्ख्या	चुरे तराईमा पाइने सङ्कटापन्नको सङ्ख्या	
	प्रजाति	प्रजाति	प्रतिशत	प्रजाति	प्रजाति	प्रतिशत
पुतली	६३५	३२५	५१.२	१४२	३७	२६.०
माछा	१८५	१५४	८३.२	३५	२५	७१.४

। १६४ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

उभयचर	४३	२२	५१.२			
सरीसृप	१००	६८	६८.०	३४	२५	७३.५
चरा	८४४	६४८	७७.८	२२६	१८३	८१.०
स्तनधारी	१८१	९१	५१.१	५६	४९	८७.५
कुल	१९८८	१३०८	६६.३	४९३	३२१	६५.१

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना खण्ड १, राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति, २०७२।

नेपालको चुरे तराईमा पाइने ६४८ प्रजातिका चराहरूमध्ये ४९४ प्रजातिका चराहरू यस प्रदेशमा पाइन्छ। सोमध्ये कतिपय चराहरू संसारभरि नै सङ्कटमा रहेका, आम रूपमा पाइने, अक्सर पाइने, दुर्लभ, अति दुर्लभ, हिउँदमा मात्र भेटिने, वर्षातमा मात्र भेटिने र बसाइँ सरिरहने खालका छन्। कालो तिन्ना, कपिञ्जल तिन्ना, सिम तिन्ना, बट्टाई, खर बट्टाई, लुईँचे, मजुर, ठूलो सिलसिले, सिलसिले, श्वेतमाथा कलहाँस, कलहाँस, चखेवा, नकटा, हरिहाँस, खडखडे हाँस, हरियो टाउके, खरलाहाँचे, पुन्टे काष्ठकुट, सानो तामे लाहाँचे, कल्ले काठफोर, कुथुर्के, मिलचरा, सानो धनेश, कालो धनेश, फाप्ने चरा, ठेउवा, ठूलो माटीकोरे, मधुमक्षी भक्षका, मुरली चरा, कटुसटाउने मुरली चरा, जुरे कोइली, ठूलो जुरे कोइली, कर्ण सुगा, कण्ठे सुगा, चिचिका गौथली, थाकल गौथली आदि केही चराहरू हुन्। विस्तृत विवरण अनुसुची ५० मा छ।

६.८ काठ दाउरा उत्पादन र विक्री

वन विभागको वार्षिक प्रगति विवरण २०७३२७४ अनुसार प्रदेशका पाँच जिल्लामा कुल २ लाख ८२ हजार ८ सय ८० क्युविक फिट काठ र १ सय २४.२३ चट्टा दाउरा रहेको देखिन्छ। सप्तरी, महोत्तरी र सर्लाही जिल्लामा कुनै उत्पादन र विक्री भएको देखिदैन। सोमध्ये आ. व. २०७३२७४ मा ५२ हजार १ सय २६ क्युविक फिट काठ र ३८.५ चट्टा दाउरा विक्री भई ३ करोड ५ लाख ३२ हजार ५ सय ४० रूपैयाँ रोयल्टी प्राप्त भएको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ६.८ मा छ।

तालिका ६.८: काठ दाउरा उत्पादन र विक्री

विवरण	सिरहा	धनुषा	रौतहट	बारा	बर्सा	जम्मा
२०७२/७३ को मौज्दात	काठ	५४.७५	५६७२.४५	१११११०.५२	११६०५९.२३	२३२८९६.९५
	दाउरा	०.४८	४४	४१		८५.४८
२०७३/७४ मा उत्पादन	काठ	३४.११	२२९.४५	२७१७.१	४२४०.६	२०६८.६
	दाउरा		१.२५	१.५	३६	३८.७५
जम्मा	काठ	७२८.५१	२८४	४८३८९.५६	११५३५१.११	११८१२७.७९
	दाउरा		१.७३	४५.५	४१	४८.७३

विवरण		सिरहा	धनुषा	रौतहट	वारा	वर्सा	जम्मा
विक्री	काठ			६०९२.६	४३६४७	२३८६.३	५२१२६
	दाउरा				२.५	३६	३८.५
रोयल्टी (रु)		७२८.५१		४२६८९४५	२४६२३९९७	१६३८८६९.७	३०५३२५४०.२१

स्रोत: वन विभागको वार्षिक प्रगति विवरण २०७३/७४।

परिच्छेद ७: चुरे क्षेत्र

७.१ भू-बनौट र उपयोग

यस प्रदेशको सबै जिल्लालाई समेटने र प्रभावित गर्ने चुरे श्रृङ्खलाले नेपालका ३६ वटा जिल्लालाई छोएको छ। चुरेको चौडाई न्यूनतम १० किमी र अधिकतम ५० किमी छ। नेपालको कुल भौगोलिक क्षेत्रफलको १२.७८ प्रतिशत चुरेले ओगटेको छ भने यस प्रदेशको कुल भूभागको २३.०४ प्रतिशत भूमि चुरे क्षेत्रमा पर्दछ। समग्रतामा चुरेको उचाई समुद्र सतहदेखि १२० मिटर देखि १९७२ मिटरसम्म छ। चुरेको सबभन्दा होचो विन्दु (१२० मिटर) सप्तरी जिल्लाको बरालगाँउ नजिक छ। चुरे तराई मधेशको भौगोलिक भूखण्ड अन्तरगत चुरे पहाड, दून (भित्री मधेश), भावर र तराई मधेश पर्दछ।

७.१.१ चुरे क्षेत्रको समग्र भूबनौट

चुरे क्षेत्रको भूबनौटलाई चुरे पहाड, दुन, भावर र तराई-मधेशको रूपमा चार समूहमा विभाजन गर्न सकिन्छ। यस प्रदेशको १५२,३३४ हेक्टर जमिन चुरे पहाडमा पर्दछ। यो नेपालको कुल चुरे पहाडको १०.५७ प्रतिशत हो। यस प्रदेशमा दुन क्षेत्र र सप्तरी र पर्सा जिल्लामा मात्र छ जुन नेपालको कुल दुन क्षेत्रको ०.११ प्रतिशत हुन आउँछ। तर नेपालको कुल भावर क्षेत्रको ४२.०६ प्रतिशत क्षेत्र यही प्रदेशमा पर्दछ। यसैगरी, नेपालको कुल तराई मधेश क्षेत्रको ३५.६७ प्रतिशत क्षेत्र यही प्रदेशमा पर्दछ। थप विवरण तालिका ७.१.१ मा छ।

तालिका ७.१.१: भू-बनौट अनुसार चुरे क्षेत्रको जमिनको वितरण (हेक्टरमा)

जिल्ला	चुरे पहाड	दुन	भावर	तराई-मधेश	जम्मा
नेपाल	१४४०५१९	३२८०१८	५८४४९९	१५७२१६८	३९२५२०४
प्रदेश	१५२,३३४	३५५	२४५,८१३	५६०,८५०	९५९,३५२
प्रदेश प्रतिशत	१०.५७	०.११	४२.०६	३५.६७	२४.४४
सप्तरी	१७,२२९	३०७	४१,८६०	६८,८४०	१२८,२३६
सिराहा	१८,५९३		१८,१६५	७७,२९४	११४,०५२
धनुषा	३०,३५०		१६,१०३	७२,५०४	११८,९५७
महोत्तरी	१४,७३३		२६,१०३	५९,२८५	१००,१२१
सर्लाही	१८,९६७		२५,७०३	८१,७८८	१२६,४५८
रौतहट	७,९१७		२०,८७५	७४,८६१	१०३,६५३

जिल्ला	चुरे पहाड	दुन	भावर	तराई-मधेश	जम्मा
बारा	१५,६९७		४०,०९०	७१,४५८	१२७,२४५
पर्सा	२८,८४८	४८	५६,९१४	५४,८२०	१४०,६३०

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ (खण्ड १) र प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

७.१.२ चुरे पहाडको भूउपयोगको अवस्था

यस प्रदेशमा चुरो पहाडको करिब ११ हजार हेक्टर जमिन कृषि र अन्य प्रयोजनको लागि प्रयोग भएको देखिन्छ भने जुन यस प्रदेशको चुरे पहाडको कुल क्षेत्रफलको ७.२५ प्रतिशत हुन आउँछ भने वन, झाडी र घाँसे मैदानले करिब १ लाख ३५ हजार हेक्टर जमिन ढाकेको छ जुन प्रदेशको कुल चुरे पहाडको ८८.५८ प्रतिशत हुन आउँछ। नदी बगर आदिले करिब ६ हजार हेक्टर जमिन ढाकेको छुन प्रदेशको चुरे पहाडको कुल क्षेत्रफलको ४.१७ प्रतिशत हुन आउँछ। थप विवरण तालिका ७.१.२ मा छ।

तालिका ७.१.२: चुरे पहाडको भूउपयोगको अवस्था (हेक्टरमा)

जिल्ला	कृषि र अन्य		वन, झाडी र घाँसे मैदान		नदी । बगर		जम्मा
	हेक्टर	प्रतिशत	हेक्टर	प्रतिशत	हेक्टर	प्रतिशत	हेक्टर
नेपाल	१८९,५९३	१३.१६	१,२०२,४६१	८३.४७	४८,४६५	३.३६	१,४४०,५१९
प्रदेश	११,०४८	७.२५	१३४,९३१	८८.५८	६,३५५	४.१७	१५२,३३४
प्रदेश प्रतिशत	५.८३		११.२२		१३.११		१०.५७
सप्तरी	३१	०.१८	१७,०७७	९९.१२	१२१	०.७०	१७,२२९
सिराहा	१,४६१	७.८६	१६,५९०	८९.२३	५४२	२.९२	१८,५९३
धनुषा	१,९६७	६.४८	२६,४८८	८७.२८	१,८९५	६.२४	३०,३५०
महोत्तरी	१,१८२	८.०२	१२,८४४	८७.१८	७०७	४.८०	१४,७३३
सर्लाही	३,८७५	२०.४३	१४,३११	७५.४५	७८१	४.१२	१८,९६७
रौतहट	१,२१५	१५.३५	६,३९७	८०.८०	३०५	३.८५	७,९१७
बारा	१,२६६	८.०७	१३,४२९	८५.५५	१,००२	६.३८	१५,६९७
पर्सा	५१	०.१८	२७,७९५	९६.३५	१,००२	३.४७	२८,८४८

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ (खण्ड १) र प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

७.१.३ दुनको भूउपयोगको अवस्था

यस प्रदेशको सप्तरी र पर्सा जिल्लामा मात्र दुन क्षेत्र रहेको छ। सप्तरी जिल्लाको दुन क्षेत्रको ४० हेक्टर जमिन कृषि र अन्य कार्य भैरहेको छ भने ८९ हेक्टर जमिन वन झाडी र घाँसे मैदान रहेको छ र १७८ हेक्टर जमिन नदी बगर आदिले चर्चेको छ। त्यसैगरी, पर्सा जिल्लाको दुन क्षेत्रको ४८ हेक्टर जमिन वन झाडी र घाँसे मैदान रहेको छ। थप विवरण तालिका ७.१.३ मा छ।

तालिका ७.१.३: दुनको भूउपयोगको अवस्था (हेक्टरमा)

जिल्ला	कृषि र अन्य		वन, झाडी र घाँसे मैदान		नदी। बगर		जम्मा
	हेक्टर	प्रतिशत	हेक्टर	प्रतिशत	हेक्टर	प्रतिशत	हेक्टर
नेपाल	१८९,३५३	५७.७३	१०९,४२९	३३.३६	२९,२३६	८.९१	३२८,०१८
प्रदेश	४०	११.२७	१३७	३८.५९	१७८	५०.१४	३५५
प्रदेश प्रतिशत	०.०२		०.१३		०.६१		०.११
सप्तरी	४०	१३.०३	८९	२८.९९	१७८	५७.९८	३०७
पर्सा	-	-	४८	१००.००	-	-	४८

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ (खण्ड १) र प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

७.१.४ भावरको भूउपयोगको अवस्था

यस प्रदेशमा रहेको २४५,८१३ हेक्टर भावर क्षेत्रमध्ये ४०.७९ प्रतिशत जमिन कृषि र अन्य कार्यमा प्रयोग भैरहेको छ भने ५१.५२ प्रतिशत जमिनमा वन, झाडी र घाँसे मैदान रहेको छ। त्यसैगरी, ७.७० प्रतिशत जमिनमा नदी बगर आदि रहेको छ। थप विवरण तालिका ७.१.४ मा छ।

तालिका ७.१.४: भावरको भूउपयोगको अवस्था (हेक्टरमा)

जिल्ला	कृषि र अन्य		वन, झाडी र घाँसे मैदान		नदी। बगर		जम्मा
	हेक्टर	प्रतिशत	हेक्टर	प्रतिशत	हेक्टर	प्रतिशत	हेक्टर
नेपाल	२०५,१२०	३५.०९	३४१,३३०	५८.४०	३८,०४९	६.५१	५८४,४९९
प्रदेश	१००,२५७	४०.७९	१२६,६३२	५१.५२	१८,९२४	७.७०	२४५,८१३
प्रदेश प्रतिशत	४८.८८		३७.१०		४९.७४		४२.०६
सप्तरी	३३,३०७	७९.५७	६,१३४	१४.६५	२,४१९	५.७८	४१,८६०
सिराहा	१३,८७२	७६.३७	३,२८७	१८.१०	१,००६	५.५४	१८,१६५
धनुषा	१२,९४५	८०.३९	१,४४१	८.९५	१,७१७	१०.६६	१६,१०३

जिल्ला	कृषि र अन्य		वन, झाडी र घाँसे मैदान		नदी । बगर		जम्मा
	हेक्टर	प्रतिशत	हेक्टर	प्रतिशत	हेक्टर	प्रतिशत	हेक्टर
महोत्तरी	१३,१३५	५०.३२	९,५७८	३६.६९	३,३९०	१२.९९	२६,१०३
सर्लाही	१३,८४६	५३.८७	१०,०६१	३९.१४	१,७९६	६.९९	२५,७०३
रौतहट	३,१७५	१५.२१	१६,६७९	७९.९०	१,०२१	४.८९	२०,८७५
बारा	४,६८१	११.६८	३१,१२१	७७.६३	४,२८८	१०.७०	४०,०९०
पर्सा	५,२९६	९.३१	४८,३३१	८४.९२	३,२८७	५.७८	५६,९१४

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ (खण्ड १) र प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

७.२ संवेदनशील क्षेत्र

७.२.१ भूस्खलनका दृष्टिले सम्वेदनशील क्षेत्रहरू

यस प्रदेशका चुरे क्षेत्र भूस्खलन र बाढीका दृष्टिकोणले संवेदनशील छ। मुख्यतया चुरे पहाड खण्ड भू स्खलनको र दून, भावर र तराई मधेश बाढी र डुबानले संवेदनशील छ। प्रदेशको चुरेक्षेत्रका कुल घरसङ्ख्या मध्ये १०७७ घर भूस्खलनका दृष्टिले उच्च संवेदनशील क्षेत्रमा पर्दछन् भने जिल्लाहरूमा सर्लाही जिल्ला भूस्खलनको दृष्टिले सबैभन्दा बढी उच्च संवेदनशील क्षेत्रमा रहेको पाइन्छ। थप विवरण तालिका ७.२.१ मा छ।

तालिका ७.२.१: प्रदेशको चुरेक्षेत्रका भू-स्खलन संवेदनशील क्षेत्रमा अवस्थित घरहरू

जिल्ला	न्यून संवेदनशील	मध्यम संवेदनशील	उच्च संवेदनशील	कुल
सप्तरी	५	०	०	५
सिराहा	८०८	११४३	१३१	२०८२
धनुषा	७४	६०	६९	२०३
महोत्तरी	१७६६	५२३	२६४	२५५३
सर्लाही	१,९४३	२,८४५	५००	५,२८८
रौतहट	३२४	९७६	९९	१३९९
बारा	१२	१२२	१०	१३४
पर्सा	१०८	१	४	११३
प्रदेश जम्मा	५,०४०	५,६७०	१,०७७	११,७७७

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ (खण्ड १) र प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

७.२.२ बाढीका दृष्टिले सम्बेदनशील क्षेत्रहरू

बाढी डुबानका दृष्टिकोणले हेर्दा उच्च संवेदनशील घरसङ्ख्या ६३१७ रहेको छ। यस प्रदेशमा बाढी तथा डुबानबाट बढी प्रभावित तथा संवेदनशील जिल्ला रौतहट हो भने कम संवेदनशील जिल्ला पर्सा हो। प्रदेशको चुरे क्षेत्रका भूस्खलन र बाढी संवेदनशील क्षेत्रमा अवस्थित घरहरूको विवरण तालिका ७.२.२ मा छ।

तालिका ७.२.२: प्रदेशका चुरेक्षेत्रका जिल्लागत बाढी संवेदनशील घरहरू

संवेदनशीलता	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	प्रदेश जम्मा
उच्च संवेदनशील	३७१	५१८	४३५	१२१	५०६	३९८४	२६२	१२०	६,३१७
मध्यम संवेदनशील	५,६०४	३९५३	३५९०	३,४१४	५३०४	७७९७	१३८६	५२७	३१,५७५
कुल	५,९७५	४४७१	४०२५	३,५३५	५८१०	११७८१	१६४८	६४७	३७,८९२

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ (खण्ड १) र प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

७.३ कृषि प्रणाली

चुरेको भिरालो जमिनमा खनजोत गरी खेती गर्ने कार्य जारी छ। नेपाल सरकार नापी विभागले प्रकाशन गरेको Land Capability Report ले ५ देखि ३० डिग्री ढाल भएको भूमिमा खेती गर्नु परेमा अनिवार्य रूपमा गह्रा निर्माण गर्नु पर्ने र ३० डिग्रीभन्दा माथि खेती गर्नु नहुने सुझाव दिएको भएपनि कुल चुरे क्षेत्रमा ३१ डिग्री भन्दा बढी ढाल भएको १०,००५ हेक्टर जमिन कृषि खेती छ। जसमध्ये यस प्रदेशमा रहेको चुरेक्षेत्रमा २८३ हेक्टर जमिनमा खेती गरिएको पाइन्छ। प्रदेशको सर्लाही जिल्लामा सबैभन्दा बढी १५९ हेक्टर ३० डिग्रीभन्दा माथिको भिरालो जमिनमा खेती गरिएको छ भने सप्तरी जिल्लामा यसप्रकारको कृषि कार्य भएको छैन। प्रदेशको भिरालोपनमा खेतीपाती गरिएको भूमि तालिका ७.३ मा छ।

तालिका ७.३: भिरालोपनमा खेतीपाती गरिएको भूमि (हेक्टर)

जिल्ला	चुरेपहाड	दून	भावर	तराई मधेश	३१ डिग्री माथि	कुल
सप्तरी	२२	४१	३१,९३५	४५,७९६	०	७७७९४
सिराहा	१,४१८	०	१३,४७४	६६,५२०	४	८१,४१२
धनुषा	१९३१	०	१२०४९	६२६९४	१	७६६७४
महोत्तरी	१,१६६	०	१२,७७३	५४,६०६	८	६८,५४५
सर्लाही	३,८४६	०	१२,६९८	७०,८१६	१५९	८७,३६०

जिल्ला	चुरेपहाड	दून	भावर	तराई मधेश	३१ डिग्री माथि	कुल
रौतहट	१२१८	०	२८१९	६२३८६	८१	६६४२३
बारा	१२३५	०	४१५६	६४१७८	२६	६९५६९
पर्सा	४२	०	५,१५९	५०,१६९	४	५५,३७०
जम्मा	१०८७८	४१	९,५०६३	४७७१६५	२८३	५०५३५३

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ (खण्ड १) र प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

७.४ वन र घाँसे मैदान

चुरेले ओगटेको कुल भूभाग मध्ये २०६७ को तथ्याङ्क अनुसार १८,५१,१२४ हेक्टर जमिन वन फुटकर रूख तथा झाडी बुट्यानले ढाकेको छ। जसमध्ये २८८५३७ हेक्टर यस प्रदेशमा पर्दछ। प्रदेशको पर्सा जिल्लाले सबैभन्दा बढी अर्थात ७७२६५ हेक्टर र सबैभन्दा कम सिराहामा २२४५० हेक्टर जमिन वन तथा घाँसेमैदानले ओगटेको छ। भिरालोपन अनुसार चुरेक्षेत्रको वन र घाँसेमैदानले ढाकेको जिल्लागत क्षेत्रफल तालिका ७.४ मा छ।

तालिका ७.४: भिरालोपन अनुसार चुरेक्षेत्रको वन र घाँसे मैदानले ढाकेको क्षेत्रफल

जिल्ला	चुरेपहाड	दून	भावर	तराई मधेश	कुल
सप्तरी	१६,६५४	८७	६,१४०	८,०३१	३०,९१२
सिराहा	१४,८७९	०	३,१७१	४,४००	२२,४५०
धनुषा	२६४८६	०	१४६७	२१३६	३००८९
महोत्तरी	१२,७९०	०	९,५११	१,०३९	२३,३४०
सर्लाही	१४,२१५	०	१०,०६१	४,१०१	२८,३७७
रौतहट	६३५१	०	१६६६६	३२३२	२९,२४९
बारा	१३,३२३	०	३१,११२	२,४२०	४६,८५५
पर्सा	२७,६८९	४८	४८,२७४	१,२५४	७७,२६५
जम्मा	१३२३८७	०	१२६४०२	२९६१३	२८८५३७

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ (खण्ड १) र प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

७.५ पशुपालन

नेपालका चुरेक्षेत्रमा मुख्यतया गाई गोरू, भैंसीरांगा, भेंडा बाखा र सुंगुर पाल्ने गरेको पाइन्छ। प्रदेशको चुरेक्षेत्रमा अन्य घरपालुवा जनवारको तुलनामा भेंडाबाखा बढी पाल्ने गरेको पाइन्छ। पशुपालन मुख्यतया परम्परागत शैलीको नभई निर्वाहमुखी रहदै आएकोले उत्पादकत्व न्युन छ। प्रदेशको चुरे क्षेत्रको वासिन्दाका घरपालुवा चौपायाको जिल्लागत विवरण तालिका ७.५ मा छ।

तालिका ७.५: प्रदेशको चुरे क्षेत्रको वासिन्दाका घरपालुवा चौपायाको विवरण

जिल्ला	गाई-गोरू	भैंसी-रांगा	भेंडा-बाखा	सुंगुर	नेपाल चुरेक्षेत्रमा जम्मा
नेपाल	९,९३,७६३	३,८०,७६३	१९,४०,५०४	१,६५,२२०	३४८०२५०
प्रदेश	८०,९७९	३७,०४४	१७९,६९०	५,६४९	८०,९७९
सप्तरी	१९,४६०	४,४५७	३२,७७३	१,१९१	५७,८८१
सिराहा	१०११५	५२७८	२३५०५	४००	३९,२९८
धनुषा	९५९४	४४८९	१७८८५	६९२	३२,६६०
महोत्तरी	७४४२	३३६२	१८६४६	५५४	३०,००४
सर्लाही	१४३८२	९१९६	४११८३	१२३६	६५,९९७
रौतहट	६,७२४	३,९२०	१७,१८९	६५९	२८,४९२
बारा	८,९१०	४,३४२	१९,७८४	७४६	३३,७८२
पर्सा	४,३५२	२,०००	८,७०५	१७१	१५,२२८
जम्मा	१६१,९५८	७४,०८८	३५९,३६०	११,२९८	३८४,३२१

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ (खण्ड १) र प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

७.६ सिमसार क्षेत्रको विवरण

आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकलाई आकर्षण गर्ने धार्मिक तथा सांस्कृतिक महत्व बोकेका सिमसार तथा पोखरीहरू मध्ये यस प्रदेशको सप्तरी, सिराहा र बारा जिल्लाका चुरेक्षेत्रमा बढी पाइन्छ। रामसार सूचिमा सूचिकृत भएका अन्तराष्ट्रिय महत्वको सिमसार क्षेत्र मध्येको एक कोसीटप्पुका केही भाग यस प्रदेशमा रहेको छ। प्रदेशको सिमसारका जिल्लागत नाम तालिका ७.६ मा छ।

तालिका ७.६ : जिल्लागत चुरेक्षेत्रका सिमसारको विवरण

जिल्ला	सिमसार नाम
सप्तरी	लोहजारा ताल, बंगनी ताल, दुमरजोर ताल, मनराजा पोखरी, खनियादमार दह, चुरे पोखरी, लालभेदी पोखरी, कोसी टप्पु

जिल्ला	सिमसार नाम
सिराहा	महादेवा पोखरी, बाबा ताल, कल्यानपुर पोखरी, कुम्भिखारी दह, सिराहा पोखरी, धबौली पोखरी
धनुषा	चुरे पोखरी, जनकपुर पोखरी, बैरिया पोखरी, दबादह पोखरी, दबादह पोखरी
महोत्तरी	लक्ष्मपुर पोखरी, जलेश्वर पोखरी, ब्रम्हपुरी पोखरी, रामनगर पोखरी
सर्लाही	मूर्तिथा पोखरी, सागरनाथ पोखरी, नाधि ताल, पोखरी
रौतहट	पोखरी, फतुवा पोखरी, देवाही पोखरी, कञ्चन पोखरी
बारा	सिमौरनगढ पोखरी, बहुराई पोखरी, गढिमाई पोखरी, हलखोरिया पोखरी, परसौनी पोखरी
पर्सा	घडिअर्वा पोखरी,

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ (खण्ड १) र प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

७.७ खानेपानी स्रोत

चुरेक्षेत्रमा धेरै घरधुरी तथा जनसङ्ख्याले खानेपानीका लागि पाइपलाइनबाट वितरित र चापाकलबाट निकालिएको पानी उपयोग गर्दछन्। प्रदेशको सप्तरी र सिराहा जिल्लामा खानेपानीको पाइपलाइन विस्तार तथा तराई मधेश क्षेत्र बढी भएकाले चापाकलबाट पानी प्रयोग गर्नेको सङ्ख्या बढी छ। सर्लाही र धनुषामा पुराना पोखरी तथा कुवा बढी भएकाले यी जिल्लामा कुवा तथा पोखरीको पानी प्रयोग गर्ने जसङ्ख्या बढी छ। प्रदेशका केही जिल्ला जनसङ्ख्या नदीहरूको पानी प्रयोग गर्ने रहेको छ। हाल चुरेक्षेत्रको दोहन तथा वातावरण प्रतिकूलताका कारण पुराना चापाकलमा पानी नआउने र नयाँ पनि बढी गहिरो गाड्न पर्ने देखिएको छ। यस प्रदेशको चुरे क्षेत्रमा खानेपानीको उपलब्धता र उपयोगको विवरण तालिका ७.७ मा छ।

तालिका ७.७ : चुरे क्षेत्रमा खानेपानीको उपलब्धता र उपयोगको विवरण

जिल्ला	उपयोग गर्ने घरधुरी सङ्ख्या				
	कुवा	मूल	नदी नाला	पाइपबाट वितरित र चापाकल	जम्मा
सप्तरी	३२३	०	२५	१२,४१९	१२,७६७
सिराहा	३२३	०	२५	१२,४४०	१२,७८८
धनुषा	५३३२	२५	१००	२७०२	८१५९
महोत्तरी	४००	१५४	४०६	५२८७	६२४६
सर्लाही	४१०४	१०५	४३०	६२८३	१०९२२

जिल्ला	उपयोग गर्ने घरधुरी सङ्ख्या				
	कुवा	मूल	नदी नाला	पाइपबाट वितरित र चापाकल	जम्मा
रौतहट	८६६	०	१०९	५६७२	६६४८
बारा	५५६	१०५	१४०	५४९७	६२९८
पर्सा	४१९	१२१	५०	१८३३	२४२३
जम्मा	१२३२३	५१०	१२८५	५२१३३	६६२५१

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ (खण्ड १) र प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

७.८ चुरे क्षेत्रमा उर्जा उपयोगको अवस्था

यस प्रदेशको चुरेक्षेत्रमा बसोबास गर्ने सबैभन्दा बढी ८६.५९ प्रतिशत घरधुरीले दाउरा र सबैभन्दा कम १.३९ प्रतिशत घरधुरीले गुइँठा प्रयोग गरेको पाइन्छ। त्यसमध्ये सबैभन्दा धेरै दाउराको प्रयोग सर्लाही जिल्लाका चुरेक्षेत्रमा गरेको पाइन्छ। महोत्तरी र पर्सा जिल्लामा गुइँठाको प्रयोग भएको पाइँदैन भने यस प्रदेशमा १७०७ घरधुरीले बायोग्याँस प्रयोग गरेको पाइन्छ। यस प्रदेशको चुरे क्षेत्रमा उर्जा उपयोगका आधारमा घरधुरी विवरण तालिका ७.८ मा छ।

तालिका ७.८ : उर्जा उपयोगका आधारमा घरधुरी

जिल्ला	जम्मा घरधुरी सङ्ख्या	उर्जा उपयोगका आधारमा घरधुरी			
		दाउरा	गुइँठा	बायोग्याँस	जम्मा
सप्तरी	१०,६६९	७,९१९	४५६	१६२	१९,२०६
सिराहा	७,८१४	७,२१०	१९४	४९	१५,२६७
धनुषा	८,१५९	६,४१९	३३	१२३	१४,७३४
महोत्तरी	६,२४६	५,६४३	०	१७	११,९०६
सर्लाही	१०,९२२	१०,०७३	७८	७२१	२१,७९४
रौतहट	६,६४८	५,९८६	२५	२०१	१२,८६०
बारा	६,२९८	५,६३२	४०	४०२	१२,३७२
पर्सा	२,४२३	२,३६६	०	३२	४,८२१
जम्मा	५९,१७९	५१,२४८	८२६	१,७०७	११२,९६०

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ (खण्ड १) र प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

७.९ चुरे क्षेत्रको जनसङ्ख्याको जातिगत विवरण

यस प्रदेशको चुरेक्षेत्रमा बसोबास गर्ने जातिगत आधारमा कुल घरधुरी सङ्ख्या ५९,७१६ छ। सबैभन्दा ठुलो पहाडीमूलका आदिवासी जनजाति (२२३७६ घरधुरी) छन् भने सबैभन्दा कम मुस्लिम २९८ घरधुरी छन्। यस प्रदेशको चुरे क्षेत्रमा जातिगत आधारमा घरधुरी सङ्ख्या तालिका ७.९ मा छ।

तालिका ७.९: जातिगत आधारमा घरधुरी सङ्ख्या

विवरण	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	जम्मा
पहाडी खस आर्य	१,६६४	१,०००	१,३५६	२३९२	३,०६४	१,५९९	१,८४७	१,०३९	१३,९६१
पहाडी आदिवासी जनजाति	१,१०९	१,९६०	२,७०५	२६३९	५,५००	३,४३७	४,०२२	१,००४	२२,३७६
पहाडी दलित	३५९	३४१	६५५	७४०	६५७	३३२	२०१	२००	३,४८५
मधेशी: ब्राम्हण, राजपुत, कायस्थ	३०	७१	७६	२२	३४	६६	०	०	२९९
मधेशी आदिवासी	२,६०६	३११	२२	६	०	३३१	२४	१३४	३,४३४
मधेशी दलित	१,५५३	१,०७७	३७९	६३	८३	१९४	०	७	३,३५६
अन्य मधेशी	२,४५२	२,७६६	२,७२७	३३९	१,३८७	३०६	१५९	२४	१०,१६०
मुस्लिम	२४	८	२११	३१	२	०	७	१५	२९८
सांस्कृतिक समूह	१११६	२१२	०	६	४५२	३४८	७	०	२,१४१
जाति नखुलेको	११	६८	२९	९	२१	३६	३२	०	२०६
जम्मा	१०,९२४	७,८१४	८,१६०	६,२४७	११,२००	६,६४९	६,२९९	२,४२३	५९,७१६

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ (खण्ड १) र प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

७.१० नदीजन्य पदार्थ भएको स्थल

नेपालका चुरेक्षेत्रमा हालसम्म उत्खनन गरिएका २४२ र उत्खनन गर्न संभाव्य १३६ स्थल सहित कुल ३७८ नदीजन्य पदार्थ भएको स्थान छन्। तीमध्ये यस प्रदेशमा हाल उत्खनन भइरहेको

। १७६ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

स्थान ८५ र उत्खननको लागि पारम्भिक अनुमान गरिएको स्थल ५६ रहेका छन्। यस प्रदेशको चुरे क्षेत्रमा नदीजन्य पदार्थ पाइने क्षेत्र तालिका ७.१० मा छ।

तालिका ७.१०: चुरे क्षेत्रका नदी खोलाबाट नदीजन्य पदार्थ पाइने क्षेत्र

जिल्ला	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	जम्मा
हाल उत्खनन भइरहेको स्थान	९	१८	१६	२	२०	७	५	८	८५
उत्खननको लागि पारम्भिक अनुमान गरिएको स्थल	३	१६	३	७	७	५	११	४	५६
जम्मा	१२	३४	१९	९	२७	१२	१६	१२	१४१

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ (खण्ड १) र प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

परिच्छेद ८: अन्तरसम्बन्धित विषय क्षेत्र

८.१ फोहरमैला व्यवस्थापन

प्रदेशका विभिन्न सहरहरूबाट दैनिक २७८५५ मे.ट. फोहर उत्पादन हुने गर्छ र यो फोहर तह लगाउनको लागि दैनिक रु. ३८५५५६ खर्च हुने गरेको छ। थप विवरण तालिका ८.१ मा छ।
तालिका: फोहर उत्पादन र व्यवस्थापन खर्च (दैनिक रु.)

फोहरमैला उत्पादन (मे.ट) प्रतिदिन			दैनिक खर्च	
पर्सा	वीरगञ्ज	२५	१८१७९७	२०१४/१५
रौतहट	गौर	१६.६४	३१६८२	२०१५/१६
महोत्तरी	जलेश्वर	०.२७	१८०८२	२०१५/१६
	बर्दिबास	०.२७	१२९८६	२०१५/१६
धनुषा	जनकपुर	२९	४९१५२	२०१५/१६
बारा	कलैया	५.९	नपाएको	२०१५/१६
सिराहा	लहान	२९.६	२१९३६	२०११४/१५
	सिराहा	१.७३	५३७४	२०१६/१७
	सुखिपुर	०.१९		
	मिर्चैया	०.१६	१२०५	२०१६/१७
	गोलबजार	१५०	नपाएको	२०१५/१६
	धन्गदीमाइ			
सर्लाही	मलङ्गवा	०.१४	नपाएको	२०१५/१६
	लालबन्दी	०.१९	१०६७४	२०१५/१६
	इशोरपुर	०.२१	२३६७	२०१५/१६
	हरिवोन	०.२२	१३८९०	२०१५/१६
	बरबथ्वा	०.१९	१४३५६	२०१५/१६
सप्तरी	राजविराज	१२.५	१९१७८	२०१६/१७

फोहोरमैला उत्पादन (मे.ट) प्रतिदिन			दैनिक खर्च	
	कंचनपुर	६.३४	२८७७	२०१६/१७
	जम्मा	२७८.६	३८५५५६	

स्रोत: Environment Statistics of Nepal 2019, CBS.

८.२ विपदका घटना

तालिका ८.२ मा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा भएको विपद र विपदबाट भएको नोक्सानी विवरण छ। प्राकृतिक विपदका कारण मृत्यु हुनेहरूको सङ्ख्या ८२ छ। घाइते हुनेहरू १२९६ छन्, बेपत्ता हुनेहरू ४, जम्मा प्रभावित घरपरिवार ४७७६ छन्। नोक्सान भएका घर २०२२, जनावर १००, विस्तारित गोठहरू १८५ छन्। कुल अनुमानित आर्थिक नोक्सानी रु २,०९६, ६३८,१०० भएको छ।

तालिका ८.२: विपद र विपदबाट भएको नोक्सानी विवरण

प्रकोप विवरण	मृत्यु	घाइते	बेपत्ता	प्रभावित परिवार	घर	नोक्सान भएको जनावर	विस्तारित गोठ	अनुमानित नोक्सानी (रु)
नेपाल	३८९	२२९४	३२	२५६९४	५३०७	१२४५	१२६१	६,५७९,९६३,८०३
प्रदेश	८२	१२९१	४	४७७६	२०२२	१००	१८५	२,०९६,६३८,१००
प्रदेश प्रतिशत	२१.०८	५६.२८	१२.५०	१८.५९	३८.१०	८.०३	१४.६७	३१.८६
सप्तरी	४	२१	०	४९६	१३२	०	५७	३९०,६०३,८००
आगलागी	२	१५	०	२४७	१२९	०	५४	३८४,६२७,८००
वाढी	०	०	०	१२५	०	०	०	-
भारी वर्षा	०	१	०	१	०	०	०	५०,०००
चट्याङ	२	२	०	४	०	०	०	-
आँघि वेहरी	०	३	०	११९	३	०	३	५,९२६,०००
सिराहा	९	१७	०	१८३	५५	२	२२	२४,३५४,०००
आगलागी	४	१४	०	१६२	५५	२	२१	२३,२३३,०००
वाढी	५	०	०	५	०	०	०	-
भारी वर्षा	०	२	०	१	०	०	०	-
आँघि वेहरी	०	१	०	१५	०	०	१	१,१२१,०००
धनुषा	११	१९	०	१४२	४१	०	८	३१,३५८,१००
आगलागी	५	१८	०	७९	२७	०	७	२५,६८५,१००
वाढी	५	०	०	५	०	०	०	-

प्रकोप विवरण	मृत्यु	घाईते	वेपत्ता	प्रभावित परिवार	घर	नोकसान भएको जनावर	विस्थापित गोठ	अनुमानित नोकसानी (रु)
भारीवर्षा	०	०	०	२	२	०	०	१,४००,०००
आँघि वेहरी	१	१	०	५६	१२	०	१	४,२७३,०००
महोत्तरी	५	५	२	१४७	३१	५	८	२१,६३४,२००
आगलागी	१	३	०	११७	२६	५	८	१८,५५७,२००
वाढी	४	०	२	४	०	०	०	-
भारीवर्षा	०	२	०	३	२	०	०	११७,०००
चट्याड	०	०	०	२	२	०	०	१,१००,०००
आँघि वेहरी	०	०	०	२१	१	०	०	१,८६०,०००
रौतहट	११	१२	१	६११	१९४	६	१९	४५,७४३,०००
आगलागी	०	५	०	२६९	६८	४	१८	४५,०१३,०००
वाढी	१०	०	१	११	०	०	०	-
भारीवर्षा	०	५	०	३	३	०	०	७१०,०००
चट्याड	१	०	०	२	०	२	१	२०,०००
आँघि वेहरी	०	२	०	३२६	१२३	०	०	-
बारा	३३	११५९	०	२६३०	१४२३	७६	३८	१,५४७,०५८,०००
आगलागी	१	२६	०	१५३	५२	७५	३३	१,५४३,८१३,०००
वाढी	२	०	०	२	०	०	०	-
भारीवर्षा	१	०	०	२	२	०	०	१५५,०००
चट्याड	०	६	०	८	२	०	०	१,१७०,०००
आँघि वेहरी	२९	११२७	०	२४६५	१३६७	१	५	१,९२०,०००
पर्सा	९	५८	१	५६७	१४६	११	३३	३५,८८७,०००
आगलागी	२	१४	०	१२६	४२	६	३२	३५,५३७,०००
वाढी	३	१	१	५	०	०	०	-
चट्याड	२	१	०	४	०	०	०	१००,०००
आँघि वेहरी	२	४२	०	४३२	१०४	५	१	२५०,०००

स्रोत: गृह मन्त्रालय, नेपाल विपद जोखिम न्यूनीकरण पोर्टल।

नेपालको कूल प्राकृतिक विपदका कारण मृत्यु हुनेहरूको सङ्ख्या ३८९ छ। घाईते हुनेहरू २२९४ छन्, वेपत्ता हुनेहरू ३२, जम्मा प्रभावित घरपरिवार २५६९४ छन्। नोकसान भएका घर ५३०७, जनावर १२४५ र विस्थापित गोठहरू १२६१ छन्। कुल अनुमानित आर्थिक नोकसानी रु ६,५७९,९६३,८०३ छ। यसरी हेर्दा नेपालको तुलनामा प्रदेशमा कूल मानवीय नोकसानी २१.०८ प्रतिशत र आर्थिक क्षती ३१.८६ प्रतिशत छ।

। १८० । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

८.३ सूचना तथा सञ्चारका माध्यमहरू

८.३.१ प्रेस काउन्सिलमा दर्ता भएका पत्र पत्रिकाहरू

प्रेस काउन्सिलका अनुसार काउन्सिलमा यस प्रदेशका ६७८ वटा पत्रिकाहरू दर्ता रहेका छन्। सोमध्ये ५०० वटा साप्ताहिक र १३१ वटा दैनिक पत्रिका छन्। सबैभन्दा धेरै पत्रिका पर्सा जिल्लाका २४० (वटा) सबैभन्दा कम महोत्तरी जिल्लाका (३० वटा) छन्। थप विवरण तालिका ८.३.१ मा छ।

तालिका ८.३.१: प्रेस काउन्सिलमा दर्ता भएका पत्र पत्रिकाहरू

जिल्ला	दैनिक	अर्ध साप्ताहिक	साप्ताहिक	पाक्षिक	जम्मा
सप्तरी	२१	-	६५	२	८८
सिरहा	७	-	३४	१	४२
धनुषा	३१	०	१२०	१५	१६६
महोत्तरी	५	०	२३	२	३०
सर्लाही	३	-	३०	१	३४
रौतहट	८	-	२६	-	३४
बारा	८	०	३४	२	४४
पर्सा	४८	२	१६८	२२	२४०
कुल	१३१	२	५००	४५	६७८

स्रोत: प्रेस काउन्सिल नेपालको वार्षिक प्रतिवेदन, २०७६।

८.३.२ पत्र पत्रिकाको प्रकाशनको नियमितता र अनियमितताको स्थिति

प्रेस काउन्सिलमा यस प्रदेशका ६७८ वटा पत्रिकाहरू दर्ता रहेको भएता पनि ४३ वटा दैनिक, १२२ वटा साप्ताहिक र १ वटा पाक्षिक गरी कुल १६६ वटा पत्रिकामात्र नियमित प्रकाशित छन्। अनियमित रूपमा भएपनि ३७ वटा पत्रिकाहरू प्रकाशित हुने गरेका छन्। काउन्सिलमा दर्ता रहेका मध्ये २०३ वटा पत्रिका प्रकाशित हुँदैनन्। थप विवरण तालिका ८.३.२ मा छ।

तालिका ८.३.२ : पत्रपत्रिका प्रकाशनको अवस्था

जिल्ला	दैनिक			अर्ध साप्ताहिक			साप्ताहिक			पाक्षिक			जम्मा		
	प्र.		अप्र.	प्र.		अप्र.	प्र.		अप्र.	प्र.		अप्र.	प्र.		अप्र.
	नि.	अनि.		नि.	अनि.		नि.	अनि.		नि.	अनि.		नि.	अनि.	
सप्तरी	१२	२	७	-	-	-	३८	८	१९	-	-	२	५०	१०	२८
सिरहा	३	-	४	-	-	-	९	०	२५	-	-	१	१२	०	३०
धनुषा	८	५	१८	-	-	-	३१	५	८४	-	-	१५	३९	१०	११७

जिल्ला	दैनिक			अर्ध साप्ताहिक			साप्ताहिक			पाक्षिक			जम्मा		
	प्र.		अप्र.	प्र.		अप्र.	प्र.		अप्र.	प्र.		अप्र.	प्र.		अप्र.
	नि.	अनि.		नि.	अनि.		नि.	अनि.		नि.	अनि.		नि.	अनि.	
महोत्तरी	१	१	३	-	-	-	४	१	१८	-	-	२	५	२	२३
सर्लाही	-	-	३	-	-	-	२	३	२५	-	-	१	२	३	२९
रौतहट	२	२	४	-	-	-	५	-	२१	-	-	-	७	२	२५
बारा	३	०	५	-	-	-	५	१	२८	-	-	२	८	१	३५
पर्सा	१४	३	३१	-	१	१	२८	५	१३५	१	-	२१	४३	९	१८८
कुल	४३	१३	७५	०	१	१	१२२	२३	३५५	१	-	४४	१६६	३७	४७५

स्रोत: प्रेस काउन्सिल नेपालको वार्षिक प्रतिवेदन, २०७६।

८.३.३ अनलाइन सञ्चारमाध्यमहरूको विवरण

सूचना तथा प्रसारण विभागका अनुसार यस प्रदेशमा ४२ वटा अनलाइन पत्रिकाहरू छन्। उक्त पत्रिका सञ्चालन गर्ने संस्था, डोमेन नाम, सञ्चालकको नाम र कार्यालयको विवरण अनुसूची ५१ मा छ।

८.३.४ एफएम रेडियो

सूचना तथा प्रसारण विभागका अनुसार यस प्रदेशमा सञ्चालन हुनेगरी ९० वटा एफएम रेडियो दर्ता रहेका छन्। उक्त रेडियो सञ्चालन गर्ने संस्था, कल साइन, प्रसारण केन्द्र र फ्रिक्वेन्सी (मेगाहर्ज) को विवरण अनुसूची ५२ मा छ।

८.३.५ टेलिभिजन च्यानलहरू

यस प्रदेशबाट प्रसारण हुने ६ वटा टेलिभिजन च्यानलहरू छन्। ६ मध्ये ४ वटाको जनकपुर र २ वटाको वीरगञ्ज प्रसारण केन्द्र रहेका छन्। थप विवरण तलको तालिकामा छ।

तालिका ८.३.५: टेलिभिजन च्यानलहरू

क्र.सं.	टेलिभिजन प्रसारण संस्था	कलसाइन	प्रसारण केन्द्र	संचालित जिल्ला वा क्षेत्र
१	जनकपुर टुडे सञ्चार समूह		जनकपुर, धनुषा	नेपालभर
२	आफ्नो मिडिया नेटवर्क	अप्पन टेलिभिजन	जनकपुर, धनुषा	नेपालभर
३	श्री जनक मिडिया एण्ड पब्लिकेशन प्रा.लि.	जनकपुर टेलिभिजन	जनकपुर उ.म.न.पा-१०, धनुषा	नेपालभर
४	श्री समय मिडिया प्रा.लि.	समय टेलिभिजन	जनकपुर उ.म.न.पा-०४, धनुषा	नेपालभर
५	श्री पर्सा टेलिभिजन नेटवर्क प्रा.लि.	MY TV	वीरगञ्ज म.न.पा.-१५, सरोमानी टोल, पर्सा	नेपालभर

क्र.सं.	टेलिभिजन प्रसारण संस्था	कलसाइन	प्रसारण केन्द्र	संचालित जिल्ला वा क्षेत्र
६	श्री पिपी मिडिया नेटवर्क प्रा. लि.	S.R. Television एस.आर. टेलिभिजन	वीरगञ्ज म.न.पा.-१०, पर्सा	नेपालभर

स्रोत: सूचना तथा प्रसारण विभाग २०७६।

८.४ श्रम तथा रोजगारी

८.४.१ श्रम स्वीकृति लिनेको सङ्ख्या

वैदेशिक रोजगार विभागका अनुसार २०१८-०७-१७ देखि २०१९-०७-१६ सम्मको १ वर्षको अवधिमा वैदेशिक रोजगारीको लागि नेपालमा करिब ५ लाखले श्रम स्वीकृति लिएका थिए जसमा करिब ९४ प्रतिशत पुरुष थिए। सो अवधिमा यस प्रदेशबाट भने करिब १ लाख २६ हजार नागरिकले वैदेशिक रोजगारीको लागि श्रम स्वीकृति लिएको देखिन्छ जसमध्ये पुरुषको हिस्सा करिब ९९ प्रतिशत थियो। थप विवरण तालिका ८.४.१ मा छ।

तालिका ८.४.१: वैदेशिक रोजगारीको लागि श्रम स्वीकृति लिनेको सङ्ख्या

जिल्ला	सङ्ख्यामा			प्रतिशतमा		
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
नेपाल	४७६७११	३२११७	५०८८२८	९३.६९	६.३१	१००.००
प्रदेश	१२४२३२	१३९९	१२५६३१	९८.८९	१.११	१००.००
सप्तरी	१३०८९	७५	१३१६४	९९.४३	०.५७	१००.००
सिराहा	२६०१८	४४	२६०६२	९९.८३	०.१७	१००.००
धनुषा	३३००३	११३	३३११६	९९.६६	०.३४	१००.००
महोत्तरी	२१६१३	१०७	२१७२०	९९.५१	०.४९	१००.००
सर्लाही	१३२५८	४४७	१३७०५	९६.७४	३.२६	१००.००
रौतहट	६५८३	१४७	६७३०	९७.८२	२.१८	१००.००
बारा	६६०३	३४१	६९४४	९५.०९	४.९१	१००.००
पर्सा	४०६५	१२५	४१९०	९७.०२	२.९८	१००.००

स्रोत: वैदेशिक रोजगार विभाग, २०७६।

८.४.२ वैदेशिक रोजगारीको क्रममा मृत्यु भएकाहरूको सङ्ख्या

आर्थिक वर्ष २०७४/७५मा मृत्यु भएका ८१८ कामदार मध्ये सबैभन्दा धेरै २८९ जना मलेसियामा, २०३ जना साउदी अरेबिया र १२३ जना कामदारको कतारमा मृत्यु भएको छ। सो अवधिमा भएको कामदारको मृत्यु मध्ये २१ जना महिला कामदार रहेका थिए। मृत्युहुने महिला मध्ये

प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २ । १८३ ।

सबैभन्दा धेरै संयुक्त अर्ब इमिरेट्समा ९ जना, मलेसियामा ४ र कुवेतमा ३ जना रहेका थिए। मृतक कामदारहरू देशका विभिन्न ७० जिल्लाका रहेका थिए। जसमध्ये यस प्रदेशका सर्लाही जिल्लाका ३५, धनुषाका ३३, सिराहाका २९ र महोत्तरीका २७ जना थिए। थप विवरण तालिका ८.४.१ मा छ।

तालिका ८.४.२ आर्थिक वर्ष २०७४/७५मा मृत्यु भएकाहरूको सङ्ख्या

लिङ्ग	नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको %	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
पुरुष	७९७	१८५	२३.२१	१७	२९	३३	२६	३५	२०	१९	६
महिला	२१	१	४.७६	०	०	०	१	०	०	०	०
जम्मा	८१८	१८६	२२.७४	१७	२९	३३	२७	३५	२०	१९	६

स्रोत: वैदेशिक रोजगार प्रवर्द्धन बोर्डको सचिवालयको एक दशक, स्मारिका, २०७५।

८.४.३ बैदेशिक रोजगारीको क्रममा अङ्गभङ्ग र गम्भीर विरामी भएकाहरूको सङ्ख्या

आर्थिक वर्ष २०७४/७५को अवधिमा अङ्गभङ्ग तथा गम्भीर विरामी भएका ३६० जना कामदारहरू विभिन्न ६४ जिल्लाका थिए। सोमध्ये यस प्रदेशका ८ जिल्लाका ५६ जना थिए। सर्लाहीका ११ जना, बाराका ९ जना, सिराहा र धनुषाका ८/८ जना, महोत्तरीका ७ जना, रौतहटका ६ जना, सप्तरीका ५ जना र पर्साका २ जना थिए। उनीहरू सबै पुरुष थिए। थप विवरण तालिका ८.४.३ मा छ।

तालिका ८.४.३ : आर्थिक वर्ष २०७४/७५मा अङ्गभङ्ग तथा गम्भीर भएकाहरूको सङ्ख्या

लिङ्ग	नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको %	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
पुरुष	३५५	५६	१५.७७	५	८	८	७	११	६	९	२
महिला	५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	३६०	५६	१५.७७	५	८	८	७	११	६	९	२

स्रोत: वैदेशिक रोजगार प्रवर्द्धन बोर्डको सचिवालयको एक दशक, स्मारिका, २०७५।

८.४.४ आंशिक र पूर्ण रोजगारीको अवस्था

राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०१८ अनुसार नेपालमा भएका कुल आर्थिक प्रतिष्ठानमध्ये ८१.६८ (५.५३+७५.१५) प्रतिशतले दिनमा पूर्ण रोजगारी दिने (दिनमा ८ घण्टा वा सोभन्दा बढी सञ्चालन हुने) गर्दछ भने १८.२० प्रतिशतले आंशिक रोजगारी दिने गर्छ भने यस प्रदेशका ८०.२(४.७+७५.५) प्रतिशत आर्थिक प्रतिष्ठानले पूर्ण रोजगारी र १९.५४ प्रतिशत आर्थिक प्रतिष्ठानले आंशिक रोजगारी दिने गर्दछ। थप विवरण तालिका ८.४.४(क) मा छ।

तालिका ८.४.४(क): आंशिक र पूर्ण रोजगारी प्रदान गर्ने आर्थिक प्रतिष्ठान

जिल्ला	उद्यमहरूको सङ्ख्या				
	कुल	आंशिक रोजगारी दिने (दिनमा ८ घण्टाभन्दा कम सञ्चालन हुने)	पूर्ण रोजगारी दिने (दिनमा ८ घण्टा सञ्चालन हुने)	पूर्ण रोजगारी दिने (दिनमा ९ घण्टा वा सोभन्दा बढी सञ्चालन हुने)	उल्लेख नभएका
नेपाल	९२३,३५६	१६८,०४०	५१,०२४	७०३,१२३	१,१६९
प्रतिशत	१००.००%	१८.२०%	५.५३%	७६.१५%	०.१३%
प्रदेश जम्मा	११७,६७०	२२,९९८	५,५२५	८८,८३९	३०८
प्रतिशत	१००.००%	१९.५४%	४.७०%	७५.५०%	०.२६%
सप्तरी	१६,२९५	४,२२८	७६४	११,१३६	१६७
सिराहा	१३,१३७	१,८९९	३२७	१०,९०९	२
धनुषा	१७,९६५	२,४१९	६३९	१४,७८०	१२७
महोत्तरी	१४,०४९	४,४२९	५७४	९,०४६	-
सर्लाही	१५,२६०	२,८००	७५७	११,७०३	-
रौतहट	१२,७९०	२,१९४	७३९	९,८४८	९
बारा	१२,४४९	१,८३२	५१८	१०,०९७	२
पर्सा	१५,७२५	३,१९७	१,२०७	११,३२०	१

स्रोत: National Economic Census, 2018, National Report, CBS.

नेपालको कुल आर्थिक प्रतिष्ठान/उद्यमहरूमा संलग्न जनशक्तिमध्ये करिब २९ प्रतिशतले आंशिक रोजगारी र ७१ प्रतिशतले पूर्ण रोजगारी पाएको देखिन्छ भने यस प्रदेशमा करिब २६ प्रतिशतले आंशिक रोजगारी र ७४ प्रतिशतले पूर्ण रोजगारी पाएको देखिन्छ। रोजगारीको हिसाबले यस प्रदेशको हिस्सा नेपालको औसतभन्दा केही राम्रो देखिन्छ। थप विवरण तालिका ८.४.४(ख) मा छ।

तालिका ८.४.४(ख): आंशिक र पूर्ण रोजगारी पाउने जनशक्तिको सङ्ख्या

जिल्ला	उद्यमहरूमा संलग्न जनशक्ति			
	कुल	आंशिक रोजगारी दिने (दिनमा ८ घण्टाभन्दा कम समय काम गर्ने)	पूर्ण रोजगारी दिने (दिनमा ८ घण्टा वा सोभन्दा बढी समय काम गर्ने)	उल्लेख नभएका
नेपाल	३,२२८,४५७	९४४,४४३	२,२७७,४३९	६,५७५
प्रतिशत	१००.००	२९.२५	७०.५४	०.२०

जिल्ला	उद्यमहरूमा संलग्न जनशक्ति			
	कुल	आंशिक रोजगारी दिने (दिनमा ८ घण्टाभन्दा कम समय काम गर्ने)	पूर्ण रोजगारी दिने (दिनमा ८ घण्टा वा सोभन्दा बढी समय काम गर्ने)	उल्लेख नभएका
प्रदेश जम्मा	३५४,९९४	९१,७२२	२६२,३९०	८८२
प्रतिशत	१००.००	२५.८४	७३.९१	०.२५
सप्तरी	४२,२५२	१३,१५४	२८,७३९	३५९
सिराहा	४०,५१३	९,९०७	३०,५५५	५१
धनुषा	५६,४७५	११,१८०	४५,०६५	२३०
महोत्तरी	३६,९९८	११,८७९	२५,११९	-
सर्लाही	३८,६५७	१२,१०९	२६,५४८	-
रौतहट	४१,२६५	१०,८९७	३०,१३३	२३५
बारा	४८,७२४	१०,४६१	३८,२५९	४
पर्सा	५०,११०	१२,१३५	३७,९७२	३

स्रोत: National Economic Census, २०१८, National Report, CBS.

८.४.५ औपचारिक र अनौपचारिक रोजगारी

नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण २०१७/१८ का अनुसार नेपालमा औपचारिक क्षेत्रको रोजगारीको हिस्सा ३७.८ प्रतिशत र अनौपचारिक क्षेत्रको हिस्सा ६२.२ प्रतिशत छ तर यस प्रदेशमा रोजगारीमा औपचारिक क्षेत्रको योगदान २१.६ प्रतिशत र अनौपचारिक क्षेत्रको योगदान ७८.४ प्रतिशत छ। नेपालमा कृषि क्षेत्र र गैरकृषि क्षेत्रको औपचारिक रोजगारीमा क्रमशः २०.२ र ४१ प्रतिशत योगदान छ भने यस प्रदेशमा उक्त योगदान क्रमशः ३५.४ र ४१.७ प्रतिशत छ। थप विवरण तालिका ८.४.५ मा छ।

तालिका ८.४.५ : औपचारिक र अनौपचारिक रोजगारीको अवस्था

विवरण	कुल जम्मा	औपचारिक क्षेत्र			अनौपचारिक क्षेत्र			जम्मा
		कृषि क्षेत्र	गैरकृषि क्षेत्र	जम्मा	कृषि क्षेत्र	गैरकृषि क्षेत्र	व्यक्तिगत	
जनशक्ति (हजारमा)								
नेपाल	७०८६	९०	२५८६	२६७६	१४३४	२९०४	७३	४४११
प्रदेश	१२६१	३	२७०	२७२	४४७	५२६	१७	९८९
जनशक्ति प्रतिशतमा								

विवरण	कुल जम्मा	औपचारिक क्षेत्र			औपचारिक क्षेत्र			जम्मा
		कृषि क्षेत्र	गैरकृषि क्षेत्र	जम्मा	कृषि क्षेत्र	गैरकृषि क्षेत्र	व्यक्तिगत	
नेपाल	१००	१.३	३६.५	३७.८	२०.२	४१	१	६२.२
प्रदेश	१००	०.२	२१.४	२१.६	३५.४	४१.७	१.३	७८.४

स्रोत: Nepal Labour Force Survey, 2017/18, CBS.

८.४.६ मासिक आम्दानी

नेपालमा पुरुषको औसत मासिक आम्दानी १९,४६४ रूपैया छ भने यस प्रदेशमा १६,५५० रूपैया छ जुन नेपालको औसतभन्दा २,९१४ रूपैयाले बढी हो। त्यसैगरी, यस प्रदेशको महिलाको मासिक औसत आम्दानी पनि नेपालमा महिलाको औसत मासिक आम्दानीभन्दा २,२१५ रूपैयाले कम छ। महिला र पुरुष दुवैको औसत मासिक आम्दानी नेपालमा १७,८०७ रूपैया छ भने यस प्रदेशमा १५,०८८ रूपैया छ जुन नेपालको औसतभन्दा २,७२१ रूपैयाले कम हो। थप विवरण तालिका ८.४.६ मा छ।

तालिका ८.४.६: मासिक आम्दानी

विवरण	औसत (एभरेज) मासिक आम्दानी (रु.)			मध्यम (मेडियन) मासिक आम्दानी (रु.)		
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
(क) नेपाल	१९,४६४	१३,६३०	१७,८०९	१८,०००	१२,०००	१५,२०८
(ख) प्रदेश	१६,५५०	११,४१५	१५,०८८	१५,२०८	१०,६४६	१४,०००
(ग) भिन्नता (क-ख)	२,९१४	२,२१५	२,७२१	२,७९२	१,३५४	१,२०८

स्रोत: Nepal Labour Force Survey, 2017/18, CBS.

८.४.७ बेरोजगारी र श्रम सहभागिता दर

नेपालको बेरोजगार दर ११.४ प्रतिशत छ भने यस प्रदेशको बेरोजगार दर १०.२ प्रतिशत छ। नेपालमा रोजगार प्राप्त/जनसङ्ख्या अनुपात ३४.२ प्रतिशत छ भने यस प्रदेशमा ३४ प्रतिशत छ। त्यसैगरी, नेपालमा श्रम सहभागिता दरल ३८.५ प्रतिशत छ भने यस प्रदेशमा उक्त दर ३७.८ प्रतिशत छ। थप विवरण तालिका ८.४.७(क) मा छ।

तालिका ८.४.७(क): बेरोजगारी र श्रम सहभागिता दर

विवरण	शहर			गाउँ			जम्मा		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
नेपाल									
क. बेरोजगार दर	१०.१	१३.८	११.६	१०.७	११.३	१०.९	१०.३	१३.१	११.४

विवरण	शहर			गाउँ			जम्मा		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
ख. रोजगार प्राप्त/जनसङ्ख्या अनुपात	५१.१	२५.३	३६.९	४३.१	१८.६	२९.३	४८.३	२२.९	३४.२
ग. श्रम सहभागिता दर	५६.९	२९.३	४१.७	४८.२	२१	३२.९	५३.८	२६.३	३८.५
प्रदेश									
क. बेरोजगार दर	८.६	१३.९	१०.७	९.९	७.८	९.२	९.१	११.९	१०.२
ख. रोजगार प्राप्त/जनसङ्ख्या अनुपात	५१.२	२४.५	३६.२	४३.३	१९.५	३०.७	४७.९	२२.६	३४
ग. श्रम सहभागिता	५६.१	२८.५	४०.५	४८.१	२१.२	३३.८	५२.७	२५.६	३७.८

स्रोत: Nepal Labour Force Survey, 2017/18, CBS.

उमेर समूहका हिसाबले हेर्दा नेपालमा १५-२४ वर्ष उमेर समूहका २१.४ प्रतिशत मानिस बेरोजगार छन् भने यस प्रदेशमा सोही उमेर समूहका ३३.१ प्रतिशत मानिस बेरोजगार छन्। त्यसैगरी, नेपालमा २५-३९ वर्ष उमेर समूहका मानिस ११.६ प्रतिशत मानिस बेरोजगार छन् भने प्रदेशमा उक्त हिस्सा ८.९ प्रतिशत मात्र छ जुन नेपालको औसतभन्दा कम हो। नेपालमा ४०-५९ वर्ष उमेर समूहका मानिस ६.३ प्रतिशत मानिस बेरोजगार छन् भने प्रदेशमा उक्त हिस्सा १४.९ प्रतिशत मात्र छ जुन नेपालको औसतभन्दा बढी हो। त्यसैगरी, नेपालमा ६० वर्ष वा माथिका उमेर समूहका मानिस ४.२ प्रतिशत मानिस बेरोजगार छन् भने प्रदेशमा उक्त हिस्सा ११.२ प्रतिशत मात्र छ जुन नेपालको औसतभन्दा बढी हो। थप विवरण तालिका तालिका ८.४.७ (ख) मा छ।

तालिका ८.४.७(ख): उमेर अनुसारको बेरोजगारी दर

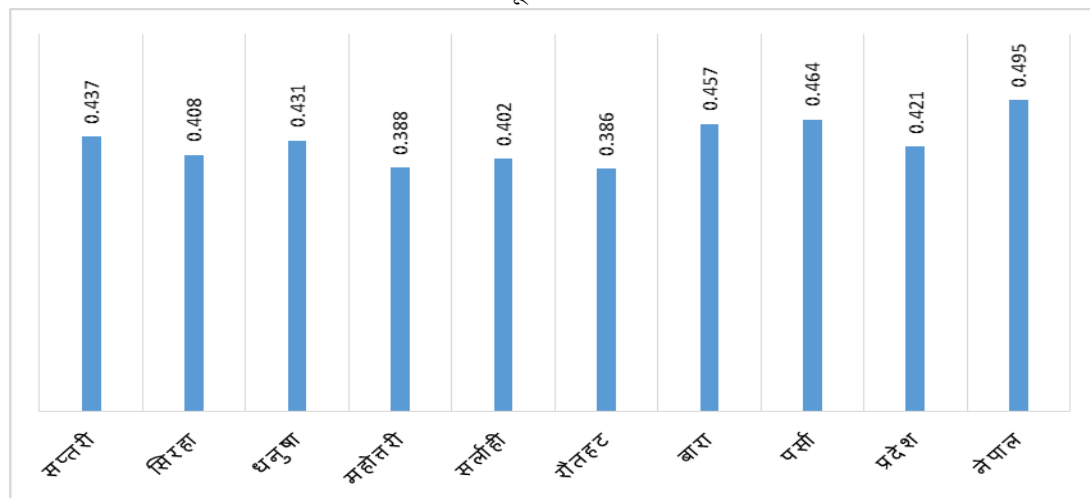
विवरण	१५-२४ वर्ष	२५-३९ वर्ष	४०-५९ वर्ष	६० वर्ष वा माथि	जम्मा
दुबै लिङ्ग					
नेपाल	२१.४	११.६	६.३	४.२	११.४
प्रदेश	३३.१	८.९	१४.९	११.२	२०.१
पुरुष					
नेपाल	१९.७	१०.५	५.८	५.२	१०.३
प्रदेश	२७.४	१२.३	१०.५	१४.८	१५.३
महिला					
नेपाल	२३.९	१३.१	१७.३	१.७	१३.१
प्रदेश	४४.४	२९.१	२३.६	४.९	२८.६

स्रोत: Nepal Labour Force Survey, 2017/18, CBS.

८.५ मानव विकास सूचकाङ्क

नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन, २०१४ अनुसार जिल्लाहरूको मानव विकास सूचकाङ्कको स्थिती ग्राफ चित्र २ मा छ। चित्र अनुसार सबभन्दा राम्रो पर्सा जिल्लाको छ भने सबभन्दा कम रौतहट जिल्लाको छ। मानव विकास सूचकाङ्कका आधारमा यस प्रदेश अन्तर्गतका सबै जिल्लाको अवस्था राष्ट्रिय औषत (०.४९५)भन्दा कम छ। मानव विकास सूचकमा कमजोर हुनु भनेको समग्र शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, सरसफाई, आम्दानी लगायतका परिसूचकहरूमा कमजोर हुनु हो। मानव विकास सूचकमा नेपालमा सबभन्दा पछाडि परेको जिल्ला वाजुरा र वजाङ्ग, कालिकोट,हुम्ला र अछाम हुन। यस पछि रौतहट र महोत्तरी पर्दछन। सर्लाही र सिराहा जिल्ला क्रमश पछिल्लो १२ औ र १४ औ स्थानमा छन। चित्रमा नेपाल र प्रदेशको मानव विकास सूचकको अवस्थाका बारेमा पनि चित्रित गरिएको छ।

ग्राफ चित्र २ : जिल्लाहरूको मानव विकास सूचकाङ्कको स्थिती

स्रोत: Nepal Human Development Report, 2014

८.६ बहुआयामिक गरिबी

राष्ट्रिय योजना आयोगको बहुआयामिक गरिबी सम्बन्धी प्रतिवेदन २०१८ अनुसार यस प्रदेशको बहुआयामिक गरिबी सूचकाङ्कको मान ०.२१७ छ जुन कर्णाली प्रदेशको मान ०.२३० पछिको दोश्रो ठूलो मान हो। यस प्रदेशको बहुआयामिक गरिबी सूचकाङ्कको व्यक्तिगत अनुपात (headcount ratio) ४७.९ छ जसको अर्थ यो प्रदेशका ४७.९ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा बहुआयामिक गरिबी छ भन्ने हुन्छ। यस प्रदेशको गरिबीको सघनता (intensity of poverty) ४१.९ प्रतिशत छ। थप विवरण तालिका ८.७.१ मा छ।

तालिका ८.७ : गरिबीको अवस्था

विवरण	नेपाल	प्रदेश
जनसङ्ख्याको हिस्सा	१००.०	१८.४
बहुआयामिक गरिबी सूचक (MPI)	०.१२७	०.२१७
Confidence Interval (95 %) (Lower Bound and Upper Bound)	०.११५	०.१८०
	०.१३८	०.२५४
गरिबी (Headcount ratio (H, %))	२८.६२	४७.९
Confidence Interval (95 %) (Lower Bound and Upper Bound)	२६.१९	४०.७
	३१.०४	५५.०
गरिबीको सघनता (Intensity (A, %))	४४.२३	४५.३
Confidence Interval (95 %)	४३.३४	४३.४
	४५.०६	४७.३

स्रोत: Nepal Multidimensional Poverty Index, Analysis Towards Action, 2018, CBS.

परिच्छेद ९: शासकीय व्यवस्था, मानव अधिकार, निर्वाचन र सुशासन

९.१ प्रदेश व्यवस्थापिका र कार्यपालिका

संविधानको धारा ५६ बमोजिम ३ तहका सरकार गठन हुने व्यवस्था अनुसार केन्द्रमा संघीय सरकार, ७ वटा प्रदेश सरकार र ७५३ वटा स्थानीय तहका स्थानीय सरकार रहेका छन्। नेपालको मध्य पूर्वी तराईका सप्तरीदेखि पर्सासम्मका आठवटा जिल्लाहरू मिली यो प्रदेश बनेको छ। समतल भूभाग भएको यो प्रदेश पूर्व र उत्तर पूर्वमा प्रदेश १ र उत्तर र पश्चिममा बागमती प्रदेश तथा दक्षिणमा भारत अवस्थित छ। कृषि, उद्योग, धार्मिक पर्यटन र भन्सारका लागि यो प्रदेशलाई महत्वपूर्ण मानिएको छ। यहाँका प्रमुख बजारहरूमा बिरगंज, जनकपुर, राजविराज, लहान, मिर्चैया, जलेश्वर, बर्दिबास, मलङ्गवा, कलैया, चन्द्रनिगाहापुर र सिमरा पर्दछन्।

अधिकार र पहिचानका लागि पटक पटक आन्दोलन भएको यस प्रदेशमा तराईका अधिकांश जातजातिको बसोबास रहेको भएपनि मधेशी बाहुल्यता रहेको छ। शिक्षा, स्वास्थ्य तथा मानव विकासका पक्षमा निरन्तर लागि रहेको यो प्रदेशमा समथर भूभाग, धेरै जनसङ्ख्या र प्रशस्त खेतीयोग्य जमिन भएकाले देशको कुल गार्हस्थ उत्पादनमा महत्वपूर्ण सहयोग पुगेको छ। कृषि, मत्स्यपालन र उद्योगको क्षेत्रगत योगदान हिसाबले पनि धनी मानिएको यस प्रदेशमा समृद्धिका धेरै सम्भावनाहरू रहेका छन्। हाल यस प्रदेशको अस्थायी राजधानी जनकपुरमा रहेको छ।

९.१.१ प्रदेश व्यवस्थापिकाको गठन

प्रदेश सभा प्रदेशका जनताको सार्वभूमसत्ताको प्रयोग गर्ने एक महत्वपूर्ण संस्था हो। यसले नीति निर्धारण तथा कानून निर्माण गर्ने जस्तो महत्वपूर्ण कार्य गर्दछ। यस प्रदेश सभामा प्रत्यक्ष निर्वाचित ६४ र समानुपातिक प्रणालीबाट निर्वाचित ४३ जना गरी कुल १०७ प्रदेशसभा सदस्य रहेका छन्। साथै, यस प्रदेशबाट प्रतिनिधिसभामा ३२ जना सदस्यहरू निर्वाचित हुने गर्दछ। प्रतिनिधिसभा र प्रदेश सभा सदस्यहरूको विस्तृत विवरण अनुसूची ५३ र ५४ मा छ।

९.१.२ प्रदेश प्रमुखको नियुक्ति

संविधानको धारा १६३ को उपधारा ११० बमोजिम प्रत्येक प्रदेशमा नेपाल सरकारको प्रतिनिधिको रूपमा प्रदेश प्रमुख रहने व्यवस्था छ। प्रदेशको पहिलो प्रदेश प्रमुखका रूपमा श्री रत्नेश्वरलाल कायस्थलाई २०७४ माघ ३ नियुक्ति गरेको थियो। सरकारले दोश्रो प्रदेश प्रमुखका

रूपमा माननीय तिलक परियारलाई नियुक्ती दिएसंगै हाल प्रदेश प्रमुखका रूपमा उहाँ कार्यरत हुनुहुन्छ।

९.१.३ प्रदेशसभाका सभामुख र उपसभामुखको निर्वाचन

प्रदेश संसदको पहिलो बैठकको अध्यक्षता ज्येष्ठ माननीय सदस्य ललनलाल चौधरीले गर्नुभएको थियो। प्रदेश सभाको सभामुखमा माननीय सरोजकुमार यादव र उपसभामुखमा माननीय उपमाकुमारी देवले २०७४ फाल्गुन २ गते देखि आ-आफ्नो जिम्मेवारी सम्हाल्दै आउनुभएको छ।

९.१.४ प्रदेश कार्यपालिकाको गठन

संविधान बमोजिम प्रदेश प्रमुखको नियुक्ति पश्चात २०७४ फाल्गुन ३ गते प्रदेश सरकारको मुख्यमन्त्रीको रूपमा माननीय लालबाबु राउतको नियुक्त हुनुभयो। सोही दिन वहाँले ७ सदस्यीय मन्त्रिपरिषद् गठन भएको थियो। २०७४ फाल्गुन १६ र २०७५ श्रावण ९ गते भएको पुर्नगठन पश्चात यस प्रदेश नं. २ मा मुख्यमन्त्री लगायत मन्त्री र राज्यमन्त्री गरी १३ सदस्यीय मन्त्रिपरिषद्को गठन भएको छ। मुख्यमन्त्री र मन्त्रीहरूको कार्यविभाजन तालिका ९.१.४ मा छ।

तालिका ९.१.४: प्रदेश नं. २ को मन्त्रिपरिषद्को विवरण

क्र.स.	नाम, थर	पद	कार्य विभाजन
१	मा. लालबाबु राउत	मुख्यमन्त्री	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
२	मा. जितेंद्र सोनल	मन्त्री	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
३	मा. विजय यादव	मन्त्री	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
४	मा. ज्ञानेन्द्र कुमार यादव	मन्त्री	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय
५	मा. शैलेन्द्र साह	मन्त्री	भुमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
६	मा. नवलकिशोर साह सुडी	मन्त्री	सामाजिक विकास मन्त्रालय
७	मा. रामनरेश राय	मन्त्री	उद्योग, पर्यटन, बन तथा बातावरण मन्त्रालय
८	मा. उषा यादव	राज्यमन्त्री	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
९	मा. सरोज सिंह	राज्यमन्त्री	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय
१०	मा. योगेन्द्र राय यादव	राज्यमन्त्री	भुमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
११	मा. अविराम शर्मा	राज्यमन्त्री	सामाजिक विकास मन्त्रालय
१२	मा. डा. डिम्पल झा	राज्यमन्त्री	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
१३	मा. सुरेश कुमार मण्डल	राज्यमन्त्री	उद्योग, पर्यटन, बन तथा बातावरण मन्त्रालय

स्रोत: मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय।

९.१.५ प्रदेशसभाका विषयगत समितिहरू

संविधान अनुसार यस प्रदेशमा पनि अर्थ तथा योजना समिति, विकास समिति, सार्वजनिक लेखा समिति, महिला बालबालिका तथा सामाजिक न्याय समिति, प्राकृतिक स्रोत तथा वातावरण समिति, कृषि तथा भूमि व्यवस्थापन समिति गरी प्रदेश मामिला समिति गरी सात वटा समितिहरू गठन भई क्रियाशील भएको अवस्था छ। थप विवरण तालिका ९.१.५ मा छ।

तालिका ९.१.५: प्रदेशसभाका विषयगत समितिहरूको विवरण

क्र.स.	विषयगत समितिको नाम	सभापति	सदस्य सङ्ख्या
१	अर्थ तथा योजना समिति	मा. मनिष कुमार सुमन	१३
२	विकास समिति	मा. शेख अबुल कलाम आजाद	१४
३	सार्वजनिक लेखा समिति	मा. उपेन्द्र महतो	१३
४	महिला बालबालिका तथा सामाजिक न्याय समिति	मा. जयनूल राईन	१४
५	प्राकृतिक स्रोत तथा वातावरण समिति	मा. रामचन्द्र मण्डल	१२
६	कृषि तथा भूमि व्यवस्थापन समिति	मा. विरेन्द्र प्रसाद सिंह	१३
७	प्रदेश मामिला समिति	मा. अशोक कुमार यादव	

स्रोत: प्रदेशसभाको सचिवालय

९.१.६ प्रदेश नीति तथा योजना आयोग

प्रदेशको नीति निर्माण र योजना तर्जुमा प्रकृयालाई व्यवस्थित र पारदर्शी बनाउनका लागि प्रदेश नीति आयोग गठन तथा कार्य सञ्चालन सम्बन्धका व्यवस्था गर्न बनेको ऐन २०७५ बमोजिम प्रदेश सरकारले प्रदेश नीति तथा योजना आयोग गठन गरेको छ। आयोगको पहिलो उपाध्यक्षमा डा. हरिवंश झा, सदस्यहरूमा डा. सुरेन्द्र झा, डा. वैद्यनाथ महतो, श्री मोहनलाल चौधरी र श्री राजकुमार लेखी रहनु भएको थियो। माननीय मुख्यमन्त्री लालबाबु राउत अध्यक्ष रहनु भएको आयोगको उपाध्यक्षको रूपमा डा. भोगेन्द्र झा २०७६ भदौ २२ गतेदेखि कार्यरत हुनुहुन्छ।

९.१.७ कानून निर्माण

प्रदेश सरकारले संविधान बमोजिम प्रदेश तथा स्थानीय स्तरका विभिन्न कानूनहरूको निमार्ण गरेको छ। प्रदेश सरकारका गठन भएको २०७४ फाल्गुन ३ गते देखि २०७६ माघ मसान्त सम्ममा २३ वटा ऐन ६ वटा नियमावली र ५ वटा निर्देशिका तथा कार्यविधि निमार्ण भएका छन् भने २१ वटा विधेयक प्रदेश सभामा छलफलका लागि प्रस्तुत गरिएका छन्। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूची ५५ मा छ।

९.१.८ मुख्य न्यायाधिवक्ता

संविधानको धारा १६० बमोजिम प्रदेश सरकारलाई आवश्यक कानूनी राय सल्लाह दिनका लागि प्रदेश सरकारले मुख्य न्यायाधिवक्ता नियुक्ति गर्ने व्यवस्था छ। प्रदेश सरकारको मुख्य न्यायाधिवक्ताका रूपमा अधिवक्ता दीपेन्द्र झा २०७४ फागुन ६ गतेदेखि कार्यरत हुनुहुन्छ।

९.२ जनशक्ति व्यवस्था

संविधान र कानून बमोजिम प्रदेश सरकारले सम्पादन गर्नु पर्ने कार्यहरू सम्पादन गर्नको लागि आवश्यक सङ्ख्यामा कर्मचारीहरूको व्यवस्था हुन बाँकी रहेको देखिन्छ। हाल निजामति सेवातर्फका प्रदेश मन्त्रालयहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सङ्ख्या तालिका ९.२ (क) मा छ।

तालिका ९.२ (क): प्रदेश मन्त्रालयहरूको कर्मचारी दरबन्दी र कार्यरत कर्मचारीहरूको सङ्ख्या

मन्त्रालयको नाम	कर्मचारीको दरबन्दी सङ्ख्या	कार्यरत कर्मचारीको सङ्ख्या
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	४८	२५
आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	३७	२५
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	५४	२७
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	४७	१४
उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	४४	२०
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय		२५
सामाजिक विकास मन्त्रालय	५४	२२
जम्मा		१५८

स्रोत: प्रदेश सरकार र राष्ट्रिय किताबखाना ललितपुर (२०७६-१०-०७)।

राष्ट्रिय किताबखाना ललितपुरको अभिलेख अनुसार यस प्रदेशमा निम्नानुसारको कर्मचारीको दरबन्दी रहेको छ।

तालिका ९.२ (ख): तालिका दरबन्दी तेरिङ (श्रेणी अनुसार)

क्र. सं.	मन्त्रालय/कार्यालय	कुल सङ्ख्या
१	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, जनकपुर, धनुषा	३७
२	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, जनकपुर, धनुषा	४७
३	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, जनकपुर, धनुषा	४४
४	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, सप्तरी	१०
५	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, सिराहा	८
६	उद्योग, वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय, धनुषा	१४

क्र. सं.	मन्त्रालय/कायालय	कुल सङ्ख्या
७	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, धनुषा	९
८	वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र धनुषा	१०
९	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, महोत्तरी	१०
१०	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, सर्लाही	८
११	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, रौतहट	९
१२	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, बारा	१३
१३	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, पर्सा	११
१४	प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, जनकपुर, धनुषा	२०
१५	प्रदेश सभा सचिवालय, जनकपुर, धनुषा	२६
१६	कृषि विकास निर्देशनालय, धनुषा	३८
१७	कृषि ज्ञान केन्द्र, सप्तरी, सिराहा	१७
१८	कृषि ज्ञान केन्द्र, धनुषा	१६
१९	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, धनुषा	१६
२०	बाली संरक्षण प्रयोगशाला, जनकपुर, धनुषा	१०
२१	माटो तथा मल परिक्षण प्रयोगशाला, जनकपुर, धनुषा	१२
२२	वीउ विजन प्रयोगशाला, महोत्तरी	१०
२३	कृषि ज्ञान केन्द्र, सर्लाही, महोत्तरी	१७
२४	कृषि ज्ञान केन्द्र, रौतहट	१५
२५	कृषि ज्ञान केन्द्र, बारा	१६
२६	कृषि ज्ञान केन्द्र, पर्सा	१५
२७	पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय, धनुषा	२५
२८	मत्स्य विकास केन्द्र, फत्तेपुर, सप्तरी	१०
२९	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, सिराहा, सप्तरी	१५
३०	मत्स्य विकास केन्द्र, लहान, सिराहा	१०
३१	पशु सेवा तालिम केन्द्र, धनुषा	१२
३२	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, धनुषा	१४

क्र. सं.	मन्त्रालय/कार्यालय	कुल सङ्ख्या
३३	भेटरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, महोत्तरी	१५
३४	भेटरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, रौतहट	१५
३५	भेटरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, पर्सा, बारा	१५
३६	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, धनुषा	५४
३७	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय, नं. १, सप्तरी, सिराहा	२१
३८	यातायात पूर्वाधार निर्देशनालय, धनुषा	२२
३९	पूर्वाधार विकास कार्यालय, सिराहा, सप्तरी	१८
४०	पूर्वाधार विकास कार्यालय, धनुषा, महोत्तरी	१८
४१	पूर्वाधार विकास कार्यालय, रौतहट, सर्लाही	१८
४२	पूर्वाधार विकास कार्यालय, पर्सा, बारा	१८
४३	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय, नं.२, धनुषा, महोत्तरी	२१
४४	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय, नं.३, सर्लाही, रौतहट	२१
४५	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय, नं.४, बारा, पर्सा	२१
४६	मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय, धनुषा	११
४७	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, जनकपुर, धनुषा	४८
४८	वन निर्देशनालय, धनुषा	२८
४९	डिभिजन वन कार्यालय, सप्तरी	७१
५०	डिभिजन वन कार्यालय, सिराहा	७१
५१	भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, लहान, सिराहा	१७
५२	डिभिजन वन कार्यालय, धनुषा	७१
५३	डिभिजन वन कार्यालय, महोत्तरी	७१
५४	डिभिजन वन कार्यालय, सर्लाही	७१
५५	डिभिजन वन कार्यालय, रौतहट	७१
५६	भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, चन्द्रनिगाहपुर रौतहट	१७
५७	डिभिजन वन कार्यालय, बारा	७१
५८	डिभिजन वन कार्यालय, पर्सा	७१
५९	सामाजिक विकास मन्त्रालय, जनकपुर, धनुषा	६७

क्र. सं.	मन्त्रालय/कायालय	कुल सङ्ख्या
६०	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, धनुषा	१७
६१	शिक्षा विकास निर्देशनालय, धनुषा	३५
६२	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, धनुषा	१३
६३	स्वास्थ्य निर्देशनालय, धनुषा	३७
६४	स्वास्थ्य कार्यालय, सप्तरी	१४
६५	स्वास्थ्य कार्यालय, सिराहा	१४
६६	स्वास्थ्य कार्यालय, धनुषा	१४
६७	स्वास्थ्य कार्यालय, महोत्तरी	१४
६८	स्वास्थ्य कार्यालय, सर्लाही	१४
६९	स्वास्थ्य कार्यालय, रौतहट	१४
७०	स्वास्थ्य कार्यालय, बारा	१४
७१	स्वास्थ्य कार्यालय, पर्सा	१४
७२	शिक्षा तालिम केन्द्र, बारा	१७
जम्मा		१८०८

स्रोत: राष्ट्रिय किताबखाना, २०७६, ललितपुर।

९.३ शान्ति सुरक्षा

प्रदेशमा कुल ४१९ प्रहरी एकाईहरू रहेका छन्। सबैभन्दा बढी एकाइ धनुषामा ५८ वटा, पर्सा र सर्लाहीमा ५७/५७ वटा, सप्तरी मा ५५ वटा, रौतहटमा ४७ वटा, सिराहमा ४५ वटा र महोत्तरीमा ४२ वटा छन्। थप विवरण तालिका ९.३ (क), ९.३ (ख) र अनुसूची ५६ मा छ।

तालिका ९.३ (क): प्रहरी एकाईहरू

विवरण	जम्मा एकाई	सप्तरी	सिराहा	महोत्तरी	धनुषा	सर्लाही	पर्सा	बारा	रौतहट	जिल्लागत जम्मा
प्रहरी एकाई	४१९	५५	४५	४२	५८	५७	५७	४५	४७	४०६

स्रोत: नेपाल प्रहरी, २०७६

तालिका ९.३ (ख): प्रहरी दरबन्दी

क्र.सं.	पद	दरबन्दी सङ्ख्या	क्र.सं.	पद	दरबन्दी सङ्ख्या
०	जम्मा दरबन्दी	९२६४	६	प्रहरी नायब निरीक्षक	३९१

क्र.सं.	पद	दरबन्दी सङ्ख्या	क्र.सं.	पद	दरबन्दी सङ्ख्या
१	प्रहरी नायब महानिरीक्षक	१	७	प्रहरी सहायक निरीक्षक	९२०
२	प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक	२	८	प्रहरी हवलदार	१८७५
३	प्रहरी उपरीक्षक	१२	९	प्रहरी जवान	५५२८
४	प्रहरी नायब उपरीक्षक	२१	१०	परिचर	३१७
५	प्रहरी निरीक्षक	१०५	११	प्रप्रज	९२

स्रोत: नेपाल प्रहरी, २०७६

९.४ अपराधिक घटना नियन्त्रण

नेपाल प्रहरीका अनुसार यस प्रदेशमा आ.व. २०७६।७७ मंसिर मसान्तसम्ममा अपहरणका १४ वटा, लागु औषधका १७४ वटा, हातहतियार खरजनाका १६ वटा, डाँकाका ५ वटा साधारण चोरीका १४७ वटा मुद्दा दर्ता भएका छन्। अधिल्ला वर्षहरूमा प्रायसजसो उक्त मुद्दाहरूको सङ्ख्या बढ्दै गएको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ९.४ मा छ।

तालिका ९.४: अपराधका घटनाहरूको विवरण

अपराधका किसिमहरू	आ.व. २०७२/७३	आ.व. २०७३/७४	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५।७६	आ.व. २०७६।७७ मंसिर सम्म	जम्मा
१. अपहरण						
मुद्दा दर्ता सङ्ख्या	११	१९	२३	३६	१४	१०३
पक्राउ सङ्ख्या	२२	३१	३३	२८	१५	१२९
फरारसङ्ख्या	२०	३८	४६	५७	५	१६६
२. लागु औषध						
मुद्दा दर्ता सङ्ख्या	२१७	३२९	४१६	५१३	१७४	१६४९
पक्राउ सङ्ख्या	३०१	४५८	५७५	७४८	२६४	२३४६
फरारसङ्ख्या	३३	२८	४०	१९	७	१२७
३. हातहतियार खरखजाना						
मुद्दा दर्ता सङ्ख्या	३४	३५	३४	३४	१६	१५३
पक्राउ सङ्ख्या	५५	४७	४०	४६	२३	२११
फरारसङ्ख्या	३	९	९	४	८	३३
४. अबैध चोरी						

अपराधका किसिमहरू	आ.व. २०७२/७३	आ.व. २०७३/७४	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	आ.व. २०७६/७७ मंसिर सम्म	जम्मा
निकाशी						
मुद्दा दर्ता सङ्ख्या	१६९	१२६	१४३	०	०	४३८
पक्राउ सङ्ख्या	६४	२५	३२	८२	५९	२६२
फरारसङ्ख्या	०	०	०	०	०	०
५. डाँका चोरी						
मुद्दा दर्ता सङ्ख्या	९	६	८	२६	५	५४
पक्राउ सङ्ख्या	१५	११	१८	४२	१३	९९
फरारसङ्ख्या	२६	१६	८	५३	२	१०५
६. साधारण चोरी						
मुद्दा दर्ता सङ्ख्या	१००	१३३	१७५	२४०	१४७	७९५
पक्राउ सङ्ख्या	१२४	२२७	२५७	३०३	२१४	११२५
फरारसङ्ख्या	३०	२४	२९	३०	१७	१३०

स्रोत: नेपाल प्रहरी, २०७६

९.५ कारागार र कैदीबन्दी सम्बन्धी विवरण

यस प्रदेशका ८ मध्ये ५ वटा जिल्लामा कारागार रहेका छन्। कुल २९१ जना कैदी बन्दी रहेकोमा जिल्लागत रूपमा सबैभन्दा बढी कैदीबन्दी पर्सा जिल्लाको कारागारमा र सबैभन्दा कम कैदीबन्दी सिराहा जिल्लाको कारागारमा छन्। थप विवरण तालिका ९.५ मा छ।

तालिका ९.५: २०७६ मंसिर महिनासम्मको कैदी बन्दीको विवरण

क्र.सं.	कारागार	पुरुष	महिला	जम्मा	आश्रित	विदेशी
१	सप्तरी	३०६	१८	३२४	१	१३
२	सिराहा	४६१	२५	४८६	३	१२
३	महोत्तरी	४८८	४५	५३३	४	३०
४	पर्सा	१२४९	९६	१३४५	६	२१४
५	रौतहट	२८३	१४	२९७	०	२२
	जम्मा	२७८७	१९८	२९८५	१४	२९१

स्रोत: आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय

९.६ मानव अधिकार

यस प्रदेशमा मानव अधिकार उलंघनका कुल १५० घटनाहरू भएकोमा राज्य पक्षबाट १ वटा र गैरराज्य पक्षबाट १४९ वटा उलंघनका घटनाहरू भएको देखिन्छ। सबैभन्दा बढी महिला अधिकारका, दोश्रोमा बालअधिकार र तेस्रोमा बाँच्न पाउने अधिकार हनन् (हत्या)का घटनाहरू भएका छन्। थप विवरण तालिका ९.६ मा छ।

तालिका ९.६ : मानव अधिकार उलंघनका घटनाहरू

घटनाको प्रकार	राज्यपक्षबाट		गैरराज्यपक्षबाट		
	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
बालअधिकार			५१	१	५२
अमानवीय व्यवहार			१		१
आर्थिक-सामाजिक-सांस्कृतिक अधिकार			१		१
अपहरण			२		२
महिलाअधिकार			७९		७९
यातना	१	१			
कुटपिट			२	२	४
धम्की				१	१
हत्या			५	५	१०
जम्मा	१	१	१४१	९	१५०

स्रोत: नेपाल मानव अधिकार वर्ष पुस्तक, २०१९, इन्सेक।

९.७ स्थानीय निर्वाचन

९.७.१ अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख, उपप्रमुख र वडाअध्यक्षहरूको दलगत विवरण

गाउँपालिकाहरूको अध्यक्षहरूमा सबैभन्दा बढी संघीय समाजवादी पार्टी, त्यसपछि नेपाली काँग्रेस र तेस्रोमा नेकपाका उम्मेदवारहरू निर्वाचित भएका छन् भने नगरपालिकाहरूमा सबैभन्दा बढी नेपाली काँग्रेसका, दोश्रोमा नेकपाका र तेस्रोमा राष्ट्रिय जना पार्टी नेपालकाका उम्मेदवारहरू निर्वाचित भएका छन्। वडा अध्यक्षहरूमा सबैभन्दा बढी नेकपाका, दोश्रोमा नेपाली काँग्रेसका र तेस्रोमा संघीय समाजवादी पार्टीका उम्मेदवारहरू निर्वाचित भएका छन्। थप विवरण तालिका ९.७.१ र अनुसूची ५ मा छ।

तालिका ९.७.१ : अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख, उपप्रमुख र वडाअध्यक्षहरूको दलगत विवरण

सि.नं.	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	अध्यक्ष	उपाध्यक्ष	प्रमुख	उपप्रमुख	वडा अध्यक्ष
१	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी	१४	११	२५	३२	४६१
२	नेपाली काँग्रेस	१६	१५	२७	२३	३७०
३	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	११	१३	१४	१७	१९४
४	संघीय समाजवादी	१७	२०	१०	५	१९६
५	नेपाली जनता दल	१		१		७
६	बहुजन शक्ति पार्टी					१
७	राष्ट्रिय जनमुक्ति पार्टी					२
८	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी					६
९	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (प्रजातान्त्रिक)					२
१०	स्वतन्त्र					३२
	जम्मा	५९	५९	७७	७७	१२७१
	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी %	२३.७३	१८.६४	३२.४७	४१.५६	३६.२७
	नेपाली काँग्रेस %	२७.१२	२५.४२	३५.०६	२९.८७	२९.११
	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल %	१८.६४	२२.०३	१८.१८	२२.०८	१५.२६
	संघीय समाजवादी %	२८.८१	३३.९	१२.९९	६.४९	१५.४२

स्रोत: निर्वाचन आयोग, २०७६।

९.७.२ दलित महिला सदस्य र सदस्यहरूको दलगत विवरण

यस प्रदेशका स्थानीय तहमा दलगत रूपमा दलित र महिला जनप्रतिनिधिहरूको विवरण तालिका ९.७.२ मा छ। उक्त तालिका अनुसार नेकपाबाट ३५.९५ प्रतिशत, नेपाली काँग्रेसबाट २८.७५ प्रतिशत, राष्ट्रिय जनता पार्टी, नेपालबाट १६.७९ प्रतिशत र संघीय समाजवादी पार्टीबाट १६.३ प्रतिशत महिलाहरू निर्वाचित भएका छन्। अन्य दलहरूबाट निर्वाचित महिला सदस्यहरू १ प्रतिशतभन्दा कम महिलाहरू निर्वाचित भएका छन्। थप विवरण तालिका ९.७.२ मा छ।

तालिका ९.७.२ : स्थानीय तहका दलित महिला सदस्य र महिला सदस्यहरूको सङ्ख्या

सि.नं.	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	दलित महिला सदस्य	महिला सदस्य	सदस्य	जम्मा	प्रतिशत
१	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी	४५९	४६९	९०८	२३७९	३५.९५
२	नेपाली काँग्रेस	३५८	३५४	७४०	१९०३	२८.७५
३	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२१४	२११	४३७	११११	१६.७९
४	संघीय समाजवादी	२०९	२१३	४०९	१०७९	१६.३

प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २ । २०१ ।

सि.नं.	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	दलित महिला सदस्य	महिला सदस्य	सदस्य	जम्मा	प्रतिशत
५	नेपाली जनता दल	७	७	१६	३९	०.५९
६	बहुजन शक्ति पार्टी	१	१	२	५	०.०८
७	राष्ट्रिय जनमुक्ति पार्टी	२	२	२	८	०.१२
८	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी	५	६	११	२८	०.४२
९	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (प्रजातान्त्रिक)	१	१	४	८	०.१२
१०	स्वतन्त्र	६	७	१३	५८	०.८८
	जम्मा	१२६२	१२७१	२५४२	६६१८	१००
	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी %	३६.३७	३६.९	३५.७२	३५.९५	
	नेपाली काँग्रेस %	२८.३७	२७.८५	२९.११	२८.७५	
	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल %	१६.९६	१६.६	१७.१९	१६.७९	
	संघीय समाजवादी %	१६.५६	१६.७६	१६.०९	१६.३	

स्रोत: निर्वाचन आयोग, २०७६।

९.८ सुशासनसम्बन्धी आम धारणा

नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानले हालसालै नेपालमा सुशासनको अवस्था सम्बन्धी आम नागरिकको अभिमत सर्वेक्षण गरी एक प्रतिवेदन प्रकाशित गरेको थियो। उक्त प्रतिवेदनमा समेटिएका केही विषयहरू यहाँ प्रस्तुत छ।

९.८.१ स्थानीय क्रियाकलापहरूमा जनसहभागिताको अवस्था

यस प्रदेशका आम नागरिकहरू तुलनात्मक रूपले सबैभन्दा बढी स्थानीय साँस्कृतिक भेला, अभिभावक शिक्षक भेला र वडा भेलाहरूमा सहभागी हुने गर्छन् भन्ने जनमत रहेको देखिन्छ। सामुदायिक र उपभोक्ता समितिहरूको भेलामा उनीहरूको सहभागिता तुलनात्मक रूपले कम देखिन्छ। थप विवरण तालिका ९.८.१ मा छ।

तालिका ९.८.१ : स्थानीय क्रियाकलापहरूमा जनसहभागिताको अवस्था

सहभागिताको क्षेत्र	नेपाल (प्रतिशतमा)	प्रदेश (प्रतिशतमा)
साँस्कृतिक भेला बैठक	३६	३०
वडा भेला	४४	२५

सहभागिताको क्षेत्र	नेपाल (प्रतिशतमा)	प्रदेश (प्रतिशतमा)
सामुदायिक बैठक	१९	९
उपभोक्ता समितिको भेला	३४	९
अभिभावक शिक्षक भेला	४३	२६

स्रोत: Nepal National Governance Survey, 2017/18, NASC.

९.८.२ स्थानीय योजना तर्जुमामा जनसहभागिताको अवस्था

स्थानीय योजना तर्जुमा प्रकृत्यामा यस प्रदेशका आम नागरिकहरू कम मात्र सहभागी हुने गर्छन् भन्ने जनमत रहेको देखिन्छ। नेपालका ७१ प्रतिशत मानिसलाई यस प्रकृत्यामा सहभागी भएको हुँदैन भन्ने विश्वास रहेको देखिन्छ भने यस प्रदेशमा यस कुरामा विश्वास गर्ने मानिस करिब ८२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ९.८.२ मा छ।

तालिका ९.८.२ : स्थानीय योजना तर्जुमामा जनसहभागिताको अवस्था

सहभागिताको तह	नेपाल (प्रतिशतमा)	प्रदेश (प्रतिशतमा)
सधैं हुन्छु	५.१	२.१
अक्सर हुन्छु	१४.४	७
मुस्किले मात्र हुन्छु	७.५	२.५
हुँदैन	७१	८२.१
थाहा छैन	२	६.३
जम्मा	१००	१००

स्रोत: Nepal National Governance Survey, 2017/18, NASC.

९.८.३ आम नागरिकप्रतिको इमान्दारिता प्रदर्शनको अवस्था

यस प्रदेशका आम मानिसमा तुलनात्मक रूपले सेना, सञ्चार जगत, व्यवसायी, स्थानीय सरकार, गैरसरकारी संस्था र उपभोक्ता समूह स्थानीय जनताप्रति बढी इमान्दार छन् भन्ने विश्वास रहेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ९.८.३ मा छ।

तालिका ९.८.३ : आम नागरिकप्रति इमान्तरिता प्रदर्शनको अवस्था

निकायहरू	नेपाल (प्रतिशतमा)	प्रदेश (प्रतिशतमा)
मन्त्री	४१	३७.३
स्थानीय सरकार	७४.१	५८.५

निकायहरू	नेपाल (प्रतिशतमा)	प्रदेश (प्रतिशतमा)
सांसद	४४	३८.८
कर्मचारी	६२.३	५२.७
नागरिक संस्था	७३.१	६६
प्रहरी	५८.५	४८.४
सञ्चार जगत	७९.७	७०
व्यवसायी	४७.५	६५.५
उपभोक्ता समूह	७२.६	५५.६
गैरसरकारी संस्था	५९.९	५७.४
सेना	८३.६	७८.३

स्रोत: Nepal National Governance Survey, 2017/18, NASC.

९.८.४ भ्रष्टाचार नियन्त्रण

सरकारले चाहने हो भने भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्न सकिन्छ भने धेरैजसो प्रदेशवासीहरूको अभिमत रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धमा आम नेपाली र प्रदेशवासीको अभिमत लगभग समान देखिन्छ। थप विवरण तालिका ९.८.४ मा छ।

तालिका ९.८.४ : भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्बन्धी आम जनमत

जनमत	नेपाल (प्रतिशतमा)	प्रदेश (प्रतिशतमा)
सरकारले चाहने हो भने सक्छ	५५.१	५६.५
सरकार भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्न चाहँदैन	२०.६	१९.९
सरकारले भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्न सक्दैन	१७.२	१६.८
थाहा छैन	७.१	६.८
जम्मा	१००	१००

स्रोत: Nepal National Governance Survey, 2017/18, NASC.

९.८.५ सार्वजनिक सुनुवाई

यस प्रदेशका धेरै जसो बासिन्दाहरूले सार्वजनिक सुनुवाई सम्बन्धी कार्यक्रम भएको नसुनेको वा नदेखेको अवस्था रहेको देखिन्छ। करिब एक चौथाइले भने सो सम्बन्धी कार्यक्रम भएको सुनेको वा देखेको अवस्था रहेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ९.८.५ मा छ।

तालिका ९.८.५ : सार्वजनिक सुनुवाई सम्बन्धी आम जनमत

जनमत	नेपाल (प्रतिशतमा)	प्रदेश (प्रतिशतमा)
सुनेको/ देखेको छैन	३६.६	६०.७
सुनेको/ देखेको छु	३०.२	२४
आफै सहभागी भएको	१८.६	४.३
परिवारको सदस्य सहभागी भएको	१०.१	४.९
थाहा छैन	४.४	६.२
जम्मा	१००	१००

स्रोत: Nepal National Governance Survey, 2017/18, NASC.

९.८.६ सामाजिक परीक्षण

सार्वजनिक सुनुवाई जस्तै यस प्रदेशका धेरै जसो बासिन्दाहरूले सामाजिक परीक्षण सम्बन्धी कार्यक्रम भएको नसुनेको वा नदेखेको अवस्था रहेको देखिन्छ। करिब २० प्रतिशतले भने सो सम्बन्धी कार्यक्रम भएको सुनेको वा देखेको अवस्था रहेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ९.८.६ मा छ।

तालिका ९.८.६ : सामाजिक परीक्षण सम्बन्धी आम जनमत

जनमत	नेपाल (प्रतिशतमा)	प्रदेश (प्रतिशतमा)
सुनेको/ देखेको छैन	४४.२	६५.२
सुनेको/ देखेको छु	२६.७	२०.५
आफै सहभागी भएको	१४.८	३.६
परिवारको सदस्य सहभागी भएको	९.१	३.९
थाहा छैन	५.१	६.७
जम्मा	१००	१००

स्रोत: Nepal National Governance Survey, 2017/18, NASC.

९.८.७ आयोजनासम्बन्धी सूचना बोर्ड

यस प्रदेशका दुई तिहाई मानिसले नियमानुसार राख्नु पर्ने आयोजना सम्बन्धी सूचना बोर्ड राखेको सुनेको वा देखेको अवस्था रहेको देखिँदैन। करिब एक चौथाइले मात्र सो आयोजनासम्बन्धी सूचना बोर्ड राखेको सुनेका वा देखेका देखिन्छ। थप विवरण तालिका ९.८.७ मा छ।

तालिका ९.८.७: आयोजनाको सूचना बोर्ड सम्बन्धी आम जनमत

जनमत	नेपाल (प्रतिशतमा)	प्रदेश (प्रतिशतमा)
सुनेको/ देखेको छैन	३७.९	६७.६
सुनेको/ देखेको छु	५७.३	२५.७
थाहा छैन	४.८	६.७
जम्मा	१००	१००

स्रोत: Nepal National Governance Survey, 2017/18, NASC.

९.८.८ सरकारी कार्यालयमा हुने विभेद

सरकारी कार्यालयमा विभेद हुन्छ भन्ने कुरामा यस प्रदेशका करिब एक चौथाइ मानिसमा विश्वास रहेको देखिन्छ भने केही हदसम्म विभेद हुन्छ भन्ने झण्डै आधा मानिसमा विश्वास रहेको देखिन्छ। थप विवरण तालिका ९.८.८ मा छ।

तालिका ९.८.८: सरकारी कार्यालयमा हुने विभेद सम्बन्धी आम जनमत

जनमत	नेपाल (प्रतिशतमा)	प्रदेश (प्रतिशतमा)
एकदम हुन्छ	९.३	१९.९
केही हदसम्म हुन्छ	३६.३	४५.६
थोरै मात्र हुन्छ	३०.२	११.८
हुँदैन	१७	१४.२
थाहा छैन	७.१	८.५
जम्मा	१००	१००

स्रोत: Nepal National Governance Survey, 2017/18, NASC.

.....

सन्दर्भ सामग्रीहरू

Birds Conservation Nepal (2018), *Birds of Nepal: Status and Checklist*, Lazimpat, Kathmandu.

Centre Bureau of Statistics (2014), *Population Monograph of Nepal, Volume 1*, Thapathali, Kathmandu.

----- (2017/18), *Nepal Labour Force Survey*, Thapathali, Kathmandu.

----- (2018a), *National Economic Census*, National Report, Thapathali, Kathmandu.

----- (2018b), *National Economic Census*, Provincial Summary Report, Province 2, Thapathali, Kathmandu

----- (2019a), *Environmental Statistics of Nepal*, Thapathali, Kathmandu.

----- (2019b), *Regional (Provincial) National Accounts*, Thapathali, Kathmandu.

Department of Forest Research and Survey (2018), *Forest Cover Maps of Local Levels (753) of Nepal, Volume II: Forest Cover Maps of Province 2 (Unpublished)*, Ministry of Forests and Soil Conservation, Kathmandu.

Department of Health Services (2074/75), *HMIS database*, Teku, Kathmandu.

Department of Survey (1978), *Land Mapping Report*, LRMP, Babar Mahal, Kathmandu.

----- (2078), *Spatial Data*, Babar Mahal, Kathmandu.

Department of Water Resources and Irrigation (2019a), *Irrigation Master Plan, National (Unpublished)*, Ministry of Energy, Water Resources and Irrigation, Kathmandu.

----- (2019b), *Irrigation Master Plan, Province 2 (Unpublished)*, Ministry of Energy, Water Resources and Irrigation, Kathmandu.

Ministry of Agriculture and Livestock Development (2017/18), *Statistical Information on Nepalese Agriculture*, Singh Darbar, Kathmandu.

Ministry of Education, Science and Technology (2018/19), *Flash I Report, 2075 (2018/19)*, Centre for Education and Human Resource Development, Kathmandu.

Ministry of Health (2016), *Nepal Demographic and Health Survey*, Ramshah Path, Kathmandu.

National Planning Commission (2018), *Nepal Multidimensional Poverty Index, Analysis Towards Action*, Kathmandu.

Nepal Administrative Staff College (2017/18), *Nepal National Governance Survey*, Jawalakhel, Lalitpur.

Nepal Health Research Council (2019), *Population based Prevalence of Selected Non-Communicable Diseases in Nepal*, Ramshah Path, Kathmandu.

Province Policy and Planning Commission (2076), *A Report on SDG Baseline and Roadmap: 2019-2030, Province-2*, Janakpurdham.

United Nations Development Programme (2014), *Nepal Human Development Report*, Kathmandu.

University Grant Commission (2017/18), *EMIS Report on Higher Education*, Sanathimi, Bhaktapur.

अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक) (२०१९), नेपाल मानव अधिकार वर्ष पुस्तक, काठमाण्डौ।
आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, प्रदेश नं. २ (२०७६), कारागार र कैदीबन्दीको विवरण
(अप्रकाशित), जनकपुरधाम।

आन्तरिक राजस्व विभाग (२०७६), प्रदेश नं. २ मा रहेका आन्तरिक राजस्व कार्यालय र करदाता
सेवा कार्यालयहरूबाट सङ्कलित राजस्व (अप्रकाशित), लाजिम्पाट, काठमाण्डौ।

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, प्रदेश नं. २ (२०७६क), आ.व. ०७५१७६ को प्रदेशको
आन्तरिक आयको विवरण (अप्रकाशित), जनकपुरधाम।

----- (२०७६ख), आ.व. ०७५१७६ को प्रदेश सरकारको खर्चको विवरण (अप्रकाशित),
जनकपुरधाम।

----- (२०७६ग), प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहमा गरिएको वित्तीय हस्तान्तरणको विवरण
(अप्रकाशित), जनकपुरधाम।

उद्योग विभाग (२०७६क), ठूला, मझौला र साना उद्योगहरूको विवरण (अप्रकाशित), त्रिपुरेश्वर,
काठमाण्डौ।

----- (२०७६ख), प्रत्यक्ष बैदेशिक लगानीको विवरण (अप्रकाशित), त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौ।

केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग (२०६८क), राष्ट्रिय कृषि गणना, थापाथली, काठमाण्डौ।

----- (२०६८ख), राष्ट्रिय जनगणना, थापाथली, काठमाण्डौ।

केन्द्रीय बालकल्याण समिति (२०७३), आवासीय बाल गृहहरूको विवरण, हरिहर भवन, ललितपुर।

केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र (२०७६), राष्ट्रिय मत्स्य तथ्याङ्क, बालाजु, काठमाण्डौ।

खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभाग (२०७६), खानेपानी उपलब्धताको अवस्था (अप्रकाशित),
महाराजगञ्ज, काठमाण्डौ।

----- (२०७६), सरसफाइको अवस्था, (अप्रकाशित), महाराजगञ्ज, काठमाण्डौ।

गुठी संस्थान (२०७६), नेपालमा रहेका गुठी जमिनको विवरण (अप्रकाशित), त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौ।

गृह मन्त्रालय (२०७६), विपद्बाट भएको क्षतिको विवरण, सिंह दरबार, काठमाण्डौ।

घरेलु तथा साना उद्योग विभाग (०७३१७४), औद्योगिक प्रवर्द्धन तथ्याङ्क, त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौ।

निर्वाचन आयोग (२०७६क), प्रतिनिधि सभाका सदस्यहरूको विवरण, कान्तिपथ, काठमाण्डौ।

----- (२०७६ख), प्रदेश सभाका सदस्यहरूको विवरण, कान्तिपथ, काठमाण्डौ।

----- (२०७६ग), स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरूको विवरण, कान्तिपथ, काठमाण्डौ।

नेपाल प्रहरी (२०७६क), प्रदेश नं. २ मा घटेका अपराधका घटनाहरूको विवरण (अप्रकाशित), नक्शाल, काठमाण्डौं।

----- (२०७६ख), प्रदेश नं. २ मा भएका प्रहरी एकाइ र दरबन्दी (अप्रकाशित), नक्शाल, काठमाण्डौं।

नेपाल राष्ट्र बैंक (२०७६क), प्रदेश नं. २ मा भएका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको विवरण (अप्रकाशित), बालुवाटार काठमाण्डौं।

----- (२०७६ख), प्रदेश नं. २ मा भएका मनि चेञ्जर तथा विदेशी मुद्रा सटहीको अनुमति प्राप्त एजेन्सीहरूको विवरण, (अप्रकाशित), बालुवाटार काठमाण्डौं।

नेपाल राष्ट्र बैंकका विराटनगर, जनकपुर र वीरगञ्ज शाखाका अप्रकाशित प्रतिवेदनहरू
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय (२०७६), स्थानीय तहहरूको विवरण, सिंहदरबार, काठमाडौं।

प्रदेश नीति तथा योजना आयोग (२०७६क), प्रदेश नं. २ को जनसाङ्ख्यिक स्थिति, जनकपुरधाम।

----- (२०७६ख), प्रदेश नं. २ को प्रथम आवधिक योजनाको आधारपत्र, जनकपुरधाम।

प्रदेश सभा सचिवालय, प्रदेश सभाले पारित गरेका कानून र प्रस्तावित विधेयकहरूको विवरण (अप्रकाशित), जनकपुरधाम।

प्रदेश सरकार, प्रदेश नं. २ वाट जारी भएका विभिन्न ऐन, नियम तथा अन्य कानून तथा मापदण्डहरू।

प्रदेशसभाको सचिवालय प्रदेश नं. २ (२०७६), प्रदेशसभाका विषयगत समितिहरूको विवरण, जनकपुरधाम।

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् (२०७६), प्रदेश नं. २ मा सञ्चालित प्राविधिक शिक्षालयहरूको विवरण, प्रादेशिक कार्यालय, प्रदेश नं. २, जनकपुरधाम।

प्रेस काउन्सिल नेपाल (२०७६), वार्षिक प्रतिवेदन, तिलगंगा, काठमाडौं।

भन्सार विभाग (२०७६क), प्रदेश नं. २ का भन्सार विन्दुहरूबाट भएको आयात निर्यातको विवरण (अप्रकाशित), त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौं।

----- (२०७६ख), प्रदेश नं. २ मा भएका भन्सार विन्दुहरूको विवरण (अप्रकाशित), त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौं।

भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, प्रदेश नं. २ (२०७६), प्रादेशिक सडक सञ्जालको विवरण (अप्रकाशित), जनकपुरधाम।

महिला तथा बालबालिका विभाग (२०७४२७५), वार्षिक प्रतिवेदन, पुल्चोक, ललितपुर।

मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय (२०७६), मन्त्रिपरिषद्का सदस्यहरूको विवरण,
जनकपुरधाम।

स्थानीय निकाय पुनसंरचना आयोग (२०७४), स्थानीय निकायहरूको पुनसंरचना प्रतिवेदन, सिंहदरबार,
काठमाडौं।

राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति (२०७२क), चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा
व्यवस्थापन गुरुयोजना, खण्ड १, खुमलटार, ललितपुर।

----- (२०७२ख), चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, खण्ड ३, सप्तरी
जिल्लाको योजना, खुमलटार, ललितपुर।

----- (२०७२ग), चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, खण्ड ३, सिराहा
जिल्लाको योजना, खुमलटार, ललितपुर।

----- (२०७२घ), चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, खण्ड ३, धनुषा
जिल्लाको योजना, खुमलटार, ललितपुर।

----- (२०७२ङ), चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, खण्ड ३, महोत्तरी
जिल्लाको योजना, खुमलटार, ललितपुर।

----- (२०७२च), चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, खण्ड ३, सर्लाही
जिल्लाको योजना, खुमलटार, ललितपुर।

----- (२०७२छ), चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, खण्ड ३, रौतहट
जिल्लाको योजना, खुमलटार, ललितपुर।

----- (२०७२ज), चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, खण्ड ३, बारा
जिल्लाको योजना, खुमलटार, ललितपुर।

----- (२०७२झ), चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, खण्ड ३, पर्सा
जिल्लाको योजना, खुमलटार, ललितपुर।

राष्ट्रिय किताबखाना (२०७६), प्रदेश नं. २ का कर्मचारीको दरवन्दी तेरिज (अप्रकाशित), ललितपुर।

राष्ट्रिय निकुन्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग (२०७५), नेपालका संरक्षित क्षेत्रहरू, बबरमहल,
काठमाण्डौं।

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग (०७५/७६, ०७६/७७), प्रदेश र स्थानीय तहमा गरिएको
वित्तीय हस्तान्तरण विवरण, सिंहदरबार, काठमाण्डौं।

राष्ट्रिय योजना आयोग (२०७६), पन्ध्रौं आवधिक योजना (आ.व. २०७६/७७-२०८०/८१),
सिंहदरबार, काठमाण्डौं।

लगानी बोर्ड, नेपाल (२०७६), प्रदेश नं. २ का लागि प्रस्तावित लगानी बोर्डका प्रमुख आयोजनाहरू
(अप्रकाशित), नयाँ बानेश्वर, काठमाण्डौं।

वन तथा वातावरण मन्त्रालय (२०७४/७५), हाम्रो वन, वार्षिक प्रतिवेदन, बबरमहल, काठमाण्डौं।

विद्युत विकास विभाग (२०७६), सौर्य विद्युत उत्पादनको लागि सर्वेक्षण अनुमति पाएका कम्पनीहरूको
विवरण (अप्रकाशित) सानोगौचरण, काठमाण्डौ।

विमा समिति (२०७६), प्रदेश नं. २ मा सेवा दिइरहेका विमा कम्पनीहरूको विवरण (अप्रकाशित),
कुपण्डोल, ललितपुर।

वीरगञ्ज उद्योग वाणिज्य संघ (२०७६), प्रदेशबाट आ.व. २०७५२०७६ मा भएको विदेश निर्यातको
विवरण (अप्रकाशित), वीरगञ्ज।

वैदेशिक रोजगार प्रवर्द्धन बोर्ड (२०७५), वैदेशिक रोजगार प्रवर्द्धन बोर्डको सचिवालयको एक दशक,
स्मारिका, बबरमहल, काठमाण्डौ।

वैदेशिक रोजगार विभाग (२०७६), वैदेशिक रोजगारीको लागि श्रम स्वीकृति लिनेको विवरण,
बुद्धनगर, काठमाण्डौ।

सडक विभाग (२०१७/१८), एएआरएन प्रतिवेदन, पाटनढोका, ललितपुर।

सहकारी विभाग (२०७४), विस्तृत सहकारी तथ्याङ्क, नयाँ बानेश्वर, काठमाण्डौ।

साविक जिल्ला विकास समिति, सप्तरी देखि पर्सासम्मका पार्श्व चित्रहरु।

सूचना तथा प्रसारण विभाग (२०७६), नेपालका टेलिभिजन च्यानलहरू, तिलगंगा, काठमाण्डौ।

सूचना तथा प्रसारण विभाग (२०७६), अनलाइन पत्रिकाहरूको विवरण, तिलगंगा, काठमाण्डौ।

सूचना तथा प्रसारण विभाग (२०७६), एफएम रेडियो स्टेशनहरूको विवरण, तिलगंगा, काठमाण्डौ।

अनुसूचीहरू

अनुसूची १: अनुपस्थित जनसङ्ख्या

जिल्ला	क्र. सं.	स्थानीय तहको नाम	जम्मा परिवार	अनुपस्थित परिवार	अनुपस्थित जनसङ्ख्या			
					जम्मा	पुरुष	महिला	नखुलेको
सप्तरी	०	जम्मा	१२१,०६४	२१,७१२	२६,४३३	२५,६७६	७५२	५
	१	अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	५,४२२	८८६	१,०३४	९९६	३८	०
	२	बलान-बिहुल गा.पा.	३,९७६	४६१	५७१	५६०	११	०
	३	राजगढ गा.पा.	५,२४२	९५५	१,१५९	१,१३८	२१	०
	४	बिष्णुपुर गा.पा.	४,३७०	७७२	९२५	९१०	१५	०
	५	बोदेबरसाईन न.पा.	८,०२२	१,५९८	१,९०१	१,८७९	२१	१
	६	छिन्नमस्ता गा.पा.	५,४३९	६१९	७५८	७२६	३२	०
	७	डाक्नेधरी न.पा.	८,१४९	१,९६२	२,३०३	२,२९२	११	०
	८	हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	८,१५२	१,०९०	१,३५४	१,३०२	४८	४
	९	कञ्चनरूप न.पा.	१०,१९२	१,६९६	२,०५४	१,९६१	९३	०
	१०	खडक न.पा.	८,६१५	२,७७१	३,४२३	३,३९३	३०	०
	११	महादेवा गा.पा.	५,३९५	७७०	९४८	९३५	१३	०
	१२	राजविराज न.पा.	१३,३५०	१,४९६	१,९९९	१,८६५	१३४	०
	१३	रूपनी गा.पा.	५,०१२	९८२	१,१६३	१,१४३	२०	०
	१४	सप्तकोशी न.पा.	४,५३९	९४७	१,१८८	१,१००	८८	०
	१५	शम्भुनाथ न.पा.	६,७६४	१,७३१	२,०४६	२,०१९	२७	०
	१६	सुरूङ्गा न.पा.	८,६५०	२,०३६	२,४१५	२,३३३	८२	०
	१७	तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	५,६९७	४३०	५७१	५२१	५०	०
	१८	तिरहुत गा.पा.	४,०७८	५१०	६२१	६०३	१८	०
सिराहा	०	जम्मा	११७,९२९	३६,७८७	४५,७९०	४५,२९३	४९०	७
	१	अर्नमा गा.पा.	४,०४७	१,६०६	२,०४१	२,०३२	९	०
	२	औरही गा.पा.	४,२४५	१,४१४	१,७२७	१,७१५	५	७
	३	बरियारपट्टी गा.पा.	४,२६४	१,१०३	१,३६४	१,३४२	२२	०
	४	भगवानपुर गा.पा.	३,६६१	५०१	६२०	५९४	२६	०
	५	बिष्णुपुर गा.पा.	३,४६९	१,४९१	१,८१८	१,८१७	१	०
	६	धनगढीमाई न.पा.	८,७५७	२,०४०	२,४७१	२,४१५	५६	०

जिल्ला	क्र. सं.	स्थानीय तहको नाम	जम्मा परिवार	अनुपस्थित परिवार	अनुपस्थित जनसङ्ख्या			
					जम्मा	पुरुष	महिला	नखुलेको
	७	गोलबजार न.पा.	१०,११०	३,००५	३,७००	३,६२७	७३	०
	८	कल्याणपुर न.पा.	९,३९१	४,३४८	५,५२५	५,५१३	१२	०
	९	कर्जन्हा न.पा.	६,०८८	२,२८०	२,८६७	२,८०७	६०	०
	१०	लहान न.पा.	१७,१८२	२,९८४	३,६०१	३,५३२	६९	०
	११	लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	४,८३०	१,४८३	१,८५९	१,८४०	१९	०
	१२	मिर्चैयाँ न.पा.	९,३३३	३,००३	३,६३६	३,६०६	३०	०
	१३	नरहा गा.पा.	३,६७३	१,२५९	१,५१०	१,४९३	१७	०
	१४	नवराजपुर गा.पा.	३,२८०	६९६	८६८	८५६	१२	०
	१५	सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	३,३८८	१,०३८	१,२२८	१,२२२	६	०
	१६	सिरहा न.पा.	१५,४७७	६,६११	८,६०५	८,५६१	४४	०
	१७	सुखीपुर न.पा.	६,७३४	१,९२५	२,३५०	२,३२१	२९	०
धनुषा	०	जम्मा	१३८,२२५	४७,६३३	६०,४००	५९,५७०	८१५	१५
	१	औरही गा.पा.	४,००३	१,७३१	२,१७९	२,१७५	४	०
	२	बटेश्वर गा.पा.	३,६७१	९९८	१,१९४	१,१७३	२१	०
	३	विदेह न.पा.	५,८१७	२,११६	२,६३८	२,६१९	१९	०
	४	क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	७,७७५	२,४१४	२,९६५	२,९५५	१०	०
	५	धनौजी गा.पा.	३,७१७	१,१७९	१,५४९	१,५४१	८	०
	६	धनुषाधाम न.पा.	८,७१५	३,५७७	४,५३५	४,४०२	१३३	०
	७	गणेशमान चारनाथ न.पा.	७,०३७	२,७२८	३,४८५	३,३६६	११९	०
	८	हंसपुर न.पा.	६,९१२	३,११५	३,९००	३,८८०	१८	२
	९	जनकनन्दिनी गा.पा.	४,४६१	२,०१४	२,६८७	२,६६९	१८	०
	१०	जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	३०,५८९	७,२२३	९,३२३	९,१११	२१२	०
	११	कमला न.पा.	६,९९९	३,२७४	४,१२५	४,१११	१४	०
	१२	लक्ष्मीनिया गा.पा.	४,९९५	१,८१५	२,२९८	२,२८१	१७	०
	१३	मिथिला बिहारी न.पा.	६,०६६	२,६६८	३,४०८	३,४०३	५	०
	१४	मिथिला न.पा.	८,२२९	१,८९८	२,३७३	२,२६८	१०५	०
	१५	मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	४,१३०	८९६	१,१७३	१,१३४	३९	०
	१६	नगराइन न.पा.	६,३६५	२,१०९	२,६१९	२,५७०	४९	०
	१७	सबैला न.पा.	१०,०७३	४,१८१	५,३५५	५,३४२	१३	०

जिल्ला	क्र. सं.	स्थानीय तहको नाम	जम्मा परिवार	अनुपस्थित परिवार	अनुपस्थित जनसङ्ख्या			
					जम्मा	पुरुष	महिला	नखुलेको
	१८	शहीदनगर न.पा.	८,६७१	३,६९७	४,५९४	४,५७०	११	१३
महोत्तरी	०	जम्मा	१११,२९८	३१,५००	४०,५४१	३९,६२१	९११	९
	१	औरही न.पा.	५,८२२	१,३५८	१,५९९	१,५७४	२१	४
	२	बलवा न.पा.	७,६६१	३,०१९	३,८०३	३,७७५	२८	०
	३	बर्दिबास न.पा.	१३,११३	२,५५७	३,३३५	३,००६	३२९	०
	४	भैगाहा न.पा.	८,५६०	३,१९५	४,०६२	४,०२६	३६	०
	५	एकडारा गा.पा.	४,८०९	१,५१२	१,९९६	१,९४४	४८	४
	६	गौशाला न.पा.	११,८९३	१,६६०	२,०४५	१,९३१	११४	०
	७	जलेश्वर न.पा.	१०,०३४	२,६४८	३,५६५	३,४८३	८२	०
	८	लोहरपट्टी न.पा.	७,३१७	३,३६२	४,३८१	४,३६२	१९	०
	९	महोत्तरी गा.पा.	४,८६१	१,७४३	२,२१८	२,१९६	२२	०
	१०	मनरा शिसवा न.पा.	८,५३२	२,६९९	३,६७०	३,५७३	९७	०
	११	मटिहानी न.पा.	५,२२६	१,८८७	२,४०८	२,४०२	६	०
	१२	पिपरा गा.पा.	६,४९०	२,०७२	२,५९३	२,५५९	३३	१
	१३	रामगोपालपुर न.पा.	५,२५७	१,७८२	२,२२४	२,२०४	२०	०
	१४	साम्सी गा.पा.	५,३८२	१,०३४	१,४९९	१,४५१	४८	०
	१५	सोनमा गा.पा.	६,३४१	९७२	१,१४३	१,१३५	८	०
	०	जम्मा	१३२,८०३	१६,९८०	२१,४०१	१९,७४७	१,६५४	०
	१	बागमती न.पा.	७,९८४	१,६८९	२,०९८	१,८८०	२१८	०
	२	बलरा न.पा.	७,६९३	२५८	३६१	३२४	३७	०
	३	बरहथवा न.पा.	११,८५३	१,४१८	१,७८८	१,६४८	१४०	०
	४	बसबरीया गा.पा.	३,६९९	३७६	४४०	४३५	५	०
	५	विष्णु गा.पा.	४,००८	९०	१३५	११४	२१	०
	६	ब्रह्मपुरी गा.पा.	४,७३५	६३७	८४५	८२४	२१	०
	७	चक्रघट्टा गा.पा.	४,४०९	३४८	४१६	४०९	७	०
	८	चन्द्रनगर गा.पा.	५,५४०	५८४	६९९	६८२	१७	०
	९	धनकौल गा.पा.	३,९६४	३०७	३५०	३४७	३	०
	१०	गोडेटा न.पा.	७,९०२	३६७	४३८	४२०	१८	०
	११	हरिपुर न.पा.	६,५१७	९१३	१,१३५	१,०६४	७१	०

जिल्ला	क्र. सं.	स्थानीय तहको नाम	जम्मा परिवार	अनुपस्थित परिवार	अनुपस्थित जनसङ्ख्या			
					जम्मा	पुरुष	महिला	नखुलेको
	१२	हरिपुर्वा न.पा.	५,९०४	५८३	६५८	६५७	१	०
	१३	हरिवन न.पा.	८,६०१	२,०४४	२,६६९	२,३५७	३१२	०
	१४	ईश्वरपुर न.पा.	११,०७३	२,१८१	२,९७६	२,५८५	३९१	०
	१५	कविलासी न.पा.	६,८७१	६६७	७९२	७६९	२३	०
	१६	कौडेना गा.पा.	४,०७३	३८२	४५०	४४९	१	०
	१७	लालबन्दी न.पा.	१२,२३८	२,३२६	२,९१०	२,५७९	३३१	०
	१८	मलंगवा न.पा.	७,९१२	१,२१६	१,५२८	१,४९९	२९	०
	१९	पर्सा गा.पा.	३,३४२	३८४	४५८	४५५	३	०
	२०	रामनगर गा.पा.	४,४८५	२१०	२५५	२५०	५	०
रौतहट	०	जम्मा	१०६,६५२	७,४१३	९,३३१	८,९९९	३३०	२
	१	बौधीमाई न.पा.	४,८०७	२६७	३२९	३२५	४	०
	२	बृन्दावन न.पा.	६,३७४	४८४	५४२	५३९	३	०
	३	चन्द्रपुर न.पा.	१३,४४५	१,०७६	१,३१०	१,१८५	१२५	०
	४	देवाही गोनाही न.पा.	४,६९१	४२८	५०२	५०१	१	०
	५	दुर्गा भगवती गा.पा.	३,८१२	२०४	२४०	२३६	४	०
	६	गढीमाई न.पा.	६,०६९	२३९	२६९	२६७	२	०
	७	गरुडा न.पा.	७,४४४	७६०	८६१	८४७	१४	०
	८	गौर न.पा.	५,६३५	१५२	१८४	१७१	१३	०
	९	गुजरा न.पा.	७,३९१	५२५	६२३	६०३	२०	०
	१०	ईशनाथ न.पा.	५,८३४	५५४	९९३	९३५	५७	१
	११	कटहरिया न.पा.	५,९१९	२८१	३२१	३१७	४	०
	१२	माधव नारायण न.पा.	५,४७९	४५३	५०५	५००	४	१
	१३	मौलापुर न.पा.	३,८३०	१०८	१३०	१२७	३	०
	१४	परोहा न.पा.	५,३८०	३२७	४२१	४१४	७	०
	१५	फतुवाबिजयपुर न.पा.	५,६३३	३०७	३६४	३५१	१३	०
	१६	राजदेवी न.पा.	५,३६५	२००	२३२	२२५	७	०
	१७	राजपुर न.पा.	५,७६८	६५३	९८३	९४९	३४	०
	१८	यमुनामाई गा.पा.	३,७७६	३९५	५२२	५०७	१५	०
बारा	०	जम्मा	१०८,६००	१०,२६४	१२,५३०	११,९००	६२९	१

जिल्ला	क्र. सं.	स्थानीय तहको नाम	जम्मा परिवार	अनुपस्थित परिवार	अनुपस्थित जनसङ्ख्या			
					जम्मा	पुरुष	महिला	नखुलेको
	१	आदर्श कोटवाल गा.पा.	३,९६०	३०६	३३७	३३७	०	०
	२	बारागढीगा.पा.	४,२७०	३३०	३६१	३७६	५	०
	३	विश्रामपुर गा.पा.	३,३९५	१३२	१५५	१५२	३	०
	४	देवताल गा.पा.	३,१८५	२१०	२४७	२४७	०	०
	५	जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	२१,६७०	२,५८७	३,१५९	२,९११	२४८	०
	६	कलैया उ.म.न.पा.	१८,६८९	१,६६२	२,०६४	२,००१	६३	०
	७	करैयामाई गा.पा.	४,१७३	१७८	२११	२०५	६	०
	८	कोल्हवी न.पा.	८,१११	१,०६१	१,२६०	१,१९६	६४	०
	९	महागढीमाई न.पा.	७,७७३	६९२	८२३	८११	१२	०
	१०	निजगढ न.पा.	७,७६२	१,२७०	१,६०२	१,४१०	१९२	०
	११	पचरौता न.पा.	४,७०७	३८०	४५४	४४९	५	०
	१२	परवानीपुर गा.पा.	३,१६६	१२७	१४७	१४६	१	०
	१३	फेटा गा.पा.	३,५८५	२६०	३३७	३३३	४	०
	१४	प्रसौनी गा.पा.	३,६२६	२८२	३४५	३३९	६	०
	१५	सिम्रौनगढ न.पा.	७,०९३	४१०	५१४	५०२	१२	०
	१६	सुवर्ण गा.पा.	४,०३५	३७७	४९४	४८५	८	१
पर्सा	०	जम्मा	९५,५१६	६,२८७	८,०५३	७,४५६	५९७	०
	१	बहुदरमाई न.पा.	५,६८१	२०६	२३४	२३२	२	०
	२	बिन्दबासिनी गा.पा.	३,५७६	२८३	३५६	३४५	११	०
	३	बिरगंज म.न.पा.	३९,२८६	२,२३६	२,८७३	२,६३६	२३७	०
	४	छिपहरमाई गा.पा.	३,९८३	१५०	१८७	१८३	४	०
	५	धोबीनी गा.पा.	२,९७५	९८	१३९	१३३	६	०
	६	जगरनाथपुर गा.पा.	४,९५३	१७४	२१२	२०८	४	०
	७	जिरा भवानी गा.पा.	४,११७	१८३	२२४	२०८	१६	०
	८	कालिकामाई गा.पा.	३,०४२	१४०	१८३	१८०	३	०
	९	पकाहा मैनापुर गा.पा.	३,०३८	१२९	१४७	१४५	२	०
	१०	पर्सागढी न.पा.	६,४१२	७१३	९०४	८४२	६२	०
	११	पटेर्वा सुगौली गा.पा.	४,००२	२७६	३४६	३३०	१६	०
	१२	पोखरिया न.पा.	४,८७५	२२५	२८८	२७०	१८	०

जिल्ला	क्र. सं.	स्थानीय तहको नाम	जम्मा परिवार	अनुपस्थित परिवार	अनुपस्थित जनसङ्ख्या			
					जम्मा	पुरुष	महिला	नखुलेको
	१३	सखुवा प्रसौनी गा.पा.	५,३२९	४३३	५१६	५१०	६	०
	१४	ठोरी गा.पा.	४,२४७	१,०४१	१,४४४	१,२३४	२१०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ बाट विक्षेपित ।

अनुसूची २: जातजातिको जिल्लागत विवरण

क्र.सं.	जातजाती	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	प्रदेश	प्रतिशत
१	यादव	१००७८१	१५५३९१	१३२००७	९५०७७	११९३५९	८४०१७	७२२५३	३९८८५	७९८७७०	१४.७८
२	मुसलमान	५७१४५	४७७१५	६३६९७	८३८४९	६०७५४	१३५५१९	८९८२६	८७२०६	६२५७११	११.५८
३	थारू	७३६८८	२६३७६	४३९९	९८९०	२१७६८	३०७८३	७१९८४	४५६१०	२८४४९८	५.२६
४	तेली	४६७१३	३०५६२	३९२११	२५६४४	४१३२३	३८५५७	२८३३८	२४८५६	२७५२०४	५.०९
५	कोइरी/कुशवाहा	६४६०	३८३२५	३८१६५	३६१७१	६१०१९	१६५४६	३०६४४	१८९९८	२४६३२८	४.५६
६	चमार/हरिजन//राम	२७७०५	३६१४४	२८४१०	२२३३९	२७८४८	२६३६०	३०१६६	२८३८७	२२७३५९	४.२१
७	धानुक	४१७३५	२३३३०	३७७८२	४०३८४	१२५७७	१७२४	१९८७२	१०८७२	१८८२७६	३.४८
८	मुसहर	३८६२२	३९९२२	१९९०४	२३३६०	१४१२९	७६०१	९६२२	९६६९	१६२८२९	३.०१
९	कुर्मी	३२१	३६४८	९५७१	५७९९	१६९७५	३९०२८	२७०६१	५०५५९	१५२९६२	२.८३
१०	दुसाध/पासवान/पासी	१०९८१	२०८९०	१८५९६	१५०६७	२८२५६	१९७७४	२०९७०	१६१११	१५०६४५	२.७९
११	ब्राह्मण-पहाड	८३४२	६००४	१०२८१	११५०७	२७५३७	१८०५८	२९६९२	१५८३७	१२७२५८	२.३५
१२	मल्लाहा	१३६६४	१६०४६	९६२३	९०५२	२०६०३	२०१९१	१७०३०	१५४३६	१२१६४५	२.२५
१३	तामाङ	१५९३	७००२	९४५३	९५५१	३९७६९	१२२२१	२७७६६	१००९९	११७४५४	२.१७
१४	कानु	४२		१३६३	६७९४	९८१३	३०९०८	३३०२३	३४५५२	११६४९५	२.१६
१५	क्षेत्री	८९१०	६५५२	१००६५	१०८४३	२८६०९	९१९२	१८८६२	१७२१७	११०२५०	२.०४
१६	कलवार	४९१४	३१७८	७६४०	९४४१	२०००२	२२५८४	२०२७१	११५२२	९९५५२	१.८४
१७	बाह्मण-तराई	८७३६	३१८८	२२२६७	३२०१३	१४४३३	९२७५	३३१८	६०१५	९९२४५	१.८४
१८	तत्मा/तत्व	९७४८	१३८६४	२५९९४	१०१८९	८९४८	१६२२७	६३४३	७६०२	९८९१५	१.८३
१९	खत्वे	३७९४२	१३८७१	१७९९८	१५७२०	७१३७	१००	१७		९१९८५	१.७०

। प्रदेश पार्श्वचित्र । पृष्ठ २१९ ।

क्र.सं.	जातजाती	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	प्रदेश	प्रतिशत
२०	सुढी	२०९२	१७५०७	३२८३७	१५०९०	७७९६	२९३३	२८२	१६६	७८६२३	१.४५
२१	केवट	१७५८	१३८८९	४५९६४	७०३९	४१७६	१७४	८४६	३३२२	७७९६८	१.४३
२२	कठबनियाँ	१४८६५	६४३२	६२८२	३१२८	१७१९९	१३४५९	५१८०	८६८४	७५१४९	१.३९
२३	हजाम/ठाकुर	९७७४	८७९७	१०९१७	८३००	९७४१	९८०७	८१२२	८१६७	७३६२५	१.३६
२४	बिन		१४५८	२०७८१	९०९१	९२७०	१००१३	१११९५	९०५०	७०८५८	१.३१
२५	मगर	३६४२	६९५०	८६६३	१४३८४	१५२५१	५०७६	६७०४	३९७९	६४६४९	१.२०
२६	धोबी	५५७६	५६५५	६२३३	६२१३	९७८४	१३९७४	८१२५	८६५५	६४२१५	१.१९
२७	बरई	३९४१	८५६०	१३३८९	१०००८	५०९४	३१७९	५८२६	१२१२२	६२११९	१.१५
२८	नुनिया	१४३१	११६	५४८४	१३७९६	९१०४	१०७५४	९३७३	९९०८	५९९६६	१.११
२९	कुम्हार	५९२२	२२१९	७४७९	३६१०	११०६३	१२१००	१०५८४	३३२६	५६३०३	१.०४
३०	सोनार	२१०४	२९५३	७९३८	७९६४	८५५७	७७८०	७३००	९५१२	५४१०८	१.००
३१	लोहार	५०४	६७१	४८२०	५५१२	१३१९८	१३८३१	७२३८	७८६२	५३६३६	०.९९
३२	हलुवाई	११३६४	१३१८६	१०९९६	५२२७	३७३२	२७०	२८६	३९६	४५४५७	०.८४
३३	नेवार	२६६२	३३९७	४५४०	४३९७	७३४१	२५३८	५७५६	९८९८	४०५२९	०.७५
३४	दनुवार	१०९२	१०८७५	६१८८	२५७२	८४४४	२४५५	३३२६	३८	३४९९०	०.६५
३५	राजपुत	४०४०	१८९९	३४४८	४६३९	६१०६	४२४१	२६९९	३९५६	३१०२८	०.५७
३६	कामी	४८२५	३७६८	४३५५	४२९४	६९१२	२२३७	२६५५	१७४७	३०७९३	०.५७
३७	कायस्थ	१७३४	२०३२	६१५५	२६९७	२९५४	२६७९	१४५३	५८२४	२५५२८	०.४७
३८	सन्ध्यासी/दशनामी	८९६	११२२	१४२७	१५१८	३३४३	३५८६	४८५६	५०४४	२१७९२	०.४०
३९	बन्टार/सरदार	१४२९८	१७९४	७६१	२७८३	२३		४५९	१८	२०१३६	०.३७
४०	गडेरी/भुजेल	१५३३	१७६२	४५७१	१३०९	६३७	१७०२	१६०२	४२८	१३५४४	०.२५

क्र.सं.	जातजाती	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	प्रदेश	प्रतिशत
४१	बढई	१६१६	४२९८	२४६६	१२८७	९६१	५३४	१३९७	५२७	१३०८६	०.२४
४२	माझी	१८७	११४३	१५२६	५८४	४६४४	३०४८	१४७०	४७२	१३०७४	०.२४
४३	कुमाल	१०१६	६३४	११७०	१३५५	५०२	८८७	३१२१	३६३२	१२३१७	०.२३
४४	राजधोब	११८०९	२३२			१०८	८२	२७	३९	१२२९७	०.२३
४५	मारवाडी	७५९	१३६५	९९५	११४	२२५०	७०७	४२५	५४३८	१२०५३	०.२२
४६	धुनिया	१५	१९२	१२७३	३८३८	१७२६	१६१७	१०३५	१८८९	११५८५	०.२१
४७	माली	९८९	८६१	१८५३	१५६८	१५४५	२१३२	१४३४	११३०	११५१२	०.२१
४८	दमाई/ढोली	९६७	१३०१	१४४३	१७९५	२२२९	१२५४	९२७	१०५५	१०९७१	०.२०
४९	राई	१९१८	१८६१	७४१	५२२	१४४७	१७६४	१२६०	१४००	१०९१३	०.२०
५०	डोम	१८७१	१५२६	१२१७	१०४९	१०३३	८७३	८४३	११६६	९५७८	०.१८
५१	घर्ती/भुजेल	७३०	६३५	११५६	१५०२	२०८९	७७०	२८३	१७१	७३३६	०.१४
५२	सुनुवार	१५५४	१४८८	१८६४	३७१	५४७	३५५	२१८	२६२	६६५९	०.१२
५३	सार्की	६५६	९६५	१३५६	७४३	१५५४	९६	४१४	५१७	६३०१	०.१२
५४	कहर			१२	२४	७३३	२४१०	१५३३	९९४	५७०६	०.११
५५	बंगाली	१४७२	८०३	७१०	२९२	५२	४००	४८३	१४१०	५६२२	०.१०
५६	झाँगड/धागर		१५६२	४९७		१९४		७१८	२०२६	४९९७	०.०९
५७	याक्खा	२२		२४२	२९		६३२	११०६	२५७०	४६०१	०.०९
५८	ठकुरी	९९	७३७	३००	६२५	७२५	३७८	७७२	७२९	४३६५	०.०८
५९	पञ्जाबी/शिख	५७४	३९३	९८४	४४६	६७५	२७२	२७	२४३	३६१४	०.०७
६०	हलखोर	१५४	३५५	१०१६	२४०	२१२	३४७	३०७	९६०	३५९१	०.०७

क्र.सं.	जातजाती	ससरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	प्रदेश	प्रतिशत
६१	गुरूङ	१३९	८५	३७९	९५	३७९	४१३	८३९	९३५	३२६४	०.०६
६२	अमत	८६४	२२८	७२६	४५१	१७		२७		२३१३	०.०४
६३	नटुवा		७५	३४५	१५०	१९३	९७	६४३	६६१	२१६४	०.०४
६४	राजभार	१०१५		८८			२९	४७०	५०६	२१०८	०.०४
६५	बोटे	२३		३८६	२०	६९८	३२९	१६०	१६९	१७८५	०.०३
६६	लिम्बु	४२२	२२८	११९	२९	११९	६८	३१६	१९२	१४९३	०.०३
६७	देव	११४२	२१	१५						११७८	०.०२
६८	धन्कार/खरिکار		४९	५६२	१८०	३०	९०	९९		१०१०	०.०२
६९	घले	३७६					६७	३२३	२३५	१००१	०.०२
७०	पहरी			१३	२७	१०१	४०७	९९		६४७	०.०१
७१	कलर	१६३	१९६	२०	११३	१४				५०६	०.०१
७२	सरबरिया	५५		३०४		८१				४४०	०.०१
७३	बादी	३०	५३	२०१	४१	२९	२२	३८	२४	४३८	०.०१
७४	सतार/सन्थाल	९३		३३	१०१			२६	१०५	३५८	०.०१
७५	थामी		१३			२१६	४२	४७	३१	३४९	०.०१
७६	मेचे	१७७	१७	१३०						३२४	०.०१
७७	कमार	१०८	२६				४७		१४१	३२२	०.०१
७८	राजवंशी	२०३	१९	५९			२९		१२	३२२	०.०१
७९	चेपाङ/प्रजा			१५	१३			१६३	९२	२८३	०.०१
८०	गनगाई		१७				२४८			२६५	०.००

क्र.सं.	जातजाती	ससरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	प्रदेश	प्रतिशत
८१	हायु		५१			१३४				१८५	०.००
८२	खवास	१८३								१८३	०.००
८३	ह्योल्मो		१२			१७१				१८३	०.००
८४	शेर्पा			६९		११	११		८७	१७८	०.००
८५	बहिङ	१६९								१६९	०.००
८६	कोचे		४०				८६	३३		१५९	०.००
८७	पत्थरकट्टा/कुशवाडिया		१२	३०		२२		६९	२१	१५४	०.००
८८	ल्होमी	११२		३२						१४४	०.००
८९	दराई						१३६			१३६	०.००
९०	मेवाहाङ बाला	१५					१२०			१३५	०.००
९१	धिमाल	५७		१२			२६		१७	११२	०.००
९२	व्यासी/सन्क	९०								९०	०.००
९३	बान्तवा	२४						४६		७०	०.००
९४	चाम्लिङ		३२	१२					२३	६७	०.००
९५	ताजपुरिया						४६		२१	६७	०.००
९६	लेप्चा	३५	२७							६२	०.००
९७	राउटे			५६						५६	०.००
९८	गाइने								४९	४९	०.००
९९	लोढ	३२								३२	०.००
१००	नाछिरिङ	११				२०				३१	०.००

क्र.सं.	जातजाती	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	प्रदेश	प्रतिशत
१०१	छन्त्याल/छन्तेल				१४			१५		२९	०.००
१०२	मुन्डा		१७							१७	०.००
१०३	कुसुन्डा		१४							१४	०.००
१०४	दुरा	१४								१४	०.००
१०५	थकाली								१३	१३	०.००
१०६	थुलुङ	१३								१३	०.००
१०७	खालिङ		१२							१२	०.००
१०८	चिडीमार					१२				१२	०.००
१०९	ढान्डी		१२							१२	०.००
११०	जिरेल								११	११	०.००
१११	वालुङ						११			११	०.००
११२	तराई अन्य	१२५२४	६९७४	९५१६	२४०३	१५९१	२३३४	३६३५	७१७४	४६१५१	०.८५
११३	अन्य	१३०९	१०६५	११५६	९२४	११८४	९९२	१०७१	८४९	८५५०	०.१६
११४	दलित अन्य	५८		२९४	२८	३३३	५६७	५८७	२४३	२११०	०.०४
११५	जनजाति अन्य	४४							२४	६८	०.००
११६	विदेशी	१४७					४४०	२८	७४	६८९	०.०१
११७	पहिचान नखुलेको	११३४	६३२	५३०	३४६	७२४	५४	२४९	१४३	३८१२	०.०७
जम्मा		६३९२८४	६३७३२८	७५४७७७	६२७५८०	७६९७२९	६८६७२२	६८७७०८	६०१०१७	५४०४१४५	१००.००

स्रोत: जनगणना, २०६८, केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग

अनुसूची ३: भाषाभाषीको जिल्लागत विवरण

क्र.सं.	मातृभाषा	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	प्रदेश	प्रतिशत
१	मैथिली	५०५८९७	५४६९२५	६४७४३३	५०६६९६	१६३५३७	२०५८२	२६२५५	३०६५३	२४४७९७८	४५.३०
२	भोजपुरी	५२७	२७४	७६३	९०१	६८३७	२९४७६	४९५३०७	४६९६१९	१००३७०४	१८.५७
३	बज्जिका		११	२७	४८	३७७३२७	४१३८९०	६३	९५	७९१४६१	१४.६५
४	नेपाली	२६२७०	२७३५८	३३७०७	३४९५८	९०८५३	४२०७८	६६४४६	३८६०६	३६०२७६	६.६७
५	उर्दु	२४९०१	२३१३२	१८२२५	४५६९७	४८७३४	१३२१९८	११६०७	१३१२२	३१७६१६	५.८८
६	थारु	६६४५२	१७२५१	३९६	६६७९	१५७९६	२२३९१	५१६३०	२२८९०	२०३४८५	३.७७
७	तामाङ	१२१२	६०५९	७९२१	८७६७	३६८५०	११६०८	२४५३१	७८०१	१०४७४९	१.९४
८	मगर	१५२०	५१८९	७०९५	१२१९३	१०६८६	२४७४	३०७७	५६९	४२८०३	०.७९
९	मगही	९१०	२३२	२३०९३	५६२१	११४७				३१००३	०.५७
१०	नेवार	८९०	१२५४	२०७१	११७९	२८९१	१३८३	२८७८	४२०३	१६७४९	०.३१
११	दनुवार	४२६	१५१४	१८८६	१०८	३६२७	८२७	२१०	१४	८६१२	०.१६
१२	हिन्दी	५३३	५७६	९७०	१५१४	२०२२	८०८	४६२	१५०६	८३९१	०.१६
१३	राजस्थानी	५६२	४०३	५७०	१२	१२१	२३७	११७	४६१६	६६३८	०.१२
१४	राई	१०७९	६२४	३६५	२८३	६४२	१४९३	७०३	१११४	६३०३	०.१२
१५	सुनुवार	१५३७	१२६५	१५६६	१७४	४३५	२९४	७७	१५२	५५००	०.१०
१६	उरान्व/उराउ		८३६	३६९		१०४		७१४	२०२९	४०५२	०.०७
१७	माझी			७५८	७०	१५७५	१४५३	१२५		३९८१	०.०७

क्र.सं.	मातृभाषा	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	प्रदेश	प्रतिशत
१८	डोटेली	१६७	२९८	३२६	२३५	३२	६४२	१९५	५१३	२४०८	०.०४
१९	गुरुङ	२६	३०	३११	१८	१८९	१६१	४२४	२४७	१४०६	०.०३
२०	याक्खा	२२		२४२	२९		६०३	४०६	१०३	१४०५	०.०३
२१	बाङ्ला	१२१	२१२	५४		३०	३६७	३४	३१२	११३०	०.०२
२२	लिम्बु	३३९	२२१	८४	१३	९९	२५	१९५	१४६	११२२	०.०२
२३	घले	३३४						११९	२३१	६८४	०.०१
२४	अवधि			१२		६१८			२७	६५७	०.०१
२५	भुजेल	३६८		६३		१६९				६००	०.०१
२६	बैतडेली					४१६				४१६	०.०१
२७	बोटे					३५८				३५८	०.०१
२८	मेचे	१७७	१५	१३०						३२२	०.०१
२९	गनगाई						२४७			२४७	०.००
३०	शेर्पा			६५		३३	११	१५	८७	२११	०.००
३१	थामी		१३			१८४	१२			२०९	०.००
३२	हुयोलमो/योलमो		११			१७१				१८२	०.००
३३	बहिङ	१६९								१६९	०.००
३४	पञ्जावी								१५३	१५३	०.००
३५	चेपाङ							१३५	१२	१४७	०.००
३६	चाम्लिङ		५९	२८		२२		११	२३	१४३	०.००
३७	दराई						१३६			१३६	०.००

क्र.सं.	मातृभाषा	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	प्रदेश	प्रतिशत
३८	मेवाहाड	१५					१२०			१३५	०.००
३९	वाम्बुले		२९			९९				१२८	०.००
४०	सन्थाली							१५	१०५	१२०	०.००
४१	साङ्गेतिक भाषा		२६	१९	३०	११	२२			१०८	०.००
४२	हरियाणवी			१०७						१०७	०.००
४३	संस्कृत					१६		१४	६१	९१	०.००
४४	खाम						८८			८८	०.००
४५	पहरी						८३			८३	०.००
४६	ताजपुरिया						४६		२१	६७	०.००
४७	बान्तवा	१६						४६		६२	०.००
४८	थुलुड	४२				१९				६१	०.००
४९	लाप्चा	३४	२४							५८	०.००
५०	सिन्धी								५६	५६	०.००
५१	जेरो/जेरुड			४५						४५	०.००
५२	ल्होमी			३२						३२	०.००
५३	छन्त्याल				१४			१५		२९	०.००
५४	राजवंशी						२९			२९	०.००
५५	हायु/वायु					२५				२५	०.००
५६	नाछिरिड					२०				२०	०.००
५७	थकाली								१३	१३	०.००

क्र.सं.	मातृभाषा	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	प्रदेश	प्रतिशत
५८	धिमाल								१२	१२	०.००
५९	खालिङ		१२							१२	०.००
६०	वालिङ/वालुङ						११			११	०.००
६१	अन्य भाषा	८००	७०२	७२६	६१३	७३२	५२७	५११	५९२	५२०३	०.१०
६२	उल्लेख नभएको	३९३८	२७७३	५३१८	१७२८	३३०२	२४००	१३७१	१३१४	२२१४४	०.४१
जम्मा		६३९२८४	६३७३२८	७५४७७७	६२७५८०	७६९७२९	६८६७२२	६८७७०८	६०१०१७	५४०४१४५	१००.००

स्रोत: जनगणना, २०६८, केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग

अनुसूची ४: स्थानीय तहको संक्षिप्त विवरण

क्रसं	जिल्ला र पालिकाको नाम	वडा सङ्ख्या	क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	खेती गरिएको जमिन (हे.)	परिवार सङ्ख्या	उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या						जम्मा जनसङ्ख्या
						०-४ वर्ष	५-१४ वर्ष	१५-३९ वर्ष	४०-५९ वर्ष	६०-६९ वर्ष	७० र माथि	
सप्तरी		१६४	१,२१३	८५८५३	१२१,०६४	६३,२५७	१६९,५५९	२४३,३७९	१११,६३५	३४,११५	१७,३३९	६३९,२८४
१	अग्नीसाइर कृष्णासवरन गा.पा.	६	१०३.१	४६५९	५,४२२	२,५३४	६,८४३	१०,३९९	५,०४१	१,५३०	७८२	२७,१२९
२	बलान-विहुल गा.पा.	६	३३	२९२५	३,९७६	२,३६०	५,८८५	७,८६५	३,७३५	१,२६७	७०७	२१,८१९
३	बेल्ही चपेना गा.पा.	६	४७.९	४५५३	५,२४२	३,००१	८,२४५	१०,८५८	४,९२५	१,५६५	८६५	२९,४५९
४	विष्णुपुर गा.पा.	७	३६.६	३४४७	४,३७०	२,५००	६,३०१	८,७१९	३,९०८	१,१०३	५०७	२३,०३८
५	बोदेबरसाईन न.पा.	१०	५८.९	५५८५	८,०२२	४,५०४	११,९४९	१५,९९३	७,१४६	२,४६०	१,१७७	४३,२२९
६	छिन्नमस्ता गा.पा.	७	३८.७	३६६९	५,४३९	३,००१	७,७८६	१०,७५२	४,४७७	१,५८९	७८५	२८,३९०
७	डाक्नेश्वरी न.पा.	१०	६९.१	६५२९	८,१४९	४,४१८	१२,१०१	१५,२८५	७,३१२	२,४५१	१,१८७	४२,७५४
८	हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	१४	११८.२	५६४२	८,१५२	५,१००	१२,३२३	१७,०७७	७,८६२	२,१९३	१,१७९	४५,७३४
९	कञ्चनरूप न.पा.	१२	११७.३	६६००	१०,१९२	५,२१०	१३,६३८	२०,५९४	९,५४०	२,७८४	१,५२२	५३,२८८
१०	खडक न.पा.	११	९६.८	६६५४	८,६१५	४,४५७	१२,३२७	१६,७५८	८,०३९	२,६०८	१,१७९	४५,३६८
११	महादेवा गा.पा.	६	३५	३३४३	५,३९५	३,११२	७,८२४	१०,८२४	४,७००	१,४२७	६५५	२८,५४२
१२	राजविराज न.पा.	१६	५५.६	४९७०	१३,३५०	५,७८०	१७,१७०	२८,७५७	११,७७२	३,०६८	१,८४९	६८,३९६

क्रसं	जिल्ला र पालिकाको नाम	वडा सङ्ख्या	क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	खेती गरिएको जमिन (हे.)	परिवार सङ्ख्या	उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या						जम्मा जनसङ्ख्या
						०-४ वर्ष	५-१४ वर्ष	१५-३९ वर्ष	४०-५९ वर्ष	६०-६९ वर्ष	७० र माथि	
१३	रूपनी गा.पा.	६	५६.१	४०३२	५,०१२	२,७५२	७,१३२	९,७२६	४,६६५	१,४८९	६२३	२६,३८७
१४	सप्तकोशी न.पा.	११	६०.३	२६०७	४,५३९	१,९६१	५,०९६	८,२७८	४,०२२	१,१११	६६३	२१,१३१
१५	शम्भुनाथ न.पा.	१२	१०८.७	६०९४	६,७६४	३,२७९	९,३६४	१३,०४४	६,५५१	२,००१	९७४	३५,२१३
१६	सुरुङ्गा न.पा.	११	१०७	८०६७	८,६५०	३,९८०	११,५०९	१६,७६५	८,२१०	२,६२४	१,१३४	४४,२२२
१७	तिलाठी कोइलाडी गा.पा.	८	३२.९	३०५०	५,६९७	३,२१३	८,१७९	१२,१३९	५,६५३	१,६१४	९३७	३१,७३५
१८	तिरहुत गा.पा.	५	३७.८	३३७९	४,०७८	२,०९३	५,५३८	८,५६१	३,९८८	१,२२१	६०९	२२,०१०
सिराहा		१६४	१,१४१	८७४८४	११७,९२९	६८,९९५	१७६,१४५	२३५,४०४	१०६,७५४	३२,९३१	१७,०९९	६३७,३२८
१	अर्नमा गा.पा.	५	३७.८	३६८०	४,०४७	२,८५३	६,५८२	७,८७४	३,६९१	१,२६६	६४६	२२,९१२
२	औरही गा.पा.	५	३५.९	३४४१	४,२४५	२,५०६	६,८३२	७,७७१	४,१४४	१,१५२	६४१	२३,०४६
३	बरियारपट्टी गा.पा.	५	३७.७	३६४४	४,२६४	२,८७१	७,२१५	८,८१४	४,२८९	१,३१८	७४९	२५,२५६
४	भगवानपुर गा.पा.	५	३३	३०९३	३,६६१	२,२५७	५,८३१	७,५१८	३,४९७	१,१७२	६८२	२०,९५७
५	विष्णुपुर गा.पा.	५	२६.३	२५६१	३,४६९	२,२९७	५,१६१	६,४३२	३,१०७	९५४	५७१	१८,५२२
६	धनगढीमाई न.पा.	१४	१५९.५	८४४४	८,७५७	४,७०१	१२,४६८	१८,६९२	८,०५९	२,३७९	१,१५०	४७,४४९
७	गोलबजार न.पा.	१३	१११.९	७५५७	१०,११०	५,२९४	१४,११७	२०,०७०	८,८९६	२,४८९	१,२७१	५२,१३७
८	कल्याणपुर न.पा.	१२	७६.८	६६६५	९,३९१	५,९९४	१३,९१८	१७,१४६	७,९७६	२,८५२	१,४०४	४९,२९०
९	कर्जन्हा न.पा.	११	७६.८	४१७०	६,०८८	३,४२३	८,२९६	११,४८५	५,१६५	१,७५८	८४०	३०,९६७
१०	लहान न.पा.	२४	१६७.२	१०८३८	१७,१८२	८,९२८	२४,४१६	३६,३७६	१५,५५४	४,४३२	२,०६०	९१,७६६
११	लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	६	४२.३	४१२३	४,८३०	३,२४४	८,००६	९,७३२	४,७९६	१,४७४	८०२	२८,०५४

क्रसं	जिल्ला र पालिकाको नाम	वडा सङ्ख्या	क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	खेती गरिएको जमिन (हे.)	परिवार सङ्ख्या	उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या						जम्मा जनसङ्ख्या
						०-४ वर्ष	५-१४ वर्ष	१५-३९ वर्ष	४०-५९ वर्ष	६०-६९ वर्ष	७० र माथि	
१२	मिर्चैया न.पा.	१२	९२	६२०३	९,३३३	५,०३१	१३,३७८	१८,४४६	८,२००	२,५४०	१,३१६	४८,९११
१३	नरहा गा.पा.	५	२९.३	२८९४	३,६७३	२,२३२	५,४६६	७,०४५	३,१७१	९५८	४९७	१९,३६९
१४	नवराजपुर गा.पा.	५	३२.२	३१६१	३,२८०	२,०४६	५,४२३	७,०३६	२,९३३	१,०११	५७०	१९,०१९
१५	सखुवानान्करकट्टी गा.पा.	५	३२.८	२८४७	३,३८८	२,०१९	५,०८४	६,६३७	३,१८९	१,०२०	६०९	१८,५५८
१६	सिरहा न.पा.	२२	९४.२	८८३१	१५,४७७	९,३८१	२३,२२२	३०,१०६	१३,४८४	४,०९९	२,२३९	८२,५३१
१७	सुखीपुर न.पा.	१०	५४.८	५३३२	६,७३४	३,९११	१०,०७४	१३,२९२	६,५०८	२,०४९	१,०४९	३६,८८३
धनुषा		१६९	१,१९०	८१०९३	१३८,२२५	७५,३३२	२०४,००३	२९१,९४५	१२७,०३१	३७,८४०	१८,६२६	७५४,७७७
१	औरही गा.पा.	६	२५.६	२४४१	४,००३	२,२८६	६,१३५	८,६७२	३,६७०	१,२३२	५८३	२२,५७८
२	बटेश्वर गा.पा.	५	३१.७	३०५२	३,६७१	२,१४५	५,४९३	८,८५८	३,४७७	९६८	५८९	२१,५३०
३	विदेह न.पा.	९	४५.५	४४३१	५,८१७	३,३८२	८,६३१	१२,४२९	५,४३०	१,६१६	७७८	३२,२६६
४	क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	१०	५०.९	४७२२	७,७७५	४,२३०	११,२४७	१६,६१०	६,९५४	१,८९५	८५७	४१,७९३
५	धनौजी गा.पा.	५	२२.१	२१०९	३,७१७	२,०९२	५,७५८	८,०७३	३,७०६	१,१५६	६१०	२१,३९५
६	धनुषाधाम न.पा.	९	९१.६	६९५२	८,७१५	४,७२४	१२,८३४	१६,९३६	७,५५१	२,४२५	१,११५	४५,५८५
७	गणेशमान चारनाथ न.पा.	११	२४४.३	५७७३	७,०३७	३,७३०	९,९४६	१३,८२४	६,०६४	१,९१८	८५६	३६,३३८
८	हंसपुर न.पा.	९	४८.७	४६८७	६,९१२	३,९३५	१०,९३२	१३,६८५	६,५३१	२,१८६	९४७	३८,२१६
९	जनकनन्दिनी गा.पा.	६	२७.६	२४०२	४,४६१	२,८८७	७,११६	९,३६५	४,०५५	१,२५६	६५९	२५,३३८
१०	जनकपुर उ.म.न.पा.	२५	९२	८६०९	३०,५८९	१४,०९८	४१,३८५	६८,७३४	२७,५२८	७,०१३	३,४१४	१६२,१७२
११	कमला न.पा.	९	६५.९	५६९९	६,९९९	४,३०३	११,१५३	१३,४२९	६,५४२	२,१०५	१,०९२	३८,६२४

क्रसं	जिल्ला र पालिकाको नाम	वडा सङ्ख्या	क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	खेती गरिएको जमिन (हे.)	परिवार सङ्ख्या	उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या						जम्मा जनसङ्ख्या
						०-४ वर्ष	५-१४ वर्ष	१५-३९ वर्ष	४०-५९ वर्ष	६०-६९ वर्ष	७० र माथि	
१२	लक्ष्मीनिया गा.पा.	७	३०.७	२९६३	४,९९५	२,६५४	७,४७९	११,१७९	४,९२५	१,२९३	७२१	२८,२५१
१३	मिथिला विहारी न.पा.	१०	३७.६	६१३०	६,०६६	३,४९४	९,२२२	१२,७४३	५,५११	१,६६८	९१८	३३,५५६
१४	मिथिला न.पा.	११	१८७.९	३५९८	८,२२९	४,०७७	११,१२८	१८,८३०	७,५४०	२,३२१	१,२६८	४५,१६४
१५	मुखियापट्टी मुसहरनिया गा.पा.	६	२६.८	२५३६	४,१३०	२,८२०	७,००५	९,४८७	४,२७७	१,३१३	५८०	२५,४८२
१६	नगराइन न.पा.	९	३९	३६९२	६,३६५	३,८६१	९,५६७	१३,१४६	६,०३५	१,९८८	९८६	३५,५८३
१७	सबैला न.पा.	१३	६४.५	५८६१	१०,०७३	५,४८८	१५,४३९	१८,३२०	८,९९१	२,८१५	१,३३६	५२,३८९
१८	शहीदनगर न.पा.	९	५७.४	५४३६	८,६७१	५,१२०	१३,२९२	१६,८४२	८,१८३	२,६६८	१,३१७	४७,४२२
महोत्तरी		१३८	१,००२	६९५६५	१११,२९८	७१,३०९	१७६,६५४	२२५,७४४	१०३,६६३	३३,५६४	१६,६४६	६२७,५८०
१	औरही न.पा.	९	३५.८	३३९८	५,८२२	३,८३९	९,३८६	११,०८५	५,००९	१,७८०	७५२	३१,८५१
२	बलवा न.पा.	११	४४.१	४२२३	७,६६१	४,९८२	१२,४८५	१४,३०१	६,६९८	२,५१२	१,३६३	४२,३४१
३	बर्दिबास न.पा.	१४	३१५.६	९०२०	१३,११३	५,९९५	१६,५९३	२५,२४०	११,०४३	३,३७६	१,९६५	६४,२१२
४	भैगाहा न.पा.	९	७७.२	७३२७	८,५६०	५,३८७	१३,४४८	१६,४१०	७,९८१	२,४२७	१,१०४	४६,७५७
५	एकडारा गा.पा.	६	२४	२३११	४,८०९	३,३६२	८,७८८	१०,१२९	४,७७२	१,५३९	७२५	२९,३१५
६	गौशाला न.पा.	१२	१४४.७	८९०९	११,८९३	७,३१९	१८,६८४	२५,२१९	१०,७७४	३,०८४	१,५९७	६६,६७७
७	जलेश्वर न.पा.	१२	४४.३	४२३२	१०,०३४	६,२६७	१५,६४६	२१,२२५	१०,०६६	३,००१	१,३४४	५७,५४९
८	लोहरपट्टी न.पा.	९	५०.१	४७१७	७,३१७	५,२२२	११,१३९	१३,४७४	६,६०१	२,२९०	१,१५७	३९,८८३
९	महोत्तरी गा.पा.	६	२८.१	२६७६	४,८६१	२,८११	७,५४०	९,८२३	४,८८६	१,६१२	७५८	२७,४३०
१०	मनरा सिसवा न.पा.	१०	४९.७	४७८२	८,५३२	५,३९५	१३,८०९	१७,५५४	८,७५४	२,८६३	१,३१७	४९,६९२

क्रसं	जिल्ला र पालिकाको नाम	वडा सङ्ख्या	क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	खेती गरिएको जमिन (हे.)	परिवार सङ्ख्या	उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या						जम्मा जनसङ्ख्या
						०-४ वर्ष	५-१४ वर्ष	१५-३९ वर्ष	४०-५९ वर्ष	६०-६९ वर्ष	७० र माथि	
११	मटिहानी न.पा.	९	२९	२७४२	५,२२६	३,८३२	९,०३२	१०,९४५	४,९३४	१,५१२	७७१	३१,०२६
१२	पिपरा गा.पा.	७	४०	३८४०	६,४९०	३,६४०	९,३९४	१३,०६३	६,३७२	२,०००	१,०५५	३५,५२४
१३	रामगोपालपुर न.पा.	९	३९.५	३८१६	५,२५७	३,९६६	९,३१४	१०,००६	४,५५६	१,७४६	८२४	३०,४१२
१४	सम्सी गा.पा.	७	२१.६	२०८२	५,३८२	४,३३७	१०,१४७	११,५९४	५,०३१	१,८०५	८७७	३३,७९१
१५	सोनमा गा.पा.	८	५७.८	५४९०	६,३४१	४,९३६	११,२४०	१३,४७३	६,०५५	२,००८	१,०३५	३८,७४७
सर्लाही		२००	१,२५५	८६३४५	१३२,८०३	८६,८४६	२१४,३९१	२८७,८८८	१२२,५४८	३७,३९५	२०,६६१	७६९,७२९
१	बागमती न.पा.	१२	१०१.२	५२७८	७,९८४	३,५९०	१०,६६२	१६,२७८	६,६११	२,००९	१,२४९	४०,३९९
२	बलरा न.पा.	११	४८.६	४४४३	७,६९३	५,२०१	१२,३२३	१६,८७४	६,९७८	२,२९१	१,५२७	४५,१९४
३	बरहथवा न.पा.	१८	१०७.१	९४८५	११,८५३	८,२०८	१८,९२२	२७,०३९	१०,६२२	३,३०९	१,७२२	६९,८२२
४	बसबरीया गा.पा.	६	२९.४	२२७७	३,६९९	२,९७६	६,५८६	८,६५८	३,६८५	१,०८२	५८१	२३,५६८
५	विष्णु गा.पा.	८	२८.१	२७११	४,००८	२,८११	७,०८०	८,८९९	३,९६९	१,२८५	७०४	२४,७४८
६	ब्रह्मपुरी गा.पा.	७	३३.९	३२१२	४,७३५	३,६८१	८,६९४	१०,६९५	४,६९४	१,४३७	६३१	२९,८३२
७	चक्रघट्टा गा.पा.	९	२५.२	२३४१	४,४०९	३,४१२	८,१८२	९,९९३	४,२५०	१,३३९	७७६	२७,९५२
८	चन्द्रनगर गा.पा.	७	४७.५	४४९०	५,५४०	४,०९९	९,५५७	१२,१७२	५,१३६	१,४५६	९०८	३३,३२८
९	धनकौल गा.पा.	७	४५.९	३६५२	३,९६४	३,१९३	७,०१८	९,०००	३,८०२	१,२१७	५५८	२४,७८८
१०	गोडैटा न.पा.	१२	४८.६	४६९५	७,९०२	५,८००	१३,४९४	१६,८०९	७,६१६	२,४७९	१,४८९	४७,६८७
११	हरिपुर न.पा.	९	६६.९	४०५१	६,५१७	४,३१३	१०,३५३	१४,१०३	६,११६	१,६९८	७६८	३७,३५१
१२	हरिपुरवा न.पा.	९	३०.५	२८७८	५,९०४	४,३९८	१०,२८०	१३,००२	५,७२१	१,७९७	८४४	३६,०४२
१३	हरिवन न.पा.	११	८६.१	६०३८	८,६०१	३,८१०	११,६१७	१७,६३२	७,३२०	२,१४५	१,४००	४३,९२४

क्रसं	जिल्ला र पालिकाको नाम	वडा सङ्ख्या	क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	खेती गरिएको जमिन (हे.)	परिवार सङ्ख्या	उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या						जम्मा जनसङ्ख्या
						०-४ वर्ष	५-१४ वर्ष	१५-३९ वर्ष	४०-५९ वर्ष	६०-६९ वर्ष	७० र माथि	
१४	ईश्वरपुर न.पा.	१५	१६३.८	७९०८	११,०७३	६,३५३	१६,५६९	२२,३७३	१०,०९५	३,०४६	१,५५०	५९,९८६
१५	कविलासी न.पा.	१०	४८.१	४४७१	६,८७१	५,०१६	१२,०३४	१५,४१४	६,७८७	२,०७५	१,०१०	४२,३३६
१६	कौडेना गा.पा.	७	२५.३	२३५०	४,०७३	३,११७	७,५५०	९,४२६	४,०३५	१,२९०	६६७	२६,०८५
१७	लालबन्दी न.पा.	१७	२३८.५	८४७२	१२,२३८	५,३७६	१५,४४४	२३,५९८	१०,२४५	२,८९६	१,८३६	५९,३९५
१८	मलङ्गवा न.पा.	१२	३०.४	२९२६	७,९१२	५,३२७	१३,२८१	१७,५४०	७,२६५	२,०७०	१,०३३	४६,५१६
१९	पर्सा गा.पा.	६	२३.१	२२१०	३,३४२	२,६३१	६,४७९	७,६०५	३,३६४	१,०६६	५०५	२१,६५०
२०	रामनगर गा.पा.	७	२६.४	२४५७	४,४८५	३,५२८	७,९९८	१०,६७९	४,२११	१,४०८	९०३	२८,७२७
रौतहट		१५७	१,०३८	६४२५४	१०६,६५२	८१,४३२	१९६,९७८	२५५,१२४	१०१,६९५	३२,९११	१८,५८२	६८६,७२२
१	बौधीमाई न.पा.	९	३५.३	३२८०	४,८०७	४,३२९	९,८९२	११,४७५	४,९१८	१,६३३	१,०१८	३३,२६५
२	वृन्दावन न.पा.	९	९५.४	४६१७	६,३७४	५,१५४	१२,२७९	१५,६०७	६,४१७	२,१४०	१,१३८	४२,७३५
३	चन्द्रपुर न.पा.	१०	२५०	६१४८	१३,४४५	६,३६४	१७,८९४	३०,३१७	१२,१४४	३,३०५	२,०३५	७२,०५९
४	देवाही गोनाही न.पा.	९	३४	३१८२	४,६९१	३,९८२	९,४६८	११,५०६	४,५९६	१,७२०	८७१	३२,१४३
५	दुर्गाभिगवती गा.पा.	५	१९.८	१५११	३,८१२	२,६६०	६,१७१	८,५८४	३,४२७	१,१७१	६८६	२२,६९९
६	गढीमाई न.पा.	९	४९.४	४१८९	६,०६९	५,०१२	११,३८१	१५,१५५	५,८६०	१,९२०	१,०८२	४०,४१०
७	गरूडा न.पा.	९	४४.५	४२६२	७,४४४	५,९३८	१५,३३८	१८,२४७	७,१४८	२,४२९	१,३८१	५०,४८१
८	गौर न.पा.	९	२१.५	१९६८	५,६३५	३,५११	९,८५०	१३,७५८	५,४३६	१,६०४	७७८	३४,९३७
९	गजुरा न.पा.	९	१५०.३	५५९३	७,३९१	५,०७९	१३,१८५	१८,११९	७,०९३	१,९१९	१,१९७	४६,५९२
१०	ईशनाथ न.पा.	९	३५.२	३३६४	५,८३४	५,१८२	१२,१८४	१४,७८७	६,११७	२,०४४	१,१२१	४१,४३५
११	कटहरीया न.पा.	९	४०.७	३५४३	५,९१९	४,७७३	११,४१४	१३,७६७	५,५१६	१,८३८	१,१०४	३८,४१२

क्रसं	जिल्ला र पालिकाको नाम	वडा सङ्ख्या	क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	खेती गरिएको जमिन (हे.)	परिवार सङ्ख्या	उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या						जम्मा जनसङ्ख्या
						०-४ वर्ष	५-१४ वर्ष	१५-३९ वर्ष	४०-५९ वर्ष	६०-६९ वर्ष	७० र माथि	
१२	माधवनारायण न.पा.	९	४८.५	४०९५	५,४७९	४,०६१	१०,३४०	१२,८११	५,०५२	१,९००	१,०११	३५,१७५
१३	मौलापुर न.पा.	९	३४.८	३२२३	३,८३०	३,५२५	७,८६९	९,३६३	३,८११	१,१४८	७०८	२६,४२४
१४	परोहा न.पा.	९	३७.५	३४६८	५,३८०	५,०६३	१०,९६४	१३,२३५	५,४५२	१,७५८	९८१	३७,४५३
१५	फतुवा विजयपुर न.पा.	११	६५.२	५०२६	५,६३३	४,११५	१०,३३५	१३,८३५	५,४४६	१,६९०	८८७	३६,३०८
१६	राजदेवी न.पा.	९	२८.२	२३२९	५,३६५	३,७२१	८,४८४	११,५५१	४,३६८	१,५७२	८७३	३०,५६९
१७	राजपुर न.पा.	९	३१.४	२८९२	५,७६८	५,९०२	१२,८१६	१३,८५०	५,५६३	१,९१४	१,०३३	४१,०७८
१८	यमुनामाई गा.पा.	५	१६.७	१५६६	३,७७६	३,०५८	७,०२९	८,६१५	३,३०६	१,२०३	६७३	२३,८८४
बारा		१६७	१,२७३	७०१९०	१०८,६००	७८,४८८	१९१,५०९	२६४,२३४	१०५,१९१	३१,६९३	१६,५९३	६८७,७०८
१	आदर्श कोटवाल गा.पा.	८	३६.३	३४०७	३,९६०	३,६९९	८,१६२	९,७१६	३,८५१	१,३७६	७४८	२७,५५२
२	बारागढी गा.पा.	६	३९.३	३७६६	४,२७०	२,९७६	७,५०९	१०,३००	४,२५३	१,४००	७५३	२७,१९१
३	विश्रामपुर गा.पा.	५	१९.८	१९१६	३,३९५	३,१९१	६,८१७	८,८४७	३,२९७	१,१००	५३३	२३,७८५
४	देवताल गा.पा.	७	२३.३	२२३८	३,१८५	२,९०५	६,७०८	८,२०८	३,३९७	१,२११	७९४	२३,२२३
५	जितपुर-सिमरा उ.म.न.पा.	२४	३१२.२	१०५६६	२१,६७०	११,४२५	३०,७३८	४९,१४५	१८,६३४	४,६५०	२,५०२	११७,०९४
६	कलैया उ.म.न.पा.	२७	१०८.९	१०३६४	१८,६८९	१४,४२०	३४,९५४	४७,२०९	१८,४५८	५,५२०	२,४६३	१२३,०२४
७	करैयामाई गा.पा.	८	४७.७	४५८२	४,१७३	२,८८६	७,२४८	१०,०८०	४,४१९	१,२६९	५८५	२६,४८७
८	कोल्हवी न.पा.	११	१५७.४	६७२६	८,१११	४,००३	११,४१३	१७,७१८	७,५५३	२,२१९	१,१२९	४४,०३५
९	महागढीमाई न.पा.	११	५५.३	५२९५	७,७७३	६,६३७	१४,७३७	१९,१५५	७,७९३	२,५९०	१,४२४	५२,३३६

क्रसं	जिल्ला र पालिकाको नाम	वडा सङ्ख्या	क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	खेती गरिएको जमिन (हे.)	परिवार सङ्ख्या	उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या						जम्मा जनसङ्ख्या
						०-४ वर्ष	५-१४ वर्ष	१५-३९ वर्ष	४०-५९ वर्ष	६०-६९ वर्ष	७० र माथि	
१०	निजगढ न.पा.	१३	२८९.४	४२५९	७,१६२	२,९८१	८,८०७	१४,३८५	६,०९२	१,८०२	१,२६८	३५,३३५
११	पचरौता न.पा.	९	४४	४००९	४,७०७	४,४१४	१०,३५२	११,९१७	४,८५४	१,६३६	१,०००	३४,१७३
१२	परवानीपुर गा.पा.	५	१५.५	१४७७	३,१६६	२,७८२	६,३९५	८,९६४	३,३४०	९६९	३३७	२२,७८७
१३	फेटा गा.पा.	७	२३.७	२२५०	३,५८५	३,३७२	७,४९१	९,४७३	३,६३८	१,१३२	५४७	२५,६५३
१४	प्रसौनी गा.पा.	७	२०.२	१८९०	३,६२६	२,८९८	७,१४९	९,६८९	३,७३८	१,१४८	४२७	२५,०४९
१५	सिम्रौनगढ न.पा.	११	४२.७	३९५८	७,०९३	५,९८८	१४,२३७	१७,२०८	७,४९८	२,३१४	१,३२५	४८,५७०
१६	सुवर्ण गा.पा.	८	३६.८	३४८७	४,०३५	३,९०९	८,७३६	१०,४८५	४,२९२	१,३५७	७५८	२९,५३७
पर्सा		११२	७८५	५६३५९	९५,५१६	६७,८४३	१६०,९५४	२३८,६७७	९३,८८०	२६,४५५	१३,२०८	६०१,०१७
१	बहुदरमाई न.पा.	९	३१.६	३००१	५,६८१	५,०६०	११,०६५	१४,७४२	६,०२६	१,९४०	८४०	३९,६७३
२	विन्दवासिनी गा.पा.	५	२६	२५२५	३,५७६	३,०९०	६,८१६	८,८४३	३,९२९	१,२१८	५७२	२४,४६८
३	वीरगञ्ज म.न.पा.	३२	१३२.१	१११५७	३९,२८६	२४,६२६	६४,४६१	१०१,९३३	३६,९८३	८,८२५	४,०९४	२४०,९२२
४	छिपहरमाई गा.पा.	५	२४.९	२३९३	३,९८३	३,३६९	७,४४०	९,७६०	३,९२५	१,३७६	८०१	२६,६७१
५	धोबीनी गा.पा.	५	२४.४	२२८१	२,९७५	२,५८१	५,३९१	७,१४१	३,१८२	१,१००	५१६	१९,९११
६	जगरनाथपुर गा.पा.	६	४५.३	४१४७	४,९५३	४,२०५	९,१२५	११,९१७	५,१२७	१,४८९	८००	३२,६६३
७	जिराभवानी गा.पा.	५	५५.४	३६५४	४,११७	२,६०५	५,८०९	८,८९०	३,८३६	१,०८९	५३६	२२,७६५
८	कालिकामाई गा.पा.	५	२४.३	२३५९	३,०४२	२,६००	५,८२३	७,६९९	३,२६३	१,१५६	६००	२१,१४१
९	पकाहा मैनपुर गा.पा.	५	२१.३	२०७७	३,०३८	२,४७२	५,७१७	७,४६९	३,२४६	१,२३५	५७८	२०,७१७
१०	पर्सागढी न.पा.	९	९९.७	५५८७	६,४१२	४,६१२	१०,०५४	१५,३५४	६,०२८	१,६७१	८८८	३८,६०७
११	पटेर्वा सुगौली गा.पा.	५	६४.३	३८९१	४,००२	२,६९७	६,३९९	९,०३७	४,११२	१,०८५	५७१	२३,९०१

क्रसं	जिल्ला र पालिकाको नाम	वडा सङ्ख्या	क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	खेती गरिएको जमिन (हे.)	परिवार सङ्ख्या	उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या						जम्मा जनसङ्ख्या
						०-४ वर्ष	५-१४ वर्ष	१५-३९ वर्ष	४०-५९ वर्ष	६०-६९ वर्ष	७० र माथि	
१२	पोखरीया न.पा.	१०	३२.५	३२२६	४,८७५	४,३११	८,९१८	१२,२३९	४,८३१	१,७३५	८५१	३२,८८५
१३	सखुवा प्रसौनी गा.पा.	६	७४.३	५४६१	५,३२९	३,९४६	९,०७४	१२,६११	५,३१७	१,४३४	६६६	३३,०४८
१४	ठोरी गा.पा.	५	१२८.७	४४६६	४,२४७	१,६६३	४,७५०	८,२७०	३,७६६	१,०६९	८७९	२०,३९७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८, केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग।

नापी विभाग, जिआइएस नक्शा, २०७५ (खेती गरिएको जमिनको क्षेत्रफल गणनाको लागि उपयोग गरिएको)।

अनुसूची ५: स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूको विवरण

जिल्ला	स्थानीय तह	पद	उम्मेदवारको नाम	उमेर	लिंग	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत
सप्तरी	अग्नीसाइर कृष्णासवरन गा.पा.	अध्यक्ष	परशुराम चौधरी	४५	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३,३९५
	अग्नीसाइर कृष्णासवरन गा.पा.	उपाध्यक्ष	मिना चौधरी	३८	महिला	नेपाली काँग्रेस	२,९४८
	छिन्नमस्ता गा.पा.	अध्यक्ष	सूर्य नारायण मंडल अमात	६२	पुरुष	नयाँ शक्ति पार्टी, नेपाल	२,८०५
	छिन्नमस्ता गा.पा.	उपाध्यक्ष	उषा कुमारी मंडल	४३	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	१,७१०
	महादेवा गा.पा.	अध्यक्ष	दिपक कुमार यादव	५९	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,०९१
	महादेवा गा.पा.	उपाध्यक्ष	ममता कुमारी यादव	३१	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,७४९
	तिरहुत गा.पा.	अध्यक्ष	हेमन्त कुमार बहडखेर	३८	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,९४२
	तिरहुत गा.पा.	उपाध्यक्ष	तिर्थमाया मंडल(खत्वे)	४६	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,७४०
	तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	अध्यक्ष	सतिश कुमार सिंह	३४	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२,९८७
	तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	उपाध्यक्ष	सुचिता कुमारी यादव	२४	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२,९९६
	रूपनी गा.पा.	अध्यक्ष	हरeram यादव	४७	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	४,०६८
	रूपनी गा.पा.	उपाध्यक्ष	बेचनी कुमारी सरदार	४५	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३,९३६
	बेल्ही चपेना गा.पा.	अध्यक्ष	परमानन्द यादव	६२	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३,५४५
	बेल्ही चपेना गा.पा.	उपाध्यक्ष	पुष्पमाला कुमारी मंडल	४५	महिला	नेपाली काँग्रेस	३,४५५
	बिष्णुपुर गा.पा.	अध्यक्ष	लिलाम्बर यादव	५५	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	२,१२४
	बिष्णुपुर गा.पा.	उपाध्यक्ष	जंजीरा देवी यादव	३४	महिला	नेपाली काँग्रेस	२,०७८
	बलान-बिहुल गा.पा.	अध्यक्ष	दयानन्द गोईत	३८	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,२३८

जिल्ला	स्थानीय तह	पद	उम्मेदवारको नाम	उमेर	लिंग	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत
	बलान-बिहुल गा.पा.	उपाध्यक्ष	रुबी गुप्ता	२८	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	१,८०२
	राजविराज न.पा.	उपप्रमुख	साधना झा	४२	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	५,१९५
	राजविराज न.पा.	प्रमुख	शम्भु प्रसाद यादव	४४	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	४,७७४
	कञ्चनरूप न.पा.	उपप्रमुख	निरू पोखरेल	५८	महिला	नेपाली काँग्रेस	४,७५८
	कञ्चनरूप न.पा.	प्रमुख	बसन्त कुमार	६१	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	५,०४२
	डाक्नेश्वरी न.पा.	उपप्रमुख	इन्दु देवी यादव	४४	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३,८५६
	डाक्नेश्वरी न.पा.	प्रमुख	शिव नारायण साह	६७	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३,८८०
	बोदे बरसाइन न.पा.	उपप्रमुख	रंजु कुमारी साह तेली	३९	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,७२१
	बोदे बरसाइन न.पा.	प्रमुख	अतेश कुमार सिंह	३०	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	४,५४७
	खडक न.पा.	उपप्रमुख	यसमिन सुलतान खातुन	४०	महिला	नेपाली काँग्रेस	३,२३७
	खडक न.पा.	प्रमुख	हेमायु हक	२७	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,१२८
	शम्भुनाथ न.पा.	उपप्रमुख	कविता कुमारी सरदार	२२	महिला	नेपाली काँग्रेस	२,६०६
	शम्भुनाथ न.पा.	प्रमुख	योगेन्द्र प्रसाद चौधरी	५६	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	२,७७८
	सुरुङ्गा न.पा.	उपप्रमुख	विन्दा कुमारी पासमान	४७	महिला	नेपाली काँग्रेस	५,०३६
	सुरुङ्गा न.पा.	प्रमुख	मुक्ती नाथ चौधरी	६१	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	५,२७९
	हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	उपप्रमुख	सरिता देवी यादव सिपालिया	५२	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	५,४१७
	हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	प्रमुख	शैलेश कुमार साह	३९	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	५,७२०
	सप्तकोशी न.पा.	उपप्रमुख	आशा चौधरी	३५	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	३,२२७
	सप्तकोशी न.पा.	प्रमुख	उतम कुमार शर्मा	५४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	३,०३९

प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २ । २३९ ।

जिल्ला	स्थानीय तह	पद	उम्मेदवारको नाम	उमेर	लिंग	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत
सिराहा	भगवानपुर गा.पा.	अध्यक्ष	बेचन प्रसाद यादव	६०	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,०५८
	भगवानपुर गा.पा.	उपाध्यक्ष	सिता देवी यादव	४७	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,०१६
	औरही गा.पा.	अध्यक्ष	सिद्धार्थ यादव	३६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२,६५८
	औरही गा.पा.	उपाध्यक्ष	सिता कुमारी	३७	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,६३२
	विष्णुपुर गा.पा.	अध्यक्ष	जागेश्वर यादव	७३	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	१,९४०
	विष्णुपुर गा.पा.	उपाध्यक्ष	अरहुला देवी सिंह	४७	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,००७
	बरियारपट्टी गा.पा.	अध्यक्ष	सन्तोष कुमार महतो	४१	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,९७९
	बरियारपट्टी गा.पा.	उपाध्यक्ष	रेखा कुमारी यादव	२६	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,७६३
	लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	अध्यक्ष	राम वल्लभ साह	६४	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	४,००४
	लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	उपाध्यक्ष	आशा देवी यादव	३४	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,६४६
	नरहा गा.पा.	अध्यक्ष	राम शरण यादव	५९	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	१,६५६
	नरहा गा.पा.	उपाध्यक्ष	गुलाब देवी चौधरी	६०	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	१,८५५
	सखुवानान्कारकट्टी गा.पा.	अध्यक्ष	केदार नाथ यादव	३६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	३,१५५
	सखुवानान्कारकट्टी गा.पा.	उपाध्यक्ष	अमला देवी यादव	४८	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	२,९३७
	अर्नमा गा.पा.	अध्यक्ष	ठकु महतो कोइरी	६९	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२,४३६
	अर्नमा गा.पा.	उपाध्यक्ष	सिया बती मुखिया	४३	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२,२९९
	नवराजपुर गा.पा.	अध्यक्ष	विश्वमोहन प्रसाद यादव	५२	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	२,३८३
	नवराजपुर गा.पा.	उपाध्यक्ष	शोभा कुमारी यादव	३४	महिला	नेपाली काँग्रेस	२,३७७

जिल्ला	स्थानीय तह	पद	उम्मेदवारको नाम	उमेर	लिंग	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत
	लहान न.पा.	उपप्रमुख	सरियार कुमारी चौधरी	४७	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	११,१६८
	लहान न.पा.	प्रमुख	मुनी साहु सुडी	६२	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	११,३०७
	धनगढीमाई न.पा.	उपप्रमुख	फुल कुमारी श्रेष्ठ	५०	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	५,६१३
	धनगढीमाई न.पा.	प्रमुख	हरी नारायण चौधरी	४५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	५,६८३
	सिराहा न.पा.	उपप्रमुख	नमिता यादव	३९	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	९,१६१
	सिराहा न.पा.	प्रमुख	अशेश्वर प्रसाद यादव	५४	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	९,२३४
	गोलबजार न.पा.	उपप्रमुख	रेशमा कुमारी थापा	५२	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	६,३४९
	गोलबजार न.पा.	प्रमुख	देव नाथ साह	६६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	६,४४३
	मिर्चैया न.पा.	उपप्रमुख	जिवछी देवी -	६१	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	४,९३९
	मिर्चैया न.पा.	प्रमुख	श्रवण कुमार यादव	३४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	४,७३६
	कल्याणपुर न.पा.	उपप्रमुख	रोहिणी कुमारी यादव	३४	महिला	नेपाली काँग्रेस	४,६६४
	कल्याणपुर न.पा.	प्रमुख	सुर्यनाथ मण्डल	६५	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४,८०४
	कर्जन्हा न.पा.	उपप्रमुख	ज्ञानकुमारी श्रेष्ठ	५१	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	४,३१३
	कर्जन्हा न.पा.	प्रमुख	गंगा पासमान	३४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	४,३०९
	सुखीपुर न.पा.	उपप्रमुख	रेणु देवी साह	४९	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	६,०८६
	सुखीपुर न.पा.	प्रमुख	राम औतार यादव	५५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	६,१११
धनुषा	औरही गा.पा.	अध्यक्ष	ब्रह्म देव यादव	४०	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	२,५६९

जिल्ला	स्थानीय तह	पद	उम्मेदवारको नाम	उमेर	लिंग	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत
	औरही गा.पा.	उपाध्यक्ष	मीरा देवी सहनी	३७	महिला	नेपाली काँग्रेस	२,४९४
	जनकनन्दिनी गा.पा.	अध्यक्ष	अब्दुल वारिक शेण	६७	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	२,७१७
	जनकनन्दिनी गा.पा.	उपाध्यक्ष	भारती कार्कि	५२	महिला	नेपाली काँग्रेस	३,०५१
	बटेश्वर गा.पा.	अध्यक्ष	डम्बर बहादुर राउत क्षेत्री	५६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	२,३७७
	बटेश्वर गा.पा.	उपाध्यक्ष	प्रमिला देवी	४०	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	२,२९०
	मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	अध्यक्ष	मनोज कुमार यादव	४६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	३,५४०
	मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	उपाध्यक्ष	मिरा देवी महतो	४२	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	३,५२७
	लक्ष्मीनिया गा.पा.	अध्यक्ष	विन्देश्वर यादव	७१	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,५०४
	लक्ष्मीनिया गा.पा.	उपाध्यक्ष	इन्द्र कला देवि यादव	३४	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,१९५
	धनौजी गा.पा.	अध्यक्ष	बद्री नारायण सिंह	५६	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	२,४२०
	धनौजी गा.पा.	उपाध्यक्ष	रामवती देवी मंडल	३९	महिला	नेपाली काँग्रेस	२,३२६
	जनकपुर उ.म.न.पा.	उपप्रमुख	रिता कुमारी मिश्र	४८	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	१७,१४७
	जनकपुर उ.म.न.पा.	प्रमुख	लाल किशोर साह	५८	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२१,९०३
	क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	उपप्रमुख	रचना श्रेष्ठ	५३	महिला	नेपाली काँग्रेस	५,७०१
	क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	प्रमुख	योगेन्द्र पजियार	५५	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	५,८९९
	गणेशमान चारनाथ न.पा.	उपप्रमुख	मिना कुमारी यादव	२७	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२,६१०
	गणेशमान चारनाथ न.पा.	प्रमुख	रामबाबु यादव	५०	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,१२७
	धनुषाधाम न.पा.	उपप्रमुख	विधा देवी भुजेल	५९	महिला	नेपाली काँग्रेस	४,२०७

जिल्ला	स्थानीय तह	पद	उम्मेदवारको नाम	उमेर	लिंग	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत
	धनुषाधाम न.पा.	प्रमुख	बालेश्वर मण्डल	३७	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	४,४७३
	कमला न.पा.	उपप्रमुख	शिला देवी मण्डल	४५	महिला	नेपाली कांग्रेस	४,१०६
	कमला न.पा.	प्रमुख	रामउदगार गोइत	५१	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	४,०२०
	नगराइन न.पा.	उपप्रमुख	रंजु कुमारी साह	३३	महिला	नेपाली कांग्रेस	४,८४९
	नगराइन न.पा.	प्रमुख	परमेश्वर यादव	६८	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	५,०२९
	विदेह न.पा.	उपप्रमुख	निलम कुमारी देवी	३५	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२,६४९
	विदेह न.पा.	प्रमुख	बेचन दास तत्मा	४६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२,७७०
	मिथिला न.पा.	उपप्रमुख	तारा कुमारी बस्नेत	४७	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	६,६६५
	मिथिला न.पा.	प्रमुख	हरि नारायण महतो	५६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	६,७४०
	मिथिला बिहारी न.पा.	उपप्रमुख	अनिता कुमारी	४५	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	३,१४७
	मिथिला बिहारी न.पा.	प्रमुख	अनिल कुमार यादव	३६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	३,२४२
	शहीदनगर न.पा.	उपप्रमुख	शिला देवी कापरी	३५	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	४,७१२
	शहीदनगर न.पा.	प्रमुख	उदय कुमार यादव	२४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	५,०९१
	सबैला न.पा.	उपप्रमुख	निलु देवी केवट	५२	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	५,२६५
	सबैला न.पा.	प्रमुख	विजय शंकर प्रसाद साह	५५	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	५,२००
	हंसपुर न.पा.	उपप्रमुख	रेणु देवी झा	५५	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३,२७६
	हंसपुर न.पा.	प्रमुख	राम ज्ञान मण्डल	३६	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३,३२०
महोत्तरी	सोनमा गा.पा.	अध्यक्ष	राज कुमार यादव	४५	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	४,१३२

जिल्ला	स्थानीय तह	पद	उम्मेदवारको नाम	उमेर	लिंग	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत
	सोनमा गा.पा.	उपाध्यक्ष	विभा देवी साह	३५	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	४,३२९
	साम्सी गा.पा.	अध्यक्ष	शेष फारुक	४६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२,३३८
	साम्सी गा.पा.	उपाध्यक्ष	नागीना देवी यादव	३४	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२,२३४
	महोत्तरी गा.पा.	अध्यक्ष	सुनिल कुमार राय	४७	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२,७५९
	महोत्तरी गा.पा.	उपाध्यक्ष	सीता देवी साह	३९	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२,६९९
	पिपरा गा.पा.	अध्यक्ष	विक्रम चौधरी	४७	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा)	३,२४९
	पिपरा गा.पा.	उपाध्यक्ष	ननु कुमारी दास	२२	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२,५७३
	एकडारा गा.पा.	अध्यक्ष	रामछविला साह	४३	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२,३९८
	एकडारा गा.पा.	उपाध्यक्ष	महजबी खातुन	२३	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२,२५२
	जलेथर न.पा.	उपप्रमुख	मुन्चुन देवी	४५	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	४,५६६
	जलेथर न.पा.	प्रमुख	राम शंकर मिश्र	४८	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	५,९८०
	बर्दिबास न.पा.	उपप्रमुख	कृष्ण माया गौतम	५४	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	८,८३५
	बर्दिबास न.पा.	प्रमुख	विदुर कुमार कार्की	५०	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	९,९८७
	गौशाला न.पा.	उपप्रमुख	आशा लामा	४५	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	५,९७०
	गौशाला न.पा.	प्रमुख	शिवनाथ महतो	४३	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	५,९४४
	बलवा न.पा.	उपप्रमुख	रिता देवी झा	५५	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३,८३६
	बलवा न.पा.	प्रमुख	विनोद कुमार यादव	४४	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३,६९६
	लोहरपट्टी न.पा.	उपप्रमुख	सरिता शर्मा	५२	महिला	नेपाली काँग्रेस	४,५९२
	लोहरपट्टी न.पा.	प्रमुख	शैलेन्द्र कुमार यादव	३५	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४,५२३
	मनरा शिसवा न.पा.	उपप्रमुख	रमिता प्रधान	३३	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	४,०५३

जिल्ला	स्थानीय तह	पद	उम्मेदवारको नाम	उमेर	लिंग	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत
	मनरा शिसवा न.पा.	प्रमुख	संजय कुमार सिंह	४८	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	४,२३९
	रामगोपालपुर न.पा.	उपप्रमुख	सीता देवी साह	४४	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२,८९१
	रामगोपालपुर न.पा.	प्रमुख	अशोक कुमार मंडल	४५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२,९४४
	औरही न.पा.	उपप्रमुख	रेणु झा	३९	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३,२५५
	औरही न.पा.	प्रमुख	सुनिल कुमार यादव	३१	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३,१५९
	भैगाहा न.पा.	उपप्रमुख	गंगा कुमारी सिंह दनुवार	३०	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	४,३९६
	भैगाहा न.पा.	प्रमुख	संजीव कुमार साह	३५	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	४,४७८
	मटिहानी न.पा.	उपप्रमुख	शिवो देवी साह	३६	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३,१३०
	मटिहानी न.पा.	प्रमुख	हरि प्रसाद मण्डल	४३	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३,४०४
सर्लाही	चक्रघट्टा गा.पा.	अध्यक्ष	विक्रम यादव	३२	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३,२१६
	चक्रघट्टा गा.पा.	उपाध्यक्ष	बंशोधा देबि	४७	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३,३१०
	चन्द्रनगर गा.पा.	अध्यक्ष	महेन्द्र महतो सुडी	६६	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३,७६१
	चन्द्रनगर गा.पा.	उपाध्यक्ष	विणा देवी साह	३१	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३,६६३
	धनकौल गा.पा.	अध्यक्ष	रामआश्रय साह	७३	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	४,५२१
	धनकौल गा.पा.	उपाध्यक्ष	अकली सहनी	३३	महिला	नेपाली कांग्रेस	४,४६१
	ब्रह्मपुरी गा.पा.	अध्यक्ष	विनोद कुमार साह	३९	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	४,२३७
	ब्रह्मपुरी गा.पा.	उपाध्यक्ष	गिता देवी राय	४१	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	४,३४३
	रामनगर गा.पा.	अध्यक्ष	कृष्ण प्रसाद बर्मा	६५	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३,९८३
	रामनगर गा.पा.	उपाध्यक्ष	नितु देवी यादव	३२	महिला	नेपाली कांग्रेस	३,९५७
	विष्णु गा.पा.	अध्यक्ष	जवाहर लाल यादव	५५	पुरुष	नेपाल लोकतान्त्रिक फोरम	१,९४६

जिल्ला	स्थानीय तह	पद	उम्मेदवारको नाम	उमेर	लिंग	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत
	विष्णु गा.पा.	उपाध्यक्ष	उषा देवी	३६	महिला	नेपाल लोकतान्त्रिक फोरम	१,९३२
	बसबरिया गा.पा.	अध्यक्ष	राम अयोध्या यादव	५०	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	२,२५५
	बसबरिया गा.पा.	उपाध्यक्ष	रिना कुमारी यादव	२४	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२,५४४
	कौडेना गा.पा.	अध्यक्ष	रामप्रसाद राय यादव	५५	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३,५४२
	कौडेना गा.पा.	उपाध्यक्ष	सुनीता देवी	४४	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३,५२९
	पर्सा गा.पा.	अध्यक्ष	किशुन देब राय	४५	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,३९६
	पर्सा गा.पा.	उपाध्यक्ष	इन्द्रकला देवी साह	३४	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,२७७
	ईश्वरपुर न.पा.	उपप्रमुख	एकावती देवी चौधरी	४२	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	६,६७८
	ईश्वरपुर न.पा.	प्रमुख	मनोज कुमार देवकोटा	४६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	६,५६०
	मलंगवा न.पा.	उपप्रमुख	शान्ति भन्ने शवनम	६२	महिला	नेपाली काँग्रेस	३,७८२
	मलंगवा न.पा.	प्रमुख	निरसत साह	५४	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४,२४४
	लालबन्दी न.पा.	उपप्रमुख	शान्ती कुमारी लामा	४०	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	७,९३४
	लालबन्दी न.पा.	प्रमुख	मान बहादुर खड्का	४६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	८,९४९
	हरिपुर न.पा.	उपप्रमुख	रेणुका देवी काफ्ले	४५	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	३,८५८
	हरिपुर न.पा.	प्रमुख	जमिरुदिन मंसुर	५२	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	३,८५३
	हरिपुर्वा न.पा.	उपप्रमुख	चन्द्रकला देवी सुडी	६३	महिला	नेपाली काँग्रेस	२,६४०
	हरिपुर्वा न.पा.	प्रमुख	सियाराम राय	६८	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३,७५३

जिल्ला	स्थानीय तह	पद	उम्मेदवारको नाम	उमेर	लिंग	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत
	हरिवन न.पा.	उपप्रमुख	रेणुका कुमारी पौडेल	४५	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	५,९९८
	हरिवन न.पा.	प्रमुख	गणेश प्रसाद प्रसाई	४३	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	६,०८१
	बरहथवा न.पा.	उपप्रमुख	सिता देवी माझी	४६	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	६,४९९
	बरहथवा न.पा.	प्रमुख	देवानन्द महतो	४६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	७,३०८
	बलरा न.पा.	उपप्रमुख	राम सखी देवी	४७	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	४,८७१
	बलरा न.पा.	प्रमुख	अभय कुमार सिंह	५८	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	४,९०५
	गोडैटा न.पा.	उपप्रमुख	अन्जना कुशवाहा	३७	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	४,९७५
	गोडैटा न.पा.	प्रमुख	देवेन्द्र कुमार यादव	४८	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३,९०२
	बागमती न.पा.	उपप्रमुख	लीला कुमारी मुक्तान	३७	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	६,३९४
	बागमती न.पा.	प्रमुख	भरत कुमार थापा	३८	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	७,२८१
	कविलासी न.पा.	उपप्रमुख	राधा देवी	४२	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,६५७
	कविलासी न.पा.	प्रमुख	कौशल किशोर यादव	४६	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३,३९५
रौतहट	यमुनामाई गा.पा.	अध्यक्ष	श्रीप्रसाद मुखिया विन	५२	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२,१७९
	यमुनामाई गा.पा.	उपाध्यक्ष	श्रीमति गिता देवी साह	४४	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२,५१४
	दुर्गा भगवती गा.पा.	अध्यक्ष	अरूण कुमार साह	४०	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२,७४१
	दुर्गा भगवती गा.पा.	उपाध्यक्ष	मञ्जु देवी	५८	महिला	नेपाली कांग्रेस	२,१३८
	चन्द्रपुर न.पा.	उपप्रमुख	राम रती चौधरी	५०	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	९,९१६
	चन्द्रपुर न.पा.	प्रमुख	राम चन्द्र चौधरी	५६	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	९,७८०
	गरूडा न.पा.	उपप्रमुख	रंगीला कुमारी जयसवाल	३७	महिला	नेपाली कांग्रेस	४,६०३

प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २ । २४७ ।

जिल्ला	स्थानीय तह	पद	उम्मेदवारको नाम	उमेर	लिंग	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत
	गरूडा न.पा.	प्रमुख	ईनु राय यादव	६४	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,८७६
	गौर न.पा.	उपप्रमुख	किरण कुमारी	४४	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३,१५९
	गौर न.पा.	प्रमुख	अजय कुमार गुप्ता	४३	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	५,२२३
	बौधीमाई न.पा.	उपप्रमुख	प्रेमलता कुशवाहा	५५	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,६७९
	बौधीमाई न.पा.	प्रमुख	राजीव रंजन यादव	३३	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,९७२
	वृन्दावन न.पा.	उपप्रमुख	नुरजहान -	४१	महिला	नेपाली काँग्रेस	५,७३४
	वृन्दावन न.पा.	प्रमुख	रामस्नेही राय यादव	४४	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	५,७७०
	देवाही गोनाही न.पा.	उपप्रमुख	परनिया देवी	५५	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३,१२९
	देवाही गोनाही न.पा.	प्रमुख	धर्मेन्द्र प्रसाद पटेल	३९	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,२५५
	गढीमाई न.पा.	उपप्रमुख	समुद्रा गुप्ता	५६	महिला	नेपाली काँग्रेस	५,५४१
	गढीमाई न.पा.	प्रमुख	श्याम प्रसाद यादव	४६	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	५,४५७
	गुजरा न.पा.	उपप्रमुख	रौसन खातुन शेख	३४	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३,७४५
	गुजरा न.पा.	प्रमुख	सन्तलाल प्रसाद चौधरी	५८	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	५,०७८
	कटहरिया न.पा.	उपप्रमुख	नुरजाहाँ खातुन	४६	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	४,९९४
	कटहरिया न.पा.	प्रमुख	सियाराम प्रसाद कुशवाहा	३२	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	४,१६३
	माधव नारायण न.पा.	उपप्रमुख	सीमल कुमारी साह	३९	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२,९२४
	माधव नारायण न.पा.	प्रमुख	वीरेन्द्र प्रसाद यादव	४७	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,३४८
	मौलापुर न.पा.	उपप्रमुख	गौरीशंकर प्रसाद	६१	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३,८७९
	मौलापुर न.पा.	प्रमुख	रीना कुमारी साह	३२	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३,९१२
	फतुवा बिजयपुर न.पा.	उपप्रमुख	कान्ती देवी	३७	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३,२०३

जिल्ला	स्थानीय तह	पद	उम्मेदवारको नाम	उमेर	लिंग	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत
	फतुवा विजयपुर न.पा.	प्रमुख	गोपाल राय यादव	४१	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३,०९९
	ईशनाथ न.पा.	उपप्रमुख	हुसने आरा	४५	महिला	नेपाल लोकतान्त्रिक फोरम	५,२३६
	ईशनाथ न.पा.	प्रमुख	सतोष कुमार मेहता	४१	पुरुष	नेपाल लोकतान्त्रिक फोरम	५,७८५
	परोहा न.पा.	उपप्रमुख	सुगन्धी गिरी	५३	महिला	नेपाली कांग्रेस	६,०९८
	परोहा न.पा.	प्रमुख	शेख बकिल	४४	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	६,३३०
	राजपुर न.पा.	उपप्रमुख	जफिरा खातुन	६५	महिला	नेपाली कांग्रेस	४,२३९
	राजपुर न.पा.	प्रमुख	मो. सकिल अख्तर	४९	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	४,३८८
	राजदेवी न.पा.	उपप्रमुख	अंशु सिंह	२९	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,८५७
	राजदेवी न.पा.	प्रमुख	धिरेन्द्र कुमार सिंह	४६	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२,७८०
बारा	परबानीपुर गा.पा.	अध्यक्ष	हरि नारायण प्रसाद साह कानु	४७	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२,६७८
	परबानीपुर गा.पा.	उपाध्यक्ष	सावित्री देवी	५०	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२,४७१
	प्रसौनी गाउँपालिका	अध्यक्ष	भोला प्रसाद गुप्ता	५०	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२,४३८
	प्रसौनी गाउँपालिका	उपाध्यक्ष	गीता साह	२७	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२,५८२
	फेटा गा.पा.	अध्यक्ष	अमिरीलाल प्रसाद	४९	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,६११
	फेटा गा.पा.	उपाध्यक्ष	कमरून खातुन	५१	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,१६९
	आदर्श कोटवाल गा.पा.	अध्यक्ष	मुस्तुफा अंसारी	४५	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,७८२
	आदर्श कोटवाल गा.पा.	उपाध्यक्ष	पुनम देवी	३१	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,०७५
	करैयामाई गा.पा.	अध्यक्ष	भुनेश्वर धामी	६२	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३,३२९
	करैयामाई गा.पा.	उपाध्यक्ष	चित्रेखा कुमारी चौधरी	३९	महिला	नेपाली कांग्रेस	३,३७२
	देवताल गा.पा.	अध्यक्ष	चन्दन कुमार सिंह	३४	पुरुष	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२,३३०

जिल्ला	स्थानीय तह	पद	उम्मेदवारको नाम	उमेर	लिंग	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत
	देवताल गा.पा.	उपाध्यक्ष	रामपति देवी	२९	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२,१५३
	बारागढी गा.पा.	अध्यक्ष	देवदत्त बछाड थारू	६२	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२,६१८
	बारागढी गा.पा.	उपाध्यक्ष	लक्ष्मी देवी राय	२७	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,५८०
	सुवर्ण गा.पा.	अध्यक्ष	महेन्द्र प्रसाद यादव	४९	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,०६५
	सुवर्ण गा.पा.	उपाध्यक्ष	बबिता यादव	४१	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,४७५
	विश्रामपुर गा.पा.	अध्यक्ष	अमिरी लाल राउत	४५	पुरुष	नेपाल लोकतान्त्रिक फोरम	३,६३६
	विश्रामपुर गा.पा.	उपाध्यक्ष	सुमित्रा देवी	५४	महिला	नेपाल लोकतान्त्रिक फोरम	२,३१४
	कलैया उ.म.न.पा.	उपप्रमुख	रहीमा खातुन	५५	महिला	नेपाली कांग्रेस	१०,५३८
	कलैया उ.म.न.पा.	प्रमुख	राजेश राय यादव	५३	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	१०,९०३
	जीतपुरसिमरा उ.म.न.पा.	उपप्रमुख	सरस्वती देवी चौधरी	३७	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	१४,४४९
	जीतपुरसिमरा उ.म.न.पा.	प्रमुख	कृष्ण प्रसाद पौडेल	४५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	१४,८६५
	कोल्हवी न.पा.	उपप्रमुख	सुनाइना थरूनी	४९	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	७,३२२
	कोल्हवी न.पा.	प्रमुख	भरत बहादुर भण्डारी	४९	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	७,४०१
	निजगढ न.पा.	उपप्रमुख	लिला देवी लामिछाने	३९	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	६,७७३
	निजगढ न.पा.	प्रमुख	सुरेश कुमार खनाल	४३	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	७,६४८
	महागढीमाई न.पा.	उपप्रमुख	तारा देवी कानु	५२	महिला	नेपाली कांग्रेस	५,३७५
	महागढीमाई न.पा.	प्रमुख	उपेन्द्र प्रसाद यादव	३८	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	५,७६५
	सिम्रौनगढ न.पा.	उपप्रमुख	रिमा देवी	३५	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	५,५१४

जिल्ला	स्थानीय तह	पद	उम्मेदवारको नाम	उमेर	लिंग	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत
	सिम्रौनगढ न.पा.	प्रमुख	विजय शंकर यादव	३६	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	५,१३५
	पचरौता न.पा.	उपप्रमुख	ईन्दु कुमारी	३३	महिला	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२,५४६
	पचरौता न.पा.	प्रमुख	रमेश कुमार यादव	३६	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,६४२
पर्सा	ठोरी गा.पा.	अध्यक्ष	पदम लाल श्रेष्ठ	३८	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२,८०३
	ठोरी गा.पा.	उपाध्यक्ष	शान्ती माया थिङ	२८	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२,४८५
	जगरनाथपुर गा.पा.	अध्यक्ष	जालिम मियाँ मंसुरी	७०	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३,४०१
	जगरनाथपुर गा.पा.	उपाध्यक्ष	बिस्मिल्लाह खातुन	२८	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,१४१
	धोबीनी गा.पा.	अध्यक्ष	सुरेश प्रसाद कुर्मी	५२	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२,१७६
	धोबीनी गा.पा.	उपाध्यक्ष	पारसनाथ प्रसाद कुर्मी	६०	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,४५९
	छिपहरमाई गा.पा.	अध्यक्ष	मनोज कुमार	३३	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२,८५१
	छिपहरमाई गा.पा.	उपाध्यक्ष	मोदीना खातुन	५७	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२,८३१
	पकाहा मैनपुर गा.पा.	अध्यक्ष	विजय कुमार चौरसिया	४५	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	१,७३५
	पकाहा मैनपुर गा.पा.	उपाध्यक्ष	कुशुमा देवी	७२	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	१,९८६
	बिन्दबासिनी गा.पा.	अध्यक्ष	श्रीलाल साह कानु	३९	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,६११
	बिन्दबासिनी गा.पा.	उपाध्यक्ष	किरण देवी	३७	महिला	नेपाली कांग्रेस	२,९१३
	सखुवा प्रसौनी गा.पा.	अध्यक्ष	प्रदीप कुमार जयसवाल	३६	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,६८२
	सखुवा प्रसौनी गा.पा.	उपाध्यक्ष	फुलमती कुमारी थरूनी	४७	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	३,६६७
	पटेर्वा सुगौली गा.पा.	अध्यक्ष	हरिनारायण चौधरी	४४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	२,९५७
	पटेर्वा सुगौली गा.पा.	उपाध्यक्ष	ममता महतो	२९	महिला	नेपाली कांग्रेस	३,२६३
	कालिकामाई गा.पा.	अध्यक्ष	नथुनी प्रसाद	७४	पुरुष	नेपाली जनता दल	२,८१६

जिल्ला	स्थानीय तह	पद	उम्मेदवारको नाम	उमेर	लिंग	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत
	कालिकामाई गा.पा.	उपाध्यक्ष	राजेश कुमार चौरसिया	४८	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,९१४
	जिराभवानी गा.पा.	अध्यक्ष	रामपूत महत्तो	५४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	२,९५९
	जिराभवानी गा.पा.	उपाध्यक्ष	उषा देवी थरूनी	४६	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	२,५३८
	बिरगंज म.न.पा.	उपप्रमुख	शान्ती कार्की	७४	महिला	नेपाली कांग्रेस	१९,६०७
	बिरगंज म.न.पा.	प्रमुख	विजय कुमार सरावगी	५०	पुरुष	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	१९,३९३
	पोखरिया न.पा.	उपप्रमुख	सलमा खातुन	३०	महिला	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	२,७२२
	पोखरिया न.पा.	प्रमुख	दिपनारायण प्रसाद रौनियार	२९	पुरुष	नेपाली जनता दल	३,०२५
	बहुदरमाई न.पा.	उपप्रमुख	गायत्री देवी	५१	महिला	नेपाली कांग्रेस	३,८१८
	बहुदरमाई न.पा.	प्रमुख	नितेन्द्र प्रसाद साह तेली	३८	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३,४६१
	पर्सगढी न.पा.	उपप्रमुख	अर्चना चौधरी	२१	महिला	नेपाली कांग्रेस	४,५५९
	पर्सगढी न.पा.	प्रमुख	लोक नारायण यादव	४७	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३,९६५

स्रोत: निर्वाचन आयोग

अनुसूची ६: संघीय सरकारबाट भएको वित्तीय हस्तान्तरण (रु.लाखमा)

जिल्ला	स्थानीय तह	वित्तीय समानीकरण अनुदान		राजस्व बाँडफाँट	
		२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७
सप्तरी	सप्तकोशी न.पा.	७८९	९०७	५११	६१५
	कन्चनरूप न.पा.	१५०७	१५३८	९५६	११४८
	अग्निसायर कृष्णासवरणन गा.पा.	९४९	१००३	६४४	७७३
	रूपनी गा.पा.	९३०	९८३	५९१	७०६
	शम्भुनाथ न.पा.	११४४	११९५	७६३	९०८
	खडक न.पा.	१३५६	१३७८	८६९	१०३५
	सुरुङ्गा न.पा.	१३४१	१३६२	८६४	१०२४
	बलान बिहुल गा.पा.	८४४	८९४	५०४	५८८
	बोदेबरसाईन न.पा.	१३५४	१३५५	७९८	९३८
	डाक्नेश्वरी न.पा.	१३४२	१३४७	८१९	९६१
	राजगढ गा.पा.	१०१४	१०२९	६२५	७३६
	बिष्णुपुर गा.पा.	८६४	९३३	५१२	६१०
	राजविराज न.पा.	१८४४	१८४२	९५६	११५६
	महादेवा गा.पा.	१००३	१०२६	५८०	६८४
	तिरहुत गा.पा.	८३९	९०३	४९८	५९०
	हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	१३८५	१३९४	९०५	१०७३
	तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	११०२	११२४	६०३	७१३
	छिन्नमस्ता गा.पा.	१००२	१०२१	५८९	६९६
सिरहा	लहान न.पा.	२१८३	२१८६	१३६०	१६४२
	धनगढीमाई न.पा.	१३६७	१४१९	९४१	११३३
	गोलबजार न.पा.	१४७६	१५२५	९४७	११३७
	मिर्चैया न.पा.	१३५६	१४२१	८८३	१०६७
	कर्जन्हा गा.पा.	१०००	१०९०	६८२	८२०
	कल्याणपुर न.पा.	१३३७	१३८२	८९२	१०७२
	नरहा गा.पा.	७१२	७९२	४५४	५४३
	बिष्णुपुर गा.पा.	७०५	८०१	४३८	५२५
	अर्नमा गा.पा.	८०२	८८०	५२८	६२९
	सुखीपुर न.पा.	११५०	१२१४	७१५	८५३

जिल्ला	स्थानीय तह	वित्तीय समानीकरण अनुदान		राजस्व बाँडफाँट	
		२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७
	लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	९३१	९९३	५९०	७१०
	सखुवानान्कारकट्टी गा.पा.	७०६	८०५	४५१	५४०
	भगवानपुर गा.पा.	७७१	८६५	४८२	५७९
	नवराजपुर गा.पा.	६९२	७८१	४५४	५४७
	बरियारपट्टी गा.पा.	८६५	९३८	५४९	६५८
	औरही गा.पा.	८५५	८९८	५३०	६२१
	सिराहा न.पा.	१९६७	१९८४	१२०१	१४५२
धनुषा	गणेशमान चारनाथ न.पा.	१११८	११८७	८७१	१०५०
	धनुषाधाम न.पा.	१२९०	१३५३	८५२	१०३१
	मिथिला न.पा.	१३६७	१४३७	९१७	१११४
	बटेश्वर गा.पा.	८०१	८९३	४६८	५६६
	क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	१२३०	१३३०	७२५	८८०
	लक्ष्मीनिया गा.पा.	९३९	१०१३	५४०	६५८
	मिथिला बिहारी गा.पा.	१०४५	११३६	६२८	७६०
	हंसपुर गा.पा.	११५४	१२१७	७१०	८५८
	सबैला न.पा.	१४३७	१४७७	८९३	१०७२
	शहीदनगर न.पा.	१३२९	१३८७	८२१	९९३
	कमला न.पा.	११६८	११९५	७६८	९११
	जनक नन्दिनी गा.पा.	८७६	९५२	५२४	६२५
	बिदेह न.पा.	१०४९	११२३	६३६	७६१
	औरही गा.पा.	८१५	९१४	४७७	५७३
	जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	३२७७	३४९६	१६५०	२००८
	धनौजी गा.पा.	७६४	८६९	४४६	५४४
	नगराइन न.पा.	११२४	११९९	६५४	७९०
	मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	८५१	९३७	५१४	६२२
महोत्तरी	बर्दिबास न.पा.	१७०४	१७३७	१२३५	१४८७
	गौशाला न.पा.	१७०२	१६९५	११५०	१३७०
	सोनमा गा.पा.	११३९	११६४	७६०	९०३
	औरही गा.पा.	९८५	१०७०	६३२	७५१
	भैगाहा गा.पा.	१२८५	१३२९	८६७	१०३६
	लोहरपट्टी गा.पा.	११२२	११९३	७४२	८९५
	बलवा गा.पा.	११९५	१२६६	७६२	९१३
	राम गोपालपुर गा.पा.	९४२	१०५४	६३६	७५५

जिल्ला	स्थानीय तह	वित्तीय समानीकरण अनुदान		राजस्व बाँडफाँट	
		२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७
	साम्सी गा.पा.	१०२०	१०६०	६१४	७२५
	मनरा शिसवा गा.पा.	१४११	१४५०	८३१	९९५
	एकडारा गा.पा.	९४८	१०००	५६१	६७३
	महोत्तरी गा.पा.	९१५	९७५	५४२	६५२
	पिपरा गा.पा.	१११०	११७६	६५५	७८९
	मटिहानी गा.पा.	९७७	१०७८	५९३	७१३
	जलेश्वर न.पा.	१५९७	१६३८	८७२	१०५३
सर्लाही	लालबन्दी न.पा.	१६२२	१६५६	११२४	१३५७
	हरिवन न.पा.	१२७८	१३७८	८१६	९९२
	बागमती न.पा.	१२४८	१३२२	८०७	९६३
	बरहथवा न.पा.	१८२०	१७८४	११३६	१३४४
	हरिपुर न.पा.	११५३	११९८	७४०	८८३
	ईश्वरपुर न.पा.	१५६६	१६२८	१०८६	१३०७
	हरिपुर्वा न.पा.	११०१	११५२	६५७	७८०
	पर्सा गा.पा.	७७५	८७४	४७५	५६६
	ब्रह्मपुरी गा.पा.	१०००	१०३७	६०४	७१४
	चन्द्रनगर गा.पा.	१०६०	११०९	६७३	७९७
	कविलासी गा.पा.	१२५५	१३०१	७७०	९१०
	चक्रघट्टा गा.पा.	९४४	९६९	५६१	६६०
	बसवरिया गा.पा.	८४१	९०३	५२२	६११
	धनकौल गा.पा.	८६८	९२३	५७८	६७५
	रामनगर गा.पा.	९८२	९९८	५७४	६७२
	बलरा न.पा.	१३७४	१३८७	८०१	९४२
	गोडैटा न.पा.	१३८०	१३७७	८३४	९८१
	विष्णु गा.पा.	८९६	९२४	५३४	६२३
	कौडेना गा.पा.	८९१	९३९	५३५	६३४
	मलंगवा न.पा.	१३६५	१४३०	७२८	८७९
रौतहट	चन्द्रपुर न.पा.	१८१७	१८४५	१२३७	१४९८
	गुजरा गा.पा.	१३५७	१३६८	९५४	११२८
	फतुवा बिजयपुर गा.पा.	११४०	११६९	७४१	८७०
	कटहरिया गा.पा.	११५७	११८६	७२३	८५१
	बृन्दावन गा.पा.	१२०२	१२६०	८५८	१०२३

जिल्ला	स्थानीय तह	वित्तीय समानीकरण अनुदान		राजस्व बाँडफाँट	
		२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७
	गढीमाई गा.पा.	११७२	१२३२	७५३	८९३
	माधव नारायण गा.पा.	१०९८	११५०	७००	८२८
	गरूडा न.पा.	१३९८	१४४०	८३९	१००१
	देवाही गोनाही गा.पा.	१००६	१०७२	६३७	७५१
	मौलापुर गा.पा.	८८३	९७२	५७४	६७६
	बौधीमाई गा.पा.	१०४७	११०४	६५५	७७२
	परोहा गा.पा.	११३२	११८४	७०३	८३०
	राजपुर गा.पा.	११७२	१२१३	७३९	८६६
	यमुनामाई गा.पा.	८०७	८८५	४७८	५७०
	दुर्गा भगवती गा.पा.	८४८	९११	४६८	५५७
	राजदेवी न.पा.	१०४०	११०७	५८९	६९८
	गौर न.पा.	११२७	१२१३	५८०	७०१
	ईशनाथ गा.पा.	१२३७	१२७७	७३४	८६६
बारा	निजगढ न.पा.	११६३	१२४२	८५६	१०३१
	कोल्हवी न.पा.	१३५१	१४२७	८८५	१०७१
	जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	२७०१	२९२०	१६९२	२०४९
	परवानीपुर गा.पा.	८४६	९५४	४३८	५३२
	प्रसौनी गा.पा.	९२३	१००९	४८४	५८५
	विश्रामपुर गा.पा.	८८१	९५१	४८१	५७८
	फेटा गा.पा.	९३०	९९२	५१३	६१७
	कलैया उ.म.न.पा.	२७२९	२९१६	१५१०	१८१५
	करैयामाई गा.पा.	९५०	१००५	५७३	६८६
	बारागढी गा.पा.	९८१	१०१३	५७४	६८२
	आदर्श कोटवाल गा.पा.	९४४	१०१४	५८१	६९७
	सिम्रौनगढ न.पा.	१४३१	१४५२	८१२	९६५
	पचरौता गा.पा.	११०६	११७९	६८२	८११
	महागढीमाई न.पा.	१५२८	१५७०	८७१	१०४५
	देवताल गा.पा.	८५९	९४१	४९४	५८८
	सुवर्ण गा.पा.	९९२	१०१५	६११	७२४
पर्सा	ठोरी (सुवर्णपुर) गा.पा.	८२०	९०३	५६८	६७०
	जिराभवानी गा.पा.	८५०	९१६	५३९	६४१
	जगरनाथपुर गा.पा.	१०७१	११०४	६५९	७७९
	पटेर्वा सुगौली गा.पा.	८७०	९५०	५६८	६७८

जिल्ला	स्थानीय तह	वित्तीय समानीकरण अनुदान		राजस्व बाँडफाँट	
		२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७
	सखुवा प्रसौनी गा.पा.	१०६४	११२२	६९३	८३५
	पर्सागढी गा.पा.	११९०	१२६२	७८१	९४४
	बिरगन्ज म.न.पा.	४३१७	४४१४	२२०६	२६७४
	बहुदरमाई गा.पा.	११९८	१२७७	६७४	८२०
	पोखरिया न.पा.	१०७६	११४६	६२१	७४३
	कालिकामाई गा.पा.	८०१	९०१	४५८	५५४
	धोबीनी गा.पा.	७६६	८२६	४५२	५३८
	छिपहरमाई गा.पा.	९६३	९९५	५४१	६३७
	पकाहा मैनपुर गा.पा.	७९९	८८३	४४९	५३७
	बिन्दवासिनी गा.पा.	८९३	९६२	५०४	६०६
जम्मा	१३६	१६०२१८	१६८३४६	९८५१८	११७८०९

स्रोत: राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत वित्त आयोग

अनुसूची ७: प्रदेश सरकारबाट भएको वित्तीय हस्तान्तरण(रू.हजारमा)

क. वित्तीय समानीकरण अनुदान (रू. हजारमा)

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तह	२०७५/७६	२०७६/७७
१	सप्तरी	कन्चनरूप न.पा.	३१८६	७५३५
२		खडक न.पा.	३१८०	७५६३
३		डाक्नेश्वरी न.पा.	२९५६	७३७५
४		राजविराज न.पा.	३६७९	७९९८
५		बोदेबरसाइन न.पा.	२९५८	७३७०
६		शम्भुनाथ न.पा.	२९३७	७३४०
७		सुरंगा न.पा.	२९५०	७३६०
८		हनुमाननगर कंकालिनी न.पा.	३१८०	७५७१
९		सप्तकोशी न.पा.	२४६५	६९३५
१०		अग्नीसाइर कृष्णावरन गा.पा.	२६९६	७१३१
११		छिन्नमस्ता गा.पा.	२७१०	७१५७
१२		तिरहुत गा.पा.	२४७२	६९४४
१३		तिलाठीकोइलाडी गा.पा.	२७१५	७१६८
१४		विष्णुपुर गा.पा.	२७१०	६९४५
१५		राजगढ गा.पा.	२४७३	७१५६
१६		महादेवा गा.पा.	२७१०	७१५७
१७		रूपनी गा.पा.	२७०५	७१४७
१८		बलान विहुल गा.पा.	२४७२	६९४८
१९	सिरहा	कल्याणपुर न.पा.	३१८२	७५७५
२०		गोलबजार न.पा.	३१८४	७५६७
२१		धनगढीमाइ न.पा.	३१६८	६७४४
२२		मिर्चैया न.पा.	३१८०	७५०२
२३		लहान न.पा.	४१४२	८३६३
२४		सिरहा न.पा.	२९४४	८१९५
२५		सुखिपुर न.पा.	३९१०	७३६२
२६		कर्जन्हा न.पा.	२७०५	७१४७
२७		अर्नमा गा.पा.	२४७०	६९४७
२८		औरही गा.पा.	२४७३	६९५२

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तह	२०७५/७६	२०७६/७७
२९		नरहा गा.पा.	२४६५	६९४१
३०		नवराजपुर गा.पा.	२४६४	६९४
३१		वरियारपट्टी गा.पा.	२७००	७४९
३२		भगवानपुर गा.पा.	२४६७	६९४७
३३		लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	२७०५	७५०
३४		विष्णुपुर गा.पा.	२४६५	६९४५
३५		सुखुवानान्कारकट्टी गा.पा.	२४६५	६९४४
३६	धनुषा	जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	५८६२	९८८६
३७		क्षिरेश्वर न.पा.	२९५०	७३२५
३८		गणेशमानचारनाथ न.पा.	२९१०	७२३२
३९		धनुषाधाम न.पा.	३१७५	७५२५
४०		नगराइन न.पा.	२९४४	७३६८
४१		मिथिला न.पा.	३१६०	७५२७
४२		विदेह न.पा.	२७१०	७१६४
४३		सवैया न.पा.	३१९०	७५८९
४४		शहिदनगर न.पा.	३१८२	७५८५
४५		कमला न.पा.	२९४५	७३७१
४६		मिथिला विहारी न.पा.	२७०२	७१६४
४७		हंसपुर न.पा.	२९४५	७३७२
४८		औरही गा.पा.	२४७०	६९५२
४९		जनकनन्दनी गा.पा.	२७०५	७५५७
५०		बटेश्वर गा.पा.	२४७०	६९४४
५१		मुखियापट्टी मुसहरनिया गा.पा.	२७१०	७५५६
५२		लक्ष्मीनिया गा.पा.	२७०५	७५५८
५३		धनौजी गा.पा.	२४६८	६९५१
५४	महोत्तरी	गौशाला न.पा.	३६५५	७९६३
५५		जलेश्वर न.पा.	३४३३	७७८५
५६		बर्दिबास न.पा.	३३९४	७६९९
५७		औरही नगरपालिका	२७०८	७१६७
५८		बलबा न.पा.	२९४८	७३७७
५९		भंगहा न.पा.	३१८०	७५७०
६०		मटिहानी न.पा.	२७०८	७१६५
६१		मनरासिस्वा न.पा.	३१९०	७५९०
६२		रामगोपालपुर न.पा.	२७०६	७१६२

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तह	२०७५/७६	२०७६/७७
६३		लोहरपट्टी न.पा.	२९४३	७३६२
६४		एकडारा गा.पा.	२७०८	७१६५
६५		पिपरा गा.पा.	२९४३	७३६५
६६		महोत्तरी गा.पा.	२७०५	७१५५
६७		साम्सी गा.पा.	२७१४	७१७८
६८		सोनमा गा.पा.	२९४४	७३७६
६९	सर्लाही	ईश्वरपुर न.पा.	३४१०	७६७६
७०		गोडैता न.पा.	३१८८	७५९८
७१		मलंगवा न.पा.	३१९०	७५७४
७२		लालबन्दी न.पा.	३३९८	७६७८
७३		बरहथवा न.पा.	३६७०	८०१५
७४		बलरा न.पा.	३१८८	७५९५
७५		बागमती न.पा.	२९४४	७३४८
७६		हरिपुर न.पा.	२९४३	७३६४
७७		हरिवन न.पा.	२९४४	७२९५
७८		हरिपुर्वा न.पा.	२९४५	७३८२
७९		कविलासी न.पा.	२९५२	७३८७
८०		चक्रघट्टा गा.पा.	२७०८	७१६९
८१		चन्द्रनगर गा.पा.	२७१२	७१६९
८२		धनकौल गा.पा.	२४७४	६९५९
८३		बह्मापुरी गा.पा.	२४७३	७१५९
८४		रामनगर गा.पा.	२७१०	७१७१
८५		विष्णु गा.पा.	२४७६	६९६४
८६		बसबरिया गा.पा.	२७१०	६९६३
८७		कौडेना गा.पा.	२७०५	७१६५
८८		पर्सा गा.पा.	२४७०	६९५४
८९	रौतहट	गरुडा न.पा.	३१७७	७५८९
९०		गौर न.पा.	२९४८	७३४८
९१		चन्द्रपुर न.पा.	३६३८	७८३८
९२		ईशनाथ न.पा.	२९५३	७३८६
९३		कटहरिया न.पा.	२९४७	७३७७
९४		गढीमाई न.पा.	३१९०	७३७७
९५		गुजरा न.पा.	२९४७	७५५०
९६		देवाही गोनाही न.पा.	२७१०	७१७०

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तह	२०७५/७६	२०७६/७७
९७		परोहा न.पा.	२९४६	७३७५
९८		फतुवा विजयपुर न.पा.	२९४४	७३७५
९९		बौधीमाइ न.पा.	२७९३	७९६६
१००		माधवनारायण न.पा.	२९४३	७३६६
१०१		मौलापुर न.पा.	२७०४	७९५७
१०२		राजपुर न.पा.	२९५०	७३८९
१०३		वृन्दावन न.पा.	२९४२	७३६४
१०४		राजदेवी न.पा.	२७९२	७९६४
१०५		दुर्गाभगवती गा.पा.	२४७४	६९५३
१०६		यमुनामानइ गा.पा.	२४७३	६९५३
१०७	बारा	कलैया उ.म.न.पा.	४८९०	८९२९
१०८		जितपुर सिमरा उ.म.न.पा.	४८४२	८९५४
१०९		कोल्हवी न.पा.	२९३६	७३०६
११०		निजगढ न.पा.	२९०५	७९८५
१११		महागढीमाई न.पा.	३१९६	७५८९
११२		सिम्रौनगढ न.पा.	३१९२	७५९४
११३		पचरौता न.पा.	२७९४	७९७९
११४		आदर्श कोटवाल गा.पा.	२७०५	७९५७
११५		करैयामाई गा.पा.	२७०५	७९४७
११६		देवताल गा.पा.	२४७४	६९५२
११७		परवानीपुर गा.पा.	२४७४	६९५४
११८		प्रसौनी गा.पा.	२७०६	७९५५
११९		फेटा गा.पा.	२७०६	७९५५
१२०		बारागढी गा.पा.	२७९०	७९५८
१२१		सुवर्ण गा.पा.	२७९०	७९६६
१२२		विश्रामपुर गा.पा.	२४७५	६९५७
१२३	पर्सा	वीरगञ्ज म.न.पा.	७७९९	११५७३
१२४		पोखरिया न.पा.	२७९४	७९६४
१२५		पर्सागढी न.पा.	२७९४	७३३९
१२६		बहुदरमाई न.पा.	२९५१	७३७७
१२७		छिपहरमाई गा.पा.	२७९०	७९६२
१२८		जगरनाथपुर गा.पा.	२७९२	७९६२
१२९		धोबिनी गा.पा.	२४६८	६९४६
१३०		पकाहा मैनपुर गा.पा.	२४७९	६९४७

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तह	२०७५/७६	२०७६/७७
१३१		पटेर्वा सुगौली गा.पा.	२४६८	६९३७
१३२		विन्दावासिनी गा.पा.	२४७५	६९५१
१३३		सखुवा पर्सौनी गाउपालिका	२७०५	७१४२
१३४		ठोरी सुवर्णपुर गा.पा.	२४६३	६९२३
१३५		कालिकामाई गा.पा.	२४७१	६९४५
१३६		जिराभवानी गा.पा.	२४७०	६९३९
जम्मा			३९९७७७	९९२९४७

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, प्रदेश नं. २

ख. सवारी साधन कर (रु. हजारमा)

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	रकम	
			२०७५/०७६	२०७६/०७७
१	सप्तरी	सप्तकोशी न.पा.	१६४	१९३
२	सप्तरी	कञ्चनरूप न.पा.	५९३	६९८
३	सप्तरी	अग्नीसाइर कृष्णासवरन गा.पा.	२५६	३०२
४	सप्तरी	रूपनी गा.पा.	१९३	२२७
५	सप्तरी	शम्भुनाथ न.पा.	३३४	३९३
६	सप्तरी	खडक न.पा.	३३९	३९९
७	सप्तरी	सुरुङ्गा न.पा.	३४०	४०१
८	सप्तरी	बलान-विहुल गा.पा.	१८६	२१९
९	सप्तरी	बोदेबरसाइन न.पा.	३५१	४१४
१०	सप्तरी	डाक्नेश्वरी न.पा.	२९७	३४९
११	सप्तरी	राजगढ गा.पा.	२३५	२७७
१२	सप्तरी	बिष्णुपुर गा.पा.	१६५	१९४
१३	सप्तरी	राजविराज न.पा.	४४७	५२७
१४	सप्तरी	महादेवा गा.पा.	२१९	२५८
१५	सप्तरी	तिरहुत गा.पा.	१९२	२२५
१६	सप्तरी	हनुमाननगर कंकालिनी न.पा.	२६३	३०९
१७	सप्तरी	तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	१९१	२२५
१८	सप्तरी	छिन्नमस्ता गा.पा.	२०३	२३८
१९	सिरहा	लहान न.पा.	८५७	१०१०
२०	सिरहा	धनगढीमाई न.पा.	३६८	४३४

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	रकम	
			२०७५/०७६	२०७६/०७७
२१	सिरहा	गोलबजार न.पा.	३८१	४४९
२२	सिरहा	मिर्चैया न.पा.	७६३	८९९
२३	सिरहा	कर्जन्हा न.पा.	२२२	२६१
२४	सिरहा	कल्याणपुर न.पा.	३२९	३८७
२५	सिरहा	नरहा गा.पा.	१५३	१८०
२६	सिरहा	बिष्णुपुर गा.पा.	१०५	१२३
२७	सिरहा	अर्नमा गा.पा.	१६५	१९५
२८	सिरहा	सुखीपुर न.पा.	२७०	३१७
२९	सिरहा	लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	२०७	२४४
३०	सिरहा	सखुवानान्कारकट्टी गा.पा.	११७	१३८
३१	सिरहा	भगवानपुर गा.पा.	१२४	१४६
३२	सिरहा	नवराजपुर गा.पा.	१४३	१६८
३३	सिरहा	बरियारपट्टी गा.पा.	१८९	२२२
३४	सिरहा	औरही गा.पा.	१६८	१९८
३५	सिरहा	सिरहा न.पा.	६५२	७६९
३६	धनुषा	गणेशमान चारनाथ न.पा.	८६४	१०१८
३७	धनुषा	धनुषाधाम न.पा.	५४४	६४१
३८	धनुषा	मिथिला न.पा.	३६६	४३०
३९	धनुषा	बटेश्वर गा.पा.	१६२	१९०
४०	धनुषा	क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	५५६	६५५
४१	धनुषा	लक्ष्मिनिया गा.पा.	१५६	१८३
४२	धनुषा	मिथिला बिहारी गा.पा.	२२४	२६४
४३	धनुषा	हंसपुर न.पा.	२१३	२५१
४४	धनुषा	सबैला न.पा.	२९४	३४६
४५	धनुषा	शहिदनगर न.पा.	२६८	३१६
४६	धनुषा	कमला न.पा.	२५१	२९५
४७	धनुषा	जनकनन्दिनी गा.पा.	१५७	१८४
४८	धनुषा	विदेह न.पा.	१९६	२३१
४९	धनुषा	औरहि गा.पा.	१२८	१५०
५०	धनुषा	जनकपुर उप म.न.पा.	१२२१	१४३८
५१	धनुषा	धनौजी गा.पा.	११८	१३८
५२	धनुषा	नगराइन न.पा.	२२०	२५९

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	रकम	
			२०७५/०७६	२०७६/०७७
५३	धनुषा	मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	१४७	१७३
५४	महोत्तरी	बर्दिबास न.पा.	६८६	८०८
५५	महोत्तरी	गौशाला न.पा.	६३६	७५०
५६	महोत्तरी	सोनमा गा.पा.	२२३	२६३
५७	महोत्तरी	औरही न.पा.	१९६	२३०
५८	महोत्तरी	भैगाहा न.पा.	३५४	४१७
५९	महोत्तरी	लोहरपट्टी न.पा.	२९१	३४३
६०	महोत्तरी	बलवा न.पा.	२६३	३०९
६१	महोत्तरी	रामगोपालपुर न.पा.	१९९	२३५
६२	महोत्तरी	साम्सी गा.पा.	१९०	२२४
६३	महोत्तरी	मनरा शिसवा न.पा.	२९५	३४७
६४	महोत्तरी	एकडारा गा.पा.	१७३	२०३
६५	महोत्तरी	महोत्तरी गा.पा.	१७५	२०६
६६	महोत्तरी	पिपरा गा.पा.	२२९	२६९
६७	महोत्तरी	मटिहानी न.पा.	१८७	२१९
६८	महोत्तरी	जलेश्वर न.पा.	४२८	५०४
६९	सर्लाही	लालबन्दी न.पा.	८३५	९८४
७०	सर्लाही	हरिवन न.पा.	६९३	८१६
७१	सर्लाही	बागमती न.पा.	३२६	३८४
७२	सर्लाही	बरहथवा न.पा.	३९०	४५९
७३	सर्लाही	हरिपुर न.पा.	२३७	२७९
७४	सर्लाही	ईश्वरपुर न.पा.	१०२६	१२०९
७५	सर्लाही	हरिपुर्बा न.पा.	१७८	२०९
७६	सर्लाही	पर्सा गा.पा.	११९	१४०
७७	सर्लाही	ब्रम्हापुरी गा.पा.	१४१	१६५
७८	सर्लाही	चन्द्रनगर गा.पा.	१९६	२३०
७९	सर्लाही	कविलासी न.पा.	२३१	२७२
८०	सर्लाही	चक्रघट्टा गा.पा.	१४४	१६९
८१	सर्लाही	बसबरिया गा.पा.	११६	१३६
८२	सर्लाही	धनकौल गा.पा.	१५४	१८१
८३	सर्लाही	रामनगर गा.पा.	१४३	१६८
८४	सर्लाही	बलवा न.पा.	२३८	२८०

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	रकम	
			२०७५/०७६	२०७६/०७७
८५	सर्लाही	गोडैटा न.पा.	२७१	३१९
८६	सर्लाही	विष्णु गा.पा.	१३२	१५६
८७	सर्लाही	कौडेना गा.पा.	१३७	१६२
८८	सर्लाही	मलंगवा न.पा.	३३५	३९४
८९	रौतहट	चन्द्रपुर न.पा.	१२२९	१४४८
९०	रौतहट	गुजरा न.पा.	४७२	५५६
९१	रौतहट	फतुबाबिजयपुर न.पा.	२७६	३२५
९२	रौतहट	कटहरिया न.पा.	२४७	२९१
९३	रौतहट	बृन्दावन न.पा.	३२१	३७७
९४	रौतहट	गढीमाई न.पा.	२३७	२७९
९५	रौतहट	माधव नारायण न.पा.	२३६	२७८
९६	रौतहट	गरुडा न.पा.	३४३	४०४
९७	रौतहट	देवाही गोनाही न.पा.	१९९	२३४
९८	रौतहट	मौलापुर न.पा.	१८९	२२३
९९	रौतहट	बौधीमाई न.पा.	२२८	२६८
१००	रौतहट	परोहा न.पा.	२३६	२७८
१०१	रौतहट	राजपुर न.पा.	२३५	२७६
१०२	रौतहट	यमुनामाई गा.पा.	१६५	१९४
१०३	रौतहट	दुर्गा भगवती गा.पा.	१३१	१५४
१०४	रौतहट	राजदेवी न.पा.	१७७	२०८
१०५	रौतहट	गौर न.पा.	३४४	४०५
१०६	रौतहट	ईशनाथ न.पा.	२४६	२८९
१०७	बारा	निजगढ न.पा.	१०३९	१२२४
१०८	बारा	कोल्हवी न.पा.	५३३	६२७
१०९	बारा	जीतपुरसिमरा उप म.न.पा.	१०९३	१२८८
११०	बारा	परवानीपुर गा.पा.	१३३	१५७
१११	बारा	प्रसौनी गा.पा.	१६४	१९३
११२	बारा	विश्रामपुर गा.पा.	१३६	१६०
११३	बारा	फेटा गा.पा.	१५७	१८५
११४	बारा	कलैया उप म.न.पा.	१७५७	२०७०
११५	बारा	करैयामाई गा.पा.	२००	२३६
११६	बारा	बारागढी गा.पा.	१७२	२०३

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	रकम	
			२०७५/०७६	२०७६/०७७
११७	बारा	आदर्श कोटवाल गा.पा.	१९२	२२५
११८	बारा	सिम्रौनगढ न.पा.	२९३	३४५
११९	बारा	पचरौता न.पा.	२०८	२४४
१२०	बारा	महागढीमाई न.पा.	३३०	३८८
१२१	बारा	देवताल गा.पा.	१७३	२०३
१२२	बारा	सुवर्ण गा.पा.	१७५	२०६
१२३	पर्सा	ठोरी (सुवर्णपुर) गा.पा.	२२९	२७०
१२४	पर्सा	जिराभवानी गा.पा.	२०७	२४४
१२५	पर्सा	जगरनाथपुर गा.पा.	२३६	२७८
१२६	पर्सा	पटेर्वा सुगौली गा.पा.	२१६	२५४
१२७	पर्सा	सखुवा प्रसौनी गा.पा.	२८६	३३७
१२८	पर्सा	पर्सागढी न.पा.	३४६	४०८
१२९	पर्सा	बिरगंज म.न.पा.	१७१०	२०१५
१३०	पर्सा	बहुदरमाई न.पा.	२३१	२७२
१३१	पर्सा	पोखरिया न.पा.	२१९	२५७
१३२	पर्सा	कालिकामाई गा.पा.	१५५	१८३
१३३	पर्सा	धोबीनी गा.पा.	१३९	१६४
१३४	पर्सा	छिपहरमाई गा.पा.	१७२	२०३
१३५	पर्सा	पकाहा मैनापुर गा.पा.	१५५	१८३
१३६	पर्सा	बिन्दबासिनी गा.पा.	१७८	२०९
			४३५७८	५१३०७

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, प्रदेश नं. २

अनुसूची ८: प्रदेश सरकारबाट भएको सशर्त, विशेष र समपुरक अनुदान
(रु.हजारमा)

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तह	शशर्त अनुदान		विशेष अनुदान	समपुरक अनुदान
			२०७५/७६	२०७६/७७	२०७६/७७	२०७६/७७
१	सप्तरी	कन्चनरूप न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
२		खडक न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
३		डाक्नेश्वरी न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
४		राजविराज न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
५		बोदेबरसाइन न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
६		शम्भुनाथ न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
७		सुरूगा न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
८		हनुमाननगर कंकालिनी न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
९		सप्तकोशी न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
१०		अग्नीसाइर कृष्णावरन गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
११		छिन्नमस्ता गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१२		तिरहुत गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१३		तिलाठीकोइलाडी गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१४		विष्णुपुर गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१५		राजगढ गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१६		महादेवा गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१७		रूपनी गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१८		बलान विहुल गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१९	सिरहा	कल्याणपुर न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
२०		गोलबजार न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
२१		धनगढीमाइ न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
२२		मिर्चैया न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
२३		लहान न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
२४		सिरहा न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
२५		सुखिपुर न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
२६		कर्जन्हा न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
२७		अर्नमा गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तह	शशर्त अनुदान		विशेष अनुदान	समपुरक अनुदान
			२०७५/७६	२०७६/७७	२०७६/७७	२०७६/७७
२८		औरही गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
२९		नरहा गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
३०		नवराजपुर गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
३१		बरियारपट्टी गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
३२		भगवानपुर गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
३३		लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
३४		विष्णुपुर गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
३५		सुखुवानाकारकट्टी गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
३६	धनुषा	जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	२००००	२००००	५०००	६०००
३७		क्षिरेश्वर न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
३८		गणेशमानचारनाथ न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
३९		धनुषाधाम न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
४०		नगराइन न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
४१		मिथिला न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
४२		विदेश न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
४३		सवैया न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
४४		शहिदनगर न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
४५		कमला न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
४६		मिथिला विहारी न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
४७		हंसपुर न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
४८		औरही गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
४९		जनकनन्दनी गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
५०		बटेश्वर गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
५१		मुखियापट्टी सुसहरनिया गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
५२		लक्ष्मीनिया गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
५३		धनौजी गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
५४	महोत्तरी	गौशाला न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
५५		जलेश्वर न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
५६		बर्दिबास न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
५७		औरही नगरपालिका	१००००	१००००	३०००	४०००
५८		बलवा न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
५९		भंगहा न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तह	शशर्त अनुदान		विशेष अनुदान	समपुरक अनुदान
			२०७५/७६	२०७६/७७	२०७६/७७	२०७६/७७
६०		मटिहानी न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
६१		मनरासिस्वा न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
६२		रामगोपालपुर न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
६३		लोहरपट्टी न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
६४		एकडारा गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
६५		पिपरा गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
६६		महोत्तरी गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
६७		साम्सी गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
६८		सोनमा गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
६९	सर्लाही	ईश्वरपुर न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
७०		गोडैता न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
७१		मलंगवा न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
७२		लालबन्दी न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
७३		बरहथवा न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
७४		बलरा न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
७५		बागमती न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
७६		हरिपुर न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
७७		हरिवन न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
७८		हरिपुर्वा न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
७९		कविलासी न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
८०		चक्रघट्टा गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
८१		चन्द्रपुर गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
८२		धनकौल गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
८३		बह्यापुरी गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
८४		रामनगर गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
८५		विष्णु गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
८६		बसबरिया गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
८७		कौडेना गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
८८		पर्सा गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
८९	रौतहट	गरूडा न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
९०		गौर न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
९१		चन्द्रपुर न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तह	शशर्त अनुदान		विशेष अनुदान	समपुरक अनुदान
			२०७५/७६	२०७६/७७	२०७६/७७	२०७६/७७
९२		ईशनाथ न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
९३		कटहरिया न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
९४		गढीमाई न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
९५		गुजरा न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
९६		देवाही गोनाही न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
९७		परोहा न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
९८		फतुवा विजयपुर न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
९९		बौधीमाइ न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
१००		माधवनारायण न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
१०१		मौलापुर न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
१०२		राजपुर न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
१०३		वृन्दावन न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
१०४		राजदेवी न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
१०५		दुर्गाभिगवती गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१०६		यमुनामानइ गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१०७	बारा	कलैया उ.म.न.पा.	२००००	२००००	५०००	६०००
१०८		जितपुर सिमरा उ.म.न.पा.	२००००	२००००	५०००	६०००
१०९		कोल्हवी न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
११०		निजगढ न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
१११		महागढीमाई न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
११२		सिम्रौनगढ न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
११३		पचरौता न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
११४		आदर्श कोटवाल गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
११५		करैयामाई गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
११६		देवताल गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
११७		परवानीपुर गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
११८		प्रसौनी गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
११९		फेटा गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१२०		बारागढी गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१२१		सुवर्ण गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१२२		विश्रामपुर गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१२३	पर्सा	वीरगञ्ज म.न.पा.	३००००	३००००	१००००	१३०००

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तह	शशर्त अनुदान		विशेष अनुदान	समपुरक अनुदान
			२०७५/७६	२०७६/७७	२०७६/७७	२०७६/७७
१२४		पोखरिया न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
१२५		पर्सागढी न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
१२६		बहुदरमाई न.पा.	१००००	१००००	३०००	४०००
१२७		छिपहरमाई गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१२८		जगरनाथपुर गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१२९		धोविनी गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१३०		पकाहा मैनेपुर गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१३१		पटेर्वा सुगौली गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१३२		बिन्दाबासिनी गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१३३		सखुवा पर्सौनी गाउँपालिका	५०००	५०००	२०००	३०००
१३४		ठोरी सुवर्णपुर गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१३५		कालिकामाई गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
१३६		जिराभवानी गा.पा.	५०००	५०००	२०००	३०००
जम्मा			१११५०००	१११५०००	३६२०००	५०००००

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, प्रदेश नं. २

अनुसूची ९: दिगो विकासका लक्ष्यहरूको आधार तथ्याङ्क

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
लक्ष्य १: सबै क्षेत्रमा रहेका सबै प्रकारका गरिबीको अन्त्य गर्ने							
लक्ष्याङ्क १.१	२०३० सम्ममा जहाँसुकै रहेका भएपनि हाल प्रतिदिन १.२५ डलरभन्दा कम आम्दानीमा जीवन निर्वाह गरिरहेका सबै जनताको विषम गरिबी उन्मूलन गर्ने						
१.१.१	लिङ्ग, उमेर, रोजगारीको अवस्था र भौगोलिक अवस्थिति (सहरी/ग्रामीण) अनुसार अन्तर्राष्ट्रिय गरिबीको रेखामुनी रहेका जनसङ्ख्याको अनुपात						
१	गरिबी प्रतिदिन १.९ अमेरिकी डलर (पीपीपी मूल्यामा)	१५	१०.३	८	१५.४	१०.५	८
लक्ष्याङ्क १.२	२०३० सम्ममा राष्ट्रिय परिभाषाहरू बमोजिम गरिबीका सबै आयामहरूमा बाँचिरहेका सबै उमेरका पुरुषहरू, महिलाहरू र बालबालिकाहरूको अनुपात कम्तीमा आधा घटाउने						
१	राष्ट्रिय गरिबीको रेखामुनी रहेका जनसङ्ख्याको अनुपात (प्रतिशत)	२५.२	१०.५	४.९	२६.७	१२.२	३
२	राष्ट्रिय गरिबीको रेखामुनी रहेका सबै उमेरका महिलाहरू (प्रतिशत)	२५.३	११.८	५	२७.८	१२.६	५
३	राष्ट्रिय परिभाषाहरू बमोजिम गरिबीका सबै आयामहरूमा बाँचिरहेका सबै उमेरका पुरुष, महिला र बालबालिकाको अनुपात (प्रतिशत)						
४	बहुआयामिक गरिबीको सूचकाङ्क	२८.६	२१.४	१०	४७.९	२२.६	१०
५	राष्ट्रिय गरिबीको रेखामुनी रहेका बालबालिका (पाँच वर्ष मुनिको प्रतिशत)	३५.४	१५.३	५	३५.१	१५	५
लक्ष्याङ्क १.३	राष्ट्रिय रूपमा उपयुक्त सामाजिक सुरक्षा प्रणालीहरू र फ्लोर्स (Floors) लगायतका उपायहरू सबैका लागि कार्यान्वयन गर्ने र सन् २०३० सम्ममा गरिब र सङ्कटासन्न अवस्थामा रहेका व्यक्तिहरूलाई उल्लेख्य रूपमा समावेश						

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
	गरिसक्ने						
१	प्रतिदिन १.९ अमेरिकी डलर (पीपीपी मुल्य) भन्दा कम आम्दानी भएका रोजगारमा रहेका मानिसहरू (प्रतिशत)	१६.५	६.३	१	१९.६	७.२	१
लक्ष्याङ्क १.४	सबै महिला तथा पुरुषहरू विशेषगरेर गरिब र अरक्षित अवस्थामा रहेका महिला र पुरुषहरूको आर्थिक स्रोतसाधनहरूमा समान अधिकार सुनिश्चित गर्ने, यसको साथै आधारभूत सेवासुविधाहरूमा पहुँच, भूमिमाथिको स्वामित्व र नियन्त्रण एवम् अन्य स्वरूपका सम्पत्ति, उत्तराधिकार (Inheritance) पैतृक सम्पत्ति, प्राकृतिक स्रोतसाधनहरू, उपयुक्त नयाँ प्रविधि तथा लघुवित्तलगायतका वित्तीय सेवाहरूमा यिनीहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्ने						
१.४.१	आधारभूत सेवाहरूमा पहुँच भएका परिवारहरूमा बस्ने जनसङ्ख्याको अनुपात						
१	३० मिनेटको पैदलयात्रामा बजारको केन्द्रसम्म पहुँच भएका परिवारहरू (कुल जनसङ्ख्याको प्रतिशत)	४४.७	७५	९०	४७.२	७५.७	९०
२	बैंक खाता भएका घरपरिवार (कुल परिवारको प्रतिशत)	६८.३	७६.१	८०	६१.२	७३.७	८०
१.४.२	कानुनी रूपमा मान्यताप्राप्त कागजातसहितका जमिनमाथि मोहियानी (Tenure) भएका र जमिनमाथिको अधिकार सुरक्षित ठान्ने कुल बयस्क जनसङ्ख्याको अनुपात (लिङ्ग र मोहियानीको किसिमअनुसार)						
१	आर्थिक दृष्टिकोणले जनसङ्ख्याको तल्लो पञ्चमक (Bottom quintile) को राष्ट्रिय उपभोगमा हिस्सा (प्रतिशत)	७	१०.५	१२	७.७	१०.६	१२
लक्ष्य २: भोखमरी अन्त्य गर्ने, खाद्य सुरक्षा र उन्नत पोषण प्राप्त गर्ने र दिगो कृषि प्रवर्धन गर्ने							

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
लक्ष्याङ्क २.१	२०३० सम्ममा भोखमरी अन्त्य गर्ने र खासगरी शिशुलगायत गरिब र जोखिमपूर्ण अवस्थाहरूमा रहेका व्यक्तिहरूसहित सबै जनताको सुरक्षित, पोषणयुक्त र पर्याप्त खानामा वर्षेभरि पहुँच सुनिश्चित गर्ने						
१	न्युन पोषित	३८	१४	३	२९.६	११.९	३
२	कुल उपभोगको दुई—तिहाइभन्दा बढी खानामा खर्च गर्ने जनसङ्ख्या (प्रतिशत)	४४.१	४४.९	३	५१.३	१९.१	३
३	प्रतिव्यक्ति खाद्यान्न उत्पादन (के.जी.)	१९७.५	४१९	५३०	१६१.९	४०७.३	५३०
लक्ष्याङ्क २.२	२०३० सम्ममा सबै प्रकारका कुपोषणको अन्त्य गर्ने र त्यसका लागि ५ वर्षमुनिका बालबालिकाहरूको वृद्धि रोक्ने र उचाइअनुसार कम तौल हुने (Wasting) सम्बन्धमा अन्तर्राष्ट्रिय रूपमै सहमति भएका लक्ष्यहरू सन् २०२५ सम्ममा हासिल गर्ने लगायतका लक्ष्याङ्कहरू र किशोरी, गर्भवती र दूध खाइरहेकी महिला तथा ज्येष्ठ नागरिकहरूको पोषणसम्बन्धी आवश्यकताहरूलाई सम्बोधन गर्ने						
१	पाँच वर्षमुनिका बालबालिकामा देखिने पुङ्कोपना (Stunting) (विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनको बालबालिका वृद्धि मानहरू	३५.८	२०	१५	३७	२२.३	१५
२	प्रकार (Type) अनुसार पाँच वर्षमुनिका बालबालिकामा रहेको कुपोषण (उचाइअनुसार तौल कम हुने र बढी तौल हुने)	९.७	५	४	१४.४	७.५	४
३	प्रजनन उमेरसमूहका महिलाहरूमा रक्त अल्पताको स्थिति (प्रतिशत)	३३.५	१८	१०	४५.६	२१.९	१०
४	५ वर्षमुनिका बालबालिकामा रहेको रक्त अल्पताको स्थिति (प्रतिशत)	४६	२३	१०	५९.४	२४	१०

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
लक्ष्याङ्क २.३	२०३० सम्ममा विशेषत महिला, आदिवासी जनजातिहरू, पारिवारिक कृषकहरू, वस्तुभाउ पाल्ने व्यक्तिहरू र मछुवारहरूको कृषि उत्पादकत्व, जमिन, अन्य उत्पादनशील साधनहरू तथा लगानी, ज्ञान, वित्तीय सेवाहरू, बजारका साथै मूल्य अभिवृद्धि (value Added) र गैरकृषि/फार्म जस्ता सुविधा/अवसरहरूमा सुरक्षित र समान पहुँचको माध्यमबाट सानास्तरका खाद्यान्न उत्पादकहरूको कृषि उत्पादकत्व तथा आम्दानीहरू दोब्बर पार्ने						
२.३.२	लिङ्ग र आदिवासी पहिचान/हैसियतका आधारमा सानास्तरका खाद्यान्न उत्पादकहरूको औषत वार्षिक आय						
१	साना खाद्य उत्पादकहरूको औसत वार्षिक आय (ने.रु.)	३५५६०			३२१११		
२	साना खाद्य उत्पादकहरूको औसत वार्षिक आय (ने.रु.): पुरुष	४०१४८			३१६०१		
३	साना खाद्य उत्पादकहरूको औसत वार्षिक आय (ने.रु.): महिला	३९८३७			३०४२५		
४	साना खाद्य उत्पादकहरूको औसत वार्षिक आय (ने.रु.): आदिवासी/जनजाति	३३३८७			३३९५२		
५	साना खाद्य उत्पादकहरूको औसत वार्षिक आय (ने.रु.): गैरआदिवासी/जनजाति	४३२०६			४०९६४		
लक्ष्याङ्क २.४	२०३० सम्ममा दिगो खाद्यान्न उत्पादन प्रणाली/पद्धतिहरू सुनिश्चित गर्ने साथै उत्थानशील कृषि अभ्यासहरू जसले उत्पादकत्व र उत्पादन वृद्धि गर्दछन्, जलवायु परिवर्तन (विषम मौसम, सुख्खा, बाढी र अरू विपद्हरूसँग अनुकूलनको निमित्त क्षमता बढाउँछन् र जमिन र माटोको गुणस्तर अग्रगामी रूपमा अभिवृद्धि गर्दछन् त्यस्ता अभ्यासहरू कार्यान्वयन गर्ने						
२.४.१	उत्पादनशील र दिगो कृषिअन्तर्गत रहेको कृषि क्षेत्रको अनुपात						
१	हाल कायम रहेको कृषिभूमि (हजार हेक्टरमा)	२५४८	२६४१	२६४१	४८१	४९८.६	४९९
२	कुल खेतीयोग्य भूमिमध्ये वर्षैभरि सिँचाई सुविधा पुगेको भूमि (प्रतिशत)	२९.२	६०	८०	४२.७	७४.२	९०

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
लक्ष्य ३: सबै उमेर समूहका व्यक्तिका लागि स्वस्थ जीवनको सुनिश्चितता गर्दै समृद्ध जीवनस्तर प्रवर्धन गर्ने							
लक्ष्याङ्क ३.१	२०३० सम्ममा, विश्वव्यापी मातृमृत्यु दर(प्रत्येक १ लाख जीवित जन्ममा) लाई ७० भन्दा कम गर्ने						
१	दक्ष प्रसूतिकर्मीहरूको सहयोगमा गराइएको जन्महरूको अनुपात	५८	७९	९०	४८.६	७५	९०
लक्ष्याङ्क ३.२	सबै देशहरूको नवजात शिशु मृत्युदर (प्रतिहजार जीवित जन्ममा) लाई कम्तीमा १२ मा घटाउने र ५ वर्षमुनिको बाल मृत्युदर (प्रतिहजार जीवित जन्ममा) लाई कम्तीमा २५ मा ओराल्ने परिमाणात्मक लक्ष्य भएकाले सन् २०३० सम्ममा नवजात शिशुहरू र ५ वर्षमुनिका बालबालिकाको रोक्न सकिने मृत्युको अन्त्य गर्ने						
१	पाँच वर्षमुनिका बाल मृत्युदर प्रति १००० जीवित जन्ममा	३९	२४	२०	५२	३१	२०
२	नवजात शिशु मृत्युदर प्रति १००० जीवित जन्ममा	२४	१४	१२	३०	१८	१२
लक्ष्याङ्क ३.३	२०३० सम्ममा एचआईभी एड्स, क्षयरोग, औलोजरो र उपेक्षा गरिएका उष्णप्रदेशीय रोगहरूको महामारी अन्त्य गर्ने र हेपाटाइटिस, पानीजन्य रोगहरू एवं अन्य सरुवा रोगहरू नियन्त्रण गर्ने						
१	नयाँ एचआईभी सङ्क्रमितहरूको सङ्ख्या	१७८१	६०६	१८	२७३	९२	२
२	क्षयरोग लाग्ने दर (प्रति १ लाख जनसङ्ख्यामा)	१११	५०	२०	१०९	५०	२०
३	औलोज्वरो लाग्ने दर (प्रति १ लाख जनसङ्ख्यामा)	८	३	१	४	३	१
लक्ष्याङ्क ३.३.१	उपेक्षा गरिएका उष्णप्रदेशीय रोगहरूविरूद्ध उपचार गर्न आवश्यक भएका मानिसहरूको सङ्ख्या						
१	प्रति १००० जनसङ्ख्यामा कुष्ठरोगका विरामीहरूको सङ्ख्या	११	४	०	२०	७	०

। २७६ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
२	कालाजार विरामीहरू	१,३५४			२६७		
३	डेङ्गिका विरामीहरू	९३१			८७		
४	सक्रिय ट्रकोमाका विरामीहरू	२२४२१			८१९		
लक्ष्याङ्क ३.४	२०३० सम्ममा नसर्ने रोगबाट हुने असामयिक मृत्युदरलाई रोकथाम र उपचारबाट एकतिहाइले कम गर्नुका साथै मानिसक स्वास्थ्य तथा समृद्धि प्रवर्धन गर्ने						
१	पछिल्ला २ हप्तामा झाडापखाला लागेका ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाको प्रतिशत	७.६			८.६		
लक्ष्याङ्क ३.७	२०३० सम्ममा यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सेवामा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्नुका साथै परिवार नियोजन, सूचना र शिक्षा तथा प्रजनन स्वास्थ्यलाई राष्ट्रिय रणनीति र कार्यक्रममा एकीकरण गर्ने						
३.७.१	क. परिवार नियोजनसम्बन्धी आवश्यकताहरू आधुनिक विधि/साधनद्वारा पूरा भएका प्रजनन उमेरका (१५ देखि ४९ वर्ष उमेरका) महिलाहरूको अनुपात	५६	७६	८०	६१.८	७४	८०
	ख. परिवार नियोजनको साधन प्रयोग दर (आधुनिक विधि)(प्रतिशत)	४२.८	५६	६०	४२.२	५४	६०
	ग. कुल प्रजनन दर (१५ देखि ४९ वर्ष उमेरका प्रति महिलाले जन्म दिएका बच्चाको औसत सङ्ख्या)	२.३	२.१	२.१	३	२.४	२.१
३.८	स्वास्थ्य सेवामा सर्वव्यापी पहुँच हासिल गर्नका निम्ति वित्तीय जोखिम सुरक्षा कायम गर्दै सुरक्षित, प्रभावकारी र गुणस्तरीय अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवाहरूका साथै क्षमताअनुसार धान्न सकिने मूल्यमा अत्यावश्यक औषधी तथा खोपहरूको उपलब्धता बढाउने						
१	प्रोटोकलअनुसार चारपटक पूर्वप्रसूती सेवा प्राप्त गर्ने महिलाहरूको प्रतिशत (जीवित जन्ममा)	५९	८१	९०	३७	७२	९०

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
२	अस्पताल/स्वास्थ्य संस्थाहरूमा बच्चा जन्माउने महिलाहरूको प्रतिशत	५४.६	७९	९०	४५	७५	९०
३	प्रोटोकलअनुसार बच्चाको जन्मपछि तीन पटक सेवा प्राप्त गर्ने महिलाहरूको प्रतिशत	१९	७५	९०	२३	६८	९०
४	हेपाटाइटिस बी भ्याक्सिनको तीनपटक डोज प्राप्त गर्ने शिशुहरूको प्रतिशत	८६	९५	९५	७६.१	८९	९५
५	३० मिनेटभित्र स्वास्थ्य संस्थामा हिँडेर पुग्न सक्ने घरपरिवारको प्रतिशत	६१.६	८०.६	९०	८३.७	८८	९०
६	कुल घरायसी खर्च वा आम्दानीको ठूलो हिस्सा स्वास्थ्यमा खर्च गर्ने जनसङ्ख्याको अनुपात (प्रतिशत)	८.३	४	२	१२.६	५.५	२
लक्ष्य ४: समावेशी तथा गुणात्मक शिक्षा सुनिश्चित गर्दै सबैका लागि जीवनपर्यन्त सिकाइका अवसरहरू प्रवर्धन गर्ने							
लक्ष्याङ्क ४.१	सन् २०३० सम्ममा सबै छात्राहरूलाई सान्दर्भिक साथै सिकाइका सकारात्मक परिणामहरू दिने गरी निशुल्क, समतामूलक तथा गुणात्मक प्राथमिक र माध्यमिक शिक्षा पूरा गरेको सुनिश्चित गर्ने						
४.१.१	लिङ्गानुसार (क) कक्षा २/३ मा, (ख) प्राथमिक तहको अन्त्यमा, र (ग) निम्न माध्यमिक तहको अन्त्यमा (१) पढ्न र (२) गणितमा कम्तीमा न्यूनतम निपुणता प्राप्त गरेका बालबालिका र युवाहरूको अनुपात						
१	प्राथमिक तहमा खुद भर्नादर (प्रतिशत)	९७.२	९९	९९.५	९५.७	९८.२	९९.५
२	माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०)को कुल भर्नादर (प्रतिशत)	८०.३	९५	९९	६१.२	८६.४	९९
लक्ष्याङ्क ४.५	सन् २०३० सम्ममा शिक्षामा लैङ्गिक असमानताहरूको अन्त्य गर्ने र समान पहुँच सुनिश्चित गर्ने						

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
४.५.१	शिक्षासम्बन्धी सबै सूचकहरूको लागि समानता सूचकाङ्कहरू (महिला/पुरुष, गाउँ/शहर, सम्पत्तिको सबैभन्दा तल्लो पञ्चमक/माथिल्लो पञ्चमक जनसङ्ख्या र अन्य सूचकाङ्कहरू जस्तै अपाङ्गताको अवस्था, आदिवासी र द्वन्द्वपीडितहरू लगायतका तथ्याङ्कहरू खण्डीकरण गर्न सकिने						
१	लैङ्गिक समता सूचकाङ्क प्राथमिक तह (कक्षा १ — ५)	१.०२	१.०१	१	१.०५	१.०२	१
लक्ष्याङ्क ४.६	सन् २०३० सम्ममा सबै युवा र कम्तीमा ९५ प्रतिशत वयस्कहरू (पुरुष र महिला दुवै) लाई अक्षर र अङ्क दुवै चिन्नसक्ने बनाउने						
४.६.१	(क) साक्षरता र (ख) गणितसम्बन्धी निश्चितस्तरको प्रविणता हासिल गरेका तोकिएको उमेर समूहको जनसङ्ख्याको अनुपात						
१	१५-२४ वर्ष उमेर समूहको महिलाको साक्षरता दर (प्रतिशत)	८४.५	९५.१	९९	५७	८५	९९
२	१५-२४ वर्ष उमेर समूहको पुरुषको साक्षरता दर (प्रतिशत)	९४.४	९७.५	९९	८३.३	९३.८	९९
३	१५-४९ वर्ष उमेर समूहको महिलाको साक्षरता दर (प्रतिशत)	६९.१	८९	९९	३८.५	७८.८	९९
४	१५-४९ वर्ष उमेर समूहको पुरुषको साक्षरता दर (प्रतिशत)	८९.१	९५.७	९९	७८.१	९२	९९
५	५ वर्ष र सोभन्दा बढी उमेरको जनसङ्ख्याको साक्षरता दर (प्रतिशत)	६५.९	८५.३	९५	६०.१	८३.४	९५
६	५ वर्ष र सोभन्दा बढी उमेरको जनसङ्ख्याको साक्षरता दर (प्रतिशत) : पुरुष	७५.१	८८.४	९५	४९.५	७९.८	९५
७	५ वर्ष र सोभन्दा बढी उमेरको जनसङ्ख्याको साक्षरता दर (प्रतिशत) : महिला	५७.४	८२.५	९५	३८.९	७६.३	९५
लक्ष्याङ्क ४.क	बालबालिका, अपाङ्गता र लैङ्गिक संवेदनशील शैक्षिक सुविधाहरूको निर्माण र स्तरोन्नति गर्ने र सबैलाई सुरक्षित, अहिंसात्मक, समावेशी र प्रभावकारी सिकाइ वातावरण प्रदान गर्ने						
लक्ष ५: लैङ्गिक समानता हासिल गर्ने तथा सबै महिला तथा किशोरीहरूलाई सशक्त बनाउने							

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
१	शारीरिक/यौन हिंसाको अनुभव गरेका १५-४९ वर्ष उमेर समूहको महिला (प्रतिशत)	६.९	३	१	६.१	२.७	१
लक्ष्याङ्क ५.३	बालविवाह, कम उमेर र जबर्जस्ती विवाह र महिला जेनेन्ट्रीय अङ्गभङ्ग गर्ने जस्ता सबै हानीकारक अभ्यासहरूको अन्त्य गर्ने						
१	१५ वर्षभन्दा पहिला विवाह भएका वा वैवाहिक मिलनमा रहेका २०-२४ वर्ष उमेरसमूहका महिलाहरूको अनुपात	७.२	२.७	०.५	१२	४.३	०.५
२	१८ वर्षभन्दा पहिला विवाह भएका वा वैवाहिक मिलनमा रहेका २०-२४ वर्ष उमेरसमूहका महिलाहरूको अनुपात	४०.६	१४.२	१	६५.२	२२.४	१
३	विवाह भएका वा वैवाहिक मिलनमा रहेका १५-१९ वर्ष उमेर समूहका महिलाहरूको अनुपात (प्रतिशत)	२७.३	८.२	४.१	८४.६	३०.९	४.१
लक्ष्याङ्क ५.४	सार्वजनिक सेवाहरूको प्रावधान, पूर्वाधार र सामाजिक संरक्षणका नीतिहरूमार्फत् बिना ज्याला गरिने हेरचाह र घरेलु कामलाई पहिचान र कदर गर्ने र राष्ट्रिय दृष्टिकोणले उपयुक्त देखिएका उपायहरू अपनाई घर र परिवारभित्र सामुहिक जिम्मेवारीको प्रवर्धन गर्ने						
५.४.१	लिङ्ग, उमेर र ठाउँअनुसार पारिश्रमिक नपाइने घरेलु कामकाज र हेरचाहसम्बन्धी काममा खर्च गरिएको समयको अनुपात						
१	श्रमशक्तिमा महिला र पुरुषको सहभागिताको अनुपात (प्रतिशत)	६५.८	९८	१००	६५.३	८८.४	१००
२	पारिश्रमिक नपाइने घरेलु कामकाज र हेरचाहसम्बन्धी काममा खर्च गरिएको समयको अनुपात (प्रतिशत)	१६.५	७.५	३	१७.४	७.८	३
३	पारिश्रमिक नपाइने घरेलु कामकाज र हेरचाहसम्बन्धी काममा पुरुषले खर्च गरेको समयको अनुपात (प्रतिशत)	१०.३	५.४	३	९.८	५.६	३

। २८० । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
४	पारिश्रमिक नपाइने घरेलु कामकाज र हेरचाहसम्बन्धी काममा महिलाले खर्च गरेको समयको अनुपात (प्रतिशत)	२१.९	९.३	३	२४.२	१०.१	३
५	पारिश्रमिक नपाइने घरेलु कामकाज र हेरचाहसम्बन्धी काममा १९-६४ वर्ष उमेर समूहका मानिसले खर्च गरेको समयको अनुपात (प्रतिशत)	२५.६	१०.५	३	२७.९	११.३	३
६	पारिश्रमिक नपाइने घरेलु कामकाज र हेरचाहसम्बन्धी काममा ६५ वर्ष र सोभन्दा माथिको उमेर समूहका मानिसले खर्च गरेको समयको अनुपात (प्रतिशत)	१६.८	७.६	३	२७.९	८.४	३
लक्ष्याङ्क ५.५	राजनीतिक, आर्थिक र सार्वजनिक जीवनको निर्णय—निर्माणको सबै तहहरूको नेतृत्वमा महिलाहरूको पूर्ण र प्रभावकारी सहभागिता र समान अवसरहरू सुनिश्चित गर्ने						
५.५.१	महिलाहरूले (क) राष्ट्रिय संसद् र (ख) स्थानीय सरकारहरूमा ओगटेका पदहरूको अनुपात						
१	प्रादेशिक संसद् (प्रतिशत)	२९	३६.५	४०	२९	३७	४०
२	स्थानीय सरकारका तहहरू (प्रतिशत)	४०	४१.५	४२	४०	४२	४५
लक्ष्याङ्क ५.६	जनसङ्ख्या र विकाससम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनको कार्यक्रम योजना र वेइजिड प्लेटफर्म र एक्सन तथा तिनीहरूको समीक्षासम्बन्धी सम्मलेनका परिणामका दस्तावेजहरूमा सहमति गरिए अनुसार र महिलाहरूको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य र प्रजनन अधिकारहरूमा सर्वव्यापी पहुँच सुनिश्चित गर्ने						
१	किशोरीहरू र महिलाहरूमा प्रजनन अधिकारहरूको बारेमा सजगता (प्रतिशत) — यौनसम्बन्ध, परिवार नियोजनका साधनको प्रयोग, र प्रजनन स्वास्थ्य हेरचाह सम्बन्धमा सुसूचित निर्णय लिने १५ देखि ४९ वर्ष उमेरका महिलाहरूको	१९	८०	९०	१६.७	६५.६	९०

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
	अनुपात						
लक्ष्याङ्क ५.क	राष्ट्रिय कानून अनुरूप महिलाहरूलाई आर्थिक सार्ते साधनमा समान अधिकार प्रदान गर्नुका साथै भूमि र अरु प्रकारका सम्पत्ति, वित्तीय सेवाहरू, उत्तराधिकार र प्राकृतिक स्रोत साधनको स्वामित्व र नियन्त्रणमा पहुँच प्रदान गर्न आवश्यक सुधारहरू गर्ने						
५.क.१	(क) कृषिजन्य भूमिमाथि स्वामित्व वा सुरक्षित अधिकार भएका कुल कृषिमा आश्रित जनसङ्ख्याको लैङ्गिक अनुपात र (ख) भोगका आधारमा कृषिजन्य भूमिको स्वामित्व भएका वा अधिकार भएका महिलाहरूको अनुपात						
१	जमिनमाथिको सम्पत्तिमा महिला स्वामित्व भएको घरपरिवारको अनुपात (प्रतिशत)	२२.२	३४.१	४०	२३.५	३४.५	४०
२	घरमाथि महिलाको स्वामित्व भएको घरपरिवारको अनुपात (प्रतिशत)	११.७	३०.६	४०	१०.५	३०.२	४०
३	सम्पत्ति र घरमाथि महिलाको स्वामित्व भएको घरपरिवारको अनुपात (प्रतिशत)	११.८	३५.३	४०	१०.७	३०.२	४०
लक्ष्याङ्क ५.ख	महिला सशक्तीकरणलाई पत्रघर्न गर्न सहाउदो प्रविधिलाई विशेषतः सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग बृद्धि गर्ने						
५.ख.१	लिङ्गको आधारमा मोबाइल टेलिफोन हुने व्यक्तिहरू						
१	१५ देखि ४९ वर्ष उमेर समूहका मोबाइल प्रयोग गर्ने महिलाको अनुपात	७२.६	९०.९	१००	६२.२	८७.४	१००
२	१५ देखि ४९ वर्ष उमेर समूहका मोबाइल प्रयोग गर्ने पुरुषको अनुपात	८९.३	९६.४	१००	९१.८	९७.३	१००
लक्ष्य ६: सबैका लागि खानेपानी र सरसफाइको उपलब्धता तथा यसको दिगो व्यवस्थापन सुनिश्चित गर्ने ।							

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
लक्ष्याङ्क ६.१	सन् २०३० सम्ममा सबैका लागि सुरक्षित र धान्न सकिने खानेपानीमा सर्वव्यापी तथा समानतामूलक पहुँच हासिल गर्ने						
१	धारा वितरण गरिएको पानीमा पहुँच भएका परिवार (प्रतिशत)	३३.३	७६.५	९०	५.६	६१.९	९०
२	सुरक्षित रूपमा व्यवस्थापन गरिएको आधारभूत खानेपानी सुविधा प्राप्त गर्ने जनसङ्ख्याको अनुपात	९४.९	९७.६	९९	९७.४	९८.५	९९
लक्ष्याङ्क ६.२	सन् २०३० सम्ममा सबैका लागि पर्याप्त र समतामूलक सरसफाइ र स्वच्छतामा पहुँच सुनिश्चित गर्ने र महिला एवम् किशोरीहरू र संकटासन्न अवस्थामा रहेका व्यक्तिहरूको आवश्यकतालाई विशेष ध्यान दिदै खुला रूपमा दिसा—पिसाब गर्ने चलन वा बानीको अन्त्य गर्ने						
१	उन्नत-सुधारिएका सरसफाईसम्बन्धी सुविधाहरू प्रयोग गर्ने परिवार जसले यस्ता सुविधाहरू अरूसँग साझेदारी गर्नुपर्दैन (प्रतिशत)	६४.६	८५.७	९५	४२.४	७७.५	९५
लक्ष्य ७: खर्चले धान्नसकिने, भरपर्दो, दिगो र आधुनिक ऊर्जामा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्ने							
लक्ष्याङ्क ७.१	सन् २०३० सम्ममा धान्न-किन्न सकिने, भरपर्दो र आधुनिक ऊर्जा सुविधाहरूमा सर्वव्यापी पहुँच सुनिश्चित गर्ने						
७.१.१	विद्युतमा पहुँच भएका जनसङ्ख्याको अनुपात	९०.८	९६.३	९९	९१.५	९६.५	९९
१	खाना पकाउनका निम्ति ऊर्जाको प्राथमिक स्रोतको रूपमा कोइला, दाउरा, गुईँठा लगायतका ठोस इन्धन प्रयोग गर्ने परिवार (प्रतिशत)	६५.७	४५	३०	८४	४८	३०
२	खाना पकाउको लागि स्वच्छ इन्धन र प्रविधिमा निर्भरता भएको जनसङ्ख्याको अनुपात	३३.९	५८	७०	१५.६	५१.९	७०
३	खाना पकाउन र कोठा तातो राख्नका लागि एलपी ग्याँस प्रयोग गर्ने जनसङ्ख्या (प्रतिशत)	३०	३२	३९	१४.३	३०.८	३९

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
लक्ष्याङ्क ७.२	सन् २०३० सम्ममा विश्वव्यापी रूपमा विभिन्न प्राथमिक ऊर्जा स्रोतहरूको समिश्रणमा नवीकरणीय ऊर्जाको हिस्सा उल्लेख्य रूपमा बढाउने						
लक्ष्य ८: स्थिर, समावेशी र दिगो आर्थिक बृद्धि, र सबैका लागि पूर्ण तथा उत्पादनशील रोजगारी र मर्यादित श्रम प्रवर्द्धन गर्ने							
लक्ष्याङ्क ८.१	राष्ट्रिय परिस्थिति अनुरूप प्रतिव्यक्ति आर्थिक बृद्धिलाई कायम राख्ने र विशेष गरेर अति कमविकसित मुलुकहरूमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको बृद्धिलाई कम्तीमा प्रतिवर्ष ७ प्रतिशत कायम राख्ने						
१	प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन बृद्धि (प्रतिशत)	६.८१			६.५३		
लक्ष्याङ्क ८.३	उत्पादनशील गतिविधिहरू, मर्यादित रोजगारी सिर्जना, उद्यमशीलता, सिर्जनशीलता र नवप्रवर्तनलाई सहयोग गर्ने खालका विकासमुखी नीतिहरू प्रवर्द्धन गर्ने र वित्तीय सेवाहरूमा पहुँच लगायत लघु, साना र मझौला उद्यमहरूको औपचारिकरण र बृद्धिलाई प्रोत्साहन गर्ने						
८.३.१	लिङ्गानुसार गैरकृषि रोजगारीमा अनौपचारिक रोजगारीको अनुपात						
१	गैरकृषि क्षेत्रमा अनौपचारिक रोजगारीमा जनसङ्ख्याको अनुपात	३८.३			३५.१		
२	गैरकृषि क्षेत्रमा अनौपचारिक रोजगारीमा पुरुष जनसङ्ख्याको अनुपात (प्रतिशत)	३१.३			२९.१		
३	गैरकृषि क्षेत्रमा अनौपचारिक रोजगारीमा महिला जनसङ्ख्याको अनुपात (प्रतिशत)	५४.१			५६.३		
४	वित्तीय सेवामा पहुँच (प्रतिशत)	२१	६०.३	८०	१८.३	५९.४	८०
५	सहकारीमा पहुँच (३० मिनेटको पैदल दुरीमा घरपरिवारहरूको प्रतिशत)	५३.६	७१.३	८०	३०.१	६३.४	८०

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
लक्ष्याङ्क ८.५	सन् २०३० सम्ममा युवा र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूसहित सबै महिला र पुरुषहरूका लागि पूर्ण एवम् उत्पादनशील रोजगारी र मर्यादित काम उपलब्ध गराउनुका साथै समान कामका लागि समान ज्याला हासिल गर्ने						
८.५.१	लिङ्ग, पेसा, उमेर र अपाङ्गताअनुसार बेरोजगारी दर						
१	१५-५९ वर्ष उमेर समूहक जनसङ्ख्याको बेरोजगारी दर	२७.७	१५.९	१०	२४.७	१४.९	१०
लक्ष्याङ्क ८.६	सन् २०२० सम्ममा रोजगारी नपाएका, शिक्षा वा तालिम नलिएका युवाहरूको अनुपात उल्लेख्य रूपमा घटाउने						
१	शिक्षा, रोजगारी वा तालिममा संलग्न नभएका (१५-२४ वर्ष उमेर समूहका) युवाको अनुपात	३५.३			४८.३		
२	शिक्षा आर्जनमा नरहेको (१५-२४ वर्ष उमेर समूहका) युवाको अनुपात	४७.२			५७.८		
३	युवा अर्धबेरोजगारी दर (१५ देखि २४ उमेरसमूह) (प्रतिशत)	२९.९	१८.६	१०	२२.४	१४.१	१०
४	रोजगारीमा नरहेका १५ देखि २४ उमेरसमूहका युवाको अनुपात (प्रतिशत)	६०.५	४०.२	३०	६६.७	४२.२	३०
लक्ष्य ९: उत्थानशील पूर्वाधारको निर्माण, समावेशी र दिगो औद्योगीकरणको प्रवर्द्धन र नवप्रवर्तनलाई प्रोत्साहन गर्ने							
लक्ष्याङ्क ९.१	धान्न सकिने र सबैका लागि समतामलुक पहुँच हुनेमाथि केन्द्रित आर्थिक विकास र मानवका सुख समृद्धिलाई सहयोग गर्न क्षेत्रीय तथा सीमापार संरचनाहरूसहित गुणस्तरीय, भरपदो, दिगो र उत्थानशील पूर्वाधार निर्माण गर्ने						
१	बाह्रै महिना सञ्चालनयोग्य सडकको २ किलोमिटर दूरीभित्र बसोबास गर्ने ग्रामीण जनसङ्ख्याको अनुपात	७८.८	९२.९	१००	८७.८	९६.३	१००
२	सडक घनत्व (कि.मि./१०० वर्ग कि.मि.)	३९.२	११३.१	१५०	५९	१२०	१५०

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
लक्ष्याङ्क ९.२	समावेशी र दिगो औद्योगिकीकरण प्रवर्द्धन गर्ने र सन् २०३० सम्ममा राष्ट्रिय परिस्थिति अनुरूप रोजगारी र कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उद्योग क्षेत्रको योगदान उल्लेखनीय रूपमा बढाउने र अतिकम विकसित मुलुकहरूमा यो योगदान दोब्बर पार्ने						
१	कुल रोजगारीमा उत्पादनमुलक क्षेत्रको रोजगारीको अनुपात	१०.५	१३.५	१५	९.८	१३.३	१५
लक्ष्य १०: मुलुकभित्र र मुलुकहरू बीचको असमानता न्यून गर्ने							
लक्ष्याङ्क १०.१	सन् २०३० सम्ममा आयको दृष्टिकोणले तल रहेको ४० प्रतिशत जनसङ्ख्याको आयको वृद्धि राष्ट्रिय औसतभन्दा बढीले प्रगतिमूलक रूपमा हासिल गरी त्यसलाई कायम गरिराख्ने						
१	आय असमानता (जिनी कोफिसियन्टद्वारा मापन गरिएको)	०.३३	०.३	०.२३	०.२९	०.२५	०.२३
२	कुल उपभोगमा तल्लो ४० प्रतिशत जनसङ्ख्याको हिस्सा (प्रतिशत)	१८.५	१५.६	२३.४	१९.५	२२.१	२३.४
३	कुल आयमा तल्लो ४० प्रतिशत जनसङ्ख्याको हिस्सा(प्रतिशत)	५.३	१५.९	१८	१०.८	१५.६	१८
४	पाल्मा सूचकाङ्क (PALMA Index)	१.३	१.१	१	१.१	१.०४	१
लक्ष्याङ्क १०.५	विश्व वित्तीय बजार र संस्थाहरूको नियम र अनुगमनलाई सुधार गर्ने र यस्ता नियमहरूको कार्यान्वयनलाई सुदृढ तुल्याउने						
१०.५.१	वित्तीय प्रभावकारिता सूचकहरू						
१	लघुवित्तद्वारा समेटिएका खेती गर्ने परिवारहरूको अनुपात (प्रतिशत)	२०.९	३४.७	४०	१८.८	३२.९	४०
लक्ष्य ११: शहर तथा मानवबस्तीहरूलाई समावेशी, सुरक्षित, उत्थानशील र दिगो बनाउने							
लक्ष्याङ्क ११.१	सन् २०३० सम्ममा सुरक्षित र क्षमताले धान्न सक्ने घर र आधारभूत सेवाहरूमा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्ने र गरीब—बस्तीहरूको स्तरोन्नति गर्ने						

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
१	घरको छानो खर/पराल/पातले छाएको घरपरिवारहरू (प्रतिशत)	९.५	६.५	५	२१.१	१०.४	५
२	अपर्याप्त आवासमा बसोबास गर्ने शहरी जनसङ्ख्याको अनुपात	६७.८	२५.९	५	७०.६	२६.९	५
लक्ष्याङ्क ११.२	सन् २०३० सम्ममा विशेषगरी सकंटासन्न अवस्थामा रहको व्यक्ति, महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र वृद्धवृद्धाहरूको आवश्यकताहरूलाई ध्यानदिएँदै सडक सुरक्षामा सुधार र विशेषगरी सावर्जनिक यातायातको विस्तारद्वारा सबैको लागि सुरक्षित, धान्न सक्ने, पहुँचयोग्य र दिगो यातायात प्रणालीहरूमा पहुँच पुऱ्याउने						
१	घरबाट ३० मिनटको पैदलयात्रामा पक्की सडकको पहुँच भएका जनसङ्ख्या (प्रतिशत)	५०.५	७०.५	८०	५७.१	७२.४	८०
लक्ष्याङ्क ११.३	सन् २०३० सम्ममा सबै देशमा समावशी तथा दिगो शहरीकरणका साथै सहभागितामूलक, एकीकृत र दिगो मानववस्ती योजना तथा व्यवस्थापनका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने						
१	पाँच जना र सोभन्दाबढी व्यक्तिहरू बसोबास गर्ने परिवारहरू (प्रतिशत)	५५.३	२८.९	२०	६७	३५.७	२०
लक्ष्याङ्क ११.४	विश्वका सांस्कृतिक तथा प्राकृतिक सम्पदाहरूलाई संरक्षण तथा सुरक्षण दिने प्रयासहरूलाई सुदृढ बनाउने						
लक्ष्य १५: पृथ्वीको भूपरिधिस्तरीय पारिस्थितिकीय प्रणालीहरूको दिगो उपयोग, रक्षा र पुनर्स्थापन गर्ने, वनको दिगो रूपमा व्यवस्थापन गर्ने, मरुभूमीकरणविरूद्ध लड्न र भूक्षय रोक्नुका साथै यसलाई उल्ट्याउने र जैविक विविधताको ह्रासलाई रोक्ने ।							
लक्ष्याङ्क १५.१	सन् २०३० सम्ममा अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौता अन्तर्गतका दायित्व अनुरूप भूपरिधि र जमिनका स्वच्छ पानी पारिस्थितिकीय प्रणालीहरू र तिनका सेवाहरू विशेष गरी वनजङ्गल, सीमसार क्षेत्र, हिमालय र सुख्खा क्षेत्रहरूको संरक्षण, पुनर्स्थापना र दिगो प्रयोग सुनिश्चित गर्ने						

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
१५.१.१	कुल भूक्षेत्रको अनुपातमा वन क्षेत्र (प्रतिशत)	४४.७	४४.७	४४.७	२३	३४.३	४०
१	संरक्षित क्षेत्र (वनसहित, कुल भूभागको प्रतिशत)	२३.४	२३.३	२३.३	१०.७	१०.७	१०.७
२	ताल, सीमसार र तलाउःपोखरीहरूको संरक्षण(सङ्ख्या)	१७२७	३९०९	५०००	२५		
लक्ष्याङ्क १५.२	सन् २०२० सम्ममा सबै प्रकारका वनको दिगो व्यवस्थापनको कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउने, वनफडानी रोक्न, हास भएका वन पुनःस्थापना गर्ने साथै वृक्षारोपण र विनाश भएका वनमा पुनः रूख विरूवा लगाउने						
लक्ष्य १६— दिगो विकासका लागि शान्तिपूर्ण र समावेशी समाजहरूको प्रवर्द्धन गर्ने, सबैका लागि न्यायमा पहुँच सुनिश्चित गर्ने र प्रभावकारी, जवाफदेही तथा समावेशी संस्थाहरूको निर्माण गर्ने							
१	भ्रष्टाचारका बारेमा जनताको धारणा (विगत १२ महिनामा घूसःउपहार दिन बाध्य हुनुपर्ने अवस्थाको कम्तीमा एक पटक सामना गरेको जनसङ्ख्याको प्रतिशत)	१०	३.३	०	२६	८.७	०
लक्ष्याङ्क १६.९	सन् २०३० सम्ममा सबैलाई जन्मदर्ता सहित कानूनी पहिचान प्रदान गर्ने						
१६.९.१	सरकारी निकायमा जन्मदर्ता भएका ५ वर्षमुनिका बालबालिकाहरूको अनुपात (उमेरअनुसार)	५६.२	८५.४	१००	४५	८१.७	१००
लक्ष्य १७: दिगो विकासका लागि कार्यान्वयनको माध्यम सुदृढ गर्ने र विश्वव्यापी साझेदारीलाई पुनःजीवन्त तुल्याउने							
लक्ष्याङ्क १७.८	सन् २०१७ सम्ममा अतिक्रम विकसित राष्ट्रहरूका लागि प्रविधि बैंक र विज्ञान, प्रविधि तथा नवप्रवर्तन क्षमता अभिवृद्धि संयन्त्रलाई पूर्ण रूपमा सञ्चालनमा ल्याउने र सुहाउँदो प्रविधि, विशेष गरी सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग						

लक्ष्य, लक्ष्याङ्क र सूचकहरू		नेपाल			प्रदेश नं. २		
		२०१५	२०२५	२०३०	२०१५	२०२५	२०३०
	बढाउने						
२	इन्टरनेट प्रयोग गर्ने १५ देखि ४९ वर्षका महिलाको अनुपात	२३.३	७१	९५	१०.१	६९	९९
३	इन्टरनेट प्रयोग गर्ने १५ देखि ४९ वर्षका पुरुषको अनुपात	४८.५	८०	९५	४०.७	८०	९९
लक्ष्याङ्क १७.१८	सन् २०२० सम्ममा क्षमता अभिवृद्धि सहयोगलाई बढवा दिने र आय, लिङ्ग, उमेर, जाति, वर्ण, बसाइँसराइका अवस्था, अपाङ्गता, भौगोलिक अवस्थितिस्थान र अन्य विशेषताहरू अनुसार खण्डीकृत र उच्च गुणस्तरीय, सामयिक र भरपर्दो तथ्याङ्कको उपलब्धतालाई उल्लेख्यरूपमा बृद्धि गर्ने						
१	जन्मदर्ता भएको ५ वर्षमुनिका बालबालिकाको अनुपात	५६.२	८५.४	१००	४५	८१.७	१००

स्रोत: A report on SDG Baseline and Roadmap: 2019-2030 Province-2, Province Policy and Planning Commission

अनुसूची १०: राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक लक्ष्य, गन्तव्य र सूचकहरू

क्र.सं.	लक्ष्य, गन्तव्य र सूचक	एकाई	आ.व. २०७५/७६ को यथार्थ		आ.व. २०८०/८१ को लक्ष्य	
			नेपाल	प्रदेश	नेपाल	प्रदेश
समृद्धिका राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक लक्ष्य, गन्तव्य र सूचक						
समष्टिगत आर्थिक सूचक (Macroeconomic Indicators)						
१	वार्षिक आर्थिक वृद्धिदर	प्रतिशत	६.८	६.५	१०.३	१०.२
२	प्रतिव्यक्ति आय	अमेरिकी डलर	१०४७	६४५	१५९५	१२२७
३	देशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशको योगदान	प्रतिशत	-	१२.८	-	१२.८
४ अर्थतन्त्रमा क्षेत्रगत योगदान						
४.१	प्राथमिक क्षेत्र (कृषि, वन र खानि तथा उत्खनन्)	प्रतिशत	२७.६	४०.६	२३	३१.७
४.२	द्वितीय क्षेत्र (उद्योग, विद्युत, ग्याँस र पानी, निर्माण)	प्रतिशत	१४.६	१२.७	१८.१	१६.७
४.३	तृतीय क्षेत्र (सेवा)	प्रतिशत	५७.८	४६.८	५८.९	५१.६
सरकारी वित्त (Government Finance)						
५	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा वार्षिक बजेट	प्रतिशत	४०.३	८.७	४३.३	१२.९
६	बजेटमा पुँजीगत र चालु विनियोजनको अनुपात	अनुपात	१:३	१:१	१:१.५	१.२:१
७	वार्षिक विनियोजन र खर्चको अनुपात	प्रतिशत	८९.४	५६.२	९९	९९
८	संघीय बजेटबाट हस्तान्तरित अनुदान (प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा)	प्रतिशत	५.५	३.८	७.०	५
९	संघीय बजेटबाट हस्तान्तरित अनुदान (प्रदेशको हिस्सा)	प्रतिशत	-	१४.८	-	१६.०
१०	संघीय विभाज्य कोषबाट राजस्व बाँडफाँटको अंश	प्रतिशत	-	१४.८	-	१४.८
११	प्रदेशको बजेटमा राजस्वको अंश (खर्च व्यहोर्ने स्रोत)	प्रतिशत	-	३५	-	४०

क्र.सं.	लक्ष्य, गन्तव्य र सूचक	एकाई	आ.व. २०७५/७६ को यथार्थ		आ.व. २०८०/८१ को लक्ष्य	
			नेपाल	प्रदेश	नेपाल	प्रदेश
१२	प्रदेशको बजेटबाट स्थानीय तहमा जाने अनुदानका लागि विनियोजन	प्रतिशत	-	-	-	-
१३	स्थानीय तहहरूको आयमा वित्तीय हस्तान्तरणको अंश	प्रतिशत	८७.२	८८.२	८२.२	८३.२
१४	स्थानीय तहहरूको विनियोजनमा पुँजीगत विनियोजनको अंश	प्रतिशत	४१.३	४०.५	४६.३	४५.५
वित्तीय क्षेत्र (Financial Sector)						
१५	जनसङ्ख्या प्रति बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा	जना	३३६३	४९३८	२५००	४०००
१६	प्रति स्थानीय तह बैंक/वित्तीय संस्थाको शाखा	सङ्ख्या	११.७	९.०	१३	११
१७	लघु वित्त संस्थाको शाखा	सङ्ख्या	१४२५	२४९	१८००	३००
उद्योग, बाणिज्य तथा आपूर्ति						
१८	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उद्योग क्षेत्रको हिस्सा	प्रतिशत	५.५९	६.१५	६.५०	७.१५
१९	कुल आर्थिक प्रतिष्ठान मध्ये औद्योगिक प्रतिष्ठानको अनुपात	प्रतिशत	११.३	१०.८	१२.३	११.८
२०	प्रतिष्ठानमा संलग्न कुल जनशक्ति मध्ये औद्योगिक प्रतिष्ठानमा संलग्नको हिस्सा	प्रतिशत	१५.८	२२.५	१६.३	२४.५
२१	कुल औद्योगिक प्रतिष्ठान मध्ये दर्ता भएका प्रतिष्ठान	प्रतिशत	४८.६	४५.२	१००.०	१००.०
२२	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बाणिज्य क्षेत्र (थोक तथा खुद्रा व्यापार) को हिस्सा	प्रतिशत	१४.३७	१३.२६	१५.३७	१४.२६
२३	कुल आर्थिक प्रतिष्ठान मध्ये व्यापारिक प्रतिष्ठानको अनुपात	प्रतिशत	५३.९	६३.१	५३.९	६३.१
२४	कुल व्यापारिक प्रतिष्ठान मध्ये दर्ता भएका प्रतिष्ठान	प्रतिशत	४४.०	३०.५	१००.०	१००.०
	व्यावसायिक प्रतिष्ठान					
२५	देशका कुल आर्थिक प्रतिष्ठानमा प्रदेशको हिस्सा	प्रतिशत	-	१२.७	-	१३.७

क्र.सं.	लक्ष्य, गन्तव्य र सूचक	एकाई	आ.व. २०७५/७६ को यथार्थ		आ.व. २०८०/८१ को लक्ष्य	
			नेपाल	प्रदेश	नेपाल	प्रदेश
२६	प्रति प्रतिष्ठानमा संलग्न जनशक्ति (Average size of persons engaged)	जना	३.५	३.०	३.८	३.४
२७	प्रदेशका कुल प्रतिष्ठानमा दर्ता भएका प्रतिष्ठानको अनुपात	प्रतिशत	५०.१	३५.३	१००	१००
२८	प्रतिष्ठानका व्यवस्थापकको लैंगिक अनुपात	पुरुष प्रति सय महिला	२३७.३	६७७.७	१५०.०	३००.०
२९	प्रदेशका कुल प्रतिष्ठानमा लेखा राख्ने प्रतिष्ठानको अनुपात	प्रतिशत	४७.४	३८.०	९०	८५
	कृषि तथा वन					
३०	प्रमुख खाद्यान्न बालीको उत्पादकत्व (धान, मकै, कोदो, फापर, जौ र गहुँ)	मे. टन प्रति हेक्टर	२.९	३.३	४.०	४.२
३१	तेलहन बालीको उत्पादकत्व	मे. टन प्रति हेक्टर	१.१	१.	१.५	१.४
३२	आलु बालीको उत्पादकत्व	मे. टन प्रति हेक्टर	१६.४	१४.६	२२	२१
३३	कृषि तथा वन र मत्स्यपालन सम्बन्धी व्यावसायिक प्रतिष्ठान (कुल प्रतिष्ठानको हिस्सा)	प्रतिशत	२.६	१.०	६	३
३४	कृषक परिवारले चलन गरेको प्रति कित्ता जमिनको आकार	हेक्टर	०.२१	०.२४	०.३०	०.३४
३५	३० मिनेटसम्मको दूरीमा कृषि उपज बिक्रीका लागि बजार उपलब्ध भएका कृषक परिवार	प्रतिशत	२९.७	३७.३	५१.७	५९.३
३६	खेतियोग्य जमिन मध्ये सिंचित जमिन	प्रतिशत	४५.०	६६.३	६५.५	७६.०
३७	सिंचाइयोग्य जमिन मध्ये वर्षैभरी सिंचाई हुने क्षेत्र	प्रतिशत	३३.०	४२.७	५०	७५
	श्रम तथा रोजगारी					

क्र.सं.	लक्ष्य, गन्तव्य र सूचक	एकाई	आ.व. २०७५/७६ को यथार्थ		आ.व. २०८०/८१ को लक्ष्य	
			नेपाल	प्रदेश	नेपाल	प्रदेश
३८	श्रमशक्ति सहभागिता दर (१५ वर्ष माथि)	प्रतिशत	३८.५	३९.७	४९	५०.०
३९	बेरोजगारी दर	प्रतिशत	११.४	२०.१	६	१०.०
४०	रोजगारीमा औपचारिक क्षेत्रको हिस्सा	प्रतिशत	३६.५	२१.५	५०	३५.०
४१	सबै भन्दा तल्लो ५ प्रतिशत र सबै भन्दा माथिल्लो ५ प्रतिशत आमदानी भएका श्रमिकको मासिक आमदानीको अनुपात	अनुपात	५.८३	६.००	३.०	३.३
४२	श्रम उत्पादकत्व	रु. हजारमा	१८४.६	१८८.०	२७६	२८१.१
	गरिबी र असमानता					
४३	बहुआयामिक गरिबीमा रहेको जनसङ्ख्या	प्रतिशत	२८.६	४७.९	११.५	२०.०
४४	प्रति दिन १.९ डलर (PPP) आमदानीका आधारमा गरिबी	प्रतिशत	१४.९९	१५.४	९	१०
४५	आमदानीमा माथिल्लो १० र तल्लो ४० प्रतिशत जनसङ्ख्याको अनुपात (Palma Ratio)	अनुपात	१.३०	१.१२	१.२५	१.०८
४६	सम्पत्तिमा आधारित जिनी गुणक (Gini Coefficient)	गुणक	०.३१	०.२२	०.२९	०.२१
४७	कुल उपभोगमा तल्लो ४० प्रतिशत जनसङ्ख्याको हिस्सा	प्रतिशत	१८.५	१९.५	१३	१४
	स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या					
४८	अपेक्षित आयु (जन्म हुँदाको)	वर्ष	६९.७	६८.९	७२	७१.२
४९	जनघनत्व	जना/व.कि.मि.	१८०	५५९	२१३	६८२
५०	५ वर्ष मुनिको बाल मृत्युदर (प्रतिहजार जीवित जन्ममा)	प्रतिहजार जीवित जन्ममा	३९	५२	२४	३२
५१	शिशु मृत्युदर	प्रतिहजार जीवित जन्ममा	३२.०	४३.०	१७	२२

क्र.सं.	लक्ष्य, गन्तव्य र सूचक	एकाई	आ.व. २०७५/७६ को यथार्थ		आ.व. २०८०/८१ को लक्ष्य	
			नेपाल	प्रदेश	नेपाल	प्रदेश
५२	नवजात शिशु मृत्युदर	प्रतिहजार जीवित जन्ममा	२१	३०	१०	१४
५३	कुल प्रजनन दर	शिशु/प्रति महिला	२.३	३.०	२.१	२.५
५४	किशोरी अवस्थाको प्रजनन (प्रजननयोग्य उमेरका महिलाको अनुपात)	प्रतिशत	१३.०	२७.०	६.०	१५.०
५५	परिवार नियोजनका आधुनिक साधनको प्रयोग गर्ने प्रजननयोग्य उमेरका महिला	प्रतिशत	४३	४२	५३	५२
५६	प्रजननयोग्य उमेरका महिलामा परिवार नियोजनका आधुनिक साधनको न्युनता	प्रतिशत	२४	२१	१०	७
५७	संस्थागत सुत्केरी सेवाको दायरा	प्रतिशत	५७.४	४४.६	७६	६४
५८	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट प्रसुति सेवा लिएका महिला	प्रतिशत	५८.०	४८.६	७९	७६
५९	३० मिनेटसम्मको दूरीमा स्वास्थ्य सेवामा पहुँच रहेका परिवार	प्रतिशत	४९	६९.१	८०.०	९५.०
६०	ऋणात्मक जनसङ्ख्या वृद्धिदर (बसाई सेरेर जाने उच्चदर) भएका जिल्ला	सङ्ख्या	२७	०	७	०
	शिक्षा					
६१	साक्षरता दर (५ वर्ष माथि)	प्रतिशत	६५.९	५०.०	९६	७०
६२	साक्षरता दर (१५ वर्ष माथि)	प्रतिशत	५८	४०	९५	७५
६३	युवा साक्षरता दर (१५-२४ वर्ष)	प्रतिशत	९२	६३	९९	९७
६४	आधारभूत तह (१-८) मा खुद भर्नादर	प्रतिशत	९३	७९.२	९९	१००
६५	माध्यमिक तह (९-१२) मा खुद भर्नादर	प्रतिशत	४६	३७.९	६५	५९
६६	उच्च शिक्षामा कुल भर्नादर	प्रतिशत	१२	३.९	२२	१४

क्र.सं.	लक्ष्य, गन्तव्य र सूचक	एकाई	आ.व. २०७५/७६ को यथार्थ		आ.व. २०८०/८१ को लक्ष्य	
			नेपाल	प्रदेश	नेपाल	प्रदेश
६७	आधारभूत तहमा विद्यालय जाने उमेरका विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिका	प्रतिशत	२२.९	३५.२	१	२
६८	बाल कक्षा/पूर्व प्राथमिक तहको अनुभव सहित कक्षा १ मा भर्नादर	प्रतिशत	६६.३	७२.२	९०	९६.०
६९	विद्यालय शिक्षा (१-१२) शिक्षक- विद्यार्थी अनुपात	अनुपात	२४.१	१७.	२०	१७.०
	भौतिक पूर्वाधार					
७०	राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक लोकमार्ग	कि.मि.	७,७९४		२०,०००	
७१	स्थानीय सडक	कि.मि. (हजार)	६०.२	५.८	७३.९७	७.८
७२	विद्युतमा पहुँच प्राप्त परिवार	प्रतिशत	८८.	९१.५	१००	१००
७३	आधारभूत खानेपानी सुविधा पुगेको परिवार	प्रतिशत	८९.	९२.४	९९	१००
७४	उच्च मध्यम स्तरको खानेपानी सुविधा पुगेको परिवार	प्रतिशत	२१		४०	
७५	इन्टरनेट प्रयोगकर्ता (कुल जनसङ्ख्यामा)	प्रतिशत	६५.९	४२.३	८०	७०
७६	जलविद्युत् उत्पादन (जडित क्षमता)	मेगावाट	१,२५०	०.०	५,८२०	
७७	प्रतिव्यक्ति विद्युत् उपभोग	किलोवाट घण्टा	२४५		७००	
सुखका राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक लक्ष्य, गन्तव्य र सूचक						
	मानव विकास र लैंगिक समता					
१	मानव विकास सूचकांक	सूचकांक	०.५७९	०.४९७	०.६२४	०.५१३
२	जनसङ्ख्यामा आश्रित अनुपात	अनुपात	७५.६	८५.४	७०.	७८.
३	रोजगार महिला र पुरुषको मासिक आम्दानिको अनुपात (मुख्य कामबाट)	अनुपात	१:१.७	१:१.७	१:१	१:१

क्र.सं.	लक्ष्य, गन्तव्य र सूचक	एकाई	आ.व. २०७५/७६ को यथार्थ		आ.व. २०८०/८१ को लक्ष्य	
			नेपाल	प्रदेश	नेपाल	प्रदेश
४	घर जग्गाको एकल स्वामित्व भएका महिला (१५ देखि ४९ वर्ष)	प्रतिशत	१६.७	१८.	२५.	२६.
५	जीवनकालमा शारीरिक वा मानसिक वा यौन हिंसा पीडित महिला	प्रतिशत	२६.३	३७.१	१३.०	१८.३
६	विगत १२ महिनामा शारीरिक वा मानसिक वा यौन हिंसा पीडित महिला	प्रतिशत	१३.५	१७.४	६	७
७	प्रत्यक्ष लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट विनियोजन अनुपात	प्रतिशत	३९.			
	आवास र शहरिकरण					
८	सुरक्षित (भवन आचार संहिताको मापदण्ड अनुसार निर्मित) आवासमा बसोबास गर्ने जनसङ्ख्या	प्रतिशत	४०		६०	
९	आफ्नै स्वामित्वको आवासमा बसोबास गर्ने परिवार	प्रतिशत	८५.३	९६.२	८९	९८
१०	३० मिनेटको पैदल दूरीमा बजार केन्द्रको पहुँच पुगेको परिवार	प्रतिशत	४४.७	४७.२	७५	७८
११	सुधारिएको सरसफाई सुविधा प्राप्त गर्ने परिवार	प्रतिशत	६४.६	४२.४	९०	६७
१२	खाना पकाउन ठोस इन्धन (दाउरा, गुइठा आदि) प्रयोग गर्ने परिवार	प्रतिशत	६९.३	८४.०	५०.०	६८.०
१३	ग्रामीण र शहरी जनघनत्वको अनुपात	अनुपात	१:३.६	१:०.८	१:२	१:१
	सामाजिक सुरक्षा					
१४	आधारभूत सामाजिक सुरक्षामा आवद्ध जनसङ्ख्या	प्रतिशत	१७	१३	६०	५६
१५	स्वास्थ्य विमामा आवद्ध जनसङ्ख्या	प्रतिशत	३.५	०.२	६०	५६
	वातावरण र विपद् व्यवस्थापन					

क्र.सं.	लक्ष्य, गन्तव्य र सूचक	एकाई	आ.व. २०७५/७६ को यथार्थ		आ.व. २०८०/८१ को लक्ष्य	
			नेपाल	प्रदेश	नेपाल	प्रदेश
१६	जलवायु अनुकूलन योजना तयार भई कार्यान्वयन भएका स्थानीय तह	सङ्ख्या	२१७		५५०	
	मानव सुरक्षा र राष्ट्रिय एकता तथा सम्मान					
१७	राष्ट्रिय परिचयपत्र प्राप्त गरेका नेपाली नागरिक	प्रतिशत	-	-	१००	१००
१८	पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकको जन्म दर्ता	प्रतिशत	६३	४५.०	१००	१००
१९	कुपोषण प्रभावित जनसङ्ख्या	प्रतिशत	३८.०	२९.६	२०	१२
२०	आधारभूत खाद्य सुरक्षाको स्थितिमा रहेका परिवार	प्रतिशत	४८.२	४३.१	८०	७०
२१	प्रतिव्यक्ति खाद्य उत्पादन	किलोग्राम	१९७.५	१६१.९	२५०	२२५
२२	पाँच वर्ष मुनिका कम तौल भएका बालबालिका	प्रतिशत	२७.०	३६.८	१५.०	२०
२३	पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकामा दुवलोपन	प्रतिशत	९.७	१४.४	५.०	७
२४	पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकामा पुङ्कोपन	प्रतिशत	३६	३७.०	२०	२१
२५	प्रजननयोग्य उमेरका महिलामा रक्तअल्पता	प्रतिशत	४०.८	५७.८	२०	२८
२६	पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकामा रक्तअल्पता	प्रतिशत	५२.७	५९.४	२५	२९
	मानव अधिकार					
२७	दर्ता भएका लैंगिक हिंसा लगायतका अपराधका घटना र अनुसन्धानको अनुपात	अनुपात	८८.९	९३.६	१००	१००
२८	हराएका बालबालिकामा फेला पार्न नसकेकाको अनुपात (Untraced Rate)	प्रतिशत	५६.४	६६.२	२८	३३
	सुशासन					
२९	आवधिक योजना तर्जुमा गरेका स्थानीय तह	सङ्ख्या	-			
३०	मध्यमकालिन खर्च संरचना तयार गरेका स्थानीय तह	सङ्ख्या	-			

क्र.सं.	लक्ष्य, गन्तव्य र सूचक	एकाई	आ.व. २०७५/७६ को यथार्थ		आ.व. २०८०/८१ को लक्ष्य	
			नेपाल	प्रदेश	नेपाल	प्रदेश
३१	अनलाइन प्रतिवेदन प्रणाली स्थापना भएका स्थानीय तह	सङ्ख्या	-			
३२	प्रदेशको कुल खर्चमा बेरुजुको अनुपात	प्रतिशत	७.४०	२३.७०	१	५
३३	स्थानीय तहको कुल खर्चमा बेरुजुको अनुपात	प्रतिशत	४.२२	६.९५	१.०	१.०

स्रोत : पन्ध्रौ योजना, राष्ट्रिय योजना आयोग

अनुसूची ११: प्रमुख खाद्यान्न बाली उत्पादनको अवस्था

बाली र उत्पादन		नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको अंश	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
धान	क्षेत्रफल	१,४६९,५४५	३८२,१३७	२६	५१,११६	४८,८२०	६२,०३९	३२,६५७	४६,९९८	३६,४७७	६०,०१४	४४,०१६
	उत्पादन	५,१५१,९२५	१,२८५,८४३	२४.९६	१५९,९६६	१५३,१८१	२२२,०१९	९३,५७६	१४३,५२६	९८,६८९	२३६,८२१	१७८,०६५
	उत्पादकत्व	३.५	३.४		३.१	३.१	३.६	२.९	३.१	२.७	३.९	४
गहुँ	क्षेत्रफल	७०६,८४३	१७१,८६३	२४.३१	१५,०००	१२,०००	३५,५००	२६,०००	२१,२००	१४,५००	२६,०००	२१,६६३
	उत्पादन	१,९४९,००१	५६६,८९५	२९.०९	४६,२००	४०,३४१	११४,४५०	७२,२४०	७०,९७५	५०,१६९	९४,३४३	७८,१७७
	उत्पादकत्व	२.८	३.३		३.१	३.४	३.२	२.८	३.३	३.५	३.६	३.६
मकै	क्षेत्रफल	९५४,१५८	५२,०२६	५.४५	६३८	१८६०	२१४६	३११७५	९०३४	२२९०	५५३	४३३१
	उत्पादन	२,५५५,८४७	१३१,६६८	५.१५	१६९७	३९५९	६१७६	६७९०५	२७०९२	६१८८	१८९४	१६१३४
	उत्पादकत्व	२.७	२.५		२.७	२.१	२.९	२.२	३	२.७	३.४	३.७
कोदो	क्षेत्रफल	२६३,४९७	१,७११	०.६५	२००	४२९	२००		७४६	६१	७४	
	उत्पादन	३१३,९८७	१,६६७	०.५३	२५६	४४४	१९०		६४४	५३	८०	
	उत्पादकत्व	१.२	१		१.३	१	१		०.९	०.९	१.१	
जौ	क्षेत्रफल	२४६४८	१५०	०.६१			१	९	६४	४	४१	३२
	उत्पादन	३०५१०	२१६	०.७१			१	९	७१	५	८८	४२
	उत्पादकत्व	१.२	१.४				१	१	१.१	१.३	२.१	१.३
जम्मा	क्षेत्रफल	३,४१८,६९१	६०७,८८७	१८	६६,९५४	६३,१०९	९९,८८६	८९,८४१	७८,०४२	५३,३३२	८६,६८२	७०,०४२
	उत्पादन	१०,००१,२७०	१,९८६,२८९	२०	२०८,११९	१९७,९२५	३४२,८३६	२३३,७३०	२४२,३०८	१५५,१०४	३३३,२२६	२७२,४१८
	उत्पादकत्व	२.९३	३.२७		३.११	३.१४	३.४३	२.६०	३.१०	२.९१	३.८४	३.८९

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/18, Ministry of Agriculture and Livestock Development

अनुसूची १२: प्रमुख नगदे बाली उत्पादनको अवस्था

नगदे बाली र उत्पादन		नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
तेलवाली	क्षेत्रफल	२२४,५९५	४४,००३	१९.५९	४,१२५	५,९९२	२,६७३	३,४०२	८,९६०	९,३३१	२,०७९	७,४४१
	उत्पादन	२४५,८६७	४३,४४६	१७.६७	३,८८२	५,३७६	२,३९७	३,४२२	९,८४७	८,१६९	२,४२८	७,९२५
	उत्पादकत्व	१.१	१		०.९	०.९	०.९	१	१.१	०.९	१.२	१.१
आलु	क्षेत्रफल	१९५,१७३	२५,४२८	१३.०३	५,५५७	१,८४१	२,३१३	३,६३२	१,३४३	२,६८३	७,०१०	१,०५०
	उत्पादन	२,८८१,८२९	३७०,६४६	१२.८६	५२,७७८	२३,३१०	३६,६१९	४९,०५६	२०,९७९	३८,२१६	१३३,१५१	१६,५३८
	उत्पादकत्व	१४.८	१४.६	१९.५९	९.५	१२.७	१५.८	१३.५	१५.६	१४.२	१९	१५.८
उखु	क्षेत्रफल	७८,६०९	५३,१२३	६७.५८	२००	२,१९४	३,५६४	७,६५५	२५,८१४	९,९१४	२,७९०	९९३
	उत्पादन	३,६७९,५०८	२,४२६,७९१	६५.९५	३,९४३	९७,३०६	१२६,४५४	३९३,१९१	१,२९७,४२०	३४१,९४२	१२१,५२५	४५,००९
	उत्पादकत्व	४६.८	४५.७		१९.७	४४.४	३५.५	५१.४	५०.३	३४.५	४३.६	४५.३
जुट	क्षेत्रफल	७,५०७	१२३	१.६४	९७	२६						
	उत्पादन	११,१५९	१४६	१.३१	१२२	२४						
	उत्पादकत्व	१.५	१.२		१.३	०.९						
जम्मा	क्षेत्रफल	५०५,८८४	१२२,६७७	१०२	९,९७९	१०,०५३	८,५५०	१४,६८९	३६,११७	२१,९२८	११,८७९	९,४८४
	उत्पादन	६,८१८,३६३	२,८४१,०२९	९.८	६०,७२५	१२६,०१६	१६५,४७०	४४५,६६९	१,३२८,२४६	३८८,३२७	२५७,१०४	६९,४७२
	उत्पादकत्व	१३.५	२३.२		६.१	१२.५	१९.४	३०.३	३६.८	१७.७	२१.६	७.३

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/18, Ministry of Agriculture and Livestock Development

अनुसूची १३: प्रमुख दलहन बाली उत्पादनको अवस्था

खाद्यान्न बाली	उत्पादन र उत्पादकत्व	नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
मुसुरो	क्षेत्रफल	१९७,६६२	७२,५१०	३६.६८	७,२९३	१४,८९३	१,६५२	३,०९९	३,७६९	२०,२१६	१४,५३२	७,०५५
	उत्पादन	२४७,९५०	८७,९८९	३५.४९	८,३८७	१८,०५०	२,०७१	४,०२५	४,४०९	२४,८७०	१८,०५०	८,१२६
	उत्पादकत्व	१.३	१.२		१.२	१.२	१.३	१.३	१.२	१.२	१.२	१.२
चना	क्षेत्रफल	९,४८३	२,३१४	२४.४	७६९	६४९	१९९	१३७	१४३	९४	१८९	१३४
	उत्पादन	१०,६९५	२,६८६	२५.१२	८०४	७३५	२३२	१४८	१८५	१०८	२८९	१८५
	उत्पादकत्व	१.१	१.२		१	१.१	१.२	१.१	१.३	१.१	१.५	१.४
रहर	क्षेत्रफल	१६,३२२	९,६३६	५९.०३	५१८	२,२४५	१,२७२	१,००८	३,५२२	४५६	४४०	१७६
	उत्पादन	१६,०८४	९,५३३	५९.२७	३४८	२,१५४	१,१७८	९८९	३,५६७	५८४	५०३	२११
	उत्पादकत्व	१	१		०.७	१	०.९	१	१	१.३	१.१	१.२
मास	क्षेत्रफल	२२,३७५	१,१३०	५.०५	३६	३२०	२३१	२०४	२२७	५०		६३
	उत्पादन	१९,०११	८८८	४.६७	२३	१७०	१८७	१८८	२३१	३१		५९
	उत्पादकत्व	०.८	०.८		०.६	०.५	०.८	०.९	१	०.६		०.९
खेसरी	क्षेत्रफल	७,७१२	२,०५९	२६.७	१२	५	११७	४८	७१६	३२९	२४५	५८७
	उत्पादन	९,१२०	२,३४५	२५.७१	१२	५	११८	३९	८३३	४४७	२८८	६०४

खाद्यान्न बाली	उत्पादन र उत्पादकत्व	नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
	उत्पादकत्व	१.२	१.१		१	१	१	०.८	१.२	१.४	१.२	१
गहत	क्षेत्रफल	६,०५७	८७१	१४.३८	६१९	२५२						
	उत्पादन	५,५४८	६६९	१२.०६	४६३	२०६						
	उत्पादकत्व	०.९	०.८		०.७	०.८						
भटमास	क्षेत्रफल	२२,५०७	२३१	१.०३	२०	२१	२१	६२	३६	१८	२५	३०
	उत्पादन	२८,३३५	२७५	०.९७	२३	२७	२४	७६	३८	२१	२८	३६
	उत्पादकत्व	१.३	१.२		१.२	१.३	१.१	१.२	१.१	१.२	१.१	१.२
अन्य	क्षेत्रफल	२९,२६५	४,१७३	१४.२६	१,१९९	६९	१२०	१,५२१	४३०	२६७	२१९	३४९
	उत्पादन	३१,९९७	४,०३१	१२.६	१,२६०	३०	१४६	१,३५७	४५८	२१०	२२७	३४१
	उत्पादकत्व	१.१	१		१.१	०.४	१.२	०.९	१.१	०.८	१	१
जम्मा	क्षेत्रफल	३११,३८३	९२,९२४	२९.८४	१०,४६६	१८,४५४	३,६१२	६,०७९	८,८४३	२१,४३०	१५,६५०	८,३९४
	उत्पादन	३६८,७४०	१०८,४१६	२९.४०	११,३२०	२१,३७७	३,९५६	६,८२२	९,७२१	२६,२७१	१९,३८५	९,५६२
	उत्पादकत्व	१.२	१.२		१.१	१.२	१.१	१.१	१.१	१.२	१.२	१.१

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/18, Ministry of Agriculture and Livestock Development

अनुसूची १४: प्रमुख तेलहन बाली उत्पादनको अवस्था

तेलहन बाली र उत्पादन		नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
तोरी	क्षेत्रफल	१७३,२२८	२६,२१०	१५.१३	१,८९०	१,५१२	१,६२०	३,४०२	५,४००	३,८०७	२,०७९	६,५०१
	उत्पादन	१८२,९१७	२५,३९७	१३.८८	१,६०३	६४१	१,६३२	३,४१९	५,१५४	३,६२८	२,४२५	६,८९५
	उत्पादकत्व	१.१	१		०.८	०.४	१	१	१	१	१.२	१.१
सरसिउ	क्षेत्रफल	१२,५६६	४,२५९	३३.८९	८६४	८४	४४४		१,६२०	९१८		३२९
	उत्पादन	१२,८९९	४,०२६	३१.२१	८२५	७८	३३०		१,६०३	८५९		३३१
	उत्पादकत्व	१	०.९		१	०.९	०.७		१	०.९		१
रायो	क्षेत्रफल	३,८७९	१,३०१	३३.५५	६४८				१६२	४९१		
	उत्पादन	३,८४२	१,३५९	३५.३७	६३०				२०६	५२३		
	उत्पादकत्व	१	१		१				१.३	१.१		
सूर्यमुखी	क्षेत्रफल	८,६३९	१,४५४	१६.८३	११३	४			१,१८८	१३५		१३
	उत्पादन	१९,३३६	२,७६८	१४.३१	९६	४			२,२६८	३८७		१४
	उत्पादकत्व	२.२	१.९		०.८	१			१.९	२.९		१.१
तेल	क्षेत्रफल	६,०४७	३,१६०	५२.२५	११९	५४५	२३२		१९४	२,०६९		
	उत्पादन	४,७६२	२,०५५	४३.१७	८८	२३१	२१३		२०६	१,३१७		
	उत्पादकत्व	०.८	०.७		०.७	०.४	०.९		१.१	०.६		

तेलहन बाली र उत्पादन		नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
बदाम	क्षेत्रफल	३,११२	२२७	७.२९					१५१	४९		२७
	उत्पादन	४,८६७	३१५	६.४७					१९२	८२		४०
	उत्पादकत्व	१.६	१.४						१.३	१.७		१.५
आलस	क्षेत्रफल	१५,०००	७,१४४	४७.६२	४९१	३,८४७	३७७		१६३	१,६९६		५७०
	उत्पादन	१४,८१६	७,३०५	४९.३	६३६	४,४१६	२२०		१३७	१,२५९		६३७
	उत्पादकत्व	१	१		१.३	१.१	०.६		०.८	०.७		१.१
झुसेतील (नार्डजर)	क्षेत्रफल	२,१२४	२४९	११.७५					८२	१६७		
	उत्पादन	२,४२९	१७६	७.२५					७०	१०७		
	उत्पादकत्व	१.१	०.७						०.९	०.६		
जम्मा	क्षेत्रफल	२२४५९५	४४००४	२१.८.३१	४१२५	५९९२	२६७३	३४०२	८९६०	९३३२	२०७९	७४४०
	उत्पादन	२४५८६८	४३४०१	२००.९६	३८७८	५३७०	२३९५	३४१९	९८३६	८१६२	२४२५	७९१७
	उत्पादकत्व	१.१	१.०		०.९	०.९	०.९	१.०	१.१	०.९	१.२	१.१

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/18, Ministry of Agriculture and Livestock Development

अनुसूची १५: प्रमुख तरकारी बाली उत्पादनको अवस्था

तरकारी बाली र उत्पादन		नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
बर्षे तरकारी	क्षेत्रफल	११४,८२९	३७,०२२	३२	१०,१८७	२,६१०	५,०३०	३,२७५	३,८४४	४,७०८	५,०३३	२,३३४
	उत्पादन	१,५१७,०१२	४९६,५०६	३३	११०,४८०	३१,६३६	६४,४१०	३२,३८७	३८,२०८	८६,१३२	९२,२१५	४१,०३८
	उत्पादकत्व	१३.२	१३.४		१०.८	१२.१	१२.८	९.९	९.९	१८.३	१८.३	१७.६
हिउँदे तरकारी	क्षेत्रफल	१५४,८२५	३४,२५०	२२	६,५९८	२,९००	३,०१२	३,३६५	७,७४९	३,५७२	५,७०४	१,३५०
	उत्पादन	२,२०७,२०७	४७१,०९९	२१	९५,५८१	४१,८३२	३१,३६२	४२,१२९	१०९,४८३	२५,१११	११०,८९०	१४,७१०
	उत्पादकत्व	१४.३	१३.८		१४.५	१४.४	१०.४	१२.५	१४.१	७	१९.४	१०.९
कन्दमुल	क्षेत्रफल	७९७९	१,४२०	१८	८९	४०	१२६	३०२	७२४	५६	६२	२१
	उत्पादन	९९०९१	२०,२००	२०	१,५८९	३९४	१,७४४	४,६२२	९,६८६	५९१	१३६८	२०७
	उत्पादकत्व	१२.४	१४.२		१७.९	९.९	१३.८	१५.३	१३.४	१०.६	२२.१	९.९
अन्य तरकारी	क्षेत्रफल	९,२३१	६,३२४	६९		२०			७५	२,४३५		३,७९४
	उत्पादन	१३४,९२०	९३,७४९	६९		३०३			७५८	२३,९८३		६८,७०५
	उत्पादकत्व	१४.६	१४.८			१५.२			१०.१	९.८		१८.१
जम्मा	क्षेत्रफल	२८६,८६४	७९,०१६	२८	१६,८७४	५,५७०	८,१६८	६,९४२	१२,३९२	१०,७७१	१०,७९९	७,४९९
	उत्पादन	३,९५८,२३०	१,०८१,५५४	२७	२०७,६५०	७४,१६५	९७,५१६	७९,१३८	१५८,१३५	१३५,८१७	२०४,४७३	१२४,६६०
	उत्पादकत्व	१३.८	१३.७		१२.३	१३.३	११.९	११.४	१२.८	१२.६	१८.९	१६.६

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/18, Ministry of Agriculture and Livestock Development

अनुसूची १६: प्रमुख फलफुल उत्पादनको अवस्था

जिल्ला		नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
औप	उत्पादनशील क्षेत्रफल	३६,५४५	२३,८३४	६५.२२	५,६३२	५,१९६	२,३१३	१,७१९	१,९२०	५,३४२	१,३०९	४०५
	उत्पादन	३२८,२७१	२३१,८०६	७०.६१	५५,६५४	५२,२६९	२१,४९३	१५,९५४	१९,००८	५१,४१६	१२,३०१	३,७११
	उत्पादकत्व	९	९.७		९.९	१०.१	९.३	९.३	९.९	९.६	९.४	९.२
केरा	उत्पादनशील क्षेत्रफल	१५७६५	२९७१	१८.८५	१५७३	१४१	२८२	४०	२१५	५२९	१७८	१४
	उत्पादन	२५४४०३	५८०२९	२२.८१	३५३३१	१९७०	३९४६	५७९	३५९७	८४६१	३९३४	२११
	उत्पादकत्व	१६.१	१९.५		२२.५	१४	१४	१४.५	१६.७	१६	२२.१	१५.१
अम्बा	उत्पादनशील क्षेत्रफल	३१३१	२८८	९.१८	१२	५८	७५	२०	१८	८१	५	२०
	उत्पादन	२८१०७	२९४६	१०.४८	८१	७२१	५६१	१४३	२१७	९४२	६०	२२१
	उत्पादकत्व	९	१०.२		६.८	१२.४	७.५	७.२	१२.१	११.६	१२	११.१
मेवा	उत्पादनशील क्षेत्रफल	११४४	१०८	९.४	५	६	११	१४	७	५६	६	३
	उत्पादन	१४५०५	१५०५	१०.३८	३४	५५	८८	२२५	१३७	८४४	९२	३०
	उत्पादकत्व	१२.७	१३.९		६.८	९.२	८	१६.१	१९.६	१५.१	१५.३	१०
कटहर	उत्पादनशील क्षेत्रफल	२२०६	५५०	२४.९२	२२	३१	३८४	२५	१२	४९	१४	१२
	उत्पादन	२६२८१	६४३०	२४.४७	५५३	४७४	३८३९	३७९	२२६	६२३	१८०	१५६
	उत्पादकत्व	११.९	११.७		२५.१	१५.३	१०	१५.२	१८.८	१२.७	१२.९	१३

जिल्ला		नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
भुईँ कटहर	उत्पादनशील क्षेत्रफल	९४३	१६१	१७.०७	१२	२१	२४	२०	३५	१६	४	२९
	उत्पादन	१३,३८९	२,७४९	२०.५३	१४४	३३९	३५२	३०५	८७५	२४८	५८	४२८
	उत्पादकत्व	१४.२	१७.१		१२	१६.१	१४.७	१५.३	२५	१५.५	१४.५	१४.८
लिची	उत्पादनशील क्षेत्रफल	६,७४८	३,६६१	५४.२६	१५५	३३	४७०	९०	११५	२,०३०	७१६	५२
	उत्पादन	५०,०३६	२७,०००	५३.९६	१,००८	२३२	१,९५२	६३०	८०५	१५,२७६	६,६८१	४१६
	उत्पादकत्व	७.४	७.४		६.५	७	४.२	७	७	७.५	९.३	८
सुपारी	उत्पादनशील क्षेत्रफल	३,९४६	४१	१.०४		५	४	७	१९	२	२	२
	उत्पादन	१३,९०५	६५	०.४७		९	५	११	३१	४	३	३
	उत्पादकत्व	३.५	१.६			१.८	१.३	१.६	१.६	२	१.५	१.५
नरिवल	उत्पादनशील क्षेत्रफल	३२२	४४	१३.६८		४	१०		१८	६	५	१
	उत्पादन	४५४४	८८	१.९३		११	१९		३५	१२	१०	२
	उत्पादकत्व	१४.१	२			२.८	१.९		१.९	२	२	२
जम्मा	उत्पादनशील क्षेत्रफल	७०७५०	३१६५८	४४.७५	७४११	५४९५	३५७३	१९३५	२३५९	८१११	२२३९	५३८
	उत्पादन	७३३४४१	३३०६१८	४५.०८	९२८०५	५६०८०	३२२५५	१८२२६	२४९३१	७७८२६	२३३१९	५१७८
	उत्पादकत्व	१०.४	१०.४		१२.५	१०.२	९.०	९.४	१०.६	९.६	१०.४	९.६

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/18, Ministry of Agriculture and Livestock Development

अनुसूची १७: प्रमुख मसला बाली उत्पादनको अवस्था

जिल्ला		नेपाल	प्रदेश	प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा
अदुवा	क्षेत्रफल	२३,०००	३०१	१.३	१०	१५	५७	३९	१०	१०७	५३	१०
	उत्पादन	२८४,०००	३,६३५	१.३	४१	१२७	६९१	२५३	१८४	१,६१२	६४५	८२
	उत्पादकत्व	१२.३	१२.१		४.१	८.५	१२.१	६.५	१८.४	१५.१	१२.२	८.२
लसुन	क्षेत्रफल	८,५००	९४६	११.१	१२५	६४	८२	६५	२७	१०३	३८६	९३
	उत्पादन	५९,५००	६,०४०	१०.२	९५५	३५०	३४२	२८५	२३१	९०१	२,२७१	७०६
	उत्पादकत्व	७	६.४		७.६	५.५	४.२	४.४	८.६	८.७	५.९	७.६
बेसार	क्षेत्रफल	७,३००	९५३	१३.१	२७८	१६	१२४	११३	८	२९८	९०	२६
	उत्पादन	७१,५००	११,४१५	१६	३,५२८	२३२	३८८	१,१३८	८७	४,४६४	१,३३४	२४५
	उत्पादकत्व	९.८	१२		१२.७	१४.५	३.१	१०.१	१०.९	१५	१४.८	९.४
सुकेको खुर्सानी	क्षेत्रफल	१०,५००	१,१७६	११.२	२०८	६३	२५३	१५६	६८	२७०	११६	४२
	उत्पादन	५२,५००	२,७२३	५.२	३१६	४१७	३३१	४५८	३०८	४१०	३५८	१२६
	उत्पादकत्व	५	२.३		१.५	६.६	१.३	२.९	४.५	१.५	३.१	३
जम्मा	क्षेत्रफल	४९,३००	३,३७६	६.८	६२१	१५८	५१६	३७३	११३	७७८	६४५	१७१
	उत्पादन	४६७,५००	२३,८१३	५.१	४,८४०	१,१२६	१,७५२	२,१३४	८१०	७,३८७	४,६०८	१,१५९
	उत्पादकत्व	९.५	७.१		७.८	७.१	३.४	५.७	७.२	९.५	७.१	६.८

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2017/18, Ministry of Agriculture and Livestock Development

अनुसूची १८: माछाको भुरा उत्पादन

आ.व. २०७४/७५ को औसत वार्षिक भुरा उत्पादन

क्र.सं.	जिल्ला	ह्याचरी फर्मको नाम	ठेगाना	औसत वार्षिक भुरा उत्पादन
१	सप्तरी	माँ सन्तोषी ह्याचरी फारम	बेलहीचपेना गापा २	१५२००
२		मा डाक्नेश्वरी माछा फारम	डाक्नेश्वरी नपा ५	५४५००
३		छविलाल माछा फारम	शम्भुनाथ नपा १२	२०००००
४		लक्ष्मी ठाकुर माछा फारम	शम्भुनाथ नपा १३	१७५००
५		देवनारायण माछा भुरा फारम	सुरङ्गा नपा ५	
	सप्तरी जम्मा			२८७२००
६	सिराहा	जुरीलाल मत्स्य फार्म	धनगढीमाई नपा	
७		माछा उत्पादन तथा भुरा विक्री केन्द्र	धनगढीमाई नपा ४	३०६००
८		चन्द्रनारायण मत्स्य भुरा उत्पादन केन्द्र	धनगढीमाई नपा ४	३५०००
९		हिरालाल मत्स्य भुरा उत्पादन केन्द्र	धनगढीमाई नपा ४	
१०		संजय मत्स्य उत्पादन तथा भुरा विक्री केन्द्र	धनगढीमाई नपा ४	१४५२०००
११		ओम मत्स्य फार्म	धनगढीमाई नपा ६	३७६००
१२		गजेन्द्र मत्स्य ह्याचरी	धनगढीमाई नपा ६	३५२००००
१३		थारू माछा फार्म	धनगढीमाई नपा ६	
१४		विजय माछा फार्म ट्रेड सेन्टर	लहान नपा १२	३०००००
१५		विके सोहवरिया माछा फर्म	लहान नपा १२	९४००००
१६		जगत ज्योति कृषि सहकारी	सखुवानान्कारपट्टी गापा २	९२१०
१७		पटवारी माछा फार्म	सखुवानान्कारपट्टी गापा ५	१८४४००
	सिराहा जम्मा			६५०८८१०
१८	धनुषा	अधिकारी मत्स्य प्रजनन् फार्म	औराही गापा ६	१०२००
१९		मिश्रा मत्स्य प्रजनन् फार्म	जनकपुरधाम उपमनपा १०	१०७००
२०		गिरिजा मत्स्य प्रजनन् फार्म	जनकपुरधाम उपमनपा २	२१७००

क्र.सं.	जिल्ला	ह्याचरी फर्मको नाम	ठेगाना	औसत वार्षिक भुरा उत्पादन
२१		भोला मत्स्य फार्म	जनकपुरधाम उपमनपा १०	५१२०५
२२		योगी ठाकुर मत्स्य प्रजनन् फार्म	धनुषाधाम नपा ८	३१०००
२३		योगी मुखिया मत्स्य फार्म	धनुषाधाम नपा ८	१०५०००
२४		शान्ति मत्स्य प्रजनन् फार्म	नगराइन नपा ५	५१५००
२५		काजल मत्स्य प्रजनन् फार्म	क्षिरेस्वरनाथ नपा	२२३००
२६		मुखिया मत्स्य प्रजनन् फार्म	शहीदनगर नपा ४	१०५१००
२७		महावीर मत्स्य ह्याचरी	शहीदनगर नपा ४	२५५००
२८		न्यू मुखिया मत्स्य प्रजनन् केन्द्र	शहीदनगर नपा ४	७२६५०
२९		मित्र मत्स्य पालन फार्म	शहीदनगर नपा ४	८१२२०
३०		कमला फिस फार्म	शहीदनगर नपा ७	५०४००
३१		मण्डल मत्स्य प्रजनन् फार्म	हंसपुर नपा	१२०४००
	धनुषा जम्मा			७५८८७५
३२	महोत्तरी	पोखरी डट मिथिला प्रालि	औरही नपा	
३३		जयमंगल सहनी माछा फार्म	औरही नपा १	२१००५
	महोत्तरी जम्मा			२१००५
३४	सर्लाही	साह ह्याचरी फार्म	मलंगवा ९	७१०००
३५		मुखिया प्रजनन् फार्म	हरिहरपुर नपा ३	१२०००
३६		राजु माछा पालन उद्योग	हरिहरपुर नपा ३	१०६००
	सर्लाही जम्मा			९३६००
३७	रौतहट	गजेन्द्र मत्स्य बीज प्रजनन् फर्म	गरूडा नपा	२३२६५
३८		सहनी मत्स्य प्रजनन् फर्म	गरूडा नपा	२७२९५
३९		माँ जानकी मत्स्य फर्म	गरूडा नपा	१५८०
४०		सहनी मत्स्य प्रजनन् फर्म	गरूडा नपा	६३१
४१		ससी मत्स्य फर्म	रामपुर खाप	१६९७
४२		सहनी मत्स्य फर्म	रामपुर खाप	१६६८

क्र.सं.	जिल्ला	ह्याचरी फर्मको नाम	ठेगाना	औसत वार्षिक भुरा उत्पादन
	रौतहट जम्मा			५६१३६
४३	बारा	बिके मत्स्य तथा ह्याचरी फर्म	पचरौता ७	४८८१९०
४४		चौधरी ह्याचरी	करैयामाई गापा	
४५		किरण मत्स्य ह्याचरी फार्म	कलैया उमनपा १८	४५२००
४६		समूहगत मत्स्य ह्याचरी	कोल्हवी नपा ६	५२७००
४७		थपलिया माछा फार्म	जितपुरसिमरा उमनपा ५	१२५००
४८		सहनी मत्स्य ह्याचरी	देवताल गापा	६५०००
४९		दिक्षा ह्याचरी	बारागढी गापा १	
५०		चौहान मत्स्य ह्याचरी फार्म	विश्रामपुर गापा २	८७०००
५१		सहनी मत्स्य ट्वा	विश्रामपुर गापा २	६५००
५२		कुशवाहा ह्याचलिङ फार्म	महागढीमाई नपा ३	२०५००
५३		मुसहर्नियामाई कृषि फार्म	महागढीमाई नपा १	१२०५०
५४		धिरेन्द्र मत्स्य ह्याचरी माछा फार्म	महागढीमाई नपा १	८३५०
५५		सिम्रनगौड मत्स्य ह्याचरी	सिम्रौनगढ नपा १	३०७४००
५६		राजु मत्स्य ह्याचरी	सिम्रौनगढ नपा ३	
५७		शुभेक्षा मत्स्य ह्याचरी	सिम्रौनगढ नपा ३	
	बारा जम्मा			११०५३९०
५८	पर्सा	अब्दुल माछा पालन	वीरगञ्ज मनपा	९५०२०
५९		हनुमान ह्याचरी	बहादुरमाई नपा	
६०		रोशन मत्स्य विकास केन्द्र	पकहा मैनुपुर गापा ३	
६१		साह मत्स्य ह्याचरी	पकहा मैनुपुर गापा	५११००
६२		सहनी ह्याचरी	सखुवा प्रसौनी नपा	
	पर्सा जम्मा			१४६१२०
	प्रदेश जम्मा			८९७७१३६

स्रोत: राष्ट्रिय मत्स्य तथ्याङ्क, २०७६, केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र

अनुसूची १९: मुख्य सतह सिचाई आयोजनाहरू

जिल्ला	सिचाई योजनाको नाम	सिचाई हुने क्षेत्र हेक्टरमा	स्थान
सप्तरी	कोसी पश्चिम नहर	२४०००	राजविराज
	चन्द्र नहर	१०५००	फिपुर , राजविराज
	कजरा धाहा	३२०	
	खडक	३००	कल्याणपुर
	खांडो	९८०	रायपुर
	महुली	१०५०	हनुमान नगर
	सुन्दरी	१२००	
	मुतानी	४००	
	पांच	३२०	अनाहा
	दुधैला	३००	
	जम्मा	३९३७०	
सिराहा	कमला	१२५००	गौतारी
	गागन खोला	३००	सुखिपुर , कबिलासी
	कमल पानी	३००	
	वानो	४४४	भदैया
	कमला उत्तरायणी	५४०	
	मैनावती	४५०	चन्द्रलालपुर
	सरस्वती धुमुहन	३००	
	बाबुराम खोला	१०००	
	गागन नदी	१२००	दुर्गापुर
	लोमानीआ बाँध	४००	
	सहजा	७४३	इटाटार
	झिरहरी	५५४	
	मैनावती	३०४	चन्द्रलालपुर १
	सैलेश फूलबारी	४६०	लहान न.पा.

जिल्ला	सिंचाइ योजनाको नाम	सिंचाई हुने क्षेत्र हेक्टरमा	स्थान
	कटनहिया धर	५००	वरियारपट्टी
	खुटी	६००	लहान न.पा.
	जम्मा	२०५९५	
धनुषा	कमला	१२५००	पोताहा, रनाथपुर
	हर्दीनाथ	२०००	गोपालपुर, बेगा शिवपुर
	विधी	५००	बसबिट्टी, बिन्द्ही
	जलाद	२५०	रामदैया भवाडी
	मिथिलेश्वर	२५०	मिथिलेश्वर
	पुरानो जपलाध	२५०	गोपालपुर, दिगम्बपुर
	चारनाथ	४००	भरतपुर
	बालगंगा	४००	कजरा रमौल
	काजी पैनी	५२०	धबौली
	मुगलैया	५४०	महुवा
	बच्छराजा	३६८	दब्बरकोट हथलेटवा
	जम्मा	१७९७८	
महोत्तरी	कुटुमेश्वरी	४००	धर्मपुर
	विधी	२२००	वपगौना, सिमरदही
	रूपनी	६१३	खैरबन्नी
	मडाहा	४००	निगौल
	गेरूका	४००	महदैया तपनपुर
	पसिजवा	५००	रामगोपालपुर
	पचाइन	५००	निगौल
	कान्तवा	७५०	रघुनाथपुर
	गेरूवा	३८०	
	अकुशी खोला	१६८६	धमौरा, बनौटा बलौवा
	अकुशी	६५०	गोनरपुरा
	जम्मा	८४७९	

जिल्ला	सिंचाइ योजनाको नाम	सिंचाई हुने क्षेत्र हेक्टरमा	स्थान
सर्लाही	वाग्मती	२३२००	कमैया
	मनुस्मारा	५२००	भवानीपुर, धनकौल
	फरहदवा	३००	फरहदवा
	हरिपुरवा	५९५	हरिपुरवा
	जिंगरवा	३७६	जिंगरवा
	किसानपुर	३३०	किसानपुर
	परवानीपुर	४००	परवानीपुर
	पर्सा	६८५	पर्सा
	पत्थरकोट	५२१	पत्थरकोट
	लौकट मनुस्मारा	३७५	पत्थरकोट
	परवानीपुर कालिन्जोर	३९५	परवानीपुर
	झीम इश्वरपुर	६०७	इश्वरपुर
	पक्का बाँध कगवा गेरूका	५२६	बबरगञ्ज
	जम्मा	३३५१०	
रौतहट	वाग्मती	२२४००	पौराइ, सन्त,डुमरिया आदी
	झांझ	२०००	महमदपुर, जयनगर
	लाल बकैया	२५००	लक्ष्मीनिया
	लोहिमिया बाँध	४६६	
	पथरा बुधराम	४३२	पथरा बुधराम
	सिमरा भवानीपुर	४०२	सिमरा भवानीपुर
	बालुवा जब्दी	१०००	
	भकुवा	४००	अकोलवा , वैरीया
	भकुवा डुमरीया	४००	डुमरीया
	लालमटीया	३०५	
	अरूवा सोनारमनी	३०५	मर्यादपुर
	जम्मा	३०६१०	

जिल्ला	सिंचाइ योजनाको नाम	सिंचाई हुने क्षेत्र हेक्टरमा	स्थान
बारा	बरियारपुर कुलो	७००	बरियारपुर
	इनर्वा नाला कुलो	६००	इनर्वा
	बगेडी नदी	५२०	
	सिरसिया दुधौला	१०२०	जितपुर
	नारायणी सिंचाइ योजना दोश्रो चरण	१२७००	फेटा, मझेरीया
	नारायणी ट्युबेल	२८००	बाराको विभिन्न स्थानहरू
	इम्रिती	१३००	वधवन
	थलही	७९६	बगुवाइन
	जमुनि	८००	सिंहासिनी, पथेरा
	पसाहा	१६००	
	टीयर	५१९	उमजन
	लौटन	४५०	
	धन्सार	३६५	भरतगञ्ज
	अदुवा कचोर्वा	११३९	कचोर्वा भगवानपुर
	गेरकाही	५००	विशानपूर्वा
	लाल बकैया बाघ भैरव	१५५०	रतनपुरी , निजगढ
	जम्मा	२७३५९	
पर्सा	नारायणी सिंचाइ योजना प्रथम चरण	१६०००	बहुअरी
	चम्प्री नदी	४००	
	चरखवा	३५०	महुवन
	सुवर्णपुर बसन्तपुर	४९५	सुवर्णपुर
	ओरिया	३२०	पिडारीगुठी १
	थौदुवा	४००	
	नौगाछी	५००	
	निर्मल बस्ती	३५०	निर्मल बस्ती

जिल्ला	सिंचाइ योजनाको नाम	सिंचाई हुने क्षेत्र हेक्टरमा	स्थान
	कियासोट बग्मोही	४९६	जगनाथपुर
	जगनाहा मरनहीया	२९८	औराहा
	ठुटे खोला	३०४	निर्मल बस्ती
	जम्मा	१९,९१३	
कुल जम्मा		१९७,८१४	

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ (खण्ड १) र प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

अनुसूची २०: उद्योगहरू (लगानी रु. लाखमा)

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
SAPTARI	1	LARGE	B S C C & C (JV) NEPAL PVT. LTD.	1600.00	1440.00	160.00	144	MANUFACTURING
	2	LARGE	SAIKRISHNA FOUNDATION FOR HELTH & MEDICAL	2500.00	2400.00	100.00	312	SERVICE
	3	LARGE	NAWA DURGA GROUP OF INDUSTRIES PVT. LTD.	968.55	628.86	339.69	60	MANUFACTURING
			Sub Total	5068.55	4468.86	599.69	516	
	1	MEDIUM	EVERGREEN DISTILLERY	344.77	311.60	33.17	76	MANUFACTURING
	2	MEDIUM	ALL NEPALESE TEA & COFFEE CENTER PVT.LTD	775.00	700.00	75.00	71	MANUFACTURING
			Sub Total	6188.32	5480.46	707.86	663	
	1	SMALL	KETU HEALTH FOOD PVT. LTD.	43.00	27.50	15.50	18	MANUFACTURING
	2	SMALL	EVEREST SAMAICA UDYOG PVT.LTD	252.09	179.05	73.04	35	MANUFACTURING
	3	SMALL	SING AND SMILE APPAREALS	199.10	26.87	172.24	226	MANUFACTURING
	4	SMALL	S AND CO. ELECTRODS PVT.LTD	215.00	163.53	51.47	25	MANUFACTURING
	5	SMALL	SARASWATI METAL INDUSTRIES	143.28	100.51	42.77	27	MANUFACTURING
	6	SMALL	PASHUPATI P.S. PVT. LTD.	469.06	89.75	379.31	99	MANUFACTURING
	7	SMALL	RAJ PAUCHES PVT. LTD.	200.00	105.00	95.00	46	MANUFACTURING
			Sub Total	812.34	295.26	517.08	172	
			Total	12069.21	10244.58	1824.63	1351	
SIRAHA	1	LARGE	MARUTI CEMENTS LTD.	7238.46	6233.83	1004.63	211	MANUFACTURING
	2	LARGE	HIMALA SUGAR MILLS PVT.LTD	12000.00	10400.00	1600.00	467	MANUFACTURING
	3	LARGE	MARUTI CEMENTS LTD UNIT 1	9700.17	8288.17	1412.00	226	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	4	LARGE	SHAURYA MINES AND MINERALS PVT. LTD.	136000.00	127421.00	8579.00	436	MANUFACTURING
	5	LARGE	MARUTI CEMENTS LIMITED BRANCH UNIT 1	25788.25	19788.25	6000.00	587	MANUFACTURING
			Sub Total	190726.88	172131.25	18595.63	1927	
	1	MEDIUM	NATIONAL METAL INDUSTRIES PVT. LTD	1000.00	552.25	447.75	69	MANUFACTURING
	2	MEDIUM	MANAKAMANA CEMENT PVT. LTD.	665.53	545.15	120.38	58	MANUFACTURING
	3	MEDIUM	SHYAM BANASPATI UDHYOG PVT. LTD.	899.75	692.85	206.90	125	MANUFACTURING
	4	MEDIUM	KATARI LIME AND MINERALS PVT. LTD.	1922.00	1650.00	272.00	60	MINERAL
			Sub Total	4487.28	3440.25	1047.03	312	
	1	SMALL	HIMALAYAN HUME PIPE AND CONCTRIT BLOCK	20.00	9.00	11.00	30	MANUFACTURING
	2	SMALL	HANUMAN COLDSTORAGE PVT.LTD	250.00	147.98	102.02	21	SERVICE
	3	SMALL	SHARADA DISTILLERY	250.00	250.00	0.00	86	MANUFACTURING
	4	SMALL	ASHWINI ENGINEERING NEPAL PVT. LTD.	500.00	289.50	210.50	68	SERVICE
			Sub Total	1020.00	696.48	323.52	205	
			Total	196234.16	176267.98	19966.18	2444	
DHANUSHA	1	LARGE	EVEREST PAPER MILLS PVT. LTD.	11091.62	10086.87	1004.75	450	MANUFACTURING
	2	LARGE	RAM JANAKI HEALTH FOUNDATION PVT. LTD.	4774.50	4374.50	400.00	350	SERVICE
	3	LARGE	PRIME HERBONIX INTERNATIONAL NEPAL PVT.	400.00	300.00	100.00	81	AGRO AND FORESTRY BASED
	4	LARGE	RAMJANAKI PETROLIAM SUPPLIERS	1458.68	1297.88	160.80	36	SERVICE
	5	LARGE	BIRAT CONSTRUCTION CHEMICALS PVT.LTD	1600.00	1020.00	580.00	66	MANUFACTURING
	6	LARGE	HIMALAYAN PARENTALS & FORMULATION PVT.	5705.66	5472.69	232.97	94	MANUFACTURING
	7	LARGE	TIGER PLY AND BOARDS INDUSTRIES PVT. LTD.	2100.00	1850.00	250.00	189	AGRO AND FORESTRY BASED
	8	LARGE	BIRAT PETROLIUM PVT. LTD. UNIT 1	1600.00	1020.00	580.00	66	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	9	LARGE	NOBEL GAS UDHYOG PVT. LTD.	2066.00	1907.00	159.00	49	MANUFACTURING
	10	LARGE	MITHILA SUGAR MILLS PVT. LTD.	25000.00	19000.00	6000.00	500	MANUFACTURING
	11	LARGE	DHANUSHA CEMENT INDUSTRIES PVT. LTD.	7800.00	4000.00	3800.00	105	MANUFACTURING
	12	LARGE	ECO GLOBAL POWER DEVELOPMENT PVT. LTD.	9002.00	8630.62	371.38	46	ENERGY BASED
	13	LARGE	HOTEL SIYA LAND PVT. LTD.	3315.14	3115.14	200.00	30	TOURISM
			Sub Total	75913.60	62074.71	13838.90	2062	
	1	MEDIUM	INTEGRETED DAIRIES AND AGRO PRODUCTS	651.60	586.60	65.00	108	AGRO AND FORESTRY BASED
	2	MEDIUM	NATIONAL PHARMACEUTICAL INDUSTRIES	529.13	386.49	142.64	110	MANUFACTURING
	3	MEDIUM	HOTEL TRISHNA PVT.LTD	377.27	338.74	38.53	41	TOURISM
	4	MEDIUM	RAM JANAKI COMPLEX PVT. LTD.	100.00	800.00	-700.00	30	SERVICE
	5	MEDIUM	KOSMOS CEMENT INDUSTRIES PVT. LTD.	1250.00	800.00	450.00	120	MANUFACTURING
	6	MEDIUM	NEPAL WATER PROOF IND.	806.30	339.30	467.00	37	MANUFACTURING
	7	MEDIUM	DEN INTERNATIONAL PVT. LTD.	1087.55	445.64	641.91	147	MANUFACTURING
	8	MEDIUM	EVEREST PLASTO INDUSTRY	488.65	401.20	87.45	32	MANUFACTURING
	9	MEDIUM	K.B. ILEX PVT. LTD.	490.00	360.00	130.00	80	MANUFACTURING
	10	MEDIUM	SIDDHI GANESH PLASTIC INDUSTRIES PVT. LTD.	490.00	350.00	140.00	20	MANUFACTURING
	11	MEDIUM	YETI PLASTO AND PIPE INDUSTRIES PVT. LTD.	470.00	360.00	110.00	37	MANUFACTURING
	12	MEDIUM	SANGRILA WINERY PVT. LTD.	500.00	394.60	105.40	44	MANUFACTURING
	13	MEDIUM	AARATI AGRITECH PVT. LTD.	400.00	377.50	22.50	25	MANUFACTURING
	14	MEDIUM	ADITYA GAS UDHYOG PVT.LTD.	1500.00	1000.00	500.00	42	SERVICE
	15	MEDIUM	GREEN FEED INDUSTRIES PVT. LTD.	2450.00	1826.00	624.00	53	MANUFACTURING
	16	MEDIUM	RAMAN GENERAL PVT. LTD.	2460.00	2112.00	348.00	178	SERVICE
	17	MEDIUM	NORDIK PHARMACEUTICALS PVT. LTD.	2742.74	2243.24	499.50	145	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	18	MEDIUM	MITHILA AUTO KRAFT PVT. LTD.	2481.08	1000.50	1480.58	88	MANUFACTURING
	19	MEDIUM	API POWR COMPANY LIMITE BRANCH UNIT 4	1098.59	1079.18	19.40	6	ENERGY BASED
			Sub Total	20372.91	15200.99	5171.92	1343	
	1	SMALL	EVEREST AGRO INDS PVT.LTD	80.00	47.00	33.00	41	MANUFACTURING
	2	SMALL	JANAKI KHADASARI CHINI UDYOG PVT.LTD	100.00	69.39	30.61	130	MANUFACTURING
	3	SMALL	BAJARANGA PLASTIC UDYOG	19.00	14.50	4.50	6	MANUFACTURING
	4	SMALL	JANAKI CHIM UDYOG	0.00	85.20	-85.20	25	MANUFACTURING
	5	SMALL	GITA COLD STORAGE PVT.LTD	167.56	155.65	11.91	24	SERVICE
	6	SMALL	SHIVANI TEXTILES PVT.LTD	187.00	187.00	0.00	128	MANUFACTURING
	7	SMALL	SITA MEDICAL INSTITUTE	270.78	254.50	16.29	78	SERVICE
	8	SMALL	MAKEHOME FOOD PRODUCT PVT.LTD	150.00	110.00	40.00	14	MANUFACTURING
	9	SMALL	AVAYA PHARMACEUTICALS	236.31	256.91	-20.60	79	MANUFACTURING
	10	SMALL	BSCC & JV NEPAL PVT.LTD UNIT 1	20.00	15.00	5.00	54	MANUFACTURING
	11	SMALL	JANAKI PLASTIC INDUSTRIES PVT.LTD	445.63	128.63	317.00	86	MANUFACTURING
	12	SMALL	OPPO DS PVT. LTD. BRANCH UNIT 4	50.00	32.55	17.45	12	SERVICE
	13	SMALL	ECO POWER DEVELOPMENT PVT. LTD.	200.00	122.00	78.00	64	ENERGY BASED
			Sub Total	1926.28	1478.32	447.96	741	
			Total	98212.80	78754.02	19458.78	4146	
MAHOTTARA	1	LARGE	EVEREST SUGAR AND CHEMICAL INDUSTRIES LIMITED	6000.00	6000.00	0.00	458	MANUFACTURING
	2	LARGE	NEPAL ROSIN & ALIED INDUSTRIES PVT.LTD	1920.00	1012.00	908.00	73	MANUFACTURING
	3	LARGE	BARDIBAS INVESTMENT MULTIPURPOSE PVT. LTD.	1500.00	1228.00	272.00	56	SERVICE
	4	LARGE	SIDDHI VINAYAK SUGAR AND CHEMICAL INDUSTRIES PVT. LTD.	9547.50	8914.39	633.11	164	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
			Sub Total	18967.50	17154.39	1813.11	751	
	1	MEDIUM	S.B. DISTILARY PVT. LTD.	556.02	425.66	130.36	0	MANUFACTURING
	2	MEDIUM	SONAMAI KHANDSARI SUGAR INDUSTRY PVT.LTD	1490.00	990.00	500.00	236	MANUFACTURING
	3	MEDIUM	NATRAJ SPIRIT INDUSTRY PVT. LTD.	444.00	302.00	142.00	83	MANUFACTURING
	4	MEDIUM	AMRAPALI BEVERAGE PVT. LTD.	1800.00	1150.00	650.00	71	MANUFACTURING
			Sub Total	4290.02	2867.66	1422.36	390	
			Total	23257.52	20022.05	3235.47	1141	
SARLAHI	1	LARGE	INDU SHANKAR CHINI UDYOG LTD.	2750.00	700.00	2050.00	0	MANUFACTURING
	2	LARGE	SITA RAM GOKUL MILKS PVT. LTD.	1643.84	1490.98	152.86	145	MANUFACTURING
	3	LARGE	PAWAN CHINI UDYOG PVT.LTD	4000.00	3400.00	600.00	455	MANUFACTURING
	4	LARGE	AANAPURNA SUGAR & GENERAL IND.PVT.LTD	8410.00	7430.00	980.00	428	MANUFACTURING
	5	LARGE	SARLAHI SUGAR INDUSTRIES PT.LTD	10000.00	8800.00	1200.00	474	MANUFACTURING
	6	LARGE	ABHINAV DISTILLERY PVT. LTD.	1700.00	1000.00	700.00	154	MANUFACTURING
	7	LARGE	MANAKAMANA SUGAR INDUSTRIES PVT. LTD.	13675.00	12800.00	875.00	471	MANUFACTURING
	8	LARGE	RAJDEVI PULP AND PAPER INDUSTRY PVT. LTD.	21749.25	19929.84	1819.41	894	MANUFACTURING
			Sub Total	63928.09	55550.82	8377.27	3021	
	1	MEDIUM	SCOTT AND SCOTTS NEPAL PVT. LTD.	500.00	340.00	160.00	0	MANUFACTURING
	2	MEDIUM	VUDEV KHYAD UDHYOG	1007.14	396.14	611.00	0	MANUFACTURING
	3	MEDIUM	KARMIYA MINERALS PVT.LTD	495.00	425.00	70.00	28	MANUFACTURING
	4	MEDIUM	N.D.S. INTERNATIONAL PVT. LTD.	450.00	301.00	149.00	38	AGRO AND FORESTRY BASED
	5	MEDIUM	BAKAS RENEWABLE ENERGY PVT. LTD.	2000.00	1700.00	300.00	66	MANUFACTURING
			Sub Total	4452.14	3162.14	1290.00	132	
	1	SMALL	GANESH BIDI FACTORY	43.92	8.30	35.62	417	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	2	SMALL	PHOOLJOR KHANDSHARI UDYOG PVT. LTD.	127.00	98.90	28.10	156	MANUFACTURING
	3	SMALL	HANSH PULSEJ INDUSTRIES	367.02	58.00	309.02	44	AGRO AND FORESTRY BASED
	4	SMALL	PASHUPATI MENIYAR UDYOG	21.66	18.93	2.73	35	MANUFACTURING
	5	SMALL	BHUDEV MAIDA MILLS	322.37	119.97	202.40	35	MANUFACTURING
	6	SMALL	SUVAM PLYWOOD INDUSTRIES PVT.LTD	244.00	190.00	54.00	102	MANUFACTURING
	7	SMALL	MALE INTERNATIONAL	92.92	62.12	30.80	114	MANUFACTURING
	8	SMALL	Sub Total	1218.89	556.22	662.67	903	
			Total	69599.13	59269.18	10329.94	4056	
RAUTAHAT	1	LARGE	OM BREWERY PVT. LTD.	3500.00	3100.00	400.00	165	MANUFACTURING
	2	LARGE	BABA BAIJUNATH SUGAR AND CHEMICAL INDUSTRIES PVT. LTD.	6920.00	5949.00	971.00	550	MANUFACTURING
	3	LARGE	SUDHA DISTILLERY PVT. LTD.	1490.00	1035.25	454.75	141	MANUFACTURING
	4	LARGE	API POWR COMPANY LIMITE BRANCH UNIT 3	3212.40	3166.20	46.20	6	ENERGY BASED
			Sub Total	15122.40	13250.45	1871.95	862	
	1	MEDIUM	LAXMI LEAD PROCESSING PVT. LTD.	422.45	314.06	108.39	35	MANUFACTURING
	2	MEDIUM	NARAYANI DISTILARIES PVT. LTD.	1200.00	930.00	270.00	135	MANUFACTURING
	3	MEDIUM	GODAWARI STEEL PVT. LTD.	2475.00	1825.00	650.00	273	MANUFACTURING
	4	MEDIUM	DAI BHAI AND BIMAL KRISHI FARM TATHA DANA UDYOG PVT. LTD.	2000.00	1511.13	488.87	55	MANUFACTURING
			Sub Total	6097.45	4580.20	1517.25	498	
	1	SMALL	BISWANATH DAL MILLS	29.32	11.95	17.37	5	MANUFACTURING
	2	SMALL	RANJITKAR COLD STORAGE PVT.LTD	73.40	54.52	18.88	5	SERVICE
	3	SMALL	RAMYAKBAL KHADASARI UDYOG	97.10	87.50	9.60	64	MANUFACTURING
	4	SMALL	TRI NETRA PRODUCT NEPAL PVT. LTD.	100.00	66.00	34.00	50	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
			Sub Total	299.82	219.97	79.85	124	
			Total	21519.67	18050.62	3469.05	1484	
BARA	1	LARGE	HAMA IRON & STEEL INDUSTRIES PVT.LTD	2500.00	1528.73	971.27	155	MANUFACTURING
	2	LARGE	AGRO NEPAL PVT.LTD	1355.00	1117.00	238.00	127	AGRO AND FORESTRY BASED
	3	LARGE	MARUTI TEXTILE MILL PVT.LTD	1058.65	1058.65	0.00	201	MANUFACTURING
	4	LARGE	ARATI SOAP AND HOUSE HOLD PRODUCT	1500.00	1230.71	269.29	81	MANUFACTURING
	5	LARGE	NANDAN GHEE AND OIL INDS PVT.LTD	466.65	466.65	0.00	134	MANUFACTURING
	6	LARGE	KRISHNA STEEL INDS PVT.LTD	1780.94	1240.00	540.94	201	MANUFACTURING
	7	LARGE	TRIBENI SPINNING MILL PVL. LTD.	7504.92	6871.82	633.10	250	MANUFACTURING
	8	LARGE	MULTY AGRO ENTERPRISES PVT.LTD	1598.55	1168.66	429.88	275	AGRO AND FORESTRY BASED
	9	LARGE	HIMALAYA TERRY FABRIC PVT.LTD	1338.18	1087.24	250.94	50	MANUFACTURING
	10	LARGE	MARK TEXT TEXYARN PVT. LTD	2623.96	2323.96	300.00	96	MANUFACTURING
	11	LARGE	VIJAY SPINNING INDUSTRIES PVT.LTD	4966.56	4055.06	911.50	17	MANUFACTURING
	12	LARGE	CONCENT PHARMACEUTICAL NEPAL PVT.LTD	1200.00	1075.84	124.16	89	MANUFACTURING
	13	LARGE	AKRIT PVT.LTD	1400.00	1100.00	300.00	97	MANUFACTURING
	14	LARGE	GANAPATI BANASPATI PVT.LTD	2500.00	1194.00	1306.00	80	MANUFACTURING
	15	LARGE	RELIANCE MANUFACTURING PVT. LTD.	2841.60	2118.40	723.20	0	MANUFACTURING
	16	LARGE	HANUMAN METALS PVT. LTD.	3106.00	1106.00	2000.00	567	MANUFACTURING
	17	LARGE	NU PLAST IND. PVT. LTD.	2815.00	1415.75	1399.25	0	MANUFACTURING
	18	LARGE	OM PIPE INDUSTRIES. PVT. LTD.	2447.19	1193.09	1254.10	103	MANUFACTURING
	19	LARGE	TRISHAKTI FERTILIZERS PVT .LTD.	1967.43	1055.96	911.47	136	AGRO AND FORESTRY BASED
	20	LARGE	SAURAV FOOD PRODUCT PVT. LTD.	3156.09	1158.98	1997.11	87	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOY MENT	CATEGORY
	21	LARGE	NECON KEBI PLAST ENGINEERING IND.	4094.10	2964.00	1130.10	0	MANUFACTURING
	22	LARGE	GOPAL POLYTEX IND. PVT.LTD.	4176.78	2974.69	1202.09	340	MANUFACTURING
	23	LARGE	LUMBINI RUBBER FACTORY PVT. LTD.	2500.00	1750.00	750.00	109	MANUFACTURING
	24	LARGE	EASTERN SIMPACKS IND. PVT. LTD.	1381.40	1089.50	291.90	183	MANUFACTURING
	25	LARGE	KAMADHENU VEGETABLE OIL IND. PVT. LTD.	3945.37	1486.15	2459.22	114	MANUFACTURING
	26	LARGE	GADIYA ALMINIUM PVT. LTD.	3024.03	1945.92	1078.11	18	MANUFACTURING
	27	LARGE	EVEREST POLY BAG PVT. LTD.	1194.33	1024.74	169.59	89	MANUFACTURING
	28	LARGE	RELIANCE SUGAR AND CHEMICAL INDUSTRIES PVT. LTD.	3929.01	3443.14	485.87	300	MANUFACTURING
	29	LARGE	GANGA UGYOG PVT.LTD	1890.05	1118.72	771.33	79	MANUFACTURING
	30	LARGE	GOPAL METAL	2226.33	1447.81	778.52	229	MANUFACTURING
	31	LARGE	JADAMBA ESPAT PVT.LTD	6000.00	3200.00	2800.00	226	MANUFACTURING
	32	LARGE	TRIVENI PETROCEM PVT.LTD	52500.00	37100.00	15400.00	1020	MANUFACTURING
	33	LARGE	RAJESH METAL CRAFTS PVT. LTD.	6700.00	2700.00	4000.00	517	MANUFACTURING
	34	LARGE	BANDANA STEEL PVT. LTD.	3000.00	1200.00	1800.00	108	MANUFACTURING
	35	LARGE	NOBEL TEXTILE PVT. LTD.	1394.95	1115.95	279.00	35	MANUFACTURING
	36	LARGE	SHREE KRISHNA ALMUNIUM PVT.LTD	3450.00	1950.00	1500.00	251	MANUFACTURING
	37	LARGE	RAJESH METAL CRAFT LTD.-1	2325.00	1568.00	757.00	36	MANUFACTURING
	38	LARGE	UNITAKE CEMENT PVT.LTD	5080.00	3850.00	1230.00	225	MINERAL
	39	LARGE	ADARSA POLYPLASTIC PVT.LTD	2000.00	1500.00	500.00	104	MANUFACTURING
	40	LARGE	NARAYANI SPAT PVT.LTD	2480.00	1810.00	670.00	210	MANUFACTURING
	41	LARGE	MAHALAXMI SALVET & REFINERY PVT.LTD	2400.00	1800.00	600.00	140	MANUFACTURING
	42	LARGE	RMC CEMENT PVT.LTD	5000.00	4600.00	400.00	249	MANUFACTURING
	43	LARGE	SHIVASHAKTI AGRO PVT.LTD	2400.00	1500.00	900.00	65	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	44	LARGE	TRIVENI FEED INDUSTRIES PVT.LTD	2000.00	1300.00	700.00	112	MANUFACTURING
	45	LARGE	SUNRISE NEPAL FOOD & BEVERAGE PVT.LTD	2100.00	1770.00	330.00	116	MANUFACTURING
	46	LARGE	HAMA ISPAT PVT. LTD.	2450.00	1395.00	1055.00	195	MANUFACTURING
	47	LARGE	PRESTISE MATS INDUSTRIES	2000.00	1000.00	1000.00	96	MANUFACTURING
	48	LARGE	SAMAR PHARMA COMPANY PVT. LTD.	1664.95	1343.31	321.64	121	MANUFACTURING
	49	LARGE	AARYA PERIYENTALS PVT. LTD.	9059.51	8643.24	416.27	94	MANUFACTURING
	50	LARGE	BARA DISTILLERY PVT. LTD.	2000.00	1400.00	600.00	272	MANUFACTURING
	51	LARGE	HIMAL AGRO WOOD PRODUCTS PVT. LTD., UNIT -1	1700.00	1100.00	600.00	215	MANUFACTURING
	52	LARGE	RELIANCE SUPERTech CEMENT PVT. LTD.	5000.00	3150.00	1850.00	60	MANUFACTURING
	53	LARGE	NEPAL GRAMODHYOG PVT. LTD.	2213.00	1980.00	233.00	50	MANUFACTURING
	54	LARGE	NARAYANI FOOD PRODUCTS PVT. LTD.	2300.00	1600.00	700.00	76	MANUFACTURING
	55	LARGE	JAGADAMBA WIRES PVT. LTD.	2450.00	1500.00	950.00	120	MANUFACTURING
	56	LARGE	RUKMINI INDUSTRIES PVT. LTD.	2000.00	1200.00	800.00	40	MANUFACTURING
	57	LARGE	TIRUPATI BALAJI FLOOR MILLS PVT. LTD.	2288.00	1380.00	908.00	53	MANUFACTURING
	58	LARGE	HIMADRI FOODS PVT. LTD.	2400.00	1700.00	700.00	25	MANUFACTURING
	59	LARGE	AAC BLOCKS INDUSTRIES PVT. LTD.	1800.00	1680.00	120.00	58	MANUFACTURING
	60	LARGE	MOHAN PAPER MILLS PVT. LTD.	2400.00	1856.00	544.00	75	MANUFACTURING
	61	LARGE	SHUVA LAXMI METAL INDUSTRIES PVT. LTD.	2000.00	1370.00	630.00	97	MANUFACTURING
	62	LARGE	NARAYANI ISPAT PVT.LTD.	8200.00	5590.00	2610.00	210	MANUFACTURING
	63	LARGE	BRITANNIA NEPAL PVT. LTD.	11100.00	8800.00	2300.00	345	MANUFACTURING
	64	LARGE	HOTEL ICHCHHA PVT. LTD.	5590.00	5340.00	250.00	100	TOURISM
			Sub Total	243933.53	171802.67	72130.86	9923	
	1	MEDIUM	SHAKTI STEELS PVT. LTD.	1000.00	303.75	696.25	94	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	2	MEDIUM	TRIBENI SOLYENRAS PVT. LTD.	950.00	334.74	615.26	49	MANUFACTURING
	3	MEDIUM	SUNDAR STEEL PVT. LTD.	900.00	650.00	250.00	114	MANUFACTURING
	4	MEDIUM	SHANAR OIL REFINERY PVT.LTD	1500.00	1000.00	500.00	101	MANUFACTURING
	5	MEDIUM	NARAYANI OIL REFINERY UDYOG PVT. LTD	1108.65	645.83	462.82	56	MANUFACTURING
	6	MEDIUM	AMBUJA ELECTRONICS PVT.LTD	369.72	369.72	0.00	116	MANUFACTURING
	7	MEDIUM	ANNAPURNA SILK MILLS PVT.LTD	350.00	668.60	-318.60	159	MANUFACTURING
	8	MEDIUM	AROTEC PVT.LTD	400.00	300.00	100.00	75	MANUFACTURING
	9	MEDIUM	INDUS FOODS PRODUCTS	391.93	312.00	79.93	46	MANUFACTURING
	10	MEDIUM	JYOTI YARN PROCESSING PVT.LTD	691.40	502.40	189.00	129	SERVICE
	11	MEDIUM	TRIBENI TEXTILE PVT.LTD	1158.43	1000.00	158.43	213	MANUFACTURING
	12	MEDIUM	POLITECH YARN PVT.LTD	700.00	396.47	303.53	45	MANUFACTURING
	13	MEDIUM	NIYOLUX NEPAL LTD	1265.00	880.00	385.00	108	MANUFACTURING
	14	MEDIUM	RAJESH ALMUNUM IND.PVT.LTD.	1152.56	828.50	324.06	69	MANUFACTURING
	15	MEDIUM	SHREE KRISHNA OIL REFIERY INDS	1500.00	949.60	550.40	50	MANUFACTURING
	16	MEDIUM	SABITRI TEXTILE NEPAL PVT.LTD	853.65	520.12	333.53	285	MANUFACTURING
	17	MEDIUM	BHAGAWATI ROLLING MILLS PVT.LTD	1300.00	1000.00	300.00	62	MANUFACTURING
	18	MEDIUM	TEXPO NEPAL PVT.LTD	400.00	301.69	98.31	120	MANUFACTURING
	19	MEDIUM	TRIBENI SYNTHETIC YARN	364.48	310.00	54.48	80	MANUFACTURING
	20	MEDIUM	SARAB STEEL INDUSTRIES	800.00	450.00	350.00	55	MANUFACTURING
	21	MEDIUM	NARAYANI LEATHER MANUFACTURING INDUS.	1137.09	307.90	829.19	270	MANUFACTURING
	22	MEDIUM	SIDDI TEXTILE PVT.LTD	412.42	782.05	-369.63	121	MANUFACTURING
	23	MEDIUM	NEPAL BANGADESH GARMENT PVT.LTD	1356.44	563.42	793.02	650	MANUFACTURING
	24	MEDIUM	HIMGANGA TEXTILE	600.00	500.00	100.00	40	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	25	MEDIUM	JOSHI'S GYABIN WIRE INDS PVT.LTD	497.10	419.06	78.04	29	MANUFACTURING
	26	MEDIUM	BLUEBELL TEXTILE MILL PVT.LTD	694.78	562.66	132.12	243	MANUFACTURING
	27	MEDIUM	HAMA WIRES INDUSTRY PVT. LTD.	460.63	343.70	116.93	39	MANUFACTURING
	28	MEDIUM	UNIT PHARMASCUTICAL PVT. LTD.	679.28	518.80	160.48	0	MANUFACTURING
	29	MEDIUM	FLOXIPEK PVT. LTD.	630.00	480.00	150.00	24	MANUFACTURING
	30	MEDIUM	KRISHI ANUSHANDHAN BIKASH KENDRA PVT. LT	316.44	306.92	9.52	40	AGRO AND FORESTRY BASED
	31	MEDIUM	BARUN UDHYOG COMPANY	2351.00	901.00	1450.00	405	MANUFACTURING
	32	MEDIUM	RAVI SIMPACKS PVT. LTD.	1246.03	943.77	302.26	51	MANUFACTURING
	33	MEDIUM	ISHAN INDUSTRY NEPAL PVT. LTD.	559.03	340.00	219.03	100	MANUFACTURING
	34	MEDIUM	THE BEST PHARMACUITALS PVT. LTD.	559.13	418.83	140.30	115	MANUFACTURING
	35	MEDIUM	PARL PACK INDUSTRIES	1079.36	952.20	127.16	44	MANUFACTURING
	36	MEDIUM	ANNAPURNA DISTILLERY PVT. LTD.	1100.00	800.00	300.00	101	MANUFACTURING
	37	MEDIUM	BASUDEBAYA IND. PVT. LTD.	1288.77	995.71	293.06	175	MANUFACTURING
	38	MEDIUM	NARAYANI CEMENT UDHYOG PVT. LTD.	767.97	551.26	216.71	80	MANUFACTURING
	39	MEDIUM	BIRJUNG POLY BAG IND. PVT. LTD.	496.31	404.91	91.40	0	MANUFACTURING
	40	MEDIUM	ANNAPURNA MEDICAL PRO. PVT. LTD.	916.00	796.00	120.00	65	MANUFACTURING
	41	MEDIUM	BAGMATI LPG INDUSTRIES	719.30	327.97	391.33	30	SERVICE
	42	MEDIUM	K.B. SAM METAL IND.	1079.67	375.79	703.88	127	MANUFACTURING
	43	MEDIUM	KRISHNA CEMENT CO. PVT. LTD.	819.92	460.00	359.92	83	MANUFACTURING
	44	MEDIUM	MEGHA SOAP AND CHEMICAL IND. PVT. LTD.	1430.88	692.90	737.98	0	MANUFACTURING
	45	MEDIUM	VINAYAK AGRO PVT.LTD.	1251.00	450.00	801.00	206	MANUFACTURING
	46	MEDIUM	HANUMATKRIPA PRODUCTS	1251.00	450.00	801.00	206	MANUFACTURING
	47	MEDIUM	HARSHA AGRO PROJECTS	999.00	369.00	630.00	144	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	48	MEDIUM	BIJAY SHREE FOODS PVT. LTD.	1170.00	450.00	720.00	0	MANUFACTURING
	49	MEDIUM	NECON KEBI VET IND.	1743.61	307.90	1435.71	33	MANUFACTURING
	50	MEDIUM	SHIVA SHAKTI CHEMO PLAST PVT. LTD.	1500.00	820.00	680.00	290	MANUFACTURING
	51	MEDIUM	AARATI VEGETABLE PRODUCTS PVT. LTD.	1567.59	531.64	1035.95	95	MANUFACTURING
	52	MEDIUM	KATARUKA IND. PVT. LTD.	1000.00	450.30	549.70	118	MANUFACTURING
	53	MEDIUM	OM SOLMEX PVT. LTD.	2218.48	812.20	1406.28	111	MANUFACTURING
	54	MEDIUM	EASTERN PLASTIC IND. PVT. LTD.	1110.87	789.68	321.19	24	MANUFACTURING
	55	MEDIUM	HIMALAYAN REMEDIES PVT. LTD.	961.55	684.99	276.56	170	MANUFACTURING
	56	MEDIUM	BINAYAK AGRO PVT.LTD	1272.00	522.00	750.00	354	MANUFACTURING
	57	MEDIUM	DUGAD FERTILIZER	957.37	634.70	322.67	138	AGRO AND FORESTRY BASED
	58	MEDIUM	PRAKASH METAL PVT.LTD	900.00	500.00	400.00	100	MANUFACTURING
	59	MEDIUM	NARAYANI STEELS PVT.LTD	1000.00	572.70	427.30	158	MANUFACTURING
	60	MEDIUM	SHIVAM CEMENT PVT.LTD	1150.00	750.00	400.00	185	MANUFACTURING
	61	MEDIUM	ALIANCE PHARMACEUTICALS PVT. LTD.	843.60	639.61	203.99	107	MANUFACTURING
	62	MEDIUM	PROSTEGE LOOP METS INDUSTRIES PVT. LTD.	876.54	426.97	449.57	76	MANUFACTURING
	63	MEDIUM	MAKALU AGRO PRODUCTS PVT. LTD.	1105.00	480.00	625.00	220	MANUFACTURING
	64	MEDIUM	OM AGRO PRODUCT PVT. LTD.	941.46	642.61	298.85	20	MANUFACTURING
	65	MEDIUM	NEPAL PROGRESIVE CONSTRUCTION PVT.TLD	1000.00	800.00	200.00	95	MANUFACTURING
	66	MEDIUM	HIMAL AGRO WOOD PRODUCT PVT.LTD	786.00	486.00	300.00	220	MANUFACTURING
	67	MEDIUM	MAGNAS PHARMA PVT.LTD	776.07	651.90	124.17	60	MANUFACTURING
	68	MEDIUM	SHIVA SHAKTI OIL & FACTS PVT.LTD SOAP UT	1634.00	710.00	924.00	65	MANUFACTURING
	69	MEDIUM	ON CHAROBIRO FEED INDUSTRIES PVT.LTD	922.00	510.00	412.00	42	MANUFACTURING
	70	MEDIUM	ANNAPURNA VEGETABLE PRODUCTS - 1	590.00	400.00	190.00	125	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	71	MEDIUM	BHAGABATI STEEL INDUSTRIES BRANCH	495.00	315.00	180.00	51	MANUFACTURING
	72	MEDIUM	HULAS STEEL INDUSTRIES	1417.70	878.24	539.46	106	MANUFACTURING
	73	MEDIUM	GANAPATI VANASPATI PVT.LTD SAKHA UDYOG 1	2000.00	900.00	1100.00	152	MANUFACTURING
	74	MEDIUM	SURYA AGRO PRODUCTS PVT.LTD-SHAKHA UDYG1	476.00	338.00	138.00	50	MANUFACTURING
	75	MEDIUM	JAGADAMBA GAS UDYOG PVT.LTD	700.00	562.00	138.00	57	SERVICE
	76	MEDIUM	NARAYANI SOLVEX PVT.LTD	2000.00	1000.00	1000.00	160	MANUFACTURING
	77	MEDIUM	NEPAL CYLINDERS PVT.LTD	1105.70	908.27	197.43	85	MANUFACTURING
	78	MEDIUM	N L GAS UDYOG LTD	1000.00	850.00	150.00	48	SERVICE
	79	MEDIUM	SUNSHINE GAS IND.PVT.LTD	950.00	800.00	150.00	29	SERVICE
	80	MEDIUM	NEPAL AGRO CHEMICALS PVT.LTD(MUKHYAUDYOG	1000.00	500.00	500.00	100	MANUFACTURING
	81	MEDIUM	SHIVASHAKTI GHU UDYOG PVT.LTD(SABUN UNI)	485.00	335.00	150.00	60	MANUFACTURING
	82	MEDIUM	MARUTI PHARMA PVT.LTD	870.30	720.72	149.58	60	MANUFACTURING
	83	MEDIUM	CHATAN CEMENT INDUSTRY PVT.LTD	1000.00	795.00	205.00	90	MANUFACTURING
	84	MEDIUM	BISHWOKARMA STEELS PVT.LTD	1000.00	750.00	250.00	115	MANUFACTURING
	85	MEDIUM	ASIAN DISTILLARY PVT. LTD. UNIT 1	700.00	600.00	100.00	50	MANUFACTURING
	86	MEDIUM	DINESH FREGRENCE PVT. LTD.	490.00	330.00	160.00	140	MANUFACTURING
	87	MEDIUM	MAHALAXMI SALVENT AND REFINARY PVT. LTD. UNIT -1	465.00	330.00	135.00	55	MANUFACTURING
	88	MEDIUM	SANDING FOOD PRODUCTS PVT. LTD.	600.00	350.00	250.00	93	MANUFACTURING
	89	MEDIUM	SUPREME PHARMACEUTICALS PVT. LTD.	951.00	883.78	67.22	65	MANUFACTURING
	90	MEDIUM	HIMALAYAN FOOD INTERNATIONAL PVT. LTD.	1000.00	800.00	200.00	68	MANUFACTURING
	91	MEDIUM	SUPAR LEMICOATS PVT. LTD. UNIT -1	1700.00	950.00	750.00	37	MANUFACTURING
	92	MEDIUM	SHREE METRO INDUSTRIES	2400.00	850.00	1550.00	98	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	93	MEDIUM	NEPAL GRAMODHYOG PVT. LTD. (BRANCH UNIT-1)	410.00	303.00	107.00	18	MANUFACTURING
	94	MEDIUM	ADVANCE CHEMICAL INDUSTRY PVT. LTD.	380.00	340.00	40.00	28	MANUFACTURING
	95	MEDIUM	GORKHA FEED INDUSTRIES PVT. LTD.	1286.00	986.00	300.00	53	MANUFACTURING
	96	MEDIUM	FAIR AUTO INDUSTRIES PVT. LTD.	472.00	310.00	162.00	35	SERVICE
	97	MEDIUM	NEPAL GRAMODHYOG PVT. LTD. BRANCH UNIT-2	400.00	312.00	88.00	34	MANUFACTURING
	98	MEDIUM	NEPAL GRAMODHYOG PVT. LTD. BRANCH UNIT-3	400.00	306.00	94.00	24	MANUFACTURING
	99	MEDIUM	NEPAL GRAMODHYOG PVT. LTD. BRANCH UNIT-4	382.00	307.00	75.00	24	MANUFACTURING
	100	MEDIUM	GEM ACCUMULATORS PVT. LTD.	480.00	316.00	164.00	24	MANUFACTURING
	101	MEDIUM	JANAVI PLASTOCAB PVT. LTD.	1526.00	1040.00	486.00	40	MANUFACTURING
	102	MEDIUM	OCB FOODS AND FEEDS PVT. LTD. BRANCH UNIT 2	2120.00	1211.00	909.00	53	MANUFACTURING
	103	MEDIUM	OCB FOODS AND FEEDS PVT. LTD. MAIN BRANCH	2425.00	1075.00	1350.00	113	MANUFACTURING
	104	MEDIUM	ZHU FENG LEATHER PVT. LTD.	1200.00	870.00	330.00	0	MANUFACTURING
	105	MEDIUM	GALAXY PACKAGING PVT. LTD.	1480.08	1259.75	220.33	29	MANUFACTURING
	106	MEDIUM	PRESTIGE CARPET INDUSTRIES	2400.00	1800.00	600.00	55	MANUFACTURING
	107	MEDIUM	SWARNAKAR METAL INDUSTRIES PVT. LTD.	1720.14	1597.44	122.70	120	MANUFACTURING
	108	MEDIUM	SHREE GADHIMAI R.M.C. PVT. LTD.	1500.00	1100.00	400.00	69	SERVICE
	109	MEDIUM	JAGDAMBA AUTO GROUP PVT. LTD.	2455.00	1500.00	955.00	150	MANUFACTURING
	110	MEDIUM	TRIVENI RUBBER INDUSTRIES PVT. LTD.	3000.00	1606.08	1393.92	61	MANUFACTURING
	111	MEDIUM	API POWER COMPANY LIMITED	1115.24	1095.24	20.00	6	ENERGY BASED

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	11 2	MEDIUM	JAGDAMBA ISPAT PVT. LTD.	2366.25	1816.84	549.41	47	MANUFACTURING
	11 3	MEDIUM	JAGDAMBA STEELS PVT. LTD. BRANCH UNIT 1	2497.95	1722.48	775.47	47	MANUFACTURING
	11 4	MEDIUM	HONG HUI TANNERIES PVT. LTD.	1200.00	900.00	300.00	133	MANUFACTURING
			Sub Total	121901.86	76830.30	45071.56	11152	
	1	SMALL	HIMALAYAN DISTILLARY PVT. LTD.	0.00	0.00	0.00	0	MANUFACTURING
	2	SMALL	DAKSHINKALI RICE MILL	68.61	29.50	39.11	20	MANUFACTURING
	3	SMALL	AMRIT PULSES INDUSTRIES	400.05	86.88	313.17	45	MANUFACTURING
	4	SMALL	EVEREST WIRE DRYING IND. PVT. LTD.	47.83	19.03	28.80	0	MANUFACTURING
	5	SMALL	NARAYANI ROLLING MILLS PVT. LTD.	340.23	188.00	152.23	118	MANUFACTURING
	6	SMALL	AGROVATE INDUSTRIES PVT. LTD.	591.45	67.93	523.52	24	AGRO AND FORESTRY BASED
	7	SMALL	TRIBENI OIL MILLS PVT. LTD.	264.85	29.85	235.00	9	AGRO AND FORESTRY BASED
	8	SMALL	OM SHIV SHANKAR RICE MILL PVT. LTD.	245.09	124.50	120.59	120	MANUFACTURING
	9	SMALL	ARANIKO BANASPATI TEL UDYOG PVT. LTD.	590.00	290.00	300.00	180	AGRO AND FORESTRY BASED
	10	SMALL	ASHA ROLLING MILLS	380.00	92.37	287.64	121	MANUFACTURING
	11	SMALL	EASTERN PACKAGING INDS	95.00	45.00	50.00	19	MANUFACTURING
	12	SMALL	M.R.METAL INDUSTRIES PVT.LTD	87.00	54.00	33.00	116	MANUFACTURING
	13	SMALL	NARAYANI TIN CONTAINER PVT. LTD	144.34	102.51	41.83	40	MANUFACTURING
	14	SMALL	CHAUBESATI KHADYA UDYOG	400.00	175.00	225.00	56	MANUFACTURING
	15	SMALL	JAYA NARAYANI RUBBER UDYOG PVT.LTD	165.00	113.22	51.78	52	MANUFACTURING
	16	SMALL	JAGAMBA STEELS PVT.LTD	138.69	138.69	0.00	122	MANUFACTURING
	17	SMALL	JENITH STEEL AND METALS PVT.LTD	106.00	106.00	0.00	38	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	18	SMALL	STEEL ROLLING MILL	138.00	138.00	0.00	74	MANUFACTURING
	19	SMALL	NEPAL FOODS VEGETABLE PRODUCTS PVT.LTD	500.00	150.00	350.00	38	MANUFACTURING
	20	SMALL	NEPAL PETROLIUM PVT.LTD	115.80	115.80	0.00	66	MANUFACTURING
	21	SMALL	SHREE RAM KHADYA UDHYOG PVT.LTD	252.00	252.00	0.00	50	MANUFACTURING
	22	SMALL	MARUTINANDN ROLLING MILL PVT.LTD	237.73	237.73	0.00	106	MANUFACTURING
	23	SMALL	SURYA STEEL PVT.LTD	197.60	197.60	0.00	75	MANUFACTURING
	24	SMALL	OLAMPIA TEXTILE INDS PVT.LTD	411.97	283.95	128.02	120	MANUFACTURING
	25	SMALL	NOBIN POLYMER INDS PVT.LTD	165.98	125.25	40.73	28	MANUFACTURING
	26	SMALL	POLYCHEM NEPAL PVT.LTD	334.82	243.00	91.82	48	MANUFACTURING
	27	SMALL	AMBA PACKAGING PRODUCTS	546.43	204.00	342.43	36	MANUFACTURING
	28	SMALL	GYAN CONTAINERS PVT.LTD	138.63	110.00	28.63	33	MANUFACTURING
	29	SMALL	APPEX PHARMACEUTICAL PVT.LTD	207.00	128.00	79.00	29	MANUFACTURING
	30	SMALL	SHYAM INDUSTRIES PVT. LTD.	400.00	216.77	183.23	53	MANUFACTURING
	31	SMALL	SUNRISE CABLE INDS PVT.LTD	431.95	177.17	254.78	36	MANUFACTURING
	32	SMALL	LIVERPOOL APPAREALS PVT.LTD	325.00	209.75	115.25	150	MANUFACTURING
	33	SMALL	TRIBENI DAL AND OIL INDS	200.00	125.00	75.00	20	MANUFACTURING
	34	SMALL	JAGADAMBA WIRES PVT.LTD	250.00	115.00	135.00	133	MANUFACTURING
	35	SMALL	COTTONERIES PVT.LTD	285.96	140.50	145.46	125	MANUFACTURING
	36	SMALL	KANKALI COLD STORAGE AND ICE PVT.LTD	200.00	282.00	-82.00	20	SERVICE
	37	SMALL	NATIONAL HEALTH CARE CENTRE PVT.LTD	383.20	254.53	128.67	135	MANUFACTURING
	38	SMALL	SOMANI INDUSTRY PVT. LTD.	500.00	275.00	225.00	55	MANUFACTURING
	39	SMALL	PASHUPATI MANUFACTURING IND. PVT. LTD.	192.40	79.28	113.12	33	MANUFACTURING
	40	SMALL	CHAUBE SUGANDHIT TAMBAKU CO. NEPAL P. LT	346.59	213.06	133.53	92	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	41	SMALL	BASU PRIYA FOODS	999.00	269.20	729.80	144	MANUFACTURING
	42	SMALL	CENTURY STEEL PVT. LTD.	763.72	112.27	651.45	80	MANUFACTURING
	43	SMALL	JENSON IND. NEPAL PVT. LTD.	354.00	258.00	96.00	9	MANUFACTURING
	44	SMALL	BIBEK STIK NEPAL PVT.LTD	46.05	19.50	26.55	7	MANUFACTURING
	45	SMALL	KRISHNA PETRO CHEMICAL IND. PVT. LTD.	410.00	150.00	260.00	20	MANUFACTURING
	46	SMALL	KRISHNA KNITTING INDUSTRIES PVT. LTD.	160.00	130.00	30.00	24	MANUFACTURING
	47	SMALL	ARYA PHARMA LAB PVT.LTD UNIT 3	80.00	40.00	40.00	12	SERVICE
	48	SMALL	NEPAL AGRO CHEMICALS SHAYAUDYOG1	100.00	60.00	40.00	28	MANUFACTURING
	49	SMALL	SHIVASHAKTI GHUE UDYOG PVT.LTD UNIT2	128.00	110.00	18.00	9	MANUFACTURING
	50	SMALL	SHIVASHAKTI BIO PLANTIC LTD NEPAL	83.00	55.00	28.00	16	AGRO AND FORESTRY BASED
	51	SMALL	ADVANCE NUTRITIONS PVT. LTD.	297.00	180.00	117.00	25	MANUFACTURING
	52	SMALL	NEPAL ECO VENTURE TYRE RE-CYCLING PVT. LTD.	200.00	150.00	50.00	70	MANUFACTURING
	53	SMALL	SHIVA SHAKTHI BIO PLANTTEEC PVT. LTD. – UNIT 1	55.00	41.50	13.50	14	AGRO AND FORESTRY BASED
	54	SMALL	GANAPATI VANSPATI UDYOG PVT. LTD. BRANCH - 1	432.00	292.00	140.00	17	MANUFACTURING
	55	SMALL	ADVANCE CHEMICAL INDUSTRY PVT. LTD. BRANCH UNIT -1	450.00	206.00	244.00	24	MANUFACTURING
	56	SMALL	HIMALAYAN PET PRODUCTS COMPANY PVT.LTD.	200.00	150.00	50.00	25	MANUFACTURING
	57	SMALL	OPPO DS PVT. LTD. BRANCH UNIT 8	50.00	32.30	17.70	12	SERVICE
	58	SMALL	SNOWCEM PAINTS NEPAL PVT. LTD.	2100.00	800.00	1300.00	52	MANUFACTURING
	59	SMALL	C.G. AGRO PRODUCTS PVT.LTD., BRANCH -2	446.00	345.70	100.30	53	MANUFACTURING
	60	SMALL	GANAPATI VANASPATI PVT.LTD.	495.58	289.50	206.08	32	MANUFACTURING
	61	SMALL	RUI DA COMPANY PVT. LTD.	600.00	450.00	150.00	40	MANUFACTURING
	62	SMALL	PATANJALI AYURVED PVT. LTD. BRANCH UNIT 6	331.00	302.75	28.25	16	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	63	SMALL	SAURABH FOOD PRODUCTS PVT. LTD. BRANCH UNIT 1	12.09	3.70	8.39	11	SERVICE
	64	SMALL	NEPAL GIANT CAR INDUSTRY GROUP PVT. LTD.	490.00	340.00	150.00	40	MANUFACTURING
	65	SMALL	DEVIKRIPA HARDWARE PVT. LTD.	200.00	154.00	46.00	19	MANUFACTURING
	66	SMALL	RANG PAL PVT. LTD.	100.00	55.00	45.00	28	MANUFACTURING
			Sub Total	20407.63	10932.28	9475.35	3462	
			Total	386243.02	259565.25	126677.77	24537	
PARSA	1	LARGE	HIMAL IRON & STEEL PVT.LTD	3643.69	3453.60	190.09	0	MANUFACTURING
	2	LARGE	HOTEL DIYALO PVT.LTD.	2475.00	2390.00	85.00	104	TOURISM
	3	LARGE	JYOTI SPINNING MILLS PVT. LTD.	4800.00	4200.00	600.00	249	MANUFACTURING
	4	LARGE	NEPAL REFINING LTD.	1250.81	1194.81	56.00	340	MANUFACTURING
	5	LARGE	HIMALAYA AGRO PROCESSING & PROD.PVT. LTD	5221.56	5146.90	74.66	150	AGRO AND FORESTRY BASED
	6	LARGE	PASHUPATI AGROCHEM NEPAL PVT. LTD.	3941.00	1711.00	2230.00	150	MANUFACTURING
	7	LARGE	SHANKER SYNTHETICS PVT. LTD.	1594.84	1182.69	412.15	201	MANUFACTURING
	8	LARGE	JANAK SYAKAR TEXTILE PVT. LTD.	1964.90	1869.70	95.20	114	MANUFACTURING
	9	LARGE	JAGADAMBA ENTERPRISES PVT. LTD.	4420.57	1983.62	2436.96	150	MANUFACTURING
	10	LARGE	PAWAN PURTA IND. PVT. LTD.	1993.73	1079.30	914.43	308	MANUFACTURING
	11	LARGE	SUN INDUSTRIES PVT. LTD.	2346.14	1522.87	823.27	93	MANUFACTURING
	12	LARGE	HIMAL POLIMERS NEPAL PVT.LTD	2400.00	1700.00	700.00	66	MANUFACTURING
	13	LARGE	PRO BIOTECK INDUSTRY SOYABIN UNIT 4	2468.75	1596.00	872.75	74	MANUFACTURING
	14	LARGE	BABA CEMENT PVT.LTD	1500.00	1150.00	350.00	130	MANUFACTURING
	15	LARGE	JAY SPINNING MILLS PVT. LTD.	7957.96	6637.96	1320.00	1087	MANUFACTURING
	16	LARGE	SHIV SHAKTI DALL MILL PVT. LTD.	2400.00	1400.00	1000.00	95	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	17	LARGE	PROBIOTECH INDUSTRIES PVT. LTD., BRANCH INDUSTRY-5	2428.17	1525.00	903.16	56	MANUFACTURING
	18	LARGE	PROBIOTECH INDUSTRIES PVT. LTD., BRANCH INDUSTRY-6	2435.00	1297.13	1137.87	36	MANUFACTURING
	19	LARGE	JAGADAMBA AGRO PRODUCT PVT. LTD.	2400.00	1300.00	1100.00	55	MANUFACTURING
	20	LARGE	JAGDAMBA ENTERPRISES PVT. LTD. (BRANCH-2)	5415.44	2367.50	3047.94	0	MANUFACTURING
	21	LARGE	JAGDAMBA AUTO GROUP PVT. LTD.	1660.00	900.00	760.00	66	MANUFACTURING
	22	LARGE	MARUTI PAPER AND CHEMICALS INDUSTRIES PVT. LTD.	3000.00	2450.00	550.00	75	MANUFACTURING
	23	LARGE	MA DURGA FOODS PVT. LTD. BRANCH -1	2400.00	1500.00	900.00	75	MANUFACTURING
	24	LARGE	PATANJALI AYURVED PVT.LTD. BRANCH -5	3676.64	2848.34	828.30	23	MANUFACTURING
	25	LARGE	PRIME PHARMACEUTICALS PVT. LTD.	3320.89	3209.97	110.92	93	MANUFACTURING
	26	LARGE	JAGADAMBA CONCRETO PVT. LTD.	2050.00	1872.00	178.00	60	MANUFACTURING
	27	LARGE	NARAYANI VAYODHA HOSPITAL PVT. LTD.	4946.80	4686.80	260.00	118	SERVICE
	28	LARGE	SARBOTTAM STEELS PVT. LTD.	32785.59	18010.63	14774.95	337	MANUFACTURING
	29	LARGE	DURGA PULPS PVT. LTD.	11500.00	9500.00	2000.00	110	MANUFACTURING
	30	LARGE	HULAS IRON INDUSTRIES PVT. LTD.	8877.50	6157.50	2720.00	200	MANUFACTURING
	31	LARGE	GLOBAL PHARMACETICAL PVT. LTD.	6180.66	5651.02	529.65	341	MANUFACTURING
	32	LARGE	MARUTI PRINT AND PACK PVT. LTD.	8000.00	6050.00	1950.00	100	MANUFACTURING
	33	LARGE	ALLIED STEELS PVT. LTD.	1664.05	1067.20	596.85	29	MANUFACTURING
	34	LARGE	HIMAL ASIM STEEL PVT. LTD.	49440.89	24724.00	24716.89	550	MANUFACTURING
			Sub Total	202560.58	133335.53	69225.04	5635.0	
	1	MEDIUM	MEGHA WOOLEN MILLS PVT. LTD.	444.23	335.21	109.02	586	MANUFACTURING
	2	MEDIUM	SHREE GANESH GHIU UDYOG PVT. LTD.	1100.00	663.00	437.00	94	AGRO AND FORESTRY BASED
	3	MEDIUM	KOHINOOR VEGETABLE OIL INDUSTRY	700.00	500.00	200.00	36	AGRO AND FORESTRY

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOY MENT	CATEGORY
								BASED
	4	MEDIUM	HIMGIRI TEXTILE INDS PVT.LTD	460.00	300.00	160.00	81	MANUFACTURING
	5	MEDIUM	SHIVA BHAWAN INDUSTRIES	778.00	565.50	212.50	93	MANUFACTURING
	6	MEDIUM	SITA RAM GOKUL MILKS PVT.LTD	835.00	835.00	0.00	150	MANUFACTURING
	7	MEDIUM	HOTEL VISHUWA PVT.LTD	441.62	409.65	31.97	47	TOURISM
	8	MEDIUM	FLOWER HIMALAYAN LTD	524.92	363.00	161.92	84	AGRO AND FORESTRY BASED
	9	MEDIUM	DHAULAGIRI DISTILLERY	1170.07	763.08	406.99	65	MANUFACTURING
	10	MEDIUM	CITY CLUB HOTEL PVT.LTD	364.26	350.11	14.15	44	TOURISM
	11	MEDIUM	ASIAN DISTILLERY PVT.LTD	1200.00	850.00	350.00	114	MANUFACTURING
	12	MEDIUM	G.D. LABORATORIES PVT.LTD	869.96	710.87	159.09	0	MANUFACTURING
	13	MEDIUM	EAST HIMALAYAN LEATHER INDS. PVT.LTD	447.42	380.00	67.42	57	MANUFACTURING
	14	MEDIUM	PASHUPATI RISING PRODUCTS PVT.LTD	465.00	355.00	110.00	76	MANUFACTURING
	15	MEDIUM	BAJARANG TAKIJ PVT.LTD	500.55	430.30	70.26	23	SERVICE
	16	MEDIUM	POLYPLAST INDUSTRY	832.35	730.43	101.92	175	MANUFACTURING
	17	MEDIUM	PRISM PRINTING PRESS PVT. LTD.	873.48	800.25	73.23	64	SERVICE
	18	MEDIUM	GLOBAL LEATHER TANNING IND. PVT. LTD.	496.53	457.24	39.29	11	MANUFACTURING
	19	MEDIUM	SHYAM BINAYAK INDUSTRIES PVT. LTD.	937.88	560.42	377.46	64	MANUFACTURING
	20	MEDIUM	OM LAXMAN KHANDSARI CHINI & GENERAL IND.	580.00	490.00	90.00	444	MANUFACTURING
	21	MEDIUM	MILINIUM IND. PVT. LTD.	2777.22	667.42	2109.80	96	MANUFACTURING
	22	MEDIUM	NINA COMMERCIAL COMPLEX PVT. LTD.	400.00	307.00	93.00	13	SERVICE
	23	MEDIUM	BISHWOKARMA CEMENT PVT. LTD.	992.00	650.00	342.00	112	MANUFACTURING
	24	MEDIUM	POLIMAR INDUSTRIES PVT. LTD.	1073.70	600.00	473.70	57	MANUFACTURING
	25	MEDIUM	SAKTI AGRO MILLS PVT. LTD.	944.43	448.30	496.13	67	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	26	MEDIUM	NEPAL PETRO LUBE INDUSTRIES PVT. LTD.	570.97	330.11	240.86	42	MANUFACTURING
	27	MEDIUM	AMBE CEMENT PVT.LTD	1086.50	746.50	340.00	58	MANUFACTURING
	28	MEDIUM	J & D APPARELS PVT. LTD	11600.00	800.00	10800.00	650	MANUFACTURING
	29	MEDIUM	SHREE CEMENT INDUSTRY PVT. LTD.	597.60	320.00	277.60	84	MANUFACTURING
	30	MEDIUM	JESHAN INTERNATIONAL GROUP PVT. LTD.	1000.00	700.00	300.00	628	MANUFACTURING
	31	MEDIUM	J.M.J. INDUSTRIES NEPAL PVT.LTD. UNIT1	500.00	340.00	160.00	125	MANUFACTURING
	32	MEDIUM	TANUSH TEXTILE INDUSTRIES PVT.LTD	456.00	323.00	133.00	28	MANUFACTURING
	33	MEDIUM	SHUVA SHREE JAGADAMBA CEMENT MILLS	999.80	411.50	588.30	84	MANUFACTURING
	34	MEDIUM	SUSHIL SOAP &CHEMICALS INDUSTRIES PVT.LD	1000.00	472.00	528.00	65	MANUFACTURING
	35	MEDIUM	PRO BAYOTEK INDUSTRIES PVT.LTD UNIT 1	1066.53	314.11	752.42	136	MANUFACTURING
	36	MEDIUM	PRO BAYOTEK INDUSTRIES PVT.LTD UNIT 2	944.43	448.30	496.13	77	MANUFACTURING
	37	MEDIUM	JAGADAMBA CONSTRUCTION & DEVELOPERS	590.79	308.66	282.14	39	SERVICE
	38	MEDIUM	NEPAL RESEARCH FOUNDATION	500.00	475.00	25.00	14	SERVICE
	39	MEDIUM	VASKAR HERBASUTICALS PVT.LTD	544.42	444.89	99.53	57	MANUFACTURING
	40	MEDIUM	JAGADHAMBHA ENTERPRISES SAKHA UDYOG 1	1050.00	755.00	295.00	60	MANUFACTURING
	41	MEDIUM	PEACE PHARMACITUCALS PVT.LTD	389.20	313.05	76.15	64	MANUFACTURING
	42	MEDIUM	INTERNATIONAL CEMENT PVT.LTD	1500.00	320.00	1180.00	97	MANUFACTURING
	43	MEDIUM	NATHA FOODS INDUSTRIES PVT.LTD	490.00	340.00	150.00	38	MANUFACTURING
	44	MEDIUM	MINASHI PRODUCTS NEPAL PVT.LTD	450.00	330.00	120.00	65	MANUFACTURING
	45	MEDIUM	PREMIRE HYACHARI PVT. LTD. UNIT 1	330.00	310.00	20.00	23	AGRO AND FORESTRY BASED
	46	MEDIUM	PREMIRE HYACHARI PVT. LTD.	600.00	550.00	50.00	45	AGRO AND FORESTRY BASED
	47	MEDIUM	SUDAMA FRAGARANCE PVT. LTD.	450.00	310.00	140.00	60	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	48	MEDIUM	HIMAL WATAR PARK AND VILLAGE HOTEL PVT. LTD.	1000.00	930.00	70.00	49	TOURISM
	49	MEDIUM	R. B. INDUSTRY NEPAL	450.00	310.00	140.00	50	MANUFACTURING
	50	MEDIUM	SURYA NEPAL PVT. LTD. UNIT -3	490.00	360.00	130.00	320	MANUFACTURING
	51	MEDIUM	SUSHIL VANASPATI PVT. LTD. UNIT - 1	490.00	310.00	180.00	23	MANUFACTURING
	52	MEDIUM	TRISHUL ANCILLARY PRODUCTS & PACKAGING	1140.00	480.00	660.00	32	MANUFACTURING
	53	MEDIUM	SHUBHA SHREE JAGDAMBA CEMENT MILLS BRANCH UNIT - 1	475.00	315.00	160.00	37	MANUFACTURING
	54	MEDIUM	UCHHA HIMAL PRODUCTS	1600.00	600.00	1000.00	110	MANUFACTURING
	55	MEDIUM	RAJHDHANI CRAFT NEPAL PVT. LTD.	647.34	450.00	197.34	98	MANUFACTURING
	56	MEDIUM	GORKHA WIRE INDUSTRIES PVT. LTD.	464.00	391.00	73.00	23	MANUFACTURING
	57	MEDIUM	ALPHA AGRO PVT. LTD.	885.00	719.00	166.00	22	MANUFACTURING
	58	MEDIUM	NARAYANI MEDICARE PVT. LTD.	504.19	426.05	78.14	66	MANUFACTURING
	59	MEDIUM	OCB FOODS AND FEEDS PVT. LTD. BRANCH UNIT 3	1280.00	1200.00	80.00	39	AGRO AND FORESTRY BASED
	60	MEDIUM	OCB FOODS AND FEEDS PVT. LTD. BRANCH UNIT 4	1075.00	1029.00	46.00	33	AGRO AND FORESTRY BASED
	61	MEDIUM	SHIVASHAKTI PACKAGING PVT. LTD.	3302.13	1427.00	1875.13	102	MANUFACTURING
	62	MEDIUM	JAYA MATADI LEAD BATTERY UDHYOG PVT. LTD.	500.00	417.00	83.00	23	MANUFACTURING
	63	MEDIUM	NARAYANI STEELS PVT. LTD.	2475.00	1775.00	700.00	140	MANUFACTURING
	64	MEDIUM	FORTUNE STEEL IMPEX PVT. LTD.	2100.00	1500.00	600.00	70	MANUFACTURING
	65	MEDIUM	RAMAYAN AGRO INDUSTRIES PVT. LTD.	1750.00	1050.00	700.00	130	MANUFACTURING
	66	MEDIUM	REAL STEELS PVT. LTD.	2490.00	1700.00	790.00	166	MANUFACTURING
	67	MEDIUM	SANJEEWANI HERBACEUTICALS PVT. LTD.	1950.76	1838.83	111.93	65	MANUFACTURING
	68	MEDIUM	PROBIOTECH INDUSTRIES PVT. LTD. BRANCH 7	2225.00	1575.00	650.00	47	MANUFACTURING
	69	MEDIUM	NEPAL WAREHOUSING COMPANY LTD BRANCH	2200.00	2057.85	142.15	20	SERVICE

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
			UNIT-२					
	70	MEDIUM	YETI CARPET PVT. LTD.	2400.00	1650.00	750.00	82	MANUFACTURING
	71	MEDIUM	PRESTIGE TEXTILE INDUSTRIES	2481.13	1480.63	1000.50	71	MANUFACTURING
	72	MEDIUM	VIJAY ROSHAN STEEL INDUSTRIES PVT. LTD.	2235.00	1435.00	800.00	45	MANUFACTURING
	73	MEDIUM	JANAKI STEEL INDUSTRIES PVT. LTD.	1500.00	1100.00	400.00	42	MANUFACTURING
			Sub Total	85034.42	49710.25	35324.17	7097	
	1	SMALL	NARAYANI NIRMAN SAMAGRI UDYOG PVT.LTD	40.00	29.06	10.94	89	MANUFACTURING
	2	SMALL	PRABHA DEVI SHAH NURSHING HOME	13.92	129.58	-115.65	63	SERVICE
	3	SMALL	BIRGUNJ ALTRASONIC CENTRE	9.94	8.60	1.35	0	SERVICE
	4	SMALL	PASHUPATI DAL MILLS	191.00	51.00	140.00	22	MANUFACTURING
	5	SMALL	SURYA BISCUIT IND. PVT. LTD.	50.00	30.00	20.00	40	MANUFACTURING
	6	SMALL	ALANKAR ADESIM UDYOG	95.92	47.00	48.92	22	MANUFACTURING
	7	SMALL	TULAJA REFREEJATOR UDYOG	129.67	56.67	73.00	71	MANUFACTURING
	8	SMALL	NARAYANI VIDEO CASSATE	72.00	44.25	27.75	20	MANUFACTURING
	9	SMALL	ALAKARAN ELECTRONICS	275.52	55.25	220.27	11	MANUFACTURING
	10	SMALL	BARAN BANASPATI IND. PVT. LTD.	809.26	272.50	536.76	789	MANUFACTURING
	11	SMALL	MAHADURGA AIR PRODUCTION PVT. LTD.	176.00	50.04	125.96	81	MANUFACTURING
	12	SMALL	SANGHAI POLYSTER DHAGO UDYOG PVT. LTD.	289.30	225.31	63.99	47	MANUFACTURING
	13	SMALL	SAKAMARI PLASTIC UDYOG PVT. LTD.	50.62	31.82	18.81	17	MANUFACTURING
	14	SMALL	RAJESH STEEL INDUSTRY PVT. LTD.	628.46	177.00	451.46	70	MANUFACTURING
	15	SMALL	EVEREST STEEL INDUSTRY	23.55	13.88	9.67	0	MANUFACTURING
	16	SMALL	ALANKAR ZEEPER INDUSTRIES	46.66	30.00	16.66	49	MANUFACTURING
	17	SMALL	ARA JUTA UDYOG PVT. LTD.	900.00	183.00	717.00	28	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOY MENT	CATEGORY
	18	SMALL	MORDEN BAG INDUSTRIES	61.34	29.25	32.09	88	MANUFACTURING
	19	SMALL	KALI BAG UDYOG	43.06	23.00	20.06	33	MANUFACTURING
	20	SMALL	PLASTIC AND PLASTIC	67.92	37.00	30.92	25	MANUFACTURING
	21	SMALL	NEPAL PLASTIC PRINTERS	87.33	46.36	40.97	12	MANUFACTURING
	22	SMALL	WINNER PLASTIC INDS	207.88	142.00	65.88	54	MANUFACTURING
	23	SMALL	RELIABLE ROLLING MILLS	585.00	145.00	440.00	60	MANUFACTURING
	24	SMALL	NARIWAL TEL UDYOG	119.50	34.24	85.26	29	MANUFACTURING
	25	SMALL	MANSAROBAR CREATION	43.85	22.37	21.48	137	MANUFACTURING
	26	SMALL	MATSYADESH GARMENT	43.85	22.37	21.48	137	MANUFACTURING
	27	SMALL	RAJESH METAL CRAFTS	275.00	173.39	101.61	54	MANUFACTURING
	28	SMALL	PRAKASH PRODUCTS PVT.LTD	150.00	150.00	0.00	26	MANUFACTURING
	29	SMALL	KEC ELECTRICAL ENGINEERING WORK	400.00	132.00	268.00	47	MANUFACTURING
	30	SMALL	BISWO NATH AND SONS	195.00	105.75	89.25	60	SERVICE
	31	SMALL	TIBSONS POLYMERS PVT.LTD	139.25	139.25	0.00	28	MANUFACTURING
	32	SMALL	J.D.STEEL MILLS	102.96	102.96	0.00	30	MANUFACTURING
	33	SMALL	HOTEL MAKALU PVT.LTD	158.61	158.61	0.00	34	TOURISM
	34	SMALL	RAINBOW TEXTILE INDS	341.76	235.00	106.76	86	MANUFACTURING
	35	SMALL	CROWN PLASTIC INDS	256.47	172.00	84.47	36	MANUFACTURING
	36	SMALL	INTERNATINAL FASHION DESIGN PVT.LTD	135.00	105.00	30.00	167	MANUFACTURING
	37	SMALL	MEKO DIESALS PVT.LTD	140.58	113.77	26.81	0	MANUFACTURING
	38	SMALL	JAGDAMBA PRINTING AND PACKAGING	164.60	104.60	60.00	45	MANUFACTURING
	39	SMALL	HIMAL STATIONARY & PAPER PRODUCTS P.LTD	1000.00	250.00	750.00	49	SERVICE
	40	SMALL	HIRA PLAZZA HOTEL	163.00	153.00	10.00	30	TOURISM

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	41	SMALL	SNOW LAND DISTILLARY	164.67	101.80	62.87	62	MANUFACTURING
	42	SMALL	S.K. POLIMER PRODUCT	153.23	111.90	41.33	30	MANUFACTURING
	43	SMALL	MARIYAN LEATHER INDUSTRIES	225.48	183.48	42.00	51	MANUFACTURING
	44	SMALL	PASHUPATI VETANARY PHARMACEUTICAL	136.23	106.19	30.04	52	MANUFACTURING
	45	SMALL	HOTEL KUMU VILLEG PVT.LTD	271.31	242.83	28.48	26	TOURISM
	46	SMALL	SWASTIK TRANSFORMER PVT.LTD	250.00	105.00	145.00	42	MANUFACTURING
	47	SMALL	MANOJ GAS UDYOG PVT.LTD	188.41	170.66	17.75	36	SERVICE
	48	SMALL	STARLING TEX INDUSTRIES PVT (FIRM)	332.49	204.00	128.49	125	MANUFACTURING
	49	SMALL	EGALE DISTILLERY PVT.LTD	570.89	182.00	388.89	52	MANUFACTURING
	50	SMALL	UMA CHEMICAL INDUSTRIES	350.00	230.00	120.00	0	MANUFACTURING
	51	SMALL	BIKRAM AUTO INDUSTRIES PVT.LTD	301.40	201.40	100.00	80	MANUFACTURING
	52	SMALL	MANOKAMANA KRISHI PIPE PVT. LTD.	48.45	35.75	12.70	10	MANUFACTURING
	53	SMALL	GLOBEX SOFTY NEPAL PVT. LTD.	291.55	196.55	95.00	0	MANUFACTURING
	54	SMALL	HIMAL ROTO FLEX IND. PVT. LTD.	120.00	46.00	74.00	34	MANUFACTURING
	55	SMALL	SURYA AGRO PRODUCTS PVT. LTD.	1099.70	35.69	1064.01	44	MANUFACTURING
	56	SMALL	UNIVERSAL PAINTS & CEMICALS	50.00	35.00	15.00	68	MANUFACTURING
	57	SMALL	SARITA COMPUTERS PVT. LTD.	25.09	20.00	5.09	25	SERVICE
	58	SMALL	SHIVAM STEEL PVT. LTD.	300.00	93.04	206.96	64	MANUFACTURING
	59	SMALL	YAK LEATHERS PVT. LTD.	150.00	90.00	60.00	169	MANUFACTURING
	60	SMALL	SWARNAKALA COMPUTERS PVT. LTD.	50.00	45.00	5.00	33	SERVICE
	61	SMALL	ABHISHEK SWARNA REFINING COMPUTERS P.LTD	50.00	44.00	6.00	44	SERVICE
	62	SMALL	PAWAN PUTRA BEVERAGE INDUSTRIES PVT. LT.	200.00	156.25	43.75	0	MANUFACTURING
	63	SMALL	NUVA PROTEINS PVT.LTD	48.79	6.86	41.93	17	MANUFACTURING

DISTRICT	SN	SCALE	NAME OF INDUSTRY	TOTAL CAPITAL	FIXED CAPITAL	WORKING CAPITAL	EMPLOYMENT	CATEGORY
	64	SMALL	J M.J. INDUSTRIES NEPAL PVT.LTD UNIT 2	500.00	160.00	340.00	180	MANUFACTURING
	65	SMALL	PAWANPUTRA INDUSTRIES PVT.LTD	200.00	18.50	181.50	24	MANUFACTURING
	66	SMALL	PAWAN PUTRA PIPE INDUSTRIES PVT.LTD	470.00	252.00	218.00	44	MANUFACTURING
	67	SMALL	NUVA PROTINS SHAKHA UDYOG1	200.00	130.00	70.00	54	MANUFACTURING
	68	SMALL	SHREE HIMALAYAN TERMINALS PVT. LTD.	310.00	185.00	125.00	180	SERVICE
	69	SMALL	TIME SQUARE HOTEL WITH RESTAURANT PVT. LTD.	200.00	150.00	50.00	45	TOURISM
	70	SMALL	HERO BUFF MEAT SUPPLIERS PVT. LTD.	95.00	58.00	37.00	38	MANUFACTURING
	71	SMALL	FLASH FREIGHT LOGISTICS PVT. LTD. UNIT-1	10.00	9.20	0.80	3	TOURISM
	72	SMALL	TIRUPATI MANUFACTURING INDUSTRIES PVT. LTD.	100.00	61.00	39.00	25	MANUFACTURING
	73	SMALL	SHIVA AANKHA ASPATAL PVT. LTD.	100.00	77.00	23.00	25	SERVICE
	74	SMALL	OPPO DS PVT. LTD. BRANCH UNIT 3	50.00	32.50	17.50	12	SERVICE
	75	SMALL	R.S. MANUFACTURING INDUSTRY PVT. LTD.	500.00	417.00	83.00	23	SERVICE
	76	SMALL	PURVANCHAL ENGINEERING PROJECTS PVT. LTD.	60.00	45.00	15.00	40	SERVICE
	77	SMALL	JAYAMATA DI STEELS PVT. LTD.	500.00	200.00	300.00	34	MANUFACTURING
	78	SMALL	FLYING DEER ELECTRIC BIKE COMPANY PVT. LTD.	100.00	50.00	50.00	25	MANUFACTURING
	79	SMALL	MADHYAMANCHAL BONE INDUSTRIES PVT. LTD.	225.00	105.00	120.00	25	MANUFACTURING
	80	SMALL	GAUTAM STEEL INDUSTRIES	480.00	350.00	130.00	60	MANUFACTURING
			Sub Total	18161.48	8975.46	9186.02	4587	
			Total	305756.47	192021.24	113735.23	17319	
Province			Grand Total	1112891.98	814194.93	298697.05	56478	

स्रोत: उद्योग विभाग, २०७६

अनुसूची २१: आर्थिक प्रतिष्ठान र सोमा संलग्न जनशक्ति

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	आर्थिक प्रतिष्ठानहरू	संलग्न जनशक्ति		
			कुल	पुरुष	महिला
सप्तरी	सप्तरी जम्मा	१६,२९५	४२,२५२	२८,५९८	१३,६५४
	सप्तकोशी न.पा.	९३६	१,९७३	१,१४१	८३२
	कञ्चनरूप न.पा.	१,३५०	३,०९७	२,१४९	९४८
	अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	७६९	१,६१२	९९०	६२२
	रूपनी गा.पा.	५५२	२,०८१	१,३३६	७४५
	शम्भुनाथ न.पा.	९६१	२,१८६	१,४५८	७२८
	खडक न.पा.	१,१२४	४,०५२	२,८१२	१,२४०
	सुरुङ्गा न.पा.	१,२५३	३,३९९	२,१३९	१,२६०
	बलान-बिहुल गा.पा.	४३१	१,०१९	७०७	३१२
	बोदेबरसाईन न.पा.	१,०२०	२,३०५	१,६६६	६३९
	डाकनेश्वरी न.पा.	९४३	२,४८०	१,६३८	८४२
	राजगढ गा.पा.	६३८	१,६२४	९४३	६८१
	बिष्णुपुर गा.पा.	४०३	९५२	६४६	३०६
	राजविराज न.पा.	२,४६९	७,२२७	५,२४४	१,९८३
	महादेवा गा.पा.	५९३	१,२१९	८७९	३४०
	तिरहुत गा.पा.	६१४	१,३७५	८३२	५४३
	हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	१,१५२	२,७५८	१,९४०	८१८
	तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	५६१	१,४१२	९८३	४२९
	छिन्नमस्ता गा.पा.	५२६	१,४८१	१,०९५	३८६
सिराहा	सिराहा जम्मा	१३,१३७	४०,५१३	२९,१०१	११,४१२
	लहान न.पा.	२,१२६	६,१९६	४,५५०	१,६४६
	धनगढीमाई न.पा.	९३१	२,३६०	१,६४९	७११
	गोलबजार न.पा.	१,२८७	५,७३२	४,१६०	१,५७२
	मिर्चैयाँ न.पा.	१,५६७	४,९७२	३,५८०	१,३९२

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	आर्थिक प्रतिष्ठानहरू	संलग्न जनशक्ति		
			कुल	पुरुष	महिला
	कर्जन्हा न.पा.	५४९	१,२२७	८३०	३९७
	कल्याणपुर न.पा.	७९७	१,७६६	१,२३९	५२७
	नरहा गा.पा.	३८९	१,३३४	१,०३६	२९८
	विष्णुपुर गा.पा.	५९९	१,१९६	८८१	३१५
	अर्नमा गा.पा.	२४४	८८८	६७०	२१८
	सुखीपुर न.पा.	७३२	२,८१५	१,८९३	९२२
	लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	४७४	२,५७०	१,३३०	१,२४०
	सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	१७७	४५८	३५४	१०४
	भगवानपुर गा.पा.	२९१	६२९	४९८	१३१
	नवराजपुर गा.पा.	१८७	३९३	३२३	७०
	बरियारपट्टी गा.पा.	५५३	१,५६५	१,२३३	३३२
	औरही गा.पा.	३३८	१,३८९	१,०५४	३३५
	सिराहा न.पा.ल	१,८९६	५,०२३	३,८२१	१,२०२
धनुषा	धनुषा जम्मा	१७,९६५	५६,४७५	४३,२७३	१३,२०२
	गणेशमान चारनाथ न.पा.	५७२	१,५२५	१,०८२	४४३
	धनुषाधाम न.पा.	९३१	२,३४९	१,७०१	६४८
	मिथिला न.पा.	१,०७९	७,२८३	५,०४३	२,२४०
	बटेश्वर गा.पा.	२५७	८३३	५९०	२४३
	क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	१,२५५	४,५२४	३,४०२	१,१२२
	लक्ष्मीनिया गा.पा.	४८०	१,८३४	१,४६६	३६८
	मिथिला बिहारी न.पा.	५७४	१,५६०	१,२१४	३४६
	हंसपुर न.पा.	५३९	१,१२५	८६०	२६५
	सबैला न.पा.	६३०	१,१९७	९६२	२३५
	शहीदनगर न.पा.	८४२	१,६३९	१,२८८	३५१
	कमला न.पा.	५०८	१,१५२	८४२	३१०
	जनकनन्दिनी गा.पा.	४३७	८७९	६८०	१९९

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	आर्थिक प्रतिष्ठानहरू	संलग्न जनशक्ति		
			कुल	पुरुष	महिला
	विदेह न.पा.	५६६	९९१	८१४	१७७
	औरही गा.पा.	४३३	१,०५३	७५७	२९६
	जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	७,५२३	२५,३४५	२०,१६४	५,१८१
	धनौजी गा.पा.	६२३	१,४३८	१,०२४	४१४
	नगराइन न.पा.	५०७	१,२८८	१,००४	२८४
	मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	२०९	४६०	३८०	८०
महोत्तरी	महोत्तरी जम्मा	१४,०४९	३६,९९८	२८,१६१	८,८३७
	वर्दिबास न.पा.	२,०८५	६,७५०	४,५०९	२,२४१
	गौशाला न.पा.	१,२७५	३,७९०	२,९७५	८१५
	सोनमा गा.पा.	७२१	१,६१७	१,२४४	३७३
	औरही न.पा.	८६२	१,३३५	९०६	४२९
	भैगाहा न.पा.	७८२	१,८०९	१,३१६	४९३
	लोहरपट्टी न.पा.	९६९	२,०४३	१,५०५	५३८
	बलवा न.पा.	१,२८४	२,१८९	१,६४८	५४१
	रामगोपालपुर न.पा.	८२१	३,०५६	२,३८७	६६९
	साम्सी गा.पा.	६८१	१,२८४	१,०६९	२१५
	मनरा शिसवा न.पा.	८४४	२,२६७	१,९२६	३४१
	एकडारा गा.पा.	६२५	२,६५६	२,१९८	४५८
	महोत्तरी गा.पा.	२३७	४६१	३३९	१२२
	पिपरा गा.पा.	७१४	१,३८२	१,०३९	३४३
	मटिहानी न.पा.	७५६	२,०९८	१,६०६	४९२
	जलेश्वर न.पा.	१,३९३	४,२६१	३,४९४	७६७
सर्लाही	सर्लाही जम्मा	१५,२६०	३८,६५७	२७,९३१	१०,७२६
	लालबन्दी न.पा.	२,०२५	६,३९२	४,१७४	२,२१८
	हरिवन न.पा.	१,४२८	५,५२७	३,८९०	१,६३७
	बागमती न.पा.	८२९	२,६६४	१,५२८	१,१३६
	बरहथवा न.पा.	१,७६७	३,५९५	२,६८१	९१४

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	आर्थिक प्रतिष्ठानहरू	संलग्न जनशक्ति		
			कुल	पुरुष	महिला
	हरिपुर न.पा.	६७३	१,८६८	१,२८०	५८८
	ईश्वरपुर न.पा.	१,५५४	४,२२८	२,९३०	१,२९८
	हरिपुर्वा न.पा.	४३५	१,२१४	८०३	४११
	पर्सा गा.पा.	२६४	५०८	४०५	१०३
	ब्रह्मपुरी गा.पा.	३४८	६६६	५३९	१२७
	चन्द्रनगर गा.पा.	४६०	९४७	७२२	२२५
	कविलासी न.पा.	५२८	१,२८८	९७४	३१४
	चक्रघट्टा गा.पा.	४०८	९०४	७४३	१६१
	बसबरीया गा.पा.	३२५	६३९	५३५	१०४
	धनकौल गा.पा.	२८२	५२८	४३४	९४
	रामनगर गा.पा.	२९०	९४१	७३९	२०२
	बलरा न.पा.	६२१	१,२९१	१,०५२	२३९
	गोडैटा न.पा.	१,०१६	१,७५६	१,४३३	३२३
	विष्णु गा.पा.	३४१	५१८	४३२	८६
	कौडेना गा.पा.	२००	३३८	२७९	५९
	मलंगवा न.पा.	१,४६६	२,८४५	२,३५८	४८७
रौतहट	रौतहट जम्मा	१२,७९०	४१,२६५	३२,११७	९,१४८
	चन्द्रपुर न.पा.	२,८६५	९,२८५	६,४८२	२,८०३
	गुजरा न.पा.	७०९	३,७९९	२,०००	१,७९९
	फतुवाबिजयपुर न.पा.	६०३	१,६०३	९३४	६६९
	कटहरिया न.पा.	७११	३,००१	२,६५७	३४४
	बृन्दावन न.पा.	५५२	२,९४७	२,४५८	४८९
	गढीमाई न.पा.	४३३	१,२२७	१,०४०	१८७
	माधव नारायण न.पा.	४७८	१,८७८	१,७०६	१७२
	गरूडा न.पा.	१,४८९	५,३७७	४,६९१	६८६
	देवाही गोनाही न.पा.	२७१	५५९	४३३	१२६
	मौलापुर न.पा.	३६०	७८३	६६५	११८
	बौधीमाई न.पा.	५८६	१,४५५	१,३१८	१३७

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	आर्थिक प्रतिष्ठानहरू	संलग्न जनशक्ति		
			कुल	पुरुष	महिला
	परोहा न.पा.	४७०	८०१	६७०	१३१
	राजपुर न.पा.	५५०	१,३८६	१,१३६	२५०
	यमुनामाई गा.पा.	३६६	६३८	५७०	६८
	दुर्गा भगवती गा.पा.	३३५	७३६	५८८	१४८
	राजदेवी न.पा.	३०७	७०३	५१९	१८४
	गौर न.पा.	१,२०८	३,९१५	३,२८३	६३२
	ईशानाथ न.पा.	४९७	१,१७२	९६७	२०५
बारा	बारा जम्मा	१२,४४९	४८,७२४	३८,२७९	१०,४४५
	निजगढ न.पा.	८८५	२,०६१	१,२७०	७९१
	कोल्हवी न.पा.	७०३	२,८९७	२,१११	७८६
	जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	३,१०५	१८,५४९	१३,४९३	५,०५६
	परवानीपुर गा.पा.	५२३	३,२५७	२,८८५	३७२
	प्रसौनी गा.पा.	३०८	१,३०४	१,१००	२०४
	विश्रामपुर गा.पा.	४१४	१,३१३	१,०७९	२३४
	फेटा गा.पा.	४२४	१,७७६	१,६६८	१०८
	कलैया उ.म.न.पा.	२,३३४	७,७२६	६,४०७	१,३१९
	करैयामाई गा.पा.	२२७	६२८	४०१	२२७
	बारागढीगा.पा.	३६६	१,४२१	१,१३६	२८५
	आदर्श कोटवाल गा.पा.	३३१	७१९	६०३	११६
	सिम्रौनगढ न.पा.	८७५	१,८९८	१,६७२	२२६
	पचरौता न.पा.	४७४	१,०६२	९४१	१२१
	महागढीमाई न.पा.	१,०२०	३,०८७	२,६२५	४६२
	देवताल गा.पा.	१५४	३६५	२८२	८३
	सुवर्ण गा.पा.	३०६	६६१	६०६	५५
पर्सा	पर्सा जम्मा	१५,७२५	५०,११०	४०,८१९	९,२९१
	ठोरी गा.पा.	६१५	१,३८५	८१३	५७२
	जिरा भवानी गा.पा.	४६९	९४९	६८०	२६९

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	आर्थिक प्रतिष्ठानहरू	संलग्न जनशक्ति		
			कुल	पुरुष	महिला
	जगरनाथपुर गा.पा.	३९०	१,३२५	१,१७९	१४६
	पटेर्वा सुगौली गा.पा.	३८६	७९७	५८३	२१४
	सखुवा प्रसौनी गा.पा.	८८३	२,०२९	१,५६५	४६४
	पर्सागढी न.पा.	८७०	२,७२८	२,०५९	६६९
	बिरगंज म.न.पा.	८,८११	३२,९१०	२७,२४२	५,६६८
	बहुदरमाई न.पा.	६८६	२,०१०	१,४७४	५३६
	पोखरिया न.पा.	९१४	२,०८६	१,८६७	२१९
	कालिकामाई गा.पा.	२१५	४५६	३८०	७६
	धोबीनी गा.पा.	२५७	७१७	६३९	७८
	छिपहरमाई गा.पा.	४०८	८८४	७५३	१३१
	पकाहा मैनापुर गा.पा.	३३७	७८०	६९६	८४
	बिन्दबासिनी गा.पा.	४८४	१,०५४	८८९	१६५

स्रोत: राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०१८, प्रादेशिक सारांश प्रतिवेदन, प्रदेश नं. २, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

अनुसूची २२: लेखा राख्ने आर्थिक प्रतिष्ठानहरूको हिस्सा

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	लेखा राख्ने	लेखा नराख्ने	उल्लेख नभएको	लेखा राख्नेको प्रतिशत
सप्तरी	सप्तरी जम्मा	१५,६३४	५,२४२	१०,३९४	७८	३३.५३
	सप्तकोशी न.पा.	९२८	१८५	७४३	०	१९.९४
	कञ्चनरूप न.पा.	१,३३०	३०३	१,००२	२५	२२.७८
	अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	७२४	२४२	४७१	११	३३.४३
	रूपनी गा.पा.	५१४	४५	४६७	२	८.७५
	शम्भुनाथ न.पा.	९४६	५८५	३६१	०	६१.८४
	खडक न.पा.	१,१०५	३००	८०५	०	२७.१५
	सुरुङ्गा न.पा.	१,११७	९६८	१४८	१	८६.६६
	बलान-बिहुल गा.पा.	४०२	१०१	३००	१	२५.१२
	बोदेबरसाईन न.पा.	९८६	२७७	७०९	०	२८.०९
	डाक्नेश्वरी न.पा.	९०१	८८	७८७	२६	९.७७
	राजगढ गा.पा.	६१४	६७	५४७	०	१०.९१
	बिष्णुपुर गा.पा.	३७६	५५	३२१	०	१४.६३
	राजविराज न.पा.	२,४४१	१,५०४	९३५	२	६१.६१
	महादेवा गा.पा.	५५२	३९	५१३	०	७.०७
	तिरहुत गा.पा.	५९०	७०	५११	९	११.८६
	हनुमाननगर कड्कालिनी न.पा.	१,०६८	१४१	९२७	०	१३.२०
	तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	५४०	७६	४६४	०	१४.०७
	छिन्नमस्ता गा.पा.	५००	१९६	३०३	१	३९.२०
सिराहा	सिराहा जम्मा	१३,००२	४,६६१	८,३४०	१	३५.८५
	लहान न.पा.	२,०९९	९१५	१,१८४	०	४३.५९
	धनगढीमाई न.पा.	९२३	५१५	४०८	०	५५.८०
	गोलबजार न.पा.	१,२७१	२६०	१,०११	०	२०.४६
	मिचैयाँ न.पा.	१,५४१	७०३	८३८	०	४५.६२
	कर्जन्हा न.पा.	५४९	८७	४६१	१	१५.८५
	कल्याणपुर न.पा.	७९२	२४४	५४८	०	३०.८१
	नरहा गा.पा.	३८३	४५	३३८	०	११.७५

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	लेखा राखे	लेखा नराखे	उल्लेख नभएको	लेखा राखेको प्रतिशत
	विष्णुपुर गा.पा.	५९४	६१	५३३	०	१०.२७
	अर्नमा गा.पा.	२४३	५०	१९३	०	२०.५८
	सुखीपुर न.पा.	७२१	१९९	५२२	०	२७.६०
	लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	४७४	२१३	२६१	०	४४.९४
	सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	१७५	३६	१३९	०	२०.५७
	भगवानपुर गा.पा.	२८४	२९	२५५	०	१०.२१
	नवराजपुर गा.पा.	१८६	३४	१५२	०	१८.२८
	बरियारपट्टी गा.पा.	५४७	१९५	३५२	०	३५.६५
	औरही गा.पा.	३३७	३५	३०२	०	१०.३९
	सिराहा न.पा.ल	१,८८३	१,०४०	८४३	०	५५.२३
धनुषा	धनुषा जम्मा	१७,७७९	५,६७४	११,९८७	११८	३१.९१
	गणेशमान चारनाथ न.पा.	५६९	१२८	४४१	०	२२.५०
	धनुषाधाम न.पा.	९२८	२५५	६७३	०	२७.४८
	मिथिला न.पा.	१,०६१	३८६	६७५	०	३६.३८
	बटेश्वर गा.पा.	२५६	६८	१८८	०	२६.५६
	क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	१,२४२	१८१	१,०६१	०	१४.५७
	लक्ष्मीनिया गा.पा.	४७८	१५७	३२१	०	३२.८५
	मिथिला बिहारी न.पा.	५६४	१४५	४१९	०	२५.७१
	हंसपुर न.पा.	५३९	५०	४८७	२	९.२८
	सबैला न.पा.	६२९	१२६	५०३	०	२०.०३
	शहीदनगर न.पा.	८३७	१८७	६५०	०	२२.३४
	कमला न.पा.	५०५	१०१	४०४	०	२०.००
	जनकनन्दिनी गा.पा.	४३४	४८	३८५	१	११.०६
	विदेह न.पा.	५६५	४६	५१९	०	८.१४
	औरही गा.पा.	४२८	४७	३८१	०	१०.९८
	जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	७,४०८	३,३२२	३,९७१	११५	४४.८४
	धनौजी गा.पा.	६२३	४१	५८२	०	६.५८
	नगराइन न.पा.	५०४	२०२	३०२	०	४०.०८
	मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	२०९	१८४	२५	०	८८.०४
महोत्तरी	महोत्तरी जम्मा	१३,९३५	२,६५३	११,२८२	०	१९.०४

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	लेखा राखे	लेखा नराखे	उल्लेख नभएको	लेखा राखेको प्रतिशत
	बर्दिबास न.पा.	२,०५२	७२५	१,३२७	०	३५.३३
	गौशाला न.पा.	१,२७०	५३६	७३४	०	४२.२०
	सोनमा गा.पा.	७२०	२३	६९७	०	३.१९
	औरही न.पा.	८६१	२७	८३४	०	३.१४
	भैगाहा न.पा.	७८२	१४९	६३३	०	१९.०५
	लोहरपट्टी न.पा.	९६४	२६२	७०२	०	२७.१८
	बलवा न.पा.	१,२८३	५९	१,२२४	०	४.६०
	रामगोपालपुर न.पा.	८१२	१९३	६१९	०	२३.७७
	साम्सी गा.पा.	६८१	७४	६०७	०	१०.८७
	मनरा शिसवा न.पा.	८४४	१८८	६५६	०	२२.२७
	एकडारा गा.पा.	६२३	३९	५८४	०	६.२६
	महोत्तरी गा.पा.	२३७	१५	२२२	०	६.३३
	पिपरा गा.पा.	७०९	४७	६६२	०	६.६३
	मटिहानी न.पा.	७४८	९०	६५८	०	१२.०३
	जलेश्वर न.पा.	१,३४९	२२६	१,१२३	०	१६.७५
सर्लाही	सर्लाही जम्मा	१५,०९०	७,३७०	७,७१८	२	४८.८४
	लालबन्दी न.पा.	१,९९८	१,२४१	७५७	०	६२.११
	हरिवन न.पा.	१,३९५	९२५	४७०	०	६६.३१
	बागमती न.पा.	८१६	२६१	५५५	०	३१.९९
	बरहथवा न.पा.	१,७४५	५०८	१,२३७	०	२९.११
	हरिपुर न.पा.	६६९	४३६	२३३	०	६५.१७
	ईश्वरपुर न.पा.	१,५३१	६३१	८९९	१	४१.२१
	हरिपुर्बा न.पा.	४३२	२७३	१५९	०	६३.१९
	पर्सा गा.पा.	२६०	१९१	६९	०	७३.४६
	ब्रह्मपुरी गा.पा.	३४१	१११	२३०	०	३२.५५
	चन्द्रनगर गा.पा.	४५९	५२	४०७	०	११.३३
	कविलासी न.पा.	५२४	६९	४५४	१	१३.१७
	चक्रघट्टा गा.पा.	४०७	१९४	२१३	०	४७.६७
	बसबरीया गा.पा.	३२५	२४०	८५	०	७३.८५
	धनकौल गा.पा.	२८१	१७९	१०२	०	६३.७०

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	लेखा राखे	लेखा नराखे	उल्लेख नभएको	लेखा राखेको प्रतिशत
	रामनगर गा.पा.	२८८	१०२	१८६	०	३५.४२
	बलरा न.पा.	६१४	१७०	४४४	०	२७.६९
	गोडैटा न.पा.	१,००४	३८०	६२४	०	३७.८५
	विष्णु गा.पा.	३४०	३२१	१९	०	९४.४१
	कौडेना गा.पा.	२००	९०	११०	०	४५.००
	मलंगवा न.पा.	१,४६१	९९६	४६५	०	६८.१७
रौतहट	रौतहट जम्मा	१२,५८०	४,८३३	७,७३५	१२	३८.४२
	चन्द्रपुर न.पा.	२,७९५	१,०७४	१,७२१	०	३८.४३
	गुजरा न.पा.	७०८	४१०	२९८	०	५७.९१
	फतुवाविजयपुर न.पा.	६००	२३२	३६७	१	३८.६७
	कटहरिया न.पा.	६८७	१०३	५८३	१	१४.९९
	बृन्दावन न.पा.	५४८	३२३	२२३	२	५८.९४
	गढीमाई न.पा.	४२५	३२	३९३	०	७.५३
	माधव नारायण न.पा.	४६६	६२	४०४	०	१३.३०
	गरूडा न.पा.	१,४५५	५९२	८६१	२	४०.६९
	देवाही गोनाही न.पा.	२७०	१०५	१६५	०	३८.८९
	मौलापुर न.पा.	३५९	६२	२९७	०	१७.२७
	बौधीमाई न.पा.	५७८	५९	५१९	०	१०.२१
	परोहा न.पा.	४६१	२६४	१९६	१	५७.२७
	राजपुर न.पा.	५४८	२८६	२६२	०	५२.१९
	यमुनामाई गा.पा.	३६५	२४७	११६	२	६७.६७
	दुर्गा भगवती गा.पा.	३२९	४३	२८६	०	१३.०७
	राजदेवी न.पा.	३०१	५०	२५१	०	१६.६१
	गौर न.पा.	१,१८९	८२७	३५९	३	६९.५५
	ईशनाथ न.पा.	४९६	६२	४३४	०	१२.५०
बारा	बारा जम्मा	१२,२१२	८,५०३	३,७०५	४	६९.६३
	निजगढ न.पा.	८७३	३७४	४९९	०	४२.८४
	कोल्हवी न.पा.	६८६	५१७	१६९	०	७५.३६
	जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	३,०३१	१,८०५	१,२२६	०	५९.५५
	परवानीपुर गा.पा.	४७५	४२५	५०	०	८९.४७

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	लेखा राखे	लेखा नराखे	उल्लेख नभएको	लेखा राखेको प्रतिशत
	प्रसौनी गा.पा.	२९७	२६४	३३	०	८८.८९
	विश्रामपुर गा.पा.	४०६	९७	३०९	०	२३.८९
	फेटा गा.पा.	४२१	३६५	५६	०	८६.७०
	कलैया उ.म.न.पा.	२,३०४	१,७७७	५२६	१	७७.१३
	करैयामाई गा.पा.	२२७	२२६	१	०	९९.५६
	बारागढी गा.पा.	३६५	३२९	३६	०	९०.१४
	आदर्श कोटवाल गा.पा.	३२६	१८९	१३७	०	५७.९८
	सिम्रौनगढ न.पा.	८६६	४७५	३९१	०	५४.८५
	पचरौता न.पा.	४६७	३६३	१०१	३	७७.७३
	महागढीमाई न.पा.	१,००९	८६५	१४४	०	८५.७३
	देवताल गा.पा.	१५४	१२९	२५	०	८३.७७
	सुवर्ण गा.पा.	३०५	३०३	२	०	९९.३४
पर्सा	पर्सा जम्मा	१५,४८५	५,०७९	१०,४०६	०	३२.८०
	ठोरी गा.पा.	६०२	२७७	३२५	०	४६.०१
	जिरा भवानी गा.पा.	४६१	५९	४०२	०	१२.८०
	जगरनाथपुर गा.पा.	३९०	३८	३५२	०	९.७४
	पटेर्वा सुगौली गा.पा.	३८६	१३५	२५१	०	३४.९७
	सखुवा प्रसौनी गा.पा.	८८१	१०५	७७६	०	११.९२
	पर्सागढी न.पा.	८५७	४३२	४२५	०	५०.४१
	बिरगंज म.न.पा.	८,६३९	३,३२०	५,३१९	०	३८.४३
	बहुदरमाई न.पा.	६८५	२१७	४६८	०	३१.६८
	पोखरिया न.पा.	८९६	६७	८२९	०	७.४८
	कालिकामाई गा.पा.	२१४	१४४	७०	०	६७.२९
	धोबीनी गा.पा.	२५४	६५	१८९	०	२५.५९
	छिपहरमाई गा.पा.	४०१	११४	२८७	०	२८.४३
	पकाहा मैतपुर गा.पा.	३३७	४९	२८८	०	१४.५४
	बिन्दबासिनी गा.पा.	४८२	५७	४२५	०	११.८३

स्रोत: आर्थिक गणना, २०१७/१८

अनुसूची २३: प्रदेशबाट भएको विदेश निर्यात

क्र. सं.	निर्यात हुने वस्तुहरू	अङ्ग्रेजी नाम	निर्यात परिमाण	एकाइ	रकम
१	पामोलिन तेल	Refined Palmolien Oil	९,४६३,७७३.००	KGS	५,५८४,२८६.९६
२	जुस	Juice	६६,२३४,०९२.८५	KGS	४,७४१,९४५.६८
३	धागो	Acrylic Yarn	३७८,९४९.५०	KGS	२,४६४,८७६.७२
४	भटमासको तेल	Refined Palmolien Oil	६,४०४,३७५.००	KGS	२,३००,३९८.६९
५	प्लाष्टिकको बोरा	PP Woven Fabrics	८४८,०१०.३०	KGS	९४३,८४७.५६
६	दन्त मुक्ता	Dant Mukta	१,४७०,११२.००	KGS	७४७,७६५.३७
७	पिना	Soya Oil Cake	२,३१३,३७०.००	KGS	६८६,३९२.६७
८	कुखुराको दाना	Feed Premix	२,०४७,०७५.००	KGS	५०६,९२०.०३
९	डिसिपी मिश्रण	DCP Mishran (Special)	४५१,५०७.५५	KGS	४४६,९२१.९८
१०	पाचन चूर्ण	Pachan Churan	१,०७३,०४१.००	KGS	३०१,१६२.८८
११	प्लाष्टिकको म्याट	Plastic Mat (PVC Loop Mats)	१२७,३८२.९९	SQMT	२७२,४४४.३८
१२	स्टीलको भाँडा	Stainless Steel Utensils	१७५,३७५.४०	KGS	२४७,३८७.२५
१३	कत्था	Kattha	१९,४००.००	KGS	१९६,२७६.००
१४	फलामको स्केप	M.S. Scrap	२१,६२०.००	KGS	१८८,१८२.३४
१५	छाला	Crust Leather	२६,०८४.००	SQMT	१८५,५४५.१९
१६	मसुर दाल	Red Lentils Whole	१,६५३,१५०.००	KGS	१६८,५९५.१८
१७	फलामको पाईप	G.I. Pipe	८४१,४६०.००	KGS	१४६,७२४.६८
१८	फलामको सिट	Cold Rolled Sheets	८६८,४११.००	KGS	११९,२९३.८३
१९	एसिड आयल	Acid Oil	९१,९१०.००	KGS	१०८,०८५.७०
२०	हडीको टुक्रा	Bone Chips	२,०८०,०२५.००	KGS	८६,७८६.४८
२१	लाल दन्त मञ्जन	Lal Dant Manjan	२१८,४८२.८६	KGS	७०,३२४.२३
२२	ब्याट्रीभिन्नको धातु	Lead Ingot	२७७,३००.००	KGS	६६,७७०.४०
२३	प्लाष्टिकको बोत्तल	Pet Perform	४५४,८९५.५०	KGS	६५,८१०.८१
२४	मार्बल	Marbal/Granite Slab	९७,१३७.८८	SQ.F.T	५३,६६२.३१
२५	आलुमुनियमको भाँडा	Aluminium Kitchen Ware Utensil	१९०,६२१.६४	KGS	४८,१०६.१३

क्र. सं.	निर्यात हुने वस्तुहरू	अङ्ग्रेजी नाम	निर्यात परिमाण	एकाइ	रकम
२६	जिकको स्केप	Cyclone & Dust	२२,७२०.००	KGS	३६,४३६.३०
२७	मसुर भाप	Masoor Bhap	३१०,९५०.००	KGS	३३,६०८.७६
२८	पित्तलको भाँडा	Brass Utensiles	५०,२१३.००	KGS	२८,९१२.३२
२९	मोलासिस	Molasses	२,८११,८४८.६०	KGS	२४,७११.७०
३०	मसुर चुनी	Masoor Chuni	२००,०००.००	KGS	२२,२७२.५०
३१	अकडी गोडा	Akadi	३०,०००.००	KGS	२२,२०९.०८
३२	अकडी चुनी	Akadi Crras (Chuni)	४२५,५५०.००	KGS	२१,६५८.९३
३३	औषधि	Medicine	१,९६४.४०	PCE	२०,९०४.८७
३४	सुती	Tabacco	२१,६००.००	KGS	१९,७५५.७८
३५	रहर दाल चुनी	Rahar Dal Chuni	६८,०००.००	KGS	१५,३६७.३७
३६	मटर चुनी	Matar Chunni	६०२,०००.००	KGS	१४,८००.९२
३७	बगास	Bagasse	८,५१४,४५४.९०	M.T.	१४,४१७.९१
३८	अदुवा	Ginger	४५,०००.००	KGS	१३,७९२.००
३९	रहर भाप	Rahar Bhap	१५,०००.००	KGS	१०,६६०.४३
४०	प्लाष्टिकको पाईप	HDPE Pipe	३३,९८५.००	KGS	९,८४५.२०
४१	गोडाको स्लज	Sludge Of Grain	१३४,०००.००	KGS	९,७५९.८८
४२	च्यवनप्राश	Chyawanprash	३०,३००.००	KGS	८,४८०.८८
४३	मटर भाप	Mater Bhap	७४,५००.००	KGS	७,६३४.९३
४४	चोकर	Chokar	३६८,३५५.००	KGS	५,८५९.७३
४५	हाजमोला	Hajmola	३२,०७६.००	KGS	५,१९०.३४
४६	मन्जिष्ठा	Manjistha	२०,१००.००	KGS	४,६६३.२०
४७	तामाको भाँडा	Copper Utensils	५,६०७.००	KGS	४,४४०.७४
४८	कच्छ	Kacha	११,५००.००	KGS	४,४३८.०७
४९	अलुमिनियम र स्टीलको स्केप	Alum.&Steel Scap	४९,१००.००	KGS	४,३२०.८०
५०	ग्लुकोज	Glucose C & D	२३,५४४.००	KGS	३,७३१.२२
५१	उरद भाप	Urad Bhap	२०,०००.००	KGS	३,३२८.००
५२	खाजा खाने प्लेट	Aluminium Container	५,७६०.००	KGS	२,६७६.७०
५३	ब्याट्रीको धुलो	Betry Dust Scrap	६००,१३३.००	KGS	२,४५०.५३

क्र. सं.	निर्यात हुने वस्तुहरू	अङ्ग्रेजी नाम	निर्यात परिमाण	एकाइ	रकम
५४	प्लाष्टिकको स्क्रप	Plastic Scrap	१४,९२५.२७	KGS	२,४०९.७१
५५	पुरानो ब्याट्री	Waste Batteries	६७,७००.००	KGS	१,८६२.८४
५६	राँगाको सिङ्ग खुर	Horns/Hooves	७७,५००.००	KGS	१,८६०.००
५७	मटर भुसी	Mator Chilka	८७,७६०.००	KGS	१,५६३.६८
५८	दारुदरा	Daruharidra	२०,०४९.७०	KGS	१,४४३.५८
५९	मुँग भाप	Mung Bhap (Cattle Feed)	२०,०००.००	KGS	१,३९६.००
६०	कुट	Koot	२०,०००.००	KGS	१,३५९.२०
६१	चिराइतो	Chirayata	३,०००.००	KGS	१,१७६.००
६२	मास भाप	Mass Bhap	१५,०००.००	KGS	१,०८२.४०
६३	स्टील स्क्रप	Steel Scrap	१६,३८०.००	KGS	१,०४८.३२
६४	चना भाप	Chana Bhap	१७,३२०.००	KGS	९५६.०६
६५	कागज	Kraft Paper	१५,५५५.००	KGS	७०९.३१
६६	अकरकारा	Akarkara	७८२	KGS	५११.९८
६७	मुँग दाल चुनी	Moong Dal Chuni	११,०००.००	KGS	२६४.००
६८	वेष्ट धागो	Waste Theard	१७,५९०.००	KGS	२६३.८५
६९	ईँटाको टुक्रा	Refractory Use Brick	७८,०००.००	KGS	११६.२२
७०	मुँग गेडा	Mung Geda	१,५००.००	KGS	२८.८०
७१	चुन ढुङ्गा	Lime Stone	१,१२०.६४	KGS	५.११
जम्मा					२१,१४२,८५९.६०

स्रोत: वीरगञ्ज उद्योग वाणिज्य संघ, २०७६

अनुसूची २४: धार्मिक र सांस्कृतिक पर्यटकीय स्थलहरू

जिल्ला	धार्मिक स्थानहरू		पर्यटकीय स्थानहरू
	मठ, मन्दिर	मस्जिद, मदरसा	
सप्तरी	छिन्नमस्ता भगवती मन्दिर, सखडा, प्राचीन राजदेवी मन्दिर, राजविराज, कंकालिनी मन्दिर, भारदह, शम्भुनाथ मन्दिर, शम्भुनाथ न.पा., चन्द्रभागा भगवती मन्दिर, चुरे पहाड (शम्भुनाथ), हनुमानजीको मन्दिर, हनुमान नगर, श्री लक्ष्मीनारायण मन्दिर, सारस्वर, श्री लक्ष्मीनारायण मन्दिर, मौवाहा (पञ्चदेवता सहित), श्री हरिनन्देश्वर महादेव मन्दिर, राजविराज, श्री भजनेश्वरनाथ मन्दिर, घोघनपुर, श्री कृष्ण मन्दिर, मलेठ, श्री पारदर्शी शिवलिङ्ग, जण्डौल, श्री शीतला भगवती मन्दिर, भागवतपुर, श्री ठेलीया मठ, ठेलीया, श्री बलिया मठ, डाढा, श्री सन्त कविर मठ, रामनगर ५, श्री कंचना मठ, कंचनपुर, श्री राजमठ, राजविराज, श्री मानराजा मठ, मानराजा, श्री दिनाभद्री थान, कटैया, श्री किसनराम स्थल, महली, श्री डाकनी थान, पातो, श्री खयरसाल थान, राजविराज, श्री ठुठे माया स्थल, हर्दिया, श्री अकवरशा थान, महादेवा, श्री बौद्ध स्तुप, गणेश मूर्ति, कुशाहा प्रशवनी, श्री जोगिनीदेवी थान, जोगिनियाँ, श्री चित्रगुप्ता मन्दिर, राजविराज ९, श्री विश्वकर्मा मन्दिर, राजविराज, श्री वागेश्वरी मन्दिर, राजविराज, श्री कृष्ण मन्दिर, राजविराज ५, श्री डिहीवार थान, थानगाछी, राजविराज गरी ३३ वटा ।	श्री जामा मस्जिद, राजविराज ३ ।	फत्तेपुर, बरमझिया बजार, मानराजा, राजाबनौली, गिद्ध गया(गयो), मंजूरनी खाता, कनकपट्टी पर्खाल, भग्न पर्खाल, खोक्सार ।

जिल्ला	धार्मिक स्थानहरू		पर्यटकीय स्थानहरू
	मठ, मन्दिर	मस्जिद, मदरसा	
सिराहा	राजदेवी पञ्चवती मन्दिर, बालासुन्दरी भगवती, नन्दबाबा मन्दिर, सारस्वरनाथ महादेव मन्दिर, धर्मियाईन थान, पारसनाथ महादेवस्थान, कमला नदी उत्तरबहिनी, काशि गंगा, हरिसिंहदेवको मन्दिर।		सिराहा बजार, लाहान बजार, गोल बजार, सलहेस फुलबारी, मानक दह, मैसोथागढ र सलहेस गहवर, सिराहा हनुमानढोका पतारी पोखरी, कमल दह, दिनाभद्री, पुरातात्विक स्थल धनगढी, सिलहट अखडा, पुराना अवशेषहरू, खण्टेडाँडा, हनुमानढोका, महेशपुर, गोसाईकुटीका अवशेषहरू, लक्ष्मीपुर आदि।
धनुषा	रामजानकी मन्दिर, दुलहा—दुलही मन्दिर, जनक मन्दिर, मिथिला विहारी मन्दिर, प्राणेश्वर महादेव (इटहवामठ), इटहर्वा, जनक मन्दिर, कपिलेश्वर महादेव, महादेव मन्दिर (शिवालय), महुवा, उदयश्वरनाथ मन्दिर, धनौजी, कुवा कुपेश्वर मन्दिर, कमलेश्वर महादेव मन्दिर, चिसापानी, जानकी मन्दिर, लक्ष्मण मन्दिर, धनुषाधाम, मिथिला विहारी मन्दिर, परशुराम तलाउ (रामजानकी मन्दिर), फुन्चोक देखेलेन गुम्बा, राम मन्दिर, क्षिरेश्वर महादेव मन्दिर, हरिहरपुर, राम मन्दिर, समजानकी मन्दिर (रत्न सागर), लक्ष्मीनारायण मन्दिर, खजुरी, संकटमोचन, देवी मन्दिर, रम्दैया, सुब्बाकुटी, गोविन्दपुर, हनुमानगढी, रानीपाटी, जनकपुर, सीताकुण्ड		कमला नदी र पहाडि दृश्य, यदुकुहाको शहीद स्मारक, क्षिरेश्वरनाथ महादेवको मन्दिर, विहार, गंगासागर, सूर्यकुण्ड, परशुराम लगायतका कुण्डहरू।

जिल्ला	धार्मिक स्थानहरू		पर्यटकीय स्थानहरू
	मठ, मन्दिर	मस्जिद, मदरसा	
	(सदानन्द आश्रम), जनकपुर, सूर्येश्वरनाथ मन्दिर, धनौली, हनुमान मन्दिर, गोविन्दपुर, मणिमण्डप, जनकपुर धनुषसागर, जनकपुर, गंगासागर, जनकपुर, शिव मन्दिर, सतोखर, रामजानकी मन्दिर, सबेला ।		
महोत्तरी	रानी रतवारा मठ, डामेमडै, टुटेश्वर महादेव मन्दिर, माइस्थान, मंगलनाथ महादेव, सुन्दरपुर, गेरूका मठ (राम मन्दिर), खयरबानी, लक्ष्मीनारायण मन्दिर, सिमर्दही, पञ्चधुरामाई मन्दिर, माइस्थान, ठाकुर मन्दिर (राम मन्दिर), माइस्थान, रामजानकी मन्दिर, गोनरपुरा, सिद्धनाथ मन्दिर, भंगाहा, मेघनाथ मन्दिर, मंगनाथ गोरन्हा, धुबकुण्ड, धमौरा, कारिकास्थान, परौला, प्राचीन ईनारको अवशेष, विषमपुर, विद्यापतिगढ, बनौली, मटियानी मठ, आदर्शनमूना, जलेश्वर महादेव मन्दिर, जलेश्वर, राजदेवी मन्दिर, जलेश्वर, सोनामाई स्थान, सोनामाई, बाबा गदाअलिसा, धमौरा ।	रौजा बजारमा रहेको मुस्लिमहरूको रौजा मजार ।	हरपुखा गाउँ, बर्दिबास, ऐतिहासिक पोखरी, रतवारा, मटिहानी आदि ।
सर्लाही	जगमुक्तेश्वर हिरण्य गर्भेश्वर महादेव मन्दिर फरहदवा, मुक्तेश्वर महादेव मन्दिर, मुर्तिया, जलकेशर महादेव मन्दिर, पत्थरकोट, संग्राम मठ, संग्रामपुर, मदनपुर मठ, जमुनिया, बौद्धीदेवी मन्दिर, मुसैली, पाँचकन्या मन्दिर, नेत्रगन्ज, चतुर्भूजेश्वर महादेव, सुकेपोखरी, राम मन्दिर, सुकेपोखरी, त्रिपुरेश्वर महादेव मन्दिर, हरिऔन, कैलाशपुरी महादेव, दुंग्रेखोला, सिद्धपाक्षेश्वरी, हरिऔन, सिद्धेश्वर बाबा मन्दिर, हरिऔन, जलकेश्वर महादेव, पत्थरकोट, भुवनेश्वरनाथ मन्दिर, अत्रौली, गणेश मन्दिर, सासापुर,		मलडवा बजार, नवलपुर, सिमरा, त्रि भुवननगर, हरिवन, सुन्दरपुर बजार, हरिपुर, फरहदवा, मूर्तिया, नाढीमन ताल ।

जिल्ला	धार्मिक स्थानहरू		पर्यटकीय स्थानहरू
	मठ, मन्दिर	मस्जिद, मदरसा	
	जटेश्वर महादेव, सासपुर, राधाकृष्ण मन्दिर, हरिऔन, मलंगवा बाबा, मलंगवा, राजदेवी मन्दिर, मलंगवा, शिव मन्दिर, मुसौली, बाँदी देवी मन्दिर, मुसौली, सर्लाही देवी, हेमपुर, भगवती स्थान, मलंगला, जङ्ग मुक्तेश्वर हिरण्य मुक्तेश्वर, फरदहवा, सागरनाथ मन्दिर, भक्तिपुर, हनुमान मन्दिर, भक्तिपुर, महादेव मन्दिर, भक्तिपुर।		
रौतहट	बडेवाताल, राजदेवी मन्दिर, शिवनगरको पशुपतिनाथ मन्दिर, रामजानकी मन्दिर, बाबा भुवनेश्वरनाथ मन्दिर, लक्ष्मीनारायण मन्दिर, गौर न.पा, हनुमान मन्दिर, गौर न.पा., शिव मन्दिर, गौर न.पा, भगवती मन्दिर, गौर न.पा, भगवती मन्दिर, मुडवलुवा, राजदेवी मन्दिर, कटहरवना, दुर्गाजी मन्दिर, बसन्तपुर, जागेश्वर बाबा मन्दिर, बसन्तपुर, दुर्गा मन्दिर, मत्सरी, ईश्वरनाथ महादेव, औरया, बलेश्वर महादेव मन्दिर, महादेव पाटी, रामजानकी मन्दिर, महादेवपटि, स्वर्णमाई मन्दिर, गौर न.पा, शिव मन्दिर, महम्मदपुर, विशेश्वर महादेव मन्दिर, चन्द्रनिगाहपुर, मुक्तेश्वर विश मन्दिर, पौरही, शिव मन्दिर, पुरेनवा, भैरव मन्दिर, सयनपुर।	हजमिनियाको मस्जिद, जामा मस्जिद, गौर न.पा.।	गौर, चन्द्रनिगाहपुर, कटहरीया, समनपुर विश्रामपुर, नुनथर, पिप्रा बजार, रामचुवा पर्वत, परेनवा दरबार, शहीद पार्क।

जिल्ला	धार्मिक स्थानहरू		पर्यटकीय स्थानहरू
	मठ, मन्दिर	मस्जिद, मदरसा	
वारा	गढीमाई , वरियारपुर, राधाकृष्ण मन्दिर, कलैया, राजदेवी मन्दिर, कलैया, लक्ष्मीनारायण मन्दिर, कलैया, कालीका मन्दिर, कलैया, दुर्गा मन्दिर, कलैया, काली मन्दिर, कलैया, वैरीमाई मन्दिर, कलैया, बरेवा दरवार, कलैया, शिव मन्दिर, सिद्धेश्वर महादेव मन्दिर र प्राङ्गण, कलैया, रामजानकी मन्दिर, कलैया, शिव मन्दिर, कलैया, माई ब्रम्हास्थान, कलैया, रानीवास मठ , अमृतगञ्ज, पुरातात्विक स्थल, अमृतगञ्ज, कंकालिनी मन्दिर, गोलागञ्ज,, उजमन, रामजानकी मठ/मन्दिर, भवानीपुर, रामजानकी मन्दिर, अमलेखगञ्ज, कालिका मन्दिर, अमलेखगञ्ज, थानी माई मन्दिर, चुरीया माई, अमलेखगञ्ज ।		कलैया, अमलेखगञ्ज, सिमरा, सिमौरानगढ, गढीमाई, बारागढी, ऐतिहासिक श्री सिद्धेश्वर संस्कृत मावि, हलखोरीया दह, अन्य धार्मिक स्थलहरू, सनुखिया माई, कोइलामन, कलैया, पुरातात्विक स्थल , बारागढी (पुरातात्विक स्थल) ।
पर्सा	गहवामाई मन्दिर, गीता मन्दिर, महावीर मन्दिर, विर्तामाई मन्दिर, भुटनदेवी माइको मन्दिर, बौधीमाई मन्दिर, नगवा माइको मन्दिर, भिस्वा स्तुप, राणीसती मन्दिर, सत्यनारायण मन्दिर, गुरुद्वारा, लक्ष्मीनारायण मन्दिर, ओसो ध्यान केन्द्र, पानीटंकी, ब्रमाकुमारी राजयोग सेवा केन्द्र, महुवनमठ (पारसनाथ महादेव मन्दिर), महुवन, कट्टी मठ, सुरजाहा, शिव मन्दिर, सिउवरवा, विन्धावासिनी मन्दिर, केहुनिया, विन्धावासिनी मठ र समाधीहरू, केहुनिया, भिस्वा स्तूप, वीरगञ्ज, शिव मन्दिर, पोखरीया, रामजानकी मठ, बसन्तपुर मठ, बसन्तपुर, रामजानकी मठ, बसन्तपुर, रामजानकी मठ, बसन्तपुर, राधाकृष्ण मन्दिर, वेखमपुर, पर्सा गढी, बागेश्वरी, आमोदेवी, विरूवागढी, पिपरा मठ, वीरगञ्ज ।	मदिना जामे मस्जिद, मदर्सा बकरतुल कोलुम मर्कज, छपकैया, मूर्ली मस्जिद, मूर्ली, वीरगंज, एक्टिम खान मस्जिद, छपकैया, घुसुकपुर मस्जिद, घुसुकपुर	

स्रोत: साविकको जिल्ला विकास समितिहरूको पार्श्वचित्र तथा अन्य पुस्तकबाट सङ्कलित

अनुसूची २५: दर्ता भएका र नभएका आर्थिक प्रतिष्ठान र त्यसमा संलग्न जनशक्ति

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	आर्थिक प्रतिष्ठानको सङ्ख्या				संलग्न जनशक्तिको सङ्ख्या			
		जम्मा	दर्ता भएको	दर्ता नभएको	उल्लेख नभएको	जम्मा	दर्ता भएकोमा	दर्ता नभएकोमा	उल्लेख नभएकोमा
सप्तरी	सप्तरी जम्मा	१६,२९५	५,८१०	१०,४८२	२३	४२,२५२	२४,५०१	१७,६६१	९०
सप्तरी	सप्तकोशी न.पा.	९३६	३८९	५४७	०	१,९७३	१,०९१	८८२	०
सप्तरी	कञ्चनरूप न.पा.	१,३५०	५६३	७८६	१	३,०९७	१,८२६	१,२६९	२
सप्तरी	अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	७६९	३०६	४४५	१८	१,६१२	९५६	६३८	१८
सप्तरी	रूपनी गा.पा.	५५२	१७८	३७४	०	२,०८१	१,२१६	८६५	०
सप्तरी	शम्भुनाथ न.पा.	९६१	३५४	६०७	०	२,१८६	१,२७९	९०७	०
सप्तरी	खडक न.पा.	१,१२४	४८१	६४३	०	४,०५२	२,९४९	१,१०३	०
सप्तरी	सुरुङ्गा न.पा.	१,२५३	४६३	७८९	१	३,३९९	२,१५३	१,२४४	२
सप्तरी	बलान-बिहुल गा.पा.	४३१	११४	३१७	०	१,०१९	३९६	६२३	०
सप्तरी	बोदेबरसाईन न.पा.	१,०२०	३६५	६५५	०	२,३०५	१,२७८	१,०२७	०
सप्तरी	डाक्नेश्वरी न.पा.	९४३	२७८	६६५	०	२,४८०	१,२८०	१,२००	०
सप्तरी	राजगढ गा.पा.	६३८	१८६	४५२	०	१,६२४	९५६	६६८	०
सप्तरी	बिष्णुपुर गा.पा.	४०३	१०८	२९५	०	९५२	३५०	६०२	०
सप्तरी	राजविराज न.पा.	२,४६९	१,०६८	१,४०१	०	७,२२७	४,९७९	२,२४८	०

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	आर्थिक प्रतिष्ठानको सङ्ख्या				संलग्न जनशक्तिको सङ्ख्या			
		जम्मा	दर्ता भएको	दर्ता नभएको	उल्लेख नभएको	जम्मा	दर्ता भएकोमा	दर्ता नभएकोमा	उल्लेख नभएकोमा
सप्तरी	महादेवा गा.पा.	५९३	१६३	४३०	०	१,२१९	४७३	७४६	०
सप्तरी	तिरहुत गा.पा.	६१४	११९	४९५	०	१,३७५	६५०	७२५	०
सप्तरी	हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	१,१५२	३८९	७६०	३	२,७५८	१,१८८	१,५०२	६८
सप्तरी	तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	५६१	१३५	४२६	०	१,४१२	६०९	८०३	०
सप्तरी	छिन्नमस्ता गा.पा.	५२६	१५१	३७५	०	१,४८१	८७२	६०९	०
सिराहा	सिराहा जम्मा	१३,१३७	५,८१३	७,३२२	२	४०,५१३	२७,३२६	१३,१३०	५७
सिराहा	लहान न.पा.	२,१२६	१,२७९	८४७	०	६,१९६	४,५०५	१,६९१	०
सिराहा	धनगढीमाई न.पा.	९३१	४४६	४८५	०	२,३६०	१,५०८	८५२	०
सिराहा	गोलबजार न.पा.	१,२८७	६१८	६६९	०	५,७३२	४,६८०	१,०५२	०
सिराहा	मिर्चैयाँ न.पा.	१,५६७	७८४	७८३	०	४,९७२	३,४२४	१,५४८	०
सिराहा	कर्जन्हा न.पा.	५४९	२७४	२७५	०	१,२२७	७५१	४७६	०
सिराहा	कल्याणपुर न.पा.	७९७	२१३	५८४	०	१,७६६	६५६	१,११०	०
सिराहा	नरहा गा.पा.	३८९	१७२	२१७	०	१,३३४	९८५	३४९	०
सिराहा	विष्णुपुर गा.पा.	५९९	२४२	३५७	०	१,१९६	६९०	५०६	०
सिराहा	अर्नमा गा.पा.	२४४	८०	१६४	०	८८८	५७०	३१८	०
सिराहा	सुखीपुर न.पा.	७३२	२९६	४३६	०	२,८१५	१,९५१	८६४	०
सिराहा	लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	४७४	१७५	२९९	०	२,५७०	२,०२४	५४६	०
सिराहा	सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	१७७	७५	१०२	०	४५८	३१३	१४५	०

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	आर्थिक प्रतिष्ठानको सङ्ख्या				संलग्न जनशक्तिको सङ्ख्या			
		जम्मा	दर्ता भएको	दर्ता नभएको	उल्लेख नभएको	जम्मा	दर्ता भएकोमा	दर्ता नभएकोमा	उल्लेख नभएकोमा
सिराहा	भगवानपुर गा.पा.	२९१	१०६	१८५	०	६२९	३५३	२७६	०
सिराहा	नवराजपुर गा.पा.	१८७	६३	१२४	०	३९३	२४०	१५३	०
सिराहा	बरियारपट्टी गा.पा.	५५३	१३६	४१७	०	१,५६५	९१६	६४९	०
सिराहा	औरही गा.पा.	३३८	१२८	२१०	०	१,३८९	१,०१५	३७४	०
सिराहा	सिराहा न.पा.ल	१,८९६	७२६	१,१६८	२	५,०२३	२,७४५	२,२२१	५७
धनुषा	धनुषा जम्मा	१७,९६५	६,७४७	११,१०४	११४	५६,४७५	३५,९९३	२०,३६३	११९
धनुषा	गणेशमान चारनाथ न.पा.	५७२	२२५	३४७	०	१,५२५	८७८	६४७	०
धनुषा	धनुषाधाम न.पा.	९३१	२९४	६३६	१	२,३४९	१,११३	१,२३५	१
धनुषा	मिथिला न.पा.	१,०७९	५०३	५७६	०	७,२८३	६,२०५	१,०७८	०
धनुषा	बटेश्वर गा.पा.	२५७	१०६	१५१	०	८३३	४४४	३८९	०
धनुषा	क्षिरेधरनाथ न.पा.	१,२५५	५६५	६९०	०	४,५२४	३,१९०	१,३३४	०
धनुषा	लक्ष्मीनिया गा.पा.	४८०	१५१	३२९	०	१,८३४	१,२५३	५८१	०
धनुषा	मिथिला बिहारी न.पा.	५७४	१९१	३८३	०	१,५६०	८४०	७२०	०
धनुषा	हंसपुर न.पा.	५३९	१०९	४३०	०	१,१२५	४३९	६८६	०
धनुषा	सबैला न.पा.	६३०	१७२	४५८	०	१,१९७	४८९	७०८	०
धनुषा	शहीदनगर न.पा.	८४२	२०९	६३३	०	१,६३९	७०७	९३२	०
धनुषा	कमला न.पा.	५०८	९५	४१३	०	१,१५२	३३२	८२०	०
धनुषा	जनकनन्दिनी गा.पा.	४३७	१०१	३३६	०	८७९	४०३	४७६	०

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	आर्थिक प्रतिष्ठानको सङ्ख्या				संलग्न जनशक्तिको सङ्ख्या			
		जम्मा	दर्ता भएको	दर्ता नभएको	उल्लेख नभएको	जम्मा	दर्ता भएकोमा	दर्ता नभएकोमा	उल्लेख नभएकोमा
धनुषा	विदेह न.पा.	५६६	१६७	३९९	०	९९१	४९१	५००	०
धनुषा	औरही गा.पा.	४३३	१००	३३३	०	१,०५३	४३२	६२१	०
धनुषा	जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	७,५२३	३,४३७	३,९७३	११३	२५,३४५	१७,३९७	७,८३०	११८
धनुषा	धनौजी गा.पा.	६२३	१०२	५२१	०	१,४३८	५०६	९३२	०
धनुषा	नगराइन न.पा.	५०७	१६६	३४१	०	१,२८८	७०७	५८१	०
धनुषा	मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	२०९	५४	१५५	०	४६०	१६७	२९३	०
महोत्तरी	महोत्तरी जम्मा	१४,०४९	३,३६९	१०,६७९	१	३६,९९८	१८,०२९	१८,९६८	१
महोत्तरी	बर्दिबास न.पा.	२,०८५	६९४	१,३९१	०	६,७५०	४,१३१	२,६१९	०
महोत्तरी	गौशाला न.पा.	१,२७५	४९४	७८१	०	३,७९०	२,२१९	१,५७१	०
महोत्तरी	सोनमा गा.पा.	७२१	५९	६६२	०	१,६१७	६४६	९७१	०
महोत्तरी	औरही न.पा.	८६२	९५	७६७	०	१,३३५	३११	१,०२४	०
महोत्तरी	भैगाहा न.पा.	७८२	१८४	५९८	०	१,८०९	६६२	१,१४७	०
महोत्तरी	लोहरपट्टी न.पा.	९६९	१७५	७९४	०	२,०४३	६३२	१,४११	०
महोत्तरी	बलवा न.पा.	१,२८४	१९०	१,०९४	०	२,१८९	५१०	१,६७९	०
महोत्तरी	रामगोपालपुर न.पा.	८२१	२४०	५८१	०	३,०५६	२,०८९	९६७	०
महोत्तरी	साम्सी गा.पा.	६८१	१२१	५६०	०	१,२८४	४३४	८५०	०
महोत्तरी	मनरा शिसवा न.पा.	८४४	१६०	६८४	०	२,२६७	१,००३	१,२६४	०
महोत्तरी	एकडारा गा.पा.	६२५	१०८	५१६	१	२,६५६	१,१५४	१,५०१	१

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	आर्थिक प्रतिष्ठानको सङ्ख्या				संलग्न जनशक्तिको सङ्ख्या			
		जम्मा	दर्ता भएको	दर्ता नभएको	उल्लेख नभएको	जम्मा	दर्ता भएकोमा	दर्ता नभएकोमा	उल्लेख नभएकोमा
महोत्तरी	महोत्तरी गा.पा.	२३७	३८	१९९	०	४६१	१४९	३१२	०
महोत्तरी	पिपरा गा.पा.	७१४	१०९	६०५	०	१,३८२	४२०	९६२	०
महोत्तरी	मटिहानी न.पा.	७५६	१६१	५९५	०	२,०९८	९७४	१,१२४	०
महोत्तरी	जलेश्वर न.पा.	१,३९३	५४१	८५२	०	४,२६१	२,६९५	१,५६६	०
सर्लाही	सर्लाही जम्मा	१५,२६०	४,६४२	१०,६११	७	३८,६५७	२२,११९	१६,५२३	१५
सर्लाही	लालबन्दी न.पा.	२,०२५	८५२	१,१७३	०	६,३९२	४,४२०	१,९७२	०
सर्लाही	हरिवन न.पा.	१,४२८	५८३	८४४	१	५,५२७	३,८३३	१,६९०	४
सर्लाही	बागमती न.पा.	८२९	२७४	५५४	१	२,६६४	१,३६७	१,२९५	२
सर्लाही	बरहथवा न.पा.	१,७६७	५३०	१,२३६	१	३,५९५	१,७९५	१,७९८	२
सर्लाही	हरिपुर न.पा.	६७३	१४८	५२५	०	१,८६८	१,१६५	७०३	०
सर्लाही	ईश्वरपुर न.पा.	१,५५४	६१२	९४१	१	४,२२८	२,४६२	१,७६३	३
सर्लाही	हरिपुर्वा न.पा.	४३५	१४६	२८९	०	१,२१४	७६३	४५१	०
सर्लाही	पसा गा.पा.	२६४	८३	१८१	०	५०८	२५१	२५७	०
सर्लाही	ब्रह्मपुरी गा.पा.	३४८	६१	२८७	०	६६६	२८३	३८३	०
सर्लाही	चन्द्रनगर गा.पा.	४६०	१४६	३१४	०	९४७	४९८	४४९	०
सर्लाही	कविलासी न.पा.	५२८	१२२	४०५	१	१,२८८	६७४	६१३	१
सर्लाही	चक्रघट्टा गा.पा.	४०८	५९	३४९	०	९०४	३७६	५२८	०
सर्लाही	बसबरीया गा.पा.	३२५	६०	२६३	२	६३९	२५४	३८२	३

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	आर्थिक प्रतिष्ठानको सङ्ख्या				संलग्न जनशक्तिको सङ्ख्या			
		जम्मा	दर्ता भएको	दर्ता नभएको	उल्लेख नभएको	जम्मा	दर्ता भएकोमा	दर्ता नभएकोमा	उल्लेख नभएकोमा
सर्लाही	धनकौल गा.पा.	२८२	४०	२४२	०	५२८	१७२	३५६	०
सर्लाही	रामनगर गा.पा.	२९०	७७	२१३	०	९४१	६२५	३१६	०
सर्लाही	बलरा न.पा.	६२१	१८६	४३५	०	१,२९१	७३०	५६१	०
सर्लाही	गोडैटा न.पा.	१,०१६	१७५	८४१	०	१,७५६	६९९	१,०५७	०
सर्लाही	विष्णु गा.पा.	३४१	४३	२९८	०	५१८	१६१	३५७	०
सर्लाही	कौडेना गा.पा.	२००	३५	१६५	०	३३८	१२९	२०९	०
सर्लाही	मलंगवा न.पा.	१,४६६	४१०	१,०५६	०	२,८४५	१,४६२	१,३८३	०
रौतहट	रौतहट जम्मा	१२,७९०	४,४४९	८,३४०	१	४१,२६५	२५,६५०	१५,६०६	९
रौतहट	चन्द्रपुर न.पा.	२,८६५	१,२१७	१,६४७	१	९,२८५	६,२४३	३,०३३	९
रौतहट	गुजरा न.पा.	७०९	१७१	५३८	०	३,७९९	२,७९६	१,००३	०
रौतहट	फतुवाबिजयपुर न.पा.	६०३	१२४	४७९	०	१,६०३	४१९	१,१८४	०
रौतहट	कटहरिया न.पा.	७११	३४२	३६९	०	३,००१	२,२९८	७०३	०
रौतहट	बृन्दावन न.पा.	५५२	१५४	३९८	०	२,९४७	२,०९१	८५६	०
रौतहट	गढीमाई न.पा.	४३३	१११	३२२	०	१,२२७	४७२	७५५	०
रौतहट	माधव नारायण न.पा.	४७८	१३९	३३९	०	१,८७८	१,३६२	५१६	०
रौतहट	गरुडा न.पा.	१,४८९	६८४	८०५	०	५,३७७	३,६९३	१,६८४	०
रौतहट	देवाही गोनाही न.पा.	२७१	४४	२२७	०	५५९	१९२	३६७	०
रौतहट	मौलापुर न.पा.	३६०	९५	२६५	०	७८३	३०९	४७४	०

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	आर्थिक प्रतिष्ठानको सङ्ख्या				संलग्न जनशक्तिको सङ्ख्या			
		जम्मा	दर्ता भएको	दर्ता नभएको	उल्लेख नभएको	जम्मा	दर्ता भएकोमा	दर्ता नभएकोमा	उल्लेख नभएकोमा
रौतहट	बौधीमाई न.पा.	५८६	१८६	४००	०	१,४५५	८३५	६२०	०
रौतहट	परोहा न.पा.	४७०	१०४	३६६	०	८०१	२९६	५०५	०
रौतहट	राजपुर न.पा.	५५०	७७	४७३	०	१,३८६	२९३	१,०९३	०
रौतहट	यमुनामाई गा.पा.	३६६	९५	२७१	०	६३८	२५३	३८५	०
रौतहट	दुर्गा भगवती गा.पा.	३३५	१०४	२३१	०	७३६	३७०	३६६	०
रौतहट	राजदेवी न.पा.	३०७	७८	२२९	०	७०३	३४४	३५९	०
रौतहट	गौर न.पा.	१,२०८	५९८	६१०	०	३,९१५	२,८०९	१,१०६	०
रौतहट	ईशनाथ न.पा.	४९७	१२६	३७१	०	१,१७२	५७५	५९७	०
बारा	बारा जम्मा	१२,४४९	४,७३६	७,७१३	०	४८,७२४	३४,४४२	१४,२८२	०
बारा	निजगढ न.पा.	८८५	३२३	५६२	०	२,०६१	१,१६८	८९३	०
बारा	कोल्हवी न.पा.	७०३	३०८	३९५	०	२,८९७	२,१५७	७४०	०
बारा	जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	३,१०५	१,४९३	१,६१२	०	१८,५४९	१५,५४२	३,००७	०
बारा	परवानीपुर गा.पा.	५२३	१८१	३४२	०	३,२५७	२,६४०	६१७	०
बारा	प्रसौनी गा.पा.	३०८	१३०	१७८	०	१,३०४	९८३	३२१	०
बारा	विश्रामपुर गा.पा.	४१४	९८	३१६	०	१,३१३	६८१	६३२	०
बारा	फेटा गा.पा.	४२४	१२१	३०३	०	१,७७६	१,१९८	५७८	०
बारा	कलैया उ.म.न.पा.	२,३३४	९६४	१,३७०	०	७,७२६	५,११७	२,६०९	०
बारा	करैयामाई गा.पा.	२२७	६६	१६१	०	६२८	२९०	३३८	०

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	आर्थिक प्रतिष्ठानको सङ्ख्या				संलग्न जनशक्तिको सङ्ख्या			
		जम्मा	दर्ता भएको	दर्ता नभएको	उल्लेख नभएको	जम्मा	दर्ता भएकोमा	दर्ता नभएकोमा	उल्लेख नभएकोमा
बारा	बारागढीगा.पा.	३६६	९९	२६७	०	१,४२१	९१९	५०२	०
बारा	आदर्श कोटवाल गा.पा.	३३१	८७	२४४	०	७१९	३१८	४०१	०
बारा	सिम्रौनगढ न.पा.	८७५	३११	५६४	०	१,८९८	८७८	१,०२०	०
बारा	पचरौता न.पा.	४७४	९९	३७५	०	१,०६२	४१५	६४७	०
बारा	महागढीमाई न.पा.	१,०२०	३७३	६४७	०	३,०८७	१,७८४	१,३०३	०
बारा	देवताल गा.पा.	१५४	२५	१२९	०	३६५	११३	२५२	०
बारा	सुवर्ण गा.पा.	३०६	५८	२४८	०	६६१	२३९	४२२	०
पर्सा	पर्सा जम्मा	१५,७२५	६,०२८	९,६९७	०	५०,११०	३२,७६७	१७,३४३	०
पर्सा	ठोरी गा.पा.	६१५	२०४	४११	०	१,३८५	६८२	७०३	०
पर्सा	जिरा भवानी गा.पा.	४६९	८७	३८२	०	९४९	३२८	६२१	०
पर्सा	जगरनाथपुर गा.पा.	३९०	७८	३१२	०	१,३२५	८०६	५१९	०
पर्सा	पटेर्वा सुगौली गा.पा.	३८६	८५	३०१	०	७९७	२९६	५०१	०
पर्सा	सखुवा प्रसौनी गा.पा.	८८३	१२२	७६१	०	२,०२९	६९५	१,३३४	०
पर्सा	पर्सागढी न.पा.	८७०	२१९	६५१	०	२,७२८	१,१४१	१,५८७	०
पर्सा	बिरगंज म.न.पा.	८,८११	४,३२०	४,४९१	०	३२,९१०	२४,८७१	८,०३९	०
पर्सा	बहुदरमाई न.पा.	६८६	१७९	५०७	०	२,०१०	१,१२३	८८७	०
पर्सा	पोखरिया न.पा.	९१४	२४६	६६८	०	२,०८६	९८२	१,१०४	०
पर्सा	कालिकामाई गा.पा.	२१५	५१	१६४	०	४५६	२३१	२२५	०

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	आर्थिक प्रतिष्ठानको सङ्ख्या				संलग्न जनशक्तिको सङ्ख्या			
		जम्मा	दर्ता भएको	दर्ता नभएको	उल्लेख नभएको	जम्मा	दर्ता भएकोमा	दर्ता नभएकोमा	उल्लेख नभएकोमा
पर्सा	धोबीनी गा.पा.	२५७	७४	१८३	०	७१७	३६८	३४९	०
पर्सा	छिपहरमाई गा.पा.	४०८	१४३	२६५	०	८८४	३८६	४९८	०
पर्सा	पकाहा मैनपुर गा.पा.	३३७	८५	२५२	०	७८०	३३२	४४८	०
पर्सा	बिन्दवासिनी गा.पा.	४८४	१३५	३४९	०	१,०५४	५२६	५२८	०

स्रोत: राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०१८, प्रादेशिक सारांश प्रतिवेदन, प्रदेश नं. २, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

अनुसूची २६: क वर्गका बैंकका जिल्लागत शाखा सङ्ख्या

क्र.सं.	बैंकको नाम	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	जम्मा
१	नेपाल बैंक लि.	४	३	३	२	७	४	२	५	३०
२	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	३	४	४	२	३	४	४	५	२९
३	नेपाल एसबीआई बैंक लि.	२	२	२	१	१	२	१	३	१४
४	नविल बैंक	०	१	१	१	१	०	१	३	८
५	नेपाल बंगलादेश बैंक	०	२	२	२	५	२	३	१	१७
६	एभरेष्ट बैंक	२	१	१	१	०	२	२	३	१२
७	बैंक अफ काठमाण्डौ	१	२	१	०	०	२	२	२	१०
८	एनसीसी बैंक	१	४	१	१	४	२	४	३	२०
९	एनआईसी एसिया बैंक	४	७	५	४	९	५	४	७	४५
१०	माछापुच्छ्रे बैंक	३	५	५	२	३	२	१	२	२३
११	लक्ष्मी बैंक	१	१	१	३	१	०	२	१	१०
१२	सिद्धार्थ बैंक	१	२	४	३	१	३	४	४	२२
१३	कृषि विकास बैंक	६	५	८	५	४	३	६	४	४१
१४	ग्लोबल आइएमई बैंक	२	६	३	१	१	१	२	३	१९
१५	सनराइज बैंक	२	३	२	१	०	३	०	२	१३
१६	एनएमबी बैंक	२	५	४	३	०	०	३	१	१८

क्र.सं.	बैंकको नाम	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	जम्मा
१७	प्रभु बैंक	३	६	४	४	२	४	४	१	२८
१८	जनता बैंक	१	२	२	१	१	२	२	१	१२
१९	मेगा बैंक	०	२	४	०	२	०	०	३	११
२०	सिभिल बैंक	०	३	२	०	१	१	१	२	१०
२१	सेन्चुरी बैंक	१	१	३	३	२	१	०	२	१३
२२	सानिमा बैंक	१	१	२	०	२	०	१	३	१०
२३	ईनभेष्टमेन्ट बैंक	०	०	२	०	२	०	२	२	८
२४	हिमालयन बैंक	०	०	१	१	०	०	३	१	६
२५	कुमारी बैंक	०	०	१	२	२	०	१	३	९
२६	सिटीजन्स बैंक	०	०	१	३	०	०	३	१	८
२७	प्राइम कमर्सियल बैंक	०	०	१	०	०	०	०	१	२
२८	स्टान्डर्ड चार्टर्ड बैंक	०	०	०	०	०	०	०	१	१
	जम्मा	४०	६८	७०	४६	५४	४३	५८	७०	४४९

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७६

अनुसूची २७: विमा कम्पनीहरू

प्रदेश र बीमा व्यवसाय	प्रादेशिक कार्यालय	क्षेत्रीय कार्यालय	शाखा कार्यालय	उपशाखा कार्यालय	एक्सटेन्सन काउण्टर	सङ्कलन केन्द्र
नेपाल	४२	४४	१,३२८	८४७	१२५	५९
जीवन बीमा	२९	३३	७५०	६६४	४	२३
निर्जीवन बीमा	१३	११	५७८	१८३	१२१	३६
प्रदेश नं. २	५	५	१५९	१२३	१८	४
जीवन बीमा	३	४	९६	१००		
निर्जीवन बीमा	२	१	६३	२३	१८	४
प्रदेश नं. १	६	७	२१८	१४०	१७	११
जीवन बीमा	४	५	१२९	१०४		७
निर्जीवन बीमा	२	२	८९	३६	१७	४
बागमती प्रदेश	९	११	४३२	१७५	४९	२३
जीवन बीमा	७	६	२३४	१३५		९
निर्जीवन बीमा	२	५	१९८	४०	४९	१४
गण्डकी प्रदेश	६	५	१३९	९२	१९	४
जीवन बीमा	४	४	६४	६७	४	१

प्रदेश र बीमा व्यवसाय	प्रादेशिक कार्यालय	क्षेत्रीय कार्यालय	शाखा कार्यालय	उपशाखा कार्यालय	एक्सटेन्सन काउण्टर	सङ्कलन केन्द्र
निर्जीवन बीमा	२	१	७५	२५	१५	३
प्रदेश नं. ५	९	१०	२०४	१५३	१२	११
जीवन बीमा	६	८	११४	११५		४
निर्जीवन बीमा	३	२	९०	३८	१२	७
कर्णाली प्रदेश	२	—	६१	६०	२	१
जीवन बीमा	१		३५	५१		
निर्जीवन बीमा	१		२६	९	२	१
सुदुरपश्चिम प्रदेश	५	६	११५	१०४	८	५
जीवन बीमा	४	६	७८	९२		२
निर्जीवन बीमा	१		३७	१२	८	३

स्रोत: विमा समिति, २०७६

अनुसूची २८: विद्यालय सङ्ख्या

स्थानीय तहको नाम	जम्मा						सामुदायिक विद्यालय						संस्थागत विद्यालय					
	कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या					
	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२
सप्तरी																		
अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	१४	३९	४	५	२	३	१२	३७	४	५	०	३	२	२	०	०	२	०
राजगढ गा.पा.	१३	३६	९	१	२	१	१३	३४	९	१	२	१	०	२	०	०	०	०
विष्णुपुर गा.पा.	१४	३६	४	६	३	१	१४	३६	४	६	३	१	०					
बोदेवरसाईन न.पा.	२५	४६	१६	४	४	१	२५	४५	१६	४	४	१	०	१	०	०	०	०
छिन्नमस्ता गा.पा.	१४	३७	१०	१	३	०	१४	३७	१०	१	३	०	०	०	०	०	०	०
डाकनेश्वरी न.पा.	२४	३५	१४	१	७	२	२४	३५	१४	१	७	२	०					
हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	२४	४१	१५	१	६	२	१९	३२	१५	१	२	१	५	९	०	०	४	१
कञ्चनरूप न.पा.	२३	४५	११	४	४	४	२३	४५	११	४	४	४	०					
खडक न.पा.	३९	४९	२२	८	५	४	३६	४२	२१	७	४	४	३	७	१	१	१	०
महादेवा गा.पा.	१६	३३	१०	४	०	२	१६	३१	१०	४	०	२	०	२	०	०	०	०
राजविराज न.पा.	३७	६२	२२	९	६	०	३७	५३	२२	९	६	०	०	९	०	०	०	०
रूपनी गा.पा.	९	३१	१	३	३	२	९	३१	१	३	३	२	०					
सप्तकोशी न.पा.	११	३४	१	३	५	२	८	३२	१	३	२	२	३	२	०	०	३	०

स्थानीय तहको नाम	जम्मा						सामुदायिक विद्यालय						संस्थागत विद्यालय					
	कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या					
	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२
शम्भुनाथ न.पा.	२१	४४	८	६	५	२	२१	४४	८	६	५	२	०					
सुरुङ्गा न.पा.	२६	४९	१२	९	२	३	२२	४४	१०	७	२	३	४	५	२	२	०	०
तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	१४	४०	११	०	१	२	१४	३९	११	०	१	२	०	१	०	०	०	०
तिरहुत गा.पा.	९	३०	६	१	१	१	९	३०	६	१	१	१	०					
बलान-बिहुल गा.पा.	१३	३९	८	३	१	१	१३	३९	८	३	१	१	०					
ससरी जम्मा	३४६	७२६	१८४	६९	६०	३३	३२९	६८६	१८१	६६	५०	३२	१७	४०	३	३	१०	१
सिराहा																		
अर्नमा गा.पा.	१०	२९	५	१	२	२	१०	२६	५	१	२	२	०	३	०	०	०	०
औरही गा.पा.	१२	३२	११	०	१	०	१२	२९	११	०	१	०	०	३	०	०	०	०
बरियारपट्टी गा.पा.	२२	३४	१६	२	१	३	२२	२८	१६	२	१	३	०	६	०	०	०	०
भगवानपुर गा.पा.	९	२९	४	२	०	३	८	२५	४	१	०	३	१	४	०	१	०	०
विष्णुपुर गा.पा.	१५	३२	८	१	४	२	१२	२५	८	१	१	२	३	७	०	०	३	०
धनगढीमाई न.पा.	४४	४७	२०	११	१०	३	३२	३२	१८	७	४	३	१२	१५	२	४	६	०
गोलबजार न.पा.	४३	५७	२१	१०	८	४	३०	३९	१९	५	२	४	१३	१८	२	५	६	०
कल्याणपुर न.पा.	३२	४१	२२	४	४	२	२७	३१	१९	२	४	२	५	१०	३	२	०	०
कर्जन्हा न.पा.	१८	३२	७	७	२	२	१४	२१	७	५	०	२	४	११	०	२	२	०
लहान न.पा.	८४	१०१	३५	२०	२४	५	४८	३८	३३	७	४	४	३६	६३	२	१३	२०	१
लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	१४	३६	८	१	२	३	१३	२८	८	०	२	३	१	८	०	१	०	०

स्थानीय तहको नाम	जम्मा						सामुदायिक विद्यालय						संस्थागत विद्यालय					
	कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या					
	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२
मिर्चैयाँ न.पा.	३१	५५	१८	४	५	४	२२	२८	१७	२	१	२	९	२७	१	२	४	२
नरहा गा.पा.	१४	३३	१०	१	२	१	१३	२९	९	१	२	१	१	४	१	०	०	०
नवराजपुर गा.पा.	१६	३२	१२	२	१	१	१५	३०	११	२	१	१	१	२	१	०	०	०
सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	१०	३६	७	०	२	१	८	३४	५	०	२	१	२	२	२	०	०	०
सिरहा न.पा.	६१	९०	३३	८	१५	५	४५	५०	२९	५	७	४	१६	४०	४	३	८	१
सुखीपुर न.पा.	२४	४०	१३	५	१	५	२२	२८	१३	३	१	५	२	१२	०	२	०	०
सिराहा जम्मा	४५९	७५६	२५०	७९	८४	४६	३५३	५२१	२३२	४४	३५	४२	१०६	२३५	१८	३५	४९	४
धनुषा																		
औरही गा.पा.	१४	१३	७	०	३	४	१४	१३	७	०	३	४	०					
बटेश्वर गा.पा.	२०	३९	१५	२	३	०	१८	३१	१३	२	३	०	२	८	२	०	०	०
विदेह न.पा.	१७	३४	८	३	३	३	१७	३४	८	३	३	३	०					
क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	२५	४२	१४	३	४	४	२३	४०	१३	३	४	३	२	२	१	०	०	१
धनौजी गा.पा.	९	३१	५	२	१	१	९	३१	५	२	१	१	०					
धनुषाधाम न.पा.	२५	३९	१३	५	२	५	१९	३०	११	३	१	४	६	९	२	२	१	१
गणेशमान चारनाथ न.पा.	१८	३९	९	४	३	२	१६	३७	८	४	३	१	२	२	१	०	०	१
हंसपुर न.पा.	३१	३३	१९	३	६	३	३१	३३	१९	३	६	३	०					
जनकनन्दिनी गा.पा.	१२	२७	७	२	२	१	८	२३	४	१	२	१	४	४	३	१	०	०
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	१०१	८५	२१	२१	४६	१३	५८	४८	१९	१०	२१	८	४३	३७	२	११	२५	५

स्थानीय तहको नाम	जम्मा						सामुदायिक विद्यालय						संस्थागत विद्यालय					
	कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या					
	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२
कमला न.पा.	१५	२९	१०	२	१	२	१३	२७	९	१	१	२	२	२	१	१	०	०
लक्ष्मीनिया गा.पा.	१९	४०	१०	४	४	१	१८	३९	१०	४	३	१	१	१	०	०	१	०
मिथिला बिहारी न.पा.	१७	३२	५	५	६	१	१६	३१	४	५	६	१	१	१	१	०	०	०
मिथिला न.पा.	३३	४१	१५	६	६	६	२७	२७	१४	६	४	३	६	१४	१	०	२	३
मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	११	२९	१०	०	०	१	११	२९	१०	०	०	१	०					
नगराइन न.पा.	१५	३६	९	४	०	२	१४	३५	९	३	०	२	१	१	०	१	०	०
सबैला न.पा.	२९	४०	२०	५	२	२	२६	३७	१७	५	२	२	३	३	३	०	०	०
शहीदनगर न.पा.	३२	५०	२५	५	१	१	२९	४०	२२	५	१	१	३	१०	३	०	०	०
धनुषा जम्मा	४४३	६७९	२२२	७६	९३	५२	३६७	५८५	२०२	६०	६४	४१	७६	९४	२०	१६	२९	११
महोत्तरी																		
औरही न.पा.	१६	३३	८	४	२	२	१४	३१	७	३	२	२	२	२	१	१	०	०
बलवा न.पा.	१८	४२	१०	४	३	१	१८	४०	१०	४	३	१	०	२	०	०	०	०
बर्दिबास न.पा.	४९	७५	१९	८	११	११	४२	५६	१९	७	६	१०	७	१९	०	१	५	१
भैगाहा न.पा.	२३	४९	९	७	५	२	२३	४६	९	७	५	२	०	३	०	०	०	०
एकडारा गा.पा.	९	२७	४	३	१	१	९	२७	४	३	१	१	०					
गौशाला न.पा.	३२	४९	१३	६	५	८	२४	३८	९	६	५	४	८	११	४	०	०	४

स्थानीय तहको नाम	जम्मा						सामुदायिक विद्यालय						संस्थागत विद्यालय					
	कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या					
	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२
जलेश्वर न.पा.	३५	५२	१९	३	६	७	२८	३९	१७	३	३	५	७	१३	२	०	३	२
लोहरपट्टी न.पा.	१४	३५	७	२	१	४	१४	३१	७	२	१	४	०	४	०	०	०	०
महोत्तरी गा.पा.	१०	२९	३	२	३	२	१०	२९	३	२	३	२	०					
मनरा शिसवा न.पा.	२३	४३	१३	३	६	१	२२	४१	१३	३	५	१	१	२	०	०	१	०
मटिहानी न.पा.	९	३०	६	०	२	१	९	३०	६	०	२	१	०	०	०	०	०	०
पिपरा गा.पा.	१७	३५	८	४	३	२	१६	२८	८	३	३	२	१	७	०	१	०	०
रामगोपालपुर न.पा.	१२	३२	६	३	१	२	१२	२६	६	३	१	२	०	६	०	०	०	०
साम्सी गा.पा.	६	२६	२	२	२	०	६	२६	२	२	२	०	०					
सोनमा गा.पा.	१४	३६	७	२	३	२	१४	३६	७	२	३	२	०					
महोत्तरी जम्मा	२८७	५९३	१३४	५३	५४	४६	२६१	५२४	१२७	५०	४५	३९	२६	६९	७	३	९	७
सर्लाही																		
बागमती न.पा.	२५	२७	१५	२	५	३	२१	२१	१५	१	२	३	४	६	०	१	३	०
बलवा न.पा.	२७	२७	२१	१	२	३	२७	२७	२१	१	२	३	०	०	०	०	०	०
बरहथवा न.पा.	४१	४६	२९	६	१	५	४०	४३	२९	६	१	४	१	३	०	०	०	१
बसवरीया गा.पा.	१६	१७	१२	२	२	०	१६	१७	१२	२	२	०	०					
विष्णु गा.पा.	८	११	५	१	१	१	८	११	५	१	१	१	०					
ब्रह्मपुरी गा.पा.	१४	१६	९	३	०	२	१४	१५	९	३	०	२	०	१	०	०	०	०

प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २ । ३७९ ।

स्थानीय तहको नाम	जम्मा						सामुदायिक विद्यालय						संस्थागत विद्यालय					
	कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या					
	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२
चक्रघट्टा गा.पा.	१२	२४	९	०	३	०	१२	२४	९	०	३	०	०	०	०	०	०	०
चन्द्रनगर गा.पा.	१८	१५	१३	२	२	१	१८	१५	१३	२	२	१	०					
धनकौल गा.पा.	१०	१२	९	१	०	०	१०	१२	९	१	०	०	०					
गोडैटा न.पा.	२४	२८	१७	४	०	३	२४	२८	१७	४	०	३	०					
हरिपुर न.पा.	१६	२६	७	४	४	१	१६	२६	७	४	४	१	०					
हरिपुर्वा न.पा.	१२	१५	७	२	२	१	१२	१५	७	२	२	१	०					
हरिवन न.पा.	३०	३९	१९	१	८	२	२६	३५	१९	१	४	२	४	४	०	०	४	०
ईश्वरपुर न.पा.	३३	४४	२०	५	२	६	३१	४०	२०	४	२	५	२	४	०	१	०	१
कविलासी न.पा.	२७	२७	२०	१	२	४	२७	२७	२०	१	२	४	०					
कौडेना गा.पा.	१८	१७	१३	२	२	१	१८	१७	१३	२	२	१	०					
लालबन्दी न.पा.	५०	५२	२४	११	७	८	४०	३६	२०	१०	३	७	१०	१६	४	१	४	१
मलंगवा न.पा.	३०	३३	१७	५	३	५	२५	२५	१७	२	२	४	५	८	०	३	१	१
पर्सा गा.पा.	१०	१६	७	१	१	१	१०	१६	७	१	१	१	०					
रामनगर गा.पा.	१३	२२	११	०	२	०	१३	२२	११	०	२	०	०					
सर्लाही जम्मा	४३४	५१४	२८४	५४	४९	४७	४०८	४७२	२८०	४८	३७	४३	२६	४२	४	६	१२	४

स्थानीय तहको नाम	जम्मा						सामुदायिक विद्यालय						संस्थागत विद्यालय					
	कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या					
	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२
रौतहट																		
बौधीमाई न.पा.	१७	१७	११	३	३	०	१७	१७	११	३	३	०	०					
बृन्दावन न.पा.	१९	२७	९	३	६	१	१९	२७	९	३	६	१	०					
चन्द्रपुर न.पा.	४४	५२	२१	११	८	४	४४	५२	२१	११	८	४	०					
देवाही गोनाही न.पा.	१९	१७	११	४	२	२	१९	१७	११	४	२	२	०					
दुर्गा भगवती गा.पा.	१५	२३	१३	१	०	१	१५	२३	१३	१	०	१	०					
गढीमाई न.पा.	१८	२१	१०	३	३	२	१८	२१	१०	३	३	२	०	०	०	०	०	०
गरूडा न.पा.	२४	३४	१२	१	१०	१	२४	३४	१२	१	१०	१	०					
गौर न.पा.	१९	३२	१०	६	२	१	१९	३२	१०	६	२	१	०					
गुजरा न.पा.	२८	३१	१२	८	५	३	२८	३१	१२	८	५	३	०					
ईशनाथ न.पा.	१९	२६	१२	२	४	१	१९	२६	१२	२	४	१	०					
कटहरिया न.पा.	२३	२४	११	६	६	०	२३	२४	११	६	६	०	०					
माधव नारायण न.पा.	२३	२०	१४	३	६	०	२३	२०	१४	३	६	०	०					
मौलापुर न.पा.	१७	२५	९	६	१	१	१७	२५	९	६	१	१	०					
परोहा न.पा.	१४	२१	१०	२	०	२	१४	२१	१०	२	०	२	०					
फतुवाबिजयपुर न.पा.	१३	२४	७	४	२	०	१३	२४	७	४	२	०	०					
राजदेवी न.पा.	२०	२०	११	५	२	२	२०	२०	११	५	२	२	०					

स्थानीय तहको नाम	जम्मा						सामुदायिक विद्यालय						संस्थागत विद्यालय					
	कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या					
	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२
राजपुर न.पा.	११	२५	७	३	०	१	११	२५	७	३	०	१	०	०	०	०	०	०
यमुनामाई गा.पा.	१२	२२	३	२	५	२	१२	२२	३	२	५	२	०					
रौतहट जम्मा	३५५	४६१	१९३	७३	६५	२४	३५५	४६१	१९३	७३	६५	२४	०	०	०	०	०	०
बारा																		
आदर्श कोटवाल गा.पा.	१६	२९	१२	३	०	१	१६	२९	१२	३	०	१	०					
बारागढीगा.पा.	१०	३५	६	२	२	०	१०	३५	६	२	२	०	०					
विश्रामपुर गा.पा.	९	२४	३	५	१	०	९	२४	३	५	१	०	०					
देवताल गा.पा.	१५	१५	१२	३	०	०	१५	१५	१२	३	०	०	०					
जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	७४	७७	२८	२६	९	११	६७	६९	२७	२३	६	११	७	८	१	३	३	०
कलैया उ.म.न.पा.	६३	७६	३८	८	९	८	६२	७५	३८	८	८	८	१	१	०	०	१	०
करैयामाई गा.पा.	१८	३५	१४	२	०	२	१७	३३	१३	२	०	२	१	२	१	०	०	०
कोल्हवी न.पा.	२९	५३	१७	६	२	४	२९	५३	१७	६	२	४	०					
महागढीमाई न.पा.	२८	५१	१८	६	२	२	२८	५१	१८	६	२	२	०					
निजगढ न.पा.	२५	४५	९	८	३	५	२५	४५	९	८	३	५	०	०	०	०	०	०
पचरौता न.पा.	१९	२४	१५	१	२	१	१९	२४	१५	१	२	१	०					
परवानीपुर गा.पा.	९	२१	६	१	०	२	९	२१	६	१	०	२	०					
फेटा गा.पा.	१८	३४	१६	०	०	२	१८	३४	१६	०	०	२	०					

स्थानीय तहको नाम	जम्मा						सामुदायिक विद्यालय						संस्थागत विद्यालय					
	कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या					
	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२
प्रसौनी गा.पा.	९	२४	३	१	४	१	९	२४	३	१	४	१	०					
सिम्रौनगढ न.पा.	२७	३०	२२	२	२	१	२७	३०	२२	२	२	१	०					
सुवर्ण गा.पा.	२४	३०	२०	१	१	२	२४	३०	२०	१	१	२	०					
बारा जम्मा	३९३	६०३	२३९	७५	३७	४२	३८४	५९२	२३७	७२	३३	४२	९	११	२	३	४	०
पर्सा																		
बहुदरमाई न.पा.	१९	३६	१०	३	३	३	१९	३६	१०	३	३	३	०					
विन्दवासिनी गा.पा.	१२	२७	६	३	३	०	१२	२७	६	३	३	०	०					
विरगंज म.न.पा.	१०४	१०७	५५	१५	२३	११	८८	९०	५५	१३	११	९	१६	१७	०	२	१२	२
छिपहरमाई गा.पा.	१६	२७	१४	०	१	१	१६	२७	१४	०	१	१	०					
धोवीनी गा.पा.	१५	२३	१२	१	२	०	१५	२३	१२	१	२	०	०					
जगरनाथपुर गा.पा.	२५	४०	२०	४	१	०	२५	४०	२०	४	१	०	०					
जिरा भवानी गा.पा.	१८	३९	१५	१	२	०	१८	३९	१५	१	२	०	०					
कालिकामाई गा.पा.	१३	२७	८	१	४	०	१३	२७	८	१	४	०	०					
पकाहा मैनपुर गा.पा.	१२	२४	९	२	०	१	१२	२४	९	२	०	१	०					
पर्सागढी न.पा.	२४	४०	११	९	३	१	२२	३७	१०	९	२	१	२	३	१	०	१	०
पटेर्वा सुगौली गा.पा.	१८	४३	१४	२	२	०	१८	४३	१४	२	२	०	०					
पोखरिया न.पा.	२०	४१	१६	३	०	१	२०	४१	१६	३	०	१	०					

स्थानीय तहको नाम	जम्मा						सामुदायिक विद्यालय						संस्थागत विद्यालय					
	कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या						कक्षा र विद्यालय सङ्ख्या					
	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	कुल विद्यालय सङ्ख्या	प्रा.वा .वि. केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२
सखुवा प्रसौनी गा.पा.	२४	४४	१७	३	३	१	२४	४४	१७	३	३	१	०					
ठोरी गा.पा.	२०	३६	७	८	१	४	२०	३६	७	८	१	४	०					
पर्सा जम्मा	३४०	५५४	२१४	५५	४८	२३	३२२	५३४	२१३	५३	३५	२१	१८	२०	१	२	१३	२
प्रदेश जम्मा	३०५७	४८८६	१७२०	५३४	४९०	३१३	२७७९	४३७५	१६६५	४६६	३६४	२८४	२७८	५११	५५	६८	१२६	२९

स्रोत: फ्ल्यास रिपोर्ट, २०१८/१९

अनुसूची २९: विद्यालय भर्ना

क. प्रारम्भिक बाल विकास/पूर्व प्राथमिक शिक्षा केन्द्रको भर्ना

स्थानीय तहको नाम	जम्मा बालबालिका			सामुदायिक			संस्थागत		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी									
अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	३१५	३१४	६२९	२६२	२५४	५१६	५३	६०	११३
राजगढ गा.पा.	३५८	३१३	६७१	३२६	२८१	६०७	३२	३२	६४
विष्णुपुर गा.पा.	३२२	३१५	६३७	३२२	३१५	६३७			०
बोदेबरसाईन न.पा.	४०६	४४९	८५५	३३८	२८९	६२७	६८	१६०	२२८
छिन्नमस्ता गा.पा.	३२९	३८८	७१७	३१९	३६७	६८६	१०	२१	३१
डाक्नेश्वरी न.पा.	२९७	२७९	५७६	२९७	२७९	५७६			०
हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	५४०	७०२	१२४२	४०६	४२४	८३०	१३४	२७८	४१२
कञ्चनरूप न.पा.	३५७	३०९	६६६	३५७	३०९	६६६			०
खडक न.पा.	७०२	८९९	१६०१	५८१	६५५	१२३६	१२१	२४४	३६५
महादेवा गा.पा.	२३०	२४३	४७३	१८३	१५७	३४०	४७	८६	१३३
राजविराज न.पा.	५४५	५१९	१०६४	५१८	४८८	१००६	२७	३१	५८
रूपनी गा.पा.	२१४	१५७	३७१	२१४	१५७	३७१			०
सप्तकोशी न.पा.	२२२	२२५	४४७	१६९	१४२	३११	५३	८३	१३६
शम्भुनाथ न.पा.	६०३	७४९	१३५२	६०३	७४९	१३५२			०

स्थानीय तहको नाम	जम्मा बालबालिका			सामुदायिक			संस्थागत		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सुरुङ्गा न.पा.	७०५	७३६	१४४१	५७३	५३९	१११२	१३२	१९७	३२९
तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	२८३	२६४	५४७	२५५	२२९	४८४	२८	३५	६३
तिरहुत गा.पा.	१६४	१२९	२९३	१६४	१२९	२९३			०
बलान-बिहुल गा.पा.	२६४	२०७	४७१	२६४	२०७	४७१			०
ससरी जम्मा	६८५६	७१९७	१४०५३	६१५१	५९७०	१२१२१	७०५	१२२७	१९३२
सिराहा									
अर्नमा गा.पा.	२८२	३१४	५९६	२२९	२२५	४५४	५३	८९	१४२
औरही गा.पा.	४२२	४९२	९१४	३५५	३८८	७४३	६७	१०४	१७१
बरियारपट्टी गा.पा.	४२६	५३०	९५६	३४०	३६६	७०६	८६	१६४	२५०
भगवानपुर गा.पा.	२३३	४०४	६३७	१२४	१४६	२७०	१०९	२५८	३६७
विष्णुपुर गा.पा.	४२४	६०१	१०२५	२५५	३०६	५६१	१६९	२९५	४६४
धनगढीमाई न.पा.	११२०	१३६०	२४८०	६१०	५०८	१११८	५१०	८५२	१३६२
गोलबजार न.पा.	१३२५	१८९०	३२१५	६९४	७५१	१४४५	६३१	११३९	१७७०
कल्याणपुर न.पा.	९१८	१२६१	२१७९	५२१	५३५	१०५६	३९७	७२६	११२३
कर्जन्हा न.पा.	१०३८	१४१३	२४५१	२६५	२०३	४६८	७७३	१२१०	१९८३
लहान न.पा.	१९५५	३२८८	५२४३	५२३	५४४	१०६७	१४३२	२७४४	४१७६
लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	५४७	७५७	१३०४	३६६	३८१	७४७	१८१	३७६	५५७
मिर्चैयाँ न.पा.	१३११	२१३७	३४४८	३८८	३८५	७७३	९२३	१७५२	२६७५
नरहा गा.पा.	३९८	५४५	९४३	२७०	२६०	५३०	१२८	२८५	४१३
नवराजपुर गा.पा.	२५७	४००	६५७	१५१	१७५	३२६	१०६	२२५	३३१

। ३८६ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

स्थानीय तहको नाम	जम्मा बालबालिका			सामुदायिक			संस्थागत		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	२५९	३१०	५६९	२४०	२८०	५२०	१९	३०	४९
सिरहा न.पा.	१८५०	२९५१	४८०१	७९२	८५७	१६४९	१०५८	२०९४	३१५२
सुखीपुर न.पा.	६९९	९४२	१६४१	४२१	४४३	८६४	२७८	४९९	७७७
सिराहा जम्मा	१३४६४	१९५९५	३३०५९	६५४४	६७५३	१३२९७	६९२०	१२८४२	१९७६२
धनुषा									
औरही गा.पा.	२३६	१७१	४०७	२३६	१७१	४०७			०
बटेध्वर गा.पा.	४७६	५८३	१०५९	२५४	२४८	५०२	२२२	३३५	५५७
विदेह न.पा.	२१९	२४४	४६३	२१९	२४४	४६३			०
क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	५०३	५२८	१०३१	३८९	३५०	७३९	११४	१७८	२९२
धनौजी गा.पा.	११३	७७	१९०	११३	७७	१९०			०
धनुषाधाम न.पा.	७७९	९४१	१७२०	३४०	३१७	६५७	४३९	६२४	१०६३
गणेशमान चारनाथ न.पा.	४८५	६१४	१०९९	२७०	२९३	५६३	२१५	३२१	५३६
हंसपुर न.पा.	३२५	३२५	६५०	३२५	३२५	६५०			०
जनकनन्दिनी गा.पा.	४२३	५७४	९९७	१६४	१८१	३४५	२५९	३९३	६५२
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	१६५६	२३०१	३९५७	५९५	४९९	१०९४	१०६१	१८०२	२८६३
कमला न.पा.	३४८	४७०	८१८	१४८	१४७	२९५	२००	३२३	५२३
लक्ष्मीनिया गा.पा.	२२६	२१५	४४१	२१५	२०३	४१८	११	१२	२३
मिथिला बिहारी न.पा.	३०१	३०९	६१०	२७३	२६३	५३६	२८	४६	७४
मिथिला न.पा.	९४१	११५४	२०९५	३०६	३३०	६३६	६३५	८२४	१४५९
मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	१५४	१८३	३३७	१५४	१८३	३३७			०

प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २ । ३८७ ।

स्थानीय तहको नाम	जम्मा बालबालिका			सामुदायिक			संस्थागत		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
नगराइन न.पा.	१७५	१४६	३२१	१४१	११०	२५१	३४	३६	७०
सबैला न.पा.	४२७	५१४	९४१	३३५	३३१	६६६	९२	१८३	२७५
शहीदनगर न.पा.	९३९	१२७९	२२१८	४९७	५४२	१०३९	४४२	७३७	११७९
धनुषा जम्मा	८७२६	१०६२८	१९३५४	४९७४	४८१४	९७८८	३७५२	५८१४	९५६६
महोत्तरी									
औरही न.पा.	३७३	४३९	८१२	३४१	३६४	७०५	३२	७५	१०७
बलवा न.पा.	४०७	५०८	९१५	३०९	३४०	६४९	९८	१६८	२६६
बर्दिबास न.पा.	९९७	११५८	२१५५	५८३	५९८	११८१	४१४	५६०	९७४
भैगाहा न.पा.	६०६	६९५	१३०१	४४७	४६४	९११	१५९	२३१	३९०
एकडारा गा.पा.	४७३	७६८	१२४१	४७३	७६८	१२४१			०
गौशाला न.पा.	१२६०	१६०२	२८६२	९७३	११८९	२१६२	२८७	४१३	७००
जलेश्वर न.पा.	७४५	९९६	१७४१	४५२	४४४	८९६	२९३	५५२	८४५
लोहरपट्टी न.पा.	३७४	४९१	८६५	२५३	२५१	५०४	१२१	२४०	३६१
महोत्तरी गा.पा.	२३९	१९६	४३५	२३९	१९६	४३५			०
मनरा शिसवा न.पा.	३७८	३५७	७३५	३५७	३२५	६८२	२१	३२	५३
मटिहानी न.पा.	२२७	१८२	४०९	२२०	१७२	३९२	७	१०	१७
पिपरा गा.पा.	५००	५४२	१०४२	३०३	२५३	५५६	१९७	२८९	४८६
रामगोपालपुर न.पा.	४२४	५६०	९८४	४०४	५२३	९२७	२०	३७	५७
साम्सी गा.पा.	२५२	३२९	५८१	२५२	३२९	५८१			०
सोनमा गा.पा.	३९५	४५५	८५०	३९५	४५५	८५०			०

। ३८८ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

स्थानीय तहको नाम	जम्मा बालबालिका			सामुदायिक			संस्थागत		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
महोत्तरी जम्मा	७६५०	९२७८	१६९२८	६००१	६६७१	१२६७२	१६४९	२६०७	४२५६
सर्लाही									
बागमती न.पा.	४१३	४८८	९०१	२७३	२७६	५४९	१४०	२१२	३५२
बलरा न.पा.	२२९	२६४	४९३	२२९	२६४	४९३			०
बरहथवा न.पा.	७२५	६९६	१४२१	५९२	४६८	१०६०	१३३	२२८	३६१
बसबरीया गा.पा.	३७३	२८३	६५६	३७३	२८३	६५६			०
विष्णु गा.पा.	२४५	२१२	४५७	२४५	२१२	४५७			०
ब्रह्मपुरी गा.पा.	१५७	१७१	३२८	१५५	१५६	३११	२	१५	१७
चक्रघट्टा गा.पा.	१२२	१०१	२२३	१२२	१०१	२२३			०
चन्द्रनगर गा.पा.	१५५	१३६	२९१	१५५	१३६	२९१			०
धनकौल गा.पा.	१३८	१३५	२७३	१३८	१३५	२७३			०
गोडैटा न.पा.	६१६	५७८	११९४	६१६	५७८	११९४			०
हरिपुर न.पा.	२०३	१९४	३९७	२०३	१९४	३९७			०
हरिपुर्वा न.पा.	२४०	१७०	४१०	२४०	१७०	४१०			०
हरिवन न.पा.	२९०	२३६	५२६	२६४	२०४	४६८	२६	३२	५८
ईश्वरपुर न.पा.	५९८	६२७	१२२५	४९७	४३८	९३५	१०१	१८९	२९०
कविलासी न.पा.	३१२	२३९	५५१	३१२	२३९	५५१			०
कौडैना गा.पा.	१३८	१३१	२६९	१३८	१३१	२६९			०
लालबन्दी न.पा.	९१६	१०७९	१९९५	४३७	४४५	८८२	४७९	६३४	१११३
मलंगवा न.पा.	४३७	५०७	९४४	२५०	१९१	४४१	१८७	३१६	५०३

स्थानीय तहको नाम	जम्मा बालबालिका			सामुदायिक			संस्थागत		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
पर्सा गा.पा.	४१	३१	७२	४१	३१	७२			०
रामनगर गा.पा.	२७६	२७२	५४८	२७६	२७२	५४८			०
सर्लाही जम्मा	६६२४	६५५०	१३१७४	५५५६	४९२४	१०४८०	१०६८	१६२६	२६९४
रौतहट									
बौधीमाई न.पा.	२३५	१९६	४३१	२३५	१९६	४३१			०
बृन्दावन न.पा.	२२८	१८६	४१४	२२८	१८६	४१४			०
चन्द्रपुर न.पा.	३१९	२७३	५९२	३१९	२७३	५९२			०
देवाही गोनाही न.पा.	१८४	१६९	३५३	१८४	१६९	३५३			०
दुर्गा भगवती गा.पा.	१६८	१५४	३२२	१६८	१५४	३२२			०
गढीमाई न.पा.	२४७	२००	४४७	२४७	२००	४४७			०
गरुडा न.पा.	३१२	२६५	५७७	३१२	२६५	५७७			०
गौर न.पा.	२५३	२६७	५२०	२५३	२६७	५२०			०
गुजरा न.पा.	२४१	२३९	४८०	२४१	२३९	४८०			०
ईशनाथ न.पा.	२०२	१७९	३८१	२०२	१७९	३८१			०
कटहरिया न.पा.	१८०	२०२	३८२	१८०	२०२	३८२			०
माधव नारायण न.पा.	२३७	२३३	४७०	२३७	२३३	४७०			०
मौलापुर न.पा.	८०	६६	१४६	८०	६६	१४६			०
परोहा न.पा.	२७२	२९१	५६३	२७२	२९१	५६३			०

स्थानीय तहको नाम	जम्मा बालबालिका			सामुदायिक			संस्थागत		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
फतुवाबिजयपुर न.पा.	८०	६१	१४१	८०	६१	१४१			०
राजदेवी न.पा.	४२५	३५७	७८२	४२५	३५७	७८२			०
राजपुर न.पा.	१५१	१८८	३३९	१५१	१८८	३३९	०	०	०
यमुनामाई गा.पा.	१२१	११४	२३५	१२१	११४	२३५			०
रौतहट जम्मा	३९३५	३६४०	७५७५	३९३५	३६४०	७५७५	०	०	०
बारा									
आदर्श कोटवाल गा.पा.	२७३	२७४	५४७	२७३	२७४	५४७			०
बारागढीगा.पा.	३२६	३२३	६४९	३२६	३२३	६४९			०
विश्रामपुर गा.पा.	१६४	१४७	३११	१६४	१४७	३११			०
देवताल गा.पा.	१५२	१४७	२९९	१५२	१४७	२९९			०
जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	१६३०	१८९९	३५२९	१०६३	११२२	२१८५	५६७	७७७	१३४४
कलैया उ.म.न.पा.	१०७७	११०९	२१८६	९४९	८८३	१८३२	१२८	२२६	३५४
करैयामाई गा.पा.	५७१	६२०	११९१	४५८	४३४	८९२	११३	१८६	२९९
कोल्हवी न.पा.	५६०	५३०	१०९०	५६०	५३०	१०९०			०
महागढीमाई न.पा.	४५७	४३७	८९४	४५७	४३७	८९४			०
निजगढ न.पा.	७३२	७९०	१५२२	७३२	७९०	१५२२			०
पचरौता न.पा.	५२७	५६७	१०९४	५२७	५६७	१०९४			०
परवानीपुर गा.पा.	१५७	१४५	३०२	१५७	१४५	३०२			०

स्थानीय तहको नाम	जम्मा बालबालिका			सामुदायिक			संस्थागत		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
फेटा गा.पा.	३२८	२६२	५९०	३२८	२६२	५९०			०
प्रसौनी गा.पा.	२१९	१८६	४०५	२१९	१८६	४०५			०
सिम्रौनगढ न.पा.	४२०	४३५	८५५	४२०	४३५	८५५			०
सुवर्ण गा.पा.	३२४	३१५	६३९	३२४	३१५	६३९			०
बारा जम्मा	७९१७	८१८६	१६१०३	७९०९	६९९७	१४१०६	८०८	११८९	१९९७
पर्सा									
बहुदरमाई न.पा.	३२४	२६५	५८९	३२४	२६५	५८९			०
विन्दबासिनी गा.पा.	१७६	१३४	३१०	१७६	१३४	३१०			०
विरगंज म.न.पा.	२२८९	२३७२	४६६१	१५६५	१३१९	२८८४	७२४	१०५३	१७७७
छिपहरमाई गा.पा.	२४८	२२१	४६९	२४८	२२१	४६९			०
धोवीनी गा.पा.	२३८	१९८	४३६	२३८	१९८	४३६			०
जगरनाथपुर गा.पा.	३५८	३६७	७२५	३५८	३६७	७२५			०
जिरा भवानी गा.पा.	३०९	२८६	५९५	३०९	२८६	५९५			०
कालिकामाई गा.पा.	२१४	१७७	३९१	२१४	१७७	३९१			०
पकाहा मैनपुर गा.पा.	१८८	१६६	३५४	१८८	१६६	३५४			०
पर्सागढी न.पा.	६८७	७४८	१४३५	४७४	३८८	८६२	२१३	३६०	५७३
पटेर्वा सुगौली गा.पा.	३४७	३६३	७१०	३४७	३६३	७१०			०
पोखरिया न.पा.	४८३	४२६	९०९	४८३	४२६	९०९			०

स्थानीय तहको नाम	जम्मा बालबालिका			सामुदायिक			संस्थागत		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सखुवा प्रसौनी गा.पा.	५३१	४१२	९४३	५३१	४१२	९४३			०
ठोरी गा.पा.	१६७	१२८	२९५	१६७	१२८	२९५			०
पर्सा जम्मा	६५५९	६२६३	१२८२२	५६२२	४८५०	१०४७२	९३७	१४१३	२३५०

स्रोत: फ्ल्यास रिपोर्ट, २०१८/१९

ख. कक्षा १ देखि ४ सम्मको भर्ना

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी												
अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	३३५	२५९	५९४	२९५	२८२	५७७	२९९	२६०	५५९	२४५	२५५	५००
राजगढ गा.पा.	५९२	५४५	११३७	४०७	३५३	७६०	३७५	३१२	६८७	३६९	२७२	६४१
बिष्णुपुर गा.पा.	३६३	४१०	७७३	३४६	३५६	७०२	४०५	३३७	७४२	३९६	३०२	६९८
बोदेबरसाईन न.पा.	६६२	५४०	१२०२	६८९	५५५	१२४४	६२०	५४६	११६६	६५८	४५१	११०९
छिन्नमस्ता गा.पा.	४५८	४५५	९१३	४०७	३१८	७२५	५२९	३३३	८६२	४४९	३३६	७८५
डाक्नेश्वरी न.पा.	५६७	५२७	१०९४	५९२	४५३	१०४५	५८७	४८४	१०७१	५८५	४८२	१०६७
हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	८१७	७९६	१६१३	६८७	७१५	१४०२	६५८	६१६	१२७४	५२९	६०३	११३२
कञ्चनरूप न.पा.	५९६	६११	१२०७	६३९	४६८	११०७	५२८	४५८	९८६	६०५	४०५	१०१०
खडक न.पा.	७२२	७३६	१४५८	६३७	६११	१२४८	६९३	६३७	१३३०	४७४	५०३	९७७
महादेवा गा.पा.	५२४	४४३	९६७	४३५	३६१	७९६	४२६	२९९	७२५	३४८	२१७	५६५
राजविराज न.पा.	७३४	७२७	१४६१	७९९	७५२	१५५१	६७४	६३८	१३१२	६८७	६४४	१३३१
रूपनी गा.पा.	३५६	२९५	६५१	२८०	२००	४८०	३०४	२११	५१५	२३७	१७८	४१५

प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २ । ३९३ ।

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तकोशी न.पा.	१९७	२२६	४२३	१८५	१५२	३३७	१८४	१६२	३४६	१८७	१९८	३८५
शम्भुनाथ न.पा.	६४६	६५५	१३०१	४८९	५३७	१०२६	४३५	४२६	८६१	३९७	४३८	८३५
सुरूङ्गा न.पा.	५३८	४२९	९६७	४०५	३८७	७९२	४७७	३८३	८६०	४१५	३८६	८०१
तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	४७४	४००	८७४	४३८	३१५	७५३	४४९	३६७	८१६	४१७	३१४	७३१
तिरहुत गा.पा.	२२०	१४४	३६४	१७३	१३१	३०४	२३१	१३४	३६५	१८३	१३३	३१६
बलान-बिहुल गा.पा.	३१९	२८७	६०६	२९३	२४४	५३७	२६७	२१७	४८४	२१७	१४५	३६२
सप्तरी जम्मा	९१२०	८४८५	१७६०५	८१९६	७१९०	१५३८६	८१४१	६८२०	१४९६१	७३९८	६२६२	१३६६०
सिराहा												
अर्नमा गा.पा.	५३०	५२८	१०५८	२९६	३४५	६४१	४४५	३२६	७७१	२९३	२४१	५३४
औरही गा.पा.	४४०	५३९	९७९	३५३	२९८	६५१	३४२	२८१	६२३	२७७	२८२	५५९
बरियारपट्टी गा.पा.	७२६	७४०	१४६६	५५४	७७३	१३२७	४१९	४६१	८८०	३८६	४५१	८३७
भगवानपुर गा.पा.	४२८	५२३	९५१	३४२	३५६	६९८	३३६	३०२	६३८	२३९	२२६	४६५
विष्णुपुर गा.पा.	५७०	६७६	१२४६	३६४	४४५	८०९	३७६	३९७	७७३	२५८	२६४	५२२
धनगढीमाई न.पा.	११०८	१२६६	२३७४	८९९	९९४	१८९३	७७८	८५८	१६३६	७८७	८६९	१६५६
गोलबजार न.पा.	१३३३	१५५५	२८८८	१०४०	१३३६	२३७६	९०९	१२९६	२२०५	७५६	९०२	१६५८
कल्याणपुर न.पा.	१२७६	१३४१	२६१७	८४५	८६७	१७१२	७८५	७११	१४९६	५८६	६०७	११९३
कर्जन्हा न.पा.	८१६	९४९	१७६५	५१४	६७१	११८५	५०५	५७९	१०८४	४२७	४४८	८७५
लहान न.पा.	२१७८	२७८४	४९६२	१५३१	२३४५	३८७६	१५२०	२१७८	३६९८	१२७०	१९०५	३१७५
लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	५२०	६४८	११६८	४२८	५६१	९८९	४४४	४८६	९३०	४४१	३६२	८०३
मिर्चैयाँ न.पा.	१२२०	१६२६	२८४६	१०२६	१२८७	२३१३	९७१	१२५९	२२३०	८१४	११०५	१९१९
नरहा गा.पा.	४२१	५१४	९३५	३५५	३५०	७०५	३१९	३९९	७१८	२६३	२९६	५५९
नवराजपुर गा.पा.	४९३	५४७	१०४०	४१०	३९६	८०६	४०२	३७२	७७४	३४०	३०२	६४२

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	४३२	४४८	८८०	३०६	३०५	६११	२६४	२२६	४९०	१९८	१७०	३६८
सिरहा न.पा.	२१४३	२६८३	४८२६	१६९९	२०४०	३७३९	१५७३	१७८९	३३६२	१४८०	१६४१	३१२१
सुखीपुर न.पा.	८४६	९५४	१८००	७१०	७२०	१४३०	६३७	६३७	१२७४	५४३	५१४	१०५७
सिराहा जम्मा	१५४८०	१८३२१	३३८०१	११६७२	१४०८९	२५७६१	११०२५	१२५५७	२३५८२	९३५८	१०५८५	१९९४३
धनुषा												
औरही गा.पा.	३२९	३३६	६६५	२५३	२३१	४८४	३१४	२४९	५६३	३०४	२१२	५१६
बटेधर गा.पा.	४४५	४९४	९३९	४२९	३७६	८०५	३४६	३२४	६७०	३४३	२१७	५६०
विदेह न.पा.	५५६	५२३	१०७९	५९२	३९२	९८४	५४२	४०७	९४९	३९८	३६६	७६४
क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	८१४	७८५	१५९९	६५८	६२५	१२८३	७००	६१२	१३१२	६१४	५२३	११३७
धनौजी गा.पा.	२०५	१९६	४०१	१५६	१०८	२६४	१६९	११२	२८१	१८७	१०९	२९६
धनुषाधाम न.पा.	७१७	६७३	१३९०	६६८	५९६	१२६४	५९१	५४४	११३५	५३७	४७८	१०१५
गणेशमान चारनाथ न.पा.	४८९	४८८	९७७	४६३	५४२	१००५	५१९	५३१	१०५०	४६१	४३९	९००
हंसपुर न.पा.	८०३	६९०	१४९३	७८०	५६८	१३४८	६९६	५७२	१२६८	६३५	५१६	११५१
जनकनन्दिनी गा.पा.	५१९	४४१	९६०	४९३	४४३	९३६	३८३	३४५	७२८	३९०	३३२	७२२
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	२०१६	२१७७	४१९३	२०५३	२३३९	४३९२	२००४	२१२३	४१२७	१८५४	१९७५	३८२९
कमला न.पा.	३७५	३८९	७६४	४०५	३४३	७४८	३५३	३१२	६६५	३५१	२७८	६२९
लक्ष्मीनिया गा.पा.	३१३	२९४	६०७	३६०	२८३	६४३	३२३	२७८	६०१	३४०	२६४	६०४
मिथिला बिहारी न.पा.	४३४	३५०	७८४	३५७	२९७	६५४	४६८	३२२	७९०	३९५	२९९	६९४
मिथिला न.पा.	५८०	६५६	१२३६	५६६	६२०	११८६	५२८	५८४	१११२	५३८	५५६	१०९४
मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	२९४	३०२	५९६	३६०	२४४	६०४	३४१	२७५	६१६	३६३	२२६	५८९
नगराइन न.पा.	३९०	३७३	७६३	४३९	३६०	७९९	५२०	४०३	९२३	४६३	३५१	८१४

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सबैला न.पा.	७७५	७१९	१४९४	६०४	५११	१११५	६९६	६०४	१३००	७१६	४६५	११८१
शहीदनगर न.पा.	८८१	८३३	१७१४	८१९	७५०	१५६९	८५२	७९४	१६४६	७४३	६१२	१३५५
धनुषा जम्मा	१०९३५	१०७१९	२१६५४	१०४५५	९६२८	२००८३	१०३४५	९३९१	१९७३६	९६३२	८२१८	१७८५०
महोत्तरी												
औरही न.पा.	५९४	५१४	११०८	४९८	४६२	९६०	५४५	३९९	९४४	४५८	४१५	८७३
बलवा न.पा.	९६६	८९५	१८६१	७१०	६५८	१३६८	६०८	५१३	११२१	६१८	४७९	१०९७
बर्दिबास न.पा.	९११	८७७	१७८८	८३५	८२५	१६६०	७९८	८२२	१६२०	७८९	७२३	१५१२
भैगाहा न.पा.	९५६	७९८	१७५४	९१७	७७४	१६९१	७८७	६५८	१४४५	६७६	५८४	१२६०
एकडारा गा.पा.	६७५	७३८	१४१३	५०२	५६१	१०६३	५३३	४४५	९७८	४२७	३३०	७५७
गौशाला न.पा.	१४९८	१४३४	२९३२	१२५४	१२१७	२४७१	११०७	११९१	२२९८	९१९	९३९	१८५८
जलेश्वर न.पा.	१२३४	१३४८	२५८२	९९५	१०७५	२०७०	९६३	१००९	१९७२	८३४	८५६	१६९०
लोहरपट्टी न.पा.	८५३	७३१	१५८४	६०३	५९४	११९७	६९३	६१४	१३०७	६३१	४६७	१०९८
महोत्तरी गा.पा.	३८५	३६७	७५२	३६९	३०५	६७४	३८६	२८४	६७०	३२५	२६४	५८९
मनरा शिसवा न.पा.	७३७	६५४	१३९१	६७२	५७३	१२४५	७५९	५७४	१३३३	७३२	४९८	१२३०
मटिहानी न.पा.	५१८	४३४	९५२	५०७	३४३	८५०	४२४	३६१	७८५	३९६	२९८	६९४
पिपरा गा.पा.	६५३	६३५	१२८८	६१६	६१४	१२३०	५२९	४८८	१०१७	६०१	४८९	१०९०
रामगोपालपुर न.पा.	७४३	८६५	१६०८	७५०	७०६	१४५६	७४१	६०७	१३४८	६५४	४५६	१११०
साम्सी गा.पा.	१०१३	१०२७	२०४०	६६२	४६९	११३१	६६५	४६४	११२९	४४७	२२०	६६७
सोनमा गा.पा.	७६३	६७३	१४३६	६६८	५८७	१२५५	८००	६६६	१४६६	६१०	५६१	११७१
महोत्तरी जम्मा	१२४९९	११९९०	२४४८९	१०५५८	९७६३	२०३२१	१०३३८	९०९५	१९४३३	९११७	७५७९	१६६९६
सर्लाही												
बागमती न.पा.	५५७	५२०	१०७७	४२३	३८६	८०९	४३४	३८१	८१५	३४३	३३८	६८१

। ३९६ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
बलरा न.पा.	७९२	८४७	१६३९	७७७	६९४	१४७१	७०७	६९७	१४०४	६३१	६०२	१२३३
बरहथवा न.पा.	१२३६	१०६३	२२९९	१०९१	९३५	२०२६	९११	७४०	१६५१	७८९	६६७	१४५६
बसबरीया गा.पा.	५९९	४६४	१०६३	३५९	२६७	६२६	४१६	३४०	७५६	२७१	२२४	४९५
विष्णु गा.पा.	४९६	४३७	९३३	२६८	२४८	५१६	२९४	२५३	५४७	२६७	२७१	५३८
ब्रह्मपुरी गा.पा.	६४१	६२१	१२६२	६१९	५२८	११४७	६२३	३७५	९९८	५९५	३१५	९१०
चक्रघट्टा गा.पा.	४९०	४२१	९११	३७३	३६२	७३५	४४०	३१८	७५८	४१४	३८३	७९७
चन्द्रनगर गा.पा.	५६७	५०५	१०७२	४९५	४१३	९०८	४६९	३११	७८०	३४३	२३४	५७७
धनकौल गा.पा.	४२०	४०३	८२३	३१५	२५३	५६८	३२५	२३२	५५७	२५४	१४७	४०१
गोडैटा न.पा.	१२४८	११६७	२४१५	८३९	६८१	१५२०	८६०	६८५	१५४५	७०८	५७४	१२८२
हरिपुर न.पा.	७०६	६७६	१३८२	४५८	३७४	८३२	५००	३७३	८७३	४६१	३५४	८१५
हरिपुर्वा न.पा.	५६२	३६४	९२६	५१४	३६२	८७६	५०१	३६७	८६८	५३२	३६१	८९३
हरिवन न.पा.	४४६	४२२	८६८	३९२	३८५	७७७	४१६	३९३	८०९	४२३	३५५	७७८
ईश्वरपुर न.पा.	१०७५	९५४	२०२९	८६२	८३५	१६९७	८२७	६७१	१४९८	८२८	७४८	१५७६
कविलासी न.पा.	७४२	५७६	१३१८	८२४	५७१	१३९५	७८९	५४७	१३३६	७४१	५३४	१२७५
कौडेना गा.पा.	७७५	५२१	१२९६	५३४	३९४	९२८	५३२	३८५	९१७	३४३	२५०	५९३
लालबन्दी न.पा.	९०८	८९५	१८०३	७४०	७४१	१४८१	७५६	७२३	१४७९	६४०	७४९	१३८९
मलंगवा न.पा.	७३४	७४९	१४८३	८०८	७२१	१५२९	८३२	७८२	१६१४	७९५	७५६	१५५१
पर्सा गा.पा.	३४८	२३५	५८३	३५३	२४५	५९८	३२६	२६९	५९५	२८०	२४७	५२७
रामनगर गा.पा.	६४४	५३८	११८२	५५८	५३५	१०९३	४५२	४४७	८९९	४२४	३७१	७९५
सर्लाही जम्मा	१३९८६	१२३७८	२६३६४	११६०२	९९३०	२१५३२	११४१०	९२८९	२०६९९	१००८२	८४८०	१८५६२
रौतहट												

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
बौधीमाई न.पा.	५२०	४०८	९२८	४४८	३५१	७९९	५११	४७१	९८२	५०८	४२५	९३३
बृन्दावन न.पा.	६३८	६४४	१२८२	६३५	६५९	१२९४	६२३	७०६	१३२९	५८७	६१०	११९७
चन्द्रपुर न.पा.	६६९	५८५	१२५४	६९०	६२३	१३१३	९७३	८९२	१८६५	९९०	८७७	१८६७
देवाही गोनाही न.पा.	४९९	४५४	९५३	५३५	४३६	९७१	५९७	५०१	१०९८	५३८	४६५	१००३
दुर्गा भगवती गा.पा.	४९०	४१०	९००	३९७	३२९	७२६	३५९	२७५	६३४	३४१	२७१	६१२
गढीमाई न.पा.	६५४	६३४	१२८८	४६२	४३०	८९२	३३४	३६२	६९६	३७४	३४२	७१६
गरुडा न.पा.	९६२	१००९	१९७१	८१०	८५१	१६६१	८६९	७४८	१६१७	८२९	९१५	१७४४
गौर न.पा.	५६३	५५९	११२२	४३९	५२४	९६३	४४७	४९७	९४४	४८७	४१०	८९७
गुजरा न.पा.	७९६	७१५	१५११	६६९	६११	१२८०	६१८	६३३	१२५१	६७५	५४१	१२१६
ईशनाथ न.पा.	६९४	६४७	१३४१	६३३	५९८	१२३१	५१६	४७९	९९५	४८५	३५६	८४१
कटहरिया न.पा.	७१४	६७८	१३९२	७१४	५७६	१२९०	९५७	९२०	१८७७	७०१	६६८	१३६९
माधव नारायण न.पा.	९२८	८१३	१७४१	८०४	६३८	१४४२	७८६	७८२	१५६८	८८५	८०४	१६८९
मौलापुर न.पा.	४१४	२९५	७०९	४१९	३३३	७५२	४८९	३९८	८८७	४२३	३८२	८०५
परोहा न.पा.	८४३	८०५	१६४८	६७४	६४९	१३२३	६७०	५४७	१२१७	५६३	५३१	१०९४
फतुवाबिजयपुर न.पा.	३६१	३८०	७४१	४४६	३९२	८३८	४३४	३०४	७३८	३२७	२७९	६०६
राजदेवी न.पा.	८४१	७२१	१५६२	७२८	५९८	१३२६	६८०	५३९	१२१९	५७०	५००	१०७०
राजपुर न.पा.	७२८	८१२	१५४०	५२४	४४३	९६७	५२१	४८६	१००७	४४४	४२३	८६७
यमुनामाई गा.पा.	४१६	३७०	७८६	३९२	३६६	७५८	३६३	२७९	६४२	३४७	२८१	६२८
रौतहट जम्मा	११७३०	१०९३९	२२६६९	१०४१९	९४०७	१९८२६	१०७४७	९८१९	२०५६६	१००७४	९०८०	१९१५४
बारा												
आदर्श कोटवाल गा.पा.	६९६	६८३	१३७९	५४५	४४७	९९२	४३१	३३६	७६७	४२४	३३०	७५४

। ३९.८ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
बारागढीगा.पा.	४६०	४४५	९०५	३७५	४३२	८०७	४१९	४०८	८२७	४२७	२८९	७१६
विश्रामपुर गा.पा.	२६७	२५७	५२४	३६६	२८४	६५०	३०१	२२९	५३०	३३८	२७८	६१६
देवताल गा.पा.	४६२	४३२	८९४	४००	३५९	७५९	३२८	२६०	५८८	२८७	१८७	४७४
जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	१८०९	१८७८	३६८७	१४३८	१५६७	३००५	१७०५	१५५९	३२६४	१४९४	१३८६	२८८०
कलैया उ.म.न.पा.	१६६२	१४९८	३१६०	१६३४	१४०५	३०३९	१९७१	१६२७	३५९८	१७८१	१२९९	३०८०
करैयामाई गा.पा.	६४९	६२०	१२६९	४९०	३३९	८२९	४५३	३५५	८०८	३३६	२५३	५८९
कोल्हवी न.पा.	५१८	५०६	१०२४	५८२	५१४	१०९६	६२७	४६४	१०९१	४३८	४१२	८५०
महागढीमाई न.पा.	१०२३	८०९	१८३२	८८८	६७८	१५६६	९१०	७०६	१६१६	८१०	५१९	१३२९
निजगढ न.पा.	६८०	७११	१३९१	५२५	५१४	१०३९	५३५	४८५	१०२०	५२८	४७८	१००६
पचरौता न.पा.	८७०	८३८	१७०८	७१७	६४९	१३६६	६९१	५४७	१२३८	५३४	४९७	१०३१
परवानीपुर गा.पा.	२५४	२७१	५२५	२५२	२७८	५३०	२५७	२६२	५१९	२३७	२५१	४८८
फेटा गा.पा.	६७९	५६२	१२४१	४७८	३५५	८३३	६११	३९७	१००८	५७७	४२२	९९९
प्रसौनी गा.पा.	१८१	२००	३८१	३३८	२८२	६२०	३९८	३१८	७१६	३८३	३०८	६९१
सिम्रौनगढ न.पा.	१३०८	११३६	२४४४	९०९	७८२	१६९१	९७१	७८९	१७६०	८३८	६३६	१४७४
सुवर्ण गा.पा.	९४२	९००	१८४२	६७८	६२४	१३०२	७०४	५८४	१२८८	६२२	५७४	११९६
बारा जम्मा	१२४६०	११७४६	२४२०६	१०६१५	९५०९	२०१२४	११३१२	९३२६	२०६३८	१००५४	८११९	१८१७३
पर्सा												
बहुदरमाई न.पा.	४५२	४१४	८६६	४८१	३७८	८५९	५४४	३३९	८८३	५१०	३८६	८९६
बिन्दवासिनी गा.पा.	५०२	३८७	८८९	३५५	२९६	६५१	३१९	२३२	५५१	२८८	२०८	४९६
विरगंज म.न.पा.	३१४४	२६५४	५७९८	२८६५	२२६४	५१२९	२७९८	२३६१	५१५९	२६६७	२१३६	४८०३
छिपहरमाई गा.पा.	४६०	४९०	९५०	३८६	३३९	७२५	३४४	२९३	६३७	२९५	२३५	५३०

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
धोबीनी गा.पा.	३६५	२५२	६१७	३४६	२३१	५७७	३७५	२३५	६१०	३३७	१९२	५२९
जगरनाथपुर गा.पा.	६११	५६९	११८०	५३५	४७७	१०१२	५४४	४२०	९६४	४६१	३७४	८३५
जिरा भवानी गा.पा.	३२३	२९४	६१७	३१९	२४२	५६१	२६२	२१६	४७८	२५४	२११	४६५
कालिकामाई गा.पा.	३९२	३३६	७२८	४३६	२९८	७३४	४००	३१२	७१२	३६६	३००	६६६
पकाहा मैनुपुर गा.पा.	३०२	२३४	५३६	३३७	२६१	५९८	४२५	२९७	७२२	२९६	२००	४९६
पसांगढी न.पा.	६६८	५९९	१२६७	६६२	५८४	१२४६	५९८	५४९	११४७	५१९	४७१	९९०
पटेर्वा सुगौली गा.पा.	४८७	४६५	९५२	४६८	४२२	८९०	४१७	३७५	७९२	३६१	३४०	७०१
पोखरिया न.पा.	७३४	५९३	१३२७	५८०	४१५	९९५	५३७	३४९	८८६	४११	२८९	७००
सखुवा प्रसौनी गा.पा.	७८९	५५२	१३४१	६६२	५५२	१२१४	५७१	४६२	१०३३	६२३	४९८	११२१
ठोरी गा.पा.	२४०	१८२	४२२	१८४	१६७	३५१	२५१	२१९	४७०	२४३	२४४	४८७
पर्सा जम्मा	९४६९	८०२१	१७४९०	८६१६	६९२६	१५५४२	८३८५	६६५९	१५०४४	७६३१	६०८४	१३७१५

स्रोत: फ्ल्यास रिपोर्ट २०१७/१८

ग. कक्षा ५ देखि ८ सम्मको विद्यालय भर्ना

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी												
अग्निसाइर कृष्णासरवन गाउँपालिका	२४७	२२७	४७४	२०५	२४६	४५१	२३२	२४८	४८०	३०७	३१४	६२१
राजगढ गाउँपालिका	३५२	२३०	५८२	२०४	१६३	३६७	२२९	१५४	३८३	१९०	१६९	३५९
विष्णुपुर गाउँपालिका	३२३	३०८	६३१	३८८	२५७	६४५	३५८	३०२	६६०	३७१	३२४	६९५
बोदेबरसाईन नगरपालिका	४९२	३८६	८७८	३९५	३०४	६९९	४२१	३७६	७९७	४६२	३९७	८५९

। ४०० । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
छिन्नमस्ता गाउँपालिका	३६७	२४२	६०९	२६७	१८७	४५४	२६१	१८५	४४६	२४३	२२८	४७१
डाक्नेश्वरी नगरपालिका	५७९	४१५	९९४	५१७	३६५	८८२	४८२	३६२	८४४	५२१	४९१	१०१२
हनुमाननगर कङ्कालिनी नगरपालिका	५९४	५६२	११५६	४२०	४३१	८५१	४२५	३८७	८१२	३६४	३९२	७५६
कञ्चनरूप नगरपालिका	४८०	४२८	९०८	३५५	३१३	६६८	३७९	३४०	७१९	४०४	४८१	८८५
खडक नगरपालिका	४९३	४४९	९४२	४६२	३६५	८२७	४६४	४२०	८८४	४८५	४३९	९२४
महादेवा गाउँपालिका	३१७	२२७	५४४	२६१	१७२	४३३	२९३	१८४	४७७	२८२	२२०	५०२
राजविराज नगरपालिका	६१०	५७०	११८०	४५७	४८८	९४५	४४६	५२७	९७३	४५३	४९४	९४७
रूपनी गाउँपालिका	२३७	१४३	३८०	२५२	१५०	४०२	२३१	१५६	३८७	२५९	२४३	५०२
सप्तकोशी नगरपालिका	२१०	१९६	४०६	२११	१६९	३८०	१९०	२०१	३९१	२३९	२३४	४७३
शम्भुनाथ नगरपालिका	३९२	४०६	७९८	३४८	४००	७४८	४१८	३२६	७४४	३५४	३६८	७२२
सुरुङ्गा नगरपालिका	४४४	३३२	७७६	३९३	३३८	७३१	३५९	३०९	६६८	४०९	३७०	७७९
तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका	४५१	२४८	६९९	३५९	२२९	५८८	२८४	२२४	५०८	३४०	२६९	६०९
तिरहुत गाउँपालिका	२१५	१४३	३५८	१४६	१०२	२४८	१३१	७९	२१०	१२५	१२४	२४९
बलान-बिहुल गाउँपालिका	२३७	१३८	३७५	१६९	१३१	३००	१५०	१३५	२८५	१६०	११२	२७२
सप्तरी जम्मा	७०४०	५६५०	१२६९०	५८०९	४८१०	१०६१९	५७५३	४९१५	१०६६८	५९६८	५६६९	११६३७
सिराहा												
अर्नमा गाउँपालिका	२४९	१९०	४३९	२१६	१५४	३७०	२२७	२२३	४५०	२६७	२९५	५६२
औरही गाउँपालिका	२३२	२०२	४३४	१४०	१०९	२४९	१८४	११३	२९७	१४०	१४०	२८०
बरियारपट्टी गाउँपालिका	४००	३५०	७५०	२५४	२७९	५३३	२६०	२६७	५२७	३०१	२६६	५६७
भगवानपुर गाउँपालिका	२२१	१५२	३७३	२३५	१४५	३८०	१८५	१६३	३४८	२५५	१९९	४५४
विष्णुपुर गाउँपालिका	२५३	२४७	५००	१८६	१८३	३६९	१८५	१६०	३४५	१७१	१८०	३५१

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
धनगढीमाई नगरपालिका	८०१	८९५	१६९६	६३९	७३३	१३७२	६३७	६३७	१२७४	६४८	७८४	१४३२
गोलबजार नगरपालिका	७७८	९१७	१६९५	६१४	७९२	१४०६	५५८	७५९	१३१७	६२४	७८६	१४१०
कल्याणपुर नगरपालिका	६३२	५४२	११७४	४६१	३८९	८५०	४३८	३७६	८१४	३७८	३८७	७६५
कर्जन्हा नगरपालिका	३९८	४१३	८११	३१८	३७१	६८९	२९२	३२३	६१५	४०४	४१८	८२२
लहान नगरपालिका	१२२४	१७७६	३०००	१०२६	१६५५	२६८१	१०८५	१६०३	२६८८	९८३	१५८०	२५६३
लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका	३७१	३३२	७०३	३६९	३२६	६९५	३६४	२७८	६४२	३३९	२८७	६२६
मिर्चैयाँ नगरपालिका	६९९	१००४	१७०३	५३८	८५२	१३९०	५३८	७८२	१३२०	४८०	७६७	१२४७
नरहा गाउँपालिका	२४१	२७७	५१८	१६०	१८२	३४२	११६	१८३	२९९	१५४	१७७	३३१
नवराजपुर गाउँपालिका	३०८	२२४	५३२	१९९	१८१	३८०	१६७	१८८	३५५	१७१	१७४	३४५
सखुवा नान्कारकट्टी गाउँपालिका	१९७	१५२	३४९	१८६	१३३	३१९	१५७	१२२	२७९	२१६	१४६	३६२
सिरहा नगरपालिका	१३९४	१३४२	२७३६	८७९	१०७७	१९५६	८४६	१०५८	१९०४	९२२	११२५	२०४७
सुखीपुर नगरपालिका	४७५	४७९	९५४	५२९	५०३	१०३२	५१४	४५०	९६४	५७४	४८०	१०५४
सिराहा जम्मा	८८७३	९४९४	१८३६७	६९४९	८०६४	१५०१३	६७५३	७६८५	१४४३८	७०२७	८१९१	१५२१८
धनुषा												
औरही गाउँपालिका	२७२	२१२	४८४	२०५	१७५	३८०	२२८	१६७	३९५	२६७	२२६	४९३
बटेश्वर गाउँपालिका	३२७	२५७	५८४	२२६	१७७	४०३	१८८	१४६	३३४	१९२	१६६	३५८
विदेह नगरपालिका	४३६	३६४	८००	३२१	२६०	५८१	२७९	२५२	५३१	३९५	३९४	७८९
क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका	६५७	५४७	१२०४	४१९	२७१	६९०	४१५	३४४	७५९	३४२	३२९	६७१
धनौजी गाउँपालिका	१८५	१०५	२९०	१६८	१३८	३०६	१६४	११९	२८३	२०२	१८७	३८९
धनुषाधाम नगरपालिका	५०५	४६३	९६८	३८८	३७३	७६१	४६३	३३५	७९८	४९७	४४३	९४०
गणेशमान चारनाथ नगरपालिका	४६६	४०२	८६८	३०८	२८७	५९५	३०३	२७५	५७८	३७२	३१४	६८६

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
हंसपुर नगरपालिका	६१९	४६२	१०८१	४४६	२८४	७३०	४२२	३५४	७७६	३९४	४६०	८५४
जनकनन्दिनी गाउँपालिका	३६१	३२३	६८४	२०२	२१४	४१६	२२०	२०४	४२४	२०७	२१८	४२५
जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका	१७४५	२००५	३७५०	१४१०	१६०८	३०१८	१४१०	१५९०	३०००	१६५५	२०७९	३७३४
कमला नगरपालिका	३६४	२६८	६३२	२१८	१४२	३६०	१९३	१७१	३६४	२३६	२०५	४४१
लक्ष्मीनिया गाउँपालिका	२४२	१६१	४०३	२९९	१९५	४९४	२६३	१९२	४५५	३०३	२८०	५८३
मिथिला बिहारी नगरपालिका	३४७	२४०	५८७	३८५	२७१	६५६	३८७	२९०	६७७	३९६	३७४	७७०
मिथिला नगरपालिका	४९३	५०४	९९७	४१८	४३७	८५५	४१९	३१९	७३८	४९०	४९८	९८८
मुखियापट्टी मुसहरमिया गाउँपालिका	३७२	२२५	५९७	१९६	१७३	३६९	१५२	१११	२६३	९४	१०७	२०१
नगराइन नगरपालिका	४२५	३००	७२५	२६१	१९०	४५१	२९२	२३०	५२२	२५७	२६८	५२५
सबैला नगरपालिका	६५९	४५७	१११६	३९२	३१०	७०२	४३२	३६५	७९७	४८५	३९३	८७८
शहीदनगर नगरपालिका	६९८	५०४	१२०२	४८६	३०३	७८९	२६४	२१३	४७७	२८४	२२८	५१२
धनुषा जम्मा	९१७३	७७९९	१६९७२	६७४८	५८०८	१२५५६	६४९४	५६७७	१२१७१	७०६८	७१६९	१४२३७
महोत्तरी												
औरही नगरपालिका	४५४	३५५	८०९	३२४	३०४	६२८	३३०	३०९	६३९	३३४	३०३	६३७
बलवा नगरपालिका	५७१	४२४	९९५	४२८	३९८	८२६	४२५	३९८	८२३	४१६	४८३	८९९
बर्दिबास नगरपालिका	८११	७३२	१५४३	६७३	६३७	१३१०	७७०	७२५	१४९५	७८६	८१७	१६०३
भैगाहा नगरपालिका	७२८	५२६	१२५४	५८२	३९३	९७५	४५७	४३९	८९६	४४९	४६४	९१३
एकडारा गाउँपालिका	४३१	३०९	७४०	३६७	२६०	६२७	३०९	२७०	५७९	२१९	२८५	५०४
गौशाला नगरपालिका	१०४९	९३९	१९८८	७५३	८४५	१५९८	६४१	६८९	१३३०	६६४	८१२	१४७६
जलेश्वर नगरपालिका	९२०	७७८	१६९८	७३०	६५९	१३८९	७६४	७०३	१४६७	७२९	६५३	१३८२
लोहरपट्टी नगरपालिका	५६२	३९५	९५७	४२४	३९४	८१८	४३४	३८८	८२२	३४२	३६९	७११

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
महोत्तरी गाउँपालिका	३३८	२८८	६२६	२९८	३१८	६१६	२८९	२५३	५४२	३०१	२६९	५७०
मनरा शिसवा नगरपालिका	६१४	३६४	९७८	३८६	२७०	६५६	३०८	२८९	५९७	३३९	३३८	६७७
मटिहानी नगरपालिका	३०८	२९२	६००	२५८	२०९	४६७	२०९	२१९	४२८	२६२	३१४	५७६
पिपरा गाउँपालिका	५६१	४१३	९७४	४८८	४१४	९०२	४६४	४३०	८९४	४१८	५९४	१०१२
रामगोपालपुर नगरपालिका	४८०	३९९	८७९	३९१	४२२	८१३	३४३	३३९	६८२	२८३	३८८	६७१
साम्सी गाउँपालिका	३९७	२३८	६३५	३६४	२१३	५७७	२६२	२५३	५१५	१६५	१६०	३२५
सोनमा गाउँपालिका	६०२	५३९	११४१	४४९	४२२	८७१	४१२	४२४	८३६	३२३	३५५	६७८
महोत्तरी जम्मा	८८२६	६९९१	१५८१७	६९१५	६१५८	१३०७३	६४१७	६१२८	१२५४५	६०३०	६६०४	१२६३४
सर्लाही												
बागमती नगरपालिका	३५०	३५४	७०४	३४७	३१४	६६१	३४३	३१७	६६०	४१०	३४२	७५२
बलरा नगरपालिका	४९९	५४०	१०३९	३७६	४६८	८४४	३५०	५७२	९२२	३९४	५०२	८९६
बरहथवा नगरपालिका	८२२	६१९	१४४१	५६९	५२७	१०९६	५७७	५९०	११६७	५५५	६३१	११८६
बसबरीया गाउँपालिका	३३४	२५३	५८७	९३	६७	१६०	७८	५५	१३३	८३	५३	१३६
विष्णु गाउँपालिका	२४९	२७६	५२५	१४१	१४९	२९०	१४८	१९५	३४३	१३४	१४१	२७५
ब्रह्मपुरी गाउँपालिका	३५९	२९०	६४९	३३३	२६१	५९४	३०३	२७९	५८२	२२६	२४८	४७४
चक्रघट्टा गाउँपालिका	४१४	३९६	८१०	१८३	१६९	३५२	१७८	१९२	३७०	१४९	१८५	३३४
चन्द्रनगर गाउँपालिका	४०८	२९१	६९९	२१०	१४४	३५४	१३९	१२३	२६२	१६७	१५७	३२४
धनकौल गाउँपालिका	२२९	१५२	३८१	११२	१२५	२३७	८०	६७	१४७	४७	६९	११६
गोडैटा नगरपालिका	६०३	५६५	११६८	४५६	३८८	८४४	५१७	४४८	९६५	३८३	३८२	७६५
हरिपुर नगरपालिका	४५०	३२३	७७३	३५४	२९१	६४५	३२०	३०६	६२६	३५९	३३०	६८९
हरिपुर्वा नगरपालिका	४५९	२९९	७५८	३३०	२३७	५६७	३१६	३२५	६४१	२५३	३६२	६१५

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
हरिवन नगरपालिका	४६३	३६०	८२३	३७५	३७०	७४५	४०१	३५९	७६०	४१७	३९९	८१६
ईश्वरपुर नगरपालिका	८०९	६५८	१४६७	७८७	६७०	१४५७	७४२	६९९	१४४१	७७४	८०२	१५७६
कविलासी नगरपालिका	६१६	४९३	११०९	३७१	३५३	७२४	३७८	३०७	६८५	३५१	३३०	६८१
कौडेना गाउँपालिका	३३४	२६१	५९५	२५१	१८०	४३१	२१२	१९९	४११	१७२	१९०	३६२
लालबन्दी नगरपालिका	७२३	७६४	१४८७	६९२	७३४	१४२६	६५५	७४९	१४०४	६५४	७१७	१३७१
मलंगवा नगरपालिका	७२३	६९२	१४१५	५१४	५१९	१०३३	३४८	५३८	८८६	४९०	६६७	११५७
पर्सा गाउँपालिका	२८७	२४५	५३२	१७०	१५१	३२१	१५५	१५८	३१३	१६३	१४३	३०६
रामनगर गाउँपालिका	२८४	३०४	५८८	१७७	१६८	३४५	२०८	१७४	३८२	१९०	१९१	३८१
सर्लाही जम्मा	९४१५	८१३५	१७५५०	६८४१	६२८५	१३१२६	६४४८	६६५२	१३१००	६३७१	६८४१	१३२१२
रौतहट												
बौधीमाई नगरपालिका	४८८	४१५	९०३	२०९	१९८	४०७	२०३	२१६	४१९	२२०	२४१	४६१
बृन्दावन नगरपालिका	५२३	५९४	१११७	४०३	३८७	७९०	३१६	३७८	६९४	२९६	४४३	७३९
चन्द्रपुर नगरपालिका	९७०	८८८	१८५८	६५४	५५९	१२१३	६३७	५८२	१२१९	५४५	६२८	११७३
देवाही गोनाही नगरपालिका	४९४	४२५	९१९	३२१	२२४	५४५	२६९	२१६	४८५	२२२	२८०	५०२
दुर्गा भगवती गाउँपालिका	३५१	२८८	६३९	९१	७५	१६६	६३	५५	११८	५५	५२	१०७
गढीमाई नगरपालिका	२८३	२७२	५५५	१२७	१५३	२८०	१२७	१४८	२७५	१२३	१४८	२७१
गरुडा नगरपालिका	७०४	६८२	१३८६	४२७	४७९	९०६	३२५	४५७	७८२	४१६	५५७	९७३
गौर नगरपालिका	४४६	३८२	८२८	३००	३१६	६१६	२५०	२५८	५०८	३१७	४३२	७४९
गुजरा नगरपालिका	६३०	५५७	११८७	३८८	३१०	६९८	४०२	३०५	७०७	३५०	३३६	६८६
ईशनाथ नगरपालिका	४२३	३२५	७४८	२३७	१९५	४३२	२५४	२४१	४९५	१६१	२०४	३६५

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
कटहरिया नगरपालिका	५४९	५६१	१११०	३७६	३५३	७२९	२८२	२९७	५७९	४३४	४५०	८८४
माधव नारायण नगरपालिका	८५०	६७८	१५२८	४९०	५१०	१०००	३७३	३९३	७६६	३२६	३६९	६९५
मौलापुर नगरपालिका	४८१	४०४	८८५	२९६	३२४	६२०	३०८	३२१	६२९	२३०	३२६	५५६
परोहा नगरपालिका	६६५	५६०	१२२५	२७०	२९३	५६३	२७०	३२७	५९७	२२०	२७८	४९८
फतुवाबिजयपुर नगरपालिका	२९६	२६७	५६३	१९३	१५८	३५१	१९५	१३९	३३४	१५९	१८५	३४४
राजदेवी नगरपालिका	५२९	४७४	१००३	४८३	४०५	८८८	३४७	३११	६५८	३०३	२६२	५६५
राजपुर नगरपालिका	४०४	३६४	७६८	१९४	१४१	३३५	१६५	११७	२८२	१५२	१५२	३०४
यमुनामाई गाउँपालिका	३०६	२७९	५८५	३०७	३३६	६४३	२७२	२७७	५४९	२६४	२९४	५५८
रौतहट जम्मा	९३९२	८४१५	१७८०७	५७६६	५४१६	१११८२	५०५८	५०३८	१००९६	४७९३	५६३७	१०४३०
बारा												
आदर्श कोटवाल गाउँपालिका	४०७	३५३	७६०	२३५	१८३	४१८	२१७	२०१	४१८	२१९	१६३	३८२
बारागढीगाउँपालिका	२४९	२२७	४७६	१७०	१४३	३१३	१६६	१२२	२८८	१४१	१४८	२८९
विश्रामपुर गाउँपालिका	२५२	१५७	४०९	१९७	१५५	३५२	१५६	१२८	२८४	१५२	१०९	२६१
देवताल गाउँपालिका	२५४	१७५	४२९	१२१	११७	२३८	९८	७९	१७७	७८	११३	१९१
जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका	१३७३	१३५०	२७२३	१०७८	१०४१	२११९	११२५	९९४	२११९	१०८०	१०९६	२१७६
कलैया उपमहानगरपालिका	१६५८	१२५२	२९१०	११७०	९१६	२०८६	९६१	८१४	१७७५	१०४७	१०२९	२०७६
करैयामाई गाउँपालिका	३२५	२३२	५५७	१९०	१५०	३४०	१५३	१४१	२९४	२०७	१२९	३३६
कोल्हवी नगरपालिका	४७५	३६१	८३६	४२५	३१९	७४४	४४७	३९२	८३९	४९७	४२५	९२२
महागढीमाई नगरपालिका	६९०	४४९	११३९	५६५	४०८	९७३	४८९	३७३	८६२	५१३	५०१	१०१४

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
निजगढ नगरपालिका	५३४	४७७	१०११	४३८	४७३	९११	४८०	४४८	९२८	४७५	४२३	८९८
पचरौता नगरपालिका	३५७	३३८	६९५	२३५	२६०	४९५	२०५	२१२	४१७	१५४	१९६	३५०
परवानीपुर गाउँपालिका	२२८	२१२	४४०	२१५	१८२	३९७	२०८	१६५	३७३	२२०	१८९	४०९
फेटा गाउँपालिका	४६१	२८२	७४३	२१५	९२	३०७	१३४	१२०	२५४	१८३	१५६	३३९
प्रसौनी गाउँपालिका	३२७	२४३	५७०	२७९	१९५	४७४	२९५	२२७	५२२	२४१	२२५	४६६
सिम्रौनगढ नगरपालिका	६८८	४७७	११६५	३२२	२८०	६०२	३६६	३४९	७१५	३३४	४००	७३४
सुवर्ण गाउँपालिका	५६२	४८९	१०५१	३०४	२९३	५९७	२३३	२५८	४९१	२२८	२१३	४४१
बारा जम्मा	८८४०	७०७४	१५९१४	६१५९	५२०७	११३६६	५७३३	५०२३	१०७५६	५७६९	५५१५	११२८४
पर्सा												
बहुदरमाई नगरपालिका	५२३	३८३	९०६	३७९	२२३	६०२	३००	३१४	६१४	३५९	३९३	७५२
बिन्दबासिनी गाउँपालिका	२४६	२१३	४५९	२०७	१२९	३३६	२०२	१७१	३७३	२०६	१६२	३६८
बिरगंज महानगरपालिका	२५६८	२०३७	४६०५	१९५३	१७६९	३७२२	१८८६	१९२९	३८१५	१७३२	२२३३	३९६५
छिपहरमाई गाउँपालिका	३००	२११	५११	१६९	१३७	३०६	१६६	१५८	३२४	१३३	१५६	२८९
धोबीनी गाउँपालिका	२९३	१४७	४४०	२०७	१७४	३८१	२२०	१६१	३८१	१४७	१२९	२७६
जगरनाथपुर गाउँपालिका	४०१	२४८	६४९	१४७	१३७	२८४	११२	१४१	२५३	१५६	९५	२५१
जिरा भवानी गाउँपालिका	२७९	२११	४९०	१६७	१७४	३४१	१९०	१५६	३४६	१५४	१६५	३१९
कालिकामाई गाउँपालिका	४१३	२९७	७१०	२४९	१८१	४३०	२०४	१५६	३६०	२३०	१८७	४१७
पकाहा मैनपुर गाउँपालिका	३५४	२१२	५६६	१६६	१५१	३१७	१९१	२२०	४११	१९१	१६७	३५८
पर्सागढी नगरपालिका	४७१	४५२	९२३	२९४	३१७	६११	२७९	२६८	५४७	२३४	२२७	४६१

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
पटेर्वा सुगौली गाउँपालिका	३१४	२९७	६११	२१७	२२६	४४३	१९२	१७२	३६४	१६५	१४८	३१३
पोखरिया नगरपालिका	४०५	२८८	६९३	२२०	२०२	४२२	२००	१९८	३९८	२०५	२८६	४९१
सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका	५४३	४३१	९७४	३०६	२७८	५८४	२८६	३५६	६४२	३११	२६४	५७५
ठोरी गाउँपालिका	२५५	२३३	४८८	२१२	२११	४२३	२३८	२३७	४७५	२४३	२३१	४७४
पर्सा जम्मा	७३६५	५६६०	१३०२५	४८९३	४३०९	९२०२	४६६६	४६३७	९३०३	४४६६	४८४३	९३०९

स्रोत: फल्यास रिपोर्ट २०१७/१८

घ. कक्षा १-५, ६-८ र १-८ को विद्यालय भर्ना

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा १-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी									
अग्निसाइर कृष्णासरवन गाउँपालिका	१४२१	१२८३	२७०४	७४४	८०८	१५५२	२१६५	२०९१	४२५६
राजगढ गाउँपालिका	२०९५	१७१२	३८०७	६२३	४८६	११०९	२७१८	२१९८	४९१६
विष्णुपुर गाउँपालिका	१८३३	१७१३	३५४६	१११७	८८३	२०००	२९५०	२५९६	५५४६
बोदेबरसाईन नगरपालिका	३१२१	२४७८	५५९९	१२७८	१०७७	२३५५	४३९९	३५५५	७९५४
छिन्नमस्ता गाउँपालिका	२२१०	१६८४	३८९४	७७१	६००	१३७१	२९८१	२२८४	५२६५
डाक्नेश्वरी नगरपालिका	२९१०	२३६१	५२७१	१५२०	१२१८	२७३८	४४३०	३५७९	८००९
हनुमाननगर कङ्कालिनी नगरपालिका	३२८५	३२९२	६५७७	१२०९	१२१०	२४१९	४४९४	४५०२	८९९६
कञ्चनरूप नगरपालिका	२८४८	२३७०	५२१८	११३८	११३४	२२७२	३९८६	३५०४	७४९०
खडक नगरपालिका	३०१९	२९३६	५९५५	१४११	१२२४	२६३५	४४३०	४१६०	८५९०

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा १-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
महादेवा गाउँपालिका	२०५०	१५४७	३५९७	८३६	५७६	१४१२	२८८६	२१२३	५००९
राजविराज नगरपालिका	३५०४	३३३१	६८३५	१३५६	१५०९	२८६५	४८६०	४८४०	९७००
रूपनी गाउँपालिका	१४१४	१०२७	२४४१	७४२	५४९	१२९१	२१५६	१५७६	३७३२
सप्तकोशी नगरपालिका	९६३	९३४	१८९७	६४०	६०४	१२४४	१६०३	१५३८	३१४१
शम्भुनाथ नगरपालिका	२३५९	२४६२	४८२१	११२०	१०९४	२२१४	३४७९	३५५६	७०३५
सुरुङ्गा नगरपालिका	२२७९	१९१७	४१९६	११६१	१०१७	२१७८	३४४०	२९३४	६३७४
तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका	२२२९	१६४४	३८७३	९८३	७२२	१७०५	३२१२	२३६६	५५७८
तिरहुत गाउँपालिका	१०२२	६८५	१७०७	४०२	३०५	७०७	१४२४	९९०	२४१४
बलान-बिहुल गाउँपालिका	१३३३	१०३१	२३६४	४७९	३७८	८५७	१८१२	१४०९	३२२१
सप्तरी जम्मा	३९८९५	३४४०७	७४३०२	१७५३०	१५३९४	३२९२४	५७४२५	४९८०१	१०७२२६
सिराहा									
अर्नमा गाउँपालिका	१८१३	१६३०	३४४३	७१०	६७२	१३८२	२५२३	२३०२	४८२५
औरही गाउँपालिका	१६४४	१६०२	३२४६	४६४	३६२	८२६	२१०८	१९६४	४०७२
बरियारपट्टी गाउँपालिका	२४८५	२७७५	५२६०	८१५	८१२	१६२७	३३००	३५८७	६८८७
भगवानपुर गाउँपालिका	१५६६	१५५९	३१२५	६७५	५०७	११८२	२२४१	२०६६	४३०७
विष्णुपुर गाउँपालिका	१८२१	२०२९	३८५०	५४२	५२३	१०६५	२३६३	२५५२	४९१५
धनगढीमाई नगरपालिका	४३७३	४८८२	९२५५	१९२४	२१५४	४०७८	६२९७	७०३६	१३३३३
गोलबजार नगरपालिका	४८१६	६००६	१०८२२	१७९६	२३३७	४१३३	६६१२	८३४३	१४९५५
कल्याणपुर नगरपालिका	४१२४	४०६८	८१९२	१२७७	११५२	२४२९	५४०१	५२२०	१०६२१
कर्जन्हा नगरपालिका	२६६०	३०६०	५७२०	१०१४	१११२	२१२६	३६७४	४१७२	७८४६

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा १-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
लहान नगरपालिका	७७२३	१०९८८	१८७११	३०९४	४८३८	७९३२	१०८१७	१५८२६	२६६४३
लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका	२२०४	२३८९	४५९३	१०७२	८९१	१९६३	३२७६	३२८०	६५५६
मिर्चैया नगरपालिका	४७३०	६२८१	११०११	१५५६	२४०१	३९५७	६२८६	८६८२	१४९६८
नरहा गाउँपालिका	१५९९	१८३६	३४३५	४३०	५४२	९७२	२०२९	२३७८	४४०७
नवराजपुर गाउँपालिका	१९५३	१८४१	३७९४	५३७	५४३	१०८०	२४९०	२३८४	४८७४
सखुवा नान्कारकट्टी गाउँपालिका	१३९७	१३०१	२६९८	५५९	४०१	९६०	१९५६	१७०२	३६५८
सिरहा नगरपालिका	८२८९	९४९५	१७७८४	२६४७	३२६०	५९०७	१०९३६	१२७५५	२३६९१
सुखीपुर नगरपालिका	३२११	३३०४	६५१५	१६१७	१४३३	३०५०	४८२८	४७३७	९५६५
सिराहा जम्मा	५६४०८	६५०४६	१२१४५४	२०७२९	२३९४०	४४६६९	७७१३७	८८९८६	१६६१२३
धनुषा									
औरही गाउँपालिका	१४७२	१२४०	२७१२	७००	५६८	१२६८	२१७२	१८०८	३९८०
बटेश्वर गाउँपालिका	१८९०	१६६८	३५५८	६०६	४८९	१०९५	२४९६	२१५७	४६५३
विदेह नगरपालिका	२५२४	२०५२	४५७६	९९५	९०६	१९०१	३५१९	२९५८	६४७७
क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका	३४४३	३०९२	६५३५	११७६	९४४	२१२०	४६१९	४०३६	८६५५
धनौजी गाउँपालिका	९०२	६३०	१५३२	५३४	४४४	९७८	१४३६	१०७४	२५१०
धनुषाधाम नगरपालिका	३०१८	२७५४	५७७२	१३४८	११५१	२४९९	४३६६	३९०५	८२७१
गणेशमान चारनाथ नगरपालिका	२३९८	२४०२	४८००	९८३	८७६	१८५९	३३८१	३२७८	६६५९
हंसपुर नगरपालिका	३५३३	२८०८	६३४१	१२६२	१०९८	२३६०	४७९५	३९०६	८७०१
जनकनन्दिनी गाउँपालिका	२१४६	१८८४	४०३०	६२९	६३६	१२६५	२७७५	२५२०	५२९५
जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका	९६७२	१०६१९	२०२९१	४४७५	५२७७	९७५२	१४१४७	१५८९६	३००४३
कमला नगरपालिका	१८४८	१५९०	३४३८	६४७	५१८	११६५	२४९५	२१०८	४६०३

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा १-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
लक्ष्मीनिया गाउँपालिका	१५७८	१२८०	२८५८	८६५	६६७	१५३२	२४४३	१९४७	४३९०
मिथिला बिहारी नगरपालिका	२००१	१५०८	३५०९	११६८	९३५	२१०३	३१६९	२४४३	५६१२
मिथिला नगरपालिका	२७०५	२९२०	५६२५	१३२७	१२५४	२५८१	४०३२	४१७४	८२०६
मुखियापट्टी मुसहरमिया गाउँपालिका	१७३०	१२७२	३००२	४४२	३९१	८३३	२१७२	१६६३	३८३५
नगराइन नगरपालिका	२२३७	१७८७	४०२४	८१०	६८८	१४९८	३०४७	२४७५	५५२२
सबैला नगरपालिका	३४५०	२७५६	६२०६	१३०९	१०६८	२३७७	४७५९	३८२४	८५८३
शहीदनगर नगरपालिका	३९९३	३४९३	७४८६	१०३४	७४४	१७७८	५०२७	४२३७	९२६४
धनुषा जम्मा	५०५४०	४५७५५	९६२९५	२०३१०	१८६५४	३८९६४	७०८५०	६४४०९	१३५२५९
महोत्तरी									
औरही नगरपालिका	२५४९	२१४५	४६९४	९८८	९१६	१९०४	३५३७	३०६१	६५९८
बलवा नगरपालिका	३४७३	२९६९	६४४२	१२६९	१२७९	२५४८	४७४२	४२४८	८९९०
बर्दिबास नगरपालिका	४१४४	३९७९	८१२३	२२२९	२१७९	४४०८	६३७३	६१५८	१२५३१
भैगाहा नगरपालिका	४०६४	३३४०	७४०४	१४८८	१२९६	२७८४	५५५२	४६३६	१०१८८
एकडारा गाउँपालिका	२५६८	२३८३	४९५१	८९५	८१५	१७१०	३४६३	३१९८	६६६१
गौशाला नगरपालिका	५८२७	५७२०	११५४७	२०५८	२३४६	४४०४	७८८५	८०६६	१५९५१
जलेश्वर नगरपालिका	४९४६	५०६६	१००१२	२२२३	२०१५	४२३८	७९६९	७०८१	१४२५०
लोहरपट्टी नगरपालिका	३३४२	२८०१	६१४३	१२००	११५१	२३५१	४५४२	३९५२	८४९४
महोत्तरी गाउँपालिका	१८०३	१५०८	३३११	८८८	८४०	१७२८	२६९१	२३४८	५०३९
मनरा शिसवा नगरपालिका	३५१४	२६६३	६१७७	१०३३	८९७	१९३०	४५४७	३५६०	८१०७
मटिहानी नगरपालिका	२१५३	१७२८	३८८१	७२९	७४२	१४७१	२८८२	२४७०	५३५२

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा ९-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
पिपरा गाउँपालिका	२९६०	२६३९	५५९९	१३७०	१४३८	२८०८	४३३०	४०७७	८४०७
रामगोपालपुर नगरपालिका	३३६८	३०३३	६४०१	१०१७	११४९	२१६६	४३८५	४१८२	८५६७
साम्सी गाउँपालिका	३१८४	२४१८	५६०२	७९१	६२६	१४१७	३९७५	३०४४	७०१९
सोनमा गाउँपालिका	३४४३	३०२६	६४६९	११८४	१२०१	२३८५	४६२७	४२२७	८८५४
महोत्तरी जम्मा	५१३३८	४५४१८	९६७५६	१९३६२	१८८९०	३८२५२	७०७००	६४३०८	१३५००८
सर्लाही									
बागमती नगरपालिका	२१०७	१९७९	४०८६	११००	९७३	२०७३	३२०७	२९५२	६१५९
बलरा नगरपालिका	३४०६	३३८०	६७८६	११२०	१५४२	२६६२	४५२६	४९२२	९४४८
बरहथवा नगरपालिका	४८४९	४०२४	८८७३	१७०१	१७४८	३४४९	६५५०	५७७२	१२३२२
बसबरीया गाउँपालिका	१९७९	१५४८	३५२७	२५४	१७५	४२९	२२३३	१७२३	३९५६
विष्णु गाउँपालिका	१५७४	१४८५	३०५९	४२३	४८५	९०८	१९९७	१९७०	३९६७
ब्रह्मपुरी गाउँपालिका	२८३७	२१२९	४९६६	८६२	७८८	१६५०	३६९९	२९१७	६६१६
चक्रघट्टा गाउँपालिका	२१३१	१८८०	४०११	५१०	५४६	१०५६	२६४१	२४२६	५०६७
चन्द्रनगर गाउँपालिका	२२८२	१७५४	४०३६	५१६	४२४	९४०	२७९८	२१७८	४९७६
धनकौल गाउँपालिका	१५४३	११८७	२७३०	२३९	२६१	५००	१७८२	१४४८	३२३०
गोडैटा नगरपालिका	४२५८	३६७२	७९३०	१३५६	१२१८	२५७४	५६१४	४८९०	१०५०४
हरिपुर नगरपालिका	२५७५	२१००	४६७५	१०३३	९२७	१९६०	३६०८	३०२७	६६३५
हरिपुर्वा नगरपालिका	२५६८	१७५३	४३२१	८९९	९२४	१८२३	३४६७	२६७७	६१४४
हरिवन नगरपालिका	२१४०	१९१५	४०५५	११९३	११२८	२३२१	३३३३	३०४३	६३७६
ईश्वरपुर नगरपालिका	४४०१	३८६६	८२६७	२३०३	२१७१	४४७४	६७०४	६०३७	१२७४१
कविलासी नगरपालिका	३७१२	२७२१	६४३३	११००	९९०	२०९०	४८१२	३७११	८५२३

। ४१२ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा १-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
कौडेना गाउँपालिका	२५१८	१८११	४३२९	६३५	५६९	१२०४	३१५३	२३८०	५५३३
लालबन्दी नगरपालिका	३७६७	३८७२	७६३९	२००१	२२००	४२०१	५७६८	६०७२	११८४०
मलंगवा नगरपालिका	३८९२	३७००	७५९२	१३५२	१७२४	३०७६	५२४४	५४२४	१०६६८
पर्सा गाउँपालिका	१५९४	१२४१	२८३५	४८८	४५२	९४०	२०८२	१६९३	३७७५
रामनगर गाउँपालिका	२३६२	२१९५	४५५७	५७५	५३३	११०८	२९३७	२७२८	५६६५
सर्लाही जम्मा	५६४९५	४८२१२	१०४७०७	१९६६०	१९७७८	३९४३८	७६१५५	६७९९०	१४४१४५
रौतहट									
बौधीमाई नगरपालिका	२४७५	२०७०	४५४५	६३२	६५५	१२८७	३१०७	२७२५	५८३२
बृन्दावन नगरपालिका	३००६	३२१३	६२१९	१०१५	१२०८	२२२३	४०२१	४४२१	८४४२
चन्द्रपुर नगरपालिका	४२९२	३८६५	८१५७	१८३६	१७६९	३६०५	६१२८	५६३४	११७६२
देवाही गोनाही नगरपालिका	२६६३	२२८१	४९४४	८१२	७२०	१५३२	३४७५	३००१	६४७६
दुर्गा भगवती गाउँपालिका	१९३८	१५७३	३५११	२०९	१८२	३९१	२१४७	१७५५	३९०२
गढीमाई नगरपालिका	२१०७	२०४०	४१४७	३७७	४४९	८२६	२४८४	२४८९	४९७३
गरूडा नगरपालिका	४१७४	४२०५	८३७९	११६८	१४९३	२६६१	५३४२	५६९८	११०४०
गौर नगरपालिका	२३८२	२३७२	४७५४	८६७	१००६	१८७३	३२४९	३३७८	६६२७
गुजरा नगरपालिका	३३८८	३०५७	६४४५	११४०	९५१	२०९१	४५२८	४००८	८५३६
ईशनाथ नगरपालिका	२७५१	२४०५	५१५६	६५२	६४०	१२९२	३४०३	३०४५	६४४८
कटहरिया नगरपालिका	३६३५	३४०३	७०३८	१०९२	११००	२१९२	४७२७	४५०३	९२३०
माधव नारायण नगरपालिका	४२५३	३७१५	७९६८	११८९	१२७२	२४६१	५४४२	४९८७	१०४२९
मौलापुर नगरपालिका	२२२६	१८१२	४०३८	८३४	९७१	१८०५	३०६०	२७८३	५८४३

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा १-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
परोहा नगरपालिका	३४१५	३०९२	६५०७	७६०	८९८	१६५८	४१७५	३९९०	८१६५
फतुवाबिजयपुर नगरपालिका	१८६४	१६२२	३४८६	५४७	४८२	१०२९	२४११	२१०४	४५१५
राजदेवी नगरपालिका	३३४८	२८३२	६१८०	११३३	९७८	२१११	४४८१	३८१०	८२९१
राजपुर नगरपालिका	२६२१	२५२८	५१४९	५११	४१०	९२१	३१३२	२९३८	६०७०
यमुनामाई गाउँपालिका	१८२४	१५७५	३३९९	८४३	९०७	१७५०	२६६७	२४८२	५१४९
रौतहट जम्मा	५२३६२	४७६६०	१०००२२	१५६१७	१६०९१	३१७०८	६७९७९	६३७५१	१३१७३०
बारा									
आदर्श कोटवाल गाउँपालिका	२५०३	२१४९	४६५२	६७१	५४७	१२१८	३१७४	२६९६	५८७०
बारागढीगाउँपालिका	१९३०	१८०१	३७३१	४७७	४१३	८९०	२४०७	२२१४	४६२१
विश्रामपुर गाउँपालिका	१५२४	१२०५	२७२९	५०५	३९२	८९७	२०२९	१५९७	३६२६
देवताल गाउँपालिका	१७३१	१४१३	३१४४	२९७	३०९	६०६	२०२८	१७२२	३७५०
जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका	७८१९	७७४०	१५५५९	३२८३	३१३१	६४१४	१११०२	१०८७१	२१९७३
कलैया उपमहानगरपालिका	८७०६	७०८१	१५७८७	३१७८	२७५९	५९३७	११८८४	९८४०	२१७२४
करैयामाई गाउँपालिका	२२५३	१७९९	४०५२	५५०	४२०	९७०	२८०३	२२१९	५०२२
कोल्हवी नगरपालिका	२६४०	२२५७	४८९७	१३६९	११३६	२५०५	४००९	३३९३	७४०२
महागढीमाई नगरपालिका	४३२१	३१६१	७४८२	१५६७	१२८२	२८४९	५८८८	४४४३	१०३३१
निजगढ नगरपालिका	२८०२	२६६५	५४६७	१३९३	१३४४	२७३७	४१९५	४००९	८२०४
पचरौता नगरपालिका	३१६९	२८६९	६०३८	५९४	६६८	१२६२	३७६३	३५३७	७३००
परबानीपुर गाउँपालिका	१२२८	१२७४	२५०२	६४३	५३६	११७९	१८७१	१८१०	३६८१
फेटा गाउँपालिका	२८०६	२०१८	४८२४	५३२	३६८	९००	३३३८	२३८६	५७२४
प्रसौनी गाउँपालिका	१६२७	१३५१	२९७८	८१५	६४७	१४६२	२४४२	१९९८	४४४०

। ४१४ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा ९-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सिम्रौनगढ नगरपालिका	४७१४	३८२०	८५३४	१०२२	१०२९	२०५१	५७३६	४८४९	१०५८५
सुवर्ण गाउँपालिका	३५०८	३१७१	६६७९	७६५	७६४	१५२९	४२७३	३९३५	८२०८
बारा जम्मा	५३२८१	४५७७४	९९०५५	१७६६१	१५७४५	३३४०६	७०९४२	६१५१९	१३२४६१
पर्सा									
बहुदरमाई नगरपालिका	२५१०	१९००	४४१०	१०३८	९३०	१९६८	३५४८	२८३०	६३७८
बिन्दबासिनी गाउँपालिका	१७१०	१३३६	३०४६	६१५	४६२	१०७७	२३२५	१७९८	४१२३
बिरगंज महानगरपालिका	१४०४२	११४५२	२५४९४	५५७१	५९३१	११५०२	१९६१३	१७३८३	३६९९६
छिपहरमाई गाउँपालिका	१७८५	१५६८	३३५३	४६८	४५१	९१९	२२५३	२०१९	४२७२
धोबीनी गाउँपालिका	१७१६	१०५७	२७७३	५७४	४६४	१०३८	२२९०	१५२१	३८११
जगरनाथपुर गाउँपालिका	२५५२	२०८८	४६४०	४१५	३७३	७८८	२९६७	२४६१	५४२८
जिरा भवानी गाउँपालिका	१४३७	११७४	२६११	५११	४९५	१००६	१९४८	१६६९	३६१७
कालिकामाई गाउँपालिका	२००७	१५४३	३५५०	६८३	५२४	१२०७	२६९०	२०६७	४७५७
पकाहा मैनपुर गाउँपालिका	१७१४	१२०४	२९१८	५४८	५३८	१०८६	२२६२	१७४२	४००४
पर्सागढी नगरपालिका	२९१८	२६५५	५५७३	८०७	८१२	१६१९	३७२५	३४६७	७१९२
पटेर्वा सुगौली गाउँपालिका	२०४७	१८९९	३९४६	५७४	५४६	११२०	२६२१	२४४५	५०६६
पोखरिया नगरपालिका	२६६७	१९३४	४६०१	६२५	६८६	१३११	३२९२	२६२०	५९१२
सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका	३१८८	२४९५	५६८३	९०३	८९८	१८०१	४०९१	३३९३	७४८४
ठोरी गाउँपालिका	११७३	१०४५	२२१८	६९३	६७९	१३७२	१८६६	१७२४	३५९०
पर्सा जम्मा	४१४६६	३३३५०	७४८१६	१४०२५	१३७८९	२७८१४	५५४९१	४७१३९	१०२६३०

स्रोत: फल्यास रिपोर्ट, २०१८/१९

ड. कक्षा ९, १०, ११ र १२ को भर्ना

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९			कक्षा १०			कक्षा ११			कक्षा १२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी												
अग्निसाइर कृष्णासरवन गाउँपालिका	३०५	२८१	५८६	२३९	२४४	४८३	३४	४४	७८	२६४	८६	३५०
राजगढ गाउँपालिका	१६५	१३६	३०१	७१	६८	१३९	११	९	२०	७४	४०	११४
विष्णुपुर गाउँपालिका	३२८	३८५	७१३	२७४	३०४	५७८	११	९	२०	७४	४०	११४
बोदेबरसाईन नगरपालिका	३३७	३४४	६८१	२३६	२१४	४५०	११	९	२०	७४	४०	११४
छिन्नमस्ता गाउँपालिका	२३९	२०४	४४३	१८९	१८३	३७२	१९	११	३०	३२	८६	११८
डाक्नेश्वरी नगरपालिका	४५२	४०५	८५७	४०४	३८८	७९२	८६	९०	१७६	०	०	०
हनुमाननगर कङ्कालिनी नगरपालिका	३२९	३१५	६४४	२२६	२४७	४७३	१३०	४२	१७२	४०	१४	५४
कञ्चनरूप नगरपालिका	३९६	४४०	८३६	३४२	३४५	६८७	५७४	४१८	९९२	१७०	९४	२६४
खडक नगरपालिका	४४३	४७५	९१८	३८२	३७५	७५७	१०	१०	२०	३७६	१२८	५०४
महादेवा गाउँपालिका	९९	९१	१९०	९१	८३	१७४	६	६	१२	१८८	६४	२५२
राजविराज नगरपालिका	४२१	५९२	१०१३	३८८	५३९	९२७	१२२	२२४	३४६	३५	१३०	१६५
रूपनी गाउँपालिका	१८०	१८४	३६४	१६३	१२१	२८४	२०८	१९८	४०६	१३२	१५२	२८४
सप्तकोशी नगरपालिका	१८९	१८९	३७८	१८४	१९२	३७६	३१६	२७२	५८८	०	०	०
शम्भुनाथ नगरपालिका	२९२	३०९	६०१	२८४	२५९	५४३	१६८	४८	२१६	०	०	०
सुरुङ्गा नगरपालिका	४०८	३९९	८०७	४०७	३२५	७३२	२५६	१७८	४३४	१६४	८४	२४८
तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका	३२९	२८४	६१३	३४४	३३३	६७७	१२४	१३२	२५६	१२४	१३२	२५६
तिरहुत गाउँपालिका	१५२	१६४	३१६	७३	६८	१४१	६२	६४	१२६	५०	६०	११०
बलान-बिहुल गाउँपालिका	१२९	९९	२२८	१०८	८७	१९५	६२	६४	१२६	५०	६०	११०

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९			कक्षा १०			कक्षा ११			कक्षा १२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी जम्मा	५१९३	५२९६	१०४८९	४४०५	४३७५	८७८०	२२१०	१८२८	४०३८	१८४७	१२१०	३०५७
सिराहा												
अर्नमा गाउँपालिका	२३४	२३५	४६९	१४२	१४३	२८५	६८	५६	१२४	५८	६४	१२२
औरही गाउँपालिका	१०९	१२१	२३०	७९	६१	१४०	५८	४६	१०४	०	०	०
बरियारपट्टी गाउँपालिका	२३५	१९०	४२५	२३८	१७३	४११	२१६	१८४	४००	२७४	१८६	४६०
भगवानपुर गाउँपालिका	२१४	१६१	३७५	२१०	१३९	३४९	८०	७०	१५०	७४	५६	१३०
विष्णुपुर गाउँपालिका	१८०	१६०	३४०	१०५	११०	२१५	४२	४२	८४	६०	६४	१२४
धनगढीमाई नगरपालिका	५३०	६३३	११६३	४४६	५०८	९५४	८०	८०	१६०	९८	५६	१५४
गोलबजार नगरपालिका	४७७	६२३	११००	४३५	५८२	१०१७	३६०	२९२	६५२	१६२	१८६	३४८
कल्याणपुर नगरपालिका	२८३	३०३	५८६	२५३	२७६	५२९	६८	४४	११२	६२	२४	८६
कर्जन्हा नगरपालिका	२६६	२६९	५३५	२३७	२६१	४९८	१९६	१६४	३६०	२१४	१८८	४०२
लहान नगरपालिका	८८२	१२०४	२०८६	८३१	११५८	१९८९	१९४	९६	२९०	२६८	१५४	४२२
लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका	३००	२६८	५६८	२३७	२७९	५१६	१४०	११२	२५२	१४८	८४	२३२
मिर्चैया नगरपालिका	४०४	७०८	१११२	४३३	५९५	१०२८	२४२	३३८	५८०	४५८	४८०	९३८
नरहा गाउँपालिका	१७१	२५५	४२६	१३५	२५२	३८७	४०	५६	९६	७६	८०	१५६
नवराजपुर गाउँपालिका	१३०	१६२	२९२	१२६	१०८	२३४	११	९	२०	८८	८०	१६८
सखुवा नान्कारकट्टी गाउँपालिका	१७०	१०२	२७२	१६८	१०४	२७२	१६	१४	३०	२४	८	३२
सिरहा नगरपालिका	७१३	८८६	१५९९	५१८	६१५	११३३	५९०	५०४	१०९४	३७८	४४४	८२२
सुखीपुर नगरपालिका	४०५	४२१	८२६	४७०	४५४	९२४	२४०	१६६	४०६	२२६	१८०	४०६
सिराहा जम्मा	५७०३	६७०१	१२४०४	५०६३	५८१८	१०८८१	२६४१	२२७३	४९१४	२६६८	२३३४	५००२
धनुषा												

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९			कक्षा १०			कक्षा ११			कक्षा १२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
औरही गाउँपालिका	२५९	३००	५५९	२३०	२४९	४७९	१०	४	१४	९८	६४	१६२
बटेथर गाउँपालिका	१३१	१५१	२८२	१३७	१२५	२६२	०	०	०	०	०	०
विदेह नगरपालिका	२५६	३१८	५७४	२५६	२७८	५३४	१०४	१२८	२३२	१२४	११८	२४२
क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका	३१७	२६०	५७७	२७७	२७५	५५२	१२८	१५२	२८०	२	२	४
धनौजी गाउँपालिका	१५६	१८०	३३६	१५८	१५७	३१५	४२	२६	६८	०	०	०
धनुषाधाम नगरपालिका	४४०	४३१	८७१	४५९	५३३	९९२	२७८	३७०	६४८	२७६	१७०	४४६
गणेशमान चारनाथ नगरपालिका	३११	२९८	६०९	२६९	२३९	५०८	९४	८४	१७८	१०६	८२	१८८
हंसपुर नगरपालिका	२८६	२६८	५५४	२३७	२३२	४६९	७६	७४	१५०	११०	७४	१८४
जनकनन्दिनी गाउँपालिका	२३४	२३९	४७३	१७०	२२२	३९२	११	९	२०	५८	५६	११४
जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका	१३८५	१९५०	३३३५	१२९६	१६६७	२९६३	५४०	६३८	११७८	६१६	६४८	१२६४
कमला नगरपालिका	१९४	१८२	३७६	२४१	२०६	४४७	१४०	११८	२५८	५८	६०	११८
लक्ष्मीनिया गाउँपालिका	२२८	२६०	४८८	२२५	१९५	४२०	११	९	२०	१०६	८०	१८६
मिथिला बिहारी नगरपालिका	४५२	४७६	९२८	२४६	३२१	५६७	३४	२०	५४	७८	१९०	२६८
मिथिला नगरपालिका	३७९	३९१	७७०	३९३	४१२	८०५	४४२	२७०	७१२	१५२	९८	२५०
मुखियापट्टी मुसहरमिया गाउँपालिका	८२	९३	१७५	५७	१००	१५७	६८	५६	१२४	२८	४२	७०
नगराइन नगरपालिका	२१४	२३२	४४६	२२५	२०९	४३४	२०८	२३६	४४४	२८	१६	४४
सबैला नगरपालिका	३९७	३८२	७७९	३३६	३०४	६४०	६६	५८	१२४	८८	७०	१५८
शहीदनगर नगरपालिका	२१५	१६५	३८०	१६३	२११	३७४	१३०	९६	२२६	०	०	०
धनुषा जम्मा	५९३६	६५७६	१२५१२	५३७५	५९३५	११३१०	२३८२	२३४८	४७३०	१९२८	१७७०	३६९८
महोत्तरी												
औरही नगरपालिका	२३०	२३६	४६६	२१८	२२५	४४३	२३	१९	४२	८०	६६	१४६

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९			कक्षा १०			कक्षा ११			कक्षा १२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
बलवा नगरपालिका	२९९	३५२	६५१	३०१	२८०	५८१	२१६	२२४	४४०	२२८	१८२	४१०
बर्दिबास नगरपालिका	७३५	७६७	१५०२	७२५	७२५	१४५०	७००	७१२	१४१२	१०४६	८६८	१९१४
भैगाहा नगरपालिका	३४८	३६०	७०८	३०५	२८१	५८६	७६	५४	१३०	२३८	७६	३१४
एकडारा गाउँपालिका	२००	२६३	४६३	१६७	२२७	३९४	१०६	१६२	२६८	१०४	६४	१६८
गौशाला नगरपालिका	५४२	६५८	१२००	४३४	५११	९४५	१४	१८	३२	२०४	१२०	३२४
जलेश्वर नगरपालिका	६३३	७३५	१३६८	४९५	५८६	१०८१	३०६	२६०	५६६	३४०	२१२	५५२
लोहरपट्टी नगरपालिका	२९८	३३४	६३२	२४४	३१८	५६२	२८	२०	४८	१७४	१४२	३१६
महोत्तरी गाउँपालिका	१७४	१८१	३५५	१३४	१४२	२७६	४४	४२	८६	४६	५६	१०२
मनरा शिसवा नगरपालिका	२२६	२९३	५१९	१७७	२२५	४०२	२२	२२	४४	२४	२८	५२
मटिहानी नगरपालिका	१६९	१८७	३५६	१६१	१९१	३५२	२२	२२	४४	२४	२८	५२
पिपरा गाउँपालिका	४३०	५४१	९७१	३३५	३९४	७२९	८२	११६	१९८	१८६	२४८	४३४
रामगोपालपुर नगरपालिका	२९०	३५२	६४२	२२८	३२३	५५१	३४	२८	६२	२८६	२२०	५०६
साम्सी गाउँपालिका	१३०	१३६	२६६	१२१	१०२	२२३	०	०	०	०	०	०
सोनमा गाउँपालिका	२५४	३५८	६१२	१६७	२२७	३९४	२३	१९	४२	१५२	९४	२४६
महोत्तरी जम्मा	४९५८	५७५३	१०७११	४२१२	४७५७	८९६९	१६९६	१७१८	३४१४	३१३२	२४०४	५५३६
सर्लाही												
बागमती नगरपालिका	४०१	२९३	६९४	३०३	२३४	५३७	२६६	१८०	४४६	३२०	१५६	४७६
बलरा नगरपालिका	२७९	४३१	७१०	२८३	२९५	५७८	१४	१६	३०	०	०	०
बरहथवा नगरपालिका	५३२	६३८	११७०	४००	५४९	९४९	४०	१४४	१८४	२७०	३२८	५९८
बसवरीया गाउँपालिका	५८	४५	१०३	२९	१२	४१	०	०	०	०	०	०
विष्णु गाउँपालिका	१२५	१६३	२८८	९१	९५	१८६	३६	३६	७२	५६	३८	९४

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९			कक्षा १०			कक्षा ११			कक्षा १२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
ब्रह्मपुरी गाउँपालिका	१८२	१९७	३७९	१३०	१६०	२९०	११४	१२२	२३६	२२	३०	५२
चक्रघट्टा गाउँपालिका	९१	११६	२०७	६५	११२	१७७	०	०	०	०	०	०
चन्द्रनगर गाउँपालिका	१३८	१४६	२८४	११७	९९	२१६	०	०	०	०	०	०
धनकौल गाउँपालिका	४३	५५	९८	४०	२८	६८	०	०	०	०	०	०
गोडैटा नगरपालिका	२७१	३७८	६४९	३२१	२९०	६११	१३४	८८	२२२	२०४	१३४	३३८
हरिपुर नगरपालिका	२२५	२६०	४८५	२१५	१९८	४१३	३४	२२	५६	५२	३४	८६
हरिपुर्वा नगरपालिका	१६१	१७६	३३७	१५६	१६६	३२२	७२	४६	११८	१०२	११८	२२०
हरिवन नगरपालिका	३९२	३७२	७६४	३३८	२९५	६३३	१९२	१२४	३१६	४००	२२०	६२०
ईश्वरपुर नगरपालिका	६७८	६६६	१३४४	५६२	६२१	११८३	२३४	१६६	४००	३४४	३२२	६६६
कविलासी नगरपालिका	२८७	३१९	६०६	२१९	२१३	४३२	४६	३८	८४	१२४	१०६	२३०
कौडेना गाउँपालिका	१८६	१७५	३६१	१३८	१३१	२६९	३२	२८	६०	४२	६	४८
लालबन्दी नगरपालिका	६६२	८०३	१४६५	६३०	७११	१३४१	५७६	५५२	११२८	९४८	६४०	१५८८
मलंगवा नगरपालिका	४५९	६०९	१०६८	३६७	४६५	८३२	३६०	३४६	७०६	५९२	४००	९९२
पर्सा गाउँपालिका	११६	११२	२२८	११९	११७	२३६	११	९	२०	५४	४६	१००
रामनगर गाउँपालिका	१८२	२१३	३९५	१२८	१६०	२८८	०	०	०	०	०	०
सर्लाही जम्मा	५४६८	६१६७	११६३५	४६५१	४९५१	९६०२	२१६१	१९१७	४०७८	३५३०	२५७८	६१०८
रौतहट												
बौधीमाई नगरपालिका	१६९	१८८	३५७	१३७	१८८	३२५	०	०	०	०	०	०
बृन्दावन नगरपालिका	२५७	३३५	५९२	२३५	२८२	५१७	५२	७२	१२४	४८	५४	१०२
चन्द्रपुर नगरपालिका	५३५	६१२	११४७	४७७	५८५	१०६२	२०८	२८८	४९६	१९२	२१६	४०८

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९			कक्षा १०			कक्षा ११			कक्षा १२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
देवाही गोनाही नगरपालिका	२०८	२१९	४२७	१४७	१८२	३२९	१०४	१४४	२४८	९६	१०८	२०४
दुर्गा भगवती गाउँपालिका	२४	२६	५०	३१	१६	४७	५२	७२	१२४	४८	५४	१०२
गढीमाई नगरपालिका	६४	८५	१४९	८९	१०७	१९६	१०४	१४४	२४८	९६	१०८	२०४
गरुडा नगरपालिका	४२५	६१३	१०३८	३४८	५२८	८७६	२७४	४०२	६७६	५६	६४	१२०
गौर नगरपालिका	१८५	४३१	६१६	२६९	६०६	८७५	३६२	७२२	१०८४	०	२	२
गुजरा नगरपालिका	२८०	२९७	५७७	२६३	२५१	५१४	४	५६	६०	११२	८५	१९७
ईशनाथ नगरपालिका	१८२	१५९	३४१	१४४	११४	२५८	२	१९	२१	३८	२८	६६
कटहरिया नगरपालिका	३४७	४२७	७७४	२७८	३६३	६४१	०	०	०	०	०	०
माधव नारायण नगरपालिका	१९६	२९२	४८८	१८२	२३०	४१२	१४	११	२५	०	०	०
मौलापुर नगरपालिका	१७९	२४०	४१९	१७६	२१६	३९२	०	०	०	०	०	०
परोहा नगरपालिका	१२६	१७५	३०१	९४	१५०	२४४	१०६	१७२	२७८	१६६	१६२	३२८
फतुवाबिजयपुर नगरपालिका	७९	१०७	१८६	९१	१००	१९१	०	०	०	०	०	०
राजदेवी नगरपालिका	१८९	२३२	४२१	१४२	१५३	२९५	३८	४९	८७	६२	४०	१०२
राजपुर नगरपालिका	१११	१३९	२५०	१०९	९५	२०४	४१६	३७४	७९०	२६६	२९८	५६४
यमुनामाई गाउँपालिका	२३३	२५५	४८८	२०५	२६२	४६७	५२	४८	१००	०	०	०
रौतहट जम्मा	३७८९	४८३२	८६२१	३४१७	४४२८	७८४५	१७८८	२५७३	४३६१	११८०	१२१९	२३९९
बारा												
आदर्श कोटवाल गाउँपालिका	१०२	१११	२१३	१०३	१००	२०३	५३	६८	१२१	५२	५२	१०४
बारागढीगाउँपालिका	१८१	१३७	३१८	१३६	८१	२१७	०	०	०	०	०	०

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९			कक्षा १०			कक्षा ११			कक्षा १२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
विश्रामपुर गाउँपालिका	५६	४६	१०२	६	११	१७	०	०	०	०	०	०
देवताल गाउँपालिका	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका	८४४	९०५	१७४९	८०१	७८५	१५८६	५३१	६९२	१२२३	९९६	७५०	१७४६
कलैया उपमहानगरपालिका	८७९	९९७	१८७६	७९५	९१६	१७११	२९२	३५६	६४८	३९८	४९२	८९०
करैयामाई गाउँपालिका	१२२	८४	२०६	११५	८५	२००	७५	६२	१३७	१५०	७८	२२८
कोल्हवी नगरपालिका	४२२	४४०	८६२	४५६	३९३	८४९	४६	३८	८४	४५२	२७६	७२८
महागढीमाई नगरपालिका	३७९	३६०	७३९	३९६	३६९	७६५	१११	१०८	२१९	१५८	१२०	२७८
निजगढ नगरपालिका	४१६	३५२	७६८	४०४	३१४	७१८	१८१	१६८	३४९	२७०	१७२	४४२
पचरौता नगरपालिका	१०२	१६५	२६७	५५	१२४	१७९	६८	६६	१३४	७६	५२	१२८
परवानीपुर गाउँपालिका	१९२	१९५	३८७	१४८	१२३	२७१	५६	५०	१०६	९८	९६	१९४
फेटा गाउँपालिका	१०८	१८९	२९७	११२	१३७	२४९	७२	९०	१६२	७२	९८	१७०
प्रसौनी गाउँपालिका	२५६	२३८	४९४	१८६	२१८	४०४	११	१६	२७	४२	३८	८०
सिम्रौनगढ नगरपालिका	२५१	२८३	५३४	२७४	३००	५७४	१००	१५०	२५०	११०	११६	२२६
सुवर्ण गाउँपालिका	१६९	२०८	३७७	१३४	२०५	३३९	२३	३२	५५	५८	५९	११७
बारा जम्मा	४४७९	४७१०	९१८९	४१२१	४१६१	८२८२	१६१९	१८९६	३५१५	२९३२	२३९९	५३३१
पर्सा												
बहुदरमाई नगरपालिका	३२०	३१५	६३५	२६१	२८०	५४१	१३०	१०८	२३८	१३४	११८	२५२
बिन्दबासिनी गाउँपालिका	१६७	१४४	३११	१०६	९८	२०४	०	०	०	०	०	०
विरगंज महानगरपालिका	१५७८	२४१३	३९९१	१३७६	१९३७	३३१३	२६८	३०३	५७१	३६०	३०४	६६४

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९			कक्षा १०			कक्षा ११			कक्षा १२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
छिपहरमाई गाउँपालिका	१०७	१२९	२३६	८९	९८	१८७	२२	२५	४७	३०	२५	५५
धोबीनी गाउँपालिका	११४	१२७	२४१	८३	८९	१७२	०	०	०	०	०	०
जगरनाथपुर गाउँपालिका	१०६	५८	१६४	५३	३५	८८	०	०	०	०	०	०
जिरा भवानी गाउँपालिका	१०५	१२७	२३२	११६	६८	१८४	०	०	०	०	०	०
कालिकामाई गाउँपालिका	१५२	१०९	२६१	१५०	१०१	२५१	०	०	०	०	०	०
पकाहा मैनपुर गाउँपालिका	१०३	१२२	२२५	५४	३५	८९	११	९	२०	१४८	१८२	३३०
पर्सगढी नगरपालिका	१९८	२०४	४०२	१८२	१६७	३४९	२६	१८	४४	१६२	९२	२५४
पटेर्वा सुगौली गाउँपालिका	१६७	१३८	३०५	१२१	१३४	२५५	०	०	०	०	०	०
पोखरिया नगरपालिका	१४५	२६०	४०५	१३३	२१२	३४५	०	०	०	०	०	०
सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका	१७६	१४५	३२१	२०४	२०९	४१३	३३	४०	७३	९२	८४	१७६
ठोरी गाउँपालिका	१९८	२२४	४२२	१६५	१६२	३२७	९४	१८	११२	१५६	८०	२३६
पर्सा जम्मा	३६३६	४५१५	८१५१	३०९३	३६२५	६७१८	५८४	५२१	११०५	१०८२	८८५	१९६७

स्रोत: फल्यास रिपोर्ट, २०१८/१९

च. कक्षा ९-१०, ११-१२ र ९-१२ को भर्ना

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी									
अग्निसाइर कृष्णासरवन गाउँपालिका	५४४	५२५	१०६९	२९८	१३०	४२८	८४२	६५५	१४९७
राजगढ गाउँपालिका	२३६	२०४	४४०	८५	४९	१३४	३२१	२५३	५७४

प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २ । ४२३ ।

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
विष्णुपुर गाउँपालिका	६०२	६८९	१२९१	८५	४९	१३४	६८७	७३८	१४२५
बोदेबरसाईन नगरपालिका	५७३	५५८	११३१	८५	४९	१३४	६५८	६०७	१२६५
छिन्नमस्ता गाउँपालिका	४२८	३८७	८१५	५१	९७	१४८	४७९	४८४	९६३
डाक्नेश्वरी नगरपालिका	८५६	७९३	१६४९	८६	९०	१७६	९४२	८८३	१८२५
हनुमाननगर कङ्कालिनी नगरपालिका	५५५	५६२	१११७	१७०	५६	२२६	७२५	६१८	१३४३
कञ्चनरूप नगरपालिका	७३८	७८५	१५२३	७४४	५१२	१२५६	१४८२	१२९७	२७७९
खडक नगरपालिका	८२५	८५०	१६७५	३८६	१३८	५२४	१२११	९८८	२१९९
महादेवा गाउँपालिका	१९०	१७४	३६४	१९४	७०	२६४	३८४	२४४	६२८
राजविराज नगरपालिका	८०९	११३१	१९४०	१५७	३५४	५११	९६६	१४८५	२४५१
रूपनी गाउँपालिका	३४३	३०५	६४८	३४०	३५०	६९०	६८३	६५५	१३३८
सप्तकोशी नगरपालिका	३७३	३८१	७५४	३१६	२७२	५८८	६८९	६५३	१३४२
शम्भुनाथ नगरपालिका	५७६	५६८	११४४	१६८	४८	२१६	७४४	६१६	१३६०
सुरुङ्गा नगरपालिका	८१५	७२४	१५३९	४२०	२६२	६८२	१२३५	९८६	२२२१
तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका	६७३	६१७	१२९०	२४८	२६४	५१२	९२१	८८१	१८०२
तिरहुत गाउँपालिका	२२५	२३२	४५७	११२	१२४	२३६	३३७	३५६	६९३
बलान-बिहुल गाउँपालिका	२३७	१८६	४२३	११२	१२४	२३६	३४९	३१०	६५९
ससरी जम्मा	९५९८	९६७१	१९२६९	४०५७	३०३८	७०९५	१३६५५	१२७०९	२६३६४
सिराहा									
अर्नमा गाउँपालिका	३७६	३७८	७५४	१२६	१२०	२४६	५०२	४९८	१०००
औरही गाउँपालिका	१८८	१८२	३७०	५८	४६	१०४	२४६	२२८	४७४
बरियारपट्टी गाउँपालिका	४७३	३६३	८३६	४९०	३७०	८६०	९६३	७३३	१६९६

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
भगवानपुर गाउँपालिका	४२४	३००	७२४	१५४	१२६	२८०	५७८	४२६	१००४
विष्णुपुर गाउँपालिका	२८५	२७०	५५५	१०२	१०६	२०८	३८७	३७६	७६३
धनगढीमाई नगरपालिका	९७६	११४१	२११७	१७८	१३६	३१४	११५४	१२७७	२४३१
गोलबजार नगरपालिका	९१२	१२०५	२११७	५२२	४७८	१०००	१४३४	१६८३	३११७
कल्याणपुर नगरपालिका	५३६	५७९	१११५	१३०	६८	१९८	६६६	६४७	१३१३
कर्जन्हा नगरपालिका	५०३	५३०	१०३३	४१०	३५२	७६२	९१३	८८२	१७९५
लहान नगरपालिका	१७१३	२३६२	४०७५	४६२	२५०	७१२	२१७५	२६१२	४७८७
लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका	५३७	५४७	१०८४	२८८	१९६	४८४	८२५	७४३	१५६८
मिर्चैयाँ नगरपालिका	८३७	१३०३	२१४०	७००	८१८	१५१८	१५३७	२१२१	३६५८
नरहा गाउँपालिका	३०६	५०७	८१३	११६	१३६	२५२	४२२	६४३	१०६५
नवराजपुर गाउँपालिका	२५६	२७०	५२६	९९	८९	१८८	३५५	३५९	७१४
सखुवा नान्कारकट्टी गाउँपालिका	३३८	२०६	५४४	४०	२२	६२	३७८	२२८	६०६
सिरहा नगरपालिका	१२३१	१५०१	२७३२	९६८	९४८	१९१६	२१९९	२४४९	४६४८
सुखीपुर नगरपालिका	८७५	८७५	१७५०	४६६	३४६	८१२	१३४१	१२२१	२५६२
सिराहा जम्मा	१०७६६	१२५१९	२३२८५	५३०९	४६०७	९९१६	१६०७५	१७२६६	३३२०१
धनुषा									
औरही गाउँपालिका	४८९	५४९	१०३८	१०८	६८	१७६	५९७	६१७	१२१४
बटेश्वर गाउँपालिका	२६८	२७६	५४४	०	०	०	२६८	२७६	५४४
विदेह नगरपालिका	५१२	५९६	११०८	२२८	२४६	४७४	७४०	८४२	१५८२
क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका	५९४	५३५	११२९	१३०	१५४	२८४	७२४	६८९	१४१३
धनौजी गाउँपालिका	३१४	३३७	६५१	४२	२६	६८	३५६	३६३	७१९

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
धनुषाधाम नगरपालिका	८९९	९६४	१८६३	५५४	५४०	१०९४	१४५३	१४०४	२९५७
गणेशमान चारनाथ नगरपालिका	५८०	५३७	१११७	२००	१६६	३६६	७८०	७०३	१४८३
हंसपुर नगरपालिका	५२३	५००	१०२३	१८६	१४८	३३४	७०९	६४८	१३५७
जनकनन्दिनी गाउँपालिका	४०४	४६१	८६५	६९	६५	१३४	४७३	५२६	९९९
जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका	२६८१	३६१७	६२९८	११५६	१२८६	२४४२	३८३७	४९०३	८७४०
कमला नगरपालिका	४३५	३८८	८२३	१९८	१७८	३७६	६३३	५६६	११९९
लक्ष्मीनिया गाउँपालिका	४५३	४५५	९०८	११७	८९	२०६	५७०	५४४	१११४
मिथिला बिहारी नगरपालिका	६९८	७९७	१४९५	११२	२१०	३२२	८१०	१००७	१८१७
मिथिला नगरपालिका	७७२	८०३	१५७५	५९४	३६८	९६२	१३६६	११७१	२५३७
मुखियापट्टी मुसहरमिया गाउँपालिका	१३९	१९३	३३२	९६	९८	१९४	२३५	२९१	५२६
नगराइन नगरपालिका	४३९	४४१	८८०	२३६	२५२	४८८	६७५	६९३	१३६८
सबैला नगरपालिका	७३३	६८६	१४१९	१५४	१२८	२८२	८८७	८१४	१७०१
शहीदनगर नगरपालिका	३७८	३७६	७५४	१३०	९६	२२६	५०८	४७२	९८०
धनुषा जम्मा	११३११	१२५११	२३८२२	४३१०	४११८	८४२८	१५६२१	१६६२९	३२२५०
महोत्तरी									
औरही नगरपालिका	४४८	४६१	९०९	१०३	८५	१८८	५५१	५४६	१०९७
बलवा नगरपालिका	६००	६३२	१२३२	४४४	४०६	८५०	१०४४	१०३८	२०८२
बर्दिबास नगरपालिका	१४६०	१४९२	२९५२	१७४६	१५८०	३३२६	३२०६	३०७२	६२७८
भैगाहा नगरपालिका	६५३	६४१	१२९४	३१४	१३०	४४४	९६७	७७१	१७३८
एकडारा गाउँपालिका	३६७	४९०	८५७	२१०	२२६	४३६	५७७	७१६	१२९३
गौशाला नगरपालिका	९७६	११६९	२१४५	२१८	१३८	३५६	११९४	१३०७	२५०१

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
जलेश्वर नगरपालिका	११२८	१३२१	२४४९	६४६	४७२	१११८	१७७४	१७९३	३५६७
लोहरपट्टी नगरपालिका	५४२	६५२	११९४	२०२	१६२	३६४	७४४	८१४	१५५८
महोत्तरी गाउँपालिका	३०८	३२३	६३१	९०	९८	१८८	३९८	४२१	८१९
मनरा शिसवा नगरपालिका	४०३	५१८	९२१	४६	५०	९६	४४९	५६८	१०१७
मटिहानी नगरपालिका	३३०	३७८	७०८	४६	५०	९६	३७६	४२८	८०४
पिपरा गाउँपालिका	७६५	९३५	१७००	२६८	३६४	६३२	१०३३	१२९९	२३३२
रामगोपालपुर नगरपालिका	५१८	६७५	११९३	३२०	२४८	५६८	८३८	९२३	१७६१
साम्सी गाउँपालिका	२५१	२३८	४८९	०	०	०	२५१	२३८	४८९
सोनमा गाउँपालिका	४२१	५८५	१००६	१७५	११३	२८८	५९६	६९८	१२९४
महोत्तरी जम्मा	९१७०	१०५१०	१९६८०	४८२८	४१२२	८९५०	१३९९८	१४६३२	२८६३०
सर्लाही									
बागमती नगरपालिका	७०४	५२७	१२३१	५८६	३३६	९२२	१२९०	८६३	२१५३
बलरा नगरपालिका	५६२	७२६	१२८८	१४	१६	३०	५७६	७४२	१३१८
बरहथवा नगरपालिका	९३२	११८७	२११९	३१०	४७२	७८२	१२४२	१६५९	२९०१
बसबरीया गाउँपालिका	८७	५७	१४४	०	०	०	८७	५७	१४४
विष्णु गाउँपालिका	२१६	२५८	४७४	९२	७४	१६६	३०८	३३२	६४०
ब्रह्मपुरी गाउँपालिका	३१२	३५७	६६९	१३६	१५२	२८८	४४८	५०९	९५७
चक्रघट्टा गाउँपालिका	१५६	२२८	३८४	०	०	०	१५६	२२८	३८४
चन्द्रनगर गाउँपालिका	२५५	२४५	५००	०	०	०	२५५	२४५	५००
धनकौल गाउँपालिका	८३	८३	१६६	०	०	०	८३	८३	१६६
गोडैटा नगरपालिका	५९२	६६८	१२६०	३३८	२२२	५६०	९३०	८९०	१८२०

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
हरिपुर नगरपालिका	४४०	४५८	८९८	८६	५६	१४२	५२६	५१४	१०४०
हरिपुर्वा नगरपालिका	३१७	३४२	६५९	१७४	१६४	३३८	४९१	५०६	९९७
हरिवन नगरपालिका	७३०	६६७	१३९७	५९२	३४४	९३६	१३२२	१०११	२३३३
ईश्वरपुर नगरपालिका	१२४०	१२८७	२५२७	५७८	४८८	१०६६	१८१८	१७७५	३५९३
कविलासी नगरपालिका	५०६	५३२	१०३८	१७०	१४४	३१४	६७६	६७६	१३५२
कौडेना गाउँपालिका	३२४	३०६	६३०	७४	३४	१०८	३९८	३४०	७३८
लालबन्दी नगरपालिका	१२९२	१५१४	२८०६	१५२४	११९२	२७१६	२८१६	२७०६	५५२२
मलंगवा नगरपालिका	८२६	१०७४	१९००	९५२	७४६	१६९८	१७७८	१८२०	३५९८
पर्सा गाउँपालिका	२३५	२२९	४६४	६५	५५	१२०	३००	२८४	५८४
रामनगर गाउँपालिका	३१०	३७३	६८३	०	०	०	३१०	३७३	६८३
सर्लाही जम्मा	१०११९	११११८	२१२३७	५६९१	४४९५	१०१८६	१५८१०	१५६१३	३१४२३
रौतहट									
बौधीमाई नगरपालिका	३०६	३७६	६८२	०	०	०	३०६	३७६	६८२
बृन्दावन नगरपालिका	४९२	६१७	११०९	१००	१२६	२२६	५९२	७४३	१३३५
चन्द्रपुर नगरपालिका	१०१२	११९७	२२०९	४००	५०४	९०४	१४१२	१७०१	३११३
देवाही गोनाही नगरपालिका	३५५	४०१	७५६	२००	२५२	४५२	५५५	६५३	१२०८
दुर्गा भगवती गाउँपालिका	५५	४२	९७	१००	१२६	२२६	१५५	१६८	३२३
गढीमाई नगरपालिका	१५३	१९२	३४५	२००	२५२	४५२	३५३	४४४	७९७
गरुडा नगरपालिका	७७३	११४१	१९१४	३३०	४६६	७९६	११०३	१६०७	२७१०
गौर नगरपालिका	४५४	१०३७	१४९१	३६२	७२४	१०८६	८१६	१७६१	२५७७

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
गुजरा नगरपालिका	५४३	५४८	१०९१	११६	१४१	२५७	६५९	६८९	१३४८
ईशनाथ नगरपालिका	३२६	२७३	५९९	४०	४७	८७	३६६	३२०	६८६
कटहरिया नगरपालिका	६२५	७९०	१४१५	०	०	०	६२५	७९०	१४१५
माधव नारायण नगरपालिका	३७८	५२२	९००	१४	११	२५	३९२	५३३	९२५
मौलापुर नगरपालिका	३५५	४५६	८११	०	०	०	३५५	४५६	८११
परोहा नगरपालिका	२२०	३२५	५४५	२७२	३३४	६०६	४९२	६५९	११५१
फतुवाबिजयपुर नगरपालिका	१७०	२०७	३७७	०	०	०	१७०	२०७	३७७
राजदेवी नगरपालिका	३३१	३८५	७१६	१००	८९	१८९	४३१	४७४	९०५
राजपुर नगरपालिका	२२०	२३४	४५४	६८२	६७२	१३५४	९०२	९०६	१८०८
यमुनामाई गाउँपालिका	४३८	५१७	९५५	५२	४८	१००	४९०	५६५	१०५५
रौतहट जम्मा	७२०६	९२६०	१६४६६	२९६८	३७९२	६७६०	१०१७४	१३०५२	२३२२६
बारा									
आदर्श कोटवाल गाउँपालिका	२०५	२११	४१६	१०५	१२०	२२५	३१०	३३१	६४१
बारागढीगाउँपालिका	३१७	२१८	५३५	०	०	०	३१७	२१८	५३५
विश्रामपुर गाउँपालिका	६२	५७	११९	०	०	०	६२	५७	११९
देवताल गाउँपालिका	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका	१६४५	१६९०	३३३५	१५२७	१४४२	२९६९	३१७२	३१३२	६३०४
कलैया उपमहानगरपालिका	१६७४	१९१३	३५८७	६९०	८४८	१५३८	२३६४	२७६१	५१२५
करैयामाई गाउँपालिका	२३७	१६९	४०६	२२५	१४०	३६५	४६२	३०९	७७१

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
कोल्हवी नगरपालिका	८७८	८३३	१७११	४९८	३१४	८१२	१३७६	११४७	२५२३
महागढीमाई नगरपालिका	७७५	७२९	१५०४	२६९	२२८	४९७	१०४४	९५७	२००१
निजगढ नगरपालिका	८२०	६६६	१४८६	४५१	३४०	७९१	१२७१	१००६	२२७७
पचरौता नगरपालिका	१५७	२८९	४४६	१४४	११८	२६२	३०१	४०७	७०८
परबानीपुर गाउँपालिका	३४०	३१८	६५८	१५४	१४६	३००	४९४	४६४	९५८
फेटा गाउँपालिका	२२०	३२६	५४६	१४४	१८८	३३२	३६४	५१४	८७८
प्रसौनी गाउँपालिका	४४२	४५६	८९८	५३	५४	१०७	४९५	५१०	१००५
सिम्रौनगढ नगरपालिका	५२५	५८३	११०८	२१०	२६६	४७६	७३५	८४९	१५८४
सुवर्ण गाउँपालिका	३०३	४१३	७१६	८१	९१	१७२	३८४	५०४	८८८
बारा जम्मा	८६००	८८७१	१७४७१	४५५१	४२९५	८८४६	१३१५१	१३१६६	२६३१७
पर्सा									
बहुदरमाई नगरपालिका	५८१	५९५	११७६	२६४	२२६	४९०	८४५	८२१	१६६६
विन्दबासिनी गाउँपालिका	२७३	२४२	५१५	०	०	०	२७३	२४२	५१५
विरगंज महानगरपालिका	२९५४	४३५०	७३०४	६२८	६०७	१२३५	३५८२	४९५७	८५३९
छिपहरमाई गाउँपालिका	१९६	२२७	४२३	५२	५०	१०२	२४८	२७७	५२५
धोबीनी गाउँपालिका	१९७	२१६	४१३	०	०	०	१९७	२१६	४१३
जगरनाथपुर गाउँपालिका	१५९	९३	२५२	०	०	०	१५९	९३	२५२
जिरा भवानी गाउँपालिका	२२१	१९५	४१६	०	०	०	२२१	१९५	४१६
कालिकामाई गाउँपालिका	३०२	२१०	५१२	०	०	०	३०२	२१०	५१२

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
पकाहा मैनपुर गाउँपालिका	१५७	१५७	३१४	१५९	१९१	३५०	३१६	३४८	६६४
पर्सागढी नगरपालिका	३८०	३७१	७५१	१८८	११०	२९८	५६८	४८१	१०४९
पटेर्वा सुगौली गाउँपालिका	२८८	२७२	५६०	०	०	०	२८८	२७२	५६०
पोखरिया नगरपालिका	२७८	४७२	७५०	०	०	०	२७८	४७२	७५०
सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका	३८०	३५४	७३४	१२५	१२४	२४९	५०५	४७८	९८३
ठोरी गाउँपालिका	३६३	३८६	७४९	२५०	९८	३४८	६१३	४८४	१०९७
पर्सा जम्मा	६७२९	८१४०	१४८६९	१६६६	१४०६	३०७२	८३९५	९५४६	१७९४१

स्रोत: फल्यास रिपोर्ट, २०१८/१९

अनुसूची ३०: कुल भर्नादर

क. प्रारम्भिक बाल विकास/पूर्व प्राथमिक शिक्षा केन्द्रको कुल भर्नादर

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	३-४ वर्षको अनुमानित जनसङ्ख्या			कुल भर्ना दर		
		बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी	अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	५४१	५९९	११४०	५८.२	५२.४	५५.२
सप्तरी	राजगढ गा.पा.	६६८	६८१	१३४९	५३.६	४६.०	४९.७
सप्तरी	बिष्णुपुर गा.पा.	५३८	५८६	११२४	५९.९	५३.८	५६.७
सप्तरी	बोदेबरसाईन न.पा.	९६५	१०६०	२०२५	४२.१	४२.४	४२.२
सप्तरी	छिन्नमस्ता गा.पा.	६४७	७०३	१३५०	५०.९	५५.२	५३.१
सप्तरी	डाकनेश्वरी न.पा.	९६९	१०१६	१९८५	३०.७	२७.५	२९.०
सप्तरी	हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	११००	११९३	२२९३	४९.१	५८.८	५४.२
सप्तरी	कञ्चनरूप न.पा.	११४७	११९५	२३४२	३१.१	२५.९	२८.४
सप्तरी	खडक न.पा.	९६८	१०३६	२००४	७२.५	८६.८	७९.९
सप्तरी	महादेवा गा.पा.	६८५	७१४	१३९९	३३.६	३४.०	३३.८
सप्तरी	राजविराज न.पा.	१२१४	१३८५	२५९९	४४.९	३७.५	४०.९
सप्तरी	रूपनी गा.पा.	५७५	६६३	१२३८	३७.२	२३.७	३०.०
सप्तरी	सप्तकोशी न.पा.	४०८	४७४	८८२	५४.४	४७.५	५०.७
सप्तरी	शम्भुनाथ न.पा.	७०६	७६८	१४७४	८५.४	९७.५	९१.७
सप्तरी	सुरुङ्गा न.पा.	८७९	९१०	१७८९	८०.२	८०.९	८०.५
सप्तरी	तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	६९७	७४७	१४४४	४०.६	३५.३	३७.९

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	३-४ वर्षको अनुमानित जनसङ्ख्या			कुल भर्ना दर		
		बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी	तिरहुत गा.पा.	४७०	४७१	९४१	३४.९	२७.४	३१.१
सप्तरी	बलान-बिहुल गा.पा.	५०५	५५५	१०६०	५२.३	३७.३	४४.४
सप्तरी जम्मा		१३६८२	१४७५५	२८४३७	५०.१	४८.८	४९.४
सिराहा	अर्नमा गा.पा.	६१८	६६४	१२८२	४५.६	४७.३	४६.५
सिराहा	औरही गा.पा.	५०९	५१७	१०२६	८२.९	९५.२	८९.१
सिराहा	बरियारपट्टी गा.पा.	६२३	६६८	१२९१	६८.४	७९.३	७४.१
सिराहा	भगवानपुर गा.पा.	४८०	५३५	१०१५	४८.५	७५.५	६२.८
सिराहा	विष्णुपुर गा.पा.	५३८	५८६	११२४	७८.८	१०२.६	९१.२
सिराहा	धनगढीमाई न.पा.	१०२८	१०८५	२११३	१०८.९	१२५.३	११७.४
सिराहा	गोलबजार न.पा.	११४७	१२३३	२३८०	११५.५	१५३.३	१३५.१
सिराहा	कल्याणपुर न.पा.	१३००	१३९४	२६९४	७०.६	९०.५	८०.९
सिराहा	कर्जन्हा न.पा.	७२७	८१२	१५३९	१४२.८	१७४.०	१५९.३
सिराहा	लहान न.पा.	१९१७	२१००	४०१७	१०२.०	१५६.६	१३०.५
सिराहा	लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	७०९	७४९	१४५८	७७.२	१०१.१	८९.४
सिराहा	मिर्चैयाँ न.पा.	१०८८	११७३	२२६१	१२०.५	१८२.२	१५२.५
सिराहा	नरहा गा.पा.	४९६	५०६	१००२	८०.२	१०७.७	९४.१
सिराहा	नवराजपुर गा.पा.	४४४	४७६	९२०	५७.९	८४.०	७१.४
सिराहा	सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	४२९	४७९	९०८	६०.४	६४.७	६२.७
सिराहा	सिरहा न.पा.	१९९९	२२१९	४२१८	९२.५	१३३.०	११३.८
सिराहा	सुखीपुर न.पा.	८६८	८८९	१७५७	८०.५	१०६.०	९३.४

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	३-४ वर्षको अनुमानित जनसङ्ख्या			कुल भर्ना दर		
		बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सिराहा जम्मा		१४९२१	१६०८६	३१००७	९०.२	१२१.८	१०६.६
धनुषा	औरही गा.पा.	५०९	५१७	१०२६	४६.४	३३.१	३९.७
धनुषा	बटेश्वर गा.पा.	४९३	४७१	९६४	९६.६	१२३.८	१०९.९
धनुषा	विदेह न.पा.	७५१	७६९	१५२०	२९.२	३१.७	३०.५
धनुषा	क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	९१३	९९०	१९०३	५५.१	५३.३	५४.२
धनुषा	धनौजी गा.पा.	४४८	४९२	९४०	२५.२	१५.७	२०.२
धनुषा	धनुषाधाम न.पा.	१०६२	१०६१	२१२३	७३.४	८८.७	८१.०
धनुषा	गणेशमान चारनाथ न.पा.	८१५	८६२	१६७७	५९.५	७१.२	६५.५
धनुषा	हंसपुर न.पा.	८७०	८९८	१७६८	३७.४	३६.२	३६.८
धनुषा	जनकनन्दिनी गा.पा.	६३२	६६६	१२९८	६६.९	८६.२	७६.८
धनुषा	जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	३०१६	३३२६	६३४२	५४.९	६९.२	६२.४
धनुषा	कमला न.पा.	९३४	१०००	१९३४	३७.३	४७.०	४२.३
धनुषा	लक्ष्मीनिया गा.पा.	५६५	६२८	११९३	४०.०	३४.२	३७.०
धनुषा	मिथिला बिहारी न.पा.	७६४	८०६	१५७०	३९.४	३८.३	३८.९
धनुषा	मिथिला न.पा.	८९२	९४१	१८३३	१०५.५	१२२.६	११४.३
धनुषा	मुखियापट्टी सुसहरमिया गा.पा.	६१७	६५०	१२६७	२५.०	२८.२	२६.६
धनुषा	नगराइन न.पा.	८४९	८८७	१७३६	२०.६	१६.५	१८.५
धनुषा	सबैला न.पा.	१२०२	१२६५	२४६७	३५.५	४०.६	३८.१
धनुषा	शहीदनगर न.पा.	११०८	११९५	२३०३	८४.७	१०७.०	९६.३
धनुषा जम्मा		१६४४१	१७४२३	३३८६४	५३.१	६१.०	५७.२
महोत्तरी	औरही न.पा.	८३८	८८८	१७२६	४४.५	४९.४	४७.०

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	३-४ वर्षको अनुमानित जनसङ्ख्या			कुल भर्ना दर		
		बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
महोत्तरी	बलवा न.पा.	१०९३	११४६	२२३९	३७.२	४४.३	४०.९
महोत्तरी	बर्दिबास न.पा.	१३२४	१३७०	२६९४	७५.३	८४.५	८०.०
महोत्तरी	भँगाहा न.पा.	१२२३	११९६	२४१९	४९.६	५८.१	५३.८
महोत्तरी	एकडारा गा.पा.	७३९	७७२	१५११	६४.०	९९.५	८२.१
महोत्तरी	गौशाला न.पा.	१५६०	१७३०	३२९०	८०.८	९२.६	८७.०
महोत्तरी	जलेश्वर न.पा.	१३६२	१४६४	२८२६	५४.७	६८.०	६१.६
महोत्तरी	लोहरपट्टी न.पा.	११७४	११७३	२३४७	३१.९	४१.९	३६.९
महोत्तरी	महोत्तरी गा.पा.	६११	६५४	१२६५	३९.१	३०.०	३४.४
महोत्तरी	मनरा शिसवा न.पा.	११७२	१२५३	२४२५	३२.३	२८.५	३०.३
महोत्तरी	मटिहानी न.पा.	८३९	८८३	१७२२	२७.१	२०.६	२३.८
महोत्तरी	पिपरा गा.पा.	७९२	८४४	१६३६	६३.१	६४.२	६३.७
महोत्तरी	रामगोपालपुर न.पा.	८७५	९०८	१७८३	४८.५	६१.७	५५.२
महोत्तरी	साम्सी गा.पा.	९६१	९८८	१९४९	२६.२	३३.३	२९.८
महोत्तरी	सोनमा गा.पा.	१०८४	११३४	२२१८	३६.४	४०.१	३८.३
महोत्तरी जम्मा		१५६४८	१६४०५	३२०५३	४८.९	५६.६	५२.८
सर्लाही	बागमती न.पा.	७८७	८२६	१६१३	५२.५	५९.१	५५.९
सर्लाही	बलरा न.पा.	११२८	१२१०	२३३८	२०.३	२१.८	२१.१
सर्लाही	बरहथवा न.पा.	१७८०	१९११	३६९१	४०.७	३६.४	३८.५
सर्लाही	बसबरीया गा.पा.	६२९	७०९	१३३८	५९.३	३९.९	४९.०
सर्लाही	विष्णु गा.पा.	६०४	६५९	१२६३	४०.६	३२.२	३६.२

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	३-४ वर्षको अनुमानित जनसङ्ख्या			कुल भर्ना दर		
		बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सर्लाही	ब्रह्मपुरी गा.पा.	८०२	८५३	१६५५	१९.६	२०.०	१९.८
सर्लाही	चक्रघट्टा गा.पा.	७५२	७८१	१५३३	१६.२	१२.९	१४.५
सर्लाही	चन्द्रनगर गा.पा.	९१८	९२४	१८४२	१६.९	१४.७	१५.८
सर्लाही	धनकौल गा.पा.	६९०	७४५	१४३५	२०.०	१८.१	१९.०
सर्लाही	गोडैटा न.पा.	१२८०	१३२६	२६०६	४८.१	४३.६	४५.८
सर्लाही	हरिपुर न.पा.	९३६	१००३	१९३९	२१.७	१९.३	२०.५
सर्लाही	हरिपुर्वा न.पा.	९५२	१०२५	१९७७	२५.२	१६.६	२०.७
सर्लाही	हरिवन न.पा.	८१७	८९८	१७१५	३५.५	२६.३	३०.७
सर्लाही	ईश्वरपुर न.पा.	१३७५	१४८०	२८५५	४३.५	४२.४	४२.९
सर्लाही	कविलासी न.पा.	१११४	११४०	२२५४	२८.०	२१.०	२४.४
सर्लाही	कौडेना गा.पा.	६८३	७१८	१४०१	२०.२	१८.२	१९.२
सर्लाही	लालबन्दी न.पा.	११७४	१२४३	२४१७	७८.०	८६.८	८२.५
सर्लाही	मलंगवा न.पा.	१११०	१२८५	२३९५	३९.४	३९.५	३९.४
सर्लाही	पर्सा गा.पा.	५७७	६०६	११८३	७.१	५.१	६.१
सर्लाही	रामनगर गा.पा.	७८४	८०१	१५८५	३५.२	३४.०	३४.६
सर्लाही जम्मा		१८८९३	२०१४२	३९०३५	३५.१	३२.५	३३.७
रौतहट	बौधीमाई न.पा.	९२४	१०२२	१९४६	२५.४	१९.२	२२.१
रौतहट	बृन्दावन न.पा.	१११०	१२०७	२३१७	२०.५	१५.४	१७.९
रौतहट	चन्द्रपुर न.पा.	१३७७	१४८३	२८६०	२३.२	१८.४	२०.७
रौतहट	देवाही गोनाही न.पा.	९०२	८८७	१७८९	२०.४	१९.१	१९.७

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	३-४ वर्षको अनुमानित जनसङ्ख्या			कुल भर्ना दर		
		बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
रौतहट	दुर्गा भगवती गा.पा.	५८८	६०७	११९५	२८.६	२५.४	२६.९
रौतहट	गढीमाई न.पा.	१११९	११३३	२२५२	२२.१	१७.७	१९.८
रौतहट	गरूडा न.पा.	१३०४	१३६५	२६६९	२३.९	१९.४	२१.६
रौतहट	गौर न.पा.	७७४	८०६	१५८०	३२.७	३३.१	३२.९
रौतहट	गुजरा न.पा.	११३३	११५०	२२८३	२१.३	२०.८	२१.०
रौतहट	ईशनाथ न.पा.	११५२	११७६	२३२८	१७.५	१५.२	१६.४
रौतहट	कटहरिया न.पा.	१०१५	११३१	२१४६	१७.७	१७.९	१७.८
रौतहट	माधव नारायण न.पा.	८९५	९३१	१८२६	२६.५	२५.०	२५.७
रौतहट	मौलापुर न.पा.	८०४	७७९	१५८३	१०.०	८.५	९.२
रौतहट	परोहा न.पा.	१११०	११६६	२२७६	२४.५	२५.०	२४.७
रौतहट	फतुवाबिजयपुर न.पा.	९६३	८८५	१८४८	८.३	६.९	७.६
रौतहट	राजदेवी न.पा.	८१७	८५६	१६७३	५२.०	४१.७	४६.७
रौतहट	राजपुर न.पा.	१३३६	१३१५	२६५१	११.३	१४.३	१२.८
रौतहट	यमुनामाई गा.पा.	६६७	७०८	१३७५	१८.१	१६.१	१७.१
रौतहट जम्मा		१७९८९	१८६०८	३६५९७	२१.९	१९.६	२०.७
बारा	आदर्श कोटवाल गा.पा.	८०९	८५४	१६६३	३३.७	३२.१	३२.९
बारा	बारागढीगा.पा.	६४०	६९८	१३३८	५०.९	४६.३	४८.५
बारा	विश्रामपुर गा.पा.	६८९	७४६	१४३५	२३.८	१९.७	२१.७
बारा	देवताल गा.पा.	६३८	६६७	१३०५	२३.८	२२.०	२२.९

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	३-४ वर्षको अनुमानित जनसङ्ख्या			कुल भर्ना दर		
		बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
बारा	जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	२५२०	२६१४	५१३४	६४.७	७२.६	६८.७
बारा	कलैया उ.म.न.पा.	३१२५	३३५८	६४८३	३४.५	३३.०	३३.७
बारा	करैयामाई गा.पा.	६३३	६६४	१२९७	९०.२	९३.४	९१.८
बारा	कोल्हवी न.पा.	८७५	९२५	१८००	६४.०	५७.३	६०.६
बारा	महागढीमाई न.पा.	१४३६	१५४८	२९८४	३१.८	२८.२	३०.०
बारा	निजगढ न.पा.	६४८	६९१	१३३९	११३.०	११४.३	११३.७
बारा	पचरौता न.पा.	९६५	१०२०	१९८५	५४.६	५५.६	५५.१
बारा	परवानीपुर गा.पा.	५७४	६७७	१२५१	२७.४	२१.४	२४.१
बारा	फेटा गा.पा.	७५५	७५९	१५१४	४३.४	३४.५	३९.०
बारा	प्रसौनी गा.पा.	६५०	६५१	१३०१	३३.७	२८.६	३१.१
बारा	सिम्रौनगढ न.पा.	१३५२	१३३८	२६९०	३१.१	३२.५	३१.८
बारा	सुवर्ण गा.पा.	८४४	९१३	१७५७	३८.४	३४.५	३६.४
बारा जम्मा		१७१५४	१८१२४	३५२७८	४६.२	४५.२	४५.६
पर्सा	बहुदरमाई न.पा.	११००	११७५	२२७५	२९.५	२२.६	२५.९
पर्सा	बिन्दबासिनी गा.पा.	६७३	७१६	१३८९	२६.२	१८.७	२२.३
पर्सा	बिरगंज म.न.पा.	५३३४	५७३८	११०७२	४२.९	४१.३	४२.१
पर्सा	छिपहरमाई गा.पा.	७३७	७७८	१५१५	३३.६	२८.४	३१.०
पर्सा	धोबीनी गा.पा.	५६९	५९३	११६२	४१.८	३३.४	३७.५
पर्सा	जगरनाथपुर गा.पा.	९३६	९५३	१८८९	३८.२	३८.५	३८.४

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	३-४ वर्षको अनुमानित जनसङ्ख्या			कुल भर्ना दर		
		बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
पर्सा	जिरा भवानी गा.पा.	५६९	६०३	११७२	५४.३	४७.४	५०.८
पर्सा	कालिकामाई गा.पा.	५७४	५९४	११६८	३७.३	२९.८	३३.५
पर्सा	पकाहा मैनेपुर गा.पा.	५६३	५४८	११११	३३.४	३०.३	३१.९
पर्सा	पर्सागढी न.पा.	१०१५	१०५७	२०७२	६७.७	७०.८	६९.३
पर्सा	पटेर्वा सुगौली गा.पा.	५८१	६३२	१२१३	५९.७	५७.४	५८.५
पर्सा	पोखरिया न.पा.	९६९	९६८	१९३७	४९.८	४४.०	४६.९
पर्सा	सखुवा प्रसौनी गा.पा.	८७९	८९४	१७७३	६०.४	४६.१	५३.२
पर्सा	ठोरी गा.पा.	३६२	३८६	७४८	४६.१	३३.२	३९.४
पर्सा जम्मा		१४८६०	१५६३५	३०४९५	४४.१	४०.१	४२.०

स्रोत: फ्ल्यास रिपोर्ट, २०१८/१९

ख. आधारभूत तहको कुल भर्नादर

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा ९-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी									
अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	९४.२	९५.८	९५.०	७८.३	८७.७	८२.९	८३.०	८९.०	८६.०
बलान-बिहुल गा.पा.	९५.५	९५.१	९५.३	७३.२	८१.३	७७.३	८४.४	८८.३	८६.३
राजगढ गा.पा.	१००.४	९५.६	९७.७	७६.१	८१.३	७८.७	८८.१	८८.६	८८.३
विष्णुपुर गा.पा.	१२१.१	१०६.२	११३.३	१३२.४	१०७.२	११९.९	१२५.३	१०६.६	११५.७

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा ९-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
बोदेबरसाईन न.पा.	१०४.५	१००.५	९९.७	८२.८	८६.०	८१.०	९६.९	९३.३	९०.४
छिन्नमस्ता गा.पा.	११३.५	९९.६	९८.९	७७.५	८५.०	८०.१	१००.९	९२.४	८९.६
डाक्नेश्वरी न.पा.	९६.०	९७.९	९५.८	९५.१	८४.१	८७.६	९५.७	९१.०	८७.०
हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	१०६.९	१०१.३	१०४.०	७५.६	८४.७	८०.२	९५.१	९२.२	९२.९
कञ्चनरूप न.पा.	९८.०	९८.८	९८.४	७४.९	८४.५	७९.७	८६.५	९१.७	८९.१
खडक न.पा.	१०३.७	१०१.५	१०२.६	८२.९	८४.७	८१.४	९५.८	९२.१	९२.७
महादेवा गा.पा.	१०२.८	९८.८	९७.५	८२.३	८४.५	७९.१	९५.७	९१.७	८८.४
राजविराज न.पा.	९७.६	९५.९	९६.७	७४.६	८१.८	७८.२	८६.२	८८.९	८७.५
रूपनी गा.पा.	९५.९	९६.४	९६.१	७९.५	८२.७	७८.३	८४.९	८९.५	८७.२
सप्तकोशी न.पा.	९५.७	९९.१	९७.४	८७.०	८४.९	८२.५	८४.८	९२.०	८८.४
शम्भुनाथ न.पा.	१०५.९	१०९.६	१०७.८	८७.३	८४.६	८६.०	९८.९	१००.२	९९.६
सुरुङ्गा न.पा.	९४.५	९८.४	९६.४	७२.५	८४.३	७८.४	८३.५	९१.३	८७.४
तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	१०९.१	९७.६	९७.८	९१.९	८३.५	७९.४	१०३.०	९०.६	८९.४
तिरहुत गा.पा.	८९.५	९६.२	९२.८	६८.६	८२.३	७५.४	७९.१	८९.२	८४.२
सप्तरी जम्मा	९६.९	९८.०	९७.३	७७.५	८३.७	७८.९	८९.८	९०.९	८८.२
सिराहा									
अर्नमा गा.पा.	१०८.५	९७.०	१०२.२	८८.१	७६.७	८२.१	१०१.७	८९.३	९५.३
औरही गा.पा.	१११.९	१०८.१	११०.०	५८.१	६०.७	५९.४	९१.२	८३.८	८७.४
बरियारपट्टी गा.पा.	१३४.१	१५२.८	१४३.५	९०.४	८४.९	८७.६	११९.४	१२८.८	१२४.२

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा १-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
भगवानपुर गा.पा.	१०२.९	१०७.०	१०४.९	८९.७	६८.२	७८.९	९८.४	९३.६	९६.०
विष्णुपुर गा.पा.	१२०.४	१२५.९	१२३.३	७५.१	८५.०	८०.१	९९.७	१०४.३	१०२.१
धनगढीमाई न.पा.	१४७.४	१६७.६	१५७.६	११२.१	१२२.६	११७.५	१३४.१	१५०.३	१४२.३
गोलबजार न.पा.	१४४.९	१८०.४	१६२.९	९४.७	११४.८	१०५.२	१२६.२	१५४.९	१४०.९
कल्याणपुर न.पा.	१२४.३	१२५.०	१२४.७	६९.२	६३.३	६२.७	१०४.१	९८.३	१०१.१
कर्जन्हा न.पा.	१३३.९	१५८.९	१४६.३	८९.५	९४.५	९२.१	११७.३	१३३.९	१२५.७
लहान न.पा.	१३५.२	१७८.०	१५७.७	९२.३	१३४.८	११४.५	११८.९	१६१.८	१४१.४
लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	११४.८	१२३.७	११९.३	९९.९	८०.१	८९.७	१०९.३	१०७.४	१०८.३
मिर्चैयाँ न.पा.	१४९.२	२००.७	१७५.१	८६.५	१२४.३	१०६.२	१२५.९	१७०.९	१४८.८
नरहा गा.पा.	११८.९	१३८.८	१२८.९	५८.४	७४.२	६६.१	९६.७	११५.३	१०६.०
नवराजपुर गा.पा.	१३५.९	१३२.३	१३४.१	८१.५	७८.१	७९.७	११८.३	११३.८	११६.०
सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	१०६.६	१०१.१	१०३.९	८६.९	६२.०	७३.५	१००.०	८७.१	९३.५
सिरहा न.पा.	१४७.४	१६६.९	१५७.३	८७.७	१००.६	९४.४	१२६.०	१४२.३	१३४.३
सुखीपुर न.पा.	१३२.९	१३४.४	१३३.७	११८.४	१०४.५	१११.४	१२७.५	१२३.५	१२५.५
सिराहा जम्मा	१३२.५	१५१.७	१४२.३	८८.७	९७.४	९३.२	११६.६	१३१.५	१२४.२
धनुषा									
औरही गा.पा.	१००.२	९६.३	९७.२	८४.५	६७.०	७५.६	९४.४	७८.८	८५.८
बटेश्वर गा.पा.	१५१.१	१३०.८	१४०.७	७७.१	६२.८	६९.९	१२१.८	१०४.४	११३.०
विदेह न.पा.	१२४.४	९७.७	११०.०	८०.९	८०.५	८०.७	१०७.५	९०.९	९९.२
धनौजी गा.पा.	९९.६	१००.५	१००.०	६९.५	६२.२	६०.९	७७.७	८१.३	७९.५

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा ९-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
धनुषाधाम न.पा.	९८.८	१०१.६	१००.२	७७.९	६३.१	६९.९	९०.२	८२.४	८५.६
गणेशमान चारनाथ न.पा.	१०६.६	१०७.३	१०७.०	६८.९	६२.४	६४.५	९१.६	८८.३	८९.९
हंसपुर न.पा.	१३५.७	१०७.०	१२१.१	८१.९	७५.२	७८.६	११५.१	९५.४	१०५.२
जनकनन्दिनी गा.पा.	१२३.८	१०९.६	११६.६	६६.८	६४.५	६५.६	१०३.२	९२.८	९७.९
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	१०६.०	१०६.६	१०६.४	७९.६	८४.२	८२.०	९५.७	९७.८	९६.८
कमला न.पा.	९९.१	१००.३	९९.७	५४.९	६१.५	५८.२	७७.१	८०.९	७९.०
क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	१३१.८	११४.७	१२३.०	७७.०	६२.०	६७.७	१११.०	९३.५	१०२.०
लक्ष्मीनिया गा.पा.	९९.४	९७.४	९८.४	८९.०	६२.७	७५.१	८७.६	७८.८	७८.२
मिथिला बिहारी न.पा.	९९.१	९८.३	९८.७	९७.७	६९.०	८२.४	९३.८	७९.६	८०.८
मिथिला न.पा.	१०७.५	११२.९	११०.३	८४.०	७८.३	८१.१	९८.२	९९.४	९८.८
मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	१०२.८	९८.४	९९.१	५५.१	६०.३	५७.७	८५.१	७९.४	७८.५
नगराइन न.पा.	९८.५	१००.२	९९.३	६७.२	६१.७	५९.१	८६.७	८१.०	७८.७
सबैला न.पा.	९८.४	९७.९	९७.८	५७.९	६०.१	५६.८	८२.१	७९.१	७७.४
शहीदनगर न.पा.	१२८.६	१११.८	१२०.१	५७.७	६०.५	५६.९	१०१.९	८३.२	९२.३
धनुषा जम्मा	१०६.९	९९.९	१००.५	७३.१	६३.७	६८.३	९४.१	८२.६	८८.२
महोत्तरी									
औरही न.पा.	१०३.९	९६.५	९८.३	८५.५	७२.५	७८.६	९७.९	८५.३	९१.५
बलवा न.पा.	१११.४	९७.३	१०४.३	८१.३	८७.०	८२.२	१०१.१	९२.२	९४.४
बर्दिबास न.पा.	११०.८	१०५.८	१०८.३	९३.४	९०.३	९१.८	१०३.८	९९.६	१०१.७
भैगाहा न.पा.	१२३.२	१०२.७	११२.९	८२.०	९०.६	८५.१	१०८.२	९६.२	९९.७

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा ९-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
एकडारा गा.पा.	११८.१	१०४.०	११०.८	८०.७	९१.६	८५.७	१०५.१	९६.७	९८.६
गौशाला न.पा.	१२८.५	१२७.०	१२७.८	८२.३	९१.२	८६.८	१११.७	११३.७	११२.७
जलेश्वर न.पा.	१३४.३	१३३.०	१३३.६	१०६.४	९१.४	९८.६	१२३.९	११७.४	१२०.५
लोहरपट्टी न.पा.	१२१.१	१०३.२	११२.१	८४.३	९०.२	८५.०	१०८.२	९५.७	१००.१
महोत्तरी गा.पा.	१००.०	१००.६	१००.३	९३.५	९०.४	८६.५	९६.६	९५.५	९२.६
मनरा शिसवा न.पा.	१०२.७	१००.६	१००.२	७८.५	८९.७	८४.१	८९.३	९५.२	९२.२
मटिहानी न.पा.	९६.८	१००.५	९८.६	७६.५	९०.०	८३.३	८६.८	९५.३	९१.०
पिपरा गा.पा.	१३४.८	११८.६	१२६.६	१०८.७	१०५.८	१०७.१	१२५.०	११३.६	११९.२
रामगोपालपुर न.पा.	१४१.६	१२८.१	१३४.८	८४.९	९६.२	९०.६	१२२.१	११७.१	११९.६
साम्सी गा.पा.	११७.७	१००.९	१०५.८	७६.०	८९.७	८२.९	९९.५	९५.४	९१.०
सोनमा गा.पा.	११८.५	१०५.९	११२.२	८५.३	८८.५	८३.८	१०७.५	९७.३	१०२.३
महोत्तरी जम्मा	११७.९	१०४.७	१११.३	८४.२	८९.४	८३.८	१०५.९	९५.०	१००.४
सर्लाही									
बागमती न.पा.	९५.८	९८.३	९७.०	७१.६	६१.८	६६.२	८१.३	८०.१	७८.०
बलवा न.पा.	११५.३	१०६.८	११०.९	७१.३	९१.७	८१.९	९९.६	१०१.४	१००.६
बरहथवा न.पा.	१०४.७	९८.२	९९.४	६७.८	६६.२	६७.०	९१.४	८०.६	८५.९
बसबरीया गा.पा.	११९.३	१०१.२	१०४.४	५१.१	६३.२	५७.२	८९.९	८२.४	७९.२
ब्रह्मपुरी गा.पा.	१२६.६	१०१.५	११३.२	८०.८	६६.०	७२.९	१११.४	८७.२	९९.१
विष्णु गा.पा.	१००.१	१००.१	१००.१	५१.८	६४.६	५८.२	७६.१	८२.४	७९.३
चन्द्रनगर गा.पा.	९८.०	१००.४	९९.२	५०.०	६२.६	५६.३	७५.९	८१.६	७७.९

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा १-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
चक्रघट्टा गा.पा.	१०३.४	९९.७	१००.०	५१.७	६४.२	५८.०	८४.८	८२.१	८०.४
धनकौल गा.पा.	९९.४	१००.५	९९.९	५१.०	६३.३	५७.१	७५.४	८२.०	७८.७
गोडेटा न.पा.	१२७.५	१०७.२	११७.१	८०.५	६६.१	७२.९	१११.३	९२.५	१०१.५
हरिवन न.पा.	९८.१	१००.४	९९.२	६९.६	६३.८	६५.८	७६.३	८२.१	७८.३
हरिपुर न.पा.	१०२.२	९८.४	९९.४	७५.४	६५.३	७०.२	९२.५	८०.२	८४.४
हरिपुर्वा न.पा.	९८.९	९९.०	९८.९	७१.६	६९.३	७०.४	८९.७	८०.८	७७.९
ईश्वरपुर न.पा.	१११.४	१००.९	१०४.४	१०३.६	९२.९	९८.१	१०८.५	९५.९	१०२.१
कविलासी न.पा.	१२२.४	९९.५	१०५.०	७३.४	६२.५	६७.४	१०५.७	८१.१	९२.०
कौडेना गा.पा.	१३३.८	९९.७	१११.४	६८.९	६२.५	६२.६	१११.८	८१.२	९४.८
लालबन्दी न.पा.	१११.५	११२.१	१११.८	८९.४	९५.१	९२.३	१०२.५	१०५.१	१०३.८
मलंगवा न.पा.	११९.८	१११.७	११५.७	८०.२	९३.६	८७.२	१०५.९	१०५.१	१०५.५
पर्सा गा.पा.	९७.९	९९.३	९८.०	६२.३	६४.३	५७.३	८६.०	८१.८	७७.६
रामनगर गा.पा.	११३.८	१०७.२	११०.५	६१.२	६३.५	५८.०	९७.०	८६.५	९१.६
सर्लाही जम्मा	१०७.८	९९.९	९९.५	७०.९	६६.७	६८.७	९४.७	८२.३	८८.३
रौतहट									
बौधीमाई न.पा.	९६.६	९३.०	९०.०	५२.९	६२.८	५५.४	८२.३	७८.०	७६.१
बृन्दावन न.पा.	९९.३	१०२.९	१०१.१	६४.३	७३.९	६९.२	८६.९	९२.७	८९.९
चन्द्रपुर न.पा.	१०५.९	९४.१	९९.९	७१.७	६८.६	७०.२	९२.३	८४.०	८८.१
देवाही गोनाही न.पा.	१०८.३	९६.९	१०२.१	६९.३	६५.३	६३.१	९५.४	८२.२	८८.७
दुर्गा भगवती गा.पा.	१२५.९	१००.८	११३.२	५०.२	६५.३	५७.७	९३.६	८१.९	८१.९

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा १-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
फतुवाविजयपुर न.पा.	८७.०	९६.३	९१.७	४८.१	६४.९	५६.५	६७.७	८०.७	७४.२
गढीमाई न.पा.	८८.३	९५.०	९१.६	४८.५	६३.८	५६.२	६८.६	७९.५	७४.१
गरूडा न.पा.	१०५.६	१०५.१	१०५.३	६२.५	७४.९	६९.०	९१.४	९४.८	९३.१
गौर न.पा.	१०२.४	९६.७	९८.५	६८.३	७१.०	६९.८	९०.१	८६.१	८८.०
गुजरा न.पा.	१०२.२	९६.४	९८.८	६५.१	६५.०	५९.७	८९.०	८०.८	८४.८
ईशनाथ न.पा.	८९.०	९६.१	९२.५	४९.१	६४.६	५६.९	७२.४	८०.५	७४.८
कटहरिया न.पा.	१२२.७	११४.४	११८.५	८०.०	७३.४	७६.५	१०८.८	१००.४	१०४.५
माधव नारायण न.पा.	१६३.७	१३६.२	१४९.४	९४.३	९३.४	९३.८	१४०.४	१२१.६	१३०.६
मौलापुर न.पा.	१०९.२	९६.२	९५.३	९२.३	९७.८	९५.२	१०३.८	८७.५	९५.२
परोहा न.पा.	११९.६	१०८.५	११४.०	५९.०	६३.७	६०.३	१००.२	९२.२	९६.१
राजदेवी न.पा.	१५७.२	१३०.३	१४३.४	१०७.३	८६.३	९६.३	१४०.१	११४.८	१२७.१
राजपुर न.पा.	८७.६	९३.०	९०.३	४८.२	६२.३	५५.३	६८.०	७७.८	७२.९
यमुनामाई गा.पा.	९५.३	९४.२	९२.९	१०४.०	१०१.०	१०२.४	९८.०	९०.८	९४.४
रौतहट जम्मा	१०४.९	९५.४	१००.०	६३.४	६४.४	६२.४	९०.८	८३.३	८७.०
बारा									
आदर्श कोटवाल गा.पा.	११४.३	९९.४	१०६.८	७१.४	६७.५	६७.७	१०१.०	८३.७	९२.१
बारागढीगा.पा.	१०५.४	९६.७	१०१.०	६९.०	६६.९	६७.९	८५.०	८१.४	८२.०
देवताल गा.पा.	१०१.९	९५.४	९६.६	७०.३	६६.९	६८.६	८४.२	८१.३	८२.८
जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	१०९.२	१०४.७	१०६.९	७९.०	७१.७	७५.२	९७.८	९२.२	९४.९
कलैया उ.म.न.पा.	९९.६	१००.३	९९.५	७४.६	७०.९	७१.३	९१.२	८५.७	८५.५

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा ९-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
करैयामाई गा.पा.	१२७.९	९९.८	११३.५	६८.१	६९.९	६९.०	१०३.१	८५.०	९०.६
कोल्हवी न.पा.	९८.०	९७.९	९६.७	८५.२	७१.०	७८.१	९३.१	८३.७	८६.६
महागढीमाई न.पा.	११३.२	९८.८	९८.८	८६.१	७०.०	७७.२	१०४.२	८४.५	९०.६
निजगढ न.पा.	१४४.३	१४०.४	१४२.४	१०५.९	१०२.४	१०४.१	१२८.४	१२४.५	१२६.५
पचरौता न.पा.	११४.३	१०१.४	१०७.७	७०.५	६९.७	७०.१	९४.७	८५.३	८९.९
परवानीपुर गा.पा.	९५.४	९६.६	९६.०	८२.५	६८.४	७२.१	८२.६	८२.६	८२.६
फेटा गा.पा.	१४०.४	१०९.९	१२५.६	७१.६	७०.०	७०.८	११४.३	८५.४	९८.७
प्रसौनी गा.पा.	९६.०	९५.६	९५.८	९२.७	६८.२	७९.९	९०.१	८१.७	८२.४
सिम्रौनगढ न.पा.	१२८.३	९९.२	११२.९	६९.०	६९.८	६९.४	१०६.७	८४.९	९५.३
सुवर्ण गा.पा.	१५१.५	१३२.०	१४१.५	७७.९	६८.७	७२.९	१२८.९	१११.५	११९.८
विश्रामपुर गा.पा.	९५.५	९६.५	९६.०	६९.४	६८.२	६८.८	८२.५	८२.४	८२.४
बारा जम्मा	१११.६	९८.१	१०२.५	७३.७	६९.२	६९.७	९८.५	८३.७	९०.१
बहुदरमाई न.पा.	९२.३	९४.१	९३.२	८०.१	६६.२	७२.८	८४.७	७७.८	७४.२
बिन्दवासिनी गा.पा.	९४.६	९४.०	९४.३	७६.२	६१.०	६४.५	८८.२	७७.६	७७.७
विरगंज म.न.पा.	९६.६	९४.१	९५.३	६९.३	६५.०	६७.०	८३.३	७७.७	७५.६
छिपहरमाई गा.पा.	९७.०	९८.१	९७.६	५३.४	६३.४	५६.७	७८.४	८०.९	७७.३
धोवीनी गा.पा.	१२३.५	९९.०	९८.६	८४.५	६९.३	७६.९	११०.३	८१.८	९१.३
जगरनाथपुर गा.पा.	१०५.३	९८.३	९६.२	४७.६	६३.१	५५.४	८३.४	८०.९	७६.२
जिरा भवानी गा.पा.	९८.४	९६.७	९५.६	६७.६	६५.२	६६.४	८७.६	७९.८	८१.३

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा ९-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
कालिकामाई गा.पा.	१३१.७	९८.०	११२.९	९८.०	७४.७	८६.२	१२०.९	८९.०	१०४.४
पकाहा मैनपुर गा.पा.	११३.५	९७.८	९७.६	८६.४	७३.०	७९.१	१०५.२	८०.८	८९.६
पर्सगढी न.पा.	१११.९	१०१.९	१०६.८	६४.५	६३.४	६३.९	९६.१	८८.९	९२.४
पटेर्वा सुगौली गा.पा.	११७.५	११७.१	११७.३	७३.४	६७.८	७०.५	१०३.४	१००.३	१०१.९
पोखरिया न.पा.	१०९.३	९८.६	९८.६	६२.५	६४.०	६१.५	९५.३	८१.४	८४.६
सखुवा प्रसौनी गा.पा.	१३७.६	१०४.९	१२०.९	८०.७	७६.८	७८.७	११८.५	९५.४	१०६.७
ठोरी गा.पा.	११४.२	९८.३	१०६.०	९८.४	९६.८	९७.६	१०७.६	९७.७	१०२.५
पर्सा जम्मा	१०२.२	९६.६	९६.२	७१.०	६४.३	६७.५	९१.७	७९.८	८२.८

स्रोत: फल्यास रिपोर्ट, २०१८/१९

ग. माध्यमिक तहको कुल भर्नादर

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी									
अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	९६.७	९९.७	९८.२	३८.७	३९.२	३८.९	६४.५	६६.९	६५.७
बलान-बिहुल गा.पा.	६९.१	७५.२	७२.१	२५.६	२४.३	२४.९	४७.५	४९.८	४८.७
राजगढ गा.पा.	७१.६	७५.१	७३.३	२६.८	२४.६	२५.७	४९.२	४९.८	४९.५
विष्णुपुर गा.पा.	१२०.६	१४६.४	१३३.२	२६.३	५६.८	३१.३	७८.६	१२५.५	१०२.२
बोदेबरसाईन न.पा.	७१.४	७९.६	७५.५	२६.८	२५.६	२६.२	४९.१	५२.६	५०.८

प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २ । ४४७ ।

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
छिन्नमस्ता गा.पा.	७२.५	७८.९	७५.०	२६.४	२५.७	२६.०	५१.६	५२.५	५०.९
डाक्नेश्वरी न.पा.	९०.८	९१.०	९०.९	२५.२	३०.३	२५.४	५१.९	५९.८	५५.९
हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	७१.२	७८.३	७४.८	२६.५	२५.६	२६.१	४८.९	५२.०	५०.४
कञ्चनरूप न.पा.	७१.०	७८.६	७४.८	४५.६	३६.१	४०.७	५५.४	५२.३	५३.८
खडक न.पा.	८२.०	८५.८	८३.९	२७.७	२५.८	२६.७	५०.८	५३.८	५२.३
महादेवा गा.पा.	६८.८	७७.८	७३.३	२५.७	२५.३	२५.५	४७.३	५१.६	४९.५
राजविराज न.पा.	७०.६	७६.२	७३.४	३०.४	६२.४	४८.०	४८.७	६८.१	५७.२
रूपनी गा.पा.	६९.६	७६.५	७३.१	२६.१	२५.१	२५.६	४९.२	५१.०	४९.५
सप्तकोशी न.पा.	८५.९	८६.२	८६.०	३२.२	७७.०	५४.१	७१.८	१०४.०	८७.८
शम्भुनाथ न.पा.	७६.०	७७.०	७६.५	२५.८	२४.८	२५.३	४७.६	५०.९	४९.२
सुरुङ्गा न.पा.	८२.०	८१.०	८१.५	२५.६	२५.५	२५.६	४७.२	५१.९	४९.६
तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	१०६.५	९८.५	१०२.५	३७.८	३७.५	३७.६	९१.१	८३.८	८७.३
तिरहुत गा.पा.	६४.८	७६.५	७०.७	२४.३	२५.१	२४.७	४४.७	५१.०	४७.९
सप्तरी जम्मा	७१.८	७७.७	७३.९	२६.३	२८.७	२५.९	४८.२	५३.१	५०.५
सिराहा									
अर्नमा गा.पा.	७८.९	७५.५	७७.१	२७.०	२६.१	२६.५	४४.५	४७.४	४५.१
औरही गा.पा.	५२.२	६७.८	६०.०	२७.६	२५.७	२६.६	३९.९	४६.७	४३.३
बरियारपट्टी गा.पा.	८८.७	६८.५	७७.४	४४.३	४४.२	४४.३	६८.७	५५.०	६१.३

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
भगवानपुर गा.पा.	९५.५	७१.४	८३.४	३४.४	३२.९	३३.६	६५.८	५०.६	५८.०
विष्णुपुर गा.पा.	७१.०	७८.६	७४.८	२६.३	२५.५	२५.९	४८.७	५२.०	५०.३
धनगढीमाई न.पा.	९६.२	११३.७	१०४.९	२७.३	२७.०	२७.१	५३.९	५७.५	५५.८
गोलबजार न.पा.	८१.३	१०३.६	९२.६	२७.९	४१.२	३३.०	५१.४	७०.४	६९.२
कल्याणपुर न.पा.	५४.१	७०.६	६२.३	२८.५	२६.८	२७.७	४१.३	४८.७	४५.०
कर्जन्हा न.पा.	७५.१	७८.९	७७.०	२८.५	२९.६	२७.९	४७.४	५३.२	५०.३
लहान न.पा.	८६.५	११५.२	१०१.१	८०.२	४०.९	५९.३	८३.२	७४.८	७८.८
लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	८४.८	८६.०	८५.४	२७.४	२६.७	२७.१	५०.१	४९.०	४८.८
मिर्चैयाँ न.पा.	७८.८	११८.०	९८.७	३९.७	५३.०	४७.१	६०.२	८४.२	७३.०
नरहा गा.पा.	६९.८	१२१.६	९५.१	२७.६	२६.०	२६.८	४०.४	५७.५	४७.१
नवराजपुर गा.पा.	६५.६	७१.०	६६.८	२७.९	२७.०	२७.५	४०.७	४९.०	४४.९
सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	८८.८	६९.१	७१.७	२७.५	२६.०	२६.८	४७.६	४७.६	४४.०
सिरहा न.पा.	६९.०	८१.०	७५.१	२८.५	३६.४	३२.८	४९.७	५८.१	५४.१
सुखीपुर न.पा.	१०८.४	१११.७	११०.०	३५.०	३५.६	३५.३	७३.६	७२.०	७२.८
सिराहा जम्मा	७७.९	८९.१	८३.६	३०.५	२८.६	२९.५	५४.६	५७.४	५६.१
धनुषा									
औरही गा.पा.	१००.०	११३.४	१०६.६	४०.०	२६.०	२९.५	७२.१	६३.८	६७.६
बटेश्वर गा.पा.	६१.३	६४.५	६२.९	१६.२	१६.८	१६.५	३८.८	४०.६	३९.७
विदेह न.पा.	७०.४	९२.६	८०.८	१६.९	२३.२	२०.३	४५.६	५३.९	४९.९

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
धनौजी गा.पा.	६९.२	७०.४	६९.८	१६.७	१७.२	१७.०	४०.०	४२.३	४१.१
धनुषाधाम न.पा.	८७.९	९१.७	८९.९	१७.६	३२.१	२५.७	५४.५	६०.३	५७.६
गणेशमान चारनाथ न.पा.	६८.८	६७.४	६६.६	१६.२	१७.४	१६.८	४१.३	४२.४	४०.४
हंसपुर न.पा.	६१.३	६६.३	६३.८	१६.४	१७.१	१६.८	३८.९	४१.६	४०.३
जनकनन्दिनी गा.पा.	७२.६	८१.८	७७.२	१६.८	१७.५	१७.१	४०.२	४७.१	४३.५
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	८०.७	१००.९	९१.२	५०.७	४२.९	४६.३	६४.९	६७.५	६६.३
कमला न.पा.	६२.४	६६.५	६४.५	१६.७	१७.२	१६.९	३९.६	४१.९	४०.७
क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	६५.८	६६.९	६४.०	१६.२	२०.०	१६.९	३८.६	४२.२	४०.४
लक्ष्मीनिया गा.पा.	७८.९	७४.६	७६.७	१६.६	२२.६	१६.९	४०.७	४५.८	४३.५
मिथिला बिहारी न.पा.	९८.८	१०३.०	१०१.०	१६.४	१६.८	१६.६	५४.६	५२.३	५३.४
मिथिला न.पा.	८२.६	८७.७	८५.१	२०.८	१८.५	१९.६	४९.१	४७.४	४८.२
मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	६२.०	६४.९	६३.४	१६.८	१७.७	१७.०	३९.४	४१.०	४०.२
नगराइन न.पा.	६१.७	६७.५	६४.४	१६.५	१७.३	१६.९	३९.२	४२.४	४०.७
सबैला न.पा.	६०.६	६५.०	६२.८	१६.१	१६.८	१६.५	३८.५	४०.९	३९.७
शहीदनगर न.पा.	६०.०	६५.२	६२.६	१६.२	२७.२	१८.८	३८.१	४१.३	३९.७
धनुषा जम्मा	६८.९	७४.८	७१.९	२०.४	२२.३	२१.४	४५.४	४६.३	४५.९
महोत्तरी									
औरही न.पा.	६५.५	६८.३	६४.७	२८.०	२६.०	२७.०	४९.१	४७.२	४५.५
बलवा न.पा.	६५.०	६३.०	६४.०	२६.९	१९.६	२२.८	४७.९	४१.८	४४.६

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
बर्दिबास न.पा.	१०३.४	१०८.२	१०५.८	५९.२	५१.०	५५.०	७९.८	७६.३	७८.०
भैगाहा न.पा.	६१.०	६१.९	६१.४	३२.३	३६.२	३४.३	४७.१	४८.९	४८.०
एकडारा गा.पा.	५९.१	७४.४	६५.२	४१.५	२४.६	३१.४	४९.७	४८.०	४८.७
गौशाला न.पा.	६६.१	७९.४	७२.८	२१.७	२०.८	२१.२	४४.३	४७.८	४६.२
जलेश्वर न.पा.	९१.३	१०४.७	९८.१	३८.८	३७.९	३८.३	६७.१	७०.१	६८.७
लोहरपट्टी न.पा.	६४.४	७३.५	६९.१	३८.७	४४.६	४२.०	५२.४	५८.६	५५.७
महोत्तरी गा.पा.	५८.७	५५.५	५७.१	२१.७	२४.२	२२.६	४०.२	३८.४	३८.८
मनरा शिसवा न.पा.	५८.१	५५.४	५६.८	२१.५	३०.३	२४.०	३९.८	३८.४	३८.५
मटिहानी न.पा.	५६.८	५६.३	५६.२	२०.६	१८.२	१९.४	३८.७	३६.८	३७.८
पिपरा गा.पा.	१०२.६	१२०.२	१११.६	५९.५	९३.४	७९.१	८२.२	१०५.७	९५.०
रामगोपालपुर न.पा.	७३.१	९८.८	८५.७	३८.३	२५.७	३१.२	५८.१	६१.८	६०.१
साम्सी गा.पा.	५६.१	५५.१	५५.६	२०.४	१८.२	१९.३	३८.४	३६.७	३७.५
सोनमा गा.पा.	५८.४	६९.१	६०.४	२१.६	२७.१	२४.६	४०.०	४७.४	४३.३
महोत्तरी जम्मा	६७.५	७६.१	७१.८	३१.८	३२.३	३२.१	५१.३	५३.७	५२.६
सर्लाही									
बागमती न.पा.	७७.६	६६.१	६७.७	२५.८	२८.६	२४.८	४९.१	४७.३	४३.०
बलवा न.पा.	६०.५	७५.४	६८.१	२१.३	२८.४	२४.९	५०.१	५२.८	५१.६
बरहथवा न.पा.	६२.८	७८.७	७०.८	२२.०	४०.१	३१.७	४१.८	५७.७	५०.०
बसबरीया गा.पा.	५७.९	६७.६	६२.७	२१.५	२९.४	२५.४	३९.७	४८.५	४४.१

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
ब्रह्मपुरी गा.पा.	५६.१	६८.६	६२.३	२०.६	२९.५	२५.१	३८.६	४९.२	४३.९
विष्णु गा.पा.	५८.७	६९.१	६३.९	२१.८	२९.८	२५.८	४०.४	४९.६	४५.०
चन्द्रनगर गा.पा.	५६.७	६७.१	६१.९	२०.९	२८.९	२४.९	३८.९	४८.१	४३.५
चक्रघट्टा गा.पा.	५८.२	६८.५	६३.४	२१.६	२९.५	२५.५	४०.०	४९.१	४४.६
धनकौल गा.पा.	५७.७	६७.६	६२.६	२१.४	२९.३	२५.४	३९.६	४८.५	४४.१
गोडैटा न.पा.	५९.४	६८.४	६३.४	३३.१	३३.४	३३.३	४७.४	४९.२	४७.६
हरिवन न.पा.	७२.१	६८.४	६८.३	२४.२	२९.९	२६.९	४६.३	४९.१	४५.८
हरिपुर न.पा.	५८.९	६६.१	६२.५	२१.६	२८.४	२५.०	४०.२	४७.२	४३.७
हरिपुर्वा न.पा.	५७.२	६६.६	६१.९	२१.४	२९.५	२५.३	३९.३	४७.९	४३.६
ईश्वरपुर न.पा.	९४.४	९६.४	९५.४	३१.३	२९.७	२७.०	६२.२	५७.६	५९.८
कविलासी न.पा.	५७.१	६६.८	६२.०	२१.१	२८.९	२५.०	३९.१	४७.९	४३.५
कौडेना गा.पा.	५९.३	६६.९	६२.१	२१.१	८०.७	४९.२	३९.२	६७.४	५२.९
लालबन्दी न.पा.	९७.६	११४.५	१०६.०	५२.१	४१.४	४६.६	७२.६	७३.९	७३.३
मलंगवा न.पा.	८२.९	१०२.१	९२.७	२२.०	६४.२	४४.९	५१.५	८१.३	६७.६
पर्सा गा.पा.	५६.२	६८.७	६२.५	२०.७	३०.१	२५.५	३८.७	४९.६	४४.२
रामनगर गा.पा.	५९.५	६८.३	६३.९	२१.८	२९.२	२५.५	४०.७	४८.७	४४.७
सर्लाही जम्मा	६१.७	६७.८	६३.७	२१.५	२९.४	२५.५	४२.९	४८.६	४४.८
रौतहट									
बौधीमाई न.पा.	५७.८	६९.८	६३.८	२९.६	१९.९	२४.७	४३.८	४४.८	४४.३

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
बृन्दावन न.पा.	५९.४	६९.९	६४.६	४०.९	२८.३	३४.०	४७.१	४६.४	४६.७
चन्द्रपुर न.पा.	६६.९	८१.२	७४.०	३१.५	२६.८	२५.९	४६.१	५०.२	४६.६
देवाही गोनाही न.पा.	६०.९	७२.६	६६.८	३१.३	२०.८	२६.१	४६.२	४६.७	४६.४
दुर्गा भगवती गा.पा.	६०.४	७२.३	६६.४	३१.८	२१.३	२६.६	४६.२	४६.९	४६.६
फतुवाविजयपुर न.पा.	५७.७	७२.०	६४.९	३०.४	३६.२	३३.०	४४.१	४६.७	४५.४
गढीमाई न.पा.	५८.५	७०.८	६४.७	३०.४	२०.५	२५.४	४४.५	४५.७	४५.१
गरूडा न.पा.	७०.०	१००.०	८५.३	६८.५	६६.८	६७.५	६९.३	८३.०	७६.७
गौर न.पा.	६१.०	१२८.०	९५.६	६६.२	९५.६	८३.३	६३.२	११०.७	८९.४
गुजरा न.पा.	६०.६	७२.२	६६.४	३१.२	२०.९	२६.१	४५.९	४६.५	४६.२
ईशनाथ न.पा.	५९.२	७१.७	६५.४	४६.४	२१.०	३१.९	४५.३	४६.३	४५.८
कटहरिया न.पा.	७७.४	९२.२	८५.०	३१.४	२१.०	२६.२	४६.६	५१.७	४८.९
माधव नारायण न.पा.	५९.७	७०.९	६५.३	४७.५	६१.४	५५.७	४९.३	६४.१	५७.४
मौलापुर न.पा.	६६.५	८०.६	७३.७	३०.४	२०.८	२५.६	४५.०	४६.८	४५.९
परोहा न.पा.	५८.८	७०.३	६४.६	३०.८	२२.२	२५.७	४४.८	४५.५	४५.१
राजदेवी न.पा.	५९.४	७०.९	६५.२	३०.७	२०.३	२५.५	४५.१	४५.६	४५.३
राजपुर न.पा.	५८.१	६९.४	६३.७	१००.९	८२.८	९१.४	५९.४	५३.९	५६.६
यमुनामाई गा.पा.	९१.४	१००.८	९६.३	३१.५	२०.४	२५.९	५४.१	५५.४	५४.८
रौतहट जम्मा	५९.९	७१.६	६५.७	३२.५	३१.६	३२.०	४५.६	४६.९	४६.०
बारा									

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
आदर्श कोटवाल गा.पा.	५३.१	५३.८	५३.४	२६.४	२३.२	२४.८	३९.८	३८.५	३९.१
बारागढीगा.पा.	५४.७	५२.७	५३.७	२६.६	२२.६	२४.६	४०.७	३७.६	३९.१
देवताल गा.पा.	५४.७	५२.०	५३.४	२७.२	२२.६	२४.९	४१.०	३७.३	३९.१
जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	६७.०	६७.७	६७.४	३८.९	४२.९	४१.०	५१.६	५३.७	५२.७
कलैया उ.म.न.पा.	६६.४	७०.०	६८.३	४९.०	२९.७	३७.८	५७.९	४८.०	५२.५
करैयामाई गा.पा.	५३.६	५४.८	५४.२	३९.६	२४.१	३०.२	४१.१	३९.४	३९.९
कोल्हवी न.पा.	९२.३	९१.०	९१.७	७९.०	५३.९	६६.७	८४.९	७०.४	७७.८
महागढीमाई न.पा.	७२.०	६८.४	७०.२	५३.८	३१.८	४१.०	६३.६	४८.३	५५.३
निजगढ न.पा.	१०५.४	८८.८	९७.२	८०.६	५५.६	६८.२	९१.७	७०.१	८१.०
पचरौता न.पा.	५६.१	५४.७	५५.४	३४.९	३२.२	३३.३	४२.०	३९.४	४०.७
परवानीपुर गा.पा.	७३.८	६५.१	६९.३	२७.०	२३.३	२५.१	४४.०	३८.६	४०.६
फेटा गा.पा.	५६.३	५६.२	५६.०	५६.९	४४.३	४९.७	४८.७	४९.९	४९.३
प्रसौनी गा.पा.	८५.१	८४.०	८४.५	६७.७	५३.६	५९.८	७६.४	६७.३	७१.५
सिम्रौनगढ न.पा.	५४.५	५६.२	५४.८	७१.८	१०५.०	९१.२	६१.४	८१.३	७२.३
सुवर्ण गा.पा.	५४.६	६५.०	५८.९	२६.८	२३.२	२५.०	४०.८	३८.६	३९.७
विश्रामपुर गा.पा.	५३.९	५३.०	५३.५	२६.६	२३.०	२४.८	४०.३	३८.०	३९.२
बारा जम्मा	६०.७	६०.२	६०.४	४५.३	३६.७	४०.५	५३.३	४७.८	५०.३
बहुदरमाई न.पा.	७५.७	७४.१	७४.९	२६.६	१५.३	१९.९	५३.२	४२.१	४७.०
बिन्दबासिनी गा.पा.	५७.३	४९.२	५३.२	१२.३	१२.४	१२.४	३१.०	२५.१	२६.२

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
विरगंज म.न.पा.	६२.२	८३.४	७३.३	१२.८	१२.६	१२.७	३६.०	४०.४	३८.४
छिपहरमाई गा.पा.	३७.८	४२.४	४०.१	१२.९	१३.०	१२.९	२५.३	२६.२	२४.९
धोबीनी गा.पा.	४९.१	५६.५	५२.७	१२.७	१३.१	१२.९	२८.०	२६.५	२६.८
जगरनाथपुर गा.पा.	३२.७	३८.८	३५.८	१२.१	१३.०	१२.५	२२.५	२५.९	२४.२
जिरा भवानी गा.पा.	४९.५	४४.९	४७.२	१२.३	१२.८	१२.५	२३.९	२५.८	२४.४
कालिकामाई गा.पा.	७३.५	५२.४	६३.०	१२.७	१२.९	१२.८	४०.७	२६.१	३०.७
पकाहा मैनपुर गा.पा.	४१.९	३९.२	३९.४	३१.२	२८.३	२९.४	३६.९	३२.४	३४.३
पर्सागढी न.पा.	५१.४	५०.६	५१.०	४८.७	३१.७	३९.६	४९.९	३९.७	४४.६
पटेर्वा सुगौली गा.पा.	६२.२	५९.२	६०.७	१२.२	१२.३	१२.३	३०.८	२७.०	२८.९
पोखरिया न.पा.	४७.०	७३.०	६०.६	९३.४	४५.३	६५.४	६९.१	५८.१	६३.०
सखुवा प्रसौनी गा.पा.	५७.४	५२.९	५५.१	६९.१	३२.८	४९.२	६३.३	४१.८	५२.०
ठोरी गा.पा.	८७.१	९६.२	९१.६	९१.९	४५.६	६८.४	८९.८	६६.६	७८.२
पर्सा जम्मा	५७.६	६६.४	६२.१	२४.१	१३.६	१८.१	४१.२	३७.२	३९.०

स्रोत: फ्ल्यास रिपोर्ट, २०१८/१९

अनुसूची ३१: खुद भर्नादर

क. आधारभूत तहको खुद भर्ना दर

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा ९-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी									
अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	९२.३	९४.०	९३.२	७०.१	८०.५	७५.३	८१.२	८७.३	८४.२
बलान-बिहुल गा.पा.	९३.७	९३.७	९३.७	७१.८	८०.२	७६.०	८२.७	८६.९	८४.८
राजगढ गा.पा.	९७.६	९३.८	९५.७	७४.८	८०.३	७७.६	८६.२	८७.१	८६.७
विष्णुपुर गा.पा.	९६.२	९८.६	९७.४	७३.७	८३.६	७८.७	८५.०	९१.१	८८.०
बोदेबरसाईन न.पा.	९६.७	९८.८	९७.७	७४.१	८४.५	७९.३	८५.४	९१.६	८८.५
छिन्नमस्ता गा.पा.	९५.८	९७.८	९६.८	७३.५	८३.७	७८.६	८४.६	९०.७	८७.७
डाक्नेश्वरी न.पा.	९१.७	९६.३	९४.०	७०.३	८२.४	७६.३	८१.०	८९.३	८५.१
हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	९६.६	९७.२	९६.९	७४.०	८३.२	७८.६	८५.३	९०.२	८७.८
कञ्चनरूप न.पा.	९६.०	९७.२	९६.६	७३.६	८३.२	७८.४	८४.८	९०.२	८७.५
खडक न.पा.	९७.३	९७.२	९७.३	७६.२	८३.२	७९.७	८६.८	९०.२	८८.५
महादेवा गा.पा.	९३.९	९७.२	९५.६	७२.०	८३.२	७७.६	८३.०	९०.२	८६.६
राजविराज न.पा.	९५.६	९४.१	९४.९	७३.३	८०.६	७६.९	८४.५	८७.४	८५.९
रूपनी गा.पा.	९४.२	९५.१	९४.७	७२.२	८१.४	७६.८	८३.२	८८.२	८५.७
सप्तकोशी न.पा.	९३.९	९७.२	९५.६	७२.०	८३.२	७७.६	८३.०	९०.२	८६.६

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा ९-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
शम्भुनाथ न.पा.	९३.६	९५.१	९४.३	७१.७	८१.४	७६.६	८२.६	८८.२	८५.४
सुरुङ्गा न.पा.	९२.६	९६.८	९४.७	७१.०	८२.९	७६.९	८१.८	८९.८	८५.८
तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	९५.६	९५.९	९५.८	७३.३	८२.०	७७.७	८४.५	८९.०	८६.७
तिरहुत गा.पा.	८७.९	९५.१	९१.५	६७.४	८१.४	७४.४	७७.६	८८.२	८२.९
सप्तरी जम्मा	९४.५	९६.२	९५.३	७२.५	८२.३	७७.४	८३.५	८९.२	८६.४
सिराहा									
अर्नमा गा.पा.	९३.७	९४.९	९४.३	५५.५	६०.०	५७.८	७४.६	७७.५	७६.०
औरही गा.पा.	९५.९	९४.५	९५.२	५६.८	५९.८	५८.३	७६.४	७७.१	७६.८
बरियारपट्टी गा.पा.	९८.०	९४.७	९६.४	५८.१	५९.९	५९.०	७८.१	७७.३	७७.७
भगवानपुर गा.पा.	९७.५	९८.६	९८.१	५८.४	६२.४	६०.४	७८.०	८०.५	७९.२
विष्णुपुर गा.पा.	९६.२	९८.६	९७.४	७३.७	८३.६	७८.७	८५.०	९१.१	८८.०
धनगढीमाई न.पा.	९४.३	९८.७	९६.५	५५.९	६२.४	५९.२	७५.१	८०.५	७७.८
गोलबजार न.पा.	९५.८	९७.१	९६.५	५६.८	६१.४	५९.१	७६.३	७९.३	७७.८
कल्याणपुर न.पा.	९७.९	९८.१	९८.०	५८.६	६२.१	६०.३	७८.३	८०.१	७९.२
कर्जन्हा न.पा.	९८.३	९८.१	९८.२	५८.३	६२.१	६०.२	७८.३	८०.१	७९.२
लहान न.पा.	९७.९	९८.१	९८.०	५८.१	६२.१	६०.१	७८.०	८०.१	७९.०
लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	९५.२	९८.१	९६.७	५६.४	६२.१	५९.२	७५.८	८०.१	७८.०
मिर्चैयाँ न.पा.	९७.९	९५.०	९६.५	५८.१	६०.१	५९.१	७८.०	७७.५	७७.८
नरहा गा.पा.	९६.५	९६.०	९६.२	५७.२	६०.७	५८.९	७६.८	७८.३	७७.६
नवराजपुर गा.पा.	९७.२	९८.१	९७.६	५७.६	६२.१	५९.८	७७.४	८०.१	७८.७

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा १-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	९५.८	९६.०	९५.९	५६.८	६०.७	५८.७	७६.३	७८.३	७७.३
सिरहा न.पा.	९५.८	९८.६	९७.२	५६.८	६१.८	५९.३	७६.३	८०.२	७८.२
सुखीपुर न.पा.	९७.९	९६.७	९७.३	५८.१	६१.२	५९.६	७८.०	७९.०	७८.५
सिराहा जम्मा	९६.७	९७.०	९६.९	५७.४	६१.४	५९.४	७७.१	७९.२	७८.१
धनुषा									
औरही गा.पा.	९५.९	९४.५	९५.२	५६.८	५९.८	५८.३	७६.४	७७.१	७६.८
बटेधर गा.पा.	९६.५	९५.४	९५.९	५२.९	५८.५	५५.७	७४.७	७७.०	७५.८
विदेह न.पा.	९७.७	९५.६	९६.६	५४.१	५८.७	५६.४	७५.९	७७.१	७६.५
धनौजी गा.पा.	९८.१	९९.५	९८.८	५४.३	६१.१	५७.७	७६.२	८०.३	७८.३
धनुषाधाम न.पा.	९६.६	९९.६	९८.१	५४.६	६१.७	५८.२	७५.६	८०.६	७८.१
गणेशमान चारनाथ न.पा.	९४.९	९९.६	९७.३	५२.०	६१.१	५६.६	७३.५	८०.४	७६.९
हंसपुर न.पा.	९६.४	९८.०	९७.२	५२.८	६०.२	५६.५	७४.६	७९.१	७६.९
जनकनन्दिनी गा.पा.	९६.६	९९.०	९७.८	५४.५	६०.८	५७.७	७५.५	७९.९	७७.७
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	९८.०	९९.०	९८.५	५४.२	६०.८	५७.५	७६.१	७९.९	७८.०
कमला न.पा.	९७.६	९९.०	९८.३	५४.०	६०.८	५७.४	७५.८	७९.९	७७.८
क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	९५.८	९९.०	९७.४	५२.५	६०.८	५६.६	७४.२	७९.९	७७.०
लक्ष्मीनिया गा.पा.	९७.६	९५.९	९६.७	५४.०	५८.८	५६.४	७५.८	७७.४	७६.६
मिथिला बिहारी न.पा.	९७.१	९६.८	९७.०	५३.२	५९.४	५६.३	७५.२	७८.१	७६.६
मिथिला न.पा.	९७.१	९६.८	९७.०	५३.२	५९.४	५६.३	७५.२	७८.१	७६.६
मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	९७.६	९६.८	९७.२	५४.०	५९.४	५६.७	७५.८	७८.१	७७.०

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा १-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
नगराइन न.पा.	९६.४	९८.६	९७.५	५२.८	६०.५	५६.७	७४.६	७९.६	७७.१
सबैला न.पा.	९५.४	९६.३	९५.८	५२.३	५९.१	५५.७	७३.९	७७.७	७५.८
शहीदनगर न.पा.	९५.१	९७.२	९६.२	५२.१	५९.७	५५.९	७३.६	७८.५	७६.१
धनुषा जम्मा	९६.८	९७.९	९७.३	५३.४	६०.१	५६.८	७५.१	७९.०	७७.१
महोत्तरी									
औरही न.पा.	९५.९	९४.५	९५.२	५६.८	५९.८	५८.३	७६.४	७७.१	७६.८
बलवा न.पा.	९५.५	९५.२	९५.४	७५.७	८५.४	८०.५	८५.६	९०.३	८८.०
बर्दिबास न.पा.	९७.६	९५.४	९६.५	७७.३	८५.६	८१.५	८७.५	९०.५	८९.०
भैगाहा न.पा.	९८.१	९९.३	९८.७	७७.७	८९.१	८३.४	८७.९	९४.२	९१.१
एकडारा गा.पा.	९७.६	९९.४	९८.५	७८.१	९०.०	८४.१	८७.९	९४.७	९१.३
गौशाला न.पा.	९४.०	९९.४	९६.७	७४.४	८९.२	८१.८	८४.२	९४.३	८९.३
जलेश्वर न.पा.	९५.४	९७.९	९६.६	७५.६	८७.८	८१.७	८५.५	९२.८	८९.२
लोहरपट्टी न.पा.	९७.५	९८.९	९८.२	७८.०	८८.६	८३.३	८७.८	९३.७	९०.८
महोत्तरी गा.पा.	९७.९	९८.९	९८.४	७७.६	८८.६	८३.१	८७.७	९३.७	९०.७
मनरा शिसवा न.पा.	९७.५	९८.९	९८.२	७७.३	८८.६	८३.०	८७.४	९३.७	९०.६
मटिहानी न.पा.	९४.८	९८.९	९६.८	७५.१	८८.६	८१.९	८५.०	९३.७	८९.४
पिपरा गा.पा.	९७.५	९५.७	९६.६	७७.३	८५.८	८१.५	८७.४	९०.८	८९.१
रामगोपालपुर न.पा.	९६.१	९६.७	९६.४	७६.१	८६.७	८१.४	८६.१	९१.७	८८.९
साम्सी गा.पा.	९४.३	९८.९	९६.६	७४.७	८८.६	८१.७	८४.५	९३.७	८९.१
सोनमा गा.पा.	९७.५	९६.७	९७.१	७७.३	८६.७	८२.०	८७.४	९१.७	८९.६

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा १-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
महोत्तरी जम्मा	९६.३	९७.७	९७.०	७६.४	८७.७	८२.०	८६.४	९२.७	८९.५
सर्लाही									
बागमती न.पा.	९३.९	९६.५	९५.२	४८.०	६०.५	५४.२	७०.९	७८.५	७४.७
बलरा न.पा.	९६.१	९६.१	९६.१	४९.१	६०.२	५४.७	७२.६	७८.२	७५.४
बरहथवा न.पा.	९८.२	९६.३	९७.३	५०.२	६०.३	५५.३	७४.२	७८.३	७६.३
बसबरीया गा.पा.	९७.७	९९.२	९८.५	५०.५	६२.८	५६.६	७४.१	८१.०	७७.६
ब्रह्मपुरी गा.पा.	९४.५	९९.३	९६.९	४८.३	६२.९	५५.६	७१.४	८१.१	७६.३
विष्णु गा.पा.	९८.२	९८.३	९८.३	५०.७	६३.५	५७.१	७४.५	८०.९	७७.७
चन्द्रनगर गा.पा.	९६.०	९८.८	९७.४	४९.१	६१.९	५५.५	७२.५	८०.३	७६.४
चक्रघट्टा गा.पा.	९८.१	९७.७	९७.९	५०.७	६३.१	५६.९	७४.४	८०.४	७७.४
धनकौल गा.पा.	९७.५	९९.१	९८.३	५०.४	६२.७	५६.५	७३.९	८०.९	७७.४
गोडेटा न.पा.	९८.१	९८.८	९८.४	५०.२	६२.५	५६.३	७४.२	८०.६	७७.४
हरिवन न.पा.	९६.४	९८.८	९७.६	४९.३	६२.५	५५.९	७२.८	८०.६	७६.७
हरिपुर न.पा.	९८.१	९६.६	९७.४	५०.७	६०.५	५५.६	७४.४	७८.६	७६.५
हरिपुर्वा न.पा.	९६.७	९७.६	९७.१	४९.४	६१.१	५५.३	७३.१	७९.४	७६.२
ईश्वरपुर न.पा.	९५.८	९८.८	९७.३	४९.०	६२.५	५५.७	७२.४	८०.६	७६.५
कविलासी न.पा.	९६.०	९७.६	९६.८	४९.१	६१.१	५५.१	७२.५	७९.४	७५.९
कौडेना गा.पा.	९६.२	९७.८	९७.०	४९.२	६१.३	५५.२	७२.७	७९.५	७६.१
लालबन्दी न.पा.	९५.०	९६.६	९५.८	४८.६	६०.५	५४.५	७१.८	७८.६	७५.२
मलंगवा न.पा.	९८.१	९७.६	९७.८	५०.७	६१.१	५५.९	७४.४	७९.४	७६.९

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा १-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
पर्सा गा.पा.	९४.६	९७.७	९६.२	४८.४	६३.१	५५.७	७१.५	८०.४	७६.०
रामनगर गा.पा.	९७.१	९८.८	९७.९	५१.२	६२.५	५६.८	७४.१	८०.६	७७.४
सर्लाही जम्मा	९६.६	९७.९	९७.३	४९.६	६१.८	५५.७	७३.१	७९.९	७६.५
रौतहट									
बौधीमाई न.पा.	८४.८	९१.३	८८.१	४६.९	६१.७	५४.३	६५.९	७६.५	७१.२
वृन्दावन न.पा.	८६.९	९०.९	८८.९	४८.०	६१.५	५४.७	६७.४	७६.२	७१.८
चन्द्रपुर न.पा.	८८.८	९१.१	८९.९	४९.१	६१.७	५५.४	६८.९	७६.४	७२.७
देवाही गोनाही न.पा.	८९.२	९४.८	९२.०	४९.३	६४.१	५६.७	६९.३	७९.५	७४.४
दुर्गा भगवती गा.पा.	८९.७	९५.९	९२.८	४९.६	६४.८	५७.२	६९.६	८०.३	७५.०
फतुवाबिजयपुर न.पा.	८५.५	९४.९	९०.२	४७.२	६४.२	५५.७	६६.३	७९.६	७२.९
गढीमाई न.पा.	८६.८	९३.४	९०.१	४८.०	६३.२	५५.६	६७.४	७८.३	७२.८
गरूडा न.पा.	८९.६	९४.४	९२.०	४९.५	६३.८	५६.६	६९.५	७९.१	७४.३
गौर न.पा.	८९.१	९४.७	९१.९	४९.२	६४.०	५६.६	६९.१	७९.३	७४.२
गुजरा न.पा.	८८.७	९४.४	९१.५	४९.०	६३.८	५६.४	६८.९	७९.१	७४.०
ईशनाथ न.पा.	८७.१	९४.४	९०.७	४८.१	६३.८	५६.०	६७.६	७९.१	७३.४
कटहरिया न.पा.	८९.६	९५.३	९२.४	४९.५	६४.४	५७.०	६९.५	७९.९	७४.७
माधव नारायण न.पा.	८७.४	९२.३	८९.९	४८.३	६२.४	५५.३	६७.८	७७.४	७२.६
मौलापुर न.पा.	८६.६	९४.४	९०.५	४७.९	६३.८	५५.८	६७.२	७९.१	७३.२
परोहा न.पा.	८६.८	९२.३	८९.५	४८.०	६२.४	५५.२	६७.४	७७.४	७२.४
राजदेवी न.पा.	८७.०	९२.५	८९.७	४८.०	६२.५	५५.३	६७.५	७७.५	७२.५

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा १-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
राजपुर न.पा.	८५.९	९१.४	८८.६	४७.५	६१.८	५४.६	६६.७	७६.६	७१.६
यमुनामाई गा.पा.	८९.६	९२.३	९१.०	४९.५	६२.४	५६.०	६९.५	७७.४	७३.५
रौतहट जम्मा	८७.७	९३.४	९०.५	४८.५	६३.१	५५.८	६८.१	७८.२	७३.२
बारा									
आदर्श कोटवाल गा.पा.	९१.३	९४.०	९२.६	६६.४	६६.३	६६.३	७८.८	८०.१	७९.५
बारागढीगा.पा.	९३.५	९३.५	९३.५	६७.९	६६.०	६७.०	८०.७	७९.८	८०.२
देवताल गा.पा.	९५.६	९३.७	९४.६	६९.४	६६.२	६७.८	८२.५	७९.९	८१.२
जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	९६.०	९७.५	९६.८	६९.८	६८.९	६९.३	८२.९	८३.२	८३.१
कलैया उ.म.न.पा.	९६.५	९८.६	९७.५	७०.१	६९.६	६९.९	८३.३	८४.१	८३.७
करैयामाई गा.पा.	९२.०	९७.६	९४.८	६६.८	६९.०	६७.९	७९.४	८३.३	८१.३
कोल्हवी न.पा.	९३.४	९६.१	९४.७	६७.९	६७.९	६७.९	८०.६	८२.०	८१.३
महागढीमाई न.पा.	९६.४	९७.१	९६.७	७०.१	६८.६	६९.३	८३.२	८२.८	८३.०
निजगढ न.पा.	९५.८	९७.३	९६.६	६९.६	६८.८	६९.२	८२.७	८३.१	८२.९
पचरौता न.पा.	९६.३	९७.१	९६.७	६९.४	६८.६	६९.०	८२.८	८२.८	८२.८
परवानीपुर गा.पा.	९३.८	९४.९	९४.३	६८.१	६७.१	६७.६	८०.९	८१.०	८१.०
फेटा गा.पा.	९६.८	९८.०	९७.४	७०.३	६९.२	६९.८	८३.६	८३.६	८३.६
प्रसौनी गा.पा.	९४.०	९४.०	९४.०	६८.३	६६.४	६७.४	८१.२	८०.२	८०.७
सिम्रौनगढ न.पा.	९३.२	९७.१	९५.१	६७.७	६८.६	६८.१	८०.५	८२.८	८१.६
सुवर्ण गा.पा.	९३.४	९४.९	९४.२	६७.९	६७.१	६७.५	८०.६	८१.०	८०.८
विश्रामपुर गा.पा.	९३.६	९५.१	९४.४	६८.०	६७.२	६७.६	८०.८	८१.२	८१.०

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा ९-८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
बारा जम्मा	९४.५	९६.०	९५.३	६८.६	६७.८	६८.२	८१.५	८१.९	८१.७
बहुदरमाई न.पा.	९०.४	९२.८	९१.६	४६.४	६०.१	५३.२	६८.४	७६.४	७२.४
बिन्दबासिनी गा.पा.	९२.६	९२.४	९२.५	४७.५	५९.८	५३.७	७०.०	७६.१	७३.१
विरगंज म.न.पा.	९४.६	९२.६	९३.६	४८.६	५९.९	५४.३	७१.६	७६.२	७३.९
छिपहरमाई गा.पा.	९५.१	९६.४	९५.७	४८.८	६२.४	५५.६	७२.०	७९.४	७५.७
धोबीनी गा.पा.	९५.६	९७.४	९६.५	४९.१	६३.१	५६.१	७२.३	८०.२	७६.३
जगरनाथपुर गा.पा.	९१.१	९६.५	९३.८	४६.८	६२.४	५४.६	६८.९	७९.५	७४.२
जिरा भवानी गा.पा.	९२.५	९४.९	९३.७	४७.५	६१.५	५४.५	७०.०	७८.२	७४.१
कालिकामाई गा.पा.	९६.३	९५.९	९६.१	४९.०	६२.१	५५.५	७२.७	७९.०	७५.८
पकाहा मैनपुर गा.पा.	९४.९	९६.२	९५.५	४८.७	६२.३	५५.५	७१.८	७९.२	७५.५
पर्सगढी न.पा.	९४.५	९५.९	९५.२	४८.५	६२.१	५५.३	७१.५	७९.०	७५.३
पटेर्वा सुगौली गा.पा.	९१.९	९१.९	९१.९	४७.२	५९.५	५३.३	६९.५	७५.७	७२.६
पोखरिया न.पा.	९६.३	९६.८	९६.६	४९.०	६२.७	५५.९	७२.७	७९.८	७६.२
सखुवा प्रसौनी गा.पा.	९३.१	९२.९	९३.०	४७.८	६०.१	५४.०	७०.५	७६.५	७३.५
ठोरी गा.पा.	९२.३	९५.९	९४.१	४७.४	६२.१	५४.७	६९.८	७९.०	७४.४
पर्सा जम्मा	९३.७	९४.९	९४.३	४८.०	६१.४	५४.७	७०.८	७८.२	७४.५

स्रोत: फ्ल्यास रिपोर्ट, २०१८/१९

ख. माध्यमिक तहको खुद भर्ना दर

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२

	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी									
अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	६६.३	७४.५	७०.४	२५.०	२४.४	२४.७	४५.७	४९.४	४७.५
बलान-बिहुल गा.पा.	६७.९	७४.२	७१.०	२५.६	२४.३	२४.९	४६.७	४९.२	४८.०
राजगढ गा.पा.	७०.८	७४.३	७२.५	२६.७	२४.३	२५.५	४८.७	४९.३	४९.०
बिष्णुपुर गा.पा.	६९.७	७७.४	७३.५	२६.३	२५.३	२५.८	४८.०	५१.४	४९.७
बोदेबरसाईन न.पा.	७०.१	७८.२	७४.१	२६.४	२५.६	२६.०	४८.२	५१.९	५०.१
छिन्नमस्ता गा.पा.	६९.५	७७.४	७३.४	२६.२	२५.४	२५.८	४७.८	५१.४	४९.६
डाक्नेश्वरी न.पा.	६६.४	७६.२	७१.३	२५.१	२५.०	२५.०	४५.७	५०.६	४८.२
हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	७०.०	७७.१	७३.५	२६.४	२५.२	२५.८	४८.२	५१.१	४९.७
कञ्चनरूप न.पा.	६९.६	७७.१	७३.३	२६.२	२५.२	२५.७	४७.९	५१.१	४९.५
खडक न.पा.	७२.१	७७.१	७४.६	२७.२	२५.२	२६.२	४९.६	५१.१	५०.४
महादेवा गा.पा.	६८.१	७७.१	७२.६	२५.७	२५.२	२५.४	४६.९	५१.१	४९.०
राजविराज न.पा.	६९.३	७४.५	७१.९	२६.१	२४.४	२५.३	४७.७	४९.५	४८.६
रूपनी गा.पा.	६८.३	७५.३	७१.८	२५.८	२४.७	२५.२	४७.०	५०.०	४८.५
सप्तकोशी न.पा.	६८.१	७७.१	७२.६	२५.७	२५.२	२५.४	४६.९	५१.१	४९.०
शम्भुनाथ न.पा.	६७.८	७५.३	७१.६	२५.६	२४.७	२५.१	४६.७	५०.०	४८.३
सुरुङ्गा न.पा.	६७.१	७६.७	७१.९	२५.३	२५.१	२५.२	४६.२	५०.९	४८.६
तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	६९.३	७५.९	७२.६	२६.१	२४.९	२५.५	४७.७	५०.४	४९.१
तिरहुत गा.पा.	६३.७	७५.३	६९.५	२४.०	२४.७	२४.३	४३.९	५०.०	४६.९
सप्तरी जम्मा	६८.६	७६.१	७२.३	२५.९	२४.९	२५.४	४७.२	५०.५	४८.९

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सिराहा									
अर्नमा गा.पा.	५०.२	६७.२	५८.७	२६.८	२५.७	२६.२	३८.५	४६.४	४२.५
औरही गा.पा.	५१.४	६६.९	५९.२	२७.४	२५.६	२६.५	३९.४	४६.३	४२.८
बरियारपट्टी गा.पा.	५२.५	६७.१	५९.८	२८.०	२५.६	२६.८	४०.३	४६.३	४३.३
भगवानपुर गा.पा.	५२.८	६९.८	६१.३	२८.२	२६.७	२७.४	४०.५	४८.२	४४.४
विष्णुपुर गा.पा.	६९.७	७७.४	७३.५	२६.३	२५.३	२५.८	४८.०	५१.४	४९.७
धनगढीमाई न.पा.	५०.६	६९.९	६०.२	२७.०	२६.७	२६.८	३८.८	४८.३	४३.५
गोलबजार न.पा.	५१.३	६८.८	६०.१	२७.४	२६.३	२६.८	३९.४	४७.५	४३.४
कल्याणपुर न.पा.	५३.०	६९.५	६१.२	२८.३	२६.५	२७.४	४०.६	४८.०	४४.३
कर्जन्हा न.पा.	५२.७	६९.५	६१.१	२८.१	२६.५	२७.३	४०.४	४८.०	४४.२
लहान न.पा.	५२.५	६९.५	६१.०	२८.०	२६.५	२७.३	४०.२	४८.०	४४.१
लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	५१.०	६९.५	६०.३	२७.२	२६.५	२६.९	३९.१	४८.०	४३.६
मिर्चैयाँ न.पा.	५२.५	६७.३	५९.९	२८.०	२५.७	२६.८	४०.२	४६.५	४३.४
नरहा गा.पा.	५१.७	६८.०	५९.८	२७.६	२६.०	२६.८	३९.६	४७.०	४३.३
नवराजपुर गा.पा.	५२.१	६९.५	६०.८	२७.८	२६.५	२७.२	३९.९	४८.०	४४.०
सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	५१.३	६८.०	५९.७	२७.४	२६.०	२६.७	३९.४	४७.०	४३.२
सिरहा न.पा.	५१.३	६९.२	६०.३	२७.४	२६.४	२६.९	३९.४	४७.८	४३.६
सुखीपुर न.पा.	५२.५	६८.५	६०.५	२८.०	२६.२	२७.१	४०.२	४७.३	४३.८
सिराहा जम्मा	५१.९	६८.७	६०.३	२७.७	२६.३	२७.०	३९.८	४७.५	४३.७
धनुषा									

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
औरही गा.पा.	५१.४	६६.९	५९.२	२७.४	२५.६	२६.५	३९.४	४६.३	४२.८
बटेश्वर गा.पा.	६०.१	६३.२	६१.६	१६.२	१६.५	१६.३	३८.१	३९.८	३९.०
विदेह न.पा.	६१.४	६३.३	६२.४	१६.६	१६.५	१६.५	३९.०	३९.९	३९.५
धनौजी गा.पा.	६१.७	६५.९	६३.८	१६.७	१७.२	१६.९	३९.२	४१.६	४०.४
धनुषाधाम न.पा.	६२.९	६६.६	६४.८	१६.७	१७.५	१७.१	३९.८	४२.१	४१.०
गणेशमान चारनाथ न.पा.	५९.१	६६.०	६२.६	१५.९	१७.२	१६.६	३७.५	४१.६	३९.६
हंसपुर न.पा.	६०.०	६५.०	६२.५	१६.२	१६.९	१६.६	३८.१	४१.०	३९.५
जनकनन्दिनी गा.पा.	६२.०	६५.६	६३.८	१६.७	१७.१	१६.९	३९.३	४१.४	४०.४
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	६१.६	६५.६	६३.६	१६.६	१७.१	१६.९	३९.१	४१.४	४०.२
कमला न.पा.	६१.४	६५.६	६३.५	१६.६	१७.१	१६.८	३९.०	४१.४	४०.२
क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	५९.७	६५.६	६२.६	१६.१	१७.१	१६.६	३७.९	४१.४	३९.६
लक्ष्मीनिया गा.पा.	६१.४	६३.५	६२.४	१६.६	१६.६	१६.६	३९.०	४०.१	३९.५
मिथिला बिहारी न.पा.	६०.४	६४.२	६२.३	१६.३	१६.७	१६.५	३८.४	४०.५	३९.४
मिथिला न.पा.	६०.४	६४.२	६२.३	१६.३	१६.७	१६.५	३८.४	४०.५	३९.४
मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	६१.४	६४.२	६२.८	१६.६	१६.७	१६.६	३९.०	४०.५	३९.७
नगराइन न.पा.	६०.०	६६.२	६३.१	१६.२	१७.०	१६.६	३८.१	४१.६	३९.९
सबैला न.पा.	५९.४	६३.८	६१.६	१६.०	१६.६	१६.३	३७.७	४०.२	३९.०
शहीदनगर न.पा.	५९.२	६४.४	६१.८	१६.०	१६.८	१६.४	३७.६	४०.६	३९.१
धनुषा जम्मा	६०.७	६५.०	६२.९	१६.४	१६.९	१६.७	३८.६	४१.०	३९.८
महोत्तरी									

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
औरही न.पा.	५१.४	६६.९	५९.२	२७.४	२५.६	२६.५	३९.४	४६.३	४२.८
बलवा न.पा.	५६.१	५२.४	५४.२	२०.७	१७.५	१९.१	३८.४	३४.९	३६.७
बर्दिबास न.पा.	५७.३	५२.५	५४.९	२१.२	१७.६	१९.४	३९.३	३५.०	३७.१
भैँगाहा न.पा.	५७.६	५४.६	५६.१	२१.३	१८.३	१९.८	३९.५	३६.४	३८.०
एकडारा गा.पा.	५७.९	५५.२	५६.६	२१.४	१८.५	१९.९	३९.६	३६.८	३८.२
गौशाला न.पा.	५५.२	५४.७	५४.९	२०.४	१९.३	१९.८	३७.८	३७.०	३७.४
जलेश्वर न.पा.	५६.०	५३.८	५४.९	२०.७	१८.०	१९.३	३८.४	३५.९	३७.१
लोहरपट्टी न.पा.	५७.९	५४.३	५६.१	२१.४	१८.२	१९.८	३९.६	३६.३	३७.९
महोत्तरी गा.पा.	५७.५	५४.३	५५.९	२१.२	१८.२	१९.७	३९.४	३६.३	३७.८
मनरा शिसवा न.पा.	५७.३	५४.३	५५.८	२१.२	१८.२	१९.७	३९.२	३६.३	३७.७
मटिहानी न.पा.	५५.७	५४.३	५५.०	२०.६	१८.२	१९.४	३८.१	३६.३	३७.२
पिपरा गा.पा.	५७.३	५२.६	५५.०	२१.२	१७.६	१९.४	३९.२	३५.१	३७.२
रामगोपालपुर न.पा.	५६.४	५३.२	५४.८	२०.८	१७.८	१९.३	३८.६	३५.५	३७.१
साम्सी गा.पा.	५५.४	५४.३	५४.९	२०.४	१८.२	१९.३	३७.९	३६.३	३७.१
सोनमा गा.पा.	५७.३	५३.२	५५.२	२१.२	१७.८	१९.५	३९.२	३५.५	३७.३
महोत्तरी जम्मा	५६.७	५३.८	५५.२	२०.९	१८.१	१९.५	३८.८	३५.९	३७.३
सर्लाही									
बागमती न.पा.	५४.६	६४.९	५९.७	२०.४	२८.३	२४.३	३७.५	४६.६	४२.०
बलवा न.पा.	५५.९	६४.६	६०.३	२०.९	२८.२	२४.५	३८.४	४६.४	४२.४
बरहथवा न.पा.	५७.२	६४.७	६१.०	२१.४	२८.२	२४.८	३९.३	४६.५	४२.९

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
बसबरीया गा.पा.	५७.५	६७.४	६२.४	२१.५	२९.४	२५.४	३९.५	४८.४	४३.९
ब्रह्मपुरी गा.पा.	५५.०	६७.४	६१.२	२०.६	२९.४	२५.०	३७.८	४८.४	४३.१
विष्णु गा.पा.	५७.७	६८.१	६२.९	२१.६	२९.७	२५.६	३९.७	४८.९	४४.३
चन्द्रनगर गा.पा.	५५.९	६६.४	६१.१	२०.९	२८.९	२४.९	३८.४	४७.७	४३.०
चक्रघट्टा गा.पा.	५७.७	६७.७	६२.७	२१.६	२९.५	२५.५	३९.६	४८.६	४४.१
धनकौल गा.पा.	५७.४	६७.२	६२.३	२१.४	२९.३	२५.४	३९.४	४८.३	४३.८
गोडैटा न.पा.	५७.१	६७.०	६२.१	२१.३	२९.२	२५.३	३९.२	४८.१	४३.७
हरिवन न.पा.	५६.१	६७.०	६१.६	२१.०	२९.२	२५.१	३८.५	४८.१	४३.३
हरिपुर न.पा.	५७.७	६४.९	६१.३	२१.६	२८.३	२४.९	३९.६	४६.६	४३.१
हरिपुर्वा न.पा.	५६.३	६५.६	६०.९	२१.१	२८.६	२४.९	३८.७	४७.१	४२.९
ईश्वरपुर न.पा.	५५.८	६७.०	६१.४	२०.८	२९.२	२५.०	३८.३	४८.१	४३.२
कविलासी न.पा.	५५.९	६५.६	६०.७	२०.९	२८.६	२४.७	३८.४	४७.१	४२.७
कौडेना गा.पा.	५६.०	६५.७	६०.९	२०.९	२८.७	२४.८	३८.५	४७.२	४२.८
लालबन्दी न.पा.	५५.३	६४.९	६०.१	२०.७	२८.३	२४.५	३८.०	४६.६	४२.३
मलंगवा न.पा.	५७.७	६५.६	६१.६	२१.६	२८.६	२५.१	३९.६	४७.१	४३.४
पर्सा गा.पा.	५५.१	६७.७	६१.४	२०.६	२९.५	२५.१	३७.८	४८.६	४३.२
रामनगर गा.पा.	५८.३	६७.०	६२.७	२१.८	२९.२	२५.५	४०.०	४८.१	४४.१
सर्लाही जम्मा	५६.५	६६.३	६१.४	२१.१	२८.९	२५.०	३८.८	४७.६	४३.२
रौतहट									
बौधीमाई न.पा.	५६.९	६८.७	६२.८	२९.६	१९.९	२४.७	४३.२	४४.३	४३.८

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
बृन्दावन न.पा.	५८.२	६८.४	६३.३	३०.३	१९.८	२५.०	४४.२	४४.१	४४.२
चन्द्रपुर न.पा.	५९.५	६८.६	६४.०	३०.९	१९.८	२५.४	४५.२	४४.२	४४.७
देवाही गोनाही न.पा.	५९.८	७१.४	६५.६	३१.१	२०.६	२५.९	४५.४	४६.०	४५.७
दुर्गा भगवती गा.पा.	६०.१	७२.२	६६.१	३१.२	२०.९	२६.१	४५.७	४६.५	४६.१
फतुवाबिजयपुर न.पा.	५७.३	७१.५	६४.४	२९.८	२०.७	२५.२	४३.५	४६.१	४४.८
गढीमाई न.पा.	५८.२	७०.३	६४.२	३०.२	२०.३	२५.३	४४.२	४५.३	४४.८
गरुडा न.पा.	६०.०	७१.०	६५.५	३१.२	२०.५	२५.९	४५.६	४५.८	४५.७
गौर न.पा.	५९.७	७१.२	६५.५	३१.०	२०.६	२५.८	४५.४	४५.९	४५.६
गुजरा न.पा.	५९.४	७१.०	६५.२	३०.९	२०.५	२५.७	४५.२	४५.८	४५.५
ईशनाथ न.पा.	५८.४	७१.०	६४.७	३०.४	२०.५	२५.४	४४.४	४५.८	४५.१
कटहरिया न.पा.	६०.०	७१.७	६५.९	३१.२	२०.७	२६.०	४५.६	४६.२	४५.९
माधव नारायण न.पा.	५८.६	६९.५	६४.०	३०.४	२०.१	२५.३	४४.५	४४.८	४४.७
मौलापुर न.पा.	५८.०	७१.०	६४.५	३०.२	२०.५	२५.४	४४.१	४५.८	४४.९
परोहा न.पा.	५८.२	६९.५	६३.८	३०.२	२०.१	२५.२	४४.२	४४.८	४४.५
राजदेवी न.पा.	५८.३	६९.६	६४.०	३०.३	२०.१	२५.२	४४.३	४४.९	४४.६
राजपुर न.पा.	५७.६	६८.८	६३.२	२९.९	१९.९	२४.९	४३.७	४४.३	४४.०
यमुनामाई गा.पा.	६०.०	६९.५	६४.८	३१.२	२०.१	२५.७	४५.६	४४.८	४५.२
रौतहट जम्मा	५८.८	७०.३	६४.५	३०.६	२०.३	२५.४	४४.७	४५.३	४५.०
बारा									
आदर्श कोटवाल गा.पा.	५२.३	५३.०	५२.६	२६.०	२२.७	२४.३	३९.१	३७.८	३८.५

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
बारागढीगा.पा.	५३.५	५१.९	५२.७	२६.६	२२.६	२४.६	४०.१	३७.२	३८.६
देवताल गा.पा.	५४.७	५२.०	५३.४	२७.२	२२.६	२४.९	४१.०	३७.३	३९.१
जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	५५.०	५४.१	५४.६	२७.३	२३.६	२५.४	४१.२	३८.८	४०.०
कलैया उ.म.न.पा.	५५.३	५४.७	५५.०	२७.४	२३.८	२५.६	४१.४	३९.३	४०.३
करैयामाई गा.पा.	५२.७	५४.२	५३.४	२६.१	२३.६	२४.९	३९.४	३८.९	३९.१
कोल्हवी न.पा.	५३.५	५३.३	५३.४	२६.६	२३.२	२४.९	४०.०	३८.३	३९.१
महागढीमाई न.पा.	५५.२	५३.९	५४.५	२७.४	२३.४	२५.४	४१.३	३८.६	४०.०
निजगढ न.पा.	५४.९	५४.०	५४.५	२७.२	२३.५	२५.४	४१.१	३८.८	३९.९
पचरौता न.पा.	५५.६	५३.९	५४.७	२७.१	२३.४	२५.३	४१.४	३८.६	४०.०
परवानीपुर गा.पा.	५३.७	५२.७	५३.२	२६.७	२२.९	२४.८	४०.२	३७.८	३९.०
फेटा गा.पा.	५५.४	५४.४	५४.९	२७.५	२३.७	२५.६	४१.५	३९.०	४०.३
प्रसौनी गा.पा.	५३.९	५२.१	५३.०	२६.७	२२.७	२४.७	४०.३	३७.४	३८.९
सिम्रौनगढ न.पा.	५३.४	५३.९	५३.६	२६.५	२३.४	२५.०	३९.९	३८.६	३९.३
सुवर्ण गा.पा.	५३.५	५२.७	५३.१	२६.६	२२.९	२४.७	४०.०	३७.८	३८.९
विश्रामपुर गा.पा.	५३.६	५२.८	५३.२	२६.६	२३.०	२४.८	४०.१	३७.९	३९.०
बारा जम्मा	५४.१	५३.३	५३.७	२६.८	२३.२	२५.०	४०.५	३८.३	३९.४
बहुदरमाई न.पा.	३२.०	३७.०	३४.५	१२.०	१२.५	१२.२	२२.०	२४.७	२३.४
बिन्दवासिनी गा.पा.	३२.७	३६.९	३४.८	१२.३	१२.४	१२.४	२२.५	२४.६	२३.६
बिरगंज म.न.पा.	३३.४	३७.०	३५.२	१२.६	१२.४	१२.५	२३.०	२४.७	२३.९
छिपहरमाई गा.पा.	३३.६	३८.५	३६.०	१२.६	१२.९	१२.८	२३.१	२५.७	२४.४

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कक्षा ९-१२		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
धोवीनी गा.पा.	३३.८	३८.९	३६.३	१२.७	१३.१	१२.९	२३.२	२६.०	२४.६
जगरनाथपुर गा.पा.	३२.२	३८.५	३५.४	१२.१	१३.०	१२.५	२२.२	२५.७	२३.९
जिरा भवानी गा.पा.	३२.७	३७.९	३५.३	१२.३	१२.८	१२.५	२२.५	२५.३	२३.९
कालिकामाई गा.पा.	३३.७	३८.३	३६.०	१२.७	१२.९	१२.८	२३.२	२५.६	२४.४
पकाहा मैनपुर गा.पा.	३३.५	३८.४	३६.०	१२.६	१२.९	१२.८	२३.१	२५.७	२४.४
पर्सागढी न.पा.	३३.४	३८.३	३५.९	१२.६	१२.९	१२.७	२३.०	२५.६	२४.३
पटेर्वा सुगौली गा.पा.	३२.५	३६.७	३४.६	१२.२	१२.३	१२.३	२२.४	२४.५	२३.४
पोखरिया न.पा.	३३.७	३८.७	३६.२	१२.७	१३.०	१२.९	२३.२	२५.८	२४.५
सखुवा प्रसौनी गा.पा.	३२.९	३७.१	३५.०	१२.४	१२.५	१२.४	२२.७	२४.८	२३.७
ठोरी गा.पा.	३२.६	३८.३	३५.५	१२.३	१२.९	१२.६	२२.४	२५.६	२४.०
पर्सा जम्मा	३३.१	३७.९	३५.५	१२.४	१२.७	१२.६	२२.८	२५.३	२४.०

स्रोत: फ्ल्यास रिपोर्ट, २०१८/१९

अनुसूची ३२: विद्यालय छाड्ने दर

क. कक्षा १, २ र ३ मा विद्यालय छाड्ने दर

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी									
अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	१.३	१.३	१.३	२.४	३.९	३.२	२.३	२.३	२.३
राजगढ गा.पा.	६.३	५.७	६.०	२.९	४.५	३.७	२.३	४.२	३.१
विष्णुपुर गा.पा.	७.८	८.७	८.३	६.३	६.४	६.३	३.६	३.४	३.५
बोदेबरसाईन न.पा.	७.८	११.३	९.४	४.७	७.३	६.०	४.५	५.३	४.८
छिन्नमस्ता गा.पा.	३.०	३.५	३.३	५.७	८.८	७.१	४.१	४.०	४.१
डाक्नेश्वरी न.पा.	६.३	६.०	६.२	५.२	५.५	५.४	३.५	५.४	४.३
हनुमाननगर कड्कालिनी न.पा.	७.९	१०.४	९.२	४.४	५.७	५.०	३.२	३.३	३.३
कच्चनरूप न.पा.	५.०	८.४	६.५	२.६	३.६	३.०	२.६	२.८	२.७
खडक न.पा.	३.४	५.१	४.३	२.९	४.६	३.७	२.०	२.४	२.२
महदेवा गा.पा.	६.१	७.४	६.७	४.१	३.७	४.०	१.६	३.०	२.२
राजविराज न.पा.	४.७	५.९	५.३	४.१	७.४	५.६	२.६	४.२	३.३
रूपनी गा.पा.	४.३	५.२	४.७	४.९	८.२	६.३	२.४	२.९	२.६
सप्तकोशी न.पा.	८.३	८.०	८.१	४.०	५.२	४.६	३.२	३.१	३.१
शम्भुनाथ न.पा.	४.९	५.८	५.४	२.०	३.८	२.९	२.३	२.६	२.५
सुरुङ्गा न.पा.	८.४	७.४	७.९	५.६	५.१	५.४	३.२	५.३	४.२
तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	३.१	५.१	३.९	३.०	२.५	२.८	२.६	२.८	२.७
तिरहुत गा.पा.	१.८	१.३	१.६	१.९	३.६	२.६	१.८	३.३	२.५
बलान-बिहुल गा.पा.	१.५	१.६	१.६	३.१	४.२	३.७	३.१	३.७	३.३
सप्तरी जम्मा	५.४	६.५	५.९	४.०	५.३	४.६	२.९	३.६	३.२
सिराहा									
अर्नमा गा.पा.	७.५	७.३	७.४	४.८	४.९	४.८	२.९	१.१	२.१
औरही गा.पा.	३.५	३.३	३.४	२.६	२.८	२.७	१.९	२.२	२.०
बरियारपट्टी गा.पा.	३.५	३.४	३.५	२.०	४.३	३.२	३.५	४.५	४.१
भगवानपुर गा.पा.	३.५	४.९	४.२	२.८	४.८	३.८	१.६	३.६	२.५
विष्णुपुर गा.पा.	७.१	६.७	६.९	४.१	३.६	३.८	५.९	४.२	५.१

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
धनगढीमाई न.पा.	३.६	५.८	४.८	५.४	६.३	५.९	३.१	३.६	३.४
गोलबजार न.पा.	७.०	७.६	७.४	७.१	६.१	६.५	३.१	३.८	३.५
कल्याणपुर न.पा.	७.८	७.०	७.४	४.३	४.९	४.६	५.२	४.३	४.७
कर्जन्हा न.पा.	३.९	५.७	५.०	४.०	६.२	५.२	३.१	२.७	२.९
लहान न.पा.	४.७	५.१	४.९	४.५	५.९	५.३	२.४	२.७	२.६
लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	५.५	५.३	५.४	५.१	६.०	५.६	१.९	३.५	२.७
मिर्चैयाँ न.पा.	६.९	७.९	७.५	३.४	५.०	४.३	२.५	२.९	२.८
नरहा गा.पा.	७.१	६.३	६.७	३.८	३.८	३.८	५.५	३.६	४.५
नवराजपुर गा.पा.	९.३	८.०	८.६	३.२	५.१	४.१	३.४	३.३	३.३
सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	३.७	२.६	३.२	७.६	६.०	६.९	३.५	३.८	३.७
सिरहा न.पा.	७.१	८.८	८.०	३.६	३.८	३.७	३.३	३.१	३.२
सुखीपुर न.पा.	४.९	९.२	७.२	४.९	६.२	५.६	२.५	३.०	२.७
सिराहा जम्मा	५.८	६.६	६.२	४.३	५.२	४.८	३.१	३.३	३.२
धनुषा									
औरही गा.पा.	१.४	१.६	१.५	३.१	५.७	४.३	२.८	५.३	३.८
बटेश्वर गा.पा.	४.२	५.२	४.६	४.१	५.५	४.७	२.७	४.३	३.३
विदेह न.पा.	०.४	०.०	०.३	४.७	४.१	४.५	५.८	४.२	५.१
क्षिरेधरनाथ न.पा.	७.०	५.१	६.१	०.३	२.३	१.२	०.०	०.३	०.१
धनौजी गा.पा.	४.२	३.८	४.०	७.१	९.१	८.०	४.५	३.८	४.३
धनुषाधाम न.पा.	५.७	७.८	६.७	४.३	५.१	४.७	४.१	३.८	३.९
गणेशमान चारनाथ न.पा.	४.७	७.१	५.९	०.०	०.५	०.३	०.६	०.४	०.५
हंसपुर न.पा.	५.७	६.०	५.८	४.१	४.१	४.१	३.८	३.३	३.६
जनकनन्दिनी गा.पा.	८.०	८.८	८.४	७.४	३.६	५.६	४.०	२.८	३.५
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	७.१	६.३	६.६	५.३	६.२	५.८	३.४	२.७	३.०
कमला न.पा.	०.५	०.७	०.६	४.९	८.०	६.२	२.७	२.२	२.५
लक्ष्मीनिया गा.पा.	३.९	३.०	३.५	४.१	८.६	६.४	३.०	४.८	३.९
मिथिला बिहारी न.पा.	३.१	४.३	३.६	४.१	४.९	४.५	२.२	३.४	२.७
मिथिला न.पा.	३.३	३.८	३.६	३.०	२.९	२.९	२.१	३.२	२.५
मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	१.८	१.७	१.७	२.७	२.७	२.७	१.९	२.५	२.१
नगराइन न.पा.	८.३	८.२	८.३	५.६	७.३	६.४	३.३	४.५	३.८
सबैला न.पा.	३.३	४.३	३.८	४.४	४.१	४.३	४.७	५.१	४.९

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
शहीदनगर न.पा.	५.१	३.१	४.२	३.८	३.८	३.८	३.३	४.५	३.९
धनुषा जम्मा	५.०	५.२	५.१	३.९	४.७	४.३	३.०	३.२	३.१
महोत्तरी									
औरही न.पा.	४.१	३.५	३.८	३.१	४.९	३.९	२.८	२.९	२.९
बलवा न.पा.	२.९	३.४	३.१	२.१	२.८	२.४	२.८	२.४	२.७
बर्दिबास न.पा.	७.४	६.०	६.७	४.८	४.२	४.५	४.०	४.४	४.२
भैगाहा न.पा.	५.०	५.२	५.१	४.७	४.४	४.६	२.७	३.४	३.०
एकडारा गा.पा.	३.५	३.५	३.५	४.७	४.७	४.७	२.०	३.०	२.५
गौशाला न.पा.	३.१	३.७	३.४	२.६	२.८	२.७	३.७	३.९	३.८
जलेश्वर न.पा.	६.३	७.६	६.९	६.६	७.७	७.२	३.३	३.५	३.४
लोहरपट्टी न.पा.	८.४	७.६	८.०	३.०	२.६	२.८	३.२	५.८	४.४
महोत्तरी गा.पा.	४.५	४.८	४.६	३.३	४.५	३.८	२.३	३.२	२.७
मनरा शिसवा न.पा.	४.६	४.५	४.६	४.०	४.०	४.०	३.०	५.०	३.९
मटिहानी न.पा.	५.४	४.४	५.०	५.४	६.८	६.१	२.४	५.८	४.०
पिपरा गा.पा.	३.२	३.१	३.१	३.३	४.६	३.९	२.७	३.२	३.०
रामगोपालपुर न.पा.	६.१	६.८	६.४	३.४	४.३	३.८	२.६	३.७	३.१
साम्सी गा.पा.	३.३	४.५	३.९	४.९	८.६	६.५	१.८	२.३	२.०
सोनमा गा.पा.	२.८	४.०	३.४	२.३	२.९	२.६	३.१	२.४	२.८
महोत्तरी जम्मा	४.८	५.०	४.९	३.९	४.६	४.२	२.९	३.७	३.३
सर्लाही									
बागमती न.पा.	१.५	१.६	१.५	३.५	३.९	३.७	३.५	४.०	३.७
बलरा न.पा.	६.३	७.८	७.१	३.४	५.०	४.२	३.३	३.७	३.५
बरहथवा न.पा.	२.७	३.०	२.९	४.०	४.४	४.२	२.९	३.६	३.३
बसबरीया गा.पा.	३.१	४.६	३.८	२.१	३.५	२.७	४.०	४.०	४.०
विष्णु गा.पा.	७.४	५.६	६.५	३.१	२.९	३.०	२.०	२.६	२.३
ब्रह्मपुरी गा.पा.	६.५	५.५	६.०	२.३	२.३	२.३	३.७	२.७	३.३
चक्रघट्टा गा.पा.	३.५	३.०	३.२	५.१	४.१	४.७	५.९	२.३	४.१
चन्द्रनगर गा.पा.	४.३	५.४	४.८	२.३	३.५	२.८	३.८	४.५	४.१
धनकौल गा.पा.	४.२	३.९	४.१	३.२	५.८	४.३	२.३	३.५	२.८
गोडैटा न.पा.	२.७	३.५	३.१	५.९	८.२	७.०	३.७	४.२	३.९
हरिपुर न.पा.	१.५	१.७	१.६	२.६	३.२	२.८	२.४	३.०	२.७

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
हरिपुर्वा न.पा.	१.०	१.६	१.३	४.०	४.७	४.२	२.६	२.७	२.७
हरिवन न.पा.	१.६	१.५	१.५	३.४	४.०	३.७	३.२	४.०	३.६
ईश्वरपुर न.पा.	६.५	६.३	६.४	३.५	३.७	३.६	२.७	२.७	२.७
कविलासी न.पा.	४.०	३.६	३.८	३.६	३.४	३.५	२.६	२.७	२.६
कौडेना गा.पा.	५.९	७.४	६.५	२.९	६.२	४.५	२.३	३.७	२.९
लालबन्दी न.पा.	४.२	४.८	४.५	२.६	२.६	२.६	१.९	२.१	२.०
मलंगवा न.पा.	४.९	६.६	५.७	४.९	५.५	५.२	३.१	२.१	२.६
पर्सा गा.पा.	०.०	०.०	०.०	३.२	२.७	३.०	५.८	३.६	४.७
रामनगर गा.पा.	५.२	६.७	५.९	३.०	३.७	३.३	५.१	५.३	५.२
सर्लाही जम्मा	४.०	४.५	४.२	३.६	४.३	३.९	३.२	३.२	३.२
रौतहट									
बौधीमाई न.पा.	०.५	०.५	०.५	२.६	०.७	१.६	३.३	३.०	३.१
बृन्दावन न.पा.	०.४	१.८	१.१	३.८	४.६	४.२	३.७	३.९	३.८
चन्द्रपुर न.पा.	५.६	५.१	५.४	०.९	०.६	०.८	१.५	२.४	१.९
देवाही गोनाही न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	१.६	१.९	१.८
दुर्गा भगवती गा.पा.	५.४	१०.९	८.१	२.९	२.७	२.८	३.४	३.३	३.४
गढीमाई न.पा.	५.१	२.९	४.०	४.७	३.६	४.१	३.३	३.९	३.६
गरूडा न.पा.	४.४	६.२	५.२	३.३	५.९	४.४	३.३	५.३	४.३
गौर न.पा.	४.९	५.७	५.३	३.६	४.०	३.८	३.५	४.१	३.८
गुजरा न.पा.	५.०	५.५	५.२	६.३	५.१	५.७	२.३	६.५	४.५
ईशनाथ न.पा.	८.५	७.७	८.१	४.३	५.०	४.७	२.४	२.९	२.७
कटहरिया न.पा.	९.२	९.२	९.२	१.७	२.३	२.०	५.०	६.१	५.६
माधव नारायण न.पा.	३.४	४.२	३.८	३.८	३.७	३.७	४.६	३.७	४.१
मौलापुर न.पा.	०.०	०.०	०.०	४.३	१.९	३.१	३.६	२.८	३.१
परोहा न.पा.	६.१	६.८	६.४	१.७	४.०	२.८	३.१	३.८	३.५
फतुवाबिजयपुर न.पा.	२.५	२.२	२.४	०.०	१.५	०.७	२.१	४.३	३.१
राजदेवी न.पा.	५.४	५.९	५.७	४.०	३.६	३.८	३.३	३.०	३.२
राजपुर न.पा.	३.६	३.७	३.६	६.०	६.७	६.३	४.३	२.६	३.४
यमुनामाई गा.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
रौतहट जम्मा	४.४	५.०	४.७	३.०	३.३	३.२	३.१	३.७	३.४
बारा									
आदर्श कोटवाल गा.पा.	५.३	६.९	६.०	४.१	६.२	५.०	३.०	४.५	३.६
बारागढीगा.पा.	६.६	८.०	७.३	२.६	२.४	२.५	४.७	४.९	४.८
विश्रामपुर गा.पा.	१.०	१.९	१.४	३.०	३.८	३.४	२.९	२.४	२.७
देवताल गा.पा.	२.०	४.६	३.२	४.०	१.८	३.०	२.५	३.९	३.१
जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	३.५	३.९	३.७	४.४	५.१	४.८	४.५	५.०	४.७
कलैया उ.म.न.पा.	४.३	५.५	४.९	५.८	५.८	५.८	२.७	४.१	३.३
करैयामाई गा.पा.	१.१	१.४	१.३	३.१	३.०	३.०	२.६	२.८	२.७
कोल्हवी न.पा.	१.५	१.६	१.६	५.५	७.१	६.२	३.८	३.७	३.७
महागढीमाई न.पा.	४.८	५.२	५.०	४.३	५.५	४.८	१.९	४.५	३.०
निजगढ न.पा.	५.०	३.५	४.२	४.४	४.५	४.४	३.०	३.४	३.२
पचरौता न.पा.	५.०	६.४	५.७	५.२	६.७	५.९	३.०	२.८	२.९
परवानीपुर गा.पा.	६.५	७.६	७.१	४.८	३.०	३.९	३.०	५.५	४.२
फेटा गा.पा.	१.७	२.८	२.२	६.५	३.९	५.५	२.७	३.८	३.२
प्रसौनी गा.पा.	०.८	०.५	०.६	३.८	२.०	३.०	०.०	४.१	१.८
सिम्रौनगढ न.पा.	३.३	३.९	३.६	३.५	३.३	३.४	३.२	२.६	३.०
सुवर्ण गा.पा.	३.५	३.५	३.५	४.६	३.२	४.०	१.९	०.८	१.४
बारा जम्मा	३.६	४.३	४.०	४.६	४.७	४.६	३.०	३.७	३.३
पर्सा									
बहुदरमाई न.पा.	१.६	२.४	१.९	३.६	५.७	४.६	२.८	४.०	३.३
बिन्दवासिनी गा.पा.	२.७	४.४	३.६	२.५	३.४	२.९	२.८	३.९	३.३
विरगंज म.न.पा.	३.५	४.०	३.७	४.३	४.६	४.५	१.४	१.९	१.६
छिपहरमाई गा.पा.	१.१	१.९	१.४	५.४	५.८	५.६	३.०	४.४	३.६
धोबीनी गा.पा.	१.३	२.४	१.८	३.१	५.३	४.१	४.२	४.०	४.१
जगरनाथपुर गा.पा.	४.४	४.४	४.४	४.५	४.६	४.६	२.१	२.४	२.२
जिरा भवानी गा.पा.	३.९	५.७	४.७	२.४	३.२	२.८	३.२	४.३	३.७
कालिकामाई गा.पा.	७.७	११.१	९.१	५.०	२.९	४.१	३.४	२.८	३.१
पकाहा मैनपुर गा.पा.	३.२	४.१	३.६	५.९	७.२	६.५	३.९	३.८	३.८

स्थानीय तहको नाम	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
पर्सागढी न.पा.	४.४	४.२	४.३	४.९	४.४	४.७	२.१	२.२	२.२
पटेर्वा सुगौली गा.पा.	१.६	१.८	१.७	४.५	५.१	४.८	२.४	३.३	२.९
पोखरिया न.पा.	३.७	४.०	३.९	४.४	४.६	४.५	२.७	४.०	३.३
सखुवा प्रसौनी गा.पा.	३.३	४.१	३.७	४.३	४.६	४.५	४.६	५.३	४.९
ठोरी गा.पा.	१.४	१.७	१.५	२.४	३.२	२.८	३.६	३.८	३.७
पर्सा जम्मा	३.३	३.९	३.६	४.३	४.७	४.५	२.६	३.१	२.८

स्रोत: फ्ल्यास रिपोर्ट, २०१८/१९

ख. कक्षा ४ र ५ र १-५ मा विद्यालय छाड्ने दर

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा १-५		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी									
अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	३.८	६.५	५.१	२.६	२.६	२.६	२.५	३.३	२.९
राजगढ गा.पा.	२.३	२.४	२.३	३.०	०.९	२.२	३.४	३.९	३.६
बिष्णुपुर गा.पा.	४.८	४.६	४.७	३.५	३.८	३.६	५.१	५.५	५.३
बोदेबरसाईन न.पा.	१.५	२.०	१.७	२.४	२.१	२.२	४.४	६.०	५.१
छिन्नमस्ता गा.पा.	२.०	३.८	२.७	२.५	१.२	२.०	३.६	४.६	४.०
डाक्नेश्वरी न.पा.	२.६	३.६	३.०	१.२	२.१	१.६	३.९	४.७	४.२
हनुमाननगर कड्कालिनी न.पा.	२.४	२.९	२.७	१.९	३.०	२.५	४.२	५.३	४.७
कन्ननरूप न.पा.	४.१	४.६	४.३	३.१	४.७	३.८	३.५	४.९	४.१
खडक न.पा.	३.८	५.८	४.७	३.८	४.३	४.०	३.२	४.४	३.८
महादेवा गा.पा.	३.०	३.९	३.४	३.४	६.९	५.०	३.८	५.१	४.४
राजविराज न.पा.	२.३	२.७	२.४	२.४	२.९	२.६	३.३	४.९	४.०
रूपनी गा.पा.	४.०	४.८	४.३	२.४	३.३	२.७	३.७	५.१	४.३
सप्तकोशी न.पा.	६.८	०.७	४.१	२.८	३.३	३.०	५.२	४.१	४.७
शम्भुनाथ न.पा.	२.०	१.९	२.०	४.६	३.०	३.८	३.२	३.५	३.३
सुरुङ्गा न.पा.	३.१	५.८	४.३	३.६	४.१	३.९	४.९	५.६	५.२
तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	५.१	६.३	५.५	६.३	५.६	६.१	४.०	४.३	४.१
तिरहुत गा.पा.	५.०	६.६	५.७	२.६	३.१	२.८	२.६	३.६	३.०
बलान-बिहुल गा.पा.	६.८	७.६	७.१	४.४	६.०	५.०	३.६	४.२	३.८

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा १-५		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी जम्मा	३.३	४.०	३.६	३.१	३.४	३.३	३.८	४.७	४.२
सिराहा									
अर्नमा गा.पा.	०.४	२.३	१.२	२.०	४.३	३.०	३.८	४.५	४.१
औरही गा.पा.	५.१	४.४	४.८	२.४	३.४	२.८	३.१	३.२	३.१
बरियारपट्टी गा.पा.	१.४	१.७	१.६	१.९	२.९	२.३	२.६	३.५	३.१
भगवानपुर गा.पा.	२.३	४.२	३.२	१.७	४.५	२.८	२.५	४.५	३.५
विष्णुपुर गा.पा.	२.०	१.६	१.८	३.४	२.७	३.१	४.७	४.२	४.५
धनगढीमाई न.पा.	१.७	२.१	१.९	२.४	२.९	२.७	३.२	४.२	३.७
गोलबजार न.पा.	३.५	४.१	३.८	२.५	३.३	२.९	४.९	५.२	५.१
कल्याणपुर न.पा.	२.४	२.७	२.६	२.४	२.३	२.४	४.८	४.८	४.८
कर्जन्हा न.पा.	३.१	२.९	३.०	२.८	२.८	२.८	३.४	४.३	३.९
लहान न.पा.	१.५	२.५	२.१	१.९	२.६	२.३	३.२	४.०	३.७
लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	२.७	३.४	३.०	३.५	५.७	४.६	३.९	४.९	४.४
मिर्चैयाँ न.पा.	४.७	४.३	४.५	२.९	३.६	३.३	४.२	४.९	४.६
नरहा गा.पा.	२.१	१.९	२.०	४.०	२.४	३.२	४.६	३.७	४.२
नवराजपुर गा.पा.	२.२	३.१	२.६	३.९	५.२	४.४	४.५	५.२	४.९
सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	२.९	२.९	२.९	२.२	३.३	२.७	४.१	३.७	३.९
सिरहा न.पा.	१.३	१.८	१.५	४.९	४.१	४.५	४.२	४.७	४.५
सुखीपुर न.पा.	३.२	३.६	३.४	१.९	२.३	२.१	३.७	५.४	४.६
सिराहा जम्मा	२.४	२.९	२.६	२.९	३.३	३.१	३.९	४.५	४.२
धनुषा									
औरही गा.पा.	३.७	४.९	४.३	२.५	४.९	३.५	२.८	४.६	३.६
बटेश्वर गा.पा.	२.७	५.३	३.९	१.२	३.७	२.२	३.१	४.९	३.९
विदेह न.पा.	३.९	१.७	२.९	०.०	०.०	०.०	३.०	२.१	२.६
झिरेश्वरनाथ न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	१.४	१.६	१.५
धनौजी गा.पा.	१३.९	१२.९	१३.४	७.७	५.०	६.५	७.२	६.४	६.८
धनुषाधाम न.पा.	१.९	२.८	२.३	३.२	३.१	३.२	३.९	४.८	४.३
गणेशमान चारनाथ न.पा.	०.८	२.०	१.३	१.३	१.१	१.२	१.४	२.४	१.९
हंसपुर न.पा.	३.१	३.९	३.५	४.७	३.५	४.३	४.४	४.२	४.३
जनकनन्दिनी गा.पा.	४.४	२.७	३.६	५.३	२.६	४.१	५.७	४.४	५.१
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	३.९	३.५	३.७	४.०	४.७	४.४	४.७	४.७	४.७

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा १-५		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
कमला न.पा.	४.०	४.६	४.३	३.६	२.१	३.०	३.२	३.६	३.३
लक्ष्मीनिया गा.पा.	०.८	३.९	२.२	१.९	२.७	२.२	२.८	४.८	३.७
मिथिला बिहारी न.पा.	८.०	९.४	८.६	८.१	८.५	८.२	५.२	६.०	५.५
मिथिला न.पा.	४.६	४.५	४.६	२.६	३.०	२.८	३.१	३.५	३.३
मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	५.६	६.०	५.७	३.९	०.९	२.९	३.२	२.७	३.०
नगराइन न.पा.	१.६	४.०	२.७	२.२	२.२	२.२	४.३	५.४	४.८
सबैला न.पा.	२.६	३.६	३.०	२.५	३.८	३.१	३.५	४.२	३.८
शहीदनगर न.पा.	३.०	४.३	३.५	२.३	२.८	२.५	३.४	३.७	३.६
धनुषा जम्मा	३.१	३.७	३.४	३.१	३.३	३.२	३.६	४.१	३.८
महोत्तरी									
औरही न.पा.	३.५	४.०	३.७	४.०	४.०	४.०	३.५	३.८	३.७
बलवा न.पा.	६.०	५.३	५.७	५.५	२.७	४.३	३.७	३.३	३.५
बर्दिबास न.पा.	३.०	३.७	३.३	२.४	२.९	२.६	४.५	४.३	४.४
भैगाहा न.पा.	३.०	४.१	३.५	२.७	२.९	२.८	३.७	४.१	३.९
एकडारा गा.पा.	३.२	७.२	५.१	२.५	५.६	३.८	३.३	४.५	३.९
गौशाला न.पा.	३.३	३.७	३.५	२.२	२.३	२.२	३.०	३.३	३.१
जलेश्वर न.पा.	२.३	३.२	२.७	२.४	३.०	२.७	४.४	५.४	४.९
लोहरपट्टी न.पा.	२.४	३.४	२.८	३.४	५.२	४.३	४.३	५.१	४.७
महोत्तरी गा.पा.	६.१	७.९	७.०	४.४	६.५	५.५	४.१	५.४	४.७
मनरा शिसवा न.पा.	४.७	५.२	४.९	४.२	५.८	४.९	४.१	४.८	४.४
मटिहानी न.पा.	३.३	४.६	४.०	३.९	२.१	३.१	४.२	४.९	४.५
पिपरा गा.पा.	४.१	३.६	३.८	२.०	२.९	२.४	३.१	३.५	३.३
रामगोपालपुर न.पा.	२.८	३.६	३.२	३.०	३.६	३.३	३.८	४.७	४.२
साम्सी गा.पा.	६.५	८.३	७.३	३.५	४.५	४.०	३.८	५.६	४.६
सोनमा गा.पा.	३.०	४.८	३.९	२.५	३.५	३.०	२.७	३.५	३.१
महोत्तरी जम्मा	३.६	४.५	४.०	३.२	३.६	३.४	३.८	४.४	४.०
सर्लाही									
बागमती न.पा.	७.१	५.९	६.५	४.६	३.३	४.१	४.०	३.७	३.८
बलवा न.पा.	५.४	४.९	५.१	३.३	२.८	३.०	४.४	५.१	४.८
बरहथवा न.पा.	२.८	३.३	३.०	२.१	२.८	२.४	३.०	३.५	३.२
बसबरीया गा.पा.	१.९	१.९	१.९	१.६	३.७	२.६	२.५	३.५	३.०

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा १-५		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
विष्णु गा.पा.	३.५	१.६	२.५	१.५	१.१	१.३	३.६	२.९	३.२
ब्रह्मपुरी गा.पा.	४.५	४.८	४.६	२.३	२.१	२.२	३.९	३.६	३.८
चक्रघट्टा गा.पा.	१.८	२.२	२.०	०.८	०.९	०.९	३.५	२.६	३.१
चन्द्रनगर गा.पा.	६.२	७.३	६.६	२.६	१.९	२.३	३.९	४.७	४.२
धनकौल गा.पा.	४.८	६.७	५.५	१.३	३.१	२.१	३.३	४.५	३.८
गोडैटा न.पा.	२.७	२.६	२.६	२.३	२.५	२.४	३.६	४.३	३.९
हरिपुर न.पा.	५.४	५.९	५.६	१.९	२.७	२.३	२.७	३.१	२.९
हरिपुरी न.पा.	१.९	३.९	२.७	३.८	१.०	२.६	२.६	२.९	२.७
हरिवन न.पा.	३.२	३.९	३.६	३.०	२.५	२.८	२.८	३.१	३.०
ईश्वरपुर न.पा.	२.३	३.२	२.७	२.६	२.२	२.४	३.५	३.७	३.६
कविलासी न.पा.	२.९	३.१	३.०	३.४	३.१	३.२	३.३	३.२	३.२
कौडेना गा.पा.	१.९	२.३	२.१	४.०	४.६	४.३	३.६	५.२	४.३
लालबन्दी न.पा.	३.९	४.८	४.४	४.०	३.७	३.९	३.३	३.६	३.५
मलंगवा न.पा.	२.७	२.३	२.५	३.८	३.५	३.६	३.९	४.१	४.०
पर्सा गा.पा.	१२.०	८.८	१०.५	९.३	६.५	७.८	६.५	४.६	५.६
रामनगर गा.पा.	४.४	५.२	४.८	३.४	२.४	२.९	४.४	५.०	४.७
सर्लाही जम्मा	३.६	३.८	३.७	३.०	२.९	३.०	३.५	३.८	३.६
रौतहट									
बौधीमाई न.पा.	०.०	०.३	०.१	२.०	२.४	२.२	१.८	१.५	१.६
बृन्दावन न.पा.	१.६	२.३	२.०	१.८	३.४	२.७	२.४	३.३	२.९
चन्द्रपुर न.पा.	२.८	२.३	२.५	०.३	०.५	०.४	२.१	२.१	२.१
देवाही गोनाही न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.३	०.४	०.४
दुर्गा भगवती गा.पा.	१.३	१.७	१.५	४.१	३.६	३.९	३.६	४.९	४.२
गढीमाई न.पा.	६.०	६.३	६.२	४.१	५.९	५.०	४.६	४.३	४.४
गरूडा न.पा.	२.७	३.५	३.१	३.१	३.०	३.१	३.४	५.०	४.१
गौर न.पा.	४.५	४.३	४.४	३.०	१.७	२.३	३.९	४.०	४.०
गुजरा न.पा.	३.७	४.२	४.०	१.७	३.१	२.४	३.७	४.९	४.३
ईशनाथ न.पा.	२.१	३.५	२.८	२.५	२.३	२.४	४.२	४.७	४.४
कटहरिया न.पा.	२.१	२.७	२.४	२.५	३.४	२.९	३.७	४.४	४.१
माधव नारायण न.पा.	१.१	२.१	१.६	०.३	०.२	०.३	२.७	२.८	२.८

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा १-५		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
मौलापुर न.पा.	०.३	०.०	०.१	०.०	०.०	०.०	१.७	१.०	१.४
परोहा न.पा.	२.९	१.०	१.९	०.०	०.०	०.०	३.१	३.४	३.३
फतुवाबिजयपुर न.पा.	०.६	५.०	२.७	३.२	१.८	२.६	१.७	३.१	२.३
राजदेवी न.पा.	२.६	२.७	२.७	२.१	२.५	२.३	३.६	३.६	३.६
राजपुर न.पा.	४.०	२.७	३.३	२.८	३.७	३.२	४.२	३.९	४.१
यमुनामाई गा.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
रौतहट जम्मा	२.२	२.४	२.३	१.७	१.९	१.८	२.९	३.३	३.१
बारा									
आदर्श कोटवाल गा.पा.	२.१	१.९	२.०	२.१	३.६	२.८	३.५	४.९	४.१
बारागढीगा.पा.	३.४	५.२	४.२	२.४	३.०	२.७	४.१	४.९	४.५
विश्रामपुर गा.पा.	४.१	६.०	४.९	२.८	३.६	३.१	२.७	३.४	३.०
देवताल गा.पा.	१.२	०.०	०.८	५.८	०.०	३.३	२.९	२.७	२.८
जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	३.०	३.७	३.४	२.४	२.३	२.३	३.६	४.१	३.९
कलैया उ.म.न.पा.	१.३	१.८	१.५	४.४	६.२	५.२	३.८	४.७	४.२
करैयामाई गा.पा.	५.८	७.५	६.५	१.८	३.३	२.४	२.७	३.२	२.९
कोल्हवी न.पा.	२.८	३.३	३.०	२.४	२.४	२.४	३.१	३.५	३.३
महागढीमाई न.पा.	१.४	२.०	१.७	१.७	२.८	२.१	३.१	४.४	३.६
निजगढ न.पा.	२.०	२.३	२.२	१.९	२.६	२.३	३.४	३.३	३.३
पचरौता न.पा.	३.५	३.९	३.७	२.३	२.३	२.३	४.१	४.८	४.४
परवानीपुर गा.पा.	२.१	१.४	१.८	१.०	४.१	२.३	३.५	४.७	४.१
फेटा गा.पा.	२.५	५.९	३.९	१.२	१.०	१.२	३.१	३.६	३.३
प्रसौनी गा.पा.	०.८	३.६	२.०	२.८	४.१	३.४	१.७	२.८	२.२
सिम्रौनगढ न.पा.	२.०	१.९	२.०	०.८	५.२	२.७	२.८	३.४	३.१
सुवर्ण गा.पा.	२.३	४.०	३.१	०.६	०.०	०.३	२.८	२.३	२.६
बारा जम्मा	२.४	३.२	२.७	२.५	३.३	२.८	३.३	३.९	३.६
पर्सा									
बहुदरमाई न.पा.	६.५	८.०	७.२	५.२	८.१	६.३	३.९	५.६	४.७
विन्दवासिनी गा.पा.	४.४	६.३	५.२	४.७	५.३	४.९	३.३	४.५	३.८

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा १-५		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
बिरगंज म.न.पा.	४.४	५.१	४.७	५.२	४.८	५.०	३.७	४.१	३.९
छिपहरमाई गा.पा.	९.५	१०.५	९.९	८.४	८.०	८.२	५.५	६.०	५.७
धोबीनी गा.पा.	८.१	११.०	९.२	६.९	८.२	७.४	४.६	५.६	५.०
जगरनाथपुर गा.पा.	६.३	५.८	६.१	४.४	३.८	४.१	४.३	४.१	४.२
जिरा भवानी गा.पा.	३.९	२.६	३.४	३.६	५.१	४.४	३.४	४.३	३.८
कालिकामाई गा.पा.	३.५	२.५	३.१	३.०	२.२	२.७	४.५	४.१	४.४
पकाहा मैनापुर गा.पा.	१.१	३.१	१.९	३.५	४.४	३.९	३.७	४.७	४.१
पर्सागढी न.पा.	४.७	६.२	५.४	२.१	३.८	२.९	३.७	४.२	४.०
पटेर्वा सुगौली गा.पा.	६.१	७.३	६.६	४.१	४.२	४.२	३.६	४.१	३.८
पोखरिया न.पा.	५.२	५.९	५.५	२.६	२.४	२.५	३.७	४.२	४.०
सखुवा प्रसौनी गा.पा.	३.३	३.१	३.२	२.०	३.३	२.६	३.६	४.२	३.९
ठोरी गा.पा.	९.६	७.८	८.८	६.२	५.०	५.६	५.२	४.५	४.९
पर्सा जम्मा	५.१	५.८	५.४	४.६	४.८	४.६	३.९	४.४	४.२

स्रोत: फ्ल्यास रिपोर्ट, २०१८/१९

ग. कक्षा ६, ७ र ८ मा विद्यालय छाड्ने दर

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी									
अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	३.८	५.२	४.५	४.२	५.४	४.७	३.१	७.४	५.१
राजगढ गा.पा.	२.६	३.२	२.८	३.२	५.०	४.०	६.३	८.९	७.५
विष्णुपुर गा.पा.	१.८	३.१	२.४	२.४	४.२	३.२	०.०	०.३	०.१
बोदेबरसाईन न.पा.	३.१	४.८	३.९	१.९	३.५	२.६	२.७	३.२	३.०
छिन्नमस्ता गा.पा.	३.१	३.०	३.१	०.९	३.३	२.०	०.९	२.५	१.५
डाक्नेश्वरी न.पा.	३.०	२.१	२.६	२.१	३.६	२.७	३.५	५.५	४.४
हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	२.९	३.६	३.२	२.७	५.२	४.०	७.५	८.८	८.१
कञ्चनरूप न.पा.	३.२	५.१	४.१	३.३	३.६	३.५	३.६	५.१	४.३
खडक न.पा.	२.७	४.२	३.४	२.४	३.३	२.८	४.३	५.०	४.७

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
महादेवा गा.पा.	३.०	४.५	३.६	३.९	७.४	५.६	७.७	७.४	७.५
राजविराज न.पा.	३.४	२.३	३.०	२.६	२.७	२.६	७.०	८.५	७.७
रूपनी गा.पा.	२.६	२.९	२.७	४.०	५.७	४.७	६.३	३.३	४.८
सप्तकोशी न.पा.	१.८	४.०	२.९	२.२	७.३	४.७	४.९	२.५	३.७
शम्भुनाथ न.पा.	२.६	६.९	४.५	२.०	५.१	३.५	३.७	५.५	४.६
सुरुङ्गा न.पा.	३.९	५.३	४.५	१.५	३.१	२.३	५.२	४.८	५.०
तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	३.८	२.७	३.३	३.७	३.६	३.७	४.७	५.२	५.०
तिरहुत गा.पा.	२.७	४.३	३.३	५.१	४.३	४.८	४.३	५.१	४.७
बलान-बिहुल गा.पा.	१.४	३.३	२.४	२.३	४.२	३.१	११.२	११.५	११.३
सप्तरी जम्मा	२.९	४.१	३.४	२.७	४.४	३.५	४.६	५.४	५.०
सिराहा									
अर्नमा गा.पा.	२.१	३.५	२.७	३.०	५.१	४.०	२.५	३.४	२.९
औरही गा.पा.	४.०	२.०	३.३	५.७	३.०	४.४	९.८	९.४	९.६
बरियारपट्टी गा.पा.	२.८	३.०	२.९	२.२	२.८	२.४	४.६	३.७	४.२
भगवानपुर गा.पा.	४.१	३.०	३.६	३.५	४.४	३.९	३.७	८.९	५.९
विष्णुपुर गा.पा.	३.६	५.४	४.४	३.९	५.६	४.७	०.०	०.७	०.३
धनगढीमाई न.पा.	२.६	४.८	३.७	२.३	२.४	२.३	३.८	६.७	५.४
गोलबजार न.पा.	१.८	२.९	२.४	४.८	५.१	५.०	९.७	९.९	९.८
कल्याणपुर न.पा.	३.१	४.२	३.६	४.४	४.६	४.५	५.७	७.०	६.३
कर्जन्हा न.पा.	२.८	३.१	३.०	२.२	५.२	३.६	३.५	५.७	४.६
लहान न.पा.	२.८	३.३	३.१	२.६	४.६	३.९	३.९	५.१	४.६
लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	३.९	४.७	४.२	३.६	४.८	४.१	७.१	९.९	८.३
मिर्चैयाँ न.पा.	४.६	३.४	३.९	५.६	५.१	५.३	१२.६	८.३	१०.१
नरहा गा.पा.	५.५	१.१	२.७	२.९	२.३	२.६	०.०	०.५	०.३
नवराजपुर गा.पा.	२.६	३.३	३.०	०.०	१.८	०.९	११.९	१२.४	१२.२
सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	१.८	३.३	२.५	२.३	४.८	३.२	८.१	१४.४	१०.९
सिरहा न.पा.	२.०	३.२	२.७	५.३	४.३	४.७	२.७	३.०	२.९
सुखीपुर न.पा.	४.०	४.४	४.२	२.९	३.१	३.०	५.८	७.९	६.८
सिराहा जम्मा	३.०	३.५	३.३	३.६	४.२	३.९	५.६	६.५	६.१

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
धनुषा									
औरही गा.पा.	४.३	३.६	४.०	३.६	२.४	३.१	५.०	५.२	५.१
बटेश्वर गा.पा.	२.७	३.२	३.०	३.९	४.४	४.१	५.६	५.६	५.६
विदेह न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	४.०	३.३	३.७	५.३	५.३	५.३	६.४	८.७	७.३
धनौजी गा.पा.	३.६	५.९	४.५	४.४	३.०	३.८	४.३	८.१	६.२
धनुषाधाम न.पा.	०.३	१.५	०.७	१.९	०.७	१.४	०.०	०.०	०.०
गणेशमान चारनाथ न.पा.	३.३	५.५	४.३	२.४	५.५	३.७	१.१	२.९	२.०
हंसपुर न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
जनकनन्दिनी गा.पा.	३.१	२.०	२.६	४.४	१.०	२.८	२.७	४.८	३.७
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	३.४	२.६	३.०	५.३	३.०	४.१	४.८	२.५	३.५
कमला न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
लक्ष्मीनिया गा.पा.	३.५	४.३	३.९	४.७	१.६	३.४	५.८	२.५	३.९
मिथिला बिहारी न.पा.	५.९	४.९	५.५	५.४	५.०	५.२	३.३	६.०	४.५
मिथिला न.पा.	२.७	३.९	३.२	२.७	२.७	२.७	३.६	३.१	३.४
मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.									
नगराइन न.पा.	३.२	२.०	२.७	८.३	६.१	७.२	८.४	२.६	५.५
सबैला न.पा.	२.९	३.०	३.०	२.५	३.६	३.०	८.८	९.९	९.३
शहीदनगर न.पा.	३.३	३.६	३.४	३.३	४.८	३.९	०.०	०.०	०.०
धनुषा जम्मा	३.१	३.२	३.१	३.९	३.१	३.६	४.०	३.७	३.८
महोत्तरी									
औरही न.पा.	४.०	३.५	३.८	२.१	३.०	२.६	१०.६	११.६	११.१
बलवा न.पा.	४.७	४.०	४.३	३.४	३.४	३.४	७.०	९.४	८.३
बर्दिबास न.पा.	२.५	३.५	३.०	२.९	४.१	३.५	४.९	५.६	५.२
भैगाहा न.पा.	२.२	२.७	२.५	३.३	३.९	३.६	४.८	५.८	५.३
एकडारा गा.पा.	२.८	२.८	२.८	३.३	३.७	३.५	३.३	२.९	३.१
गौशाला न.पा.	३.२	४.०	३.६	२.२	४.१	३.२	६.३	७.८	७.१
जलेश्वर न.पा.	३.५	३.५	३.५	२.८	३.३	३.०	६.५	५.९	६.२
लोहरपट्टी न.पा.	२.७	५.२	३.९	२.३	२.७	२.५	१९.६	१७.३	१८.४

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
महोत्तरी गा.पा.	३.७	३.१	३.४	४.९	४.३	४.६	६.५	७.६	७.०
मनरा शिसवा न.पा.	३.०	२.६	२.८	२.५	४.०	३.३	७.४	७.७	७.६
मटिहानी न.पा.	२.६	०.६	१.७	०.५	०.६	०.५	८.४	५.५	६.९
पिपरा गा.पा.	३.१	४.७	३.७	१.६	२.३	१.९	३.४	३.०	३.२
रामगोपालपुर न.पा.	२.०	५.४	३.७	२.२	३.०	२.७	३.८	१.९	२.७
साम्सी गा.पा.	२.०	३.४	२.६	७.४	८.१	७.८	८.२	१२.१	१०.२
सोनमा गा.पा.	५.२	४.१	४.६	३.७	३.८	३.८	५.५	५.३	५.४
महोत्तरी जम्मा	३.१	३.६	३.४	२.९	३.६	३.२	७.०	७.२	७.१
सर्लाही									
बागमती न.पा.	२.६	२.८	२.७	४.८	४.७	४.७	६.८	९.८	८.१
बलरा न.पा.	१.५	०.५	०.९	०.७	१.०	०.९	०.०	०.०	०.०
बरहथवा न.पा.	२.७	४.२	३.५	२.६	३.९	३.३	४.२	५.१	४.७
बसबरीया गा.पा.	४.३	५.४	४.९	०.९	५.४	२.८	५.१	१०.७	७.८
विष्णु गा.पा.	०.०	१.१	०.६	०.८	०.०	०.४	०.०	०.०	०.०
ब्रह्मपुरी गा.पा.	४.१	३.४	३.८	३.६	४.९	४.३	६.६	७.३	६.९
चक्रघट्टा गा.पा.	३.६	३.३	३.५	३.४	०.८	२.०	०.०	०.०	०.०
चन्द्रनगर गा.पा.	४.७	२.९	३.९	३.४	२.२	२.९	६.१	४.३	५.३
धनकौल गा.पा.	२.६	४.३	३.५	७.१	४.८	५.७	२३.६	१५.४	१९.२
गोडैटा न.पा.	१.७	३.१	२.३	२.८	३.४	३.१	१०.९	९.४	१०.१
हरिपुर न.पा.	३.७	२.९	३.३	२.१	२.८	२.४	४.१	७.३	५.८
हरिपुर्वा न.पा.	२.९	४.१	३.४	२.५	२.७	२.६	०.०	०.४	०.२
हरिवन न.पा.	३.१	४.१	३.६	२.५	४.२	३.३	५.३	६.२	५.७
ईश्वरपुर न.पा.	२.३	३.७	३.०	२.२	४.३	३.३	३.०	४.३	३.७
कविलासी न.पा.	२.७	३.७	३.२	४.९	६.३	५.६	५.७	७.९	६.८
कौडेना गा.पा.	३.३	२.९	३.१	४.३	५.०	४.६	२.६	४.२	३.४
लालबन्दी न.पा.	२.४	२.८	२.६	४.१	५.८	५.०	३.९	३.५	३.७
मलंगवा न.पा.	२.२	३.४	२.९	२.१	३.८	२.९	१.७	३.५	२.६
पर्सा गा.पा.	६.२	३.७	४.९	९.४	८.०	८.६	१४.३	१७.१	१५.८
रामनगर गा.पा.	२.६	५.८	४.१	१.१	२.३	१.७	०.०	०.०	०.०

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सर्लाही जम्मा	२.७	३.२	३.०	३.०	४.०	३.५	४.३	५.०	४.७
रौतहट									
बौधीमाई न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
बृन्दावन न.पा.	०.०	०.०	०.०	१.५	१.०	१.२	१.६	४.०	३.०
चन्द्रपुर न.पा.	४.४	४.६	४.५	०.४	०.४	०.४	०.२	०.२	०.२
देवाही गोनाही न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
दुर्गा भगवती गा.पा.	४.६	५.०	४.८	४.८	५.५	५.१	६.३	५.५	५.९
गढीमाई न.पा.	३.३	२.३	२.८	०.०	०.०	०.०	३.५	६.६	५.४
गरूडा न.पा.	२.५	२.८	२.६	२.९	३.५	३.२	३.८	४.१	४.०
गौर न.पा.	४.९	२.८	३.९	२.४	३.७	३.२	२.४	१.३	१.७
गुजरा न.पा.	३.६	५.९	४.६	१.२	२.६	१.९	११.२	९.४	१०.३
ईशनाथ न.पा.	४.०	४.१	४.०	३.२	३.०	३.१	१.७	५.३	३.४
कटहरिया न.पा.	१.१	१.५	१.३	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
माधव नारायण न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
मौलापुर न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
परोहा न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	४.१	४.४	४.३
फतुवाबिजयपुर न.पा.	३.६	५.४	४.३	०.०	०.०	०.०	४.५	४.६	४.५
राजदेवी न.पा.	३.२	४.२	३.७	२.९	४.०	३.४	७.४	३.५	५.४
राजपुर न.पा.	२.९	५.२	३.७	९.१	४.८	७.३	१.३	६.३	३.६
यमुनामाई गा.पा.	०.०	०.८	०.४	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
रौतहट जम्मा	२.३	२.५	२.४	१.३	१.५	१.४	२.७	२.७	२.७
बारा									
आदर्श कोटवाल गा.पा.	४.४	४.३	४.४	४.२	७.५	५.७	१२.९	१९.४	१६.४
बारागढीगा.पा.	३.०	४.३	३.६	४.२	२.८	३.५	६.२	७.३	६.७
विश्रामपुर गा.पा.	५.४	४.३	४.९	३.२	३.७	३.४	७.४	६.२	६.८
देवताल गा.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	३.७	३.९	३.८	३.०	४.६	३.८	४.०	५.५	४.७
कलैया उ.म.न.पा.	२.७	५.९	४.१	१.४	२.०	१.७	४.२	४.४	४.३

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
करैयामाई गा.पा.	२.६	३.७	३.१	३.२	३.८	३.४	१.३	५.०	२.८
कोल्हवी न.पा.	३.०	३.६	३.३	४.०	५.३	४.६	१.७	३.८	२.८
महागढीमाई न.पा.	२.९	३.२	३.०	३.१	३.८	३.४	४.५	५.५	५.०
निजगढ न.पा.	३.६	४.५	४.०	३.९	३.८	३.८	५.८	६.६	६.२
पचरौता न.पा.	३.७	३.४	३.५	२.६	३.१	२.९	५.७	५.२	५.४
परवानीपुर गा.पा.	३.६	२.६	३.२	३.९	६.३	५.०	५.९	३.७	४.९
फेटा गा.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
प्रसौनी गा.पा.	२.९	४.२	३.४	३.४	४.०	३.७	४.५	५.६	५.०
सिम्रौनगढ न.पा.	१.९	४.०	३.०	१.६	३.३	२.५	४.८	४.६	४.७
सुवर्ण गा.पा.	१.६	३.७	२.६	३.२	४.१	३.६	६.२	४.३	५.३
बारा जम्मा	३.१	४.०	३.५	२.८	३.७	३.२	४.५	५.३	४.९
पर्सा									
बहुदरमाई न.पा.	३.८	३.४	३.६	३.५	४.२	३.९	२.९	६.१	४.५
विन्दवासिनी गा.पा.	४.८	३.८	४.४	५.२	७.८	६.३	३.६	६.८	५.१
विरगंज म.न.पा.	२.७	२.६	२.७	४.७	४.९	४.८	५.२	५.६	५.४
छिपहरमाई गा.पा.	६.५	६.०	६.३	७.०	६.६	६.८	१७.४	१८.१	१७.८
धोवीनी गा.पा.	३.८	४.४	४.०	७.३	८.१	७.६	९.०	१२.२	१०.७
जगरनाथपुर गा.पा.	४.६	३.४	३.९	३.२	६.३	४.६	३.४	१०.५	६.९
जिरा भवानी गा.पा.	३.१	५.०	४.०	२.०	३.४	२.८	१०.९	१५.०	१३.२
कालिकामाई गा.पा.	३.४	२.८	३.१	३.६	३.८	३.७	६.४	६.१	६.३
पकाहा मैनपुर गा.पा.	२.९	२.९	२.९	४.६	७.४	६.०	५.२	६.०	५.६
पर्सागढी न.पा.	१.९	३.३	२.६	५.१	७.१	६.१	४.०	५.६	४.८
पटेर्वा सुगौली गा.पा.	१.९	५.९	३.८	३.२	६.७	४.९	३.५	७.२	५.२
पोखरिया न.पा.	३.४	२.८	३.१	३.७	५.२	४.५	२.०	०.५	१.१
सखुवा प्रसौनी गा.पा.	२.१	३.६	२.९	२.०	४.०	२.९	५.२	१०.२	७.८
ठोरी गा.पा.	३.७	३.१	३.४	३.३	५.२	४.३	५.६	९.१	७.४
पर्सा जम्मा	३.२	३.४	३.३	४.३	५.३	४.८	५.७	७.३	६.५

स्रोत: फ्ल्यास रिपोर्ट, २०१८/१९

घ. कक्षा ९ र १० मा विद्यालय छाड्ने दर

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९			कक्षा १०		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी						
अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	३.१	७.३	५.३	०.०	०.०	०.०
राजगढ गा.पा.	३.१	४.०	३.५	०.०	०.०	०.०
बिष्णुपुर गा.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
बोदेबरसाईन न.पा.	३.२	३.८	३.५	०.०	०.०	०.०
छिन्नमस्ता गा.पा.	३.५	३.२	३.४	०.०	०.०	०.०
डाक्नेश्वरी न.पा.	२.७	२.८	२.८	०.०	०.०	०.०
हनुमाननगर कड्कालिनी न.पा.	३.२	१.९	२.६	०.४	०.५	०.४
कञ्चनरूप न.पा.	२.३	३.८	३.०	०.०	०.०	०.०
खडक न.पा.	२.३	३.६	३.०	०.०	०.०	०.०
महादेवा गा.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
राजविराज न.पा.	३.६	४.४	४.०	०.०	०.०	०.०
रूपनी गा.पा.	४.२	४.१	४.२	१.५	३.४	२.४
सप्तकोशी न.पा.	१.१	४.९	३.०	०.०	०.०	०.०
शम्भुनाथ न.पा.	१.१	२.६	१.८	०.०	०.०	०.०
सुरुङ्गा न.पा.	२.७	३.४	३.०	०.४	०.०	०.२
तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	३.८	५.८	४.७	०.०	०.०	०.०
तिरहुत गा.पा.	३.३	४.०	३.७	०.०	०.०	०.०
बलान-बिहुल गा.पा.	४.०	३.८	३.९	०.०	०.०	०.०
सप्तरी जम्मा	२.६	३.५	३.१	०.२	०.२	०.२
सिराहा						
अर्नमा गा.पा.	२.१	४.७	३.४	०.०	०.०	०.०
औरही गा.पा.	२.१	५.६	३.७	०.०	०.०	०.०
बरियारपट्टी गा.पा.	२.१	४.५	३.२	१.१	०.०	०.५
भगवानपुर गा.पा.	३.४	५.४	४.३	१.१	१.३	१.२
बिष्णुपुर गा.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
धनगढीमाई न.पा.	३.३	१.५	२.४	०.०	०.०	०.०

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९			कक्षा १०		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
गोलबजार न.पा.	४.५	४.५	४.५	०.०	०.०	०.०
कल्याणपुर न.पा.	२.९	३.८	३.४	०.४	१.१	०.८
कर्जन्हा न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
लहान न.पा.	४.०	६.४	५.४	०.०	०.०	०.०
लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	३.४	३.०	३.२	२.१	५.७	४.१
मिर्चैयाँ न.पा.	१.१	०.७	०.९	०.५	०.०	०.३
नरहा गा.पा.	१.४	१.५	१.५	०.०	०.०	०.०
नवराजपुर गा.पा.	०.०	१.४	०.७	७.८	४.३	५.९
सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	२.२	३.१	२.५	०.०	०.८	०.४
सिरहा न.पा.	३.४	५.०	४.३	१.४	०.७	१.०
सुखीपुर न.पा.	४.४	४.७	४.५	०.०	०.३	०.१
सिराहा जम्मा	३.०	३.८	३.४	०.७	०.६	०.६
धनुषा						
औरही गा.पा.	५.३	५.७	५.५	०.०	०.०	०.०
बटेश्वर गा.पा.	१.९	२.५	२.२	०.०	०.०	०.०
विदेह न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
क्षिरेध्वरनाथ न.पा.	२.४	२.३	२.४	०.०	०.०	०.०
धनौजी गा.पा.	४.५	३.६	४.०	०.०	०.०	०.०
धनुषाधाम न.पा.	१.४	३.४	२.५	०.०	०.०	०.०
गणेशमान चारनाथ न.पा.	३.३	३.९	३.६	०.०	०.०	०.०
हंसपुर न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
जनकनन्दिनी गा.पा.	२.३	२.९	२.६	०.०	०.०	०.०
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	२.८	३.३	३.१	०.३	०.७	०.५
कमला न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
लक्ष्मीनिया गा.पा.	४.९	२.९	४.०	०.०	०.०	०.०
मिथिला बिहारी न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
मिथिला न.पा.	१.८	२.५	२.२	०.०	०.०	०.०
मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.						
नगराइन न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.६	०.०	०.३

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९			कक्षा १०		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सबैला न.पा.	१.४	१.९	१.६	०.०	०.०	०.०
शहीदनगर न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
धनुषा जम्मा	२.१	२.५	२.३	०.३	०.५	०.४
महोत्तरी						
औरही न.पा.	४.६	४.१	४.३	०.०	०.९	०.४
बलवा न.पा.	१.६	३.७	२.६	९.९	९.९	९.९
बर्दिबास न.पा.	२.९	२.६	२.८	०.०	०.४	०.२
भैगाहा न.पा.	३.८	७.०	५.४	९.६	४.९	७.१
एकडारा गा.पा.	४.९	४.४	४.६	०.०	०.०	०.०
गौशाला न.पा.	६.०	५.९	६.०	०.०	०.०	०.०
जलेश्वर न.पा.	३.१	३.६	३.४	०.०	०.४	०.२
लोहरपट्टी न.पा.	१.०	१.७	१.४	६.४	१३.२	१०.५
महोत्तरी गा.पा.	३.४	३.३	३.३	८.०	१३.६	११.०
मनरा शिसवा न.पा.	६.०	६.३	६.१	०.०	०.०	०.०
मटिहानी न.पा.	२.५	६.०	४.५	१४.०	६.२	९.२
पिपरा गा.पा.	१.४	३.२	२.३	०.०	०.०	०.०
रामगोपालपुर न.पा.	५.१	२.४	३.५	०.०	०.०	०.०
साम्सी गा.पा.	२.१	३.८	२.९	०.०	०.०	०.०
सोनमा गा.पा.	३.८	३.६	३.६	०.०	०.०	०.०
महोत्तरी जम्मा	३.५	४.०	३.७	३.२	३.६	३.४
सर्लाही						
बागमती न.पा.	१.७	२.३	२.०	०.०	०.०	०.०
बलवा न.पा.	२.७	३.२	३.०	२.८	२.६	२.७
बरहथवा न.पा.	३.७	४.१	३.९	०.०	०.०	०.०
बसबरीया गा.पा.	२.६	२.९	२.८	०.०	०.०	०.०
विष्णु गा.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
ब्रह्मपुरी गा.पा.	४.०	२.८	३.३	०.०	०.०	०.०
चक्रघट्टा गा.पा.	३.९	१.९	२.८	०.०	३७.०	२२.७
चन्द्रनगर गा.पा.	५.९	३.६	४.८			

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९			कक्षा १०		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
धनकौल गा.पा.	५.७	७.०	६.४	०.०	०.०	०.०
गोडैटा न.पा.	३.५	३.२	३.४	०.०	०.०	०.०
हरिपुर न.पा.	३.६	६.८	५.२	०.०	०.०	०.०
हरिपुरा न.पा.	०.०	१.६	०.८	०.०	०.०	०.०
हरिवन न.पा.	२.४	४.६	३.४	०.०	०.०	०.०
ईश्वरपुर न.पा.	३.९	४.७	४.३	०.०	०.०	०.०
कविलासी न.पा.	२.७	३.६	३.२	०.०	०.०	०.०
कौडेना गा.पा.	२.८	२.८	२.८	०.०	०.०	०.०
लालबन्दी न.पा.	४.२	६.०	५.१	१.८	१.८	१.८
मलंगवा न.पा.	०.६	४.१	२.४	०.०	३.१	१.६
पर्सा गा.पा.	०.०	०.०	०.०			
रामनगर गा.पा.	३.८	३.६	३.७	०.०	०.०	०.०
सर्लाही जम्मा	२.९	४.०	३.५	०.४	१.४	०.९
रौतहट						
बौधीमाई न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
बृन्दावन न.पा.	१.७	३.८	२.८	०.०	०.०	०.०
चन्द्रपुर न.पा.	२.९	३.१	३.०	२.५	३.७	३.१
देवाही गोनाही न.पा.	०.०	०.०	०.०		०.०	०.०
दुर्गा भगवती गा.पा.	२.५	६.९	४.३			
गढीमाई न.पा.	४.२	५.१	४.७	०.०	०.०	०.०
गरूडा न.पा.	३.२	३.२	३.२	०.०	०.०	०.०
गौर न.पा.	०.०	१.१	०.७	०.०	०.०	०.०
गुजरा न.पा.	२.९	५.१	४.०	०.०	०.०	०.०
ईशनाथ न.पा.	१.३	८.०	४.४	०.०	०.०	०.०
कटहरिया न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
माधव नारायण न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
मौलापुर न.पा.	०.६	०.५	०.५	०.०	०.०	०.०
परोहा न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९			कक्षा १०		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
फतुवाबिजयपुर न.पा.	१.९	३.१	२.५			
राजदेवी न.पा.	५.४	६.०	५.७	०.०	०.०	०.०
राजपुर न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
यमुनामाई गा.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
रौतहट जम्मा	१.६	२.३	२.०	०.५	०.६	०.६
बारा						
आदर्श कोटवाल गा.पा.	३.७	५.६	४.६			
बारागढीगा.पा.	४.६	६.१	५.२	०.०	०.०	०.०
विश्रामपुर गा.पा.	१३.३	८.३	११.१	०.०	०.०	०.०
देवताल गा.पा.						
जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	४.३	४.२	४.२	०.०	०.०	०.०
कलैया उ.म.न.पा.	२.१	४.९	३.६	१.४	१.३	१.३
करैयामाई गा.पा.	२.८	३.९	३.३	०.०	०.०	०.०
कोल्हवी न.पा.	३.१	३.३	३.२	०.०	०.०	०.०
महागढीमाई न.पा.	३.५	४.४	४.०	०.०	०.०	०.०
निजगढ न.पा.	५.२	५.४	५.३	०.४	०.०	०.२
पचरौता न.पा.	३.२	३.३	३.३	०.०	०.०	०.०
परवानीपुर गा.पा.	२.१	३.३	२.५	०.०	०.०	०.०
फेटा गा.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
प्रसौनी गा.पा.	४.८	५.४	५.१	०.०	०.०	०.०
सिम्रौनगढ न.पा.	३.४	४.०	३.७	०.०	०.०	०.०
सुवर्ण गा.पा.	३.१	५.३	४.५	०.०	०.०	०.०
बारा जम्मा	३.४	४.४	३.९	०.३	०.३	०.३
पर्सा						
बहुदरमाई न.पा.	४.२	५.४	४.८	०.०	०.०	०.०
बिन्दवासिनी गा.पा.	३.३	३.७	३.५	०.०	०.०	०.०
विरगंज म.न.पा.	५.३	५.२	५.३	०.६	०.९	०.८
छिपहरमाई गा.पा.	५.५	६.१	५.८	०.०	०.०	०.०

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ९			कक्षा १०		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
धोबीनी गा.पा.	३.७	४.१	३.९	०.०	०.०	०.०
जगरनाथपुर गा.पा.	२.०	३.६	२.६	०.०	०.०	०.०
जिरा भवानी गा.पा.	२.८	४.१	३.४	०.०	०.०	०.०
कालिकामाई गा.पा.	३.९	३.४	३.७	०.०	०.०	०.०
पकाहा मैनपुर गा.पा.	३.२	४.०	३.६	०.०	०.०	०.०
पर्सागढी न.पा.	३.५	६.७	५.१	०.०	०.०	०.०
पटेर्वा सुगौली गा.पा.	३.१	४.८	४.०	०.०	०.०	०.०
पोखरिया न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
सखुवा प्रसौनी गा.पा.	४.१	५.९	५.०	०.०	०.०	०.०
ठोरी गा.पा.	२.९	२.०	२.४	०.०	०.०	०.०
पर्सा जम्मा	४.२	४.८	४.५	०.३	०.४	०.४

स्रोत: फ्ल्यास रिपोर्ट, २०१८/१९

ड. कक्षा ६-८ र ९-१० मा विद्यालय छाड्ने दर

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ६-८			कक्षा ९-१०		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तरी						
अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	३.६	६.१	४.८	२.५	५.५	४.२
राजगढ गा.पा.	३.९	५.७	४.७	१.४	२.१	१.८
विष्णुपुर गा.पा.	१.४	२.३	१.८	०.०	०.०	०.०
बोदेबरसाईन न.पा.	२.६	३.८	३.२	१.९	२.३	२.१
छिन्नमस्ता गा.पा.	१.८	३.०	२.३	२.१	१.९	२.०
डाक्नेश्वरी न.पा.	२.९	३.७	३.२	१.४	१.४	१.४
हनुमाननगर कड्कालिनी न.पा.	४.३	५.७	५.०	२.०	१.३	१.७
कन्ननरूप न.पा.	३.४	४.६	३.९	१.५	२.६	२.०
खडक न.पा.	३.१	४.२	३.७	१.५	२.४	२.०
महादेवा गा.पा.	४.९	६.६	५.६	०.०	०.०	०.०
राजविराज न.पा.	४.४	५.०	४.७	२.५	३.२	२.९
रूपनी गा.पा.	४.३	४.०	४.१	२.८	३.७	३.२

प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २ । ४९३ ।

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ६-८			कक्षा ९-१०		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
सप्तकोशी न.पा.	२.९	४.७	३.८	०.६	२.९	१.७
शम्भुनाथ न.पा.	२.८	५.९	४.२	०.६	१.६	१.१
सुरुङ्गा न.पा.	३.६	४.४	४.०	१.६	१.८	१.७
तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	३.९	३.९	३.९	२.३	३.५	२.८
तिरहुत गा.पा.	४.१	४.७	४.४	१.५	१.९	१.७
बलान-बिहुल गा.पा.	५.२	६.३	५.७	३.६	३.२	३.४
सप्तरी जम्मा	३.४	४.७	४.०	१.६	२.२	१.९
सिराहा						
अर्नमा गा.पा.	२.६	४.१	३.३	१.५	३.४	२.४
औरही गा.पा.	६.४	५.२	५.८	१.१	३.२	२.१
बरियारपट्टी गा.पा.	३.२	३.१	३.१	१.८	२.७	२.३
भगवानपुर गा.पा.	३.७	५.५	४.५	२.४	३.४	२.९
विष्णुपुर गा.पा.	२.४	३.९	३.१	०.०	०.०	०.०
धनगढीमाई न.पा.	२.९	४.६	३.८	२.२	१.०	१.६
गोलबजार न.पा.	५.५	५.९	५.७	२.८	२.७	२.८
कल्याणपुर न.पा.	४.३	५.२	४.८	१.७	२.६	२.२
कर्जन्हा न.पा.	२.९	४.६	३.७	०.०	०.०	०.०
लहान न.पा.	३.१	४.३	३.८	३.३	५.०	४.३
लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	४.९	६.४	५.५	३.१	३.८	३.५
मिर्चैयाँ न.पा.	७.५	५.५	६.३	०.९	०.४	०.६
नरहा गा.पा.	२.४	१.१	१.७	०.६	०.९	०.८
नवराजपुर गा.पा.	५.२	६.३	५.७	३.३	२.७	३.०
सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	४.१	७.९	५.७	१.४	१.९	१.६
सिरहा न.पा.	३.३	३.५	३.४	२.६	३.२	२.९
सुखीपुर न.पा.	४.२	५.२	४.७	२.५	२.९	२.७
सिराहा जम्मा	४.१	४.७	४.४	२.१	२.७	२.४
धनुषा						
औरही गा.पा.	४.३	३.९	४.१	३.१	३.३	३.२
बटेश्वर गा.पा.	४.३	४.६	४.४	०.८	१.३	१.०

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ६-८			कक्षा ९-१०		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
विदेह न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	५.२	५.७	५.४	१.३	१.३	१.३
धनौजी गा.पा.	४.१	६.०	५.०	२.४	१.९	२.१
धनुषाधाम न.पा.	०.७	०.६	०.६	१.०	२.४	१.८
गणेशमान चारनाथ न.पा.	२.३	४.५	३.२	२.२	२.५	२.३
हंसपुर न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
जनकनन्दिनी गा.पा.	३.३	३.०	३.१	१.९	२.५	२.२
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	४.५	२.७	३.५	१.८	२.१	२.०
कमला न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
लक्ष्मीनिया गा.पा.	४.७	२.७	३.७	३.१	१.७	२.४
मिथिला बिहारी न.पा.	४.७	५.४	५.०	०.०	०.०	०.०
मिथिला न.पा.	३.०	३.२	३.१	१.०	१.५	१.२
मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.						
नगराइन न.पा.	६.५	३.५	५.१	०.३	०.०	०.१
सबैला न.पा.	४.८	५.९	५.३	१.०	१.२	१.१
शहीदनगर न.पा.	२.२	२.६	२.४	०.०	०.०	०.०
धनुषा जम्मा	३.७	३.४	३.५	१.३	१.७	१.५
महोत्तरी						
औरही न.पा.	५.७	६.३	५.९	३.०	३.१	३.०
बलवा न.पा.	५.०	५.७	५.४	५.२	६.८	६.०
बर्दिबास न.पा.	३.५	४.४	३.९	१.८	१.८	१.८
भैगाहा न.पा.	३.४	४.१	३.७	६.४	६.०	६.२
एकडारा गा.पा.	३.१	३.१	३.१	३.३	२.९	३.१
गौशाला न.पा.	३.९	५.४	४.७	५.०	४.८	४.९
जलेश्वर न.पा.	४.२	४.४	४.३	१.९	२.२	२.१
लोहरपट्टी न.पा.	८.४	८.८	८.६	३.१	६.८	५.२
महोत्तरी गा.पा.	५.०	५.०	५.०	५.४	७.९	६.७
मनरा शिसवा न.पा.	४.२	४.९	४.६	४.०	४.५	४.३
मटिहानी न.पा.	४.३	२.७	३.५	६.८	६.१	६.४

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ६-८			कक्षा ९-१०		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
पिपरा गा.पा.	२.७	३.२	२.९	१.०	२.१	१.६
रामगोपालपुर न.पा.	२.६	३.४	३.०	३.१	१.५	२.२
साम्सी गा.पा.	५.१	७.५	६.२	१.३	२.३	१.८
सोनमा गा.पा.	४.८	४.४	४.६	३.०	२.९	२.९
महोत्तरी जम्मा	४.३	४.९	४.६	३.४	३.८	३.६
सर्लाही						
बागमती न.पा.	४.८	५.७	५.३	१.०	१.५	१.२
बलवा न.पा.	०.८	०.५	०.६	२.८	२.९	२.९
बरहथवा न.पा.	३.२	४.४	३.८	२.०	२.२	२.१
बसबरीया गा.पा.	३.२	७.०	५.०	१.६	२.१	१.८
विष्णु गा.पा.	०.३	०.४	०.३	०.०	०.०	०.०
ब्रह्मपुरी गा.पा.	४.७	५.१	४.९	२.७	२.१	२.३
चक्रघडा गा.पा.	२.५	१.५	१.९	२.७	१४.०	९.३
चन्द्रनगर गा.पा.	४.७	३.१	४.०	५.९	३.६	४.८
धनकौल गा.पा.	१३.१	९.२	१०.९	२.९	३.९	३.४
गोडैटा न.पा.	४.५	५.४	४.९	२.१	१.९	२.०
हरिपुर न.पा.	३.३	४.५	३.९	१.६	३.३	२.४
हरिपुर्वा न.पा.	१.९	२.५	२.२	०.०	१.१	०.६
हरिवन न.पा.	३.७	४.९	४.२	१.९	३.९	२.८
ईश्वरपुर न.पा.	२.५	४.१	३.३	२.३	२.९	२.६
कविलासी न.पा.	४.३	६.०	५.१	१.९	२.३	२.१
कौडेना गा.पा.	३.४	४.०	३.७	१.५	१.७	१.६
लालबन्दी न.पा.	३.५	४.०	३.८	३.२	४.५	३.८
मलंगवा न.पा.	२.०	३.५	२.८	०.३	३.६	२.०
पर्सा गा.पा.	९.१	८.५	८.८	०.०	०.०	०.०
रामनगर गा.पा.	१.३	२.४	१.८	१.९	२.०	२.०
सर्लाही जम्मा	३.३	४.१	३.७	१.९	३.०	२.५
रौतहट						
बौधीमाई न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ६-८			कक्षा ९-१०		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
वृन्दावन न.पा.	१.०	१.७	१.४	०.९	२.१	१.५
चन्द्रपुर न.पा.	१.८	१.७	१.७	२.७	३.३	३.०
देवाही गोनाही न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
दुर्गा भगवती गा.पा.	५.२	५.३	५.२	२.५	६.९	४.३
गढीमाई न.पा.	२.२	२.९	२.५	२.६	२.९	२.७
गरूडा न.पा.	३.१	३.५	३.३	१.९	१.७	१.८
गौर न.पा.	३.२	२.५	२.८	०.०	०.७	०.४
गुजरा न.पा.	५.३	६.२	५.७	१.९	३.२	२.६
ईशनाथ न.पा.	३.१	४.१	३.६	०.८	४.४	२.६
कटहरिया न.पा.	०.३	०.४	०.४	०.०	०.०	०.०
माधव नारायण न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
मौलापुर न.पा.	०.०	०.०	०.०	०.३	०.३	०.३
परोहा न.पा.	१.२	१.५	१.३	०.०	०.०	०.०
फतुवाबिजयपुर न.पा.	३.०	३.४	३.२	१.९	३.१	२.५
राजदेवी न.पा.	४.२	३.९	४.१	४.०	४.९	४.४
राजपुर न.पा.	४.५	५.४	४.८	०.०	०.०	०.०
यमुनामाई गा.पा.	०.०	०.३	०.१	०.०	०.०	०.०
रौतहट जम्मा	२.१	२.२	२.२	१.२	१.६	१.४
बारा						
आदर्श कोटवाल गा.पा.	६.५	१०.०	८.२	३.७	५.६	४.६
बारागढीगा.पा.	४.६	४.८	४.७	२.४	३.०	२.७
विश्रामपुर गा.पा.	५.२	४.७	५.०	७.४	२.६	४.६
देवताल गा.पा.	०.०	०.०	०.०			
जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	३.६	४.७	४.१	२.३	२.२	२.३
कलैया उ.म.न.पा.	२.८	४.०	३.४	१.८	३.४	२.७
करैयामाई गा.पा.	२.४	४.१	३.१	१.६	२.४	१.९
कोल्हवी न.पा.	२.९	४.२	३.५	१.५	१.८	१.६
महागढीमाई न.पा.	३.५	४.२	३.८	१.९	२.३	२.१

स्थानीय तहको नाम	कक्षा ६-८			कक्षा ९-१०		
	बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
निजगढ न.पा.	४.४	४.९	४.७	३.३	३.१	३.२
पचरौता न.पा.	३.८	३.८	३.८	१.१	२.०	१.७
परवानीपुर गा.पा.	४.४	४.३	४.३	१.१	१.५	१.३
फेटा गा.पा.	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
प्रसौनी गा.पा.	३.६	४.७	४.१	३.५	३.८	३.७
सिम्रौनगढ न.पा.	२.८	४.०	३.४	२.३	२.५	२.४
सुवर्ण गा.पा.	३.७	४.१	३.९	१.८	३.४	२.७
बारा जम्मा	३.५	४.४	३.९	२.१	२.६	२.४
पर्सा						
बहुदरमाई न.पा.	३.४	४.६	४.०	२.४	३.३	२.९
बिन्दबासिनी गा.पा.	४.६	६.०	५.२	२.०	२.२	२.१
विरगंज म.न.पा.	४.२	४.५	४.४	३.२	३.३	३.३
छिपहरमाई गा.पा.	९.९	१०.३	१०.१	३.५	३.८	३.७
धोवीनी गा.पा.	६.३	८.३	७.२	२.१	२.६	२.३
जगरनाथपुर गा.पा.	३.७	६.४	५.०	१.१	१.४	१.२
जिरा भवानी गा.पा.	५.४	८.३	६.९	१.६	२.३	१.९
कालिकामाई गा.पा.	४.४	४.३	४.४	२.६	२.४	२.५
पकाहा मैनपुर गा.पा.	४.२	५.३	४.८	१.८	२.०	१.९
पर्सागढी न.पा.	३.६	५.२	४.४	१.७	३.७	२.६
पटेर्वा सुगौली गा.पा.	२.८	६.५	४.६	१.५	३.०	२.२
पोखरिया न.पा.	३.१	२.९	३.०	०.०	०.०	०.०
सखुवा प्रसौनी गा.पा.	२.९	५.७	४.३	२.२	३.४	२.८
ठोरी गा.पा.	४.१	५.८	५.०	१.५	१.१	१.३
पर्सा जम्मा	४.४	५.४	४.९	२.५	२.९	२.७

स्रोत: फ्ल्यास रिपोर्ट, २०१८/१९

अनुसूची ३३: विद्यार्थी शिक्षक अनुपात

क. आधारभूत तहको विद्यार्थी शिक्षक अनुपात

स्थानीय तहको नाम	विद्यार्थी सङ्ख्या			शिक्षक सङ्ख्या			विद्यार्थी शिक्षक अनुपात		
	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा १-८	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा १-८	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा १-८
सप्तरी									
अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	२७०४	१५५२	४२५६	११९	३३	१५२	२३	४७	२८
राजगढ गा.पा.	३८०७	११०९	४९१६	९८	१५	११३	३९	७४	४४
विष्णुपुर गा.पा.	३५४६	२०००	५५४६	९७	१९	११६	३७	१०५	४८
बोदेबरसाईन न.पा.	५५९९	२३५५	७९५४	१५५	२६	१८१	३६	९१	४४
छिन्नमस्ता गा.पा.	३८९४	१३७१	५२६५	७८	१३	९१	५०	१०५	५८
डाकनेश्वरी न.पा.	५२७१	२७३८	८००९	१५१	४२	१९३	३५	६५	४१
हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	६५७७	२४१९	८९९६	१६९	३२	२०१	३९	७६	४५
कन्ननरूप न.पा.	५२१८	२२७२	७४९०	१३४	४६	१८०	३९	४९	४२
खडक न.पा.	५९५५	२६३५	८५९०	२१४	५३	२६७	२८	५०	३२
महादेवा गा.पा.	३५९७	१४१२	५००९	८१	१८	९९	४४	७८	५१
राजविराज न.पा.	६८३५	२८६५	९७००	१८९	४४	२३३	३६	६५	४२
रूपनी गा.पा.	२४४१	१२९१	३७३२	७४	१९	९३	३३	६८	४०
सप्तकोशी न.पा.	१८९७	१२४४	३१४१	८१	२५	१०६	२३	५०	३०
शम्भुनाथ न.पा.	४८२१	२२१४	७०३५	१७१	४५	२१६	२८	४९	३३
सुरुङ्गा न.पा.	४१९६	२१७८	६३७४	१८८	७१	२५९	२२	३१	२५
तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	३८७३	१७०५	५५७८	९४	२३	११७	४१	७४	४८
तिरहुत गा.पा.	१७०७	७०७	२४१४	४९	१५	६४	३५	४७	३८
बलान-बिहुल गा.पा.	२३६४	८५७	३२२१	६२	८	७०	३८	१०७	४६
सप्तरी जम्मा	७४३०२	३२९२४	१०७२२६	२२०४	५४७	२७५१	३४	६०	३९
सिराहा									
अर्नमा गा.पा.	३४४३	१३८२	४८२५	१०३	१६	११९	३३	८६	४१
औरही गा.पा.	३२४६	८२६	४०७२	११०	५	११५	३०	१६५	३५
बरियारपट्टी गा.पा.	५२६०	१६२७	६८८७	१८२	२०	२०२	२९	८१	३४
भगवानपुर गा.पा.	३१२५	११८२	४३०७	११८	२६	१४४	२६	४५	३०
विष्णुपुर गा.पा.	३८५०	१०६५	४९१५	१६५	३२	१९७	२३	३३	२५

स्थानीय तहको नाम	विद्यार्थी सङ्ख्या			शिक्षक सङ्ख्या			विद्यार्थी शिक्षक अनुपात		
	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-८	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-८	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-८
धनगढीमाई न.पा.	९२५५	४०७८	१३३३३	३७०	८५	४५५	२५	४८	२९
गोलबजार न.पा.	१०८२२	४१३३	१४९५५	५०५	८८	५९३	२१	४७	२५
कल्याणपुर न.पा.	८१९२	२४२९	१०६२१	३४१	४५	३८६	२४	५४	२८
कर्जन्हा न.पा.	५७२०	२१२६	७८४६	२७७	५१	३२८	२१	४२	२४
लहान न.पा.	१८७११	७९३२	२६६४३	९९४	२१६	१२१०	१९	३७	२२
लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	४५९३	१९६३	६५५६	१८३	२५	२०८	२५	७९	३२
मिर्चैयाँ न.पा.	११०११	३९५७	१४९६८	६४४	१०४	७४८	१७	३८	२०
नरहा गा.पा.	३४३५	९७२	४४०७	१११	२२	१३३	३१	४४	३३
नवराजपुर गा.पा.	३७९४	१०८०	४८७४	११३	१५	१२८	३४	७२	३८
सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	२६९८	९६०	३६५८	८२	१०	९२	३३	९६	४०
सिरहा न.पा.	१७७८४	५९०७	२३६९१	९४६	१०६	१०५२	१९	५६	२३
सुखीपुर न.पा.	६५१५	३०५०	९५६५	३१३	४३	३५६	२१	७१	२७
सिराहा जम्मा	१२१४५४	४४६६९	१६६१२३	५५५७	९०९	६४६६	२२	४९	२६
धनुषा									
औरही गा.पा.	२७१२	१२६८	३९८०	५२	१२	६४	५२	१०६	६२
बटेश्वर गा.पा.	३५५८	१०९५	४६५३	१४०	२९	१६९	२५	३८	२८
विदेह न.पा.	४५७६	१९०१	६४७७	८८	२०	१०८	५२	९५	६०
क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	६५३५	२१२०	८६५५	१२९	२१	१५०	५१	१०१	५८
धनौजी गा.पा.	१५३२	९७८	२५१०	४०	६	४६	३८	१६३	५५
धनुषाधाम न.पा.	५७७२	२४९९	८२७१	११८	३९	१५७	४९	६४	५३
गणेशमान चारनाथ न.पा.	४८००	१८५९	६६५९	१०९	३६	१४५	४४	५२	४६
हंसपुर न.पा.	६३४१	२३६०	८७०१	१३८	२२	१६०	४६	१०७	५४
जनकनन्दिनी गा.पा.	४०३०	१२६५	५२९५	१२२	२२	१४४	३३	५८	३७
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	२०२९१	९७५२	३००४३	७२५	२६२	९८७	२८	३७	३०
कमला न.पा.	३४३८	११६५	४६०३	९१	१३	१०४	३८	९०	४४
लक्ष्मीनिया गा.पा.	२८५८	१५३२	४३९०	६४	९	७३	४५	१७०	६०
मिथिला बिहारी न.पा.	३५०९	२१०३	५६१२	७५	१८	९३	४७	११७	६०
मिथिला न.पा.	५६२५	२५८१	८२०६	२४३	५१	२९४	२३	५१	२८
मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	३००२	८३३	३८३५	४३	७	५०	७०	११९	७७
नगराइन न.पा.	४०२४	१४९८	५५२२	९५	३३	१२८	४२	४५	४३

स्थानीय तहको नाम	विद्यार्थी सङ्ख्या			शिक्षक सङ्ख्या			विद्यार्थी शिक्षक अनुपात		
	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-८	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-८	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-८
सबैला न.पा.	६२०६	२३७७	८५८३	१२६	३२	१५८	४९	७४	५४
शहीदनगर न.पा.	७४८६	१७७८	९२६४	१६६	३	१६९	४५	५९३	५५
धनुषा जम्मा	९६२९५	३८९६४	१३५२५९	२५६४	६३५	३१९९	३८	६१	४२
महोत्तरी									
औरही न.पा.	४६९४	१९०४	६५९८	८५	१७	१०२	५५	११२	६५
बलवा न.पा.	६४४२	२५४८	८९९०	१६२	२२	१८४	४०	११६	४९
बर्दिबास न.पा.	८१२३	४४०८	१२५३१	३६१	८६	४४७	२३	५१	२८
भैगाहा न.पा.	७४०४	२७८४	१०१८८	१८६	३०	२१६	४०	९३	४७
एकडारा गा.पा.	४९५१	१७१०	६६६१	९७	१५	११२	५१	११४	५९
गौशाला न.पा.	११५४७	४४०४	१५९५१	२३४	५०	२८४	४९	८८	५६
जलेश्वर न.पा.	१००१२	४२३८	१४२५०	३१९	१०१	४२०	३१	४२	३४
लोहरपट्टी न.पा.	६१४३	२३५१	८४९४	१८४	२१	२०५	३३	११२	४१
महोत्तरी गा.पा.	३३११	१७२८	५०३९	५८	१५	७३	५७	११५	६९
मनरा शिसवा न.पा.	६१७७	१९३०	८१०७	१२९	२९	१५८	४८	६७	५१
मटिहानी न.पा.	३८८१	१४७१	५३५२	६७	१२	७९	५८	१२३	६८
पिपरा गा.पा.	५५९९	२८०८	८४०७	२१०	३५	२४५	२७	८०	३४
रामगोपालपुर न.पा.	६४०१	२१६६	८५६७	११३	१७	१३०	५७	१२७	६६
साम्सी गा.पा.	५६०२	१४१७	७०१९	६०	११	७१	९३	१२९	९९
सोनमा गा.पा.	६४६९	२३८५	८८५४	७८	१३	९१	८३	१८३	९७
महोत्तरी जम्मा	९६७५६	३८२५२	१३५००८	२३४३	४७४	२८१७	४१	८१	४८
सर्लाही									
बागमती न.पा.	४०८६	२०७३	६१५९	१६५	३१	१९६	२५	६७	३१
बलरा न.पा.	६७८६	२६६२	९४४८	११४	२४	१३८	६०	१११	६८
बरहथवा न.पा.	८८७३	३४४९	१२३२२	२०७	५३	२६०	४३	६५	४७
बसबरीया गा.पा.	३५२७	४२९	३९५६	४२	७	४९	८४	६१	८१
विष्णु गा.पा.	३०५९	९०८	३९६७	३१	९	४०	९९	१०१	९९
ब्रह्मपुरी गा.पा.	४९६६	१६५०	६६१६	८५	२१	१०६	५८	७९	६२
चक्रघट्टा गा.पा.	४०११	१०५६	५०६७	४९	१५	६४	८२	७०	७९
चन्द्रनगर गा.पा.	४०३६	९४०	४९७६	५४	११	६५	७५	८५	७७
धनकौल गा.पा.	२७३०	५००	३२३०	४७	६	५३	५८	८३	६१

स्थानीय तहको नाम	विद्यार्थी सङ्ख्या			शिक्षक सङ्ख्या			विद्यार्थी शिक्षक अनुपात		
	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-८	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-८	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-८
गोडैटा न.पा.	७९३०	२५७४	१०५०४	११३	२७	१४०	७०	९५	७५
हरिपुर न.पा.	४६७५	१९६०	६६३५	७९	२५	१०४	५९	७८	६४
हरिपुरवा न.पा.	४३२१	१८२३	६१४४	४६	१०	५६	९४	१८२	११०
हरिवन न.पा.	४०५५	२३२१	६३७६	१३६	४५	१८१	३०	५२	३५
ईश्वरपुर न.पा.	८२६७	४४७४	१२७४१	१९५	६७	२६२	४२	६७	४९
कविलासी न.पा.	६४३३	२०९०	८५२३	१०४	१९	१२३	६२	११०	६९
कौडेना गा.पा.	४३२९	१२०४	५५३३	६०	१५	७५	७२	८०	७४
लालबन्दी न.पा.	७६३९	४२०१	११८४०	२४७	६९	३१६	३१	६१	३७
मलंगवा न.पा.	७५९२	३०७६	१०६६८	१६०	४५	२०५	४७	६८	५२
पर्सा गा.पा.	२८३५	९४०	३७७५	३८	११	४९	७५	८५	७७
रामनगर गा.पा.	४५५७	११०८	५६६५	४९	६	५५	९३	१८५	१०३
सर्लाही जम्मा	१०४७०७	३९४३८	१४४१४५	२०२१	५१६	२५३७	५२	७६	५७
रौतहट									
बौधीमाई न.पा.	४५४५	१२८७	५८३२	६९	१३	८२	६६	९९	७१
बृन्दावन न.पा.	६२१९	२२२३	८४४२	९१	१३	१०४	६८	१७१	८१
चन्द्रपुर न.पा.	८१५७	३६०५	११७६२	२४९	५५	३०४	३३	६६	३९
देवाही गोनाही न.पा.	४९४४	१५३२	६४७६	७४	१०	८४	६७	१५३	७७
दुर्गा भगवती गा.पा.	३५११	३९१	३९०२	७२	१२	८४	४९	३३	४६
गढीमाई न.पा.	४१४७	८२६	४९७३	७६	११	८७	५५	७५	५७
गरुडा न.पा.	८३७९	२६६१	११०४०	१०९	१८	१२७	७७	१४८	८७
गौर न.पा.	४७५४	१८७३	६६२७	१२०	२२	१४२	४०	८५	४७
गुजरा न.पा.	६४४५	२०९१	८५३६	१२४	२९	१५३	५२	७२	५६
ईशनाथ न.पा.	५१५६	१२९२	६४४८	५३	१३	६६	९७	९९	९८
कटहरिया न.पा.	७०३८	२१९२	९२३०	१०२	१४	११६	६९	१५७	८०
माधव नारायण न.पा.	७९६८	२४६१	१०४२९	८४	१७	१०१	९५	१४५	१०३
मौलापुर न.पा.	४०३८	१८०५	५८४३	५१	१६	६७	७९	११३	८७
परोहा न.पा.	६५०७	१६५८	८१६५	७७	८	८५	८५	२०७	९६
फतुवाबिजयपुर न.पा.	३४८६	१०२९	४५१५	१००	११	१११	३५	९४	४१
राजदेवी न.पा.	६१८०	२१११	८२९१	१००	१६	११६	६२	१३२	७१
राजपुर न.पा.	५१४९	९२१	६०७०	५७	३	६०	९०	३०७	१०१

स्थानीय तहको नाम	विद्यार्थी सङ्ख्या			शिक्षक सङ्ख्या			विद्यार्थी शिक्षक अनुपात		
	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-८	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-८	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-८
यमुनामाई गा.पा.	३३९९	१७५०	५१४९	५३	१३	६६	६४	१३५	७८
रौतहट जम्मा	१०००२२	३१७०८	१३१७३०	१६६१	२९४	१९५५	६०	१०८	६७
बारा									
आदर्श कोटवाल गा.पा.	४६५२	१२१८	५८७०	६०	११	७१	७८	१११	८३
बारागढीगा.पा.	३७३१	८९०	४६२१	६३	६	६९	५९	१४८	६७
विश्रामपुर गा.पा.	२७२९	८९७	३६२६	६०	८	६८	४५	११२	५३
देवताल गा.पा.	३१४४	६०६	३७५०	५५	३	५८	५७	२०२	६५
जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	१५५५९	६४१४	२१९७३	४८१	१४३	६२४	३२	४५	३५
कलैया उ.म.न.पा.	१५७८७	५९३७	२१७२४	३९३	८१	४७४	४०	७३	४६
करैयामाई गा.पा.	४०५२	९७०	५०२२	१०२	१३	११५	४०	७५	४४
कोल्हवी न.पा.	४८९७	२५०५	७४०२	१५४	२८	१८२	३२	८९	४१
महागढीमाई न.पा.	७४८२	२८४९	१०३३१	१७५	२५	२००	४३	११४	५२
निजगढ न.पा.	५४६७	२७३७	८२०४	२२७	६०	२८७	२४	४६	२९
पचरोता न.पा.	६०३८	१२६२	७३००	९८	१७	११५	६२	७४	६३
परवानीपुर गा.पा.	२५०२	११७९	३६८१	५२	१२	६४	४८	९८	५८
फेटा गा.पा.	४८२४	९००	५७२४	८७	७	९४	५५	१२९	६१
प्रसौनी गा.पा.	२९७८	१४६२	४४४०	६९	१९	८८	४३	७७	५०
सिम्रौनगढ न.पा.	८५३४	२०५१	१०५८५	१२४	१४	१३८	६९	१४७	७७
सुवर्ण गा.पा.	६६७९	१५२९	८२०८	१०५	१५	१२०	६४	१०२	६८
बारा जम्मा	९९०५५	३३४०६	१३२४६१	२३०५	४६२	२७६७	४३	७२	४८
पर्सा									
बहुदरमाई न.पा.	४४१०	१९६८	६३७८	९०	२९	११९	४९	६८	५४
बिन्दबासिनी गा.पा.	३०४६	१०७७	४१२३	७४	१३	८७	४१	८३	४७
बिरगंज म.न.पा.	२५४९४	११५०२	३६९९६	६९९	१८६	८८५	३६	६२	४२
छिपहरमाई गा.पा.	३३५३	९१९	४२७२	६६	११	७७	५१	८४	५५
धोबीनी गा.पा.	२७७३	१०३८	३८११	७१	१३	८४	३९	८०	४५
जगरनाथपुर गा.पा.	४६४०	७८८	५४२८	९१	१३	१०४	५१	६१	५२
जिरा भवानी गा.पा.	२६११	१००६	३६१७	७२	९	८१	३६	११२	४५
कालिकामाई गा.पा.	३५५०	१२०७	४७५७	४७	१८	६५	७६	६७	७३
पकाहा मैनपुर गा.पा.	२९१८	१०८६	४००४	५७	७	६४	५१	१५५	६३

स्थानीय तहको नाम	विद्यार्थी सङ्ख्या			शिक्षक सङ्ख्या			विद्यार्थी शिक्षक अनुपात		
	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-८	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-८	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-८
पर्सागढी न.पा.	५५७३	१६१९	७१९२	१९९	२४	२२३	२८	६७	३२
पटेर्वा सुगौली गा.पा.	३९४६	११२०	५०६६	९६	१६	११२	४१	७०	४५
पोखरिया न.पा.	४६०१	१३११	५९१२	८४	२३	१०७	५५	५७	५५
सखुवा प्रसौनी गा.पा.	५६८३	१८०१	७४८४	१४३	२३	१६६	४०	७८	४५
ठोरी गा.पा.	२२१८	१३७२	३५९०	११८	२५	१४३	१९	५५	२५
पर्सा जम्मा	७४८१६	२७८१४	१०२६३०	१९०७	४१०	२३१७	३९	६८	४४

स्रोत: फ्ल्यास रिपोर्ट, २०१८/१९

ख. माध्यमिक तहको विद्यार्थी शिक्षक अनुपात

स्थानीय तहको नाम	विद्यार्थी सङ्ख्या			शिक्षक सङ्ख्या			विद्यार्थी शिक्षक अनुपात		
	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२
सप्तरी									
अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	१०६९	४२८	१४९७	२७	१०	३७	४०	४३	४०
राजगढ गा.पा.	४४०	१३४	५७४	७	४	११	६३	३४	५२
बिष्णुपुर गा.पा.	१२९१	१३४	१४२५	१२	१४	२६	१०८	१०	५५
बोदेबरसाईन न.पा.	११३१	१३४	१२६५	२०	७	२७	५७	१९	४७
छिन्नमस्ता गा.पा.	८१५	१४८	९६३	९	१९	२८	९१	८	३४
डाक्नेश्वरी न.पा.	१६४९	१७६	१८२५	१५	१९	३४	११०	९	५४
हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	१११७	२२६	१३४३	३७	१५	५२	३०	१५	२६
कन्ननरूप न.पा.	१५२३	१२५६	२७७९	२१	७	२८	७३	१७९	९९
खडक न.पा.	१६७५	५२४	२१९९	२८	१	२९	६०	५२४	७६
महादेवा गा.पा.	३६४	२६४	६२८	१०	१	११	३६	२६४	५७
राजविराज न.पा.	१९४०	५११	२४५१	३३	५	३८	५९	१०२	६५
रूपनी गा.पा.	६४८	६९०	१३३८	१३	१४	२७	५०	४९	५०
सप्तकोशी न.पा.	७५४	५८८	१३४२	२७	१	२८	२८	५८८	४८
शम्भुनाथ न.पा.	११४४	२१६	१३६०	२६		२६	४४		५२
सुरुङ्गा न.पा.	१५३९	६८२	२२२१	२८		२८	५५		७९
तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	१२९०	५१२	१८०२	१८		१८	७२		१००
तिरहुत गा.पा.	४५७	२३६	६९३	१६		१६	२९		४३

। ५०४ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

स्थानीय तहको नाम	विद्यार्थी सङ्ख्या			शिक्षक सङ्ख्या			विद्यार्थी शिक्षक अनुपात		
	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२
बलान-बिहुल गा.पा.	४२३	२३६	६५९	९		९	४७		७३
सप्तरी जम्मा	१९२६९	७०९५	२६३६४	३५६	११७	४७३	५४	६१	५६
सिराहा									
अर्नमा गा.पा.	७५४	२४६	१०००	१२	४	१६	६३	६२	६३
औरही गा.पा.	३७०	१०४	४७४	६	११	१७	६२	९	२८
बरियारपट्टी गा.पा.	८३६	८६०	१६९६	१८	१	१९	४६	८६०	८९
भगवानपुर गा.पा.	७२४	२८०	१००४	१०	१	११	७२	२८०	९१
विष्णुपुर गा.पा.	५५५	२०८	७६३	२२	७	२९	२५	३०	२६
धनगढीमाई न.पा.	२११७	३१४	२४३१	४३	३५	७८	४९	९	३१
गोलबजार न.पा.	२११७	१०००	३११७	६१	४	६५	३५	२५०	४८
कल्याणपुर न.पा.	१११५	१९८	१३१३	१७	२०	३७	६६	१०	३५
कर्जन्हा न.पा.	१०३३	७६२	१७९५	२९	८५	११४	३६	९	१६
लहान न.पा.	४०७५	७१२	४७८७	१९४	१२	२०६	२१	५९	२३
लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	१०८४	४८४	१५६८	२१	२१	४२	५२	२३	३७
मिर्चैया न.पा.	२१४०	१५१८	३६५८	१११	५	११६	१९	३०४	३२
नरहा गा.पा.	८१३	२५२	१०६५	१६	७	२३	५१	३६	४६
नवराजपुर गा.पा.	५२६	१८८	७१४	६	२५	३१	८८	८	२३
सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	५४४	६२	६०६	१०		१०	५४		६१
सिरहा न.पा.	२७३२	१९१६	४६४८	८९		८९	३१		५२
सुखीपुर न.पा.	१७५०	८१२	२५६२	३०		३०	५८		८५
सिराहा जम्मा	२३२८५	९९१६	३३२०१	६९५	२३८	९३३	३४	४२	३६
धनुषा									
औरही गा.पा.	१०३८	१७६	१२१४	२२	४	२६	४७	४४	४७
बटेश्वर गा.पा.	५४४		५४४	११	१५	२६	४९		२१
विदेह न.पा.	११०८	४७४	१५८२	२०	६	२६	५५	७९	६१
क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	११२९	२८४	१४१३	१२	१२	२४	९४	२४	५९
धनौजी गा.पा.	६५१	६८	७१९	१०	७	१७	६५	१०	४२
धनुषाधाम न.पा.	१८६३	१०९४	२९५७	२६	३	२९	७२	३६५	१०२
गणेशमान चारनाथ न.पा.	१११७	३६६	१४८३	१२	८९	१०१	९३	४	१५

स्थानीय तहको नाम	विद्यार्थी सङ्ख्या			शिक्षक सङ्ख्या			विद्यार्थी शिक्षक अनुपात		
	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२
हंसपुर न.पा.	१०२३	३३४	१३५७	२१	१	२२	४९	३३४	६२
जनकनन्दिनी गा.पा.	८६५	१३४	९९९	८	१९	२७	१०८	७	३७
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	६२९८	२४४२	८७४०	२५९	११	२७०	२४	२२२	३२
कमला न.पा.	८२३	३७६	११९९	१०	५	१५	८२	७५	८०
लक्ष्मीनिया गा.पा.	९०८	२०६	१११४	११		११	८३		१०१
मिथिला बिहारी न.पा.	१४९५	३२२	१८१७	१७		१७	८८		१०७
मिथिला न.पा.	१५७५	९६२	२५३७	३०		३०	५३		८५
मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	३३२	१९४	५२६	१३		१३	२६		४०
नगराइन न.पा.	८८०	४८८	१३६८	२५		२५	३५		५५
सबैला न.पा.	१४१९	२८२	१७०१	२४		२४	५९		७१
शहीदनगर न.पा.	७५४	२२६	९८०	४		४	१८९		२४५
धनुषा जम्मा	२३८२२	८४२८	३२२५०	५३५	१७२	७०७	४५	४९	४६
महोत्तरी									
औरही न.पा.	९०९	१८८	१०९७	१५	५	२०	६१	३८	५५
बलवा न.पा.	१२३२	८५०	२०८२	१५	३०	४५	८२	२८	४६
बर्दिबास न.पा.	२९५२	३३२६	६२७८	९९	५	१०४	३०	६६५	६०
भैगाहा न.पा.	१२९४	४४४	१७३८	२४	४	२८	५४	१११	६२
एकडारा गा.पा.	८५७	४३६	१२९३	१०	२५	३५	८६	१७	३७
गौशाला न.पा.	२१४५	३५६	२५०१	६२	९	७१	३५	४०	३५
जलेश्वर न.पा.	२४४९	१११८	३५६७	७२	४	७६	३४	२८०	४७
लोहरपट्टी न.पा.	११९४	३६४	१५५८	२५	४	२९	४८	९१	५४
महोत्तरी गा.पा.	६३१	१८८	८१९	११	४	१५	५७	४७	५५
मनरा शिसवा न.पा.	९२१	९६	१०१७	२४	५	२९	३८	१९	३५
मटिहानी न.पा.	७०८	९६	८०४	१८	७	२५	३९	१४	३२
पिपरा गा.पा.	१७००	६३२	२३३२	३०	४	३४	५७	१५८	६९
रामगोपालपुर न.पा.	११९३	५६८	१७६१	१२		१२	९९		१४७
साम्सी गा.पा.	४८९		४८९	४		४	१२२		१२२
सोनमा गा.पा.	१००६	२८८	१२९४	१४		१४	७२		९२
महोत्तरी जम्मा	१९६८०	८९५०	२८६३०	४३५	१०६	५४१	४५	८४	५३

स्थानीय तहको नाम	विद्यार्थी सङ्ख्या			शिक्षक सङ्ख्या			विद्यार्थी शिक्षक अनुपात		
	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२
सर्लाही									
बागमती न.पा.	१२३१	९२२	२१५३	३३	११	४४	३७	८४	४९
बलवा न.पा.	१२८८	३०	१३१८	११	३	१४	११७	१०	९४
बरहथवा न.पा.	२११९	७८२	२९०१	३९	१४	५३	५४	५६	५५
बसबरीया गा.पा.	१४४		१४४	१	१	२	१४४		७२
विष्णु गा.पा.	४७४	१६६	६४०	८	७	१५	५९	२४	४३
ब्रह्मपुरी गा.पा.	६६९	२८८	९५७	१	८	९	६६९	३६	१०६
चक्रघट्टा गा.पा.	३८४		३८४	१४	५	१९	२७		२०
चन्द्रनगर गा.पा.	५००		५००	११	५	१६	४५		३१
धनकौल गा.पा.	१६६		१६६	६	२८	३४	२८		५
गोडैटा न.पा.	१२६०	५६०	१८२०	२९	४	३३	४३	१४०	५५
हरिपुर न.पा.	८९८	१४२	१०४०	३६		३६	२५		२९
हरिपुरवा न.पा.	६५९	३३८	९९७	१२		१२	५५		८३
हरिवन न.पा.	१३९७	९३६	२३३३	९		९	१५५		२५९
ईश्वरपुर न.पा.	२५२७	१०६६	३५९३	४८		४८	५३		७५
कविलासी न.पा.	१०३८	३१४	१३५२	२०		२०	५२		६८
कौडेना गा.पा.	६३०	१०८	७३८	३		३	२१०		२४६
लालबन्दी न.पा.	२८०६	२७१६	५५२२	२		२	१४०३		२७६१
मलंगवा न.पा.	१९००	१६९८	३५९८	४		४	४७५		९००
पर्सा गा.पा.	४६४	१२०	५८४	२		२	२३२		२९२
रामनगर गा.पा.	६८३		६८३	३		३	२२८		२२८
सर्लाही जम्मा	२१२३७	१०१८६	३१४२३	२९२	८६	३७८	७३	११८	८३
रौतहट									
बौधीमाई न.पा.	६८२		६८२	६	१	७	११४		९७
बृन्दावन न.पा.	११०९	२२६	१३३५	१५	१	१६	७४	२२६	८३
चन्द्रपुर न.पा.	२२०९	९०४	३११३	४७	१६	६३	४७	५७	४९
देवाही गोनाही न.पा.	७५६	४५२	१२०८	९	१६	२५	८४	२८	४८
दुर्गा भगवती गा.पा.	९७	२२६	३२३	१४	७	२१	७	३२	१५
गढीमाई न.पा.	३४५	४५२	७९७	११	५	१६	३१	९०	५०

स्थानीय तहको नाम	विद्यार्थी सङ्ख्या			शिक्षक सङ्ख्या			विद्यार्थी शिक्षक अनुपात		
	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२
गरुडा न.पा.	१९१४	७९६	२७१०	१२		१२	१६०		२२६
गौर न.पा.	१४९१	१०८६	२५७७	१७		१७	८८		१५२
गुजरा न.पा.	१०९१	२५७	१३४८	२२		२२	५०		६१
ईशनाथ न.पा.	५९९	८७	६८६	१०		१०	६०		६९
कटहरिया न.पा.	१४१५		१४१५	१५		१५	९४		९४
माधव नारायण न.पा.	९००	२५	९२५	६		६	१५०		१५४
मौलापुर न.पा.	८११		८११	७		७	११६		११६
परोहा न.पा.	५४५	६०६	११५१	३		३	१८२		३८४
फतुवाबिजयपुर न.पा.	३७७		३७७	१०		१०	३८		३८
राजदेवी न.पा.	७१६	१८९	९०५	१५		१५	४८		६०
राजपुर न.पा.	४५४	१३५४	१८०८	४		४	११४		४५२
यमुनामाई गा.पा.	९५५	१००	१०५५	८		८	११९		१३२
रौतहट जम्मा	१६४६६	६७६०	२३२२६	२३१	४६	२७७	७१	१४७	८४
बारा									
आदर्श कोटवाल गा.पा.	४१६	२२५	६४१	५	५	१०	८३	४५	६४
बारागढीगा.पा.	५३५		५३५	९	५६	६५	५९		८
विश्रामपुर गा.पा.	११९		११९	२	३०	३२	६०		४
देवताल गा.पा.				१०२	९	१११	०		०
जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	३३३५	२९६९	६३०४	६१	५	६६	५५	५९४	९६
कलैया उ.म.न.पा.	३५८७	१५३८	५१२५	७	७	१४	५१२	२२०	३६६
करैयामाई गा.पा.	४०६	३६५	७७१	२७	२९	५६	१५	१३	१४
कोल्हवी न.पा.	१७११	८१२	२५२३	२३	४	२७	७४	२०३	९३
महागढीमाई न.पा.	१५०४	४९७	२००१	३४	७	४१	४४	७१	४९
निजगढ न.पा.	१४८६	७९१	२२७७	७	८	१५	२१२	९९	१५२
पचरौता न.पा.	४४६	२६२	७०८	१०	१	११	४५	२६२	६४
परवानीपुर गा.पा.	६५८	३००	९५८	७	१	८	९४	३००	१२०
फेटा गा.पा.	५४६	३३२	८७८	१२	८	२०	४६	४२	४४
प्रसौनी गा.पा.	८९८	१०७	१००५	१४		१४	६४		७२
सिम्रौनगढ न.पा.	११०८	४७६	१५८४	१०		१०	१११		१५८

स्थानीय तहको नाम	विद्यार्थी सङ्ख्या			शिक्षक सङ्ख्या			विद्यार्थी शिक्षक अनुपात		
	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२
सुवर्ण गा.पा.	७९६	१७२	८८८	०		०			#घर/०!
बारा जम्मा	१७४७१	८८४६	२६३१७	३३०	१७०	५००	५३	५२	५३
पर्सा									
बहुदरमाई न.पा.	११७६	४९०	१६६६	१५	१	१६	७८	४९०	१०४
बिन्दबासिनी गा.पा.	५१५		५१५	८	४०	४८	६४		११
बिरगंज म.न.पा.	७३०४	१२३५	८५३९	१६८	१	१६९	४३	१२३५	५१
छिपहरमाई गा.पा.	४२३	१०२	५२५	७	७	१४	६०	१५	३८
धोबीनी गा.पा.	४१३		४१३	७	४	११	५९		३८
जगरनाथपुर गा.पा.	२५२		२५२	२	४	६	१२६		४२
जिरा भवानी गा.पा.	४१६		४१६	८	१४	२२	५२		१९
कालिकामाई गा.पा.	५१२		५१२	५		५	१०२		१०२
पकाहा मैनपुर गा.पा.	३१४	३५०	६६४	७		७	४५		९५
पर्सागढी न.पा.	७५१	२९८	१०४९	२४		२४	३१		४४
पटेर्वा सुगौली गा.पा.	५६०		५६०	९		९	६२		६२
पोखरिया न.पा.	७५०		७५०	१९		१९	३९		३९
सखुवा प्रसौनी गा.पा.	७३४	२४९	९८३	२०		२०	३७		४९
ठोरी गा.पा.	७४९	३४८	१०९७	२३		२३	३३		४८
पर्सा जम्मा	१४८६९	३०७२	१७९४१	३२२	७१	३९३	४६	४३	४६

स्रोत: फ्ल्यास रिपोर्ट, २०१८/१९

अनुसूची ३४: प्राविधिक शिक्षालयहरूको विवरण

S.N.	Name of School/Institute	Running Program (Quota)		Name of Principal	Contact No.	Email
		Diploma	TSLC			
1	Lahan Technical School, Lahan, Siraha	i. Plant Sc.(40) ii. Animal Sc.(40) iii. Civil (48) iv. Ophthalmic Sc. (40)	i.Mechanica I(24) ii. Civil(40) iii. AnimalSc(40) iv. Plant Sc.(40) vii. Survey	Ajay Kumar Singh	9852832115	lts.ctevt@yahoo.com
2	B.P. Memorial Polytechnic Inst. Sapahi, Dhanusha	i. Civil(40) ii. Plant Sc.(40) iii. Animal Sc.(40) iv. Electrical(40)		Raj Kumar Chaudhary	9854029732	bprnpi074@gmail.com
3	Nirmal Lama Polytechnic Inst. Bardiwas, Mahottari	i. Civil(48) ii. Geomatics iii. Food & Dairy Tech.(40) iv. Forestry(40) v. Hotel Management(40)		Dukhi Mochi	9842913374	dukhi1230@gmail.com
4	Shant Alpmal Ram Narayan Yadav Nursing Inst. Malangwa, Sarlahi	i. Nursing (40)		Tek Raj Paudel	9845152488	paudeltekraj2@gmail.com
5	Jay Kissan Polytechnic Inst. Dharhari, Rauthat	i. Civil(40) ii.Plant Sc. (40) (iii) IT		Binod Chandra Jha	9855044529	binodjha705@gmail.com
6	Gaur Nursing Inst. Gaur, Rauthat	i. Nursing (40)		Sita Khatri	9855042144	nursinggaur@gmail.com

S.N.	Name of School/Institute	Running Program (Quota)		Name of Principal	Contact No.	Email
		Diploma	TSLC			
7	Shree Prasauni Polytechnic Institute, Prasauni, Bara	i. Automobile engg. ii. Mechanical engg. iii. Electrical & Electronics engg.		Sufy Ansari	9848026800	sufysir@gmail.com

ख. प्राविधिक शिक्षा (TECS) कार्यक्रम संचालित सामुदायिक विद्यालय र संचालित कार्यक्रमहरू

1	Buddhi Lal Bidya Munar Sec. School, Kathauna, Saptari	i. Plant Science (40)			9869044829, 9805969816	
2	Public Bindeshwari Ma. Vi. Rajbiraj, Saptari	i. Electrical (48)	i. Electrical (40)	Arun Jha/ Meghana nd Yadav	9852821313	
3	Shree Thakur Ji Ma. Vi , Aagnisaray Krishna sawaran-1, Saptari	Civil(48)		panchdev choudhary(coordinator)	9819969286	pamchdevchy2076@gmail.com
4	Bala Sundari Ma. Vi. Bhagwanpur, Siraha		i. VJTA (40)	Bharat Jha	9862950453	bharat.dvm81@gmail.com
5	Chandra Ma.Vi. Siraha	i. Civil (48)		Madhusudan Lal Karn	9842827712	
6	Saraswati Ma.Vi. Golbazar, Siraha	i. VJTA(40)		Sanjiv Kumar Sah	9842836614	saraswatimavi530@gmail.com
7	Shree Janta Ma. Vi. , Shakhuanan Karkatti-1, Siraha	Civil(48)				
8	shree janta ma vi. Dhangadhimai-5 . siraha	plant science(40)		yugeshwar raut	9842840069	
9	Baidyanath Dev Narayan Janta		i. Computer-40	Baldev Mahato	9844220406	hdtot2221@gmail.com

S.N.	Name of School/Institute	Running Program (Quota)		Name of Principal	Contact No.	Email
		Diploma	TSLC			
	Ma.Vi. Tulsiyahi, Dhanusha					
10	Saraswati Ma.Vi. Sabaila, Dhanusha	i. Computer-48		Nathuni Sah	9854029725	ssah16898@gmail.com
11	Tapasi Baba Ma.Vi. Hasanpur, Dhanusha		i. Electrical (40)	Ram Lalan Jha	9844105237	shambhuprady181@gmail.com
12	Shree Gogal Prasad Namuna Ma. Vi. Janakpur-24, Dhanusa	Civil engg. (48)				
13	janta ma vi. Brdibas-2 , mahotari	Automobile-48				
14	Deurali Ma.Vi. Bardiwas, Mahottari	i. Forestry(40) , ii. Geomatic(48)			9854028098	
15	Janta Ma.Vi. Bardiwas,Gauri dada Mahottari	i. DVET(40) , ii. DAG(40)		Netra Bahadur Ramtel	9851193966	
16	Sonphi Dasain Ma. Vi. Aurahi, Mahottari	i. Civil (48)		Vijay Kumar Yadav	9844072530	umesh.ydv904@gmail.com
17	Janhit Nandlal Ma.Vi.Bardiwas, Mahottari	i. Civil (48)		Kumar Ghimire	9844104455	ghimire.kumar2@yahoo.com
18	Shree Ma. Vi. Ramgopalpur, Mahotari	Civil(48)				
19	Janta Ma.Vi. Madai ugripatti, Mahottari GA. PA.-3	COMPUTER-48	i. Computer(40)	Ajay Kumar Jha	9816885696/ 9844058486	ajayjha2024@gmail.com
20	Janta Ma.Vi. Bagmati, Sarlahi	i. Plant Sc.(40)		Gyan Kumar Mahato	9854025165	
21	Janjyoti Ma.Vi. Lalbandi, Sarlahi	i. Computer (48) ii. Civil(48)	i. Computer(40)	Ram Niwas Sah	9854051079/ 9807673534	ramniwassshah1962@gmail.com/itasarlahi@gmail.com

S.N.	Name of School/Institute	Running Program (Quota)		Name of Principal	Contact No.	Email
		Diploma	TSLC			
22	Nav Jan Jagaran Ma.Vi. Bagmati, Sarlahi	i. Animal Sc.-40		Jawahar Lal Kuswaha	9854025642	
23	Chakra Janta Shahid Ganga Ma.Vi. Barahatwa, Sarlahi	i. Plant Sc.(40), ii. Geomatics Engg	.	Pramod Kumar Jha	9844112816	
24	Jaldhar Kamaldev Namuna Ma.Vi. Brahampuri, Sarlahi	i. Computer(48)	computer(40)	Rameshwar Prasad yadav	9854038413	pappu300349@gmail.com
25	Shree 5 Mahendra Janta Uchch Ma.Vi. Bagmati, Sarlahi	i. Civil (48)		Mahesh Kumar Sharma	9844048459/ 9844035622	shree5msj@gmail.com
26	Shree Saraswati Ma. Vi. Barahathwa, Sarlahi	Civil(48)		umesh puri	9854036069	upuri2099@gmail.com
27	Janta Ma.Vi. Sonarniya, Rautahat		i. Civil (40)	Ram Ekwai Yadav	9855040194	No Students (2076)
28	Jan Jagriti Ma.Vi. Chandrapur, Rautahat		(i) PJTA(40)	Satrudhan Sah	9855041608	
29	Juddha Ma.Vi. Gaur, Rautahat		(i) IT(40)	Chandeshwar Raut	9855041205	chaneshwarpatel2010@gmail.com
30	Shree Madhyamik Vidyalaya, Chikana Jethahariya, Rautahat, yamunamai na.pa.1	civil-48	i. Civil (40)	Birendra Rai Yadav	9855040530	rambabuyadav@yahoo.com
31	Shree Madhyamik Vidyalaya, Simrabhawanipur, Rautahat		(i) VJTA(40)	Ram Naresh Chaudhary	9845094732	
32	Kankalini Uchha Ma.Vi. Jangalasahiya, Rautahat/gujra-	(i) DAG(40) ii.Electrical-48		Chote Lal Chaudhary	9855040744	

S.N.	Name of School/Institute	Running Program (Quota)		Name of Principal	Contact No.	Email
		Diploma	TSLC			
	4					
33	Shree Madhyamik Vi. , Chandrapur-9, Rautahat	Electrical Engg.(48)				
34	Shree Devi Ma. Vi. , Madhavnarayan -3, Rautahat	Animal Sci.				
35	Janjagriti Ma. Vi. Jitpur, Simra, Bara	(i) D. VET(40)		Anil Kumar Mainali	9855024833	jana.jagritisakhuwaghat@gmail.com
36	Kankalini Ma.Vi. Simraungadh, Bara		(i) PJTA(40)	Dhrub Prasad Koiri	9845158283	
37	Gauri Shankar Ma.Vi. Nijgadh, Bara	(i) DAG(40)		Raj Kumar Sharma	9855010257	
38	Shree Janta Ma.Vi. Jitpur, Simara, Rajghatta, Bara	(i) DAG(40)	(i) PJTA(40)	Dineshwar jha	9855036320/ 9842050310	ghimirepashupati37@gmail.com
39	Nepal Rashtriya Ma.Vi. Jitpur, Simara, Bara	Animal sc-40	(i) VJTA(40)			
40	Shree Janta Ma.Vi. Parwanipur-2, Bara	Plant sc-40				
41	Nepal Rashtriya Ma.Vi. Birgunj, Parsa, Solakpur 31		(i) PJTA(40)	Ravi Shankar Chaudhary	9855026090	
42	Shree Sharada Ma.Vi. BahaoriSugauli, Parsa. BIRGUNJ 24	i. Plant Sc.(40) ii. Animal sc-40	(i) PJTA (40) ii. VJTA-40	Binod Prasad chaudhary	9855038361	
43	Dip Narayan aadarsh Ma.Vi. Sakhuwaprasau ni,Parsa	Civil engg.(48)	i. Computer(40)	Shiv Nath Chaudhary	9855022500	
44	Shree Janta Ma.Vi. Pakadiya,		(i) VJTA(40) (ii) PJTA(40)	Mohan Prasad Chaudhar	9845553265	2017janta@gmail.com

S.N.	Name of School/Institute	Running Program (Quota)		Name of Principal	Contact No.	Email
		Diploma	TSLC			
	Badnihar, Parsa			y		
ग. CTEVT बाट सम्बन्धन प्राप्त निजी संस्था र संचालित कार्यक्रमहरु						
1	Chinnamasta Institute of Technology, Rajbiraj, Saptari		Electrical(40))/ Civil(40)/ Survey(40)	Shailendra Mohan Jha	9852820762	jhasn@yahoo.com
2	Chinnamasta Educational Academy, Rajbiraj, Saptari	i. Gen. Medicine(40) ii.CMLT (40) iii. Nursing(40) iv. Pharmacy(40)		Shailendra Mohan Jha	9852820762/ 9825790792	jhasn@yahoo.com
3	Everest Technical Institute. Rajbiraj Saptari		Survey(40)	Pratap Narayan Chaudhary	9842820966	everesttechsaptari@gmail.com
4	Jagdamba Medical Institute, Rajbiraj, Saptari		i. CMA(40) ii. AAHW(40) iii. LP/AH(40)	Rameshwar Narayan Jha	9852820472	jagbambatir@gmail.com
5	Jagdamba Technical Institute, Rajbiraj, Saptari		i. CMA(40) ii. MLT(40) iii.ESO	GUnanand Mishra	9842822794	jagbambatir@gmail.com
6	Rajdevi Technical Institute, Rajbiraj, Saptari		i. CMA(40) ii.ANM(40)	Jay Prakash Thakur	9852820007	uea.rjb@gmail.com
7	Udaypur Technical Training Centre, Rajbiraj, Saptari		i. CMA(40) ii. ANM(40)	Bharat Khadka tuntun yadav	9842820844/ 9807704504	udaypurtechnical@gmail.com
8	Unique College of Medical Science , Rajbiraj, saptari	i. Gen. Medicine(40) ii. PCL Nursing(40) iii. Pharmacy(40) iv.		Jay Prakash Thakur	Dilip das 9804732226	uea.rjb@gmail.com

S.N.	Name of School/Institute	Running Program (Quota)		Name of Principal	Contact No.	Email
		Diploma	TSLC			
		CMLT(40). v. AAHW-40				
9	Nepal Softech College of Computer Sc. Rajbiraj, Saptari	Computer engg.(48)		Pranod Yadav	9852820839	nscerajbiraj@yahoo.com
10	Agrima Academy Pvt. Ltd, Lahan, Siraha	Gen. Medicine(40)	i. ANM(40) ii. CMA(40)	Bimal Thakur	9851076238	contact@agrimaacademy.com
11	Lahan Polytechnic College, Lahan, Siraha		Civil(40)	Arbind Yadav	9842848100	mail.yarbinda@yahoo.com
12	Lahan Sagarmatha Educational Academy, Lahan, Siraha	PCL Nursing(40)		Jay Kishor Yadav	9801514777	sealahan@gmail.com
13	Medical Institute, Lahan, Siraha	PCL Nursing(40)		Pankaj Chaudhary	9842826090	pankajcny510@gmail.com
14	Panch Devi Technical Institute, Lahan, Siraha		i. Civil(40) ii. Electrical(40) iii. PJTA(40)	Shyam Kishor Karn	9852059249	hari150.hari@gmail.com
15	Lahan Public Technical College, Lahan Siraha		CMA(40)	Upendra Kumar Singh	9842827744	ptisiraha@yahoo.com
16	Lahan Public Technical Institute, Lahan Siraha		i. MLT(40) ii. ANM(40) iii. Civil(40)	Upendra Kumar Singh	9842827744	ptisiraha@yahoo.com
17	Public Himel Institute of Technology, Lahan, Siraha	Gen. Medicine(40)		Upendra Kumar Singh	9842827744	ptisiraha@yahoo.com
18	RDS Institute of Medical & Technology, Goalbazar,		i. Civil(40) ii. Computer (40)	Sakal Dev Yadav	9841244394	rdsgolbazar2011@gmail.com

S.N.	Name of School/Institute	Running Program (Quota)		Name of Principal	Contact No.	Email
		Diploma	TSLC			
	Siraha					
19	Aayurvedic Medical Institute, Janakpur, Dhanusha		AAHW(40)	Ram Shankar Yadav	9844108185	dr.cnjha@gmail.com
20	Birendra Inst. of Medical & Dental, Janakpur, Dhanusha	Gen.Medicine(40)		Lattu Yadav	9854025507	yadavnaresh531@gmail.com
21	Mahendra Inst. of Medical Sc. Janakpur. Dhanusha	CMLT(40)		Lattu Yadav	9854025507	yadavnaresh531@gmail.com
22	Care Medical Centre, Janakpur, Dhanusha	i. Gen.Medicine(40) ii. PCL Nursng(40)		Bimlesh Singh	9854023050	caremedicalcenterjanakpur@gmail.com
23	Institute of Health Research Development, Janakpur, Dhanusha		i.CMA(40) ii. ANM(40)	Sahdeb Subedi	41522679	
24	Neelaargun edu. consorting, Janakpur, Dhanusha	Computer(48)		Ashok Singh	9854025191	jecjanakpur@gmail.com
25	Janakpur Nursing Campus, Janakpurdham, Dhanusa	PCL Nursing(40)		J.K Lal	9854024183	janakpurnursingcampus@gmail.com
26	Madhyamanchal Regional Engineering College, Janakpurdham, Dhanusa	i. Electrical(48) ii. Computer (48), iii. Ele & Electronics(48)	i.Electrical(40) , ii.Civil(40)	Birendra Sah	9864208306	mrec.ink@gmail.com
27	Mithila Technical Academy,	General Medicine(40)		Rakesh Singh	9804281525	info@mithilatechicalacademy.edu.np

S.N.	Name of School/Institute	Running Program (Quota)		Name of Principal	Contact No.	Email
		Diploma	TSLC			
	Janakpurdham , Dhanusa					
28	Model Medical Institute, Janakpurdhama , Dhanusha	General Medicine(40)/CMLT(40)		Kalaish Karn	9844039242	mmc.jnk@gmail.com
29	National Human Resource Development, Janakpurdhama , Dhanusha	General Medicine(40)/PCL Nursing(40), CMLT(40)		Sanjib Kumar Yadav	9854024100	nhrdanursing@gmail.com
30	Nepal College Nursing and Health Science, Janakpurdham, Dhanusha	PCL Nursing(40)		Dipendra Chaudhary	9851139136	infonepalcollegeofnursing@gmail.com
31	Nepal Dental Hospital and Research , Janakpurdham , Dhanusha	Dental Science(40)		Ranjit Sah	9817686279	nepaldental@yahoo.com
32	Nepal Technical Institute , Janakpurdham , Dhanusha	i. Civil(48), ii.Electrical(48), iii.PCL Nursing(40), iv.CMLT(40)	i. Electrical(40) , ii. Survey(40), iii. Civil	Babloo jah, Bijay Jha	9801607104/ 9854021897	nepaltechnicalinstitute@gmail.com
33	Mithila Nursing college, Janakpur, Dhanusha	PCL Nursing(40)		Rakesh Singh	041-528032/ 9804281525i	info@mithilatechicalacademy.edu.np
34	Pramita Academy , Janakpur, Dhanusha		i. Electrical(40) , ii. Civil(40)	Saurav Sah/ Raghav	9844008281/ 9812133178/ 9844099925/ 9807888763	pramitaacademy41@gmail.com
35	Ram Janaki Technical Institute, Janakpur, Dhanusha		i. MLT ii. Electrical iii. Civil	Ganesh Sah	9844099225/ 9854025788/ 9844020888/ 9804827606	
36	Janaki Medical College, Janakpur, Dhanusha	PCL Nursing		Pramod Subedi	9854024775	janakinursingprogramme@gmail.com / subedipramod13@gmail.com

S.N.	Name of School/Institute	Running Program (Quota)		Name of Principal	Contact No.	Email
		Diploma	TSLC			
37	Sharda Institute of Technology , Jankpurdham , Dhanusha		i. CMA ii. ANM iii. MLT iv. VJTA	Rohit Yadav	9844219402	sharda2053jkgp@gmail.com
38	Shankar Technical Training Center, Jankpurdham , Dhanusha		i. CMA ii. MLT iii. AAHW iv. Elect v. Survey vi. Civil	Basant Karn	9844117943	stpc.janakpur@gmail.com
39	Mitra Entrepreneurship Development, Janakpur, Dhanusha		ENTP Development	Ram k.lal (chairman)/ Chatramani	9844025302/ 9844024522	Not running
40	Chitragupta Institute of Technology , Bardibas , Dhanusha		i. CMA ii. MLT, iii. Civil iv. VJTA	Sheshnath Paswan	9864130089	scit2070@gmail.com
41	Novel Institute of Engineering and Technology, Bardibas, Mahotari		i. Civil ii. Electrical	Pintu yadav	9844411558	ypintu170@gmail.com
42	Rara Prabidhik Sikshalaya, Bardibas , Mahotari		i. CMA ii. MLT	Bijay yadav	9852047577/ 9800979512	yadavbijaykumar200@gmail.com
43	Sarlahi Institute of Public Health and Research, Malangwa, Sarlahi		CMA	Sudhir Das	9864019240	sushantkarna75@gmail.com
44	Sarlahi Technical Institute, Malangwa, Sarlahi		VJTA	Mukesh Mishra	9844032841	mail.4mukeshmishra@gmail.com
45	Institute of Community Technical Education, Gaur, Rautahat	General Medicine	CMA	Raja Mandal	9855040782	icte4all@gmail.com

S.N.	Name of School/Institute	Running Program (Quota)		Name of Principal	Contact No.	Email
		Diploma	TSLC			
46	Institute of Technical Education, Garu, Rautahat		i. Survey ii. VJTA	Kamlesh Chandrabansi		
47	Narayani Institute of Public Health, kalaiya, Bara		CMA	Saroj yadav	9845035569/ 9802735569	yadavsaroj1983@gmail.com
48	Birgunj Institute of Technology, Birgunj, Parsa	i. Civil ii. Electrical iii. Computer iii. Mechanical iii. Electronics		Ram Babu Prasad/ Pawan Basnet	9855027500/ 9865341341	rambabu.bit@gmail.com / basnetpawan85@gmail.com
49	Model College of Technical Education, Birgunj, Parsa	i General Medicine ii CMLT iii. Pharmacy		Ganesh Karki	9845060339	ganeshkshetri92@gmail.com
50	The Himal Institute of Health and Technical Science, Birgunj, Parsa	i. General Medicine ii PCL Nursing iii Radiography iv CMLT		Naresh Yadav	9855026691	thehimalinstitute@gmail.com
51	Evergreen Technical Institute, Birgunj, Parsa	i. General Medicine ii PCL Nursing		Ram Chandra Sah	9845024662	eti.brj.2010@gmail.com
52	National Medical College, Birgunj, Parsa	PCL Nursing		Atul	9845601786	nursing@nmcbir.edu.np
53	Divine Institute of Health Training and Research Center, Birgunj, Parsa		i. CMA ii ANM	Sonalal Chaurasiya	9855035859/ 051-523628	divineinstitute.healthtraining@gmail.com
54	Institute of Rural Health, Birgunj, Parsa		CMA	Pramod Yadav	9855021501/ 051-528714	instituteofruralhealth@gmail.com

S.N.	Name of School/Institute	Running Program (Quota)		Name of Principal	Contact No.	Email
		Diploma	TSLC			
55	Asia Med. Coll. & Tech. hosp. (M.V. Dental institute) Birgunj, Parsa	Dental Science			9845036321	asiamedical78@gmail.com
56	shree Bhawani Hosp & Research Centre pvt. Ltd, Birgunj, Parsa		LAB(MLT)	Aditya Chaurasiya	9815287854/ 051-520200	bhawani@gmail.com

घ. साझेदारी कार्यक्रम सञ्चालन भएका शिक्षण संस्था र संचालित कार्यक्रमहरू

		Diploma	TSLC			
1	Shree Golbazar Bahu Prabidhik Shikshalaya, Golbazar, Siraha	i. Civil ii. Agriculture			033540499, 9852830840	
2	Shree Chandranagar Polytechnic Institute, Chandranagar, Sarlahi	i. Civil ii. IT		Upendra Mahato	9851110730	
3	Maulapur Polytechnic Institute, Rautahat	i. Civil ii. Geomatic		Mukesh	9855044327	
4	Hanuman Nagar Polytechnic Inst. Kankali-9, Saptari	i. Civil ii. Geomatic		Sumit	9801056123	

स्रोत: CTEVT, २०७६

अनुसूची ३५: क्याम्पस/कलेजहरूको विवरण

S.N.	District	Name of Camuses/Colleges	University	Campus/College Type
1	Saptari	Gobardhan Janta Campus	TU	Community
2	Saptari	Buddhilal Bidya Munar Campus	TU	Community
3	Saptari	Chandra Shatrughna Campus	TU	Community
4	Saptari	Roopnagar Campus	TU	Community
5	Saptari	Shree Mahendra Bindeshwori Campus	TU	Constituent
6	Saptari	Annapurna Multiple Campus	PU	Private
7	Saptari	Unique Educational Academy Pvt. Ltd.	PU	Private
8	Saptari	Laxmi Ballav Narsingh Bahumukhi Campus	PU	Private
9	Saptari	Mother Memorial College	PU	Private
10	Saptari	Saptarishi Health Science College	PU	Private
11	Saptari	Saptarishi Multiple Science College	PU	Private
12	Saptari	Kshitiz Education Foundation	PU	Private
13	Saptari	Caliber International College	PU	Private
14	Saptari	Rajbiraj Model Campus	TU	Private
15	Saptari	World Vision Modern Campus	TU	Private
16	Saptari	Mission College Rajbiraj	TU	Private
17	Saptari	Paradiase ?Campus Rajbiraj Sapatari	TU	Private
18	Saptari	Shishuwari Campus	TU	Private
19	Saptari	National People College	TU	Private
20	Siraha	J.S. Murarka Campus	TU	Community
21	Siraha	Rampratap Ramprasad Tamang Janta Multiple Campus	TU	Community
22	Siraha	Bramhachari Damodrananda College	TU	Community
23	Siraha	Sarswati Janta Multiple Campus	TU	Community
24	Siraha	S. S. M. Y. Multiple Campus	TU	Constituent
25	Siraha	Everest College	PU	Private
26	Siraha	Royal Softtech College	PU	Private
27	Siraha	Everest College Of Nursing	PU	Private
28	Siraha	Devaki College Of Management	PU	Private
29	Siraha	Everest College	PU	Private
30	Siraha	Jwala Prasad Syo Wai Devi Murarka Campus	TU	Private

S.N.	District	Name of Camuses/Colleges	University	Campus/College Type
31	Siraha	Lahan International Campus	TU	Private
32	Siraha	Softech College	TU	Private
33	Siraha	Ramjanaki B.N. Janta Multiple Campus	TU	Private
34	Siraha	Salaheh Campus	TU	Private
35	Siraha	Mahakavi Vidypati Campus	TU	Private
36	Dhanusha	B.P. Koirala Campus	TU	Community
37	Dhanusha	Janakpur Campus	TU	Community
38	Dhanusha	Rajarshi Janak University	RJU	Constituent
39	Dhanusha	Janak Hazari Vidyapeeth	NSU	Constituent
40	Dhanusha	Ramsworup Ramsagar Multiple Campus	TU	Constituent
41	Dhanusha	Mithila Ayurved College	NSU	Private
42	Dhanusha	Central Engineering College	PU	Private
43	Dhanusha	Janaki College Of Management	PU	Private
44	Dhanusha	Model Purbanchal College	PU	Private
45	Dhanusha	Sinha Health Foundation Pvt.Ltd.	PU	Private
46	Dhanusha	Youth Campus	TU	Private
47	Dhanusha	Universal Academy College	TU	Private
48	Dhanusha	Krishna Medical And Technical Research Centre	PU	Private
49	Dhanusha	Mithila College	TU	Private
50	Dhanusha	New Millennium College Of Education	TU	Private
51	Dhanusha	Bigyan Adhyan Kendra Campus	TU	Private
52	Dhanusha	Model Multiple College	TU	Private
53	Dhanusha	Janakpur Engineering College	TU	Private
54	Dhanusha	Janaki Medical College	TU	Private
55	Dhanusha	City College	TU	Private
56	Dhanusha	Rajarshi Janak Campus	TU	Private
57	Dhanusha	Gauri Campus	TU	Private
58	Dhanusha	Sapta Shahid Multiple Campus	TU	Private
59	Dhanusha	Shree Tapasi Baba College	TU	Private
60	Dhanusha	Yagnyabhumi Multiple Campus	TU	Private
61	Dhanusha	Tinkaunya Campus	TU	Private
62	Mahottari	Shree Durga Campus	TU	Community
63	Mahottari	Ramananda Bisheshwor Mahendra Campus	TU	Community
64	Mahottari	Bardibas Janta Multiple Campus	TU	Community

S.N.	District	Name of Camuses/Colleges	University	Campus/College Type
65	Mahottari	Ya.Ba.La.Na. Mahottari	NSU	Constituent
66	Mahottari	College of Natural Resource Management_Bardibas	AFU	Constituent
67	Mahottari	Nav Kshitiz Campus	TU	Private
68	Mahottari	Ramgopal Multiple Campus	TU	Private
69	Mahottari	Kantibazar Rastriya Campus	TU	Private
70	Mahottari	Ramnarayan Ayodhya Janata Campus	TU	Private
71	Mahottari	Gaushala Multiple Campus	TU	Private
72	Mahottari	Bherukhi Campus	TU	Private
73	Mahottari	Yog Kumar Janta Campus	TU	Private
74	Sarlahi	Mahabir Janata Multiple Campus	TU	Community
75	Sarlahi	Sarlahi Campus	TU	Community
76	Sarlahi	Chaturbhujeshor Janta Campus	TU	Community
77	Sarlahi	Janajyoti Campus	TU	Community
78	Sarlahi	Shubha Janata Multiple Campus	TU	Community
79	Sarlahi	Jay Janta Campus	TU	Community
80	Sarlahi	Karmaiya Adarsh Janata Campus	TU	Community
81	Sarlahi	Shree Narayan Multiple Campus	TU	Private
82	Sarlahi	Padma Ratna Vidya Mandir College	TU	Private
83	Sarlahi	Harion Manakamana College	TU	Private
84	Sarlahi	Barahathawa Multiple Campus	TU	Private
85	Rautahat	Gauri Shankar Yadav Rautahat Campus	TU	Community
86	Rautahat	Janajyoti Multiple Campus	TU	Community
87	Rautahat	Bagmati Multiple Campus	TU	Community
88	Rautahat	Madhya Rautahat Multiple Campus	TU	Community
89	Rautahat	Shree Juddha Campus	TU	Community
90	Rautahat	Subalal Bhagawat Multiple Campus	TU	Community
91	Rautahat	Dudhiawa Campus	TU	Community
92	Rautahat	Kewal Ramsurat Campus	TU	Community
93	Rautahat	Katahariya Multiple Campus	TU	Community
94	Rautahat	Sindureghari Multiple Campus	TU	Community
95	Rautahat	Laxmi Shri Multiple Campus	TU	Community
96	Rautahat	Jay Kishan Multiple Campus	TU	Community
97	Rautahat	Om College	TU	Private
98	Rautahat	Maharshi Valmiki Campus	TU	Private

S.N.	District	Name of Camuses/Colleges	University	Campus/College Type
99	Rautahat	Chandranigapur Pathibhara Multiple Campus	TU	Private
100	Rautahat	Brahma Jyoti Multiple Campus	TU	Private
101	Bara	Bakuliya Campus	TU	Community
102	Bara	Ram Raja Mohan Bikram Shah Campus	TU	Community
103	Bara	Simara College	TU	Community
104	Bara	Gauri Shankar Campus	TU	Community
105	Bara	Dumarbana Multiple Campus	TU	Community
106	Bara	Sapahi College	TU	Community
107	Bara	Bheri Nursing College	PU	Private
108	Bara	Shuvarambha College	TU	Private
109	Bara	Gadhimai Multiple Campus	TU	Private
110	Bara	The Sunny Multiple Campus	TU	Private
111	Parsa	Hari Khetan Campus	TU	Community
112	Parsa	Amodevi Janata Campus	TU	Community
113	Parsa	Thakur Ram Multiple Campus	TU	Constituent
114	Parsa	Birgunj Campus	TU	Constituent
115	Parsa	Birganj Public College	PU	Private
116	Parsa	National Infotech College	PU	Private
117	Parsa	Institute Of Business Administration	PU	Private
118	Parsa	Maharaja Agrasen College Of Management	PU	Private
119	Parsa	M.B. Kedia Dental College	TU	Private
120	Parsa	Matrix College	TU	Private
121	Parsa	Birgunj Commerce Campus	TU	Private
122	Parsa	National Medical College	TU	Private
123	Parsa	Birganj Public College	TU	Private
124	Parsa	National Academy (Campus)	TU	Private
125	Parsa	Siddhartha International College	TU	Private
126	Parsa	Nepal Ayurvedik Medical College	TU	Private
127	Parsa	National Infotech College	TU	Private
128	Parsa	Birgunj College	TU	Private

स्रोत: University Grant Commission, 2017/18

अनुसूची ३६: झाडा पखाला र नियोनियाँको अवस्था

स्थानीय तहको नाम	झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका बच्चाहरू प्रतिशत	झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका बच्चाहरू लाई जिन्क र ओ आर एस बाट उपचार गरिएको %	५ वर्ष मुनिका बच्चासम्बन्धी समस्या भएका बच्चाहरूको इन्सिडेन्स (प्रति १००० मा)	५ वर्ष मुनिका प्रति १००० बच्चाहरू मा निमोनियाको इन्सिडेन्ट रेट	निमोनिया भएका विरामी बच्चाहरू (५ वर्ष मुनिका बच्चाहरू) (प्रतिशत)	एन्टिबायोटिक्सबाट निमोनियाको उपचार गरेका विरामीहरूको प्रतिशत
नेपाल	३८.५	९५.२	५८७	५४	२२.०	१९३.१
प्रदेश	३३.७	९७.१	४४३	४१	१९.३	२९६.५
सप्तरी	४३.९	१०४.५	५१०	२६	१०.३	४१९.२
सप्तकोशी न.पा.	४२.८	९१.८	६७६	३०	११.०	४३९.४
कञ्चनरूप न.पा.	३९.८	१०७.०	५६८	२६	१०.८	४५५.६
अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	५१.५	९०.०	७४६	२८	१५.१	२४०.७
रूपनी गा.पा.	७३.४	७८.४	६८३	३८	१२.२	२९३.२
शम्भुनाथ न.पा.	३६.०	९८.५	४१२	३	१.६	१७०.०
खडक न.पा.	४१.९	१०१.८	३९९	११	४.७	९१७.९
सुरुङ्गा न.पा.	४२.५	१०९.२	६१७	६	२.०	१६७१.४
बलान-बिहुल गा.पा.	४६.१	९५.५	४९४	४८	१६.९	५४५.७
बोदेबरसाईन न.पा.	४६.७	१८०.४	५३८	४०	१४.४	१९३.५
डाक्नेश्वरी न.पा.	४७.७	८७.५	५११	२२	७.५	४१३.५
राजगढ गा.पा.	४९.७	११४.८	६७२	३९	१८.५	२३९.८
बिष्णुपुर गा.पा.	१३.०	८८.५	१६७	१७	१५.९	५७०.८
राजविराज न.पा.	२३.८	८०.५	२५४	२३	१६.९	२१४.८
महादेवा गा.पा.	४४.५	१२४.९	४६१	९	६.०	६८७.९
तिरहुत गा.पा.	७९.४	९५.०	८६४	२३	४.६	१२७४.५
हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	५७.४	१०३.८	६४७	५१	१३.५	३४६.६
तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	४६.५	९२.५	५२४	२७	९.५	४१९.२
छिन्नमस्ता गा.पा.	२७.०	१०२.१	२०९	१८	१३.२	२३२.८

स्थानीय तहको नाम	झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका वच्चाहरू प्रतिशत	झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका वच्चाहरू लाई जिन्क र ओ आर एस बाट उपचार गरिएको %	५ वर्ष मुनिका खाश प्रश्वास सम्बन्धी समस्या भएका वच्चाहरूको इन्सिडेन्स (प्रति १००० मा)	५ वर्ष मुनिका प्रति १००० बच्चाहरू मा निमोनियाको इन्सिडेन्ट रेट	निमोनिया भएका विरामी वच्चाहरू (५ वर्ष मुनिका बच्चाहरू) (प्रतिशत)	एन्टिबायटिक्सबाट निमोनियाको उपचार गरेका विरामीहरूको प्रतिशत
सिराहा	४६.१	९०.६	६५९	६५	२१.१	२९५.४
लहान न.पा.	३०.५	९५.९	४७७	३१	१६.१	४१३.९
धनगढीमाई न.पा.	४६.९	६८.९	६७५	९६	२५.७	१९२.०
गोलबजार न.पा.	४६.४	८७.७	६९४	१०५	३१.०	१३८.३
मिर्चैया न.पा.	३३.९	९३.९	६५८	३९	१२.९	३७९.९
कर्जन्हा न.पा.	६१.५	८८.०	७९०	५०	१४.६	५७४.४
कल्याणपुर न.पा.	५७.६	९५.६	७०१	१०९	२९.४	२०५.५
नरहा गा.पा.	४५.४	११५.५	९९७	१२५	२८.४	१७०.८
विष्णुपुर गा.पा.	६५.३	९३.२	८१९	१०५	२५.५	३१२.१
अर्नमा गा.पा.	४७.२	८३.४	६९०	४०	९.३	३७८.४
सुखीपुर न.पा.	४७.३	८६.७	७६०	६६	१६.१	४२४.७
लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	५०.०	८८.२	६२९	३१	१०.९	७९२.१
सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	६७.९	९१.९	८११	१३८	४०.३	१६२.८
भगवानपुर गा.पा.	४३.६	१०४.१	५६७	३९	१५.४	४४१.१
नवराजपुर गा.पा.	३२.१	९३.४	६२७	१०८	४३.६	१६९.९
बरियारपट्टी गा.पा.	७५.५	९९.२	१०४४	६०	१५.४	५४९.४
औरही गा.पा.	४९.३	८६.७	६९१	७२	१९.६	४१५.२
सिरहा न.पा.	३६.६	८५.७	४३८	२७	१५.३	३७६.५
धनुषा	३१.२	१०२.९	४४४	४२	१९.३	२२०.७
गणेशमान चारनाथ न.पा.	४३.१	८८.०	५१५	१९	८.५	२२०.५
धनुषाधाम न.पा.	१८.२	८९.२	२६५	३४	३२.५	१३९.२
मिथिला न.पा.	२९.३	९४.९	४१०	४९	२१.२	४३८.६
बटेश्वर गा.पा.	३४.९	९४.०	३५५	३९	३३.०	१८४.९
क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	२१.७	९९.६	३६९	१९	११.२	२७०.८
लक्ष्मीनिया गा.पा.	४८.७	८१.७	६९७	४७	१४.७	२३८.६
मिथिला बिहारी न.पा.	१३.६	१२२.३	२२२	१७	१२.६	२११.९

स्थानीय तहको नाम	झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका वच्चाहरू प्रतिशत	झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका वच्चाहरू लाई जिन्क र ओ आर एस बाट उपचार गरिएको %	५ वर्ष मुनिका खाश प्रश्वास सम्बन्धी समस्या भएका वच्चाहरूको इन्सिडेन्स (प्रति १००० मा)	५ वर्ष मुनिका प्रति १००० बच्चाहरू मा निमोनियाको इन्सिडेन्ट रेट	निमोनिया भएका विरामी वच्चाहरू (५ वर्ष मुनिका बच्चाहरू) (प्रतिशत)	एन्टिबायटिक्सबाट निमोनियाको उपचार गरेका विरामीहरूको प्रतिशत
हंसपुर न.पा.	४४.६	१०२.९	७४१	८७	३१.८	१८९.२
सबैला न.पा.	३०.८	९१.४	४००	५२	२०.१	३६८.०
शहीदनगर न.पा.	३७.३	८२.२	५४३	५४	१७.६	१४७.२
कमला न.पा.	३०.०	१०६.८	४१९	४०	२०.७	११६.१
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	५४.२	९७.१	६७४	५२	१४.८	३६९.८
विदेह न.पा.	५०.२	८८.९	५५२	७४	२६.४	८९.६
औरही गा.पा.	३९.०	७०.९	६३५	९१	२५.६	२७४.१
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	१९.२	८९.६	२६४	१६	१२.३	२५९.९
धनौजी गा.पा.	३५.१	१६२.९	८१२	१०६	३०.३	१९७.२
नगराइन न.पा.	३८.६	१९५.५	४८६	४६	१७.०	१२३.१
मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	२४.४	१६२.६	४८४	३०	१३.४	६६.७
महोत्तरी	३२.५	९४.६	५००	५३	२०.६	२३७.३
बर्दिबास न.पा.	३०.२	८२.५	५५८	५९	२२.४	२७०.७
गौशाला न.पा.	३५.७	१०९.०	४९७	६४	२३.२	२२०.०
सोनमा गा.पा.	२३.२	१२४.५	५७४	६८	२७.७	२३९.०
औरही न.पा.	२५.०	१००.१	४३६	२४	१४.७	१७०.७
भैगाहा न.पा.	२७.८	८१.१	४९३	३६	१७.७	१९७.९
लोहरपट्टी न.पा.	३६.०	८६.१	३८४	४२	२०.६	४०९.७
बलवा न.पा.	२६.५	७३.६	४००	४७	२०.२	२८४.९
रामगोपालपुर न.पा.	५०.२	१०५.६	६६८	३८	१७.५	२०६.०
साम्सी गा.पा.	४४.६	९०.१	७१५	६८	२२.३	१६७.२
मनरा शिसवा न.पा.	३१.८	९१.८	४७८	५५	१७.५	२२६.३
एकडारा गा.पा.	५२.५	१०३.९	६३९	११८	२६.०	१३७.६
महोत्तरी गा.पा.	२७.९	१११.३	४८४	६३	२२.९	१५३.४
पिपरा गा.पा.	३१.५	९३.९	४६६	३३	११.०	४८३.९
मटिहानी न.पा.	३०.९	९४.०	४९४	४६	१८.०	४८८.५

। ५२८ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

स्थानीय तहको नाम	झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका वच्चाहरू प्रतिशत	झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका वच्चाहरू लाई जिन्क र ओ आर एस बाट उपचार गरिएको %	५ वर्ष मुनिका खाश प्रश्वास सम्बन्धी समस्या भएका वच्चाहरूको इन्सिडेन्स (प्रति १००० मा)	५ वर्ष मुनिका प्रति १००० बच्चाहरू मा निमोनियाको इन्सिडेन्ट रेट	निमोनिया भएका विरामी वच्चाहरू (५ वर्ष मुनिका बच्चाहरू) (प्रतिशत)	एन्टिबायटिक्सबाट निमोनियाको उपचार गरेका विरामीहरूको प्रतिशत
जलेश्वर न.पा.	२३.१	७५.१	३२९	३८	२०.६	११२.७
सर्लाही	२१.०	९३.३	३३२	३२	२०.१	१०५.६
लालबन्दी न.पा.	१७.४	८२.९	४१०	२५	१५.७	१५०.७
हरिवन न.पा.	२९.९	१२५.२	६१९	२०	११.१	१०१.३
बागमती न.पा.	२७.१	९४.०	५९४	१३	८.७	९१.३
बरहथवा न.पा.	११.२	१२८.३	१६१	२१	२५.४	१००.०
हरिपुर न.पा.	१२.७	९४.८	२७९	५९	३०.६	१००.४
ईश्वरपुर न.पा.	१५.३	८६.१	२८२	३६	२९.३	१००.०
हरिपुरी न.पा.	६.९	१०४.९	६०	६	१४.५	८८.०
पर्सा गा.पा.	१.८	८०.९	१८	०	०.०	#छट्/०!
ब्रह्मपुरी गा.पा.	२९.८	८३.५	५८८	५३	२३.७	१००.०
चन्द्रनगर गा.पा.	२७.९	८९.६	४१७	९४	३८.१	१००.०
कविलासी न.पा.	१४.५	९६.२	१२९	१५	१९.७	८४.२
चक्रघट्टा गा.पा.	४३.५	८४.१	८२५	४७	१४.५	१०१.८
बसबरीया गा.पा.	१४.७	९५.१	२३९	२२	१९.०	९०.९
धनकौल गा.पा.	२६.३	९७.८	४१५	५३	२०.५	१००.०
रामनगर गा.पा.	१७.९	९७.८	३२५	९	५.९	९३.९
बलरा न.पा.	३५.३	८८.१	३४७	३५	२०.९	९८.४
गोडैटा न.पा.	३१.९	९६.७	३८४	४२	१९.९	१००.८
विष्णु गा.पा.	४१.५	७२.५	४६५	५५	१५.९	१६६.९
कौडेना गा.पा.	१५.४	१०८.२	१९१	१२	२१.८	१२१.१
मलंगवा न.पा.	१२.९	६९.६	१९९	२१	१३.६	९६.४
रौतहट	३५.९	९६.६	४०६	५५	२५.८	२३३.५
चन्द्रपुर न.पा.	२७.६	८६.०	४४८	४६	३१.३	२३८.५
गुजरा न.पा.	३९.४	८७.७	५७०	९२	२८.९	१४५.७

स्थानीय तहको नाम	झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका वच्चाहरू प्रतिशत	झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका वच्चाहरू लाई जिन्क र ओ आर एस बाट उपचार गरिएको %	५ वर्ष मुनिका खाश प्रश्वास सम्बन्धी समस्या भएका वच्चाहरूको इन्सिडेन्स (प्रति १००० मा)	५ वर्ष मुनिका प्रति १००० वच्चाहरू मा निमोनियाको इन्सिडेन्ट रेट	निमोनिया भएका विरामी वच्चाहरू (५ वर्ष मुनिका वच्चाहरू) (प्रतिशत)	एन्टिबायटिक्सबाट निमोनियाको उपचार गरेका विरामीहरूको प्रतिशत
फतुवाबिजयपुर न.पा.	२९.२	९९.६	२२४	३९	२५.३	४३८.८
कटहरिया न.पा.	२६.३	१२१.६	२०५	४१	३३.७	१८६.३
वृन्दावन न.पा.	१६.१	१६१.९	३०९	५४	३२.०	११५.२
गढीमाई न.पा.	१५.२	७३.९	२२२	२६	१७.४	४१४.४
माधव नारायण न.पा.	४५.४	९३.०	३७८	७६	३२.१	२९०.८
गरुडा न.पा.	४२.३	१००.३	४७८	७१	२६.३	१६०.४
देवाही गोनाही न.पा.	४१.१	१०८.६	५०८	८८	२३.९	१७८.१
मौलापुर न.पा.	४०.६	७०.९	४०२	६१	३२.७	१४०.७
बौधीमाई न.पा.	३३.४	९२.४	२३६	१५	१६.४	७०४.५
परोहा न.पा.	५८.९	९७.०	५९१	६४	३१.९	२५७.३
राजपुर न.पा.	३२.६	१००.६	४५५	४४	२३.६	२४१.७
यमुनामाई गा.पा.	४०.५	१०४.१	५१५	११०	३२.५	१२२.१
दुर्गा भगवती गा.पा.	३९.७	९३.४	४४८	४२	१४.३	४९८.२
राजदेवी न.पा.	७४.७	९१.९	८१५	८५	२०.९	२७२.४
गौर न.पा.	६.३	७१.४	६९	८	१५.४	९९६.७
ईशनाथ न.पा.	४५.२	९२.०	४१०	४७	१८.०	२७४.८
बारा	३१.२	९६.७	४१६	२५	१६.३	५६०.१
निजगढ न.पा.	११.५	७४.५	१६५	१२	१५.८	२६६.७
कोल्हवी न.पा.	३०.८	९०.७	४८३	१५	९.१	४५०.८
जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	२७.१	९७.१	४४४	३६	२७.२	५७९.१
परवानीपुर गा.पा.	३६.९	१०२.१	३२७	२७	१७.७	७५९.०
प्रसौनी गा.पा.	२३.५	९०.१	३२१	१३	१३.७	४८१.६
विश्रामपुर गा.पा.	२८.६	१३१.०	६१४	२९	१६.७	१४८.५
फेटा गा.पा.	३७.५	९३.१	४०१	१४	६.७	१०१४.०
कलैया उ.म.न.पा.	१८.२	८९.९	२१९	१८	१६.९	३२२.५

स्थानीय तहको नाम	झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका वच्चाहरू प्रतिशत	झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका वच्चाहरू लाई जिन्क र ओ आर एस बाट उपचार गरिएको %	५ वर्ष मुनिका खाश प्रश्नास सम्बन्धी समस्या भएका वच्चाहरूको इन्सिडेन्स (प्रति १००० मा)	५ वर्ष मुनिका प्रति १००० वच्चाहरू मा निमोनियाको इन्सिडेन्ट रेट	निमोनिया भएका विरामी वच्चाहरू (५ वर्ष मुनिका वच्चाहरू) (प्रतिशत)	एन्टिबायटिक्सबाट निमोनियाको उपचार गरेका विरामीहरूको प्रतिशत
करैयामाई गा.पा.	४७.६	११३.२	७३२	३९	१९.१	३५०.०
बारागढीगा.पा.	६३.१	८८.८	८६९	५३	१४.५	४३०.७
आदर्श कोटवाल गा.पा.	३६.५	९९.३	४१७	३१	१८.४	५४४.१
सिम्रौनगढ न.पा.	४०.५	१०४.१	७१२	१९	१२.५	२००४.२
पचरौता न.पा.	३८.८	१०५.२	३६२	१३	५.८	७५७.६
महागढीमाई न.पा.	२४.६	९३.२	२८७	२०	१९.७	४७३.२
देवताल गा.पा.	३६.७	७६.०	३४२	३८	२७.९	३१९.३
सुवर्ण गा.पा.	४६.७	८९.८	४६५	२८	१६.०	४२३.९
पर्सा	३१.७	९५.९	३२१	३२	२०.०	५४७.२
ठोरी गा.पा.	२३.५	९०.७	५४८	७४	२४.२	२७१.१
जिरा भवानी गा.पा.	२३.९	९४.०	२७०	१६	९.४	१००२.३
जगरनाथपुर गा.पा.	५२.८	९२.७	५२५	४६	१७.७	३३१.५
पटेर्वा सुगौली गा.पा.	३४.६	९४.९	३८४	४६	२०.४	२०६.२
सखुवा प्रसौनी गा.पा.	४०.१	८७.२	३९७	३५	२४.८	३०२.८
पर्सागढी न.पा.	३१.०	९९.३	३६०	३६	१८.३	५२०.१
विरगंज म.न.पा.	१९.५	१०४.६	१९१	१६	१६.४	१३९७.३
बहुदरमाई न.पा.	३१.२	८६.४	२६१	२२	१६.८	५२४.८
पोखरिया न.पा.	४७.९	८८.५	३९१	५३	२४.२	२१७.३
कालिकामाई गा.पा.	३७.६	१०१.७	३७०	५३	२५.०	२२२.५
धोबीनी गा.पा.	३३.३	११३.०	२९९	३१	१८.०	६०८.४
छिपहरमाई गा.पा.	४३.२	९९.९	४८६	४७	२०.१	४६४.६
पकाहा मैनपुर गा.पा.	५७.६	९१.१	६३०	७६	३६.२	२८१.४
बिन्दवासिनी गा.पा.	३६.४	८६.३	३३६	२५	१९.३	३९८.७

स्रोत: HMIS database, 2074/75

अनुसूची ३७: मातृशिशु सेवा

स्थानीय तहको नाम	कम्तीमा १ पटक गर्भ परीक्षण गराउने गर्भवती महिला	प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भ परीक्षण गर्ने महिला	गर्भावस्थामा १८० दिन फोलिक एसिड र आईरन चक्की खाने महिला	स्वास्थ्य संस्थामा गई वच्चा जन्माउने महिला	प्रोटोकल अनुसार वच्चा जन्मेपछि ३ पटक परीक्षण गराउने महिला	मातृ मृत्यु सङ्ख्या	नवजात शिशुको मृत्यु सङ्ख्या	गर्भपतन केस
नेपाल	१०२.८	४९.८	४५.०	५४.२	१५.५	२३९	२१९०	९८६४०
प्रदेश	९४.२	३४.२	४५.८	३४.४	१३.८	३१	१७९	६३११
सप्तरी	१०१.४	६५.०	६६.९	२८.०	२२.३	०	३	९०८
सप्तकोशी न.पा.	६५.३	९६.९	१२६.५	३२.४	२७.५	०	०	४०
कञ्चनरूप न.पा.	११८.३	७५.३	७१.१	६२.२	४७.२	०	०	२३९
अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	१३७.०	९१.७	८९.९	६०.२	२४.६	०	०	१०२
रूपनी गा.पा.	९८.१	६२.८	६१.०	०.०	५.६	०	०	०
शम्भुनाथ न.पा.	८९.२	७५.०	७४.९	३३.८	२३.१	०	०	०
खडक न.पा.	१२१.६	७०.०	६९.५	५०.५	३६.३	०	०	३६
सुरुङ्गा न.पा.	९१.७	५५.५	५६.१	५.९	१३.७	०	१	१८
बलान-बिहुल गा.पा.	१०६.१	७२.७	७३.७	२९.६	३७.०	०	०	०
बोदेबरसाईन न.पा.	१३५.५	७३.५	८०.५	३८.७	२६.२	०	०	७५
डाकनेश्वरी न.पा.	९९.७	५८.९	७०.७	५०.८	४०.३	०	१	८५
राजगढ गा.पा.	८३.९	५६.३	५५.३	२.६	७.४	०	०	०
बिष्णुपुर गा.पा.	४०.०	८.९	८.२	०.०	२.७	०	१	०
राजविराज न.पा.	८३.५	५१.७	४४.६	०.०	९.४	०	०	१५३
महादेवा गा.पा.	९६.०	६०.४	६९.१	३.८	२०.३	०	०	०
तिरहुत गा.पा.	९०.४	४४.०	४९.५	३३.८	२५.०	०	०	०
हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	१३५.९	१०६.०	१०१.६	६७.२	३४.२	०	०	१०७
तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	१००.९	६३.२	७४.०	०.०	०.०	०	०	५१
छिन्नमस्ता गा.पा.	८१.२	२७.३	२९.५	१.०	०.७	०	०	२
सिराहा	१०४.८	३७.८	७०.६	४६.९	६.७	०	१३	१९८३
लहान न.पा.	९१.९	३२.८	२०.४	२१४.७	८.५	०	१	९९८

स्थानीय तहको नाम	कम्तीमा १ पटक गर्भ परीक्षण गराउने गर्भवती महिला	प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भ परीक्षण गर्ने महिला	गर्भावस्थामा १८० दिन फोलिक एसिड र आईरन चक्की खाने महिला	स्वास्थ्य संस्थामा गई वच्चा जन्माउने महिला	प्रोटोकल अनुसार वच्चा जन्मेपछि ३ पटक परीक्षण गराउने महिला	मातृ मृत्यु सङ्ख्या	नवजात शिशुको मृत्यु सङ्ख्या	गर्भपतन केस
धनगढीमाई न.पा.	७४.२	२६.६	१४३.६	६.२	२.२	०	२	७८
गोलबजार न.पा.	१२२.६	३५.७	५६.८	२.४	०.६	०	२	२००
मिर्चैया न.पा.	१६७.३	३४.१	३३.४	६२.८	११.२	०	०	१३३
कर्जन्हा न.पा.	८१.३	८७.५	७९.२	०.०	४.२	०	१	०
कल्याणपुर न.पा.	१३३.९	४९.०	४६.१	३४.२	२१.१	०	१	६३
नरहा गा.पा.	१०२.८	४३.०	४१.५	५.६	१.३	०	०	०
विष्णुपुर गा.पा.	१०३.८	४७.९	४७.०	०.०	०.०	०	०	०
अर्नमा गा.पा.	१०९.५	२३.९	६३.४	१०.४	८.९	०	०	१००
सुखीपुर न.पा.	१११.४	३८.५	२७.३	१४.२	१२.६	०	०	६८
लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	९२.०	३४.८	३१.२	०.०	०.०	०	१	०
सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	७५.८	५३.१	४६.७	१०.४	१२.०	०	०	५१
भगवानपुर गा.पा.	१११.४	२६.८	२३.८	७.९	०.२	०	०	३७
नवराजपुर गा.पा.	९०.९	१८.३	८.३	२३.५	१.१	०	२	३६
बरियारपट्टी गा.पा.	१०८.९	५६.९	४०.५	१७.४	३.६	०	०	१०४
औरही गा.पा.	१२९.७	४६.८	७३.६	३९.४	२४.६	०	०	५८
सिरहा न.पा.	८०.६	२४.४	२१३.२	२१.५	०.५	०	३	५७
धनुषा	८६.१	१९.१	३२.४	६.९	७.९	८	१९	३५६
गणेशमान चारनाथ न.पा.	१२७.२	१८.९	३३.६	७.९	१०.४	०	०	१३
धनुषाधाम न.पा.	९३.९	२५.८	२५.८	१.३	०.२	०	०	१०
मिथिला न.पा.	१०२.२	२८.९	१२६.६	१८.५	२०.२	०	०	५२
बटेश्वर गा.पा.	७८.२	३६.९	३७.३	०.०	५.१	०	०	२०
क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	९४.१	२३.८	२४.७	२.६	९.०	०	०	९३
लक्ष्मीनिया गा.पा.	९०.५	४१.६	२९.२	०.३	८.७	०	०	१८
मिथिला बिहारी न.पा.	९६.१	२१.५	२०.७	१.४	९.३	०	०	०
हंसपुर न.पा.	१११.७	१८.५	१७.६	५.१	१५.८	१	१	०
सबैला न.पा.	१०८.५	२०.५	३२.९	३.०	३.१	७	१३	९

स्थानीय तहको नाम	कम्तीमा १ पटक गर्भ परीक्षण गराउने गर्भवती महिला	प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भ परीक्षण गर्ने महिला	गर्भावस्थामा १८० दिन फोलिक एसिड र आईरन चक्की खाने महिला	स्वास्थ्य संस्थामा गई वच्चा जन्माउने महिला	प्रोटोकल अनुसार वच्चा जन्मेपछि ३ पटक परीक्षण गराउने महिला	मातृ मृत्यु सङ्ख्या	नवजात शिशुको मृत्यु सङ्ख्या	गर्भपतन केस
शहीदनगर न.पा.	१४०.८	३०.७	३१.८	५८.२	१५.४	०	०	८१
कमला न.पा.	८०.७	१४.९	२१.०	०.३	६.८	०	०	०
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	१०८.३	२०.८	२३.०	०.०	०.३	०	२	०
विदेह न.पा.	८८.९	९.५	७१.६	१.७	१८.७	०	०	०
औरही गा.पा.	१११.६	१३.६	४.९	२.१	४.०	०	३	३०
जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	३६.२	७.०	८.५	२.२	३.०	०	०	१७
धनौजी गा.पा.	१०५.२	२७.४	३९.८	२.६	२३.४	०	०	०
नगराइन न.पा.	७९.८	२०.२	७४.८	६.४	४.३	०	०	१३
मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	४७.७	५.२	११.८	०.०	०.३	०	०	०
महोत्तरी	११६.९	४५.५	७४.७	२६.२	१८.८	१	८३	१६८
बर्दिबास न.पा.	१०७.५	६०.४	७७.४	५१.५	२४.१	०	८१	०
गौशाला न.पा.	१४६.६	५१.६	२४६.०	३८.०	१०.५	०	०	६५
सोनमा गा.पा.	९०.९	६५.१	८५.७	१.७	२६.७	०	१	०
औरही न.पा.	१००.४	६३.६	७१.२	१.२	२२.६	०	०	०
भैगाहा न.पा.	८५.०	२५.४	३२.७	१.१	१६.५	०	०	०
लोहरपट्टी न.पा.	१४०.५	५४.५	६४.३	२०.८	९.०	०	०	३५
बलवा न.पा.	११९.८	४६.१	३९.६	२५.४	३४.०	०	०	०
रामगोपालपुर न.पा.	१८२.४	१७.६	३४.०	३०.४	९.६	०	०	१०
साम्सी गा.पा.	१८४.७	५६.५	७२.०	२७.७	२६.३	०	१	०
मनरा शिसवा न.पा.	१०६.०	२९.६	३९.७	४.७	१५.५	०	०	०
एकडारा गा.पा.	१४०.०	६१.९	६५.६	४४.४	३३.४	०	०	३
महोत्तरी गा.पा.	७३.०	२६.१	३८.८	१.८	०.०	०	०	०
पिपरा गा.पा.	८९.०	४०.०	३५.२	०.८	८.०	०	०	०
मटिहानी न.पा.	११८.७	३६.१	३८.८	०.०	२.०	०	०	०
जलेश्वर न.पा.	८९.४	३९.८	५३.३	८३.७	३२.४	१	०	५५
सर्लाही	६६.९	२१.२	३०.६	२०.०	१०.८	१७	४३	२६५

स्थानीय तहको नाम	कम्तीमा १ पटक गर्भ परीक्षण गराउने गर्भवती महिला	प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भ परीक्षण गर्ने महिला	गर्भावस्थामा १८० दिन फोलिक एसिड र आईरन चक्की खाने महिला	स्वास्थ्य संस्थामा गई वच्चा जन्माउने महिला	प्रोटोकल अनुसार वच्चा जन्मेपछि ३ पटक परीक्षण गराउने महिला	मातृ मृत्यु सङ्ख्या	नवजात शिशुको मृत्यु सङ्ख्या	गर्भपतन केस
लालबन्दी न.पा.	५२.५	१७.९	३४.८	११.४	६.८	०	६	६५
हरिवन न.पा.	६०.७	२७.७	२७.८	१८.५	१८.०	०	०	१२
बागमती न.पा.	५१.८	२७.७	२२.८	०.०	०.०	०	०	१३
बरहथवा न.पा.	५७.०	१०.३	४६.८	१९.२	६.७	०	८	०
हरिपुर न.पा.	३७.३	२३.२	३०.२	३०.५	१८.५	०	०	२६
ईश्वरपुर न.पा.	८४.९	२७.१	४४.६	४५.०	१५.६	१	१०	२३
हरिपुरी न.पा.	३३.४	१५.२	११.१	१४.१	४.६	०	०	१
पर्सा गा.पा.	९.१	२.०	३.४	०.६	१.०	०	०	०
ब्रह्मपुरी गा.पा.	८०.६	२८.६	८८.५	४.३	३०.०	०	१	०
चन्द्रनगर गा.पा.	६१.९	२८.६	३२.४	२१.७	१४.८	०	३	१८
कविलासी न.पा.	४३.२	१३.७	११.८	२२.८	९.७	०	०	०
चक्रघट्टा गा.पा.	८७.९	३७.९	४८.३	५४.०	५४.०	०	१	०
बसबरीया गा.पा.	४४.९	२०.६	१२.५	१.१	९.२	०	०	०
धनकौल गा.पा.	५८.३	१०.२	२४.१	५.९	६.२	१	०	०
रामनगर गा.पा.	४५.५	२२.९	२२.६	२.२	१५.४	०	०	०
बलरा न.पा.	१०७.३	८.०	९.६	१९.३	२.०	०	३	३०
गोडैटा न.पा.	८०.७	२१.६	२१.७	७०.१	७.५	१५	३	१०
विष्णु गा.पा.	३१.५	१७.४	७६.६	०.०	०.०	०	८	०
कौडेना गा.पा.	७१.१	२१.२	३३.५	१.३	७.४	०	०	०
मलंगवा न.पा.	१६९.१	४०.०	८.९	८.०	२.०	०	०	६७
रौतहट	१०४.९	३६.१	३८.७	३७.०	२५.९	१	५	३७८
चन्द्रपुर न.पा.	९९.७	४८.६	३२.६	४९.८	२४.६	०	०	९४
गुजरा न.पा.	९०.१	४९.४	४२.३	१८.६	२९.१	०	०	२६
फतुवाबिजयपुर न.पा.	६२.८	३१.६	२५.५	५.९	१९.५	०	०	०
कटहरिया न.पा.	४९.८	९.४	१७.९	४.३	९.४	०	०	०
बृन्दावन न.पा.	५१.९	२१.०	९.९	९.७	१६.९	०	०	०

स्थानीय तहको नाम	कम्तीमा १ पटक गर्भ परीक्षण गराउने गर्भवती महिला	प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भ परीक्षण गर्ने महिला	गर्भावस्थामा १८० दिन फोलिक एसिड र आईरन चक्की खाने महिला	स्वास्थ्य संस्थामा गई वच्चा जन्माउने महिला	प्रोटोकल अनुसार वच्चा जन्मेपछि ३ पटक परीक्षण गराउने महिला	मातृ मृत्यु सङ्ख्या	नवजात शिशुको मृत्यु सङ्ख्या	गर्भपतन केस
गढीमाई न.पा.	७६.०	१९.०	१३.५	२९.६	४.५	०	०	०
माधव नारायण न.पा.	९३.४	३५.९	५३.६	१५.३	१६.४	०	०	०
गरुडा न.पा.	१९५.९	५६.६	५३.०	८८.६	९३.९	०	०	१३०
देवाही गोनाही न.पा.	११४.२	२५.१	२०.१	१.०	१६.५	०	०	०
मौलापुर न.पा.	७७.७	२६.७	३१.४	१.४	२१.६	०	०	०
बौधीमाई न.पा.	१२०.४	२३.६	४५.१	७.६	२०.६	०	०	५४
परोहा न.पा.	१०५.५	४४.५	५०.१	९.७	२८.५	०	०	०
राजपुर न.पा.	१५६.१	६४.३	४७.३	६८.८	२९.५	०	५	४३
यमुनामाई गा.पा.	७५.९	४०.२	५८.७	५.१	३२.५	०	०	०
दुर्गा भगवती गा.पा.	१२८.०	३६.६	४५.१	२०.९	२१.७	०	०	०
राजदेवी न.पा.	९८.२	६२.७	६१.६	२५.३	२७.५	०	०	०
गौर न.पा.	१९५.९	२३.६	२७.५	२४३.१	०.०	१	०	३१
ईशनाथ न.पा.	७८.२	१२.४	७३.३	९.४	२९.८	०	०	०
बारा	८१.९	२४.२	२६.२	३६.५	७.५	४	११	२७२
निजगढ न.पा.	९४.१	१८.८	४०.२	१६.६	११.८	०	१	०
कोल्हवी न.पा.	८३.४	३०.०	३०.७	१९.३	२३.३	०	०	५५
जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	७७.८	३३.६	३१.६	३.०	१.९	०	०	५१
परवानीपुर गा.पा.	८७.८	९.८	१४.२	०.९	७.८	०	१	८
प्रसौनी गा.पा.	५१.९	८.९	१२.५	०.५	२.७	०	०	०
विश्रामपुर गा.पा.	८४.२	६५.५	६२.९	०.२	३.७	०	०	०
फेटा गा.पा.	५१.२	१९.०	२२.१	२.८	१.५	२	२	६
कलैया उ.म.न.पा.	७१.२	९.०	१६.३	१३६.७	३.४	०	०	७९
करैयामाई गा.पा.	११५.६	३४.३	२९.४	३४.६	३.९	०	०	०
बारागढीगा.पा.	६५.६	१५.०	३७.१	०.०	१.४	०	२	०
आदर्श कोटवाल गा.पा.	८४.०	५१.७	४९.८	०.६	२४.८	२	०	०
सिम्रौनगढ न.पा.	१२६.५	२४.०	२७.२	४०.५	७.२	०	०	०
पचरौता न.पा.	९७.०	३६.५	१४.९	२१.०	१०.०	०	२	०

स्थानीय तहको नाम	कम्तीमा १ पटक गर्भ परीक्षण गराउने गर्भवती महिला	प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भ परीक्षण गर्ने महिला	गर्भावस्थामा १८० दिन फोलिक एसिड र आईरन चक्की खाने महिला	स्वास्थ्य संस्थामा गई वच्चा जन्माउने महिला	प्रोटोकल अनुसार वच्चा जन्मेपछि ३ पटक परीक्षण गराउने महिला	मातृ मृत्यु सङ्ख्या	नवजात शिशुको मृत्यु सङ्ख्या	गर्भपतन केस
महागढीमाई न.पा.	७३.७	१२.९	१४.८	५३.३	२१.०	०	१	७३
देवताल गा.पा.	५७.१	१२.१	३१.५	०.४	२.२	०	०	०
सुवर्ण गा.पा.	९७.६	३१.५	९.१	०.०	०.०	०	२	०
पर्सा	९७.५	३०.१	३२.७	८४.९	११.२	०	२	१९८१
ठोरी गा.पा.	७३.२	१५.७	२१.७	१२.२	५.९	०	०	१०
जिरा भवानी गा.पा.	११८.५	३७.८	५०.३	३०.१	५.१	०	०	३३
जगरनाथपुर गा.पा.	६४.९	२८.३	४५.८	१६.८	९.१	०	०	०
पटेर्वा सुगौली गा.पा.	१००.४	३३.१	३८.०	५२.१	२५.३	०	१	८
सखुवा प्रसौनी गा.पा.	११३.३	४३.०	५१.१	३९.०	२०.५	०	०	३०
पर्सागढी न.पा.	११८.९	५६.१	७६.०	२७.०	७.७	०	०	३
बिरगंज म.न.पा.	१०६.९	३१.४	१३.०	१६२.३	१३.९	०	०	१७३६
बहुदरमाई न.पा.	६५.५	९.७	१७.९	४.८	०.४	०	०	१३
पोखरिया न.पा.	१२१.२	३८.३	८९.१	१२७.१	३.७	०	१	८३
कालिकामाई गा.पा.	१०७.२	२३.२	३९.०	५५.०	१८.७	०	०	६५
धोबीनी गा.पा.	७२.३	२३.३	२७.९	२१.८	१३.३	०	०	०
छिपहरमाई गा.पा.	६५.७	२.४	२०.६	२.९	४.१	०	०	०
पकाहा मैनपुर गा.पा.	८९.३	१९.०	३४.७	१५.३	११.५	०	०	०
बिन्दवासिनी गा.पा.	६२.३	३५.१	५७.५	०.०	४.३	०	०	०

स्रोत: HMIS database, 2074/75

अनुसूची ३८: नसर्ने रोगसँग सम्बन्धित बानी व्यहोरा

सूचकहरू	नेपाल	प्रदेश २
१. सुर्तिजन्य पदार्थको सेवन (Tobacco Use)		
हाल सुर्तिजन्य पदार्थ (धुम्रपान वा धुँवारहित) सेवन गर्नेको प्रतिशत	२९	३०
हाल धुम्रपान सेवन गर्नेको प्रतिशत	१७	१४
हाल दैनिक रूपमा धुम्रपान सेवन गर्नेको प्रतिशत	१३	१३
हाल चुरोट (उत्पादन गरिएको वा हातले बेरेको चुरोट) सेवन गर्नेको प्रतिशत	१५	१२
हाल धुँवारहित सुर्तिजन्य पदार्थ सेवन गर्नेको प्रतिशत	१८	२३
हाल दैनिक रूपमा धुँवारहित सुर्तिजन्य पदार्थ सेवन गर्नेको प्रतिशत	१५	२०
दैनिक धुम्रपान गर्ने मध्ये पहिलो पटक धुम्रपान गर्न शुरू गर्दाको औसत उमेर	१८	१८
२. मद्यपान सेवन (Alcohol Consumption)		
जीवनमा कहिल्यै मद्यपान सेवन नगर्नेको प्रतिशत	७२	८६
विगतमा मद्यपान सेवन गर्ने गरेको तर बितेको १२ महिना भित्र नगर्नेको प्रतिशत	४	२.३
हाल मद्यपान सेवन गर्नेको प्रतिशत (बितेको १२ महिना भित्रमा मद्यपान सेवन गरेको)	२४	१२
हाल मद्यपान सेवन गर्नेको प्रतिशत (बितेको ३० दिन भित्रमा मद्यपान सेवन गरेको)	२१	१०
बितेको ३० दिन भित्रमा अत्याधिक मद्यपान सेवन (६ वा ६ भन्दा बढी स्टान्डर्ड ड्रिक्स) गर्नेको प्रतिशत	६.८	३.७
हाल मद्यपान सेवन (बितेको ३० दिनमा) गर्ने मध्ये बितेको ७ दिन भित्रमा छिमेकी देश र अन्य देशबाट किनेको वा पिउनलाई अयोग्य वा कर नतिरेको मादक पदार्थ पिउनेको प्रतिशत	६९	७६
३. आहार (Diet)		
औसतमा १ दिनमा खाने गरेको फलफुल र/वा तरकारीको सर्भिडको औसत संख्या (१ सर्भिड = ८० ग्राम)	२	२.३
औसतमा १ दिनमा ५ सर्भिड भन्दा थोरै फलफुल र/वा तरकारी खानेको प्रतिशत	९७	९६
४. नुन (Salt)		
खाना खानु अघि वा खाइरहँदा खानामा नुन वा नुनिलो सस् सधैं वा प्राय थपेर खानेको प्रतिशत	९.२	५.२

सूचकहरू	नेपाल	प्रदेश २
नुन बढी मात्रामा हालिएको तयारी खानेकुरा (जंक फुड) सधैं वा प्रायजसो खानेको प्रतिशत	२०	१४
खानामा नुनको मात्रा नियन्त्रण गर्न सधैं जसो केही उपाय अपनाउनेको प्रतिशत (जस्तै तयारी खानेकुरा कम मात्रामा खाने वा खाद नखाने, घर बाहिरको खाना नखाने आदि)	२.६	०.१
औसत नुन सेवन प्रतिदिन (ग्राममा)(स्थलगत पिसाब परीक्षणमा आधारित)	९.१	८.९
५. शारीरिक क्रियाकलाप (Physical Activities)		
अपर्याप्त शारीरिक गतिविधि गर्नेको प्रतिशत (प्रति हप्ता १५० मिनेटभन्दा कम समय मध्यम परिश्रम पर्ने वा सो सरहको गतिविधि भनेर परिभाषित गरिएको)	७.४	८.५
प्रति दिन शारीरिक गतिविधिमा खर्च हुने औसत समयको मध्यक (मध्यम परिश्रम मिनेटमा) (इन्टर क्वार्टाईल रेन्जमा प्रस्तुत गरिएको)	२१०	१७१
६. पाठेघरको मुखको क्यान्सरको स्क्रिनिङ (३०-४९ वर्ष उमेरको महिला) (Cervical Cancer Screening)		
पाठेघरको मुखको क्यान्सरको (सर्विकल क्यान्सर)को परीक्षण गराउनेको प्रतिशत	८.२	६.३
बितेको ५ वर्ष भित्रमा पाठेघरको मुखको क्यान्सरको (सर्विकल क्यान्सर)को परीक्षण गराउनेको प्रतिशत	५.९	४.१
७. मुख स्वास्थ्य (Oral Health)		
दिनमा एक पटक वा बढी दाँत सफा गर्नेको प्रतिशत	९०	९०
दाँत, मुख वा गिजाको समस्या (दुख्ने, सुन्निने, रगत आउने वा असजिलो हुने) हुनेको प्रतिशत	१४	११
विगत १२ महिनाभित्र दन्त चिकित्सकसँग स्वास्थ्य जाँच गराउनेको प्रतिशत	२.८	१.१
८. दुर्घटना, हिंसा तथा चोटपटक (Voilence and Injuries)		
विगत १२ महिनामा सडक दुर्घटनामा पर्नेको प्रतिशत	३.८	१.५
विगत ३० दिनमा कुनै पनि सवारी साधन चलाउँदा वा सवारी साधनमा यात्रा गर्दा सधैं वा कहिलेकाहिँ सिट बेल्टको प्रयोग गर्नेको प्रतिशत	४.१	२.७
विगत ३० दिनमा मोटरसाइकल वा स्कुटरमा यात्रा गर्दा सधैं वा कहिलेकाहिँ हेलमेट प्रयोग गर्नेको प्रतिशत	३६	३०
९. मानसिक स्वास्थ्य (Mental Health)		

सूचकहरू	नेपाल	प्रदेश २
केही वा धेरै मात्रामा काम तथा व्यवसाय सम्बन्धि तनाव हुनेको प्रतिशत	६२	६५
केही वा धेरै मात्रामा घरमा हुने सामान्य तनावको प्रतिशत	६२	६५
विगतका वर्षहरूमा तनावपूर्ण घटनाहरूको कारण धेरै तनाव हुनेको प्रतिशत	११	११
१०. जोर्नी तथा ढाडको दुखाइ (Joint and Back Pain)		
विगत १२ महिनामा, दुर्घटनाबाहेक अरू कारणले एक महिनाभन्दा बढी समयसम्म जोर्नीमा वा जोर्नीको वरिपरी दुखाइ, अहोरोपन वा सुजन हुनेको प्रतिशत	१७	१३
विगत ३० दिनमा, ढाडमा दुखाई भएको कारणले गर्दा घरायसी काम गर्न अथवा काममा जान समस्या पर्नेको प्रतिशत	१९	१६
विगत ३० दिनमा, गम्भिर रूपमा टाउको दुख्ने समस्या भएको कारणले गर्दा घरायसी काम गर्न अथवा काममा जान समस्या पर्नेको प्रतिशत	१५	११
११. बढी मास इन्डेक्स र मोटोपन (BMI and Obesity)		
औसत बढी मास इन्डेक्स - BMI (kg/m ²)	२३	२२
अधिक वजन र मोटोपन हुनेको प्रतिशत (BMI ≥ @% kg/m ²)	२४	२०
मोटोपन हुनेको प्रतिशत (BMI ≥ #) kg/m ²)	४.३	२.७
१२. उच्च रक्तचाप, रगतमा चिनीको मात्रा र कोलेस्टेरोल		
रक्तचाप बढी हुने वा हाल उच्च रक्तचापको लागि औषधी खाइरहेकाको प्रतिशत	२५	१९
रगतमा चिनीको मात्रा बढी हुनेको प्रतिशत	५.८	११
जम्मा कोलेस्टेरोलको मात्रा बढी हुने वा हाल कोलेस्टेरोलको लागि औषधी खाइरहेकाको प्रतिशत	११	१२
१३. मुटु रोगको जोखिम (Cardiovascular Diseases Risk)		
४०-६९ वर्ष उमेर समूहको लागी १० वर्षभित्र मुटु रोगको जोखिम ३०% वा ३०% भन्दा बढी हुनेको प्रतिशत वा हाल मुटु रोग भएकाको प्रतिशत	३.३	२.६
१४. स्वास्थ्य प्रणाली (Health System)		
स्वास्थ्यकर्मीबाट रक्तचाप नाप्नेको प्रतिशत (४०-६९ वर्ष भित्रको)	६१	५८
स्वास्थ्यकर्मीबाट रगतमा चिनीको मात्रा नाप्नेको प्रतिशत (४०-६९ वर्ष भित्रको)	२१	१९
रक्तचाप मापन गर्दा उच्च रक्तचाप पाइएका र/वा औषधी खाइरहेको पाइएकाको	९.५	१३

सूचकहरू	नेपाल	प्रदेश २
प्रतिशत		
रगत परीक्षण गर्दा रगतमा चिनीको मात्रा बढी पाइएको र/वा औषधी खाइरहेको पाइएकाको प्रतिशत	२१	१६
स्वास्थ्य विमा कार्यक्रममा सदस्यता भएकाकाको प्रतिशत	६.९	२.६
उच्च रक्तचापको लागि सामान्यतया सरकारी संस्था/सेवा प्रदायककोमा जानेको प्रतिशत	४०	२०
मुख स्वास्थ्यसम्बन्धी समस्याको लागि सामान्यतया सरकारी संस्था/सेवा प्रदायककोमा जानेको प्रतिशत	३५	११

स्रोत: नेपाल STEPS सर्वेक्षण, २०१९ संक्षिप्त नतिजा, नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद्

अनुसूची ३९: नदी/खोलाहरूको जिल्लागत विवरण

नदी प्रणाली	उद्गम स्थल	जलाधारको क्षेत्रफल (हेक्टर)					सहायक नदी	उपयोग
		चुरे	दून	भावर	तराई मधेश	जम्मा		
सप्तरी जिल्लाको नदी प्रणाली								
कोशी-४	हिमालबाट उत्पत्ति भएको				१६,५११.४०	१६,५११.४०	सप्तकोशी नदी	सिंचाइ, पर्यटन
त्रियुगा -१	मध्यपहाडबाट उत्पत्ति भएको		४		३९.५	४३.५	त्रियुगा नदी	
त्रियुगा-२	मध्यपहाडबाट उत्पत्ति भएको	५६८.५	३०२.७	६६३.४	२,११२.६०	३,६४७.३०	त्रियुगा नदी	
पौदा खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	१,४२२.८०		३,७४१.३०	३,०२५.३०	८,१८९.४०	पौदाखोला	
							गंगाजली खोला	
							मालेक खोला	
महुली खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	६,२०९.४०		४,७६७.३०	६९०.२	११,६६६.९०	महुली खोला	सिंचाइ
							सुन्दरी खोला	

नदी प्रणाली	उद्गम स्थल	जलाधारको क्षेत्रफल (हेक्टर)					सहायक नदी	उपयोग
		चुरे	दून	भावर	तराई मधेश	जम्मा		
तिलजुगा खोला	तराई मधेशबाट उत्पत्ति भएको तिलजुगा खोला	९४.२		४,१५१.४०	९,४६५	१३,७१०.५०	तिलजुगा खोला	
							जिता खोला	
							महुली खोला	सिंचाइ
खाँडो खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	४,४९१.८०		६,३५७.४०	६,५०८.५०	१७,३५७.७०	खाँडो खोला	सिंचाइ
							दुधौला खोला	
							अम्सोट खोला	
घोरदाहा नदी	तराई मधेशबाट उत्पत्ति भएको तिलजुगा खोला	३३.४		३,८४६.८०	९,९०८.६०	१३,७८८.८०	घोरदाहा नदी	
							मुतनी खोला	
खडक नदी	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	२,५८८.३०		८,६३३.८०	८,२२६.९०	१९,४४९	खडक नदी	सिंचाइ
							जुलीधार	
बिहुल नदी	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	१,१५४.४०		५,९२२.४०	७,५८२.५०	१४,६५९.३०	बिहुलनदी	
							चापिन धार	
							सरुङ्गाखोला	
बलान नदी	चुरे पहाडबाट	६६७.९		३,७६९.७०	४,८७१.५०	९,३०९	बलान नदी	

नदी प्रणाली	उद्गम स्थल उत्पत्ति भएको	जलाधारको क्षेत्रफल (हेक्टर)					सहायक नदी	उपयोग
		चुरे	दून	भावर	तराई मधेश	जम्मा		
								चहाकाखोला
जम्मा		१७,२३०.७०	३०६.७	४१,८५३.५०	६८,९४२.१०	१२८,३३३		
सिराहा जिल्लाको नदी प्रणाली								
बलान नदी	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	११,८१०		४,८३०	११,४३७	२८,०७७	बलान नदी	
							खुट्टी खोला	
							सरैं खोला	
							मुतनीनदी	
त्रिसुला - कटनिया — कल्याणदै खोला	तराई मधेशबाट उत्पत्ति भएको	११०		१,६०२	१८,३२२	२०,०३३	त्रिसुला खोला	
							कटनिया खोला	
							कल्याणदै खोला	
							मुनहारा खोला	
बडहर- गागन खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	२,४२२		५,०१४	२५,९९०	३३,४२५	गागन खोला	सिंचाइ,
							बडहर खोला	
							सहाजा खोला	
घुर्मी खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	७९१		१,०४९	९,९३०	११,७७१	घुर्मी खोला	
							किचकिचे खोला	
							लोहजारा खोला	
							सिरिसे खोला	

नदी प्रणाली	उद्गम स्थल	जलाधारको क्षेत्रफल (हेक्टर)					सहायक नदी	उपयोग
		चुरे	दून	भावर	तराई मधेश	जम्मा		
बताहा खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	१,९८२		३,३२६	६,९९७	१२,३०५	बताहा खोला	
							मोराहा खोला	
							भालु खोला	
कमला नदी-६	मध्यपहाडबाट उत्पत्ति भएको	६				६	तावा खोला	सिंचाइ
कमला नदी-९	मध्यपहाडबाट उत्पत्ति भएको	१,४७२		२,३४२	४,६२०	८,४३५	कमला नदी	सिंचाइ
							भेदेवा खोला	
जम्मा		१५,१३९	०	१८,१६३	७७,२९६	११४,०५२		
धनुषा जिल्लाको नदी प्रणाली								
कमला नदी-७	मध्यपहाडबाट उत्पत्ति भएको	६९				६९	कमला नदी	सिंचाइ
कमला नदी-चारनाथ खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	५,१७०		१,६८१	१,६३३	८,४८३	चारनाथ खोला	सिंचाइ
							चम्पावती खोला	
बलुवा-बिलाउती नदी	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	१,३८८		१,६७३	७,६२८	१०,६८८	बलुवा नदी	
							बिलाउती नदी	
जलाध नदी	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	३,५५९		३,४३२	२३,४९८	३०,४९०	जलाद नदी	सिंचाइ
							जमुनी खोला	
							जगदार खोला	

नदी प्रणाली	उद्गम स्थल	जलाधारको क्षेत्रफल (हेक्टर)					सहायक नदी	उपयोग
		चुरे	दून	भावर	तराई मधेश	जम्मा		
							चमेनिया खोला	
बिगही खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	२,९८४		६,१३२	१५,२३०	२४,३४६	बिगही खोला	
							औरही खोला	
							सुखजोर खोला	
							बसाई खोला	
रातु खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	५,२४८		२,२३४	५७	७,५३९	रातु खोला	सिंचाइ
							बडहरी खोला	सिंचाइ
							सुनझरी खोला	
कमला नदी-९	मध्यपहाडबाट उत्पत्ति भएको	११,९३५		९६८	२४,४४०	३७,३४३	कमला नदी	सिंचाइ
							निमन खोला	
							जोगिया खोला	
							सेलार खोला	
जम्मा		३०,३५३		१६,११९	७२,४८७	११८,९५८		
महोत्तरी जिल्लाको नदी प्रणाली								
मराहा खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	५,६४०.३०		८,६६९.५०	४,७८९.७०	१९,०९९.५०	मराहा खोला	सिंचाइ
							बाबें नदी	
							सोनी खोला	
							खयरमारा खोला	सिंचाइ

नदी प्रणाली	उद्गम स्थल	जलाधारको क्षेत्रफल (हेक्टर)					सहायक नदी	उपयोग
		चुरे	दून	भावर	तराई मधेश	जम्मा		
बिगही खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको			२.०७	१५,८६९.३६	१५,८७१.४०	बिगही खोला	
							औरही खोला	
							सुखजोर खोला	
							बसाई खोला	
रातु खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	६,८०९.७०		१२,१५८.९०	३२,४३७.३८	५१,४०५.०६	रातु खोला	सिंचाइ
							बडहरी खोला	
							सुनझरी खोला	
बाँके-हर्दि खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	२,२८२.३९		५,२७६.८०	६,१९३.२२	१३,७५२.४७	बाँके-हर्दि खोला	
							भुराही नदी	
							छोक्रिखोला	
							बतुवा खोला	
							दुलेन नदी	
जम्मा		१४,७३२.३९	०	२६,१०७.२७	५९,२८९.६६	१००,१२८.४३		
सर्लाही जिल्लाको नदी प्रणाली								
बाँके-हर्दि खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	८९८		१,०१३	१,४३७	३,३४७	बाँके-हर्दि खोला	
सपाहा-सिङ्याही-	तराई मधेशबाट उत्पत्ति भएको			४,८३२	१५,२०३	२०,०३५	सपाहा खोला	
							सिङ्याही खोला	

नदी प्रणाली	उद्गम स्थल	जलाधारको क्षेत्रफल (हेक्टर)					सहायक नदी	उपयोग
		चुरे	दून	भावर	तराई मधेश	जम्मा		
बनारीखोला							बनारी खोला	
झिम नदी	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	५,३२६		७,३३०	८,८६२	२१,५१८	झिमनदी	
							फूलजोर खोला	सिंचाइ,
							कालिन्जोर खोला	सिंचाइ,
लखनदेही खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	११,४८२		११,५१४	२४,५९३	४७,५८९	लखनदेही खोला	सिंचाइ,
							चपनि खोला	
							अत्तरौली खोला	सिंचाइ,
							बाहुने खोला	
							नारायण खोला	सिंचाइ,
							दयानी खोला	
							मदार खोला	
बागमती नदी-६	मध्यपहाडबाट उत्पत्ति भएको	१,१७२		१,०१४	३१,६९५	३३,८८१	बागमती नदी	सिंचाइ,
							मनुस्मारा नदी	सिंचाइ,
							बगही खोला	
बागमती नदी-५	मध्यपहाडबाट उत्पत्ति भएको	७६				७६		
बागमती नदी-४	मध्यपहाडबाट उत्पत्ति भएको	१२				१२		

नदी प्रणाली	उद्गम स्थल	जलाधारको क्षेत्रफल (हेक्टर)					सहायक नदी	उपयोग
		चुरे	दून	भावर	तराई मधेश	जम्मा		
जम्मा		१८,९६६		२५,७०२	८१,७९१	१२६,४५९		
रौतहट जिल्लाको नदी प्रणाली								
बागमती नदी-६	मध्यपहाडबाट उत्पत्ति भएको	२,५५५		३,९४३	१५,०५५	२१,५५३	बागमती नदी	सिंचाइ,
							पौराई खोला	
बागमती नदी - चादी खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	३,६८२		६,९२२	२,३४३	१२,९४८	चादी खोला	सिंचाइ,
							हर्दिया खोला	
लमाहा -झाज खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	१,४८४		६,९९९	२३,३४९	३१,८३१	अलजोर खोला	
							बुजरा खोला	
							लमाहा-झाज खोला	
							लोहनिया नाला	
बकैया-४	मध्यपहाडबाट उत्पत्ति भएको			१७	२९,८१७	२९,८३४	लाल बकैया नदी	सिंचाइ,
							भकुवा खोला	
बकैया-३	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	१९६		२,९९३	४१५	३,६०४	धन्सार खोला	
तियार-अधुवा खोला	तराई मधेशबाट उत्पत्ति भएको				३,८८३	३,८८३	अधुवा खोला	
जम्मा		७,९१७	०	२०,८७४	७४,८६२	१०३,६५३		
बारा जिल्लाको नदी प्रणाली								

नदी प्रणाली	उद्गम स्थल	जलाधारको क्षेत्रफल (हेक्टर)					सहायक नदी	उपयोग
		चुरे	दून	भावर	तराई मधेश	जम्मा		
बकैया-४	मध्यपहाडबाट उत्पत्ति भएको	५,७९३		१०,४२०	६२४	१६,८३८	लाल बकैया नदी	
							लाल खोला	
							बकैया खोला	
							भमार खोला	
							भालु खोला	
जुइना खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	१०				१०	जुइना खोला	
बकैया-३	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	१७५		१,६३१		१,८०६	धन्सार खोला	
तियार- अधुवा खोला	तराई मधेशबाट उत्पत्ति भएको			४,९५१	३३,२८८	३८,२३९	तियार खोला	
							अधुवा खोला	
पसाहा खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	४,५४२		११,६८४	१६,०८२	३२,३०७	पसाहा खोला	सिंचाइ
							बड्ग्री खोला	
							शक्ति खोला	
दुधौरा खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	४,४०३		६,५४९	१५,७००	२६,६५३	दुधौरा खोला	
							चुरे खोला	
							बिजौरा खोला	
							भेडी खोला	

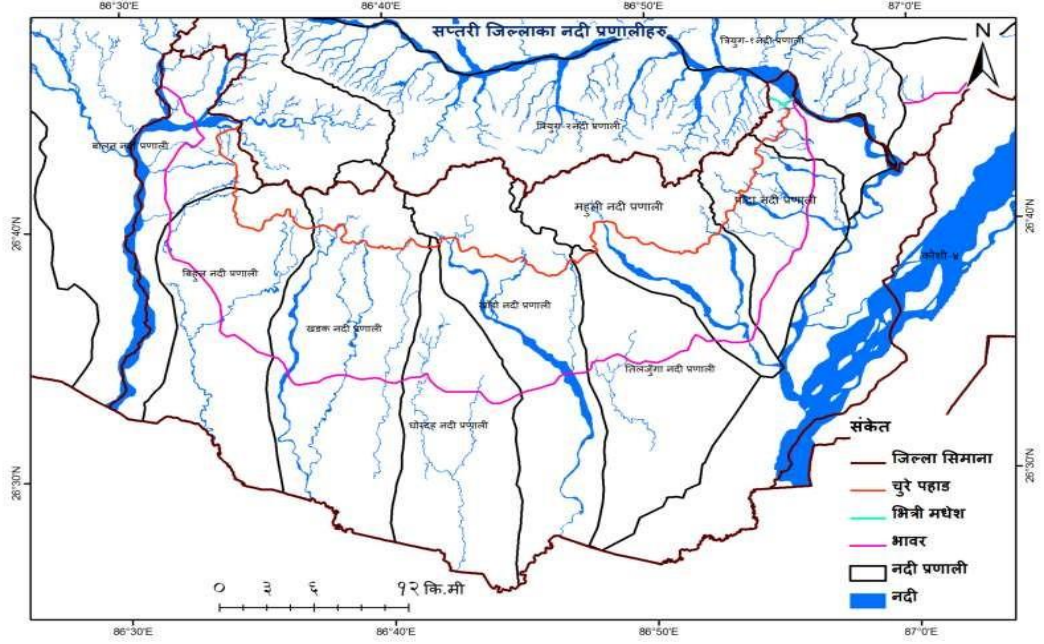
नदी प्रणाली	उद्गम स्थल	जलाधारको क्षेत्रफल (हेक्टर)					सहायक नदी	उपयोग
		चुरे	दून	भावर	तराई मधेश	जम्मा		
सरिसवा खोला	तराई मधेशबाट उत्पत्ति भएको			३,८९१	५,७६३	९,६५४	सरिसवा खोला	
							सिङ्गाहा खोला	
तिलाबे नदी	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	७५०		९६८		१,७१८	भेडाहा खोला	
पूर्व राप्ती नदी-७	मध्यपहाडबाट उत्पत्ति भएको	२४				२४	पूर्व राप्ती नदी	
जम्मा		१५,६९८		४०,०९४	७१,४५८	१२७,२५०		
पर्सा जिल्लाको नदी प्रणाली								
सरिसवा खोला	तराई मधेशबाट उत्पत्ति भएको			५२	६,५८७	६,६३९	सरिसवा खोला	
							सिङ्गाहा खोला	
तिलाबे नदी	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	६,२८९		२५,५९०	१३,३०७	४५,१८५	तिलाबे नदी	
							भेडाहा खोला	
							फान्ती खोला	
							महादेव खोला	
							महाबोधी खोला	
							जमुनिया खोला	
							सिङ्गाही नदी	
							भालु- मेगा खोला	

नदी प्रणाली	उद्गम स्थल	जलाधारको क्षेत्रफल (हेक्टर)					सहायक नदी	उपयोग
		चुरे	दून	भावर	तराई मधेश	जम्मा		
ढोडगाही नदी	तराई मधेशबाट उत्पत्ति भएको			३१	१९,००३	१९,०३४	ढोडगाही नदी	
							नौरङगीया खोला	
							धुताहानदी	
भालुबाई-बखरिया नदी	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	१०,१७३		१६,४३९	१५,९२३	४२,५३५	भलुबाई -भाटा - सिक्कानदी	
							उरिया नदी	
							बखरिया नदी	
टुटे - शिखर बास खोला	चुरे पहाडबाट उत्पत्ति भएको	१२,२८६	४७	१४,८०४		२७,१३८	टुटेखोला	
							शिखरबास खोला	
							चिताहा खोला	
							अमुवा खोला	
							ओडार खोला	
पूर्व राप्ती नदी-७	मध्यपहाडबाट उत्पत्ति भएको	९९	१			१००		
जम्मा		२८,८४८	४८	५६,९१५	५४,८२०	१४०,६३१		
कुल जम्मा		१४८,८८४.०९	३५४.७	२४५,८२७.७७	५६०,९४५.७६	९५९,४६४.४३		

स्रोत: प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाहरूको चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, २०७२ जिल्लागत गुरुयोजनाहरू, २०७२ (खण्ड ३), राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति।

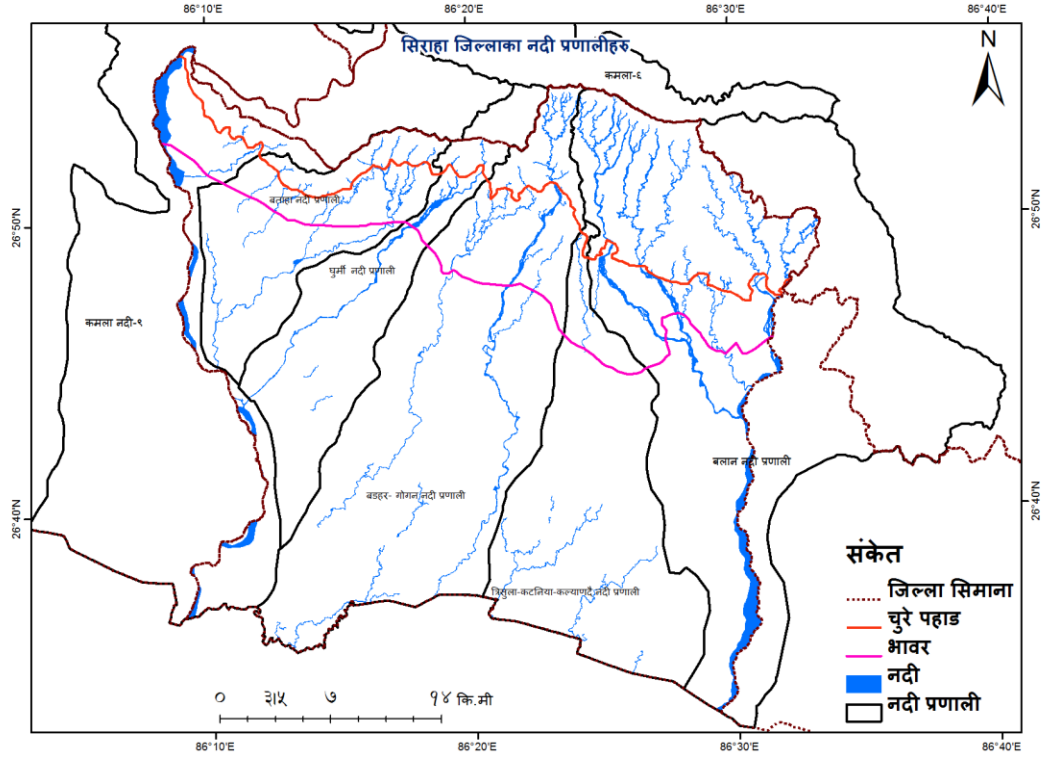
अनुसूची ४०: नदी प्रणालीका जिल्लागत जिआइएस नक्शा

क. सप्तरी जिल्लाका नदी प्रणालीहरू

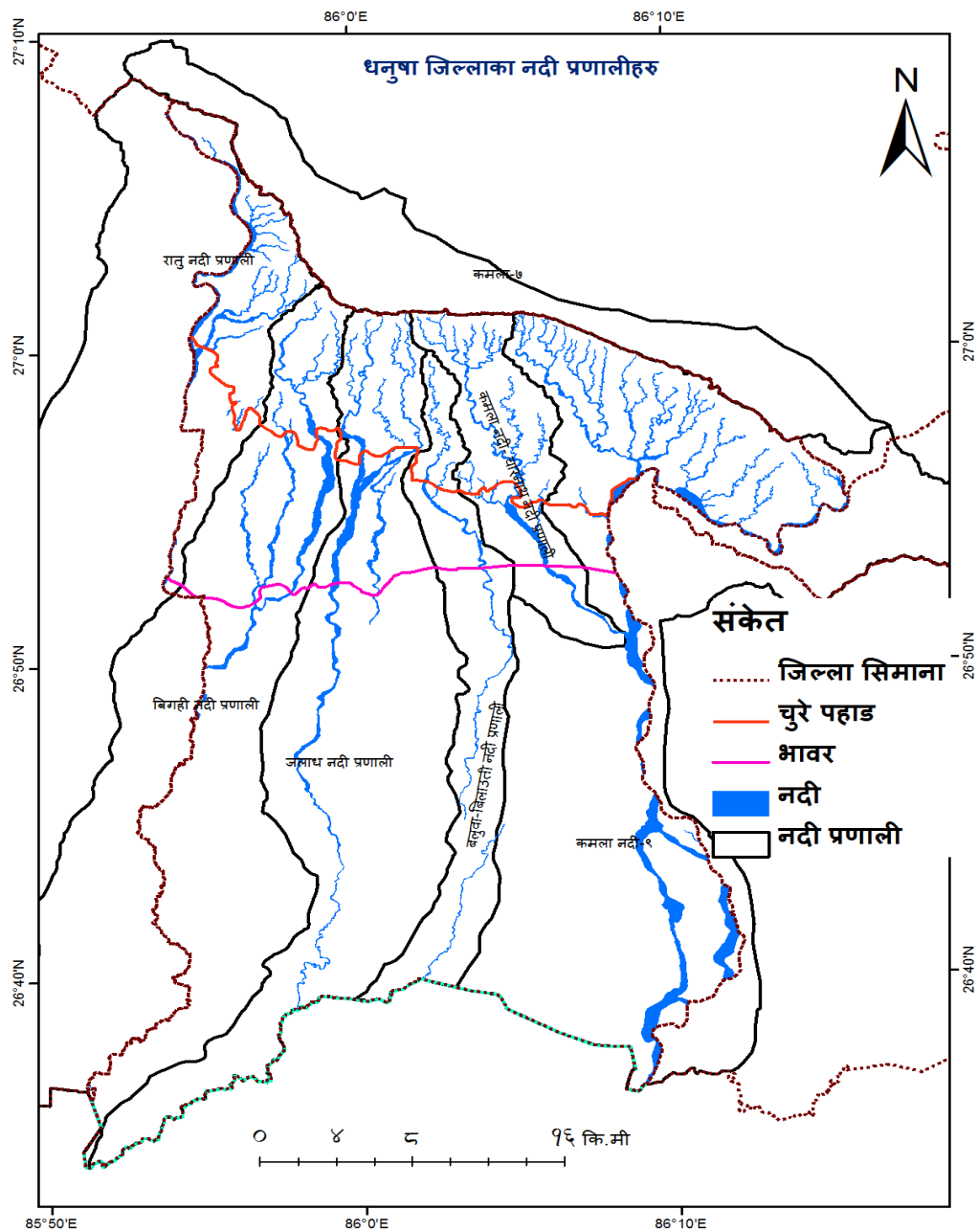
स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, खण्ड ३: जिल्लाको योजना, सप्तरी, २०७२

ख. सिराहा जिल्लाका नदी प्रणालीहरू

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, खण्ड ३: जिल्लाको योजना, सिराहा, २०७२

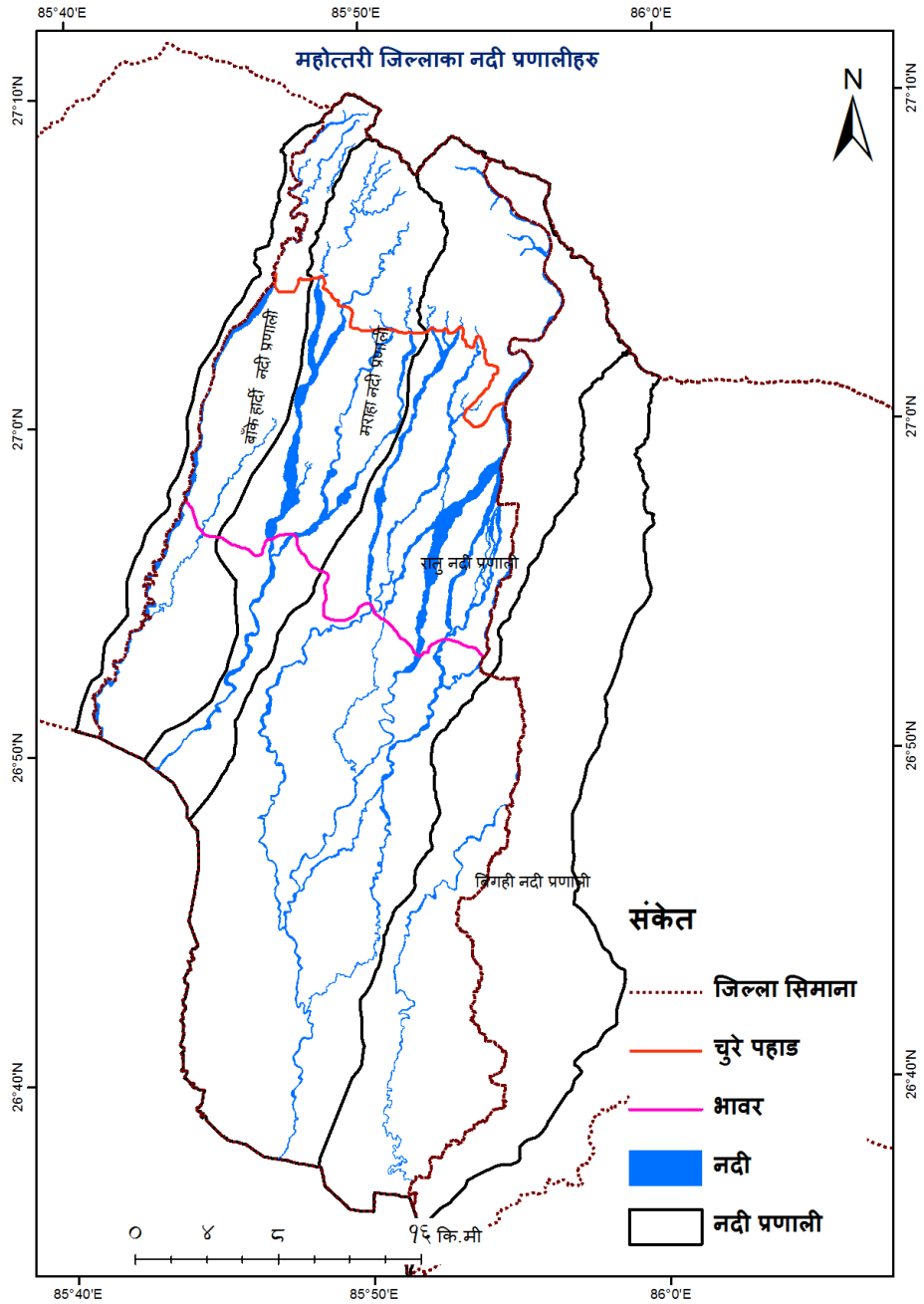
ग. धनुषा जिल्लाका नदी प्रणालीहरू

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, खण्ड ३: जिल्लाको योजना, धनुषा, २०७२

प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २ । ५५५ ।

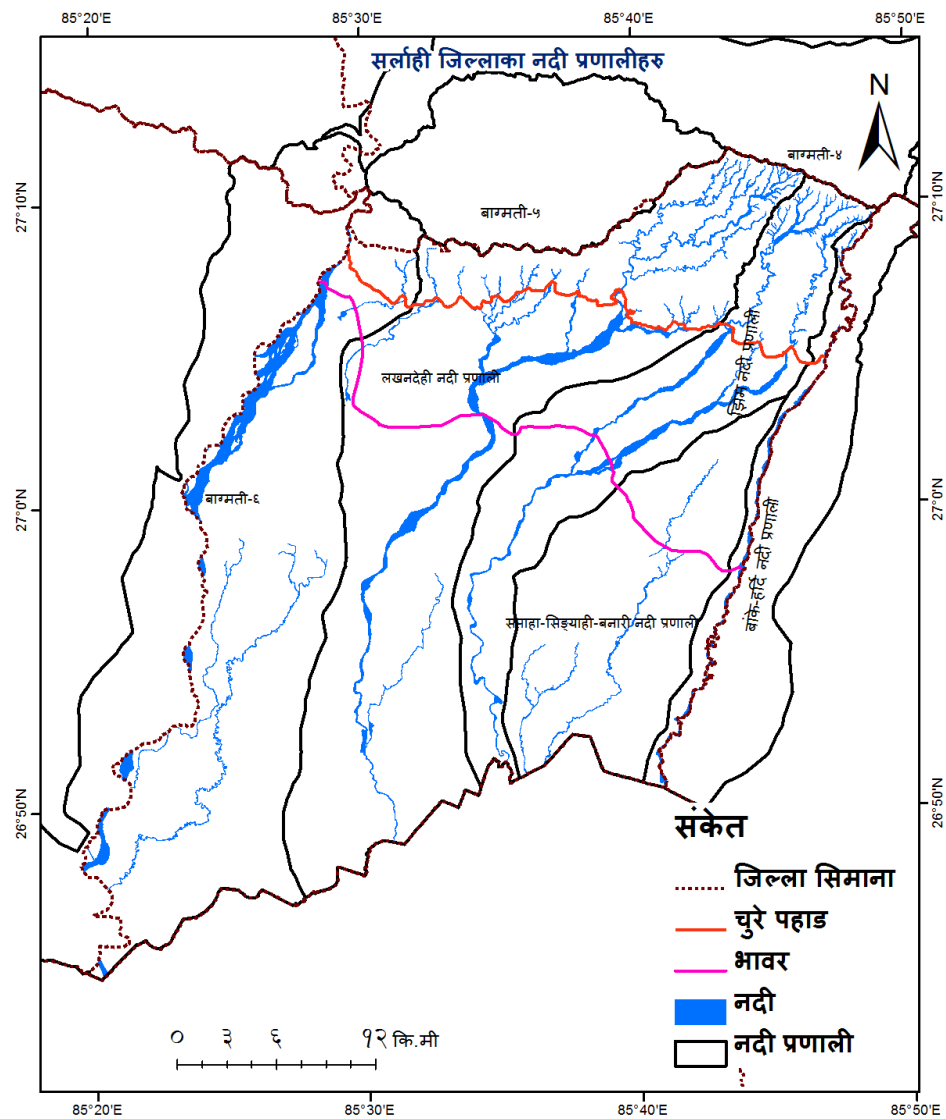
घ. महोत्तरी जिल्लाका नदी प्रणालीहरू

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, खण्ड ३: जिल्लाको योजना, महोत्तरी, २०७२

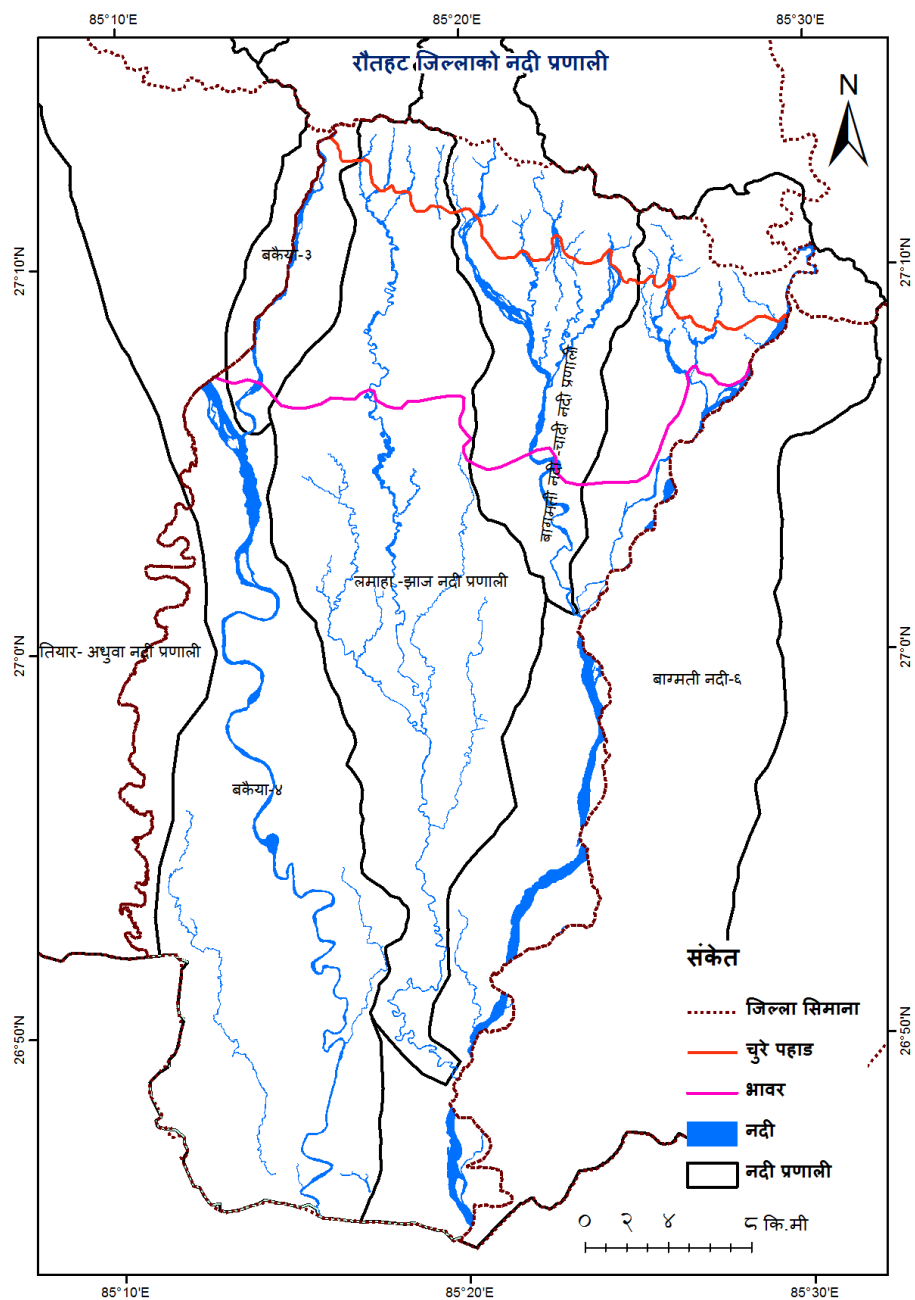
। ५५६ । प्रदेश पार्श्वचित्र २०७७, प्रदेश नं. २

ड. सर्लाही जिल्लाका नदी प्रणालीहरू

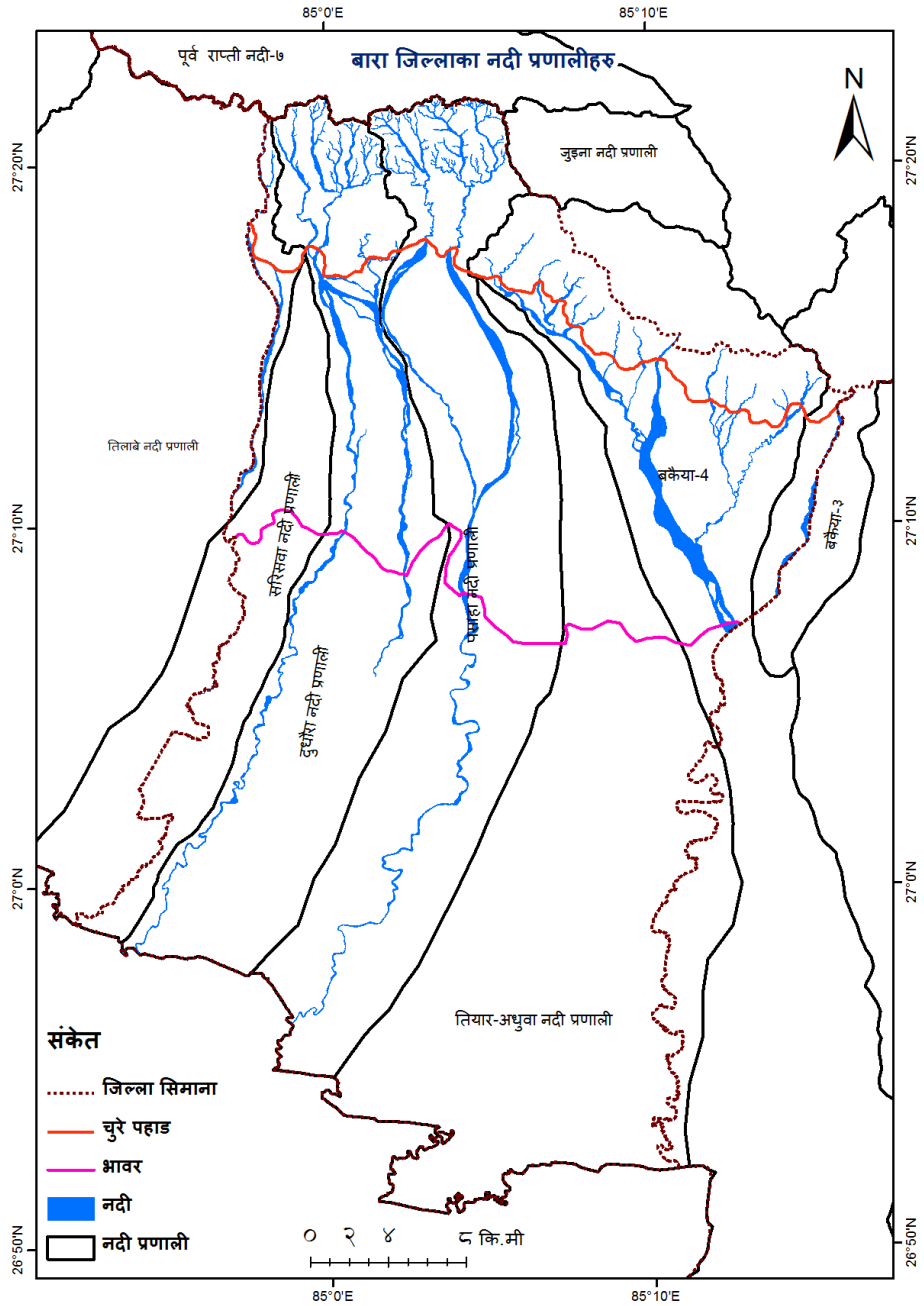
स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, खण्ड ३: जिल्लाको योजना, सर्लाही, २०७२

च. रौतहट जिल्लाका नदी प्रणालीहरू

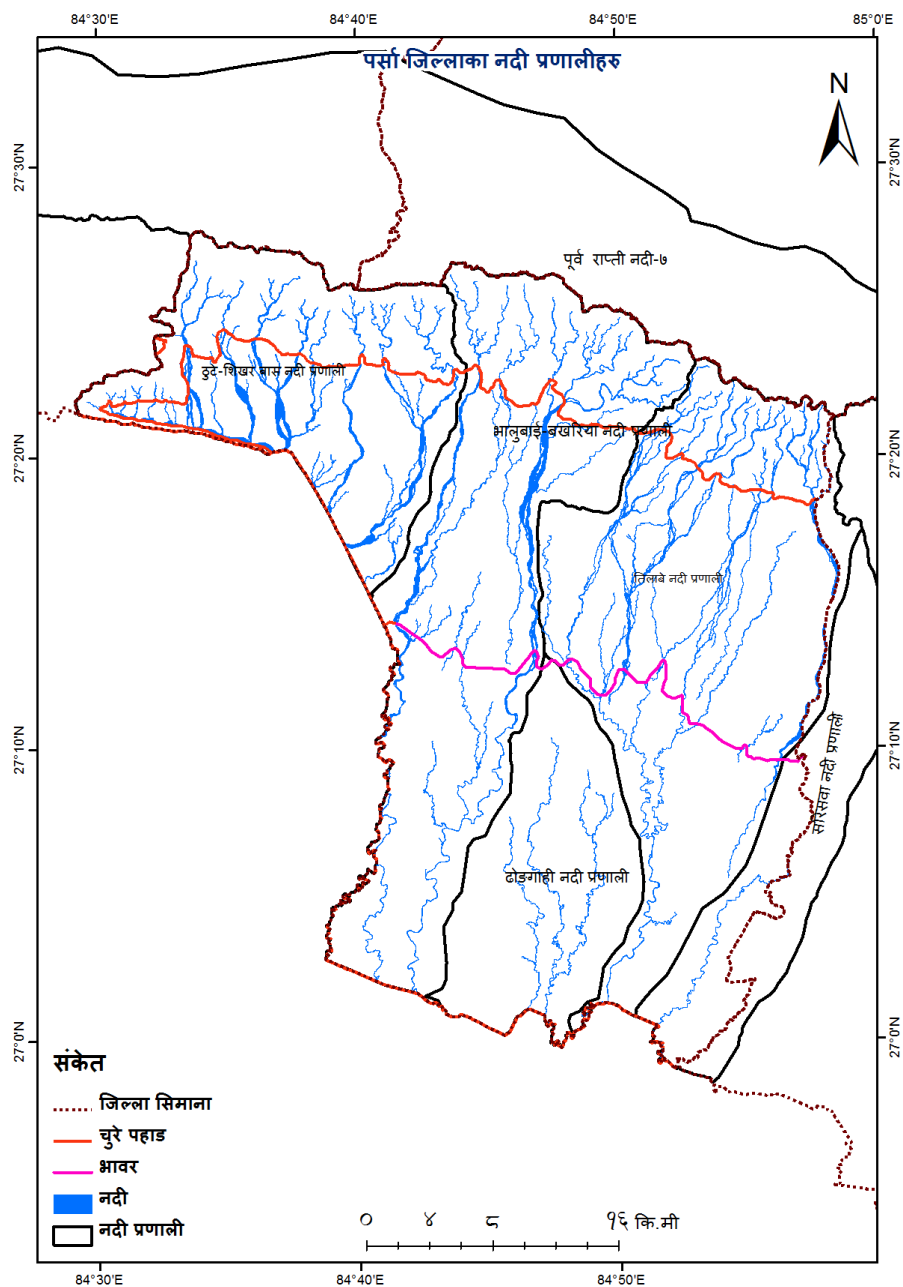
स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, खण्ड ३: जिल्लाको योजना, रौतहट, २०७२

छ. बारा जिल्लाका नदी प्रणालीहरू

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, खण्ड ३: जिल्लाको योजना, बारा, २०७२

ज. पर्सा जिल्लाका नदी प्रणाली

स्रोत: चुरे-तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन गुरुयोजना, खण्ड ३: जिल्लाको योजना, पर्सा, २०७२

अनुसूची ४१: खाना पकाउने ईन्धन

क्र.सं.	स्थानीय तहको नाम	जम्मा घरघुरी	काठ/दाउरा /गुईठा	मट्टितेल	एल पी ग्यास	बायो ग्यास	विजुली	अन्य	उल्लेख नभएको
०	सप्तरी जिल्ला	१२१,०६४	१११,६६९	२,१०१	५,०१५	३९०	३९	१५१	१,६९९
१	अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	५,४२२	५,१०४	८९	५३	४६	०	२	१२८
२	बलान-बिहुल गा.पा.	३,९७६	३,८३८	६९	१०	६	०	३	५०
३	राजगढ गा.पा.	५,२४२	५,०४५	९५	१७	२	०	३	८०
४	विष्णुपुर गा.पा.	४,३७०	४,१७९	५८	९१	२	१	४	३५
५	बोदेबरसाईन न.पा.	८,०२२	७,७२१	१५१	२५	१४	१	२	१०८
६	छिन्नमस्ता गा.पा.	५,४३९	४,९९३	१०३	३८	९१	०	५	२०९
७	डाक्नेधरी न.पा.	८,१४९	७,७४९	१७६	६५	२५	१	५	१२८
८	हनुमाननगर कड्कालिनी न.पा.	८,१५२	७,६८४	१७८	१५५	१७	१	१२	१०५
९	कञ्चनरूप न.पा.	१०,१९२	९,५२९	१५१	२८४	४९	३	४६	१३०
१०	खडक न.पा.	८,६१५	८,२६८	१०३	१३७	११	१	२	९३
११	महादेवा गा.पा.	५,३९५	५,०५५	१८६	४०	१३	१	६	९४
१२	राजविराज न.पा.	१३,३५०	९,२२२	१९३	३,६५२	२५	१९	२६	२१३
१३	रूपनी गा.पा.	५,०१२	४,८७३	६७	३३	६	२	२	२९
१४	सप्तकोशी न.पा.	४,५३९	४,१९२	३१	२०७	४५	०	१२	५२
१५	शम्भुनाथ न.पा.	६,७६४	६,४७४	१११	१०४	३	६	५	६१
१६	सुरुङ्गा न.पा.	८,६५०	८,३६५	१३७	३६	१६	३	३	९०
१७	तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	५,६९७	५,५१७	१०२	४१	७	०	८	२२
१८	तिरहुत गा.पा.	४,०७८	३,८६१	१०१	२७	१२	०	५	७२
०	सिराहा जिल्ला	११७,९२९	११०,७६७	१,२०२	४,१६४	२४८	५२	५१६	९८०
१	अर्नमा गा.पा.	४,०४७	३,९२६	४४	२१	३	०	११	४२
२	औरही गा.पा.	४,२४५	४,०६३	६०	२६	१५	०	१६	६५
३	बरियारपट्टी गा.पा.	४,२६४	४,०३१	३२	२८	१०	४	१३१	२८
४	भगवानपुर गा.पा.	३,६६१	३,५७३	२६	९	७	०	५	४१
५	विष्णुपुर गा.पा.	३,४६९	३,३५३	५६	४१	७	०	३	९
६	धनगढीमाई न.पा.	८,७५७	८,३९९	७१	१३१	३५	५	३	११३
७	गोलबजार न.पा.	१०,११०	९,४३६	१०२	४२०	१८	२९	३९	६६
८	कल्याणपुर न.पा.	९,३९१	९,००४	७५	९०	१३	२	९३	११४
९	कर्जन्हा न.पा.	६,०८८	५,८५९	७३	९१	२०	०	१	४४
१०	लहान न.पा.	१७,१८२	१४,९३३	१७४	१,८७८	४६	४	१५	१३२
११	लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	४,८३०	४,६७७	३६	१५	२१	२	५४	२५

क्र.सं.	स्थानीय तहको नाम	जम्मा घरघुरी	काठ/दाजरा /गुईठा	महिले	एल पी ग्यास	बायो ग्यास	विजुली	अन्य	उल्लेख नभएको
१२	मिर्चैयाँ न.पा.	९,३३३	८,७३६	१४३	३६६	६	१	१०	७१
१३	नरहा गा.पा.	३,६७३	३,५३४	३६	४२	८	०	७	४६
१४	नवराजपुर गा.पा.	३,२८०	३,२२०	२१	२	९	१	१२	१५
१५	सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	३,३८८	३,३२५	३६	२	५	०	५	१५
१६	सिरहा न.पा.	१५,४७७	१४,२२६	१५६	८८२	१६	२	६९	१२६
१७	सुखीपुर न.पा.	६,७३४	६,४७२	६१	१२०	९	२	४२	२८
०	धनुषा जिल्ला	१३८,२२५	११९,१२२	१,५२४	१३,९८८	३५६	३६	८५२	२,३४७
१	औरही गा.पा.	४,००३	३,८२७	४३	४५	७	५	२८	४८
२	बटेश्वर गा.पा.	३,६७१	३,५२४	४७	३३	७	१	२	५७
३	विदेह न.पा.	५,८१७	५,४८६	६७	२९	१०	३	१४	२०८
४	क्षिरेधरनाथ न.पा.	७,७७५	६,९९१	६३	५६५	१९	१	३२	१०४
५	धनौजी गा.पा.	३,७१७	३,५३८	३३	३१	४	२	०	१०९
६	धनुषाधाम न.पा.	८,७१५	८,४४०	५२	१०८	८	०	२	१०५
७	गणेशमान चारनाथ न.पा.	७,०३७	६,७८३	७६	६२	१४	०	४	९८
८	हंसपुर न.पा.	६,९१२	६,४७८	६५	४८	५	१	२१४	१०१
९	जनकनन्दिनी गा.पा.	४,४६१	४,२६९	८७	१८	८	१	५	७३
१०	जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	३०,५८९	१७,२११	४९९	१२,२३५	२०	८	८५	५३१
११	कमला न.पा.	६,९९९	६,७४४	१००	११	९	०	१५	१२०
१२	लक्ष्मीनिया गा.पा.	४,९९५	४,७८४	५३	९२	२१	२	११	३२
१३	मिथिला बिहारी न.पा.	६,०६६	५,६९८	४७	५६	१३	४	११०	१३८
१४	मिथिला न.पा.	८,२२९	७,७०२	४२	२१०	१७५	४	१०	८६
१५	मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	४,१३०	३,९९१	४२	३२	८	२	१६	३९
१६	नगराइन न.पा.	६,३६५	५,९६३	६२	१२३	७	०	१५५	५५
१७	सबैला न.पा.	१०,०७३	९,४२३	९८	१९८	१३	०	८४	२५७
१८	शहीदनगर न.पा.	८,६७१	८,२७०	४८	९२	८	२	६५	१८६
०	महोत्तरी जिल्ला	१११,२९८	१०२,७५०	१,३४६	३,३४४	६०८	२०	२,५९४	६३६
१	औरही न.पा.	५,८२२	५,६१५	९३	३४	७	०	४८	२५
२	बलवा न.पा.	७,६६१	७,२६८	५८	४१	३१	०	२३७	२६
३	बर्दिबास न.पा.	१३,११३	११,५५८	२३६	९११	३५१	२	८	४७
४	भैँगाहा न.पा.	८,५६०	७,३७६	९८	३१	३८	४	९६७	४६
५	एकडारा गा.पा.	४,८०९	४,६०९	५०	६१	११	०	६५	१३
६	गौशाला न.पा.	११,८९३	११,३३७	११५	१८१	५२	६	१३९	६३
७	जलेश्वर न.पा.	१०,०३४	८,५१९	९८	१,१७५	२४	०	१०२	११६
८	लोहरपट्टी न.पा.	७,३१७	७,०१८	८४	९९	१६	५	६४	३१
९	महोत्तरी गा.पा.	४,८६१	४,६९५	२९	६५	१६	०	५२	४

क्र.सं.	स्थानीय तहको नाम	जम्मा घरघुरी	काठ/दाउरा /गुईठा	मट्टितेल	एल पी ग्यास	बायो ग्यास	विजुली	अन्य	उल्लेख नभएको
१०	मनरा शिसवा न.पा.	८,५३२	७,८९०	१३१	१४७	१९	०	२६८	७७
११	मटिहानी न.पा.	५,२२६	४,७०५	८७	२१७	१५	२	१७३	२७
१२	पिपरा गा.पा.	६,४९०	६,०१६	५९	२४८	१२	१	१२०	३४
१३	रामगोपालपुर न.पा.	५,२५७	४,९१३	६६	७६	९	०	१६०	३३
१४	साम्सी गा.पा.	५,३८२	५,१४७	८५	४१	५	०	७२	३२
१५	सोनमा गा.पा.	६,३४१	६,०८४	५७	१७	२	०	११९	६२
०	सर्लाही जिल्ला	१३२,८०३	१२०,१११	१,८९७	५,२७२	२,४५५	७८	१,५२६	१,४६४
१	बागमती न.पा.	७,९८४	६,६६०	९१	३४२	५५३	५	२६६	६७
२	बलरा न.पा.	७,६९३	७,३६९	१६७	४५	११	७	११	८३
३	बरहथवा न.पा.	११,८५३	१०,९१३	१५९	४२२	१८०	०	२९	१५०
४	बसबरीया गा.पा.	३,६९९	३,५५२	३४	५	४	०	७६	२८
५	विष्णु गा.पा.	४,००८	३,७२७	१०२	१९	१२	१	५२	९५
६	ब्रह्मपुरी गा.पा.	४,७३५	४,३६३	१६०	६५	१८	०	६२	६७
७	चक्रघट्टा गा.पा.	४,४०९	४,१३६	१०५	६	४	०	११६	४२
८	चन्द्रनगर गा.पा.	५,५४०	५,३२८	८२	१२	५	०	६४	४९
९	घनकौल गा.पा.	३,९६४	३,६४३	७४	१०	३	०	१७१	६३
१०	गोडैटा न.पा.	७,९०२	७,३४५	१५६	३४	३२	०	१८९	१४६
११	हरिपुर न.पा.	६,५१७	५,९६१	८३	१३२	१००	१	१७५	६५
१२	हरिपुरी न.पा.	५,९०४	५,७२८	५८	१२	४	१	५६	४५
१३	हरिवन न.पा.	८,६०१	७,०२८	४३	८४०	५४६	४९	२	९३
१४	ईश्वरपुर न.पा.	११,०७३	१०,२०२	८८	३२७	२९०	२	२६	१३८
१५	कविलासी न.पा.	६,८७१	६,६०७	८७	४६	११	०	५२	६८
१६	कौडेना गा.पा.	४,०७३	३,९०३	६८	२९	१०	१०	१८	३५
१७	लालबन्दी न.पा.	१२,२३८	१०,०१४	७७	१,४०१	६५६	०	६	८४
१८	मलंगवा न.पा.	७,९१२	६,९९८	८०	१,५०१	४	१	५५	७३
१९	पर्सा गा.पा.	३,३४२	३,१७९	४७	९	८	१	६५	३३
२०	रामनगर गा.पा.	४,४८५	४,२५५	१३६	१५	४	०	३५	४०
०	रौतहट जिल्ला	१०६,६५२	९८,३२४	१,६४८	२,२६३	७६८	१४	१,९६८	१,६६७
१	बौधीमाई न.पा.	४,८०७	४,५०४	१५०	३४	६	०	६१	५२
२	बृन्दावन न.पा.	६,३७४	६,१६७	८१	१	१	०	१०	११४
३	चन्द्रपुर न.पा.	१३,४४५	१२,२१६	७२	५१५	४९३	४	१	१४४
४	देवाही गोनाही न.पा.	४,६९१	४,५१४	७०	१२	१४	१	१६	६४
५	दुर्गा भगवती गा.पा.	३,८१२	३,३५२	४९	१३८	१२	०	२२९	३२
६	गढीमाई न.पा.	६,०६९	५,६०५	१००	१४	१०	१	२१९	१२०
७	गरूडा न.पा.	७,४४४	६,७१३	१४१	१७५	१३	२	३०४	९६

क्र.सं.	स्थानीय तहको नाम	जम्मा घरघुरी	काठ/दाजरा /गुईठा	महिले	एल पी ग्यास	बायो ग्यास	विजुली	अन्य	उल्लेख नभएको
८	गौर न.पा.	५,६३५	४,२६४	९५	१,१४५	७	३	१४	१०७
९	गुजरा न.पा.	७,३९१	७,०८६	७१	१०	३३	२	१	१८८
१०	ईशनाथ न.पा.	५,८३४	५,३५९	१२७	३५	१३	०	१७५	१२५
११	कटहरिया न.पा.	५,९१९	५,६२०	८१	१८	७	०	११२	८१
१२	माधव नारायण न.पा.	५,४७९	५,२७४	९५	१८	९	०	२५	५८
१३	मौलापुर न.पा.	३,८३०	३,६४५	५२	१७	५	०	२१	९०
१४	परोहा न.पा.	५,३८०	४,९३५	८४	१४	९	०	१९५	१४३
१५	फतुवाबिजयपुर न.पा.	५,६३३	५,३५२	६३	३४	११४	१	५	६४
१६	राजदेवी न.पा.	५,३६५	५,०६३	१५१	५९	५	०	४	८३
१७	राजपुर न.पा.	५,७६८	५,०५२	१३०	१६	१२	०	४८३	७५
१८	यमुनामाई गा.पा.	३,७७६	३,६०३	३६	८	५	०	९३	३१
०	बारा जिल्ला	१०८,६००	९७,८५१	१,०४७	५,११७	२,०३३	३७	१,३५०	१,१६५
१	आदर्श कोटवाल गा.पा.	३,९६०	३,६३९	३५	८	२	०	२५५	२१
२	बारागढीगा.पा.	४,२७०	३,८६७	६०	११	७	१	३०३	२१
३	विश्रामपुर गा.पा.	३,३९५	३,२५६	३३	५५	१३	०	२	३६
४	देवताल गा.पा.	३,१८५	२,८८०	४३	१५	१४	०	१२०	११३
५	जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	२१,६७०	१७,७८८	१३५	२,६०८	९२२	१९	२६	१७२
६	कलैया उ.म.न.पा.	१८,६८९	१६,३५०	२२७	१,६९३	९२	८	४०	२७९
७	करैयामाई गा.पा.	४,१७३	४,०९९	२९	५	१	०	३	३६
८	कोल्हवी न.पा.	८,१११	७,५९६	३३	१०८	२८६	०	२६	६२
९	महागढीमाई न.पा.	७,७७३	७,४६३	७६	७०	४	२	६३	९५
१०	निजगढ न.पा.	७,१६२	६,१३५	२६	३१९	६३५	३	२	४२
११	पचरौता न.पा.	४,७०७	४,४०४	८९	११	१४	०	१३७	५२
१२	परवानीपुर गा.पा.	३,१६६	३,०३९	१८	५३	१	१	१९	३५
१३	फेटा गा.पा.	३,५८५	३,४८७	२७	१७	१	०	३३	२०
१४	प्रसौनी गा.पा.	३,६२६	३,४२७	२८	१०१	९	१	१	५९
१५	सिम्रौनगढ न.पा.	७,०९३	६,६४७	१३७	४१	२१	२	१९१	५४
१६	सुवर्ण गा.पा.	४,०३५	३,७७४	५१	२	११	०	१२९	६८
०	पर्सा जिल्ला	९५,५१६	७७,७९९	१,०६७	१४,९७०	२५८	३४	२६५	१,१२३
१	बहुदरमाई न.पा.	५,६८१	५,५६३	३२	९	२	१	०	७४
२	बिन्दबासिनी गा.पा.	३,५७६	३,४१३	३८	१०	४	०	७७	३४
३	विरगंज म.न.पा.	३९,२८६	२३,५०५	४८०	१४,७०८	२७	२८	२०	५१८
४	छिपहरमाई गा.पा.	३,९८३	३,८११	६७	३४	१	०	१३	५७
५	धोबीनी गा.पा.	२,९७५	२,९१७	२२	२	५	०	३	२६
६	जगरनाथपुर गा.पा.	४,९५३	४,७९५	४९	१५	११	०	४	७९

क्र.सं.	स्थानीय तहको नाम	जम्मा घरघुरी	काठ/दाउरा /गुईँठा	मट्टितेल	एल पी ग्यास	बायो ग्यास	विजुली	अन्य	उल्लेख नभएको
७	जिरा भवानी गा.पा.	४,११७	३,९६६	३९	३	१	०	७६	३२
८	कालिकामाई गा.पा.	३,०४२	२,९२५	१९	२७	९	१	५	५६
९	पकाहा मैनापुर गा.पा.	३,०३८	२,८४०	५५	३८	९	०	१८	७८
१०	पसांगढी न.पा.	६,४१२	६,११८	७८	४२	१२७	०	२	४५
११	पटेर्वा सुगौली गा.पा.	४,००२	३,९०८	३७	१०	११	०	६	३०
१२	पोखरिया न.पा.	४,८७५	४,७४७	६६	१०	३	२	२०	२७
१३	सखुवा प्रसौनी गा.पा.	५,३२९	५,१८९	४७	१८	६	१	२०	४८
१४	ठोरी गा.पा.	४,२४७	४,१०२	३८	४४	४२	१	१	१९

स्रोत: जनगणना, २०६८, केन्द्रिय तथ्याडेक विभाग

अनुसूची ४२: बत्तीको स्रोत

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	विजुली	मट्टितेल	गोबर रयास	सोलार	अन्य	नखुलेको
०	सप्तरी	जम्मा	१२१,०६४	५०,७४७	६६,९७५	२७७	१,२१३	१५६	१,६९६
१	सप्तरी	अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	५,४२२	३,२५७	१,९३०	६	१०१	१	१२७
२	सप्तरी	बलान-बिहुल गा.पा.	३,९७६	१०	३,८५४	९	४८	५	५०
३	सप्तरी	राजगढ गा.पा.	५,२४२	१,०८०	४,०३५	१३	३४	०	८०
४	सप्तरी	बिष्णुपुर गा.पा.	४,३७०	२,१८५	२,११४	६	२८	२	३५
५	सप्तरी	बोदेबरसाईन न.पा.	८,०२२	१,३०१	६,५४९	१३	४६	३	११०
६	सप्तरी	छिन्नमस्ता गा.पा.	५,४३९	२,०२९	३,१६०	७	३३	२	२०८
७	सप्तरी	डाक्नेधरी न.पा.	८,१४९	८२५	७,०४८	३२	११२	२	१३०
८	सप्तरी	हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	८,१५२	३,६४३	४,३१२	१७	७२	३	१०५
९	सप्तरी	कञ्चनरूप न.पा.	१०,१९२	६,९२३	३,००९	२७	४७	५६	१३०
१०	सप्तरी	खडक न.पा.	८,६१५	३,७२०	४,६६९	२३	९५	१५	९३
११	सप्तरी	महादेवा गा.पा.	५,३९५	१,५५१	३,६६५	१२	७३	०	९४
१२	सप्तरी	राजविराज न.पा.	१३,३५०	१०,०३२	२,९८३	४९	६६	८	२१२
१३	सप्तरी	रूपनी गा.पा.	५,०१२	२,५२६	२,४२०	९	२६	२	२९
१४	सप्तरी	सप्तकोशी न.पा.	४,५३९	२,८७४	१,५६१	१९	३२	१	५२
१५	सप्तरी	शम्भुनाथ न.पा.	६,७६४	२,७०६	३,९०५	९	४०	४७	५७
१६	सप्तरी	सुरुङ्गा न.पा.	८,६५०	२,५८६	५,६५४	१३	३०६	१	९०
१७	सप्तरी	तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	५,६९७	२,०६८	३,५६६	६	३३	२	२२
१८	सप्तरी	तिरहुत गा.पा.	४,०७८	१,४३१	२,५४१	७	२१	६	७२
०	सिराहा	जम्मा	११७,९२९	७९,३३५	३५,६०४	२६३	१,३६५	३७६	९८६
१	सिराहा	अर्नमा गा.पा.	४,०४७	१,९५६	२,००५	१	३७	६	४२
२	सिराहा	औरही गा.पा.	४,२४५	३७६	३,६२९	७	१६६	०	६७
३	सिराहा	बरियारपट्टी गा.पा.	४,२६४	२,७०१	१,४८९	२	४२	२	२८
४	सिराहा	भगवानपुर गा.पा.	३,६६१	२,७४१	८५६	४	१८	१	४१
५	सिराहा	बिष्णुपुर गा.पा.	३,४६९	२,१२२	१,२७५	१०	५२	१	९
६	सिराहा	धनगढीमाई न.पा.	८,७५७	६,३८२	१,८८०	२३	३५३	५	११४

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	विजुली	महिले	गोबर रयास	सोलार	अन्य	नखुलेको
७	सिराहा	गोलबजार न.पा.	१०,११०	६,६२९	३,१८९	८१	७८	६८	६५
८	सिराहा	कल्याणपुर न.पा.	९,३९१	५,९७८	३,२३४	१२	२८	२५	११४
९	सिराहा	कर्जन्हा न.पा.	६,०८८	३,९३०	२,०७२	५	३६	१	४४
१०	सिराहा	लहान न.पा.	१७,१८२	१३,१६४	३,३२३	४९	२८८	२२२	१३६
११	सिराहा	लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	४,८३०	३,५०२	१,२५१	७	३६	८	२६
१२	सिराहा	मिर्चैया न.पा.	९,३३३	६,७४१	२,४३७	२२	६२	१	७०
१३	सिराहा	नरहा गा.पा.	३,६७३	२,२३१	१,३६७	४	१२	१४	४५
१४	सिराहा	नवराजपुर गा.पा.	३,२८०	२,७४३	४८६	३	३२	१	१५
१५	सिराहा	सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	३,३८८	२,२८५	१,०७६	३	९	०	१५
१६	सिराहा	सिरहा न.पा.	१५,४७७	१२,५३३	२,७२८	२३	४७	१९	१२७
१७	सिराहा	सुखीपुर न.पा.	६,७३४	३,३२१	३,३०७	७	६९	२	२८
०	धनुषा	जम्मा	१३८,२२५	१०१,२२६	३२,५१७	४०७	१,५२९	१९२	२,३५४
१	धनुषा	औरही गा.पा.	४,००३	२,५०१	१,४०५	११	२८	१०	४८
२	धनुषा	बटेश्वर गा.पा.	३,६७१	२,९८३	५१५	४९	६०	७	५७
३	धनुषा	विदेह न.पा.	५,८१७	३,४२८	२,१३४	१६	३३	०	२०६
४	धनुषा	क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	७,७७५	६,२५६	१,३६५	८	४२	२	१०२
५	धनुषा	धनौजी गा.पा.	३,७१७	३,१४२	४१७	११	१३	२३	१११
६	धनुषा	धनुषाधाम न.पा.	८,७१५	६,७८६	१,७५२	१३	५१	७	१०६
७	धनुषा	गणेशमान चारनाथ न.पा.	७,०३७	४,६०३	२,१९८	११	१२५	२	९८
८	धनुषा	हंसपुर न.पा.	६,९१२	४,७०७	२,०५३	१०	४१	१	१००
९	धनुषा	जनकनन्दिनी गा.पा.	४,४६१	२,२१४	१,९८९	७	१७५	२	७४
१०	धनुषा	जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	३०,५८९	२७,०३५	२,६८५	१३६	९५	९२	५४६
११	धनुषा	कमला न.पा.	६,९९९	२,३८६	३,८४०	२१	६३१	३	११८
१२	धनुषा	लक्ष्मीनिया गा.पा.	४,९९५	४,१५९	७०७	१३	६४	२०	३२
१३	धनुषा	मिथिला बिहारी न.पा.	६,०६६	४,४९६	१,४०२	११	१५	४	१३८
१४	धनुषा	मिथिला न.पा.	८,२२९	६,७८७	१,२८६	२८	३०	१२	८६
१५	धनुषा	मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	४,१३०	३,०४७	१,०१४	११	१९	०	३९
१६	धनुषा	नगराइन न.पा.	६,३६५	४,५७३	१,६९८	१३	२५	३	५३
१७	धनुषा	सबैला न.पा.	१०,०७३	५,७७९	३,९४९	२६	६१	१	२५७

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	विजुली	मटितेल	गोबर ग्यास	सोलार	अन्य	नखुलेको
१८	धनुषा	शहीदनगर न.पा.	८,६७१	६,३४४	२,१०८	१२	२१	३	१८३
०	महोत्तरी	जम्मा	१११,२९८	७०,३३९	३८,७३७	२०९	१,२१५	१६१	६३७
१	महोत्तरी	औरही न.पा.	५,८२२	३,१११	२,५९६	९	७८	३	२५
२	महोत्तरी	बलवा न.पा.	७,६६१	४,७४६	२,८१२	८	६८	१	२६
३	महोत्तरी	बर्दिबास न.पा.	१३,११३	९,५०२	२,९३२	६३	५५५	१४	४७
४	महोत्तरी	भैगाहा न.पा.	८,५६०	५,०६४	३,३४९	१८	७०	१३	४६
५	महोत्तरी	एकडारा गा.पा.	४,८०९	३,०३६	१,७१४	९	३५	२	१३
६	महोत्तरी	गौशाला न.पा.	११,८९३	६,६७८	५,०८८	७	५१	६	६३
७	महोत्तरी	जलेश्वर न.पा.	१०,०३४	७,६२२	२,२३५	२१	३४	१	१२१
८	महोत्तरी	लोहरपट्टी न.पा.	७,३१७	५,५०४	१,६५९	९	११३	१	३१
९	महोत्तरी	महोत्तरी गा.पा.	४,८६१	३,३०२	१,५१६	४	२६	९	४
१०	महोत्तरी	मनरा शिसवा न.पा.	८,५३२	५,१४२	३,१५७	१७	५२	८८	७६
११	महोत्तरी	मटिहानी न.पा.	५,२२६	३,७६३	१,३९९	१०	२४	४	२६
१२	महोत्तरी	पिपरा गा.पा.	६,४९०	४,५८१	१,८३९	१३	२०	३	३४
१३	महोत्तरी	रामगोपालपुर न.पा.	५,२५७	२,६४०	२,५५२	८	१८	६	३३
१४	महोत्तरी	साम्सी गा.पा.	५,३८२	२,३५१	२,९५४	६	३५	५	३१
१५	महोत्तरी	सोनमा गा.पा.	६,३४१	३,२९७	२,९३५	७	३६	५	६१
०	सर्लाही	जम्मा	१३२,८०३	६१,८५९	६५,६६७	२८०	३,०४५	४८९	१,४६३
१	सर्लाही	बागमती न.पा.	७,९८४	३,९३६	३,१४५	३४	६०३	१९८	६८
२	सर्लाही	बलरा न.पा.	७,६९३	१,८४०	५,७१०	१९	४१	०	८३
३	सर्लाही	बरहथवा न.पा.	११,८५३	३,९९४	७,३३१	१६	३१३	४९	१५०
४	सर्लाही	बसबरीया गा.पा.	३,६९९	३०४	३,३१४	९	३३	११	२८
५	सर्लाही	बिष्णु गा.पा.	४,००८	१७	३,८५७	१०	२८	१	९५
६	सर्लाही	ब्रह्मपुरी गा.पा.	४,७३५	१,७४२	२,८९०	१०	२४	३	६६
७	सर्लाही	चक्रघट्टा गा.पा.	४,४०९	१,३७४	२,९५२	५	३२	४	४२
८	सर्लाही	चन्द्रनगर गा.पा.	५,५४०	२,४७८	२,९८०	९	२३	१	४९
९	सर्लाही	धनकौल गा.पा.	३,९६४	२१	३,८३०	४	३४	१२	६३
१०	सर्लाही	गोडैटा न.पा.	७,९०२	२,०३२	५,६२८	२०	७०	६	१४६
११	सर्लाही	हरिपुर न.पा.	६,५१७	३,६१७	२,७७१	९	४७	१०	६३

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	विजुली	महिले	गोबर ग्यास	सोलार	अन्य	नखुलेको
१२	सर्लाही	हरिपुरवा न.पा.	५,९०४	३,०४८	२,७५२	१०	४४	५	४५
१३	सर्लाही	हरिवन न.पा.	८,६०१	७,२५४	१,१६७	३०	३८	१९	९३
१४	सर्लाही	ईधरपुर न.पा.	११,०७३	८,३८५	२,२४९	२१	२७६	३	१३९
१५	सर्लाही	कविलासी न.पा.	६,८७१	२,५३६	४,२३४	४	२१	६	७०
१६	सर्लाही	कौडेना गा.पा.	४,०७३	१,६५३	२,३५५	५	१९	६	३५
१७	सर्लाही	लालबन्दी न.पा.	१२,२३८	९,१२६	१,५१८	३८	१,३२५	१४९	८२
१८	सर्लाही	मलंगवा न.पा.	७,९१२	६,०३६	१,७५५	१३	३०	५	७३
१९	सर्लाही	पर्सा गा.पा.	३,३४२	२,०३९	१,२३९	७	२४	०	३३
२०	सर्लाही	रामनगर गा.पा.	४,४८५	४२७	३,९९०	७	२०	१	४०
०	रौतहट	जम्मा	१०६,६५२	४९,६६७	५३,८३९	२०१	९७९	२९८	१,६६८
१	रौतहट	बौधीमाई न.पा.	४,८०७	१,५०८	३,२१४	५	२७	०	५३
२	रौतहट	बृन्दावन न.पा.	६,३७४	३,६६४	२,५६८	४	१५	८	११५
३	रौतहट	चन्द्रपुर न.पा.	१३,४४५	११,१४४	१,८०७	२५	१५८	१६६	१४५
४	रौतहट	देवाही गोनाही न.पा.	४,६९१	१,४५०	३,१५५	९	१३	०	६४
५	रौतहट	दुर्गा भगवती गा.पा.	३,८१२	१,७३५	२,०२६	८	११	०	३२
६	रौतहट	गढीमाई न.पा.	६,०६९	३,१४३	२,७६१	२०	२२	३	१२०
७	रौतहट	गरुडा न.पा.	७,४४४	४,२९१	३,०१८	१७	१९	३	९६
८	रौतहट	गौर न.पा.	५,६३५	४,२२८	१,२४९	२८	१४	१०	१०६
९	रौतहट	गुजरा न.पा.	७,३९१	२,७७८	४,१०९	११	२९१	१४	१८८
१०	रौतहट	ईशनाथ न.पा.	५,८३४	१,८२७	३,८३३	५	३८	७	१२४
११	रौतहट	कटहरिया न.पा.	५,९१९	१,५५०	४,२७४	२	११	१	८१
१२	रौतहट	माधव नारायण न.पा.	५,४७९	२,४१३	२,९४४	७	७	५०	५८
१३	रौतहट	मौलापुर न.पा.	३,८३०	१,१४०	२,५८५	४	११	०	९०
१४	रौतहट	परोहा न.पा.	५,३८०	१,८६७	३,२७३	९	८०	८	१४३
१५	रौतहट	फतुवाबिजयपुर न.पा.	५,६३३	१,१४५	४,१९४	१३	२०४	१३	६४
१६	रौतहट	राजदेवी न.पा.	५,३६५	२,१४७	३,११५	१५	५	१	८२
१७	रौतहट	राजपुर न.पा.	५,७६८	१,५३४	४,१००	१४	३८	७	७५
१८	रौतहट	यमुनामाई गा.पा.	३,७७६	२,१०३	१,६१४	५	१५	७	३२
०	बारा	जम्मा	१०८,६००	७४,१६९	३१,९३४	१७९	९२६	२२६	१,१६६

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	विजुली	महिले	गोबर रयास	सोलार	अन्य	नखुलेको
१	बारा	आदर्श कोटवाल गा.पा.	३,९६०	२,७७२	१,१४९	६	१२	०	२१
२	बारा	बारागढीगा.पा.	४,२७०	१,८८५	२,३३५	२	१८	९	२१
३	बारा	विश्रामपुर गा.पा.	३,३९५	२,२६२	१,०७२	४	१९	२	३६
४	बारा	देवताल गा.पा.	३,१८५	१,४६३	१,५८१	६	१९	३	११३
५	बारा	जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	२१,६७०	१७,९७४	३,२९२	४१	१७३	१२	१७८
६	बारा	कलैया उ.म.न.पा.	१८,६८९	१३,४८१	४,७८६	३७	८७	१९	२७९
७	बारा	करैयामाई गा.पा.	४,१७३	२,४५५	१,६४३	७	२६	६	३६
८	बारा	कोल्हवी न.पा.	८,१११	६,४९९	१,४२२	३	२४	२	६१
९	बारा	महागढीमाई न.पा.	७,७७३	५,०८३	२,४९५	९	३०	६१	९५
१०	बारा	निजगढ न.पा.	७,१६२	४,९८२	१,६६९	२३	४०४	४१	४३
११	बारा	पचरौता न.पा.	४,७०७	२,३११	२,३१९	५	१६	६	५०
१२	बारा	परवानीपुर गा.पा.	३,१६६	२,४७६	५२३	२	२६	३	३६
१३	बारा	फेटा गा.पा.	३,५८५	२,४५२	१,०९७	५	११	१	१९
१४	बारा	प्रसौनी गा.पा.	३,६२६	२,५६३	९२५	६	१७	५७	५८
१५	बारा	सिम्रौनगढ न.पा.	७,०९३	३,६९९	३,२८८	१९	३१	४	५२
१६	बारा	सुवर्ण गा.पा.	४,०३५	१,६१२	२,३३८	४	१३	०	६८
०	पर्सा	जम्मा	९५,५१६	६९,०००	२२,९५९	१६९	१,९६२	३०८	१,११८
१	पर्सा	बहुदरमाई न.पा.	५,६८१	४,९८८	५९६	२	२१	०	७४
२	पर्सा	बिन्दबासिनी गा.पा.	३,५७६	२,४८१	१,०३०	३	२८	०	३४
३	पर्सा	बिरगंज म.न.पा.	३९,२८६	३५,७२८	२,७८०	१०९	७१	८३	५१५
४	पर्सा	छिपहरमाई गा.पा.	३,९८३	१,१४६	२,७४८	६	२४	२	५७
५	पर्सा	धोबीनी गा.पा.	२,९७५	१,६५६	१,२८८	०	४	१	२६
६	पर्सा	जगरनाथपुर गा.पा.	४,९५३	१,८९०	२,९५६	४	२४	१	७८
७	पर्सा	जिरा भवानी गा.पा.	४,११७	१,९३४	२,११८	४	२७	२	३२
८	पर्सा	कालिकामाई गा.पा.	३,०४२	२,४४२	५३९	३	२	१	५५
९	पर्सा	पकाहा सैनपुर गा.पा.	३,०३८	१,७६०	१,१८०	४	१४	२	७८
१०	पर्सा	पर्सागढी न.पा.	६,४१२	५,१०६	१,२३०	७	२०	४	४५
११	पर्सा	पटेर्वा सुगौली गा.पा.	४,००२	२,२३६	१,७०५	९	२०	२	३०
१२	पर्सा	पोखरिया न.पा.	४,८७५	२,८८१	१,९५३	१	११	२	२७

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	विजुली	मट्टितेल	गोबर ग्यास	सोलार	अन्य	नखुलेको
१३	पर्सा	सखुवा प्रसौनी गा.पा.	५,३२९	४,०२४	१,२३४	५	१५	३	४८
१४	पर्सा	ठोरी गा.पा.	४,२४७	७२८	१,६०२	१२	१,६८१	२०५	१९

स्रोत: जनगणना, २०६८ को तथ्याङ्कमा आधारित।

अनुसूची ४३: रणनीतिक सडकहरूको जिल्लागत विवरण

प्रकार	जिल्ला	कालोपत्र	ग्राभल रोड	माटो	जम्मा	प्रस्तावित रोड
राष्ट्रिय राजमार्ग	सप्तरी	८९.८		०	८९.८	
	सिराहा	४३.२७		०	४३.२७	
	धनुषा	६३.५१		०	६३.५१	
	महोत्तरी	२९.९८	१७.८१	०	४७.७९	
	सर्लाही	३०.२३		०	३०.२३	
	रौतहट	२६.३९		०	२६.३९	
	वारा	६६.४६		०	६६.४६	
	पर्सा	८.६३		०	८.६३	१४.८
	जम्मा	३५८.२७	१७.८१	०	३७६.०८	
सहायक राजमार्ग	सप्तरी	७९.२५	३४.५	२१	१३४.७५	
	सिराहा	५०.६६	१८	०	६८.६६	
	धनुषा	२९.४	६३.३२	६५.२५	१५७.९७	
	महोत्तरी	२६.७४	८०	३३.०६	१३९.८	
	सर्लाही	२.५६	११२.६३	२	११७.१९	
	रौतहट	४५.४४	३३	०	७८.४४	५८.५
	वारा	४२.७७	७	४८.३५	९८.१२	४२
	पर्सा	२०.१९	०	०	२०.१९	३२.५
	जम्मा	२९७.०१	३४८.४५	१६९.६६	८१५.१२	
हुलाकी सडक	सप्तरी	२	१४	९	२५	
	सिराहा	०	०	३३	३३	
	धनुषा	१	१७	१२	३०	
	महोत्तरी	०	०	२८	२८	

प्रकार	जिल्ला	कालोपत्र	ग्राभल रोड	माटो	जम्मा	प्रस्तावित रोड
	सर्लाही	०	४१	०	४१	
	रौतहट	०	०	३३	३३	
	वारा	०	१९	६	२५	
	पर्सा	०	०	६०	६०	
	जम्मा	३	९१	१८१	२७५	
कुल जम्मा		६५८.२८	४५७.२६	३५०.६६	१४६६	१४७.८

स्रोत: सडक विभागको एएआरएन प्रतिवेदन २०१७/१८

अनुसूची ४४: आधारभूत खानेपानीको पहुँच

आ.व. २०७५/७६ सम्ममा आधारभूत खानेपानीको पहुँचको अवस्था

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम		कुल घरघुरी	आधारभूत खानेपानी सुविधा पुगेको		आधारभूत खानेपानी सेवा नपुगेको	
				घरघुरी	प्रतिशत	घरघुरी	प्रतिशत
सप्तरी	१	अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	५३८९	४४३१	८२.२२	९५८	१७.७८
सप्तरी	२	बलान-बिहुल गा.पा.	३९५२	३४२८	८६.७४	५२४	१३.२६
सप्तरी	३	राजगढ गा.पा.	५२१०	४४९६	८६.२९	७१४	१३.७१
सप्तरी	४	बिष्णुपुर गा.पा.	४३४३	३७२१	८५.६७	६२२	१४.३३
सप्तरी	५	बोदेबरसाईन न.पा.	७९७३	६६१०	८२.९०	१३६३	१७.१०
सप्तरी	६	छिन्नमस्ता गा.पा.	५४०६	४६२०	८५.४६	७८६	१४.५४
सप्तरी	७	डाकनेश्वरी न.पा.	८०९९	६९१६	८५.३९	११८३	१४.६१
सप्तरी	८	हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	८१०२	७०६८	८७.२३	१०३४	१२.७७
सप्तरी	९	कञ्चनरूप न.पा.	१०१३०	८८१२	८६.९९	१३१८	१३.०१
सप्तरी	१०	खडक न.पा.	८५६३	७३३५	८५.६६	१२२८	१४.३४
सप्तरी	११	महादेवा गा.पा.	५३६२	४६४६	८६.६४	७१६	१३.३६
सप्तरी	१२	राजविराज न.पा.	१३२६९	११५२९	८६.८९	१७४०	१३.११
सप्तरी	१३	रूपनी गा.पा.	४९८२	४३१५	८६.६२	६६७	१३.३८
सप्तरी	१४	सप्तकोशी न.पा.	४५११	३९३५	८७.२२	५७६	१२.७८
सप्तरी	१५	शम्भुनाथ न.पा.	६७२३	५८०२	८६.३०	९२१	१३.७०
सप्तरी	१६	सुरूङ्गा न.पा.	८५९७	७३८६	८५.९१	१२११	१४.०९
सप्तरी	१७	तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	५६६२	४९८७	८८.०७	६७५	११.९३
सप्तरी	१८	तिरहुत गा.पा.	४०५३	३४४७	८५.०४	६०६	१४.९६
सप्तरी जम्मा			१२०३२८	१०३४८६	८६.००	१६८४२	१४.००
सिराहा	१	अर्नमा गा.पा.	४०७०	३६६३	९०.००	४०७	१०.००

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम		कुल घरघुरी	आधारभूत खानेपानी सुविधा पुगेको		आधारभूत खानेपानी सेवा नपुगेको	
				घरघुरी	प्रतिशत	घरघुरी	प्रतिशत
सिराहा	२	औरही गा.पा.	४२६९	३८३०	८९.७१	४३९	१०.२९
सिराहा	३	बरियारपट्टी गा.पा.	४२८८	३८७४	९०.३४	४१४	९.६६
सिराहा	४	भगवानपुर गा.पा.	३६८२	३३०२	८९.६९	३८०	१०.३१
सिराहा	५	विष्णुपुर गा.पा.	३४८९	३१९८	९१.६७	२९१	८.३३
सिराहा	६	धनगढीमाई न.पा.	८८०७	५११२	५८.०५	३६९५	४१.९५
सिराहा	७	गोलबजार न.पा.	१०१६७	६११७	६०.१६	४०५०	३९.८४
सिराहा	८	कल्याणपुर न.पा.	९४४४	८५७२	९०.७६	८७२	९.२४
सिराहा	९	कर्जन्हा न.पा.	६१२३	५६१६	९१.७३	५०७	८.२७
सिराहा	१०	लहान न.पा.	१७२७९	१४३०८	८२.८०	२९७१	१७.२०
सिराहा	११	लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	४८५७	४४४८	९१.५७	४०९	८.४३
सिराहा	१२	मिर्चैयाँ न.पा.	९३८६	८३०५	८८.४८	१०८१	११.५२
सिराहा	१३	नरहा गा.पा.	३६९४	३०३५	८२.१६	६५९	१७.८४
सिराहा	१४	नवराजपुर गा.पा.	३२९९	३०१७	९१.४६	२८२	८.५४
सिराहा	१५	सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	३४०७	३०३८	८९.१६	३६९	१०.८४
सिराहा	१६	सिरहा न.पा.	१५५६५	१४०२४	९०.१०	१५४१	९.९०
सिराहा	१७	सुखीपुर न.पा.	६७७२	६१६५	९१.०३	६०७	८.९७
सिराहा जम्मा			११८५९८	९९६२५	८४.००	१८९७३	१६.००
धनुषा	१	औरही गा.पा.	४१२५	३७५८	९१.१०	३६७	८.९०
धनुषा	२	बटेश्वर गा.पा.	३७८३	२३०१	६०.८३	१४८२	३९.१७
धनुषा	३	विदेह न.पा.	५९९४	५४६९	९१.२४	५२५	८.७६
धनुषा	४	क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	८०१२	६९१८	८६.३५	१०९४	१३.६५
धनुषा	५	धनौजी गा.पा.	३८३०	३३८४	८८.३५	४४६	११.६५
धनुषा	६	धनुषाधाम न.पा.	८९८१	६१७०	६८.७०	२८११	३१.३०
धनुषा	७	गणेशमान चारनाथ न.पा.	७२५१	४२७३	५८.९३	२९७८	४१.०७

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम		कुल घरघुरी	आधारभूत खानेपानी सुविधा पुगेको		आधारभूत खानेपानी सेवा नपुगेको	
				घरघुरी	प्रतिशत	घरघुरी	प्रतिशत
धनुषा	८	हंसपुर न.पा.	७१२३	६६७१	९३.६६	४५२	६.३४
धनुषा	९	जनकनन्दिनी गा.पा.	४५९७	४१६९	९०.६९	४२८	९.३१
धनुषा	१०	जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	३१५२१	२९२२२	९२.७१	२२९९	७.२९
धनुषा	११	कमला न.पा.	७२१२	६७३७	९३.४१	४७५	६.५९
धनुषा	१२	लक्ष्मीनिया गा.पा.	५१४७	४७८७	९३.००	३६०	७.००
धनुषा	१३	मिथिला बिहारी न.पा.	६२५१	५७९३	९२.६७	४५८	७.३३
धनुषा	१४	मिथिला न.पा.	८४८०	४२३६	४९.९५	४२४४	५०.०५
धनुषा	१५	मुखियापट्टी सुसहरमिया गा.पा.	४२५६	३९६९	९३.२६	२८७	६.७४
धनुषा	१६	नगराइन न.पा.	६५५९	६०६७	९२.५०	४९२	७.५०
धनुषा	१७	सबैला न.पा.	१०३८०	९६८०	९३.२६	७००	६.७४
धनुषा	१८	शहीदनगर न.पा.	८९३५	८२७१	९२.५७	६६४	७.४३
धनुषा जम्मा			१४२४३८	१२१८७५	८५.५६	२०५६३	१४.४४
महोत्तरी	१	औरही न.पा.	५८०८	५५७४	९५.९७	२३४	४.०३
महोत्तरी	२	बलवा न.पा.	७६४३	७०८४	९२.६९	५५९	७.३१
महोत्तरी	३	बर्दिबास न.पा.	१३०८२	८३९६	६४.१८	४६८६	३५.८२
महोत्तरी	४	भैगाहा न.पा.	८५४०	७८५१	९१.९४	६८९	८.०६
महोत्तरी	५	एकडारा गा.पा.	४७९८	४५१३	९४.०७	२८५	५.९३
महोत्तरी	६	गौशाला न.पा.	११८६५	९०३७	७६.१७	२८२८	२३.८३
महोत्तरी	७	जलेश्वर न.पा.	१००१०	९४०१	९३.९१	६०९	६.०९
महोत्तरी	८	लोहरपट्टी न.पा.	७३००	६५२४	८९.३७	७७६	१०.६३
महोत्तरी	९	महोत्तरी गा.पा.	४८४९	४४९३	९२.६५	३५६	७.३५
महोत्तरी	१०	मनरा शिसवा न.पा.	८५१२	७७४६	९१.००	७६६	९.००
महोत्तरी	११	मटिहानी न.पा.	५२१४	४९०५	९४.०८	३०९	५.९२
महोत्तरी	१२	पिपरा गा.पा.	६४७५	६०८५	९३.९८	३९०	६.०२

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम		कुल घरघुरी	आधारभूत खानेपानी सुविधा पुगेको		आधारभूत खानेपानी सेवा नपुगेको	
				घरघुरी	प्रतिशत	घरघुरी	प्रतिशत
महोत्तरी	१३	रामगोपालपुर न.पा.	५२४५	४८९२	९३.२८	३५३	६.७२
महोत्तरी	१४	साम्सी गा.पा.	५३६९	४९०४	९१.३४	४६५	८.६६
महोत्तरी	१५	सोनमा गा.पा.	६३२६	५९७९	९४.५२	३४७	५.४८
महोत्तरी जम्मा			१११०३४	९७३८४	८७.७१	१३६५०	१२.२९
सर्लाही	१	बागमती न.पा.	८१३५	६००५	७३.८१	२१३०	२६.१९
सर्लाही	२	बलरा न.पा.	७८३९	७५२५	९६.००	३१४	४.००
सर्लाही	३	बरहथवा न.पा.	१२०७८	११७१५	९७.००	३६३	३.००
सर्लाही	४	बसबरीया गा.पा.	३७६९	३५७९	९४.९६	१९०	५.०४
सर्लाही	५	विष्णु गा.पा.	४०८४	३९५३	९६.७९	१३१	३.२१
सर्लाही	६	ब्रह्मपुरी गा.पा.	४८२५	४७१५	९७.७३	११०	२.२७
सर्लाही	७	चक्रघट्टा गा.पा.	४४९३	४४२०	९८.३८	७३	१.६२
सर्लाही	८	चन्द्रनगर गा.पा.	५६४५	५३५२	९४.८१	२९३	५.१९
सर्लाही	९	धनकौल गा.पा.	४०३९	३९९६	९८.९३	४३	१.०७
सर्लाही	१०	गोडैटा न.पा.	८०५२	७९०७	९८.२०	१४५	१.८०
सर्लाही	११	हरिपुर न.पा.	६६४१	६५३१	९८.३५	११०	१.६५
सर्लाही	१२	हरिपुरा न.पा.	६०१६	५८४९	९७.२३	१६७	२.७७
सर्लाही	१३	हरिवन न.पा.	८७६४	७१८२	८१.९५	१५८२	१८.०५
सर्लाही	१४	ईश्वरपुर न.पा.	११२८३	९९३४	८८.०५	१३४९	११.९५
सर्लाही	१५	कविलासी न.पा.	७००१	६७४५	९६.३४	२५६	३.६६
सर्लाही	१६	कौडेना गा.पा.	४१५०	४०२६	९७.०१	१२४	२.९९
सर्लाही	१७	लालबन्दी न.पा.	१२४७०	९२३६	७४.०७	३२३४	२५.९३
सर्लाही	१८	मलंगवा न.पा.	८०६२	७७६५	९६.३२	२९७	३.६८
सर्लाही	१९	पर्सा गा.पा.	३४०५	३३५१	९८.४०	५४	१.६०
सर्लाही	२०	रामनगर गा.पा.	४५७०	४४६९	९७.७९	१०१	२.२१

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम		कुल घरघुरी	आधारभूत खानेपानी सुविधा पुगेको		आधारभूत खानेपानी सेवा नपुगेको	
				घरघुरी	प्रतिशत	घरघुरी	प्रतिशत
सर्लाही जम्मा			१३५३२०	१२४३५४	९१.९०	१०९६६	८.१०
रौतहट	१	बौधीमाई न.पा.	४५१०	४०९३	९०.७५	४१७	९.२५
रौतहट	२	बृन्दावन न.पा.	५९८०	५३१०	८८.७९	६७०	११.२१
रौतहट	३	चन्द्रपुर न.पा.	१२६१४	१०८४७	८५.९९	१७६७	१४.०१
रौतहट	४	देवाही गोनाही न.पा.	४४०१	३९४३	८९.५९	४५८	१०.४१
रौतहट	५	दुर्गा भगवती गा.पा.	३५७७	३३०३	९२.३५	२७४	७.६५
रौतहट	६	गढीमाई न.पा.	५६९४	५१४५	९०.३६	५४९	९.६४
रौतहट	७	गरूडा न.पा.	६९८४	६३९१	९१.५१	५९३	८.४९
रौतहट	८	गौर न.पा.	५२८७	४८२९	९१.३४	४५८	८.६६
रौतहट	९	गुजरा न.पा.	६९३४	६२३४	८९.९०	७००	१०.१०
रौतहट	१०	ईशनाथ न.पा.	५४७४	४९७७	९०.९३	४९७	९.०७
रौतहट	११	कटहरिया न.पा.	५५५३	५११९	९२.१८	४३४	७.८२
रौतहट	१२	माधव नारायण न.पा.	५१४१	४६२४	८९.९५	५१७	१०.०५
रौतहट	१३	मौलापुर न.पा.	३५९३	३२३३	८९.९७	३६०	१०.०३
रौतहट	१४	परोहा न.पा.	५०४८	४५४४	९०.०२	५०४	९.९८
रौतहट	१५	फतुवाबिजयपुर न.पा.	५२८५	४७९०	९०.६३	४९५	९.३७
रौतहट	१६	राजदेवी न.पा.	५०३४	४५६२	९०.६३	४७२	९.३७
रौतहट	१७	राजपुर न.पा.	५४१२	४९०७	९०.६७	५०५	९.३३
रौतहट	१८	यमुनामाई गा.पा.	३५४३	३१८७	८९.९६	३५६	१०.०४
रौतहट जम्मा			१०००६४	९००३८	८९.९८	१००२६	१०.०२
बारा	१	आदर्श कोटवाल गा.पा.	३८९६	३२०१	८२.१५	६९५	१७.८५
बारा	२	बारागढीगा.पा.	४२०१	३५७९	८५.१९	६२२	१४.८१
बारा	३	विश्रामपुर गा.पा.	३३४०	२८४५	८५.१७	४९५	१४.८३
बारा	४	देवताल गा.पा.	३१३४	२५९७	८२.८७	५३७	१७.१३

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम		कुल घरघुरी	आधारभूत खानेपानी सुविधा पुगेको		आधारभूत खानेपानी सेवा नपुगेको	
				घरघुरी	प्रतिशत	घरघुरी	प्रतिशत
बारा	५	जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	२१३२२	१८०८५	८४.८२	३२३७	१५.१८
बारा	६	कलैया उ.म.न.पा.	१८३८९	१५५४५	८४.५४	२८४४	१५.४६
बारा	७	करैयामाई गा.पा.	४१०६	३५०६	८५.३९	६००	१४.६१
बारा	८	कोल्हवी न.पा.	७९८१	६७९६	८५.१६	११८५	१४.८४
बारा	९	महागढीमाई न.पा.	७६४८	६४२३	८३.९८	१२२५	१६.०२
बारा	१०	निजगढ न.पा.	७०४७	५६२१	७९.७७	१४२६	२०.२३
बारा	११	पचरौता न.पा.	४६३१	३७७६	८१.५३	८५५	१८.४७
बारा	१२	परवानीपुर गा.पा.	३११५	२६३४	८४.५६	४८१	१५.४४
बारा	१३	फेटा गा.पा.	३५२७	३०४९	८६.४४	४७८	१३.५६
बारा	१४	प्रसौनी गा.पा.	३५६८	२८७७	८०.६४	६९१	१९.३६
बारा	१५	सिम्रौनगढ न.पा.	६९७९	५९५०	८५.२६	१०२९	१४.७४
बारा	१६	सुवर्ण गा.पा.	३९७०	३३९८	८५.५९	५७२	१४.४१
बारा जम्मा			१०६८५४	८९८८२	८४.१२	१६९७२	१५.८८
पर्सा	१	बहुदरमाई न.पा.	५७५०	५६०५	९७.४८	१४५	२.५२
पर्सा	२	विन्दबासिनी गा.पा.	३६१९	३४८७	९६.३४	१३२	३.६६
पर्सा	३	बिरगंज म.न.पा.	३९७६३	३८२०६	९६.०९	१५५७	३.९१
पर्सा	४	छिपहरमाई गा.पा.	४०३१	३८६६	९५.९०	१६५	४.१०
पर्सा	५	धोबीनी गा.पा.	३०११	२८२१	९३.६९	१९०	६.३१
पर्सा	६	जगरनाथपुर गा.पा.	५०१३	४८७५	९७.२५	१३८	२.७५
पर्सा	७	जिरा भवानी गा.पा.	४१६७	४०५८	९७.३९	१०९	२.६१
पर्सा	८	कालिकामाई गा.पा.	३०७९	२९३९	९५.४६	१४०	४.५४
पर्सा	९	पकाहा मैनपुर गा.पा.	३०७५	२९५३	९६.०४	१२२	३.९६
पर्सा	१०	पर्सागढी न.पा.	६४९०	५९२०	९१.२२	५७०	८.७८
पर्सा	११	पटेर्वा सुगौली गा.पा.	४०५१	३२८१	८१.००	७७०	१९.००

जिल्ला	स्थानीय तहको नाम		कुल घरघुरी	आधारभूत खानेपानी सुविधा पुगेको		आधारभूत खानेपानी सेवा नपुगेको	
				घरघुरी	प्रतिशत	घरघुरी	प्रतिशत
पर्सा	१२	पोखरिया न.पा.	४९३४	४८३९	९८.०७	९५	१.९३
पर्सा	१३	सखुवा प्रसौनी गा.पा.	५३९४	५०४५	९३.५४	३४९	६.४६
पर्सा	१४	ठोरी गा.पा.	४२९९	३६५६	८५.०५	६४३	१४.९५
पर्सा जम्मा			९६६७५	९१५५१	९४.७०	५१२४	५.३०
प्रदेश जम्मा			९३१३११	८१८१९५	८७.८५	११३११६	१२.१५

Source: National Management Information Project/Department of Water Supply & Sewerage Management

अनुसूची ४५: आवासको प्रकार

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	निजी घर	भाडाको घर	संस्थागत घर	अन्य घर
०	सप्तरी	जम्मा	१२१,०६४	११६,४५१	२,६५४	३६४	१,५९५
१	सप्तरी	अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	५,४२२	५,३५८	४९	२	१३
२	सप्तरी	बलान-बिहुल गा.पा.	३,९७६	३,९२५	९	३	३९
३	सप्तरी	राजगढ गा.पा.	५,२४२	५,०९२	२२	४	१२४
४	सप्तरी	बिष्णुपुर गा.पा.	४,३७०	४,३०३	९	१६	४२
५	सप्तरी	बोदेबरसाईन न.पा.	८,०२२	७,७५३	२९	५२	१८८
६	सप्तरी	छिन्नमस्ता गा.पा.	५,४३९	५,४११	७	५	१६
७	सप्तरी	डाक्नेधरी न.पा.	८,१४९	८,०४३	४५	६	५५
८	सप्तरी	हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	८,१५२	७,९६३	१०२	१४	७३
९	सप्तरी	कञ्चनरूप न.पा.	१०,१९२	९,७५५	२६२	१२	१६३
१०	सप्तरी	खडक न.पा.	८,६१५	८,४२६	१४९	२२	१८
११	सप्तरी	महादेवा गा.पा.	५,३९५	५,३६९	८	११	७
१२	सप्तरी	राजविराज न.पा.	१३,३५०	११,४२७	१,५४१	१७३	२०९
१३	सप्तरी	रूपनी गा.पा.	५,०१२	४,९२५	५७	२	२८
१४	सप्तरी	सप्तकोशी न.पा.	४,५३९	४,२०५	२१०	७	११७
१५	सप्तरी	शम्भुनाथ न.पा.	६,७६४	६,४६५	९५	१०	१९४
१६	सप्तरी	सुरूङ्गा न.पा.	८,६५०	८,४४१	४९	१९	१४१
१७	सप्तरी	तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	५,६९७	५,५५९	४	३	१३१
१८	सप्तरी	तिरहुत गा.पा.	४,०७८	४,०३१	७	३	३७
०	सिराहा	जम्मा	११७,९२९	११३,९६०	२,३२६	४९६	१,१४७
१	सिराहा	अर्नमा गा.पा.	४,०४७	४,०२०	६	९	१२
२	सिराहा	औरही गा.पा.	४,२४५	४,१९३	७	७	३८
३	सिराहा	बरियारपट्टी गा.पा.	४,२६४	४,१६३	२६	२६	४९
४	सिराहा	भगवानपुर गा.पा.	३,६६१	३,५५७	४३	१	६०
५	सिराहा	बिष्णुपुर गा.पा.	३,४६९	३,४०३	२०	३	४३

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	निजी घर	भाडाको घर	संस्थागत घर	अन्य घर
६	सिराहा	धनगढीमाई न.पा.	८,७५७	८,६५६	४६	१५	४०
७	सिराहा	गोलबजार न.पा.	१०,११०	९,५८४	४०७	५	११४
८	सिराहा	कल्याणपुर न.पा.	९,३९१	९,२०१	११	९७	८२
९	सिराहा	कर्जन्हा न.पा.	६,०८८	५,९७१	७०	२१	२६
१०	सिराहा	लहान न.पा.	१७,१८२	१५,९३६	९३३	१०३	२१०
११	सिराहा	लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	४,८३०	४,७९१	७	३	२९
१२	सिराहा	मिर्चैया न.पा.	९,३३३	८,९३५	२८०	२९	८९
१३	सिराहा	नरहा गा.पा.	३,६७३	३,४८२	४३	१	१४७
१४	सिराहा	नवराजपुर गा.पा.	३,२८०	३,२२२	९	५	४४
१५	सिराहा	सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	३,३८८	३,३६८	६	३	११
१६	सिराहा	सिरहा न.पा.	१५,४७७	१४,८१४	३७१	१६०	१३२
१७	सिराहा	सुखीपुर न.पा.	६,७३४	६,६६४	४१	८	२१
०	धनुषा	जम्मा	१३८,२२५	१३१,४१८	५,३११	६२२	८७४
१	धनुषा	औरही गा.पा.	४,००३	३,९८८	३	५	७
२	धनुषा	बटेश्वर गा.पा.	३,६७१	३,५७१	१३	२	८५
३	धनुषा	विदेह न.पा.	५,८१७	५,८०६	३	१	७
४	धनुषा	क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	७,७७५	७,३३३	४१०	९	२३
५	धनुषा	धनौजी गा.पा.	३,७१७	३,७०४	५	३	५
६	धनुषा	धनुषाधाम न.पा.	८,७१५	८,४१७	७५	४	२१९
७	धनुषा	गणेशमान चारनाथ न.पा.	७,०३७	६,९१०	६४	७	५६
८	धनुषा	हंसपुर न.पा.	६,९१२	६,८४६	१५	६	४५
९	धनुषा	जनकनन्दिनी गा.पा.	४,४६१	४,४४१	७	६	७
१०	धनुषा	जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	३०,५८९	२५,५८५	४,४६८	३४७	१८९
११	धनुषा	कमला न.पा.	६,९९९	६,९६१	१३	७	१८
१२	धनुषा	लक्ष्मीनिया गा.पा.	४,९९५	४,८७३	१५	१००	७
१३	धनुषा	मिथिला बिहारी न.पा.	६,०६६	५,९९९	८	५१	८
१४	धनुषा	मिथिला न.पा.	८,२२९	७,९००	१५४	५८	११७
१५	धनुषा	मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	४,१३०	४,१२०	४	१	५

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	निजी घर	भाडाको घर	संस्थागत घर	अन्य घर
१६	धनुषा	नगराइन न.पा.	६,३६५	६,३४५	१०	१	९
१७	धनुषा	सवैया न.पा.	१०,०७३	१०,०२८	३०	१	१४
१८	धनुषा	शहीदनगर न.पा.	८,६७१	८,५९१	१४	१३	५३
०	महोत्तरी	जम्मा	१११,२९८	१०९,२९८	१,३४५	२१६	४३९
१	महोत्तरी	औरही न.पा.	५,८२२	५,७६६	३५	१	२०
२	महोत्तरी	बलवा न.पा.	७,६६१	७,५९५	३३	२७	६
३	महोत्तरी	बर्दिबास न.पा.	१३,११३	१२,५१७	५२९	११	५६
४	महोत्तरी	भैगाहा न.पा.	८,५६०	८,५११	१४	२२	१३
५	महोत्तरी	एकडारा गा.पा.	४,८०९	४,७८८	७	१	१३
६	महोत्तरी	गौशाला न.पा.	११,८९३	११,४३२	१७९	६७	२१५
७	महोत्तरी	जलेश्वर न.पा.	१०,०३४	९,५९५	३८३	४२	१४
८	महोत्तरी	लोहरपट्टी न.पा.	७,३१७	७,२८२	२१	१	१३
९	महोत्तरी	महोत्तरी गा.पा.	४,८६१	४,८३३	९	२	१७
१०	महोत्तरी	मनरा शिसवा न.पा.	८,५३२	८,४७९	३७	७	९
११	महोत्तरी	मटिहानी न.पा.	५,२२६	५,१९१	८	११	१६
१२	महोत्तरी	पिपरा गा.पा.	६,४९०	६,४६७	६	१	१६
१३	महोत्तरी	रामगोपालपुर न.पा.	५,२५७	५,१९६	४८	९	४
१४	महोत्तरी	साम्सी गा.पा.	५,३८२	५,३५८	१३	३	८
१५	महोत्तरी	सोनमा गा.पा.	६,३४१	६,२८८	२३	११	१९
०	सर्लाही	जम्मा	१३२,८०३	१२९,२४०	२,५५९	२६०	७४४
१	सर्लाही	बागमती न.पा.	७,९८४	७,७३३	१२२	२८	१०१
२	सर्लाही	बलरा न.पा.	७,६९३	७,६६४	२०	५	४
३	सर्लाही	बरहथवा न.पा.	११,८५३	११,५५४	२२६	१४	५९
४	सर्लाही	बसवरीया गा.पा.	३,६९९	३,६८८	१	२	८
५	सर्लाही	विष्णु गा.पा.	४,००८	३,९८८	८	०	१२
६	सर्लाही	ब्रह्मपुरी गा.पा.	४,७३५	४,७२०	१०	३	२
७	सर्लाही	चक्रघट्टा गा.पा.	४,४०९	४,३८८	६	२	१३
८	सर्लाही	चन्द्रनगर गा.पा.	५,५४०	५,५०७	७	५	२१

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	निजी घर	भाडाको घर	संस्थागत घर	अन्य घर
९	सर्लाही	धनकौल गा.पा.	३,९६४	३,९५५	२	२	५
१०	सर्लाही	गोडैटा न.पा.	७,९०२	७,७९२	२१	४	८५
११	सर्लाही	हरिपुर न.पा.	६,५१७	६,४०६	५४	२	५५
१२	सर्लाही	हरिपुर्वा न.पा.	५,९०४	५,८७८	१४	४	८
१३	सर्लाही	हरिवन न.पा.	८,६०१	८,०५०	४१०	५०	९१
१४	सर्लाही	ईधरपुर न.पा.	११,०७३	१०,८१६	१६८	२३	६६
१५	सर्लाही	कविलासी न.पा.	६,८७१	६,८०८	२१	२	४०
१६	सर्लाही	कौडेना गा.पा.	४,०७३	४,०५०	१४	२	७
१७	सर्लाही	लालबन्दी न.पा.	१२,२३८	११,१३०	८८६	९३	१२९
१८	सर्लाही	मलंगवा न.पा.	७,९१२	७,३१८	५४७	१५	३२
१९	सर्लाही	पर्सा गा.पा.	३,३४२	३,३२५	१२	३	२
२०	सर्लाही	रामनगर गा.पा.	४,४८५	४,४७०	१०	१	४
०	रौतहट	जम्मा	१०६,६५२	१०४,९९५	१,०६९	१२५	४६३
१	रौतहट	बौधीमाई न.पा.	४,८०७	४,७१८	१९	५	६५
२	रौतहट	बृन्दावन न.पा.	६,३७४	६,३२५	१२	०	३७
३	रौतहट	चन्द्रपुर न.पा.	१३,४४५	१२,७८५	५९८	१३	४९
४	रौतहट	देवाही गोनाही न.पा.	४,६९१	४,६७१	७	३	१०
५	रौतहट	दुर्गा भगवती गा.पा.	३,८१२	३,७८८	४	५	१५
६	रौतहट	गढीमाई न.पा.	६,०६९	६,०२०	१४	४	३१
७	रौतहट	गरूडा न.पा.	७,४४४	७,३७५	५६	५	८
८	रौतहट	गौर न.पा.	५,६३५	५,३७५	२४०	१२	८
९	रौतहट	गुजरा न.पा.	७,३९१	७,३१५	२०	३२	२४
१०	रौतहट	ईशनाथ न.पा.	५,८३४	५,८०२	६	१	२५
११	रौतहट	कटहरिया न.पा.	५,९१९	५,८२६	२८	४	६१
१२	रौतहट	माधव नारायण न.पा.	५,४७९	५,४०६	१०	१८	४५
१३	रौतहट	मौलापुर न.पा.	३,८३०	३,८१७	७	२	४
१४	रौतहट	परोहा न.पा.	५,३८०	५,३५५	२	८	१५
१५	रौतहट	फतुवाबिजयपुर न.पा.	५,६३३	५,५८७	२३	२	२१

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	निजी घर	भाडाको घर	संस्थागत घर	अन्य घर
१६	रौतहट	राजदेवी न.पा.	५,३६५	५,३४३	४	५	१३
१७	रौतहट	राजपुर न.पा.	५,७६८	५,७३९	७	०	२२
१८	रौतहट	यमुनामाई गा.पा.	३,७७६	३,७४८	१२	६	१०
०	बारा	जम्मा	१०८,६००	१०४,३५२	२,९५५	५५१	७४२
१	बारा	आदर्श कोटवाल गा.पा.	३,९६०	३,९२६	४	१८	१२
२	बारा	बारागढीगा.पा.	४,२७०	४,१९२	११	१२	५५
३	बारा	विश्रामपुर गा.पा.	३,३९५	३,३८८	४	०	३
४	बारा	देवताल गा.पा.	३,१८५	३,१७४	२	३	६
५	बारा	जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	२१,६७०	१९,२२५	१,७३५	४०१	३०९
६	बारा	कलैया उ.म.न.पा.	१८,६८९	१७,८३२	७६१	४७	४९
७	बारा	करैयामाई गा.पा.	४,१७३	४,०९३	७	१०	६३
८	बारा	कोल्हवी न.पा.	८,१११	७,९५३	८४	५	६९
९	बारा	महागढीमाई न.पा.	७,७७३	७,७०१	३२	२७	१३
१०	बारा	निजगढ न.पा.	७,१६२	६,८५९	२५८	३	४२
११	बारा	पचरौता न.पा.	४,७०७	४,६५७	६	३	४१
१२	बारा	परवानीपुर गा.पा.	३,१६६	३,१४७	१५	०	४
१३	बारा	फेटा गा.पा.	३,५८५	३,५७४	५	०	६
१४	बारा	प्रसौनी गा.पा.	३,६२६	३,५९४	१५	१५	२
१५	बारा	सिम्रौनगढ न.पा.	७,०९३	७,०१८	१४	७	५४
१६	बारा	सुवर्ण गा.पा.	४,०३५	४,०१९	२	०	१४
०	पर्सा	जम्मा	९५,५१६	८६,६५५	७,७५१	६५०	४६०
१	पर्सा	बहुदरमाई न.पा.	५,६८१	५,६७३	५	२	१
२	पर्सा	बिन्दबासिनी गा.पा.	३,५७६	३,५५४	८	४	१०
३	पर्सा	बिरगंज म.न.पा.	३९,२८६	३०,९८०	७,५२८	५९७	१८१
४	पर्सा	छिपहरमाई गा.पा.	३,९८३	३,९५१	२३	२	७
५	पर्सा	धोबीनी गा.पा.	२,९७५	२,९६१	७	०	७
६	पर्सा	जगरनाथपुर गा.पा.	४,९५३	४,९३८	५	१	९
७	पर्सा	जिरा भवानी गा.पा.	४,११७	४,०४६	११	१०	५०

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	निजी घर	भाडाको घर	संस्थागत घर	अन्य घर
८	पर्सा	कालिकामाई गा.पा.	३,०४२	३,०३०	९	३	०
९	पर्सा	पकाहा मैनेपुर गा.पा.	३,०३८	३,०२३	१३	०	२
१०	पर्सा	पर्सागढी न.पा.	६,४१२	६,३०५	५४	१०	४३
११	पर्सा	पटेर्वा सुगौली गा.पा.	४,००२	३,९५६	१२	३	३१
१२	पर्सा	पोखरिया न.पा.	४,८७५	४,८३८	१२	३	२२
१३	पर्सा	सखुवा प्रसौनी गा.पा.	५,३२९	५,२४८	२९	८	४४
१४	पर्सा	ठोरी गा.पा.	४,२४७	४,१५२	३५	७	५३

स्रोत: जनगणना २०६८ का आधारमा विक्षेपित

अनुसूची ४६: घरको जगको प्रकार

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	माटोको जोडाइ: ढुङ्गा। ईटा	सिमेन्टको जोडाइ: ढुङ्गा। ईटा	पिल्लर सहितको आरसीसी ढलान	काठको खाँबो	अन्य र उल्लेख नभएको
०	सप्तरी	जम्मा	१२१,०६४	८,५८४	२२,६८२	४,२७३	७८,७६५	६,७६०
१	सप्तरी	अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	५,४२२	४२८	९१०	६८	३,९१०	१०६
२	सप्तरी	बलान-बिहुल गा.पा.	३,९७६	२२६	५३६	७२	२,९३८	२०४
३	सप्तरी	राजगढ गा.पा.	५,२४२	४७५	६७३	७८	३,४७०	५४६
४	सप्तरी	बिष्णुपुर गा.पा.	४,३७०	३२३	६८८	१०१	२,५६९	६८९
५	सप्तरी	बोदेबरसाईन न.पा.	८,०२२	६९५	१,४८३	२६३	५,३४०	२४१
६	सप्तरी	छिन्नमस्ता गा.पा.	५,४३९	४३७	८३९	१९०	३,३१६	६५७
७	सप्तरी	डाकनेश्वरी न.पा.	८,१४९	७९३	१,४४६	१८८	४,९४२	७८०
८	सप्तरी	हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	८,१५२	८०४	१,१२२	२३३	५,३६८	६२५
९	सप्तरी	कञ्चनरूप न.पा.	१०,१९२	६९५	२,०२४	३४२	६,७८५	३४६
१०	सप्तरी	खडक न.पा.	८,६१५	७८२	२,०२९	४०२	५,०१३	३८९
११	सप्तरी	महादेवा गा.पा.	५,३९५	१५४	७८१	७५	४,१२४	२६१
१२	सप्तरी	राजविराज न.पा.	१३,३५०	१,४१३	५,२३९	१,२९६	४,६२२	७८०
१३	सप्तरी	रूपनी गा.पा.	५,०१२	११८	९८०	५६	३,५२०	३३८
१४	सप्तरी	सप्तकोशी न.पा.	४,५३९	४४	५९८	१६६	३,६०६	१२५
१५	सप्तरी	शम्भुनाथ न.पा.	६,७६४	२९०	१,१८५	२८३	४,८३४	१७२
१६	सप्तरी	सुरुङ्गा न.पा.	८,६५०	२११	९४१	२०६	७,१७२	१२०
१७	सप्तरी	तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	५,६९७	३४१	८८९	१५४	४,१४०	१७३
१८	सप्तरी	तिरहुत गा.पा.	४,०७८	३५५	३१९	१००	३,०९६	२०८
०	सिराहा	जम्मा	११७,९२९	६,५६९	२६,०२८	४,५११	७७,५६३	३,२५८
१	सिराहा	अर्नमा गा.पा.	४,०४७	१३९	५६६	१०८	२,८०५	४२९
२	सिराहा	औरही गा.पा.	४,२४५	११६	६३५	४६	३,१७२	२७६
३	सिराहा	बरियारपट्टी गा.पा.	४,२६४	३१४	७७७	६३	२,८१०	३००
४	सिराहा	भगवानपुर गा.पा.	३,६६१	३३८	५९३	५३	२,५३४	१४३
५	सिराहा	बिष्णुपुर गा.पा.	३,४६९	४१४	५४३	१६०	२,२४९	१०३

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	माटोको जोडाइ: ढुङ्गा । ईटा	सिमेन्टको जोडाइ: ढुङ्गा । ईटा	पिल्लर सहितको आरसीसी ढलान	काठको खोँबो	अन्य र उल्लेख नभएको
६	सिराहा	धनगढीमाई न.पा.	८,७५७	६२१	१,५०१	१०३	६,२४१	२९१
७	सिराहा	गोलबजार न.पा.	१०,११०	५७५	२,७४४	३६०	६,०६३	३६८
८	सिराहा	कल्याणपुर न.पा.	९,३९१	३२२	१,८९५	६७७	६,२६३	२३४
९	सिराहा	कर्जन्हा न.पा.	६,०८८	१६५	९७८	११४	४,७६४	६७
१०	सिराहा	लहान न.पा.	१७,१८२	७३७	४,६७६	९४१	१०,५७२	२५६
११	सिराहा	लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	४,८३०	२६१	६४७	६२	३,७७४	८६
१२	सिराहा	मिर्चैयाँ न.पा.	९,३३३	४८७	२,२८५	७३७	५,७२०	१०४
१३	सिराहा	नरहा गा.पा.	३,६७३	२३४	५८९	३७	२,७११	१०२
१४	सिराहा	नवराजपुर गा.पा.	३,२८०	७०४	६४८	१९	१,७१६	१९३
१५	सिराहा	सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	३,३८८	६६	४५४	२९	२,७९९	४०
१६	सिराहा	सिरहा न.पा.	१५,४७७	९२८	५,१९१	८८६	८,२७९	१९३
१७	सिराहा	सुखीपुर न.पा.	६,७३४	१४८	१,३०६	११६	५,०९१	७३
०	धनुषा	जम्मा	१३८,२२५	८,७८५	३८,२०६	५,१७६	८१,८२४	४,२३४
१	धनुषा	औरही गा.पा.	४,००३	३०६	१,०२१	१०८	२,५०७	६१
२	धनुषा	बटेश्वर गा.पा.	३,६७१	१०७	६४०	२२	२,८१९	८३
३	धनुषा	विदेह न.पा.	५,८१७	७४९	१,२६०	१९९	३,३७२	२३७
४	धनुषा	क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	७,७७५	३९८	२,२२६	२६४	४,४५६	४३१
५	धनुषा	धनौजी गा.पा.	३,७१७	३५३	९१६	७९	२,१९१	१७८
६	धनुषा	धनुषाधाम न.पा.	८,७१५	५३९	१,०५६	६२	६,८५०	२०८
७	धनुषा	गणेशमान चारनाथ न.पा.	७,०३७	३००	७३९	८२	५,७९१	१२५
८	धनुषा	हंसपुर न.पा.	६,९१२	३१४	१,३७२	११३	४,७९१	३२२
९	धनुषा	जनकनन्दिनी गा.पा.	४,४६१	३७८	९३६	१४५	२,८८५	११७
१०	धनुषा	जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	३०,५८९	२,३२०	१७,८७९	२,५५९	७,०२६	८०५
११	धनुषा	कमला न.पा.	६,९९९	११७	८६४	८०	५,७८०	१५८
१२	धनुषा	लक्ष्मीनिया गा.पा.	४,९९५	४९०	१,४७४	१५९	२,७७३	९९
१३	धनुषा	मिथिला बिहारी न.पा.	६,०६६	३११	१,१३९	९०	४,३००	२२६
१४	धनुषा	मिथिला न.पा.	८,२२९	३५९	१,२६३	३४९	६,१४४	११४
१५	धनुषा	मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	४,१३०	४३४	९६४	३७	२,५७७	११८

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	माटोको जोडाइ: ढुङ्गा । ईटा	सिमेन्टको जोडाइ: ढुङ्गा । ईटा	पिल्लर सहितको आरसीसी ढलान	काठको खोँबो	अन्य र उल्लेख नभएको
१६	धनुषा	नगराइन न.पा.	६,३६५	८०४	१,५३३	१७१	३,५९०	२६७
१७	धनुषा	सबैला न.पा.	१०,०७३	२३४	१,६२९	४०२	७,३९९	४०९
१८	धनुषा	शहीदनगर न.पा.	८,६७१	२७२	१,२९५	२५५	६,५७३	२७६
०	महोत्तरी	जम्मा	१११,२९८	४,५०७	२४,८५५	३,६७२	७६,०६३	२,२०१
१	महोत्तरी	औरही न.पा.	५,८२२	२१८	९७८	१५१	४,३३७	१३८
२	महोत्तरी	बलवा न.पा.	७,६६१	३७३	१,८६३	१६३	५,०५९	२०३
३	महोत्तरी	बर्दिबास न.पा.	१३,११३	५८३	१,६५९	७०८	१०,०३२	१३१
४	महोत्तरी	भैँगाहा न.पा.	८,५६०	३५४	१,१२२	२६५	६,६०७	२१२
५	महोत्तरी	एकडारा गा.पा.	४,८०९	४२४	९५५	७२	३,३०७	५१
६	महोत्तरी	गौशाला न.पा.	११,८९३	२९३	२,०३६	२४७	९,०९६	२२१
७	महोत्तरी	जलेश्वर न.पा.	१०,०३४	५८०	३,७३६	६५६	४,८०४	२५८
८	महोत्तरी	लोहरपट्टी न.पा.	७,३१७	११४	१,८८३	२२८	५,००७	८५
९	महोत्तरी	महोत्तरी गा.पा.	४,८६१	६०	१,२३१	४६	३,५००	२४
१०	महोत्तरी	मनरा शिसवा न.पा.	८,५३२	१७६	२,३३४	२२६	५,६७८	११८
११	महोत्तरी	मटिहानी न.पा.	५,२२६	४२९	१,७५३	१८०	२,६००	२६४
१२	महोत्तरी	पिपरा गा.पा.	६,४९०	३९४	२,२९४	१५०	३,४४८	२०४
१३	महोत्तरी	रामगोपालपुर न.पा.	५,२५७	२९७	९२६	२७५	३,६३२	१२७
१४	महोत्तरी	साम्सी गा.पा.	५,३८२	१००	९६२	१०४	४,१७७	३९
१५	महोत्तरी	सोनमा गा.पा.	६,३४१	११२	१,१२३	२०१	४,७७९	१२६
०	सर्लाही	जम्मा	१३२,८०३	८,३११	२५,२०७	६,९६६	८७,२६०	५,०५९
१	सर्लाही	बागमती न.पा.	७,९८४	३४५	९७२	९२५	५,४०६	३३६
२	सर्लाही	बलरा न.पा.	७,६९३	२४६	१,३५५	१९९	५,४९३	४००
३	सर्लाही	बरहथवा न.पा.	११,८५३	४९८	२,४२१	१,३८५	६,८०२	७४७
४	सर्लाही	बसबरीया गा.पा.	३,६९९	१९४	४०२	१७७	२,७६९	१५७
५	सर्लाही	विष्णु गा.पा.	४,००८	३९२	६९६	२२	२,७५२	१४६
६	सर्लाही	ब्रह्मपुरी गा.पा.	४,७३५	६२०	९२२	१२९	२,८९७	१६७
७	सर्लाही	चक्रघट्टा गा.पा.	४,४०९	४४२	९१७	७३	२,८५०	१२७
८	सर्लाही	चन्द्रनगर गा.पा.	५,५४०	३७६	७२२	९८	४,२४९	९५

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	माटोको जोडाइ: ढुङ्गा । ईटा	सिमेन्टको जोडाइ: ढुङ्गा । ईटा	पिल्लर सहितको आरसीसी ढलान	काठको खोँबो	अन्य र उल्लेख नभएको
९	सर्लाही	धनकौल गा.पा.	३,९६४	१८४	६०६	८९	२,९१५	१७०
१०	सर्लाही	गोडैटा न.पा.	७,९०२	५०८	२,०११	१९७	४,९३९	२४७
११	सर्लाही	हरिपुर न.पा.	६,५१७	३९८	८८७	३४८	४,१८६	६९८
१२	सर्लाही	हरिपुर्वा न.पा.	५,९०४	१०१	१,०३४	११३	४,४८८	१६८
१३	सर्लाही	हरिवन न.पा.	८,६०१	१७६	१,४०७	७०२	६,१६९	१४७
१४	सर्लाही	ईश्वरपुर न.पा.	११,०७३	१३९	१,१५३	३६२	८,९२३	४९६
१५	सर्लाही	कविलासी न.पा.	६,८७१	७४९	१,८०५	१२७	३,९९७	१९३
१६	सर्लाही	कौडेना गा.पा.	४,०७३	५२१	१,१६३	४३	२,२७३	७३
१७	सर्लाही	लालबन्दी न.पा.	१२,२३८	३९४	२,२२२	१,०७४	८,२६९	२७९
१८	सर्लाही	मलंगवा न.पा.	७,९१२	१,५१३	३,०५२	७५२	२,२९८	२९७
१९	सर्लाही	पर्सा गा.पा.	३,३४२	३८३	७४९	२२	२,१३३	५५
२०	सर्लाही	रामनगर गा.पा.	४,४८५	१३२	७११	१२९	३,४५२	६१
०	रौतहट	जम्मा	१०६,६५२	१५,४४३	१७,२५६	३,१२९	६६,५४१	४,२८३
१	रौतहट	बौधीमाई न.पा.	४,८०७	१,२९८	८६५	८६	२,४५२	१०६
२	रौतहट	बृन्दावन न.पा.	६,३७४	४१२	७१३	९४	४,९३८	२१७
३	रौतहट	चन्द्रपुर न.पा.	१३,४४५	३१९	२,६६१	६५२	९,६०३	२१०
४	रौतहट	देवाही गोनाही न.पा.	४,६९१	५२७	५६९	१३४	३,२१८	२४३
५	रौतहट	दुर्गा भगवती गा.पा.	३,८१२	२३२	७४९	१८९	२,५२२	१२०
६	रौतहट	गढीमाई न.पा.	६,०६९	५४७	९०७	८७	४,३६६	१६२
७	रौतहट	गरुडा न.पा.	७,४४४	६७१	१,६६१	३१६	४,६२६	१७०
८	रौतहट	गौर न.पा.	५,६३५	९७९	२,३२६	४०७	१,७४३	१८०
९	रौतहट	गुजरा न.पा.	७,३९१	२६७	४६३	१५६	६,२२२	२८३
१०	रौतहट	ईशनाथ न.पा.	५,८३४	३,१६६	७३८	८०	१,५३०	३२०
११	रौतहट	कटहरिया न.पा.	५,९१९	३७३	६८८	२४१	४,२८७	३३०
१२	रौतहट	माधव नारायण न.पा.	५,४७९	६१५	९२०	३६	३,७०४	२०४
१३	रौतहट	मौलापुर न.पा.	३,८३०	६९१	६३९	१७	२,२८५	१९८
१४	रौतहट	परोहा न.पा.	५,३८०	१,६६१	६१४	४१	२,७००	३६४
१५	रौतहट	फतुवाविजयपुर न.पा.	५,६३३	११२	६२०	४००	४,२४२	२५९

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	माटोको जोडाइ: ढुङ्गा । ईटा	सिमेन्टको जोडाइ: ढुङ्गा । ईटा	पिल्लर सहितको आरसीसी ढलान	काठको खोँबो	अन्य र उल्लेख नभएको
१६	रौतहट	राजदेवी न.पा.	५,३६५	५९५	१,१११	६३	३,०५५	५४१
१७	रौतहट	राजपुर न.पा.	५,७६८	२,२७५	४७३	६४	२,७०८	२४८
१८	रौतहट	यमुनामाई गा.पा.	३,७७६	७०३	५३९	६६	२,३४०	१२८
०	बारा	जम्मा	१०८,६००	१२,७३८	२८,७८८	५,९००	५६,२१५	४,९५९
१	बारा	आदर्श कोटवाल गा.पा.	३,९६०	९४७	६९२	१३३	१,७२५	४६३
२	बारा	बारागढीगा.पा.	४,२७०	६७	८३३	५५८	२,५०२	३१०
३	बारा	विश्रामपुर गा.पा.	३,३९५	२३५	१,१५२	५९	१,७६०	१८९
४	बारा	देवताल गा.पा.	३,१८५	२७२	५२०	६९	२,१४०	१८४
५	बारा	जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	२१,६७०	९३५	७,६८६	१,५८२	११,१२९	३३८
६	बारा	कलैया उ.म.न.पा.	१८,६८९	१,५९९	६,८५९	७३१	८,९६०	५४०
७	बारा	करैयामाई गा.पा.	४,१७३	७०	४३५	४७२	३,१३९	५७
८	बारा	कोल्हवी न.पा.	८,१११	२६१	१,२१६	१,५२३	४,९३४	१७७
९	बारा	महागढीमाई न.पा.	७,७७३	६६९	१,९८४	३२५	४,५५८	२३७
१०	बारा	निजगढ न.पा.	७,१६२	६८५	१,०३०	१३६	५,२०७	१०४
११	बारा	पचरौता न.पा.	४,७०७	२,०५३	६९०	५१	१,३७७	५३६
१२	बारा	परवानीपुर गा.पा.	३,१६६	८६	१,६२१	३५	१,३५५	६९
१३	बारा	फेटा गा.पा.	३,५८५	५८७	१,२७६	३७	१,५८०	१०५
१४	बारा	प्रसौनी गा.पा.	३,६२६	२२४	१,३४५	१९	१,९५६	८२
१५	बारा	सिम्रौनगढ न.पा.	७,०९३	३,००८	१,०७३	१२५	२,२८९	५९८
१६	बारा	सुवर्ण गा.पा.	४,०३५	१,०४०	३७६	४५	१,६०४	९७०
०	पर्सा	जम्मा	९५,५१६	२,६५१	३०,९००	५,३७६	५४,७४०	१,८४९
१	पर्सा	बहुदरमाई न.पा.	५,६८१	४३	१,३१४	८७	४,१५८	७९
२	पर्सा	बिन्दवासिनी गा.पा.	३,५७६	४१	१,०८७	५४	२,३१२	८२
३	पर्सा	बिरगंज म.न.पा.	३९,२८६	१,५१२	२१,७५३	४,५७५	१०,६५२	७९४
४	पर्सा	छिपहरमाई गा.पा.	३,९८३	२४१	९०३	५४	२,६१७	१६८
५	पर्सा	धोबीनी गा.पा.	२,९७५	११८	६१२	३५	२,१६८	४२
६	पर्सा	जगरनाथपुर गा.पा.	४,९५३	८५	७८२	३६	३,९६६	८४
७	पर्सा	जिरा भवानी गा.पा.	४,११७	२७	५६०	७६	३,२५०	२०४

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	माटोको जोडाइ: ढुङ्गा । ईटा	सिमेन्टको जोडाइ: ढुङ्गा । ईटा	पिल्लर सहितको आरसीसी ढलान	काठको खोँबो	अन्य र उल्लेख नभएको
८	पर्सा	कालिकामाई गा.पा.	३,०४२	५८	७७०	४३	२,०६६	१०५
९	पर्सा	पकाहा मैतपुर गा.पा.	३,०३८	५३	६२९	३३	२,२४३	८०
१०	पर्सा	पर्सागढी न.पा.	६,४१२	५१	५१५	१७७	५,६१६	५३
११	पर्सा	पटेर्वा सुगौली गा.पा.	४,००२	१७	३८६	६३	३,५०६	३०
१२	पर्सा	पोखरिया न.पा.	४,८७५	१८०	९०९	३५	३,७१६	३५
१३	पर्सा	सखुवा प्रसौनी गा.पा.	५,३२९	५१	४००	७९	४,७३३	६६
१४	पर्सा	ठोरी गा.पा.	४,२४७	१७४	२८०	२९	३,७३७	२७

स्रोत: जनगणना २०६८ का आधारमा विक्षेपित

अनुसूची ४७: घरको गारोको प्रकार

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	माटो जडित ईटा/दुङ्गा	सिमेन्ट जडित ईटा/दुङ्गा	काठ	बाँस	कौचो ईटा	अन्य र उल्लेख नभएको
०	सप्तरी	जम्मा	१२१,०६४	६,३४९	२५,३६७	१,५११	८४,००१	२३७	३,५९९
१	सप्तरी	अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	५,४२२	३४१	९३२	१४२	३,९११	५	९१
२	सप्तरी	बलान-बिहुल गा.पा.	३,९७६	२१७	५७१	३१	३,०४०	११	१०६
३	सप्तरी	राजगढ गा.पा.	५,२४२	३३७	६८०	३४	३,९५०	६	२३५
४	सप्तरी	विष्णुपुर गा.पा.	४,३७०	२३५	७१०	३९	३,१२२	५४	२१०
५	सप्तरी	बोदेबरसाईन न.पा.	८,०२२	५८०	१,६४३	१०२	५,४७१	२६	२००
६	सप्तरी	छिन्नमस्ता गा.पा.	५,४३९	१५५	८८३	१६१	३,७४६	४	४९०
७	सप्तरी	डाक्नेश्वरी न.पा.	८,१४९	५४९	१,४६५	८२	५,५६८	२०	४६५
८	सप्तरी	हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	८,१५२	४९१	१,०६३	९९	६,१५६	१४	३२९
९	सप्तरी	कञ्चनरूप न.पा.	१०,१९२	६६०	२,४०९	१६२	६,७०३	६	२५२
१०	सप्तरी	खडक न.पा.	८,६१५	६१२	२,३९३	७८	५,३८१	२०	१३१
११	सप्तरी	महादेवा गा.पा.	५,३९५	१७०	७९६	२४	४,२६७	७	१३१
१२	सप्तरी	राजविराज न.पा.	१३,३५०	८२७	६,२६४	१८१	५,७५३	१८	३०७
१३	सप्तरी	रूपनी गा.पा.	५,०१२	२५८	९५२	२६	३,७२८	४	४४
१४	सप्तरी	सप्तकोशी न.पा.	४,५३९	२२	८४९	५०	३,५५५	२	६१
१५	सप्तरी	शम्भुनाथ न.पा.	६,७६४	२८२	१,४२२	३५	४,८७०	१५	१४०
१६	सप्तरी	सुरूङ्गा न.पा.	८,६५०	२३८	१,१२१	१८०	६,९८९	१०	११२
१७	सप्तरी	तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	५,६९७	२२६	८८९	४४	४,४८९	११	३८
१८	सप्तरी	तिरहुत गा.पा.	४,०७८	१४९	३२५	४१	३,३०२	४	२५७
०	सिराहा	जम्मा	११७,९२९	५,३३०	२९,४९५	३,४४८	७७,०३९	२२६	२,३९१
१	सिराहा	अर्नमा गा.पा.	४,०४७	७९	६६३	३९	३,०६४	१८	१८४
२	सिराहा	औरही गा.पा.	४,२४५	५६	६६३	२३३	३,००२	८	२८३
३	सिराहा	बरियारपट्टी गा.पा.	४,२६४	२८२	८१०	१२	२,९६१	१८	१८१
४	सिराहा	भगवानपुर गा.पा.	३,६६१	३०८	६२३	२६	२,६०१	५	९८
५	सिराहा	विष्णुपुर गा.पा.	३,४६९	२८२	७००	९३	२,३६९	७	१८
६	सिराहा	धनगढीमाई न.पा.	८,७५७	४६३	१,५४८	४७३	५,९४२	८	३२३

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	माटो जडित ईटा/डुङ्गा	सिमेन्ट जडित ईटा/डुङ्गा	काठ	बाँस	कौचो ईटा	अन्य र उल्लेख नभएको
७	सिराहा	गोलबजार न.पा.	१०,११०	४५९	२,९९९	३१४	६,१३६	३३	१६९
८	सिराहा	कल्याणपुर न.पा.	९,३९१	२९३	२,३९५	४०९	६,१२४	१७	१५३
९	सिराहा	कर्जन्हा न.पा.	६,०८८	१४३	१,१६०	६०	४,६५०	७	६८
१०	सिराहा	लहान न.पा.	१७,१८२	७८२	५,३९२	६०७	१०,११७	२४	२६०
११	सिराहा	लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	४,८३०	१०८	६६६	२८	३,९६६	७	५५
१२	सिराहा	मिर्चैयाँ न.पा.	९,३३३	४१८	३,०३६	६१०	५,१०८	१९	१४२
१३	सिराहा	नरहा गा.पा.	३,६७३	२३६	६१२	९०	२,६३१	१२	९२
१४	सिराहा	नवराजपुर गा.पा.	३,२८०	५८१	६५१	२२	१,९०५	१०	१११
१५	सिराहा	सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	३,३८८	४८	४६६	५४	२,७९७	८	१५
१६	सिराहा	सिरहा न.पा.	१५,४७७	६५१	५,७३४	३५३	८,५३२	१९	१८८
१७	सिराहा	सुखीपुर न.पा.	६,७३४	१४१	१,३७७	२५	५,१३४	६	५१
०	धनुषा	जम्मा	१३८,२२५	६,८९७	४२,१५६	४,४९६	८०,५२८	६९७	३,४५१
१	सप्तरी	औरही गा.पा.	४,००३	२२३	१,०८९	१८०	२,५५२	९९	६०
२	सप्तरी	बटेश्वर गा.पा.	३,६७१	८९	६१०	३१३	२,५७४	६	७९
३	सप्तरी	विदेह न.पा.	५,८१७	६२९	१,३४९	१५१	३,४१०	५४	२२४
४	सप्तरी	झिरेध्वरनाथ न.पा.	७,७७५	३६०	२,४४५	५४	४,६८१	४	२३१
५	सप्तरी	धनौजी गा.पा.	३,७१७	२०८	९७८	४९	२,३२९	२५	१२८
६	सप्तरी	धनुषाधाम न.पा.	८,७१५	२८६	१,०६३	१५२	७,००६	४	२०४
७	सप्तरी	गणेशमान चारनाथ न.पा.	७,०३७	३१७	८३०	४३०	५,३१०	६	१४४
८	सप्तरी	हंसपुर न.पा.	६,९१२	१९०	१,३५७	२८७	४,९०५	१४	१५९
९	सप्तरी	जनकनन्दिनी गा.पा.	४,४६१	४०८	१,००८	७८	२,८३२	३	१३२
१०	सप्तरी	जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	३०,५८९	१,९६०	२०,०१५	६५३	७,१२०	९४	७४७
११	सप्तरी	कमला न.पा.	६,९९९	९२	८८०	३०९	५,५४८	१६	१५४
१२	सप्तरी	लक्ष्मीनिया गा.पा.	४,९९५	३९६	१,५९४	९६	२,७९८	२९	८२
१३	सप्तरी	मिथिला बिहारी न.पा.	६,०६६	१७२	१,१५९	८०	४,४०९	६	२४०
१४	सप्तरी	मिथिला न.पा.	८,२२९	३३८	१,६९७	८२८	५,२३४	८	१२४
१५	सप्तरी	मुखियापट्टी सुसहरमिया गा.पा.	४,१३०	३३९	९५४	३७	२,६८१	६	११३
१६	सप्तरी	नगराइन न.पा.	६,३६५	४३३	१,६९४	८७	३,७७९	२९३	७९
१७	सप्तरी	सबैला न.पा.	१०,०७३	२०४	१,९६३	५९८	७,००८	१०	२९०

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	माटो जडित ईटा/दुङ्गा	सिमेन्ट जडित ईटा/दुङ्गा	काठ	बाँस	कौचो ईटा	अन्य र उल्लेख नभएको
१८	सप्तरी	शहीदनगर न.पा.	८,६७१	२५३	१,४७१	११४	६,४५२	२०	२६१
०	महोत्तरी	जम्मा	१११,२९८	३,५७५	२६,८३८	३,६१५	७५,९८९	११४	१,१६७
१	महोत्तरी	औरही न.पा.	५,८२२	३७३	९२५	४०	४,४३९	६	३९
२	महोत्तरी	बलवा न.पा.	७,६६१	३६१	१,९६१	८८	५,२०२	१०	३९
३	महोत्तरी	बर्दिबास न.पा.	१३,११३	२६६	२,५२८	१,३५५	८,८३८	१०	११६
४	महोत्तरी	भैगाहा न.पा.	८,५६०	१६३	१,०६७	२१६	६,९८८	७	११९
५	महोत्तरी	एकडारा गा.पा.	४,८०९	१६३	९७४	५१	३,५७५	३	४३
६	महोत्तरी	गौशाला न.पा.	११,८९३	२३८	२,२३१	५९३	८,७२५	७	९९
७	महोत्तरी	जलेश्वर न.पा.	१०,०३४	६८९	४,०८३	१७१	४,७८७	२७	२७७
८	महोत्तरी	लोहरपट्टी न.पा.	७,३१७	१२२	२,०३४	२७४	४,८३८	३	४६
९	महोत्तरी	महोत्तरी गा.पा.	४,८६१	६६	१,२३६	८६	३,४४९	२	२२
१०	महोत्तरी	मनरा शिसवा न.पा.	८,५३२	१३६	२,४२५	१६४	५,६९०	१०	१०७
११	महोत्तरी	मटिहानी न.पा.	५,२२६	३७५	१,८७२	३५	२,८३३	८	६३
१२	महोत्तरी	पिपरा गा.पा.	६,४९०	२५३	२,३९८	९४	३,६९७	१	४७
१३	महोत्तरी	रामगोपालपुर न.पा.	५,२५७	२१२	९२९	२२९	३,८३४	९	४४
१४	महोत्तरी	साम्सी गा.पा.	५,३८२	५३	१,०४७	३४	४,२०७	६	३५
१५	महोत्तरी	सोनमा गा.पा.	६,३४१	१०५	१,१२८	१८५	४,८४७	५	७१
०	सर्लाही	जम्मा	१३२,८०३	५,३००	२९,१०९	८,१७८	८७,४९२	१९९	२,५२५
१	सर्लाही	बागमती न.पा.	७,९८४	१५०	१,३८०	१,१०२	५,१६९	४	१७९
२	सर्लाही	बलरा न.पा.	७,६९३	१३५	१,३८४	७५	५,९८५	८	१०६
३	सर्लाही	बरहथवा न.पा.	११,८५३	३६२	२,३९१	३२१	८,४९४	१०	२७५
४	सर्लाही	बसबरीया गा.पा.	३,६९९	४८	५१७	११४	२,९५५	४	६१
५	सर्लाही	विष्णु गा.पा.	४,००८	२११	७८१	२९	२,८८९	३	९५
६	सर्लाही	ब्रह्मपुरी गा.पा.	४,७३५	४७९	९८३	२००	२,९७५	२१	७७
७	सर्लाही	चक्रघट्टा गा.पा.	४,४०९	९२	१,०९५	२६९	२,९०४	४	४५
८	सर्लाही	चन्द्रनगर गा.पा.	५,५४०	२५९	७२८	३८	४,४४९	३	६३
९	सर्लाही	धनकौल गा.पा.	३,९६४	६३	५६५	५०	३,१३४	१६	१३६
१०	सर्लाही	गोडैटा न.पा.	७,९०२	१७५	२,०००	१४४	५,३८४	३	१९६
११	सर्लाही	हरिपुर न.पा.	६,५१७	३१३	१,०४३	२७३	४,६५६	१०	२२२

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	माटो जडित ईटाढुङ्गा	सिमेन्ट जडित ईटाढुङ्गा	काठ	बाँस	कौचो ईटा	अन्य र उल्लेख नभएको
१२	सर्लाही	हरिपुरवा न.पा.	५,९०४	८५	१,०२६	७१	४,६४४	२७	५१
१३	सर्लाही	हरिवन न.पा.	८,६०१	१७४	२,१५४	१,६१७	४,५०४	५	१४७
१४	सर्लाही	ईश्वरपुर न.पा.	११,०७३	१५७	१,३९७	९४५	८,२६४	२२	२८८
१५	सर्लाही	कविलासी न.पा.	६,८७१	४२०	१,८१६	२९२	४,२१७	१५	१११
१६	सर्लाही	कौडेना गा.पा.	४,०७३	३८२	१,००२	९८	२,५३२	६	५३
१७	सर्लाही	लालबन्दी न.पा.	१२,२३८	३९३	३,२५१	२,००३	६,४६३	९	११९
१८	सर्लाही	मलंगवा न.पा.	७,९१२	१,०००	४,०९२	१०२	२,४९०	२१	२०७
१९	सर्लाही	पर्सा गा.पा.	३,३४२	३२४	७७४	१२३	२,०७४	४	४३
२०	सर्लाही	रामनगर गा.पा.	४,४८५	७८	७३०	३१२	३,३१०	४	५१
०	रौतहट	जम्मा	१०६,६५२	११,८२८	१९,२८६	५,६९८	६५,४१४	५१२	३,९१४
१	रौतहट	बौधीमाई न.पा.	४,८०७	९६१	९३९	५१	२,७९२	१०	५४
२	रौतहट	बृन्दावन न.पा.	६,३७४	३२१	७३८	७७	४,९३१	१४	२९३
३	रौतहट	चन्द्रपुर न.पा.	१३,४४५	५१७	३,६३८	३,५१६	५,५०८	२२	२४४
४	रौतहट	देवाही गोनाही न.पा.	४,६९१	३५०	६४०	५७	३,४१२	३२	२००
५	रौतहट	दुर्गा भगवती गा.पा.	३,८१२	१३३	७८०	५७	२,७४७	२	९३
६	रौतहट	गढीमाई न.पा.	६,०६९	४०८	८७८	६८	४,५४३	१८	१५४
७	रौतहट	गरुडा न.पा.	७,४४४	३९१	१,८१७	२८८	४,७१२	२४	२१२
८	रौतहट	गौर न.पा.	५,६३५	७८५	२,६४०	१६०	१,९०१	१७	१३२
९	रौतहट	गुजरा न.पा.	७,३९१	२५१	६१०	३१२	५,८९४	२२	३०२
१०	रौतहट	ईशनाथ न.पा.	५,८३४	२,७१६	८६६	८४	१,८५९	५२	२५७
११	रौतहट	कटहरिया न.पा.	५,९१९	२१०	८६८	२१६	४,४४३	२	१८०
१२	रौतहट	माधव नारायण न.पा.	५,४७९	६१३	८५९	८४	३,६४०	२७	२५६
१३	रौतहट	मौलापुर न.पा.	३,८३०	३४३	५७४	२६	२,६८६	४	१९७
१४	रौतहट	परोहा न.पा.	५,३८०	१,१९३	७३१	१८२	२,९९१	१०	२७३
१५	रौतहट	फतुवाविजयपुर न.पा.	५,६३३	११६	६०८	१००	४,६१५	१२	१८२
१६	रौतहट	राजदेवी न.पा.	५,३६५	३२१	१,०५१	७१	३,२७४	२४	६२४
१७	रौतहट	राजपुर न.पा.	५,७६८	१,७५९	५५०	१२१	२,९४६	२१६	१७६
१८	रौतहट	यमुनामाई गा.पा.	३,७७६	४४०	४९९	२२८	२,५२०	४	८५
०	बारा	जम्मा	१०८,६००	१०,३१३	३२,१६४	९,६९०	५१,४६०	७८८	४,१८५

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	माटो जडित ईटा/दुङ्गा	सिमेन्ट जडित ईटा/दुङ्गा	काठ	बाँस	कौचो ईटा	अन्य र उल्लेख नभएको
१	बारा	आदर्श कोटवाल गा.पा.	३,९६०	६१५	५८९	४४	२,४८५	७	२२०
२	बारा	बारागढीगा.पा.	४,२७०	५६	८०१	७९	२,८८७	६८	३७९
३	बारा	विश्रामपुर गा.पा.	३,३९५	१५९	१,२५६	५०	१,७७२	५	१५३
४	बारा	देवताल गा.पा.	३,१८५	२२६	५८८	१५	२,१८६	१३	१५७
५	बारा	जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	२१,६७०	९२९	८,८८३	३,१८५	८,०९२	१६	५६५
६	बारा	कलैया उ.म.न.पा.	१८,६८९	१,३८२	७,५०२	२९१	८,९९३	४३	४७८
७	बारा	करैयामाई गा.पा.	४,१७३	६१	५६२	१२२	३,३३६	२७	६५
८	बारा	कोल्हवी न.पा.	८,१११	१८२	१,५२२	६९८	५,५५३	३५	१२१
९	बारा	महागढीमाई न.पा.	७,७७३	४४९	२,२९८	३२८	४,४३१	७७	१९०
१०	बारा	निजगढ न.पा.	७,१६२	८८१	१,३३१	४,४९५	३६२	३	९०
११	बारा	पचरौता न.पा.	४,७०७	१,३१६	७९२	७१	२,१२८	१६०	२४०
१२	बारा	परवानीपुर गा.पा.	३,१६६	६०	१,६५०	७८	१,२०३	७	१६८
१३	बारा	फेटा गा.पा.	३,५८५	५४९	१,२८१	३९	१,६८५	८	२३
१४	बारा	प्रसौनी गा.पा.	३,६२६	१७६	१,४१६	३१	१,८९५	२	१०६
१५	बारा	सिम्रौनगढ न.पा.	७,०९३	२,४८३	१,२३६	१२०	२,७७३	१७२	३०९
१६	बारा	सुवर्ण गा.पा.	४,०३५	७८९	४५७	४४	१,६७९	१४५	९२१
०	पर्सा	जम्मा	९५,५१६	२,८४९	३५,८३६	४,२७८	४९,४७३	१२७	२,९५३
१	पर्सा	बहुदरमाई न.पा.	५,६८१	३६	१,४००	३१	४,१३०	३	८१
२	पर्सा	बिन्दबासिनी गा.पा.	३,५६६	४१	१,१०५	२३	२,३४१	१०	५६
३	पर्सा	बिरगंज म.न.पा.	३९,२८६	१,४५४	२५,८४४	४९२	१०,५७४	४८	८७४
४	पर्सा	छिपहरमाई गा.पा.	३,९८३	२३०	९३८	३८	२,६७३	४	१००
५	पर्सा	धोवीनी गा.पा.	२,९७५	१३८	६५८	७३	२,०३९	५	६२
६	पर्सा	जगरनाथपुर गा.पा.	४,९५३	९०	८३६	८८	३,८३०	१०	९९
७	पर्सा	जिरा भवानी गा.पा.	४,११७	३७	६२९	३२७	२,३२२	१	८०१
८	पर्सा	कालिकामाई गा.पा.	३,०४२	६९	७७०	६६	२,०५६	०	८१
९	पर्सा	पकाहा मैनपुर गा.पा.	३,०३८	७४	६५४	१९	२,२१२	२	७७
१०	पर्सा	पर्सागढी न.पा.	६,४१२	७९	७४७	८१५	४,५६१	५	२०५
११	पर्सा	पटेर्वा सुगौली गा.पा.	४,००२	१८	४२७	७४	३,२९१	६	१८६
१२	पर्सा	पोखरिया न.पा.	४,८७५	१७४	८८५	८५	३,६७२	१७	४२

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	माटो जडित ईटाढुङ्गा	सिमेन्ट जडित ईटा ढुङ्गा	काठ	बाँस	कौचो ईटा	अन्य र उल्लेख नभएको
१३	पर्सा	सखुवा प्रसौनी गा.पा.	५,३२९	५१	५०२	१८८	४,३८८	५	१९५
१४	पर्सा	ठोरी गा.पा.	४,२४७	३५८	४४१	१,९५९	१,३८४	११	९४

स्रोत: जनगणना २०६८ का आधारमा विक्षेपित

अनुसूची ४८: घरको छानाको प्रकार

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	खर, पराल	टीन, जस्ता	टाईल, कंकड	आरसीसी ढलान	काठ, फल्याक	अन्य र उल्लेख नभएको
०	सप्तरी	जम्मा	१२१,०६४	६२,४६५	२७,७१६	१३,६०२	१४,१६७	६१७	२,४९७
१	सप्तरी	अग्निसाइर कृष्णासरवन गा.पा.	५,४२२	२,१८०	२,०९४	६७३	३५९	२३	९३
२	सप्तरी	बलान-बिहुल गा.पा.	३,९७६	२,९३७	३४३	२५७	३४९	७	८३
३	सप्तरी	राजगढ गा.पा.	५,२४२	३,६१३	७५५	३३९	४१६	२०	९९
४	सप्तरी	बिष्णुपुर गा.पा.	४,३७०	२,६४६	७९१	४७६	४०१	१२	४४
५	सप्तरी	बोदेबरसाईन न.पा.	८,०२२	४,७५०	१,६२५	५७१	८१२	६२	२०२
६	सप्तरी	छिन्नमस्ता गा.पा.	५,४३९	३,३८७	९७१	३२८	५१४	१४	२२५
७	सप्तरी	डाक्नेश्वरी न.पा.	८,१४९	४,८९९	१,५५८	६२४	८७६	१५	१७७
८	सप्तरी	हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा.	८,१५२	५,१४७	२,०८१	१२१	४८०	१६३	१६०
९	सप्तरी	कञ्चनरूप न.पा.	१०,१९२	४,४६८	४,३०४	२९२	९०३	४७	१७८
१०	सप्तरी	खडक न.पा.	८,६१५	३,७६१	१,४१४	१,९८०	१,२६९	५१	१४०
११	सप्तरी	महादेवा गा.पा.	५,३९५	३,३७६	१,३८०	११७	३६६	१८	१३८
१२	सप्तरी	राजविराज न.पा.	१३,३५०	४,०३७	२,९०६	१,१४८	४,७५५	४६	४९८
१३	सप्तरी	रूपनी गा.पा.	५,०१२	२,५२६	१,००५	९९५	४१८	२०	४८
१४	सप्तरी	सप्तकोशी न.पा.	४,५३९	१,८३१	२,१५०	१५९	३३७	५	५७
१५	सप्तरी	शम्भुनाथ न.पा.	६,७६४	३,१७८	१,३९७	१,३६८	७१२	२६	८३
१६	सप्तरी	सुरुङ्गा न.पा.	८,६५०	३,२७५	८६४	३,८८२	५००	२५	१०४
१७	सप्तरी	तिलाठी कोईलाडी गा.पा.	५,६९७	३,७२८	१,११०	१८९	५९३	२६	५१
१८	सप्तरी	तिरहुत गा.पा.	४,०७८	२,७२६	९६८	८३	१४७	३७	११७
०	सिराहा	जम्मा	११७,९२९	४२,८९२	७,७५७	४८,०३१	१६,४१४	१,०५१	१,७८४
१	सिराहा	अर्नामा गा.पा.	४,०४७	२,१९९	३४९	१,१२६	२९२	१५	६६
२	सिराहा	औरही गा.पा.	४,२४५	२,६२६	२८५	७९७	४१४	२८	९५
३	सिराहा	बरियारपट्टी गा.पा.	४,२६४	२,३५०	५३०	९०९	३९१	१०	७४
४	सिराहा	भगवानपुर गा.पा.	३,६६१	२,२४५	४७७	४९१	३२८	५४	६६
५	सिराहा	बिष्णुपुर गा.पा.	३,४६९	१,१६३	१६६	१,७३३	३३३	३४	४०
६	सिराहा	धनगढीमाई न.पा.	८,७५७	२,४३८	३४०	५,२४४	४८८	६३	१८४
७	सिराहा	गोलबजार न.पा.	१०,११०	१,८७०	६३०	६,२३४	१,११२	१३०	१३४
८	सिराहा	कल्याणपुर न.पा.	९,३९१	२,६७०	२७१	४,५५४	१,६७०	६७	१५९

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	खर, पराल	टीन, जस्ता	टाईल, कंकड	आरसीसी ढलान	काठ, फल्याक	अन्य र उल्लेख नभएको
९	सिराहा	कर्जन्हा न.पा.	६,०८८	१,४५५	१४२	३,९१२	४८६	१७	७६
१०	सिराहा	लहान न.पा.	१७,१८२	५,२००	१,२३५	७,०३३	३,२७५	१६९	२७०
११	सिराहा	लक्ष्मीपुर पतारी गा.पा.	४,८३०	३,३६२	३०३	७६०	३५९	१५	३१
१२	सिराहा	मिर्चैया न.पा.	९,३३३	१,५६९	२९०	५,४१४	१,७८२	१४६	१३२
१३	सिराहा	नरहा गा.पा.	३,६७३	१,२०४	१३४	२,००६	२४६	२३	६०
१४	सिराहा	नवराजपुर गा.पा.	३,२८०	२,०००	३३९	६५९	२२३	५	५४
१५	सिराहा	सखुवा नान्कारकट्टी गा.पा.	३,३८८	२,४२७	२६१	४३४	२३७	१३	१६
१६	सिराहा	सिरहा न.पा.	१५,४७७	५,३०२	१,८१४	३,६९०	४,१५३	२४२	२७६
१७	सिराहा	सुखीपुर न.पा.	६,७३४	२,८१२	१९१	३,०३५	६२५	२०	५१
०	धनुषा	जम्मा	१३८,२२५	२०,१४२	३,०७६	८२,२६३	२७,५७३	१,६५३	३,५१८
१	धनुषा	औरही गा.पा.	४,००३	५९०	४५	२,५६२	७२४	१९	६३
२	धनुषा	बटेश्वर गा.पा.	३,६७१	२७२	१७०	३,००९	९९	३८	८३
३	धनुषा	विदेह न.पा.	५,८१७	१,३३०	१७३	२,८००	१,०५१	१०६	३५७
४	धनुषा	क्षिरेश्वरनाथ न.पा.	७,७७५	५२९	९५	५,६२७	१,३१३	८२	१२९
५	धनुषा	धनौजी गा.पा.	३,७१७	८६३	४९	१,९३३	७०६	४१	१२५
६	धनुषा	धनुषाधाम न.पा.	८,७१५	१,३८३	१५५	६,३३३	४०७	२५८	१७९
७	धनुषा	गणेशमान चारनाथ न.पा.	७,०३७	१,१३०	१३९	५,२०८	३२९	७४	१५७
८	धनुषा	हंसपुर न.पा.	६,९१२	१,३२६	१०२	४,२११	९६०	१४०	१७३
९	धनुषा	जनकनन्दिनी गा.पा.	४,४६१	८४६	१९३	२,५६७	६७१	६३	१२१
१०	धनुषा	जनकपुरधाम उ.म.न.पा.	३०,५८९	२,३२७	९२६	११,५३०	१४,७९१	२१८	७९७
११	धनुषा	कमला न.पा.	६,९९९	१,५९०	१७०	४,५३१	५००	४८	१६०
१२	धनुषा	लक्ष्मीनिया गा.पा.	४,९९५	२६६	१२८	३,५७१	८०८	१२४	९८
१३	धनुषा	मिथिला बिहारी न.पा.	६,०६६	१,१२९	७४	३,८८४	६७५	९०	२१४
१४	धनुषा	मिथिला न.पा.	८,२२९	३८२	१७५	६,९९५	५००	४४	१३३
१५	धनुषा	मुखियापट्टी मुसहरमिया गा.पा.	४,१३०	६७८	८८	२,६७७	५३६	३८	११३
१६	धनुषा	नगराइन न.पा.	६,३६५	१,२०२	१०४	३,९२१	१,०१७	३५	८६
१७	धनुषा	सबैला न.पा.	१०,०७३	२,१३४	१६१	५,९७१	१,४०९	९९	२९९
१८	धनुषा	शहीदनगर न.पा.	८,६७१	२,१६५	१२९	४,९३३	१,०७७	१३६	२३१
०	महोत्तरी	जम्मा	१११,२९८	१६,६२०	१,२८४	७६,६१९	१४,५२०	७७७	१,४७८
१	महोत्तरी	औरही न.पा.	५,८२२	१,१३४	२२५	४,०२५	३९४	८	३६
२	महोत्तरी	बलवा न.पा.	७,६६१	१,२०८	३०	५,२३५	१,०३१	९८	५९

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	खर, पराल	टीन, जस्ता	टाईल, कंकड	आरसीसी ढलान	काठ, फल्याक	अन्य र उल्लेख नभएको
३	महोत्तरी	बर्दिबास न.पा.	१३,११३	७८६	२३७	१०,८९५	१,०१७	५२	१२६
४	महोत्तरी	भैगाहा न.पा.	८,५६०	१,३६९	६३	६,५३५	३७२	९८	१२३
५	महोत्तरी	एकडारा गा.पा.	४,८०९	१,१०७	४१	३,०६५	५६८	११	१७
६	महोत्तरी	गौशाला न.पा.	११,८९३	१,१४६	११२	९,८१८	६३९	६९	१०९
७	महोत्तरी	जलेश्वर न.पा.	१०,०३४	१,५१६	१२०	४,९७७	२,८५६	६९	४९६
८	महोत्तरी	लोहरपट्टी न.पा.	७,३१७	१,१४०	९५	४,५३८	१,३९८	८४	६२
९	महोत्तरी	महोत्तरी गा.पा.	४,८६१	८५३	२९	३,११८	८०८	१५	३८
१०	महोत्तरी	मनरा शिसवा न.पा.	८,५३२	१,९५०	९५	४,८२५	१,३७१	१६९	१२२
११	महोत्तरी	मटिहानी न.पा.	५,२२६	१,२१४	४५	२,७०८	१,२०८	१४	३७
१२	महोत्तरी	पिपरा गा.पा.	६,४९०	६४२	४३	४,२९९	१,४००	२३	८३
१३	महोत्तरी	रामगोपालपुर न.पा.	५,२५७	१,०४६	३४	३,६७२	४२९	२५	५१
१४	महोत्तरी	साम्सी गा.पा.	५,३८२	६९१	२६	४,००७	५९७	२३	३८
१५	महोत्तरी	सोनमा गा.पा.	६,३४१	८१८	८९	४,९०२	४३२	१९	८१
०	सर्लाही	जम्मा	१३२,८०३	१९,३०१	१,८५९	९५,१३७	१२,९४०	१,०९९	२,४६७
१	सर्लाही	बागमती न.पा.	७,९८४	१,०२०	१२०	६,२१९	३९६	७९	१५०
२	सर्लाही	बलरा न.पा.	७,६९३	२,७५१	५०	४,००९	७३६	३१	११६
३	सर्लाही	बरहथवा न.पा.	११,८५३	१,७१३	८८	८,८६२	९४०	५४	१९६
४	सर्लाही	बसबरीया गा.पा.	३,६९९	६६७	२६	२,७७८	१८०	४	४४
५	सर्लाही	बिष्णु गा.पा.	४,००८	८६०	१९	२,६५७	३५८	१९	९५
६	सर्लाही	ब्रह्मपुरी गा.पा.	४,७३५	६६०	१०८	३,१६१	६१२	५३	१४१
७	सर्लाही	चक्रघट्टा गा.पा.	४,४०९	५०७	६०	३,३३५	३९१	३३	५३
८	सर्लाही	चन्द्रनगर गा.पा.	५,५४०	१,११६	७४	४,०१३	२२८	३०	७९
९	सर्लाही	धनकौल गा.पा.	३,९६४	१,४१३	३६	२,२७०	१४३	२८	७४
१०	सर्लाही	गोडैटा न.पा.	७,९०२	१,३२९	५०	५,४६५	८१७	२५	२१६
११	सर्लाही	हरिपुर न.पा.	६,५१७	७५८	७९	५,२१०	३०९	२१	१४०
१२	सर्लाही	हरिपुर्वा न.पा.	५,९०४	४०७	७७	४,८१५	४९९	२७	७९
१३	सर्लाही	हरिवन न.पा.	८,६०१	६६५	४२०	६,३०१	९३०	७२	२१३
१४	सर्लाही	ईश्वरपुर न.पा.	११,०७३	९९९	१४७	९,१०६	४८३	९८	२४०
१५	सर्लाही	कविलासी न.पा.	६,८७१	६६८	६२	५,३१५	५६४	८५	१७७
१६	सर्लाही	कौडेना गा.पा.	४,०७३	६२२	६३	२,८४०	४६७	२०	६१
१७	सर्लाही	लालबन्दी न.पा.	१२,२३८	१,११३	२७१	८,९६०	१,४५३	३००	१४१

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	खर, पराल	टीन, जस्ता	टाईल, ककड	आरसीसी ढलान	काठ, फल्याक	अन्य र उल्लेख नभएको
१८	सर्लाही	मलंगवा न.पा.	७,९१२	६९५	५९	४,२१५	२,७६१	४४	१३८
१९	सर्लाही	पर्सा गा.पा.	३,३४२	४२९	३९	२,३६६	४३८	११	५९
२०	सर्लाही	रामनगर गा.पा.	४,४८५	९०९	११	३,२१०	२३५	६५	५५
०	रौतहट	जम्मा	१०६,६५२	१५,३७९	१,६११	७४,२५१	११,०६२	१,२६५	३,०८४
१	रौतहट	बौधीमाई न.पा.	४,८०७	५३०	४८	३,२६३	६३१	२७५	६०
२	रौतहट	बृन्दावन न.पा.	६,३७४	९४०	२९	४,९०८	३१३	४४	१४०
३	रौतहट	चन्द्रपुर न.पा.	१३,४४५	१,०५६	९२०	९,७७३	१,१८६	२५८	२५२
४	रौतहट	देवाही गोनाही न.पा.	४,६९१	९०९	२९	३,२४४	२६८	३६	२०५
५	रौतहट	दुर्गा भगवती गा.पा.	३,८१२	९८९	३७	२,३१७	४११	४	५४
६	रौतहट	गढीमाई न.पा.	६,०६९	७४८	४५	४,८०२	२७८	३०	१६६
७	रौतहट	गरुडा न.पा.	७,४४४	९५१	४५	५,३१६	८५५	१२२	१५५
८	रौतहट	गौर न.पा.	५,६३५	६७५	४१	२,५४४	२,१३७	४४	१९४
९	रौतहट	गुजरा न.पा.	७,३९१	४५०	८२	६,३१७	१९७	६१	२८४
१०	रौतहट	ईशनाथ न.पा.	५,८३४	७४७	४७	३,५७२	१,२४२	१२	२१४
११	रौतहट	कटहरिया न.पा.	५,९१९	५६६	३१	४,८२८	३४६	२५	१२३
१२	रौतहट	माधव नारायण न.पा.	५,४७९	९९०	२३	३,७१९	४३२	४१	२७४
१३	रौतहट	मौलापुर न.पा.	३,८३०	६०८	२८	२,७२२	२९७	१०	१६५
१४	रौतहट	परोहा न.पा.	५,३८०	८४२	१३	३,५४१	६७८	९७	२०९
१५	रौतहट	फतुवाविजयपुर न.पा.	५,६३३	८८०	८३	४,२६१	२३५	४४	१३०
१६	रौतहट	राजदेवी न.पा.	५,३६५	१,९३७	२४	२,५१२	५५२	४८	२९२
१७	रौतहट	राजपुर न.पा.	५,७६८	८८५	५०	३,९४८	६९७	५८	१३०
१८	रौतहट	यमुनामाई गा.पा.	३,७७६	६७६	३६	२,६६४	३०७	५६	३७
०	बारा	जम्मा	१०८,६००	१७,१०३	४,७४८	६२,४३३	२१,४६२	९०७	१,९४७
१	बारा	आदर्श कोटवाल गा.पा.	३,९६०	८६१	३३	२,६३४	३७०	८	५४
२	बारा	बारागढीगा.पा.	४,२७०	७५७	२०	३,०१९	४०७	१७	५०
३	बारा	विश्रामपुर गा.पा.	३,३९५	१,१६३	७३	१,१३९	९५२	१९	४९
४	बारा	देवताल गा.पा.	३,१८५	९९२	४३	१,५३२	४३७	२०	१६१
५	बारा	जीतपुर सिमरा उ.म.न.पा.	२१,६७०	२,२०६	३,५४१	९,८८६	५,५२४	२०५	३०८
६	बारा	कलैया उ.म.न.पा.	१८,६८९	३,५०५	१८२	८,९३१	५,५१४	१२१	४३६
७	बारा	करैयामाई गा.पा.	४,१७३	४१८	३२	३,३३३	३०५	१४	७१
८	बारा	कोल्हवी न.पा.	८,१११	२८४	२७४	६,७७१	६४४	३५	१०३

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	जम्मा	खर, पराल	टीन, जस्ता	टाईल, कंकड	आरसीसी ढलान	काठ, फल्याक	अन्य र उल्लेख नभएको
९	बारा	महागढीमाई न.पा.	७,७७३	१,३८०	४५	४,८०८	१,३१९	५३	१६८
१०	बारा	निजगढ न.पा.	७,१६२	५४५	२६९	५,५८२	६०८	७२	८६
११	बारा	पचरौता न.पा.	४,७०७	७९२	५२	३,०७५	६६०	४६	८२
१२	बारा	परवानीपुर गा.पा.	३,१६६	४३१	५३	१,२३२	१,३२४	२४	१०२
१३	बारा	फेटा गा.पा.	३,५८५	१,०३५	२८	१,६११	८९०	५	१६
१४	बारा	प्रसौनी गा.पा.	३,६२६	७०५	२४	१,७४६	१,०४७	४४	६०
१५	बारा	सिम्रौनगढ न.पा.	७,०९३	१,३३३	४९	४,३९२	१,०१७	२१८	८४
१६	बारा	सुवर्ण गा.पा.	४,०३५	६९६	३०	२,७४२	४४४	६	११७
०	पर्सा	जम्मा	९५,५१६	१७,७३५	३,५६२	४१,५३५	२९,७४५	७८२	२,१५७
१	पर्सा	बहुदरमाई न.पा.	५,६८१	७७२	१९	३,७८८	१,००४	२३	७५
२	पर्सा	बिन्दबासिनी गा.पा.	३,५७६	७९७	१३	१,८०३	८७७	३८	४८
३	पर्सा	बिरगंज म.न.पा.	३९,२८६	३,८८९	२,१०८	८,६४८	२३,१७७	२९५	१,१६९
४	पर्सा	छिपहरमाई गा.पा.	३,९८३	१,४८६	६५	१,५४०	८०७	९	७६
५	पर्सा	धोबीनी गा.पा.	२,९७५	१,१३०	१३	१,२९१	४७५	१३	५३
६	पर्सा	जगरनाथपुर गा.पा.	४,९५३	१,६७१	१४	२,७०१	४००	३२	१३५
७	पर्सा	जिरा भवानी गा.पा.	४,११७	६५४	३३	२,८७५	३३७	५२	१६६
८	पर्सा	कालिकामाई गा.पा.	३,०४२	१,२१६	३७	१,०९८	५५६	५३	८२
९	पर्सा	पकाहा मैतपुर गा.पा.	३,०३८	९४२	१९	१,५२९	४५२	१५	८१
१०	पर्सा	पर्सागढी न.पा.	६,४१२	१,०३३	३२०	४,४५६	३७७	१५०	७६
११	पर्सा	पटेर्वा सुगौली गा.पा.	४,००२	७९९	७९	२,७९६	२८२	१२	३४
१२	पर्सा	पोखरिया न.पा.	४,८७५	१,३३८	२५	२,८७६	५७४	२१	४१
१३	पर्सा	सखुवा प्रसौनी गा.पा.	५,३२९	१,३२४	१९	३,५५४	३१५	४०	७७
१४	पर्सा	ठोरी गा.पा.	४,२४७	६८४	७९,८	२,५८०	११२	२९	४४

स्रोत: जनगणना २०६८ का आधारमा विश्लेषित

अनुसूची ४९: स्थानीय तह अनुसार वनक्षेत्रको तथ्याङ्क

जिल्ला	स्थानीय तहको प्रकार	स्थानीय तहको नाम	कुल क्षेत्रफल	वनको क्षेत्रफल	वन क्षेत्र
			हेक्टरमा	हेक्टरमा	प्रतिशतमा
बारा	गा.पा.	आदर्शकोटवाल	३६१४	०	०.०%
		बारागढी	३९१७	०	०.०%
		विश्रामपुर	१९७६	०	०.०%
		देवताल	२३२४	०	०.०%
		करैयामाई	४७५५	०	०.०%
		परवानीपुर	१५४४	०	०.०%
		फेटा	२३५८	०	०.०%
		प्रसौनी	२०१८	०	०.०%
		सुवर्ण	३६७३	०	०.०%
	न.पा.	कोल्हवी	१५६९२	७४१४	४७.२%
		महागढीमाई	५५१६	०	०.०%
		निजगढ	२८८५६	२०९८१	७२.७%
		पचरौता	४३८८	०	०.०%
		सिम्रनगढ	४१३२	०	०.०%
	उ.म.न.पा.	जितपुर सिमरा	३१०२४	१७७३७	५७.२%
		कलैया	१०९६७	०	०.०%
धनुषा	गा.पा.	औराही	२५४४	०	०.०%
		बटेश्वर	३१५२	१	०.०%
		धनौली	२२०३	०	०.०%
		जनकनन्दिनी	२७४९	०	०.०%
		लक्ष्मीनियाँ	३०५३	०	०.०%
		मुखियापाटी मुसरमिया	२६७३	०	०.०%
		विदेह	४५३१	०	०.०%
	न.पा.	क्षिरेश्वरनाथ	५०६३	०	०.०%
		धनुषाधाम	९१२५	१४९१	१६.३%
		गणेशमान चारनाथ	२४३२२	१५२५०	६२.७%
		हंसपुर	४८५१	०	०.०%
		कमला	६५५४	२१	०.३%
		मिथिला	१८७१३	१००९५	५३.९%

जिल्ला	स्थानीय तहको प्रकार	स्थानीय तहको नाम	कुल क्षेत्रफल	वनको क्षेत्रफल	वन क्षेत्र
			हेक्टरमा	हेक्टरमा	प्रतिशतमा
		मिथिला विहारी	३७४४	०	०.०%
		नगराइन	३८८३	०	०.०%
		सबैला	६४१९	४	०.१%
		शहिदनगर	५७१२	०	०.०%
	उ.म.न.पा.	जनकपुरधाम	९१५९	०	०.०%
महोत्तरी	गा.पा.	एकडारा	२३९०	०	०.०%
		महोत्तरी	२७९७	०	०.०%
		पिपरा	३९८१	०	०.०%
		साम्सी	२१४९	०	०.०%
		सोनमा	५७५५	०	०.०%
	न.पा.	औराही	३५६१	०	०.०%
		बलवा	४३९०	२	०.०%
		बर्दिबास	३१४२८	१८२९७	५८.२%
		भङ्गाहा	७६९०	०	०.०%
		गौशाला	१४४१६	३७६२	२६.१%
		जलेश्वर	४४०८	०	०.०%
		लोहारपट्टी	४९८६	०	०.०%
		मनरा सिसवा	४९५३	०	०.०%
		मटिहानी	२८९०	०	०.०%
		रामगोपालपुर	३९३८	०	०.०%
	पर्सो	विन्दबासिनी	२५९७	०	०.०%
		छिपहरमाई	२४८४	०	०.०%
		धोविनी	२४३५	०	०.०%
		जगरनाथपुर	४५१८	०	०.०%
		जिराभवानी	५५२५	१४६४	२६.५%
		कालिकामाई	२४२८	०	०.०%
		पकहामैनपुर	२१२१	०	०.०%
		पटेरवासुगौली	६४१३	१९८१	३०.९%
		सखुवा प्रसौनी	७४०८	१६०७	२१.७%
		ठोरी	१२८३९	६६८५	५२.१%
	न.पा.	बहुदरमाई	३१४७	८	०.३%
		पर्सागढी	९९४२	३९६४	३९.९%
		पोखरीया	३२३९	०	०.०%

जिल्ला	स्थानीय तहको प्रकार	स्थानीय तहको नाम	कुल क्षेत्रफल हेक्टरमा	वनको क्षेत्रफल हेक्टरमा	वन क्षेत्र प्रतिशतमा
	म.न.पा.	वीरगञ्ज	१३१७३	१५१५	११.५%
रौतहट	गा.पा.	दुर्गाभिगवत	१९७३	०	०.०%
		यमुनामाई	१६६४	०	०.०%
	न.पा.	बौधिमाई	३५२३	०	०.०%
		बृन्दावन	९५०७	३२६४	३४.३%
		चन्द्रपुर	२४९१२	१४८२०	५९.५%
		देवाही गोनाही	३३८८	३	०.१%
		गढीमाई	४९२७	०	०.०%
		गरूडा	४४३२	१	०.०%
		गौर	२१४७	०	०.०%
		गुजरा	१४९८५	७५५०	५०.४%
		ईशानाथ	३५०६	०	०.०%
		कटहरिया	४०५६	०	०.०%
		माधव नारायण	४८३७	०	०.०%
		मौलापुर	३४६५	१	०.०%
		परोहा	३७३४	०	०.०%
		फटुवा विजयपुर	६५०४	४४४	६.८%
		राजदेवी	२८१२	०	०.०%
		राजपुर	३१३१	०	०.०%
सप्तरी	गा.पा.	अग्निसाइर कृष्णासवरन	१०२५२	५१६७	५०.४%
		बलन विहुल	३२८८	०	०.०%
		राजगढ	४७६७	०	०.०%
		विष्णुपुर	३६४२	०	०.०%
		छिन्नामस्ता	३८५०	०	०.०%
		महादेवा	३४७८	०	०.०%
		रूपनी	५५७८	११००	१९.७%
		तिलाठी कोइलादी	३२७३	०	०.०%
		तिरहुत	३७६०	११०	२.९%
	न.पा.	बोडे बसैन	५८६२	०	०.०%
		डाक्नेधरी	६८७५	०	०.०%
		हुनमाननगर कंकालिनी	११७५३	०	०.०%
		कञ्चनरूप	११६६८	२९२५	२५.१%

जिल्ला	स्थानीय तहको प्रकार	स्थानीय तहको नाम	कुल क्षेत्रफल	वनको क्षेत्रफल	वन क्षेत्र
			हेक्टरमा	हेक्टरमा	प्रतिशतमा
सर्लाही		खडक	९६२६	२४९४	२५.९%
		राजविराज	५४९८	०	०.०%
		सप्तकोशी	५९९२	२८६०	४७.७%
		शम्भुनाथ	१०८१३	४२९६	३९.७%
		सुरंगा	१०६५०	१२८२	१२.०%
	गा.पा.	बासबारिया	२९३१	०	०.०%
		बिष्णु	२८००	०	०.०%
		ब्रम्हपुरी	३३७७	०	०.०%
		चक्रघटा	२५०७	०	०.०%
		चन्द्रनगर	४७३३	०	०.०%
		धनकौली	४५७८	०	०.०%
		कौदेना	२५२३	०	०.०%
		पर्सा	२३०३	०	०.०%
		रामनगर	२६३४	०	०.०%
	न.पा.	बागमती	१००८३	१२५५	१२.४%
		बलरा	४८३९	११	०.२%
		बरहथवा	१०६६७	५	०.०%
		गोडैत	४८४६	०	०.०%
		हरिपुर	६६६२	१७५६	२६.४%
		हरिपुरवा	३०३९	०	०.०%
		हरिवन	९५०४	२४३८	२५.७%
		ईश्वरपुर	१६३१९	७५२४	४६.१%
		कविलास	४७९४	०	०.०%
		लालबन्दी	२३७५८	१२५८९	५३.०%
		मलंगवा	३०३३	०	०.०%
सिराहा	गा.पा.	अर्नमा	३७५८	३	०.१%
		औराही	३५६९	०	०.०%
		वरियारपट्टी	३७५४	४	०.१%
		भगवानपुर	३२८६	०	०.०%
		विष्णुपुर	२६२२	०	०.०%
		लक्ष्मीपुर पटारी	४२१२	१	०.०%
		नरहा	२९१४	०	०.०%
		नवराजपुर	३२०१	०	०.०%

जिल्ला	स्थानीय तहको प्रकार	स्थानीय तहको नाम	कुल क्षेत्रफल	वनको क्षेत्रफल	वन क्षेत्र
			हेक्टरमा	हेक्टरमा	प्रतिशतमा
न.पा.		सखुवान्नकर्कट्टी	३२६८	०	०.०%
		धनगढीमाई	१५८७२	६३५५	४०.०%
		गोलबजार	१११४०	२६६४	२३.९%
		कल्याणपुर	७६४६	२६	०.३%
		करजन्हा	७६४९	२२६८	२९.७%
		लाहान	१६६३३	४२४५	२५.५%
		मिर्चैया	९१५५	२४४२	२६.७%
		सिराहा	९३७७	१३	०.१%
		सुखीपुर	५४५२	७	०.१%

स्रोत: Forest Cover Maps of Local Levels (753) of Nepal, 2018, Volume II: Forest Cover Maps of Province 2 (Unpublished).

अनुसूची ५०: प्रमुख चराहरू

SN	Order/ Family/ English Name	Scientific Name	Nepali Name
	GALLIFORMES		
	Phasianidae		
1	Black Francolin	<i>Francolinus francolinus</i>	कालो तित्रा
2	Grey Francolin	<i>Francolinus pondicerianus</i>	कपिञ्जल तित्रा
3	Swamp Francolin	<i>Francolinus gularis</i>	सिम तित्रा
4	Common Quail	<i>Coturnix coturnix</i>	बट्टाई
5	Asian Blue Quail	<i>Coturnix chinensis</i>	खरबट्टाई
6	Red Junglefowl	<i>Gallus gallus</i>	लुईचे
7	Indian Peafowl	<i>Pavo cristatus</i>	मुजुर
	ANSERIFORMES		
	Dendrocygnidae		
8	Fulvous Whistling Duck	<i>Dendrocygna bicolor</i>	ठूलो सिलसिले
9	Lesser Whistling Duck	<i>Dendrocygna javanica</i>	सिलसिले
	Anatidae		
10	Greater White-fronted Goose	<i>Anser albifrons</i>	श्वेतमाथा कलहाँस
11	Greylag Goose	<i>Anser anser</i>	कलहाँस
12	Bar-headed Goose	<i>Anser indicus</i>	खोयाहाँस
13	Ruddy Shelduck	<i>Tadorna ferruginea</i>	चखेवाचखेवी
14	Common Shelduck	<i>Tadorna tadorna</i>	लालठूँडे चखेवा
15	Comb Duck	<i>Sarkidiornis melanotos</i>	नकटा
16	Cotton Pygmy-goose	<i>Nettapus coromandelianus</i>	हरिहाँस
17	Gadwall	<i>Anas strepera</i>	खडखडे हाँस
18	Falcated Duck	<i>Anas falcata</i>	फुर्के हाँस
19	Eurasian Wigeon	<i>Anas penelope</i>	सिन्दुरे हाँस
20	Mallard	<i>Anas platyrhynchos</i>	हरियो टाउके
21	Spot-billed Duck	<i>Anas poecilorhyncha</i>	नादुन हाँस
22	Northern Shoveler	<i>Anas clypeata</i>	बेल्चाठूँडे हाँस
23	Northern Pintail	<i>Anas acuta</i>	सुईरोपुच्छे
24	Garganey	<i>Anas querquedula</i>	श्वेताँखीभौ
25	Baikal Teal	<i>Anas formosa</i>	बैकालगैरी
26	Common Teal	<i>Anas crecca</i>	बिजुलागैरी

SN	Order/ Family/ English Name	Scientific Name	Nepali Name
27	Red-crested Pochard	<i>Rhodonessa rufina</i>	सुनजुरे हाँस
28	Common Pochard	<i>Aythya ferina</i>	कैलोटाउके हाँस
29	Ferruginous Pochard	<i>Aythya nyroca</i>	मालक हाँस
30	Baer's Pochard	<i>Aythya baeri</i>	देवहाँस
31	Tufted Duck	<i>Aythya fuligula</i>	कालीजुरे हाँस
32	Greater Scaup	<i>Aythya marila</i>	कालोटाउके हाँस
33	Long-tailed Duck	<i>Clangula hyemalis</i>	लामपुच्छे हाँस
34	Common Goldeneye	<i>Bucephala clangula</i>	स्वर्णनयन हाँस
35	Smew	<i>Mergellus albellus</i>	देवदूत मणितुण्डक
36	Red-breasted Merganser	<i>Mergus serrator</i>	कुमथोप्ले मणितुण्डक
37	Common Merganser	<i>Mergus merganser</i>	मणितुण्डक
	TURNICIFORMES		
	Turnicidae		
38	Yellow-legged Buttonquail	<i>Turnix tanki</i>	पहेँलोखुट्टे गट्टेवट्टाई
39	Barred Buttonquail	<i>Turnix suscitator</i>	धर्के गट्टेवट्टाई
	PICIFORMES		
	Picidae		
40	Eurasian Wryneck	<i>Jynx torquilla</i>	खरलाहाँचे
41	Brown-capped Pygmy Woodpecker	<i>Dendrocopos nanus</i>	पुन्टे काष्ठकूट
42	Grey-capped Pygmy Woodpecker	<i>Dendrocopos canicapillus</i>	फुस्रोटाउके काष्ठकूट
43	Rufous Woodpecker	<i>Celeus brachyurus</i>	सानो तामे लाहाँचे
44	Streak-throated Woodpecker	<i>Picus xanthopygaeus</i>	कत्ले काठफोर
45	Fulvous-breasted Woodpecker	<i>Dendrocopos macei</i>	काष्ठकूट
46	Grey-headed Woodpecker	<i>Picus canus</i>	फुस्रोटाउके काष्ठकूट
47	Black-rumped Flameback	<i>Dinopium benghalense</i>	कालोढाडे लाहाँचे
	Megalaimidae		
48	Lineated Barbet	<i>Megalaima lineata</i>	छिर्के कुथुर्के
49	Blue-throated Barbet	<i>Megalaima asiatica</i>	कुथुर्के
50	Coppersmith Barbet	<i>Megalaima haemacephala</i>	मिलचरा
	BUCEROTIFORMES		
	Bucerotidae		
51	Indian Grey-Hornbill	<i>Ocyrceros birostris</i>	सानो धनेश
52	Oriental Pied-Hornbill	<i>Anthracoceros albirostris</i>	कालो धनेश
	UPUIFORMES		
	Upupidae		

SN	Order/ Family/ English Name	Scientific Name	Nepali Name
53	Common Hoopoe	<i>Upupa epops</i>	फाप्पे चरा
	CORACIIFORMES		
	Coraciidae		
54	Indian Roller	<i>Coracias benghalensis</i>	ठेउवा
55	Dollarbird	<i>Eurystomus orientalis</i>	लालचुच्चे ठेउवा
	Alcedinidae		
56	Common Kingfisher	<i>Alcedo atthis</i>	सानो माटीकोरे
	Dacelonidae		
57	Stork-billed Kingfisher	<i>Pelargopsis capensis</i>	ठूलो माटीकोरे
58	White-throated Kingfisher	<i>Halcyon smyrnensis</i>	सेतोकण्ठे माटीकोरे
59	Black-capped Kingfisher	<i>Halcyon pileata</i>	कालोटाउके माटीकोरे
	Cerylidae		
60	Pied Kingfisher	<i>Ceryle rudis</i>	छिरबिरे माटीकोरे
	Meropidae		
61	Blue-bearded Bee-eater	<i>Nyctornis athertoni</i>	मधुमक्षी भक्षका
62	Green Bee-eater	<i>Merops orientalis</i>	मुरलीचरा
63	Blue-tailed Bee-eater	<i>Merops philippinus</i>	नीलपुच्छे मुरलीचरा
64	Chestnut-headed Bee-eater	<i>Merops leschenaulti</i>	कटुसटाउके मुरलीचरा
	CUCULIFORMES		
	Cuculidae		
65	Pied Cuckoo	<i>Clamator jacobinus</i>	जुरे कोइली
66	Chestnut-winged Cuckoo	<i>Clamator coromandus</i>	ठूलो जुरे कोइली
67	Common Hawk Cuckoo	<i>Hierococcyx varius</i>	बीउ कुहियो
68	Hodgson's Hawk Cuckoo	<i>Hierococcyx fugax</i>	पपीहा कोइली
69	Indian Cuckoo	<i>Cuculus micropterus</i>	काफल पाक्यो
70	Eursian Cuckoo	<i>Cuculus canorus</i>	कुक्कु कोइली
71	Oriental Cuckoo	<i>Cuculus saturatus</i>	पूर्वीय कोइली
72	Grey-bellied Cuckoo	<i>Cacomantis passerinus</i>	फुस्रो सानो कोइली
73	Plaintive Cuckoo	<i>Cacomantis merulinus</i>	पेटकैले कोइली
74	Dronko Cuckoo	<i>Surniculus lugubris</i>	चिबे कोइली
75	Asian Koel	<i>Eudynamys scolopacea</i>	कोइली
76	Green-billed Malkoha	<i>Phaenicophaeus tristis</i>	हरित मालकौवा
77	Sirkeer Malkoha	<i>Phaenicophaeus leschenaultii</i>	न्याउरी मालकौवा
	Centropodidae		
78	Greater Coucal	<i>Centropus sinensis</i>	ढोडे गोकुल

SN	Order/ Family/ English Name	Scientific Name	Nepali Name
79	Lesser Coucal	<i>Centropus bengalensis</i>	सानो गोकुल
	PSITTACIFORMES		
	Psittacidae		
80	Alexandrine Parakeet	<i>Psittacula eupatria</i>	करा सुगा
81	Rose-ringed Parakeet	<i>Psittacula krameri</i>	कण्ठे सुगा
82	Slaty-headed Parakeet	<i>Psittacula himalayana</i>	करा सुगा
83	Plum-headed Parakeet	<i>Psittacula cyanocephala</i>	टुइँसी सुगा
84	Blossom-headed Parakeet	<i>Psittacula roseata</i>	गुलाफीटाउके सुगा
85	Red-breasted Parakeet	<i>Psittacula alexandri</i>	कागभेला सुगा
	APODIFORMES		
	Apodidae		
86	Himalayan Swiftlet	<i>Collocalia brevirostris</i>	चीचिका गौथली
87	Asian Palm-Swift	<i>Cypsiurus balasiensis</i>	थाकल गौथली
88	Alpine Swift	<i>Tachymarpis melba</i>	बतासी गौथली
89	Fork-tailed Swift	<i>Apus pacificus</i>	पुच्छरकापे गौथली
90	House Swift	<i>Apus affinis</i>	फिरफिरे घरगौथली
	Hemiprocidae		
91	Crested Treeswift	<i>Hemiprocne coronata</i>	जुरे गौथली
	STRIGIFORMES		
	Tytonidae		
92	Grass Owl	<i>Tyto capensis</i>	घाँसे लाटोकोसेरो
	Strigidae		
93	Collared Scops Owl	<i>Otus bakkamoena</i>	चित्री उलूक
94	Dusky Eagle Owl	<i>Bubo coromandus</i>	भासोलूक
95	Brown Fish Owl	<i>Ketupa zeylonensis</i>	मलाहा हुचील
96	Jungle Owlet	<i>Glaucidium radiatum</i>	डुन्दुल
97	Spotted Owlet	<i>Athene brama</i>	कोचलगाँडे लाटोकोसेरो
98	Brown Hawk-Owl	<i>Ninox scutulata</i>	कालपेचक
99	Short-eared Owl	<i>Asio flammeus</i>	लघुकर्ण लाटोकोसेरो
	Caprimulgidae		
100	Large-tailed Nightjar	<i>Caprimulgus macrurus</i>	लामपुच्छे चैतेचरा
101	Indian Nightjar	<i>Caprimulgus asiaticus</i>	चुकुचुके चैतेचरा
102	Savanna Nightjar	<i>Caprimulgus affinis</i>	चुइयाँ चैतेचरा

SN	Order/ Family/ English Name	Scientific Name	Nepali Name
103	Skyes's Nightjar	<i>Caprimulgus mahrattensis</i>	चुइयाँ चैतेचरा
	COLUMBIFORMES		
	Columbidae		
104	Rock Pigeon	<i>Columba livia</i>	मलेवा
105	Common Wood Pigeon	<i>Columba palumbus</i>	ठूलो वनपरेवा
106	Oriental Turtle Dove	<i>Streptopelia orientalis</i>	तामे दुकुर
107	Laughing Dove	<i>Streptopelia senegalensis</i>	धुसर दुकुर
108	Spotted Dove	<i>Streptopelia chinensis</i>	कुर्ले दुकुर
109	Red Collared Dove	<i>Streptopelia tranquebarica</i>	सानोतामे दुकुर
110	Eurasian Collared Dove	<i>Streptopelia decaocto</i>	कण्ठे दुकुर
111	Emerald Dove	<i>Chalcophaps indica</i>	हरील दुकुर
112	Orange-breasted Green Pigeon	<i>Treron bicincta</i>	सुन्तलेछाती हलेसो
113	Pompadour Green Pigeon	<i>Treron pompadora</i>	
114	Thick-billed Green Pigeon	<i>Treron curvirostra</i>	मोटोठूँडे हलेसो
115	Yellow-footed Green Pigeon	<i>Treron phoenicoptera</i>	हलेसो
116	Wedge-tailed Green Pigeon	<i>Treron sphenura</i>	पहाडी हलेसो
	GRUIFORMES		
	Otididae		
117	Bengal Florican	<i>Houbaropsis bengalensis</i>	खरमुजुर
118	Lesser Florican	<i>Sypheotides indica</i>	सानो खरमुजुर
	Gruidae		
119	Demoiselle Crane	<i>Grus virgo</i>	कर्याड-कुरुड सारस
120	Common Crane	<i>Grus grus</i>	लक्ष्मण सारस
	Rallidae		
121	Water Rail	<i>Rallus aquaticus</i>	कुलावारी
122	Brown Crake	<i>Amaurornis akool</i>	ध्वासे सिमकुखुरा
123	White-breasted Waterhen	<i>Amaurornis phoenicurus</i>	सिमकुखुरा
124	Baillon's Crake	<i>Porzana pusilla</i>	भिली
125	Ruddy-breasted Crake	<i>Porzana fusca</i>	घोल कस्दरी
126	Spotted Crake	<i>Porzana porzana</i>	ठूलो भिली
127	Watercock	<i>Gallicrex cinerea</i>	जलकुखुरा
128	Purple Swampen	<i>Porphyrio porphyrio</i>	कुर्मा
129	Common Moorhen	<i>Gallinula chloropus</i>	बगाले सिमकुखुरा

SN	Order/ Family/ English Name	Scientific Name	Nepali Name
130	Common Coot	<i>Fulica atra</i>	मरुल
	CICONIIFORMES		
	Scolopacidae		
131	Pintail Snipe	<i>Gallinago stenura</i>	भारक चाहा
132	Common Snipe	<i>Gallinago gallinago</i>	पानी चाहा
133	Black-tailed Godwit	<i>Limosa limosa</i>	मलगुभा
134	Whimbrel	<i>Numenius phaeopus</i>	सानो आँसीठूँडे
135	Eurasian Curlew	<i>Numenius arquata</i>	आँसीठूँडे
136	Spotted Redshank	<i>Tringa erythropus</i>	थोप्ले टिमटिमा
137	Common Redshank	<i>Tringa totanus</i>	लालखुट्टे टिमटिमा
138	Marsh Sandpiper	<i>Tringa stagnatilis</i>	मसिनोठूँडे टिमटिमा
139	Common Greenshank	<i>Tringa nebularia</i>	टिमटिमा
140	Green Sandpiper	<i>Tringa ochropus</i>	रुख सुडसुडिया
141	Wood Sandpiper	<i>Tringa glareola</i>	वन सुडसुडिया
142	Terek Sandpiper	<i>Xenus cinereus</i>	फालीठूँडे सुडसुडिया
143	Common Sandpiper	<i>Actitis hypoleucos</i>	चञ्चले सुडसुडिया
144	Red Knot	<i>Calidris canutus</i>	रातो जलरङ्ग
145	Sanderling	<i>Calidris alba</i>	श्वेत जलरङ्ग
146	Little Stint	<i>Calidris minuta</i>	कालीखुट्टे जलरङ्ग
147	Temminck's Stint	<i>Calidris temminckii</i>	जलरङ्ग
148	Dunlin	<i>Calidris alpina</i>	ठूलो जलरङ्ग
149	Curlew Sandpiper	<i>Calidris ferruginea</i>	आँसीठूँडे जलरङ्ग
150	Ruff	<i>Philomachus pugnax</i>	राजसुडसुडिया
	Rostratulidae		
151	Greater Painted-snipe	<i>Rostratula benghalensis</i>	चित्राङ्गड
	Jacanidae		
152	Pheasant-tailed Jacana	<i>Hydrophasianus chirurgus</i>	जलअप्सरा
153	Bronze-winged Jacana	<i>Metopidius indicus</i>	लामाऔँले
	Burhinidae		
154	Eurasian Thick-knee	<i>Burhinus oedicnemus</i>	बगरबट्टाई
155	Great Thick-knee	<i>Burhinus recurvirostris</i>	ठूलो बगरबट्टाई
	Charadriidae		
156	Black-winged Stilt	<i>Himantopus himantopus</i>	प्रवालपाद
157	Pied Avocet	<i>Recurvirostra avosetta</i>	हलीमुख
158	Pacific Golden Plover	<i>Pluvialis fulva</i>	प्रशान्त सर्षपी

SN	Order/ Family/ English Name	Scientific Name	Nepali Name
159	Grey Plover	<i>Pluvialis squatarola</i>	फुस्रे सर्पपी
160	Little Ringed Plover	<i>Charadrius dubius</i>	अलकचन्द्र राजपुत्रिका
161	Kentish Plover	<i>Charadrius alexandrinus</i>	अलकचन्द्र राजपुत्रिका
162	Lesser Sand Plover	<i>Charadrius mongolus</i>	मंगोल राजपुत्रिका
163	Greater Sand Plover	<i>Charadrius leschenaultii</i>	बडा राजपुत्रिका
164	Northern Lapwing	<i>Vanellus vanellus</i>	जुरे हुटिट्याउ
165	Yellow-wattled Lapwing	<i>Vanellus malarbaricus</i>	दोयम हुटिट्याउ
166	River Lapwing	<i>Vanellus duvaucelii</i>	खोले हुटिट्याउ
167	Grey-headed Lapwing	<i>Vanellus cinereus</i>	राज हुटिट्याउ
168	Red-wattled Lapwing	<i>Vanellus indicus</i>	हुटिट्याउँ
	Glareolidae		
169	Indian Courser	<i>Cursorius coromandelicus</i>	गाजले धावक
170	Oriental Pratincole	<i>Glareola maldivarum</i>	ठूलो पानी गौथली
171	Small Pratincole	<i>Glareola lactea</i>	पानी गौथली
	Laridae		
172	Indian Skimmer	<i>Rynchops albicollis</i>	भाँभर चिउवा
173	Mew Gull	<i>Larus canus</i>	मिउ गंगाचील
174	Yellow-legged Gull	<i>Larus cachinnans</i>	
175	Heuglin's Gull	<i>Larus heuglini</i>	कृष्णपंख गंगाचील
176	Pallas's Gull	<i>Larus ichthyaetus</i>	राजा गंगाचील
177	Brown-headed Gull	<i>Larus brunnicephalus</i>	खैरोटाउके गंगाचील
178	Black-headed Gull	<i>Larus ridibundus</i>	कालोटाउके गंगाचील
179	Slender-billed Gull	<i>Larus genei</i>	तनुठुँडे गंगाचील
180	Gull-billed Tern	<i>Gelochelidon nilotica</i>	गंगाचीलठुँडे फ्यालफ्याले
181	Caspian Tern	<i>Sterna caspia</i>	केकरा फ्यालफ्याले
182	River Tern	<i>Sterna aurantia</i>	कुरारी फ्यालफ्याले
183	Common Tern	<i>Sterna hirundo</i>	वायु फ्यालफ्याले
184	Little Tern	<i>Sterna albifrons</i>	लघु फ्यालफ्याले
185	Black-bellied Tern	<i>Sterna acuticauda</i>	उत्क्रोशी फ्यालफ्याले
186	Whiskered Tern	<i>Chlidonias hybridus</i>	ठिमाहा फ्यालफ्याले
187	White-winged Tern	<i>Chlidonias leucopterus</i>	सेतोपंखे फ्यालफ्याले
	Accipitridae		
188	Osprey	<i>Pandion haliaetus</i>	मलाहा चील
189	Black Baza	<i>Aviceda leuphotes</i>	कालो जुरेबाज

SN	Order/ Family/ English Name	Scientific Name	Nepali Name
190	Oriental Honey-buzzard	<i>Pernis ptilorhyncus</i>	मधुहा
191	Black-shouldered Kite	<i>Elanus caeruleus</i>	मुसे चील
192	Black Kite	<i>Milvus migrans</i>	कालो चील
193	Brahminy Kite	<i>Haliastur indus</i>	सेतोटाउके चील
194	Pallas's Fish Eagle	<i>Haliaeetus leucoryphus</i>	बोक्सी चील
195	White-tailed Eagle	<i>Haliaeetus albicilla</i>	कङ्कम चील
196	Grey-headed Fish Eagle	<i>Ichthyophaga ichthyaeus</i>	माछाकुल
197	Egyptian Vulture	<i>Neophron percnopterus</i>	सेतो गिद्ध
198	White-rumped Vulture	<i>Gyps bengalensis</i>	डंगर गिद्ध
199	Slender-billed Vulture	<i>Gyps tenuirostris</i>	सानो खैरो गिद्ध
200	Himalayan Griffon	<i>Gyps himalayensis</i>	हिमाली गिद्ध
201	Eurasian Griffon	<i>Gyps fulvus</i>	खैरो गिद्ध
202	Cinereous Vulture	<i>Aegypius monachus</i>	राजगिद्ध
203	Red-headed Vulture	<i>Sarcogyps calvus</i>	सुन गिद्ध
204	Short-toed Snake Eagle	<i>Circaetus gallicus</i>	सर्पहारी चील
205	Crested Serpent Eagle	<i>Spilornis cheela</i>	काकाकुल
206	Eurasian Marsh Harrier	<i>Circus aeruginosus</i>	सिम भुइँचील
207	Hen Harrier	<i>Circus cyaneus</i>	चल्लाचोर भुइँचील
208	Pallid Harrier	<i>Circus macrourus</i>	श्वेत भुइँचील
209	Pied Harrier	<i>Circus melanoleucos</i>	आब्लाक पेटाहा भुइँचील
210	Montagu's Harrier	<i>Circus pygargus</i>	मोन्टागु भुइँचील
211	Crested Goshawk	<i>Accipiter trivirgatus</i>	कल्की बसेरा
212	Shikra	<i>Accipiter badius</i>	शिक्रा
213	Besra	<i>Accipiter virgatus</i>	बेसरा
214	Eurasian Sparrowhawk	<i>Accipiter nisus</i>	वनबाज
215	Northern Goshawk	<i>Accipiter gentilis</i>	बलाकाक्ष वनबाज
216	White-eyed Buzzard	<i>Butastur teesa</i>	जमल श्येनबाज
217	Common Buzzard	<i>Buteo buteo</i>	श्येनबाज
218	Long-legged Buzzard	<i>Buteo rufinus</i>	लामखुट्टे श्येनबाज
219	Black Eagle	<i>Ictinaetus malayensis</i>	द्रोणक चील
220	Indian Spotted Eagle	<i>Aquila hastata</i>	लघु महाचील
221	Greater Spotted Eagle	<i>Aquila clanga</i>	जीवाहार महाचील
222	Tawny Eagle	<i>Aquila rapax</i>	राग महाचील
223	Steppe Eagle	<i>Aquila nipalensis</i>	गोमायु महाचील

SN	Order/ Family/ English Name	Scientific Name	Nepali Name
224	Imperial Eagle	<i>Aquila heliaca</i>	रणमत्त महाचील
225	Golden Eagle	<i>Aquila chrysaetos</i>	सुपर्ण महाचील
226	Booted Eagle	<i>Hieraaetus pennatus</i>	काँधचन्द्र चील
227	Rufous-bellied Eagle	<i>Hieraaetus kienerii</i>	सेतोकण्ठे चील
228	Changeable Hawk Eagle	<i>Spizaetus cirrhatus</i>	शदलचील
229	Mountain Hawk Eagle	<i>Spizaetus nipalensis</i>	पहाडी शदलचील
	Falconidae		
230	Collared Falconet	<i>Microhierax caerulescens</i>	पौरी बाज
231	Lesser Kestrel	<i>*Falco naumanni</i>	सानो बौडाइ
232	Common Kestrel	<i>Falco tinnunculus</i>	बौडाइ
233	Red-necked Falcon	<i>Falco chicquera</i>	
234	Amur Falcon	<i>Falco amurensis</i>	अमुर बाज
235	Merlin	<i>Falco columbarius</i>	सानो बाज
236	Eurasian Hobby	<i>Falco subbuteo</i>	जुंगे चिरान्तक बाज
237	Oriental Hobby	<i>Falco severus</i>	चिरान्तक बाज
238	Laggar Falcon	<i>Falco jugger</i>	लागर बाज
239	Peregrine Falcon	<i>Falco peregrinus</i>	शाही बाज
	Podicipedidae		
240	Little Grebe	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	डुबुल्कीचरा
241	241. Great Crested Grebe	<i>Podiceps cristatus</i>	सिउरे डुबुल्कीचरा
242	242. Black-necked Grebe	<i>Podiceps nigricollis</i>	कालीकण्ठ डुबुल्कीचरा
	Anhingidae		
243	243. Oriental Darter	<i>Anhinga melanogaster</i>	सुइरोठूँडे
	Phalacrocoracidae		
244	Little Cormorant	<i>Phalacrocorax niger</i>	सानो जलेवा
245	Great Cormorant	<i>Phalacrocorax carbo</i>	जलेवा
246	Indian Cormorant	<i>Phalacrocorax fuscicollis</i>	मभौला जलेवा
	Ardeidae		
247	Little Egret	<i>Egretta garzetta</i>	सानो सेतोबकुल्ला
248	Grey Heron	<i>Ardea cinerea</i>	फुस्रो बकुल्ला
249	Purple Heron	<i>Ardea purpurea</i>	ध्यानी बकुल्ला
250	Great Egret	<i>Casmerodius albus</i>	ठूलो सेतोबकुल्ला
251	Intermediate Egret	<i>Mesophoyx intermedia</i>	मभौला सेतोबकुल्ला
252	Cattle Egret	<i>Bubulcus ibis</i>	वस्तु बकुल्ला
253	Indian Pond Heron	<i>Ardeola grayii</i>	आसकोटे बकुल्ला

SN	Order/ Family/ English Name	Scientific Name	Nepali Name
254	Little Heron	<i>Butorides striatus</i>	
255	Black-crowned Night Heron	<i>Nycticorax nycticorax</i>	बाँके बकुल्ला
256	Yellow Bittern	<i>Ixobrychus sinensis</i>	पहेँलो जूनबकुल्ला
257	Cinnamon Bittern	<i>Ixobrychus cinnamomeus</i>	रातो जूनबकुल्ला
258	Black Bittern	<i>Dupetor flavicollis</i>	
259	Great Bittern	<i>Botaurus stellaris</i>	ठूलो जूनबकुल्ला
	Phoenicopteridae		
260	Greater Flamingo	<i>Phoenicopterus ruber</i>	भद्रपंक्षी
	Threskiornithidae		
261	Glossy Ibis	<i>Plegadis falcinellus</i>	सानो साँवरी
262	Black-headed Ibis	<i>Threskiornis melanocephalus</i>	सेतो साँवरी
263	Black Ibis	<i>Pseudibis papillosa</i>	करा साँवरी
264	Eurasian Spoonbill	<i>Platalea leucorodia</i>	चम्चाढुँडे साँवरी
	Pelecanidae		
265	Great White Pelican	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	ठूलो घाउँके हावासील
266	Spot-billed Pelican	<i>Pelecanus philippensis</i>	घाउँके हावासील
	Ciconiidae		
267	Painted Stork	<i>Mycteria leucocephala</i>	लालटाउके गरुड
268	Asian Openbill	<i>Anastomus oscitans</i>	घुँगीफोर गरुड
269	Black Stork	<i>Ciconia nigra</i>	कालो गरुड
270	Woolly-necked Stork	<i>Ciconia episcopus</i>	लोभीपापी गरुड
271	White Stork	<i>Ciconia ciconia</i>	सेतो गरुड
272	Black-necked Stork	<i>Ephippiorhynchus asiaticus</i>	कृष्णकण्ठ गरुड
273	Lesser Adjutant	<i>Leptoptilos javanicus</i>	भुँडीफोर गरुड
274	Greater Adjutant	<i>Leptoptilos dubius</i>	राजगरुड
	Gaviidae		
275	Red-throated Loon	<i>Gavia stellata</i>	लालकण्ठे लून
	PASSERIFORMES		
	Pittidae		
276	Hooded Pitta	<i>Pitta sordida</i>	चित्रक पिट्टा
277	Indian Pitta	<i>Pitta brachyura</i>	गाजले पिट्टा
	Irenidae		
278	Golden-fronted Leafbird	<i>Chloropsis aurifrons</i>	कृष्णकण्ठे हरितचरी
	Laniidae		

SN	Order/ Family/ English Name	Scientific Name	Nepali Name
279	Rufous-tailed Shrike	<i>Lanius isabellinus</i>	रातोपुच्छे भद्राई
280	Brown Shrike	<i>Lanius cristatus</i>	खैरो भद्राई
281	Bay-backed Shrike	<i>Lanius vittatus</i>	चित्रक भद्राई
282	Long-tailed Shrike	<i>Lanius schach</i>	भद्राई
283	Grey-backed Shrike	<i>Lanius tephronotus</i>	हिमाली भद्राई
284	Southern Grey Shrike	<i>Lanius meridionalis</i>	राजभद्राई
	Corvidae		
285	Red-billed Blue Magpie	<i>Urocissa erythrorhyncha</i>	स्यालपोथरी लामपुच्छे
286	Rufous Treepie	<i>Dendrocitta vagabunda</i>	कोकले
287	Grey Treepie	<i>Dendrocitta formosae</i>	पहाडी कोकले
288	House Crow	<i>Corvus splendens</i>	घर काग
289	Large-billed Crow	<i>Corvus macrorhynchos</i>	कालो काग
290	Ashy Woodswallow	<i>Artamus fuscus</i>	
291	Eurasian Golden Oriole	<i>Oriolus oriolus</i>	गाजले सुनचरी
292	Black-naped Oriole	<i>Oriolus chinensis</i>	कालोगर्दने सुनचरी
293	Slender-billed Oriole	<i>Oriolus tenuirostris</i>	तीखोठूँडे सुनचरी
294	Black-hooded Oriole	<i>Oriolus xanthornus</i>	कालोटाउके सुनचरी
295	Maroon Oriole	<i>Oriolus traillii</i>	घनरक्त सुनचरी
296	Large Cuckooshrike	<i>Coracina macei</i>	लटुशक विरहीचरी
297	Black-winged Cuckooshrike	<i>Coracina melaschistos</i>	कालो विरहीचरी
298	Black-headed Cuckooshrike	<i>Coracina melanoptera</i>	कालोटाउके विरहीचरी
299	Rosy Minivet	<i>Pericrocotus roseus</i>	गुलाफी रानीचरी
300	Small Minivet	<i>Pericrocotus cinnamomeus</i>	सानो रानीचरी
301	Ashy Minivet	<i>Pericrocotus divaricatus</i>	फुस्रे रानीचरी
302	Scarlet Minivet	<i>Pericrocotus flammeus</i>	रानीचरी
303	Bar-winged Flycatcher-shrike	<i>Hemipus picatus</i>	आसकोटे चरी
304	White-throated Fantail	<i>Rhipidura albicollis</i>	नक्कले मारुनीचरी
305	White-browed Fantail	<i>Rhipidura aureola</i>	कुमथोप्ले मारुनीचरी
306	Black Drongo	<i>Dicrurus macrocercus</i>	कालो चिबे
307	Ashy Drongo	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	ध्वाँसे चिबे
308	White-bellied Drongo	<i>Dicrurus caerulescens</i>	सेतोपेटे चिबे
309	Crow-billed Drongo	<i>Dicrurus annectans</i>	कागठूँडे चिबे
310	Bronzed Drongo	<i>Dicrurus aeneus</i>	सानो चिबे
311	Spangled Drongo	<i>Dicrurus hottentottus</i>	केशराज चिबे
312	Greater Racket-tailed Drongo	<i>Dicrurus paradiseus</i>	भीमराज चिबे

SN	Order/ Family/ English Name	Scientific Name	Nepali Name
313	Black-naped Monarch	<i>Hypothymis azurea</i>	राजचरी
314	Asian Paradise-flycatcher	<i>Terpsiphone paradisi</i>	स्वर्गचरी
315	Common Iora	<i>Aegithina tiphia</i>	सुसेलीचरी
316	Common Woodshrike	<i>Tephrodornis pondicerianus</i>	टेन्था
	Muscicapidae		
317	Blue-capped Rock Thrush	<i>Monticola cinclorhynchus</i>	सानो हजार चाँचर
318	Blue Rock Thrush	<i>Monticola solitarius</i>	उमा चाँचर
319	Blue Whistling Thrush	<i>Myophonus caeruleus</i>	कल्चौडे
320	Orange-headed Thrush	<i>Zoothera citrina</i>	सुन्तले चाँचर
321	Scaly Thrush	<i>Zoothera dauma</i>	गोब्रे चाँचर
322	Dark-sided Thrush	<i>Zoothera marginata</i>	लामोठुँडे सानो चाँचर
323	Tickell's Thrush	<i>Turdus unicolor</i>	फुस्रे चाँचर
324	White-collared Blackbird	<i>Turdus albocinctus</i>	कण्ठे चाँचर
325	Grey-winged Blackbird	<i>Turdus boulboul</i>	मदना चाँचर
326	Eurasian Blackbird	<i>Turdus merula</i>	
327	Dark-throated Thrush	<i>Turdus ruficollis</i>	कैलोकण्ठे चाँचर
328	Dusky Thrush	<i>Turdus naumanni</i>	कैलोकण्ठे चाँचर
329	Dark-sided Flycatcher	<i>Muscicapa sibirica</i>	ध्वाँसे अर्जुनक
330	Asian Brown Flycatcher	<i>Muscicapa dauurica</i>	धूसर अर्जुनक
331	Rusty-tailed Flycatcher	<i>Muscicapa ruficauda</i>	कैलोपुच्छे अर्जुनक
332	Slaty-backed Flycatcher	<i>Ficedula hodgsonii</i>	लघु अर्जुनक
333	Red-throated Flycatcher	<i>Ficedula parva</i>	लालकण्ठे अर्जुनक
334	Kashmir Flycatcher	<i>Ficedula subrubra</i>	काश्मीरी अर्जुनक
335	Little Pied Flycatcher	<i>Ficedula westermanni</i>	श्यामश्वेत अर्जुनक
336	Ultramarine Flycatcher	<i>Ficedula superciliaris</i>	नीलश्वेत अर्जुनक
337	Verditer Flycatcher	<i>Eumyias thalassina</i>	नीलतुथो अर्जुनक
338	Red-breasted Flycatcher	<i>Ficedula (parva) parva</i>	लालवक्ष अर्जुनक
339	White-gorgeted Flycatcher	<i>Ficedula monileger</i>	सेतोटिके अर्जुनक
340	Durian Redstart	<i>Phoenicurus aureus</i>	फुस्रोटाउके खञ्जरी
341	Small Niltava	<i>Niltava macgrigoriae</i>	सानो नीलतभा
342	Rufous-bellied Niltava	<i>Niltava sundara</i>	सुन्दर नीलतभा
343	Pale-chinned Flycatcher	<i>Cyornis poliogenys</i>	नौनीकण्ठे अर्जुनक
344	Blue-throated Flycatcher	<i>Cyornis rubeculoides</i>	नीलकण्ठे अर्जुनक
345	Pygmy Blue Flycatcher	<i>Muscicapella hodgsoni</i>	
346	Grey-headed Canary Flycatcher	<i>Culicicapa ceylonensis</i>	चञ्चले अर्जुनक

SN	Order/ Family/ English Name	Scientific Name	Nepali Name
347	Siberian Rubythroat	<i>Luscinia calliope</i>	साइबेरियाली रातोक्ण्ठ
348	White-tailed Rubythroat	<i>Luscinia pectoralis</i>	सेतोपेटे खञ्जरी
349	Bluethroat	<i>Luscinia svecica</i>	भूमिचर नीलक्ण्ठ
350	Indian Blue Robin	<i>Luscinia brunnea</i>	नीलो रबिन
351	White-browed Bush Robin	<i>Tarsiger indicus</i>	सेतोआँखीभौ रबिन
352	Oriental Magpie Robin	<i>Copsychus saularis</i>	धोबिनी चरा
353	White-rumped Shama	<i>Copsychus malabaricus</i>	श्यामा
354	Indian Robin	<i>Saxicoloides fulicata</i>	देवी श्यामा
355	Black Redstart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	ध्याप्ची खञ्जरी
356	White-capped Water Redstart	<i>Chaimarrornis leucocephalus</i>	सेतोटाउके जलखञ्जरी
357	Hodgson's Bushchat	<i>Saxicola insignis</i>	सेतोकण्ठे धिप्सी
358	Common Stonechat	<i>Saxicola torquata</i>	भेकभेक भ्याप्सी
359	White-tailed Stonechat	<i>Saxicola leucura</i>	काँसे भ्याप्सी
360	Pied Bushchat	<i>Saxicola caprata</i>	काले भ्याप्सी
361	Jerdon's Bushchat	<i>Saxicola jerdoni</i>	नर्कट भ्याप्सी
362	Grey Bushchat	<i>Saxicola ferrea</i>	हिमाली भ्याप्सी
363	Desert Wheatear	<i>Oenanthe deserti</i>	कालोकण्ठे भुइँरबिन
364	Brown Rock Chat	<i>Cercomela fusca</i>	कैलो रबिन
	Sturnidae		
365	Spot-winged Starling	<i>Saroglossa spiloptera</i>	कटुसकण्ठे सारौं
366	Chestnut-tailed Starling	<i>Sturnus malabaricus</i>	फुस्रोटाउके सारौं
367	Brahminy Starling	<i>Sturnus pagodarum</i>	जुरे सारौं
368	Purple-backed Starling	<i>Sturnus sturninus</i>	सानो डाङ्ग्रे सारौं
369	Rosy Starling	<i>Sturnus roseus</i>	गुलाफी सारौं
370	Common Starling	<i>Sturnus vulgaris</i>	कालो सारौं
371	Asian Pied Starling	<i>Sturnus contra</i>	डाङ्ग्रे सारौं
372	Asian Glossy Starling	<i>Aplonis panayensis</i>	रक्तनयनी सारौं
373	White-shouldered Starling	<i>Sturnus sinensis</i>	सेतोकाँधे सारौं
374	Common Myna	<i>Acridotheres tristis</i>	डाङ्ग्रे रुपी
375	Bank Myna	<i>Acridotheres ginginianus</i>	भीठ रुपी
376	Jungle Myna	<i>Acridotheres fuscus</i>	वन रुपी
377	Hill Myna	<i>Gracula religiosa</i>	मदनसारिका मैना
378	Great Myna	<i>Acridotheres grandis</i>	जुरे रुपी
	Sittidae		
379	Chestnut-bellied Nuthatch	<i>Sitta castanea</i>	कटुसे मट्टा

SN	Order/ Family/ English Name	Scientific Name	Nepali Name
	Paridae		
380	Great Tit	<i>Parus major</i>	चिचिलकोटे
	Hirundinidae		
381	Sand Martin	<i>Riparia riparia</i>	गलाहारी भित्तेगौथली
382	Plain Martin	<i>Riparia paludicola</i>	भित्तेगौथली
383	Barn Swallow	<i>Hirundo rustica</i>	घर गौथली
384	Wire-tailed Swallow	<i>Hirundo smithii</i>	सुइरोपुच्छे गौथली
385	Red-rumped Swallow	<i>Hirundo daurica</i>	गेरुकटी गौथली
386	Streak-throated Swallow	<i>Hirundo fluviicola</i>	छिर्के गौथली
387	Asian House Martin	<i>Delichon dasypus</i>	एशियाली भीरगौथली
	Regulidae		
388	Goldcrest	<i>Regulus regulus</i>	स्वर्णचूल फिस्टो
	Pycnonotidae		
389	Black-crested Bulbul	<i>Pycnonotus melanicterus</i>	कालोकल्की पहेँलोजुरेली
390	Red-whiskered Bulbul	<i>Pycnonotus jocosus</i>	श्वेतवक्ष जुरेली
391	Himalayan Bulbul	<i>Pycnonotus leucogenys</i>	जुल्फे जुरेली
392	Red-vented Bulbul	<i>Pycnonotus cafer</i>	जुरेली
393	Black Bulbul	<i>Hypsipetes leucocephalus</i>	बाखे जुरेली
	Cisticolidae		
394	Zitting Cisticola	<i>Cisticola juncidis</i>	फिर्फिरे
395	Bright-capped Cisticola	<i>Cisticola exilis</i>	सुनटाउके फिर्फिरे
396	Rufous-vented Prinia	<i>Prinia burnesii</i>	
397	Striated Prinia	<i>Prinia criniger</i>	सुया घाँसेफिस्टो
398	Grey-crowned Prinia	<i>Prinia cinereocapilla</i>	घेघरी घाँसेफिस्टो
399	Grey-breasted Prinia	<i>Prinia hodgsonii</i>	फुस्रोछाती घाँसेफिस्टो
400	Graceful Prinia	<i>Prinia gracilis</i>	काँसे घाँसेफिस्टो
401	Yellow-bellied Prinia	<i>Prinia flaviventris</i>	पीतोदर घाँसेफिस्टो
402	Ashy Prinia	<i>Prinia socialis</i>	टुणुक् घाँसेफिस्टो
403	Plain Prinia	<i>Prinia inornata</i>	भाँक्री घाँसेफिस्टो
	Zosteropidae		
404	Oriental White-eye	<i>Zosterops palpebrosus</i>	कांकीर
	Sylviidae		
405	Grey-bellied Tesia	<i>Tesia cyaniventer</i>	फुस्रोपेटे टिसिया
406	Pale-footed Bush Warbler	<i>Cettia pallidipes</i>	घेघरी भाडीफिस्टो
407	Chestnut-crowned Bush Warbler	<i>Cettia major</i>	ठूलो रातोटाउके

SN	Order/ Family/ English Name	Scientific Name	Nepali Name
			भाडीफिस्टो
408	Aberrant Bush Warbler	<i>Cettia flavolivacea</i>	पीतहरित भाडीफिस्टो
409	Grey-sided Bush Warbler	<i>Cettia brunnifrons</i>	रातोटाउके भाडीफिस्टो
410	Spotted Bush Warbler	<i>Bradypterus thoracicus</i>	थोप्ले मुसेफिस्टो
411	Chinese Bush Warbler	<i>Bradypterus taczanowskii</i>	चिनिया भाडीफिस्टो
412	Lanceolated Warbler	<i>Locustella lanceolata</i>	धर्के मुसेफिस्टो
413	Grasshopper Warbler	<i>Locustella naevia</i>	सादाकण्ठे मुसेफिस्टो
414	Rusty-rumped Warbler	<i>Locustella certhiola</i>	कैलोढाडे मुसेफिस्टो
415	Black-browed Reed Warbler	<i>Acrocephalus bistrigiceps</i>	कृष्णखीभौ द्याकद्याके
416	Paddyfield Warbler	<i>Acrocephalus agricola</i>	सानो द्याकद्याके
417	Blunt-winged Warbler	<i>Acrocephalus concinens</i>	ठुटेपंखे द्याकद्याके
418	Blyth's Reed Warbler	<i>Acrocephalus dumetorum</i>	द्याकद्याके
419	Clamorous Reed Warbler	<i>Acrocephalus stentoreus</i>	लामोठूँडे द्याकद्याके
420	Thick-billed Warbler	<i>Acrocephalus aedon</i>	मोटोठूँडे द्याकद्याके
421	Booted Warbler	<i>Hippolais caligata</i>	मोटोखुट्टे फिस्टो
422	Common Tailorbird	<i>Orthotomus sutorius</i>	पातसिउने फिस्टो
423	Common Chiffchaff	<i>Phylloscopus collybita</i>	चिपचिपे फिस्टो
424	Dusky Warbler	<i>Phylloscopus fuscatus</i>	गोधूलि फिस्टो
425	Smoky Warbler	<i>Phylloscopus fuligiventer</i>	ध्वाँसे फिस्टो
426	Tickell's Leaf Warbler	<i>Phylloscopus affinis</i>	पीतोदर फिस्टो
427	Sulphur-bellied Warbler	<i>Phylloscopus griseolus</i>	पीतोदर ढुङ्गेफिस्टो
428	Yellow-browed Warbler	<i>Phylloscopus inornatus</i>	हरित फिस्टो
429	Hume's Warbler	<i>Phylloscopus humei</i>	चञ्चले फिस्टो
430	Greenish Warbler	<i>Phylloscopus trochiloides</i>	जीवल फिस्टो
431	Large-billed Leaf Warbler	<i>Phylloscopus magnirostris</i>	ठूलोठूँडे फिस्टो
432	Western Crowned Warbler	<i>Phylloscopus occipitalis</i>	ठूलो तालुधर्क फिस्टो
433	Blyth's Leaf Warbler	<i>Phylloscopus reguloides</i>	तालुधर्के फिस्टो
434	Yellow-vented Warbler	<i>Phylloscopus cantator</i>	पीतनिर्गम फिस्टो
435	Golden-spectacled Warbler	<i>Seicercus burkii</i>	सुनचश्मे फिस्टो
436	Striated Grassbird	<i>Megalurus palustris</i>	नर्कट घाँसेचरी
437	Bristled Grassbird	<i>Chaetornis striatus</i>	काँसे घाँसेचरी
438	Abbott's Babbler	<i>Malacocincla abbotti</i>	मोटोठूँडे भ्याकुर
439	Striped Tit Babbler	<i>Macronous gularis</i>	पीतोदर फिस्टेभ्याकुर
440	Yellow-eyed Babbler	<i>Chrysomma sinense</i>	तामे घाँसेभ्याकुर

SN	Order/ Family/ English Name	Scientific Name	Nepali Name
441	Striated Babbler	<i>Turdoides earlei</i>	खर भ्याकुर
442	Jungle Babbler	<i>Turdoides striatus</i>	बगाले भ्याकुर
443	Lesser Whitethroat	<i>Sylvia curruca</i>	श्वेतकण्ठ फिस्टो
444	Orphean Warbler	<i>Sylvia hortensis</i>	ठूलो श्वेतकण्ठ फिस्टो
	Alaudidae		
445	Rufous-winged Lark	<i>Mirafra assamica</i>	भारद्वाज
446	Ashy-crowned Sparrow Lark	<i>Eremopterix grisea</i>	चश्मे भारद्वाज
447	Greater Short-toed Lark	<i>Calandrella brachydactyla</i>	वर्तिका भारद्वाज
448	Hume's Short-toed Lark	<i>Calandrella acutirostris</i>	पहेलोठूँडे भारद्वाज
449	Sand Lark	<i>Calandrella raytal</i>	बगर भारद्वाज
450	Crested Lark	<i>Galerida cristata</i>	जुरे भारद्वाज
451	Oriental Skylark	<i>Alauda gulgula</i>	ब्रह्मीचटी
	Nectariniidae		
452	Thick-billed Flowerpecker	<i>Dicaeum agile</i>	मोटोठूँडे पुष्पकोकिल
453	Pale-billed Flowerpecker	<i>Dicaeum erythrorhynchos</i>	रातोठूँडे पुष्पकोकिल
454	Purple Sunbird	<i>Aethopyga gouldiae</i>	कालोबुङ्गेचरा
	Passeridae		
455	House Sparrow	<i>Passer domesticus</i>	घर भँगेरा
456	Spanish Sparrow	<i>Passer hispaniolensis</i>	चित्रपृष्ठ भँगेरा
457	Russet Sparrow	<i>Passer rutilans</i>	कैलो भँगेरा
458	Eurasian Tree Sparrow	<i>Passer montanus</i>	रुख भँगेरा
459	Chestnut-shouldered Petronia	<i>Petronia xanthocollis</i>	पीतकण्ठे भँगेरा
460	Forest Wagtail	<i>Dendronanthus indicus</i>	वन टिकटिके
461	White Wagtail	<i>Motacilla alba</i>	फुस्रो टिकटिके
462	White-browed Wagtail	<i>Motacilla maderaspatensis</i>	खोले टिकटिके
463	Citrine Wagtail	<i>Motacilla citreola</i>	बेसारे टिकटिके
464	Yellow Wagtail	<i>Motacilla flava</i>	पहेलो टिकटिके
465	Grey Wagtail	<i>Motacilla cinerea</i>	फुस्रो टिकटिके
466	Richard's Pipit	<i>Anthus richardi</i>	हिउँदै चुइयाँ
467	Paddyfield Pipit	<i>Anthus rufulus</i>	आली चुइयाँ
468	Tawny Pipit	<i>Anthus campestris</i>	धूलिका चुइयाँ
469	Blyth's Pipit	<i>Anthus godlewskii</i>	छोटोठूँडे चुइयाँ
470	Long-billed Pipit	<i>Anthus similis</i>	लामोठूँडे चुइयाँ
471	Tree Pipit	<i>Anthus trivialis</i>	बगाले चुइयाँ

SN	Order/ Family/ English Name	Scientific Name	Nepali Name
472	Olive-backed Pipit	<i>Anthus hodgsoni</i>	रुख चुइयाँ
473	Red-throated Pipit	<i>Anthus cervinus</i>	लालकण्ठे चुइयाँ
474	Rosy Pipit	<i>Anthus roseatus</i>	गुलाफीकण्ठे चुइयाँ
475	Water Pipit	<i>Anthus spinoletta</i>	जल चुइयाँ
476	Buff-bellied Pipit	<i>Anthus rubescens</i>	कैलकोखे चुइयाँ
477	Black-breasted Weaver	<i>Ploceus benghalensis</i>	कैलकोखे चुइयाँ
478	Streaked Weaver	<i>Ploceus manyar</i>	धर्के तोपचरा
479	Baya Weaver	<i>Ploceus philippinus</i>	बया तोपचरा
480	Finn's Weaver	<i>Ploceus megarhynchus</i>	सुनौलो तोपचरा
481	Red Avadavat	<i>Amandava amandava</i>	रातो मुनियाँ
482	Indian Silverbill	<i>Lonchura malabarica</i>	चाँदीटुँडे मुनियाँ
483	White-rumped Munia	<i>Lonchura striata</i>	सेतोढाडे मुनियाँ
484	Scaly-breasted Munia	<i>Lonchura punctulata</i>	कोटेरो मुनियाँ
485	Black-headed Munia	<i>Lonchura malacca</i>	कालोटाउके मुनियाँ
	Fringillidae		
486	Common Rosefinch	<i>Carpodacus erythrinus</i>	अमोंगा तितु
487	Crested Bunting	<i>Melophus lathami</i>	जुरे बगेडी
488	Chestnut-eared Bunting	<i>Emberiza fucata</i>	कानकैले बगेडी
489	Little Bunting	<i>Emberiza pusilla</i>	लघु बगेडी
490	Yellow-breasted Bunting	<i>Emberiza aureola</i>	बगाले बगेडी
491	Black-headed Bunting	<i>Emberiza melanocephala</i>	कालोटाउके बगेडी
492	Red-headed Bunting	<i>Emberiza bruniceps</i>	रातोटाउके बगेडी
493	Black-faced Bunting	<i>Emberiza spodocephala</i>	कृष्णमुहार बगेडी
494	Great Hornbill	<i>Buceros bicornis</i>	राजधनेश

स्रोत: Birds of Nepal, Status and Checklist, 2018, Birds Conservation Nepal

अनुसूची ५१: अनलाइन पत्रिकाहरूको विवरण

क्र.सं.	संस्थाको नाम	डोमेन नाम	संचालकको नाम	कार्यालय रहने स्थान
१	धर्मराज मिडिया ग्रुप प्रा लि	www.nepalpana.com	विवेक कुमार ठाकुर	सर्लाही
२	गोर्खाली मिडिया एन पि प्रा लि	www.gorkhalikhabar.info	प्रकाश कुमार खड्का	सर्लाही
३	जय गणेश मिडिया प्रा लि	www.purbanchalexpress.com	सन्तोष कुमार शाह	सिराहा
४	पिसि मिडिया नेटवर्क प्रा लि	www.sarokardaily.com	सुमित रौनियार	पर्सा
५	सप्तरी जागरण साप्ताहिक	www.saptarijagran.com	बैद्यनाथ यादव	सप्तरी
६	जनदृष्टि मेडिया ग्रुप प्रा लि	www.janadristi.com	सन्तोष कुमार श्रेष्ठ	पर्सा
७	मधेश स्पेशल साप्ताहिक	www.madheshspecial.com	रोयन्तर मण्डल	सिराहा
८	मेलोडि नेपाल प्रोडक्स प्रा लि	www.melodynepal.tv	प्रदिप कुमार गलान	महोत्तरी
९	गौर मिडिया प्रा लि	www.aajtakmadhesh.com	सञ्जय कुमार सहना	रौतहट
१०	टुडे न्युज नेटवर्क प्रा लि	www.todaykhabar.com	अनन्त प्रसाद मेहता	सप्तरी
११	स्वाती मिडिया प्रा लि	www.apkhabar.com	अनिल कुमार तिवारी	रौतहट
१२	साझा आवाज पब्लिकेशन	www.sajhaawaz.com	मो. इजहरूल हक मिकरानी	रौतहट
१३	नेपाल मिडिया हब प्रा लि	www.sajilonews.com	दिपेश श्रेष्ठ	महोत्तरी
१४	नेपाल टप मिडिया प्रा लि	www.thenepaltop.com	अमरेशकान्त झा	धनुषा
१५	ग्रिन टि.भि. नेटवर्क प्रा लि	www.kisantelevision.com	गुजेश्वरी कुमारी श्रेष्ठ	सिराहा
१६	मुस्लिम मिडिया प्रा लि	www.interviewkhabar.com	इस्तायक अहमद	रौतहट
१७	नेप्लिज सफ्ट नेटवर्क प्रा लि	www.nepaliaks.com	सरोजक कुमार मिश्र	धनुषा
१८	कालिका टाइम्स प्रा लि	www.kalikatimes.com	निलम कुमारी तेली	पर्सा
१९	त्रिनेत्र न्यूज नेटवर्क प्रा लि	www.enebureau.com	कसिन्द्र कुमार शर्मा	धनुषा
२०	स्वर्णिम मल्टिमिडिया प्रा लि	www.swarnimkhabar.com	मनोज कुमार यादव	सर्लाही
२१	सनलाइट फाउण्डेसन प्रा लि	www.slthkhabar.com	रोशन गुप्ता	बारा
२२	कान्तिद्वार दैनिक	www.kantipdwar.com	सविता झा	रौतहट
२३	रिम मिडिया एण्ड स्कील प्रा लि	www.kamanakhabar.com	चन्द्रलाल पौडेल	बारा
२४	विदेह मिडिया हाउस प्रा लि	www.hariyopati.com	सुरेश कुमार यादव	धनुषा

क्र.सं .	संस्थाको नाम	डोमेन नाम	संचालकको नाम	कार्यालय रहने स्थान
२५	न्यू सन्देश दैनिक	www.newsandesh.com	रितेन्द्र झा	पर्सा
२६	चन्द्रसूर्य वाणी दैनिक	www.chandrasuryawani.com	सन्तोष कुमार मिश्र	रौतहट
२७	जनगुनासो दैनिक	www.janagunasodaily.com	शिवनारायण मिश्र	पर्सा
२८	महोत्तरी मिडिया प्रालि	www.mahottaripost.com	अमृत कुमार महतो	महोत्तरी
२९	युवराज मिडिया प्रालि	www.onlineekhabar.com	प्रविण कुमार पाण्डे	रौतहट
३०	जेनवन मिडिया ग्रुप प्रालि	www.zen1news.com	शिवम मिश्र	सप्तरी
३१	सोनम मिडिया प्रालि	www.rauthattoday.com	जितेन्द्र कुमार दास	रौतहट
३२	भिजन मिथिला मिडिया प्रालि	www.newsmaithili.com	सञ्जय कुमार राउथ	धनुषा
३३	सिल्पी मिडिया प्रालि	www.aadarshvani.com	उत्तम कुमार उपाध्याय	रौतहट
३४	जनसरोकार मिडिया प्रालि	www.janasarokardainik.com	प्रमेश शिवाकोटी	रौतहट
३५	कपुरबोट मिडिया प्रालि	www.kapurbot.com	सन्तोष देउजा	बारा
३६	पब्लिक रिलेशन एण्ड एड्भोकेसी ग्रुप प्रालि	www.tribunenepal.com	सञ्जय कुमार तिवारी	बारा
३७	विजयपथ दैनिक	www.bijayapath.com	विजय कुमार कुशवाह	पर्सा
३८	शिवांशु मिडिया प्रालि	www.lokpukar.com	सुवास कुमार कर्ण	धनुषा
३९	जय माँ पञ्चधुरा मिडिया प्रालि	www.meropradeshtv.com	निकेश खनाल	महोत्तरी
४०	रौतहट उज्यालो प्रालि	www.tautahattimes.com	दिलिप कुमार पाण्डे	रौतहट
४१	द मधेस टाइम्स मिडिया प्रालि	www.themadheshtimes.com	राम प्रकाश कुशवाह	पर्सा
४२	मिसन खोज मिडिया प्रालि	www.missionkhoj.com	श्याम प्रसाद कुशवाह	पर्सा

स्रोत: सूचना तथा प्रसारण विभाग २०७६ ।

अनुसूची ५२: एफएम रेडियो स्टेशनहरूको विवरण

क्र.सं.	प्रसारण संस्थाको नाम	कल साइन	प्रसारण केन्द्र जिल्ला	क्वेन्सी मेगाहर्ज
१	देवकी प्रसारण प्रालि	रेडियो मिथिल्ला	जनकपुर नपा(०४, धनुषा	100.8
२	ग्रामिण सामूदायिक विकास सेवा परिषद	रेडियो अप्पन मिथिला	जलेश्वर न.पा. ६ महोत्तरी	94.4
३	समाज सेवा युवा केन्द्र	रेडियो जनकपुर	जनकपुर न पा ०८, धनुषा	97
४	चेतना (जानकी एफ.एम.	जानकी एफ.एम.	जनकपुर २ धनुषा	106
५	सिता मिडिया प्रा.लि.	जनकपुर एफ.एम.	जनकपुर न.पा. ९, धनुषा	101.8
६	नव नेपाल मिडिया नेटवर्क प्रा.लि.	इन्द्रेणी एफ.एम.	विरगन्ज महानगरपालिका १४, पर्सा	97.6
७	सामूदायिक सञ्चार सहकारी संस्था	रेडियो सर्लाही	हरिवन ५, सर्लाही	105.6
८	कादम्बरी मिडिया प्रा.लि.	कादम्बरी एफ.एम.	विरगन्ज महानगरपालिका १५, पर्सा	
९	प्रकृतिका साथीहरू,	समाद एफ.एम.	लहान न.पा. ७, सिरहा	102.6
१०	जनकपुर टुडे सञ्चार समुह,	रेडियो टुडे	जनकपुर न.पा. ४, धनुषा	91
११	हाम्रो समाज जागरण अभियान,		सिमरा ४, बारा	९१.२
१२	सामूहिक अभियान तथा जनउत्थान केन्द्र		सखुअवा ३, रौतहट	98.6
१३	भलूवाही सामूदायिक अध्ययन केन्द्र,		हनूमाननगर (प्र.म.) २, सिरहा	88.8
१४	मिथिलाञ्चल एफ.एम. प्रा.लि.		जनकपुर न.पा. ८, धनुषा	99.4
१५	मिथिला मेडिया सेन्टर	माई एफ.एम.	मलङ्गवा ८, सर्लाही	107.4
१६	शान्ति मिडिया प्रा लि	संस्कार एफएम	कलैया नपा (०४, बारा	९५.६
१७	आदर्श मिडिया प्रा.लि.		विरगन्ज महानगरपालिका २ पर्सा	101.9
१८	देववाणी एफ.एम. प्रा.लि.	भोजपुरिया एफ एम	वीरगन्ज महानगरपालिका ३ पर्सा	92.8
१९	वर्दिवास सञ्चार सहकारी संस्था लि.	सूनगाभा एफ.एम. रेडियो	वर्दिवास ७, महोत्तरी	107
२०	महिला बालबालिका तथा समाज कल्याण संघ नेपाल	रेडियो तराई	वीरगंज(१२, रानीघाट, पर्सा	१०७
२१	राजदेवी विकास समाज नेपाल		गौर ३ रौतहट	93.2
२२	मधेश मिडिया मिशन नेपाल	सौगात एफ.एम.	लहान ७ सिरहा	88.1
२३	समग्र जन उत्थान केन्द्र	समग्र एफ.एम.	लहान १० सिरहा	107.8

क्र.सं.	प्रसारण संस्थाको नाम	कल साइन	प्रसारण केन्द्र जिल्ला	क्वेन्सी मेगाहर्ज
२४	संस्कृति ट्रष्ट (गूठी)		गौर रौतहट	98.2
२५	महिला सशक्तिकरण अभियान	रेडियो रूद्राक्षत	पिगौना ७, महोत्तरी	103.4
२६	सामुदायिक सचेतना केन्द्र	रेडियो दर्पण	महोत्तरी	88.4
२७	विकासका लागि सामुदायिक युवा केन्द्र	रेडियो गौशाला	गौशाला २, महोत्तरी	93.6
२८	रेडियो बर्दिबास सञ्चार सहकारी संस्था लि.	सामुदायिक रेडियो बर्दिबास	बर्दिबास ३, महोत्तरी	94
२९	सामुदायिक विकास परियोजना	जलेश्वर एफ.एम.	जलेश्वर ४, महोत्तरी	90.4
३०	धडकन मिडिया हाउस प्रा.लि.	रेडिया धडकन	अर्नमा ३, सिरहा	89.6
३१	उज्यालो समाज बारा	रेडियो नागरीक	बारा	90.8
३२	बाबा ब्रोडकाष्टिङ प्रा.लि.	रेडियो विन्दास	पर्सा	94.8
३३	लालबन्दी मिडिया प्रा.लि.	ढूकढूकी एफ.एम.	सर्लाही	95.2
३४	बागमती मुक्तेश्वर सञ्चार सहकारी संस्था लि.	रेडियो मुक्तेश्वर	सर्लाही	100.4
३५	रेडियो रिपब्लिक एण्ड मिडिया प्रा.लि.	रेडियो जय मधेश	राजविराज ४, सप्तरी	93.4
३६	ग्रामीण महिला सुचना तथा सञ्चार केन्द्र	रेडियो साखी	शम्भुनाथ घ, सप्तरी	106.4
३७	गोलबजार सञ्चार सहकारी संस्था लि.		सिरहा	107.6
३८	छिन्नमस्ता सञ्चार समूह प्रा.लि.	सि एफएम	राजविराज ७ सप्तरी	94.7
३९	समाज सशक्तिकरण अभियान	रूद्राक्ष प्लस	महोत्तरी	89.6
४०	मिथिला जनविकास केन्द्र (रेडियो चन्द्रमा) सप्तरी	रेडियो चन्द्रमा	सप्तरी	97.3
४१	श्री मधेश मसला डट कम प्रा. लि.	रेडियो मधेश मसला	रौतहट	106.4
४२	जय जनता जागरण परिषद्	जय जनता एफएम	अर्नाहा गा.वि.स. २, सर्लाही	88.8
४३	समाज उत्थान युवा केन्द्र	रेडियो सोना माई	गौशाला गा.वि.स. २ महोत्तरी	103.7
४४	नारायणी मिडिया प्रा.लि.	रेडियो बादल	गोलागन्ज २, बारा	89
४५	स्वर्णिम कृषि सहकारी स.स्था लि.	स्वर्णिम एफएम	खोरिया ढ सर्लाही	96.3
४६	ग्रामिण पूर्वाधार जनचेतना समाज		रौतहट जिल्ला र आसपासका क्षेत्रहरू	९०.८
४७	समानताका लागि सञ्चार सञ्जाल	रेडियो आकाशवाणी	बारा	९४.४
४८	भलुवाही सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	रेडियो सल्लेश	सिरहा	८८.८
४९	मधेश मिडिया मिशन नेपाल	सौगात एफएम	सिराहा	८८.९
५०	गौना सञ्चार समूह	अपन एफएम	सप्तरी	९०४.६

क्र.सं.	प्रसारण संस्थाको नाम	कल साइन	प्रसारण केन्द्र जिल्ला	क्वेन्सी मेगाहर्ज
५१	सान वेभ मिडिया प्रालि	रेडियो समर्पण	बारा	८२.२
५२	बरहथवा मिडिया प्रालि	बरहथवा एफ एम	सर्लाही	१०१.१
५३	दुग्धेश्वरनाथ मिडिया प्रालि	रेडियो अंकुश	पर्सा	१०३.४
५४	गुन्जन सूचना तथा सञ्चार सहकारी संस्था लिमिटेड	गुन्जन एफएम	रौतहट	१०५.३
५५	प्रतिभा युवा क्लब	सामुदायिक रेडियो विजयवस्ती	पर्सा	९०.१
५६	दर्पन सामुदायिक सूचना तथा सञ्चार केन्द्र	रेडियो स्वागतम	धनुषा	८९.
५७	बिग वाव मिडिया प्रालि	वाव एफएम	पर्सा	१०५। ०
५८	जनजागरण केन्द्र नेपाल	कटहरीया एफएम	कटहरीया नपा४, रौतहट	९३.८
५९	नेपाल अल्पाइन मिडिया प्रालि	ग्लोबल एफ एम	बारा	१०७.८
६०	समावेशी नेपाल	रेडियो समावेशी	सिराहा	८८.४
६१	विश्वास मिडिया प्रालि	विश्वास एफएम	बारा	९३.६
६२	शान्तिपुर मिडिया नेटवर्क	रेडियो दर्शन	बागमती नपा(११, सर्लाही	९१.५
६३	निर्मला इन्टरटेनमेन्ट प्रालि	रेडियो कलैया	बारा	१०६.६
६४	राजपुर मिडिया प्रालि	रेडियो गणपति	रौतहट	१०६.८
६५	युवा आवाजका साथीहरू	रेडियो मिता	सिराहा	१०६.
६६	समानताका लागि सञ्चार सञ्जाल	रेडियो मध्य तराई	बारा	९४.४
६७	आवाज ब्रोडकास्टिङ मिडिया प्रा. लि	आवाज एफएम	पर्सा	८८
६८	श्री रेडियो छिन्नमस्ता	शिवांसु एफएम	राजविराज (७, सप्तरी	९१.
६९	श्री शहिद मुखलाल स्मृति प्रतिष्ठान नेपाल	सामुदायिक रेडियो निजगढ	निजगढ नपा(९, बारा	१०७.२
७०	श्री रूपान्तर मिडिया प्रा लि	रेडियो रूपान्तर	गौशाला (७, महोत्तरी	१०६.३
७१	श्री गंगा मिडिया प्रा लि	रेडियो गंगा एफएम	औरैया गा.वि.स(३, रौतहट	८९.९
७२	श्री समाज सेवा युवा केन्द्र	रेडियो छिन्नमस्ता एफएम	राजविराज नपा (६, सप्तरी	१०१.४
७३	श्री मिथिला जनसेवा केन्द्र	भोरूवा एफएम	राजविराज नपा(४, सप्तरी	९२.८
७४	श्री समाज उत्थान युवा केन्द्र	रेडियो सोनामाइ	रामगोपालपुर(०४, महोत्तरी	१०३.७
७५	श्री दर्पन सामुदायिक सूचना तथा सञ्चार केन्द्र	रेडियो स्वागतम	क्षीरेश्वरनाथ नपा(७, धनुषा	८९
७६	श्री सिमला देवी मिडिया प्रालि	जनक नन्दनी एफएम	जनकपुर नपा। (१०, धनुषा	९५.५

क्र.सं.	प्रसारण संस्थाको नाम	कल साइन	प्रसारण केन्द्र जिल्ला	क्वेन्सी मेगाहर्ज
७७	श्री दुधमती मिडिया प्रालि	दुधमती एफएम	क्षीरेश्वरनाथ नपा(०८, धनुषा।	१०४.
७८	श्री झा ब्रदर्श मिडिया हाउस प्रालि	रेडियो मुस्कान	सिरहा नपा वडा नं। (७, सिरहा	९६.५
७९	श्री वेयलकम मिडिया हाउस प्रालि	रेडियो वेयलकम	मिर्चैया नं। पा(६, सिरहा	१०४
८०	श्री मलङ्गवा मिडिया प्रालि	रेडियो मलङ्गवा	मलङ्गवा नपा(२, सर्लाही	९५.६
८१	श्री सोसल मिडिया युथ सेन्टर	म्याक्स एफएम	रामगोपालपुर(५, महोत्तरी	९५
८२	श्री सुप्रिम सञ्चार प्रालि	रेडियो सुप्रिम	चन्द्रपुर नपा(४, रौतहट	८८.७
८३	श्री आर के मिडिया नेटवर्क प्रा लि	कलर्स एफ एम	जनकपुर उमनपा(१, धनुषा	१०२.४
८४	श्री तनुजा आर्ट एण्ड क्रियशन प्रा। लि। र श्री कोल्हवी नगरपालिकाको कार्यालय	रेडियो पातालगंगा एफएम	कोल्हवी नपा(१, बारा	१०६.१
८५	श्री इन्जोत मिडिया प्रालि	रेडियो कोल्हवी	कोल्हवी नपा(१, बारा	१०४.१
८६	श्री ग्रामिण महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्थालि	फूलबारी सामुदायिक रेडियो	लहान नपा(१४, सिराहा	१०५.४
८७	श्री सलहेश समाज विकास प्रतिष्ठान	रेडियो गंगाजल	कर्जन्हा नपा(११, कर्जन्हा वजार, सिराहा	८७.८
८८	श्री ग्लोबल बहुमुखी सहकारी संस्थालि		राजविराज नपा(७, सप्तरी	९५.३
८९	श्री पिसी मिडिया नेटवर्क प्रालि	रेडियो सान्धी	बीरगंज मनपा(१०, पर्सा	९६.४
९०	श्री क्रियाटिभ ग्रुप नेपाल	रेडियो दुर्गा भगवती	दुर्गा भगवती गापा(२, रौतहट	९६.६

स्रोत: सूचना तथा प्रसारण विभाग २०७६।

अनुसूची ५३: प्रतिनिधिसभा सदस्यमा निर्वाचित सांसदहरूको विवरण

जिल्ला	निर्वाचन क्षेत्र नं.	उम्मेदवारको नाम	राजनीतिक दल	प्राप्त मत
सप्तरी	१	डा.सुर्य नारायण यादव	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	२१,७१२
सप्तरी	२	उपेन्द्र यादव	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	२१,६२०
सप्तरी	३	चन्द्रकान्त चौधरी	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२२,५८४
सप्तरी	४	तेजु लाल चौधरी	नेपाली काँग्रेस	२४,११३
सिराहा	१	प्रदिप गिरी	नेपाली काँग्रेस	२३,९५१
सिराहा	२	सुरेस चन्द्र दास	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२०,१४८
सिराहा	३	लिलानाथ श्रेष्ठ	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	२३,२७२
सिराहा	४	राज किशोर यादव	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२१,१४४
धनुषा	१	मातृका प्रसाद यादव	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२६,०१८
धनुषा	२	उमाशंकर अरगरिया	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	३२,०४४
धनुषा	३	राजेन्द्र महतो	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३०,७५०
धनुषा	४	रघुवीर महासेठ	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	२२,५३२
महोत्तरी	१	गिरिराज मणी पोखरेल	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२३,७७६
महोत्तरी	२	शरत सिंह भण्डारी	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	३०,७२२
महोत्तरी	३	महन्थ ठाकुर	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२६,८४५
महोत्तरी	४	सुरेन्द्र कुमार यादव	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	१८,३५३
सर्लाही	१	प्रमोद साह	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२२,०३६
सर्लाही	२	महिन्द्र राय यादव	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२९,१९१
सर्लाही	३	रामेश्वर राय यादव	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२२,३६७
सर्लाही	४	अमरेश कुमार सिंह	नेपाली काँग्रेस	२९,६७५
रौतहट	१	अनिल कुमार झा	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२१,४७२
रौतहट	२	मोहम्मद आफताव आलम	नेपाली काँग्रेस	१८,८३३
रौतहट	३	प्रभु साह	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२७,७९९
रौतहट	४	देव प्रसाद तिमलसेना	नेपाली काँग्रेस	२८,२२८
बारा	१	उमाकान्त चौधरी	नेपाली काँग्रेस	२४,४५०
बारा	२	रामसहाय प्रसाद यादव	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	२८,१८५
बारा	३	रामबाबु कुमार यादव	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	२१,३३६
बारा	४	एकबाल मियाँ	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२२,२७५
पर्सा	१	प्रदिप यादव	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	२१,१३२
पर्सा	२	बिमल प्रसाद श्रीवास्तव	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	२१,१६९
पर्सा	३	हरिनारायण प्रसाद सा रौनियार	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	१५,१६८
पर्सा	४	लक्ष्मण लाल कर्ण	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	२०,७३८

श्रोत: निर्वाचन आयोग, २०७६।

अनुसूची ५४: प्रदेशसभा सदस्यमा निर्वाचित सदस्यहरूको विवरण

जिल्ला	प्रतिनिधि सभा सदस्य नि. क्षेत्र नं.	प्रदेश सभा सदस्य नि. क्षेत्र नं.	उम्मेदवारको नाम	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत
सप्तरी	१	१	सत्य नारायण मण्डल	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	११,३०२
सप्तरी	१	२	नवल किसोर साह सुडी	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	१३,६४७
सप्तरी	२	१	शैलेन्द्र प्रसाद साह	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	१०,५७७
सप्तरी	२	२	मनिष कुमार सुमन	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	८,९३९
सप्तरी	३	१	मोहम्मद समिम	नेपाली काँग्रेस	११,६२८
सप्तरी	३	२	विदेश्वर प्रसाद यादव	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	१०,३२८
सप्तरी	४	१	गोविन्द बाहादुर न्यौपाने	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	१५,११३
सप्तरी	४	२	अभिषेक यादव	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	९,६०५
सिराहा	१	१	लगन लाल चौधरी	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	११,५४२
सिराहा	१	२	अशोक कुमार यादव	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	११,११०
सिराहा	२	१	विजय कुमार यादव	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	१०,३८३
सिराहा	२	२	मदन सेन प्रसाद श्रीवास्तव	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	१२,५२१
सिराहा	३	१	राम कुमार यादव	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	११,८६६
सिराहा	३	२	प्रमोद कुमार यादव	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	११,९५४
सिराहा	४	१	दिलिप कुमार साह	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	११,१२१
सिराहा	४	२	सुरेश कुमार मण्डल	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	१०,४८०
धनुषा	१	१	किशोरी साह कमल	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	१४,२०९
धनुषा	१	२	रामचन्द्र मण्डल	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	१३,४६८
धनुषा	२	१	शैलेन्द्र कुमार यादव	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	१६,५२३
धनुषा	२	२	रामअशीष यादव	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	१७,१३२
धनुषा	३	१	रामसरोज यादव	नेपाली काँग्रेस	१५,६८५
धनुषा	३	२	परमेश्वर साह सुडी	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	१५,२९३
धनुषा	४	१	ज्ञानेन्द्र कुमार यादव	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	१४,६०६
धनुषा	४	२	शत्रुघ्न महतो	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	१२,८००
महोत्तरी	१	१	शारदा देवी थापा	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	१०,२८२
महोत्तरी	१	२	भरत प्रसाद शाह	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	१०,०९३
महोत्तरी	२	१	जयनुल राईन	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	१४,४५६
महोत्तरी	२	२	सुरिता कुमारी साह	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	१५,४४०
महोत्तरी	३	१	अभिराम शर्मा	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	९,११४
महोत्तरी	३	२	रानी कुमारी तीवारी	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	७,४३०
महोत्तरी	४	१	कौशल कुमार यादव	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	९,२७७

जिल्ला	प्रतिनिधि सभा सदस्य नि. क्षे. नं.	प्रदेश सभा सदस्य नि. क्षे. नं.	उम्मेदवारको नाम	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत
महोत्तरी	४	२	सरोज कुमार सिंह	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	७,५५५
सर्लाही	१	१	उपेन्द्र महतो	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	१२,६०३
सर्लाही	१	२	बेची लुङ्गेली	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	१५,३६३
सर्लाही	२	१	गौरी नारायण साह तेली	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	१०,१४१
सर्लाही	२	२	अशोक कुमार यादव	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	१५,७७८
सर्लाही	३	१	डिल्ली प्रसाद उप्रेती	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	२०,२४६
सर्लाही	३	२	संजय कुमार यादव	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	११,३६८
सर्लाही	४	१	विरेन्द्र प्रसाद सिंह	नेपाली काँग्रेस	१४,२४२
सर्लाही	४	२	उपेन्द्र प्रसाद कुशवाहा	नेपाली काँग्रेस	११,५०४
रौतहट	१	१	बाबुलाल साह कानु	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	१०,५२४
रौतहट	१	२	योगेन्द्र राय यादव	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	८,९५७
रौतहट	२	१	नागेन्द्र प्रसाद सिन्हा	नेपाली काँग्रेस	११,८५१
रौतहट	२	२	राम किशोर प्रसाद यादव	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	९,५२२
रौतहट	३	१	नागेन्द्र राय यादव	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	११,१८२
रौतहट	३	२	कुन्दन प्रसाद कुशवाहा	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	१४,३०२
रौतहट	४	१	धन लाल ठोकर	नेपाली काँग्रेस	१३,६१०
रौतहट	४	२	शेख अबुलकलाम आजाद	स्वतन्त्र	७,३९३
बारा	१	१	त्रिलोकी प्रसाद	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	१८,४४५
बारा	१	२	सरोज कुमार यादव	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	१४,२६९
बारा	२	१	सारदा संकर प्रसाद कलवार	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	१६,६७१
बारा	२	२	बच्चा राउत अहिर	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	११,५०३
बारा	३	१	ज्वाला कुमारी साह	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	११,७७१
बारा	३	२	पारस प्रसाद साह	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	११,५१७
बारा	४	१	सुन्दर बहादुर विवशर्मा	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	११,७७०
बारा	४	२	जितेन्द्र प्रसाद सोनार	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	१३,११८
पर्सा	१	१	जनत अंसारी	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	८,५९३
पर्सा	१	२	लाल बाबु राउत	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	९,८०४
पर्सा	२	१	राजेश्वर प्रसाद शा	नेपाली काँग्रेस	१०,२५९
पर्सा	२	२	रमेश प्रसाद कुर्मी	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	९,७०६
पर्सा	३	१	अब्दुल रहिम अंसारी	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	७,००४
पर्सा	३	२	प्रहलाद गिरी गोस्वामी	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	६,३४५
पर्सा	४	१	शंकर प्रसाद चौधरी	नेपाली काँग्रेस	७,४८८
पर्सा	४	२	सिंगासन सा कलवार	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	११,७०८

श्रोत: निर्वाचन आयोग, २०७६।

अनुसूची ५५: कानुन निर्माणहरू

प्रमाणिकर भैसकेका ऐनहरू

क्र.सं.	ऐन	प्रमाणिकरण मिति	आर्थिक वर्ष	उत्पत्ति भएको सम्बन्धित मन्त्रालय
१	प्रदेश आर्थिक ऐन, २०७४	२०७४.१२.२९	०७४।०७५	आर्थिक मा. तथा योजना मन्त्रालय
२	प्रदेश को विनियोजन ऐन, २०७५	२०७५.०१.२१	०७४।०७५	आर्थिक मा. तथा योजना मन्त्रालय
३	प्रदेशको सार्वजनिक लिखत प्रमाणिकरण ऐन, २०७५	२०७५.०२.३०	०७४।०७५	आन्तरिक मामिला तथा कानून म.
४	प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५	२०७५.०३.१७	०७४।०७५	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको का
५	मुख्यमन्त्री र मन्त्रीहरूको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५	२०७५.०३.१७	०७४।०७५	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको का
६	प्रदेश विनियोजन ऐन, २०७५	२०७५.०३.२९	०७४।०७५	आर्थिक मा. तथा योजना मन्त्रालय
७	प्रदेश आर्थिक ऐन, २०७५	२०७५.०३.३२	०७४।०७५	आर्थिक मा. तथा योजना मन्त्रालय
८	प्रदेश वित्तीय हस्तान्तरण व्यवस्थापन ऐन, २०७५	२०७५.०३.३२	०७४।०७५	आर्थिक मा. तथा योजना मन्त्रालय
९	प्रदेश का स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूले पाउने सुविधाको सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७५	२०७५.०३.३२	०७५।०७६	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको का
१०	प्रदेश नीति आयोग गठन तथा कार्य सञ्चालन ऐन, २०७५	२०७५.०४.२५	०७५।०७६	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको का
११	प्रदेश आकास्मिक कोष सञ्चालन ऐन, २०७५	२०७५.०६.२४	०७५।०७६	आर्थिक मामिला तथा योजना म.
१२	मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सेवाका शर्त	२०७५.०६.२५	०७५।०७६	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको का.

क्र.सं.	ऐन	प्रमाणिकरण मिति	आर्थिक वर्ष	उत्पति भएको सम्बन्धित मन्त्रालय
	सम्बन्धी ऐन, २०७५			
१३	प्रदेश को विपद् व्यवस्थापन ऐन, २०७५	२०७५.०६.२६	०७५।०७६	आन्तरिक मामिला तथा कानून म
१४	प्रदेश को प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५	२०७५.०९.०१	०७५।०७६	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको का.
१५	प्रदेश नं. दुईको सार्वजनिक प्रशासनका लागि करारमा कर्मचारी भर्ना सम्बन्धी ऐन, २०७५	२०७५.०९.०१	०७५।०७६	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको का.
१६	प्रदेश प्रहरी ऐन, २०७५	२०७५.०९.१५	०७५।०७६	आन्तरिक मा. तथा कानून मन्त्रालय
१७	प्रदेश आर्थिक(पहिलो संशोधन) ऐन, २०७६	२०७६.०२.३१	०७५।०७६	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
१८	प्रदेश आर्थिक ऐन, २०७६	२०७६.०३.३१	०७५।०७६	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
१९	प्रदेश सभाको पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७६	२०७६.०३.३१	०७५।०७६	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय
२०	विनियोजन ऐन, २०७६	२०७६.०३.३१	०७५।०७६	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
२१	प्रदेश लोकसेवा आयोग ऐन, २०७६	२०७६.०५.०४	०७६।०७७	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय
२२	प्रादेशिक सडक ऐन, २०७६	२०७६.०७.०६	०७६।०७७	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
२३	दलित सशक्तिकरण ऐन, २०७६	२०७६।८।२४	०७६।०७७	सामाजिक विकास मन्त्रालय

स्रोत: प्रदेश सभाको सचिवालय।

प्रस्तावित विधेयकहरू

क्र.सं.	ऐन	उत्पति भएको सम्बन्धित मन्त्रालय
१	प्रदेश नं. २ को गाउँ नगर र जिल्ला सभा सञ्चालन (कार्यविधि) विधेयक	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय

क्र.सं.	ऐन	उत्पत्ति भएको सम्बन्धित मन्त्रालय
२	प्रदेश सभा सचिवालय सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय
३	मदरसा शिक्षा बोर्ड गठन सम्बन्धी विधेयक	सामाजिक विकास मन्त्रालय
४	गाउँसभा र नगरसभाको कानून निर्माण प्रक्रियाका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय
५	प्रदेश सुशासनको प्रत्याभूति गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय
६	प्रादेशिक दुग्ध विकास बोर्ड	भूमी व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
७	प्रादेशिक विद्युत सम्बन्धी विधेयक	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
८	प्रादेशिक बालबालिक सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक	सामाजिक विकास मन्त्रालय
९	प्रदेश अनुसन्धान ब्युरो सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय
१०	प्रादेशिक स्वास्थ्य संस्था स्थापना, सञ्चालन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक	सामाजिक विकास मन्त्रालय
११	संस्था दर्ता सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय
१२	प्रदेश प्रशासन सम्बन्धी विधेयक	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय
१३	फिक्वन्सी मोड्युलेसन (एफ.एम. रेडियो) र टेलिभिजनको सञ्चालन र नियमन गर्न बनेको विधेयक	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय
१४	प्रादेशिक सञ्चार सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय
१५	प्रदेश प्राविधिक शिक्षा सम्बन्धी विधेयक	सामाजिक विकास मन्त्रालय
१६	प्रादेशिक उद्योग व्यवस्थापन गर्न बनेको विधेयक	उद्योग, पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय
१७	प्रदेश वन विधेयक	उद्योग, पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय
१८	प्रादेशिक सहकारी विधेयक	भूमी व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
१९	प्रदेश निजामति सेवाका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय
२०	प्रदेश आवश्यक सेवा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय
२१	पदक सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय

अनुसूची ५६: प्रहरी एकाइहरू

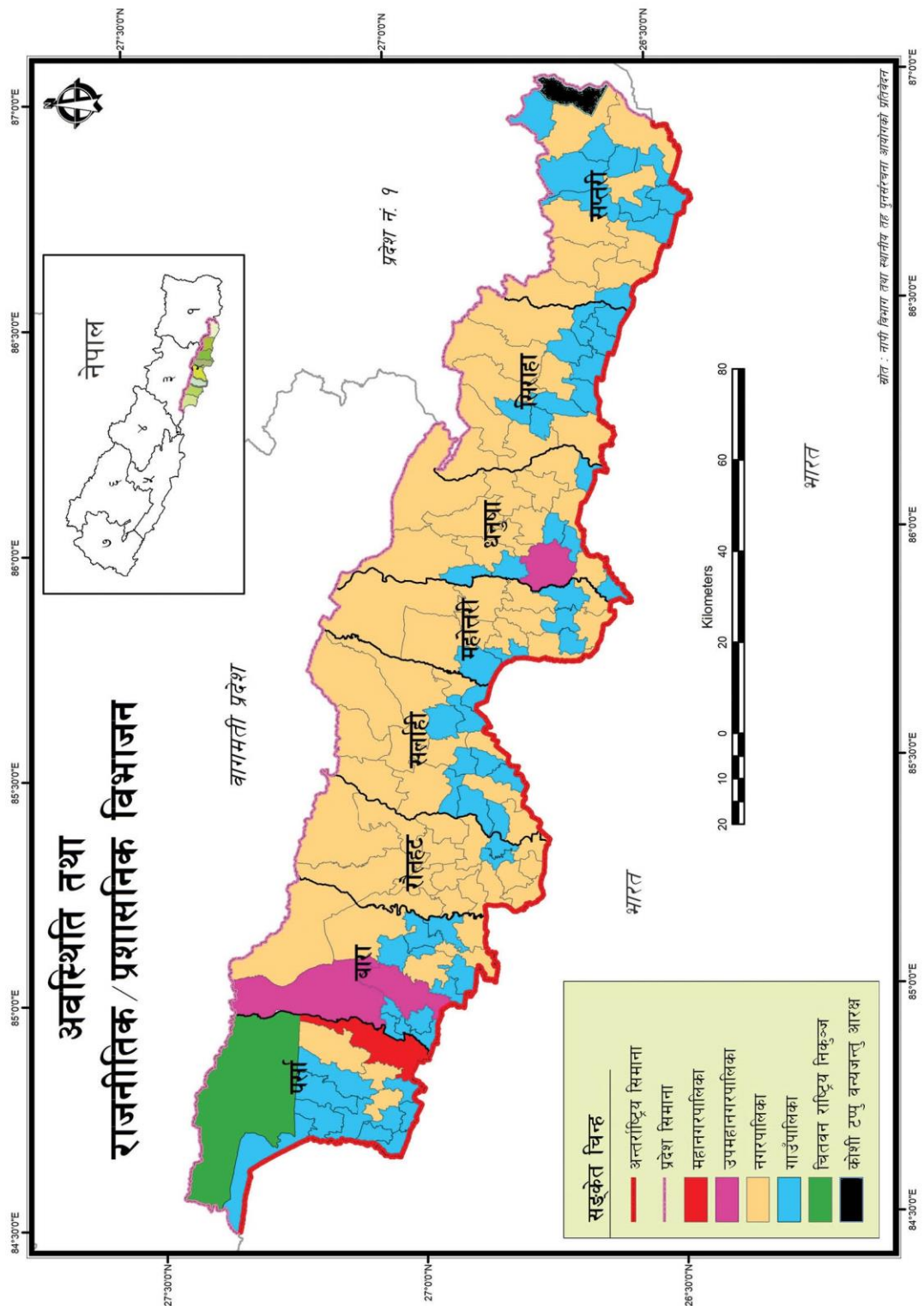
प्रहरी एकाइहरू	जम्मा एकाई	सप्तरी	सिराहा	महोत्तरी	धनुषा	सर्लाही	पर्सि	बारा	रौतहट	जिल्लागत जम्मा
प्रदेश प्रहरी कार्यालय	१									
संघीय प्रहरी इकाई कार्यालय	१									
जिल्ला प्रहरी कार्यालय	८	१	१	१	१	१	१	१	१	८
प्रदेश प्रहरी अस्पताल	१									०
प्रदेश प्रहरी विद्यालय	१									०
केन्द्रीय र प्रदेश विपद व्यवस्थापन शाखा	१									०
केनाइन महाशाखा र प्रदेश कुकुर शाखा	१									०
केन्द्रीय प्रहरी विधिविज्ञान प्रयोगशाला र प्रदेश प्रहरी विधिविज्ञान प्रयोगशाला	१									०
प्रदेश ट्राफिक प्रहरी कार्यालय	१									०
प्रदेश प्रहरी तालिमकेन्द्र	१									०
प्रदेश व्याण्ड गुल्म	१									०
जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय	८	१	१	१	१	१	१	१	१	८
ट्राफिक प्रहरी कार्यालय	९	१	१	२	२	१		१	१	९
बडा प्रहरी कार्यालय (ख)	२						२			२
बडा प्रहरी कार्यालय (क)	४	१	१		२					४
ईलाका प्रहरी कार्यालय (क)	३६	४	४	२	६	६	३	६	५	३६
ईलाका प्रहरी कार्यालय (ख)	६५	१०	११	६	६	१०	७	६	९	६५

प्रहरी एकाइहरू	जम्मा एकाई	सप्तरी	सिराहा	महोत्तरी	धनुषा	सर्लाही	पर्सा	बारा	रौतहट	जिल्लागत जम्मा
सीमा प्रहरी चौकी (ग)	१२		१	१	२	३	३	१	१	१२
प्रहरी चौकी (क)	२०८	२९	१८	२२	३०	२८	३३	२४	२४	२०८
कारागार सुरक्षा गार्ड	६	१	१	१		१	१		१	६
भन्सार सुरक्षा गार्ड	६	१	१	१		१	१		१	६
सशस्त्र प्रहरी सेनामुख	७	१	१	१	१	१	१		१	७
जिल्ला सशस्त्र प्रहरी गुल्म	१							१		१
प्रमुख जिल्ला अधिकारी निवास सुरक्षा गार्ड	८	१	१	१	१	१	१	१	१	८
पुनरावेदन अदालत सुरक्षा गार्ड	२	१			१					२
पर्यटक प्रहरी कार्यालय	२				१		१			२
पुनरावेदन अदालत समन्वय तथा सुरक्षा प्रहरी इकाई	२	१			१					२
जिल्ला अदालत समन्वय तथा सुरक्षा प्रहरी इकाई	८	१	१	१	१	१	१	१	१	८
विमानस्थल सुरक्षा गार्ड	३	१			१			१		३
प्रदेश सशस्त्र प्रहरी गण	१									०
प्रदेश दंगा नियन्त्रण प्रहरी गण	१									०
संप्रदाईका सप्र गुल्म	१									०
सटही काउन्टर गार्ड	९		२	२	१	२	१	१		९
जम्मा	४१९	५५	४५	४२	५८	५७	५७	४५	४७	४०६

स्रोत: नेपाल प्रहरी, २०७६

प्रदेश नीति तथा योजना आयोगमा हाल कार्यरत पदाधिकारी तथा कर्मचारी विवरण

क्र. स.	नाम	स्थायी ठेगाना	पद	जिम्मेवारी	सम्पर्क फोन र इमेल
१	डा. भोगेन्द्र झा	जनकपुरधाम, धनुषा	उपाध्यक्ष		9854025097 bhogendra2008@gmail.com
२	प्रेमकुमार श्रेष्ठ	सौरापानी, गोरखा	प्रदेश सचिव (आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय)	सदस्य सचिव (आयोग)	9854020088 premkumarshrestha1965@gmail.com
३	ठूलोबाबु दाहाल	बागमती, सर्लाही	उप सचिव(अधिकृत दशौं)	प्रशासकीय प्रमुख	9851141296 dahaltb@gmail.com
४	अजयकुमार लाल कर्ण	सुखिपुर, सिराहा	राजस्व अधिकृत (अधिकृत आठौं)	शाखा प्रमुख	9841273808
५	अशोक प्रसाद साह	ब्रम्हपुरी, सर्लाही	लेखापाल (प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय)	आर्थिक प्रशासन	9845232402
६	केविन्द कुमार यादव	गुजरा, रौतहट	सहायक स्तर पाचौं(ना.सु)	प्रशासन, भण्डार	9847707286
७	आशा शर्मा	औरही, धनुषा	कम्प्युटर अपरेटर(सेवा करार)	कम्प्युटर, दर्ता चलानी	9803759013
८	विजय कुमार यादव	क्षिरेध्वर, धनुषा	ह.स.चा. (सेवा करार)	चालक	
९	आरिफ हुसेन	सिराहा	का.स. (सेवा करार)	सहयोगी	

प्रदेश सरकार
प्रदेश नीति तथा योजना आयोग
प्रदेश नं. १, जनकपुरधाम, नेपाल